NAGY IVÁN

MAGYARORSZÁG CSALÁDAI CZÍMEREKKEL ÉS NEMZÉKRENDI TÁBLÁKKAL

L–Ö

Digitized by the Internet Archive
in 2025

https://archive.org/details/magyarorszagcsal0000nagy

MAGYARORSZÁG CSALÁDAI

CZIMEREKKEL

ÉS

NEMZÉKRENDI TÁBLÁKKAL.

IRTA

NAGY IVÁN.

HETEDIK KÖTET.

PEST, 1860.
KIADJA RÁTH MÓR.

PEST, 1860. NYOMATOTT BEIMEL J. ÉS KOZMA VAZULNÁL.

L.

Láb család. Moson vármegye nemes családai közé soroztatik.

Labancz család. Egyik Nagy nevezetü családnak szokásból rajta maradt mellékneve. (L. ezt.)

Labas család. Zemplin vármegye czimerleveles családainak egyike [1]).

Lábathlani család. (Lábathlani †.) Komárom megyében fekszik Lábatlan magyar falu, melyről e kihalt család nevét vette. A család föltünése a XV. század közepére a Mátyás király korára esik, midőn Lábathlani Mihály már Csongrád vármegye főispánja volt. Ennek fiai János, László, Gergely és Miklós 1458-ban zálogczimen nyerik Mátyás királytól Kecskemét városát ötezer arany forintért, azonban e birtok tőlök 1486-ban Peero özvegye Margit és ennek fia által visszaváltatott [2]). Mihálynak fiai közül Gergely 1444-ben esett el Várnánál [3]), hol unokaöcscse II. Gergely fogságba került, de később megszabadulván, 1458-ban már Világos vár egyik kapitánya volt, midőn Szilágyi Mihály ott őriztetett. 1460-ban esett el Posasinnál [4]).

János 1495-ben székelyek ispánjául iratik.

Lászlónak a már emlitett II. Gergelyen kivül gyermekei még: Miklós, András, Dorottya, Borbála, Katalin, Orsolya, Hedvig és Veronika.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 114.

[2]) Kecskemét városát előbb Peero János főkincstárnok birta, azonban számadásilag adós maradt még Mátyás király atyjának Hunyadi Jánosnak, ez okon jutott Kecskemét Mátyás király kezére, ki oly kikötéssel adá a Lábatlan családnak, hogy azt akár ő, akár Peero özvegye vagy annak fiai Miklós és Gergely visszaválthassák.

[3]) Gr. Teleki J. Hunyadiak kora I. 450.

[4]) Pethő G. krónikája 82. lap szerint 1466-ban.

Ezek közül András, ki Baranya megyei Kis-Harsány és Szent-Tamásról irta előnevét [1]), 1483-ban Sáros és Sztropkó várak kapitánya [2]) és Zemplin vármegye főispánja volt [3]). A leányok mily családokba mentek férjhez, a táblázat mutatja.

A család nemzékrende [4]) következő:

Lábathlani Mihály csongrádi főispán.

László 1465. | Gergely † 1444. | Miklós † | János 1459. trencséni főispán.

Gergely világosi kapit. † 1460. | Miklós | András sárosi kap. 1483. | Dora (Majthény Zsigm.) | Bora (gasafői Vakarcsin Péter) | Kata | Orsolya (Becheri Péter) | Hedvig | Verona (Bajony Miklós)

A család utolsó férfi ivadéka volt György, (kinek a fia? nem tudjuk). Ennek és a Verbőczyeknek magvaszakadtán 1558-ban nyerték Lábathlan falut Istvánffy Miklós, Rácz máskép Ratkovich Pál, kik a királyi adomány folytán nevezett birtokba be is iktattak [5]).

Labodás család. Ilynevü nemes család 1688-ban Trencsin megyében Csoklóczon lakott, azóta ott semmi nyoma [6]).

Lábody család. 1688-ban e család Trencsin megyében Nagy-Csernán lakozott, azonban innen Hont vármegye származott, valószinüleg Lábody Pál személyében, kit Lábody István és Mátyással és másokkal 1727-ben Belosovics Boldizsár és mások idéztetnek [7]) 1751-ben leszenyei Nagy Franciskától született Sárváry Farkas és érdektársai Lábody Pálnak neje leszenyei Nagy Julianna stb. ellen tiltakoznak a végett, hogy ezek Trencsin megyei alsó- és felsőcsocholnai jószágukat elidegeniteni akarák [8]).

Az 1727-ben élő Lábody Pálnak ivadéka Hont vármegyében néhány izen igy sarjadzott le:

---

[1]) Lehoczky A. Stemmat. II. 223. — Budai Fer. Polg. Lex. II. köt. 504. lapján, ki Andrást II. Gergelynek fiául (mily alapon) irja, nem tudjuk, miután az itt közlött nemzékrend szerint Lászlónak fia volt.

[2]) Wagner C. Diplom. C. Sáros 189. 190. — Gr. Teleki J. Hunyadiak kora XII. 256. lap.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 247. 249. not. hist. 40. 41.

[4]) Geneal. Authent. tom. I.

[5]) Fényes E. Komárom várm. 182. lap.

[6]) Szontagh Dán. közléséből.

[7]) Szentbenedeki Convent Fasc. 136. Nro. 5.

[8]) Ugyanott Protocol. DD. p. 179.

Lábody Pál
(Szegesdy Mária)

István (Buday Zsuzsa) — Judit (Bakalár János)

József — István

Hont megyében a család tagjai a legutóbbi időkig kisebb megyei hivatalokat viseltek. Igy Lábody Gábor 1839-ben alszolgabiró volt, született 1796-ban, meghalt 1856. jul. 4-én, kora 66. évében Sirakon. Imre 1842-ben alügyész.

Tán ugyan e család ivadéka volt, habár neve irásában egy betü különbség van: Lábady Ádám 1760-ban Csongrád vármegye alispánja.

Labossa család. Gömör vármegye czimerleveles családai között emlittetik [1]).

Labostyán család. Szintén Gömör vármegye czimerleveles nemes családai közé soroztatik [2]).

Labsánszky család. Iratik néhol neve Lapsánszkynak is. E nemes családdal 1688—1689-ig Árva megyében találkozunk, a hol is Labsánszky János Árva uradalmi igazgató volt; 1705-ben pedig Árva megye részéről Prileszky Pállal együtt követ Bercsényihez. 1707-ben pedig mint Rákóczy Ferencznek biztosa tisztujitást tartott Árva megyében.

1690 ben már Trencsin vármegyében is Beczkón emlittetik a Labsánszky család, és ugyan ezen megyében 1721-ben Tamás nevét leljük a nemesi összeirásban [3]).

Lachmayer család. Lachmayer Mátyás 1797-ben I. Ferencz királytól nyerte czimeres nemes levelét. Czimere: a paizs arany udvarában fehér lovon vörös nyeregtakarón ülő kék magyar ruhás vitéz, jobb kezével kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján zöld zászló leng; és két oldalról két fekete sas-szárny arany lábakkal látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4]).

Lacsny család. (Folkusfalvi.) Mint előneve is sejteti, Turócz vármegyei nemes család, elterjedve Zemplin vármegyébe is, hol e század elején Máczán, Hegyiben és Füzesséren a közbirtokosok sorában áll [5]).

---

[1]) Bartholomaeides C. Gömör p. 145.
[2]) Ugyanott.
[3]) Szontagh Dan. közlése.
[4]) Adami Scuta gentil. tom. VI.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 371. 3. 6.

Ismertebb tagjai az utóbbi időkben Lacsny Miklós táblabiró, ki Pozsony megyében Vistukon született 1776. dec. 7-én; — és

Lacsny Lajos h. ügyvéd szül. Nyitra megyében Verbón 1787. nov. 3-án.

Laczay család. (Kis-Hindi.) Már 1552-ben Laczay János nevét Eger várának védői sorában találjuk [1]). Az utóbbi időkben Nógrád megyékben a csontoroki pusztán birt Laczay Károly, ki 1857. december 22-én kora 47-dik évében halt halt meg. Nővére Laczay N. Beke Gábor hitvese.

Láczay család. (Láczai †.) Zemplin megyének kihalt családja, mely hajdan azon megyei Láczа helységet birta.

Laczkó család. Nógrád megyei czimerleveles nemes család, közbirtokos azon megyei Becske helységben. A czimeres nemes levelet 1693 ban nyerte a család I. Leopold királytól, melyet Nógrád megyében az 1726-ki nemesi vizsgálatkor Laczkó István és András mutatott fel. Jelenleg élnek Becskén Laczkó József stb. atyafiai.

1727-ben Laczkó Pálnak hitvese Siraky Kata volt, kit többekkel Belosovics Boldizsár idéztetett [2]).

Laczkfi család. A Laczk, Laczkffi, Laczkófi nevezetű kihalt történelmi családnak, melyből Erdélynek vajdái voltak, igy állana Benkő szerint leszármazása :

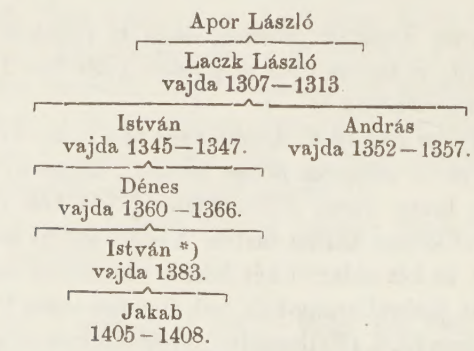

A *) csillaggal jegyzett Istvánt Benkő József irja Dénes fiának, ellenben Budai szerint annak testvére volt, és ez István az, kit 1398-ban Zsigmond király Horvátországban a kőrös-udvarhelyi gyülésen lefejeztetett.

---

[1]) Forgách Comment. 87.

[2]) Szentbenedeki Convent. Fasc. 136. Nr. 5.

[3]) Benkő Transylv. geneal. I. 175.

Ellenben egy 1405-ki okmányban [1]) Jakab nevét, ki akkor Thamasy Jánossal erdélyi vajda és szolnoki főispán volt, igy olvassuk: „*Jacobus filius Lachk de Zanthow*“; honnan ha több nem, annyi kiviláglik, hogy a Lachk, vagy Lachkfi családnak előneve „Szantói“ volt.

Laczkovics család. Pest és Temes vármegye nemes családa. Pest megyében Laczkovics Imre 1757-ben másod-, 1768-tól 1784-ig első alispán. Nejétől kazsui Sughó Annától leánya Magdolna idősb Szlávy György hitvese volt. Imrének testvérbátyja László 1746—52-ben Bihar vármegye alispánja volt. Nejétől Trencsényi Máriától leánya Julianna Vay Istvánné.

Ugyan e család ivadéka volt Laczkovics János kapitány, ki a Martinovics-féle összeesküvésnek lévén részese, 1795-ben Budán lefejeztetett.

Ugyan e családból származott L. György, Pest megyének 1787-ben másod-, 1798—1810-ig első alispánja, utóbb udvari tanácsos. Meghalt 1826. junius 13-án, kora 77-ik évében. Eltemettetett Szent-Lőrinczkátán. Özvegyen hagyott nejétől gr. Buttler Franciskától maradtak gyermekei József nádor huszárkapitány, Miklós a nádornál hivatalt iszt.

Laczkovics János volt Temes megyei követ és váltótörvényszéki üluök, született Ó-Aradon 1804. január 15-én.

Végre ugyancsak e család ivadékát mutatja föl a következő töredék nemzékrend:

Laczkovics László

Johanna (Csiba Mihály)	János (Beniczky Teréz)	
	Anna (Rakovszky Ferencz)	Janka (Csák József) 1790. táján.

Laczkovics család bir Zemplin vármegyében is Nagy- és Kis-Czigándon [2]).

Laczo másképen **Ladislaides család.** E nemes családdal már 1666-ban találkozunk Trencsin megyében Okrut helységben, hol mai nap is az Okruczky családnak egyik ága Ladislaides néven ismeretes. Ezen Ladislaides nevezet azért igényelt külön fölemlitést, minthogy Ladislaides néven (mint alább láthatjuk) egy ettől különböző czimeres nemes család is ismeretes.

[1]) Zylvasi Ivánnak a Noptsa család egyik ősének részére kelt adománylevélben.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 330.

Laczy család. Laczy János 1719-ben III. Károly király által nemesittetett meg [1]).

Czimere a paizs kék udvara egy vizirányos szelemen által, melyen három piros rózsafej van, kétfelé oszlik, az alsó osztályban a jobb oldal felé egy futó szarvas látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között arany királypálcza áll. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Ladányi család. Ladányi Gergely 1802-ben I. Ferencz királytól nyerte czimeres nemes levelét. Czimere négyfelé osztott paizs, az első és negyedik osztály fekete udvarában egyfarkú arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kormánypálczát tartva; a második és harmadik osztály kék udvarának alján fehér folyam fölött fehér galamb repül, piros csőrében zöld gallyat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából kékruhás magyar vitéz emelkedik ki, fejét prémes vörös kalpag födi, vállán mentéje panyókásan függ le, jobb kezében kivont kardot tart; két oldalról két kiterjesztett sas-szárny keríti, a szárnyak közül a jobb-oldali vizirányosan arany-fekete, balról kék-ezüst. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-kék [2]).

Ladány nevü család Gömör és Szabolcs megye nemessége sorában emlittetik Fényes E. Geographiájában; azonban az is megjegyzendő, hogy Ladányi névvel hibásan gyakran a kőrös-nadányi Nadányi család tagjai is neveztettek történeti könyveinkben.

Ladányi Albert Tarczalon reform. lelkész volt, de e hivatalától 1690-ben megfosztatott [3]).

Ladányi család. (Tompaházi.) Ezek közül József 1815-ben Doboka vármegyében pénztárnok. Tán szintén e családbeli L. György is, ki Sólyomkői birtokosúl iratik.

Ladáry család. Ladáry Imre 1746-ban Mária Terézia királyasszonytól nyerte czimeres nemes levelét [4]).

Czimere: a paizs kék udvarában zöld téren egyik lábán álló daru, másik lábában kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny nyúlik ki, a jobboldali fehér, a baloldali kék. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék.

Láday család. Közülök Láday József Krassó megyei zsidó-

---

[1]) Collect. herald. Nro 401.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. VI.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 152.
[4]) Collect. herald.

vári jegyző, 1840. május 2-án Alsó-Fejér megyétől nyert nemesi bizonyitványát Krassó megyében azon évi julius 22-én hirdetteté ki [1]).

Ladislaides család. Trencsin és Gömör megyei nemes család. Czimeres nemes levele Trencsin megyében legelőször kihirdettetett 1727-ben Motesiczky István volt előbbi földesura szabadelbocsátó levele (manumissionalis) mellett. 1744-ben Ladislaides Kerestély ujolag czimeres nemes levelet nyert Mária Terézia királyasszonytól [2]), mely még azon évben Trencsin megyében kihirdettetett. E czimeres levél szerint a család czimere egy balról lefelé jobbra rézsutosan kétfelé futó vonal által ezüst és kék udvarra osztott paizs; a paizs alján zöld téren egy pej lovon sárga nyeregtakarón ülő vörös ruhás magyar vitéz száguld, lábain sárga csizma, fején prémes vörös kalpag van, jobb kezében kivont kardja hegyén levágott vérző törökfejet tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén vörös mezű magyar vitéz nyúlik fel, oldalán fekete kard, jobbjában három búzakalászt mutat. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös.

Nevezett Ladislaides Kerestély (Christianus) még 1748-ban a Trencsin megyei nemesi összeirás szerint sz. kir. Trencsin városában székelt. 1768-ban ismét Kerestély, és már fiai Pál és János Trencsinben, Ágoston Turnán lakósokúl emlitetnek [3]). Később e megyében nyomaik nem lelhetők.

Ladivér család. (Vagy Lativér.) Trencsin megyei czimeres nemes család [4]). Közülök leginkább Illés ösmeretes, ki mint zolnai evang. lelkész 1647-ben czimeres nemességre emeltetett, és ekkor Trencsin megyében czimeres nemes levelét kihirdetteté. Ennek Zolnán született fia szintén Illés eperjesi hires evang. tanár volt, ki az ágostai vallású magyarországi oskolákba Comenus rendszerét behozta. Kétszer számüzetve az eperjesi Collegiumból, időközben a teplai, később a tiszóczi egyházközségekben lelkészkedett, sőt Schäsburgban is tanárkodott, mig végre 1686. april 2-án Eperjesen mint tanár halt meg, és igy Caraffa boszuját kikerülte. Tőle több rendbeli tudományos, főleg vallási értekezések maradtak fenn. Ugy látszik, hogy ezen család azonos azon Ladivérekkel, kik czimeres nemes levelüket 1658-ban Trencsin megyében kihirdettetvén, azt a megye levéltárába megőrzés végett letették.

---

[1]) Krassó megyei levéltárból.
[2]) Collect. herald. Nro 123.
[3]) Szontagh Dániel közléséből.
[4]) Ugyanattól.

Ladmóczy család. (Ladmóczi †.) A Ladmóczy vagy Ladamóczy család Zemplin megyében birta hajdan Ladmócz (vagy Lagmócz) helységet, már a XV. században emlittetik közülök Ladmóczy Miklós a Semsey család beiktatásánál mint királyi ember [1]). Utóbb a család kihalt.

Ladó család. (Siketfalvi.) Székely törzsökös család, melyből siketfalvi Ladó Mátyás emlittetik Báthori Kristófnak 1579-ben kelt itélő levelében [2]).

Ladóczy család. Zemplin vármegye kihalt nemes családainak egyike [3]).

Ladományi család. Gömör vármegye czimerleveles nemes családai közé számittatik [4]).

Ladomérszky család. (Ladoméri.) Nevét és eredetét — ugy látszik — a Sáros megyében fekvő Ladomér helységtől vette. Czimere: a paizs udvarában egy férfiu, mely ölében egy kormánybotot tart. Ugyanezen alak látszik a paizs fölötti sisak koronáján is. A család ismertebb tagjai László, ki 1720-ban élt, János 1760-ban a Tiszán inneni kerületi táblán szegények ügyvéde. István ugyanazon táblának 1787-ben ülnöke volt. A legutóbbi időkben (1844.) Imre táblabiró, és a kir. táblánál szegények ügyvéde.

Ládonyi család. (Nemes-Ládonyi †.) Mint előneve mutatja, Sopron megyei eredetü; azon megyében fekszik Nemes-Ládony helység.

Ismeretes törzse, kitől a családfa egy időszakig, tán a család kihalásaig terjed, Ládony István deák (litteratus), máskép Nagy-Csemetei István volt. A családfa következő [5]):

István

Pál	Anna	Kata	Józsa
Zsófia (Hollósy Fer.) Mihály	(1. tömördi Thulok György. 2. petrinyei Horváth Fer.)	(Seöbör Sebestyén)	(Perneszy Fruzsina)
			István (1. Radetzy Ilona. 2. Bejczy Dora)

Lásd folyt a köv. lapon.

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 87. 283.
[2]) A n. székely nemzetnek constitutioji. 272. l.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 84.
[4]) Bartholomaeides C. Gömör p. 145.
[5]) Geneal. authent. II.

István *ki a tulsó lapon.*
(1. Radetzy Ilona.
2. Bejczy Dora

Bora (1. Bottka Ferencz. 2. Eördögh György)	Magdolna	István prépost. †	János †	Kata (Batthyány Farkas)	Orsolya (1. Eördögh Lajos. 2. Joó László)	Józsa (Ányos Zsófia) Pál	2-tól György

Laffert család. (Báró.) Eredetét Németországból veszi, hol Hannoverában és Mecklenburgban most is három vonalon él a család [1]). A magyarországi Laffert családot Laffert Antal alapitá, kit az 1729-ki országgyülés 48-ik törvényczikke vett be a honositott családok sorába. Ezen Antaltól néhány izen a leszármazás igy kezdett folyni:

Laffert Antal
(Dessewffy Róza)

Ignácz

Adelina (gr. Berényi Miklós)	Mária † 1821. mart. 21. kora 26. (Scala Ferdin. cs. k. kapit.)

1730-ban leljük báró Laffert Ferdinandot mint kamarai tanácsost.

1808-ban báró Laffert Vincze a Ludoviceára 2000 forintot ád azon évi 7. törv. czikk szerint. Ez tán fia volt Ignácznak, és Vinczének tán fia a következő

Antal, ki az 1844. országgyülésen a felső táblánál vett részt.

Laich család. Laich János-György sz. kir. Pozsony városa vámosa, kinek — mint a czimeres nemes levél mondja — már eldődei nemesek voltak, de erről leveleik az idők viszontagságai közt elvesztek, — ujolag 1717. mart. 8-án Bécsben kelt czimeres levélben III. Károly király által a magyarországi nemesek sorába emeltetett [2]).

Czimere: a paizs kék udvarában zöld dombon fészkén ülő, fejével balfelé néző, és három fiát melle vérével tápláló pellikán. A paizs fölötti sisak koronájából egy balra forduló páncélos, sisakos vitéz nyúlik ki, jobb kezében oldalánál ijjat, bal kezében pedig hegyeikkel fölfelé három nyilat tart. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Az emlitett czimeres levél, melyet Laich János-György gróf Pálffy Miklós és gr. Kollonitz Ádám ajánlatára nyert, 1717. jun. 28-án Pozsony megyének Nagyszombathban tartott közgyülésen hirdettetett ki.

[1]) Gothaisch. gen. Taschenbuch der Freih. H. 1859. 399.

[2]) Az eredeti oklevél szerint. V. ö. Collect. herald. Nro 569.

A följebb emlitett Laich János-György Pozsony városának utóbb nemcsak vámszedő pénztárnoka, de tanácsnoka és kapitánya is volt, de 1751-ben már nem élt. midőn fiát Laich Ignáczot, ki előbb a Ghillányi ezredben mint önkénytes katonáskodott, különösen a hadi dolgokban mutatott jártasságért b. Horeczky Miksa, és báró Haller Sámuel egyik főherczegnek ajánlották [1]). Ezen Ignácz 1755. october 24-én Stuttgartban Marienburgi Károly herczeg, s főparancsnoktól kapja a katonaságtóli elbocsátó levelét [2]), melyszerint az ennek parancsnoksága alatt állott huszároknál negyvenkét hónapig mint őrmester szolgált. Ugy látszik, benne e család kihalt.

Laitner család. (Vecseházi.) Laitner József és János 1809. mart. 31-én Krassó megyei Vecseháza helységre nyert királyi adománylevélnél fogva nemesitettek meg, és nemességük nevezett megyében 1810-ki october 22-én hirdettetett ki. Az adományszerzőnek fia József Krassó megyében szolgabiró volt, és szintén vannak gyermekei.

Lajcsák család. Ismeretes közülök Lajcsák Ferencz, ki 1825-ben rosnyói, innen 1827-ben nagyváradi latin sz. kath. püspök. Meghalt 1843. május 5-én.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali vörös udvarban két galamb repked, a baloldali kék udvarban két zöld kigyó látszik függő irányban. A paizs fölötti sisak koronáján három strucztoll leng.

Lajos család. (Baróthi.) Maros-széki székely család, melyből Lajos Imre 1815-ben azon székben dulló, János 1848-ban ugyanaz ugyanott.

Lajos család. (Szatsvai.) Háromszéki székely család, melyből János ezredes, és az 179½-ki erdélyi országgyülésen kir. hivatalos volt; Elek ugyanazon, valamint az 1792- és 1810-ki országgyülésen szintén kir. hivatalos.

Lakacs család. Gömör vármegye czimerleveles nemes családai sorában áll [3]).

Lakath család. (Zokoli.) Kihalt régi család nevezete [4]).

Lakatos család. (Csik-Szentsimoni.) Csikszéki székely eredetü család; ősi lakhelye Csik-Szentsimon, honnan egy ágazat Bihar

---

[1]) és [2]) szintén az eredeti okmányok után.

[3]) Bartholomaeides C. Gömör p. 145.

[4]) Kaprinai Dipl. II. 447.

vármegyébe telepedett, és ott találjuk Ferencz, Alajos és Benedek testvéreket, Krasznában pedig Jánost.

Ezek közül Benedek (lak. Szalontán) birtokos Sarkadkeresztúron. Ferencz Biharban szolgabiró volt; fiai Imre, Ferencz, János, László, időnként szintén ott szolgabiróságot s egyéb megyei hivatalt viseltek. Jánosnak (lak. N.-Várad) nejétől Ferdényi Tinitől fia Antal és leányai vannak, és birtokos Kabaláspatakon, Czigányfalván és Ugrán.

Alajosnak szintén vannak gyermekei.

Benedeknek fia Károly Békes megyében hivataloskodott, és leányai vannak: Lestyán Károlyné, és Toperczer Sándorné.

A Szilágyságban lévő ágból János megyei törvényszéki ülnök, és 181$^0/_1$-ki erdélyi országgyülésen Kraszna vármegye követe volt, fia Alajos főszolgabiró volt; nejétől Dobai Veronától utódai Claudia és Etelka maradtak.

Lakatos nevü család Zemplin megyében is a nemesség sorában áll [1]).

Lakits család. Ilynevü családot Somogy vármegye nemessége sorában találunk; és — mint az itt közlött adatok mutatják — két vagy több ilynevü nemes család is létezik.

Az egyik alsószatai Lakits család, melynek alapitója Lakits Pál 1723-ban nyert kir. consensust.

A másik nemes-szakácsi Lakits család, melynek alapitója Lakits György-Zsigmond előbb jogtanár, utóbb királyi tanácsos és Leopold-rend vitéze, ki Lakits Ádámmal oldalágoni rokona Lakits Ferencz részére Nemes-Szakácsiban birtokrészre nyert királyi adományt, és egyszersmind czimeres nemes levelet 1794-ben [2]).

Czimere: a paizs kék udvarában kettősfarkú arany oroszlán, első jobb lábával buzogányt tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról czüst-vörös [3]).

Lackner család. Bajorországból szakadt Sopronba, és azon első tagjában, ki magyar nemességet nyert, ki is halt. A család története ez: Titmaringi Sebestyén bajor polgár és aranymüves volt, ennek Anna nevü nejétől fia Ádám Sopron sz. kir. város polgára és tanácsnoka, és szintén aranymüves volt, nejétől az Aspongeni családból

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

[2]) Beküldetett

[3]) Adami Scuta gentil. tom. VI.

eredt Schiffer Borbálától fia Kristóf született Sopronyban 1571-ki nov. 18-án. Tanult Csepreghen, utóbb Paduaban, hol 1591-ben jogtudorrá avattatott. 1599-ben lett Sopronyban tanácsnok, 1603-ban biró, 1604-ben pedig polgármester. A Bocskai-féle mozgalmak alatt Sopronynak az ellenében védője. 1600-ban Rudolf király által czimeres levél által megnemesitetett; de két neje közül egyiktől sem maradván fia, benne e család kihalt. Meghalt 1631. dec. 29-én, kora 60-ik évében [1]).

Más Lakner család jelenleg is létezik, ezek közül István Pesten táblai ügyvéd, első neje Modrovich Anna meghalt 1819-ki dec. 13-án. Második nejétől fia Sándor született Pesten 1822-ben. A városnál igtatói hivatalt viselt, és az irodalmi pályán is működött, meghalt ifju korában 1847-ben.

Lakóczi család. Ugocsa megye nemessége sorában leljük Lakóczi Istvánt, ki e század elején Dabolczon közbirtokos [2]).

Lakos család. (Báró.) Ismeretes e családból Lakos János a Mária Terézia-rend lovagja, alezredes, ki a sopronyi nemes magyar társaság egyik alapitója volt. (1792.) Érdemeiért báróságot nyert, és 1829-ben a 15-ik számu II. székely gyalog ezrednél ezredes lett Az irodalmi téren ismeretes neve az általa irt „Nápolyi levelekről" (az 1823. Hébében.)

Laky család. Ilynevü nemes családot Komárom, Vas és Bihar megyében lelünk; sőt már a XV. században Somogy vármegyében is, hol 1458-ban Laki Miklós Somogy vármegye alispánja volt [3]).

Az ondódi Laky család egy ágának töredékben leszármazási táblája [4]) ez:

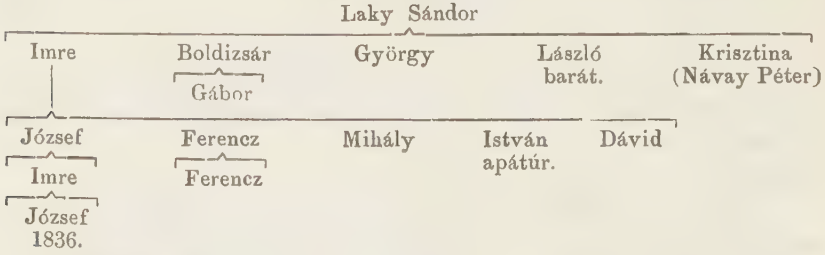

Előnevökről (Ondódról) itélve, e család Nyitra megyei.

[1]) L. Christophori Lackneri vitae curriculum. Ratisbonae 1714. 4-rét.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 158.
[3]) Kaprinai Dipl. II. 183.
[4]) Perbeli genealogia szerint.

Komárom megyében fekszik Lak helysége, melyben Laky nevezetü család már a XVII. században birtokos volt. 1613-ban Laky János egy udvartelek harmadrészét Lakon Nagy Györgynek adta élete fogytáig [1]).

1642-ben Laky János örökösei közt Lak, Vöste Komárom megyei, továbbá Hideghét Pozsony megyei helységekben birt részjószágokra nézve kölcsönös csere történik [2]).

1750-ben Laky István és Ferencz és Pázmán János Lak helységbeli birtok iránt Röth Sándor ellen erőtlenitő pert kezdenek. Továbbá

1635-ben Laky István Morócz Istvánnal Pajor János kihalásán Páth helységben és Tagyos pusztai birtokba királyi adomány mellett beiktattatik [3]).

Ezen Komárom megyei Laky családnak nemzékrendét mutatja a következő táblázat:

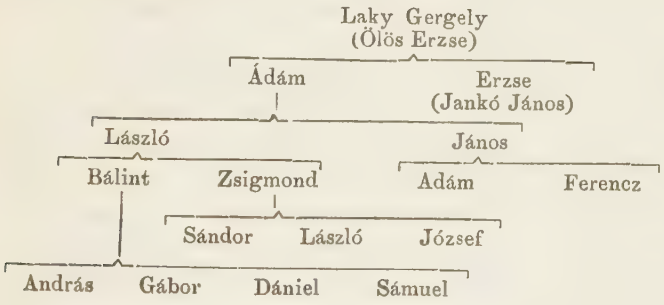

Vas megyei Laky család-ágazatból Laky Pál táblabiró, Laky Antal pedig főszolgabiró volt 1832-ben.

Ezeken fölül találunk alistáli előnévvel Laky családot is, melyből alistali Laky Vincze 1844-ben m. kir. udv. kanczelláriai fogalmazó volt.

A kihalt grebechy Laky családból pedig Laky Gáspár a XVII. században Győr vármegye alispánja volt [4]).

Laluch család. Laluch István 1685-ben I. Leopold királytól nyerte czimeres nemes levelét [5]).

---

[1]) Fényes E. Komárom várm. 107.
[2]) Ugyanott.
[3]) Ugyanott 132. 195.
[4]) Oklevél.
[5]) Collect. herald. Nr. 787.

Czimere: a paizs kék udvarában zöld gyepen félig fekvő helyzetben egy vörös ruhás, sárga csizmás, kalpagos magyar vitéz látszik, mellette jobbról egy kettősfarkú oroszlán rohanja meg, egyik lábát a vitéz lábára helyezve, a vitéz pedig bal kezével a földről félig felemelkedve, jobb kezével az oroszlán első bal lábát ragadja meg. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, aranymarkolatú kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Lamacska család. 1658-ban találkozunk e családdal Trencsin megyében Podhragyén, 1666-ban Hrabovkán, és 1721-ben János és György családtagokkal Orechón Lamacska önálló nevezet alatt, és igy vétettek föl a nemesi lajstromba is. Később a nemesi összeirásokból kiderül, hogy hrabovkai székhelyén a Hrabovszky családnak egyik ágazata is Lamacska nevezettel él.

Lamberg család. Németországból eredt család, melyből a mult század másodfelében ketten nyertek hazánkban honfiusitást, nevezetesen 1764-ben (47, törv. cz.) gróf Lamberg Ferencz-Antal, és 1791-ben (73. törv. cz.) gróf Lamberg Fülöp-József. Amaz előbbi ága kihalván, minket itt csak az utóbbinak ága érdekel.

A Lamberg család, mely jelenleg is három fővonalon Bajor-, Osztrák-, Morva- és Magyarországban bir és virágzik, osztrák eredetü, és magát egy 1177. táján elhalt Lamberg Vollradtól eredezteti. Szakadatlan leszármazását az 1322-ben Bajorországban Mühldorfnál harczolt I. Vilmostól hozza le, mi mellőzvén az oldalas leágazásokat, I. Vilmostól csupán nálunk indigenált ágazatot mutatjuk fel, mint következik:

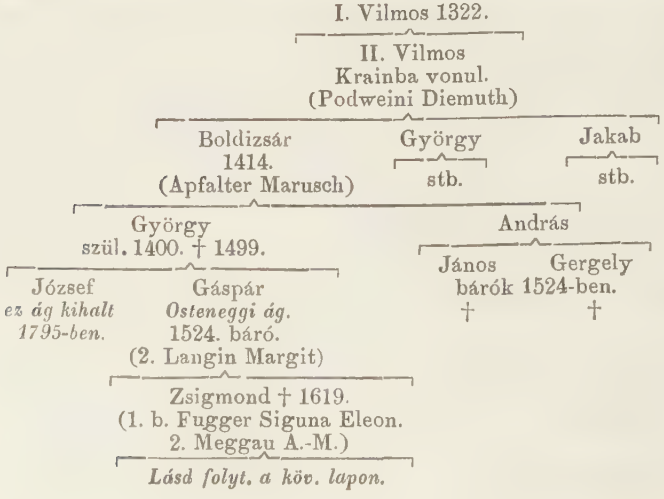

Lásd folyt. a köv. lapon.

Zsigmond † 1619. *ki a tulsó lapon.*
(1. b. Fugger Siguna Eleon.
2. Meggau A.-M.)

12 fiu, első nejétől öt, másodiktól hét.

Raimund — stb.

György — stb.

János-Albert
(2. b. Küenburg Kata.
3. Schiffer Erzse)

János-Ferencz
ez ág kihalt.

3-tól János-Albert
† 1682.
(b. Oppel Janka Bora)

Ádám-Ferencz
cs. kir. kam.
szül. 1678. † 1731.
(b Hochburg A.-Mária)

Ferencz-József
cs. kir. kam.
szül. 1708 † 1791.
(gr. Hoyos M.-Teréz)

Fülöp-József
cs. kir. kam. *indigena.*
szül. 1749. † 1807.
(b. Lusinszky Bora)

Ferencz-Fülöp
altábornagy
szül. 1791. † 1848.
sept. 28.
(gr. Hoyos Carolina)

Teréz
szül. 1793.

Rudolf cs. kam.
szül. 1802.
alezredes.
(gr. Hoyos Teréz)

Anna
szül. 1837.

Ernestina
szül. 1829.
(gr Szécsen
Antal)

Karolina
szül. 1830.
cs. udv. h.

Ferencz-Imre
szül. 1832.
cs. kir. kam.
cs. k. őrnagy.

Teréz
sz. 1836.

Fülöp-Károly
szül. 1838.
cs. k. kat. t.

Henrik
szül. 1841.

Ezen ágon látjuk gr. Lamberg Fülöp-Józsefet, ki 1791-ben nyerte a magyarországi indigenatust; neje báró Lusinszky Borbála volt. Ettől fia gr. Ferencz-Fülöp cs. kir. kamarás és altábornagy, és Alsó-Ausztriában az Ottensteini és Gilgenburgi uradalmak ura, hazánkban pedig a moori uradalom egyik birtokosa, ki 1848. sept. 28-án a föllázadt népdüh áldozata lőn. Gyermekeit a táblázat mutatja.

Czimere a családnak négyfelé osztott paizs, az első és negyedik osztály rézsútosan négy ezüst és vörös mezőkre oszlik; a második és harmadik osztály arany udvarában feketc vizsla arany örvvel. A középpaizs kék udvarában két egymás ellenében álló arany és ezüst pöttös vadász-eb szintén arany örvvel látható.

Lamberti család. Élt a XVII. században Veszprém várme-

gyében ilynevü család, melyből Lamberti István 1608—1618-ban szolgabiró volt [1]).

Lamberti család. Lamberti Camill gróf az 1792-ki országgyülésen nyerte magyarországi honfiusitását [2]).

Lamos család. (Lipóczi.) Turócz megyei törzsökös nemes család, mely Lipovszky-nak is iratott. Ismeretes belőle azon ág, mely e század elején Árva megyébe költözött, névszerint Lamos József az árvai uradalomban kerületi ispán és nagyfalvai birtokos, kinek négy fia mint honvéd küzdött az 1848-ki forradalomban; névszerint Ede előbb Árva megyei jegyző, jelenleg Bihar megyében Derecskén jegyző, Vendel Rozsnyón szolgabirói segéd, Antal Alsó-Kubinban törvényszéki járulnok, és Alajos, és ezek ifjabb testvérei Ádám és Jenő, az utóbbi három a kereskedői pályán A család jelenleg is birja Turócz megyében a lipóczi curiát [3]).

Trencsin megyében 1728-ban és 1748-ban Kocsóczon találkozunk e családdal, az utóbbi évben Kocsóczon Lamos András neveztetik.

Gömör megye is nemessége sorába irta a Lamos családot [4]).

Lampert család. Lampert János 1727. julius 4-én Győr vármegyétől nyert nemességéről bizonyitványt, melynek alapján rokona Lampert István Fejér vármegyében is nemesül elismertetett 1754-ben a midőn is Czeczén lakozott [5]).

1770-ik évi sept. 10-én pedig Lampert Ferencz kapott Győr vármegyétől nemesi bizonyitványt [6]).

Lánczos család. Gömör vármegye czimerleveles nemes családai közé számittatik [7]). E század elején 1810-ben Lánczos Gáspár és György kincstári erdőszhivatalnokok voltak. — 1844. György és Lajos hasonló hivatalban állottak.

Lánczy család. (Lánczi.) Abauj vármegyének egyik régiebb családa. Családi közlés hiányában róla csak annyit tudunk, hogy már 1477-ben Hunyadi Mátyás alatt élt Lánczy János [8]).

A XVI. században élt Lánczy Sebestyén, kinek (1586.) fia

---

[1]) 1608: 15. — 1613: 8. és 1618: 49. törv. cz.
[2]) 1792: 22. törv. cz.
[3]) Szontagh Dániel közlése.
[4]) Bartholomaeides C. Gömör 145.
[5]) Protocoll. C. Alba-Regalensis.
[6]) Hivatalos Értesitő 1860. 104. szám.
[7]) Bartholomaeides C. Gömör 145.
[8]) Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. 44

Lánczy János, ki 1593-ban Abauj megye szolgabirája volt [1]), és kinek feleségétől Uza Zsófiától fia György 1614-ben élt, 1630-ban pedig Abauj vármegye követe és alispánja volt [2]).

E század első felében Ferencz és József kir. táblai ülnökök. Nevezetesen az utóbb emlitett József Lánczon született 1763. mart. 30-án; mint kir. tanácsos 1809-ben lett királyi táblai ülnök, utóbb hétszemélyes táblai biró, sz. István király rend középkeresztese, és Békes vármegye főispánja.

Jelenleg székhelyén Lánczon él Lánczy Jakab, kinek nejétől Mariásy Mária-Szidoniától gyermekei: Gabriella, Emilia, Béla, Mária és József.

Lanczkröner család. Lanczkröner Dániel 1702-ben I. Leopold király által nemesitetett meg. Czimere vizirányban ketfelé osztott paizs, a felső kék udvarban fehér egyszarvú látszik futó helyzetben, szarván zöld koszorú diszlik. Az alsó vörös udvar arany rostéllyal van födve. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobboldali vizirányosan félig vörös, félig ezüst, a másik oldali félig arany félig fekete. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-fekete [3]).

Landa család. Landa Zsigmond, György és Erasmus az 1603-ki országgyülésen iktattattak a magyarországi honfiusitott nemesek közé [4]).

Landerer család. (Füskúti.) Landerer János-Mihály pozsonyi nyomdász 1797-ben szerzett nemességet, és Temes megyei Füskút helységre kir. adományt. Fia Lajos pesti volt nyomdász Pozsonyban született 1800. május 1-én.

Czimere: a paizs közepéről jobbra és balra domború — rézsútosan levonuló két vonal által három udvarra osztott vért, a jobboldali arany udvarban egyfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható; a baloldali ezüst udvarban vörös oroszlán ágaskodik, első jobb lábával nyitott könyvet tartva. A középső kék udvar alján zöld téren egy fehér folyam hullámzik, fölötte három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között a leirt vörös oroszlán, körmei közt nyitott könyvvel látható. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [5]).

---

[1]) Protocol. Cott. Abauj.
[2]) Ugyanott.
[3]) Collect. Herald. Nro 772.
[4]) 1603-ki 15. törv. cz.
[5]) Adami Scuta gentil. tom. VI.

Lándor család. Nemes család jelenleg Bereg, Árva, Arad megyékben, a Bánságban stb. Törzse Lándor Sándor, ki 1464-ben kapja a czimeres nemes levelet Mátyás királytól, s tőle a család következőleg sarjadzik le [1]) :

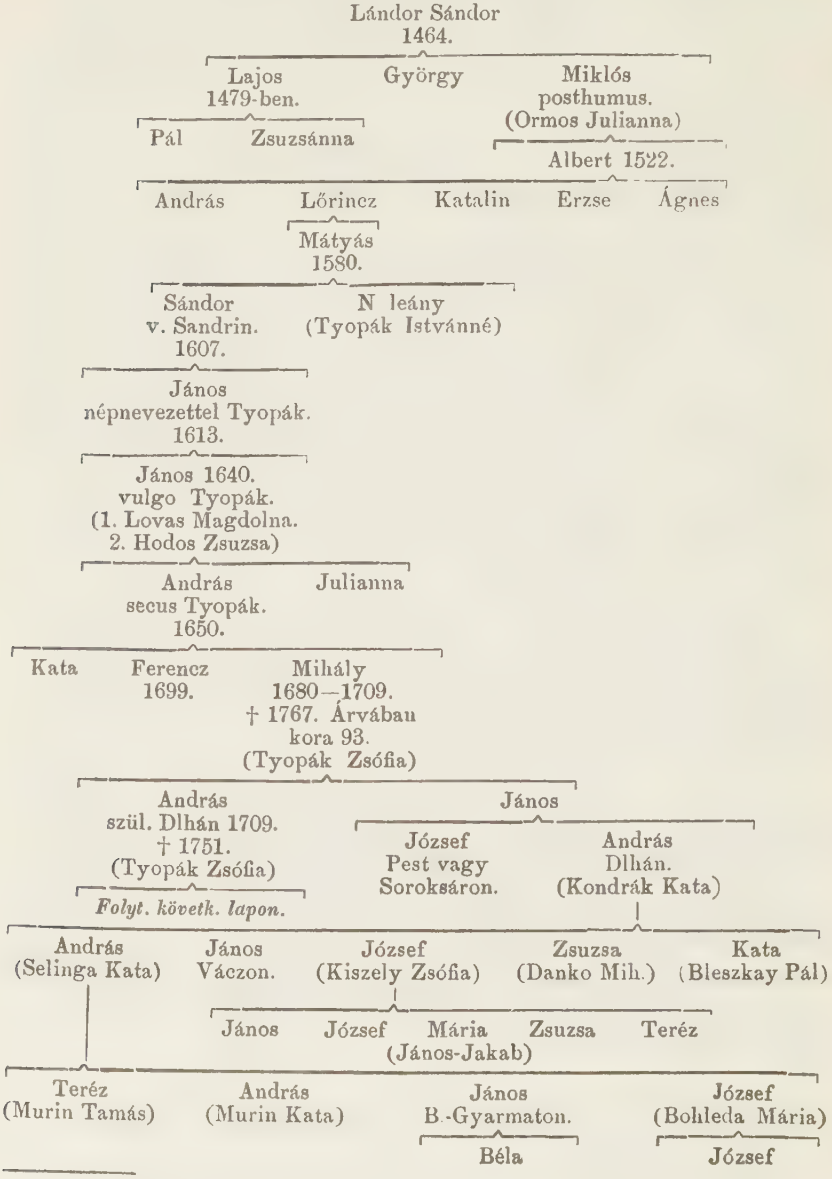

[1]) Szontagh Dániel közléséből.

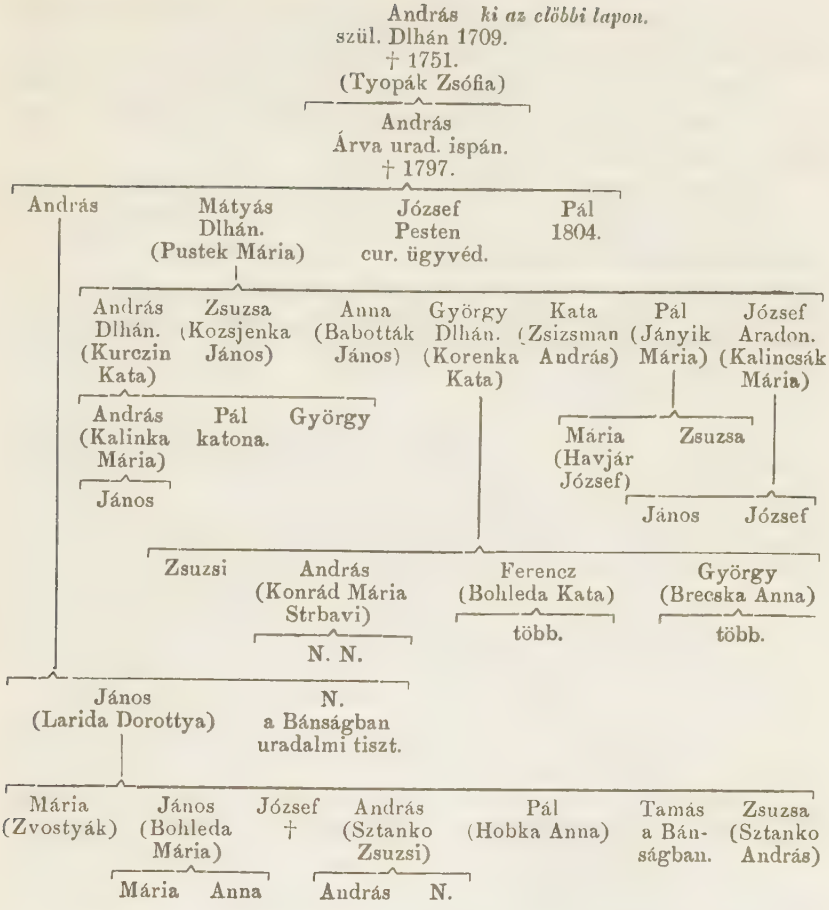

A törzs Lándor Sándornak Lajos nevü fia Borsodi Csabán és Felborcsán eladja birtokát Heleneus Benedeknek 1479-ben.

Miklósnak fia Albert Borsod-Csabai és Hevesludasi birtokát 1522-ben eladja Thiba Menyhértnek. Albertnek unokája Mátyás Felbori földjét eladja Balogh Mihálynak 1580-ban; unokája János csabai birtokrészét elzálogitja 1613-ban Thorda Istvánnak. E János nagynénjének férjéről Tyopáknak is neveztetett, és e családból gyakran házasodtak még az unokák is, és Tyopák névvel utóbb is gyakran illettettek. János unokájának Andrásnak fia Ferencz Ludasi birtokrészét 1699-ben haszonbérbe adja. Testvére Mihály Árva megyébe költözött, és ott halt meg 1767-ben kora 93. évében. Utódai két figyermeke

után két ágra szakadván, az egyik ág főleg Pest megyében települt meg, a másik ág Árva megyében és a Bánságban él.

Landis vagy **Landler család**. E családból György czimeres nemes levelét Trencsin megyében 1679-ben hirdetteté ki; és a család tagjai Beczkón székeltek.

Láng család. Láng István 1718-ban kapott czimeres nemes levelet III. Károly királytól, és ebben következő czimert: a paizs kék udvarában zöld téren jobbról zöld erdő áll, mellette egy zöld öltözetü, sárga csizmás és öves magyar vitéz áll, jobb kezével tartott vadászkürtjét fújva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között sárga tulipán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

A család eredetét és nemzékrendét nem ismerve, azt sem tudjuk, e családból volt-e azon Láng Ádám, kinek nejétől Fehér Borbálától leánya Borbála Bathay Istvánné volt.

Langlet család. Báró Langlet Fülöp 1715-ben nyert magyar honfiusitást azon évi országgyülés 135. törv. czik szerint.

Langon család. Langon János 1734-ben nyerte czimeres nemes levelét [2]). Czimere: a paizs felső részéből jobbra és balra levonuló két rézsútosan domboruló vonal által háromfelé osztott vért, a két felső szögleti kék udvarban egy-egy ezüst csillag ragyog, az alsó kúpalakú osztály ezüst udvarában egy piros sziv áll, és abból jobbról kék, balról vörös zászló leng. A paizs fölötti sisak koronájából kettősfarkú koronás arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Lántos család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike [3]). Trencsin megyében pedig a Hidvéghy nemes család egyik vonalának saját vezetékneve [4]).

Lányi család. (Kis-szántói.) Ismeretes közülök József udvari tanácsos és kanczelláriai referens, a sz. István-rend vitéze; neje Szent-Iványi Anna, kivel következő családot alkotott:

---

[1]) Collect. herald. Nro 509.
[2]) Collect. herald. Nro 299.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.
[4]) Szontagh Dániel közlése.

Lányi József
(Szent-Iványi Anna)

Imre
Ungh v. főisp.
volt septemvir.
† 1858.
(1. Boronkay Kata.
2. gr. Csáky Mária)

István	Gizella	Oktavia
(Klobusiczky Ida)	(b. Perényi Gábor)	(Motesiczky László)

A táblán álló Imre 1822-ben Bihar megyei alispán, utóbb cs. k. kamarás, hétszemélyes tábla ülnöke, szent István-rend kis-keresztes vitéze, Ung vármegye alispánja, 1850. után a pesti kerületi cs. kir. főtörvényszék osztályának elnöke; meghalt Budán 1858. junius 23-án, kora 83-ik évében, és ott a várbeli sirboltba eltemettetett [1]).

Lány család (máskép Jacoby.) Szepes megyei eredetü czimerleveles nemes család. Jacoby máskép Lány Márton és neje Ulmützerin Erzse, és gyermekei 1666. dec. 17-én Bécsben kelt czimeres nemes levélben előbbi polgári állásukból (e statu ignobili seu civili) I. Leopold király által nemesi rangra emeltettek, és nemes levelük Szepes vármegyének Lőcsén 1667. február 10-én tartott közgyülésen hirdettetett ki.

Czimerük: a paizs kék udvarában zöld halmon piros lábú és csőrű fehér galamb áll fölemelt szárnyakkal, lábai alól három búzakalász emelkedik föl, melyek közül a legfelsőből enni látszik. Ehez egészen hasonló alak ismétlődik a paizs fölötti sisak koronáján. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst. Az egész czimert itt a metszvény is föltünteti.

[1]) Pesti Napló 1858. junius 25-ki szám.

A család emlitett törzsétől Lány Mártontól kezdve, habár nem teljes, de egy ágon maig leterjedő családfa következő:

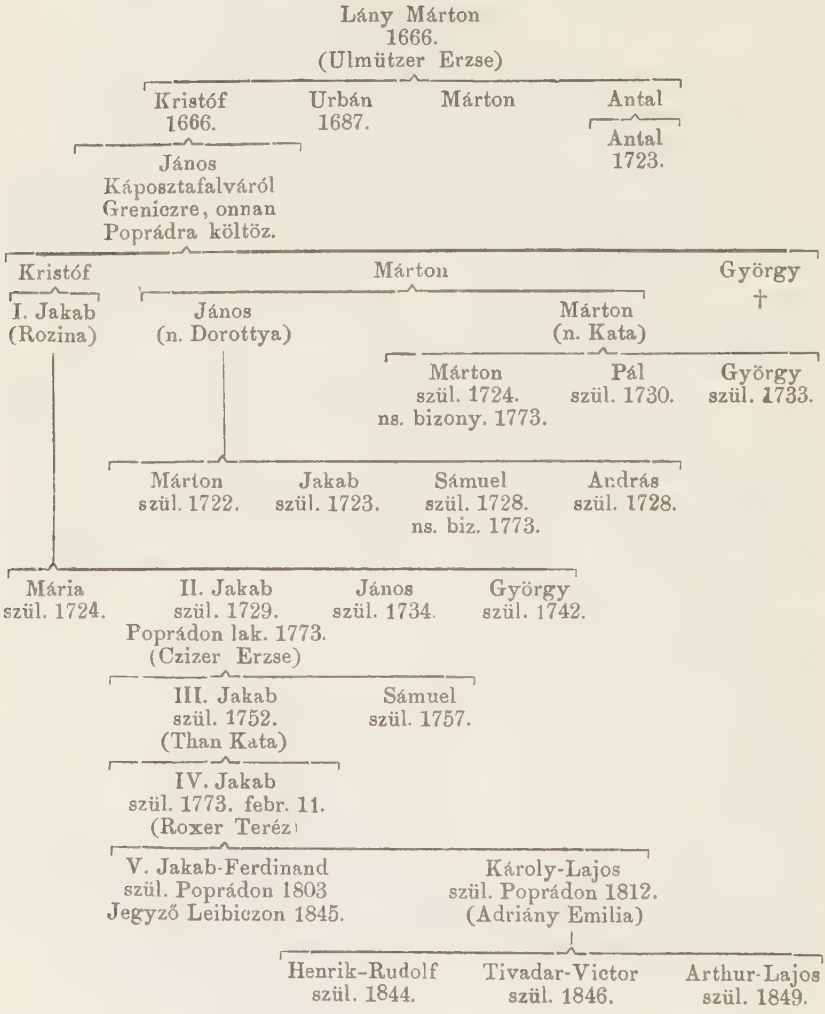

A családfán a harmadik nemzedékbeli János Kaposztafalváról Greniczre, és onnan Poprádra (mely maig is ez ág lakhelye) költözött, mint Mészáros (latinul Lanio), s tán innen a Láni név. Két fiától unokái II. Jakab, Sámuel és Márton Szepes vármegyétől 1773. mart. 11-én nyertek nemesi bizonyitványt. II. Jakab 1750-ben

vette nőül Czizer Erzsébetet. Ennek egyik fia III. Jakab 1772-ben nősült Than Katával. III. Jakab 1796-ban Roxer Terézzel. Ennek fia Jakab-Ferdinand és Károly-Lajos mindketten Poprádon születtek, amaz Leibiczi lakos, ez (t. i. Károly-Lajos) Poprádon lakik, és 1836-ban nősült Adriány Emiliával, kitől gyermekei a táblázaton láthatók; mindketten 1845-ben Szepes vármegyétől nyertek nemesi bizonyitványt.

Szepes megyében a másik ágból, mely Tótfalván székel, Ferencz 1838—1845-ben al-, utóbb főszolgabiró volt.

Egy másik ág Szepesből Liptó megyébe Szent-Miklósra és Hibbére telepedett; ezekből István és József cs. kir. kapitányok, id. Sámuel Liptó megyei esküdt, ifj. Sámuel hites ügyvéd Szent-Miklóson; mind a négyen élők.

Ugyan e családból származott azon Lány György, kinek Makovinyi Máriától fiai György és Tóbiás.

Előnevéről itélve, mely Kesmárkról iratik, — szintén e család sarjadékául látszik lenni kesmárki Lányi Sámuel, Erdélyben Felső-Fejér megyében árvaszéki biró 1843-ban; Károly Háromszéken mérnök, Sándor ugyanott adóbiztos, Elek irnok az 1848-dik előtti években.

Lány család. (Máskép Teörök.) Lány máskép Teörök Illés és testvére Dániel 1609. nov. 22-én II Mátyás királytól Pozsonyban kelt czimeres nemes levél által nemesitettek meg [1]), és czimeres levelük 1614-ben Turócz megyében hirdettetett ki.

A család czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali osztály vörös udvarában hármas halmon fölemelt egyik lábában kövecset tartó daru áll; a baloldali osztály kék udvarának alján fehér folyam hullámzik; fölötte egyik fölemelt lábával kövecset tartó daru áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös

A följebb emlitett Láni (vagy latinul Lanius) Illés (vagy Elias) a XVI. század elején evang. superintendens volt.

Gyermekei: a) Isák 1614-ben járt Wittenbergben [2]). b) Zacharias szintén superintendens volt, fia Zacharias Trencsinben született, és 1659-ben járt Jenában [3]). c) Gergely szintén Wittembergben tanult, innen bitsei pap, majd 1620-ban Árva vári predikátor;

---

[1]) Az eredeti Armalis Nógrád várm. levéltárában.

[2]) Bartholomacides Memoria Ungarorum 119. Klein II. 323.

[3]) Haan Lud. Jena Hung. 17.

innen rajevi, zólyomi 1634-ben, s végre breznói lelkész 1651-ben [1]). d) Dániel hajeczi lelkész, fia Dániel Wittembergben tanult, s legutóbb Beszterczén volt lelkész, meghalt 1665-ben [2]). Ezeknek származási fájuk igy áll:

Láni Illés
superintendens.

Isák 1614.	Zachariás superintendens.	Gergely 1651. Breznói pap.	Dániel hajeczi pap.
	Zachariás 1659.		II. Dániel Beszterczei lelkész † 1665.

II. Dánielnak tán fia György, ki 1667-ben járt Wittembergben [3]).

Lani Miklós 1604-ben járt Wittembergben, és 1607-ben lett pappá [4]).

Lani Pál Kesmárkról való, és igy valószinüleg a fölebbi czimerleveles szepesi Lány-ak sarjadéka 1749-ben járt Jenában, és ott az orvosi tudományokat tanulta. Meghalt 1766-ban [5]).

Tán szintén ezen Lány család ivadéka volt azon Lány Pál, ki 1695-ben Gömör vármegye jegyzője, és 1711—1713-ban alispánja volt, szorgalmas történetbuvár és jeles jogtudós [6]).

Lányi család. Lányi Urbán, Jakab és Antal testvérek III. Károly királytól 1715-ben kaptak czimeres nemes levelet, mely Gömör vármegyében 1716. január 2-án hirdettetett ki [7]).

Lapispataky család. Egyik ága a Lapispataki Zsegnyei (vagy Segnyei) régi kihalt családnak. Közös törzsük Comes Bodon, máskép Vejtih, Vejteh, vagy Voychich, kitől a származásrende [8]) következő:

---

[1]) Bartholomaeides id. h. 122

[2]) Ugyanott 130.

[3]) Ugyanott 168.

[4]) Ugyanott 107.

[5]) Haan L id. h. 64.

[6]) Bartholomaeides C. Gömör. 408. 419. 760.

[7]) E családból igyekvék magát származtatni e század harmadik tized tizedében Lányi Ádám és György, kiknek atyjok Ádám, nagyatyjok pedig Lányi János Nógrád megyében Szécsényben 1728-ban csizmadia-mester, utóbb a vágó-szék bérlője volt, honnan „mészáros"-nak is neveztetett.

[8]) Wagner Caroli Tab. Geneal. tab. III.

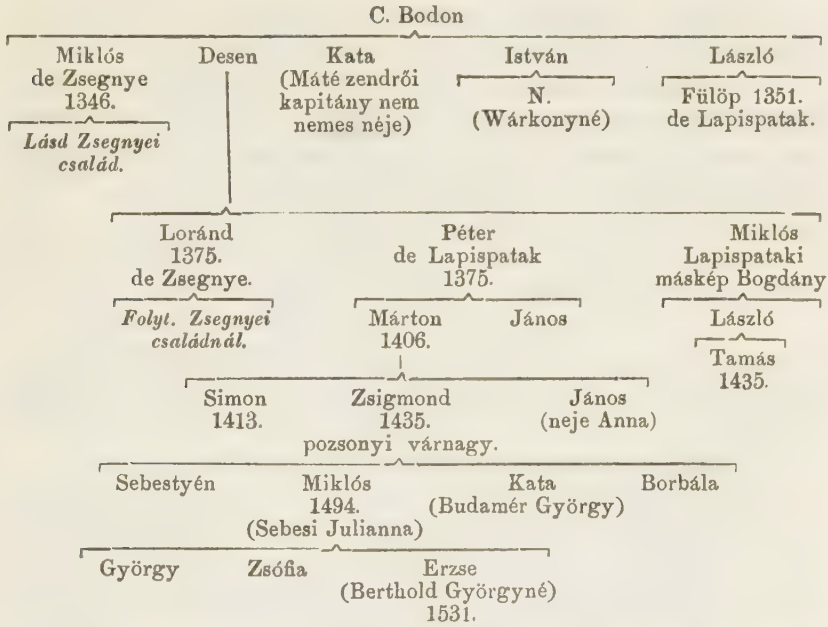

A törzs egyik fiától Miklóstól, valamint Dezsőnek fiától Lorándtól a Zsegnyey család leszármazása jő le, melyet maga helyén találunk.

A Lapispataki családból megemlitendő itt Miklós a Sebesi Julianna férje, ki két izben pártolván el Ulászló királytól testvéréhez Albert herczeghez, első hűtlenségeért kegyelmet nyert, de a másodikért minden jószágát, s nevezetesen Sáros megyében Sebes várát is elveszté 1491-ben, és azt Ulászló király Kassa városának ajándékozá [1]).

Lapitsek család. A czimeres nemes levelet Lapitsek János nyerte, és azt 1624-ben Trencsin megyében hirdetteté ki [2]).

Lapos család. Borsod megyében Lapos János 1612-ben szolgabiró volt [3]).

Trencsin megyében Lapos András 1650-ben Trencsin megye fölkelési vezére volt Thuróczy Ferenczczel együtt, és mindketten török fogságba estek [4]).

Láposi család. Bihar vármegye birtokos nemes családai sorában állt már a XV. században, nevezetesen Láposi Tamás (Thomas

[1]) Wagner Dipl. C. Sáros. p. 75.
[2]) Szontagh Dániel közlése.
[3]) Okmány.
[4]) Szontagh Dániel közlése.

de Lapus) Bödi Lászlótól Bibatelek nevü pusztát vevé zálogba, mely 1483-ban már Tamásnak fia Láposi Péter kezén volt [1]).

Laposrévy család. Szintén kihalt család, melyből Laposrévy Mátyás birtokos volt Nógrád megyében Terbeléden. Második (nevére nézve ismeretlen) neje meghalt 1580-ban. Tőle a leszármazás valószinüleg a család kihalásaig okmányok alapján következő:

Laposrévy Mátyás

Ilona (Baloghy János) 1581.	Menyhért		Kata 1581.
	János 1581.	András 1581.	

Lápy család. Hajdan Ugocsa megyében élt, és birta a hasonnevü pusztát; 1416 ban Laápi Loránd fiát Miklóst a verbőcziek zárták el [2]).

Lapsánszky család. Lásd Labsánszky cs.

Lascan család. Lascan Márton 1542-ben nyert magyar honfiusitást az 50. törv. czik szerint. Azóta hazánkban hire sincs.

Laskay család. (Zilahi.) Szilágysági család, közülök Sámuel 1790/1-ki erdélyi országgyülésen Közép-Szolnok követe volt; királyi tanácsos és alispán 1815. körül.

Károly udvari kanczelláriai lajstromzó 1848-ban, Sámuel pénztárnok 1848-ban, Lajos alispán 1847-ben Közép-Szolnok vármegyében.

Másik Laskay család előnevét N.-Szalontáról irja, ebből József Erdélyben Alsó-Fejér vármegyében aljegyző, később alispán volt.

Laszgalner család. Laszgalner Mihály 1754-ben Mária Terézia királyasszony által emeltetett nemességre.

Czimere: négy részre osztott paizs, az első és negyedik osztály zöld udvarában fehér grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A második és harmadik osztály ezüst mezejében fekete hajóhorgony áll. A paizs fölötti sizak koronáján a paizs fölötti sisak koronájából fehér grif emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék mindkét oldalról ezüst-zöld [3]).

Laszkár család. Trencsin megyei birtokos nemes családok sorában áll. Az 1748-ki Trencsin megyei nemesi összeiráskor Zsig-

[1]) Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. 248.
[2]) Szirmay C. Ugocsa. p. 79. 176.
[3]) Collect. Herald. Nro 268.
[4]) Szontagh Dániel közlése.

mond fordul elő a Hegyentúli járásban; Draskóczon pedig Gáspár; 1768-ban ismét Draskóczon a most nevezett Gáspárnak fiai László és Elek. — 1803-ban Lázár és három fiai József, István és János, és Elek egyedül, kik mind Draskóczon székeltek. Végre 1837-ben Lázárnak utódai József két fiával Istvánnal és Jánossal; — valamint id. István fiaival Istvánnal és Mihálylyal, nemkülönben János maga laktak a draskóczi birtokban, és ez utóbbi katonáskodott.

Mi összeköttetésben áll e család névhasonlatosságnál fogva a következő családdal? — nem tudjuk.

Laszkáry család. (Laszkári.) Hont vármegye nemesi családja. Tagjai megyei hivatalokat viseltek. Czimere: a paizs kék udvarában fiait melle vérével tápláló pellikán.

Laszkár nevü helység Turócz és Nyitra megyében fekszik, ezek egyikéről vette a család nevét és előnevét; és több megyébe kiterjedt. Nem birván a család leszármazási fáját, csupán a kezünknél lévő adatokra szoritkozván, a következő adatokat közölhetjük:

1650-ben élt Laszkáry János, a midőn Heves és Külső-Szolnok vármegyének [1]), 1648-ban pedig Hont vármegye jegyzője volt [2]).

1731-ben Laszkáry János odahagyván lakhelyét és elaggott szüleit, az egész Rákóczy-forradalom alatt a király iránti hűségben maradva, gr. Koháry István utóbb országbiró mellett működött, mely érdemeiért Nógrád megyei Safiháza és Laz pusztáknak, melyeket még nagyatyja János Koromzay Jánossal nyert adományban, — 1731. január 10-én azon felét is, mely a Koromzay családnak hűtlenségi bélyegén a királyi fiscusra szállott, Pálffy Miklós nádortól adományba nyerte, és abba a Garan szentbenedeki Convent által be is iktattatott. Nejétől Darvas Erzsébettől ivadéka igy származott:

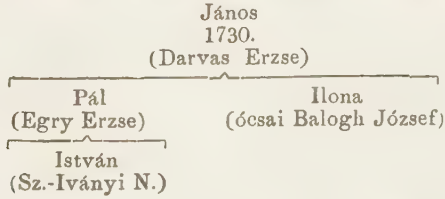

1701-ben Laszkáry Miklós a leleszi Convent jegyzője volt.

Az ujabb időkben Hont vármegyében Laszkáry Miklós (1839.)

---

[1]) Eredeti okm.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 196.

alszolgabiró, Lajos pedig ugyanakkor megyei főbiztos volt, ez utóbbinak Sembery Petronellától fia Gyula.

Laszkáry Emilia Kubinyi Vilmosnak özvegye.

Laszky család (vagy Laski.) Lengyel eredetü nemzetség, melyből Laski Jeromos Lengyelországban sirádi palatinus Szapolyai János korában nagy szerepet vitt hazánkban, főleg 1527-ki török s egyéb követségei által. 1531-ben erdélyi vajdává neveztetett. Utóbb kegyet vesztve, fogságban is volt, melyből 1535-ben szabadult meg. Szapolyaitól nyerte Késmárkot, melynek birásában utóbb őt I. Ferdinand is, kinek hűségére áttért, szintén meghagyta; és ezután I. Ferdinand részén állott. Meghalt Jeromos 1541-ben Lengyelországban, némelyek szerint a török által beadott méreg folytán. Nejétől Korodzenki Annától egyik fia

Albert atyjáról Késmárk és Dunavecz várát örökölte. Első nejével Businczki Katalinnal Serédi György özvegyével száz ezer forintot kapott, de ezt mind elpazarlá egyebekkel együtt. Miután Lengyelországból ismét bejött, Miksa király hive volt, és ez által 1576 ban honfiusitást nyert. A háromszori nősülés és rosz gazdálkodás — irja Budai — arra kényszeriték őt, hogy Késmárkot és Savnikot előbb Ruber Jánosnak, utóbb Tököly Sebestyénnek sok ezerbe elzálogositá, mely zálogitás ellen 1579-ben gyermekei a szepesi káptalan előtt tiltakoztak [1]). Hogy jószágait visszaválthassa, Angolországba ment, és ott az alchymiara adta magát, és onnan néhány angol alchymistával visszajövén, addig űzték e hálátlan mesterkedést, mig azáltal egyéb pénze is felemésztetett.

A család leszármazása következő:

Jeromos
erdélyi vajda.
† 1541.
(Korodzenki Anna)

Albert	Lénárd	Borbála
siradi palatin. 1576. (1. Busintzky Anna. 2. Koszteleczky Beata. 3. Sene Sabina)		(Chornoszay Gábor)

János	Albert	Diana-Mária	Izabella
1579.			

Albertnek első neje Businczki Anna 1561-ben halt meg. Unokáiban pedig — ugy látszik — a család is kihalt, — legalább Magyarországból kifogyott.

[1]) Wagner Analecta Scepus. I. 78. 79. 185. stb.

László család. (Padányi.) A László nevü nemes családok legrégiebbike, mely a Csallóközben Padányban birtokos, és a XIII. században élő Zelege Mihály de Padány nevü törzstől veszi eredetét, a Bodó, Kosár, Máttyus és Szakál családokkal egyetemben.

Nevezett törzsnek Zelege Mihálynak fia volt az 1236-ban élő Salamon de Besenye et Padány, ennek fia Pál 1270-ben él; ennek fia Miklós, ennek fia János de Nagy-Padány, ennek László, ennek fia Balás, ki atyja nevéről László vezetéknevet vett föl, és igy lett nevet adó második törzse a most is élő családnak. Ezen Balásnak fia volt Ágoston, ennek András, ennek János, ennek Gergely, ennek Mártony [1]), ki 1725-ben élt, s kitől az Alistálban és Padányban lakó László nemzetségnek maig is élő tagjai származnak, kiknek azonban izenkénti leszármazásaikról már adataink nincsenek.

Legutoljára emlitett László Márton alistáli lakos 1725-ben a Pozsony megyei nemesség vizsgálószék előtt a XIII. századbeli eredeti adománylevelet is fölmutatva, szintén nemcsak a fenirt módon folyó szakadatlan leszármazását, de egyszersmind György testvérével együtt kétségtelen nemességét is kimutatá [2]).

László család. László István és neje Lázár Borbála, ettől gyermekei: János, András, Péter, Anna és Borbála, továbbá testvérei Gáspár és János II. Ferdinand királytól Bécsben

[1]) Lásd e genealogiát a volt kir. Curia levéltárában 2859. sz. a. nyugvó Stephani László contra Biró perben sub O. „ex provocato in Causa Stephani László contra Szabó, Biró, et Bartalos super Padány“ 5865. szám alatt megerősitve.

[2]) A Pozsony vármegyei 1725. Jegyzőkönyv szavai ezek: „Anno 1725. ad mentem gratiosi Exc. Consilii Locumtenentialis Regii Decreti in Deputatione Icottus Posoniensis eatenus ordinata infrascripti Domini nobiles ad conformitatem transmissae ideae nobilitatem suam sufficienter edocuerunt modo sequenti:

Alistaly. Georgius Bodó, Stephanus senior et junior, Georgius, Joannes, Franciscus et Paulus Kosár, nomine etiam haeredum alterius Joannis Kosár, Georgius et Martinus László, Stephanus, Martinus et Franciscus Máttyus, Michael Szakál producunt literas privilegiales Belae, Stephani et Ladislai Regum per Andream Regem in anno Domini 1299. confirmatas pro Saul et Paulo filio Salamonis, Petro filio Petri, Sandor filio Sauli, Barlabas filio Lectus, Bartsal fratre ejusdem, Tek filio Sud, Bodó filio Benedicti, Benedicto filio Ping, Abrahamo filio Husvéth de Villa Padány elargitas, e quorum numero licet quidem praeter Familiam Bodo nemo Suprascriptorum cognomen suum retineret, quia vero sufficientibus documentis condescensionem sexus masculini et antiquissimam possessionem collatorum bonorum edocuissent, ideo rati haberi.

1629. febr. 15-én kelt czimeres nemes levélben nemesitettek meg, és e czimeres nemes levél 1629. sept. 17-én Gömör vármegyének Gömör mezővárosában tartott közgyülésén hirdettetett ki [1]).

1726-ban a Gömör megyei nemesi vizsgálatkor még a nemes levélben megemlitett Péternek fia István, és Gáspárnak unokája György éltek, és ezen czimeres levél alapján nemességüket igazolák [2]).

Emlitett Gáspárnak fia György a néptől Hegedűsnek neveztetett, és e név ráragadt fiára is, az 1726-ban producált Györgyre.

Ezen korig a családfa igy áll:

László N.

István nemességszerző 1629. (Lázár Bora)					Gáspár 1629.	János 1629.
					György	
János 1629.	András 1629.	Péter 1629.	Anna	Bora	György 1726. producál.	
		István 1726.				

László család. Gömör megyében egy másik László családot is ért a nemesités. Ugyanis Boros Simon és fiai András, Péter, Mátyás és Gergely, továbbá Szűk János, nemkülönben László Jakab és Mihály testvér-atyafiak II. Ferdinand királytól 1636. május 18-án Bécsben kelt czimeres nemes levélben emeltettek nemességre, és nemes levelük 1636. Gömör vármegyében hirdettetett ki [3]).

E családból igyekvék leszármazását 1840-ben kimutatni László Silvester ilyen leszármazással, atyja volt János (1760.), ennek atyja Mihály (1739.), ennek atyja József (1732.), ennek atyja Tamás, ennek atyja Lőrincz.

László család. Ez is Gömör megyei eredetü, törzse László Péter, ki nejével Ilonával, ettől gyermekeivel Jánossal és Istvánnal, továbbá Korody Mihály és Móré Simon és Jánossal II. Ferdinand királytól Bécsben 1633. sept. 24-én kelt czimeres nemes levél által emeltettek a kiváltságosak sorába; és czimeres levelük Gömör és Kis-Hont vármegyék gyülésén 1636-ban hirdettetett ki [4]).

A család leszármazása a mult század végéig következő:

---

[1]) Gömör várm. Protoc. 126. lap.
[2]) Ugyanott 106. lap.
[3]) Protocol. Cottus Gömör p. 287.
[4]) Ugyanott 279. lap.

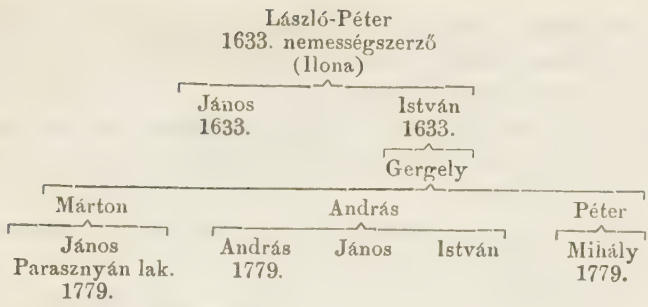

A táblázaton álló Mártonnak fia János Gömör megyei Parasznyán lakos, unokatestvéreivel együtt 1779. junius 18-án Gömör vármegyétől Pelsőczön tartott közgyülésből nemességi bizonyitványt nyert.

László család. (Gegési.) Erdélyi család. A czimeres nemes levelet 1761-ben Mária Terézia királyasszonytól kapta.

Czimere először vizirányosan kétfelé oszlik, az alsó kék udvarban egy szántó-vas és iró-toll keresztbe helyezve láthatók. A felső osztály függőlegesen ismét kétfelé oszlik, a jobboldali vörös udvarban pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva; a baloldali ezüst mezőben zöld ágon alma függ. A paizs fölötti sisak koronájából két kar nyúlik ki, a jobboldali páncélba öltözve, kivont karddal, a másik vörös mezű fehér hajtokával, az emlitett gyümölcsös galyat tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös [1].

A gegési László család Marosszékben székel, hol közülök László István 1815-ben dulló volt.

László család. (Magyar-Sárosi.) Erdélyben magyar-sárosi László Sámuelnak neje Veress Anna volt 1793-ban [2].

László család. (Csik-Szent-Imrei.) Székely eredetü. Közülök Tamás deák (litteratus) 1698-ban Al-Csikszék alkapitánya [3]. Elek az 1792-ki erdélyi országgyülésen Csikszék követe volt. Lajos adóiró-biztos 1840. körül. Sándor jegyző Csikszékben 1848-ban. János Alsó-Fejér megyében pénztárnok; örökösei leánya Anna Műhelyesiné és unokaöcscse Antal.

László család. (Kászon-Jakabfalvi.) Székely család, melyből Ferencz főkormányszék melletti ügyvéd volt 1846-ig. — József a vajda-hunyadi kincstári uradalomban vas-öntődei és kohónagy. Elek

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VI.

[2]) Ns. székely nemzet Constitutioji 211. lap.

[3]) Benkő Károly: Csik, Gyergyó, Kászon. 52. lap.

ügyvéd Alsó-Fejér vármegyében. János mérnök Doboka vármegyében, mind hárman 1848-ig; s valószinüleg szinte ebből volt L. József háromszéki mérnök is 1840. körül.

László család. (Kászon-Ujfalvi.) Talán csak egyik ága a fölebbi k.-jakabfalvi László családnak; közülök András csikszéki ülnök volt 1840. körül.

László család. (Mádefalvi.) Közülök Lajos csikszéki adóegyenlitő biztos 1846-ban.

László család. (Kibédi.) Ebből Lajos Alsó-Fejér megyei irnok 1846. körül.

László család. (Jánosfalvi.) Ferencz udvarhelyszéki levéltárnok 1846-ban. István Alsó-Fejér vármegyében ügyvéd, Enyed pusztitásakor az oláhok által meggyilkoltatott 1849. jan. 8-án; gyermekei árván maradtak.

László család. (Ikafalvi.) István Alsó-Fejér vármegyében adóegyenlitő biztos, 1848-ban Zalathna dulásakor az oláhok által megöletett, nővére Veres Mihályné, családja Enyeden hasonló szomorú sorsban részesült 1849-ben.

László család. (Gyepesi.) János Udvarhelyszékben árvaszéki ülnök 1843-ban.

László család. (Altorjai.) Közülök Sámuel irnok Közép-Szolnok megyében 1840. körül.

Közép-Szolnok vármegyében több László találtatik, valószinüleg ugyan e család ivadékai (?) igy Imre ott aljegyző 1845. József kir. tizedbér-tárnok, 1840-ben pedig szolgabiró Kraszna vármegyében.

László nevezetü család Magyarországban is az elészámláltakon kivül Szabolcs, Szathmár, Somogy és Sopron megyékben is a nemesség sorában áll.

Szintén egyik László nevü nemes család ivadékául igénylé magát László-György jogtudor, hites ügyvéd, és a pesti kir. egyetem tanács jegyzője, ki 1858. nov. 5-én kora 51-ik évében halt meg. Nejétől Schneider Borbálától egy fia Zsigmond maradt.

Lászlóffy család. Hajdan ilynevü család a Dunántúl virágzott, de kihalt. Másik Lászlóffy nevü család 1615-ben Trencsin megyében hirdetteté ki czimeres nemes levelét [1]).

Lászlóffy család Ung vármegye nemessége sorában áll.

Laszlovszky család. Megnemesitetett czimeres nemes levél által 1790-ben Laszlovszky József személyében.

[1]) Szontagh Dániel közlése.

Czimere következő: a paizs balról jobbra rézsútos vonal által vörös és fekete udvarra osztatik, a paizs alján zöld téren hátulsó lábain arany oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot, a balban egy kék csillagot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szétterjesztett szárnyakkal fekete sas ül, sárga csőrében irótollat tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-fekete [1]).

A nemesség-szerző Józsefnek hasonnevü fia József született Budán 1773. febr. 21-én, 1810-ben fiscalis director, 1825-ben a királyi táblán érseki ref. ülnök.

Lasztaméry család. (Lasztaméri †.) A Lasztaméry vagy Lasztoméry, vagy Leszteméry család, (a mint t. i. oklevelekben ily változásokkal találtatik neve irva), Zemplin vármegyei Lasztomér helységből nyeré nevét, és törzse azon a XIII. században élő Leszteméry Iván volt, kitől Eurdeugh, Iván, Matyús, Ungh, Danch és Zeleméry család-ágazatok eredtek [2]).

Emlitett Ivántól a származás következőleg folyt [3]):

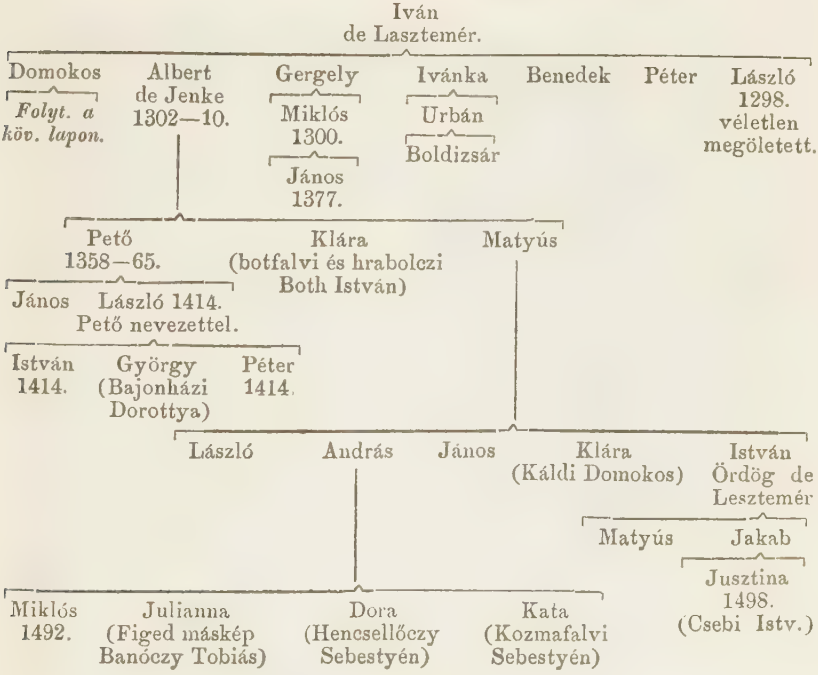

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VI.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 86.

[3]) Wagner Car. Mss. tom. LXX. p. 186.

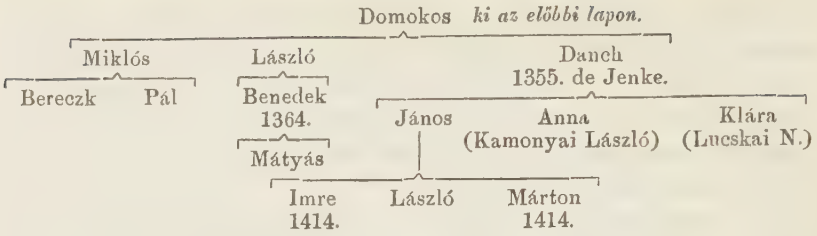

A Zeleméry ág igy kezdi származását; Leszteméri Zelemérnek fiai Zadur de Zadorhaza et Nagymező, és Miklós 1290-ben.

A leszteméri Ungh ágazat pedig származik:

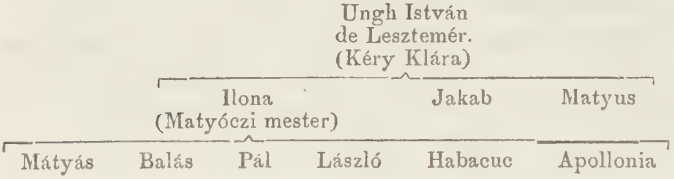

A család történetére vagy birtokviszonyaira térve, 1300. évről szól egy oklevél, mely szerint Zelemérnek fia Aba kihágásai által Leszteméri földjét vesztvén, az birói kezekbe, utóbb zálogképen Job mester kezébe került, végre az irt 1300-ban Leszteméri Ivánnak Gergely fiától származott Miklós fia által megváltatott. — 1302-ben Ivánnak fiai Domokos és Albert a Leszteméri birtokot megosztják, a határok megjelölése mellett.

1413-ban János udvarnok fia Leszteméri Imre a kir. udvar kedvencze uj adománylevelet nyert [1]).

Emlitendők még a családból a következők, kik a nemzékrenden nem lelhetők: 1354-ben György Leszteméri Jánosnak fia, továbbá Péter és János, Leszteméri Mihálynak fiai.

Lasztin család. (Vagy Lasztyin.) E nevezetü nemes család Trencsin vármegyében 1660—1666-ban Dezséren székelt, és mint odavaló lakos vétetett föl a nemesi lajstromba [2]).

Lasztóczy család. (Lasztóczi.) Zemplin vármegyében Lasztócz nevü helységet birta hajdan. Már 1339-ből előfordul a család emlékezete, midőn Lasztóczy Mártonnak fia Lukács, Ivanchnak fia János, és Péter fiának Domokosnak fiai Mihály, Loránt, Ist-

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 86. 376. 377.

[2]) Szontagh Dániel közlése.

ván, Szaniszló és Dienes Druget Vilmos nádori parancsa mellett osztoztattak meg [1]).

1466-ban élt Lasztóczy Simon, ki Zemplin vármegye alispánja volt [2]).

1525-ben Lasztóczy Boldizsár Tokaj vár várnagya volt, és 1527-ben Szapolyay Jánostól Zemplin megyei Mihályi helységet nyerte adományban [3]).

Szirmay szerint ezen Lasztóczy család kihalt Lasztóczy Ferenczben 1707-ben [4]), de ugyan ezen irónk a mult század végén is Zemplin megyében Szedlicskén [5]) birtokosnak ir Lasztóczy nevezetü családot, és ugyan e nevet azon megyének élő czimerleveles családai sorában [6]) is emliti, melynél fogva ez utóbbi vagy különböző család, vagy amannak egyik ága lehet.

Lasztókay család. (Daneczi.) Ezen család magyar nemességre emeltetett II. Ferdinand király által 1629-ben Lasztókay Szaniszló volt királyi udvarbiró, és ennek fiai Ferencz és János személyében [7]).

Ezen eredetileg Dáneczi de Danecz családnak később egyik ága Lasztók nevü puszta birtokától Lasztókaynak is neveztetett, és a megyei jegyzőkönyvekben hol egyik, hol másik, hol pedig mind a két nevezet alatt fordul elő, jelesül először 1630-ban a Szepes megyei, azóta pedig többször hol ezen, hol a szomszéd Sáros, Zemplin, Ung, Heves, Pest, Marmaros s több megye levéltárában.

A család egyik ágának a mult század elejétöli leszármazása a következő:

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 84.
[2]) Ugyanott not. hist. 38.
[3]) Ugyanott not. top. 140. not. hist. 268.
[4]) Ugyanott not. top. 269.
[5]) Ugyanott not. top. 344.
[6]) Ugyanott 114.
[7]) Családi közlés szerint.

Ferencz
Pál
(Rády Zsófia)
István
1745.
(1. Müller Borbála.
2. Jánosy Anna)

1-től Mária † (Blázsovics Ignáczné)	Imre †	2-tól János nep. cs. k. fő sz.-biró 1859. Técsőn Marmarosban. (Ottlik Mária)

Emma (Szvoboda József)	László	Béla	Gizella	Dezső †

A család czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja — katonai álló paizs vörös mezővel, melynek alját hármas hegycsúcs foglalja el, és ennek széleitől háromszegü kék udvar emelkedik egész a paizs közepéig, melyben arany csillag villog; a paizs két oldalán jobbfelől sárga oroszlán, balfelől pedig fehér grif egymással szemközt fölfelé lépdelve, egymást érintő első lábaikkal hármas kalászt szoritva tartani látszanak. A paizs fölötti sisak koronájából két — egyfelől kék, másfelől vörös, a közepén arany fénylő csillaggal ellátott sas-szárny között oroszlán emelkedik fel, első jobb lábával meztelen kardot, baljával az alsókhoz hasonló három kalászt tartva. Foszladék jobbfelől sárga-kék, balfelől pedig fehér-vörös ékesíti a paizst.

Latinovics család. (Borsodi.) Eredetileg neve Latanovicz, bir és székel nagy részben Bács Bodrog vármegyében. Törzse a Dalmátparti vidékről (Cattaro) az Adria partjain volt sűrü mozgalmak és török beütések miatt a XVII. század vége felé Magyarországba menekülvén, István és Dániel testvérek atyjukkal Tadéval együtt Bács vármegyébe Baján telepedtek meg, s azontúl vagyonukkal Baja közelében nagyobbszerű bérletekbe bocsátkozván, a haza és fejedelem szolgálatában szerzett érdemeik folytán

1719-ben magyar nemességre emeltettek; 1725—26-ban pedig Hammerschmidt Ferencz Bács megyei alispántól Borsod és Legyen pusztákat közösen megvásárlották, mely szerzeményre utódaik 1747-ben királyi adománylevelet és Borsodi előnévre külön kiváltságot nyertek.

Dánielnak fia Péter 1751-ben Madarász akkori pusztát, most (Madaras) népes helységet ugyancsak Bács vármegyében a kir. kincstár birtokából maga s utódai számára királyi adományképen szerezte. Továbbá ezen Péternek négy fia közül János és József 1800-ban szintén Bács vármegyében fekvő Kattymár helységet s vele együtt maguk s utódaik részére kattymári előnevet kir. adomány és kiváltság mellett nyerték.

E szerint a család, mely István és Dániel testvérekben eleintén mindjárt két ágra oszlott, jelenleg kiváltságos birtoka tekintetéből három, előneve szerint pedig két osztály alá sorozható. Mindkét ág számos polgári és katonai tisztviselőket képes felmutatni, mint a következő családfán szemlélhető:

I. tábla.

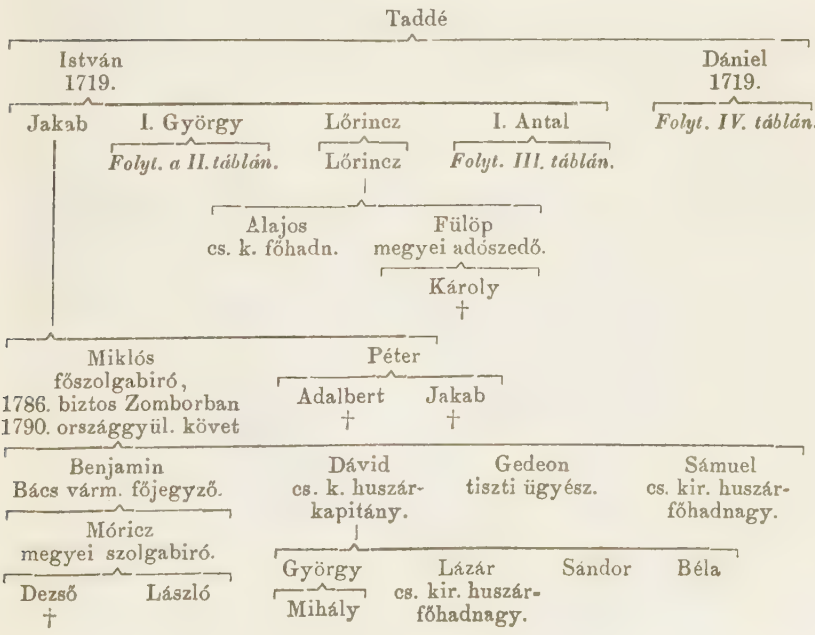

II. tábla.

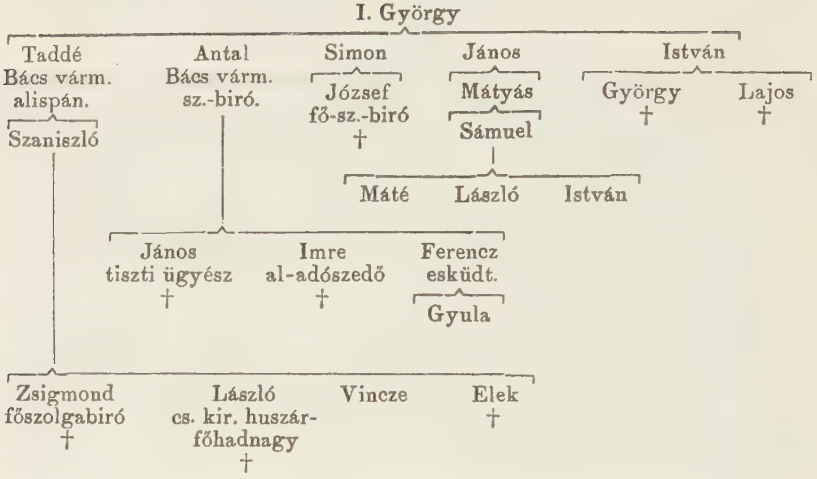

III. tábla.

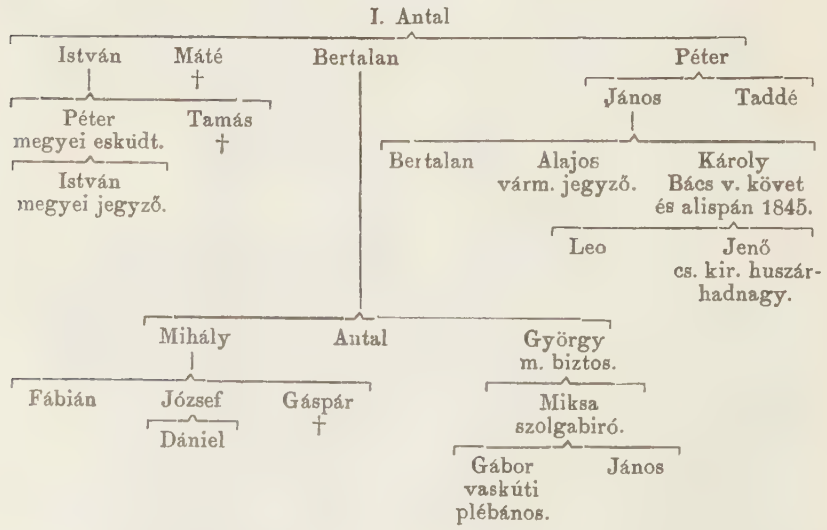

IV. t á b l a.

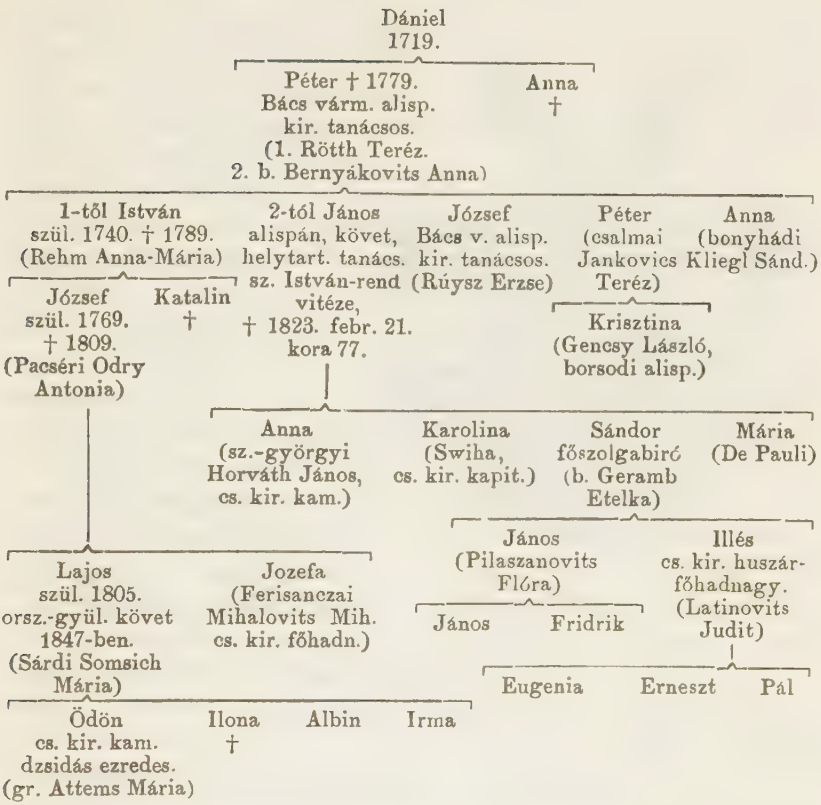

Czimerük — mint följebb a metszvény ábrázolja — fenálló hadi paizs, melynek kékszín udvarában alúl zöld dombon, hátulsó lábain álló kettősfarkú oroszlán nyitott torokkal s kiöltött nyelvvel látható; első lábaival a zöld dombocskán eleibe szegezett s feje fölött hátra lobogó vörös zászlót tartva. A paizs fölötti nyilt sisak koronájából pánczélos vitéz emelkedik ki kék-vörös tollas sisakkal, jobbjában kivont kard, egy általszúrt törökfővel. Foszladék innen vörös-ezüst, onnan kék-arany.

Latkóczy család. (Latkóczi.) Trencsin, Gömör, Nyitra megyékben honos nemes család. Régi eredeteig visszahatolni nem lehet, mert régi adománylevele, — mint azt létező uj adománylevele egyenesen emliti — a török háborúk alatt elveszett. Egyes fenmaradt oklevelei mégis mutatják, hogy törzsében teljesen magyar. Az érintett

királyi uj adománylevél — mely egész Latkócz helységre szól, — 1557-ben kelt [1]).

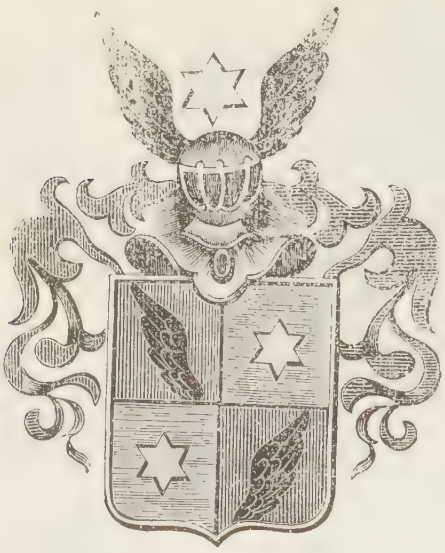

Székhelye a családnak mindég a Trencsin megyei Latkócz helysége volt, és ez régenten Lathk, az uj adományban Latkóvcz-nak iratott, jelenleg Latkócznak iratik.

Mit a család eleiről az 1557. uj adomány kelte előtti időkről tudni lehet, a következő: 1440-ben Lathki Bálint (Valentinus de Lathk) V. László király igtató parancslevelében királyi ember (homo regius) azon igtatásnál, melyszerint Szent-Miklóssy másképUgróczy János az ugróczi vár és uradalomba általa s a nyitrai káptalan által bevezettetik. Ez igtatásnál a Latkóczy családból jelen volt Lathki Mátyás is.

1449-ben Lathki Pál (Paulus de Lathk) szintén László király embere, midőn az ugróczi vár és uradalomba Dobozi Damfy (másképVicsapy) Andrást bevezeté.

1519-ben szintén Lathki Pál (Paulus de Lathk) az ugróczi várnak kapitánya volt.

1545-ben Latkóczy András (Andreas de Latkóvcz) emlittetik Szilágyi Péternek az ugróczi vár és uradalomba történt bevezetésénél az esztergami káptalan jelentésében, a jelenvoltak sorában.

1547-ben szintén az esztergami káptalan által Szilágyi nejének részére történt beigtatásnál jelenvoltak gyanánt emlitetnek, Latkóvczy János és Benedek.

1556-ban Márton, Mátyás, Lukács, András és Eustach de eadem Latkóvcz jelenlétükkel kisérték az esztergami káptalan jelentésének tanusága szerint Zay Ferencznek az ugróczi vár és uradalomba való bevezetését.

1658—1660-ban Trencsin vármegyének nemesi lajstromai sze-

[1]) Szontagh Dániel közl.

rint e család egyes tagjai Lesztách (Leszták) néven irattak össze, valamennyien a följebb előforduló Eustáchnak utódai.

1748-ban a nemesi összeirások szerint Latkóczon székeltek György, János, András, Mihály, ifj. János és József valamennyien Latkóczy vagy Bernáth nevezettel élvén. Itt nevezett János és András pedig Sčaszni (tót szó = boldog, felix) névvel neveztettek.

1768-ban Pál és ennek fia Mihály, azonkivül János Dezséren laktak. — Latkóczon székelt idősb József három fiával Bernáttal, Pállal és Imrével; továbbá András és ennek három fia András, István és József, és ezen Józsefnek fia György; majd ismét András maga és György, kinek fiai Sándor, István, Mihály, János és György; végre Mihály fiával Jánossal.

1803-ban Latkóczon említtetik Pál, és három fia Antal, Bernát és Ferencz; továbbá Imre maga, József s ennek négy fia: Pál, György, Imre és József; ismét István, fiával Mártonnal, és unokájával Jánossal. — Mihály egyedül, István és ennek fiai Lajos és Péter; — ismét ifj. Mihály és öt fia, u. m. Timót, Zsigmond, Sándor, Ferencz és Károly, majd György egyedül; és végre János fiával Jánossal, kik Gömör megyei Csetnekre költöztek.

1837-ben ifj. Mihálynak fia Timót Halácson székel. — Patkóczon laknak Pálnak örökösei: Ferencz és Rezső, Imre egyedül; — György fiával Jánossal; Józsefnek fia Antal. Nyitra megyében Vicsapon Józsefnek fia Pál, ennek fia István, és ennek fiai Márton és János. — Zay-Ugróczon id. Mihály, István fiával Lajossal (ki Morvaországban lelkész) és Péterrel. Ifjabb Mihálynak örökösei, u. m. Zsigmond fiával Mórral, Sándor fiaival: Ferdinand, Sándor és Kálmánnal, Károly, ki Vág-Ujhelyen székelt, — Jánosnak fia János Csetneken, és György ifj. Mihálynak testvére.

Ez utóbbiak közül id. Sándor Trencsin megyei szolgabiró volt 1848. előtt, fia Sándor jelenleg hites ügyvéd Trencsinben.

Ezekhez kell még adnunk, hogy a család Halácson lakott ágának néhány izen nemzékrende [1]) következő:

---

[1]) Geneal. authent. II. familia Geszthi Spáczay.

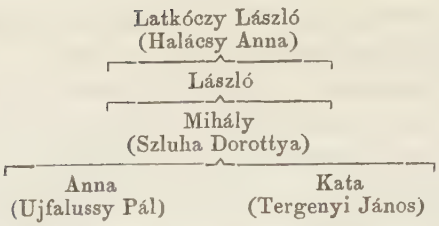

Végre megjegyzendő még: hogy Latkóczy Péter 1814. april 18-án Trencsin vármegyétől nyert nemesi bizonyitványát 1814. sept. 14-én Krassó vármegyében hirdetteté ki [1]), és egy ideig azon megye lakosa volt.

A család czimere — mint a metszvény följebb ábrázolja — négyfelé osztott paizs; az első és negyedik osztály vörös udvarában kiterjesztett fekete sas-szárny, a második és harmadik osztály kék udvarában pedig arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisakból két kiterjesztett sas-szárny között arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüst-kék.

Lator család. Ugocsa vármegyében e század elején Péterfalva közbirtokosai sorában állnak Lator András, Ferencz, Pál, Tivadarfalván pedig Lator Gáspár és János [2]).

Latran család. (Kéméri.) Kéméri Latran Boldizsár a XVII. században az erdélyi fejedelemnek harminczadosa volt, és ennek ajánlotta Csipkés Komári (vagy Komáromi) György 1655-ben Utrechtben nyomott „Hungaria illustrata“ czimü könyvét.

Latz család. (Csekefalvi.) István 1644-ben Al-Csikszékben alkirálybiró [3]).

Latzók család. Székely eredetü. Mihály 1506-ban jelen volt orbai székből az agyagfalvi gyülésen [4]).

Lauko család. E családból ismeretes felső-kubini Lauko Mihály Árva megyében, ki is Kubinyi Kristóf és Zmeskal Venczeszló között folyt nyolczados törvényszéki perben a 1558. és 1579-ki királyi vallató parancsban és a tanuvallományban is mint tanú és szomszédbirtokos emlitetik. Több nyoma e családnak Árva megye levéltárában nem található; alkalmasint visszaolvadt e név a Meskó családba, a honnan a többi Mattyasovszky, Polgár, Stephanovics, Balasovicz, Mi-

[1]) Krassó várm. jegyzőkönyvéből.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 125. 126.
[3]) Kállay Székely nemzet. 264.
[4]) Ugyanott.

chalovicz, Galkovics, s Bendovicz rokon-ágakkal együtt egy ideig külön elnevezéssel elszakadt.

Laurenty család. Pozsony és Nyitra megyei nemes család. Eredetét szent-györgyi Szentgyörgyi Jánostól veszi, ki gróf Czobornál volt gazdasági tiszt, és ki állitólag Mátyás királytól nyerte megnemesitetését. E leszármazás tán csak leány-ágon történt? vagy később a nemesség feledésbe ment? nem tudjuk; — annyi bizonyos, hogy a család törzse Lőrincz, kinek nevéből a család Laurenty neve származott, még nem volt nemes, és fiai Laurenty András és Márton is csupán agilis-eknek irattak, mig végre ezen nevezett Laurenty másképen Szentgyörgyi András szintén gróf Czobornál gazdatiszt, és neje Kles Katalin, továbbá testvére Laurenty Márton 1625. october 10-én Sopron városban kelt czimeres nemes levélben II. Ferdinand király által az ország nemesei közé emeltettek, és czimeres nemes levelük 1626-ban Nyitrán hirdettetett ki [1]).

Czimerük: a paizs piros udvarában három rézsútosan álló ezüst rózsa. A paizs fölötti sisak koronáján fehér galamb áll, csőrében zöld galyat tartva. Foszladék minden oldalról ezüst-piros.

A család származási táblázata imez:

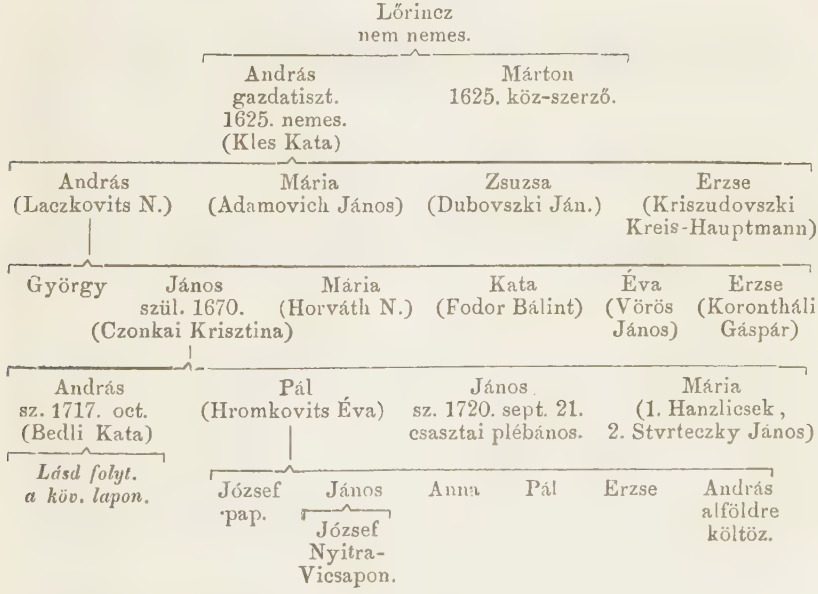

[1]) Ipolyi Arnold közl.

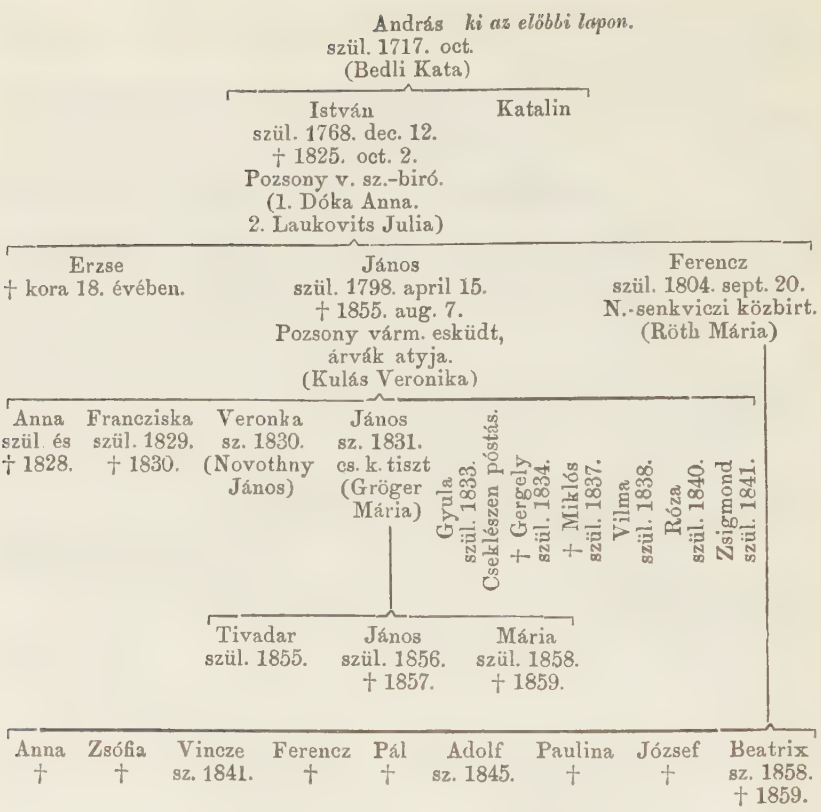

Laurovics család. (Medveczei.) A nemes Medveczky családnak egyik vonala ezen saját vezetéknév alatt ismeretes, jelesül azon ágazat, mely az 1370-ben Medveczky Orbán átruházó levele erejénél Opilio nevü eldődjük után a medveczei curia egyik részének birtokába jutott [1]).

1756-ban ismeretes volt ezen Laurovicsok közül Mátyás. id. és ifj. András, János, Miklós és György mint medveczei közbirtokosok; és akkor felvállalták ezek is a Medveczky anya-nevet. A följebbi Opilio utáni vérségből származtak továbbá Zatyovicz, Tomovicz, Koftanik és Rosztek nevezetü ágazatok, és ezek is 1750. tájban a Medveczky nevet ismét fölvevék; különben mindezen családok a régiebb irományokban csak az emlitett saját ágbeli elnevezések szerint ismeretesek.

[1]) Szontagh D. közl.

Leszármazásuk táblázata a Medveczky családnév alatt lesz előadva.

Lavotha család. (Izsepfalvi.) Liptó vármegyei régi curialis nemes család, melynek neve Lavotta-nak is iratik. Egyik ága Árva vármegyébe is átköltözött, névszerint az úgynevezett Janoviczky vonal ivadéka. Árvában a medzi-hradnei, alsó- és felső-kubini, és árvavárallyai helyekre telepedtek; ezekről már Janoviczky név alatt tétetett említés.

Mátyás utódai Zemplin vármegyében élnek. A Liptó vármegyeiek közül legismeretesebb János a Rózsahegyen lakó ügyvéd. Egy másik tagja a családnak az igazságügyi miniszteri iroda felügyelője.

A család székhelye és birtoka ma is főleg Izsepfalván van [1]).

Ugyan e családból volt izsépfalvi Lavotta János 1760—1770-ben a m. k. udv. kanczelláriánál irnok és hites jegyző.

A család legismertebb tagja Lavotta János, a hires magyar zeneműszerző, ki 1764. julius 5-én Pozsony megyei Puszta-Födémesen született, és 1820. aug. 10-én kora 56 ik évében halt meg Zemplin vármegyében Tallyán, hol sírját magyar föliratu sirkő jelöli [2]).

Lazansky család. (Bukovai.) Csehországi eredetü grófi család, melyből gr. Lazansky (vagy törvénykönyvünk irása szerint Laschanszky) Károly-Miksa már az 1681-ki országgyülésen a 82-ik törv. czikk szerint magyar honfiusitást nyert, és ez okból, bár a család kevésbé lakozik honunkban, és inkább cseh és morva földön birtokos, a jogi alapnál fogva e család leszármazását e gyüjteménybe is beiktatnunk kell.

Eredetét a családnak a góthai Hist. herald. Handbuch (502. lap) egy 965-ben élt Lazansky Györgyben keresi [3]), mi elhagyva az ős kor homályait, a család ősei között biztosan csak azon XVI. század végén

---

[1]) Szontagh D. közl.

[2]) L. Bernát Gásp. Lavotta János élete; — és Vasárnapi ujság 1858-ki 35. szám.

[3]) E család leirásánál a német tudósság alaposságának ismét egy példáját látjuk. Ugyanis a Gothai Hist. Heraldisches Handbuch 502. lapján az 1552-ben Temesvárt védő törzsgyökeres magyar Losonczy Istvánt Lazanszky-nak keresztelve, e Lazansky család egyik őseül találjuk irva. A Handbuch szavai ezek: „Stephan Lazansky, kais. General und Commandant von Temeswar, übergab im Jahre 1552 nach der tapfersten Vertheidigung diese Festung den Türken, wurde aber treuloserweise von demselben auf das Grausamste ermordet.“ A jó német tudós valószinüleg a magyar neveket elrontó valamely német krónikában Losonczy nevét Losanczki vagy ehez hasonló alakban találta, és azonnal csinált belőle Lazanskyt. Pedig nálunk a kis gyermek is tudja, hogy 1552-ben Temesvárt Losonczy István védelmezte.

élt Lazansky Udalrikot emlithetjük meg, ki nejétől Staupna Borbála-Cordulától a mostanig szakadatlanul lefolyó családfa törzse lőn.

A származás táblája [1]) következő:

I. t á b l a.

Lazansky Udalrik
(Staupna Borb. Cordula)

Sebestyén
cseh kir. tanácsos.
(drahobiczi Nebilowsky Zsuzsa)

Ferdinand-Rudolf
alezredes, 1637. jan. 16. *gróf* lett.
(Mitroviczi Wratislaw Margit)

Károly-Miksa † 1694.
1681-ben *magyar indigena*.
(b. Spantkau Anna-Erzse † 1709.)

Venczel-József
Pilseni Kreishauptmann.
(chudenitzi gr. Czernin M.-Gabriela)

Miksa-József
(gr. Lissau Teréz)

I. Prokop
cseh kanczell. † 1804.
(gr. Krakovszky Kolowrat
Walburga † 1799.)

II. Prokop	János	Miksa	József	I. Antal	Henriette
cs. k. k. cseh kancz. † 1824.	szül. 1774. † 1830. cs. kir. v. titk. tan. csehorsz. főtart. biró. (gr. Pálffy Erzse)	† 1809. cs. k. alezredes. (gr. Trautmannsdorf Antonia)	† 1816. cs. k. k. és kapit. (b. Perényi Filippina)	szül. 1784. † 1847. cs. k. kam. (gr. Trautmansdorf Josefin)	szül 1786. (gr. Huyn Károly)
Folyt. a II. táblán.	*Folyt. a III. táblán.*	József szül. 1808. cs. kir. kapit. (Marcovics Antonia)	József szül. 1817. cs. k. kap.	II. Antal *) szül. 1815. cs. kir. kam. (Mayer Janka)	
		Emma-Róza szül. 1835.	Jaroszlav szül. 1836. cs. k. hadn.	Eglantin szül. 1839.	Alfréd sz 1841.
				Antal szül. 1848.	

*) II. Antalnak még 11 nővére van, a következők: 1. M á r i a, szül. 1817. gr. Lazansky János-Károlyné. — 2. T e r é z, szül. 1819. — 3. W a l b u r g a, szül 1820. — 4. A n n a, szül. 1821. gr. Folliot-Crenneville Károlyné. — 5. K a r o l i n a, szül. 1823. — 6. V i l m a, szül. 1826. — 7. H e n r i e t t e, szül. 1827. — 8. E r z s e, sz. 1830. — 9. E r n e s z t i n a, szül. 1831. — 10. B o r a, sz. 1834. — 11. A d e l h e i d, szül. 1836.

[1]) Hist. Herald. Handbuch, és Goth Taschenbuch der gräfl. Häuser 1859. 478. S c h ö n f e l d Adels-Schemat. II. 209.

II. tábla.

II. Prokop *ki az I. táblán.*
cs. k. k. cseh kanczell.
† 1824.

III. Prokop	Ludmilla	Adalbert	Leopold	Mária
sz. 1798.	szül. 1800.	szül. 1802.	szül. 1808.	sz. 1809.
cs. k. k.	csill. k. h.	† 1839.	cs. k. tit. t.	
	(gr. Csáky Istv.)	őrnagy.	Morvaorsz. t. r. elnök.	
		(gr. Esterházy	(Mack Rozina)	
		Angelika)		
		Sándor	Leopold-Prokop	Vladimir
		szül. 1835.	szül. 1854.	sz. 1857.

III. tábla.

János
szül. 1774. † 1830.
cs. kir. v. titk. tan.
Csehorsz. főtart. biró.
(gr. Pálffy Erzse)

János-Károly	IV. Prokop	Ernesztina	Venczel
szül. 1806.	szül. 1809.	szül. 1810.	sz. 1818. † 1855.
(gr. Lazansky Mária)	cs. k. k.	csill. k. h.	(Gniewocz Mária)
	maltai vitéz.		
	(gr. Hoyos Sidonia)		
	M. Teréz	M. János	
	szül. 1856.	szül. 1857.	

A család czimere vörös udvarban ezüst kerék-darab két küllővel.

Lázár család. (Szárhegyi, gróf.) Erdély legrégibb főcsaládainak egyike, mely magát eredetére nézve tős gyökeres székely családnak tartja. A család történeteit s leszármazását tekintve, már a legbővebb és legilletékesb forrás áll előttünk, t. i. azon elfogulatlan részrehajlatlansággal irt nemzéktani munka, melyet gr. Lázár Miklós családja számára irt „A gróf Lázár családról", s mely Kolosvárt 1858-ban összekapcsolva gr. Kemény Józsefnek a nevezett családról kéziratba hátramaradt munkájával és számos jegyzetével kinyomatott.

A család ősi fészke Csik és Gyergyó székek, nevezetesen az utóbbiban Szárhegy, hol a családnak őskastélya áll.

Elhagyva a család eldődei közül azokat, kikről már hiteles történelmi adatok hiányzanak, — milyenek Lázár Columbus, ki állitólag K. u. 700. évben élt, — Lázár I. Balás, ki sz. István korában mondatik a csik-somlyói zárda alapitójának, majd Lázár I. Egyed.

kit a grófi diploma 1345-ben csiki kapitányúl említ, s végre Lázár I. Ferenczet, ki 1400-ban máltai lovagnak iratik; — azokról kell főleg megemlékeznünk, kikről már hiteles történelmi adatok tanúskodnak.

Főleg keresztnév után elnevezett családaink történetében gyakori példát látva, valószinüleg a Lázár családnak első alapitó törzse szintén Lázár volt, és ennek nevétől eredt a család vezetékneve.

A Lázár családból az első, kinek hiteles oklevélben fenmaradt emlékezete; Lázár I. Bernárd; ugyanis Csik-Jenőfalván az ottani közlakosok közt egy bizonyos egyezés ment végbe, melynél Balaskó Ferenczczel (egregius Dominus) Lázár Bernárd is jelen volt [1]). Ugy látszik már e Bernárd korában vagy még előbb származtak a Lázárok Csikszékbe, hol utánna I. Bálintot a Nagy-Lázárt [2]) találjuk Csik-szent-Tamási előnévvel, megemlitve Kászonszéknek Csiktól elválásáról készült régi leirásában [3]).

Nevezett I. Bálint, a Nagy-Lázár, csakugyan többek állitása szerint már Csikszékből a szent-Tamási Sylvester családból házasodott, s tőle már szakadatlanul folyik mai napig a család leszármazása következőleg:

I. tábla.

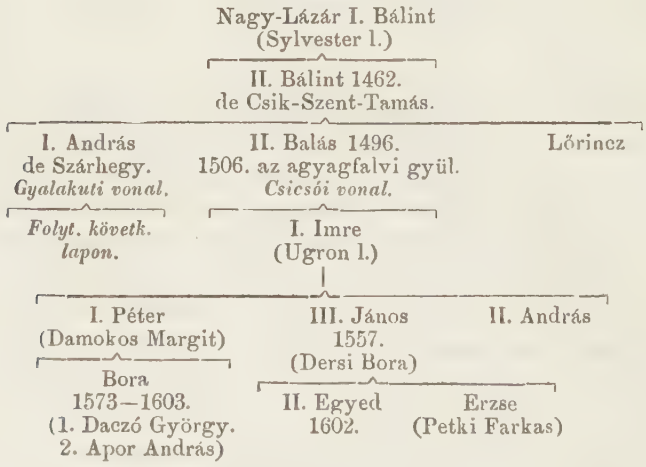

[1]) Benkő Károly, Csik, Gyergyó és Kászon leirása. 37. lap.

[2]) Azt hivő vagyok, hogy e Nagy-Lázár (I. Bálint) volt egyik fő megalapitója a családnak, és innen nyerte családától a nagy melléknevet, mint erre a székely családoknál is több példát tudok.

[3]) Szilágyi Fer. „Hon és Külföld" 1845-ki foly. 62. sz.

I. András de Szárhegy. *ki a tulsó lapon.*
Gyalakuti vonal.

II. Bernard (Jánosy l.) 1553. — II Ferencz (Bikly Kata) — I. István — I. János de sz. Anna 1549. (Apaffy Klára) — Kata (Becz Imre) — I. Mihály (Mikó Anna) — Anna (Sándor Menyhért)

Csik-szent-tamási ág.

Farkas csiki főkir.-biró 1597. (Bernáld Klára) — III. Imre elesett 1599. — III. Bálint

VI. János † 1622. tájban. (Bánffy Zsuzsa) — Judit 1639. (Damokos István)

István — III. Ferencz Marosszék fő kir.-biró 1575. (Zsuki Klára) — II. János — II. Imre Marosszék fő kir.-biró. (Gyalakuti Bora) — Orsolya (Petki János) — II. Mihály — II. István (Bogáthi l.)

Gyalakuti ág. — *Szárhegyi ág.*

Folyt. II. táblán.

I. György — Kata (Süköst János) — IV. János † 1607. (Bethlen Zsófia)

V. János † 1626. előtt. (Bercsényi Bora)

II. György itélőmester, megöletett 1660. (1. Apaffy Erzse. 2. Nemes Ilona 1600.)

IV. Ferencz † 1653. — IV. Imre Marosszéki fő-kir.-biró 1680. (Nemes Klára)

III. György Marosszéki fő-kir.-biró. (gr. Bethlen Judit)

Mária 1716. (gr. Bethlen Sámuel) — Anna † 1735 (b. Korda László) — VII. János b. titk. tan, orsz. elnök, *báró és gróf.* † 1772. (gr. Teleki Kata)

Bora — V. Imre szül. 1743. † 1761. — Anna szül. 1746. (gr. Kendeffy Elek) — VIII. János szül. 1755. † 1800. kir. hivatalos. (gr. Kornis Anna)

IX. János † — IV. György † — Anna sz. 1787. † 1831. (gr. Batthyan József) — VIII. István cs. k. kam. sz. 1779. † 1831. — III. József sz. 1783. † 1841. (b. Inczédi Zsuzsa)

II. tábla.

II. István *ki az I. táblán.*
1549–1579.
(Bogáthy I.)

- Druzsina 1590. (ikt. Bethlen Farkas)
- III. András 1593–1597. Csiki fő-kir.-biró. (Sombori Erzse)
  - Anna (Spáczai Gáspár)
  - IV. István 1615. Csiki fő-kir.-biró. (1. Székely Ilona. 2. Kovachóczy Zsuzsa)
    - Erzsébet (1. T. Túry István. 2. k. Jancsó Jakab)
    - V. István szül. 1626. † 1679. főkir.-biró. (1. Petki Kata. 2. Keresztúri Krisztina)
      - 1-től VI. István 1659.
      - Erzse (gr. Kálnoki Sámuel)
      - 2-tól VI. Ferencz szül. 1675. † 1742. Csiki fő-kir.-biró és *gróf.* (1. gr. Kornis Margit. 2. gr. Csáky Zsuzsa. 3. bérivói Boér Zsófia)
        - 1-től II. Antal szül. 1698. † 1719. jesuita.
        - 2-tól Druzsina † 1744. (b. Henter Dávid)
        - I. László szül. 1707. (gr. Kornis Zsuzsa)
          - III. Antal † 1783. cs. k. kam. (Torma Éva)
            - II. László (b. Henter Bora)
              - Éva (petrich. Horváth Dániel)
            - I. József † 1819. cs. kir. kam. (1. Bornemisza Róza. 2. gr. Bethlen Mária)
              - 1-től II. József szül. 1782. cs. kir. kapitány. (Péchy Eszter)
                - I. Albert sz. 1813. febr. 7. volt katona és honvéd.
                - I. Vincze sz. 1815. jan. 4. † 1831.
                - I. Dénes sz. 1816. febr. 27. volt katona, lak. Pesten. (Simény Ivánka)
                - Mór sz. 1817. mart. 20. volt honvéd. (Barcsai Póli)
                - Eszter sz. 1825. (Bernáld Diénes)
                - II. Vincze szül. 1841.
                - Olga szül. 1843.
                - Jenő szül. 1845.
                - Corinna szül. 1851.
            - Eleonora szül. 1771. † 1799. (b. Jósika Miklós)
        - Adám szül. 1712. † 1779. (1. Dániel Anna. 2. Böjthe Teréz)
          - Anna 1780. (b. Bálintith György)
        - 3-tól Gábor † 1775. (Kún Klára)
          - *Folyt. III. táblán.*
      - Zsuzsa 1679.
      - I. Antal 1679.
      - VII. Ferencz szül. 1708. † 1732.
      - I. Ignácz.
      - Krisztina (gr. Toroczkai János)
      - (Torma Imre) Klára
      - Bora
      - Kata

III. tábla.

Gábor *ki a II. táblán.*
† 1775.
(Kún Klára)

- Zsuzsa sz. 1735. (b. Perény Elek)
- VII. István sz. 1736. † 1819. volt katona. (gr. Haller Erzse)
  - *Folyt. IV. táblán.*
- VIII. Ferencz † 1810. május 3. (b. Perény Anna)
- I. Zsigmond sz. 1740. † 1820. cs. k. kam. kapit. (1. Damjanovics I. 2. Klein Anna)
  - Sándor sz. 1800. † 1832.
  - Jozefa sz. 1803. † 1838. (b. Bálintith Lajos)
  - V. György sz. 1807. nyug. kapit. (Moga Eleonora)
    - VII. Imre szül. 1836. cs. k. hadnagy.
    - Olivér szül. 1837.
    - Aladár szül. 1843.
  - Antonia sz. 1817. (Sperker Fer. lov. kapit.)
- IV. Antal kir. hiv. † 1811.
- Anna † 1804. (k. Székely Dávid)
- Róza † 1816. (b. Jósika István)

- Károly † 1810. (b. Bálintith Anna)
  - Klára (1. b. Bálintith Elek. 2. los. Herczeg Ján.)
- Lajos őrnagy sz. 1772. † 1846. (Balogh Antonia)
  - Karolina † 1835. (Kozma Istv.)
- VI. Imre nőtlen. † 1809. körül.
- Jozefa sz. 1776. †
- Anna sz. 1776. † 1842. (1. gr. Toldalagi Gy. 2. Betléni János)
- Kata sz. 1783. † 1856. (lev. Molnár György)
- Janka † 1853. (Jábróczky Antal)
- Erzse (Bagossy János)
- Karolina † 1841. (b. Bánffy Mihály)

IV. tábla.

VII. István *lásd III. táblán.*
(gr. Haller Erzse)

- Rozália szül. 1767. † 1800. k. (Cserei Miklós)
- II. Ignácz sz. 1768. eles. 1799 cs. k. kap.
- Cecilia (franczia grófné)
- Klára sz. 1776. † 1814. (Cserei Miklós)
- Pál cs. k. kam. és tan. sz. 1778. † 1820. (gr. Bethlen Teréz)
  - II. Albert szül. 1816.
  - Gergely szül. 1818. † 1843. volt katona.
  - Miklós szül. 1819. május 26 családja leirója. (b. Splényi Mária)
    - Mária szül. 1845. sept. 25.
- III. László sz. 1780. cs. k. titkos és államtanácsos. (gr. Bánffy Erzse)
  - Kálmán szül. 1826. volt honvédkapitány és iró. (Simény Amália)
    - Berta szül. 1853.
    - Gizella szül. 1857.
  - Janka szül. 1820.
- Benedek szül. 1783. † 1837. A.-Fejéri főispán, cs. k. kapit. (gr. Bethlen Mária)

Eddig e családfa. És most — a mennyire e könyv korlátoltsága engedi — emlitsük még föl az egyes tagokról a nevezetesebb adatokat.

I. Lázár Bálintnak, ki Csik-Szent-Tamáson lakott, fia II. Bálint, kit a Kászonszék privilegiumának 1462-beni kieszközlése tett nevezetessé, és Kászonszéktől sok szép jószágot is kapott. Meghalt 1470. előtt. Fiai közül

II. Balás Csik részéről 1506-ban az agyagfalvi gyülésen mint követ jelent meg [1]). Róla iratik, hogy a csik-somlyói zárdának azon részét, mely a kápolna felől van, épitette. Ennek fia I. Imre Lázárfalván is birt, valamint a szárhegyi ág is; de Csicsón lakott, és innen irá előnevét. 1532-ben Csikszék küldé őt János királyhoz Budára, midőn Gritti adót rótt a székelyekre [2]). Neje csik-szentgyörgyi Ugron Domokosnak leánya Margit volt, kitől származott unokáiban ez ág kihalt. Azonban meg kell emlitenünk, hogy III. János 1557-ben Perényi Ferencz mellett Telekesi Imre ellen harczolt Nagyszőlősnél. Élt még 1583-ban, midőn egy egyezkedésnél mint tanu szerepelt. Fia III. Egyed 1602-ben unokanővérével Lázár Borbála Apor Andrásnéval egyezésre lép, hogy megosztja a csiki jószágokat, de a következő évben megsemmisíti a kötött egyezményt, és abba következő helységek nevei fordulnak elő: Csicsó, Somlyó, Lázárfalva, Csomortány, Pálfalva, Delne és Borsova. Ugy látszik, hogy 1603-ban Székely Mózessel veszett el. Nagybátyja II. András Csik-Vacsárcson lakott, és vacsárcsi előnevet használt, élt 1579—1602. közti években.

II. Bálintnak fia még I. András is, ki felváltva viselte Kászonszékben a királybiróságot és hadnagyságot Ő az első, ki az oklevelekben „gyergyói és szárhegyi“ előnévvel fordul elő. Róla állitják, hogy 1492. mart. 28-án a szárhegyi templom számára bullát és száz napos búcsut nyert. 1506-ban az agyagfalvi gyülés elnöke volt, és annak végzéseit mint gyergyói Lázár András irta alá. 1507-ben megvette Marosszékben esztergomi Székely Ferencztől a kisfaludi birtokot és három lófő-örökséget, melyekbe 1508-ban iktattatott. A benefalvi székely lakosokat tette szabadokká, és száműzte szentgyörgyi Tóth Miklós főurat egy 1519-ki oklevél tanusága szerint. Ugy látszik e Lázárt irja hibásan a székely krónika udvarhelyszékbeli-nek, lehet, hogy egy ideig e székben tartózkodott, de különben fiai is csak csiki, gyergyói és marosszéki birtokaikban emlitetnek. Neje — ugy látszik — Gyalakuti Borbála, vagy Kemény József

[1]) A ns. székely nemzet Const. 37.

[2]) Kulcsár István, M. Krónika.

szerint szent-annai Gyulakuti volt; és tán innen a Lázárok némelyikének a szent-annai előneve. Gyermekei közül

II. Bernárd 1553-ban a Csikba beütött moldvaiak által hurczoltatott foglyul [1]), honnan utóbb kiszabadult. Madarassi Jánossy leánytól fia Farkas 1597-ben neveztetett ki Csikszék főkirálybirójává; és e tisztét viselte, mig 1599-ben az Ördög Balás által fölizgatott csiki néptől megöletett. Neje mezőmadarassi Bernáld Klára volt. Egy fia, egy leánya maradt. De fiában VI. Jánosban 1622. táján ága kihalt.

II. Imre 1599-ben a sellenbergi ütközetben esett el Naskalátnál a csiki havasok közt [2]).

I. Andrásnak fia I. János Szent-Annáról irta nevét, és itteni birtokát valószinüleg Gyulakuti családbeli anyja után öröklé. 1534-ben mint országos követ szerepelt; 1549-ben tett végrendeletet, melyben öt fia közt úgy rendezte el az osztályt, hogy II. István és Mihály kapta a gyergyói jószágot, Kászont, Lázárfalvát és Szent-Tamást, minden ehez tartozó örökségekkel. II. Imre, III. Ferencz és II. János pedig kapták a szent-annai urodalmat és a kisfaludi malmot és örökséget. De e rész kisebb lévén az előbbinél, hozzá lőn csatolva a szent-annai háznál maradt minden ingó vagyon. Ezenfölül ajtatos hagyományokat is tett. Neje Apaffi Klára volt.

III. Ferencz az 1551. kolosvári országgyülés 16. törv. czikke szerint a könnyű gyalogság vezényletére rendeltetett. 1570-ben mart. 29-én Imre testvérével mint János Zsigmond hive, ettől nyerte Marosszékben az andrásfalvi jószágot. 1571—1575-ben marosszéki székbiró volt. Neje Suki Kata volt.

II. János szent-annai birtokos, 1562-ben részese a székely lázadásnak.

Gyalakuti ág.

II. Imre 1556-ban kezdett szerepelni, midőn a szamosujvári országgyülésen az Izabella királyné elébe küldött követek közé választatott. 1558-ban a gy.-fejérvári gyülésen a székelyek részéről az adó számba vételére rendeltetett ki a 7. törv. czikk szerint, hol marosszéki előnévvel neveztetik. 1560-ban az ország rendei által az urvacsora fölötti vallási vita hallgatására kiküldött főurak közé soroztatott. 1571-ben testvérével együtt marosszéki királybiró volt. 1579-ben

[1]) Wolph. Bethlen Hist. I. 550.
[2]) Ugyanott IV. 454.

már nem élt. Neje Gyalakuti Borbálától született gyermekei által törzse lett a gyalakuti ágnak.

I. György Székely Mózses pártján 1603-ban Apáczánál esett el. Nővére Kata 1597-ben már nagy-teremi Sükösd János neje volt

IV. János szent-annai és gyalakuti predicatummal is élt. Kath. vallását a reformálttal cserélé föl, és 1607. előtt már meghalt. Neje Bethlen Zsófiától egy fia maradt

V. János, kinek nejétől Bercsényi Borbálától fia

II. György, ki először Apaffy Erzsébetet vevén nőül, kiházasitásul ezzel a szász-szalathnai, továbbá a szováthi és havadtői részeket kapta, a melyekből az első birtokáért Apaffy István és Boldizsár 1642-től sokáig pereltek vele. E nőtől két fia lőn. Másodszor Nemes Ilonával lépett házasságra. 1653-ban már mint itélőmester irja alá az „Approbata Constitutiokat.“ 1659-ben Barcsai Ákostól kapta Szolnok megyei tőkési birtokot, a következő évben pedig Búnyt és Körtvélykaput. 1660-ban Barcsai Ákosnak Nagy-Váradra kivonultakor Barcsai Gáspárral fejedelmi helytartó lőn; és ez idő alatt ügyes államférfiunak bizonyult be [1]). Megöletett a Kemény János pártja által 1660. nov. 29-én, és hullája a gyalakuti ref. templomba temettetett. Második nejétől gyermekei nem maradtak.

IV. Imre (II. Györgynek fia) 1668-ban Szebenben tanult, és már ekkor mátkás Bethlen Zsófiával, a kanczellár B. Miklós leányával, ki azonban az egybekelés előtt meghalván, később 1673-ban nőül vette hidvégi Nemes Klárát, és ezzel a drassói és vingárdi jószágokat kapta. 1674-ben egyike azon hazafiaknak, kik a fejérvári diaetán kelt Ligát aláirták. — 1680—1690-ben Marosszék főkirálybirája volt, egyszersmind a fejedelmi tábla ülnöke, és az enyedi Collegium fő-curatora. Fia

III. György szintén marosszéki főkirálybiró, és a halála fölött mondott gyászbeszéd szerint „nagytudományú és eloquentiáju“ férfiu [2]). Részt vett az 1699-ki és 1703-ki országgyüléseken [3]), és mindkettőből részint a lustra, részint az adó és közteher megvizsgálására volt kiküldve. 1708-ban Marosszék főkirálybirájává választatott, és e tisztét 1716-ig viselé, mely év ötödik havában lemondását már fia adá be a főkormányszékhez, mivel előbb két évvel oly sulyos szélhüdés érte, hogy azóta tisztán beszélni sem tudott. Gróf Bethlen Judittól két leánya és egy fia maradt.

[1]) Ioan. Bethlen: Rerum Transylv. libri quator. 209.
[2]) Borosnyai János ref. püspök beszéde.
[3]) 1699: 6-ik, és 1703: 17-ik törv. cz.

VII. János ez ág legnagyobb férfiainak egyike, méltóság és hivatal szerint cs. kir. belső titkos állam- és főkormányszéki tanácsos, erdélyi országos elnök, úgy szintén a reform. consistorium és a művészeti s gazdasági egylet elnöke és kir. fővadász-mester. Szül. Segesvárt 1703-ban. Tanult Enyeden, s utóbb Marburgban, és közben 1719-ben az erdélyi főkormányszékhez esküdött föl.

Már 1733-ban báróságot nyert, 1736-ban pedig az erdélyi kir. tábla ülnökévé neveztetett ki. 1737-ben vette nőül gr. Teleki Katát, 1738-ban pedig Rákóczy Józseffeli egyetértés gyanujából fogságba esett, melyben kilencz havig szenvedett; kiszabadulása után a királyi táblai ülnökséget nyeré vissza, és azt folytatá 1742-ig, a mig az erdélyi országos rendek mint követjöket küldték föl Bécsbe. Innen lejőve, B.-Szolnok vármegye főispánja lett, és 3 évig kormányzá e megyét. 1746-ban kir. tábla elnökének és főkormányszéki tanácsosnak lőn kinevezve, s alkalmasint egy évvel ezelőtt nyerte a grófságot is, mert ez időtől mind a bárói mind a grófi czímmel látjuk nevét egybekötve. 1749-ben az országgyülés ujra felküldte követnek Bécsbe a császárhoz, ezúttal a székely nemzet részéről az adó tárgyában. És még ez évben választá meg őt a három nemzet országos elnöknek; a rendek általi beiktatás azonban csak 1751-ben történt. 1750-ben a szamosujvári örményektől az ezen uradalomhoz tartozó kerlési és kentelki birtokokra biztositást nyert, hogy 90 évig nem háborgatják. Az országos rendek bizalma folytán a főkormányzóságra legtöbb szavazattal választatott el, azonban e hivatal más vállaira tétetett. 1758 ban nejét ragadá el a halál. 1764-ben pedig a madéfalvi eseményekre nézve tagja volt a bizottságnak. „E nagyravágyó — mint a család leirója jellemzi, — eszes és munkás államférfiu, jeles költő, tudor, iró, és az ausztriai ház buzgó hive, meghalt 1772. nov. 26-án.“ Több magyar és latin nyelven irt munkája versei jelentek meg, és maradtak kéziratban is. Fiai közül

V. Imre született 1743. oct. 29-én, atyja nyomait követve, latin nyelven szintén a költői téren tett kisérletet. Meghalt 1761. jan. 18. Drassón. Eltemettetett Gyalakután.

Anna (VII. Jánosnak leánya) született 1746-ban. 1761-ben ment nőül gr. Kendeffy Elekhez.

VIII. János született 1755-ben. Husz éves korában már az erdélyi kir. tábla tagjának neveztetett ki. 1780-ban lett ugyanott ülnökké. Azonban úgy látszik, már 1786-ban e hivatalról lemond és jószágaira telepedik. Nőül gróf Kornis Annát vette, (gr. Kornis Ferencz

és Geréb Zsuzsa leányát), és e nőért megváltoztatá vallását, noha a XVII. század elein elhalt gyalakuti IV. Lázár János átokkal fenyegette oly maradékát, a ki más vallásra térne át. Hogy azonban őse átka ne nyugtalanítsa, levette a gyalakuti reform. templom faláról az átkot szóró kőtáblát, melyet említett IV. János tétetett, és szétrontatta. Mondják, hogy a római pápa, mivel e gróf Lázár Jánost mint hivét megnyerhette, a gróf Kornis Anna előbbi mátkáját, jegyeséről lemondásáért a sarkantyú-rendjellel diszitette föl. Megváltoztatván igy VIII János vallását, vele a gyalakuti ág régi vallására tért, és igy ez ág is kihalásaig a kath. hit mellett maradt. — 1790. és 1792-beli országgyülésen kir. hivatalos volt. Meghalt 1800-ban, és Szászsebesen a Ferenczes barátok sirboltjába temettetett. Fiai közül IX. János és IV. György férfikort nem éltek.

Anna csillagkeresztes hölgy, született 1787-ben. Férjhez ment 1807-ben gr. Batthyány Józsefhez. Meghalt Élesden 1831. jul. 24-én. Tetemei Sólyomkőn Bihar megyében nyugszanak.

VIII. István cs. k. kamarás szül. 1779. aug. 6-án. Gyalakuton lakott magányos és különczködő életet folytatva, mely közben gyakran magyar, német, franczia versek irásával is foglalkozott. Meghalt nőtlenül 1831. nov. 18-án torokgyékban. Halála után hat nappal a mikházi barátok sirboltjába temettetett.

III. József szül. 1783. dec. 29-én. 1813-ban nőül vette báró Inczédi Zsuzsannát. Mig testvére István élt, addig Drassón lakott, és rendesen drassai Lázár Józsefnek neveztetett, hogy megkülönböztessék a családnak szárhegyi ágán élő Józseftől, a kit meg medgyesfalvi L. Józsefnek szoktak nevezni. A gyalakuti ágnak ez utolsó ivadéka testes, pohos, és nagyon sok eredetiséggel biró egyén volt [1]). Ő volt utolsó Erdélyben, a ki liber bárói és grófi czimet egyesülten használta. A zenének is kedvelője volt. Meghalt 1841 julius 12-én szélhüdésben. Eltemettetett Mikakázán a barátoknál. Özvegye 1849-ki január 11-én elhalván, a gyalakuti Lázár ág birtokára a tudós gróf Lázár János két nővére: gr. L. Mária, gr. Bethlen Sámuelnő, és Anna báró Korda Lászlóné maradéki tették kezöket. És igy a gyalakuti, szent-annai, baczai és drassai urodalmak s több más jószágnak egyik fele a gróf Lázár Mária, a másik gr. Lázár Anna örököseire szállott.

---

[1]) Kővári L. Erdély nev. csal. 171. lap. ezt irja ez ágról: „Ez ágat bizonyos ábrándosság jellemezte, mely a mult században élt Jánosban (gyalakuti VII. János) még költészetben nyilatkozott; de a család két végső sarjában elmegyengeséggel határos különczségben végződött.

Orsolya I. Jánosnak Apaffy Klárától leánya, gr. Kemény József szerint pálosi Petki id. Jánosnak, mások szerint egy Bercsényinek volt felesége.

Szárhegyi ág.

I. István (I. Andrásnak fia vagy testvére) 1530-ban Csik, Gyergyó és Kászon főkirálybirájának tartatik; és — mint irják — ennek részére épiték a székbeli székelyek a szárhegyi kastélyt.

Kata valószinüleg azon csik-szentmártoni Becz Imrének neje, ki az 1506-ki agyagfalvi gyülésen Csikszék részéről jelent meg.

Anna 1530-ban Sándor Menyhértné.

I. Mihály 1560. táján élt, és Mikó Annától leánya Kata Héjasfalvi Miklósné volt. Ezen Mihály (Mike Sándor gyüjteménye szerint) Sárdi Lázár, és igy más családbeli volt.

II. Ferencz 1515. v. 1516. körül Kászonszék tisztségeit viselte, felváltva hol királybirája, hol hadnagya volt. De nemcsak Kászonszékben, hanem Gyergyóban is tartózkodott, és oklevelekben gyergyói és szárhegyi előnévvel fordul elő. 1525-ben kieszközlé a szárhegyi templom részére nyert bulla ujbóli megerősitését. A mohácsi vész után Szapolyai pártján állt, s ettől mind Erdélyben mind Magyarországon sok szép jószágot nyert. Erdélyben a vécsi kastélyt s valószinüleg a Kolos megyei Szász-Erkedet is, minthogy ez utóbbit 1526—1529. közt birta. Magyarországban Komárom megyei Bikal nevü jószágot. De 1528-ban már I. Ferdinand hive volt, miért 1529-ben János király vajdája Báthori István által elfogatott, és nótán veszté Vécset, mely az Árthándi testvéreknek adatott. 1536-ban ismét Majláth István fogatta el, és Szász-Régenben fejét vétette. Neje szászfülpösi Bykli Jánosnak, harinnai Farkas Margittóli leánya Katalin volt. Gyermekeiről semmit sem tudhatni.

II. Mihály magtalanul halt el, és öröksége II István ra szállott.

II. István 1562-ben testvérével II. Jánossal együtt részese a székely lázadásnak. Négy évi rabsága után hazatelepedett Szárhegyre, és csak az 1577-ki pestiskor lakott Kászonban. 1583-ban már nem élt. Neje a Bogáthy családból származott.

III. István Miksa főherczeg alatt harczolt Mezőkeresztesnél a török ellen, és ott esett el 1596. octob. 24-én [1]). Nejeül Kornis Kata iratik.

Druzsina iktari Bethlen Farkasnak neje, s tőle származott 1580-ban Bethlen Gábor Erdély legjelesb fejedelme. Férje 1590-ben halt meg [2]).

Anna Kemény Boldizsár neje, és anyja Kemény János erdélyi fejedelemnek.

III. András 1576-ban tagja a fényes kiséretnek, mely Báthorit a lengyel trónra kiséri. 1583-ban ezen Andrástól vette el Báthori Zsigmond ama kászonszéki 13 jobbágytelket és 3 primipilaris örökséget, melyeket az atyja II. István foglalt el az adomány szavai szerint [3]). Ő nevelteté Bethlen Gábort. Felesége Sombory Erzsébet, Sombory Lászlónak, Báthori Zsigmond főgondnokának és egyszersmind az ország egyik igazgatójának leánya volt már 1589-ben. III. András az egyetlen a szárhegyi ágból, a ki vallását elhagyta és protestans [4]), majd ismét kath. lett. A Báthoriak hive lévén, B. Zsigmondtól adományképen nyerte Gyergyó-Sz.-Miklóst 3500 tallérba, mely adomány ereje azonban a székely szabadság visszaállításával megszünt. Előbb Kászonszéknek, utóbb Csik, Gyergyó és Kászonszéknek is királybirója volt 1593—1597-ig, mely évben harczban esett el, és meghalt szent Gergely pápa nap után való pénteken [5]).

Anna (III. Andrásnak leánya) a Magyarországból Erdélybe szakadt nagy-dobai Spáczay Gáspár neje volt; és anyjáról Sombory Erzsébetről következő helységekbe örökölt: Bölyén, Mindszenten, Tóháton, Kókon, Egerbegyen és Gyéresen, a melyeket később egyik fia Spáczay Mihály Toroczkai Zsigmondnak zálogositott el.

---

[1]) Istvánffy Historiarum libro XXX. p. 432.

[2]) Hormayr Mednyánszky Taschenbuch IV. évfolyam 461. lap.

[3]) Böjthi Gáspár ezen Lázár András durva, vad, miveletlen embernek festi; ellenben a vele egyidejü csik-szent-királyi Bors János (Erdélyország történetei tára I. 160.) ama nagy emlékezetü királyát és hazáját szerető Lázár Andrásnak irja.

[4]) Szeredai Notitia Capit. Eccl. Albensis p. 235.

[5]) Gr. Kemény J. és Kovács D. Erdélyország történetei tára I. köt. Bors János krónikájában.

IV. István 1607-ben a szárhegyi ág nevében perbe idézte a gyalakuti ágon álló V. Jánost, hogy a Sz.-Annán magtalanul elhalt III. Ferencz jószágaiból részt adjon, azonban miután bebizonyult, hogy a peresek nagyatyjainak Gyergyóban lakott szárhegyi II. Mihály nevű testvére elhalásával sem adtak részt a szent-annai (később gyalakuti) ágnak, a per elenyésztetett. E IV. István Báthori Gábornak majd minden harczában részt vett, ott volt Szeben ostrománál is, midőn azután Báthorit Oláhországba kisérve, Raduly vajda ellen harczolt. Báthoritól az elvesztett Gyergyó-Sz.-Miklós helyébe, ama 3500 tallér kártérítéseül, melyeket atyja adott B. Zsigmondnak, a gyergyói vámot kapta adományba. Neje Székely Ilona, csik-somlyói Székely Miklós fő-lovászmester és csiki főkapitány leánya volt, kinek anyja Rhaba (vagy Rhabianka) Dorottya lengyel főcsaládból származott. Már 1615-ben csikszéki főkirálybiró volt, és e tiszthez jogát tartá a Lázár család. 1621-ben nejével együtt vette Szász-Erked és Oláh-Solymos fele részét, a másik felét pedig Bethlen Gábor adományából kapta 1624. jul. 27-én, midőn Bethlen Gábor udvarnokának is (aulae familiaris) neveztetik. És igy Szász-Erked, a melyet 1529. előtt egy kevés ideig szárhegyi Lázár Ferencz birt, ismét a Lázár család birtokába jutott. E jószágok előbb mindkét ágra voltak adományozva, de később csak férfi-ágra szabályozva. 1630. mart. 9-én Brandeburgi Kata által kineveztetett fejedelmi biztosnak. 1631-ben a szárhegyi kastélynak uj alakot adott, s ahoz még egy bástyát épittetett; a következő évben pedig az egész kastélyt kijavitatta. Miután neje Székely Ilona, kitől egy fia született, 1629-ben meghalt, másodszor nőül vette Kovachóczi Zsuzsannát, a kanczellár nővérét, kinek később 1638-ban Szász-Erkedet és Serlinget 2000 tallérig kötötte le; és e falukat neje utóbb mint özvegy is birta egész 1663-ig. I. Rákóczy Györgynek szintén kedves embere, s csatáinak harczosa volt, de egy izben kegyelmét veszté. Ugyanennek 1644-ki magyarországi hadjáratában vevén részt, meghalt Putnokhoz közel Gömör megyében, 1644. május 9-én gutaütés következtében. Egyike volt a család legbuzgóbb kath. tagjainak, és a jesuiták számkivetésének is ellene szegült. Szárhegyre pedig szerzetes barátokat telepitett. Özvegye Beszterczén halt meg 1663-ban.

Erzsébet IV. Istvánnak Székely Ilonától leánya, előbb tamásfalvi Túri Istvánnak, ki Alfaluban birt és lakott; utóbb pedig (már 1667-ben) kantafalvi Jancsó Jakabnak neje volt, midőn testvérét V. Istvánt osztályra szólitá fel, részt kivánván a Kolos megyei Szász-Erked és Solymosból, minthogy azok egy részét atyjok pénzen vette

továbbá Tancs és Dédrád helységbeli birtokokból, melyek Bogáthi jogon szálltak a családra, végre a Torda megyei Póka-Keresztúr és Kapus, és Kolos megyei Mező-Szent-Márton helységbeli birtokok felét követelvén, melyek részint anyjáról, részint anyja testvéréről Székely Istvánról maradtak. E követelésekre nézve 1669-ben egyezségre lépvén, (Kászonban) Gyergyó-Alfalun és Csomafalván az egész Tancsi részt, és dedrádi birtok felét nyerte, de úgy, hogy azt testvére V. István hire nélkül se eladni se elzálogitani nem szabad. De 1671-ben már — a midőn férjével Kantafalván lakott, — tékozlani kezdte birtokai egy részét, melyekből — úgy látszik — valamit V. István váltott később magához; a kászoni rész kiváltását pedig V. István gróf Kálnoki Sámuelnak engedte.

V. István született 1626-ban. Atyja halála után mostohájával Kovachóczi Zsuzsával hosszas ideig volt kénytelen perlekedni lefoglalt családi levelekért és jószágokért. Ez István volt a Lázár család egyik legkitünőbb tagja. Szerepe történetét hosszasan s körülményesen közbeszőve oklevelekkel, leirja a család történetirója [1]); rövidebben és igy e korlátolt terjedelmü munkába beilleszthetőbben emlékezik róla Kővári László következőleg: „II. Rákóczyval egy oláhországi s a lengyel hadjáratban részt vett. 1660-ban Csik főkirálybirája. Mint a trónvesztett Rákóczy hivét Barcsay fejedelem elfogatta s Görgénybe záratá, honnan kiszökött, mire Barcsay ellen forradalmat idéze fel. Csata dönté el az ügyet, melyet L. István elveszte. Erre Barcsay ellenében Kemény János trónra jutásának lőn egyik pártvezére. Kemény elestével Apaffihoz nyilatkozott. Azonban később Béldi Pállal Apaffi ellen agitált, miért 1678-ban Fogaras várába záratott," hol 1679-ki april 24-én kilencz hónapi erős fogsága után a börtön falai közt halt meg kora 53-ik évében. Tetemei Szárhegyen temettettek el. Két neje volt, az első Petki Kata, királyhalmi Petki István csiki főkapitánynak, II. Rákóczy György főudvarmesterének, tanácsosának és jeles hadvezérének leánya, kitől két, — második nejétől Kereszturi Krisztinától pedig három gyermeke maradt. Utóbbi neje — mint özvegy — Béldi Pál fiához ment nőül. Gyermekei közül VI. István, kiről egy 1659-beli adat tesz említést, ifju korában halt el. Erzsébet gróf Kálnoki Sámuel Erdély legelső udvari kanczellára és háromszéki főkapitány neje lőn. Zsuzsa hajadonúl, I. Antal pedig nőtlenül haltak el, ez utóbbi 1680-ban.

---

[1]) A gróf Lázár család. Irta gr. Lázár Miklós. Kolosvár 1858. 155—202 l.

VI. Ferencz született Szárhegyen 1675-ben. Első említés van róla Apaffy fejedelemnek az amnestiáról és a Lázár István politikai bűneiért elkobzott javaknak reá, testvéreire és anyjára nézve visszaadatásáról szóló 1679- és 1680-beli oklevelekben. I. Leopold alatt egy ideig csiki főkapitány volt. Miután első neje Kornis Margit (Kornis Gáspárnak gr. Csáky Máriától született leánya) 1698-ki juniusban szülés alkalmával elhalt, egy fiút hagyva hátra, kiből később a jesuita-rend egy jeles tagja vált; — VI. Ferencz 1700-ban ujra nősült, elvévén gr. Csáky Zsuzsannát, a gr. Csáky Gábor és Gyulaffy Zsófia leányát, kivel ekkor ugyan a kiházasitáson kivül semmi birtokot nem kapott, de később ennek jogán reá és főleg örököseire igen szép jószágok szállottak Kolos, Doboka, Küküllő és Szolnok megyékben és Udvarhelyszékben. E házasság ellen 1700. dec. 22-én ráthoti Gyulaffy László özvegye Gyerőffy Borbála a maga s gyermekei nevében tiltakozott, mivel közte és Csáky Zsuzsánna közt harmadizen atyafiságos sógorság létezett. Az 1698-ki és 1699-ki fejérvári, valamint az 1701. és 1702-ki országgyüléseken kir. hivatalos volt. 1702-ki mart. 9-én kelt oklevélben I. Loopold király által gróffá neveztetett, s általa első nejétől származott fia I. Antal, valamint a másodiktól született leánya Druzsina grófi czimet nyertek. Bele keveredvén a Rákóczy forradalmába, mely alatt mint csiki főkapitány szerepelt, ezért 1707-ben Rabutin császári tábornok Acton által szárhegyi kastélyát leégetteté [1]), és hogy 1711-ben daczára, hogy az amnestiából ki volt rekesztve, — mégis bántalom nélkül térhetett haza, csak családi összeköttetéseinek köszönheté. Moldovába léte alatt elkobzott javait, a szent-domokosit (Csikszékben), a mezőbándit (Marosszékben), a topliczait és Lőrinczteikét (Torda várm.), továbbá Szász-Erked, Oláh-Solymos és Barátfalva nevű falukat (Kolos várm.) és ugyanazon megyei dedrádi és tancsi részeket gr. Steinville főhadi kormányzó rendelete következtében 1711. jul. visszakapta. Ugyan ekkor visszakapta a piricskei szoros után járó vámot is, a melyet még ősei nyertek az erdélyi fejedelmektől, de utóbb felsőbb rendeleteknél fogva ismét elvesztette azt, s úgy látszik kárpótlást sem nyert érette. Megkegyelmeztetése után Kórodra első nejétőli fia jószágán lakott két évig, és e visszavonultságában már 1712-ben meghivót kapott a szebeni országgyülésre. Az 1713-dik évi diaetán pedig az ország rendei által az Udvarhelyszékre kirendelt bizottság tagjai közé választatott. 1715-ben meghalt második neje. 1716-ban harmadszor nősül, elvévén berivói Boér Józsefnek leányát, Zsófiát.

[1]) Cserei Mih. Historiája 238. 250. 289.

És e házasság ideje táján kezdé a főkormányszék irányába ismét a grófi czimet használni, úgy látszik az általa tett lépések folytán; miután a forradalomba vegyülése miatt eddig annak használata megszüntetett. 1720—1723-ban Moldvában járt kormánybiztosúl. 1721. mart. 23. kir. táblai ülnökké neveztetett. 1722-ben Csikszék főkirálybirájává választatott, de helyébe gróf Haller János neveztetett, és csak 1736-ban nyerte el azt. Egy pár munkát is ajánlottak neki. Meghalt Szárhegyen 1742-ben, kora 67-ik évében, és julius 3-án ugyanott a családi sírboltba temettetett, hová neje őt 1773. junius 12-én követé. Végrendelete vallásos kenetü.

II. Antal született Szárhegyen 1698. junius 10-én. Serdülő korában jesuita lett, mi által atyjának sok gondot szerzé, főleg örökségе végett. Meghalt 1719. aug. 5-én.

Druzsina VI. Ferenczнek gróf Csáky Zsuzsannától leánya, 1724. tájban férjhez ment báró Henter Dávidhoz, és 1744-ben meghalt. Eltemettetett Sepsi-Szent-Iványon a Henter család sirboltjában.

I. László született 1707-ben. — 1730. aug. 7-én Medgyesfalván nőül vette erdélyi főkormányzó gr. Kornis Zsigmondnak Bálintith Zsuzsannától született leányát Zsuzsannát. Meghalt 1732. május 7-én petécsben, és Medgyesfalván temettetett. Maradt egy fia III. Antal, kinek ágát „medgyesfalvi Lázár“ ágnak nevezik.

III. Antal cs. kir. kamarás, nőül csicsó-keresztúri Torma Miklós és báró Száva Judit leányát Torma Évát vette. Meghalt Szász-Erkeden 1783. julius 14-én. Gyermeke három maradt, mint következnek.

II. László Jobbágyfalván lakott, és 1779. tájban halt meg. Nejétől csiki főkirálybiró báró Henter Ádám és Petki Nagy Borbára leányától b. Henter Borától leánya Éva Petrichevich Horváth Dánielhez ment férjhez. Meghalt mint özvegy 1857. mart. 24-én, kora 77-ik évében. Eltemettetett Jobbágyfalván.

I. József cs. kir. kamarás, és az erdélyi felkelő nemességnél őrnagy. Kétszer nősült, első neje b. Bornemisza Rozália (b. Bornemisza Pál és gr. Mikes Anna leánya) 1783. sept. 14. halt meg Szász-Erkeden, kitől egy fiú maradt. Második neje gróf Bethlen Mária gróf Földvári Ferencz özvegye, ki 1817-ben halt meg, és saját jószágán Maros-Gezsén temettetett. I. József 1790—1811-ig, kivévén 1792-et, mindég jelen volt az országgyülésen. Ő váltotta ki az elzálogitott serlingi jószágot. Meghalt Szász-Erkeden 1819. oct. 16-án, temettetett Medgyesfalván. Egyetlen fia

II. József született Szász-Erkeden 1782. mart. 19-én. 1802-ben

katonai pályára lép, és az 1805—1809-ki csatákban vett részt, az auszterliczi ütközetben mint gróf Kolowrat altábornagy egyik nyargoncza (galopin) részesült. 1812-ben a hadi pályáról lelépve, nősült Péchy Eszterrel. Atyja halála után Medgyesfalvi jószágára költözött, és politikai pályán az ellenzékhez tartozott; és e párton nyilatkozott az 1834. országgyülésen is, hol mint kir. hivatalos vett részt. 1848-ban részt vett az agyagfalvi gyülésen; utóbb Marosvásárhelytt a város részéről mint kezes Gedeon császári tábornok kezébe, és innen Szebenbe fogságba került, honnan Szeben megvételekor 1849. mart. 11-én szabadult meg. Majd Magyarországban mint menekült Szathmár megyében 1850-ben tévedésből ismét elfogatott, és Nagyváradon, majd Kolosvárott letartóztatása után julius 7-én szabadúlt meg. Jelenleg Marosvásárhelyen székel. Fiai közül Albert (szül. 1813. febr. 7. Bécsben) honvéd-őrnagy volt, jelenleg Medgyesfalván él. Vincze (született Szárhegyen 1815. január 4.) meghalt 1831. dec. 16-án. Dénes (szül. Szárhegyen 1816. febr. 27.) Szintén katona volt, és 1849-ben honvéd-alezredes. Azzon évben julius 10-én vette nőül sárdi Simény Ivánkát, (S. György és b. Rauber Róza leányát), ki azonban 1849. aug. 11-én cholerában halt meg. A forradalom után Pestre tevé lakását, és 1858-ban eladta szász erkedi jószágát a kis-serlingi birtokrésszel együtt gr. Lázár Miklósnak. 1858. febr. 22-én vette feleségül gróf Rindsmaul Etelkát. — Mór (szül. Szárhegyen 1817. mart. 20-án), 1839 — 1843-ig Marosszék tiszteletbeli jegyzője. 1841. febr. 1. nősül Barcsay Pólival. A forradalomban szintén a székely tábornál mint tiszt vesz részt. 1849-ben darab ideig Urbán császári ezredes foglya Kolosvárott. Jelenleg Doboka megyében Bilakon gazdaságával, főleg ménes-tenyésztéssel foglalkozik, és néhány hirlapi czikket is irt. Négy gyermeke a táblázaton látható. — Eszter, Bernáld Dénesné (szül. 1825. mart. 19.) jelenleg Várhegyen lakik

Eleonora II. József leánya, szül. 1771-ben. 1789-től b. Jósika Miklósné. Meghalt 1799-ben.

VII. Ferencz, szül. 1708-ban. Ifjan halt meg 1732. előtt.

Ádám 1712. táján Kórodon született. Első nejétől vargyasi Dániel Annától született leánya, Anna, ki 1780-ban neje volt b. Bálintith Györgynek. Második neje Böjthe Teréz volt, ki 1802-ben halt meg, miután férje Lázár Ádám már előbb 1779-ben meghalt vala

Gábor tisztséget soha nem viselt, hanem az 1755—1759-ki diaetákon részt vett. Nősült Kis-Kenden 1734-ben, csapói Kún Zsigmond itélőmester leányával, K. Klárával, kitől hét gyermeke született.

Meghalt laktahelyén Szász-Erkeden 1775. febr. 17-én. Végrendeletében a szerzetesekről és erkedi parochiáról is megemlékezett.

Zsuzsánna született Kis-Kenden 1735. oct. 10-én. Ugy látszik 1768. sept. 30-án ment férjhez báró Perényi Elekhez N.-Szőlősre Ugocsa megyében. 1775-ben már özvegy volt. Javaiban akkor osztoznak testvérei, midőn 1811-ben elhalt Antal nevű testvére javai fölött folyt az osztály.

VII. István szül. 1736. dec. 21-én. Mint katona részt vett a porosz háborúban, és 1762-ben fogságba is került, honnan 1763-ban junius 10-én szabadult meg. Az ezredtől búcsut vévén, nőül vette gróf Haller Erzsébetet, és részint Györgyfalván neje jószágán, részint Szász-Erkeden lakott. 1784-ben a Hora lázadáskor, a fölkelt székely seregnél alezredes volt. A korabeli országgyüléseken, kivéve az 1809-it, mindég kir. hivatalos. Meghalt 1819. junius 3-án Szász-Erkeden, és ott temettetett. Utolsó éveiben szeme világát veszté, de ekkor is sokat adott a csinosságra, s mindég magyar öltözetet viselt csákóval. Hét gyermeke maradt.

Rozália szül. 1767. sept. 13-án. Neje volt nagy-ajtai Cserey Miklósnak. Meghalt 1800. tájt

II. Ignácz szül. Kolosvárt 1768. sept. 14-én, mint kapitány esett el a franczia háborúban 1799. nov. 4-én.

Czeczilia, anyai nagyanyja gr. Forgách Rozália egyik testvérénél nevekedett Magyarországon, és ott egy franczia gróffal lett eljegyzése után halt meg.

Klára szül. Ugrán 1776. aug. 29-én. 1801-ben férjhez ment elhalt Rozália nővérének férjéhez Cserey Miklóshoz, kitől Mihály fia született. Meghalt 1814. april 18-án, és Sepsi-Szent-Iványon temettetett Henter Dávidné, Lázár Druzsianna mellé.

Pál szül. Marmaros-Szigeten 1778. julius 15-én. Selmeczbányán a bányászatot tanulta, és innen hazatérve 1808-ig a zalathnai bányásztörvényszéknél mint titkár, 1812-ig Kőrösbányán mint bánya-nagy hivataloskodott, végre 1813-ban kincstári titkár lett. 1815-ben kelt egybe gr. Bethlen Terézzel, kitől három gyermeke maradt. Vidor kedélyű életének tüdőgyuladás vetett véget 1820. febr. 29-én. Eltemettetett Szebenben a Ferenczes barátok sirboltjába. Özvegye 1825-ben Szebenből Székesfejérvárra költözvén, ott halt meg 1830-ban, és anyja bodajki jószágán a templom kriptájába temettetett.

II. Albert szül. Szebenben 1816. dec. 20-án. Gyenge testalkotása miatt Kolosvárt gyámja mellett lakik.

Gergely szül. Szebenben 1818. febr. 8-án. Székesfejérvárt növekedett. Katonai növelést nyerve, 1837-ben lett hadnagy, előbb a gyalogságnál, utóbb 1841-től a József főherczeg huszároknál. Korán elhalt 1843. novemb. 7-én inlázban Uj-Pécsen; és ott a köztemetőben nyugszik.

Miklós a család történetének irója, született Szebenben 1819. május 26-án. 1838-tól 1848-ig a főkormányszéknél hivataloskodott. 1848-ban egy ideig a kolosvári nemzetőröknél főhadnagy volt. 1856-ban az erdélyi országos nemzeti szinház bizottsági tagjául, 1857-ben az erdélyi első gazdasági és iparkiállitási rendező bizottság elnökévé neveztetett. 1844. óta neje b. Splényi Mária, kitől egy leánya, Mária Kolosvárt született 1845. sept. 21-én.

III. László (VII. Istvánnak fia) szül. 1780. mart. 5-én. 1799 ki aug. 22-én kormányszéki hivatalt kezdett. 1806-tól számfölötti ülnök az erdélyi kir. táblán. 1809-ben a nemesi fölkelésnél kapitány. 1818-ban főkormányszéki titkár. 1823-ban házasságra lép b. Bánffy Erzsébettel. 1824-ben a kir. lyceum igazgatója, mely hivatalt 40 évig viselé. 1825-ben főkormányszéki tanácsos. 1828-ban országos főkanczellárrá kinevezve, és erre 1837-ben az országos rendek által is megválasztva; ugyanez évben egy ideig helyettes országos elnök. 1838-ban sz. István kis-keresztese lett. 1844-ben fizetése nagyobbitását nyeri személyére nézve. 1848-ban beadott kérelme folytán 1850-ben mint cs. kir. titkos és államtanácsos egész fizetéssel nyugalmaztatott, és rendes fizetésén felül hosszas hű szolgálata jutalmául a személyére 1844-ben pótlólag rendelt nagyobbitott összeg élvezetében is meghagyatott. Majd félszázados hivataloskodása ideje alatt többféle politikai és közügyi dolgokban mint bizottsági tag járt el. Több megyében kormánybiztosi, másutt mint igtató királyi biztos működött. Legvégül mint kormánybiztos 1848-ban a csik-somlyói székely népgyülésen elnökölt. A nemzeti szinház jegyzőkönyvei nevét szintén mint ez ügy egyik gyámolójáét hirdeti. Nem kevesebb érdeme van a Borszéki ásványos fürdő körül tett intézkedései által. Neje b. Bánffy Erzsébet 1831. sept. 8-án gyermekszülésben halt el; azóta és e közben 1854-ben szeme világát vesztve, Kolosvárott unokaöcsesei körében éli napjait.

Benedek született 1783. nov. 21-én. 1800-ban katonai pályára lépett, mit elég dicsően megfutva, és sebeket is nyerve, 1813. august. 20-án kapitányi rangja megtartásával hagyott oda. 1812 ben nőül vette gr. Bethlen Máriát. 1827-ben Fejér megyének alispánja, utóbb főkirálybirája, majd administratora, cs. kir. kamarás, és 1835-től pedig

valóságos főispánja lett. Meghalt 1837. april 7-én Nagy-Enyeden, és Benczenczen eltemettetett. Több gyermeke közül csak Janka és Kálmán maradtak életben.

Janka született 1820-ban, és anyjával lakik Benczenczen.

Kálmán született 1826-ban. A magyar irodalom jelesebb novella-iróinak egyike. 1848-ban Kolosvárt végezve iskoláit, májusban a Zrinyi csapatba honvédül állott. Hadnagyságból a 34-dik honvéd-zászlóaljnál főhadnagy, 1849. elején pedig a 43-ik honvéd-zászlóaljnál százados lett, és a táborkarnál a fővezéri jegyzőkönyvet is vitte. Utóbb kimenekülvén, Viddinből tért Magyarországba, és Temesvárott kiállt vizsgálat után haza. 1850 ben irta „Magyar menekvők Törökföldön" czimű munkáját, melyért sajtó-per folytán négy heti fogságot ült. 1852-ki oct. 19-én nőül vette Simény Györgynek b. Rauber Rózától született leányát Amáliát, kitől leányai: Berta szül. 1853. julius 31-én Kelementelken, és Gizela szül. Benczenczen 1857-ki nov. 16-án.

VIII. Ferencz (Gábornak Kún Klárától fia) atyjáról öröklött bezdédi jószágában lakott többnyire visszavonultan. Nejétől b. Perény Annától kilencz gyermeke született. Meghalt 1810-ki május 3-án, kora 60-ik évében, temettetett Szász-Erkeden. Özvegye utánna költözött 1811-ben, és Dézsen a barátok sirboltjában takaritatott el.

Károly Bezdéden született, és Jedden halt meg 1810. october 7-én. Nejétől b. Bálintith Annától egy leánya Klára maradt, ki 1817. julius 5-én lett neje b. Bálintith Eleknek, és ennek halálával losádi Herczeg Jánosnak, kitől 1857-ben maradt özvegyen.

Lajos született Bezdéden 1772. april 20-án. 1791-ben a székely huszár-ezrednél a franczia háborúk alatt kapitányságig vitte; bátor, jó lovas, és harczi sebekkel terhelt szép termetű katona volt. 1809-ben hagyá oda a hadi pályát, és nőül vette Balogh Ignácznak báró Walterskirchen Judittól született leányát Antoniát. Mint őrnagya az erdélyi lovas insurgens seregnek, e sereggel Moldván keresztül Lengyelországba is tett hadjáratot. 1811-ben Jobbágyfalván, utóbb Szász-Erkeden lakott, hol kisebb ménest alakitott. Meghalt 1846. april 7-én. Leánya Karolina szentléleki Kozma Istvánné, 1835. martius 13-án férjhezmenetele harmadik évében skarlátban halt el, és Csicsó-Keresztúrban temettetett.

VI. Imre szül. Bezdéden; nőtlen életet folytatott, a várhegyi és oláh-nádosi jószágot birta. Meghalt 1809. táján.

Jozefa született Szász-Erkeden 1776-ki január 15-én. Vár-

hegyen lakott még mint hajadon 1818-ban is. Nővérei közül legelőbb halt el.

Anna elsőbben nagy-iklódi Tholdalaghi Györgynek neje, 1822-től özvegye, és két leánynak anyja. Azután főkormányszéki titkár Betleni János neje, és 1836. január 28-tól ennek is özvegye, ettől gyermeke nem maradt. Özvegységében Kolosvárt lakott. Meghalt 1842. oct. 27-én, kora 64-ik évében.

Kata született Bezdéden 1783-ban. Férjhez ment Magyarországra leveleki Molnár Györgyhez, kitől négy gyermek anyjává lett. 37 évi özvegység után meghalt végelgyengülésben 1856. nov. 15. Leveleken, és ott temettetett.

Janka neje jábrodi Jabróczky Antalnak, Erdélyben e család utolsó férfi-ivadékának, ki 1823-ban halt meg. Mint özvegy, Zsuzsánna leányával hol Dézsen, hol Kaczkón élt. Meghalt 1853. nov. 21. tüdőgyuladásban, és Dézsen a Ferenczes barátok kriptájába temettetett.

Erzsébet jelenleg mint bagosi Bagossy Jánosnak özvegye él Magyarországon.

Karolina 1817-ben már b. Bánffy Mihályné. Férjével Dobokában Székulájon, utóbb Küküllőben Királyfalván, végre Holtmaroson lakott, hol 1841-ben halt meg, férje pedig 1843. sept. 29-én.

Zsigmond cs. kir. kamarás és lovas kapitány, született 1740. junius 8-án Disznajon, anyja egyik jószágán. 1758. tájt apród gróf Batthyányi József érseknél. 1761. körül a gr. Batthyány Ádám nevü ezredbe lépett, egy évvel utóbb egy vasas ezredbe vett hadnagyi rangot. Később a Czartorinszky vasas ezredbe ment, és ezzel 1788—89. Belgrád ostrománál az úgynevezett Hadszigeten bokájába golyót kapott, melyet halálaig viselt. Ugyanazon lábán még a háború alatt még egy sebet szintén golyó által kapván, 1792-ben kénytelen volt mint kapitány nyugalomba lépni. 1787-ben Zomborban Damjanovics családbeli leányt vett nőül, kivel hat évig élt, ekkor neje meghalt, egyszersmind ettől született gyermeke is. 1791-ben az akkori diaetán a család nevében kérte az orsz. rendeit, hogy visszaadását eszközöljék a családnak régóta birtokában volt Gazrez és Kápra nevezetü havasoknak, a melyek miután a moldvai határszéleken a határoknak II. József csász. rendeletére beljebb mozditásával a revindicált havasok közé számitattak, az első székely ezrednek voltak ajándékozva. E kérelmét az 1811. diaetán is megujitá, és az ország rendei is pártolák kérelmét. — 1792-ben az országgyülésen kir. hivatalos volt. 1796-ban nőül vette Klein József altábornagy leányát Klein Annát. Meghalt 1820-ban Szárhegyen,

és ott temettetett. Özvegye meghalt 1856-ki május 2-án tüdővészben, kora 76-ik évében férje szent-demeteri jószágán, és Szárhegyen tétetett örök nyugalomra. Ettől négy gyermeke maradt.

Sándor született Szárhegyen 1800. april 10-én. Meghalt 1832. april 6-án Körtvélyfáján, és Szárhegyen a családi sirboltba tétetett.

Jozefa szül. Szárhegyen 1803-ban. 1828-ban báró Bálintith Lajos neje lőn. Meghalt 1838. sept. 7-én hirtelen sorvasztó aszkórban. Hullája Szárhegyen a családi sirboltban fekszik.

Antonia szül. 1817. május 7-én Szárhegyen. Sperker Ferencz cs. kir. lovas kapitány neje lett, és Szent-Demeteren lakik, hol az apai birtokrészibe jutott, anyjának 1856-ban elhalása után.

V. György nyug. cs. kir. kapitány, szül. Szárhegyen 1807-ben. Már 1819-ben az első székely gyalog ezrednél kezde katonai szolgálatát, 1825-ben hadnagy, 1829-ben a b. Bakonyi 33-ik számú magyar gyalog ezredhez átlépve, 1831-ben főhadnagy, 1839. april 1-én kapitány lett. 1848. junius 1-én őrnagy az első honvéd-zászlóaljnál; septemberben alezredes, october 15-én ezredes; november 1-én tábornok. 1849-ki január 3-án lemond, és jan. 7-én a császári sereg fővezérénél herczeg Windischgrätznél jelenti magát igazolása végett. Febr. 5-én a hadi törvényszék halálra ítéli, de ez tiz évi fogságra változtatik. A kufsteini várban töltött másfélévi fogság után 1850. aug. 9-én szabadon bocsáttatik. Utóbb a kapitányi nyugdijt is megnyeri. Még mint kapitány vevé nőül Móga János altábornagynak, és a magyar hadseregnél 1848-ban volt egyik fővezérnek leányát Móga Eleonorát; és 1850. után neje, ipa s egyik fia körében Körtvélyfáján gazdasággal foglalkozik, utóbb Szász-Erkedre tevé lakását. Fiai ezek: VII. Imre szül. Komáromban 1836. január 28-án, 1854-ben lett hadnagy. Olivér szül. 1837. május 7-én, 1852-ben katonai pályát kezde, de gyengélkedése végett abbahagyva, gazdaságra adá magát. Aladár szül. 1843. január 24-én.

IV. Antal (Gábornak fia Kún Klárától) 1771—1775. számfölötti fogalmazó az erdélyi kincstárnál. 1790—1811-ig országgyülési kir. hivatalos. Meghalt 1811. decemb. 20-án Szász-Erkeden nőtlenül. Nővérei még:

Anna 1768 ban kilényi Székely Dávid később erdélyi főkormányszéki tanácsos és tartományi kanczellár neje lett. 1771-ben dedrádi részét a gr. Lázár István oláh-csesztvei csekély birtokával cserélte föl. 1800-ban lett özvegygyé. Meghalt 1804. mart. 8-án Maros-Vásárhelyt, hol a barátok kriptájába temettetett.

Rozália már 1776-ban b. Jósika István neje. 1816-ban maradék nélkül halván el, buzai és ahoz tartozó birtokaiban testvérei osztoztak.

Még VI. Ferenczne k négy leány-gyermekéről kell említést tennünk. Ezek következők:

Krisztina előbb Cserey Farkas arája, de ez eljegyzés megsemmisülvén, 1749 ben b. Toroczkai János neje lőn, és Panádon lakott. Még 1773-ban mint özvegy élt.

Klára 1768. körül csicsó-keresztúri Torma Imrené, maradék nélkül halt el.

Borbála 1746-ban apácza-zárdába készül; majd e szándokkal felhagy, és anyjával egyenetlenségbe esve, Pápán meg Nagyváradon tartózkodik, ez utóbbi helyen kisded leány-gyermekeket tanit anyja halálaig, 1773-ban hazatér. 1779—1781-ben a főkormányszék útján testvéreitől a hajadoni tartására szánt öszveg-nag yobbitását sürgeté.

Kata 1765-ben el volt jegyezve gr. Königsacker Leopold cs. k. kapitánynyal. További életéről adat nincs. Meghalt 1770. előtt.

A Lázár család czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában egy koronából kiemelkedő dámvad, derékon nyillal átlőve; szarvai közt ezüst csillag, jobbról feje fölött félhold ragyog. Az ősi czimer — úgy látszik — az volt, melyet V. István pecsétén láthatni, e szerint a dámvad első lábaival egy gyökestől kitépett élőfát tart, derékon szintén nyillal van átlőve, és jobboldali szarván a nap, a baloldalin csillag és félhold ragyog. Már II. György pecsétén az élőfát nem látjuk, és a nap jobbról a dámvad feje felé, a hold feje fölött, a csillag a nyilvesszőnek átellenében ragyog.

Lázár család. (Szászfalvi.) Az előbbitől különböző család, a mi onnan is következtethető, hogy Báthori István lengyel király és erdélyi fejedelem Lázár István t e család ivadékát akkor nemesiti meg, midőn az előbb tárgyalt Lázár család négy ágából többen mint főtisztek, vagy mint nem csekély birtokú és tekintetü főnemesek szerepeltek. Ezen emlitett Lázár István 1579- és 1580-ban Poloczkov és Vielkoluka alatt hősileg harczolt [1]). Báthori Zsigmond alatt a gyalog testőrök vagy kék drabantok kapitánya volt; és mint ilyen 1588-ban kapta adományba a kézdi-széki szászfalvi birtokot, melyről előneve van. Ugyanez évben két hónappal később kap ujra armalist, melyben fel van hozva, hogy már Báthori Istvántól nyert nemes levéllel van

[1]) Gyulai Pál: Commentarius rerum a Stephano rege adversus Magnum Moscoviae Ducem gestarum anno 1580.

megnemesítve [1]). 1594-ben bár előbb ellene volt, ő volt a két Kendy elfogatására kirendelve; 1598-ban ő fogá el Jósika István kanczellárt is [2]). Báthori András alatt a kapitányságtól megfosztatott, de 1599-ben a sellenbergi ütközetben már a jobb oldalt vezénylé; hol vitézül, sok kardcsapás közt hullott el [3]). Utódairól mitsem tudunk. Gróf Kemény József szerint neve több okmányban Lazari (és Lazary) fordul elő, honnan őt olasz eredetünek vélelmezi [4]).

Lázár család. (Csik-taploczai.) Csikszéki régi birtokos székely család. E század elején testvérek voltak: Anna kadicsfalvi Török Ferencz udvarhelyszéki al-királybiró neje; János és Ferencz csikszéki al-királybiró, mindkettő magtalanúl halt el, testvérök volt még Pál, kinek fiai Antal 1834-ben csikszéki követ, s később főjegyző, csik-martonfalvi póstamester; Pál, Farkas és Imre.

Pál 1815. körül Hunyad vármegyei szolgabiró, azután táblabiró, meghalt 1858-ban; gyermekei: Lipót, Pál, Elek, és Janka Barcsai Miklósné.

Farkas kapitány volt. Fiai Lajos és Farkas.

Imre az erdélyi udvari kanczellárián volt titkár 1848-ban. Fia Imre Bihar megyei aljegyző, 1849-ken innen főszolgabiró. Több leány-testvérei is vannak.

E családnak még egy ágazatát Torda vármegyében találjuk, hol Istvánnak leánya Anna csik-szentkirályi Bors Mihályné volt; és Lázár Antal szolgabiró, ennek fiai János és Ferencz.

Lázár család. (Csik-vacsárcsi.) E család ivadéka Lázár János Maros-Vásárhely város-főbirája 1848-ban, közelebbről cs. k. törvényszéki ülnök. Ádám s több fiai hivatalnokok.

Lázár család. (Dálnoki.) Háromszéki székely család, melyből L. Dávid 1848-ban al-királybiró volt; fia Mihály ugyanakkor az erdélyi udvari kanczellárián fogalmazó.

Lázár család. (N.-Ajtai.) Háromszéki család, melyből Lázár Mihálynak Posghi Annától fia István született 1742-ben. Külföldi Akademiákról hazajövén, előbb tanár, 1786-ban unitarius püspök lett. Meghalt 1811-ben. Gyermekei: Anna, és Sámuel főkormányszéki titkár, ennek fiai István és Antal magtalanul haltak el. Hihetőleg e családbeli L. Balás is, ki 1840-ben Háromszékben árvaszéki biró volt.

[1]) Gr. Lázár család 42. lap.
[2]) Bethlen Wolph. Historia III. 471. IV. 64.
[3]) Ugyanott IV 399.
[4]) Gr. Lázár család 42—46.

Más Lázár családbeliek is találtatnak még Erdélyben, kiknek előneveiket nem ismerjük. Igy L. János több évig Kraszna vármegye fő-ügyésze, 1848-ban első alispánja.

L. Sándor, Kristóf, Károly magurai és bikalaki birtokosokúl iratnak Torda vármegyében.

L. György Topánfalván kamarai ispán 1848-ban.

Lázár család. *Lásd Kotthon cs.*

Lázár család. E néven Trencsin vármegyében a nemes Kilián családnak egyik ága ismeretes, mely régiebb okmányokban az anya-név mellőzésével fordul elő. Tagjai Hricsón székelnek.

A Lázár név Torontál megyében is a nemesség sorában található.

Lazarevits család. (Kis- és Nagy-Szredistyei.) Temes vármegyei újabbkori adományos nemes család, mely nemességét a m. kir. kincstártól megszerzett Kis- és Nagy-Szredistye helységre kir. adománynyal nyerte; és a nevezett helységet jelenleg is L. Vazul birja.

Czimere: a paizs felső részének közepéről két (jobbra és balra) kidomborodva lefelé húzott vonal által három udvarra osztott paizs. A jobboldali felső arany udvarban arany mezőben egyfejü fekete sas, a baloldali felső vörös udvarban könyöklő kivont karddal látható. Az alsó kék udvar alján arany koronából két sas-szárny között fehér egyszarvú emelkedik ki. A paizs fölötti sisak koronáján galamb áll, csőrében három szál rózsát tartva. A paizsot két oldalról foszladék környezi.

Lazaridesz család. Trencsin vármegyei nemes család, melynek czimeres nemes levele a nevezett megyében 1658-ban hirdettetett ki. Székhelye volt Sztrecsen. Jelenleg azon megyében már ismeretlen [1]).

Lazarovics család. Lazarovics Milán 1751-ben M. Terézia királyasszonytól nyerte czimeres nemes levelét. Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső keskenyebb vörös udvarban egy aranymarkolatú kivont kard fekszik; az alsó kék udvarban arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két fekete sas-szárny emelkedik ki, mindegyiken egy-egy arany csillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Lazeus család. (Vagy Lazaeus.) Lazaeus György 1722-ben III. Károly királytól nyerte czimeres levelét [3]). Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló kettősfarkú koronás

[1]) Szontagh Dániel közl.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. VI.
[3]) Collect. Herald. Nro 368.

oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. Ugyan ilyen oroszlán nől ki a paizs fölötti sisak koronájából. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Laziczius család. Trencsin vármegye curialis családainak egyike. 1658 ban találkozunk vele Dezséren, és ugyan itt székelt 1748-ban Pál és István a nemesi összeirás szerint. Ugyanott 1768-ban István egyedül, és még ugyanezen István iratott ugyanott össze 1803-ban János fiával. Végre 1837-ben Dezséren találjuk nevezett Istvánnak örököseit, ugymint fiát Jánost, és ennek fiait Józsefet és Jánost; továbbá egy másik Józsefet, és ennek fiait Jánost és Istvánt; ez utóbbinak pedig ismét fiait Mihályt, Istvánt, Pált és Györgyöt[1]).

Lazonyi család. (Lazonyi †.) Zemplin megyében birta hajdan Lazonyt, azonban nem soká virágzott, mert 1324-ben nevezett birtok a Monoky családnak adományoztatott[2]).

Lebenbach család. *Lásd Elevenkúty.*

Lédeczy család. Trencsin vármegye nemesi összeirásában 1622-ben előfordul Lédeczy János.

Lederer család. Báró Lederer Ignácz, egykor 1848-ig magyarországi főhadikormányzó, született Bécsben 1768. sept. 22-én; és 1840-ben a 46. törv. czik folytán magyar honfiusitást nyert.

Ledniczky család. Trencsin vármegyei nemes család, székhelye Lednicz. Állitólag már 1389-ben Zsigmond királytól nyert Ledniczky István adománylevelet. 1661-ben I. Leopold királytól Ledniczky Dániel, Miklós és György czimeres levelet eszközöltek, mely czimerrel él az egész család; és e czimer — mint a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló, kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. Ugyan ily oroszlán emelkedik ki a paizs-

[1]) Szontagh Dániel közl.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 86. 370.

fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ugyancsak I. Leopold királytól Ledniczky Mihály és Dániel 1696. febr. 5-én uj adományt nyertek fi-ágra, és ennek kihaltával a nő-ágra. Ez adományban van hivatkozás az 1389-ki adományra, és ugyanott a család kis-ledniczi előnévvel czimeztetik [1]).

Trencsin vármegye levéltárából meritvék e családról a következő adatok [2]), melyeknél fogva az emlitettektől egy másik ágon állónak kellett lenni azon Ledniczy János- és András-nak, kik czimeres nemes levelüket, melyet impetráltak, 1656-ban hirdették ki Trencsin vármegyében. Az 1748-ki nemesi összeirás Ledniczen id. és ifj. Györgyöt, azután Jánost és Ádámot említi.

Az 1768-ki nemesi összeirásban szintén Ledniczen következők vétettek föl: György, és fiai János és András. — János, ennek fiai András és János; — György s fia János; — Pál s három fia András, György, Pál; — Ádám s ennek fia György; — János s két fia József s Imre; — György máskép Galkó s ennek négy fia: György, Miklós, János s András; — János és ennek két fia János s Miklós; — Miklós s fia József; — ifj. György s két fia János és György; — János egyedül; — végre András és két fia János és Miklós. — Ezeken kivül pedig Pohánka vezetéknév alatt tiz, és Obeslo melléknév alatt tizennyolcz személy iratott össze e családból. Az 1803-ban fölvett nemesi összeirásban pedig részint az anya-vezetéknév Ledniczky, részint a némely ágakra tapadt Galkó, Pohánka és Obeslo melléknév alatt már e családból 194 szavazatképes személy jegyeztetett föl csupán Ledniczen, és ezenkivül Nagy-Csernán János és fiai János és György.

Az 1837-ki nemesi összeirásban már Ledniczen 162 férfi-ivadék, kik közül két szerzetes, s többen mint Gyöngyösre költözöttek jegyeztettek föl; ugyanekkor Nagy-Csernán Galko János örökösei János és György irattak össze.

E család ősi fészkéből Trencsin megyéből több megyébe is kiterjedt; s közülök Ledniczky Mihály Pesten az ügyvédi kar egyik tagja.

Leeb család. (Felső-Őri.) Egyike azon Vas megyei családok-

[1]) Családi közlemény.

[2]) Szontagh Dániel közl.

nak, melyek Felső-Őr helységre 1582-ben uj adományt nyertek. *Lásd Zdmbó család.*

Leer család. Trencsin vármegyében az 1647-ki nemesi összeirásban található Leer Mihály neve.

Legáth család. Legáth Mihály 1741. oct. 28 án M. Terézia királyasszony által nemesitetett meg [1]).

Czimere jobbról balra rézsútosan menő vonal által kétfelé osztott paizs, a jobboldali osztály kék udvarában fehér galamb repül, piros csőrében zöld olajfa ágat tart, a baloldali vörös udvarban szintén olyan repülő galamb pálma-galyat tart. A paizsfölötti sisak koronájából arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont pallóst tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös.

Legéndy család. (Legéndi.) Nógrád vármegyének a XV. században kihalt családa, birta azon megyében Legénd helységet.

1396-ban élt Legéndy András-nak fia, és Bodonyi Csuday Lászlóval osztozott.

Ugy látszik a család végső nemzedékéből voltak azon Ledéndy Pál és István, kik 1518-ban Heves megyei Detrefalvi birtokrészüket Verbőczy Istvánra ruházták.

Legényey család. (Legényei †.) Zemplin vármegye kihalt nemes családainak egyike [2]), és ott Legénye helységet birta 1525-ig.

Légman család. Zala vármegyében élt a XVI. század elején, a midőn Legmán János azon megye szolgabirája volt [3]).

Légrády család. Pozsony és utóbb Krassó vármegyében találjuk e nemes családot. Légrády György deákot 1665-ben Szelepchény a kalocsai érseki javak gondviselőjévé nevezte ki.

Legrády másik György 1704-ben Pozsony megyei Binyóczon lakó Balasovicz Márton szabadosnak és atyafiainak nyugtát ád, hogy a Pozsony megyei sereghez állitandó katonát kiálliták [4]).

Légrády Imre 34 évig esküdtje volt Krassó vármegyének, hová Nyitra vármegyéből költözött, és ezen megyétől 1803. nov. 13-án kelt nemesi bizonyitványát Krassó megyében 1810. oct. 25-én hirdetteté ki. Fiai élnek.

Legrády Sándor 1808-ban a Ludoviceára 100 frtot adott.

---

[1]) Collect. herald. Nro 190.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 86. 267.

[3]) 1602: 14. és 1604: 8. törv. cz.

[4]) Pray Mss. tom. 53. pag 150 az egyetemi könyvtárban.

Leh család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai közé számittatik [1]).

Lehinszky család. Szintén Zemplin vármegye czimeres családai közé soroztatik [2]).

Lehótzky család. (Lehotkai, máskép kis-rákói és bisztricskai.) Turócz vármegye legrégibb törzsökös családainak egyike, elszármazva ős fészkéből az ország több megyéjébe. Törzs-elődei — mint a család egyik néhai tudós tagja irá — Znio váránál tett őrködési szolgálatai folytán IV. Béla király által nemesitettek meg, és czimerül az éberség jelvényét az egy lábon álló darut nyertek, melyhez utóbb Lehotka máskép Kis-Rákó helység nevére czélzólag még egy rák adatott. Nevezett Kis-Rákón valamint Bisztricskán a család elei Beke, Csernik és Lork már 1286-ban és 1324-ben birtokoltak [3]). Bekének fia volt János.

A XVI. század elejéig nem lévén a család szakadatlan leszármazásáról adataink, csak annyit állithatunk, hogy a XVI. század közepén a család már több ágra oszlott. Ez időtől a család leszármazásának táblázatát a következőkben közölhetjük, megjegyezve mégis, hogy némely ágazat nem a jelenig, hanem csupán a mult század végeig terjed le:

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

[2]) Ugyanott.

[3]) Lehoczky Andr. Stemmat. II. 226. Engel: Monumenta Ungrica. — Bel M. Notitia nova II. 331. 334.

I. tábla.

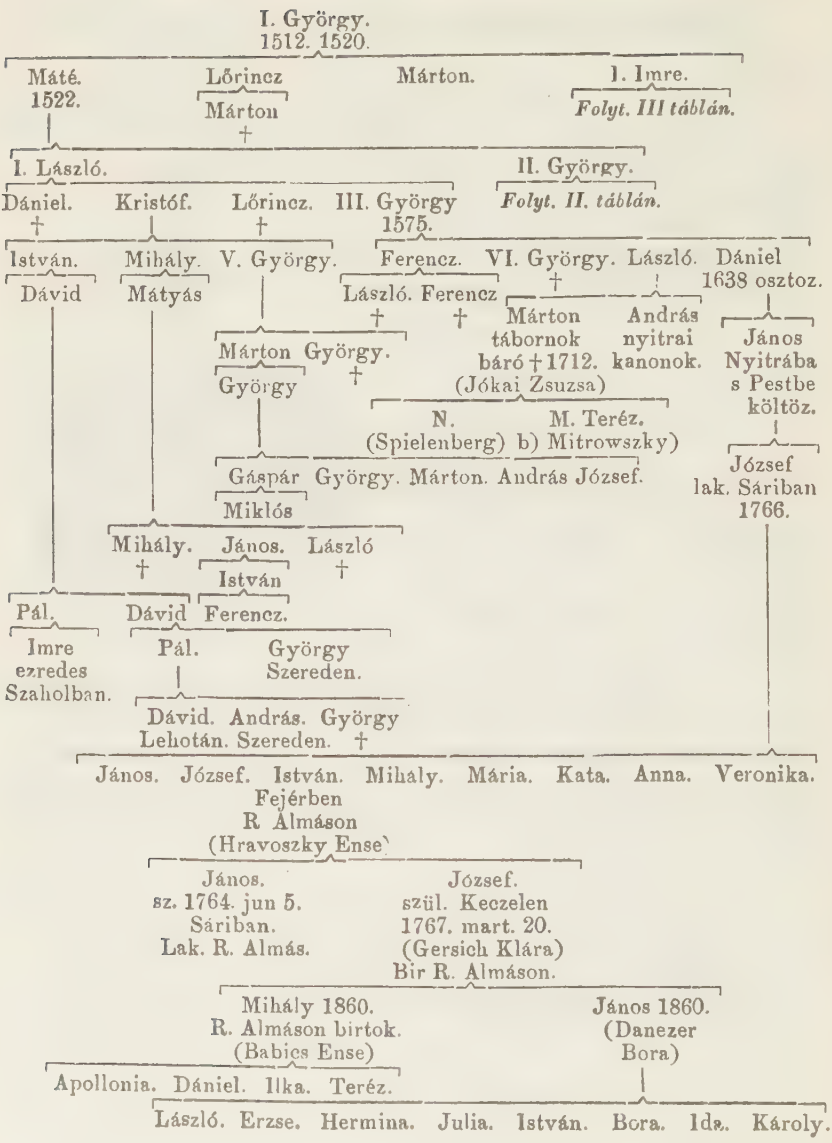
I. György. 1512. 1520.
Máté. 1522.
Lőrincz
Márton †
Márton.
I. Imre.
Folyt. III táblán.
I. László.
II. György.
Folyt. II. táblán.
Dániel. †
Kristóf.
Lőrincz. †
III. György 1575.
István.
Dávid
Mihály.
Mátyás
V. György.
Ferencz.
László. Ferencz † †
VI. György. †
László.
Dániel 1638 osztoz.
Márton tábornok báró † 1712.
András nyitrai kanonok.
János Nyitrába s Pestbe költöz.
Márton György. †
György
(Jókai Zsuzsa)
N. (Spielenberg)
M. Teréz. b) Mitrowszky)
Gáspár György. Márton. András József.
Miklós
József lak. Sáriban 1766.
Mihály. † János. István
László †
Pál.
Dávid
Ferencz.
Imre ezredes Szaholban.
Pál.
György Szereden.
Dávid. András. György Lehotán. Szereden. †
János. József. István. Mihály. Mária. Kata. Anna. Veronika.
Fejérben R. Almáson (Hravoszky Ense)
János. sz. 1764. jun 5. Sáriban. Lak. R. Almás.
József. szül. Keczelen 1767. mart. 20. (Gersich Klára) Bir R. Almáson.
Mihály 1860. R. Almáson birtok. (Babics Ense)
János 1860. (Danezer Bora)
Apollonia. Dániel. Ilka. Teréz.
László. Erzse. Hermina. Julia. István. Bora. Ida. Károly.

II. tábla.

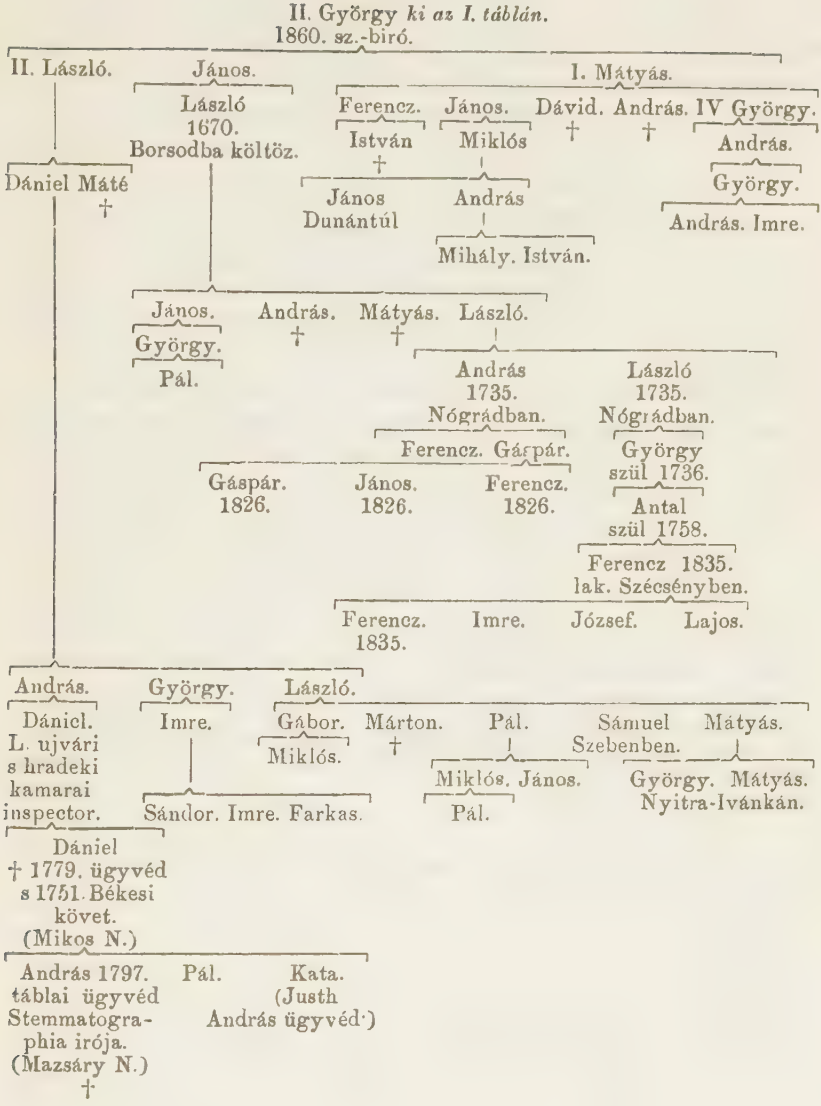
II. György *ki az I. táblán.*
1860. sz.-biró.
II. László.
Dániel Máté
†
János.
László
1670.
Borsodba költöz.
János
Dunántúl
I. Mátyás.
Ferencz.
István
†
János.
Miklós
†
András
Mihály. István.
Dávid.
†
András.
†
IV György.
András.
György.
András. Imre.
János.
György.
Pál.
András.
†
Mátyás.
†
László.
András
1735.
Nógrádban.
Ferencz. Gáspár.
Gáspár.
1826.
János.
1826.
Ferencz.
1826.
László
1735.
Nógrádban.
György
szül 1736.
Antal
szül 1758.
Ferencz 1835.
lak. Szécsényben.
Ferencz.
1835.
Imre.
József.
Lajos.
András.
Dániel.
L. ujvári
s hradeki
kamarai
inspector.
Dániel
† 1779. ügyvéd
s 1751. Békesi
követ.
(Mikos N.)
András 1797.
táblai ügyvéd
Stemmatogra-
phia irója.
(Mazsáry N.)
†
Pál.
Kata.
(Justh
András ügyvéd.)
György.
Imre.
Sándor. Imre. Farkas.
László.
Gábor.
Miklós.
Márton.
†
Pál.
Miklós. János.
Pál.
Sámuel
Szebenben.
György. Mátyás.
Nyitra-Ivánkán.
Mátyás.

III. tábla.

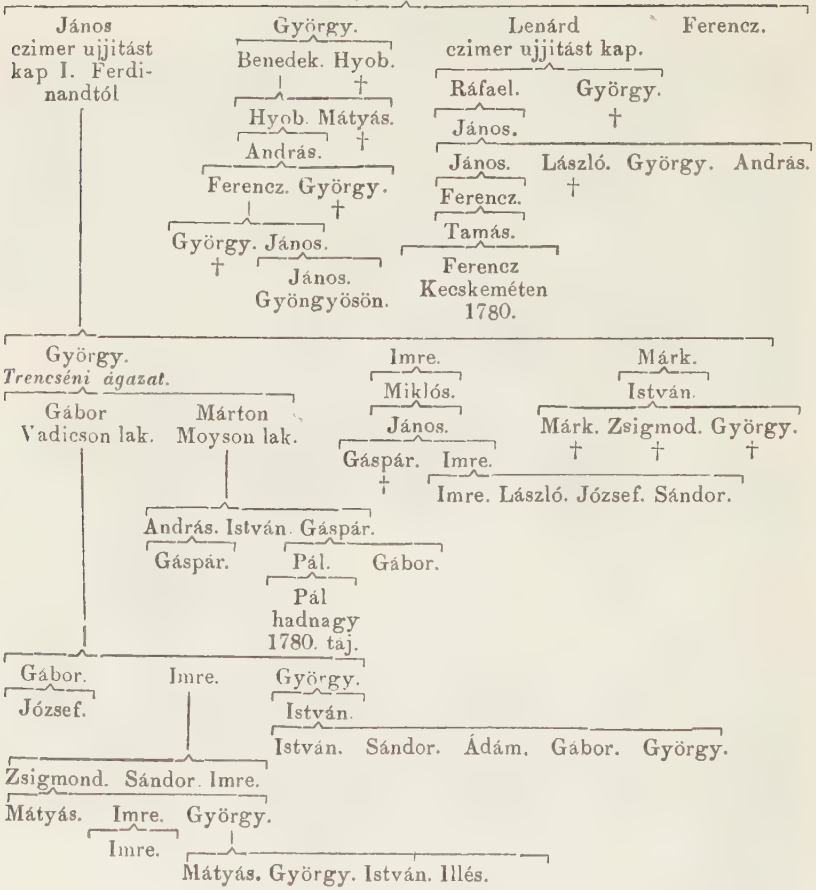

IV. tábla.

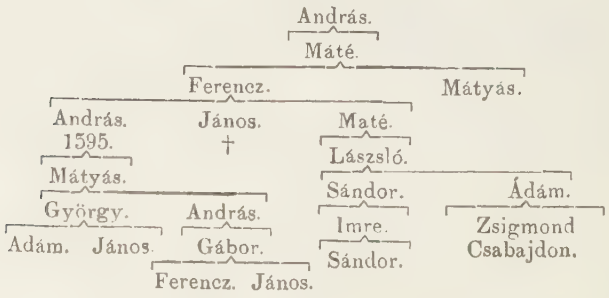

Eddig a családfa, mely hogy nem teljes, s nem minden ágon van mostanig lehozva, egy tekintetre meglátszik. Több családtagot nem találunk rajta, másokat mint hivatalt viselőket nem lehet biztosan az évszámok hiánya miatt a táblázaton kijelölni.

Turócz megyében már a XVI. században a főbb megyei hivatalokban látjuk a család tagjait. Igy Lehótzky Bálint (ki a táblázaton nincs) 1560-ban alispán volt, [1]) Lehótzky György 1696—1698-ban, ismét György 1705-ben ültek az alispáni székben [2]).

Az I. táblán I. Máté fiának I. Lászlónak ágazatát látjuk. Ez ágon áll Márton, ki mint katona, főleg Buda, Esztergom, Szeged és egyéb erősségeknél, ugy a francziák elleni háborúban is vitézségét kitüntetvén, tábornokságig emelkedett, és 1710-ben I. József király által bárónságra emelkedett [3]). Meghalt 1712-ben. Nejétől báró pogroneczi Jókay Zsuzsannától csak leányai maradtak, egyik leánya M. Terézia b. Mitrowszky Erneszt Mátyás neje lőn. — Márton tábornok a bárónság nyerésekor czimerbővitést is nyert, s az ő bárói czimere ez lett: négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik osztály kékmezőben a rák hátán egy lábon álló, másik lábával kövecset tartó daru látszik; (az ösi czimer) a 2. osztály vörös udvarában hármas zöld halmon kettősfarkú oroszlán ágaskodik, első jobblábával arany napot, a ballal arany csillagot tartva; a 3. osztály vörös udvarában arany koronából fekete sasszárny emelkedik ki, és előtte kettős fehér kereszt. A paizst bárói korona fedi, azon két koronás sisak áll, a jobb oldaliból páncélos vitéz emelkedik ki, mindkét kezével egy egy félholdas lófarkú török zászlót tartva, a beloldali sisak koronájából páncélos kar nyúlik fel, kivont kardját vizirányosan vágásra készen tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös.

Ez ágon áll Dánielnek fia János, ki Túrócz megyéből Nyitra vármegyébe Érsek-Ujvárra, és innen Pest megyébe Sáriba költözött. Fia József Sárii lakos, Túrócz vármegyéről 1766. jan. 23-án vett ki nemesi bizonyitványt, és azt Pest vármegyében azon évi mart. 12-én hirdetteté ki. Több gyermekei közül István utóbb Fejér vármegyébe Rácz-Almásra költözött. Hrabovszky Erzsébettől két fia maradt: János, ki Sáriban szül. 1764. jun. 5-én és Rácz-Almáson volt birtokos,

[1]) Bel. not. nova. II. 34

[2]) Ugyanott 313.

[3]) Collect. herald. pag. 116. Adami Mss. Mus. 4-rét latin. 182. sz. a. — Adami Senta gentib. tom. VI.

[4]) Sckönfeld Adels Schemat. I 213.

és Józef ki Keczelen szül. 1767, mart. 20-án, szintén Rácz-Almáson birtokos, mindketten Pest vármegyéről 1802. dec. 9-én nyert nemesi bizonyítványukat 1803. majus 4-én Fejér vármegyében hirdetteték ki. Az utóbbinak t. i. Józsefnek Gersich Klárától két fia él Mihály és János, kik közül Mihály Rácz-Almáson lakos, Fejér vármegyében 1828. Jul. 28-án nemességét szintén kihirdetteté. Mindkettőnek gyermekeit a táblázat mutatja.

A II. táblán I. Györgynek fia János ágán látjuk ennek fiát Lászlót ki, 1670-ben elzálogositja Turócz megyei Bisztriczkai ösi birtokrészét és Borsod megyébe Vámosfalvára költözött, fia László volt, kinek fiai András és László Turócz megyétől 1735. febr. 18-án nemesi bizonyitványt vévén ki, azt laktok helyén Nógrád megyében mart. 17-én kihirdetteték. András kis-unokái Gáspár, János, Ferencz Nógrád megyében Nagy-Géczben lakozók 1826. nov. 15-én hirdetteték ki nemességüket; — Lászlónak kis unokája pedig Ferencz Szecsényben lakozó, fiai neveire is Nógrád megyétől 1835. jan. 19-én vett ki nemesi bizonyitványt [1]).

Ugyancsak a II. táblán I. György ágán áll II. Dániel is, kinek egyik fiától származott ivadéka a mult század végén Nyitra megyében Ivánkán élt; másik fiának Andrásnak fia III. Dániel Liptó vármegyében a L. ujvári és hradeki kincstári uradalmak Inspectora volt, azonban a bocsi aranybányászat által javaiban tetemesen elszegényedett. Fia IV. Dániel az ügyvédi pályára lépett, és előbb Pozsonyban, majd Nagyszombatban kerületi táblai ügyvéd volt, majd Pestre tette át lakását. Mint tehetséges, és híres jogtudós több nevezetes család jogpereiben sikeresen működött, és nem egy családnak alapitá meg vagyoni állását, többi közt ő vivé azon pert is, mely szerint Tisza Lajos, jószágainak a modenai herczeg kezeiből visszaszerzése által tehetős birtokossá vált. 1751-ben Békés megyének követe volt. Az ügyvédségről lemondott 1764-ben. Meghalt 1779. mart. 25-én kora 77. évében. Neje Mikos Mihály pozsonyi tanácsosnak leánya volt. Ettől három gyermeke maradt, ezek közül András előbb Pesten, utóbb Nagyszombatban ügyvéd, a magyar családtannak latin nyelven első úttörője, mennyiben 1796-ban „Stemmatographia"-ját kiadá. Neje Mazsáry leány volt. Meghalt magnélkül.

Ezen két — az I. és II. táblán álló — vonalakon állanak valószinüleg azon Lehotzkyak is, kik jelenleg is ösi fészkökben Turócz vár-

[1]) Nógrád várm jegyzőkönyv.

megyében laknzk, és kik közül, (leszármazásukat nem birván) névszerint megemlitendők Lehotzky Imre cs. kir. tanácsos, és 1849. előtt Turocz vármegye alispánja, 1852-ben a Turócz megyei cs. kir. törvényszék elnöke; — továbbá Lehotzky János 1860-ban a b. gyarmati cs. kir. megyei törvényszék tanácsosa.

A III. táblán I. Jánosnak György fiától ivadéka Trencsin vármegyébe telepedett, nevezetesen Gábor Vadicson, Márton Moyson vett lakást magának. Ezen ágazathoz a táblán állókhoz, kiknek végső nemzedéke 1748-táján él; adhatjuk a Trencsin vármegyei nemesi lajstromok szerint még a következő [1]) hiteles adatokat:

1748-ban a nemesi összeirás Felső-Vadicson említi Gábort, ifj és id. Györgyöt. — (Ezen Gábor ugylátszik — egy azon Gáborral, ki a III. táblán Istvánnak fiául áll, és testvérei ott még István, Sándor, Ádám és György, ki valószinüleg az idősb György. Az ifj. György pedig alkalmasint egy személy azon Györgygyel, ki a táblán Györgynek fiául áll, és testvérei Mátyás, István és Illés).

1768-ban a Trencsin vármegyei nemesi összeirásban Vadicson székeltek Gábor fiával Ádámmal, — György fiával Jánossal és Istvánnal; és egy másik György maga; továbbá Illés és Ignácz; — ismét Mátyás és ennek hat fia: Imre, Pál, József, András, János és Mihály.

1803-ban Vadicson laknak Györgynek örökösei, névszerint Márton és ennek fia János, azután Ádám, ifj. György; József, Mátyás, István és id. János és ez utóbbinak fia: Imre. Végre Mátyás s ennek fia György. Moyson pedig id. Jánosnak örökösei u. m. fia János, és ennek fia János laktak.

Az 1837-ik összeirás szerint Vadicson laktak id. Györgynek az örökösei u. m. Ádám és id. György, és ezen utóbbinak három fia, György, János és Ádám, továbbá Mátyás, István, János és egy másik Mátyás fiával Györgygyel. Moyson székelt János fiával Jánossal mint legidősb Jánosnak örökösei.

A IV. táblán álló ágazatról legutóbbi nemzedékét nem ismerjük, valamint hogy melyik ágból való Lehotzky Ignácz, ki 1766-ban Turócz megyében szolgabiró volt, és B.-Gyarmaton most is élő Lehotzky Dániel (kinek neje Plathy Teréz); — Adatok hiányában megmondani nem tudjuk.

[1]) Szontagh Dán. közléséből.

Van még Lehoczky nevü családunk [1]), mely magát a Liptó megyei Király-Lehotáról és Rásztokáról irja; — ágazata-e az előbb tárgyalt családnak, vagy külön család? — nem mondhatjuk. E család birtokos most is Király-Lehotán, és tagjai leginkább Liptó és innen átszármazva Árva vármegyében székelnek. Ez ágból főleg ismeretesek L. Károly, 1849-ig Liptó vármegye alispánja, János akkor azon megyei szolgabiró, jelenleg Boldizsár és Péter mindkettő ügyvéd.

E család egyik ága Árva vármegyében is virágzik. Első volt János 1784-ben Árva vármegyei, Esküdt a ki A.-Kubinban telepedett meg. Fiai közül Elek Árva vármegyének 1840. előtt jeles úti fő-biztosa; testvére János katona volt. Eleknek fiai Antal Árva uradalmi tiszttartó, Elek cs. kir. őrnagy, Károly Árva megye volt szolgabirája, jelenleg ügyvéd, és Péter cs. kir. úti felügyelő. E vonal leszármazási kimutatása emez:

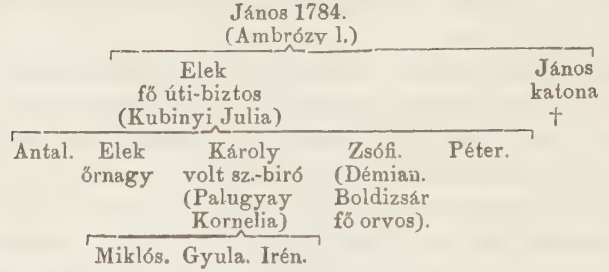

A múlt században Árva megyében, nevezetesen Nemes-Dedinán még egy külön ág létezett e családból, mely azáltal tünt fel, hogy elhagyván családi ősnevét, Dedinszky nevet vett fel, és viselt mindaddig, mig 1720-ban a Dedinszky család tiltakozása folytán végre mindakét család nevet egybeforrasztva vette használatba, és 1769-ben vissza költözött Király-Lehotára. Ezen ágazatnak leszármazási táblázata 1769-ig következő:

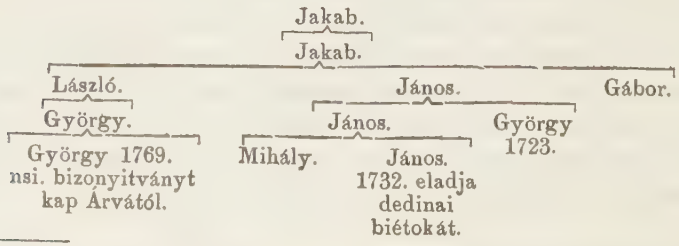

[1]) Szontagh Dán. közléséből.

A király-lehotai Lehotzkyak közül volt azon L. András, ki 1774-ben Jenában tanult, és előbb nyiregyházi rector, utóbb Morvaországban lett evang. pap 1782-ben [1]). Továbbá Dániel, ki 1759-ben Beszterczén született, 1782-ben járt Jenában, 1784-ben lett Zólyom megyében Micsinyén lelkész [2]).

E század elején Lehoczky család Zemplin vármegyében is Lasztóczon és Bánóczon közbirtokosul iratik [3]).

A család nagyobbára ágost. evang. vallású.

Lehottay család. (Markép Obeszló) Lehottay máskép (vulgo) Obeszló János 1642-ben III. Ferdinand királytól kapta czimeres nemes levelét, mely Trencsin vármegyében ugyan azon évben kihirdettetett [4]). Trencsin vármegyében az 1748-ki nemesi összeirás szerint e családból András Dezséren lakott [5]); s azóta Trencsin megyében a családnak semmi nyoma. Valószinűleg kihalt, mit onnan is következtethetni, minthogy az eredeti czimeres nemes levél Fejér vármegye levéltárába kerülvén, mint gazdátlan 1818. april. 15-én a m. kir. helytartóság utján hirleltetett.

Leibniczer család. Leibniczer János 1793-ban I. Ferencz király által emeltetett czimerleveles nemességre. Czimere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály három függőleges vonal által két arany és két ezüst szelement mutat, és az előtérben (a gr. Csáky czimerből kölcsönzött) vörös fövegű tatár-fej, vérző nyakkal látható. A 2. és 3. osztály kék udvarának alyját, és jobboldalát fehér szikla foglalja el, mely egy bánya nyilást mutat, előtte vörös nadrágos, fehér felöltős, zöld föveges bányász áll, derékon bőr köténynyel, fölemelt kezeiben, a jobban kalapácsot, a balban vésőt tartva, s fölötte jobbról balról egy egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két fekete sas-szárny között, melyek közül a jobboldalin arany nap, a baloldalin ezüst félhold ragyog, — oroszlán emelkedik ki meztelen kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [6]).

Leidl család. Leidl András 1719-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét [7]).

---

[1]) Haan Jena Hung. 81.
[2]) Ugyanott. 91.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 269. 369.
[4]) A Consil. Current. 1818. 5428. szám alatt.
[5]) Szontagh Dán. közléséből.
[6]) Adami Scuta gentil. tom. VI.
[7]) Collect. herald. nro. 385.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló magyar ember, vörös nadrágban, és dolmányban, lábán sárga czizma, fején prémes kalpag vörös lefityegő tetővel; jobb kezében egy kéve buzát tart, bal kezével egy hosszú földre támasztott arany-gombos pálczát tart. A fölötti sisak koronájából egy fa-törzsök nyúlik föl, és abból egy zöld galy hajlik ki, a törzs tetején egy vörös-lábú és csőrű galamb áll. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Leitman család. Német eredetű, közülök ehrnfeldi Leitman Mátyás és Jakab 1708-ban I. József király által magyar nemességgel ruháztatott fel [1]). Ekkor nyert czimere tojásdad alakú paizs, rendszerint négyfelé osztva; az 1. és 4-ik osztály vörös udvarában vizben gém áll, jobbra fordulva, és csőrével a vizben halászva; a 2. és 3. osztály kék udvarában viziránvos vonalban három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén gém áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Leitner család. Leitner János Godofrid 1736-ban III. Károly király által jutott nemeseink sorába [2]). Czimere következő: a paizs kék udvarában alul zöld téren egy meztelen kard fekszik, rajta két szemközt álló, kettősfarkú oroszlán áll, a jobb oldali a kard arany markolatán, a baloldali oroszlán a kard hegyén tartva egyik lábát; a két oroszlán közt egy fekete hüvelyű, arany markolatú kard áll, melyet a két oroszlán két első lábaikkal megragadva tart. A paizs fölötti sisak koronáján jobbra fordulva, egyik felemelt lábával arany-golyót tartó daru áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Leitner család 1790-ben Erdélyben is az országgyülés által honfiusitást nyert.

Lekcze család. (Fancsikai †). Hajdan Ugocsa vármegyében ezen család birta 1508-ban a Dobi pusztát [3]).

Lelovits család. Vas és Zemplin vármegye nemes családai között említetik. Közülök Lelovits Godofréd a győri kamarai igazgatóságnál irnok 1792. jul. 31-én Pozsony vármegyétől nyert nemesi bizonzitványt, melyet 1792. nov. 12-én Krassó vármegyében kihirdettetett. Jelenleg Krassó megyében e család nem létezik.

Lemhényi család. Erdélyi család, melyből Lemhényi Mátyásnak fia Gergely 1426-ban Bereczk város követe volt Zsigmond királyhoz [4]).

[1]) Ugyanott nro. 749.
[2]) Collect. Herald nro. 305.
[3]) Szirmay C. Ugocsa p. 120.
[4]) Kállay Székely nemzet. 265.

Lemény család. (Leményi) Birtokos család, eredetileg Kővár vidéki, közűlük János huzamos ideig Erdélyben fogarasi görög szertartásu kath. püspök, lakott Balásfalván, hol a székes egyházat és püspöki lakot, (mely hajdan Apaffy Mihály fejedelemé volt) fényesen kijavittatta, minden jövedelmét szegények, árvák, és tanintézeteknek gyámolitására szokta forditani, és mint ilyen s jó hazafi Erdély minden rendű, ajkú s vallású polgárainak tiszteletét birta, mig 1849-ben székéről lemondani kénytelenitetett, s azóta Bécsben nyugalomban él [1]).

E család más ágazata nevéhez mig egy P. betüt is téve, igy Leményi P. Ferencz 1848-ig Doboka vármegye helyettes főjegyzője volt.

Lemniczky család. Czimerleveles nemes család. Az armalislevelet Lemniczky László, János és György szerezték, és azt Zágráb megyében hirdetteték ki. E czimeres nemes levél eredetije Strázsay János ügyvéd hátrahagyott irományai között találtatván, Trencsin vármegye levéltárába tétetett, és a nevezett vármegye által mint gazdátlan okmány 1840-ben országszerte hirleltetett [2]).

Lemoni család. E családról emlitést tesz Bel Mátyás Notitia nova Hung. tom. IV. p. 206.

Lénárt család. Gömör vármegye nemes családa. Egyik ágazatnak, melyből Lenárt János Pajor Évát vette nőül Komárom megyéből, következő töredék nemzékrendét ismerjük:

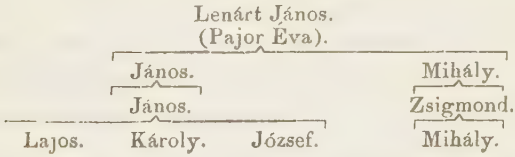

Tán e család ivadéka, ámbár neve végén **d** betűvel irva, Lénárd Márton is, ki 1808-ban a Ludoviceara 1000 frtot adakozott [3]).

Lenarthffy család. Ugocsa vármegye kihalt nemes családa, melyből Lenárthffy Tamás 1652-ben azon megyeszolgabirója volt [4]).

Lencsés család. Szabolcs és Szatmár vármegye nemes családa, ez utóbbi megyében e század elején Lencsés Miklós özvegye Vitkán birtokos [5]).

---

[1]) Török Ant. közl.

[2]) Szontagh Dániel közl.

[3]) 1808-ik 7. törv. cz.

[4]) Szirmay C. Ugocsa pag. 59.

[5]) Szirmay Szatmár várm. II 96.

Lenehés Gábor 1602-ben az országgyűlés által a nemesi subsidiumok pénztárnokává neveztetett [1]).

Lendvay család. Jelenleg Kőrös vármegye nemes családai közé tartozik.

Minthogy többféle Lendvay család van, és rólok biztos adataink nincsenek, e fejezet alá sorozzuk minden ismert adatainkat.

Legelőször is Trencsin vármegyében találunk ily nevü családra, hol a nemesi összeirások szerint az 1658. 1690-ki években Lendvay vagy Lyndvay család — mint Dezséren curialis birtokos említetik [2]). És ezen időtől időnként találunk a családról az emlitett nemesi összeirásban adatokat; igy 1748-ban Dezséren lakott Lendvay János, 1768-ban ugyanott János már fiával Istvánnal említetik. 1803-ban nevezett István hasonnevű fiával Istvánnal fordul elő. 1837-ben pedig ifj. István fiaival Jánossal és Pállal irattak be a nemesi lajstromba; s ezek szerint leszármazásuk következő.

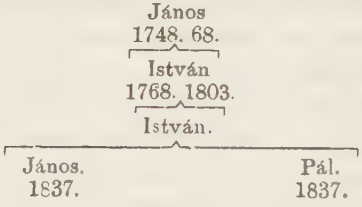

Tán e családból származott azon Lendvay János is, ki 1722 ben Nógrád megyében nemesnek elismertetett, de mint azon megyében birtoktalan a taxalisták sorábe iratott. Ugyancsak Nógrád megyében még e század elején is élt Lendvay nevü család, névszerint Lendvay János, kinek neje Frideczky Franciska volt.

Egy Lendvay családnak törzse Lendvay másképen Szapács Balázs, ki 1713-ban III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét [3]), ily czimerrel, paizs kék udvarában zöld tér fölött vörös-csőrü és lábú fehér galamb repül, csőrében zöld olaj-ágat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén fehér galamb áll, zöld olaj-ágat tartva. Foszladék mindkét oldalról arany-vörös.

Másik Lendvay család az, melynek alapitója Lendvay Dániel 1714-ben szintén III. Károly király által nemesitetett meg [4]) ily czi-

[1]) 1602-ki 3. törv. cz.
[2]) Szontagh Dániel közl.
[3]) Collect herald nro. 658.
[4]) Ugyanott nro. 648.

merrel; a paizs vizirányosan kétfelé osztatik, felső osztály vörös udvarában hármas zöld halmon fehér galamb áll, zöld galyat tartva; az alsó osztály kék udvarában zöld téren aranyos ruhában öltözött magyar hadi férfiu áll, jobb kezében három lándzsát tartva. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán nől ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Ismét más Lendvay család az, mely Lendvay Miklós személyében nemesitetett meg 1720. aug. 24-én Cheh Ádám és Szentgothárdi Jánossal egyetemben [1]). Czimere ugyan az; mi a Cseh és Szentgothárdi családnak, a mint ez e munka III. köt. 122. lapján leirva és ábrázolva is látható.

Erdélyben szintén él Lendvay család, előnevét Alsó-Lendváról irva. Ennek Erdélyben megalapitója Lendvai Ferencz, ki mint kapitány e század elején megy erdélybe, ott Balog János Zarándi főispán leányát nőül vevén, családát e házassággal megalapitá. Nejének Anyja Lugasy Judit volt, s kihalván Lugasi Zsigmondban a Lugasi család fiága, annak javai leányágra oszlottak, mi által L. Ferencz szintén tetemes birtokot kapott s gyermekeinek osztály utján szép jószág-részek jutottak. Fiai következők maradtak: 1. István, ki 1849-ben esett el, neje Czóbel Teréz volt, 2. László, 3. Károly, 4. Rudolf előbb testőr, 184$^{8}/_{9}$-ben kapitány, neje báró Bánffy Zsuzsanna; 5. József, neje Czóbel Róza; — leányai maradtak 6. Anna és 7. Karolina

Lendvai család. (Bordosi) Udvarhelyszéki család, közülök Imre azon széknél árvaszéki biró 1843-ban.

Lengyel család. (Sárvári) Ugocsa vármegyében a kihalt Sásváry családnak egyik ága vagy egyik tagja élt Lengyel nevezettel, nevezetesen Sásvári Lengyel Jakab 1442-ben nevezett vármegyének alispánja volt [1]). — Egyébiránt Ugocsa vármegyében e század elején is a birtokos nemesek között áll Lengyel nevű család, névszerint Lengyel László Hetényben, Mihály, János és Péter pedig Gödényházán közbirtokosul iratik [3]).

Zemplin várnegyében szintén a nemesség sorában áll Lengyel nevü család [4]).

---

[1]) Collect. herald. nro. 441.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 51.
[3]) Ugyanott 351. 151.
[4]) Szirmay C. Zemplin C. Zemplin not. top. 114.

Lengyel család. (Lengyel-Tóthi nemes és báró †). Egy családfa [1]) szerint a család törzseül Emeökei Dezső állitatik, kitől a XIV. század végeig az érdeklett családfán következőleg tünik elő a származtatás:

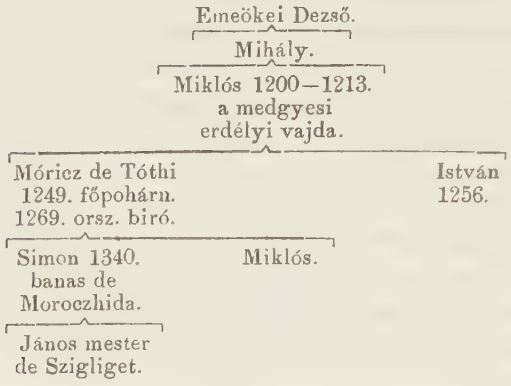

Ha e családfa hiteles, ekkor még — mint látjuk — a család Lengyel nevezete nem volt használatban, és a család tagjai — mint általában szokásban volt — egyenként s izenként is külön külön birtokaikról irák neveiket. E táblázatról látjuk azt is, hogy a család ős fészke a Somogy megyében fekvő L. Tóthi helység is már a XIII. században IV. Béla király korában a család birtoka volt. Ehez járult a XIV. században Szigliget várostól; melyet már János a móróczhidai bán birtokolt. E János után hézag áll be a család nemzékrendén; és csak 1444-ben tünik föl ismét egyik tagja J á n o s, kit már Leszencze-Tomaj Zala megyei helység birtokában lelünk, s ki már tomaji L e n g y e l nek irá magát. Neje Kata (Lászlónak leánya) volt; és ettől származott szigligeti és tóthi Lengyel L á s z l ó, ki 1488-ban élt, és 1505-ben a rákosi országgyülésre Somogy vármegyének egyik követe [2]) 1507-ben pedig a kir. tábla-birája volt [3]). Tőle a család származása a mult század végeig következőleg folyt:

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Jászay Pál. A m. nemz. napjai a mohácsi vész után 157.

[3]) Budai Fer. Hist. lexic. II. 575.

[4]) Geneal. authent. tom. I. és Szontagh Dán. közl.

László
1505.
Somogyi követ.

I. János 1527. kir. asztaln. (Magdolna (Batthyány Mihály.)
Zsófia (thuri Szauthoy János.)
Gáspár (András. (Farkas. (János kapitány (Juravich Zsuzsa.)
János.)
Orsolya (osztopáni Zöld Péter.)
Julianna (Véssey László.
I. Boldizsár 1543. (Faitz Kata).
Borrbála (ráthóti Gyulaffy István.)

István 1577. (Harthalmy Zsófia.)
Bertalan.
Brigitta.
László. (István 1630. János
Zsófia.
Anna 1613. (Kozma János.)

János 1630. (Ghyczy Zsuzsa.)
Miklós 1613. (Gróff Mária.)
Fruzsina (Sárkány Mihály)
II Boldizsár 1646.
László. (István 1651. (Körtvélyessy Magdolna. (János † 1678.
Kata 1613. (Nádasdy Tamás).

János. 1661.
Éva. (1. Horváth Sperger Mihály. 2. Törkéncsy Pál.)
Gáspár 1662.
Imre 1662.
Zsigmod 1662.
Kata 1662. (Kisfaludy Kata.)
Miklós 1722. (Mártonfalvay Magdolna.)

Gáspár.
Lajos (Nádasdy Teréz.) (Imre.
Krisztina (Nedeczky Károly)
Magdolna (Fáy László.)
Julianna (Vrantsits István.)
Bora 1741. (Nagy Mihály Baranyai Imre.)

A. Maria (Ujfalussy István.)
Krisztina (Balassa Zsigmond.)
Kata (1. Pongrácz István. 2. Balassa Sándor.)
Erzse (1. Illésházy István. 2. Balassa Gábor.)
Zzófia (Dessewffy Ferencz.)
Judit (Ordódy László.)

E családfa élén álló Lászlónak gyermekei közül I. János 1527-ben jelen volt I. Ferdinand koronázásán és ekkor lett kir. asztalnok. 1531-ben — ugy látszik — János király felé hajlott, mert ez évben Perény Imrével s másokkal részt vett a Babocsán tartott tanácskozásban.

Szigliget, és Fonód várát elfoglalván a családtól Magyar Bálint e végett a Lengyel Család az országgyüléshez folyamodott, és az ország 1563-ban az 55-ik törv. czikkben kötelezé Magyar Bálintot, hogy a nevezett várakat a családnak visszaadja.

I. Boldizsárnak fia István ki nővérével 1517-ben a győri káptalan előtt lépett egyességre, Hathalmy Györgynek némai Kolosi Er-

zsébettől született leányát Hathalmy Zsófiát vette feleségül ; és ezzel hozományul nyert birtokot Komárom vármegyében is Kolos-Némán és Ácson, mely két birtokban, nevezetesen egész K. Némát és Ács egy részét 1662-ben osztották meg unokái u. m. Lengyel Zsigmond, Gáspár, Imre, Katalin és Éva Törkéncsy Pálné, a kir. itélő mester Rabbi István előtt [1]).

II. Boldizsárnak Balassa Ferencz ellen volt pénzkövetelési pere, melyet 1647-ben a 147. törv. czikben az országgyülés semmisitett meg.

Az 1613 1618. és 1622-iki országgyülésen a Lengyel család saját várához Szigligetihez maga tartozott ingyen munkával járulni, valamint 1630-ban Szalavárhoz is.

Lengyel Éva előbb Törkéncsy Pálné, utóbb nemzetes Sperger Horváth Mihályné 1664. táján az Adorján családot Vas megyei Törökty énfalva máskép Gyakfalvai zálog birtok iránt kifizetett 400 m. ft. összegről megnyugtatja [2]).

A család — mely Sopron és Zala vármegyeinek jelenleg is nemessége sorában emlitetik — ugy látszik Zsigmondnak Miklós fiától hozá le mostanig származását. Nevezett Miklósnak egyik fia Gáspár 1723-ban Nagyszombatban tanult.

Egyik ága a családnak, mely az ujabb időben halt ki, 1779 ben báróságot nyert [3]). Utolsó leány ivadéka báró Lengyel Julianna báró Pászthory Menyhért ezredes neje volt, kivel egy részben a tóthi báró Lengyel család birtokainak a báró Paszthory család lőn örököse.

Lengyel család. Czimeres nemes levelét Lengyel Mihály kapta 1669-ben I. Leopold királytól [4]). Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó fehér egyszarvú. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával meztelen kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Lengyel család. (Szakállosfalvai). E családból János 1844-ben a tiszántúli ker. táblánál jegyző, és szegények ügyésze.

Lengyel család. (Simai †) Békés vármegyében virágzott a XV. században, közülök 1461-ben Simai Lengyel László élt [5]).

Lengyel család. (Pzremiszlei.) Erdélyi nemes család, mely-

[1]) Fényes Komárom várm. 105. 142.
[2]) Ráth Károly által közlött okl.
[3]) Lehoczky Stemmatogr. I. 169.
[4]) Collect. herald. nro.
[5]) Teleki, Hunyadiak kora XI. 16.

ből István a kolozsvári ref. főtanodában bölcsészeti tanár, meghalt 1836-ban; felesége n. baczoni Incze Krisztina, kitől fia Dániel orvos.

A családnak valószínüleg egyik ágazata az, melynek az erdélyi tiszti névtárban előnevét „Primiszlói"-nak találjuk; ez ágazatból György ügyvéd volt, özvegye Bessenyey Rozália, fia Gábor 1849-ben Alsó Fejér megyében esküdt vala, másik fia Albert 1849-ben Enyed dúlásakor az oláhok által megöletett. Gábornak első felesége Zudor Anna volt, kitől gyermekei: Gábor, Károly és Ágnes; második felesége barátosi Mirtse Róza, kitől leánya Ilona.

Lengyel család. (Tordai) Szintén Erdély családa, közülök Márton tordavárosi szolgabiró 1815-ben; István ugyanott irnok 1843-ban; Ádám aljegyző 1848-ban.

Ezenkivül is találunk még Erdélyben Lengyel nevüeket, de kiket — sem előneveiket sem származásaikat nem ismerve — családjaik szerint föl nem hozhatunk. Igy L. István kir. dézmatárnok Besztercze vidékén 1815-ben, ugyan akkor L. István vajda-hunyadi bányászati főnök. — L. László 1836-ban kir. fökormányszéki igtató 1836.ban. — L. György, id. és ifj. János Vizaknán városi hivatalnokok 1843—1846-ban.

Mindezeken fölül meg kell még emlitenünk, hogy Lengyel János az 1659-ki magyar országyülésen honfiusitást nyert [1]).

Lengyelfalvi család. Udvarhelyszéki székely család, melyből Lengyelfalvi Boldizsár 1505-ben azon székben székbiró volt [2]).

Lenkey család. (Lenkei és Zádorfalvi.) Borsod és Gömör vármegyei nemes család: sőt a mult században Bars megyében is élt e család, név szerint Lenkey Imre 1732-ben Garan-Ujfaluban; czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali osztályban két vizirányosan egymás fölött fekvő csikolat látszik, a baloldali osztályban hátulsó lábain oroszlán ágaskodik, első jobblábával kivont kardot tartva. Ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. A paizst két oldalról foszladék veszi-körül.

Néhány ízen a család származási fája [3]) következő

---

[1]) 1659: 133. törv. cz.

[2]) Kállay, Székely nemz. 265,

[3]) Deméndy-Theszéryféle per.

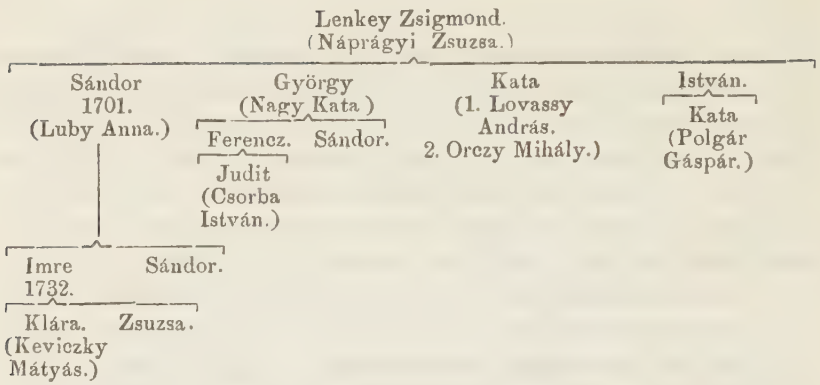

E család ivadéka Lenkey János is, előbb cs. kir. huszár kapitány, utóbb forradalmi tábornok 1848-ban.

Lenkei Lenkey család Zemplin vármegyében is találtatik [1]).

Lenkovits család. Horvátországi kihalt család. Lenkovics Gáspártól kezdve a családfa [2]) következőleg folyik:

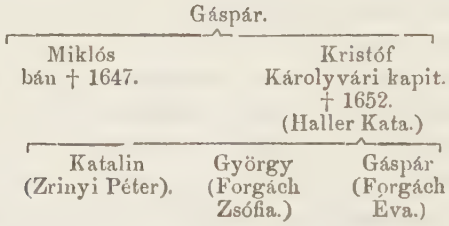

E családfán nem látjuk azon Györgyöt, ki 1596-ban mint karlóczi tábornok Klissa segélyére menvén, megveré a törököt [3]), azonban 1598-ban a törökök őt verék meg.

Még előbb élt Lenkovics János, ki 1557-ben mint tótországi tábornok Szent-Ilonál verte meg a törököt [4]).

A család czimere a paizsban sárkány, a paizs fölötti sisakon is ugyan az [5]).

Lentvoray család. Kihalt nemes család, melyből Lentvoray Pál 1595-ben tett végrendeletet, és fiának Györgynek gyámjául

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 108. 114.

[2]) Khevenhiller Arnales.

[3]) Pető Gergely krónikája 141.

[4]) Pető gergely krónikája 118.

[5]) Walwasor Herzogthum Crain III. 105.

Dubraviczky Benedeket nevezé [1]). Nevezett György 1596-ban anyjának Dubraviczky Annának másodszor Jelsith Szabó Miklós feleségének Nógrád megyei Busán két házhelyét és malom részét zálogitá el [2]).

Lepényi család. Lepényi János 1729-ben ellent mond Prónay Mihály beiktatásának A. Terbelédre és családra nézve [3]).

Lépes család. (Váras-keszi †.) Erdély kihalt családa, mely Zsigmond király korában tünik fel. Közülök Lépes György 1404—1427. erdélyi n. prépost, 1427-től erdélyi püspök. 1442. mart. 18-án esik el a szent-imrei csatában, mint sirköve a gyula-fejérvári egyházban mutatja. 1425-ben Zsigmond királytól jószágot csere-adományban kap [4]). Testvére Tamás 1406-ban élt [5]).

Lépes Loránd 1427-ben Erdély al-vajdája [6]); ennek leánya Potentiana Saáry Gellérthez ment férjhez, és férje igy kapta hozományba a Trencsén megyei jószágokat.

Lépes Bernát az 1505-ki rákosi országgyülésre Zaránd vármegye követe [7]).

Lépes István 1596. előtt Nógrád vármegye jegyzője [8]): és valószinüleg ezzel egy személy azon Lépes István, kit 1596-ban Győr vármegyének jegyzőjeül olvasunk [9])

A XVI. században legnevezetesebb embere volt a családnak Lépes Bálint (tán fia a följebbi Istvánnak) 1608—1619-ig nyitrai püspök, udvari kanczellár, 1619-től kalocsai érsek 1623-ig, mely évben meghalt. Munkái által mint magyar iró is a hittani irodalomban kitünő helyet foglal el.

Ezenkivül ismerjük még e családból Lépes Jánost, kinek neje Várday Anna Várday Pelbártnak leánya volt.

A család czimere L. Bálintnak pecséte szerint négyfelé osztott paizs, egy közép paizszsal, melynek az elmállott pecséten tartalmát már biztosan ki nem lehet venni; ugy látszik valami madár volt A

---

[1]) Sz. benedeki Coment Prot. C. pag. 171.

[2]) Ugyanott Prot. G. pag. 541.

[3]) Ugyanott Capsa H. Fasc. 1. nro. 16.

[4]) Kaprinai Mss. C. tom. XV. p. 329.

[5]) Fejér Cod. Dipl tom. XI. 482.

[6]) Ugyanott tom. X. vol. VII. p. 84. Benkő Transylv. general. I 197.

[7]) Jászai, A m. nemz. tört. a mohácsi vész után 158.

[8]) Protocol. C. Neograd anni 1597. p. 16. hol már „nobilis condam Steph. Lépes“ iratik.

[9]) Guth Sebestyén czimeres nemes levelén Győr megyében történt kihirdetését aláirása alatt bizonyitja.

paizs 1. és 4-ik osztályában jobbról balra rézsutosan csikolat vonul át, alatta és fölötte vár-torony látszik; és a 2. és 3-ik osztályban egyszarvú ágaskodik.

Leporis család. A Leporis család Victoris nevü családdal egy czimeres levelet nyert. Czimerük egyenlő, és következő: a paizs kék udvarában jobbról balra rézsutosan levonuló aranyszegélyü vörös csikolat vonul le; az előtérben pedig a paizs alján elterülő zöld földről fehér liliom bokor emelkedik föl. A paizs fölötti sisak koronáján daru áll, egyik fölemelt lábával golyót tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Leporis család jelenleg Gömör vármegye nemessége sorában áll; és egy (tán ugyan ezen) Leporis család máskép Zajacz nevet is visel.

Leposa család. Győr vármegye nemessége sorába emlitetik. Fényes E. Geographiájában.

Leső család. Gömör vármegyei czimer-leveles nemes család [2]).

Lestáky család. Szintén Gömör vármegye nemes családa [3]).

Lestár család. Hont vármegyében a XVI. században élt Lestár Mátyás, kinek Bori Erzsébettől fia Benedek 1562-ben élt.

Lestár János 1652-ben Vezekénynél esett el, neje Zámory Anna volt.

Hont megyében jelenleg is él ily nevü család, valamint egyik ágazata él Kecskeméten.

Lesseniczy család. Trencsin vármegyei régiebb nemes család, ismeretes belőle Mihály 1618-ban Trencsin megyei alispán.

Lestyán család (Csik-Szentkirályi.) Csikszéki székely család, melyből Mózses a mult század közepén jesuita, és több egyházi munka szerzője [4]). Péter Csikszéki irnok 1836-ban. Egyik ágazatából Károly Bihar megyében esküdt volt 1848. előtt.

Lestyán Bertalan gróf Csáky-ak tiszttartója Bihar megyében 1802. aug. 5-én, Temes megyében 1803. mart. 3-án, és a Krassó vármegyében junius 7-én hirdettetett ki [5]).

Lesstyánszky család. (Máskép Urbányi.) Lesstyánszky máskép Urbányi György 1678-ban hirdetteté ki Trencsin várme-

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VI.
[2]) Bartholomaeides C. Gömör p. 145.
[3]) Ugyanott.
[4]) Magyar Irók. Életrajz Gyüjt. II. 177.
[5]) Krassó vármegyei jegyzőkönyv.

gyében nemes levelét Utóbb e család Trencsin megyében elé nem fordúl [1]).

Lesza család. Gömör vármegye czimerleveles nemes családa [2]).

Lészay család. (Szentmártoni, vagy lészai.) A család fészke Fogarasföldе, — Kőváry szerint — feje a Literati melléknévvel érintett Lészai Ferencz, ki fogarasvári szolgálatáért János-Zsigmondtól nyert czimeres levelét 1587. febr. 8-án megujíttatá, ekkor nyert czimere a paizs arany udvarában hármas halmon álló daru, egyik felemelt lábával tekét tartva. Ferenczтől kezdve a család leszármazási fája [3]) ez:

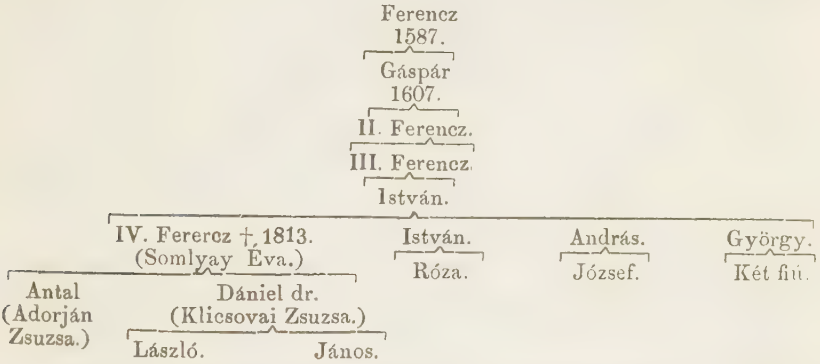

IV. Ferencz Tordáról Szászvárosra telepedett, fia Antal kir. pénztárnok s 1837. 41. és 48-ban országgyülési követ; másik fia Dániel szül. 1798. jan. 1. orvostudor s hires fogorvos, 1841-ben a tervezett erdélyi muzeumra ezer darab régi pénzt ajánlt fel; 1848-ban Pesten képviselő. E családnak egy másik fő ágazata fogarasi vagy sárvári előnevet használ, és eredetét szintén Fogarasból veszi. Kővári szerint ez ág kiváltságossá 1583. april. 25-én lehete mert ezen időből látjuk, hogy Literáti Ferencz Lészán Bóéri részjószágokat kap Báthori Istvántól.

I. Györgytől kezdve leszármazási táblázata következő [4]):

---

[1]) Szontagh Dániel közlése.

[2]) Bortholomaeides C. Gömör 145.

[3]) Kőváry Erdély nev. családai 173.

[4]) Hodor Károly közlése szerint egy 1770-ben folyt perben felmutatott genealogia szerint; és innen van hogy a táblázat a Kővárietől különbözik. De meg kell emlitenünk azt is, hogy Mike Sándor gyüjteményében Almádi Ágnes L. Györgynek, s nem L. Istvánnak feleségeül iratik, valamint szinte Almádi Ágnes L. Gáspárnak is nejéül és az oroszfai Mikó Miklós unokájául iratik.

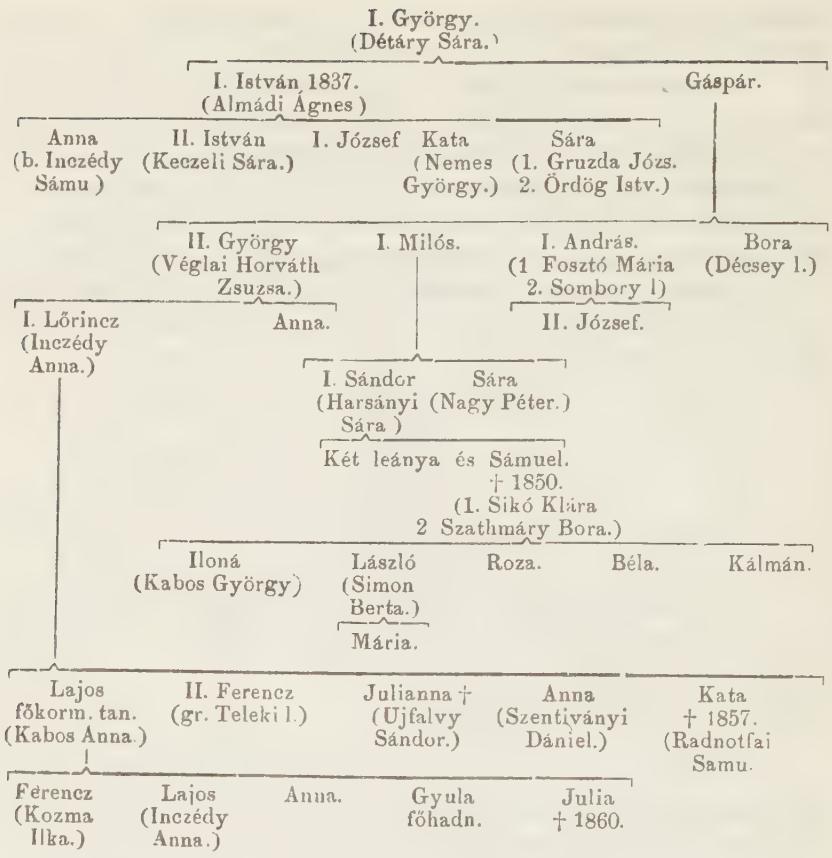

A családfán álló I. György 1677—1678. Doboka várm. főjegyzője, utóbb főbiró, nőül vevén Detáry Sárát, neje után Sárvártt Doboka vármegyében első birtokos. Fia I. István, felesége Almádi Ágnes jogán az A. Esküllői kirtokba lép.

II. István Doboka vármegyében 1709—1710. alispán, 1715—1745. főbiró, 1722-ben azon megye országgyülési követe. Még 1759. élt és birt Devecseren [1]).

Gáspár 1712—1718. főjegyző, 1735—1739. alispán Dobokában. Fiai közül II. György 1771-ben számfölötti ülnök, 1773—1780. Doboka vármegyei alispán. I. Andrásnak második neje Sombory leány, még 1814-ben élt, és Esküllőn mennyiségre második közbirtokos.

[1]) Hodor Doboka várm. és külön közlése.

Miklósnak fia Sándor meghalt 1814. táján.

I. Lőrincz Doboka megyében 1782—1784-ig aljegyző, 1791-ben a Torda megyei subdelegált comissio elnöke. A kolosvári reform. eklézsia főgondnoka 1826-ig, midőn lemondott; mint főkorm.-széki titkár kir. és főkorm.-széki tanácsosi ranggal nyugalmaztatott. 1791-ben junius 6-án vette nőül Inczédy Annát.

I. Lajos erdélyi főkorm.-széki tanácsos és az erdélyi ev. ref. Consistorium alelnőke, meghalt 1857-ben, neje Kabos Anna meghalt 1860. april. 24-én. Nővérei közül Julianna Ujfalviné meghalt 1857-ben, Katalin Radnóthfainé meghalt Pesten szintén 1857-ben. Ferencz Doboka várm. ülnöke, s levéltárnoka 1800—1813.

II. Lőrincz 1832. maj. 1. óta Doboka vármegyei jegyző, utóbb főbiró; 1846-ban orsz. gyülési követ. forradalom után cs. kir. törvényszéki tanácsos.

I. Lajosnak fiai közül II. Lajosnak neje Inczédi Anna szintén 1860-ban halt mng.

A család történetéhez megemlithetjük még, hogy Lészai Farkas 1603-ban Székely Mózses alatt harczolván, Básta kezébe került, és ez őt Fogarason megölette [1]). L. Dániel szintén 1605-ben élt, és nála estelizett Glancz fogarasi parancsnok akkor, mikor visszamentében Bocskaihoz szitó katonái meglövék [2]).

Lészay Zsuzsánna férjének Tőtösy Mihálynak tett bevallására királyi beegyezést eszközlött [3]).

Leszkóczy család. Szirmay szerint [4]) Ugocsa vármegyében Leszkóczy András 1679—1681. azon vármegye jegyzője, és 1681-ben országgyülési követe. Ugy látszik azonban hogy itt a név hihásan van irva Lieszkovszky helyett, s lehető, hogy nevezett András ezen családnak volt egyik tagja.

Leszták család, (vagy Lesztách.) A Trencsin vármegyei nemesi lajstromokban előjön 1658- és 1666-ban mint Latkóczon székelt nemes család; — azonban úgy látszik — az odavaló Latkóczy családnak csak azon ágához (s nem külön családhoz) tartoznak, mely ágnak egyik eldőde Eusztáck volt [5]). *Lásd Latkóczy cs.*

---

[1]) Wolph. Bethlen Hist. V. 498.
[2]) Ugyanott IV. 288.
[3]) M. nemzeti múz. kézirat. 2340. sz. a. fol. lat.
[4]) Szirmay C. Ugocsa. p. 56. 61.
[5]) Szontagh Dániel közl.

Létay család. Ugocsa vármegyében e század elején Létay Ferencznek özvegye Fertő-Almáson közbirtokos [1]).

Leteney család. Leteney Ferencz s általa neje Lábody Anna, fiaik Pál, Mihály, Ferencz, György és András 1657. oct. 23-án I. Leopold királytól nyert czimeres nemes levélben nemesitettek meg. Az eredeti czimeres levél az 1829-ben elhalt Leteney Kata Vidáné irományai közül leánya Vida Anna Andits Tadé kir. ügyész neje által beadatott Turócz vármegye levéltárába [2]).

Letenyey család. Letenyey Tamás 1712-ben III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét [3]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló grif, első jobb lábával három levelű pálma-ágat, ballábával arany koronát tart .A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz hasonló grif emelkedik két szarv között, melyek közül a jobboldali vizirányosan félig vörös, félig kék, a másik félig arany, félig kék. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék.

A család jelenleg Fehér megyében székel, hol Letenyey István a vármegyénél szolgabiró volt. Nejétől a budai polgári születésü Horváth Annától fia Lajos szül. Felcsúthon 1822. febr. 6-án [4]). Birtokos születése helyén. Neje 1850-től Kegl Irma, fiával Tamással együtt korán elhalt.

Levachich család. Levachich Károly-György nyerte a czimeres nemes levelet. Czimere a paizs kék udvarában két egymás fölött hullámzó fehér-folyam, a paizs felső jobboldali szögletében arany-csillag, a balban ezüst-félhold ragyog, a paizs alyján hármas zöld dombon arany koronából vörös mezű kar nyúlik ki, meztelen kardot tartva. Ugyan ily kar nyúlik föl a paizs fölötti sisak koronájából is, két kiterjesztett fekete szárny között, melyeken egy-egy arany iró-toll látszik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [5]).

Lévai Cheh család. Itt a Lévai névnél elég volna csak a Cheh névre utalnunk, melynek ismertetése e munka III. köt. 16.—19. lapjain közöltetik, ha amaz ismertetés az azóta felmerült kutatások folytán teljesen megállhatna. Azonban ama közlés ideje óta egy érde-

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 174.
[2]) M. k. helytartósági 1829. évi 4987. sz. hirlelvény.
[3]) Collect herald nro. 690.
[4]) Életét és irodalmi működését l. Népujság 1860. 12. szám.
[5]) Adámi Scuta gentil. tom. VI.

mes tudós hazánkfia [1]) a Lévai Cheh család nemzékrendét nem csak hiteles alapossággal földerité, de sőt annak tős magyar eredetét is mindenkétségen túl igazolá. És én örömmel ragadom meg az alkalmat az idézett utba-igazitás nyomán ezen kihalt történelmi családról szóló ismertetésemnek módositására, és hiányainak a hiteles kútfők utján kigazithatására.

A Lévai Cheh család, daczára a reá tapadt Cheh nevezetnek tősgyökeres magyar eredetű, annálfogva is, mert az „oly családról, melyeknek létét még a tatárfutás előtti időkre felvihetjük, ha ősi birtokkal és számos sarjadékkal ellátvák, alaposan feltehető a magyar tősgyökeresség“ stb. Ez állitmány pedig teljesen alkalmazható a Lévai-ak őseire, Ugyan is — hogy a tiszt. tudós szavait idézzem — „négy évvel a (tatár) gonosz ellenség eltakarodása után, ugy mint 1245 mart. 19-én a nagy katastrophát túl élt egy számos tagú nemzetségnek három rokon ága, ugy mint Guge Péternek fia, László Adriánnak fia, és Egyed Rugaasnak fia, a váczi káptalan előtt megjelenvén, Bars és Hont vármegyében fekvő közös ősi jószágaikban ily rendet és atyafiságos osztályt tettek magok között: hogy Sárót és Bálvánt (mindkettő Barsban) Guge és László két ága, Ságot pedig (Hontban) Egyed ága veszi osztályrészébe. És mivel ezen osztozó három ág a közös törzszsel nem kötötte egymást össze, való, hogy régen szakadtak el a törzstől, a honfoglalás első századaiban. Számos egyvérű sarjak maradtak fel minden ágon a tatár öldöklés után is, mit nem csak világosan bizonyit az, hogy Rugaasnak fia Egyed 1254-ben és 1258-ban, tehát csak nem nyomban az iménti uj osztály keltével, a Ságiról, máskép Saagysidow nevü birtokot több rokonokkal osztotta meg, hanem az is, hogy a más két ágnak jutott Sáróban, az 1300. év közel táján, fölös egyjogu birtokosokat találunk. Már a Béla király-kori osztozkodások alkalmával, Egyed vagyonosabb és kitünőbb volt a többinél, mert 63 hold földet engedett hadi szolgálat fejében elszegényedett atyjafiainak, és arról is emlités történt hogy atyjának Rugaasnak Deodatus kanonok 55 hold földet külön hagyományozott [2])“.

Nevezett Rugaas volt a Lévai Cheh családnak II. András király korában élő bizonyos törzse, kitől a család magbanszakadtáig szakadatlan fokozatban jőnek le az utódok.

---

[1]) Botka Tivadar Családtani Adalékok czim alatt az Uj Magyar Muzeum 1860. VIII. füz. 115. és köv. lapjain.

[2]) L. Fejér Cod. Dipl. Tom. IV. vol. 1. 376. Vol. 2. 259. 473.

Rugaasnak fia Egyed, ennek fia Bede és onokája I. Péter, az ősi osztályos birtok és lakás után Ságí-aknak irattak. Utóbb Bede az osztályos Sároi atyafiságnak birtok részleteit megszerezvén, fia I. Péter pedig lakását oda által tévén, ez a Sároi előnevet is kezdé használni. Ezzel éltek a következő utódok is; I Péternek fia I. László és ennek fia II. Péter, még a Léva-vár adományozása után is egy darabig. Az adományozott I. László-nak fia II. Péter Léva várába költözvén, idő folytával a Sárói előnevet elhagyva, a Lévai nevet állandóul vette fel [1]).

Bede (Bedew, Bedey, máskép „dictus ruffus" azaz Vörös Bede) még rabló lovag volt, s ámbár Tamás esztergami érsekkel bizalmas viszonyban állott, de részt vett Trencséni Csák Máté harczaiban is. Utóbb Robert Károly király őt Hrussó vára hadnagyává tette. Már Bedének unokája Sároy László vagyon és hivatalok során főnemesi rangra jutott. A királyi udvarba lépve, királyi főajtónállóságig és temesi főispánságig hágott. Zsigmond király Léva, Revistye, Ujvár várakat uradalmaikkal adományozta neki és családjának. Innen a Sárói név helyett néha már ő is Lévainak „de Léva" iratott, és e két váltva használt nevezet alatt csak egy és nem két személy értendő [2]).

II. Péter erdélyi vajda volt az első, a kire a Cheh név először tapadott. Még ő is váltva hol Sárói hol Lévai előnévvel fordul elő, csak 1399-ben találjuk nevéhez a Cheh nevet ragasztva: igy „Magister Petrus Cheh dictus filius Ladislai, filii Petri de Saaro" [3]). és ugy látszik — e névnek gyakorlatba hozatalára leginkább a kis kanczellária által fogalmazott iratok folytak be, minthogy főleg ezekben találjuk a Cheh névnek husználatát. E név adására okot alkalmasint az szolgáltatott, mivel Lévai Péter még 1399-ben a Csehországba küldött királyi sereghez csatlakozott [4]); és mert a királyi vagy is cseh pártnak mindenkor egyik főtámasza volt [5]). II. Péter nem csak a kir. udvar közelében keresett fényt és vagyont, hanem házassági összeköttetések által is. A magbaszakadáshoz közel álló dús és tekintélyes Nevnai Trötöl (Treteul, Treutul) nemzettség sarját

[1]) Fejér C. Dipl. Tom. VIII. vol. 1. 175, 178, 234.; vol. 2. 286.; vol. 3. 495, 514.; vol. 4. 393. Tom. IX. vol. 1. 153.

[2]) Fejér. Cod. Dipl. Tom. IX. vol. 4. 320., vol. 5. 276, 430., Com. X. vol. 1. 299, 468., vol. 2. 44, 96. 99. 735., Tom. X. vol. 8. 339. 343. 373.

[3]) Teleki Hunyadiak kora XII. 370.

[4]) Fejér, Cod. Dipl. Tom. X. vol. 2. 735.

[5]) Ugyanott Tom. X. vol. 4. 137. stb.

Miklós tárnok mester leányát Katalint vette nőül; és ennek jogán jutott az ország alsó szélein feküdt jószágokhoz. Meghalt mint erdélyi vajda 1439-ben. Unokája

Zsigmond Bars megye főispánja, első neje Haraszti Katalin [1]) halála után Suraklini Petrovics Annát, P. Péter erdélyi kormányzó és királyfi gyám nővérét vette nőül. Mind kettőtől gyermekeit a táblázat mutatja.

És ezek után a Lévai Cheh család kiegészitett, s részben kiigazitott nemzékrende [2]) következő:

Rugaas.
Egyed 1245–58.
Vörös Bede hrussói várnagy
Sági előnévvel
1302–1343.
I. Péter
hol *Sági* hol *Sárai* előnévvel
1343—1359.

I. László temesi főisp. Lévát kapta adományban; *Sároi* és utóbb *Lévai* előnévvel élt, 1370–1396.
I. János.

Sároi v. *Lévai* II. Péter erdélyi vajda † 1439. 1399-től *Lévai Cheh* (nevnai Trötöl Kata.)

II. László (Lévai Cheh v. Vajdafi) Barsi főisp. 1439.
Margit Thallóczi Matkó bán és belgrádi kap.

II. János 1476—1489. (1. Hedvig. 2. Ország Magd. 3. Paksi Anna).

Zsigmond 1506—1530. Barsi főisp. (1. Haraszti Kata. 2. Petrovics Anna).

1-től Zsófia (Forgách Ferencz) 1531.	Gábor † 1542. Thurzó Anna.)	Pruzsina (Russói Jánosné 1539.	Kata (Pathócsy Miklós.)	Bora (Hagymássy Kristóf.) 1560.	Anna 1539.
	János † 1553. Bécsben.				

[1]) Haraszti Katalin, Haraszti Ferencznek, ki 2-or Lévai II. Jánosnak özvegyét Paksi Annát vette nőül, leánya, — hanem első feleségétől Dóczi Zsófiától.

[2]) Botka Tivad. az id. h.

Lévay család. Jelenleg Bihar, Szabolcs és Zemplin vármegye nemessége sorában emlitetik.

A mult század végén Háromszékből Krassó vármegyébe szakadt Lévay Antal Krassó megyei esküdt és Lévay László megyei biztos, kik Háromszéktől 1794. jan 11-én kelt nemesi bizonyitványukat Krassó megyében 1796. jan. 5-én hirdetteték ki. A család utóda postamester Kossován (Krassóban), fia János volt várnagy, Aleppóba menekült s ott korcsmáros.

Levey család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak sorában áll [1]).

Levko család. (Máskép Kis) Levko máskép Kis Benedek, Gergely és Tamás 1692. dec. 27-én I Leopold királytól nyerték czimeres nemes levelüket, mely Nógrád vármegyében 1693-ban hirdettetett ki, és ezt 1726. és 1734-ben szintén produkálták [2]).

Talán ez azon Levko család, melynek czimere a paizs kék udvarában zöld térről három zöld ágon három kinyilt piros rózsa emelkedik ki; a paizs fölötti sisak koronáján arany pellikán ül, mely melle vérével három fiát táplálja. Foszladék jobbról arany-kék, balról czüstvörös [3]).

Levko család Gömör megye nemes családai között emlitetik [4]).

Lewius család, (máskép Lévy.) Czimerleveles nemes család Árva megyében, melynek levéltárában levő tanuvallományok szerint 1737-ben nemességét igazolá, és mint protestans vallásu, a vallási izgalmak korában Árva, Trencsin, s Liptó vármegyében bolyongott. Több tagja evang. lelkész s tanitó volt. Jelenleg a család Csetneken, Pozsonyban, és Modorban székel. Gömör vármegye előtt lefolyt nemesség igazoló perükben következő leszármazásuk áll [5]):

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.
[2]) Protoc. C. Neográd.
[3]) Adami scuta gentil. tom. VI.
[4]) Bartholomaeides C. Gömör 145.
[5]) Szontagh Dániel közl.

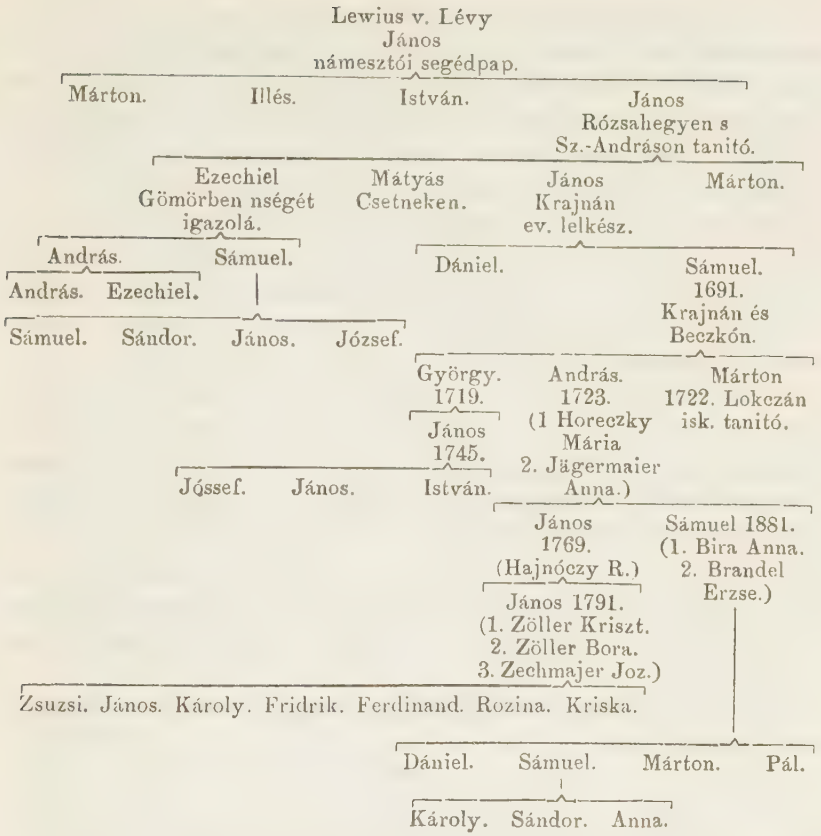

Lezár család. Trencsin vármegye nemesi lajstromában található e család, és székelt Trencsin sz. kir. városban [1]).

Liányi család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai között áll [2]).

Libak család. (Radovsitzi.) Ismeretes e családból Libak Mátyás, ki Trencsin megyében az oroszlánkői vár kapitánya volt 1460-ban, és mint ilyen jelen volt az olmützi béketanácskozásban is [3]).

Liberchey család. (Kis-Libercsei †.) A Liberchey család, mely Nógrád vármegyei ösi birtokáról Kis-Libercséről vette nevezetét, ezen megye legrégibb törzsökös kihalt családainak egyike. Eredetéről és a régiebb századokban élt öseiről, — miután az ezekről szóló ok-

[1]) Szontagh Dániel közl.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.

[3]) Budai Hist. lexic. II. 579.

levelek valószinűleg még a tőlök leányágon származott családok magánleveles ládaikban lappangnak, — eddigelé nincs tudomásunk. És igy a család nyomait csak a XV. századig követhetjük, a midőn már 1473-ban Libercsey László a Nógrád megyei alispáni székben találjuk [1]). Őt szintén az alispánságban L. Péter követé 1550-ben [2]). Ugyan ez utóbbi évben élt L. Jakab, ki tudományosságáról Literatus nevet vivott ki magának [3]). Ekkor vagy még előbb élt L. Ferencz, kinek leánya Anna Terchy Mihálynak, 1552-ben Bussa vár kapitányának neje volt. Következett Pál, kinek hitvesétől Madách Juliannától származott ivadékát már szakadatlan lépcsőzetben mutatja itt alább a nemzékrendi táblázat.

Pállal egykoruak s tán nővérei voltak L. Borbála Dubraviczky Mihályné, ki 1597-ben Kis-Libercsén egy telket 50 frtban zálogit el Lentvoray Pálnak [4]). Élt még 1601-ben is. Szintén e korban fordul elő L. Fruzsina is, Battik Gergely hitvese, ki már 1653-ban a holtak között emlitetik.

A család czimere, mint pecsét nyomatokról észlelhető, a paizs udvarában egy gyökből nyilt három ágú liliom, melynek közepsőjén valami madár (tán galamb) áll; hasonló e czimer a most is élő Sréter család czimeréhez.

Páltól kezdve a család leszármazása következő:

Pál.
(Madách Julianna.)

I. Mihály 1599—1603.
1613—1635. sz.-biró. † 1657.
(Darvas Zsuzsa.)

Erzse	II. Mihály	Anna	Judit	Julianna	Ferencz
1684. † 1701. k.	1659—1666.	(1. Gedey	(Losonczi	(Szilassy	1652—1666.
(I. Ráday And.	alispán.	Mátyás	Gyürky	András	Heves és Hont
2. Némethy Pál	(Földváry	honti alisp.	István	sz.-biró.)	várm. jegyzője.
alispán.)	Zsófia.)	2. Székely	sz.-biró)		
		István.			

Zsuzsa	Anna	Rozina	Magdolna 1707.
1670—1689.	† 1713.	(Ráday	(Dacsó István.)
(hajniki Bezegh	(Dobay Ján.	Gáspár	
György, jegyző.)	alispán.)	pesti alisp.	

[1]) Bel, Notit. nova Hung. IV. 45.
[2]) Ugyanott.
[3]) Mocsáry A. Nógrád várm. Esmért. IV. 26.
[4]) Sz.-Benedeki Convent. Protoc. G. p. 443.
[5]) Protoc. C. Neograd. anni 1653.

I. Mihályt 1599—1602-ig [1]), majd ismét 1613—1635-ig [2]) Nógrád megye szolgabirájául találjuk, 1647-ben mint táblabiró említetik. Meghalt 1657-ban januar 23-án, eltemettetett a Kis-Libercsével szomszédos Alsó-Sztregován az evang. egyházban, hol neje Darvas Zsuzsánna által a szószék mellett a falba ily emlékirat helyeztetett:

„Fieri curavit moestissima Susanna Darvas, una cum filiis, et filiabus, in obitu pie def. viri et Mariti Sui Nobilis quondam Michaelis Libercsey Anno 1657. die 23-a Januarii A. C. Sancte commendavit decorem et memoriam“ [3]).

I. Mihálynak négy leányán kivül két fia maradt: II. Mihály és Ferencz.

II. Mihály 1663—1666-ig [4]) a megyei levéltári irományok szerint mit Nógrád vármegye alispánja a legzivatarosabb időkben kormányzá a megyét, és mint királyának híve a legkeserűbb bántalmazásoknak volt kitéve, főleg a megyében garázdálkodó Balassa Imre részéről. 1664—1666-ig egyszersmind Gács-vára várnagyságát is viselé. Nejétől Földváry Zsófiától csak leányai maradtak, kikben — miután Ferenczneknek szintén nem maradt fia, — a család sirba szállt.

II. Ferecz 1652-ben mint ügyvéd emlitetik, 1654-ben Hont-, 1659-ben Heves vármegyének is jegyzőjeül olvassuk [5]) és ez utóbbiuak 1659-ben országgyülési követe is volt és ezen országgyülésről naplót is vezetett [6]). 1660-ban testvérével II. Mihálylyal együtt Kis-Libercsén 3 curiába, nem különben Parócza és Tót-Hartyán helységek birtokába, és pedig az előbbiben csupán fi-ágra az utóbbiakban pedig leány-ágra is adomány utján beiktattattak [7]). Ellent mondtak Madách János és mások.

A Libercsey család legutolsó tagja volt L. Anna, Dobay Jánosné, ki 1713. febr. 19-én a család közel hatszázados nevét sirba vitte. Eltemettetett az alsó-sztregovai ev. templomban, hol ily sir-irat jelöli mulandó porait:

„Generosa Domina Anna Libercsey, Perillustris ac Generosi con-

---

[1]) Protocol C. Neográd.

[2]) Levéltári okmányok, és a Törvénykönyv.

[3]) Mocsáry A. id. h. I. köt. 96.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. 200. szerint már 1659-ben is alispán.

[5]) Okmányon aláirva, és Lehoczky id. h. 194 196.

[6]) L. Kovachich Scriptores minor. I. app. 54.

[7]) Sz.-benedeki Convent Capsa B. Fasc. 2. nro. 8.

dam Domini Joannis Dobay de eadem, V. Comitis Comitatus Neogradiensis relicta vidua, ultima, quae nomen fato Libercsensium clausit, Anna in hac Sacra condita dormit humo. Discite non ullum terris est Stemma perenne, in coelis Christi Strips sola manet. Obiit in Kis-Libercse, aetatis Suae 67. Rec vero Salutis Anno 1713. 19. Februarii".

Libertiny család. Libertiny Dániel és általa fiai Sámuel és Pál és maradékaik I. Leopold királytól 1690. mart. 11-én kelt czimeres nemes levélben memesittettek meg; s czimeres nemes levelük 1690. junius Nyitra megyében hirdettetett ki.

Nyitra megyéből a család Nógrád megyébe költözött, hol az 1755-ki sept. 15-én tartott nemesség vizsgáló-törvényszék előtt Libertiny János, Tamás, Sámuel, István és Dániel előmutatván az 1690-ben nyert Armalist, melyben nagyatyjok Sámuel meg van nevezve, továbbá köztudomásból kimutatván, hogy atyjok János, ama Sámuelnak s nemesség közszerzőjének fia volt légyen, nemességük elismertetett [1]).

Nevezett öt testvérek közül János magnélkül halt el, Sámuel mint ügyvéd Hont megyében telepedett, a többinek maradéka Nógrád megyében Csengerháza pusztán közbirtokosként jelenleg is él.

Sámuel, ki e néven a családban II-ik, és Hontban telepedett le. Miután Cseriben volt birtokát 1769-ben megcserélte Csery Jánossal, ki neki Domanikon egy curialis telket adott, 315 for. beöntési összeggel, lekötvén egyszersmind szavatossága meg nem tarthatása esetében Nógrád megyei Kis-Pataki, vagy ennek elégtelensége esetében Színó-bányai birtokrészét is Libertini Sámuelrészére [2]). Költői tehetségéről tanuskodik egy 1774-ben Jeszenák Jánosnak 50 éves ügyvédségi ünnepére szerzett, és kinyomott latin költeménye, kéziratban maradt tőle a zólyomi főispánok ismertetése oklevelekkel. Élt még 1774-ben. Meghalt Domanikon. Nejétől Vainlik Juliannától egy leánya és egy fia maradt. Fia Ádám szül. 1772-ben) Zólyom vármegyébe költözött át, mint insurgens nemes részt vett a franczia háborúban; utóbb Zólyom vármegye táblabirája volt. Meghalt 1845-ben. Feleségétől Plachy Juliannától gyermekei következők:

1. Károly szül. 1808-ban; Zólyom vármegye szolgabirája, utóbb Levéltárnok. Neje Haan Antoniától fiai: Kálmán (szül. 1831.) volt honvéd tiszt, most cs. k. hadnagy, és József (szül. 1833.)

---

[1]) Nógrád várm. jegyző-könyv.

[2]) Sz.-benedeki Convent. Prot. HH. p. 215.

2. Lajos szül. 1810-ben; Korpona város tanácsnoka és polgármestere; meghalt 1853-ban. Gyermekeit a táblázat mutatja.

3. Sámuel szül. 1812-ben Zólyom vármegyében szolgabiró a forradalom után Trencsin várában fogoly volt. Gyermekei a táblázaton állanak.

4. Rudolf szül. 1817-ben, jelenleg ügyvéd. Fiai a táblázaton.

A családfa [1]) következő:

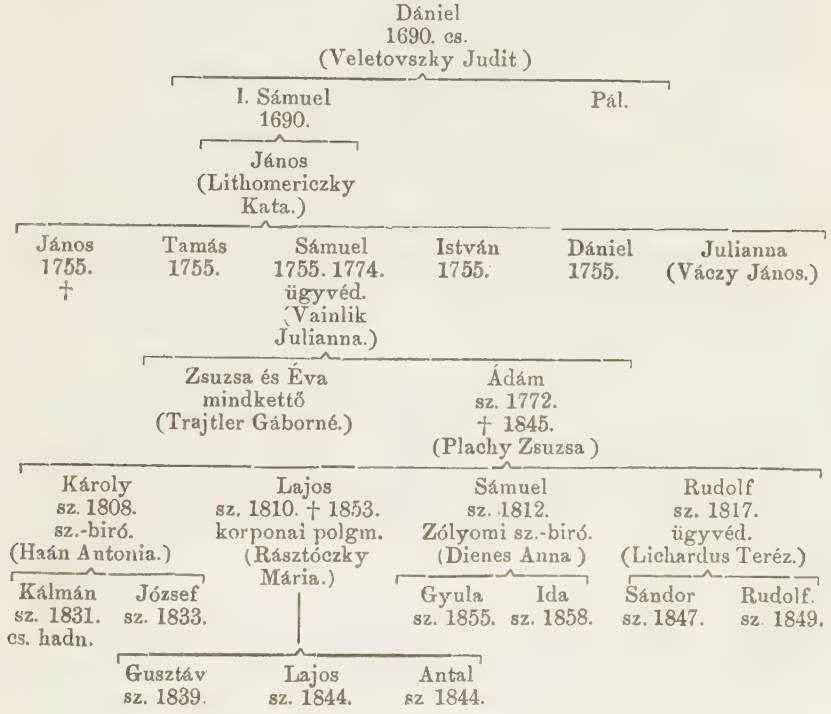

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló daru, egyik felemelt lábával golyót tart. A paizs fölötti sisak koronáján fehér galamb áll, csőrében zöld-ágat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös

Liblyói család. Ismeretes közűlök azon Liblyói Miklós, kiről az 1403-ki 9. törv. cz. rendeli, hogy az elfoglalt várakat adja vissza.

Lichtenstein család. Németországi kissebb fejedelmi ház, melynek tagjai közűl időszakonként többen a magyar országgyűlésen

[1]) Csery József közl. s egyéb. adatok.

honfiusitást nyertek, névszerint 1608-ban herczeg L. Károly és Miksa [1]); 1687-ben indigenáltattak Ádám, Miksa, Antal, Fülöp és Hartman [2]). E beczikkelyezés hibás levén 1715-ben ujra következőleg iktattattak törvényczikbe ugymint: Antal-Florian fiaival Józseffel és Károlylyal; továbbá Hartman, József, Venczel, Emmanuel, János-Antal herczegek [3]).

A XVII. századtól kezdve a családfa következőleg terjedt le:

I. tábla.

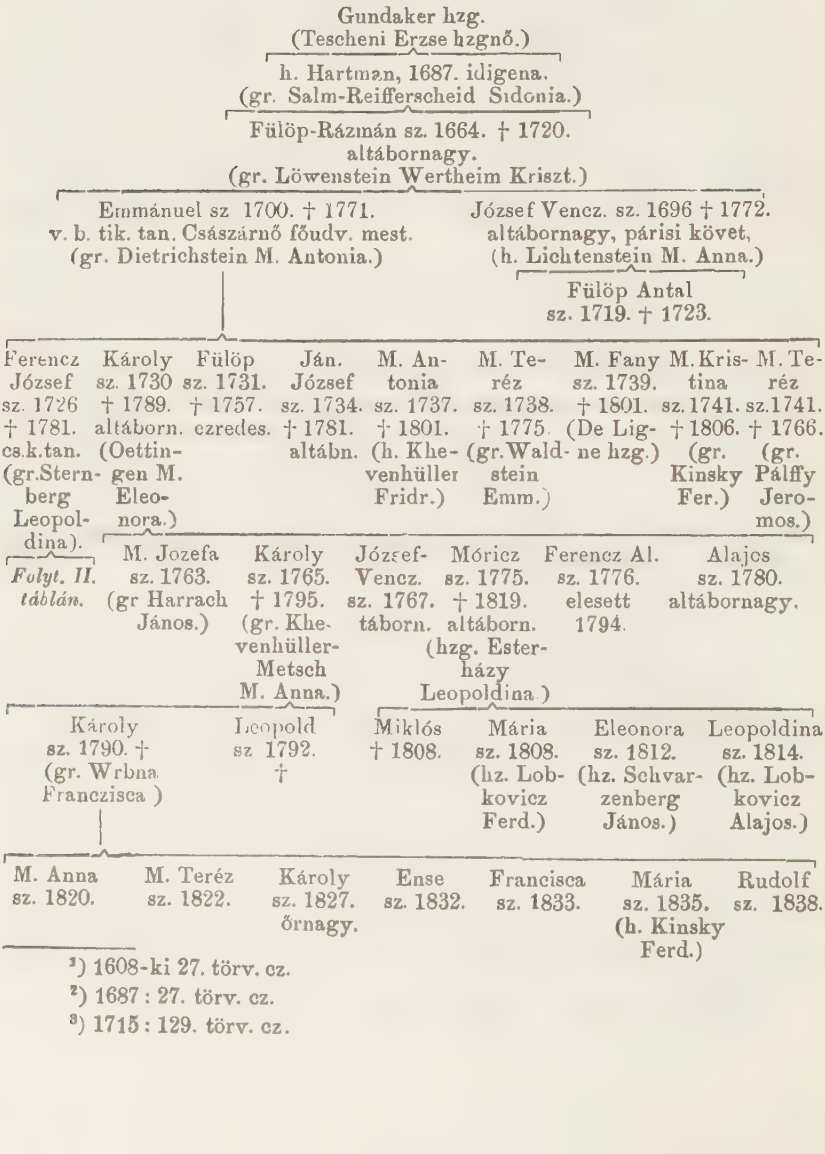

[1]) 1608-ki 27. törv. cz.

[2]) 1687 : 27. törv. cz.

[3]) 1715 : 129. törv. cz.

II. tábla.

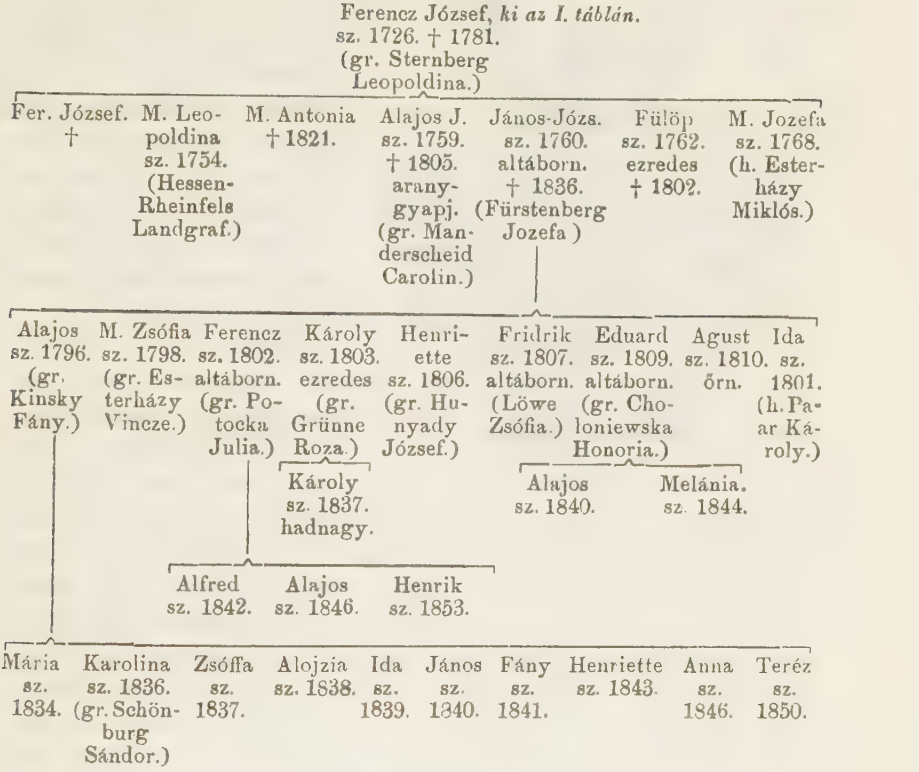

A család egyenes ágán a legidősb testvér mindig az uralkodó herczeg, és annak czime F ü r s t, a többi testvérek és oldal ágbeliek P r i n c z czimet viselnek.

Liebenberg család. Szintén honfiusitott család. Báró Liebenberg K á r o l y az 1715-ki országgyülésen a 135. törv. cziknél fogva honfiusitatott; és 1827-ben a a 45-ik törv. czikben ismét E m á n u e l, K á r o l y, és L e o p o l d nyertek magyarországi honfiusitást.

Lieszkóczy család. Trencsin vármegyei nemes család; 1768-ban Csütörtök helységben székelt G y ö r g y fiával J á n o s s a l, és M á r t o n e g y e d ü l [1]). (Ez tán csak ágazata az alább következő Lieszkovszky családnek?)

Lieszkovszky család. (Lieszkói.) Trencsin vármegyei cu-

[1]) Szontagh Dániel közl.

rialis nemes család, mely eredetét I. Lajos, sőt Robert Károly király koráig felviheti. Erről tanúskodik Gara Miklós nádornak 1381. (feria sexta prox. ante festum S. Jacobi apostoli) Trencsén és Nyitra vármegyéknek Nyitra város közelében tartott gyülésén kiadott tanu-vallatási oklevele, mely Lieszkói Miklós fiának Lőrinczuek adatott.

1579 mart. 25-én Pozsonyban a család ujjitó adomány levelet kap Lieszkói birtokáról a kir. helytartó Radetius István egri püspök és Heves megyei főispántól [1]); ez oklevélben a lieszkói birtokban megerősíttetvén, a család ágazatai igy soroltatnak elő; Gáspár vonalán, ennek fia Gábor, és másik fiának Györgynek fia János; — László vonalán emlitetik Márton, fia Jánosnak és egy másik János fia Miklósnak, ki Lászlónak fia volt; továbbá a vonalon álltak még ismét egy harmadik János és ennek testvérei Pál és Miklós, mint Gáspár fiai, ezen Gáspár pedig Lászlónak fia volt; — továbbá György fia Mózsesnek, ki Jánosnak, ki nevezett Lászlónak, végre György fia Gábornak, ez Jánosnak, ez följebbi Lászlónak. E szerint 1579-ben a család következő két ágon állott:

1-ör.
Gáspár.

Gáspár 1579.	György.
	János 1579.

[1]) Szontagh Dán. közlése, mely szerint az oklevélnek ide vágó szavai ezek: „Nos Nicolaus de Gara .... erga instantiam Laurentii filii Nicolai de Leszkow .... extradamus testimonium quod Vice Comes, Judices nobilium et Jurati assessores .... tacto vivificae crucis signo nobis praestitas unanimi et concordi testificatione mediante totaliter affirmarunt, quod predicta possessio Leszkow vocata prefati Laurencii et suorum progenitorum fuisset, et eandem suis progenitoribus idem Dominus Carolus Rex mediantibus literis suis privilegialibus perpetuo tradidisset .... etc. —

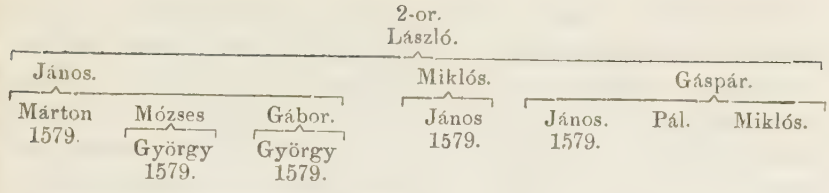

Jelenleg e keresztnév utáni elnevezése az ágaknak — kivévén Miklós ágazatát, már megszünt, és helyébe jöttek a Spánich, Kozik, Belánszky, Hlobák, Pohánka, és Kudlik vezeték-nevek, és e neveken fordúlnak elé a családnak tagjai az anya-név mellőzésével a Trencsén megyei nemesi összeirásokban.

Nem birván a család leszármazási-fáját, e helyett a nevezett megyei összeirások adatait közöljük, melyek szerint:

1748-ban Felső-Lieszkóczon összeirattak Spanich melléknév alatt István, Miklós, Ádám, Gyögy, Mihály, Mátyás és János; — Kozik néven idősb Mihály és János, közép János és ifj. János, Miklós, András, Ferencz és István; — Belánszky elnevezés alatt Mihály, György, András és ifj. György; — Miklosich néven Mihály, János és András; Hlobik néven Ferencz és Andrásnak fiai János és András; — Kudlik vezeték név alatt János, András, ifj. János, István és ifj. András; és ekkor még Csütörtök helységben is székelt a család egy tagja Márton, Kozik név alatt.

Az 1768-ki összeiráskor már F.-Lieszkón 72 férfi ivadék iratott egybe, ezek közül Belánszky Györgynek fia Pál Budán, — Kozik János Komáromban, Kozik Miklós Pesten, -- Kudlik András mint tisztartó Drjenovén, és Pohánka János Gyöngyösön telepedtek meg. Ugyan ekkor Nemes-Závadán András három fiával Andrással, Ádámmal és Jánossal mint Miklosich nevezetűek; — Pál pedig fiával Ignáczczal mint Pohánka utódok.

1803-ban előfordul Ns. Zavadán Pál, fiával Ignáczczal és unokájával Andrással. — F.-Lieszkón pedig már 95 szavazatképes személy volt a családból, ezek közül János, Györgynek fia Jász-Berényben, János Ledéczen uradalmi tiszt, István Váczon, András Egerben, Tamás katona, s ifj. András Zólyom vármegyében mint kiköltözöttek jegyeztettek fel. Ugyanakkor Csütörtökön említetik János és Márton négy fiával Mihálylyal, Jánossal, Mártonnal és Istvánnal.

Végre 1837-ben mint legutóbb történt nemesi összeiráskor Nemes-Závadán találtattak: Pál fiával Józseffel, és unokájával Andrással;

— F.-Lieszkón már ekkor 115 férfi tagja a családnak jött a nemesi lajstromba, ezekből Ferencz (kinek ágazatát alább látandjuk) Nógrád megyében uradalmi tiszt, János a bánya-városokban, György Gyöngyösön, és Simon Nyitra megyében laktak. Ugyanez évben Kasza-Podhragyon István, János, A'dám és Ferencz és ennek három fia: István, József és Ferencz irattak össze. Kis-Kolacsínban a Miklós ágazatából eredt András, József és Károly, ez utóbbi Trencsin vármegyei volt szolgabirója, fia István pedig jelenleg (1860.) Trencsin járásbeli cs. kir. szolgabiró. — Pruzsinán találjuk 1837-ben Jánost, Csütörtökön Györgynek fiát Jánost, azután Mártonnak örököseit u. m. Mihályt és ennek fiait Istvánt, Andrást és Jánost; — továbbá egy másik Jánost és ennek fiait: Jánost, Istvánt és Ádámot; azután idősb Istvánt és ennek fiait Károlyt, Lajost, és Józsefet; — Végre Trencsin sz.-kir. városban Istvánt és ennek fiát találjuk.

A följebb emlitett Károly volt szolgabiró ágazata néhány nemzedéken következőleg jött le:

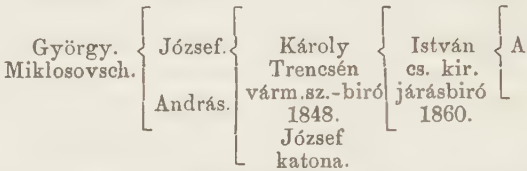

A följebb emlitett Ferencznek, ki Nógrád megyébe telepedett, ága következőleg származott le:

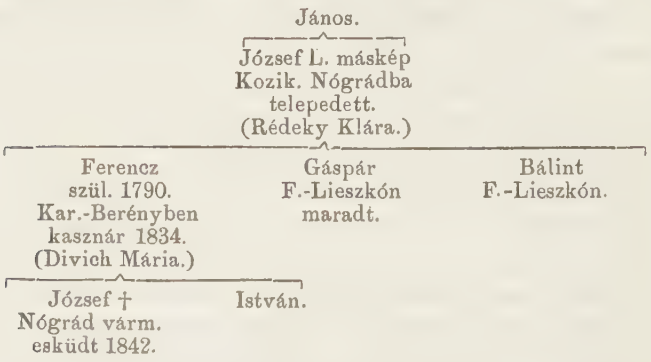

E családfán álló Jánosnak fia József, ki máskép Kozik nak neveztetett, Trencsin vármegyéből F.-Lieszkóról költözött egyik fiával Ferenczczel együtt Nógrád vármegyébe, hol Karancs-Berényben gróf

Berényi ispánja volt. Fia az említett Ferencz szintén K.-Berényben volt kasznár, még birt F.-Lieszkón, és Trencsin vármegyétől 1834. april. 7-én nyert nemesi bizonyitványát ugyan azon évi april. 23-án Nógrád vármegyében hirdetteté ki. Nejétől Divich Máriától két fia maradt, ezek közül József, ki már meghalt, 1842-ben Nógrád megyénél rendszerinti esküdt volt. Ferencznek két testvére Gáspár és Bálint F.-Lieszkón maradtak.

A család czimere, — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren fehér ménen vágtató vörös öltözetű magyar vitéz, kivont kardot villogtatva; a paizs fölötti sisak koronájából szintén vörös mezű magyar vitéz emelkedik ki, jobbkezével kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ligándy család. Jelenleg e név család-névtárunkban ismeretlen, hanem a XVI. században még Győr vármegyében virágzott, midőn 1505-ben a rákosi országgyülésre Ligándy Balás nevezett megye egyik követe volt [1]).

Liko család. Ily nevű nemes családdal találkozunk Trencsin vármegyében 1666-ban Prileszen, 1719 ben pedig Kis-Kolacsinban, hol is a nemesi összeirásba fölvétettek [2]).

Lilien család. Báró Lilien József 1805-ben országgyülésileg honfiúsitatott [3]).

E család westfaliai eredetű, forrásunk szerint [4]) nemességében 1432-ben és 1708-ban I. József császár által megerősitetett, 1756-ki dec. 24-én pedig német birodalmi báróságra emeltetett.

Jelenleg öt ágon él, ezekből azonban a minket érdeklő (nálunk honfiusitott ág) fiágon már kihalt. A bizonyos törzs, kitől a leszármazás okadatolható, Lilien János volt, ki 1580-ban halt meg. Ennek fia II. János (mh. 1608.) kinek Papen Annától fia Diedrich, kinek két nejétől két fia maradt; tőle hogyan ágazott le az öt vonal, és hogy jő le kihalásaig az indigenált ág, a következő családfa mutatja:

---

[1]) Jászay A M.-Nemzet napjai a mohácsi vész után 157

[2]) Szontagh Dániel közl.

[3]) 1805: 7. törv. cz

[4]) Geneal. Taschenbuch d. freyh. H. 1853. és 1855. évi foly. 264. és 344. l.

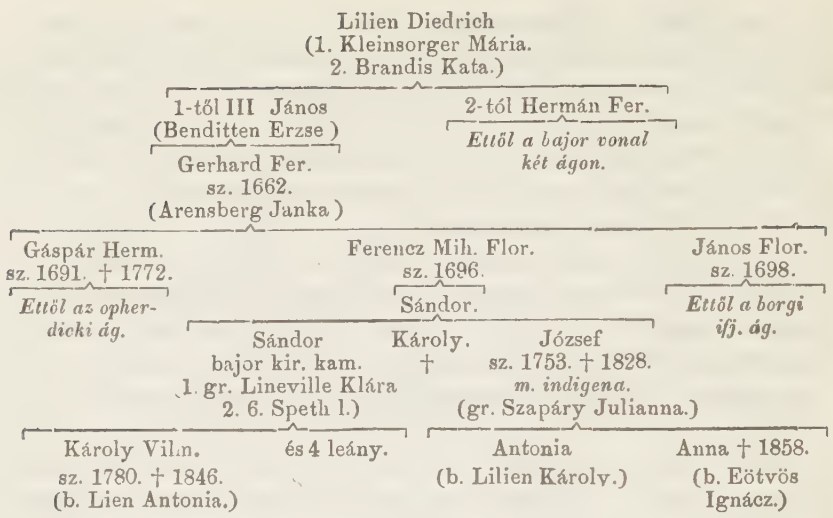

A család czimere ezüst mezőben három fekete liliom stb.

Lilienberg család. Közülök gróf Lilienberg Valafréd az 1840-ki országgyülésen országgyülési ülési és szavazati jognélkül honfiusitatott [1]).

Limp család. Limp Márton 1713-ban nyerte czímeres nemes levelét III. Károly királytól [2]).

Czímere a paizs vörös udvarában zöld téren fészkén ülő fehér pellikán, melle vérével három fiát táplálva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között párducz emelkedik ki, első jobblábával három nyilat, a balban három rózsát tart. Foszladék jobbról arany-kék balról esüst-vörös.

Lindvay család. Ismeretes belőle János, kinek gyermekei Zsigmond és Borbála Szunyog Györgyné, 1650. táján. — E család szintén kihalt.

Linkner család. (Udvarhelyi.) Előneve után itélve a székely-földről származhatott, azonban egy forrásunk szerint [3]) Linkner Mihály 1732. sept. 11-én III. Károly királytól kapott czimeres nemes levelet, és igy azt, hogy már előbb a kiváltságosak közé tartozva, ekkor csak megerősitetett-e nemességében? — vagy hogy e czimeres levél által először jutott-e e rangra? — nem tudhatjuk.

---

[1]) 1840 : 51. törv. cz.

[2]) Collect. herald. nro. 659.

[3]) Collect. herald. nro. 317.

Az 1732-ben nyert czímer négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály kék udvarában zöld téren fehér gólya áll, csőrében kígyót tartva; a 2. és 3. osztály vörös udvarában zöld téren kettősfarkú oroszlán ágaskodik, első jobblábával háromszál arany búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyöktől, arany-markolatú kardja hegyen kék-turbános levágott s vérző török-fejet tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös.

Ezen nevezett Linkner Mihályt, udvarhelyi előnévvel, 1746-ban Szatmár vármegye másod alispánjául találjuk [1]).

E század elején pedig Linkner Mihály Szatmár megyei Esztró helységben iratik birtokosúl [2]).

Linkner család, Daróczi előnévvel, Keczeli családba házasodás utján birtokossá vált Doboka vármegyében is, és birt ott két nemzedéken át az egregyi és pánczélcsehi járásban. [3]) 1837-ben egyik Linkner leány Hatfaludyné.

Lipcsey család. (Bilkei.) Beregh vármegye egyik legrégiebb nemes családa, mely a Bilkei, Gorzó, Ilosvay [4]) stb. csa-

---

[1]) Szyrmay Szatmár várm. I. 136.

[2]) Ugyanott II. 40.

[3]) Hodor, Doboka várm. 165.

[4]) Az Ilosvay családnak törzseül (e munka V. köt. 230. lapon.) „Tatamerius Vlachi de Ilosva“ iratik; miután e család is Lipcsey, Bilkei sat. családdal egy törzsből ered, ezen Tatamerius vagy még Karachon előtt élt, és ennek előde volt, vagy pedig utóda, — miről adataink nincsenek. Hogy a Lipcsey család törzse Karácson volt, és ettől származott a vele osztályos Bilkey család is, azt Mátyás királynak 1476-ban kelt és a leleszi káptalanhoz intézett osztoztató parancsa is tanusitja, és ebből öt izen az alábbi táblázat is kiderül; az oklevél idevágó szavai ezek: Exponitur nobis in personis Michaelis et Lazári, filiorum Stephani, filii Zerechen, filii Karachon Bylkey de Lipche, quomodo ipsi cúm Stephano Illés de Bylke, ac Joanne et Georgio filiis ejusdem, Andrea filio Ioannis, Michaele et Stephano Rakolczy filiis Petri Bolond; Stephano, Petro et Andrea filiis Ioannis Gorzó, et Georgio filio quondam Nicolai de eadem Bilke, in possessionibus Bilke predicta, et duabus molendinis ibidem habitis, et Dobroka, necnon tribus partibus possessionis Rakolcz, uno molendino ibidem habito, nec non Myzthyche et Lukova et predii Komar vocatorum, cunctisque earundem utilitatibus omnino in Comitatu de Bereg existentibus, ipsos communiter concernentibus rectam et aequalem habere vellent divisionem etc. . . . Innen az is sejthető, hogy az Ilosvay, Komlósy, Dolhay családok már a törzs Karáchon kora előtt szakadhattak ki e családból; mert ekkor (1476-ban) már csak a Lipcsey, Bilkey, Gorzó és Rakolczy családok voltak osztályosok, és pedig úgy, hogy származások Karáchon-ban öszpontosult.

láddal egy közös törzsből eredt. Oklevél szerint ismert első törzse Lipcsei Bilkei Karácson volt, ki 1260. táján élt. Ettől kezdve a XVI. század közepeig következőleg terjedt le a családfa:

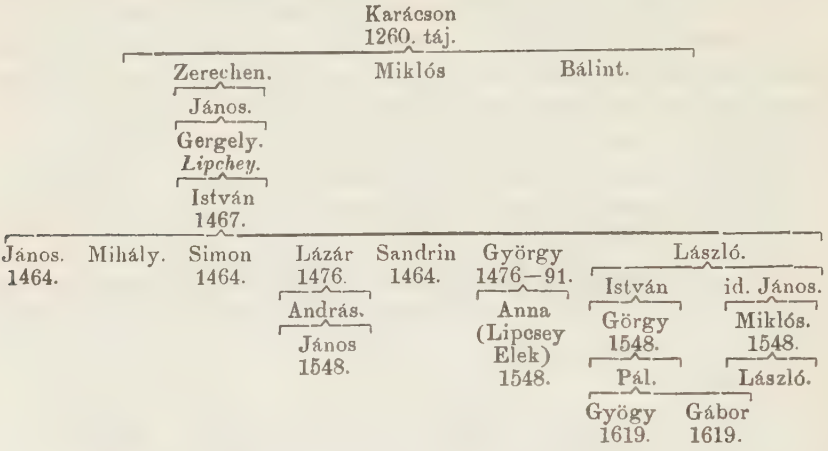

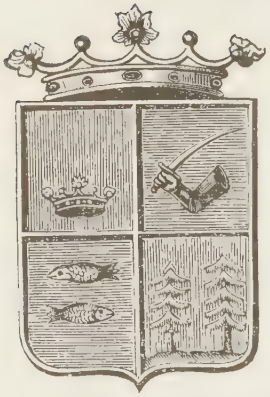

E családfán állók közül Gergelynek fia István, úgy szintén az osztályos Bilkey, Gorzó családbeliek 1467-ben Máramaros megyei Ökörmező, Ripina, Kelecseny, Vizköz helységek felét Dolhay Ambrusnak és fiának vallják be a Leleszi Convent előtt, 1476-ban pedig — mint az alúl látható jegyzék előadja, — Istvánnak fiai a vérrokon és osztályos Bilkey, Gorzó és Rakolczy ágakkal osztoznak a Bereg megyei Dobroka, Rakolcz, Misztice, helységbeli és Komár pusztai birtokon.

Ugyan e családfán áll Lázárnak unokája János, ki „de Ujhely“ irta magát, és György leányának Annának férjét Lipcsey Eleket akkori Bereg megyei főispán és munkácsi várkapitány Büdy Mihály által hatalmasúl elzáratta, s bárha ártatlanságát kimutatta, míg 35 aranyat le nem fizetett, ki nem ereszté; mely hatalmaskodás végett I. Ferdinand király Büdy Mihály halála után annak fiát idézteté, valamint Lipcsey Jánost, és társait [1]).

Szükség még megemlitenünk, hogy a család eldődei már a Bilkei és Lipcsei uradalmakat magában foglaló alpesi tractusokra I. Lajos királytól úgy annak nejétől Erzsébettől, utóbb Mária királyasszonytól is

[1]) Leleszi Convent okmánya.

új adomány levelet kaptak, és ebben 1412-ben Zsigmond király által is megerősitettek.

A följebbi táblázat megszakadása és a következő családfa közötti hézagot a család levéltárában őrzött iratok, nevezetesen a Leleszi Conventből kiadott okmánylajstromnak nem közlése miatt nem tudhatván kitölteni, kénytelenek vagyunk a családfát a XVII. századtól ott kezdeni, hol az már teljes hitelességgel a jelenkorig következőleg terjed le:

II. tábla.

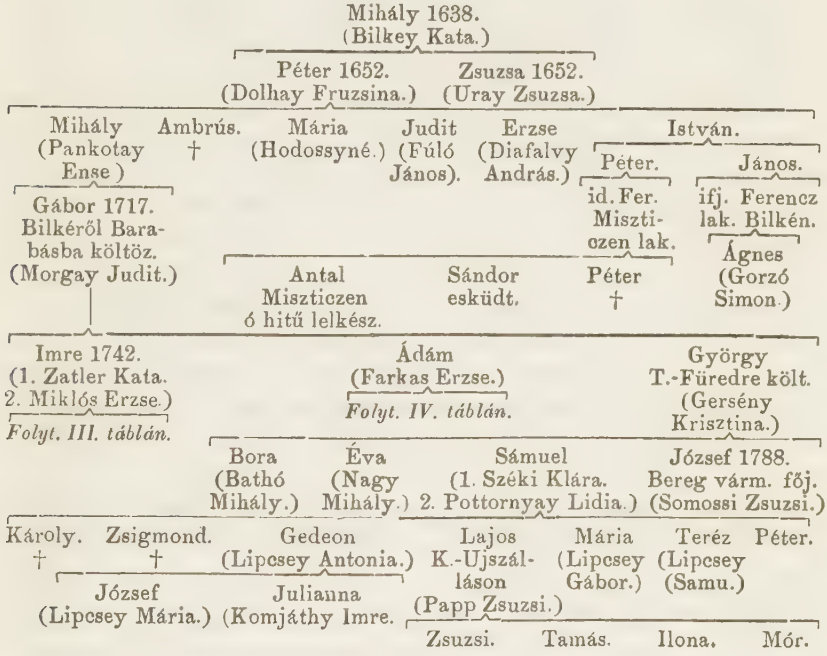

III. tábla.

IV. tábla.

Ádám, *ki a II. táblán.*
(Farkas Erzse.)

Mihály (apáthi Kopóczy Zsuzsi.)	Imre. †	József (Szakoly.)	Éva 1859 (Vass György.)	Anna (Egyedfy.)	Julianna (Lövey Gyüögy.)	Kata (Szegedy.)

Mihály, †	Imre. †	József (Bessenyey Zsófia.

Györ (Komjáthi Florentin.)	Flóra (Szathmáry Gábor.)	András (Pápay Zsófia.)	Sámuel (Lipcsey Teréz.)	Dénes (Vajda Eszter.)

Mihály.

A II. táblázaton-álló Mihály Bereg megye esküdtjévé választatott 1634-ben, Gyermekei Péter, nővérével, Zsuzsánnával Uray Miklósnéval 1652-ben osztozott. Nevezett Péter 1663-ban szintén esküdtté lőn. Péternek gyermekeinél két ágra szakadt a család, azonban az egyik ág, az István ága, melyből Antal Miszticzen ó hitű lelkész volt, — már kihalt; a másik ág Mihálytól jő le, ki nőül Pankotay Györgynek, alpári Szemere Annától való leányát Erzsébetet vette nőül, ettől született Gábor, ki Bilkéről Barabásba költözött, és 1717-ben Bereg megyében nemességét kihirdettette, Morgay Gábornak leányát Juditot vévén nőül, három fia Imre, Ádám, és György által három most is élő ágazaton terjeszté le ivadékát. Ezek közűl a legutóbbi György, Tisza-Füredre költözött, és ivadékának ezentúl T.-Füred lett főfészke, 1792 ben Bereg vármegyétől nemesi bizonyitványt vett ki. Gerzsényi Zsigmondnak leányától Krisztinától származott ivadékait a II. táblán láthatjuk; és a most élők közűl többen léptek a hivatalos pályára; Imre 1845-ben, Péter pedig 1848-ben Heves megye első alügyésze volt és a forradalomban mindkettő tevőleges részt vévén, fogságot is szenvedtek. Imre ágát a III.; Ádámnak ágát pedig a IV. táblázaton láthatjuk; és Imre ága szintén nagyobb részben T.-Füreden székel.

A család tagjai a legrégiebb időktől kezdve folytonosan viseltek Bereg vármegyénél hivatalokat. Voltak közűlök ügyész, esküdt, jegyző, szolgabiró, biztos, alispán stb. És ámbár 1570—1814-től birjuk a megyei hivatalokat viselt család tagok névsorát, de mivel azok nagyobb része itt közlött hézagos táblázatainkon elő nem fordúl, csupán a főbb megyei hivatalt viselőket kell megemlitenünk. Igy Lipcsey Gergely 1638 ban tesz jelentést a vármegye előtt mint egyik volt országgyülési

követ. Ugyan ő már előbb 1636-ban, valamint 1638-ban is alispánúl helyettesitetett. Ugy látszik — e Gergely volt, kinek neje Szuhay Anna, előbb Becsky László özvegye, 1638-ban Szatmár megyei Danyádon Penyigén és Nagy-Szekeresnek fele részébe kir. adomány mellett beiktattatott [1]).

Lipcsey id. György 1638-ban Bereg vármegyei szolgabiróvá választatott, és 1639. és 1640-ben is megerősitetett.

L. Sándor 1651-ben alispánul jelöltetett ki.

L. Péter 1667-ben táblabiróvá esküdtetett föl L. Ferencz 1677-ben szolgabiró volt.

L. József 1784-ben alügyész, 1785-ben aljegyző, 1793-ban főjegyző, 1798-ban alispánul is kijelölve, 1802-ben törvényszéki ügyekben helyettesitett alispán, miután az elválasztott követségi állomásról lemondott, 1707-ben csakugyan mint követ képviselte megyéjét az országgyülésen. 1809-ben a helv. hitv. tractuális fő Curátora volt.

L. Jánosnak fia Zsigmond kapitány volt a franczia háborúban 1798-ban.

A Lipcsey család jelenleg Bereg, Heves, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa vármegyékben, és Nagy-Kunságban székel, és nagyobb részben reform. vallású Szatmár megyében e azázad elején József Danyádon, N. és Kis-Hódoson, Gacsályon, Milótán és Paládon birt [2]).

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja, — azonos az Ilosvay, Komlósy, Gorzó családokéval; t. i. a négyfelé osztott paizs 1. osztályának vörös udvarában arany korona; a 2-ik osztály kék udvarában könyöklő kar kivont kardot villogtatva; a 3-ik osztály vörös udvarában két magas zöld élőfa, a 4-dik osztály kék udvarában két egymás alatt és egymással ellenkezőleg úszó hal látszik.

Lipcsey család. (Nagy-Lucsei †.) A Nagy-Lúcsei Lipcsey családról, mely már kihalt, — mint a Nagy-Lúcsei Dóczy családnak egyik ágáról már tétetett említés e munka III. köt. 335. stb. lapján; még is ez ágról szükséges, hogy itt is megemlékezzünk, miután ez ág a Lipcsey nevet határozottan viselé. Eredete következő: a Nagy-Lúcsei családból Ferencz, ki Dóczy nevet vett föl, unóka testvérével, Dömjénnel (Damianus) megosztozván, kétfelé oszták a Zólyom megyei Lipcse várát, honnan Dömjén ága a Lipcsey nevet vevé fel.

---

[1]) Szyrmay Szatmár várm. II. 222. 233 246.

[2]) Ugyanott.

Nevezett Dóczy Ferencznek fiai: Miklós, Gábor, 1550-ben azért tiltakoznak még ekkor felváltva hol Dóczy hol Lipcsey néven nevezett Jánosnak fiai III. Orbán és László ellen, hogy ezek felénél többet birnak Lipcse várából a följebbi osztály daczára, holott Dömjénnek fiai János és II. Orbán gondatlansága miatt Lipcse vára elveszett vala [1]), és ennélfogva nevezett tiltakozók — bár hogyan egyezett anyjok Lipcsey Jánossal és III. Orbánnal, — ezeket megintették és megidézék [2]).

Ámbár a család nemzedékrende az idézett helyen együtt közölve van, még is kell hogy a Dóczyak Lipcsey nevű ágazata itt álljon nagyobb világosság okáért, a mint következik:

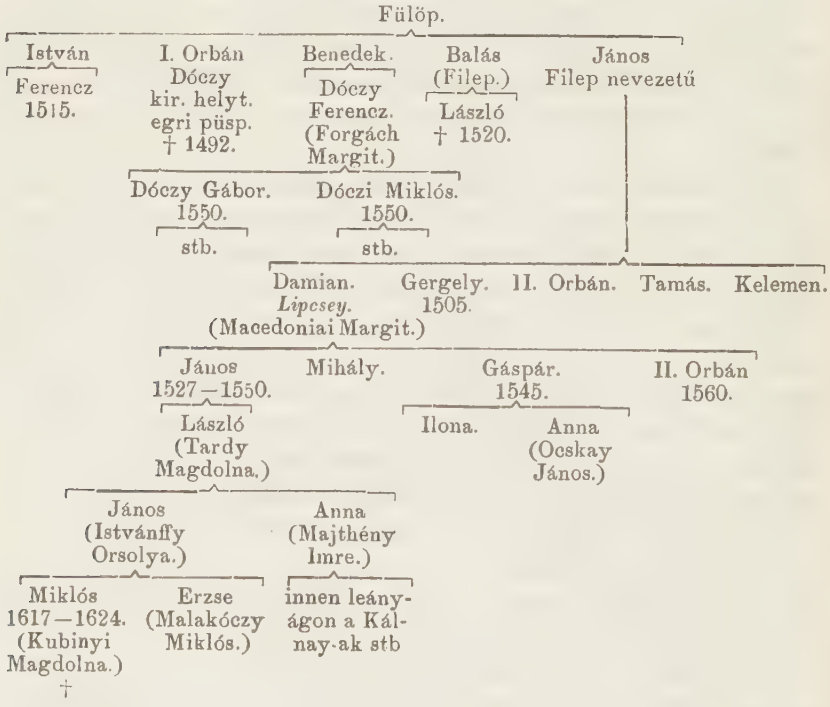

[1]) T. i. Turri Kristóf idegen hűtlen kapitány foglalta el, mint az 1542: 10-ik, 1542: 6: beszterczei, és 1545: 26. törv. czik. is mutatja; és igy az érintett oklevélben már csak a várhoz tartozó javak birtoklása értetik.

[2]) Sz.-benedeki Convent Fasc. I44. nro. 32. Az oklevél kivonata ez: „Admonitoriae evocationiae pro Nicolao et Gabriele filiis Francisci Dóczy de Nagy Luche, super eo, quod licet castrum Lipcse in Cottu Zoliensi divisionetenus interdictum Franciscum patrem eorundem ac Damianum Lipcsey in duas aequales

1545-ben Lipcsey János és Gáspár, valamint Dóczy László és Gábor kir. parancsot szereznek Turry János és Antal ellen, azon családi levelek kiadása végett, melyek Lipcse várának Turri Kristóf által történt elfoglalásakor nálok maradtak [1]).

1550-ben Lipcsey János, Gáspár és Orbán tiltakoznak azon egyességi szerződés ellen, melyet anyjok Maczedoniay Margit, néhai Lipcsey Dömjén özvegye, Forgách Margittal Dóczy Miklós és Gábor anyjával kötött [2]). Ugyan ez évben nagy-lucsei Lipcsey János tiltakozik nevezett özvegy anyja Maczedoniay Margit ellen azon szerződés ellen, melyet Forgách Margittal Revistyei és Saskői javak iránt kötött [3]).

1560-ban nagy-lúcsei Lipcsey Orbán tiltakozik Dóczy Miklós és Gábor juhainak elhajtása végett [4]).

Lipcse várát többé a család vissza nem kaphatá, noha az 1599. országgyülés 31. törv. czikkében kimondá, hogy az, idegeneknek törvénytelenül adományoztatott, és noha az 1608-ki k. e. országgyűlés 23. törv. czikkében határozá, hogy az nem lévén végvár, belőle a külföldi őrség kivonassék, és a németektől megváltassék. Már 1622-ben a Lipcseivár uradalmával együtt rimaszéchi Széchy Györgynek adományoztatott, de a beigtatásnak ellentmondtak Dóczy Menyhért és Mihály, és az utolsó Lipcsey Miklós [5]).

Nevezett Miklós, a Lipcsey család utolsó férfi sarjadéka, 1624—1626. között elhalván, özvegye Kubinyi Magdolna a Saskői uradalomra nézve 1626-ban Dóczy Istvánnal, Mihálylyal és a Lipcsey család leány ágon álló utódaival egyességre lép [6]); de ez évben tiltakozik is ellenök, hogy az egyességet felbontani akarják [7]). Azonban 1628-ban már teljesen átengedi nevezetteknek a saskői várat és uradalmat [8]).

---

partes sequestratum fuerit, tamen postquam per incuriam Joannis et Urbani filiorum eiusdem Damiani Lipcsey, dictum castrum amissum fuerit, ut ut cum sua matre eatenus eventum sit, nihilominus exponens infra suam ratam possideret, contra Urbanum et Ladislaum filium Joannis Lipcsey".

[1]) Sz.-benedeki Convent. Fascic. 125. nro. 23.

[2]) Ugyanott, Fasc. 22. nro. 16.

[3]) Ugyanott, Fasc. 29. nro. 17.

[4]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 144. nro. 33.

[5]) Ugyanott Fasc. 7. nro. 35.

[6]) Ugyanott Protocol. L. p. 15.

[7]) Ugyanott Prot. L. p. 6.

[8]) Ugyanott Fasc. 46. nro. 20.

Lipcsey család. (Fejérvári.) Az előbbi családoktól ismét egészen különböző Fejérvári Lipcsey család, mely Erdélyben élt, és melyből Lipcsey György, ki rationista volt Apaffy Mihály fejedelem alatt, s kitől a fejedelem négyezer forintot csikart ki [1]); nejétől Benedeky Katától leánya Katalin, kit Inczédy Mihály 1679. febr. 25-én jegyzett el feleségül [2]).

Lipcsen család. Gömör vármegye czimerleveles nemes családai között áll [3]).

Lipich család. Győr és Vas megye nemes családai sorában áll; közülök Lippich Boldizsár 1749-ben Vas várm. alispánja.

Lipkay család. Lipkai Dávid 1755-ben M. Teréz királyasszony által czimeres nemes levélben nemesítetett meg [4]).

Czimere először vizirányosan kétfelé oszlik, és a felső vörös udvarban arany-oroszlán lépegett, első fölemelt jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs alsó része ismét függőlegesen kétfelé oszlik, jobboldali kék udvarában egy ezüst, vörösszinű diadémből három fehér strucztoll emelkedik ki, a baloldali fehér udvarban pedig természetes szinű rák látszik, melyen fekete holló áll, a rák ollóját csipkedve. A paizs fölötti sisak koronájából fehér talárban szárnyas angyal emelkedik ki, kinyujtott jobb kezében a szenvedés arany-keresztjét tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös.

Liplyanics család. A czimeres nemességet Liplyanics Ferencz nyerte 1793-ban I. Ferencz királytól. — Czimere először vizirányosan kétfelé osztott paizs, az igy képzett jobboldali arany udvarban a baloldalból kétfejű fekete sasnak fél testrésze látszik, körmeivel egy kettős keresztet tartva; a baloldali vörös udvarban egymás fölött két ezüst kék szinnel koczkázott szelemen látszik. Az alsó ezüst udvarban egy felforditott V betű alakú szelemen áll, körűle három kinyilt rózsa piroslik. A paizs fölötti sisak koronáján szétterjesztett testtel egyfejű fekete sas áll. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös.

Lipovniczky család. (Lipovnoki.) Egyike legrégiebb nemes családainknak, mely a kihalt Helbényi és kórosi Koncsek, és élő kórosi Kórossy és rajcsányi Rajcsány családdal egy törzsből ered, és pedig azon Bokontól, kinek életkora Szent-István és I.

---

[1]) Bethlen Miklós önéletirása. Kiadta Szalay L. 461.
[2]) Lásd Inczédy Pál naplója 5. lap.
[3]) Bartholomaeides C. Gömör 145.
[4]) Collect herald nro. 265.
[5]) A'dámi Scuta gentil. tom. VI.

András királyok idejére esik. Mint ágaznak szét ezen Bokon-tól a Lipovniczky családdal együtt a nevezett családok [1]), azt már a Koncsek családnál e munka VI. köt. 330. lapján, valamint a Kórossy családnál 373. lapon kimutattuk; és még bővebben elé lész az terjesztve a Rajcsányi családnál, hol egyszersmind a törzs-apákról is a történelmi adatok kijeleltetnek; miért is az olvasó e végett a Rajcsányi névhez utasítatik.

A Lipovniczky családnak a közös törzstől kezdve eredeztetése következő:

I. tábla.

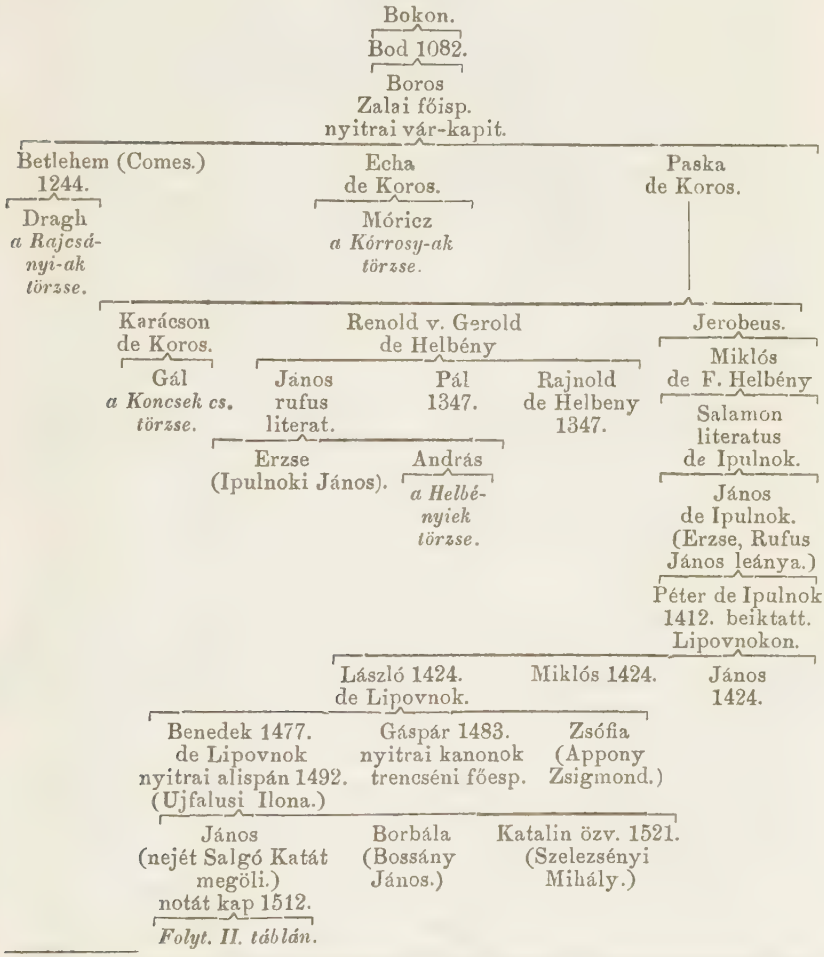

[3]) A Helbényi család ismertetése és nemzékrende kimaradt illető helyéről, majd hozandja azt a Pótlékkötet.

II. tábla.

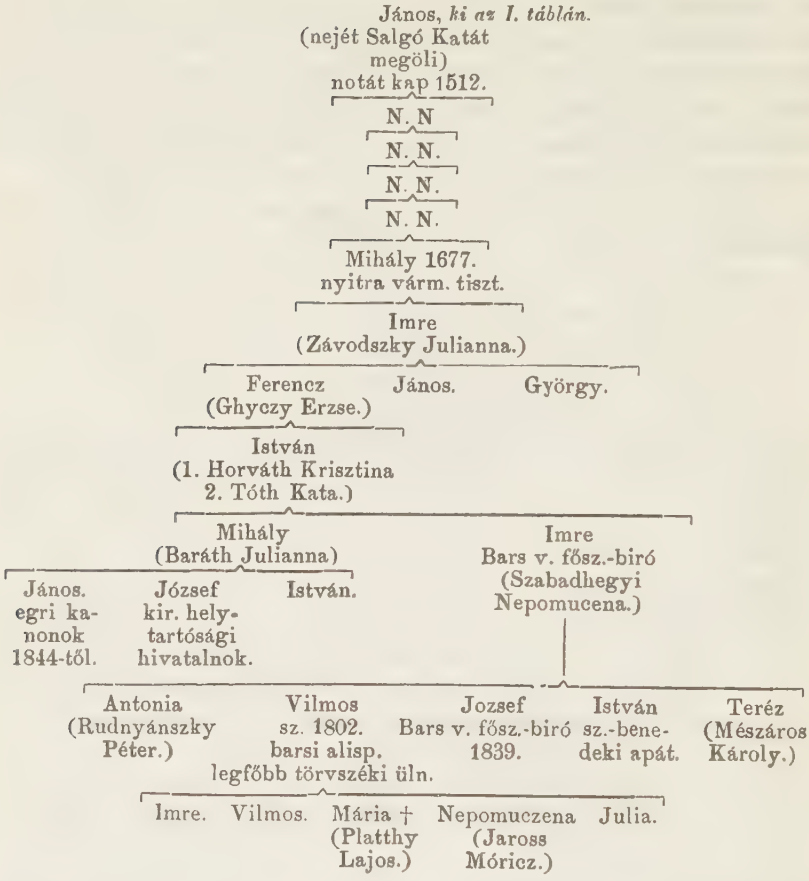

A táblázaton — mint látjuk — Paskának fia Jerobeus az, kitől a Lipovniczky család eredett. A Nyitra megyei Lipovnok helységet Bethlehem kapta több birtokkal együtt 1244-ben, az osztályok által — ugy látszik — hogy Lipovnok a Renold, vagy Gerold fiának János, ki rufusnak és literatusnak is neveztetett, jutott; azonban ezen Jánosnak leányát feleségül vevén Jerobeusnak unokája Salamon literatus de Ipulnok, igy jöhetett ez ágra Lipovnok helysége; annyi bizonyos, hogy Salamonnak János fiátóli unokája Péter már de Lipovnok iratott, és 1412-ben Lipovnokon be is iktattatott. Péternek egyik fia volt László, kinek gyermekei közül Benedek 1491-ben Nyitra vármegye alispánja volt, testvére pedig Gáspár mester 1498-ban trencséni főesperes és nyitrai kanonok volt. Azonban Benedek fiá-

ban János ban a Lipovniczky családot nagy csapás érte, ugyan is ez, emlitett feleségét Salgó Katalint éjjel meg fojtván, ezen szörnyű tette által hűtlenségi bélyeggel sujtatott, és Kóroson, Kis-Dovoránban, Lipovnokon fekvő birtokait Tőkés-Ujfalussy Mátyás kérte föl és nyerte adományban, azonban a beiktatásnál ellentmondtak a más ágon álló osztályos atyafiakon kivül Jánosnak nővérei is, és egyességre lépvén, a Lipovnoki részt Zsófia Apponyi Zsigmondnénak, és János nővérének Borbálának (Bossányiné) és Katalinnak (Szelezsényiné) örökösei nyerték meg 1512-ben.

E szomorú csapást a Lipovniczky család több mint egy századig sinylé meg, úgy hogy ez időtől századon túl emlékét is alig találni, és innen a hézag a táblázaton is, míg végre 1677-ben Lipovnoki Lipovniczky Mihályt ismét Nyitra vármegye tisztviselői sorában találjuk. E Mihálytól jő le a mostani nemzedék, mint azt már a táblázat mutatja. Mihálynak utódai közül Imre már Bars vármegyében lakott és ott főszolgabiró volt. Csallóköz megyeresi Szabadhegyi Nepomucenától fiai közől József szintén barsi főszolgabiró volt 1839-ben, meghalt 1860. oct. 3-án Csöröghön Vácz mellett. Testvére Vilmos 1802. maj. 20. szül. A. Maróthon, szintén megyei hivatalra szánván magát, főszolgabiró, 1839-ben alispán és országgyülési követ, utóbb a hétszemélyes tábla ülnöke, s udvari tanácsos lőn, a forradalom után a sopronyi főtörvényszék elnöke, jelenleg (1860.) cs. kir. kam. és a cs. kir. legfőbb és semmisitő törvényszék elnöke. Gyermekeit a táblázat mutatja. Testvére István a forradalom előtt alesperes és komáromi plébános, most az Esztergam érsekmegye könyvtárnoka, s apátúr.

Lipovszky család. A nemes Lamos család egyik vezeték-neve, mely önállólag is használtatott. *Lásd Lamos család.*

Lippay család. (Zombori.) Talán e család őseinek egyike volt azon Lippay János deák (azaz litteratus), ki 1526-ban Tomori Pál érsek alatt katonáskodott. és ki Budáról a mohácsi ütközet előtt Pétervárad oltalmára szállittatott [1]).

Egy század mulva a királyi személynöki méltóságban találjuk Lippay Jánost, ki 1604-ben majus előtt lőn Personalis [2]), meghalt 1616-ban. Nejétől Landovicz Serényi Máriától [3]) egyik fia Gáspár előbb mint országbirói itélő mester [4]), 1649-ben már kincstári el-

[1]) Engel Monumenta Ungrica. 201.

[2]) 1604: 15. 1608: 12. törv. czik. 1606-ban aláirá a bécsi békekötést is.

[3]) Lehoczky Stemmat. II. 227.

[4]) 1635-ki 33. 57. 60. 72: törv. czik.

nök [1]) bő alkalmat nyert vagyonosodhatni, és birtokait szaporíthatni, e tekintetben főleg Bars vármegyében terjeszté ki igyekezetét, már 1644-ben birta a Dócziaktól megszerzett Giblét és arra kir. megegyezést vitt [2]) 1647-ben Dóczy Menyhérttől és Lászlótól kiváltási jogot szerzett [3]) a Bars megyei Rudna, Ihras, Kelecsény és kopaniczai birtok kiváltására és azokat 300 arany forinton magához váltá [4]) 1648-ban egyességre lép Dóczy Menyhérttel Saskővár iránt is [5]), és abba meg ez évben be is iktattatott, de ellent mondott Dóczy László [6]); ugyan ezen évben Dóczy Menyhért visszahúzza a Revisnye vár iránt vele kötött csere szerződést is [7]). 1649-ben a Dóczyakkal együtt ellent mond Zólyom megyei Lipcse várába Széchy Katalin özvegy Liszthy Jánosné és gyermekei beiktatásának [8]). 1652-ben Vizkelethy Máriától Dóczy Mihálynétól zálogba vesz Kopaniczán két telket [9]). 1654-ben Kayser Fruzsina özvegy Dóczy Zsigmondné Saskővárát és tartozékait vallja be Lippay Gáspárnak 700 arany forintban [10]). 1645-ben Lippay Láspár a bárók sorába emeltetett [11]). Ugy látszik 1654-ben halt meg, mert az 1655-ki országgyülésen a 99. törv. czikben már örökösei anyjok számadásától fölmentetnek.

Gáspárnak testvére György papi pályára lépvén, veszprémi püspök, innen 1647-ben egri püspök és kanczellár, 1642-ben pedig esztergami érsek lőn. Ő alapitá az egyetemnél a jogtani kart. Meghalt 1666. jan 3-án [12]). Végrendeletében testvére gyermekeiről Imréről, Jánosról és Györgyről is megemlékezett [13]).

A családfa következő:

---

[1]) 1649-ki 74. törv. cz.
[2]) Sz.-benedeki Convent fasc. 117. nro. 38.
[3]) Ugyanott Protoc. N. pag. 68.
[4]) Ugyanott Protoc. N. Pag. 71.
[5]) Sz.-benedeki Convent Prot. N. p. 121.
[6]) Ugyanott Prot. N. p. 157.
[7]) Ugyanott Prot. N. p. 161.
[8]) Ugyanott Fasc. 33. nro. 14.
[9]) Ugyanott Prot. O. p. 47.
[10]) Ugyanott Prot. O. p. 113.
[11]) Lehoczky Stemmat. I. 169.
[12]) L. Quinque Lustra Lippaiana. Tyrnav. 1723. Schmith, Archi Episcopi Strigon. II 376—393. — Katona Hist. Critic. XXXIII. 649. etc.
[13]) Lásd végrendeletét Kaprinai Mss. A. tom. XLI. p. 162.

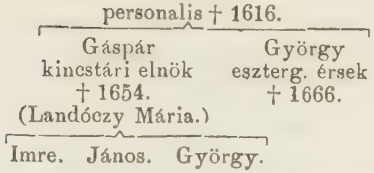

Gáspárnak fiai György és János 1659-ben az országgyüléshez folyamodtak Selymecz város polgárai ellen, kik kis-iblyei curiájokat erőszakosan megtámadták; mely ügynek elintézésével az ország nádora bizatott meg azon évi 111. törv. czikben.

A család 1680-ban kihalt [1]).

Czimere — mint az érsek több pecsétén látható — a paizs kék udvarában zöld téren két szemközt álló koronás oroszlán, közöttök egy oszlop áll, tetején koronával, melyet az oroszlánok lábaikkal tartanak.

Lippay család. Trencsin vármegyében előfordúl a nemesi lajstromban 1690-ben Lippay Miklós, a kaszai uradalomban.

Lippay család. Lippay Ferencz 1792-ben I. Ferencz király koronázásakor nemesitetett meg.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső osztály arany, az alsó ezüst udvart mutat, a paizs alyján zöld dombon grif ágaskodik, szájában iró tollat, első jobb lábában pedig egy vörös nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között vörös mezű kar könyököl, kivont kardot villogtatva, kardja éle előtt két-, alatta pedig egy arany csillag ragyog. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-vörös [2]).

Lipthay család. (Kisfaludi báró és nemes.) Törzsökös magyar család, melynek eredetét biztosan a XIII. században a tatárjárás utáni időszakig, mintegy 1263 ig fölvihetni. Eredetét Liptó vármegyei Lubelle helységből veszi [3]). A család első tudható törzse Myloth Liptó megyében Likva helységet birta, és azt birták fiai, és unokái is, míg Mylothnak fiai Zaad és ennek testvérei Likva helységért csere adományban 1341-ben Robert Károly királytól Lubelle helységet nyerték [4]); és ez időtől a család tagjai magukat 1435-ig „de Lu-

[1]) Lehoczky Stemmat. II.

[2]) Collect Herald. p. 131. és Adami Scuta gentil. tom. VI.

[3]) L. Lubellei és Kisfaludi Lipthay család nemzékrende és oklevelei f. győri Nagy Iván által. Nyomt. Pest 1858. Ez okadatolt munkára támaszkodván, a sűrű idézések ezen ismertetésnél nélkülözhetők.

[4]) L. „Liptói Regestrum" A magyar tud. Akademia Magyar történelmi tára. IV. kötet. 3 - 42. lap.

belle“ nevezték, és irták. Nevezett Zaadnak fia, Fülöp, hogy a környék nevezetesebb egyénei közé tartozott, onnan kitetszik, mivel 1355-ben a Kubinyi család egyik ősének adományos igtató kir. parancsában királyi emberül neveztetett. És nevéről Fülöpről (Philippus) utódai egy ideig Philpes de Lubelle néven voltak ismeretesek [1]).

Fülöpnek fia I. Miklós (Philpes de Libelle) 1391-ben élt, midőn Bebek Imre országbiró Liptó vármegye nemességének birtokjogát vizsgáló törvényszéket tartott, hol nevezett Miklós a följebbi adatokat tartalmazó kiváltság leveleit szintén fölmutatá. Fia I. Bálint már „Philpes Lipthay de Libelle“ névvel iratott, és 1435. év előtt halt meg; Ennek fiai II. Miklós és I. Péter Zsigmond királynak hadi szolgálatokat tőnek, érdemeikért 1435-ben Borsod megyei Szemere helységet és Heves megyei Andornok pusztát nyerték adományban. Ezenkivül a két testvér több birtokot is szerze, igy többi között birák Nógrád megyében is Gerege és Kisfalud helységet is, mely előbbi helység I. Péter ágának jutott, és azt birta kifogyásaig, és ez ágazat előnevül geregeinek irta magát, Gerege helysége pedig a család nevéről Lipta-Geregének neveztetett és neveztetik máig.

II. Miklós osztályban Kisfaludot nyerte, és tőle eredt a család azon ivadéka, mely máig is több ágazaton él. E két testvér tehát t. i. I. Péter és II. Miklós kiszakadván Liptó megyéből, joggal Lipthayaknak neveztettek, a minthogy is nálok látjuk e nevezetet először használatba léptetni.

Mint származott le a család az első tudható Myloth nevezetű törzstől, a következő táblázatokon láthatjuk.

I. tábla.

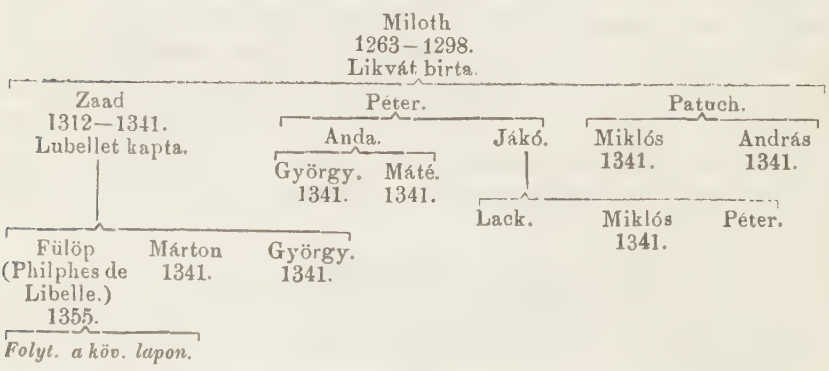

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Ettől egészen külömbözik a szatmármegyei hihalt Filpessy család.

Fülöp, *ki az előbbi lapon.*
(Philpes de Libelle)
1355.

I. Miklós (Philphes de Libelle
1381—1391.

I. Bálint
Philpes *Lipthay*
de Libelle 1435. előtt.

II. Miklós *Lipthay* 1435. adományt.

I. Péter 1435—1470. Lipthay de Gerege.

II. Bálint *Lipthay* de Kisfalud. 1465—1469. palocsai várkapitány.

I. István. 1470. † 1493.

I. János 1482—1494.

I. Gáspár. †

I. György 1482—1494. (vislási Baroch Dora.)

I. Mihály. †

I. László † 1530. (sírköve Gergén.)

III. Miklós. 1482. 1525.

III. Péter. †

III. János. †

I. Zsigmond 1519.

Dorottya 1580. (1. Batthy Fer. 2. Gyöpös Imre.)

II. Mihály.

I. Bernát. 1519.

II. János. † 1526.

Ambrus. † 1519.

I. Farkas. †

I. Kristóf. †

II. György 1494. (Endrédy Bora.

IV. Miklós 1494. † 1539. itélő mester. (Sussalyth Horváth Kata.)

II. Péter 1494. †

I. Tamás 1494. †

Anna 1560. (Pasztorovich Sáffár János.)

I. András 1575. (Mezey Ilona.)

Anna (bágyoni Balogh Mihály.)

III. György orsz. rovásoló Lévai várkapit. 1557—1584. (1. Szelesényi Érsek Dora. 2. Géczy Kata. 3. Eördög Bora.)

II. Bálint 1557. †

I. Imre † 1633. barsi, honti alispán törökorsz. követ. (1. Kálnay Zzófia. 2. Pély-Nagy Kata. 3. Majthény Mária.)

Folyt. II. táblán.

V. Miklós 1584. itélő mester

Zsófia. (Szobonya Józsefné.)

Erzsébet 1619. (Pestvármegyei György.)

Judit 1618. (Baloghy Sebestyén.)

IV. János 1610.

I. Ferencz 1584. 1618.

II. tábla.

I. Imre † 1633. *ki az I. táblán.*
barsi, Honti alispán
törökországi követ.
(1. Kálnay Zsófia.
2. Fély-Nagy Kata.
3. Majthény Mára.)

- V. György 1649. lévai várkapitány † 1657. (1. Litassy Zsuzsa. 2. Dalmady Zsófia. 3. gal. Balogh Anna.)
- II. András. †
- II. István szécsényi várkapit. † 1660. (Bory Judit.)
- Katalin (Verebélyi János.)
- V. János. † 1652.

- I től II. Imre 1654—1667. (Garay Erzse.)
  - III. Imre. † 1728 előtt. (Czéky Bora.)
    - IV. Imre. 1757. †
- 2-tól III. András sz. 1649. † 1714. (1. Szúdi Dúló Anna. 2. Bucsy Erzse.)
  - 1-től II. László 1703 kapitány † 1714 előtt. (nádori Bene Julianna.)
    - III. László. †
    - Bora 1768. (1. Buócz N. 2. Bíróczy Ádám.)
      - V. Zsigmond 1813. (Kondé Anna.)
        - III. Mihály stb.
        - Erzse.
      - Klára (Salix Antal.)
      - Bora (Ábrahámffy József.)
    - IV. András 1714—1759. (Jánoky Anna.)
      - Adalbert 1774. pap.
      - II. Pál. 1774. pap.
      - I. Antal. 1764. † 1800. altábornagy és *báró*. (Obell Anna.)
        - Frigyes báró cs. k. kamárás és kapitány. (Csekonics Karolina.)
          - Augusta (b. Orczy István.)
          - Antal (Almay Gizella 1860-tól.)
          - Béla.
        - Anna csill. k. hölgy (b. Rudnyánszky Sándor.)
        - Erneszina (B. Zedlitz József.
      - Teréz.
    - II. Sándor 1714—1765. (Tapolcsányi Teréz.)
      - Leona (Csekonics János.)
    - Teréz.
    - Juliánna. (Lipthay Lászlóné.)
- I. Sándor sz. 1650. (Görgey Zsófia.)
  - Ádám 1690. † 1707. (Csató A. Mária.)
  - Ilona. †
- III István sz. 1654 †. 1692. (1. Farkas Éva. 2. Raszlaviczay Anna.)
  - *Folyt. III. táblán.*
- V. Imre. †
- Zsófia 1737. (Nagy Istvánné.)
- VI János szül. 1656. kanonok 1715.

III. tábla.

III. István, *ki a II. táblán.*
szül. 1654. † 1692.
(1. hügyei Farkas Éva.
2. Raszlaviczay Anna.)

- II. Ferencz sz. 1677. † 1742 után. (1. Vidovics Kata. 2. Somogyi Bora. 3. Pozsgay Ersze.)
  - IV. Zsigmond 1737. (Szumeray Polexina.)
    - II. Antal 1757.
      - IX. Ján.
    - II. József 1794.
      - Anna (Jankó Vincze.)
      - VI. Zsigm.
- III. Zsigmond sz. 1750. táján.
  - V. György † 1796 előtt. (Horváth Mária.)
  - III. Ferencz 1757—1777.
  - Bora (dicskei Kovács Ignácz.)
- VII. János sz. 1679. tájban † 1738 előtt. (Mednyánszky Julianna.)
  - III. Sándor 1727—1756. (Baross Róza.)
    - I. Pál 1762. (beládi Gyárfás Anna.)
      - IV. Sándor sz. 1767. † 1828. honti alispán kir. tanácsos. (Foglár Anna.)
        - Apollonia sz. 1792. † 1839. (Gyurcsányi Gábor.)
        - Sándor sz. 1793. lak. Maglód.
        - Lajos sz. 1795. cs. k. kapit. és kamar.
        - Mária sz. 1801. (gr. Forgách Pál.)
        - Antal sz. 1802. dulmi püspök és kanon.
        - György sz. 1807. cs. k. kam. és őrnagy.
        - Imre † sz 1814. (gr. Nádasdy Ágnes.)
    - IV. László 1771. (Lipthay Julianna.)
  - I. József. †
  - Gáspár 1738—1757. (Kórossy Anna.)
    - Mária (Podhorszky János.)
    - Johanna. (Majláth Ferencz.)
  - Éva (garanszeghi Géczy László.)
  - III. János szül. 1720. † 1782. G. Ujfaluban. (Biróvszky Bora.)
    - *Folyt. IV. táblán.*

IV. Tábla.

VIII. János, *ki a III. táblán.*
sz. 1679.
† 1738. előtt.
(Biróvszky Bora.)

- I. Károly sz. 1756. (Turcsányi A. Róza.)
  - *Folyt. a köv. lapon.*
- Jozefa (1. Tajnay Pál. 2. Megő Dávid.)
- Veronika (Muszka Ferencz.)
- Anna. †

I. Károly, *ki a IV. táblán.*
sz. 1756.
(Turcsányi A. Róza.)

IV. Mihály	V. András	Gábor	Nepomuczena	Karolina
sz. 1794.	sz. 1796. nov. 30.	sz. 1798	sz. 1801.	sz. 1805.
(1. Sembery Mária.	esztergami	aug. 14.	(Czeitlerné)	(Zámory
2. Fekete Julianna.)	kanonok.	(Horváthy		Sándor.)
		Teréz.)		

Viktor-Móricz. sz. 1828. † 1848.

Leontina.

Gyula	Auguszt	Kornél	István	Anna.
szül. 1827.	sz. 1830.	sz. 1831.	sz. 1834.	sz. 1840.
cs. k. törv.-széki ülnök.	(Barlanghy Hermina.)	cs. k. törvsz. segéd.		
(Tarczalovits Adel.)	Guidó Endre sz. 1858.	(Stáhly Mária.)		
Mária sz. 1858.		Margit sz. 1858.		

Az első kétfelé ágazása a családnak — mint a táblázaton is látjuk, — I Bálint két fiánál II. Miklósnál és I. Péternél történt. Ez utóbbinak, ki a geregei ág alapitója volt, ágazata a XVI. században kihalt és utánnuk Geregén a Mocsáriak örökösödtek 1540-ben. Péternek egyik unokája László Geregen temettetett el, hol a templomban latin feliratú sír irata most is látható.

II. Miklós testvérével I. Péterrel együtt Zsigmond király alatt tett hadi érdemeik tekintetéből Borsod megyei Zemere helységet, és Borsod és Heves megyében fekvő Andornok pusztát nyerték a Bikedi nemzetség magvaszakadtán. II. Miklós meghalt 1470. előtt. fiai közül I. István ága harmad izen enyészett el. Másik fia II. Bálint nyeré Nógrád megyében Kisfaludot, honnan a család előnevét írja. 1482-ben Palocsa várkapitánya volt. Meghalt 1519-dik év előtt. Négy fia maradt, ezek közül II. György leányában halt ki, a másik kettő szintén kihalt. A negyedik fiu IV. Miklós 1519-ben már a királyi kissebb kanczellária itélő mestere volt. Mint János király híve, ettől 1539-ben atyafiával Bernáttal Apcz, Detrefalva és Szántó helységre nyert királyi adományt, azonban Verbőczy István és Szánthóy Péter ellent-

mondtak a beiktatásnak, ezekkel egyességre lépvén, őket Szántón egy, Detrefalván pedig két telekkel kielégité és igy ellentmondásukat visszavonák. 1540-ben már csak özvegye Sussalith Horváth Katalin említetik az oklevelekben. Nevezett özvegy 1575-ben egy magyar osztály levél szerint osztozik két fiával L. Andrással és Györgygyel Andornok, (Heves) Sós-Hartyán, Csalár, Galabocs, Megyer, Sőjpuszta, (Nógrád) és G.-Ujfalu (Bars) helységben. I. András [1]) leányában Annában kihalt. Testvére

III. György 1582-ben Léva várnak gondviselője (Provisor) és Bars vármegyének országos Rovásolója (Dicatora) volt 1572-ben. 1560-ban Nógrád megyei Kazári és Kurtáni pusztákra királyi beleegyező adományt vitt [2]), 1574-ben pedig Mocsáry Gergely és György ellen tiltakozik a végett, hogy ezek a Liptó megyei Lubelle helységet minden jog nélkül Rudolf királytól fölkérvén, abba magukat a Lipthay család sérelmére beiktattaták. Meghalt III. György 1592. táján. Neje három volt: 1. Szelezsényi és kis-terényi Érsek Dorottya, a 2-ik Géczy Katalin, (G. Ferencznek leánya) és a 3-ik Eördögh Borbála, kivel 1571. előtt fogott kezet; és ki őt túl élvén, 1593. dec. 31-én választott bíróság előtt osztozott még néhai férjének előbbi nejeitől született gyermekeivel; kik közül I. Imre Érsek Dorottyától, a többi pedig Géczy Katalintól született. Ezek közül csak a nevezett I. Imre lett a család tovább terjesztője, és egyszersmind a család ujjabb megalapítója.

I. Imre volt a család legjelesebb és legnevezetesebb tagja, nem csak azért, mert mint szerző a család birtokait nagyban megszaporitá, de főleg azért is, mert ész tehetsége s képzettsége miatt korának egyik jelesebb férfia volt. Már fiatal korában (1607-ben) Hont és Bars vármegye alispánja, 1609-ben pedig Hont és Pilis megye országos Rovásolója volt. Az 1619-ki országgyűlésen mint Bars megye követe vett részt, (s ekkor még alispán is) a midőn az országos rendek őt szemelték ki és küldék jun. 8-án kelt utasitás mellett Törökországba követül a Portára [3]); honnan visszajövet uti költségeit is megtérité az ország [4]). 1623-ban Bethlen Gáborhoz szegődött, és ennek részére Léva vár, és

---

[1]) Még ez András birtokos volt Liptó megyében Lubellén is, mert 1536 ban saját és rokonai nevében is tiltakozik e birtoknak erőszakos hatalmaskodás általi elfoglalása ellen a szepesi káptalan előtt.

[2]) Kurtányt 1582 ben a Motsáriak kérték föl.

[3]) M. Akad. Történelmi tár. I. köt. 195 s K. Kazy Hist. libro. III. 174. stb.

[4]) 1622-ki 45. törv. cz.

uradalom kamarai igazgatója volt. [1]). 1631-ben a budai vezér basához járt követül II. Ferdinand király részéről [2]). Mi tömérdek zálog szerzeményeit illeti, azok főleg Bars, Hont, Nyitra, Nógrad és Zólyom vármegyére terjedtek ki, melyek között főleg megemlitendő, hogy Zólyom és Dobronyiva várak felét is megszerzé, és a másik fele is már részére lett volna bevallandó, azonban közbejött halála miatt ezek fiai kezeikből visszaestek az Esterházyak kezeikbe. Birtokain felül még készpénzben 30000 ftot hagya fiainak. Meghalt 1633-ik év elején; és azon évi febr. 23-án végrehajtásba vett végrendelete folytán Léván temettetett. Neje három volt: 1. Kálnay Zsófia, 2. Pély-Nagy Kata (1625-től); és 3. Majthény Mária. Első nejétől három fia és egy leánya; harmadik nejétől pedig egy fia János maradt, ki korán elhalt 1652-ben. Fiai közül:

II. István 1652-ben már Szécsény vára alkapitánya volt, és a szerzésben atyja nyomdokáit követvén, az előbb irt évben Bács vármegyében Sári és Militics helységet kapta királyi adományba, melynek azonban a török háborgások miatt birtokába soha nem juthatott. 1659-ben súlyos betegségbe esvén, valódi keresztény szellemű végrendeletet tett, mely roppant szerzeményeinek is tanuságául szolgál. Meghalt 1660-ban, és Léván eltemettetett. Gyermekei nem maradtak. Özvegyen hagyá hitves társát borfői Bory Juditot, kit utóbb Balassa Ádám vezetett oltárhoz. Testvérei is magnélkül haltak el, kivévén

IV. Györgyöt, ki Léva alkapitánya volt, melyről 1649-ben mondott le. Birtok részét már Pozsony, sőt Mosony megyére is kiterjeszté. Neje szintén három volt: 1. Litassy Zsuzsánna, kitől II. Imre született; 2. neje Dalmady Zsófia, kitől III. András, és I. Sándor vevék származásukat, végre 3-szor 1652-ben nősült Balogh Annával, ki II. Zsigmond, III. András, és IV. János nevű fiainak lön anyjává. Ezek közül csak III. András és III. István terjeszté ivadékát a jelenkorig, a többi vagy magában már, vagy nehány izen túl magbaszakadt.

III. András ága képezi a mai bárói vonalat, azonban e vonalon jő le a Pozsony megyei egyik ágazat is. Ugyan is III. András-nak első nejétől szúdi Dúló Annától született fia II. László, ki 1703-ban kapitány volt, (megh. 1714.) nejétől nándori Bene Juliannától nemzé IV. Andrást, kinek legutóbbi nemzedéke a táblázatról hiányzik, —

[1]) Bethlen eredeti levele, kiadva az idézett „Lipthay Család" czimű munkában.

[2]) Kovachich M. G. Scriptores Minores. I. 45. in app.

és II. Sándort, a ki Tapolcsányi Terézzel szülő-atyja két pap fián kívül I. Antalnak is. Ez katonai pályára lépvén, 1774-ben a Pálffy huszár ezredben már kapitány volt, és jeles tettei s vitézsége által fokonként emelkedve, 1791. előtt ezredessé, a M. Terézia katonai rend lovagjává és végre altábornagygyá és báróvá lőn. Főleg kitünteté magát a török háborúban Kladovánál, honnan a már három napig ostromló törököt visszaverte, Negodinnál szintén vitézül diadalmaskodott, és Olaszországban is fényes érdemeket vivott ki; Elesett Padua mellett 1800-ban, és Chiesa Nuovában temettetett el. 1791. april. 4-én kapta Torontál megyei Gottlob és Lovrin helységet. Nejétől Obell Annától két leánya és egy fia Fridrik cs. k. kamarás és kapitány maradt, kinek ismét két leánya Augusta A. Orczy István özvegye, és Leóna Csekonics Jánosné, és fiai Antal és Béla születtek.

A másik vonal III. Istvánnál veszi kezdetét, és III. Istvánnak két fia II. Ferencz és VII. János által ismét két ágra szakad. Annának ága — úgy látszik — szintén Pozsony vidékén terjedt el; míg VII. Jánosnak négy fia által csak két ágazata, a honti és barsi ág nyúlt le a jelenkorig.

A honti ág III. Sándorral veszi kezdetét, és unokájának IV. Sándornak (sz. 1767. † 1828.) Hont megye egykoron hosszú ideig jeles alispánjának, utóbb kir. tanácsos és kir. udvarnoknak fiaiban él, kik közül Sándor bölcsészeti tudor maglódi birtokos, Lajos cs. k. kamarás s kapitány, Antal volt hétszemélyes táblai ülnök, esztergami kanonok, és dulmi czimzett püspök, György cs. kir. kam. és őrnagy élnek.

A barsi ágazat VIII. Jánostól terjed le; és unokái közül V. András esztergami sz.-egyházi főesp. és kanonok, 1860. dec. óta cz. püspök, és helytart. tanácsos stb. és testvére Gábor él, kinek gyermekeit a táblázat mutatja.

A család czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali osztály vörös udvarában zöld téren balra fordulva hátulsó lábain egy medve ül, első ballábával három fehér rózsát tart; a jobboldali osztály kék udvarában zöld téren egy vörös rnhás magyar vitéz áll, könyökben elvágott jobbkezével egy zászlót szorítva magához, balkezében pedig kivont kardot tartva A paizs fölött sisak és azon korona van, honnan a foszladék hullamzik le, jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Liptay család. (Keresztes-komlósi és Pósacsécsi †.) A följebbi Lipthay családon kivűl, még egy másik hasonnevű család virágzott főleg Sáros vármegyében, birtokai pedig e megyén kivűl kiterjedtek Zemplin, Abauj, Zólyom sőt Szatmár megyékbe is. Eredetét bár

bizonyossággal meg nem határozhatjuk, de neve igazolja szintén Liptó megyéből származását, sőt miután Liptó megyében két Lubelle vagy Libelle helység van, és már az 1391-ki liptói regestrum [1]) szerint is a két helység birtokosai külön külön igazolák jogaikat, nem lehetlen, hogy azon Keresztúri Miklósnak fia János, ki a Libelle földre vonatkozó birtokjogait László és Róbert Károly király levelei elémutatásával igazolá, ezen később Sárosba szakadt k.-keresztúri Liptay család őse volt, azonban elhagyván a bizonytalan tért, soroljuk elé azon Liptay-akat, kiknek neveikkel okmányok ismertetnek meg.

Már a XIV. század végén említetik Liptay Gergely, kinek Al-Csebi Mártától született leánya Ilona, 1418-ban rokonának szintén az Al-Csebi családból eredt Annának Bethlen János nejének leány negyed és nász-ajándok és hozományképen örökösen átadja Zemplin megyében fekvő Al-Cseb, Gathal, Vendéghi és Porgor-allya helységbeli birtokrészeket [2]).

1479-ben és 1482-ben Sáros megye alispáni székében találjuk keresztes-komlósi Liptay Benedeket [3]), ki ellen 1478-ban Semsei László és János tiltakoznak a k.-komlósi erdejökben emberükön elkövetett hatalmaskodás miatt [4]), és a miatt is, hogy Medgyesen kertjüket fölégetteté [5]). Benedek 1513-ban már nem élt, midőn özvegye Agóczy Advigától született leánya, Liptay Anna Zemplín megyei homoki és lukai részbirtokait, úgy néhai anyjának atyja Agóczy György után leány-negyedűl jutott agh-csernői, kis-visnyói bacskói, szécsi, és agóczi birtokrészeit a Pálos szerzet kolostorának adományozta [6]). Másik leánya Hedvig volt, ki 1536-ban néhai Liptay Leonard után Liptó és Zólyom vármegyében őt leány negyed-képen illető javakbóli kielégítéséről bevallást tesz [7]). Úgy látszik, hogy nevezett Leonard nagyatyja volt.

Benedeknek — úgy látszik — testvére volt ker.-komlósi Liptai Miklós, ki 1508-ban Nagy-Mihályi György deáktól 200 arany-

---

[1]) Történelmi-tár IV. köt. 18.

[2]) Leleszi Convent Actorum nro. 42.

[3]) Catalogus manuscriptorum Biblioth. Széchenyiano Regnicolaris I. 7. Lehoczky Stemmat. I.

[4]) Leleszy Convent Fasc nro 17.

[5]) Ugyanott Fas, nro 18.

[6]) Ugyanott, Actorum nro 222.

[7]) Szepesi káptalan Protoc. 1522. Ind. 2. fol. 111.

forintért Sáros megyei egész nempthi, k.-komlósi részbirtokot zálogképen megszerzette [1]) 1510-ben pedig hasonló jogon Zemplin megyében Abonban curiát s részbirtokot vett 400 aranyforintért nemes Aboni Pétertől [2]). Neje Charnawoday Katalin [3]), 1541-ben már özvegy volt; ettől fia Leonárd, ki 1517-ben Liptó megyei Kvacsán, Sáros megyei K.-Komlós, Karácsonymező, Vaspatak, Páskics, Gyralt, Morgonya, és Zólyom megyei Zaazfalva, Németfalva, Zennicza. Kremnicska, Persan, Matyakov helységbeli birtokrészekre adománylevelet vitt, és azokba beiktattatott [4]); 1542-ben Zólyom megyei Szent-Jakab, Tasfalva, Németfalva stb. helységbeli birtokrészeit Beszterecze-Bánya városának vallja be; [5]) 1543-ban Katalint, Liptay Gábor özvegyét Szatmár megyei Kazar helységbeli eladásától tiltja [6]); továbbá Erzsébettel néhai Liptay Miklós özvegyével együtt, Liptay Erzsébetet, Zritthei Gábor hitvesét a Szatmár megyei Kazar, és Ugocsa megyei Halmi, Hunstvárallya, Turcz, Bábon helység és Rast pusztabeli birtok eladásától tiltja [7]). Ugyanezen évben nejével Charnawoday Erzsébettel együtt anynyiszor nevezett Szatmár megyei Kazar Helységbeli birtokuk iránt óvást tesz [8]). Meghalván nem sokára neje Charnawoday Erzsébet, másodszor nőül vette Raszlaviczay Benedek leányát Katalint, és, ezen viszonynál fogva, 1547-ben nejének testvérei Raszlaviczay Ferencz és Leonard között, és Liptay Leonard neje Raszlaviczay Kata között birtokaik iránt barátságos szerződés köttetett [9]). Leonard 1559-ben már nem élt, midőn özvegye Raszlaviczay Kata, Pesthi Ferencz deák (litteratus) ellen tiltakozik, mivel ez néhai férjének L. Leonardnak javait névszerint a kvacsáni, keresztes-komlósi, vas-pataki, karácson-mezei, francz-vágási (Sárosban), továbbá kremniczi, malachoi (Zólyomban) stb. helységbeli részbirtokait maga részére fölkérte [10]).

---

[1]) Leleszi Conv. nro. 42. anni 1508.

[2]) Ugyanott nro. 102. anni 1510.

[3]) Charnawoday Egyednek leánya és előbb Artandy Tamás özvegye.

[4]) Szepesi káptalan Scrin. 7. Fasc. 1. Miscellaneorum diversorum Comitatuum Fasc. 1. nro. 17.

[5]) Ugyanott Prot. 1522. Ind. 2. fol. 36.

[6]) Ugyanott — 1522. Ind. 2. fol. 44.

[7]) Ugyanott — 1522. Ind. 2. fol. 48. 63.

[8]) Ugyanott — Ind. 3. fol. 72.

[9]) Ugyanott — Ind. 4. fol. 126. item. sub 7. nro. 18

[10]) Ugyanott — Ind. 4. fol. 70. — Raszlaviczay Kata később e birtokrészeket Kendy Tamásnak adta el, 1562-ben pedig Rakovszky Jánosnak vallotta be szintén a szepesi káptalan előtt.

Leonárdnak testvére volt. Katalin, Zritthei Gábornak hitvese, kiről följebb volt említés.

Ugyan ez időszakból Pósacsécsi előnévvel élő Liptay családot is ösmerünk, ugyan is 1505-ben Orsolya asszony néhai Pósacsécsi Lipthay Györgynek neje, fiaival Lipthay Albert,- Lászlóval, és Benedekkel és leányával Annával Znthay Lászlónéval Zemplin megyei Posacsécs és Kurta-Pósacsécs helységbeli birtokrészekbe beiktattatott [1]). Ugyanezen évben nevezett pósacsécsi Lipthay Albert, László, és Benedek Zemplin megyei Hoporgy helység felerészébe iktattatott be [2]).

A Szapolyaiak korában Erdélyben is éltek Liptay-ak, (előnevük ismeretlen) — névszerint Dobóka megyében Liptay György és Miklós testvérek említetnek, mint a Menyhárt, Hosszutelky, Budaházi, Tötöry és Kecsethy családokkal osztályos vérségek. Nevezett Györgynek [3]) Szalaházy Magdolnától [4]) három leánya maradt: 1. Zsófia Kozárváry György neje, 2. Anna előbb Hosszútelky Ferenecnek, utóbb Budaházy Jánosnak felesége, és 3. Magdolna Sólyomkövi Menyhárt Gáspárnak felesége. Bizonyitja ezeket Szapolyai Zsigmond Jánosnak beiktató levele, mely szerint 1568. aug. 17-én kornyáti Békes Gáspár Fogarasvár birtokába beiktattatik. Maga az adomány-levél Szalaházy László fiának Vamásnak a veszprémi püspöknek I. Ferdinánd által adatott, és innen szállott Békes Gáspárra. Az igtatást Miksa király is megerősité [5]).

Ismét egy, szintén Liptó megyéből származott Liptay családot ismerünk fel azon L. Jánosban, ki magát kis-palugyai Liptai-nak irá; ily előnévvel nevezett János és neje Veronica 1474-ben Reeghi Chama Gergely és testvére István és Dorottya, nevezett Gergelynek felesége ellen, nem különben Palásthi András ellen, megbecstelenités és Nyitra megyei Mezőkezi és nemesi helységben történt többféle hatalmaskodás miatt tanuvallatást kér [6]). Ellenban Chama Gergely a végett emelt panaszt Liptay János ellen, hogy javait elfoglalá [7]). E já-

[1]) Leleszi Convent nro. 54. anni 1505; és Fasc. Statut. 2. sub lit. L. nro. 54.

[2]) Ugyanott nro. 55 anni 1505.

[3]) Egy Liptay Györgynek Zólyomi leány volt 1558-ban felesége. L. Bartholomaeides B. Gömör. p. 193.

[4]) Mint alább látandjuk Szalaházy veszprémi püspöknek bizonyosan rokona, — talán épen nővére.

[5]) Hodor Károly, Doboka várm. 165.

[6]) Sz-benedeki Convent. Fasc. 82. nro. 7.

[7]) Ugyanott Fasc. 19. nro. 4.

nos 1496-ban már nem élt, minthogy ezen évben Báabi László tanuvallatást eszközöltet többi között palugyai Liptay Jánosnak fia, János ellen is, Báabi helységbeli birtokrészének elfoglalása miatt [1]). 1513-ban kis-palugyai János és leánya Krisztina Nyitra megyében Nemeczkei és Vezekényi birtokrészét elzálogosítja Szokorudy Istvánnak [2]).

Liptay család. Czímerleveles nemes család. A czímeres levelet Pozsgay István és testvérétől származott fia Liptai János kapták I. Leopold királytól 1655-ben, mely nemeslevél 1655-ki jul. 26 án Nógrád megyében hirdettetett ki [3]).

Liptay család. 1660-ban szintén megnemesítetett egy Liptay család az Ondrejkovics családdal együtt egy czímeres nemes levélben [4])

Liptay család. Liptay Márton 1684-ben nyert I. Leopold királytól czímeres nemes levelet [5]).

Liptay család. Liptay Lőrincz és Mihály 1722. dec. 5-én III. Károly királytól kapták czímeres nemes levelüket [6]). Czímerük függőlegesen kétfelé hasított paizs, a jobboldali udvar kék, a bal vörös, a paizs alján zöld téren egy tigrissel kétfarkú oroszlán viaskodik; a tigris már sebeitől vérzik, és a reá lábaival lépő oroszlán felé fordítva fejét, azt állánál fogva harapja. A paizs fölötti sisak koronájából szintén kettősfarkú oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával olajfa gallyat, bal lábával pedig arany koszorút tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Liptay család. Liptay Márton M. Terézia király-asszony által nemesíttetett meg 1760-ban [7]).

Czímere függőlegesen kétfelé arany és ezüst udvarra oszlik, a paizs közepén vörös mezü könyöklő kar egy kék karót tart, mely körül szőlő venyige tekerődzik, és arról két fürt piros szőlő és két zöld levél csüng le. A paizs fölötti sisak koronájából szintén két szőlő venyige nyúlik fel, kört alakítva, és arról zöld levelek között két piros szőlőfürt a körbe csüng alá. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Az eddig elé adott Liptay családok közül melyikhez tartoznak a következők? — nem tudhatjuk; — ugy mint:

---

[1]) Ugyanott Fasc. 54. nro. 40.
[2]) Ugyanott Fasc. 55. nro. 4.
[3]) Prot. C. Neográd. anni 1655.
[4]) Szepesi káptalan. Protoc. 1816. fol. 157.
[5]) Szepesi káptalan. Protoc. 1675. fol. 504.
[6]) Collect. Herald nro. 372.
[7]) Ugyanott.

Liptay család közbirtokos e század elején Zemplin megyében Barancs, Miglész, Cselés, Szacsúr és Sókút helységben [1]).

Liptay Antal kamarai ügyvédi gyakornok volt Krassó megyében, hol Fejér megyétől 1783. sept. 2-án nyert nemesi bizonyítványát 1785. nov. 24-én hirdetteté ki. Jelenleg Krassó megyében ismeretlen [2]).

Trencsín vármegye nemesi összeirásában szintén találunk Liptay családbelieket. Nevezetesen 1666. és 1688-ban a trencsíni várban, utóbb Trencsín sz.-kir.-városa lett a család székhelye, hol 1748-ban Pál, 1768-ban Pálnak örökösei Sámuel, János, Pál és István, és más részről Mihály irattak a nemesi lajstromba. 1803-ban ugyanott Pálnak fia András, végre 1837-ben ifjabb Pálnak örökösei Alajos, Fridrik és Pál jegyeztettek a kiváltságos rend lajstromába [3]).

Lipstein család. Zemplín vármegye czímeres nemes családai között említetik [4]).

Lipszky család. (Szedlicsnai.) Eredetét állítólag Lengyelországból vevé, és eleik mint a protestans vallás hívei üldöztetéseik miatt léptek Magyarországba. Lipszky Dániel volt az első, ki magyar nemességet nyert, és nemes levelét 1649-ben Trencsín vármegyében kihirdetteté. Nem sokára fekvő birtokra is szert tevén, már 1688-ban a család Szedlicsán mint birtokos iratott a nemesi lajstromba. Utóbb a család Nozdrokóczon és Szoblahón (Trencsín megyében) és Praznóczon (Nyitra megyében) adomány levél mellett szerze birtokot.

Az 1748-ki nemesi összeirásban Imrét találjuk, ki 1768-ban már Szedlicsnán említetik. Ugyan ekkor Trencsín városában János örökösével Pállal, és ennek János, Péter és József fiával találkozunk.

1803-han szedlicsnai birtokán székelt Imre és ennek fiai János, Ferencz és László. Végre 1837-ben már Imre örököseinek egyike t. i. János volt azon érdemes nevű cs. kir. ezredes, ki Magyarország földrajzát egy még eddig nem pótolt hely-névtárral, és föld abroszokkal kiadá. Meghalt ez Szedlicsnán, és egykori kertjében álló sír emléke hírdeti munkás életének és családjának kimultát [5]).

A család czímere a paizs udvarában egy vastag, derékon eltört élőfa, melynek mindkét oldalán egy-egy fris hajtású ágacska zöldellik.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 236. 271. 280. 334. 336.
[2]) Krassó várm. jegyzőkönyv.
[3]) Szontagh Dániel közl.
[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[5] Szontagh Dán. közl.

A fa fölött jobbról arany nap, balról ezüst félhóld ragyognak. A paizsfölötti sisak koronájából kétfarkú oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával zöld ágacskát tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Lissovényi család. Liptó vármegyei nemes család. Lissovényi vagy Lischoviny András, György és Sámuel 1712-ben III. Károly király által nemesítettek meg [1]).

Címere a paizs kék udvarának alján hullámzó tenger, a jobb oldalról egy sziklán szétzúzott hajó, melynek egyik orrán egy madár fészkel, a hajónak árbocza letörve, a hullámok között látható, és arra egy nagyfejű hal tekerődzik, a hajó fölött jobbról arany nap, és fél hóld ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából egy árbocz kifeszitett vitorlával emelkedik ki. Foszládék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Liptó megyében Lubellén székelt János, ki 1848. előtt nevezett megye szolgabirája volt.

Egy másik tagja a családnak Lissovényi László Pesten ügyvéd volt 1830-bnn

Lissovszky család. Trencsín vármegyében az 1688-ki nemesi lajstromban fordúl elé neve [2]).

Liszkay család. Heves vármegyei nemes család. A czímeres nemes levelet Liszkay Miklós kapta 1659. aug. 28-án, és azt Nógrád megyében 1660-ki jan. 5-én Losonczon tartott közgyűlésben hirdetteté ki, 1728-ban Liszkay István Nógrád megyében igazolá nemességét; úgy szintén 1734-ben is, a föntebbi armalis fölmutatása mellett. — Az 1755-ki Nógrád megyei nemesség lajstromában a czímerleveles nemes családok sorában Liszkay id. és ifj. Istvánt [3]) találjuk.

Utóbb a család átszármazott Heves vármegyébe, hol Liszkay Miklós 1773. megyei főjegyző. Ennek egyik leány utóda Nagy Ferenczné, férfi utóda pedig nyugalm kapitány, birt Csányon; nejétől Csernovits leánytól gyermekei: Pál fiatalkorban halt meg, Mária Paulinyinő volt, szintén meghalt; s benne a család név sírba szállt.

A régibb századokban is találunk Liszkay család névre, így Liszkay Ádám egri megyei pap, és közjegyző 1488-ban élt [4]); — és Zemplín vármegyében már 1403-ban előfordúlnak Liszkay Benedeknek fiai Miklós, Péter és Benedek [5]).

---

[1]) Collect. herald. nro. 391.
[2]) Szontagh Dániel közl.
[3]) Protocol. C. Neograd anni 1597. p. 1734.
[4]) Teleky, Hunyadiak kora XII. 393.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 378.

E század elején Zemplín megyében szintén birtokosúl íratik a család Magyar-Isípen, és Málczán [1]).

Lisznyai család. *Lásd* igaz nevén *Damó cs.*

Lisznyai Kovács család. Székely család Lisznyóról; belőle származott Lisznyay K. Pál, ki a külföldi akademiákról 1667-ben haza-jövén, tanárkodott, és több könyvet, és ezek között egy krónikát is irt és adott ki magyar nyelven [2]).

Liszt család. Liszt András 1719-ben III. Károly királytól czímeres nemes levelet kapott [3]).

Czímere a paizs kék udvarában repülő fehér galamb, lábai és csőre pirosak, csőrében zöld galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között egy vadember (faunus) emelkedik-ki, derekán és fején zöld borostyán koszorúval övedzve, jobb kezével három nyilat tart, balját csípőire helyezi. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Liszti család. (Köpcsényi báró †.) Iratik a család neve főleg latin történelmi könyveinkben Listi Listius és Listhius alakban. Legelső ismert törzse Liszti Kristóf, Erdélyben Szeben város tanácsnoka; és Oláh Miklós magyarországi primás rokona, kinek segélye által emelkedett a család. Kristóftól kezdve a család következőleg [4]) sarjadzott le:

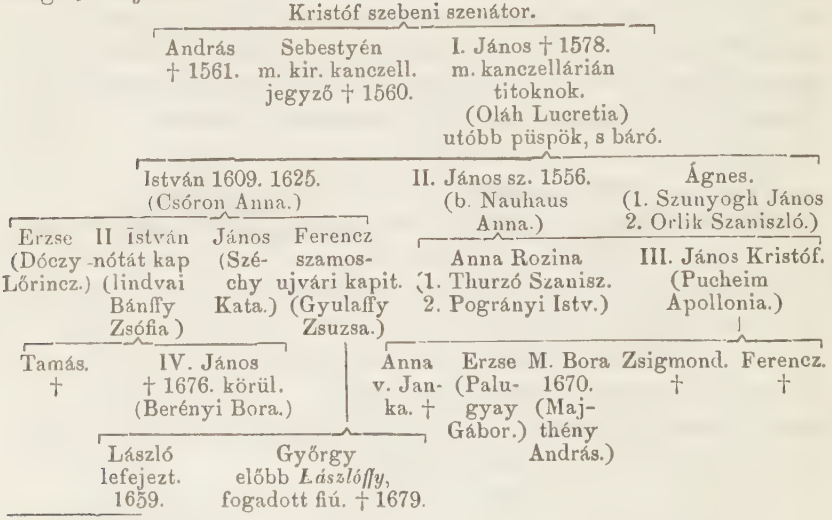

[1]) Ugyanott, 247. 371. és 114.
[2]) Magyar Irók, életrajz gyüjt. I. 299.
[3]) Collect. herald. nro. 394.
[4]) Wagner Collect. genneral. hist. dec. III. p. 56. — Gr. Kemény József az Új Magyar Múzeum 1854-ki év foly. 4. füzetében.

Kristófnak három fia volt, ezek közül András meghalt magnélkül 1561. oct. 9-én eltemettetett Nagy-Szebenben a fő templomban.

Sebestyén a magyar kir. udv. kanczelláriánál jegyző. Oláh Miklós primás 1550-ben megszerzé neki a győri keresztvivőséget; 1551-ben pedig részére Mülej helységben nemesi kuriát kért föl a királytól. Sebestyén meghalt 1560. jul. 24-én.

I. János udv. kanczelláriai titkár. 1554-ben testvéreivel együtt nemességet nyert. 1555. jul. 14-én vette nőül Oláh Miklós primás testvérének Máténak Tamás fiától való unokáját Oláh Lucretiát [1]). — 1560-ban adományt nyert Viczmándy Mátyással és Zay Ferenczczel Heves vármegyében Hegyesbor, Püspöki s több helységre; Nógrád megyében Györgye, Bikithó és Polth [2]) helységre, Csongrád megyében Csongrád, Vásárhely, Szentes, Derek egyháza, mind a két Bekény, Mama, Szelevény és Martonyos helységekre, Csanádban Rarros és Koppánts birtokra, melyek martonosi Veszny János és András magvaszakadtán jutottak a kincstárra. 1563-ban jelen volt Miksa kir. koronázásán, és azt leirta [3]). Meghalván neje, 1568-ban pappá lőn, és csak hamar veszprémi püspökségre és alkanczellárságra lépett, 1573-ban pedig főkanczellár és még azon évben győri püspök. — 1586-ban kapta a köpcsényi uradalmat firól fira szóló adományban, és előnév használati joggal. Iró és költő is volt, és magyar költő is. Meghalt Prágába utazása közben 1578-ban. Három gyermeke maradt: Ágnes, II. János és I. István.

Ágnes először jeszeniczei Szunyogh Jánosnak, másodszor idősb Orlik Jánosnak hitvese.

II. János szül. 1556. jun. 18-án. 1587-ben a nyolczados törvényszék birája lett. Neje Rueting Stadtkircheni és Senftenbergi báró Nauhaus Anna, Zinzendorf János Kristóf özvegye. Ettől két gyermeke volt: Anna Rozina 1-ör bethlenfalvi Thurzó Szaniszló nádornak, 2-or nemeskürthi Pogrányi Istvánnak hites társa; — és Liszthi III. János kinek nejétől Pucheim Apolloniától három leánya és két fia született, kik közül azonban a fiúk korán és magnélkül elhaltak.

István (I. Jánosnak fia) 1609., 1618., 1622. és 1625-ben a nyolczados törvényszék bírájává választatott; és „nagyságos" czímmel tiszteltetett. Neje devecseri Csoron Anna volt. Ettől gyermekei

[1]) Wagner id. h.

[2]) Györgye (t. i. Tapio Györgye) Pest megyében van, Bikithó-t sem ismeri Nógrád megye, Polthot sem,

[3]) Kiadta Bel János.

Erzsébet, ki 1608-ban lőn nejévé nagyluchei Dóczy Lőrinczneк; II. István, kinek neje alsó-lindvai Bánffy Zsófia volt, és ki mint hamis pénzvező, hűtlenség bűnébe esvén, ez általa birt köpcsény fele részét elveszté; gyermekei korán elkaltak; — III. János, és Ferencz kikről sorban emlékezzünk.

III. János neje volt rima-szécsi Széchy Katalin, kinek jogán a Lisztiek Zólyom megyei Lipcse várát kapák; e vár birtokába Szécsy Katalin nevezett fiával együtt 1649-ben jutott s iktattatott be, de ellent mondtak a Dóczy családbeliek és Lippay Gáspár [1]). III. Jánosnak emlitett két fia közűl Tamás korán elhalt, V. János pedig noha megnősült, feleségűl vévén karancs-berényi Berényi Borbálát, de magtalan lévén, 1670-ben engedélyt nyert a királytól, hogy Köpcsénynek fele részéről, melyet bírt, szabadon rendelkezhessék, melynek következtében azt Eszterházy Pálra ruházta át. Élt még 1676-ban.

Ferencz Erdélybe szakadt, ott Bethlen Gábor pártoltja lévén, szamos-ujvári kapitánynak tétetett [2]). Neje ráthoti Gyulaffy Zsuzsánna túl élvén férjét és szerencsétlen fiát László is, kir. engedély folytán a Liszti család kihalásának gátlására fiául fogadta Lászlófy Györgyöt, és végrendeletében ennek hagyta Pozsonyban fekvő házát; erdélyi birtokait pedig Vesselényi Pálra irta át oly föltétellel, hogy ez tartozzék 3000 ftot a szilágyi, csik-somlyói, fejérvári és monostori egyházak helyre állítására fordítani. Fia

László, ki ellen és társa Balassa Ferencz ellen súlyos vádak emeltettek, elfogatott és Bécsben 1659-ben lefejeztetett. 1659-ben az országgyűlési 112. törv. czik szerint a kir. fiscus kívánatára azon vádak megvizsgálására Wesselény Ferencz a nádor küldetett ki, hogy a vádak bevalósulása esetében őt megidéztesse, és a kir. tábla az ügyet elitélje. De mert nem így történt, 1662-ben az özvegy Gyulaffy Zsuzsánna kérelme folytán az országgyűlést panaszt emelt a király előtt, hogy Liszti László Bécsben fogatott el, ott ítéltetett el, és bűntettetett meg a magyar törvények sérelmére, sőt anyja jogainak sérelmére a kir. fiscus által birtokai is elkoboztattak, s mivel törvényesen az idegen bírák reá a hűtlenségben marasztaló ítéletet ki nem is mondhaták, könyörögtek az ország rendei, hogy Köpcsény és a többi elkobzott javak a másik ágon álló Liszti V. Jánosnak vissza adassanak; Gyulaffy Zsuzsánnának pedig azok iránti igényei a nádor által megvizsgáltassanak.

[1]) Sz.-benedeki Conv. anni 1649. Fasc. 29. nro. 31. és Fasc. 33. nro. 14.

[2]) Kemény János önéletírása. Kiadta Szalay L. 162—163. lap.

Ferenczneк fogadott fia Laszlóffy György, ki Liszti Ferenczneк nemes Lászlófi Annától született természetes fia volt, az adoptio és László lefejeztetése után Liszti László nevet vett föl; és mint egy a mohácsi veszedelemről írt „Magyar Mars“ című hős költemény szerzője a magyar irodalom történetben maradandó nevet vívott ki [1]). Utóbb ellene szintén borzasztó vádak emeltetvén, (hatalmaskodás, rablás, álpénzverés, erőszaktétel, gyilkosság) úgy látszik — 1679-ben börtönben halt meg [2]).

A bárságot Liszty István nyerte, Lehoczky [3]) szerint pedig László 1655-ben, V. János pedig 1664-ben grófságra emeltettek.

A család czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik osztály udvarában egyszarvú, a 2. és 3-ik osztály udvarában pedig vízirányos szelemen látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között szintén egyszarvú emelkedik ki [4]).

Litassy család. (Dereszlényi.) Hont és Bars vármegye ős régi családa. Nevét Hont megyében fekvő Litas pusztáról, előnevét pedig a Bars megyében fekvő Dereszlény helységtől vevé.

Már a XIV. század közepén Litas birtokában találjuk a család őseit, névszerint Litasi Miklósnak fiát Istvánt, Zádurnak fiát Szintén Istvánt, midőn 1342-ben az esztergami keresztesek Conventjének levele szerint Litas és Nádasd között határjárás tartatott [5]).

1464-ben Litassy János királyi ember (homo regius) a Dalmadiak beiktatásánál.

---

[1]) Kinyomatott először Bécsben 1653-ban. — Újabban 1852-ban a Nemzeti Könyvtárban adatott ki.

[2]) Itt — úgy látszik — tévedés van a két testvér között, t. i. a törvényes születésű Liszti László között, kit följebb 1659-ben Bécsben lefejezettnek irtunk, és ezen Laszlóffy György, vagy adoptio szérint Liszti László között. V. össze: Gr. Kemény József Új M. Múzeum 1854. I. köt. 489. s köv. lap. és Toldy Ferencz M. Irodalmi Kézikönyv. I. 245. lap.

[3]) Lehotzky Stemmat. I. 169.

[4]) Wagner C. Collect. geneal. hist. dec. III. a táblán.

[5]) Fejér, Cod. Dipl. tom. IX. vol. I. p. 79.

1523-ban dereszlényi Litassy Albertnak fiai János és István, László és Péter atyafiakkal (fratres) és Ilona és Anna nővéreikkel Bars megyében Szénásfalván négy és fél, Vihnyén pedig két ülést 550. ftban örökösen bevallnak nagy-lucsei Dóczy Ferencznek, nejének és gyermekeinek [1]).

1537-ben Litassy Tamásnak leánya Erzsébet, Dalmady Kelemennek hitvese a följebbi bevallási oklevélnek kerestető parancs mellett hiteles másolatát kéri a sz.-benedeki Conventtól [2]). 1550-ben pedig, nevezett Litassy Erzsébet, már mint Dalmady Kelemen özvegye arról tétetett tanúvallatást, valjon Litassy István, László és János a szénásfalvi és vihnyei részt örökösen eladták-e Dóczy Miklósnak, és megvették a kis-sarlói birtokrészt Érsek Lászlótól [3]).

1558-ban Endrédy Imre Bars megyei Kis-Endréden egy ülést örökösen bevall dereszlényi Litassy Istvánnak és nejének Dubraviczky Katalinnak [4]).

1568-ban Dubraviczky Kata, Litassy István hitvese, nyugtatja 57 1/2 forintról a Ságí prétostot, melyet annak a tizedek kibérlése fejében fizetett [5]).

1598-ban Litassy Pál tanuvallatást tétetett a Dubraviczkyak leágazása iránt, és arról hogy a Dubraviczky családon kivűl senki sem birta egészen Egyházas-Nyényét, és hogy e családnak birtokrésze volt Kőkesziben, Sirakon, Gyürkiben, Nyéken, Ipoly-Keszin, Leklinczen (Hont megyében) Bakófalván (Nógrád várm.) Györgyén, Szelén, Félegyházán [6]) (Pest várm.) 1601-ben Dubraviczky Márk, fia Jánosnak, unokája Márknak kifizetvén testvére Dubraviczky Ferencz özvegyéuek Simonyi Magdolnának már Bogdányi Gáspár hitvesének a jegybért 70 ftban, bevallá testvére Dubraviczky Mihály leányától Dubraviczky Katalintól Litasy Istvánnak nejétől született Litassy Pálnak, Györgynek és Istvánnak [7])

1601-ben Gyürky János, és Gyürky Mihály leányának Katalinnak Szabó Istvántól nemzett leánya Anna, Mazúr Tamás hitvese

---

[1]) Sz.-benedeki Convent 1523. Prot. B. pag. 37.
[2]) Ugyanott Fasc. 64. nro. 4.
[3]) Ugyanott Fasc. 131. nro. 24.
[4]) Ugyanott Protoc. D. pag. 91.
[5]) Ugyanott Fasc. 35. nro. 13.
[6]) Ugyanott Prot. H. p. 125.
[7]) Ugyanott Prot. J. p. 186.

Sirakon fekvő birtokát 100 frtban bevallá Litassy Istvánnak, Pálnak és Györgynek [1]).

1601-ben Almássy máskép Pomothy Mihály, Gyürky Miklósnak és leányának Zsófiának nevében tiltakozik Gyürky János ellen, ki Sirakon, Simon Palojtán, és Gyürkiben fekvő részbirtokát eladta és bevallotta Litassy Istvánnak, Pálnak, és Györgynek [2]).

1622-ben Pilinyi Benedek Pest megyei szelei, györgyei, és félegyházi javait, melyeket Dubraviczky Istvántól zálogképen birt, 600 frtban szerződésileg átadja Litassy I s t v á n n a k [3]).

1646-ban Litassy I s t v á n megidézteti Asgúthy Györgyöt Dubraviczky Mihály után anyai jogon őt illető oklevelek miatt [4]).

A család leszármazási fája [5]) dereszlényi Litassy Alberttól kezdve következőleg folyik:

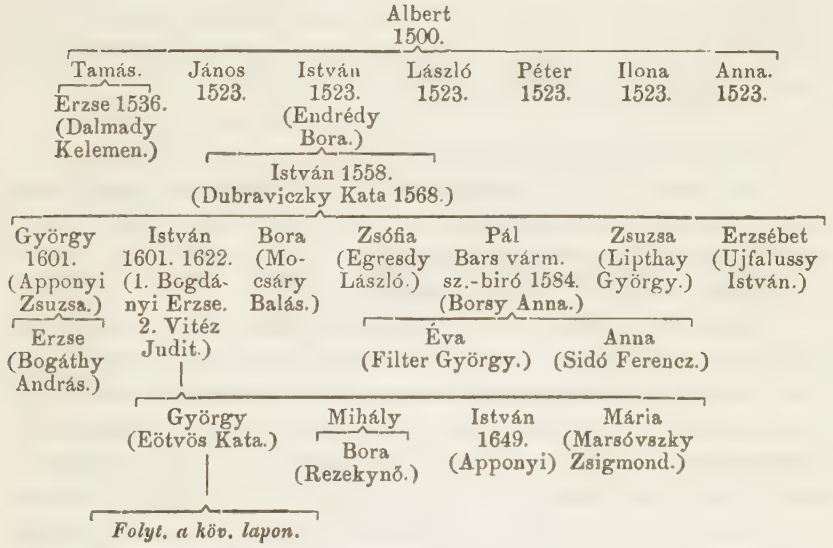

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Sz.-benedeki Convent, Prot. J. p. 125.
[2]) Ugyanott Prot. J. p. 126.
[3]) Ugyanott Fasc. 3. nro. 24.
[4]) Ugyanott Fasc. 130. nro 12.
[5]) Wagner Mss. LXX. p. 177. és Teszéry-Deméndyféle per ; stb.

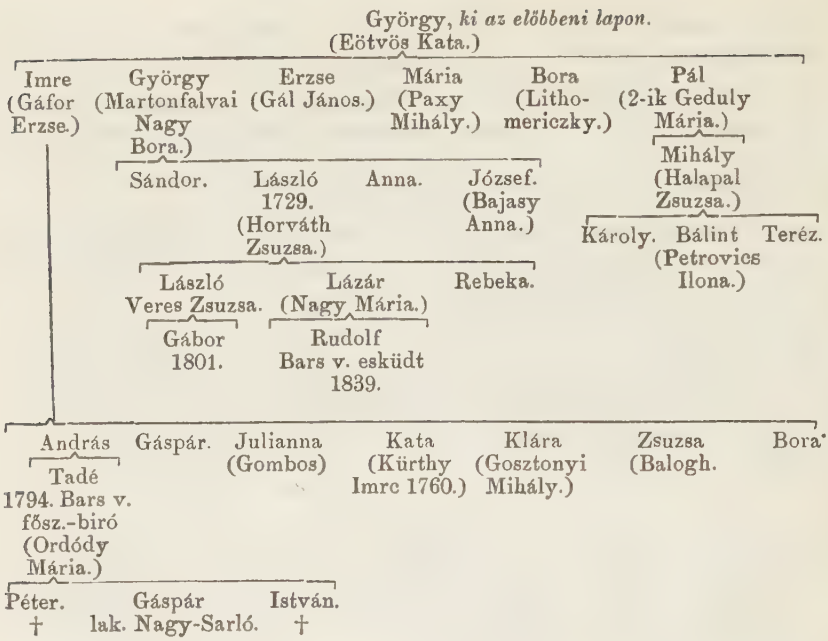

A család czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában álló magyar vitéz, zászlót tartva. A paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kívont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Literati család. *L. Kesmárky cs.*

Literati család. A régiebb századokban a literatus (és innen literati) név gyakran tapadt az irástudásban, főleg latin nyelvben jártas egyének neveikhez ismertető melléknevül, és ezt a magyar átalában „deák" nevezettel adá vissza, innen János-deák, András-deák stb. nevezetek; — és így a Literati név legalább önálló vezetéknévül nem igen szolgált, még nagyobb tévedés volna pedig minden Literati nevüeket egy család tagjaiúl tartanunk. Mind a mellett az még is megtörténhetett, hogy e név néhány nemzedéken folytonosan állandó mellékneve maradt valamely Literatusnak nevezett őstől származott családnak.

Úgy látszik — Erdély későbbi időkig tartá fen a szokást a Literati név osztogatásában, és ott a XVI. és XVII. században még sok ily nevüeket találunk. Hodor Károly Doboka vármegye ismertetésében a nevezett megyében öt ily nevü birtokost említ, nagyobbára a XVI. századból, ugy mint Nagyfalvi Literati Pétert, ki

1540—1566. Doboka vármegyének jegyzője volt, 1606—1639-ig szintén Nagyfalvi (vagy-Sajói) Literati a jegyző, — 1560—1585 Litteráti György, 1588—1606-ig Literati Sámuel íratik jegyzőül, 1545-ben él Kidei Literáti Demjén. 1627-ben L. Balás. Úgy látszik, itt főleg a jegyzők érdemlék ki a literatus nevet [1]).

A székely földön szintén több ily nevűekre találunk; Literati Péter (de Szent-Mihályfalva) 1566-ban fori inspectornak rendeltetik az országgyűlés által.

Literati Gáspár (de Nagy-Bölön) 1610-ben Miklósvárszék követe.

Literati Pál (de Kínos) 1668—1669. körül Udvarhelyszéki alkirálybíró.

Literati János (de Chokfalva) 1571-ben Marosszékben assessor.

Literati Johan Zoltán (de Gidófalva) 1586-ban az Egyed mezei perben homo regius [2]).

És ha a hivatalos tiszti névtárt tekintjük, Erdélyben ma is vannak családok, melyek a Literati nevet annyira családnevűl fogadák, hogy a mellette használt nevet inkább csak elő- vagy melléknevűl tekinthetni. Ily családok a következők:

Litterati-Bányai cs. (felső-bányai), melyből Mózses Dézs városi tanácsos 1843. körül. Márton birtokos.

Litterati cs. (hévizi) melyből János 1815 ben főkormányszéki irnok. István aljegyző Abrudbánya városnál 1840-ben.

Litterati máskép Markus-Deák cs. (Sepsi Szent-Iványi) háromszéki család; ebből József ott jegyző a széknél 1815-ben.

Előnévnélkül, tehát pusztán Literati néven találjuk Istvánt, ki 1815-ben Háromszék levéltárnoka volt.

Litsek család. (Macsovai.) Veszprém és Krassó megyei nemes család. Ez utóbbi megyébe származott Litsek Antal, ki Veszprém vármegyétől 1828-ki oct. 6-án kiadott nemesi bizonyítványát Krassó vármegyében 1829-ben aug. 5-én hirdetteté ki. Fia Zsigmond Krassó megyei szolgabíró volt, és bírja Macsova helységet. Fiai vannak.

Macsovai Litsek Jozefa, Pap János neje meghalt Közép-Iszkászon 1857. april. 18-án kora 43. korában.

Litteráty család. (Máskép Pruszkay.) Trencsín vármegyei címeres nemes család. A címeres nemes levelet Benedek

[1]) Hodor K. Doboka várm. 166. lap.

[2]) Kállay Székely Nemzet. 265. lap.

szerezte és azt 1659-ben Trencsín vármegyében kihirdetteté. E család úgy látszik — már kihalt, mert azon kivül hogy Trencsín vármegyében férfi ivadéka már nem él, az eredeti czímeres levél is 1842-ben Nagy-Enyed levéltárába mint gazdátlan tétetett be [1]).

Livinai család. (Livinai †.) Nyitra vármegye kihalt nemes családja, mely hajdan azon megyében a hason nevü helységet birta.

1418-ban élnek Livinai Lászlónak fiai Bereczk és János, kik Livinai Klárát, Vdichei Claudius özvegyét a jegybér és nász-ajándokra, Livinai Dorottyát pedig a leány-negyedre nézve ki elégíték. Nevezett két nő, Livinai Móricz fiának Tamásnak volt leánya.

1514-ben Praznóczi Benedek, Assakürthi Jánosnak fia Gáspár, Bossány Jánosnak fia Lázár Livinán, Czizichen, és Komarnón beiktattatnak, azonban az iktatásnak ellene mond Somogy Márton neje Priska, előbb Livinai Pál özvegye, Ádám fia nevében; Czizichre nézve pedig Tőkésujfalussy Miklós saját és Tőkésujfalussy János és Mátyás neveikben tiltakozott. És úgy látszik nevezett Livinai Pál vég sarja volt e családnak. 1527-ben Piskey Mihály Trencséni várnagy Livinán, Czizichen és Komarnón fekvő birtokrészeit 400 ftban elzálogítja Mutnyánszky Györgynek [2]).

Lobostyán család. Arad vármegyében Lobostyán Gáspár és fiai István és Gáspár 1820-ban hirdetteték ki nemességüket [3]). E család valószínűleg egy a Bartholomaeides nyomán már előbb említett Labostyán családdal.

Locher család. Locher Károly és Ádám az 1715-ki országgyűlésen nyertek magyar honfiúsitást [4]).

Lócz család. Békés vármegyében 1826-ban hirdetteté ki nemességét.

Lóczy család. Lóczy Mihály 1718-bsn III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét [5]).

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren arany koronán, és azon álló fehér galamb, csőrében olajfa galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából fekete egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

---

[1]) Szontagh Dániel közl.

[2]) Oklevél kivonatok Batthyányi Ferd. úr szíves közléséből.

[3]) Arad vármegyei jegyzőkönyv 1820. évi 1445. czám.

[4]) 1715 : 135. törv. cz.

[5]) Collect. herald. nro. 521.

Arad vármegyében Lóczy Antal, és Alajos 1824-ben, Lóczy János pedig 1831-ben hirdetteté ki nemességét [1]). Ezek közül Antal 1829-ben Arad vármegye számvevője volt.

Lodány család. A revisnyei Lodány vagy Lodán az Árva megyei tős családok egyike [2]) Dienes, Lodánnak a fia 1355-ben I. Lajos királytól Hotocsin és Javatrak pataka között hat ekényi földet szerze kir. adományban; később 1391-ben Hotocsinnak, a mai Nemes-Dedinának is egy másik részét is megszerzi Miklóssal, Domokos fiával Wodur unokájával közösen. Wodur és Lodány ivadéka a revisnyei és dedinai birtokrészeken megosztozván, a Woduriak a nemes-dedinai, a a Lodányiak pedig a revisnyei curiát ált váltották, és a két rokon s osztályos vérségből két egészen különböző család keletkezett. A Lodanyék ivadéka Matejecz és Mathaeidesz vezetéknév alatt a revisnyei nemes telken, Wodurék ivadéka pedig Nemes-Dedinán Zsuffa név alatt ismeretes és áll fel jelenleg is.

Lodány ivadékának nehány ízen leszármazása következő:

Lodány János
máskép Dobra.

Orbán máskép Londányi.	Dienes 1355.
István.	Bálint 1391.
István.	
János.	
Mátyás.	
Mátyás.	
Mátyás *vulgo Matejecz később Mathaeides.*	

Dienes fiától Bálinttól jő le a következő a XVI. század elején élő nemzedék:

N.	Benedek.		László.	N.
János. Mátyás. András.	János.	Mátyás 1517.	László 1517.	János.

Lóffay család. Liptó vármegye nemes családainak egyike, székhelye főleg Kelemenfalva.

A család egyik ága Békes vármegyébe is leszármazott, és ezen megyében 1794-ben hirdetteté ki nemességét.

---

[1]) Arad várm. jegyzőkönyv 1824. évi 218. és 1831. évi 1187. szám.

[2]) Szontagh Dániel közl.

Logány család Nyitra vármegyei czímerleveles nemes család. Jakab volt a nemesség szerzője Rudolf király alatt 1578-ban. A család alkalmasint kihalt, miután az eredeti armalis 1817-ben gazdátlanúl Szakolcza sz. kir. város levéltárába tétetett le [1]).

Lógódi család. E családból csak Lógódy Simont ismerjük, ki Pilisen született és 1521-ben Szabács vára kapitánya volt, és a rá bizott s utolsó csepvérig hősileg ótalmazott vár védelmében dicsően húlt el [2]).

Lohodi család. Székely eredetű. Belőle Lohodi Péter 1505-ben Udvarhely szék ülnöke volt [3]).

Lokcsánszky család. Árva vármegyei armalista nemes család. A czímeres nemes levelet Lokcsánszky György, János és István, Klinovszky Jánossal és Mátéval együtt kapta I. Leopold királytól [4]), azonban 1683-ban a Bécs ostromáról Árva megyén pusztitólag hazafelé vonuló lengyel sereg által a lokczai templomban több iromány mellett a LocsánszLy család ezen említett eredeti czímeres nemes levele is a tűz martaléka lett; a mint ezt az érdeklett családok 1722-ben az Árva megyei nemesség igazolási törvényszéke előtt hiteles tanuvallatások által igazolták, és annálfogva Lokcsánszky János, Mátyás és Miklósnak Árva megyétől nemesi bizonyítvány adatott.

Ismeretes a családból azon Lokcsánszky János, ki 1688-ban Caraffa zászló-alyjában vitézkedett; 1704ben az eperjesi ostrom mellett már mint Rákóczyféle insurgens elfogattatván, e fogságából Árva megye közbejárása folytán szábadítatott ki. A család több tagja kamarai hivatalt viselt, legközelebb pedig György Árva megyei pénztárnok, fia Ferencz pedig megyei tiszti, utóbb állam ügyész 1849. és és 185$^0/_1$-ben. — Florián Árva uradalmi kerületi erdész, Vendel lelkész (1859-hen) mindkettő Gergelynek fiai-

A Liptó megyei ágból ismeretes Albert ügyvéd Sz.-Miklóson.

Lokodi család. (Homoród sz. Mártoni.) Udvarhelyszéki székely család, melyből György kir. ügyigazgatási M. Vásárhelyen 1843-ban a kir. tábla mellett.

Sándor 1848-ban Abrudbányán városi szószólló.

E néven találjuk még Ignáczot, 1848-han Küküllő egyházi kath. esperest; de talán más család sarjadékát.

---

[1]) Szontagh Dániel közl.

[2]) Istvánffy Hist. 1683 ki kiadás.

[3]) Kállay Székely nemzet. 265. l.

[4]) Szontagh Dániel közl.

Lombárd család. (Sz. Ábrahámi.) Sz. ábrahámi L. György H. Karácsonfalván tanító volt 1683-ban. Fia Mihály 1716-ban jött haza a külföldi akademiákról, és a kolosvári unitaria oskolánál előbb tanár, utóbb igazgató, és 1737-ben püspök. Hitfelei számára több munkát írt, többi közt „Eklesiai történeteket“ több kötetben, latin nyelven pedig theologiát, mely utóbb 1787-ben II. József császár engedelméből kinyomatott, kiadta az Énekes könyvet és könyörgéseit. 42 évi hivataloskodásai után meghalt 1758-ban. Nejétől Takács Klárától három leánya maradt [1]).

Loncsárics család. Loncsárics (vagy Loncsárovics) czímere a paizs vörös udvarában két egymás fölött hullámzó folyam között jobbról egy benyúló könyöklő pánczélos kar, kivont kardot tartva, átellenében egy kettősfarkú oroszlán ágaskodik. A paizs fölötti sisak koronájából egy szakállos öreg vitéz emelkedik ki, vörös magyar ruhában, derekán törökös kék övvel, fején, prémes zőld föveggel, jobb kezében kivont kardot, a balban zőld zászlót tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Lonczkrener család. E család nevét néhol igy is találjuk irva; hitelesnek a Lanczkröner név látszik, és e név alatt már e kötet 19. lapján áll róla ismertetés; ehez meg jelenleg egy hiteles családfa után adhatjuk, hogy a nemesség szerzőben Dánielben fiágon a család már kihalt. Dánielnek családát a következő táblázat mutatja:

Lanczkröner Dániel 1702.
(Gittner Kata.)

Kara † (1. Czilinger N. 2. Kvapill.)	Anna Mária (Korláth István.)	Eleonora † (Pocsuha György.)	Éva (Rauscher György.)	Cajetána † Orsolyás apácza.	Julianna (Koller György.)

Anna Máriától Boronkay, Kesmárky, Korláth, Mentler, — Évától Ballaghy, Krisányi, Rauscher, — Juliannától Verleth családok származnak le; a másik három nővér magtalanul halt el.

Longer család. Czímere a paizs vörös udvarában kettősfarkú ágaskodó oroszlán, első két lábával buzogányt tartva, Hasonló oroszlán emelkedik a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-vörös [3]).

Longh család. (Karándi.) Karándi Longh Máté 1634-ben

[1]) Székely Sándor az Unitána vallás története. 1839. Török Antal közlése szerint.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. V.

[3]) Ugyanott.

I. Rákóczy György erdélyi fejedelemtől nyerte címeres nemes levelét [1]).

Címere a paizs kék udvarában zöld téren álló daru, csőrében három búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisakon korona nyugszik, és a foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Lonovics család. (Krivinai.) A család jelenleg Heves, Krassó, Csanád és Pest megyében lakik. A család alapítója Lonovics József (szül. Miskolczon 1793. jun. 31-én) 1829-től egri kanonok, 1834-től csanádi püspök, és 1848-ba egri érsek, ki 1843-ki julius 6-án Krassó vármegyei Krivina helységre királyi adományt nyert, testvére gyermekeire is kiterjedőt, mely kir. adomány Krassó vármegyében azon évi dec. 11-én hirdettetett ki [2]). — A családfa következő:

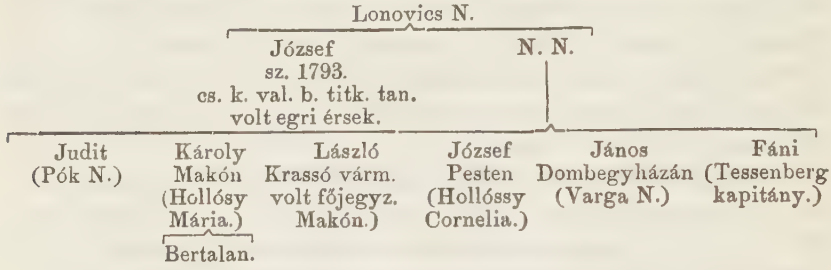

A család címere négyfelé osztott paizs az 1. és 4-ik kék udvarban ezüst csillag ragyog, a 2. és 3. zöld udvarban arany szarvas ágaskodik. A paizs fölölötti sisak koronájából két sas-szárny között szintén szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék balról, ezüst-vörös.

Lónyay család. (Nagy Lónyai és Vásáros-Naményi.) Törzsökös ős régi magyar család, melynek eredete s nemzékrende okadatolva a XIII. század közepeig, a tatárjárásig felvihető; és mint a család származási fája állítja a Keme nemzetségből eredett [3]). Legelső tudható törzse a IV. Béla király korában élt Berenczei Nane volt. (Nane de Berenche) a Szatmár megyei Berencze helységben birtokos nemes. Fia Jakab, Comes, ki V. István kir. korában élt, és Szatmár vármegyének 1291-ben főispánja volt [4]).

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VI.

[2]) Krassó várm. jegyzőkönyv.

[3]) Fejér Cud. dipl. tom. IV. Vol. I. pag. 392. közől egy adománylevelet IV. Béla királytól, mely szerint ez 1245-ben Lónya fiának Lászlónak hadi érdemek tekintetéből Erdélyben főleg Dobóka és Belső-Szolnok megyében fekvő javakat adományoz; azonban hogy a Lónya nevezetű egyén állott-e, — s mily vérségben a Lónyai család őseivel? — régiebb okmányok hiányában biztosan fel nem deríthető.

[4]) Szirmay Szatmár várm. I. 86.

Mint jutott a család ezen Jakabnak fiai által Bereg vármegyébe, és ott a család nevet adó Lónya helység birtokába, arra nézve szükséges a következőket eláadni.

Lónyát és a velejáró Boltrág, Batyó, Zalonka helységet és Szent-Miklós pusztát Bereg megyében II. András király alatt Bánkbán nádornak veje Simon főispán birta, ki azonban a Gertrud királynőn elkövetett merény folytán hűtlenségbe esvén és magtalanúl halván el, azt elveszté és így Lónya a nevezett helységekkel a királynéra szállott. Azonban 1272-ben Rusd nemzetségből származott Andrásnak fia Mihály főispán, főleg azon hadi érdemeinek következtében, melyeket Fűzér királyi várnak megtartása, és Erney bán ellen viselt hadban tanusított, V. István királytól nevezett helységeket király adományképen kapta birtokába [1]).

Azonban Lónya helységet nem sokáig birta a Rusd nemzetség sem. Mert nevezett Mihálynak, ki az oklevelekben Comes Michael parvus de genere Rusd neveztetik, első nejétől csak két gyermeke, egy leány és egy fiu hasonlóan Mihály született, és bár másodszor a Huntpáznan nemből eredt Kozma főispánnak leányát vette nőül, ettől gyermeke nem maradt; hanem halála után özvegye Berenczei Nane fiának Jakab főispánnak nyujtá kezét, ezen fölül pedig mostoha leányát, kit Rusdi Mihálynak első neje szült, férjhez adta emlitett második férje fiának Benczencznek fiához Keledhez; sőt nevezett Benczencznek testvére Kozma szintén a Rusd nemzetségből eredt Rolandnak leányát vette nőül. Midőn Rusdi Mihály főispán özvegye, a Huntpaznán nembeli hölgy, mostoha leányát, unokájához Berenczei Benczencz fiához Keledhez férjhez adta, a női hozomány és nász-ajándokra 400, és 100 markot fizetett magáéból, melynek megtérítéséül mostoha fia a magvaszakadáshoz közeledő ifj. Rusdi Mihály beleegyezésével nevezett Bereg megyei Lónya és hozzá tartozó Boltrág és Batyó és Ung megyei Zaloka helységet második férje és ennek utódai részére fölkérvén, azokat IV. László király 1285-ben Berenczei Jakab főispán-

[1]) Fejér, Cod. dipl. tom. V. vol. I. p. 241—246. közölve van ez adománylevél.

nak adományozta [1]). Igy jutván Jakab birtokába Lónya helységnek, gyermekei, de főleg unokái már ezen ujabb birtokukról Lónyay-aknak neveztettek.

Mint származik le a család Berenczei Nánétól mostanáig, a következő táblázatok mutatják:

I. tábla.

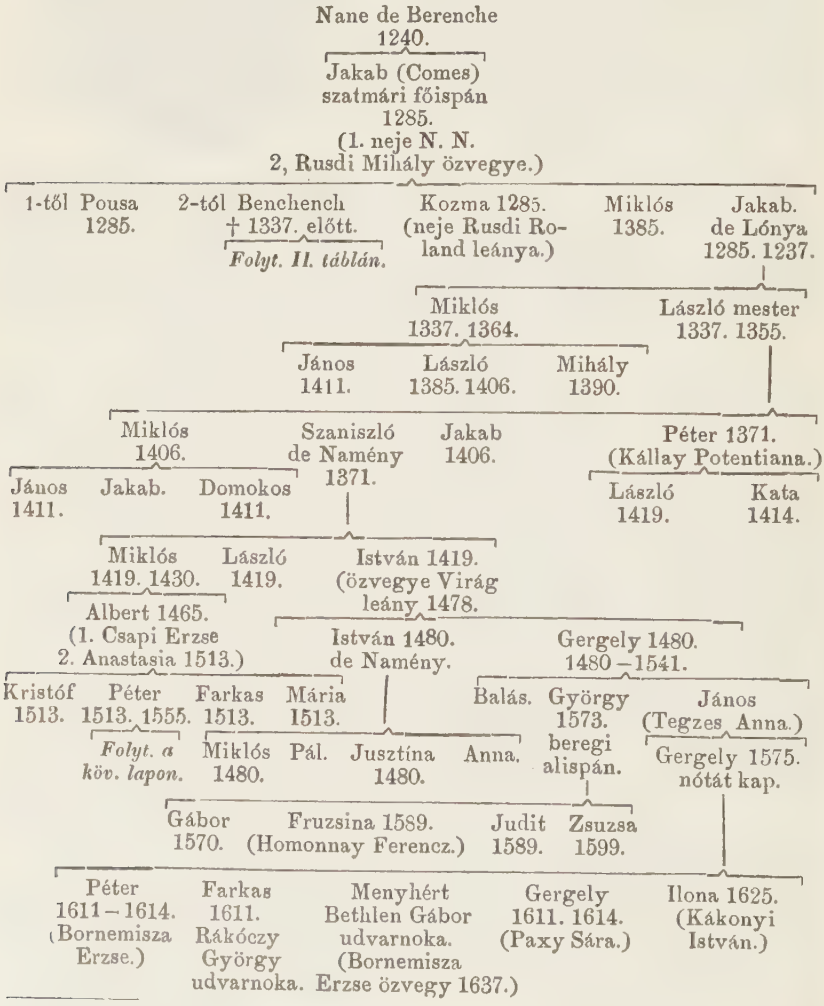

[1]) Az eredeti okmány a család levéltárában.

Péter, *ki az előbbi lapon.*
1513. 1555.

Ferencz 1574. (Segnyey Margit özv. 1592.) — Krisztina (Ibrányi Ferencz özvegye 1587.) — Albert 1596. nótát kap.

Fruzsina 1597. 1611. (Bánffy János.) — Margit 1597. 1611. (Ugray György.) — Bora (1617. Szilágyi János.)

II. tábla.

Benchench, *ki az I. táblán.*
† 1337.

János 1327. 1380. de Lónya. — György de Lónya 1335. 1360. — Keled † 1338. előtt (Rusdi Mihály leánya.)

Miklós 1390. 1406. — Péter 1390. — Ferencz mester 1378. 1411. — Sebestyén 1390. — Gábor 1411.

László 1419. — György 1419. — Miklós 1419. 1446 — IV. Jakab 1414. 1438.

András 1445.

Mihály 1398. 1411. — Miklós 1385. 1406. — István, vitéz. 1326. 1388. (Domahidy Kata.) — László 1388.

Domokos 1416. — Ágoston 1419. — Miklós 1419. — János 1419. — István ifj. 1419. 1446.

Antal 1438. — Sebestyén 1440.

András 1370. 1419. — István 1398. 1406.

János 1435. — László 1434. — György 1434. (özvegye Ilona.) — Antal 1438.

András 1462. Beregi alispán.

Menyhért 1510. (Kata 1513.) — János 1510. † 1517. (Dorottya) — László (Jusztina 1524. özv. Ilona 1571. (Keörössy János.)

Folyt. a köv. lapon.

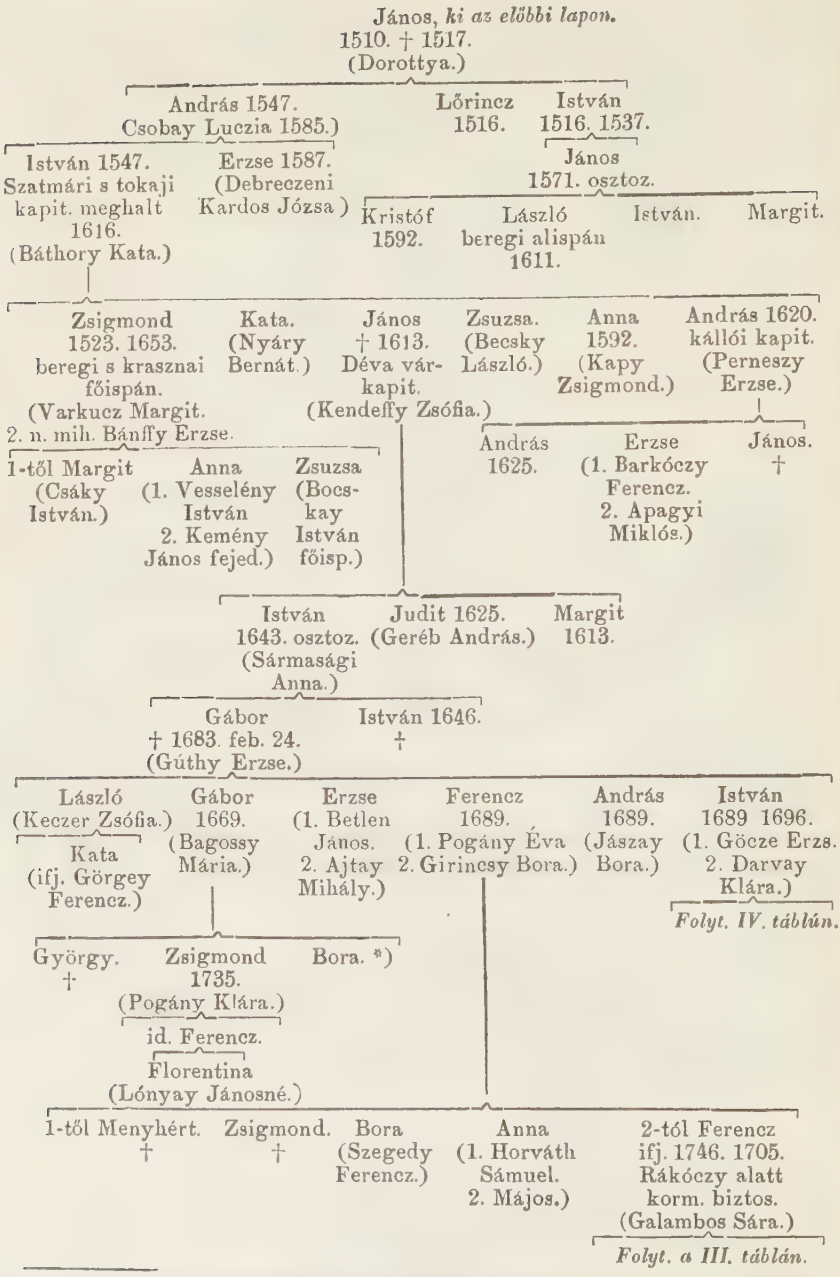

*) Ezeknek testvéreik még: Gábor, ismét Gábor, János, kik fiatal korban haltak el, továbbá Éva, Erzse, Maria.

III. tábla.

2-tól Ferencz ifj. 1746. *ki az előbbi lapon.*
1705. Rákóczy alatt korm. biztos.
(Galambos Sára.)

Gábor 1761.
(Bárczay Julianna.)

János
1782—1807.
(Lónyay Florenrina.)

Gábor † 1824. maj. 8.
főisp. s Sz.-István r. vitéz
(báró Prónay Piroska.)

Florentina (Lónyay Jánosné.)	Gábor követ, m. miniseri oszt. főnök. (Kaziczy Ottilia.)	Piroska (gr. Vay Ilona.)	Emma (Zarka János kir. személynök.)

Ida (gr. Vay Kár. özvegye.)	Mária (gr. Vay Ádám.)	Luiza.	Ödön (Pázmándy Vilma.)	Gabriella.	Ottilia.	Olga.

IV. tábla.

István, *ki a II. táblán.*
1689. 1696.
(1. Göcze Erzse *)
2. Darvay Klára.)

2-tól István. †	Sándor.	László 1735. (Darvas Zsófia.)	Kata. (1. Keczer Istv. 2. Diószeghy Sám.)	Éva	András 1719. (Kende Anna.)	Krisztina (Csontos Gábor.)

Menyhért 1769 orsz. gyűl. köv. † 1816. (Szemere Erzse.)	Ilona (Vay István.)	László 1769. alisp. követ. kir. tanácsos. (Plathy A. Mária.)

István. †	Péter (Bernáth Anna.)	Pál. †	Zsófia (Zolnay Lajos.)	László (Bónis Teréz.)	György (Losonczy Erzse.)	Zsuzsa (Morvay György.)

Anna.	Karolina (Wladár József.)	Ilona (Wladár Kristóf.)

György.	Klára.	Erzse (Jékey Kálmán.)

Folyt. a köv. lapon.

Ferencz. (Bernáth l.)	Zsigmond. †	Péter. †	László. (Elek Teréz.)	Erzse. (Szomjassy József.)

*) Gőcze Erzsétől születtek Zsigmond †, Gergely †, Krisztina, Horváth Miklósné.

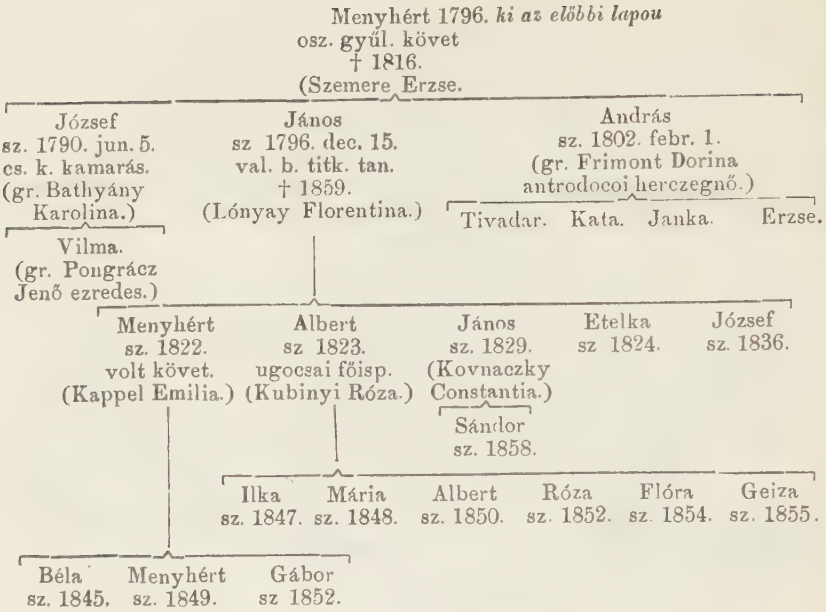

Jakab főispánnak, mint már a táblázaton is láthatjuk, őt fia közűl csak Benczencz és II. Jakab terjesztek ágazataikat. Nem lévén czélunk ezeknek utódaikat illető számtalan birtok viszonyokra vonatkozó okleveles adatokkal e korlátolt körű munka terét elfoglalni, csak a jelentékenyebb, főleg az egész családtagok életére vonatkozó adatokat sorolandjuk elé.

II. Jakab, ága mely az I. táblazaton áll, és előbb kihalva, a mai korig le nem terjed, osztályok útján V.-Naményban volt túlnyomólag birtokos, és innen ez ág v-naményi-ágnak is nevezhető. Már Jakabnak egyik fiát László t mester czímmel találjuk az 1355-ik évben. Ennek egyik fia Szaniszló, ennek unokája Albert, kinek 1465-ben nejeül eszeni Chapy Erzsébetet, 1513-ban, pedig Anasztaziát találjuk. Fiai közül tudomás szerint csak Péter alkotott családot. Ez 1555-ben és máskor is a vele vérséges Büdy-ekkel törvénykezik 1556-ban pedig Zaberdino Mátyás váradi püspök arra szólitja fel őt, hogy a Nagy-Lónyai kastélyt égesse föl, ne hogy a pártosok bele vehessék magukat [1]). Kisasszonyfalvi Istvánffy Magdolnától fiai közűl Albert hűtlenségi bélyeggel sújtatván, ennek birtokrészeit hogy meg mentse, 1582-ben fölkéré saját nevére, és azokba a leleszi con-

[1]) Kemény notitia Capit. Albensis. II. 90.

vent által beiktattatott. Mind ezen, mind pedig másik fia Ferencz, fi-utódnélkül halt el. Nevezett Ferencznek, ki 1575-ben Békes Gáspár részen Erdélyben, Báthori István ellen harczolt [1]), neje Segnyey Margit 1592-ben már özvegy volt. Három leánya Fruzsina, Margit, Bora, Bánffy Jánosnak, Ugray Györgynek, és Szilágyi Györgynek lőnek feleségeikké.

Ugyancsak az I. táblán áll azon Pál, kihez 1492-ben II. Ulászló azon parancsot intéze, hogy Idek Lászlónak és aranyadi Ányas Mihálynak bár hol található javaikat, mivel ezek hanyagságuk miatt a kalocsai érsek zathai várát Kis Horváth Jánosnak elfoglalni engedék, kárpótlásúl foglalja le [2]).

Istvánnak Virág leánytól második fia Gergely, ki Szapolyai híve volt. Gechey Istvánnal Kassa parancsnoka lévén, 1536-ban adták fel Kassát János király emberének Berzeviczy Gáspárnak [3]), és hűségükért mindketten 1537-ben a mislei prépostság és széplaki apátúrság javaival adományoztattak [4]). 1549-ben unoka-testvére atyafiával Andrással, valamint Uray Miklóssal volt peres baja, ez utóbbival főleg azért, mivel annak nejét néhai Uray Ferencz várnagya által elfogatván, megölette. Fiai közül György 1574—1575-ben Bereg vármegye alispánja volt. Ennek 1589-ben már csak özvegye Geszthy Borbála, és ettől Gábor fia és három leány gyermeke élt, kik közül Fruzsina Homonnai Drugeth Ferencz hitvese volt.

Györgynek testvére János, 1576-ban szintén Bereg megye alispánja volt; nejétől anarchi Tegzes Annától fia Gergely, kivérrokonának Lónyay Istvánnak a tokaji várkapitánynak szolgáján Lengyel máskép Zaniszló Györgyön hatalmaskodást követett el, sőt azt a vád szerint meg is ölé, miért nevezett István őt perbe idézvén, hűtlenségi bélyegén javait a kir. táblán magának oda ítélteté 1587-ben; és mivel utóbb Gergely Erdélybe menekűlvén, ezen javait még Ilosvay István és Morvay János is maguknak igyekeztek megszerezni, nevezett Lónyay János ezen igyekezet ellen 1591-ben Báthori István országbíró előtt tiltakozott. Az így hánykódott Gergelynek egy leánya Ilona, Kákonyi Istvánné, és négy fia: Péter, Farkas, Menyhért, Gergely Erdélybe szorúlva, ott szerepeltek Báthori Gábor és Bethlen Gábor korában, kiktől szép jószágokkal is adományoztattak; azonban magnélkűl kihaltak.

[1]) Volph. Betlen tom. I.
[2]) Pray Mss. tom. XXXI. 67. Lásd Budai Fer. lex. II. 584.
[3]) Istvánffy Hist. 1685-ki kiadás 133. p.
[4]) Katona Hist. critic. tom. XXX. — Lásd az okleveleket Kaprinai Mss. B. XXIX. 193. 195. 200. 309.

Nevezetesen Menyhért, Báthori Gábor kamarássa volt, és ettől a maga és testvérei részére 1610-ben Közép-Szolnok megyében Kováts-Kapalnak helységet, mely előbb Kővárhoz tartozott, adományban nyerte. Ugyan csak e fejedelemtől nyerte Menyhért még előbb 1609-ben a szintén Kővárhoz tartozott Közép-Szolnok megyei Berencze helységet. Ugyancsak Menyhért testvérével Gergelylyel 1614-ben a Közép-Szolnok megyei Cseögh helység iránt lépett egyességre, és ennélfogva felerésze birtokába.

Farkas a lovasság tábornoka volt Báthori Gábor alatt, ettől kapta 1612-ben adományban a Fejér megyében és Fogaras vidékén fekvő és ez utóbbi várhoz tartozó Alsó-Viszt és Felső-Árpás helységet. Ugyan ez évben cserélte el fejedelmi beleegyezés mellett Fejér megyében fekvő Boros-Bocsárd helységet Dengeleghy Mihály özvegyével enyingi Török Katalinnal, ennek Közép-Szolnok megyében fekvő Csőgh helységéért, melyre nézve testvérei Menyhért és Gergely részéről is intézkedett. 1613-ban pedig élethossziglan való birtoklásra kapta Báthori Gábortól Bajom, Nagy és Kis Rábé, Dancsháza, mind a két Szent-Miklós, Szerep, Szováth és Derecske helységek adó és dézma jövedelmét. Ez évben mint Báthori Gábornak hű kísérője, midőn ez Váradon felkonczoltatott, Lónyay Farkas is halálos sebeket kapott, melyek folytán nehány nap mulva meghalt [1]). Testvérei Péter, Menyhért kinek 1637-ben már csak özvegye Bornemisza Erzsébet élt, és Gergely szintén magnélkül haltak el és így ez ág elenyészett.

A II. táblán Benczencz ága sarjadzik le. Fiai közül Keled, magnélkül halt el. Györgynek ámbár öt fia volt és köztök Ferencz 1401-ben szintén mester czímzettel él, még is ez ágazat a XV. században elenyészett. Igy maradt fel egyedül Benczencz harmadik fiának Jánosnak ágazata. E Jánosnak, ki a családi levéltárnak oklevelei szerint 1327-től 1380-ig mint élő említetik, négy fia közül csak ismét egyik t. i. István terjeszté maig le ivadékát; ez István hadi téren tanusított jeles tetteiért vitéz melléknévvel is megtiszteltetett, mint ezt a már halála után 1419-ben kelt, és fia András valamint a többi ágakon ekkor élő nemzedék részére az ősi (Nagy és Kis Lónya, Harangláb, Boltrág, Batyó, Namény Beregben, és Bari Zemplénben fekvő) javakról kelt új megerősítő király adományban is olvashatjuk. Nevezett Istvánnak Domahídy Katalintól két fia volt: András és

[1]) Bojthi, Engelnél Monumenta Ungrica p. 357.

István. Ez utóbbi 1398—1406-ig fordúl elő és nagyságos czímmel tiszteltetett; ágazata benne kihalt. Andrásnak ága maig virágzik.

Nevezett Andrásnak négy fia volt: János, László, György és Antal. Ezek közűl Jánosnak fia szintén András, már 1447-ben a budai országgyűlésen Bereg vármegye egyik követe [1]), 1462-ben pedig Bereg vármegye alispánja [2]). Ezen Andrásnak három fia maradt: Menyhért, ki magnélkül halt el, László, kinek Jusztina nevű nejétől és 1524-ben már özvegyétől leánya Ilona, sámsoni Kewressy János neje, s 1571-ben már szintén özvegye volt.

Nevezett János 1517-ben halt el, nejétől Dorottyától három fiat nemzett Andrást, Jánost és Lőrinczet; ez utóbbi korán elhalt. Istvánnak fia András szintén magnélkül halt el, másik fia János 1571-ben osztozott rokonaival. Gyermeke négy maradt; ezek közűl László 1611-ben Bereg vármegye alispánja volt.

Följebb emlitett Andrástól, ki Jánosnak Dorottyától született fia volt, sarjadzik le a Lónyay család a mai-korig. Ezen András, ki 1547—1585. évszakban élt, feleségűl Csobay Luciát vette, ettől született leánya: Erzsébet, Debreczeni Kardos Józsa hitvese, a ki 1587-ben tett végrendeletet, és fia Lónyay István.

Most nevezett István Szatmár és Tokaj várkapitánya volt 1567-ben. Feleségét Báthori Katalint, a hatalmas Báthori család Szaniszlói ágából vevén, ez által a gazdag hozományon felül családja emelésére is hatalmas szellemi emeltyűt nyert. Meghalt István 1615-ben Nevezett nejétől három leánya, és három fia maradt; kik atyjok halála után ennek végrendelete folytán anyjokkal 1620-ban osztoztak meg. E fiúk közűl András már atyjával Istvánnal részt vett a Forgách Zsigmond vezérlete alatt Báthori Gábor ellen vezérlett hadakban [3]); utóbb mint a hajduság vezére és kállói várparancsnok szerepelt [4]). Meghalt 1620. táján. Neje Perneszi Erzsébet, 1621-ben már osgyáni Bakos István hitvese, azonban ettől már 1622-ben elválást tervezett, élt még 1633-ban is. Ettől Andrásnak két fia Lónyai András és János és leánya Erzsébet előbb Barkóczy Ferenczné utóbb (1657-ben) Apagyi Miklósné, maradt, kik anyjokkal 1625. osztozkodtak. János magnélkül halt el, testvére András pedig — úgy látszik — azon Ló-

[1]) Kovachich.

[2]) Gr. Teleki Jőzs. Hunyadiak kora. XI. köt. 37.

[3]) Engel Monumenta Ungrica. p. 299. Honnan — úgy látszik — kath. vallású volt.

[4]) Ugyanott 271. 380.

nyay András volt, kit mint Szent-István váradhegyi prépostot 1648-ban a nagy-szombati zsinaton jelen voltak sorában találunk.

Andrásnak a kállói várparancsnoknak testvére volt Zsigmond, a család egyik legnagyobb embere, ki esze, ügyessége által a legmagassabb polczokra emelkedett. Szabadelvűsége szerint az erdélyi fejedelmek részén állván, 1627-ben Kraszna vármegye főispánjává [1]), 1648-ban pedig Rákóczy György által beregi főispánnak is kineveztetett [2]); és nem csak két kihalt tekintélyes családból eredt nejei: nopsitzi Varkácz Margit, és nagy-mihályi Bánffy Erzsébet jogán, de saját szerzeménye után adományok által birtokai is tetemesen szaporodtak. Sőt 1649-ben april. 12-én azon legmagassabb megtiszteltetés is érte, miszerint nádorúl jelöltetett ki. Úgy látszik 1653-ban halt meg; legalább neje Bánffy Erzsébet ekkor már özvegynek íratik. Leányai — mert fiai nem maradtak — szintén a legfényesebb családok ivadékainak lőnek hitvesei, így Margit gróf Csáky Istvánnak, Anna előbb Wesselényi Istvánnak, utóbb Kemény Jánosnak erdelyi fejedelemnek, — Zsuzsanna pedig (1636-ban) Bocskay István zemplíni főispánnak lettek nejeikké.

Következik Zsigmondnak harmadik testvére János, ki egészen az erdélyiekhez csatlakozott. és Hunyad megyében Déva vár kapitánya volt már 1607-ben, és ugyan ekkor egyszersmind Rákóczy Zsigmond erdélyi fejedelem testőrségének kapitánya. Hű szolgálataiért a most írt évben nevezett fejedelemtől Hunyad megyében Bokold máskép Boosfalva helységet több helységbeli birtok részekkel nyerte balásfalvi Bagdy György magvaszakadtan adományba, és ugyan azokba beiktattatott. 1609 ben már mint kir udvarnok említetik Báthori Gábor azon adomány levelében, melyben a fejedelemtől Menyhért rokonával együtt a Közép-Szolnok megyében fekvő Berzencze helységet kapja. Meghalt 1613-ban. Neje Kendeffy Zsófiától egy fia István, és két leánya Judit Geréb Andrásné, és Margit születtek.

István, ki 1643-ban osztozott meg nagy bátyjával Zsigmonddal, rövid idővel utóbb maga is meghalt. Felesége Sarmasági Annától, ki előbb Bogdányiné volt, két fia Gábor és István maradtak; ez utóbbi magnélkül halt el. Gábor tovább terjeszté családját. Anyjok Sármasági Anna 1661-ben tett végrendeletet. Nevezett fia Gáspár 1652—1680-iki időszakban élt. Felesége Gúthy Erzsébet 1689

[1]) és [2]) oklevelek.

már özvegyűl említetik. Gábornak hat gyermeke maradt, ezek közűl László, leányában Katalinban halt ki. Gábor nejétől Bagossy Máriától kilencz gyermeke született, de ezek közűl Zsigmondnak volt fia Ferencz, a kinek leányát Florentinát a másik rokon ágon álló Lónyay János vette feleségűl. Gábornak testvére még András, ki magtalanul halt meg, István, kinek máig élő ágát a IV. tábla mutatja, és végre Ferencz kinek első nejétől Pogány Évától született fiai magnélkűl multak ki; második nejétől Girincsy Borbálától született fia Ferencz, ki Rákóczy Ferencz híve, s hadi-kormányának ruházati biztosa volt 1705-ben. Nejétől pongyeloki Galambos Sárától egy fia maradt, Gábor, ez nemzé Jánost, a Lónyai Florentina férjét, kinek fia Gábor 1809. már Bereg vármegyei Administrator, utóbb Ung vármegye főispánja, Szent-István rend vitéze, és a helv. hitvallásúak kerületi főcuratora. Meghalt 1824. majus 8-án kora 46. évében. Nejétől báró Prónay Piroskától született leányai között ismét egy Florentina nevű leány, ismét egy Lónyay János nejévé lőn. Fiai közűl pedig János magnélkűl halt, másik fia Gábor az élő, szül. Deregnyőn Zemplínben 1805. oct. 4-én. Zemplínben az ellenzék egyik kitűnőbb tagja, és vezére volt, és egyszersmind e megyének 1836-tól 1849-ig minden országgyűlésen követe, 1848-ban pedig képviselője a nemzetgyűlésen, ugyanakkor m. ministeri osztály főnök, jelenleg pedig Ung megye főispánja. Nevével, főleg 1842-ben, a pesti Hirlap hasábjain alapos közjogi és politikai czikek alatt találkozunk. Gyermekeit a táblázat mutatja.

Id. Gábornak Gúthy Erzsébettől fia István alapítá a másik most is virágzó ágát. Első nejétől született gyermekei elhaltak, de második hitves-társától Darvay Klárától született fia László fentartá családát, és azt nejétől Darvas Zsófiától született két fia Menyhért és László által két ágon terjeszté.

László ágán, ki alispán, követ, s utóbb kir. tanácsos volt, fiainak Péternek, Györgynek és Lászlónak gyermekei élnek.

Menyhértnek, ki Ugocsa vármegyének 1780-ben egyik jeles követe volt, és ki 1816-ban halt meg, Szemere Erzsébettől három fia maradt:

József (szül. 1790. jun. 5.) cs. k. kamarás, hitvesétől gr. Batthyány Karolinától csak leánya, Vilma gr. Pongrácz Jenő ezredesné él. — János szül. 1796. dec. 15. V.-Naményban; a köz pályára lépvén, a megyei hivatalok egyik legdiszesb polczáról az alispáni székről, mind főljebb s följebb emelkedék, és a m. kir. udvari kanczelláriánál eléadó

tanácsos, Bereg vármegye főispáni helytartója, s végre val. bel. titkos tanácsossá lőn. Nagy érdemeket szerzett magának főleg a pesti árvíz alkalmával, midőn mint kormánybiztos áldásosan működött: hasonló minőségben működött az epemirigy idejében is. Utolsó föllépte 1857-ben történt, midőn az uralkodó előtt a protestansok ohajtásait tolmácsolta. Meghalt 1859-ben dec. 19-én; eltemettetett Nagy-Lónyán a családi sírboltba. Feleségétől Lónyay Florentinától fiai közül Menyhért (szül. 1822. jan. 6-án) szintén a közpályára lépvén, 1841-ben kezdett résztvenni Bereg és Szabolcs megye közgyűlési tanácskozásaiban, és az 1843-ki országgyűlésre már Bereg vármegyének országgyűlési követeül választatott; s már ez országgyűlésen a kereskedelmi országos választmány tagjául választatott; részt vett az úgy nevezett pénzügyi országos tanácskozásban is, mely ugyan azon országgyűlésen 1844-ben gr. Széchényi István indítványára neveztetett ki; és e választmánynak tollvivője is L. Menyhért volt. Egyébiránt pedig az országos tanácskozásokban is az ellenzék sorában mint a követek legifjabbja gyakran hallatá hatásos szónoklatát, főleg midőn a hon anyagi érdekei kerültek szőnyegre. Országgyűlés után külföldön tett utazást; visszatérte után pedig egy érdekes művet írt „Hazánk anyagi érdekeiről“ (1847.) czím alatt. Azonfelül a Pesti hirlap is több értekezést hozott tőle. 1847-ben szintén Bereg vármegye követe volt; valamint 1848-ban a nemzet gyűlésen is mint képviselő mind végiglen részt vett. Ekkor irá tanulságos „Pénzügyi *leveleit*“, melyek nyomtatásban is megjelentek. A forradalom után egy ideig Párisban időzött, mint menekült, honnan a képviselőkre kiterjesztett fejedelmi kegyelem folytán haza térvén, azóta is a haza közügyeiben élénk részt vesz. Legujabban pedig az 1860. oct. 20-ki diploma folytán Ugocsa megye főispánjává neveztetett ki, azonban erről lemondván, e méltóságra testvére Albert ki 1823-ban született, neveztetett ki. Az ő valamint testvérei gyermekeit is a családfa mutatja.

Menyhértnek Szemere Erzsébettől harmadik fia András cs. kir. kamarás, szül. 1802. febr. 1-én, katonai pályára lépvén ettől mint kapitány bucsút vőn. Neje gr. Frimont antrodocoi herczeg leánya Dorina, kitől gyermekei szintén a táblázaton láthatók.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában két szemközt ágaskodó oroszlán, a jobb oldali első lábaival kivont pallóst, a baloldali pedig három makkot tart. A paizs fölötöi sisak koronáján férfi-kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Loob család. Loob József-Felix 1755-ben M. Terézia király asszonytól nyerte czímeres nemes levelét [1]).

Czímere balról jobbra rézsutosan kétfelé vörös és ezüst udvarra osztott paizs, melynek alyján zöld téren grif ágaskodik, és testének fele része ellenkezőleg az udvarok színeivel vörös, másik felerésze ezüst; első jobb lábával kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronáján két egymás elfedő sas-szárny emelkedik fel, vízirányosan félig ezüst, félig vörös színű az egyik, a másik a (háttérben álló) az előbbivel ellenkezőleg félig vörös, félig ezüst színű. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös.

Lo-Presti család. (Báró.) Oly hazafiusított magyar család, mely hazánknak legáldozóbb honfiai közé tartozik.

A magyar honfiusítást báró Lo-Presti Rochus az 1764-ki országgyűlés 47. törv. czikkelyénél fogva nyerte. Utóda b. Lo-Presti László 1812-ben a m. Lndovicea intézetre 2000 ftot adományozott [2]).

Jelenleg élnek báró Lo-Presti Álmos-Lajos szül. Merczifalván Temes vármegyében 1823- octob. 25-én, és testvére Árpád, ki a m. akademiára tett nagyszerű hazafiúi adakozása által is kitünteté magát. Anyjok Le Roy de Rosenbrunn Jozefa már 1832-ben özvegy volt.

Lorándy család. Szabolcs vármegye nemes családainak soban áll.

Loránt család. Dunántúli nemes család, melyből hajdan Loránt Mihály 1505-ben a Rákosi országgyűlésre Soprony vármegye követe volt [3]).

Lorántfy család. (Serkei †.) A Lorántfy (vagy néhol Lorántffy) család a Ratold és Olivér nemzétségéből származtatik [4]). Nevezett Ratold és Olivér Apulia Caserta városából Kálmán király korában jöttek Magyarországba [5]), és itt birtokkal ellátva, egy, több családra oszlott nemzetséget alkottak.

Már 1283-ban — midőn a nemzetség (generatio) osztozott, már

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VI. és Collect herald. nro.

[2]) 1812-ki 2. törv. cz.

[3]) Jászay, A m. nemz. napjai a mohácsi vész után 157. l.

[4]) Wagner C. Collect. geneal. historica dec. IV. p. 72 — 77. Ugyancsak Wagner (Mss. Tabell. geneal. XXXV. és XXXVI.) a Lórántfy családnak ősei egy két nemzedékét „de Kapolya“ nevezé, de tévedve; és igy a munkában is tévedésből történt a Kapolyai cziknél a Lórántfiakra hivatkozás.

[5]) Kézai Simon krónikája Endlicher kiadásában 125. l. — L. Turóczi krónika fej.

négy törzs ágazatán találjuk ivadékát, azon Balduin mesteren kívül, kitől a ráthóti Gyulaffy család eredeztetik.

Ama négy osztozó ágazatnak, a tőlök leszármazó családok kijelölésével, nemzedék sora következőleg áll:

Leustach.		István.			Olivér.		Roland bán.
Roland mester 1283. *a Feledy és Lorantfy-ak őse.*	Desew 1283 *Ilswai cs. törzse.*	Domokos 1283. *Paszthóy cs. törzse.*	László 1283. *Tary cs. őse.*	Kakas 1283. *Kazai Kakas cs. őse.*	Rejnold.	Miklós 1283. *Putnoky cs. törzse.*	Mátyás 1283.

E nemzedékek közül Mátyás, Roland bánnak fia, az osztályban kapta Laapát (Somogy vármegyében) a Pozsega megyei minden birtokot, Nagy-Kemlek várát Slavoniában, Nagy-Rátoldot (Veszprémben), Halast (Szabolcsban), Kövesdet (Zemplínben).

A többi osztályos vérségek kapták Kazát Borsodban, Putnokot s Feledet Gömörben, Patát és Szent-Györgyöt Somogyban, Ujlakot (?) Kevesdet és Oláhtelket Biharban, Szelpet Pozsonyban, Ratoldot Pestben, Csicsót és Retheket Erdélyben.

A följebb említek Rolándtól Leustach fiától így fejlődött és származott a Lorántfy család [1]):

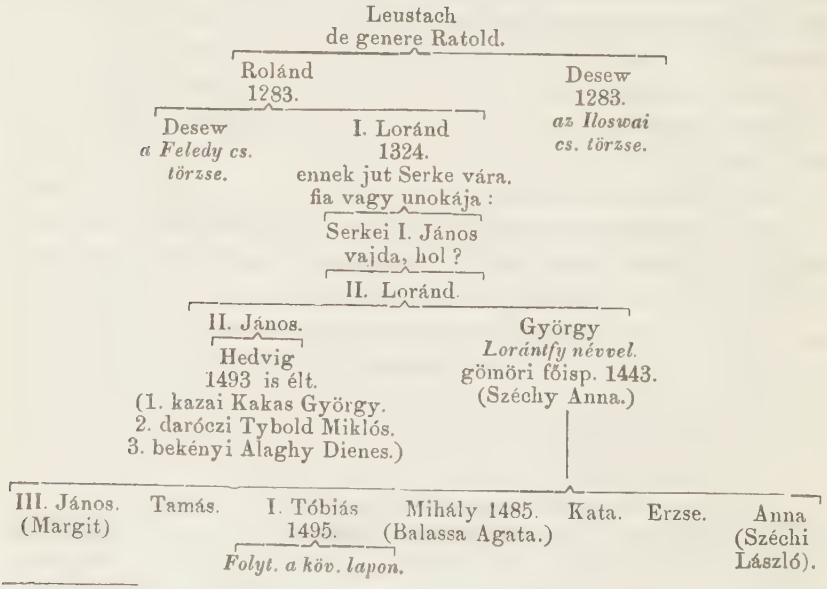

[1]) Wagner id. h. továbbá Bartholomaeides not. Cottus Gömör. p. 187—192. Geneal, Authent. tom. I. — Lehoczky Stemmat. II. stb.

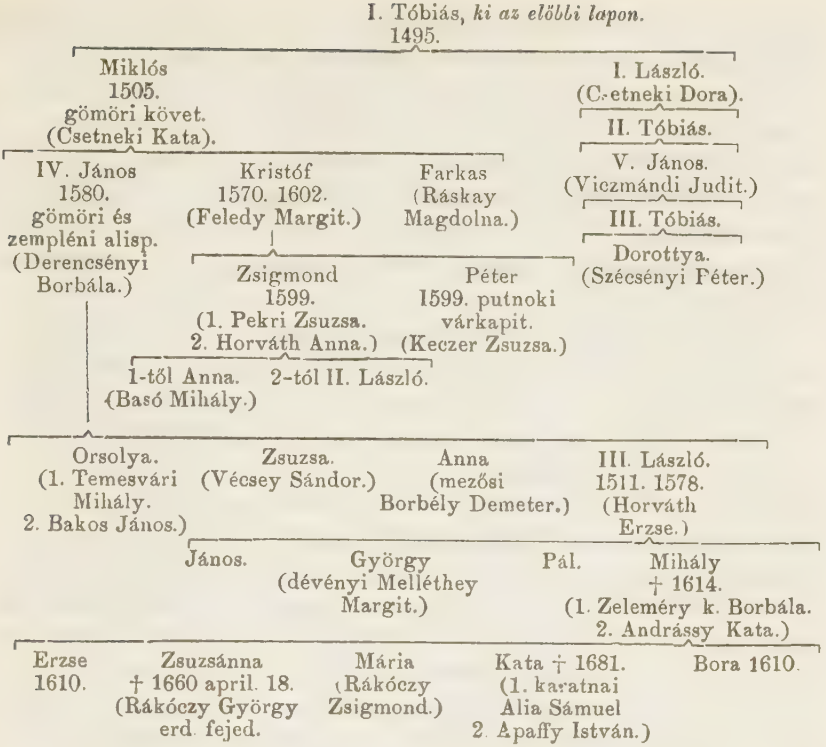

A táblázaton állókra nézve megjegyezhetjük, hogy I. Loránd osztály útján jut Serke várához, melyről egy ideig a család vezetéknevét, utóbb pedig csak előnevét írá. Fia vagy unokája János nem tudni hol, vajda volt, ennek fiáról II. Lórántról vette fel a család a Lórántfy nevet. Ennek egyik fia György Gömör vármegye főispánja 1443-ban [1]), ez többször harczolt Giskra ellen, ki főleg azon vidéken, hol Lórántfy György birtokai feküdtek, gyakran dúlt és pusztított, és kit egyszer Gede vára alól György el is űzött, de utóbb Giskra Lórántfy Györgytől Serke várát csakugyan elfoglalta, és azt csak Hunyadi Mátyás foglalta 1460-ban vissza, és adta vissza ismét Lórántfy Györgynek.

Györgynek neje Széchy Anna lévén, ennek jogán, valamint két unokája a Csetneki családból nősülvén, ezek után kivált Gömör és a szomszéd megyékben szaporodott a család birtoka. Györgynek fiától I. Tóbiástól nemzett két unokája Miklós és I. László által két ágon terjedt le, de mindkettő a XVII. század végén elenyészett. I.

[1]) Teleki, Hunyadiak kora X. köt. 139.

László ágáról nincs mit megjegyeznünk. Miklósnak; ki 1505-ben a rákosi országgyűlésen Gömör vármegye egyik követe volt [1]), Csetneki Katalintól három gyermeke maradt: IV. János, Kristóf és Farkas. Ezek közül Kristófnak egyik fia Zsigmond, kinek első nejétől petrovinai Pekri Zsuzsánnától leánya Anna Basó Mihályné; — második nejétől pedig Horváth Annától fia II. László született, ki magnélkül halt el. — Péter 1599-ben Putnok várkapitánya volt [2]), feleségétül lipóczi Keczer Zsuzsánnától szintén nem hagyott maradékot. A harmadik testvér

IV. János 1580-ban [3]) Gömör és Zemplín vármegye alispánja volt. Hitvestársától a gazdag hozományú Derechényi Borbálától három leánya és egy fia III. László maradt.

III. László, kit Bebek a császári tábornokhoz Svendihez követül járatott Szadváráról [4]), 1571—1578. évben említetik. Nejétől Horváth Erzsébettől, ki utóbb Thőke Kristófhoz ment férjhez, — többi közt Mihály tünt föl. Ez első neje zeleméri Kamarás Borbála után, kinek nagyanyja ruszkai Dobó Anna volt [5]), bár ha nem épen az osztályos vérségek sérelme nélkül, több szép jószágon kivül 1608-ban a sárospataki és ledniczei várnak is birtokába jutott [6]). Lórántfy Mihály nem volt főispán, — mint némelyek vélik, — mert Ketskeméti az ő magyar egyházi beszédeinek ajánló levelét neki ily czímmel „Az Nemes, Nevezetes és Nemzetes vitézlő Úrnak, Lórántfy Mihálynak, Sárospataknak, Barsinak, Csetneknek stb. urának“ ajánlotta; hanem azért L. Mihály tekintélyes s dúsgazdag úr volt; ki 1611-ben Thurzó György nádorral Tokajban a béketanácskozásokban; és bárha fösvénynek és kincs-sóvárnak iratik, de a sárospataki reform. iskolának már ő is egy főpártolója s jóltevője volt. Első neje zeleméri Kamarás Borbála

---

[1]) Jászay P. id h.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör. p. 191.

[3]) Lehoczky Stemmat. I. p. 194. János alispánságának kora sajtó hibával áll 1530. évre téve; és igy vevé azt által Bartholomaeides is id. h. 757. lapon. De Lehoczky Stemmat. II. 228. lapon helyesen irja az 1580. év számot. És ez évben volt Lórántfy János Zemplín vármegyében is alispán. L. Szirmay C. Zemplin. not. hist. 89.

[4]) Istvánffy Hist. libro. XXVIV.

[5]) Hibásan áll e szerint e munka III. köt. 328. lapján a Dobó családfán Dobó Anna Lórántfy Mihály nejéül, mert Dobó Anna zeleméri Kamarás János neje volt. Lásd erről a *Zeleméry* családot; és a Pótlékkötetben a Dobó családot.

[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 182. 197. 270. és Botka Tivadar az Új Magyar Múzeum 1860. folyam 172. lap.

már 1610. nem élt [1]); utána nem sokára másodszor is nősült, egybekelvén csíkszentkirályi Andrássy Katalinnal, kivel azonban sokáig nem élhete, mert ez az 1614. év lefolytával meghalt [2]). Fiai nem maradtak, kihez mentek férjhez leányai, a táblázat mutatja, de ezen leányok közül különösen megemlitendő Zsuzsánna, ki 1616-ban Rákóczy Györgynek később Erdély fejedelmének lőn nejévé, vele ho zományképen szállott Sárospatak a nagy nevű Rákócziak házára. Lorántfy Zsuzsánnát pedig nem csak a sárospataki ref. collegium tiszteli mint iskolája egyik fő megalapitóját, de a magyar történelem is legszebb emlékű honleányai között mint a női erények egyik legmagasztosb példáját mutatja föl [3]). Irt egy könyvet is „Mózses és a Próféták“ czím alatt. Meghalt e derék hölgy 1660, april. 18-án [4]).

Zsuzsannát túl élte nővére Mária, Apaffy Istvánné, ki 1681. april 29-én kora 61. évében a Lórántfy nevet sírba vitte.

A család czímere, mint az már a Ratold nemzetség alapitójánál is volt, és mint e munkában az Ilsvai családnál is láttuk, egy gyökér nélküli törzsökből zöldellő két hársfa-levél; mint azt egy XVII. századbeli költő latinúl és magyarúl is megénekelte. Álljanak itt az eredeti latin versek [5]).

Consilio propriae, belloque insignia genti,
Clara Lorandfiadum sumsit honore domus.
Quippe viret foliis sine sed radice duobus
Truncus, qui tiliae creditur esse sacrae.
Regalique coronatur diademate cassis,
Haec sunt sive sagi stemmata sive togae,
Eniteat seu Marte lubet seu pace quieta,
Eniteat truncus pluribus ille comis.

Lósádi család. A XV. században éltt Erdélyben közülök Loosadi István, 1453-ban a Hunyadi nemzetség részére Görgény váráról

---

[1]) A leleszi convent előtt tett egy bevallás szerint; és igy Szombathi János Historia Schold Sárospatak p. 72. tévedve irja 1612. közül meghalálozottnak, mert 1610. előtt halt meg.

[2]) Szombathi id. h.

[3]) L. Erdélyi János: A sárospataki ref. iskola háromszázados ünnepe. — Szombathi János Historia Scholae Sárospatakiensis. S.-patak, 1860. — Magyar- és Erdélyország képekben. Kiadta Kubinyi Ferencz és Vahot Imre. IV. köt. stb.

[4]) Kata Hist. critic. XXXIII. 184.

[5]) Gvevara Antal: A fejedelmek serkentő órája. Ford. Prágai András. Bártfa 1628. 2-rét; az előbeszéd után. E könyv Lórántffy Zsuzsánna és férje Rákóczy György költségén nyomatott.

László király által adott adománylevélben királyi emberül megnevezve [1]).

Losek család. Losek József 1758-ban M. Teréz király asszonytól nyerte czímeres nemes levelét [2]).

Czímere először vízirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó osztály ezüst udvart mutat, melynek alján zöld téren egy fekete mén száguld; a paizs felső felerésze függőleges vonallal ismét két udvarra oszlik, a jobb oldali két udvarra oszlik, s a jobb oldali kék udvarban pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, a baloldali vörös udvarban három fehér lóher levél látszik. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között pánczélos kar nyúlik fel, vízirányosan egy vörös tollú nyilat tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös.

Lossonczy család. A kihalt ős régi Lossonczy családnak is, — mely a losonczi Bánffy családdal egy törzsből ered, — származási rendje oklevelek nyomán teendő tisztázásra vár, Az előttem fekvő s alább következő nemzedékrend első két vagy három nemzedéke sem látszik biztosnak, és azért alább azon személyeket, kikről oklevelek tanúskodnak, és így összeköttetéseik ez uton igazolvák, egyenként elé sorolandom: — A családfa következő:

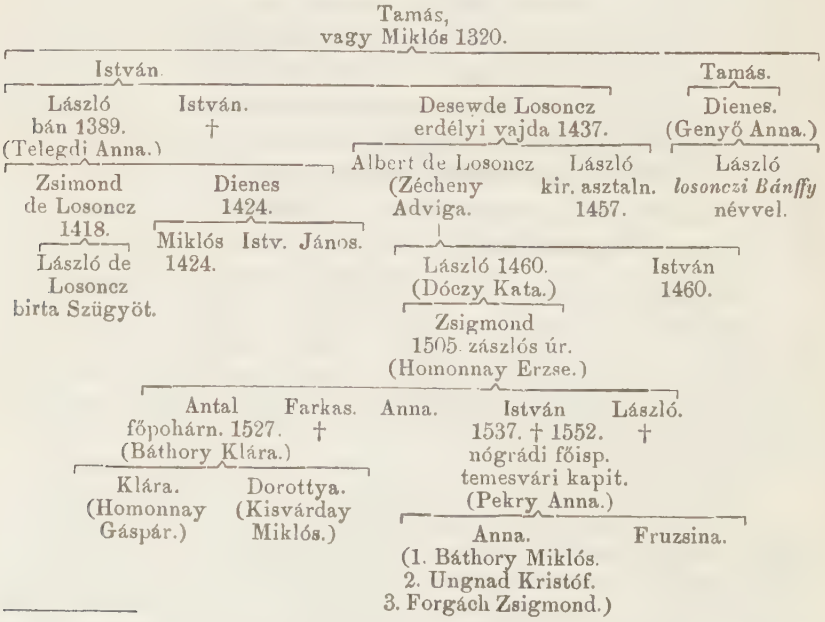

[1]) Teleki Józs. Hunyadiak kora X. köt. 397.
[2]) Collect. Herald. nro. 64.

Egy 1424-ben kelt és Nógrád megyei Horpács, Verk (Berki) Valkia helységek határjárását illető oklevelben [1]) mind a nevezett helységek egyikének birtokosa említetik Dienes, Lossonczy László nak a bánnak fia, testvére Zsigmond, és ennek fia László, továbbá nevezett Dienesnek fiai Miklós, István és János. —

1438-kán oklévélben Losonczi Lászlót mint egész Slavonia bánját, Losonczy Istvánt mint pedig szörényi bánt olvassuk [2]). A szörényi báni méltóság a következő évben üres volt [3]).

1439-ben Albert király Garai Lászlónak a machoi bánnak kir. adományban adja Nógrád megye Szügy és Csesztár (Csesztve) helységet, mint az adomány levél mondja néhai Lossonczy Zsigmond fiának néhai Lossonczy Lászlónak magvaszakadtan [4]).

1437-ben Losonczi Dezső (Desen de Losoncz) erdélyi vajda, birt Magyar-Bogáthon [5]).

1437-ki oklevél záradékában találjuk Losonczi Dezsőnek fiát mint kir. főasztalnok mestert [6]).

1460-ban Lossonczy Albert, nejének Zéchen Advigának (Zécheny László leányának) és ettől született gyermekeinek Lossonczy László és Istvánnak neveikben is, és neje testvérének Zéchen Annának (ki Ország János jegyese volt) nevében Ország Mihály nádor, Gyöngyösön Bessenyei Mihálynak az országbíró előtt egy malom felerészét adományozzák [7]).

Albert fiának Lászlónak fia Zsigmond mint zászlós úr van az 1505-ki rákosi országgyűlés végzeményének alá írva [8]). Hogy Zsigmondnak neje Dóczy Katalin és Gyermekei Antal, Farkas és Anna valának, ki tűnik csulai Móré Lászlónak (Móré György fiának) 1514-ben kelt és és testvérei nevében is tett bevallásából, melyből Lossonczy Zsigmondot s nevezett gyermekeit megnyugtatja arról, hogy nékie birtokaikat, melyeket özvegygyé lett anyjuknak Dóczy Katának

---

[1]) Sz.-benedeki Convent 1658-ki hiteles átíratában.

[2]) Teleki Hunyadiak kora X. köt. 19. lap.

[3]) Teleki id. h. 23.

[4]) Az eredeti oklevél.

[5]) Ugyan ott X. köt. 1. — Már 1438-ban László nevűt találunk a vajdaságban, ugyan ott 19. lapon.

[6]) Ugyan ott X. köt. 553. lap.

[7]) Kaprinai Mss. B. tom. L. p. 54.

[8]) Jászai P. id. h. 156.

felségűl vétele által kezeibe kapott, visszaadta legyen [1]). Zsigmondnak valószínűleg második neje volt Dóczy Katalin, és ettől születtek még fiai István és László.

Zsigmondnak a zászlós úrnak fiai közűl csak kettőnek maradt gyermeke, Antalnak és Istvánnak, a többi magnélkül halt meg.

Nevezett Antal 1527-ben lett főpohárnok I. Ferdinand kir. koronázásakor, és ennek pártján leljük őt 1533-ban is [2]). Később nyomait nem találjuk, s innen hihető, hogy ezután nem sokára történt azon borzasztó eset rajta, hogy neje Báthori Klára őt iródeákja által megfojtatá [3]).

Antalnak testvére István a temesvári hős, ki 1552-ben családja fiágának sorát bevégezé, anyai jogon Bars megyében is birtokos volt, Hevesben ő bírta Nana várát is. Legelső emlékezetét 1537-ben találjuk, midőn Hont megyei alsószemeredi birtokrészét 200 fban elzálogosítá Dubraviczky János- és Lászlónak [4]). István eleintén Szapolyaihoz szított, vagy legalább I. Ferdinándnak nem volt kedves embere, és ellene terhes vádak voltak emelve; mert 1547-ben aug. 28-án Prágában kelt oklevélben már mint Nógrád vármegye főispánja nyert I. Ferdinándtól kegyelmet, úgy a maga, mint szolgái részére, és minden ellene emelt keresetek alól fölmentetett [5]). És 1551-ben csakugyan I. Ferdinánd részére a Szapolyaiak ellen látjuk őt Castaldó mellett működni. Nem sokára ezután temesi főispán és Temesvár és az ország alsó részének főkapitánya lett, és 1551-ben Temesvárnak a török általi első ostromát vitézűl meg állta. Hogy mily hősiesen védte a török ellen Temesvárt másod ízben és mint öletett meg 1552-ben jul. 27-én azt a történelemből minden hazafi tudja; azért annak hosszas elbeszélése itt szükségtelen. De az kevésbbé ismeretes adat, hogy Lossonczy István Temesvárnak második ostroma alatt, mely jun. 27-én. kezdetett meg, azért folyamodott I. Ferdinandhoz hogy halála esetére, miután fiu gyermekei nejétől petrovinai Pekry Annától nem voltak, leányait, és ezek kihaltával néhai testvérének Antalnak, Klára és Dorottya leányait fiusítsa. A királyi beegyező okmányt I. Ferdinánd király 1552.

---

[1]) Sz.-benedeki Convent. Prot. A. p. 182. 295.

[2]) Budai Fer. Hist Lexic. 591. és 607. két Lossonczy Antalt említ, de a kort összevetve, a két Antalról írt adatai mind egyre ruházhatók, miután e korban két Antalt nem ismerünk.

[3]) Forgách Fr. Commentarii p.

[4]) Szentbenedeki Fasc. 33. nro. 16.

[5]) Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. 150.

jul. 20-án (tehát épen egy héttel Losonczy eleste előtt) írta alá [6]); mely szerint a király Istvánnak Fruzsina és Anna leányait, úgy néhai testvérének Antalnak árváit Klárát és Dorottyát, nehogy ha István történetesen e világból kimúlnék, azok idegen hajlókokra szoruljanak, a következő javakban fiusítá; úgymint egész Szécsény, Somoskő, és Gács várában (Nógrádban) Pankota, Senyew, Dészna várakban (Zarándban) Szentmárton várában (Szabolcsban) és Szalancz várában (Zemplínben); Zarándban a Szentdienesi, és Csanádban a vásárhelyi kastélyokban; továbbá Sebes városában egészen, és a hozzá tartozó Thótvidékébe és Bekenben (Zarándban) Mandorban (Szabolcsban) Ujlak és Egyaranban (Zemplínben) és Nógrádban is Ujlakban, Beregben egész Czigány helységben, és ezeken kivűl a következő birtokrészekben Nyitrában Nagy-Tapolcsán mváros, Hontban [2]) Wysk, Rima-Szombat, Zvinyibánya, Tiszolcz helységben; Nógrádban Losoncz és tartozékaiban, Thótvidékében és Ecseken, Hevesben, Gyöngyösön és Abad helységben, Temesben Chama mvárosban.

Kikhez mentek L. István és Antal leányai férjhez, azt a táblázat mutatja; bennök a fényes polczra emelkedett családnév elenyészett.

Most még részint már a táblázaton állókra részint az ott nem találhatókra nézve meg kell említenünk a következőket.

Losonczy László Zsigmond király alatt a dalmát-, horvát- és tótországi hadak főkapitánya és szörényi bán volt 1387-ben.

L. István szintén Zsigmond király alatt temesi főispány és szörényi bán volt. Szintén István (tán ez) 1421. tájban erdélyi vajda.

L. Benedek a Rigó-mezei ütközetben esett el.

L. Rénold. Ulászló királynál Cillei Ulrich közbejárója, miért Cilleitől Krajnában Traburg várat kapta 1440-ben.

Végre nevezetes még Gara Miklósnak egy 1409-ben kelt itéletlevele [3]), mely szerint a birtok osztály kereső Abádi Sebestyénnek fia György az egri káptalan előtt azon eskünek letételére kötelezteteti, hogy az ő atyja Abády Sebestyén fia Lorandnak, a ki fia Sebestyénnek, a ki fia azon Jánosnak, ki Losonczy Dienes nádorral ugyan azon atyától származott; és igy ezeknek minden birtokaikkól őt is il-

[1]) Kaprinai B. Mss. tom. XXVIII. p. 348.

[2]) Tud. i. Kis-Hontban, de Szinóbánya és Tiszolcz ma Nógrádban van.

[3]) Oklevél.

leti osztály rész. E szerint az Abádi kihalt család is a Lossonczy családdal egy törzsből eredett.

Losonczy család. Losonczy nevű nemes család jelenleg is Borsod, Heves, Gömör, Nógrád, Szatmár, Veszprém vármegyék nemessége sorában áll.

Nógrádban a Szigyártó (l. ezt.) családnak elő-neve a Losonczy név, s úgy látszik ennek ágazatai is ösmeretesek néhol a Losonczy nevezet alatt.

A Gömör megyei Losonczy családnak néhány ízen csak e század elejeig terjedő leszármazása következő:

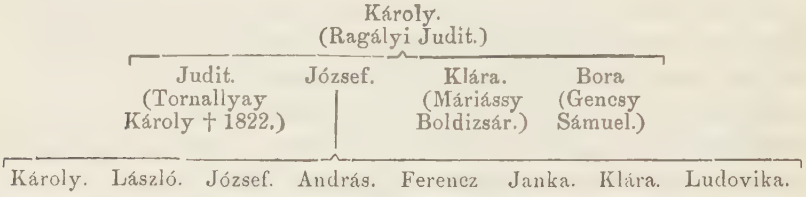

Még két újabban nemesített Losonczy családot is találunk; az egyik az, melyből

Losonczy János 1793-ban kapott nemes levelet és abban ily czímert: a paizs kék udvarának alyján zöld téren egy folyam hullámzik, fölötte szántó földek és erdőkön túl egy fehér szikla emelkedik, és azon egy ezüst szárnyas ló (pegazus) ágaskodik, első lábaival egy vörös zászlót tartva, melyen fekete kétfejű sas látszik, a zászló nyelének végén pedig zöld koszorú díszlik. A paizs fölötti sisak koronáján pedig egy fekete sas kiterjesztett testtel látható, egyik lábával zöld olajfa ágat, a másik lábával pálma ágat tartva. Foszladék mind két oldalról ezüst-kék [1]).

A másik ily nevű család az, melyből Losonczy Pál 1797-ben nyeri czímeres nemes levelét; ennek czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály kék udvarában hármas sziklahegy, középsőjén arany korona van, és abból fehér szárnyas ló (pegazus) emelkedik ki; a 2. és 3. osztály arany udvarában hármas zöld hegynek a közepsőjéből arany koronából meztelen merkur piros övvel ellátva nyúlik fel, fején a szárnyas föveg, jobb kezében a két kígyó által övedzett békepálczát, balkezében pedig zöld koszorút tart. A paizs fölötti sisak koronájából zöld növény ágak között a leírt mercur emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [2]).

[1]) A'dámi Scuta gentil. tom. VI.
[2]) Ugyan ott.

Losonczi család. (Angyalosi.) Közülök Lajos ügyvéd Abrudbányán 1848-ban.

Losy család. Ismeretes e családból Losy Imre, ki protestans szülőktől származott, de katholikus vallásra térvén, papságra lépett, és 1633-ban egri püspök, innen pedig 1637-ben esztergami érsek lett. 1633-ban Jászon megyei zsinatot tartott, 1638-ban az országgyűlésen erélyesen működött, és ez évben az esztergami érsekség részéről is Nagy-Szombatban zsinatott tartott. Pozsonyban egy papnöveldét alapított, mely nevéről „Emericanum Seminarium“ nevet visel. Meghalt 1642. nov. 9-én Pozsonyban [1]). Halála előtt egy levelet írt Lippay János jezsuitához és a bécsi Pazmaneum igazgatóságához, mely levélnek pecsété szerint [2]).

Címere a paizs (kék?!) udvarában egy piros szív, melyből két sas-szárny terjed szét.

E családból Losy János 1657-ben járt a wittembergi akademián [3]).

Losy család. A címeres levelet Losy János és György nyerték 1721-ben III. Károly királytól [4]).

Címerük a paizs kék udvarának alján zöld téren egy vörös nadrágos, hosszú zöld ruhás emberi hulla fekszik, fölötte balra fordulva fehér lovon egy sárga czizmás, zöld nadrágos, vörös dolmányos, zöld öves, prém-kalpagos magyar vitéz fut, és lehajolva kardjával az alatta fekvő leirt embernek nyakát vágja. A paizs fölötti sisak koronája alól lefolyó foszladék mindkét oldalról czüst-vörös és fekete szinű.

Győr vármegyében Lósy János 1765-ben azon megyének esküdtje. Nógrád megyében az 1755-ki nemesi lajstromban áll Lósy István.

Lovas család. Gömör vármegye nemessége sorában említetik Fényes E. Geographiájában.

Lovassy család. Ily nevü család Bihar megye nemes családai sorában áll.

Egy előttem fekvő táblázat Lovassy családról következő nemzékrendet tüntet elé:

---

[1]) Katona Hist. criti. XXXII. p. 7. 196. 911. — Shnutt Archi Eppi Strigon. II. 126. stb.

[2]) Pray Mss. tom. XXXIII.

[3]) Bartholomaeides, Memoria Unger. p. 152.

[4]) Collect. Herald. nro. 417.

Bihar megyében a Lovassy családnak székhelye Nagy-Szalonta, hol a mult század végén a család egyik tagja ref. lelkész, ennek fia ugyan ott bíró, ennek fia István Biharmegye volt számvevője, kinek Illésy leánytól egyik fia László az 1836-ki országgyűléskor fölségsértéssel vádolt ifjusági kör egyik főtagja; testvére István 1848-ban volt honvéd százados, lakik Kis-Újszálláson; atyja testvérének fia közűl László szintén a följebbi pozsonyi ifjuság egyik vádolt tagja, volt Bihar megyei szolgabíró.

Lovassy András birtokos Váncsodon.

Lovász család. (Ötvenesi.) Arad megyei tehetősb birtokos családainak egyike. Birtoka az ötvenesi puszta is, melyről előnevét írja a család. Közűlök Lovász Zsigmond az első franczia háborúk alatt két ízben nemesi fölkelési vezér, utóbb élelmi főbiztos, 1796-ban 3000 kila búzát és zabot ajánl a hadi költségek segélyeül. Megyei hivataloskodása után a m. kir. udvari kanczellárián előadó tanácsos és békési főispán, utóbb Sz.-István rend közép keresztese, val. belső titk. tanácsos, 1801-ben temesi gróf és főispán lett Neje Zeke Jozefa volt. Testvére Imre 1801-ben Arad vármegye másod alispánja; utóbb (1825-ben) kir. tanácsos. Leánya gr. Zselinszkyné. Nővérük Deseő Ádámné.

Lovász András nyugalm. helyt. tanácsos született Aradon 1768. nov. 29-én.

Lovcsányi család. Gömör és Nógrád megyei nemes család. Nevök Lowczányi-nak is stb. iratott. Nagyobbára az egész család nemzedékről nemzedékre evang. lelkészi pályán állott.

Az első törzs, kiről adataink vannak, Lovcsányi György 1570. táján Zólyomi ev. lelkész, hol 20 évet töltött, onnan Selmeczen a tót-

ajkuak papja, végre szileziai Teschenben lengyel szónok, meghalt 1609. febr. 1-én [1]). Ennek egyik fia L. Sámuel 1587-ben Wittebergában tanúlt [2]). Másik fia Timotheus 1592-ben Tübingben azután Wittebergben tanúlt. 1593-ban pappá avattatott Selmeczen, és Zólyomban lelkész lett [3]). 1613-ban fiaival és utódaival nemességre emeltetett, czímeres nemes levele 1615-ben Zólyom vármegyében hírdettetett ki [4]). Fia kettő maradt: II. Timotheus, ki 1619-ben járt a wittebergi egyetemen [5]); és Elizeus, ki beszterczei polgár volt [6]). Ennek ismét két fiát ismerjük I. Györgyöt és I. Mátyást.

I. György előbb Boroszlóban, utóbb Wittembergben tanúlt, haza jövén Alsó-Sztregován (Nógrádban) lett pap, innen a török pusztítás miatt haza megy Beszterczére, azután Korponán német lelkész, ismét Beszterczén, innen negyedfél év mulva 1663-ban Gömörben Nyustyán lett pap. 1674-ben Pozsonyban a törvényszék elé állíták, s mert térítvényt nem akart magáról adni, Komáromban közmunkára ítéltetett. Utóbb térítvényt adván, 1682-ben Zólyom-Lipcsén lelkészkedett három évig, azután ismét atyjához haza vonúlt, és majd évig tetlenül, míg ismét a kórház papja lett három negyed évig; 1688-ban ismét egyház nélkül maradt. Végre Cserencs, innen Tamásiba hívatott meg, hol 11 évig békében lelkészkedett; a Rákóczy forradalom alatt Zólyom-Lipcsére került vissza, és ott 1706. táján meghalt. Fia János Lesten volt lelkész [7]).

I. Mátyás 1681. és 1682-ben Árva uradalmi tisztartó volt [8]). Ez 1755-ben már fiával II. Mátyással, és Lovcsányi Jánossal a Nógrád megyei nemesi lajstromban említetik [9]). Nevezett fia II Mátyás született 1727. nov. 27-én. Fia négy volt, úgymint II. György, I. Márton, II. János és II. Sámuel, kik 1767-ben mart. 9-én Nógrád vármegyétől nemességükről bizonyítványt kaptak. Ezek közül II. Sámuel Gömörbe Jolsvára költözött.

---

[1]) Bartholomaeides, Memoria Ungarorum, qui Wittebergae Studuerunt. pag. 86. 96.

[2]) Ugyan ott 85.

[3]) Ugyan ott 96.

[4]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 1831-ki 259. és 769. sz. alatt.

[5]) Bartholomaeides id. h. 126.

[6]) Ugyan ott p. 156.

[7]) Bartholomaiedes id. h. 156. 157.

[8]) Szontagh Dán. közlése szerint.

[9]) Nógrád megyei 1755-ki Protokol.

Nevezett I. Márton Losoncon lakott, Olik Zsuzsánnától két fia született Pál és II. Márton, ki 1767. jun. 11-én született, 1789-ben Wittebergában tanult, haza jövén 13 évig Ratkovi rector, azután 1805-ben Betléri evang. lelkész, innen 1809-ben Csetnek-Bisztróra ment át. Meghalt 1810-ben [1]). Testvérének Pálnak fia

III. Timóth Nográd megyében Szécsényben ügyvéd, 1831. jan. 22-én ezen megyétől nemesi bizonyítványt vett ki. Fia Geiza és Béla.

A családfa következő:

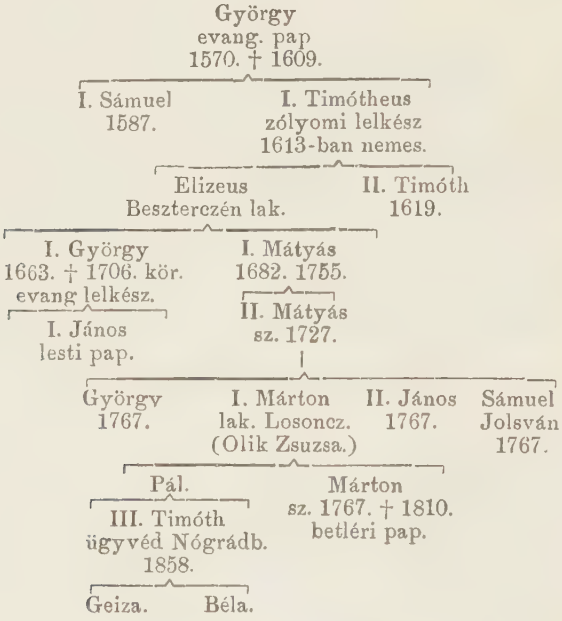

Ezeken felül, kik a táblázaton állanak, találjuk még Lovcsányi Pált, ki 1626-ban élt [2]), s tán I. Timotheusnak testvére volt.

1734-ben találjuk Lovcsányi Kristófot mint alnovi predicatort [3]), ki tán I. Mátyásnak fia volt?

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kardot tartva; hátán pedig galamb áll, csőrében zöld galyat emelve; a paizs fölötti sisák koronáján a leirthoz hasonló galamb áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

---

[1]) Bartholomaedes id. h. 285.

[2]) Bartholomaeides id. h. 131.

[3]) Bartholomaeides Csetnek p. 330.

Lovinai család. De Lovina Ignácz 1715-ben sebenigói püspök [1]).

Lovorovszky család. (Löwenburgi.) Eredetileg szileziai nemes család; egyik közülök I. Leopold alatt tábornok, 1683 ban bárói czímet, 1691-ben grófságot és löwenburgi előnevet nyere; és 1698-ban a sztrecseni uradalomnak a magvaszakadt Wesselényféle részét adomány levél mellett szerzé meg. 1723-ban a 126. törv. czik szerint gr. Löwenburg János-Jakab magyar honfiusítást nyert; 1730-ban pedig mint a m. kir. udvari kamara tanácsosa és bizottmányi elnök, és Békés vármegye főispánja fordúl elé [2]). 1751-ben és 1764-ben pedig az országgyűlés rendelkezik, hogy az általa tett alapítvány fele magyar ifjakra fordíttassék [3]). Ez alapítvány a Bécsben létező löwenburgi iskolai intézetre szorítkozik. Nevezett Jakab ban és Frigyes testvérében a család fiága kihalt, mint e következő táblázat [4]) mutatja.

Lovorovszky tábornok.

Gr. Lövenburg János Jakab 1723. (1. Windischgrätz Erzse. 2. Czobor Anna Regina.)		Fridrik (b. Puchberg Anna Renata.)
		Anna Margit. (gr. Windischgrätz Frigyes.)
Ferdininand Antal. †	Alojzia. (gr. Gaisruk Antal.)	

Lovrencsich család. (Máskép Mikulchich) Lovrencsih Mikulchich Lőrincz kincstári tanácsos 1798-ki jan. 15-én Bács vármegyétől nyert nemesi bizonyítványát, lakta helyén Krassó vármegyében 1801. nov. 30-án hírdetteté ki. Egyik fia Ignácz Krassó vármegye alispánja és kir. tanácsos volt. Krassó megyében Lovrinchich nevű nemes család Zágráb vármegye nemessége sorában említetik Fényes E. Geographiájában.

Lozonyi család. Zemplín vármegye czímerleveles nemes családai között foglal helyet [5]).

Löbl család. Löbl. Kristóf az 1625-ki országgyűlésen a 66. törv. cz. folytán hazafiusítatott.

E családból Löbl Mária Zsófia, második felesége volt Zrinyi Miklós a költőnek.

---

[1]) 1715-ki törvény záradéka.

[2]) 1730-ki hivatalos Schematismus.

[3]) 1751 : 21. és 1764 : 13. törv. cz.

[4]) Szontagh Dániel közlése.

[5]) Szirmay C. Zemplin. not top. 114.

Löcsey család. Heves vármegye nemes családai sorában áll.

Löfflern család. Löfflern Antal András 1728-ban III. Károly királytól czímeres nemes levelet kapott [1]).

Czímere a paizs arany udvarában zöld téren ágaskodó koronás vörös grif, első jobb lábával meztelen pallost tartva. A paisz fölötti sisak koronájából két arany vörös szinű strucztoll között a leirthoz hasonló grif emelkedik ki. Foszladék mind két oldalról arany-vörös.

Löffler család. Löffler Ignácz Antal 1790-ben kapott czímeres nemes levelet; következő czímerrel a paizs felső részéből kétfelé domború rézsutos vonallal az egész paizs három udvarra oszlik. A felső jobb oldali vörös udvarban kettős-farkú arany oroszlán ugró helyzetben van, és első jobb lábával kivont kardot villogtat, a bal oldali kék udvarban függő helyzetben két ponty, egyik fejjel fölfelé, másik ellenkezőleg, látható; az alsó arany udvarban vörös tetejű, tornyos vár emelkedik, melynek tetejéről kétfelé két kék zászló lobog, a jobb oldalin arany nap, a baloldalin ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából kettős-farkú oroszlán nyúlik fel, első jobblábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

E család eldődeiből volt Löffler Keresztély 1760-ban a magyar kir. udv. kamaránál Rationum consultor.

Lőhr család. Lőhr Károly 1791-ben II. Leopold király által adott czímeres nemes levélben nemesítetett meg.

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban három ezüst horgony látszik, kettő felül, egyik alattok; a baloldali ezüst udvarban hármas zöld halmon természetes szinű kettősfarkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával drága köves arany gyűrűt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz hasonló oroszlán nől ki, első lábaival fehér horgonyt tartva. Foszladék mind két oldalról ezöst-vörös [3]).

Lőke család. A Dunántúl a XVI. században találunk Lőke családra, melynek leszármazása következő [4]):

---

[1]) Collect. Herald. nro. 314.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. VI.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. VI.

[4]) Geneal. Authent. tom I.

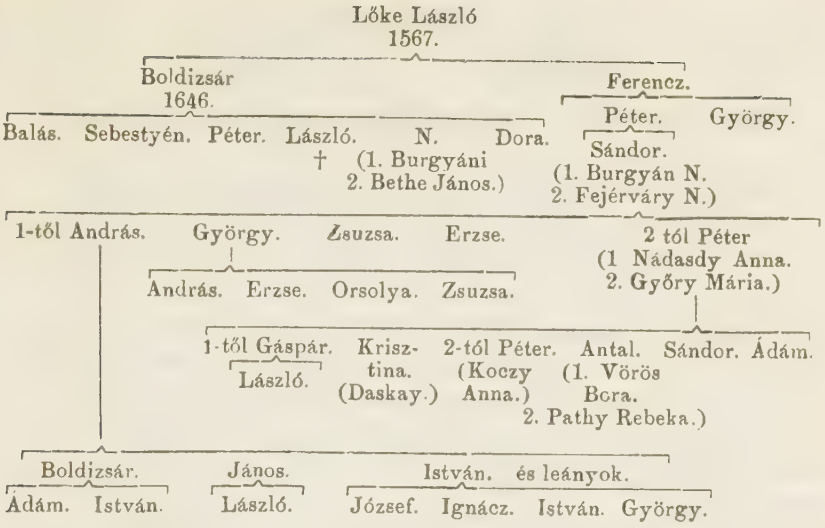

Lökfalvai család. Lewkfalvai Péter 1558-ban a szepesi tiz lándzsás városnak szolgabirája volt [1]).

Lőkös család. Borsod és Gömör vármegye nemes családja, birtokos Bikkszög helységben.

Lőrintz család. 1612-ben Báthori Gábor erdélyi fejedelemtől kapta czímeres nemes levelét. E család egyik utóda Lőrincz István Török-Szent-Miklóson jegyző, 1758. sept. 3-án Marmaros vármegyétől vett ki nemes bizonyítványt, azt igazolót, hogy ő e családból és Marmaros megyéből Viskről származott Heves megyébe, hol nemességet 1763. aug. 29-én hírdetteté ki.

Heves megyében egy ettől különböző Lőrincz nemes család az, melyből származásukat 1806-ban Heves megye törvényszéke előtt igazolni akarván János, Antal, Pál, másik Pál, Imre, Ferencz, másik Imre mindnyájan Lőrincz nevűek, a törvényszék itélete folytán Lőrintz Györgytől a czímeres levél szerzőjétől és közös törzstől Mihálynak származása, és Nógrád megyei Fülekről Nagy-Hort és Nagy-Réde helységbe költözése ellen tétetett kifogás, és ennek bővebb kivilágosítása igényeltetett. — Mihálynak fia melléknév képen Kis-nek is neveztetett. E szerint e család Nógrád megyéből származtatá magát, és Nógrád megyében Lőrincz nevű családnak egy ágazata következő:

[1]) Codex Széchenyianus tom. X. a Nemzeti Muzeumban.

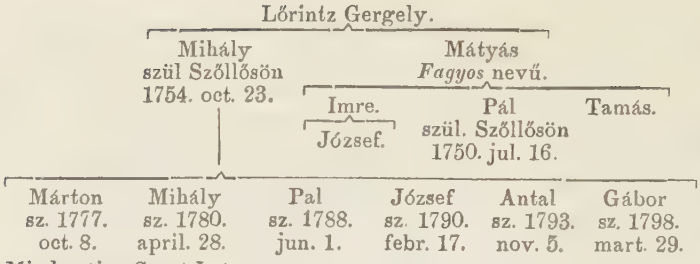

Mindnyájan Szent-Iványon.

Lőrintz család. (Al-torjai.) Székely nemes család, melyből Lőrintz János és testvérei Miklós és László 1703. april. 23-an Bécsben kelt czímeres levelet vettek I. Leopold királytól.

Lőrintz család. Lőrintz István csík-széki székely több társával 1609. jan. 5. Báthori Zsigmondtól kapott primipilaris levelet [1].

Erdélyben a székely földön több Lőrintz nevű család van, melyekből János Bereczk város követe volt az $1790/_2$-ki országgyűlésen. Továbbá Oláhfalván egész család van e néven, melyből időnként többen ott hivataloskodtak [2].

Lőrintzffy család. Lőrintzffy Gáspár 1587. dec. 2-án Rudolf királytól kapta czímeres nemes levelét, mely 1588-ban Szatmár vármegyében hirdettetett ki [3].

E Lőrintzffy Gáspár 1595-ben Dob helységben egy nemes ülést kapott beiratképen Báthori Istvántól [4]. Benne úgy látszik, kihalt a család neve.

Lőrinczi család. Lőrinczi János 1722-ben III. Károly király által nemesített meg [3].

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren a jobb oldalból kinyúló dűledező vár, melyen két gömbölyű ablak, és az ajtónak fele látszik; vele szemközt egy daru áll, felemelt egyik lábával kövecset, csőrében gyűrűt tartva. A paizs fölötti két arany trombita fölött a leírthoz hasonló daru áll, csőrében zöld galyat tartva; balról a koronából kinyúlva egy piros zászló leng. Foszladék mind két oldalról arany-fekete.

Nógrád megyében még előbb találunk Lőrinczy családot, mely-

[1] A ns. székely nemz. Constitutioji. 101.
[2] Török Antal közl. szerint.
[3] Az eredeti Armalis Szatmár várm. levéltárában.
[4] Szirmay Szatmár várm. II. 140.
[5] Collect. herald, nro. 346.

ből Lőrinczy Ádám 1711-ben a Rákóczy forradalom után egyének szűkében — mint a jegyzőkönyv mutatja -- választatott meg szolgabíróúl.

Még az 1755-ki nemesi lajstromban Nógrádban leljük Lőrinczy Györgyöt.

Lőrinczi család. (Szent-Abrahámi) Székely család, melyből az utóbbi évtizedben József M.-Vásárhelyen, Mihály Sz.-Udvarhelyen ügyvédek; Mihály Kolosvár városánál osztó biró.

Lőrincz néven találjuk még Zilah város hivatalnokai közt Ferenczet és id. és ifj. Györgyöt 1840-ben, és egy másik Györgyöt Szolnok megyei és kamarai ügyvédet.

Löwenburg család. *Lásd Lovorovszky cs.*

Löventhal család. (Báró) Erdélyi család, lakhelye Kusma, Besztercze vidékén Azon adatokhoz melyek Kővári László munkájában [1]) e családról közöltetnek, kiigazításul a család egyik tisztelt tagja báró Löventhal Sámuel a következőket írja: hogy a család eredeti neve Sollar de Levdal, és a család goth eredetű, ugyan is az okmány szavaival élve — ugy mond a t. közlő — Osvaldus Sollar de Levdal cum ingressu Hunnorum et Gothorum jött Erdélybe; alterius Hunnorum ducis filiam Gizellam uxorem duxit, vallem Kusma seu Levdal cum appertinentiis Sirtsek et praedium Demetrus piatrana occupavit [2]). E javakra kap János 1494-ben II. Ulászló királytól új adomány levelet, és baronatust, és ez adományt erősíté meg I. Leopold király is, a midőn a család neve — mint a család írja — Schaller de Löventhal-ra modernizaltatott. Ugyan csak ezen értesítés szerint, azon a családnak a (mult század végén egy régi okmányának véletlen feltalálása folytán) hirtelen meggazdagodása és báróság nyeréséről monda is, mely Kővári által is közöltetett [3]), — alaptalan koholmánynak nyilvánítatik a család részéről.

Kővári szerint az 1784-ki összeíráskor csak egy b. Löventhal élt: János-Theofil, ki Besztercze jegyzője volt. Ettől a leszármazás következő:

---

[1]) Kővári László, Erdély nev. családai 175. 176.

[2]) Óhajtottam volna ezen okmányokat eredetiben vagy legalább csak másolatban látni, — és kivánatos volna az ily messze felható okmányoknak az ellene támasztható kételyek eloszlatása végett is valahol a történelmi itészet elé hozása és közlése.

[3]) Kővári id. munkájában e mondat Urházi után a Hetilap 1853. 70. száma után közli.

János
jegyző. utóbb főbíró.

Károly sz. 1798. (gr. Berchtold Anna.)				Sámuel (gr. Kún Kata.)
Albert sz. 1824.	Adél sz. 1826. (Licudi Kajatán.)	Karl. sz. 1828. főhadn.	Mária sz. 1829. (Uschaj Leopold.)	Anna sz. 1833.

A család czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső osztály udvarban jobbról három fenyőfa zöldel, balról egy kastély van, középen egy pánczélos vitéz áll, jobb kezével kivont kardot villogtatva, melynek hegyére levágott török fej van szúrva; a paizs alsó osztálya kék udvarában három oroszlán ágaskodik, kettő balra, a harmadik jobbra fordúlva.

A család most élő két idősb tagja közűl Károly birtokos Nagy-Sajón, Szász-Penteken és Kuzmán, testvére Sámuel birtokos Kusmán, Nagy-Sajón, Vajda-Szent-Iványon és Székely-Földváron [1].

Lövey család. (Lövei.) Szabolcs és Szatmár vármegye nemes családa. 1630-ban élt közűlök Lövey Gergely, ki ipával Balling Jánosnak fiával együtt elfogatott [2].

A család egyik ágának nemzékrendi töredéke következő:

Lövey N.
(Darvas Eszter.)

Józéfa Szigeten (Váradiné.)	József (Szatmári Eszter.)	János. †	Péter.
	Zsófia. Klára.		

Egy másik nemzékrenden találjuk a következőt:

Lövey Ádám.
(Ilosvay Zsuzsa.)

László
1799. tájban.

Lövey Sámuel Szatmár megyében 1727-ben egész Szennyes pusztát nyeré királyi adományban [3].

E század elején Szatmár megyében birtokosúl találjuk a családot

---

[1]) Gothaisches, Geneal. Taschenbuch der freiherrl. H. 1857. évfoly. 649. és 1859. év f. 706. lap.

[2]) Kemény János Önéletírása, kiadta Szalay L. 225.

[3]) Szatmár várm. II. 20.

Gacsályon, és Tisza-Becsen névszerint Lövey Gábort, Pált és Györgyöt [1]).

A Lövey család Zemplín megye nemessége sorához is számítatik [2]).

Lővey György 1615-ben sárospataki tanár, utóbb 1618-ban mádi ref. lelkész [3]).

Lubik család. Lubik György 1746-ban M. Terézia király asszonytól nyerte címeres nemes levelét.

Címere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban zöld téren balra néző barna grif ágaskodik, első lábaival egy földig érő ezüst horgonyt tartva; a jobb oldali vörös mezőben arany oroszlán ágaskodik első jobb lábával kivont kardot, a ballal egy vérző és homlokán orráig bevágott törökfejet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából arany oroszlán emelkedik ki, a leírthoz mindenben hasonló. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [4]). E családnak lakhelye Borsod, Heves, Gömör vármegye.

Luby család. (Benedekfalvi.) Liptó vármegyei régi nemes család, mely 1570-ben a régi Detrichfalvai utóbb Benedekfalvai ősi birtokra a Detrich, Kiszely stb. családdal új adományt szerzett.

1591-ben Luby János Liptó megyei Lubelle és Dubrava helységbeli birtokait 50 ftban elzálogosítju Casparith Gáspárnak [5]).

Adatok hiányában csak töredékes ismertetését adhatva a család régiebb leágazásának; egy ily származási kimutatás nehány ízen a következő [6]).

Luby Gáspár.
(Koronthály Mária.)

Zsigmond.	János.	Gáspár.	László.	András.
	Ilona. (Spáczay Mihály.)		István kir. táblai főpap.	Zsigmond.

Tán e táblázaton álló László az, kit 1747—1749-ig kalocsai 1770-ben pedig Luby Lászlót a szepesi kanonokok sorában találunk.

Luby György 1703-ban Rákóczy alatt harczolt [7]).

[1]) Ugyan ott II. 261. 269.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[3]) Ugyan ott. 213.
[4]) Adami Scuta Gentil tom. VI.
[5]) Szepesi káptalan Protocol. anni 1588.—1591. fol. 338.
[6]) Wagner Mss. LXX. p. 169.
[7]) Szalay, Magyarország története, VI. köt. 103.

Luby Antal 1749-ben Hont vármegye esküdtje volt.

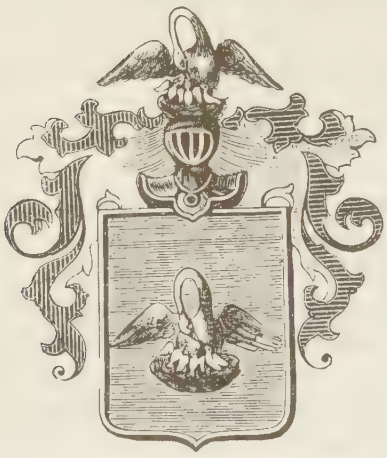

Liptó vármegyéből, hol a család jelenleg is a birtokos nemesség sorában áll, több megyébe elszármazott a család; nevezetesen egyik ág Szatmár megyébe telepedett hol Luby Károly (szül. 1752-ben) 1777-ben a nagyváradi és ungvári kerületi oskolák felügyelője volt, 1779-ben kir. tanácsos lett, 1781-től 1804-ig Szatmár vármegye alispánja, 1790-ben e megye országgyűlési követe, 1804-ben, Szatmár vármegye első alispánja, országgyűlési követe, a kir. táblabirája, és Ung vármegye administratora lett. Mh. 1805-ben. Nejétől tasnád-szántói Becsky Ágnestől nemzett gyermekei által következő családfát alkotott:

I. Károly
sz. 1752. † 1805.
kir. táblai ülnök.
(Becsky Ágnes.)

Imre
sz. 1778. † 1851.
kir. tan. és kir. ügyig.
(Stőszel Mária.)

II. Károly
sz. 1787. † 1840.
Szatmár várm. főisz.-bíró.
(Szuhányi Anna.)

Stefania (Bánhídy Albert.)

Imre. †

József Heves v. főisz.-biró. (Jankovics Antonia.)
- Geiza.
- Ilka.
- Sarolta.

Karolina (b. Fechtig Károly.)

István Borsod v. főnök. (Mayr Mária.)
- Mária.

Amalia sz. 1815. † 1842. (1. Desewffy Pál. 2. Péchy Ign.)

Mária sz. 1817. (Dravecz-ky László.)
- Aurelia sz. és mh. 1857.
- Geiza sz. 1849. oct. 11.
- Gyula sz. 1850. sept. 11.

Zsigmond sz. 1819. apr. 15. (Ilosvay Kata.)
- Lajos sz. 1852. aprl. 13.
- Sándor sz. 1854. jul. 23.
- Piroska sz. 1858. april. 29.

Ágnes sz. 1820. (Szilcz Lajos.)

János sz. 1822. (Domahídy Luiz.)
- Sándor. sz. 1849. † 1851.

III. Károly sz 1830. april. 30. (Péchy Ilona.)
- Béla sz. 1857. mart. 31.

I. Károlynak egyik fia Imre (szül. Nagy-Károlyban 1778. dec. 19-én) cs. kir. tanácsos s királyi ügyek igazgatója, később a budai királyi kincstárnál tanácsos, 1828-ban altárnok; végre nyugalomba lépett. Meghalt 1851-ben. Nejétől rapini Steőszel Máriától gyermekei

közűl J ó z e f Heves vármegyében volt főszolgabíró; testvére I s t v á n Heves vármegyének volt főjegyzője, 1850-ben Borsod vármegye főnöke. Gyermekeik a táblázaton láthatók. I. Károlynak másik fia II. K á r o l y szül. 1787-ben, meghalt 1840-ben. Szinte 20 évig volt Szatmár vármegye főszolgabírája. Nejétől hiripi Szuhányi Annától született fiai közűl Z s i g m o n d 1848-ben Szatmár vármegye főszolgabírája, J á n o s ugyan azon megyének 1850-ben főúti biztosa volt. Gyermekeiket szintén a táblázat mutatja.

Végre a családból származott még azon Luby L á s z l ó is, kinek egy perbeli genealogia szerint nejétől Teszéry Fruzsinától leánya Á g a t a előbb Belayné, másodszor Ilia Farkasné volt.

A család jelenleg Liptó vármegyén kivűl Heves, Pest és Szatmár vármegyében él; és kath. vallású.

A család czímere — mint följebb az ábra mutatja — a paizs kék udvarában zöld téren, fészkén ülő pellikán, mely melle vérével három fiát táplálja, ugyan ilyen pellikán van a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Luchei család. *Lásd Dóczy.*

Luchiai család. Zemplín vármegye czímeres nemes családai közé soroztatik [1]).

Lucsinszky család. Zemplín vármegye czímeres nemes családai között áll [2]).

Luczky család. (Máskép L u d s z k y). A nemesség szerzője Luczky M á r t o n, ki Bécsben 1642. octob. 28-án kelt czimeres nemes levélben III. Ferdinánd király által maradékival egyetemben magyar nemességre emeltetett. Czímeres nemes levele 1643. apr. 13-án Árva vármegyében hírdettetett ki, és lakhelye azon megyei Krasznahorka és Trsztene községek s az árvai uradalomban volt urbéri birtoka [3]). Neveztetett család K r a m a r c s i k n a k is. Luczky Mártontól kezdve a család leszármazása következő:

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[3]) Szontagh Dán. közlése.

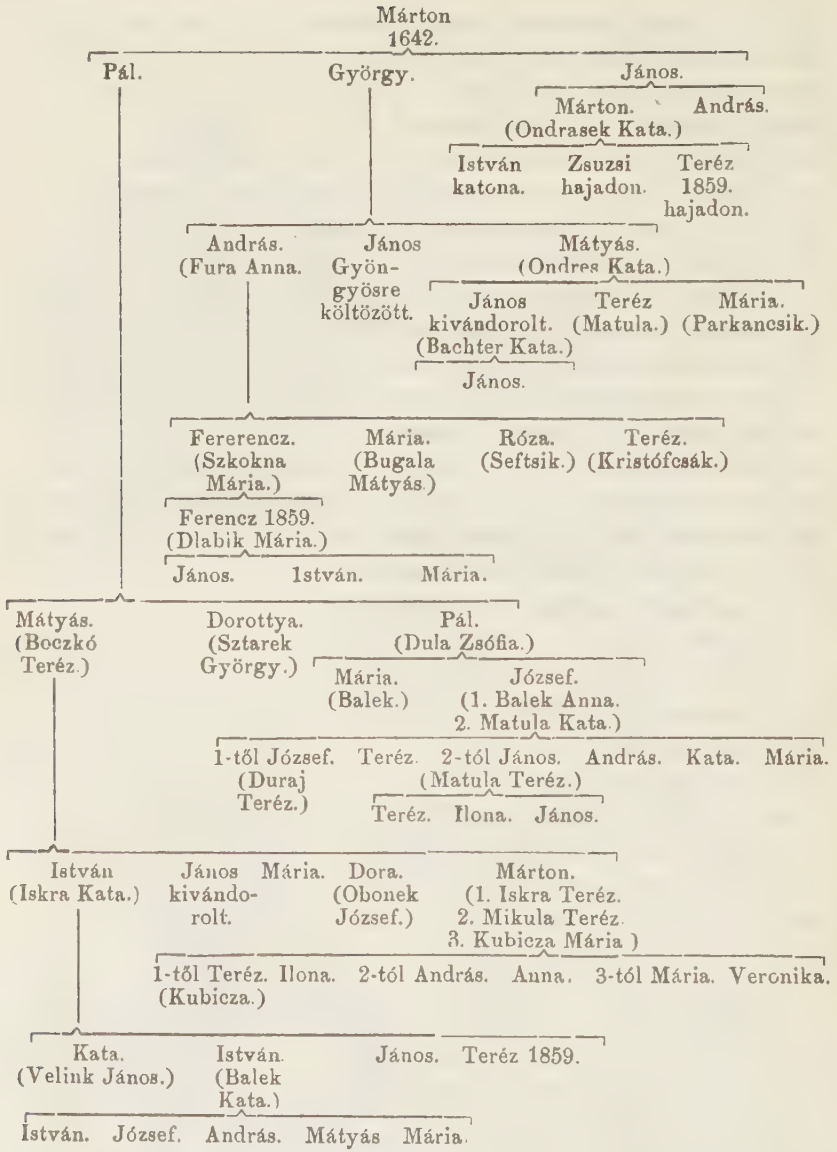

A család czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály arany udvarában zöld élőfa emelkedik ki; a 2. és 3. osztály vörös udvarában hármas zöld halmon gerlicze áll. A paizs fölötti sisak koronájából szintén zöld élőfa emelkedik ki, kétfelől két kiterjesztett sas-szárny látható, melyekből a jobb oldali félig ezüst, félig vörös, a bal oldali félig arany,

félig kék, a szárnyakon az előtérben két szemközt álló gerle látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ludányi család. Heves vármegye nemessége sorában említi Fényes Elek Geographiájában.

Ludán nevű nemzetség (genus) is virágzott hazánkban az Árpádok korában, melyről maga helyén tüzetesen lesz ismertetés.

Ludman család. Szabolcs vármegye nemes családai között foglal helyet.

Ludnay család. Kihalt nemes család, birtokos volt Borsod megyében is Tisza-Kürthön [1]).

Lugassy család. Nemesi levelét nyerte III. Ferdinánd királytól 1637. octob. 30-án Lugassy Tamás, egyszersmind neje Török Ágota, fivére Lugassy Menyhért, ennek neje Csicsellye Örzse s ezek fia János részére is. E nemes levél kihirdettetett Szabolcs vármegyében Pálfordulat után hatod napon 1639-ben.

Czímere — mint az ábra mutatja — kék vért zöld halmán jobbra karddal vágó egész arany oroszlánt, vért fölött a sisak koronáján szintén karddal jobbra vágó vörös dolmányú kar; Foszladék jobbról kék és sárga, balról vörös és fehér.

Mártont, a szerző Tamásnak fiát, maiglan leszármazó fiaival és unokáival, Göcsej és Örségben találjuk. De Mihály fia János tanúlni elszakad Debreczenbe, és ott meghal mint vásáros kereskedő és val. polgár. Ennek fia József 1797. felsőbb tanuló, 1797—8. felkelő nemes, 1806. Felső-bányai lelkész, 1809. egyházvidéki ülnök, 1819. főjegyző, 1832. esperes, 1848-ban magányba vonúl. Meghalt 1853-ban. — Fiai közűl János mint huszár, korán elhalt; József (szül. 1812.) m.-szigethi, majd debreczeni tanár, a m. tud. Akademia egyik jeles tagja. Ferencz magány bányaigazgató Felső-Bányán.

A családfa [2]) következő:

[1]) Fényes E. Geographiai Szótár, II. 285.

[2]) Családi közlés szerint.

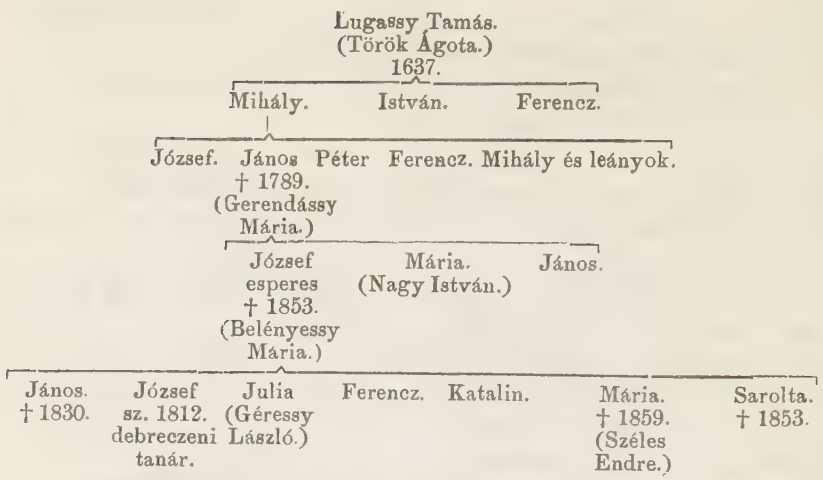

Lúgassy család. (Lugosi †.) Szatmár vámegye kihalt nemes családa, mely hajdan azon megyei Lúgos helység birtokosa volt, névszerint 1393-ban ott birtokolt Lúgassy György, kinek felesége a szennyesi pusztán birtokrészére új királyi adományt vitt [1]). A Lúgassy család kihaltával Lúgos helységet a Báthoriak Ecsed várához kapcsolták.

De 1609-ben még Lúgassy János ra találunk, ki Szatmár vármegyei Rohod, és Vitka helységben részbirtokára adományt vitt [2]).

Tán e családból volt azon Lúgossy István is, ki 1567. élt [3]).

Lúgossy család. (Magyar-peterdi.) Erdély kihalt családa [4]). János 1603-ban hajdu hadnagy, midőn Básta alatt a Karansebesre menekült erdélyi nemességet haza-menetelre rábeszéli [5]).

Miklós 1695-ben a kolosmonstori konventtől veszi ki Dobokai és Kecset-Szilvási elidegenitett jószágaira vonatkozó okleveleit [6]).

Lúgossy Ferencz Apaffy Mihály főtitoknoka volt. Meghalt 1692-ben, koporsóba tétetett Hosszú-Teleken dec. 17-én, eltemettetett 1693. maj. 25-én. Neje Barcsai Anna meghalt 1689-ben decemberben, eltemettetett Hosszú-Teleken [7]). Ferencznek testvére, Anna, ns. és vi-

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 19. 20.

[2]) Ugyan ott II. 91. 97.

[3]) Istvánffy Hist. libro. 24. az 1622-ki kiadás 501. lapján.

[4]) Mikola Historia Geneal. Transylv. a végén.

[5]) Wolph. Bethlen Hist. V. 521.

[6]) Hodor, Doboka várm. 167.

[7]) és 5) Baranyi Pál Imago Vitae et mortis, halottijpredikációk. N.-Szombat 1712.

tézlő Kerekes Tamás özvegye meghalt 1691-ben, eltemettetett Gyula-Fehérvárott april. 6-án.

Erdélyben azonban most is élnek Lugosiak, így Lugosi István országos számvevőségi tiszt 1836-ban, fiai József főkorm.-széki irnok 1849. Bém táborában pénztári tiszt, utóbb politikai fogoly; jelenleg szintén Kolosvár városi pénztári tiszt; István városi hivatalnok Kolosvárott.

Egymásik Lugosi család Karansebesi előnévvel él; Hunyad megyébe az erdélyi fejedelmek korában származott be, közülök Ferencz 1848-ban szolgabíró, neje dévai Nagy Eszter, ettől fia szintén Ferencz.

Luka család. (Luka-nyényei.) Hont vármegye legrégiebb törzsökös magyar családainak egyike; őse egy törzsből eredt a most is élő keszihóczi Dacsó családéval, és első birtokuk Nyitra megye Hyrenon, vagy Hernoch helység volt; azonban a család törzsének négy fia: Dona, Wacsik, Dubak és Tyba, kik IV. Béla udvarában szolgáltak, által engedik e birtokukat a királynak, ki azt Máté tárnok mester, és pozsonyi főispánnak adományozá, — e helyett pedig a nevezett négy testvér ugyan csak IV. Béla királytól hadi érdemeik tekintetbe vételével is Hont megyében az e nevű várhoz tartozott, de attól fölmentett Palota, Nénye, Kőkeszi, és Nógrád megye Esztergály helységet nyerte csere adományképen [1].

1260-ban IV. Béla király Esztergályt az előbb kir. udvarnokok birtokát, szintén visszavévén, azt az elszaporodott királyi udvarnokoknak visszaadá, helyette azonban Wacsik fiainak Marczel, Báthor, Sapk és Hrabor (Harabor) nevezetűeknek Kelenye földet és Terbegécz helység egy részét adta királyi adományban [2].

A négy testvér közül, — mint már e munka III. köt. 216. lapján a Dacsó családnál elmondatott. — Dona magnélkül halt meg, Wacsiknak maradékai hliniki Harabor néven a XV. század közepeig éltek, Tyba ivadéka szintén több ízen fen tartá magát; Dubak pedig két fia által a Dacsó és Luka családnak lőn törzsévé.

Mint származott Dubáktól kezdve mostanáig a Luka család, a következő táblázat mutatja:

[1]) Fejér, Cod. dipl. tom. IV. vol. I. p. 284.
[2]) Fejér, Cod. dipl. tom. IV. vol. 3. p. 12.

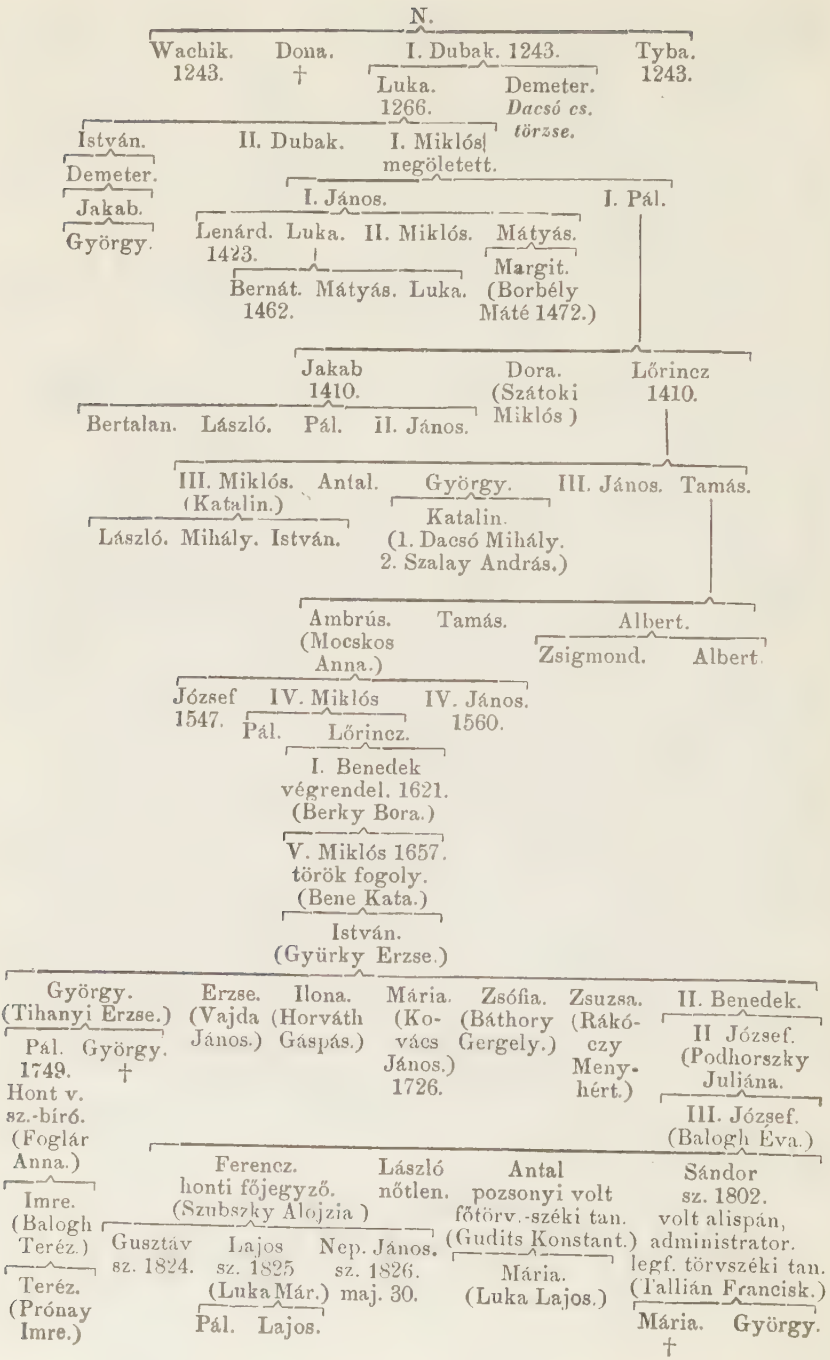
N.
Wachik. 1243.
Dona. †
I. Dubak. 1243.
Tyba. 1243.
Luka. 1266.
Demeter. Dacsó cs. törzse.
István.
Demeter.
Jakab.
György.
II. Dubak.
I. Miklós megöletett.
I. János.
I. Pál.
Lenárd. 1423.
Luka.
II. Miklós.
Mátyás.
Margit. (Borbély Máté 1472.)
Bernát. 1462.
Mátyás.
Luka.
Jakab 1410.
Dora. (Szátoki Miklós)
Lőrincz 1410.
Bertalan.
László.
Pál.
II. János.
III. Miklós. (Katalin.)
Antal.
György.
III. János.
Tamás.
László.
Mihály.
István.
Katalin. (1. Dacsó Mihály. 2. Szalay András.)
Ambrús. (Mocskos Anna.)
Tamás.
Albert.
Zsigmond.
Albert.
József 1547.
IV. Miklós
IV. János. 1560.
Pál.
Lőrincz.
I. Benedek végrendel. 1621. (Berky Bora.)
V. Miklós 1657. török fogoly. (Bene Kata.)
István. (Gyürky Erzse.)
György. (Tihanyi Erzse.)
Erzse. (Vajda János.)
Ilona. (Horváth Gáspás.)
Mária. (Kovács János.) 1726.
Zsófia. (Báthory Gergely.)
Zsuzsa. (Rákóczy Menyhért.)
II. Benedek.
Pál. 1749. Hont v. sz.-bíró. (Foglár Anna.)
György. †
II József. (Podhorszky Juliána.)
III. József. (Balogh Éva.)
Imre. (Balogh Teréz.)
Teréz. (Prónay Imre.)
Ferencz. honti főjegyző. (Szubszky Alojzia.)
László nőtlen.
Antal pozsonyi volt főtörv.-széki tan. (Gudits Konstant.)
Sándor sz. 1802. volt alispán, administrator. legf. törvszéki tan. (Tallián Francisk.)
Gusztáv sz. 1824.
Lajos sz. 1825 (Luka Már.)
Nep. János. sz. 1826. maj. 30.
Mária. (Luka Lajos.)
Mária. †
György.
Pál.
Lajos.

A családfán I. Dubaknak unokája I. Miklós az, kit Dacsó Miklós meggyilkolt. Ennek unokája Mátyás, kinek leányát Margitot 1472-ben jegyzé el feleségül Borbély Máté.

I. Pálnak ágán Ambrus 1526-ban élt, győrösnyényei Mocskos Annától három fia született; József, IV. Miklós, és János. Ezek közül

József 1547-ben a smalkaldi háborúban részt vevén, Fridrik János szász val. fejedelmet balarczán megsebesíté, és elevenen elfogá, és annak aranyos ezüst kardját elvette; ezen vitézségeért V. Károly császár őt aranysarkanytyús vitézzé (eques auratus) nevezte, és arany lánczczal jutalmazta [1]). Ugyan e tetteért I. Ferdinand is megjutalmazá, és 1548-ban oklevelileg biztosítá őt, hogy a királyra legelső alkalommal szállandó száz telkét neki és testvérének Jánosnak adományozandja, sőt ennek eszközlésére akkori kir. helytartóját Wardai Pál esztergami érseket is fölhatalmazza [2]). Azonban sem Józsefnek, sem nevezett János testvérének utódai nem maradtak.

IV. János 1568-ban kapta I. Ferdinand királytól Csongrád megyei Serkedt helységet, továbbá Kraszna megyében fekvő Magyar-Keszel, Oláh-Keszel, Felső és Alsó-Szeverén, és Zemplínallya helységeket. 1568. nov. 22-én pedig Miksa király egyenesen hozzá intézett levélben hívta meg IV. Jánost, mint hívet bizonyos helyre, hogy ott a király költségére jelenjen meg. IV. Jánosnak testvére IV. Miklós terjeszté tovább a családot, ennek unokája.

I. Benedek 1621-ben tett végrendeletet, melybe fiának gyámúl süvét Bene Andrást és bátyját Teresy Györgyöt kérte föl, úgy egyszersmind, hogy fiát Miklóst iskolába adják. E fia Miklós fölnevekedvén, 1652-ben pöre volt a b.-gyarmati vár kapitányi szék előtt a vár őrök ellen, utóbb két ízben török fogságban esvén, csak nagy sarczon sza-

[1]) Istvánffy Historia 1685-ki kiadás 187. lapon hol őt Pécsen születettnek írja, lehet, hogy atyja ott időzött valamely ügyben e fia születésekor.

[2]) L. az oklevelet Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. p. 155.

badúlhatott, és pedig először 700 tallérba, másodszor pedig 2500 tallérba és 50 rőf csimazimba sarczoltatott, hogy e sarczot megadhassa kénytelen volt luka-nényei, palojtai, kőkeszi, terbegeczi és leszenyei birtokait elvesztegetni, de a kivánt összeg abból sem kerülvén ki, b.-gyarmati Balassy Imre Pest-Pilis és Zsolt vármegyék főispánjától és Balassa-Gyarmat vára főkapitányától menetvéd levelet [1]) nyert mely mellett kéregeté össze az azon időben bevett szokás szerint az igényelt összeget. Igy látjuk, hogy 1655-ben Nógrád megyétől szabadulása eszközlésére 100 ftot [2]), Borsod megyétől 50 ftot nyert; és a család máig őrzi azon zöld bársony táskát, melybe a segedelmeket összse kéregeté. Fia István nejétől Gyürky Erzsébettől számos gyermeknek lőn atyjává, de ezek között csak két fia György, és II. Benedek maradt.

György ága, mellyen áll Pál, 1749-ben Hont vármegye szolgabirája, — kihalt e században.

II. Benedeknek fiától II. Józseftól unokája III. József, kinek özvegye nebojszai Balogh Éva Váczon halt meg 1842. april. 13-án kora 79. évében. Négy fia maradt; kik közül Ferencz Hont vármegye volt főjegyzője, még anyja előtt múlt ki. Ennek fiait a táblázaton láthatni.

Másik fia László; a harmadik Antal szintén Hont megyében kezdé hivatalos pályáját, 1850-ben a pozsonyi főtörvényszék tanácsosa volt. Egyetlen leányát Máriát unoka öcscse Lajos vette nőül.

IV. Józsefnek negyedik fia Sándor született Luka-Nényén 1802. mart. 1-én. Hont megyében volt alispán, 1847-ben Honti főispáni helyettes, legutóbb cs. kir. legfőbb törvényszéki tanácsos Bécsben.

A család czímere — mint a Dacsó családnál már leiratott, és itt a metszvény ábrázolja, — egy függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban piros szív látszik, mely át van ütve két nyillal, és belőle három kinyílt liliom nől ki; (a Luka czímer) a baloldali kék udvarban zöld téren fehér egyszarvú ágaskodik, nyakán nyillal átlőve. (Dacsó czímer.) A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldalin a leírt szív, a baloldaliból a leírt egyszarvú nyúlik föl. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös,

Lukács család. Lukács család Fényes E. Geographiájában található nemességi névsor szerint csak Gömör és Heves megyében ta-

[1]) E levélben Luka Miklós „emberséges főember"nek neveztetik.
[2]) L. Nógrád megye jegyzőkönyvét az illető évre.

láltatnak, azonban mint látni fogjuk — több megyében is, és többféle Lukács nevű nemes családunk van. Egyike ezeknek azon Lukács család, mely nemes levelét először Borsod vármegyében hírdetteté ki, és utóbb Heves, Pest és Nógrád megyébe is elterjedt. Leszármazásuk a mult század közepétől kezdve következő:

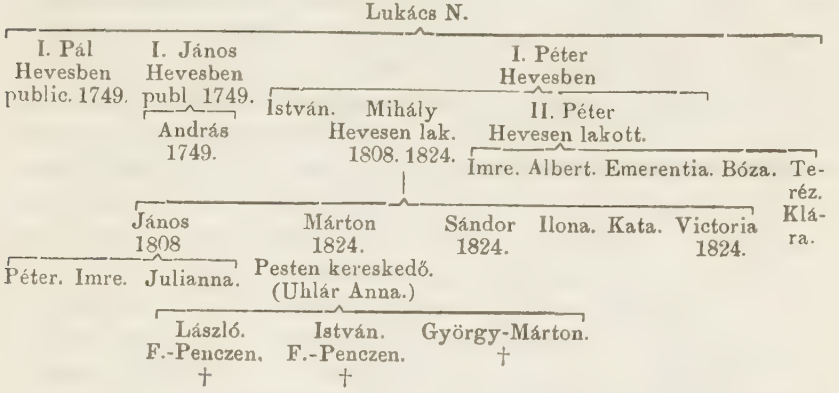

A családfa élén álló három testvér I. Pál, I. János, I. Péter Heves vármegyében 1749-ben hírdették ki nemességüket.

I. Péternek fia II. Péter szintén Heves megyében Hevesen lakott; gyermekei a táblázaton láthatók.

I. Péternek másik fia Mihály szintén Hevesen lakott, és Heves megyében 1808. dec. 6-án, és ismét 1824. januar 29-én hírdetteté ki nemességét gyermekeinek részére is. Ezek közül Márton, ki Pesten kereskedő volt, 1824. sept. 2-án Pest megyében is kihírdetteté nemességét. Három fia Nógrád megyében, hol F.-Penczen birtokuk volt, 1844. aug. 24-én hírdették ki nemességüket: de mind a három magnélkül elhalt, László és István 1850—52-dik év táján.

Lukács család. Ennek nemesség szerzője Lukács Márton, ki M. Teréz király asszony által 1760-ban emeltetett nemességre [1]).

Címere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső osztály kék udvarában menő helyzetben arany oroszlán látható, szájában kivont kardot tartva; az alsó vörös osztályban ezüst piramis látható. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik-ki, szájában kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Lukács család. Másik Lukács család 1761-ben kapott czímeres nemes levelet.

[1]) Collect. Herald. nro. 18.

Czímere következő. a paizs kék udvarában, a paizs két oldalából fölfelé ékbe végződő ezüst szelemen látszik, annak hegyén arany csillag ragyog, kétfelől két oroszlán ágaskodik, szemközt nézve, a jobb oldali első jokb lábával pálma-ágat, a másik kivont kardot tartva. A szelemen alatt fészkén ülő, s fiait melle vérével tápláló fehér pellikán látható. A paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával pálma-gallyat, és kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Lukács család. Él Bihar megyében; közülök Miklós megyei táblabíró és leánya b. Radivojevich altábornagy özvegye volt. Antal utódai Antal és Miklós ügyvédek. Ignácz utódai János orvos N.-Váradon, György ügyvéd ugyan ott, 1848-ban a m. ministeriumnál alkalmazva. Sándor a forradalombai részvéteért menekült, és Amerikában halt meg. Még több fi és nővérek élnek [2]).

Lukács nevű család Békés megyében 1775-ben hírdetteté ki nemességét. Zemplín vármegyében szintén él Lukács nemes család [3]).

Erdélyben egy csapat Lukács család él; közülök kiszakadtak Magyarországra is. Ilyen a

Lukács család. (Futásfalvi.) Háromszéki székely eredetű, melyből István 1844-ben a m. kir. helytartóságnál titkár; Károly ugyan ott számvevő tiszt.

Lukács család. (Demsusi.) Hunyad megyében a Hátszeg vidékén fekvő Demsus és több helységben birtokos. József több éven át Hunyad megye főbírája 1848-ig, és a helvét hitvallásúak kerületi algondnoka. Miklós, Ferencz, Farkas megyei törvényszéki ülnökök voltak, és közülök Miklós egyház kerületi algondnok.

Lukács család. (Borosnyai.) Háromszéki székely eredetű, közülök Dániel marosszéki dulló, János reform. tanár M.-Vásárhelyen 1843-ban. István 1840. László 1848-ban ügyvéd.

Lukács család. (Ditrói) Csikszéki székely; ebből József Kolosvár város követe 179$^{0}/_{1}$-ben az erdélyi országgyülésre; György ugyan ott városi tanácsos.

Lukács család. (Karczfalvi.) Szintén csikszéki székely közülök István azon szék levéltárnoka 1848-ban.

Lukács család. (Nagy-enyedi.) Közülök Károly Alsó Fejér megyében 1848-ban.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VI.

[2]) Török Antal közlése.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

Lukács család. (Illyefalvi.) Székely család, nagyobbára Illyefalván lakozó; Dániel azon város tanácsnoka, és az 1834. országgyűlésen városa követe, Mihály szintén ott tanácsos; Mózses is városi hivatalnok. Ferencz az 1846-ki országgyűlésen követ.

E család egyik ágazata Kolosvárra szakadván, ebből közelebbről Jánosnak gyermekei: László főhadnagy meghalt 1851. János és Farkas orvos Bukarestben, Ágnes Varga Sománé.

Lukácsffy család. (N.-Küküllő-falvi.) Székely nemes család, azonban 1670. jun. 14-én Apaffy Mihály fejedelemtől armalist nyertek Lukács Balás és testvérei I. István és Ferencz, és a „Lukács" nevezetet ffy taggal toldák meg Családfájok említett I. Istvántól következőleg sarjadzott le [1]):

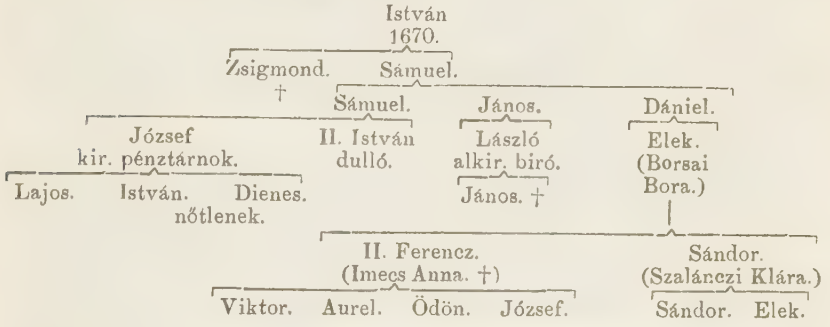

A táblán állók közül József Udvarhelyszékben kir. pénztárnok volt; fiai: Lajos Dalnokon ref. lelkész; Dénes az udvarhelyi tanodában hely. tanár. II. István dulló volt.

László alkirálybiró, fia János fő út-biztos, és egyház kerületi algondnok.

Dániel a német alföldi háborúban mint zászlótartó vett részt, utóbb táblabíró, fia Elek dulló, mindnyájan Udvarhelyszékben. Egyik fia II. Ferencz Alsó-Fejér megyébe költözött, hol előbb aljegyző, majd szolgabiró, végre törvényszéki ülnök 1848-ig.

Lukachevich család. Lukachevich Maximilián 1763-ban M. Terézia király asszonytól nyerte czímeres nemes levelét [2]).

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály kék udvarában arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A 2. és 3. osztály ezüst udvarában vörös mezű kar könyököl, arany mar-

[1]) Családi közlés Török A. által.

[2]) Collect. Herald. nro. 39.

kolatú kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén arany oroszlán emelkedik, első jobb lábával meztelen kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Lukácsi család 1609-ben II. Mátyás királytól kapta címeres nemes levelét.

Címere a paizs kék udvarában zöld téren álló pánczélos sisakos vitéz, jobb kezében kivont kardja hegyén levágott törökfejet, balkezében pedig két nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kard hegyén törökfejet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Lukácsi család. Lukácsi Ambrus 1717-be Csapó Istvánnal együtt egy czímeres levélben nemesített meg [2]).

Közös czímerük következő, a paizs kék udvarában, mely arany vonalakkal van díszítve, zöld téren egy vörös magyar ruhás férfiú áll, jobb kezében földre szegzett botot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján seregély áll, csőrében leveles szőlő fürtöt tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Lukacsik család. Trencsín vármegye 1690. évi nemesi lajstromában mint Rozváczon lakó nemes család van bejegyezve [3]).

Lukácsy család. A Trencsin megyei régiebb birtokos családok egyike. Előbb Lukács nevezettel élt. Ismeretes közülök azon Lukács, ki 1330-ban János grófnak a Vágh urának Trencsin megyei alispánja volt [4]).

Későbbi Trencsin megyei nemesi lajstromok szerint 1748-ban e családból Zsigmond az alsó-járásban székelt. 1768-ban bobrovniki birtokán találjuk Istvánt, és három fiát Jánost, Miklóst és Istvánt. 1803-ban ugyan ott lakott maga Miklós, ki 1809—1824-ig Trencsin vármegye alispánja, és az 1805-ki és 1808-ki országgyűléseken pedig megyei követ volt.

Végre az 1837-ki összeirás szerint Bobrovnikon találjuk még mindég Miklóst; Drietomán pedig Istvánnak örököseit, ugy mint Floriánt, Diénest, Lajost, a bicsei uradalmi tisztartót, és Ferenczet a lelkészt.

Lukácsy család. (Hutirai.) Közülök hutirai Lukácsy Sándor jelenleg a Kertészeti Lapok szerkesztője, és a kertészeti társulat titkára.

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VI.
[2]) Collect. Herald. nro. 598.
[3]) Szontagh Dániel közl.
[4]) Szontagh Dán. közlése szerint. Kaprinai Mss. tom. 43. pag. 50.

Szatmár vármegyében szintén él Lukácsy család, melyből L. Ferencz e század Ökörtó, és Kölcse helységben birtokos [1]) volt.

Lukas család. Lukas vagy Lucas György, Toncz Mártonnal együtt 1627. aug. 27-én Bethlen Gábortól nyert czímeres nemes levelet, mely 1619-ben Abauj vármegyében hirdettetett ki [2]).

Lukaviczky család. Turócz vármegyében találjuk a XVII. században. Ekkor élt Lukaviczky Ábrahám, kitől nehány ízen a családfa következőleg [3]) jő le:

Lukaviczky Ábrahám.
(Szabó Judit.)
1630. tájban.

- Dorottya. (Géczy Gáspár.)
- Ferencz.
  - Gábor. (Draskóczy Magdolna.)
    - Magdolna. (Darás Mihályné 1701.

Magdolnának férje Darás Mihály 1701-ben felesége minden birtokait Egyházas-Maróthon és Farkasfalván Géczy Miklósnak örökösen bevallja a turóczi Convent előtt.

Ugyan ez időben Lukaviczky Andrásnak neje Szabó Judit.

Lukavszky család. Horvátországi család. Lukavszky Jánostól kezdve családfája [4]) ez:

Lukavszky János.
(Jankovich Judit.)

- Zsigmond.
  - László.
    - Donát al-bán zágrábi főispán † 1822.
    - Lajos. (Petkovich Antonia.)

Donát Horvátország albánja és Zágráb vármegye főispánja volt. Meghalt 1832. april. 28-án kora 85. évében. 1791-ben még mint horvátországi itélő mester kir. biztosságot is viselt a Stájer és krajnai határokra nézve [5]).

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 120. 254.

[2]) Az eredeti armalis Szatmár vármegye levéltárában van.

[3]) Wagner Mss. tom. LXX. p. 24.

[4]) Bossányi contra Esterházy per.

[5]) 1791-ki 68. törv. cz.

Lúkay család (Lukai.) Zemplín vármegye kihalt családa, mely hajdan birta azon megyei Lúka belységet [1]).

Lukenich család. Sopron vármegye nemes családai között említetik Fényes E. Geographiájában.

Luketich család. Luketich Miklós kapitány 1765-ben M. Teréz király asszonytól kapta czímeres nemes levelét [2]).

Czímere következő, a paizs első részét ezüst szelemen foglalja el, melynek közepén kék fél hold, két szélén két piros rózsafej látszik, a paizs többi része jobbról balra rézsutos vonal által vörös és kék udvarra oszlik, az előtérben a paizs alját elfoglaló zöld téren kettős-farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával két nyilat, hegyével fölfelé és azok között egy buzogányt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt ormány között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig vörös félig ezüst, a másik félig arany, félig kék, egy daru áll, egyik fölemelt lábával kövecset, csőrében pedig kígyót tartva; az ormányok közül jobb oldaliból fehér, a bal oldalról kék zászló lobog. Foszladék jobbról ezüst-vörös, a balról arany-kék.

Lukits család. Lukits György őrnagy I. Ferencz király által emeltetett nemességre Bécsben 1814. dec. 9-én kelt czímeres nemes levélben, mely Krassó vármegyében 1816. dec. 4-én hírdettetett ki. [3]). E megyében jelenleg a család nem létezik.

Lukovich család. Eredetileg Trencsin megyei család. Lukovich (vagy máskép Luchkovitz) János és általa neje Magdolna, gyermekei János, Mihály és Anna, továbbá testvére (e conditione ignobili) II. Ferdinand király által 1625. jan. 25-én Bécsben kelt czímeres levélben nemesítettek meg, és nemes levelük Trencsin megyében ugyan azon évben hírdettetett ki.

Családfájok kevetkező [4]):

Lukovich N.

János 1625. lett ns. (Magdolna.)		György 1625. lőn. ns.
János 1625.	Mihály 1625. Selmeczre költöz. (Simon Kata.)	Kata.
	Folyt. köv. lapon.	

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 8.
[2]) Collect. Herald. nro. 233.
[3]) Krassó várm. jegyző könyve.
[4]) Ipolyi A. közléséből.

Mihály, *ki az előbbi lapon.*
1625.
Selmeczre költöz.
(Simon Kata.)

Mátyás-Domokos
szül. 1661 febr 22.
Selmeczen bíró.
1). Waldreich Zsusza.
2. Reifin Kata.)

János-József
szül. 1722. nov. 14.
B.-Gyarmat város jegyzője.
(Kovács Apollonia.)

Józs. Miklos	Gábor
szül. Megyerben. 1790. jul. 3.	sz. 1796. mart. 23. Nógrád várm. főügyész.

Mint a családfáról látjuk, a nemesség szerző Jánosnak fia Mihály Trencsinből Selmeczre költözött, ennek fia ugyan ott már bíró lett, s szerzett Hont megyében Szúd-Darázson, Tergenyén, Kis-Terényben [1]) és Merén kis birtokrészt. Fia Ján. József Nógrádba B.-Gyarmatra költözött, hol 1752-től 1760-ig a nevezett mezőváros jegyzője volt. Fiai közül Gábor 1828 — 1836-ig Nógrád megyei főügyész, utóbb primatialis ügyész, végre birtokán Megyerben él.

Lukovich Károlynak, ki Mátyásnak fia volt, Géczy Máriától fiai László és István elhaltak.

A család czímere a paizs kék udvarában magas fehér sziklán nyugvó koronából leopard emelkedik ki, kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából hasonló leopard emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Lukovszky család. Lukovszky Márton ellen 1562-ben Dubraviczky Albert azért tiltakozik, mivel tőle a Zólyom megyei Lukova helységben fekvő curiára és három sessióra 82 frtot felvévén, azt még is Balassa Jánosnak szándékozott eladni [2]).

Lulier család. Báró Lulier János az 1715-ki országgyűlésen iktattatott a magyar honfiúsítattak közé [3]).

Lunkányi család. Krassó megye adományos birtos családai között foglal helyet.

---

[1]) A kisterényi birtokrészt, a helység felét, nejével Waldrich Zsuzsával (vagy másutt Vojtracz Zsófiával) a Liptayaktól 2200. fban zálogba vette 1714-ben. L. Esztergami káptalan Capsa 62. fasc. 10. nro. 2.

[2]) Sz.-beneki Convent. Prot. D. p. 198.

[3]) 1715-ki 135. törv. cz.

Luzénszky család. (Regliczei báró.) Lengyelországból eredezteti magát a rigliczei Gladiss törzstől, a Griffo vagy Szvoboda nemből. Ezek közűl Gladiss J á n o s 1468-ban Kazmér Lengyel királylyal kölcsönös örökösödési egyességre lépett. Ennek fia rigliczei Gladiss M i k l ó s első vevé föl a Luzénszky nevet Luzna mvárostól, mely örökségképen szállott reá. Ennek fia Á d á m, ennek M á r t o n, ki 1585-ben Báthory István alatt az országgyúlésről bizonyítványt nyert, hogy a Gladissokról eredt, kik a Svoboda máskép grif czímert használák.

Magyarországba az ausztriai házbeli királyok alatt származtak; és Rudolf, s I. Leopold királyoktól adományokat nyertek.

Végre 1727-ben majus 20-án III. Károly király által magyar bárságra emeltettek Luzénszky I s t v á n. L á s z l ó, I m r e, F e r e n c z, és J á n o s, továbbá S á n d o r és I m r e testvérek. Ezek közűl

I s t v á n váradi, kanonok, czímzetes scopi püspök volt, 1733-ban váradi püspökké és Bihar vármegye főispánjává is kineveztetett; a a főispánságba be is iktattatott, de a püspökségbe tetleg be nem léphetett, mert 1734-ben a szepességbe, — honnan származott, meghalt [2]).

Utóbb találjuk báró Luzénszky L á s z l ó t, k i pozsonyi kanonokból 1768-ban lett esztergami kanonok, utóbb őrkanonok, megyei érseki főhelytartó, val. és fölszentelt hypponai püspök. Meghalt Nagy-Szombatban 1790. nov. 4-én [3]).

A család teljes családfáját nem bírván, csak egyes töredékből állhat közlésünk Egy ágazat azon Gladiss Miklóstól kezdve, ki első vevé föl a Luzénszky nevet, következőleg származott le magvaszakadtáig:

Miklós [4]).
(Bicznai Victorovna Dora.)
Ádám.
Márton
1585.
Sámuel.
(Pongrácz Julianna.)
Sándor.
(Szent-Iványi Erzse.)
Sándor 1727.
(Beniczky Bora.)
Francziska.
(báró Pongrácz Imre.)

[1]) Adami Ms. Musei 4-r. lat. nro. 182.
[2]) Ganótzi Hist. Epp. Varad. II. 411. 412.
[3]) Memoria Basilicae Strigon. 172.
[4]) Szontagh Dán. által közl. egy családfán e M i k l ó s nak atyjául J a x a szerbiai fejedelem, III. Lesk lengyel királynak fia áll, valószínűség nélkül.

A család jelenleg él, s birtokos főleg Abaúj, Fejér megyében Móron, Szatmár- és Nógrád megyében.

Az ujabb időben éltek közűlök báró L. Pál meghalt 1810-ben dec. 2-án.

1832-ben az országgyűlésen a felső táblán részt vett b. Luzénszky János cs. kir. kamarás, és ezredes.

Ugyan azon időben (1826—1840.) élnek b. Luzénszky Pál (kinek neje Szirmay grófhölgy) Antal, Károly stb.

A Szatmár vármegyében élő ágból Frigyes volt cs. kir. kapitány a franczia háborúban vett részt, valamint tesvére is Alajos, mint főhadnagy; családfájok következőleg áll:

Luzénszky Leo.

Frigyes báró Ér-Endréden, volt kapit. (Okolicsány Constantia.)			Alajos báró volt főhadn. N.-Károlyban.	
Zsuzsi. (Becsky Lajos.	Lajos. (Zámbó Amália.)	Kata.	Róza. (gr. Vay Mihály.)	Etelka.

A család czimere — mint a bárói diplomában is levan írva, — a paizs vörös udvarában zöld téren ágaskodó fehér grif, ragadozásra kinyújtva első lábait. A paizs fölött bárói korona, és azon sisak, melynek koronájából a leírthoz hasonló grif emelkedik ki, és ennek háta mögött egy oldalról egy vörös elefánt ormány nyúlik ki Foszladék mind két oldalról ezüst-vörös [1]).

Későn kapván a teljes családfát, az e kötet végén közöltetik.

Lyuk család. Gömör vármegye czímerleveles nemes családainak sorában áll [2]).

Lübek család. Lübek Károly 1768-ban M. Teréz király asszonytól czímeres nemes levelet nyert. Czímere: a paizs négyfelé osztott paizs, az 1. osztály arany udvarában egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A 2. és 3. osztály vörös udvarában arany oroszlán áll, első jobb lábával égő bombát tartva; a 4. osztály kék udvarában arany grif ágaskodik kivont karddal. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett és félig arany, félig vörös, (egymással ellenkezőleg szinezett) sas-szárny között a leírthoz hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös [3]).

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VI. És Colllct. Herald. pag. 116.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör p. 145.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. VI.

Lüley család. Bars vármegyei régi nemes család, kiterjedve egyéb megyékbe, mint Ung megyébe, Zemplín megyébe, hol székhelyük Minaj helység, és Békes megyébe, hol a család 1813-ban hirdetteté ki nemességét.

Családfája a XV. század végétől következő:

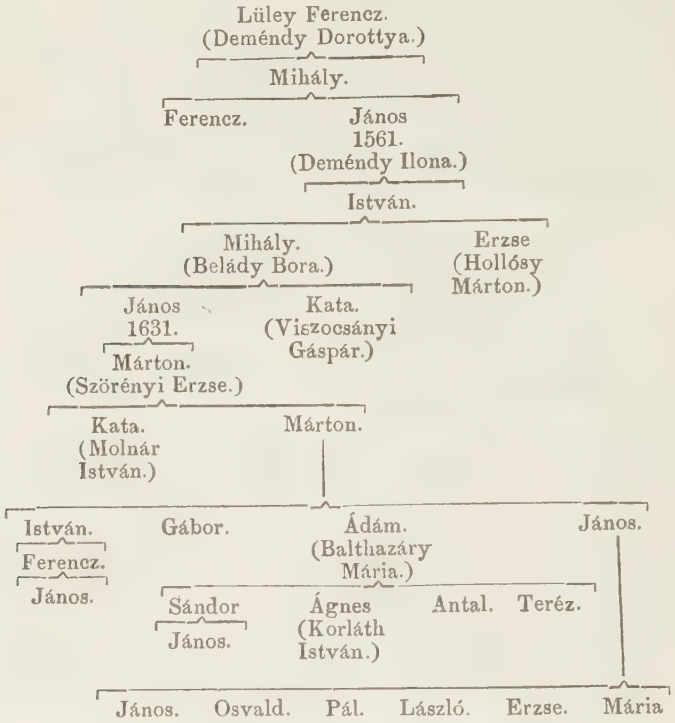

Lüley Ferdinand 1839-ben Bars megye esküdtje volt.

A sorból kimaradtak.

Laczka család. Békés vármegyében 1825-ben íratott a nemesek lajstromába.

Laky családhoz a 14. lapon adandó alistáli Laky Gábor, Komárom város volt tanácsnoka, született Nemes-Ócsán Komárom vármegyében 1765. octob 18-án.

Langó család. Közűlök Langó Ferencz Arad megye birtokos nemesei sorába van beírva.

Lánghy család. Melyből L. István az iró meghalt 1832. mart. 27. kora 37. évében.

László család. (Csutnai.) Közülök András és István a Nógrád megyei 1755-ki nemesi lajstromba jegyezvék.

Lászlóffy családhoz (a 34. lapon) adandó, hogy Lászlóffy Emánuel Bihar megyétől 1847. aug. 2-án vett ki nemesi bizonyítványt melyet ugyan azon évi dec. 9-én Krassó megyében hírdettetett ki.

Laszly család. Címeres nemes levelét 1715-ki jul. 5-én nyerte, mely ugyan azon évben sept. 11-én Nógrád megyében publicáltatott. E címeres levelet mutatá fel a család az 1732-ki nemesi vizsgálatkor is; 1755-ben a nemesi lajstromba Nógrád megyében beírattak Laszly Pál, György és János.

A forradalom előtti időben élt Laszly Pál.

Lázár család. Arad vármegyében szintén honos a Lázár család, hol Lazár Lázár és fiai Kálmán és György 1826-ban írattak be a nemesi lajstromba.

Lehotzky családhoz (a 83. lapon) adandó még, hogy Békes megyében is él a család egy ágazata, névszerint ott L. Pál 1775-ben íratott a nemesi lajstromba, és megyei tisztviselő volt, fiai Antal főügyészi, Lajos főszolgabírói, István esküdti hivatalt viseltek.

Leiningen család. (Westerburg.) Német eredetű ház, mely Németország több helyein virágzik, és két fő vonalra és több ágazatra oszlik. E két fő vonal egyike a Leiningen-Hardenburg-Dachsburg vonal, mely ismét két, név szerint 1. Leiningen-Hardenburg; és 2. Leiningen-Heidesheim-Falkenburg ágra oszlik, és ez utóbbi ismét két fiók ágazaton u. m. *a*) a Leiningen-Billigheim, előbb Guntersblum, és *b*). Leiningen-Neudenau, előbb Heidesheim él főleg Badenben. E vonal kath. vallású.

A másik családi fővonal a Leiningen-Westerburg nevet viseli, és ez is ismét két ágra az úgynevezett idősb és ifjabb ágra oszlik; az ifjabb ágazat nassaui és bajor ágazatra szakad. E vonal ágost. evang. vallású. Az idősb ágból szül. 1819-ben Károly, ki 1848-ban a magyar hadseregben mint Görgey had-testének egyik osztály-tábornoka harczolt, 1849-ben oct. 9-én pedig Aradon a kivégzettek sorsát osztá. Özvegye Sissanyi Erzse, kitől gyermekei maradtak.

Minket ez utóbbi vonalból csupán a nassaui fiók ágazat érdekel, miután ennek két tagja gr. Leiningen-Westerburg August, Ke-

resztély testvérek az 1836-ki országgyűlésen a 47. törv. cz. értelmében magyar honfiúsítást nyertek.

Az indigenált grófi ág nemzékrende [1]) következő:

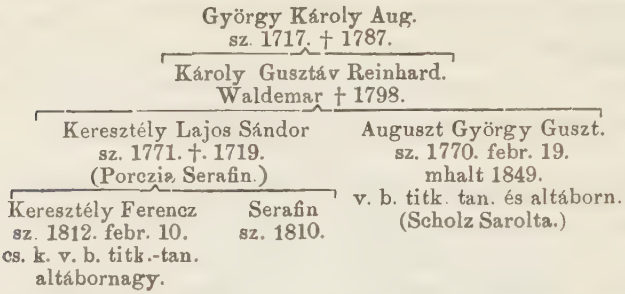

Lengyel családhoz, tán a 92. lapon a Simai-hoz adandó, hogy Lengyel Márton, ki 1809-ben Békes megyében kihirdetteté nemességét, közel negyven évig azon megye főügyésze volt. Meghalt 1842. mart. 5-én kora 62. évében Gyulán.

Lengyel család. Az armalist 1682-ben kapta, mely mellett Lengyel Mihály 1726-ban Nógrád megyében igazolta nemességét.

Lenkey családhoz (a 93. lapon) jegyzendő még, hogy Károly és fiai József és Lajos Arad vármegyében 1822-ben hírdetteték ki nemességüket a megyei jegyzőkönyv 246. száma szerint.

Lestyán családból, (melyről a 96. lapon van említés) József és Károly Arad vármegyében a kétségtelen nemesek lajstromába irvák.

Létai család. (Aranyos-rákosi.) Székely család Aranyos-Székben, hol Péter 1840-ben iktató.

Letenyey családhoz a 100 lapon pótolandó még, Letenyey [2]) István szeredi plébánosból 1835-ben lett esztergami kanonok, meghalt 1748-ban [3]).

Letheney János Pécs megyei pap, és püspöki levéltárnok 1804-ben.

Lipcsey család. (Bilkei.) A 119. laphoz pótoljuk, hogy időközben 1860. decemberben Heves megyében az alkotmányos első tisztválasztáson e családból a II. táblán álló Péter főszolgabíróvá, József alszolgabíróvá, Tamás tiszt aljegyzővé, — a III. táblán álló Imre (a Jáan Ludovica férje) pedig másod alispánná választatott.

[1]) Goth. gen. Taschenbuch. 1859. 247—248.

[2]) Igy van a neve irva.

[3]) Memoria Basilicae Strigon. 168.

Lipták család. Békes megyétől 1814-ben nyert nemesi bizonyitványt.

Lypolth család. (Ternyei.) Sáros megyei család, melyből ternyei Lypolth Ferencz 1550-ben Sáros vármegye alispánja volt [1]).

Lodron család. Gróf Lodron Ferencz 1802-ben a 34. törv. cziknél fogva magyar honfiusitást nyert. — Jeromos 1808-ban a Ludoviceara ezer ftot adott.

Lovász családhoz, melyről a 180. lapon van említés, kell adnunk még, hogy e család Borsod megyében Mártonyi helységben törzsökös, minthogy azon Lovász István, Mihály és Balás fivérek, kik III. Ferdinand királytól 1649-ben czímeres nemes levelet nyertek, a nevezett helység lakosai valának, és ugyan ott egyszersmind azon házhelyet a melyen laktanak, minden tartozékaival Mladosovich Horváth István és neje Semsey Borbálától szabadkézre eresztetvén, örök birtokúl kapták, és jóllehet idő jártával e birtok idegen kezekre került, az újabb időben a férfi ág abba ismét vissza jutott, és máig mint családi ereklyének birtokában van.

E család egyik ága Arad megyében az ötvenesi pusztát szerezvén adományban, ott szerepelt és kihalt, mint már följebb említetett.

Egy másik ág Torna megyébe telepedvén, ott több tagja megyei hivatalt viseltek: mint Sámuel esküdti lajstromozói és jegyzői hivatalt, úgy a most élő Miklós a forradalom előtt 20 évig majd minden megyei, kivált főbb hivatalt át szolgálván, akkor másod alispánságon szünt meg, a forradalomban mint nemzetőri százados egy század önkénytessel fél évig több ütközetben vett részt, 1860-ban pedig a visszaállitott alkotmányosság folytán Abauj megye első alispánjává választatott, és az egyházi téren is mint a tornai egyház megye segéd-gondnoka több év óta hivataloskodott [2]).

Lőkös családhoz a 185. lapon adandó, hogy Lőkös Gábor Arad vármegyében 1793-ban publicáltatá ki nemességét.

Lőrincz család. (A 186. lapon.) Lőrincz Ferencz Udvarhely széktől 1827-ben sept. 3-án kapott nemesi bizonyítványát akkori lakta helyén Krassó vármegyében 1828. sept. 17-én hírdetteté ki.

Luby család. A 189. laphoz adjuk még, hogy 1309-ki családi okmány szerint Detriknek három fia volt: Benedek, Tamás és Lőrincz; kiktől egy törzsből származott a Detrich, Kiszely és család, és ezek utódai Benedekfalvára később is közös-adományt rtek.

[1]) Wágner, Diplom. Sáros. 84.

[2]) Beküldés után.

Liptó megyében e családból az utolsó időkben ismeretes főleg az id. Boldizsár táblabíró, ennek fia György 1848-ban megyei jegyző, és ez utóbbinak fia ifj. Boldizsár h. ügyvéd.

Lubomirszky család. Lengyel herczegi család, itt miután honfiusítást hazánkban nem nyert, csak annyiban említendő meg; miszerint a szepességnek egykor birtokában volt. Ugyan is L. Sebestyén 1587-ben 24000 ftért vevé meg a szepesi kerület jövedelmeit s vele a starostyaságot; 1607 — 1640-ig L. Szaniszló bírta azt, ettől 1665-ig György-Sebestyén, 1675-ben Szaniszló-Heraclius, 1702-ben Theodosius-Constantius birtokolta. A Lubomirszkiak kihaltával 1742-ben Maria Jozefa lengyel királyné vette át a szepesi kapitányságot, és administratora lett moszczeneczi Moszczenszky András [1]), míg végre e terület is az országtesthez vissza került.

Lucsánszky család. (Néhol Loncsanszky.) Trencsin megyében a nemesi lajstromok szerint 1646-ban Varinban és Zolnán székeltek e nemes család tagjai. 1658-ban Nemes-Kotessón említetnek; utóbb e megyében nyomaik elé nem fordúlnak [2]).

Luczay család. Erdélyi nemes család, ismeretes belőle azon László, ki 1703-ban gr. Bethlen Ferencz főbíztos s mellé segéd̈úl neveztetett [3]).

Luczicska család. (Zaszkali.) Árva megyei régi de már kihalt adományos család. Családfája következő [4]):

Luczicska
máskép Bene.
|
Miklós 1350.
máskép Hutyka.
|
Márton
(neje Margit.)
|
Mihály 1429.
(Zaszkaliczai.)
|
János,

Ez utolsó János, és utóda Benedek közt mintegy három nemzedékbeli hézag áll kitölthetlenül. Valószinűleg e Benedek volt a család utolsó sarjadéka, ki 1595-ben gr. Thurzó Györgynek az árvai uradalomba történt ünnepélyes beiktatásánál mint szomszéd zaszkali birtokos volt jelen.

A Luczicska család birtok viszonyairól lásd a pótl. kötetben Bene czikket.

[1]) Szontagh Dán. közl. szerint.
[2]) [3]) [4]) Ugyan attól.

M.

Machala család. E családról említést találunk 1354-ik évből, midőn Machalai Miklós (Nicolaus de Machala) azon sérelme végett fordúl I. Lajos királyhoz, hogy Várhegye vagy Bodolafalva nevű birtoka a sárosi várhoz csatoltatott [1]). Jelenleg Sáros vármegyében Mocsolya nevű helységet találunk és így Miklósnak család neve Mocsolyai-nak hangoztathatott. Hogy e család a Tekula nemből eredt, azt Lehoczky állítja.

Machai család. 1769-ben kapott Mária Teréz király asszonytól czímeres nemes levelet.

Czímere a paisz kék udvarában zöld téren a paizs bal oldala felé fehér ménen futó vitéz, ki vörös nyereg takaró fölött ül, nadrága vörös, mellét pánczél, fejét gém-tollas sisak, lábát sárga csizma födi, bal kezével a kantárt, hátra kinyújtott jobb kezében pedig csalmás levágott török fejet tart. A paizs fölötti sisak koronájából egyenesen egy pánczélos kar nyúlik fel, vízirányosan vérrel áztatott kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Machik család. Nemességét Rudolf királytól kapta, ugyan is nevezett király Machik Mihály szabadost (agilis) és általa nejét Katalint, fiukat Jánost, továbbá Mihálynak testvéreit Jánost és Mátyást és ezek utódait Prágában 1599. febr. 1-én kelt czímeres nemes levélben nemesi rangra emelte.

Czímerük — mint itt a rajz ábrázolja — fenálló hadi paizs, melynek vörös udvara jobbról balra rézsutosan levonúló arany szelemen által két részre oszlik, az arany szelemen egy fölfelé siető barna

[1]) Katona Hist. critik. X. 93. — Wagner Diplomat. Sáros. pag. 54.
[2]) Collect. Herald. nro. 119.

medvét mutat, a paizs két vörös szögletében pedig egy egy kivirágzott fehér liliom látható. A paizs fölötti sisak koronájából fehér egyszarvú emelkedik ki, két sas-szárny között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig vörös, félig ezüst; a jobb oldali félig arany, félig fekete. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-fekete.

A család nemzékrende [1]) következő:

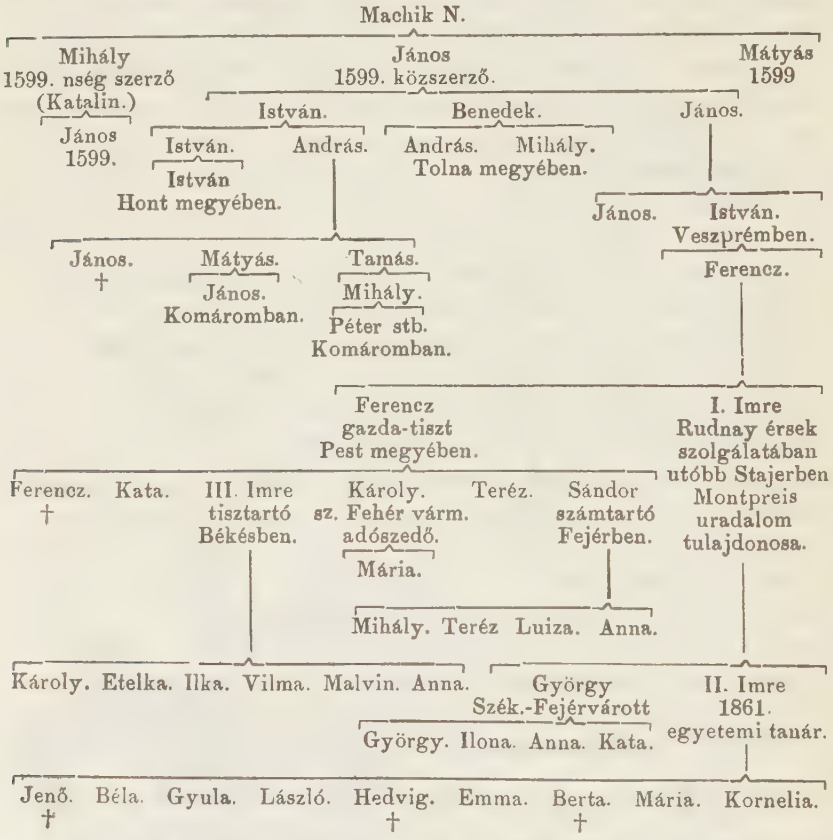

II. Imre hites ügyvéd, Zólyom s Zágráb vármegye volt táblabírája, előbb a zágrábi akademiában a magyar irodalom és irálytan r. tanára, a bölcsészeti kar proseniora, s ugyan ott könyvbíráló volt, utóbb 1851. óta a pesti kir. egyetemnél a magyar irodalom s irálytan helyet. tanára.

A táblázaton álló Mátyásnak, kinek fia J á n o s Komáromban lakott, ágazatához tartozik M i h á l y, ki Bars megyében lakott, kinek fia

[1]) Családi közlés szerint.

András Pest megyében tótfalusi tanító, ennek fia Lajos közés váltó ügyvéd, előbb Buda város tiszt ügyésze, jelenleg a budai országos törvényszék tanácsosa. Fia Lajos.

A család neve kiejtés szerint Mácsik.

Machula család. Túrócz megyei nemes családok egyike. Trencsín vármegyében szintén székeltek, név szerint Gáspár Szedlicsnán 1748-ban, utóbb 1768-ban ugyan ott Gáspárnak fiai Péter és István írattak a nemesi lajstromba [1]).

Ugyan e család tagja ábrahámfalvi Machula Gábor, ki 1791-ben Jenába tanult, onnan haza jövet, nyitra-szerdahelyi, majd rákos-keresztúri, végre szarvasi evang. lelkész, és a békés-bánáti kerület seniora [2]). Meghalt. 1830. febr. 24. kora 90. évében. 1825-ben nemességét Békés megyében kihirdetteté.

A család neve kiejtés szerint Makula.

Mackh család. Mackh János Antal 1724-ben III. Károly királytól nyerte czímeres nemes levelét [3]).

Czímere négy részre osztott paizs, melyet hosszában vagy függőlegesen széles ezüst szelemen oszt el; az 1. és 4. osztály vörös udvara vízirányos helyzetben két arany csillagot mutat; a 3. és 4-ik osztály kék udvarait pedig vízirányosan fekvő, széles ezüst szelemen osztja kétfelé. A paizs fölötti sisak koronáján zöld halom fölött piros lábú fehér galamb áll, piros csőrében olajfa ágat tartva, két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig vörös, félig ezüst, a baloldali azonképen félig arany, félig kék. Foszladék innen arany-kék, onnan ezüst-vörös.

Mack család. Mack Ignácz, ki 1840-ben a pesti vakok intézetére 5000 ftot adott, ugyan azon évi országgyűlésen magyarországi honfiusított nemesnek vétetett be [4])

Macsár család. (Máskép Macsarovics.) A Macsár vagy Macsárovics (sőt Mecsarovicsnak is írt) család Trencsín megye nemesei sorába tartozik. 1700-ban Márton említetik a nemesi lajstromban; 1748-ban István Trencsín sz. kir. városban, másik István Beczkón, 1768-ban Beczkón említett István fiával Jánossal; és Mihály fiával Györgygyel; továbbá idősb János fiával Jánossal; — Kocsóczon pedig György.

---

[1]) Szontagh Dániel közlése.

[2]) Haan Lud. Jena Hung. 102.

[3]) Collect. Herald. nro. 357.

[4]) 1846: 54. és 55. törv. cz.

1803-ban Beczkón már csak István egyedűl, és ugyan ott 1837-ben nevezett Istvánnak fia János csak egyedűl találtatott [1]).

Macskási család. (Tinkovai.) A család bölcsője a Temesi bánság, nevezetesen a karansebesi kerület, hol a család első ismert törzse Struza kenézséget viselt I. Lajos király korában; e királytól kapnak Struzának fiai Román és László, továbbá Dienes fiátóli unokáiPéter, Struban és Mihály, végre Iván fiátóli unokái Mihály, Dienes, és Zacharias a két Mutnok folyam tövében két helységet [2]).

1411-ben Dienes, András, Farkas, Koszta, Iván, Macskási Mihálynak fia, és másik Mihály, Macskási Lászlónak fia az aradi káptalan által a karánsebesi kerületben fekvő Ruginocz, Leövdes, Toplocza, és Tinkova helységek határait járatják meg [3]). Ez utóbbi helységről írja a család előnevét, és 1411-ben már — mint látjuk — Macskási névvel éltek.

1428. Macskási Román, és Mihály Galambócz vára ostromában, hol testvéreik elhullottak, — szerzett érdemeikért, Ruginocz, Levdös és Topolcza helységre Zsigmond királytól új királyi adományt nyertek [4]).

Ezek szerint a családfa következőleg alakúl:

Struza
karánsebesi kenéz
1360, tájban.

Dienes			Román 1411. 1428.	László.	Iván 1380.		
Péter 1380.	Struban 1380.	Mihály. 1380.		Mihály 1411.	Mihály 1411.	Dienes 1411.	Zachariás 1380.

E családfára nem bírjuk elhelyezni az említett Andrást, Farkast és Kosztát.

Kővári L. — ki, mint érsesítve vagyok — a családfát hibásan közli, — e családot Struzának [5]) fiától Lászlótól hozza le, és pedig szerinte Lászlónak fia András, ki 1411-ben a tinkovai határt járatja, ennek Jakab, (1464.) ennek János (1470.) ennek István, ennek Péter, ennek Török Hedvigától Miklós, a kivel a család Erdélybe

[1]) Szontagh Dániel közl.

[2]) Fejér Cod. Dipl. XI. p. 446. V. ö. Acta Diaetae Transylv. 1842. p. 243. s köv. l.

[3]) Ugy ott XI. 454.

[4]) Ugyan ott XI. 458.

[5]) E Struza nem 1299-ben volt k.-sebesi Kenéz, mint Kővári írja, hanem I. Lajos király korában, mint az oklevelek mutatják.

Hunyadba származik át. Miklósnak (kit 1671-ben ír meghaltnak) neje Gámán Sára, kinek fiától Pétertől közli az alább következő családfát; azonban míg ez következnék, álljanak itt ismét a következő kétségtelen adatok.

1455-ben Macskási Jakabot és nejét Annát a sz Ferencz rendi confraternitásba fogadja Capistrán János [1]).

1488-ban Macskási Imre magvaszakadtán Macskási János és unoka öcscse Fiáth László a szörényi bánságban és sebesi kerületben több jószágra kir. adományt kap I. Mátyás királytól [2]). Ez oklevélben királyi emberűl neveztetik M. Jakab. A beiktatás 1481-ben az aradi káptalan által történt, és ekkor a beiktatás nem csak Macskási János, hanem Jakab részére is történt [3]).

1489-ben mint királyi ember (homo regius) említetik Macskási Mihály [4]).

Már a XVI. században bírnak a Macskásiak Hunyad vármegyében, tehát ha később tették is át lakásukat, de Erdély már birtokosai közé számítá; ugyan is 1535-ben rapolti Thárnok Péternek leányai Fruzsina [5]) Gerlistyei Miklósné és Kata Baládffy Andrásné, továbbá rápolti Belai Barnabás leánya Anna Gyulay Mihályné Erdélyben mind azon javakban, melyeket bakai Macskási Gáspár fiai János és György birnak, kérik magukat magvaszakadás czímen beiktattatni, de ellene mondtak rápolti Thárnok János és Macskási János és György [6]).

A következő 1536. évben a nevezett nőszemélyek Mayláth István vajda parancsa folytán a fejérvári káptalan által ismét beiktatást eszközölnek Hunyad megyei Rápolt és Oláh-Rápolt helységre, mert mint az oklevél szól, Rápolthi (Thárnok) Jánosnak bevallása és kötelezettsége szerint ez őket illeti. De az oklevélre jegyzett hátírat szerint ismét tiltakoztak bakaji Macskási János és György [7]). E falukhoz járult még Tóthfalu, Bulbak helység, a bakaji rész jószág (Hunyadban) és s szarakszói rész jószág (Fejérben) [8]).

---

[1]) Kaprinai Mss. B. tom. XVIII. p. 40. Ezt említi Mikola is, pag. 54.

[2]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 130.

[3]) Ugyan ott XII. 179.

[4]) Ugyan ott XII. 454.

[5]) Egy 1536-ki oklevélben e Fruzsina (valószinűleg tévedésből) Belái Barnabás leányaúl íratik.

[6]) Az oklevél Arpádia I. év 194. 195.

[7]) Ugyan ott 195. 196.

[8]) Ugyan ott 175.

Nevezett Macskási Györgyélt 1556-ban is, midőn őt Petrovich Péter az I. Ferdinand király ellen egyesítendő sereg ügyében Szebenben járatta [1]).

Az eddig előadottakból látjuk, hogy a Tinkováról elnevezett Macskási család tagjai is akkori szokás szerint írták előneveiket újabb egyes birtokaikról is, így már a Thárnok Macskássiak Rápoltról, Gáspárnak fiai pedig Hunyadban Bakaj-ról, majd ismét Gáspárnak unokája Ferencz Rápoltról, és másik Ferencz újabb birtokáról Abafájáról, utóbb a Dobóka megyébe szakadt ág Sz.-Mártonról; sőt — úgy látszik — maga e helység Sz.-Márton is Macskás nevét a Macskásy családtól nyerte. Mert a Macskási nevet a család, mint láttuk már 1411-ben használta és azt nem Erdély valamelyik falujáról vette, hanem a temesi bánságban a Temes völgyén fekvő Zaguzsen mellett folyó Macskás pataktól, hol lehet, hogy régen hasonnevű helység is volt. Ezekből azt is kell következtetnünk, hogy szentmártoni Macskásy és tinkovai Macskásy családok csak egy törzsnek, s mint láttuk Struza fiaiban elég terepélyes ágazatokon oszló törzsnek ivadékai, s illetőleg két fő ágazata [2]).

Így a már említett Thárnok és Rápolti előnevű, vagy is sz.-mártoni Macskássy ágazatból fölmutathatjuk a következő töredék származási fát [3]).

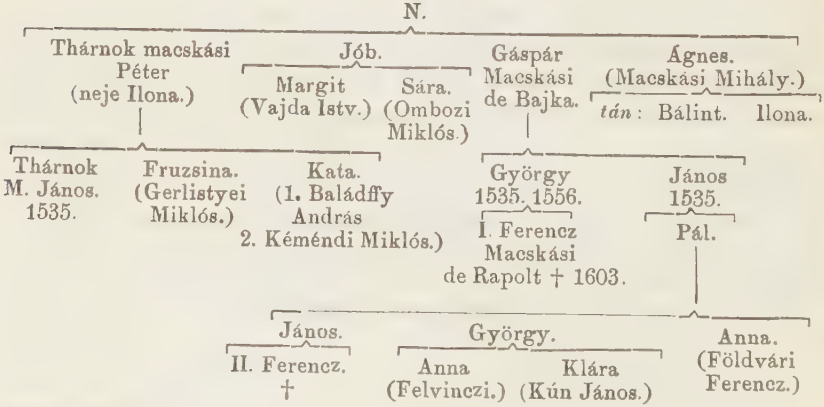

[1]) Fasching, Nova Dacia VI. 66.

[2]) Mikola, Hist. geneal. Transilv. p. 54 is csak két lineának állitja a Macskásyakat; de különböző családnak nem mondja.

[3]) A b. Bornemisza levéltárban lévő családfáról közli Török Antal.

Az ezen családfán álló I. Ferencz, rápolti Macskásy néven fordúl elő, és 1603-ban Hunyadban pestisben halt meg [1]).

A szentmárton-macskási Macskásy ágazatról Hodor Károly közöl legtöbb adatot [2]). Ugyan csak tőle van szerencsém közölni a következő származási-fát is, melyet azonban egyebeken kívűl azért sem tarthatok hitelesnek, mivel rajta Zsófia Pousa Kristófné 1309-ben jegyeztetik élőnek, testvérétől Balástól való unokája I. Ferencz pedig 1615-ben él, és igy a nagynéne és unoka öcs közt teljes 300 év áll. Ennélfogva a köv. táblázaton Balás és fiai Boldizsár és Gáspár közé valószínűleg még nehány nemzedék hiányzik.

A kérdéses származási fa ím ez :

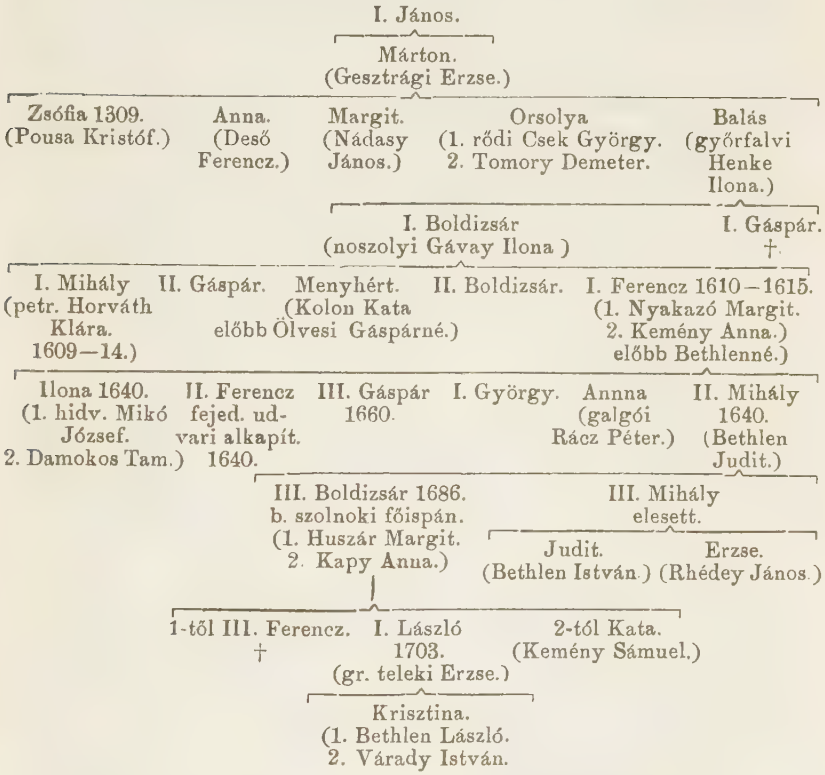

E táblázathoz Hodor jegyzetei szerint adhatók, hogy M. Miklós 1315-ben mind vajdai helyettes említetik egy oklevélben. — 1448.

[1]) Wolph. Bethlen. tom. V. p. 535.

[2]) Hodor, Doboka várm. 167—172.

mart. 14-én M. Pál és György rokonok Kolosmonostorott egyezkednek az alvajdai széken, és Szucsákban birtokosok.

I. Mihályt 1610-ben Fogaras várkapitányául írja. Az I. Ferencz utódai által 1757-ben kezdett s 70 évig folyt kir. táblai perből tűnik ki, hogy I. Ferencz nejével Nyakàzó Margittal 1615-ben Bethlen Gábortól Búzás-Bocsárdot előbb fiágra, azután a nőágra is kapja adományban. És e Ferencz két várat, egy kastélyt, és 60 falut birtokolt.

III. Boldizsár neje brenhidai Huszár Margit jogán jutott Abafáján birtokhoz, és innen egyik fiának abafáji predikatuma [1]). E III. Boldizsár 1680-ban B.-Szolnok vármegye főispánja, és országos követ a török és német császárhoz, 1688-ban a császári hadak vezére, 1690. jun. 23-án a kormányszék követe Szebenben Haisler tábornokhoz [2]) 1691-ben Tökölyi elleni hadak egy részének vezére [3]). Ekkor egy Macskási is elesett, de úgy látszik ez III. Mihály volt. III. Boldizsár utóbb tanács úr, de majd fiával Lászlóval együtt nótát kap, ettől utóbb fölmentetik; a grationalisok 1696—97. évről szólnak. — 1698-ban fiával Lászlóval együtt királyi hívatalos az országgyülésen. Boldizsárnak másik fia III. Ferencz, ki Szent-Márton-Macskáson birt és lakott, ennek leánya Bora előbb diósi Hencz Jánosné, utóbb (már 1691-ben) macskási Ördög Istvánné. Ez Ördög István a napa, Somay Bora jogán birt fodorházi birtokát gr. Székely Lászlónak zálogosítá el. Eddig Hodor.

A táblázaton III. Boldizsárnak fiául írá még Zsigmondot és Gáspárt, kik itt lehagyvák, mert az egykorú Mikola nem említi; továbbá Hodor szerint Erzse, Rhédey Jánosné, és Judit iktari Bethlen Istvánné, I. Ferencz leányai lettek volna, a táblázatra Mikola tudomása után az elesett Mihály leányaiúl kellett ezeket igtatnunk.

Végre Hodor K. Dobóka vármegye Esmertetésében említi még a sz.-mártoni Macskási családból. 1420-ik évre macskási Thárnok Jánost, és ennek nejét a Bethlen családból.— 1495—1502. évre mint szörényi bánt említi Macskási Pétert. 1629 ben Mihályt, és nejét Bethlen Katát, (vagy jobban Juditot).

Végre Hodor szerint ez ágazat kihalt Györgyben 1720. táján [4]). E

[1]) Cserei Mih. Hist. 272.
[2]) Inczédy Pál stb. Napló följegyzései 119.
[3]) Szalay, Magyarország tört. V. 456. 459. és ott alúl a jegyzet. Lásd. Cserei id h. 157.
[4]) Hodor Doboka várm. 172.

György nek atyját megmondani nem tudjuk, de róla írja Bethlen Miklós, Macskási Györgyöt a gubernátor (Bánffy György) megvereté [1]).

E táblázathoz kell adnunk, hogy II. Mihály 1609-ben Szatmár megyei Nagy-Zsadányban és Vámos-Orosziban birtok részt nyert királyi adományban [2]); és ugyan e megyében mint ecsedi Báthori István egyik hagyományosa Ecseden, Dobón, Kis-Naményban egy egy telket nyert [3]).

I. Ferencznek, hogy neje Kemény Anna volt, szintén írja Kemény János is [4]). Ennek fia I. György 1660 ban N.-Várad védői közt szerepelt [5]).

És most már áttérhetünk a Macskásyak most élő tinkovai ágára, mely kétség kivül utóbb vette ismét föl e legrégiebb jogos előnevét.

Kővári L. a tinkovai Macskásiak családfáját a följebb említett származtatás nyomán Péteren, a Toldalagi Kata férjén kezdi meg, két fiául Jánost és Farkast említve, de már itt az egykorú Mikola [6]) ellenében tévedve, mert a nevezett író szerint ezen most emlitett János nem volt fia Péternek, hanem testvére. E hiányt Mikola szerint kiigazítván, egy más észrevételt pedig utóbbra hagyván, áljon itt a családfa:

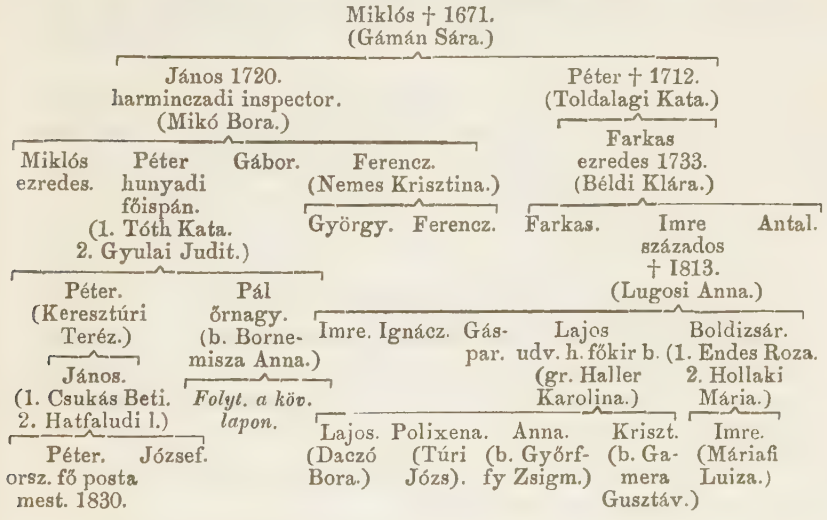

[1]) Bethlen Miklós Önéletírása, kiadta Szalay L. II. 362—363.
[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 142. 249.
[3]) Ugyan ott II. 70 140. 248.
[4]) Kemény János Önéletírása, kiadta Szalay 13. 27.
[5]) Szalárdy János, Siralmas krórnika. 539.
[6]) Mikola id. h. 54.

Pál, *ki az előbbi lapon.*
őrnagy.
(b. Bornemisza Anna.)

Klára. (b. Teleki Pál.)	Anna. † 1843. (gr. Splényi Mihály.)	Pál † kolosi főisp. (gr. Mikes Karolina.)

Karolina † 1854. (b. Kemény Albert.)	Ferencz. (1. gr. Bethlen Juli. 2. gr. Grundemann Julia.)	Pál. (Morvai Mária.)	Antal.	Róza.	Klára. (gr. Lázár Miklós.)

1-től Miklós. 2-tól István. Ferencz.

E családfán álló J á n o s t cs kir. harminczadi inspectorúl Mikola írja [1]; ellenben egy másik adat szerint Macskási J á n o s Hunyad megyének főispánja 1693-ban, midőn egy kisfia M i k l ó s meghalt [2].

P é t e r r ő l, a Toldalagi Kata férjéről, Kővári írja, hogy nem csak személyével, de pénz és gabnával is támogatá a császári tábort. De rá következvén a karloviczi béke, a temesi bánsággal együtt az ő jószága is a török kezébe esett. P é t e r szót emelt, és I. Leopold kárpótlást rendel; I. József kárát 21 ezer forintban kifizetni rendeli, de meghalván; Eleonora császárné alatt 4000 ftot csakugyan kifizetnek. Mire P é t e r a többiek reményében felindúl Bécsbe, de Budán 1712. meghalt".

„Fia F a r k a s 1729-ben ismét sürgeti, s 1733-ban a hátralevő 16 ezer forintba a kormány jószágot igér. Ez igéretet azóta majd minden országgyűlésen sürgeték, így 1811. 1838. 1841-ben is"; de sikertelenül, és többi közt T i n k o v a jelenleg a Házi család birtoka.

Ez alatt kapta J á n o s iscriptioban Papfalvát Kolosvár mellett 1720-ban.

A család nagyobbára katonai pályát választott, és mint Kővári írja, szerfölötti erő, a család egyik tulajdona. I m r e († 1813.) mint gardista, malomkövet elbirt vinni. A most élők közül P á l Kolosmegye főispánja, L a j o s Udvarhelyszék fő király bírája volt [3]; P é t e r országos főpostamester.

Mácsy család. Zemplín vármegyében Lasztóczon e század elején a birtokosok között említetik [4].

---

[1]) Mikola id. h. 54. ki szerint négy fia, három leánya maradt.

[2]) Baranyi, Imago Vitae et Mortis czímű Halotti Prédikácziók. 513. lap.

[3]) E L a j o s 1836. april. 14-én Krassó megyében kihirdetteté nemességét. Krassó megyében legutóbbi időkben a család csak Bunyát birta.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 269.

Macza család. Nógrád megyében a múlt század elején találjuk, és pedig először az 1705-ki nemesi összeírásban Macza András t, Ferenczet, és Jánost; 1709-ben ugyan csak azokat, kivévén János t, ki az alatt meghalt, de helyette találjuk István t.

1711-ben már András és István is a holtak közé számíttattak.

Az 1734-ki nemesi összeírásban áll idősb és ifj. István és Pál.

1755-ben Bálint és István. Nevezett Bálint valószínűleg elköltözvén, 1768-ban Nógrád megyétől vett ki nemesi bizonyítványt [1]).

Maczonkai család. Valószínűleg kihalt, ismeretes belőle azon László, kinek neje leánya fiusítására hamis oklevelet koholtat [2]).

Nógrád megyében az 1663-ki nemesi lajstromban találjuk Maczonkai Mátét.

Maczonka helység Heves megyében fekszik.

Maczedóniai család. (Kihalt.) Maczedóniából eredeztetik [3]); Azonban Baranya megyében is van Maczedónia nevű helység, és innen is nyerheté nevét.

Zsigmond király korában már fénylett a család, 1439-ben Albert király alatt Maczedóniai Danchot az ország nagyok sorában találjuk [4]),

Pétertől kezdve, ki Zsigmond király alatt élt, következőleg sarjadzott a családfa:

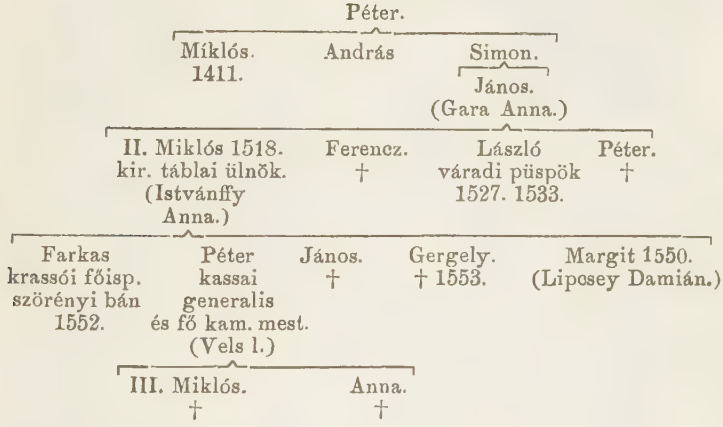

[1]) Megyei jegyzőkönyv 210. sz.
[2]) Verbőczi II. 14.
[3]) Forgách Fer. Commentarii 183.
[4]) Teleki, Hunyadiak kora X. köt. 72.

A családból II. Mihály főkamara mester volt, egyik fia Péter felső magyarországi főkapitány; 1557-ben kapta Szikszót. Testvére Gergely Szigetvarnál esék el 1553-ban. Péternek Vels leánytól gyermekei elhalván, a család elenyészett.

Madách család. (Sztregovai és kis-kelecsényi.) Nógrád vármegye egyik legrégibb törzsökös családa. Bölcsője Zólyom vármegye, hol a család első tudható törzse Radun, már II. András király korában a birtokos nemes urak sorában állt. A szerencsétlen muhii ütközet után a tatárok elől futó IV. Béla királyt a tengerpartokig kiséré, és vele ott időzött vissza-jöveteleig. Vissza-tértök után pedig Radun és fiai Tamás, Madács, és Tóbiás folytonosan a királyi udvarban tartózkodván, nem szüntek meg a királynak sokszerű és különféle szolgálataikkal kedveskedni, melyeknek tekintetbe vételével IV. Béla király őket 1250-ben Zólyom megyében a Garan vize melletti ősi birtokukban új adomány utján megerősíté [1]). 1295-ben Radonnak utódai, jelesül fia Mike, nevezett Madácsnak fia Benedek, Tamásnak fia Fülöp stb. említett birtokuk határjárását eszközöltetik és abba isméti igtatással megerősítettnek [2]).

Nevezett Madácsnak, kitől a család vezetéknevét öröklé, fia Pál, ősei érdemeit még újabbal tetézé. Mint III. András királynak tántorithatlan híve, részt vett 1296-ban a pártos Osl Iván és Miklós elleni hadjáratban, és midőn az elsőtől Kőszeg várát vívnák, dárdával sebesítetett meg, Miklóst pedig Sümeg várában ostromolván, ott daczára a sűrű kőzápornak, mely a várból ontatott, Madách Pál a legvitézebbül előljárt. Azonban még nagyobb érdemeket szerzett ő 1298-ban Németországban azon hadban, melyet Albert ausztriai herczeg III. András királyunknak ipa, a császári trón fölött a másik praetendens Nassaui Adolffal folytatott. Ugyan is III. András a már folytonosan

[1]) Fejér, Cod. dipl. tom. IV. vol. 2. p. 59.
[2]) Ugyan ott tom. VI. vol. 1. p. 278. csak kivonatban.

hátráló ipa segélyére egy sereget küldvén Demeter zólyomi főispán vezérlete alatt, e seregnek egyik alvezére volt P á l is. A döntő ütközet a Rajna mellett Gallenheimnál történt, hol Albert Adolfot teljesen legyőzte, sőt ellenét tulajdon kezével le is szúrta. A véres harczban főleg kitűnt itt Madách P á l, ki magát a legnagyobb veszélyeknek tevé ki, és a győzelmes csatából sebekkel terhelve tért hazájába. Ezen érdemeiért a vitéz férfiút III. A n d r á s király 1300-ban Zólyom megyében Csereny nevű földdel adományozá [1]).

A család nemzékrende következő:

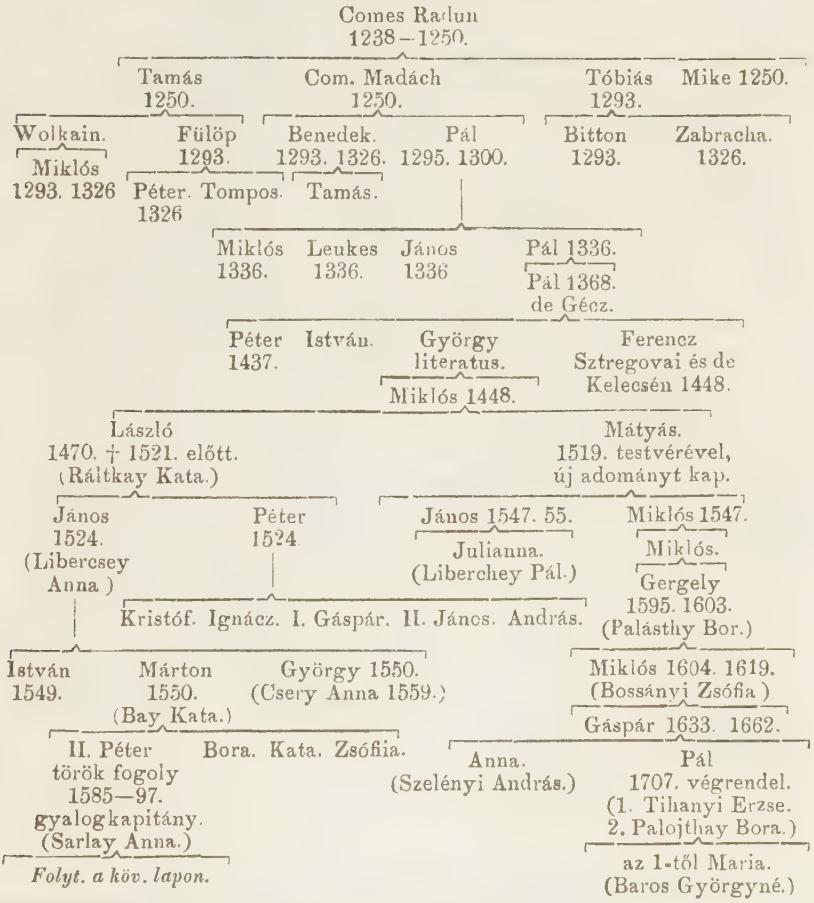

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Fejér Cod. Dipl. tom. VI. vol. 2. p. 295. Katona Hist. critica tomo VI. p. 1241. — Mocsáry Ant. Nógrád vármegye Esmertetése I. köt. 88—91. l. de jegyzetében azon vastag tévedéssel, miszerint III. András m. királyunkat Albert császár fiául írja, — veje helyett.

II. Péter, *ki az előbbi lapon.*
török fogoly
1585—98.
Gyalogkapitány.
(Sarlay Anna.)

- Zsófia. (Ráday id. András.)
- II. Gáspár 1606. Nógrád v. sz.-biró alispán 1618—1656. (Nádori Bene Anna.)
  - Anna. (Pethő István.)
  - Zsuzsa.
  - III. János Nógrád v. jegyző 1652 - 1656. követ és alispán 1666. (Voxith Horváth Magdolna.)
    - IV. János korponai kapit. honti követ† 1697. (Szelényi Erzse.)
      - Magdolna. (Bory Gábor.)
      - Zsófia. (Baloghy Gáspár.)
      - V. János 1750. (De Fabrice Eufrosina.)
        - Sándor szül. 1754. Nógrád v. főügyész 1790—96. (Rusz Anna † 1812.)
          - Imre szül. 1781. cs. k. kamar. (Majthényi Anna.)
            - Imre lak. Sztregován. (Fráter Erzsi.)
              - Aladár. Borbála.
            - Károly lak. Cseszt vén. (Csernyus Emma.)
              - Mária.
              - Manó László.
              - Pál Imre.
          - Klementina Amalia sz. 1783. febr. 8. Budán apácza.
          - Pál nógrádi alispán † 1849.
      - Ádám.
      - Péter 1682. katona.
      - Zsuzsa 1666. (los. Gyürky Gábor.)
        - Borbála. (Dobay László.)
        - II. László. nógrádi alispán 1717—1723. (Ujfalussy Zsuzsa.)
          - Anna. (Fodor László.)
          - Kata. (Darvas Gábor.)
          - Zzófia. (Rothbard.)
    - Anna. (Bene András.)
    - Zsófia. (1. Koromzay János. 2. Ebeczky György.)
- I. György.
  - Anna. (Gyürky István.)
  - Karolina (Varga Sándor.)
  - János † 1833. Pest megyében.
    - Béla.
    - Sándor. (Gyurcsányi Mária.)
    - Karolina. (Somogyi Ferencz.)
  - Anna. (Huszár Sándor.)
  - Mária † 1849. (1. Huszár Józs. 2. Balogh Károly.)

A XV. században nevezetesebb férfiakat mutatott fel a család; névszerint Györgyöt, ki tudományossága miatt „Literatus“ nevet érdemelt; és Lászlót, ki a cseh király ellen viselt hadban vitézségének sorát azon hősies tettel tetézte, hogy az ellen tábor fővezére, Podiebrad György cseh király fiát Viktorint, bajtársával Jánosy

Gáspárral elfogá, és győzelmi jelül Mátyás királynak adá át. Mely hős tettnek jutalmául Madách László bajtársával Jánosy Gáspárral együtt I. Mátyás királytól 1470-ben Nógrád megyei (Borsos) Berény, Szomolya helységet, Heves megyében Bánhalmát, Szabolcs megyében a pricsei és kopolcsi birtokrészeket kapta királyi adományban [1]),

Már 1430. bírta a család Nógrád megyei Sztregova helységet is, honnan egyik előnevét írja. És ez időtől, midőn a család már Nógrád és Hont vármegyében tetemesb birtok ura volt, s lakása is főleg e két megyére terjedt, a család maga is két fő ágazatra oszlott; szét az egyik ág, mely kelecsényi ágnak is neveztetik, a mult században kihalt, a másik mostanáig él.

Az egyik ág végső sarja Pál Hont megyében Zsemberen lakott, ott tette szigorú vallásosságáról tanuskodó végrendeletét 1707. mart. 8-án; és nem sokára meghalt.

A másik ág, mely Sztregovainak neveztetik, ezzel egy időben azon Lászlótól indul le, kinek 1469-ben a cseh háborúban Viktorin herczeg kézrekerítése általi vitéz tettét említők, és ki 1470-ben Nógrád megye főispánjául íratik [2]).

Krisztina — úgy látszik — Györgynek Csery Annától leánya, volt neje előbb Rimay György deáknak (literatus) utóbb 1586. már Sóos Péter özvegye; anyja Rimay Jánosnak a költőnek.

II. Péter 1585-ben szabadúlt meg a török fogságból és gyalogsági kapitány volt [3]). Nejétől themai Sarlay Annától egyik fia György 1560—75-ben nógrádi alispán [4]). Másik fia II. Gáspár Nógrád megyénél előbb szolgabíró, majd táblabíró, utóbb 1617—1646-ig alispán. 1636-ban osztozkodott. Nándori Bene Annától többi közt fia

III. János Nógrád megyének 1652—1656. h. jegyzője, 1659. 1660-ban országgyűlési követe, 1666-ban alispánja. Feleségétől Voxith Horváth Magdolnától egyik fia IV. Péter 1682-ben a kassai várda megvételében vesz részt [5]); másik fia

IV. János 1682-ben korponai kapitány, már fiatal korában Füleken lakozván, több ízben mutatá vitézségét a törökökkeli harczokban, s több törököt fogott s vágott le, 1678-ban daczára, hogy nehéz sebet

---

[1]) Gr. Teleki, Hunyadiak kora XI. köt. 427. lap.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. p. 230. de a följebb említett donatioban még nincs így említve.

[3]) Lehoczky Stemmat. II. 230.

[4]) Bel. M. Notitia Nova Hung. IV.

[5]) Ugyan ott II. 231.

kapott, egy előkelő spahit vágott le, és ő volt első, ki a füleki vár kapuja fölé az első török fejet föltűzé; Buda megszállásakor az érdi harczban szintén egy ellenségnek — mint maga írja — végére ment, és ugyan az ősszel, a török segítséget akarván Budára bevinni, az szőlők közt, derék törököt ejte le, zászlóját is elvévén. Ekkor Hont megye seregével harczolt Buda alatt. 1687-ben Hont megyének országgyűlési követe volt. Meghalt 1697-ben. Neje szelényi Szelényi Erzsébet volt; kitől több leánya és egy fia II. László maradt. Ez 1714-ben Nógrád megye szolgabírája, 1717—1723-ig pedig alispánja volt. Feleségétől Ujfalussy Zsuzsánnától, kivel falujok templomtornyába harangot is csináltattak [1]), leányain kivül ismét csak egy fia V. János maradt, ennek fia

Sándor szül. 1754-ben. Észtehetsége és szorgalma által atyja megfogyatkozott ősi vagyonát ismét visszaszerzé. Nógrád megyének 1760—1796-ig főügyésze volt. Özvegye Rusz Anna meghalt 1812-ben dec. 12-én Három leánya és két fia maradt. Ezek közül János Pest megye táblabírája volt, meghalt Pesten 1833. nov. 7-én. kora 47. évében. Gyermekei Béla, Sándor és Karolina a táblázaton állanak.

Sándornak másik fia I. Imre A.-Sztregován született 1781. sept. 18-án Meghalt mint cs. kir. kamarás 1834. jan. 3-án kora 53. évében. Nejétől kesselőkeői Majthényi Máriától gyermekei Mária, előbb baráthi ifj. Huszár József Nógrád megyei alispánnak, s ennek halála után Balogh Károly kapitány, s utóbb forradalmi ezredesnek neje, kivel együtt 1849-ben az oláhok által felkonczoltatott. Anna Huszár Sándorné.

II. Imre volt megyei tiszt. al- és főjegyző, lak. Sztregován. Gyermekei Aladár és Borbála.

Károly lak. Cseszt vén. Nejétől Csernyus Emmától gyermeke Mária, Manó, és László.

Pál 1849-ben Nógrád megye másod álispánja, röviddel utóbb még azon évben meghalt.

A család czímere — mint a följebbi ábra mutatja, a paizs kék udvarában hátulsó két lábán állá grif, első lábaival arany koronát tartva. (Másutt halmon nyugvó koronából emelkedik ki a grif.) Ugyan ilyen grif emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

[1]) Mocsáry A. Nógrád várm. Esmertetése I. 98.

[2]) A család két tudós orvos tagjáról l. Veszprémi Biogr. Medicor. p. 220. és Horányi Mem. Hungar. II.

Madácsy család. Szabolcs és Arad vármegyei nemes család. Ez utóbbi megyében Madácsy Károly és fiai József és Károly 1812-ben hírdettetik ki nemességüket [1]).

Madár család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll [2]).

Erdélyben a Csíkszékben él a csík-szentgyörgyi Madár család, melyből Antal aljegyző 1815-ben, István N-Várad megyei kath. lelkész.

Madaras család. (Kibédi.) Erdélyi székely család. Már a XIV. században előfordúl Madaras Imre, kinek fia László, kinek Barnabás és Jakab Marosszékben főszékelyek [3]).

Az utóbbi időben Gábor Küküllő megyei szolgabíró, 1848-ban az oláhok által felkonczoltatott. Özvegye Cseh Julianna szélkúti birtokosnő, ugyan ott birtokos József.

Madarassy család. (Mező-madarasi.) Borsod, Gömör stb. megyékbe kiterjedt nemes család.

Gömör megyében több tagja főbb megyei hivatalt viselt. Igy István 1706-ban másod alispán [4]), József 1770—1780-ban főjegyzője [5]); Pál előbb alügyész, 1805-ben al-, utóbb 1814-ben főszolgabíró volt.

Istvánnak neje Kandó Zsuzsánna, Lászlónak Bárczay Zsuzsánna volt.

Pest megyében Madarassy László 1836—1847. Pest megyében a solti járás főszolgabirája.

Ugyan a megyében e szazad elején bir Madarassy József Fertős-Almáson [6])

Szatmár vármegyében birtokos a Madarassy család Gacsályon [7]), Komárom megyében Kolthán [8]) stb.

Madarassy család. (Gojzesti.) Előnevét Krassó megyei Gojzest helységről írja, melyre e században nyert adományt.

E családból volt Madarassy Ferencz előbb egri kanonok 1811 től 1827-ig, utóbb pozsonyi prépost, majd septemvir, innen kan-

[1]) Arad várm. jegyzőkönyv 613. szám alatt.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114,
[3]) Kállay, Székely Nemz. 266.
[4]) Bartholomaeides C. Gömör. 760.
[5]) Ugyan ott 765.
[6]) Szirmay C. Ugocsa. 175.
[7]) Szirmay, Szatmár várm. 269.
[8]) Fényes, Komárom várm. 126.

czellariai ref. tanácsos, és czímz. ansariai püspök. Meghalt 1838-ban aug. 3-án.

Madarassy János az egri lyceumban jogtanár, és Heves megyei jegyző, utóbb könyvvizsgáló Budán, és helyt. tanácsos. Fiai Pál és Móricz.

Madarász család. Gömör, Baranya, Somogy, Fejér és Somogy vármegye nemesei közé számítatik ily nevű család.

A XVII. században él eperjesi Madarász György, ki 1629-től fogva sokat segítette Laskai János magyar írót, nevezetesen két útjában Németországban Boroszlóig; és honn Eperjesen is házánál tartotta gyakran Laskait, ki hálából „Nzetes nemes eperjesi Madarász Györgynek" ajánlotta Lipsiusnak latinból fordított és 1642-ben Bártfán nyomott „Polgári társaságnak tudományáról írt hat könyvét".

Gömör és Baranya megyékben czímeres nemes leveles család azon Madarász, melyből leginkább András emelkedett ki, ki is mint a csetneki rézhámor, masznikói papírgyár, pécsi vasgyár, gőzmalom és kenyérsütő intézet vezetője s mondhatni nemtője a hazai ipar élénkebb forgalmát sikeresen előmozdítá. Fiai közül ismeretes Victor (Geiza) történelmi festész, ki jelenleg Párisban folytatja művészeti tanulmányait. Andor, és Emil pécsi vasgyáraikat vezetik. Ezeknek leány testvéreik Paulina Szontagh Pálné, Hermina Szontagh Mátyásné, Emilia Szirányiné, és Neszti hajadon.

Más Madarász család az, mely Somogy és Fejér megyében székel, és melyből László és József 1848-ban képviselők voltak, amaz a forradalom alatt honvédelmi bizottmányi tag. a vörös tollas párt egyik vezére, jelenleg külföldön. Pál Somogyban 1840-ben megyei esküdt, 1843-ban al-adószedő;

Madáry család. Madáry Márton 1713-ban III. Károly király által nemesített meg [1]).

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó egyszarvú, a paizs fölötti sisak koronájából szintén egyszarvú emelkedik ki, három fehér rózsát tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A Madári család 1780—90-ben Komáromban az udvartelki nemesek sorában fordúl elő [2]).

Maday család. (Kis-Madai †.) Hajdan a Szatmár megyében

[1]) Collect. Herald. nro. 660.

[2]) Fejér, Komárom várm. 89.

fekvő Kis-Mada helységet bírta [3]), melynek tőszomszédja Nagy-Mada már Szabolcs vármegyében van.

1415-ben élt Maday László, Bertalan és János, kik Witkay András erdejét elpusztították; viszont a Maday László szőlőjét a witkai jobbágyok pusztíták el. Ekkor a nevezett Maday-ak a Witkával szomszédos Kápolna pusztán birtak, hol részbirtokukra a három nevezett Maday 1414-ben kir. adományt vittek [2]). 1436-ban Maday László ellen Csáholyi János és László pert folytatott [3]). E család kihalt.

Madassovich család. Madassovich János 1717-ben Gábor Jánossal együtt nemesítetett meg, mint e munka IV. kötet 306. lapján megíratott. Czímerük is ugyan az, t. i. a paizs kék udvarában ágaskodó oroszlán, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pedig arany nap két kiterjesztett sas-szárny között ragyog.

Máday család. Lakhelye Szepes, Sáros, Zemplín vármegye, és Budapest, sőt a családnak egy tagja 1740-ben Szászországban Halléba költözött.

A család egyik őse Máday Mihály és neje Zsuzsánna 1591. majus 3-án hűséges szolgálatáért Perényi Imrétől Zemplín megyei Mádon és Borsod megyei Edelényben nemesi kuriákat kapott, melyre azon évi jun. 26-án királyi jóváhagyást nyert.

A családot a megnemesítés Trencsín vármegyében érte, hol Máday Mihály, az ő és neje Osztroluczky Éva, s örökösei részére III. Ferdinánd királytól 1648. jun. 4-én nyert czímeres nemes levelet azon évi sept. 9-én Trencsín megyének Zsolnán tartott gyűlésén kihirdetteté.

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 92.

[2]) Ugyan ott 94. 96. 97.

[3]) Ugyan ott 110.

A család czímere — mint itt ábrázoltatik — következő: a paizs kék udvarában zöld téren jobbra néző fehér hattyú áll; a paizs fölötti sisak koronájából félig vadbőrbe öltözött ember tűnik fel, jobb kezében nyilat, balkezével vállához illesztve ívet tart. Foszladék jobbról vörös-fehér, balról ezüst-vörös.

A család egyik tagja Miklós Sáros megyében Sirokán birtokos.

Ugyan e család egyik tagja M. Károly tiszai evang. ker. superintendens.

Madocsai család. (Gidófalvi.) Közűlök József 1848. előtt Zaránd megyében törvényszéki ülnök, özvegye ribiczei birtokosúl iratik.

Madocsányi család. (Madocsányi.) A Liptó vármegyei törzsökös nemes családok egyike. Székhelye madocsányi ősi birtokuk, melynek egy felét a Kubinyi családdal kir. adomány levél mellett birtokolja. A család nagyobb része Trencsín, Komárom és Hont vármegyébe költözvén, ez utóbbi megyében nevezetes birtokokra s megyei főbb hivatalokra tettek szert. A trencséni vonalból mely Pál által jutott e megyébe, és ennek felesége miticzi Roson Margit által a Rosonféle jószágoknak egy részében örökösödött, Trencsín megyében három alispánt, névszerint 1573-ban Pált, 1643-ban Imrét, s 1690. Miklóst mutatott fel. Ez utóbbi egyszersmind mint Rákóczy híve ösmeretes; és horóczi várában nevezetes levéltárt hagyott hátra, mely is magával a horóczi jószággal együtt Antal unokájának magvaszakadtával annak végrendelete szerint Victoris id. László-ra ment által e század elején.

E vonal horóczi előnevet is viselt, és temetkezési helyük Trencsín sz. k. város egyházának sírboltja volt, hová névszerint az említett Pál alispán is mint e városban is házbírtokos, temettetett. 1750-ben Madocsányi Gáspár, a rózsahegyi, szintén a templom keritésén belől találta örök nyughelyét [1].

A trencsín megyei horóczi vonal leágazása következő:

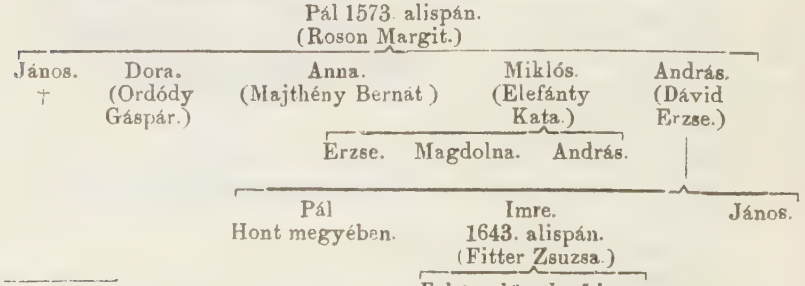

[1]) Szontagh Dan. közlése.

Folyt. a következő lapon.

Imre, *ki az előbbi lapon.*
1643. alispán.
(Fitter Zsuzsa.)

Miklós 1690. alispán. (1. Töltésy Kata. 2. Jáky Kriska.)	Gáspár Komárom megyében.	Imre. †	János. †	Kata. (Tresztyánszky Kata.)	N. (Szunyogh Zsigmond.)	Mária. (1. Martsovszky. 2. Nozdroviczky.	Kata. (Gosztonyi Andr.)	Ilona. (Forgách Imre.)

1-től Miklós.	A. Mária. (Mecséry Ádám.)	Kata. (Ghilányi Pál.)	2-tól Antal 1736. arany-sarkantyús 1741-től.	András.	Imre.	Klára.	Kriska.

Flóris Hóróczon 1768. †	Antal Misiczen 1768. Hóróczon 1803. †

Hont megyében találjuk A n d r á s t, tán P á l fiát; ezen Andrásnak Rudnay Judittól 1660-ban fiai M i k l ó s és L á s z l ó. Ugyan csak Hont megyében találjuk a múlt században R o z á l i á t Baros Lászlónak, J o h a n n á t Baros Pálnak és E s z t e r t Krecsmáry Salamonnak özvegyeit 1778-ban.

Veszprém vármegyéből nősült M i k l ó s, 1688. szegvári kapitány, kinek neje Rabbi judit volt [1]).

A liptói ág mely a madocsányi előnév mellett Kelemenfalváról írja magát, nehány ízen következő nemzékrenddel bír [2]):

Márton 1637.
(Petri Anna.)

Dorottya 1639. (csepei Zoltán Ferencz.)	István. 1664.

Miklós. 1664.	Zsigmond. 1664.	András.	Pál.	István.	Erzse.	Anna.
				István.		

A liptói ágból jelenleg él Rózsahegyen I m r e, kinek fia P á l (szül. Madocsányban 1807. dec. 14-én.) 1837-től Liptó megye alispánja, az $183^2/_6$-ki országgyűlésen követe, midőn szép hírt szerze magának, 1848-ban Árva megye alispánja, a forradalomban tevékeny részt véve, 16 évi fogságra ítéltetett, és ennek egy részét kiszenvedve, kegyelmet nyert. Most 1860-tól az oct. 20-ki kir. diploma nyomán Trencsín vármegye főispánjává neveztetett ki.

Ez ág megigért származati táblazatát mostanig sükertelenül várva, az talán pótlék kötetre lesz közölhető.

[1]) Per újjító kir. parancs részökre.
[2]) Wagner Mss. tom. LXX. p. 92.

A család czímere a paizs kék udvarában álló daru, mely egyik felemelt lábával kövecset tart [1]).

Madva család. Madva Miklós neve bevan írva Trencsín vármegye 1713. évi nemesi lajstromába, mint Nemes-Podragyon lakosé. Valószínű, hogy a híres és szerencsés gyógyító rudnói plébános Madva József is e család ivadéka volt.

Magdalenich család. Horvátországi nemes család, melyből Boldizsár 1760-ban cs. k. tanácsos, báni tábla elnöke, és a zágrábi püspökségben ideiglenesen helytartó volt.

E család egyik ága 1739-ban bárságot nyert [2]); és a bárói czímer ez volt: a paizs függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali osztály jobbról balra rézsutosan vonuló két fehér csíkolat által három udvarra van metszve, a középső udvarban arany grif felfelé rohanni látszik; a két szélső udvar vörös; a bal oldali osztály ismét vízirányosan oszlik kétfelé, a felső kék udvarban gólya áll, csőrében kígyót tartva; az alsó arany udvarban három vörös csillag látható, kettő fölül, egy alúl. A paizs fölött bárói korona, és a fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból arany grif emelkedik ki, kivont kardot tartva, a balból két kiterjesztett fekete sas-szárny között vörös csillag látható, Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös: a paizsot kétfelől telamonok gyanánt két tigris tartja [3]).

Magdics család. Magdics Péter 1714-ben III. Károly királytól nyerte czímeres nemes levelét [4]).

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából szintén a leírthoz hasonló oroszlán emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüs-vörös.

Magh család. A czímeres nemes levelet Magh Pál szerzé, saját, úgy fia Benedek, és ettől származó utódai részére III. Ferdinand királytól; és azt 1643. dec. 18-án Nógrád megyében Füleken tartott közgyűlésen kihirdetteté.

A családfa következő:

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 232.
[2]) Lehoczky Stemmat. I. 169.
[3]) Adami Scuta gentil. tom. VII,
[4]) Collect. Herald. nro. 649.

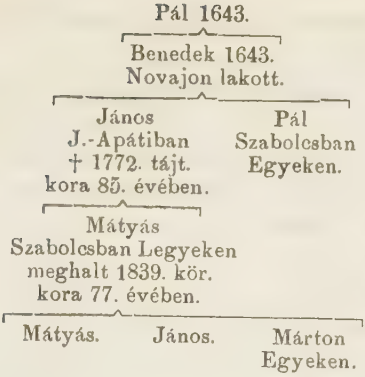

Hidegkúton szintén éltek Magh családbeliek, névszerint Ferenczнek fia Ferencz ott született 1730-ban; Mátyásnak fia Antal ott szül. 1730-ban; Istvánnak fia István szül. 1734-ben; Andrásnak fia László ott született 1734-ben.

Maghy család. A név a XV. században így írva, de kimondás szerint bizonyosan Magyi. E család nevét a Szabolcs megyei Magy pusztáról vette [1]), vagy törzse is azon kokszói Magy volt, kinek fia Lychwa Márton 1262-ben fordúl elé [2]).

Maghy Demeter 1468-ben Szatmár vármegyében Császári helységben rész birtokot nyert királyi adományban [3]).

Valószínűleg ennek fia Maghy Pál, ki 1505-ben alnádor, 1499-ben Szatmár megyei Szalmad és Baromlak helységben rész birtokot kap királyi adományban [4]). Gyermekei maradtak Sebestyén, II. Demeter, György és II. Pál, kik 1504-ben egyességre lépnek a Szokolyi családdal [5]).

E négy gyermek közűl Demeter 1541-ben Szatmár megyei Ders és Hodász helységbeli birtokba iktattatott be kir. adomány mellett [6]).

Ezek közűl valamelyiknek leánya Zsófia Székely Antalné, ki 1573-han Szatmárban Olcsva-Apáti, Vitka és Gyüre helységbeli [7]) bir-

---

[1]) Jászay Pál, A m. nemzet napjai az arany bulláig. 22.

[2]) Ugyan ott 23.

[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 81.

[4]) Jászay P. A m. nemzet napjai a mohácsi vész után 156. — És Szirmay id. h. II. 63. 65.

[5]) Mss. Musaei nat. fol. lat. 213.

[6]) Szirmay Szatmár. II. 82. 86.

[7]) Ugyan ott. 95. 97. 101.

tokra visz királyi adományt 1575-ben pedig férjét meggyilkoltatja [1]).

Valószínűleg a följebb említett második II. Pálnak leánya Lucia, Kenderessi Jánosné, kinek utódai 1588-ban Közép-Szolnok megyei Ér-Szent-Király és Orbok helységbeli rész birtokra és az egész Tarnok nevű pusztára, mely birtokok Magyrésznek neveztettek, Báthori Zsigmondtól adományt vittek [2]).

A Magyi család kihalt.

Mágner család. Erdély nemes családja. A törzs Mágner I. András Klagenfurtból Karantán tartomány városából eredett, hol máig is élnek Mágnerek. Mint őrmester az erdélyi egyik ezrednél 1720. körül, Erdélyben megnősül, nőül veszi Ördög Ferencz leányát Annát. Már 1728. zsombori, 1752-ben kolosvári postamester. Fia I. Antal, tán mert Zsomborban született, — hol atyja postamester volt, — zsombori előnévvel él; — 1771. Kolos vármegye actualis ülnöke, Doboka vármegyei árenda tárnok, 1786. zsombori-, és húzamos éveken át kolosvári postamester. Fia II. Antal 1798. Felső-Bányán bányász-mérnök, erdélyi nemességet nyert még 1791-ben januar 11-én II. Leopold királytól, gyermekei és testvére István és utódai részére is, minthogy azonban a czímeres nemes levél akkor ki nem adatott, azt I. Ferencz király 1798. majus 4-én kiadatá, és az 1799. januar 22-én Kolos, azon évi febr 18-án pedig Doboka vármegyében kihirdettetett [3]). E czímemeres nemes levél szerint a család már előbb is nemes volt, a mit osztrák örökös tartományokbeli nemességre kell érteni; miután a birodalmi nemesség sorában szintén találtatnak nemes Mágnerek [4]).

A czímer — melyet az erdélyi nemességgel a család 1798-ban

---

[1]) Ugyan ott 102.

[2]) Leleszi Convent; az oklevél így szól „Ioannis Kenderessi ex consorte Lucia filia Pauli Magy de eadem Magy".

[3]) Hodor Károly szíves közlése.

[4]) Az Europaische Wappen Versammlung IX. k. 308. l. következő Magner családi czímer található: a paizs függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali osztályt alúl fölül fűrész alakú fekete szelemen választja kétfelé, és e szelemen előtt az előtérben egy kinyilt liliom virág látszik; a baloldali osztály vörös udvarában panczélos kar, kivont kardhegyén csalmás török fejet mutat. a kard két oldala mellett egy egy csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két sas-szárny nyúlik föl, mindegyiken a paizsbeli fűrész alakú szelemen, és liliom; ellenkezőleg színezve; a szárnyak közt a paizsbeli kar kivont karddal és törökfejjel. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-fekete. A czímer felirata ez: Arma für den Herrn von Magner Scadelle Reichs Familie. Dieser Stamm ist alt 140 Jahr.

nyert, — következő: a paizs rendes kereszt vágással négy részre osztatik. Az 1. és 4. osztály kék udvarában pánczélos könyöklő kar van, mely pedig az első 1. udvarban fehér kettős-keresztet, a 4-ik udvarban pedig arany markolatú kivont kardot tart. A 2. és 3-ik osztály arany udvarában balról jobbra rézsutosan fekvő barna delejtő látszik. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról pedig arany-fekete.

A családfa következő.

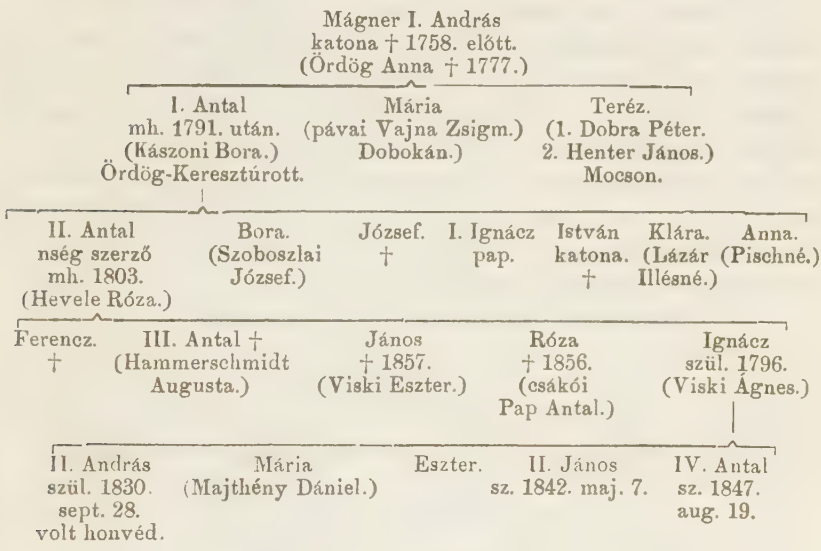

A törzsnek mindkét nemű ágon jelenleg 52 utóda él, és pedig I. Antalnak ágán 19; — Máriának — ki 1757. april. 18-án kelt egybe Vajna Zsigmonddal, — ágán 11; — Teréz ágán 22 utód él.

István 1787-ben Kolos vármegyei táblabíró. III. Antal Nagy-Bányán kamarai hivatalnok. — I. János 40 évig Dobóka vármegyét szolgálta mint út felügyelő. Meghalt végrendelet tétel nélkül, daczára német családi eredetének, a leghazafiasb magyar érzelemmel. II. Ignácz 1822—1832. Doboka vármegyében rectificator bíztos; 1832—1845-ig szolgabíró a nagy-iklódi járásban.

Magni család. Magni Károly-Miksa az 1687-ki országgyűlésen magyar honfiúsítást nyert [1].

Magnovich család. Magnovics Márton 1646. octob. 2-án Pozsony várában kelt czímeres nemes levélben III. Ferdinánd király

[1]) 1687-ki 28. törv. czik.

által nemesítetett meg, és czímeres nemes levele 1649-ben Pozsony vármegyében hírdettetett ki [1]).

Mágochy család. (Kihalt.) Volt Magoch nemzetség is, melyből 1300-ban élt Miklós és Demeter (de genere Magoch. [2]) Azonban e nemnek az itt tárgyalt családdali összeköttetését eddig nem ismerjük. A Mágochy-ak ismert törzse Mágochy Márton Porkoláb nevet is viselt, valószínűleg mint valamely várnak Porkolábja jutott e névhez, és neve így íratott: Martinus Porkoláb de Nagy Váth et Magoch. Élt 1514-ben, midőn Harkány és Karány helységet és arra 1515-ben mind két ágra adományt szerzé. Harkány helység Baranya vármegyében fekszik, de azon megyében van Mágocs helység is; és így ez utóbbi volt fészke a Mágochi családnak, és erre látszik mutatni 1558-ban Veranchich levele is Mágochy Gáspárhoz akkor gyulai várkapitányhoz, kinek a kapitányságról lemondási szándokán azért is csudálkozik a nevezett főpap, hogy miképen únhatta meg születése földjét; mit itt természetesen az ország alsó vidékére kell értenünk, hogy Baranyát is bele foglalhassuk.

Porkoláb Mártontól következőleg jő le a családfa:

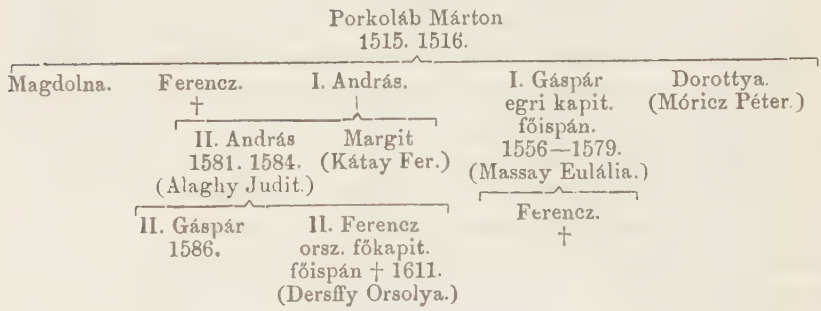

Mártonnak fiai közül I. Gáspár 1556-ban gyulai várkapitány 1560-ig a midőn magányba vonúlt Torna várába, melyet akkor pénzen szerzett meg magának. 1562-ben török fogságba esett, melyből 14 ezer aranyon váltá ki magát. 1564-ben Eger vára kapitányává, és Heves és Külső-Szolnok megyék főispánjává neveztetett. Úgy látszik 1572-ben az egri kapitányságról is lemondott. 1573-ban Miksa királytól Munkács várát és uradalmát szerze tíz évre beiratképen 42 ezer fo-

[1]) Az eredeti armalis Pozsony várm. levéltárában.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 232. Lehoczky it a Magócsy család nemzékrendét is hibásan adja, itt a Geneal. auth. II. nyomán és a gr. Keglevichek fölperessége alatti perbeli genealogiáról közöltetik.

rintért [1]). E zálogos bírtokban 1579-ben Rudolf által is megerősítetett, sőt miután fia már nem élt, és e bírtokokat öcscsei András és Gáspár részére is szerzé, ezek újra erősítést nyertek 1580. és 1586-ban 31 ezer forintért. Gáspár 1574-ben Bereg vármegye főispánjává [2]) és utóbb Torna megyének is főispánjává lőn, 1579. táján, a midőn Békésben a kígyósi pusztát 4500 fton szerzé. És úgy látszik ez évben meghalt. Nejétől Massai Euláliától [3]) egy korán elhalt fia Ferencz született. Testvérének

I. András fia II. András nagybátyjának halála után az ez által építetni kezdett, paczini kastélyt Zemplín vármegyében bevégezteté. Meghalt 1590. táján, özvegyét Alaghy Juditot, kitől két fia Gáspár és Ferencz maradt, Rákóczy Zsigmond vette nőül, és ez mint gyámja a Magóchy gyermekeknek, 1591-ben miután a zálogos évek leteltek, a munkácsi uradalomért a már fizetett öszvegen felül még 82 ezer forintot fizetett.

II. Gáspár hamar elhalt, úgy látszik: már 1591-ben sem élt, testvére II. Ferencz pedig 1580. táján született, mert neve még az 1573-ki munkácsi beiratlevelben nincs megemlítve. Halálának éve pedig 1611-ben kora 30. évére tétetik [4]). E Ferencz szintén Torna és Bereg főispánja, és felső Magyarország főkapitánya volt. Meghalt Beregszászon 1611-ben kora 30. évében. Eltemettetett Tályán. Neje szerdahelyi Dersffy Orsolya a következő évben, az utóbb nádorságra emelkedett Esterházy Miklósnak nyújtá kezét, s vele a magvaszakadt Magócsy, Dersffy családok szép örökségét [5]).

A Mágochy család czímere — mint a paczíni kastély kapuja fölött láthatni [6]): a paizs udvarában álló vitéz, kinyújtott kezében égő szívet tartva. A paizs fölötti sisakon két kiterjesztett sas-szárny emelkedik ki.

Magócsy család. Trencsín megyében 1748-ban Magócsy László mint a felső járásban bírtokos nemes íratott a megyei lajstromba [7]). — Tán e családból származott Magócsy Elek a sz. Ferenczes szerzetesek egykori tartomány főnöke is.

---

[1]) Tabódy, Munkács multja stb. 147. lapon az oklevél.
[2]) 1572: 4. és 1575: 33. törv. czik.
[3]) Lehoczkynál és másutt is nejeül I. Gáspárnak Kissevich Horváth Annát olvasom, de ez valószínűebben II. Gáspár neje lehetett.
[4]) Lehoczky id. h.
[5]) Az idézetteken kivül a Magochy családról lásd: Szirmay, Cottus Zemplin not. top. 61. 62. 87. 294 295. not. his 112. 130. 165. — Budai Fer. Hist. lex. II. 612.
[6]) Szirmay id. h. 295.
[7]) Szontagh Dániel közlése.

Magoray család. A czímeres nemes levél szerzője Magoray György. E czímeres nemes levél 1817-ben Porsega vármegyében Klemen Mihály lelkésznél találtatott [1]).

Magori család. (Kézdi-vásárhelyi.) Közűlük Simon aljegyző, Sámuel erdőfelügyelő 1848-ban Kézdi-Vásárhely városnál.

Magyar családbeliek. Legelső, kit történelmi emlékeinkben Magyar vezetéknévvel élve találunk azon Pál mester, ki 1327-ben I. Károly király gimesi várának várnagya volt: és ezen évben Komárom megyében a Konkolyi Thege családból nősült Hindi Tamástól Konkolyt megvette, és arra valamint Mercse helységre is királyi adományt vitt, mivégett a Konkolyi családdal perbe keveredett. 1352-ben M. Pál e birtokot Hindy Tamás fiának Benedeknek el- és illetőleg visszaadta [2]). M. Pál birtokszerzési szorgalmát mutatja egy másik 1327-ről Ábrám, Szőlős és Csopak helységről szóló ítélet levél [3]). Ugyan csak e Magyar Pál 1328-ban csókakői várnagyúl is íratik [4]). Neje Nádasdy Margit [5]) volt, ki miután fi testvére nem volt, 1322-ben atyja minden javaiban örökösűl tétetett. M. Pál utódok nélkül halt el. Özvegye 1371-ben tett végrendeletet [6]).

Más családbeli Magyar Balás volt az, ki Mátyás király kormánya alatt közlegénységből felső magyarországi kapitányságra, majd erdélyi vajdaságra egyszersmind dalmát- és horvátországi bánságra felvergődött, és az adonyi uradalomnak adományos birtokosa volt. Meghalt 1490-ben Kassa táján. Egyetlen leánya maradt Benigna, kit az atyai végrendelet az egész hátramaradt vagyon örökösévé, és az atyai akarat a vitézsége által felemelkedett Kinisy Pál nejévé tett. Benigna Kinisy Pál halála után Kamicsáczi Horváth másképMiszlenovich Márk királyi udvarnokhoz ment nőül; ennek is lova felbukta miatt történt halála után Benigna harmadszor az egyszerű nemes Kereky Gergelynek nyújtá kezét. Azonban nemsokára e férjét meggyilkoltatá; miért a királyi törvényszék száműzetésre ítélé; de 1520. april. 4-én már kegyelmet nyert. Vezeklése emlékeűl egy magyar ima könyve maradt fen [7]).

---

[1]) Szontagh Dán. közlése.

[2]) Eredeti okmányok.

[3]) Fejés Cod. Diplom. tom. VIII. vol. 3. p. 258.

[4]) Ugyan ott VIII. vol. 7. p. 210.

[5]) Nádasdy másképCsupon, vagy néhol Csaponis.

[6]) Kaprinai Mss. B. tom. IV. p. 80.

[7]) Jászay Pál. A M. Nemz. napjai a mohácsi vész után 374—386. l. — Pray. IV. 154. — Teleki Hunyadiak kora XII. 133

Ismét más Magyar családhoz kell számítanunk azon Magyar Bálintot, ki mint jeles katona részt vett Pécs védelmében, 1551-ben Lippa megvételében [1]), 1556-ban Babocsa ostromában. De vitézségére árnyat vett ragadozási indulata, mely szerint a Tóthi Lengyel családtól Fonyód és Szigliget várat hatalmasúl elfoglalta: de ezeknek visszaadására őt az 1563. országgyűlés [2]) kötelezé, és egyszersmind mint nyilvános gonosztevőt is megbüntettetni rendeli. 1568-ban a Bocskay féle összeesküvéssel is vádoltatott, de nem sülvén reá semmi, fölmentetett. Magyar János bereczki kenéz volt. 1426-ban [3]).

Magyar család E család 1654. sept 10-kén nemesítetett meg III. Ferdinánd király által; és czímeres nemes levele Bihar vármegyében 1655. sept. 7-én kihirdettetett. 1726-ban e nemes levél alapján M. Márton Nógrád megyében igazolta nemességét, és azon megyében, nevezett Márton és István 1755-ben is a nemesi lajstromban fölvétetett [4]).

Zemplín vármegyében szintén van Magyar nevű család [5]).

Magyar család (Felső-Őri.) Egyike azon családoknak, melyek Vas megyei Felső-Őr helységre 1582-ben új kir. adományt kaptak. L. *Zambó család.*

Magyar család. Magyar Gáspár és Boldizsár 1725. octob. 16-án III. Károly királytól kapták czímeres nemes levelüket.

Czímerük először vízirányosan kétfelé, és a felső udvar ismét kétfelé oszlik, a jobb oldali vörös udvarban fehér egyszarvú, a baloldali fehér udvarban pedig vörös egyszarvú nől ki; az alsó kék udvarban magas szikla hegy emelkedik bánya nyílással, mely fölött horgony függ, az udvar felső jobb szögletében arany nap, a bal szögletében félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett kék szárny között, melyek közűl a jobb oldalin kilencz ezüst csillag, a bal oldalin arany csillag és fél hold ragyog, fekete vad ember áll, jobb kezével vörös zászlót, közepén fehér csikolattal bal kezében pedig három piros rózsát tart Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Arad vármegyében Magyar József és Pál 1831-ben hirdették ki nemességüket; de ezen följebbi M. Gáspár és Boldizsár utódai-e, vagy más családbeliek? — megmondani nem tudjuk.

---

[1]) Forgách, Comment. 25

[2]) Kállay, Székely Nemz. 266.

[3]) Protokol C. Neograd. anni. 1726. 1755.

[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. p. 114.

[5]) Collect. Herald. nro. 311.

Magyar család. (Mérei.) Erdélyország kihalt családai közé soroztatik [1]).

Magyari család. (Udvarhelyi.) Az armalist udvarhelyi Magyari Mihály szerzi 1678. maj. 5-én [2]).

Magyari család. (N-Váradi.) Kővár vidéki birtokos, hol Ferencz törvényszéki ülnök, Sámuel ügyvéd 1815-ben.

Magyari család. (Sz-háromsági,) Közűlök László 1843-ban Kolosvár városi szolgabíró. István 1840. körül F.-Fejér megyei seborvos. Mihály főkorm.-széki számvevőségnél irnok, utóbb Kolosvár városánál adóhivatalnok.

Magyari család. (K.-solymosi.) István Aranyos székben bíztos 1845.

Magyari néven Erdélyben több család létezik. Ezek egyikéből Ferencz pestesi ref. lelkész és kerületi főjegyző Hunyad megyében 1848-ban az oláhok áttal megöletett.

Igy csalti Magyari Ferencz 1794 ben Kővár vidéki alszolgabíró.

Magyari család. Magyari János 1753-ban kelt czímeres nemes levélben M. Terézia király asszony által nemesítetett meg [3]).

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös ruhás, sárga csizmás, prém kalpagos magyar vitéz, balkezével arany övéhez csípőire támasztva, jobb kezével arany markolatú kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján piros lábú fehér galamb áll, piros csőrében zöld koszorút tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Magyary Kossa család. (N.-magyari.) Mint e munka VI. kötetének 562. lapján Kossa név alatt már említetett, e család törzs őse Kossa Albert volt, máskép Magyary-nak vagy nagy-sarlói Kossának is íratott. Nevezett Kossa Albert E.-Ujvárban katona, saját, úgy fia Gergely, és apúl testvérei Pál és János részére 1599. april. 1-én kelt Prágában kelt czímeres nemes levélben nemesítettek meg Rudolf királytól [4]) A nemes levél 1666-ban Nyitra megyében kis Tapolcsányban hirdettetett ki.

A család czímere kék mezőben vitéz, jobb kezében kardja hegyén török fejet, a balban zászlót tartva. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki.

---

[1]) Kővári L. Erdély nev. családai, 271.
[2]) Kemény J. Notitia Cap. Albeus. I. 251.
[3]) Collect. Herald. nro. 247.
[4]) Veszprém megyei levéltár. — Collect. Herald. pag. 126. És Lehoczky Stemmat. II. 232.

1743. maj. 9-én Gergely és István, Mihály, Péter, János Fehér megyétől, 1758. jul. 19-én pedig Veszprém vármegyétől nyertek nemesi bizonyitványt.

Jelenleg él a család Fejér, Tolna, Komárom stb. megyében; ez utóbbiban birtokos Kamocsa, Szilas helységben [1]) stb.

Magyary Kossa József Tolna vármegye egykori tisztviselője, ref. egyházi hivatalnok, és a gyönki ref. gimnasium jótevője, meghalt családi székhelyen Gyönkön 1859. nov. 17. kora 54. évében.

János gönyöi posta kiadó szül. Győrött 1785. dec. 27-én.

Magyary család. Czímeres nemes levelét Magyary Mihály s neje Kristán Erzsébet nyerték 1631. oct. 5-én Bécsben, és azt 1632-ben Abaúj megyében kihírdetteték [2]).

Magyarosi másképen **Szőke család** (Magyarosi.) Közűlök József Vdvarhelyen ref. lelkész és tanár 1848-ban. Márton erdélyi kir. táblai levéltárnok.

Magzacsányi család. Trencsín vármegye czímer leveles nemes családai közé tartozik. Az 1748-ki nemesi összeírás szerint János és Menyhérta hegyentúli járásban székeltek, 1803-ban Mihály fordúl elé három fiával Mihállyal, Józseffel és Zsigmonddal Latkóczon. 1737-ben is Zsigmond még ugyan ott mint Mihály utóda. Egyik Mihály nemesi bizonyságot is vett ki Trencsín vármegyétől 1803-ban [3]).

Maholányi család. (Pohroncz Szelepcsényi, báró †.) Előnevét, czímerét tekintve, melyek a Szelepcsényi György esztergami érsek családjáéval azonosok, ezzel egy eredetűnek látszik, sőt tán épen az érsek valamelyik testvérétől származott. *Lásd Szelepcsényi család.*

Ismeretes a családból Maholányi János 1694-től 1699 ig, tehát haláláig kir. személynök [4]); ki is 1695. majus 4-én bárósságra emeltetett. Nejétől Péterfi Judittól gyermekei Tamás, Antal, József. Ez utóbbi 1699-benn még Pozsonyban tanuló [5]). 1730-ban m. kir. kamarai tanácsos; úgy látszik benne halt ki a család.

Czímerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó koronás

---

[1]) Fényes Elek, Komárom várm. 103. 110.

[2]) Az eredeti armalis Bihar vármegye levéltárában.

[3]) Szontagh Dániel közl.

[4]) Már 1699. dec. 30-án következő oklevél kelt: Lrae divisionales testimoniales ratione haereditatis Maholanyianae. Lásd Catalogus Mss. Bibliothecae Széchenyi. I. 369.

[5]) „Gaudium Európae" című könyvecske.

oroszlán, első jobb lábával arany napot, a másikkal csillagot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából egyszarvú emelkedik, három nyilat tartva. A paizst két oldalról foszladék környezi.

Maignin család. Maignin Károly Ambrus az 1687-ki országgyűlésen honfiúsítatot a 29. törv. cziknél fogva.

Majady család. Majady György Szatmár megyében Kegyén a Báthoriak jobbágyát megölte 1423-ban [1]).

Májai család. (Májai.) Törzsökös székely nemes család. Közülök májai Májai Gergely 1579-ben élt [2]).

Az utóbbi időben Küküllő vármegyében Majai Domokos szolgabíró, 1848-ban pedig tizedbér tárnok.

Majdlovich család. Majdlovich György szerzé a czímeres nemes levelet, és azt 1684. mart. 26-án Árva vármegye közgyűlésen kihírdetteté; a megyei nemesség ellentmondása közben [3]).

Majdrda család. E családnevet találjuk Trencsín vármegye 1728-ki nemesi lajstromában, mint nemes Podhragyon lakozó családét. Utóbb e név elé nem fordúl [4]), és így az valószinűleg valamely más nevű ember gúny mellékneve lehetett.

Majer család. Törzse Majer Izsák beszterczebányai bányász, ki 1636-ban czímeres nemes levelet kapott.

Czímere — mint itt a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarban egy folyam hullámain lengő syrén, kinyújtott jobb kezében három kinyílt piros rózsát tartva; feje fölött arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján férfikar könyököl, három búza-kalászt tartva. A sisakról a paizs két oldalára szokásos foszladék folyik le.

A családfa [5]) következő:

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 153.
[2]) A ns. székely nemzet Constitutióji. 272. lap.
[3]) és [4]) Szontagh D. közl.
[5]) Cs. közlés szerint.

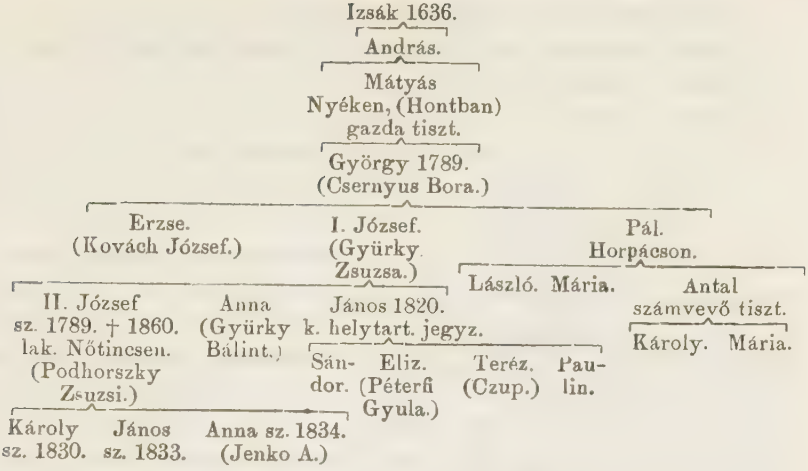

II. József gyermekei közül Károly 1848-ban, valamint a legújabbi időben a hirlapi téren is működött. Irodalmi munkásságának eredménye több fordítmányok, mint Dumas „Fekete tulipán“ című regénye; „Lacordaire egyházi beszédei“, Nicolas: „A kereszténység bölcsészeti tanulmányozása.“ Mind franczióból fordítva stb.

Mayer család. Mayer Mihály 1754-ben nyerte czímeres nemes levelét [1]). Czímere ez: a paizs felső részéből rézsut kétfelé huzott vonal által a paizs három részre oszlik, a középső gúla alakú kék udvarban zöld téren arany grif ágaskodik, kivont kardot tartva; a két oldalas vörös udvarban egy egy fehér rózsafej látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között fehér rózsafej látszik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Majer család. Majer József 1795-ben lépett a kiváltságos rendbe I. Ferencz királytól nyert czímeres nemes levele által.

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban zöld téren pánczélos, sisakos vitéz áll, jobb kezével egy zöld koszorút tartva, bal kezével pedig egy földre támasztott lándzsába fogódzva; a bal oldali ezüst mezőben zöld téren zöld grif ágaskodik, zöld gallyat tartva, a paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz hasonló pánczélos vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-zöld [2]).

---

[1]) Collect. Herald. nro. 263.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

I. József, *ki az előbbi lapon.*
(Mocsáry Judit.)

János Nógrád v. pénztárn. (Hegyessy Róza.)	Magdolna. (Székely Károly.)	Kata (Hanulik Mihály.)	Teréz. (Géczy András.)

József † (Kostyán Mária)	Ferencz lak. Horpácson. Nógrád v. al-adószedő. (Podhragyai Erzsi.)	Judit. (Kelemeny László)

Matild.
†

Mihálynak fia Antal 1802, maj. 5-én Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt vévén ki, Zólyom vármegyébe költözött, hol nemességét 1802. jun. 3-án hirdetteté ki. Fia Antal Zólyom vármegyéből Pozsega vármegyébe Daruvárra költözött, és Nógrád megyétől saját személyére 1831. nov. 17-én, és újolag fiai Izidor-Dániel, Sándor-Gyula, és Izidor neveikre is 1841-ki januar 25-én ismét Nógrád megyétől vett ki nemesi bizonyitványt [1]).

István, ki 1755-ben még Nógrád megyében, és 1768-ban már Trencsin megyében mint zalusei közbirtokos iratott a nemesi lajstromba, nemzé Pált, kinek fia Kristóf 1803-ban Kamencsánban lakott, 1815-ben Zsigmondházán b. Balassa tiszttartója volt. Él 1860-ban is. Gyermekei Ferencz, István, Anna, Mária.

A harmadik ágat I. József kezdi meg, kinek fia János Nógrád megyének adószedője volt; lakott Szátokon; gyermekei közül jelenlen Ferencz él Horpácson, és 1861-től Nógrád megyei al-adószedő.

Majláth család. (Szunyogszeghi †.) Az Akus nemből származott Lampert István, és fiai Miklós és Moinót, (kit Bonfin Majlát-nak ir) 1131-ben az aradi gyülésen, mint II. Béla király vakságának okozói ölettek meg [2]). Ezen nevezett Moinot, vagy Majláth-tól származtatik a Majláth család, mint Pethő Gergely megírja [3]).

Azonban az Erdélyben a XVI. században szerepelt Majláth István erdélyi vajda atyjául Mátyás oláh boér iratik [4]). Ezen Majláth István, ki Szunyogszeghről irá előnevét, 1526-ban a mohácsi vész

[1]) Nógrád várm. jegyzőkönyv.

[2]) Bonfin Ans. Hist. és Thuróczy Cronicon.

[3]) Pethő Gergely M. Krónika, Kassán 1729. 34. lap.

[4]) Ungrisch. Magasin III. 174. — Forgách Commeut. 301. Fogaras vidéki oláh juhasz-tól irja származottnak, atyja később Lajos királynak szakács mestere volt.

után, melyből szerencsésen kimenekült, eleinte Szapolyai ellen harczolt, utóbb azonban ennek pártján állott, és nőül vévén Nádasdy Annát Nádasdy Tamás nővérét, 1535-ben ő vezette Gritti ellen seregét, mely Medgyesnél Grittitől megmenté az országot. Utóbb Balassával Erdély egyik főkapitánya lőn, mig nem a török előtt gyanúba jővén, ez őt Fogarasból kicsalja, és fogságra hurczolja 1541-ben. Ugyan ekkor javai is elkoboztattak. Fogságban halt meg 1550. tájban [1]) Két gyermeke maradt: Margit előbb somlyói Báthori Andrásné, 2-or Ifjú Jánosné; és Gábor, ki süve Báthori közbejárására Fogarast visszákapva, 1562-ben a fölkelő székelyek megfékezésében fáradozott, és 1566-ban Szapolyai egyik hadvezére volt. Utóbb Fogarast eladva, Magyarországba, és innen Morvaországba telepedett. Még 1547-ben nagybátyja Nádasdy Tamás érdemei iránti tekintetből I. Ferdinánd király által bárónságra emeltetett [2]). Meghalt Morvaországban 1577. jul. 22-én. Nejétől alsó-lindvai Bánffy Annától két fia és két leánya maradt. Fiai Gábor és István magnélkül haltak el, nevezetesen István 1595-ben Esztergam vivásánál 1595-ben esett el [3]). A leányok közül Anna szentmiklósi Pongrácz Dánielnek, Ilona pedig előbb horkai Horeczky Jánosnak, utóbb jeszeniczei Szunyogh Mósesnek lőnek hitvesei.

Majláth család. (Székhelyi, gróf és nemes.) Régi nemes család, mely a XVII. században Bars, Hont megyében élt. Előttem ismeretes Majláth Miklós, 1646 ban Csáky László országbíró, Zólyom és Komárom megyei főispánnak titoknoka [4]), 1649-ben Lippay György primás titoknoka [5]), 1662—1673-ban a kir. ügyek igazgatója és a szent korona ügyésze volt [6]). Neje Erőss Mária Jusztina, kitől a családfa következőleg [7]) jő le:

---

[1]) Budai F. Hist. lexic. II. 685. élt még 1550-ben is; Lehoczky szerint (II. 233.) 1562-ben halt meg. De fiát Gábort az 1547. bárói diploma árvának irja, és így tán csak annyiból árva, mennyiben atyja Törökországban fogva volt.

[2]) Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. p. 137.

[3]) Istvánffy Hist. 1685-ki kiadás. p. 429.

[4]) Fényes, Komárom várm. 64. lap. v. ö. 59. l.

[5]) Kakprinai Mss. B. tom. XXIX. p. 355.

[6]) Szirmay Notitia C. Zemplin not. historica 197. És 1672-ről okirat. Horváth Mihály Magyarország Tört. II. köt. 308. lapon tévedve nevezi Ferencznek.

[7]) Schönfeld Adels Schematismus I. 280 És innen Goth. hist. herald. Handbuch 555. Geneal. Taschenbuch der gräfl. H. 1859. 518. stb.

I. tábla.

Miklós
1646. 1673.
kir. ügyigazg.
(Erőss Mária Jnsztina.)

Boldizsár.
(Ordódy Zsuzsa).

I. József
Septemvir † 1757.
(Terjékfalvi Tőrincsy Kata)

II. József szül. 1735. † 1810. állam-minister. 1783. *gróf.* (1. Bossányi Mári. 2. gr. Sándor Anna.)	I. György sz. 1752. † 1821. personalis. (1. Hrabovszky N. 2. Szlávy Mária.)	Antal exjesuita győri kanon. papóczi prépost, bőrcsi apát 1787.	Ferencz kir. alapitványi ügyész 1787. (Lipthay Johanna.)	Julia (Halácsy Antal.)	N. (Szabó sz.-biró.)
	Folyt. II. táblán.		*Folyt. III. táblán.*		

1-től III. József szül. 1735. † 1820. m. kir. kamarai elnök. (gr. Sennyey Antonia.)	Károly sz. 1781. † kamarai tanácsos. (Revicz-ky Judit.)	Julianna sz. 1782. apácza Sz.-pölténben.	2 tól János az iró sz. 1786. † 1855. (gr. Révay Anna.)	M. Erzse. (gr Batthyány Imre.)	Ágnes (b. Mednyánszky Alajos.)	N. (Stőzsel Józs.)	Mária. (Melczer László.)	Xaveria. Krisztina. †
	Mária sz. 1821. (b. Mednyánszky László.)		Henriette szül. 1811.		Kálmán szül. 1815. Bars várm. alsz.-biró 1839.			

József Simon szül. 1796.	Antal. szül. 1800. volt m. kir. főkanczellár.

II. tábla.

I. György, *ki az I. táblán.*
szül. 1752. † 1821.
personalis.
(1. Hrabóvszky N.
2.) Szlávy Mária.)

II. György országbíró 1848-ig. (Uzsovits N.)	Imre volt cs. k. kapit.	Teréz. (Beniczky Ádám.)
III. György m. k. főtárnok 1860.		

III. tábla.

I. Ferencz, *ki az I. táblán.*
kir. alapitványi ügyész
1787.
(Lipthay Johanna.)

Ferencz.	Ignácz.	György	János.	Mária.	Anna.
Imre 1844. Nyitra várm. főbíztos.	Sándor Nógrád várm. cs. k. törv.-széki elnök.	megöletett 1813.	(Gudits I.) Lajos.	(Huszár József)	(Baros József)
	Mária. (Brencsán.) stb.				

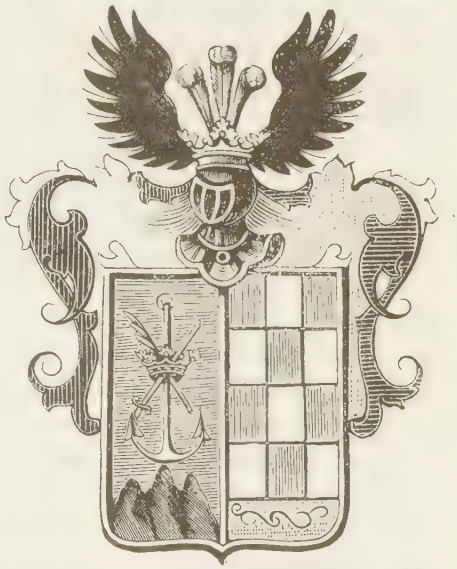

Boldizsárnak fia I. József Hont vármegyében kezdé hivatalos pályáját, és fokozatosan a hétszemélyes táblánáli ülnökségig emelkedett. Meghalt 1757. Terjékfalvi Tőrincsy [1]) Katától született több gyermeke közűl három u. m. II. József, I. György, és I. Ferencz terjeszték tovább a családot, mint azt a táblázatok mutatják.

II. József szül. 1735-ben, szintén Hont vármegyében kezdé a hivataloskodást, előbb mint jegyző, majd egyszersmind követ, 1767-ben alispán, majd m. kir. kamarai tanácsos, a magyar és erdélyi udv. kancelláriánál referendarius, végre állam minister, Sz.-István rend nagykeresztese, 1783-ban utódai részére is grófi rangra emeltetett. Meghalt 1810-ben. Két neje volt, az elsőtől Bossányi Máriától 13, a második nejétől gróf Sándor Annától öt gyermeke maradt. Ezek közűl:

III. József gróf, cs. kir. kamarás, Sz.-István rend nagykeresztese, Verőcze városa főispánja, és a m. kir. kam. elnöke, született 1760. Meghalt 1820-ban. Nejétől gróf Sennyey Antóniától fiai József Simon szül. 1796-ban és Antal született 1800-ban, Szent-István rend nagykeresztese (1841-től) cs. kir. kamarás, val. belső titk. tanácsos volt

[1]) Néhol „Törkéncsy"-nek olvasom.

m. kir. udv. főkanczellár, m. kir. főasztalnok mester és Zemplín vármegyei főispán.

Károly cs. kir. kamarás és volt m. kir. udv. kincstári tanácsos, született 1781-ben. Nejétől revisnyei Reviczky Judittól egyetlen leánya Mária szül 1821-ben, báró Mednyászky Lászlónak 1849. óta özvegye.

János gróf szül. 1786. oct. 5-én Pesten. Fiatal korában már a tudományokra, és főleg a történelemre adá magát. A temérdek könyv között, melyek munkásságának tanuságául szolgálnak, főleg kiemelendők a hazánkról írt munkák közül: 1. „Geschichte der Magyaren". 5. köt. Bécs, 1828—31. — 2. „Neue Geschichte der Magyaren" a legutóbbi forradalomról. — 3. „Magyarische Sagen, und Märchen". Irt továbbá egy „Geschichte des österr. Kaiserstaats" 3 kötetes munkát is. Irodalmi működése nagy részben német nyelven történt, s azért közvetlenebbül irodalmunkra be nem folyt. A politikai téren nem csak mint szónok, de mint lap szerkesztő is szerepelt. A forradalom alatt Bajorországba vonúlt, s Münchenben — mint egy életírója írja — „élet szükség és kétségbe eséstől zaklattatva, leányával együtt az Izar hullámaiban keresett enyhülést, pár perczel az előtt, midőn leányának gazdag jegyese pénzsegélylyel érkezék meg" [1]). A tudományosságnak élt utolsó napjáig, s tetemes vagyonát is erre áldozta föl. Gr. Révay Annától fia Kálmán szül. 1815-ben.

Következik a II. táblán lejövő ág, melyet I. Józsefnek másik fia I. György kezd meg. Született ez Kis-Kereskényben Hont megyében 1752. jul. 20. Már 15 éves korában a jesuiták szerzetébe lépett, de e rendnek 1773-ban feloszlatása után ismét világivá lesz, és miután a jogi tanfolyamot és ügyvédi vizsgát is letevé, Hont megyében esküdtségen kezdé a hivataloskodást; azonban nehány hónap múlva herczeg Eszterházy Miklós táblai ügyvédévé lett, és csakhamar mindég följebb és följebb emelkedék. 1781-ben az ó budai kir. koronai uradalom ügyészének, 1784-ben a kir. ügyigazgatóságnál kir. ügyésznek, 1786-ban a Dunán inneni kerületi tábla ülnökévé, majd ez év végén kir. táblai előadó ülnökké; II. József császár halála után helyreállíttatván a régi törvényes állapot, a kir. tábla számfölötti ülnökévé neveztetett ki; 1790/1-ben az országgyűlés napló könyvét fogalmazta. 1792-ben kir. személynöki, 1795-ben nádori itélőmesterré neveztetett, és e hivatalában az 1796-ki országgyűlésen az országos tollat vitte; 1798-ban

[1]) Danielik Józs. M. Irók. Életrajz gyüjteméuy. 2. köt. 186.

kir. ügyigazgatóvá és kamarai tanácsossá neveztetett, és e hivatalt viselte hét éven át, mely időközben az 1802-ki országgyűlésen is jelen volt. 1805-ben udvari tanácsos és a cs. kir. udv. köz kamaránál előadóvá, majd nehány hó mulva e minőségben a m. kir. kanczelláriához általtétetett; és e hivatalban három évet töltött s az alatt az 1807. és 1808-ki országgyűlésen előadó volt: és az 1807-ki országgyűlés végével Sz.-István kir. rendjét nyerte; 1808-ki országgyűlés után pedig kir. személynökké (Personalis Praesentiae Regiae) neveztetett ki. 1811-ben Tolna vármegye főispánja lett, és ezen évi országgyűlésen az alsó tábla elnöke volt. E méltóságos hivatalt viselte egész haláláig, mely őt mell víz kór folytán tán 1821 évi febr. 19-én kora 69. évében érte [1]). Első neje Hrabovszky leány, a második okányi Szlávy Mária volt Gyermeke három maradt: III. György, Imre volt cs. kir. kapitán, és Teréz Beniczky Ádámné.

II. György szül. 1786. april. 22-én Pozsony megyében Zavaron. Már 1821-ben. 25 éves korában Pozsony vármegye főjegyzőjévé és ezen évben országgyűlési követévé, 1814-ben pedig első alispánjává választatott, és e hivatalt viselte 1822-ig. Az ezután következő öt év alatt mint királyi táblai ülnök, s később a m. kir. udv. kanczelláriánál mint előadó tanácsos működött; 1827-ben pedig kir. személynökké neveztetett, 1830-ban v. belső titkos tanácsossá, Szent-István rend közép keresztesévé és Hont vármegye főispánjává neveztetett ki, és ez évben mint kir. személynök elnökölt az országgyűlés alsó tábláján. 1832—1839-ig mint állam tanácsos működött Bécsben; 1839-ben országbíróvá neveztetett ki, és mint ilyen az $18^{39}/_{40}$ 1844. és $184^{7}/_{8}$-iki országgyűlésen a nádor távollétében a főtáblán gyakran elnökölt, és részrehajlatlan igazságszeretete, méltányossága alapos törvénytudománya s tanusított hazafiassága által tekintélyt és tiszteletet vivott ki. Az 1848-ki pesti nemzetgyűlés felső házának elnökévé választatván, e fontos állásról önként lemondott [2]), s azóta visszavonúltan zavari birtokán él. Nejétől, ki a pethőfalvi Uzsovics családból származott, fia

III. György szül. Pozsonyban 1818-ban. Politikai pályáját Baranya vármegyénél kezdé, hogy 1838-ban aljegyző, majd tiszt. főjegyző lőn, 1839-ben pedig másod alispánná és országgyűlési követté választatott. Az országgyűlés után közakarattal első alispán, és az 1843-ki országgyűlésre ismét követül választatott, hol különösen a nemzetiségi kérdésekben mérsékelt, s szabadelvű nézetei által tünt ki.

[1]) Lásd életrajzát Tudományos gyüjtemény 1821-ki XI. köt. 76 87.

[2]) L. képét és életrajzát Vasárnapi Ujság 1860. 28. sz.

Országgyűlés után Baranya vármegye administratorává neveztetett, és az alatt Európa nevezetesebb államaiban tett tanulságos utazást. 1847-ben Baranya megye főispánjává neveztetett. Az 1848-ki országgyűlés után vissza vonult, de hol alkalom nyilt Magyarország jogainak érvénye mellett föllépni, mindig kilépett, így 1851-ben aláírta a huszonnégyek emlékiratát; valamint a 140 aláírással a cs. királyi Fölségnek 1857-ben bényujtott kérvényt. Erélyes és kitűnő részt vett a birodalmi tanácsban is. 1860-ki octob. 20-ka óta Magyarország főtárnok mestere [1]).

A III. tábla élén I. Ferencz áll, ki 1787-ben kir. alapitványi ügyész volt. Ennek unokája Sándor 1848-ig a nagy-kikindai kamarai kerület igazgatója, 1850. után Nógrád megyei cs. kir. törvényszéki elnök

Szintén Ferencz ágán Imre 1844-ben nyitra megye főbíztosa vos. Jánosnak fia Lajos 1839-ben Hont vármegye főszolgabírája.

A Majláth [2]) család ősi nemesi czímere — mint itt a metszvény mutatja, függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali osztály kék udvarában hármas sziklahegy fölött horgony áll, melynek közepén arany korona van, és azon egy kivont aranymarkolatú kard és egy zöld galy van keresztül át húzva, a baloldali osztály három vízirányos és két függőleges vonal által 12 ezüst-vörös koczkát mutat. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között három fehér strucztoll emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüs vörös, balról arany-kék.

A grófi ág részére gr. Majláth József által 1794. expediáltatott bővített czímer kevéssé külömbözik az előbbitől, és csak is annyiban, hogy a baloldali osztályt összesen 15 ezüst-vörös koczka foglalja el; továbbá a paizsot grófi korona födvén, azon három koronás sisak áll, a középsőn három strucz-toll leng, a két felsőn pedig egy egy fekete sas-szárny emelkedik föl. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös; és a paizsot két oldalról telamonok gyanánt két arany grif fogja [3]).

---

[1]) L. arczképét és életrajzát Vasárnapi Ujság 1860. 50. sz

[2]) A Nógrád megyei 1705-ki nemesi összeírás azon classisában, melynek czime ez: „Nomina eorum, qui a personali insurrectione propter rationabiles causas immunitantur", elé fordúl „Stephanus Majláth sartor circa conficiendum mundirung occupatus". Ugyan ezen István az 1709-ki összeírásban az armalista nemesek sorában áll. Az 1711-ki összeírásban pedig, mely Rákóczy legyőzése után a kormány rendeletéből tétetett: ez olvasható: Stephanus Majláth in fidelitate mortuus. — Valószínűleg ez is e család ivadéka volt, mert más Majláth családot nem ismerünk.

[3]) Collect. Herald. p. 134. — Adami Scuta gentil. tom. VII.

Major család. Zemplín vármegye czímerleveles nemes családainak egyike; e század elején birtokos Berzéken [1]) Közűlök Major Zsigmond 1788-ban Zemplín vármegye főjegyzője volt [2]).

Major család. (Diecső sz.-mártoni.) Közűlök Mihály Torda vármegyei adó-bíztos 1815-ben.

Majoros család. Gömör vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll [3]).

Majos család. Ugocsa, Szabolcs, Szatmár vármegyei birtokos nemes család. E század elején Ugocsa vármegyében József birtokos Rákolczon, Dániel Szőlős-Vég-Ardón; István szintén ott; másik Istvánnak özvegye Szárazpatakon [4]). Továbbá Szatmár vármegyében Sályiban, és Józsefnek neje Pátyodon [5]).

Szabolcs megyében Berencsen.

Majosházy család. Zemplín megyében e század elején Megyászon közbirtokosúl íratik [6]).

Mayrhoffer család. Mayrhoffer György 1790-ben nyert czímeres nemes levelet.

Czímere öt részre osztott paizs, az ötödik osztály a paizs alyjáról gúla gyanánt nyúlik be, és annak kék udvarában arany bárányfej látszik. Az 1. és 4. osztály zöld udvarában jobbról balra rézsutosan hullámzó fehér folyam, melynek két oldalán egy piros rózsa látható. A 2. és 3-dik osztály vízirányosan fekete és aranyszínű udvarra oszolva, és benne ágaskodó grif, mely félig arany, félig fekete az udvarokkal ellenkezőleg színezve. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt-ormány között; melyek közűl a jobb oldali félig ezüst, félig zöld, a baloldali félig fekete, félig arany, szintén grif emelkedik ki, félig arany, félig fekete testtel. Foszladék jobbról ezüst-zöld, balról arany-fekete [7]).

Majsai család. (Harakláni †.) Erdély kihalt családainak egyike [8]).

Majtányi család. Majtányi János, és fiai Sámuel és Illés, továbbá testvére Dániel 1712. sept. 5-én III. Károly király-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114 225.
[2]) Ugyan ott not. hist. 331.
[3]) Bartholomaides, C. Gömör 145.
[4]) Szirmay C Ugocsa 77. 89. 152.
[5]) Szirmay, Szatmár várm. 124. 125.
[6]) Szatmáry C. Zemplin. not. top. 230.
[7]) Adami Scuta gentil. tom. VII.
[8]) Kővári, Erdély nev. csal. 270.

tól nyertek czímeres nemes levelet [1]), mely Trencsín vármegyében 1713. jun. 10-én hírdettetett ki. A család nevét néhol Majtáni majd Majthányi alakban is találjuk írva.

E czímeres nemes levél egy Majtányi tábornok özvegyénél Subits Katánál találtatván, Komárom vármegye levéltárába tétetett [2]).

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren egy púpos teve a paizs fölötti sisakon piros tarajú barna kakas áll fölemelt jobb lábával három piros rózsát tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [3]),

Majthányi János e század elején Sasvárott postamester (1810.)

Majthényi család. (Kesselőkeői, báró és nemes.) Ős régi törzsökös magyar családainknak egyike, elterjedve az ország több megyéjében, mai nap is két bárói és a nemesi ágon virágzik. Eredetét mint már a Bossányi családnál érintők, — az Árpádkori 108 magyar törzs egyikéből a Divék nemzetségből veszi. E nemből származott Falkomér de Majthe (1334.) ki a Majthényi családnak és az idővel ebből kiszakadt Motesiczky-aknak törzse lőn [4]). Falkomérnak két fia volt Pál és Mihály, kik közül ezen utóbbi I. Lajos királynak nápolyi hadjáratában tünteté ki magát. Ennek hadi erényeit öröklé fia Gergely, a ki Zsigmond király alatt Stibor hadosztályában egy zászlóalj vezénylője volt, és vitézségeért nyeré 1434-ben Kesselőkeő várát, melyről (ámbár ma már romban hever) írja a család régi díszes előnevét. Ugyan csak ez nyeré Jánossal, ki úgy látszik testvére volt, Zavart és Zukot is kir. adományban. Nevezett János Csejte várnagya volt és ennek védelmében tünteté ki magát. Ennek fia II. Gergely [5]) de Majthe 1483-ban élt, a midőn őt és fiait Zorándot a turóczi prépostot, Mihályt, Jánost és Rafaelt a szent-benedeki

---

[1]) Collect. Herald. nro. 692.

[2]) L. Current. a m. kir. helytartóság útján 1812. dec. 5. 31255. sz. a.

[3]) Adami Scuta Gentil. VII. és Burgstaller Coll.

[4]) L. Hormayr és Mednyánszky, Taschenbuch für Vaterl. Geschichte. 1825. évi foly. 269—280. — Több genealogus a Majthényi családot az I. András király korában Henrik császár ellenséges hadait elmerítő buvár Zotmundtól származtatják, merő név hasonlaton, minthogy „Zotmund de Mojtech" iratott; sőt némelyek e Zotmundot Falkomér őséül vélik, de eddig még rá bizonyító adat nincs. Mednyánszky ez állítmányt nem hiszi. — Tudtomra először az 1724-ben Kassán nyomott „Propugnaculum Reipublicae Christianae" könyvecskében fordúl elé ez állítmány. Megemlíti Lehoczky is Stemmat. II. 233.

[5]) Pray Mss. tom. LXX. a Majthényi nemzékrendét így találom kezdve: Joannes de Donna Tornya Capit. Ecseghiensis (másutt Csejteiensis) ennek

convent előtt Bylyr Mihály és Gyewredi Ambrus tiltják Nyitra megyei Czygel helység megvételétől.

1. Gergelytől, Kesselőkeő szerzőjétől, kezdve a család nemzék rende következő:

I. t á b l a.

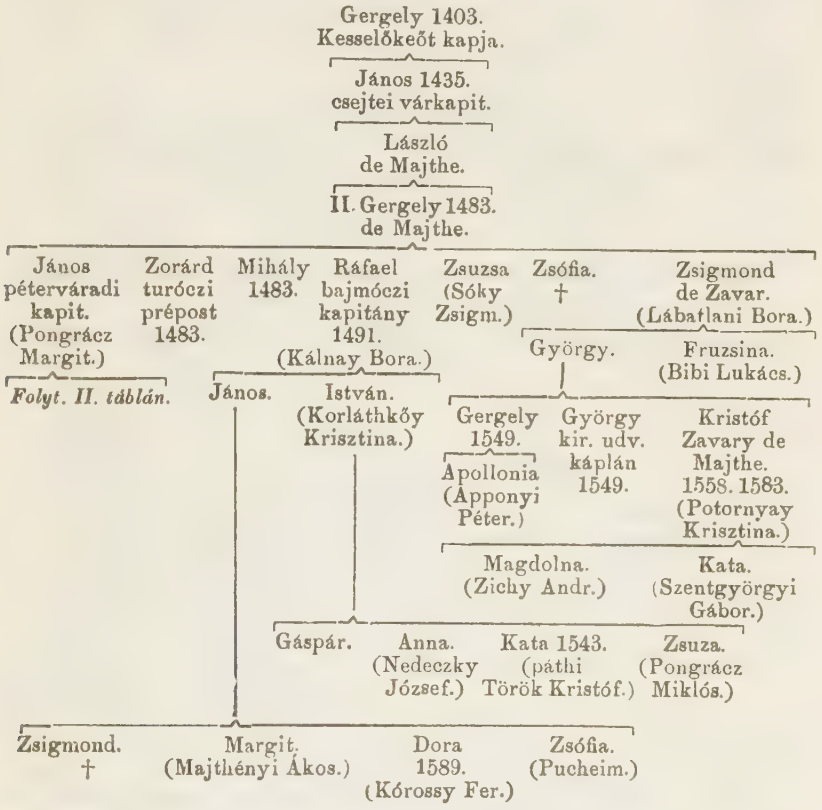

fia Majthe L á s z l ó, ennek Majthe G e r g e l y, ennek Z o r á r d a prépost stb. Miután az alább idézett 1483. oklevél még ez évben élő embernek említi G e r g e l y t, noha már idősnek, mint négy fiú atyját, még is e G e r g e l y t egy személynek nem hihetem azon Gergelylyel, ki 1403-ban már Zsigmond alatt harczol, mert így 100 évnél idősebbnek kellett volna lennie, pedig az 1483-ki oklevélben még Z s i g m o n d nevű fia sincs említve, ki valószínűleg utóbb született. És csak így érthető Bel- Mednyánszky, Lehoczky stb. említése J á n o s ról ki Hunyadi János a kormányzó alatt harczolt, ha őt I. Gergely fiául, és II. Gergelynek, ki 1483-ban élt, nagyatyjául tekintjük.

[6]) L. ez oklevelet Kaprinai Mss. B. tom. 50. p. 89.

II. tábla.

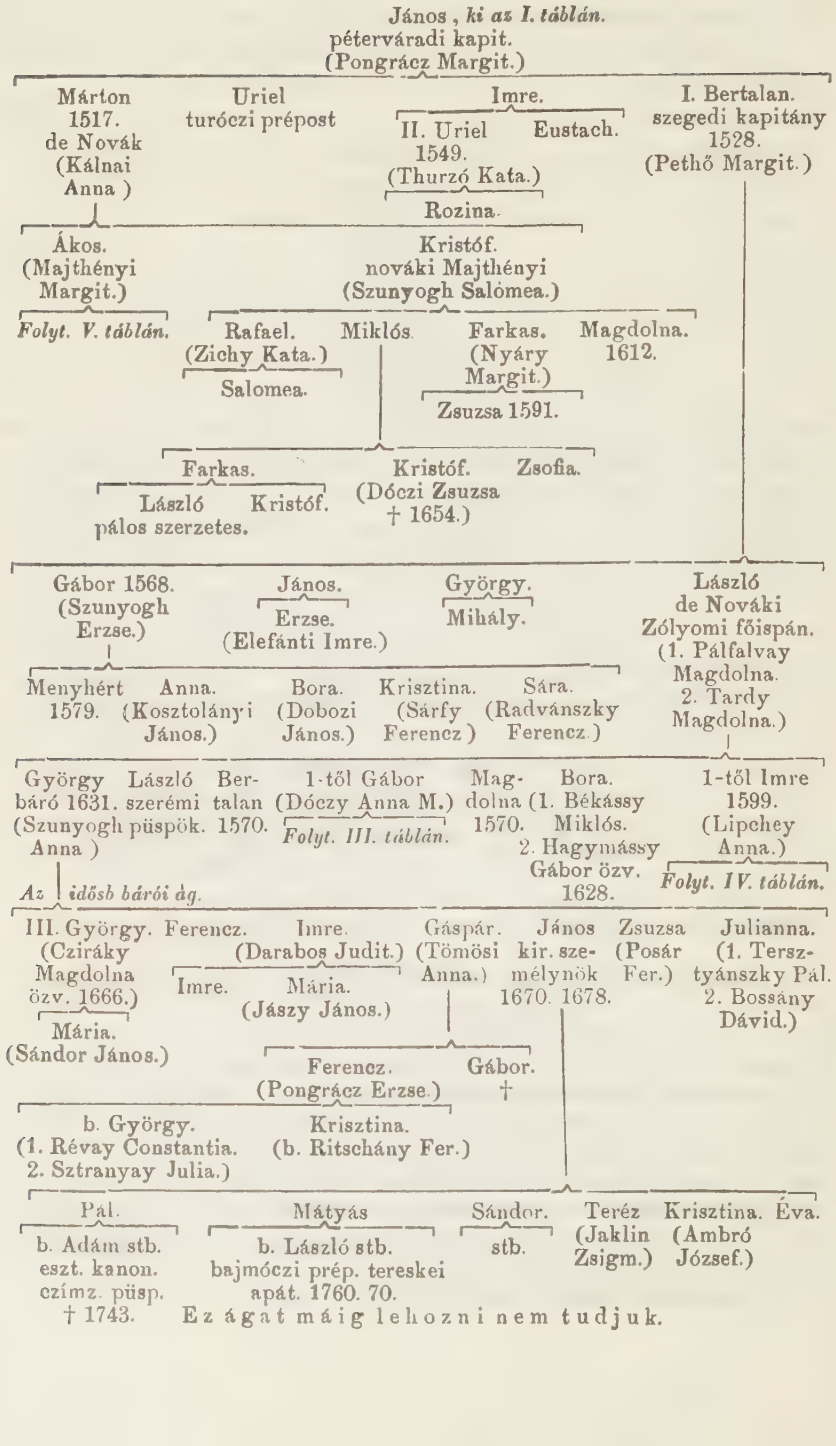
János, ki az I. táblán.
péterváradi kapit.
(Pongrácz Margit.)
Márton 1517. de Novák (Kálnai Anna)
Uriel turóczi prépost
Imre.
II. Uriel 1549. (Thurzó Kata.)
Eustach.
I. Bertalan. szegedi kapitány 1528. (Pethő Margit.)
Rozina.
Ákos. (Majthényi Margit.)
Folyt. V. táblán.
Kristóf. nováki Majthényi (Szunyogh Salomea.)
Rafael. (Zichy Kata.)
Salomea.
Miklós.
Farkas. (Nyáry Margit.)
Zsuzsa 1591.
Magdolna. 1612.
Farkas.
László pálos szerzetes.
Kristóf. (Dóczi Zsuzsa † 1654.)
Zsofia.
Gábor 1568. (Szunyogh Erzse.)
János.
Erzse. (Elefánti Imre.)
György.
Mihály.
László de Nováki Zólyomi főispán. (1. Pálfalvay Magdolna. 2. Tardy Magdolna.)
Menyhért 1579.
Anna. (Kosztolányi János.)
Bora. (Dobozi János.)
Krisztina. (Sárfy Ferencz.)
Sára. (Radvánszky Ferencz.)
György bárό 1631. (Szunyogh Anna.)
László szerémi püspök. 1570.
Bertalan 1-től (Dóczy Anna M.)
Folyt. III. táblán.
Magdolna 1570.
Bora. (1. Békássy Miklós. 2. Hagymássy Gábor özv. 1628.)
1-től Imre 1599. (Lipchey Anna.)
Folyt. IV. táblán.
Az idősb bárói ág.
III. György. (Cziráky Magdolna özv. 1666.)
Mária. (Sándor János.)
Ferencz.
Imre. (Darabos Judit.)
Imre.
Mária. (Jászy János.)
Gáspár. (Tömösi Anna.)
János kir. személynök 1670. 1678.
Zsuzsa (Posár Fer.)
Julianna. (1. Terstyánszky Pál. 2. Bossány Dávid.)
Ferencz. (Pongrácz Erzse.)
Gábor. †
b. György. (1. Révay Constantia. 2. Sztranyay Julia.)
Krisztina. (b. Ritschány Fer.)
Pál.
b. Adám stb. eszt. kanon. czímz. püsp. † 1743.
Mátyás
b. László stb. bajmóczi prép. tereskei apát. 1760. 70.
Sándor.
stb.
Teréz (Jaklin Zsigm.)
Krisztina. (Ambró József.)
Éva.
Ez ágat máig lehozni nem tudjuk.

III. tábla.

Gábor, *ki a II. táblán.*
(Dóczy Mária An.)

Zsigmond 1657.
(Baranyay Orsolya.)

Mihály. (Pongrácz Zsuzsa.) — Farkas. (Apponyi Zsuzsa.) — Gergely. † — László. † — Magdolna. (Szegedy András.)

Zsuzsa. (Plathy) — Julianna. (Bossányi Ferencz.) — Bora. (Majthényi Zsigmond.)

Ersze. (1. Zabafi Imre. 2. Majláth Gáspár.) — Anna. (Surman András.) — Bora. (Szalóki.) — Zsigmond 1719. (Majthényi Bora.)

Ignácz. Kristóf. — Sándor. Zsigm. — Péter. (Rudnay Anna.) — Lajos. — Róza. (Turcsány László.) — N. (Csúty.)

Auguszt Pest várm. fősz-bíró 1845. — Adolf. — Tivadar. — Flórián Nyitra várm. főúti igazgató 1844. — Alajos 1844 barsi alisp. 1860. pozsonyi cs. k. főtörvényszéki ülnök. — János. Lajos. — József prépost. — Tadé. 1845. Nyitra várm. ns. pénztárnok.

József. — Gyula.

IV. tábla.

Imre 1599. *ki a II. táblán.*
(Lipchey Anna.)

II. Bertalan előbb ferenczes barát, utóbb kir. ügyigazgató. (Pákai Ilona, másutt Tátos Erzse.) — Mihály kamarai elnök 1654-ben *báró* (Zolmári M. Kata.)

Borbála.

János. (1. Pakajvel Bora. 2. Tátos Erzse.) — Bora. (Schlosberg János Vend.) — Éva 1665. (Révay Gábor.)

III. Bertalan. — Gábor. (1. Bossányi Mária. 2. Appony Mária.) — Erzse. (1. Bartakovics István. 2. Gáfor János.) — Bora.

János 1714 kir. ügyigazg. (Brogyáni Klára.. — Máris (Vass Miklós.) — Anna apácza Pozsonyban. — Ilona 1722. hajadon.

János v. Antal (Szörényi Zsuzsa szül. 1722 Kis-Bábon.) — Károly. † — József lak. Szalakúz. (Szörény Franciska szül. 1724. — Teréz apácza. — Luczia (Schmidegg Fridrik.) — Klára. † — Mária.

Ferencz (Piestyánszky N. — János. (Tarnóczy Anna.)

József. — Mária. — Ferencz.

Gábor. — Mihály. — István. — Ferencz. — Josefa. — Klára. — Luczia. (Kvassay Károly.)

V. t á b l a.

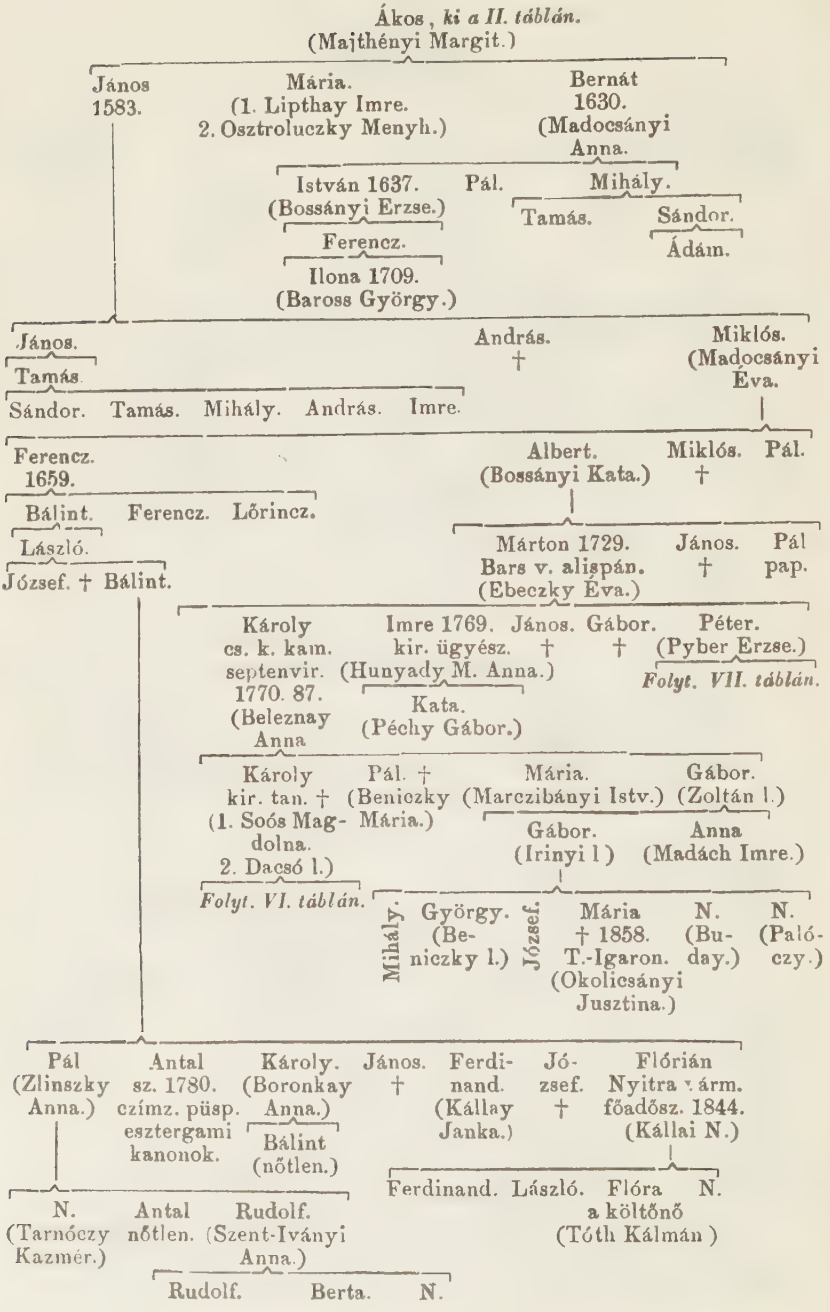
Ákos, ki a II. táblán.
(Majthényi Margit.)
János 1583.
Mária. (1. Lipthay Imre. 2. Osztroluczky Menyh.)
Bernát 1630. (Madocsányi Anna.
István 1637. (Bossányi Erzse.)
Pál.
Mihály.
Tamás.
Sándor.
Ádám.
Ferencz.
Ilona 1709. (Baross György.)
János.
Tamás.
Sándor. Tamás. Mihály. András. Imre.
András. †
Miklós. (Madocsányi Éva.
Ferencz. 1659.
Bálint. Ferencz. Lőrincz.
László.
József. † Bálint.
Albert. (Bossányi Kata.)
Miklós. †
Pál.
Márton 1729. Bars v. alispán. (Ebeczky Éva.)
János. †
Pál pap.
Károly cs. k. kam. septenvir. 1770. 87. (Beleznay Anna
Imre 1769. kir. ügyész. (Hunyady M. Anna.)
Kata. (Péchy Gábor.)
János. †
Gábor. †
Péter. (Pyber Erzse.)
Folyt. VII. táblán.
Károly kir. tan. † (1. Soós Magdolna. 2. Dacsó l.)
Pál. † (Beniczky Mária.)
Mária. (Marczibányi Istv.)
Gábor. (Zoltán l.)
Gábor. (Irinyi l.)
Anna (Madách Imre.)
Folyt. VI. táblán.
Mihály.
György. (Beniczky l.)
József.
Mária † 1858. T.-Igaron. (Okolicsányi Jusztina.)
N. (Buday.)
N. (Palóczy.)
Pál (Zlinszky Anna.)
Antal sz. 1780. czímz. püsp. esztergami kanonok.
Károly. (Boronkay Anna.)
Bálint (nőtlen.)
János. †
Ferdinand. (Kállay Janka.)
József. †
Flórián Nyitra v. árm. főadósz. 1844. (Kállai N.)
Ferdinand.
László.
Flóra a költőnő (Tóth Kálmán.)
N.
N. (Tarnóczy Kazmér.)
Antal nőtlen.
Rudolf. (Szent-Iványi Anna.)
Rudolf.
Berta.
N.

VI. tábla.

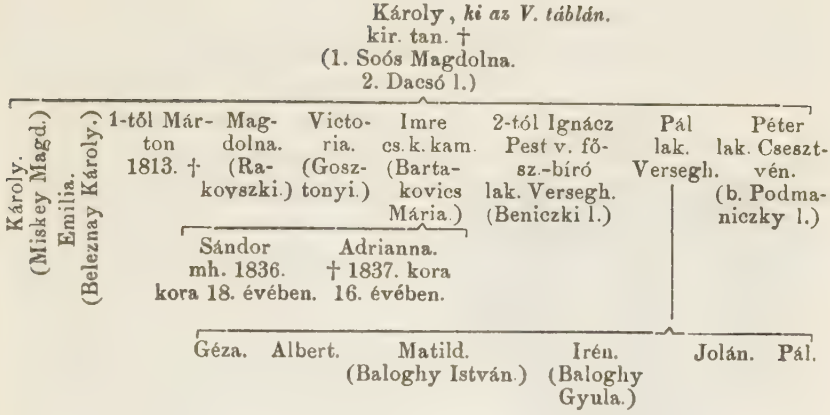

VII. tábla.

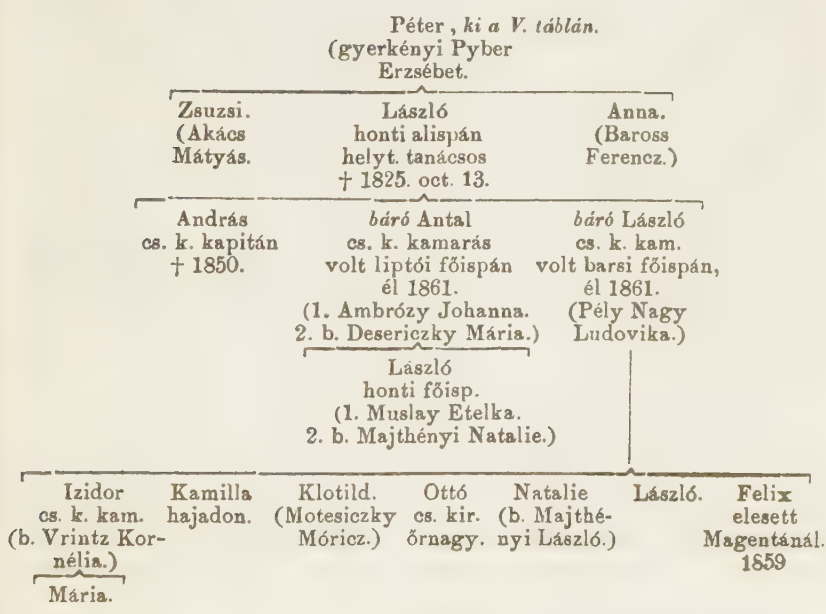

A család történetéből a családi okmányok kiadásáig keveset mondhatunk. A nemzékrend élén álló János Hunyady János kormányzónak több csatáiban vett részt, és mint íratik, ettől pétervárади kapitánnyá neveztetett [1]).

II. Gergelynek fiai közül Zorárd — mint érintők — turóczi prépost volt. Ráfael I. Mátyás király alatt a csehek elleni hadban, és Szabács ostromában tünteté ki magát, és a IV. Fridrik elleni harczra egy csapat vezére volt, hol szintén kitünteté magát. Érdemeiért a hűtlenségbe esett Pogrányi Balás javait nyerte királyi adományban, egyszersmind pedig bajmóczi várnagygyá neveztetett ki [2]), mely tisztet 1491. viselé [3]) Ráfaelnak valamint testvérének Zsigmondnak ágazata nehány ízen túl kihalt. Testvéröknek Jánosnak több fia volt: ezek közül I. Uriel 1535—39-ben turóczi prépost volt [4]). I. Uriel testvérének Imrének fia II. Uriel pedig 1549-ben mint csapat vezér működött Léva ostrománál oly erélylyel, hogy a vár bevételét tetemesen ő mozdítá elé. Feleségül Thurzó Katalint, bessei Farkas Ferencz özvegyét vette, kitől azonban csak egy leánya Rozina született.

Itt kell megemlékeznünk Majthényi Miklósról is, kinek a családfán helyén kimutatni nem tudjuk. Nevezett Miklós 1552-ben a palásti szerencsétlen ütközetben harczolt [5]).

Visszatérve Jánosnak másik két fiához, I. Urielnek testvéréhez I. Mártonhoz, és I. Bertalanhoz, ezek által a család két fő vonalra szakadt. Amannak vonala az V — VII. táblán, I. Bertalan vonala pedig I—IV. táblán látható.

---

[1]) Hormayr, Mednyánszky id. h. 274.

[2]) Ugyan ott.

[3]) Katona Hist. critic. X. 292. Pray Mss. tom, XIV. 86.

[4]) Bel. M. Notit. Nova. IV. 415. Ezen I. Uriel turóczi prépostot, némelyek összetévesztik unoka öcscsével II. Uriellel, és azt hiszik, bogy I. Uriel odahagyta a papságot és megnősült, és elvevé Thurzó Katalint. De ez hibás vélemény ; mert II. Uriel, ki hadi ember volt, vette nőül Thurzó Katalint. — Mednyánszky id. h. 277.

[5]) Budai Fer. Hist. lexic. II. 688.

I. Mártonnak neje Nagykálnay Lászlónak leánya Anna volt, kit már mint czobor Czobor Márton özvegyét 1517. után vett nőül, és ki már 1543. másodszor is özvegy volt. Két fia Ákos és Kristóf ismét két ágat kezdett meg, de ez utóbbinak ága negyed ízen megszakadt. Ákosnak is két fia János és Bernát két ágon kezdi a családot terjeszteni. Ezekből János ágán (*lásd V. táblán*) Ferencz és Albert a Bars- Hont megyei ágat képezi, melyen az újabb bárói és Pest megyei ág is látható.

A II. táblán Ferencz utódai között látjuk Antalt (szül. Bisztricsényben 1780. febr. 2.) esztergami nagy prépostot, és czentauri czimz. püspököt. Floriánt 1844-ben Nyitra megye volt hivatalnokát, kinek egyik leánya Flóra az ismert költőnő, s szintén költő Tóth Kálmán életpárja.

II. Márton, kinek neje Ebeczky Éva 1725-ben új adomány czímen Deménden részbirtokba és kuriába, egész Lessenyébe, Apáthy vagy Gyarmat-Újfaluba és alsó-cseri részbirtokba iktattatik [1]), 1729-ben Bars vármegye alispánja volt. Egyik fia Károly már 1760-ban országbírói ítélőmester, 1770-ben már septenwir és Sz.-István rend lovagja. Ennek fiai közül Pál magnélkül halt meg, Gábor utódai nagyobbára Borsod megyében élnek. II. Károlynak, ki kir. tanácsos volt, első nejétőli gyermekei, köztök Imre a kir. kamarás is utód nélkül elhaltak; második nejétől három fia Ignácz, Pál, Péter születtek, és kettejök Pest megyei Versegen, Péter Nógrád megyei Csesztvén lakik, hol előbb Pál testvére tartá lakását.

II. Márton harmadik fiától Pétertől s nejétől gyerkényi Pyber Erzsébettől (*lásd VII. táblát*) veszi eredetét László, előbb Hont várm. jegyzője, 1787. alispánja, mh. Pesten 1825. oct. 13. Nejétől disznósi Horváthy Jankától három fia maradt; András, ki mint nyug. cs. kir. kapitány 1850-ben halt meg, Antal, és László cs. kir. kamarások, kik 1838-ban báróságra emeltettek; és kik az 1848-ik előtti időben a politikai pályán fényes szerepet vittek; névszerint Antal már 1844-ben mint liptói főispán, László pedik barsi főispán az országgyűlés felső tábláján szép tehetségű szónokok tüntek föl. Antal fia ifj. László 1842-ben már Hont megyei alispán, 1848-ban ugyan ott főispán, 1849. után egy ideig cs. kir. megyei főnök volt, mely hivataláról azonban utóbb leköszönt, jelenleg 1860. óta ismét Hont megye főispánja.

---

[1]) Sz.-benedeki Conv. Capsa H. Fas. I. nro. 14. többen ellentmondtak.

Id. László gyermekei közül Izidor cs. kir. kamarás. Ottó őrnagy, Felix pedig az olasz hadjáratban 1859-ben a magentai ütközetben esett el.

A Majthényiak másik fő vonalának törzse azon Bertalan, (*lásd II. táblán*) ki II. Lajos király udvarában mint apród, később mint asztalnok volt alkalmazásban. A mohácsi ütközetben 1526-ban török fogságba kerülvén, csak nagy összeg pénzért lehetett szabaddá. Hazatérvén, I. Ferdinánd királynak lőn állandó híve és ezért tétetett szegedi kapitánnyá. Ugyan csak 1528-ban Trencsín vára megvételénél is kitünteté magát. Neje a híres gersei Pethő családból Pethő Margit volt, kitől született gyermekei közt Gábor és János már gyermekeikben kihaltak. György zágrábi kanonok volt, kit I. Ferdinánd 1549-ben udvari papjául nevezett ki. László, ki előnevét néha Novakiról is irá, 1547-ben részt vett a smalkaldi háborúban, azután a híres Stansith Horváth Márk és a halhatatlan Zrinyi Miklós mellett vitézkedett. Utóbb Kanizsán mutatott vitézségeért Maximilián király őt kis-komáromi várkapitánynyá tette. 1582-ben pápai kapitány volt, midőn Keszthelynél a törökökön győzelmet vívott [1]) legutóbb Zólyom várkapitányává és azon megye főispánjává tette [2]). 1574-ben Balassa János, Dobó Ferencz s többen tiltakoznak ellene a saskői birtokokban Lipcsey Orbán özvegye Chery Dorottya irányában elkövetett hatalmaskodások miatt [3]). Élt még 1588-ban, midőn Balassa Bálinttól Ozdint zálogba vette, de később vissza váltá Balassa Ferencz [4]). Két nejétől született gyermekei közül László előbb pozsonyi kanonok, majd budai prépost, végre 1607-ben szerémi püspök volt; és 1619-ben a Bethlen pártiak által elfogatván, sokat szenvedett. György, Gábor és Imre három külön ágat alapitának. (*Lásd e két utóbbinak ágát az III. és IV. táblán*).

György (Lászlónak fia) 1585-ban Érsek-Újvárnál Pálffy Miklós fővezérnek egyik kapitánya volt. 1631-ben bárónságra emeltetett [5]), és ivadéka — bár táblánkon nincsenek az utolsó nemzedékek — jelenleg is, főleg Somogy vármegyében virágzik. Azonban csak Györgynek János fiátóli ágazaton, mert a több testvér ág hamar elfogyott, Gáspár vonalán az III. Györgynek leánya, Victoria, Jankovich Fe-

---

[1]) Pethő Gergely, M. Krónika 127.

[2]) Istvánffy Hist. p. 400. — Mednyánszky id. h. Budai Fer. Lexic. III. 687. Pethő G. 127.

[3]) Sz.-benedeki Conv. Prot. E. pag. 29.

[4]) Protokol. C. Neograd anni 1654.

[5]) Lehoczky Stemm. II. 235. Sőt kora történetét is leírta Lehoczky szerint.

renczné volt, előbb vagy utóbb Csery Sándornak is hitvese, miután ezzel együtt 1755-ben Benkovits Istvánnak Sány, Karva, és Tótszék helységbeli zálogbirtokra felfizetést tesz [1]).

György bárónak másik fia János előbb alispán, utóbb 1670—1678. kir. személynök volt. Ennek gyermekeitől származik a most is élő idősb bárói-ág.

László nak másik fia Gábor nejével Dóczy Anna Máriával egy szintén máig lenyúló ágát alapit. Ez ágon most élők közül August 1836. Pest megyében alügyészi-, 1845-től főszolgabírói-, id. Florián Nyitra megyénél 1844-ken főúti igazgatói-, Tadé szinte Nyitránál 1845-ben nemesi pénztárnoki hivatalt viseltek. József 1844-ben beszterczei plébános és beeni prépost. — Alajos 1839-ben Bars vármegyei főadószedő, 1844-ben alispán volt. Jelenleg (1860.) a Pozsonyi cs. kir. főtörvényszék elnöke.

Végre a IV. táblán László fiának Imrének ivadéka látható. Imre ellen 1599. az országgyűlés előtt súlyos vád emeltetett, melytől azonban 1618-ban fölmentetett [1]). Nejétől Lipchey Annától egyik fia Mihály a család egyik nevezetesebb férfia, 1647-ben már kir. táblai ülnök, utóbb pedig kamarai elnök [3]), 1654-ben báróságot nyert [4]). Azonban csak egy leánya Borbála maradván, e bárói ágnak benne magvaszakadt.

Mihálynak testvére II. Bertalan, előbb ferenczes barát, és a füleki zárda Gvardiánja, azonban odahagyva a szerzetet, jogi pályára adá magát, és mint jeles jogtudóssá vált egyén, királyi ügyigazgatóvá neveztetett. Nejétől Pakay Ilonától, másik szerint Tátos Erzsétől négy gyermeke született, kik közül Gábor atyja lőn azon Jánosnak, ki 1714-ben ismét kir. ügyigazgató volt, s kinek ivadékát a mult század végeig lehozva a IV. táblán láthatjuk.

Hátra van még azokat megemlitenünk, kiket bíztosb adatok hiányában a családfán el nem helyezhettükn. Igy a II. táblán álló régiebb bárói vonalhoz tartoznak a következők is:

Pál báró, ki e század első felében (1815-ben élt.

János báró, kinek nejétől Inkey Joséfától fia István nyugalm. őrnagy szül. 1788. aug. 21-én N.-Szombatban, nejétől Kiss családbeli asszonytól született leánya Anna gróf Forgách Antalné.

---

[1]) Nyitrai káptalan Libro 8. Prot. 108. fol. 159.

[2]) 1599. 36; és 1618: 74. törv. cz.

[3]) Lehoczky Stemmat. II. 235.

[4]) Collect. Herald. nro. 117.

Báró Majthényi Antalnak Gaál Erzsébettől leánya, Erzsébet, Madarász Lászlóné.

1832-ben és 1847-ben a főrendi tagok közt olvassuk Imre, Lajos és István bárókat.

A nemesi ágakon nem tudók elhelyezni a derék Majthényi Mária Anna cs. kir. és p. hölgyet, gr. Brunszvik Antal országbíró özvegyét.

Másik M. Mária előbb Hunyady Ferenczné, utóbb Kelio Ferenczné stb.

Majthényi Krisztina, Ambró Józsefné a mult század végén.

A család ősi nemesi czímere mint följebb a metszvény ábrázolja — a többi egytörzsű Bossányi Budnay stb. családokéval azonos; t. i. a paizs kék udvarában zöld téren egy terepély fa alatt lépő medve, a paizs jobb oldali szögletében félhold, a balban arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából három strucz toll nyúlik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A bárói czímer mind a két ágnál szintén egyforma; és ez, mint azt Mihály 1654-ben kapta, következő: a paizs először vízirányosan kétfelé osztatik, az alsó osztály kék udvarában az ősi czímert mutatja; a felső rész függőlegesen ismét kétrészre oszlik, a jobb oldali vörös mezőben aranykoronás egyfejű fekete sas látható szétterjesztett szárnyakkal; a bal oldali arany osztályban koronás fekete oroszlán ágaskodik. A paizst bárói korona födi, és azon két koronás sisak áll, a jobb oldalin a koronás egy fejű fekete sas, a bal oldalin a koronás fekete oroszlán áll. Foszladék jobbról arany-fekete, balról vörös-kék.

Erdélyben is találunk Majthényi családot előnév használata nélkül. Dániel Doboka vármegyében adóíró biztos, Ferencz ugyan ott igtató 1848-ban. E családból M. Józsefné Petri Julianna, fel-egregyi és sz.-péterfalvi birtokosúl íratik, József nyerczei birtokos, Imre sólyomkői, m. fodorházi birtokos. M. Andrásné Kászoni Eszter hidalmási birtokos, stb. mindnyájan Doboka vármegyében.

Majzik család. Heves, Hont és Nógrád megyében lakozó nemes család.

Heves megyében Majzik Imre Heves várm. főadószedője volt. Meghalt Egerben 1833. octob. 30. kora 56. évében.

Hont megyében Majzik Sándor 1839-ben rendsz. esküdt, 1842. alszolgabíró.

Nógrád megyében élt Majzik N. kinek nejétől Nagy máskép

Labancz Rozaliától gyermekei András közbirtokos Horpácson, és Mária Pletrich Mihályné.

Maka család. (Zéthéni.) E néven találjuk zéthéni Maka Jakabot 1458-ban mint királyi embert (homo regiust) [1]).

Makay család. (Geleji.) Makay nevű család Borsod, Gömör, Heves, Szabolcs, Szatmár vármegye nemessége sorában említetik; de egy törzsből származik-e mind? arról felvilágositást nem adhatni.

Gelej helység Borsod vármegyében fekszik, és ott a Makay család jelenleg is birtokos [2]). A geleji Makay család tehát e mégyéből származtatható. Azonban eredetét, és megnemesitése korát nem ismerjük, ha csak azon alább közlendő nemességet nyert két család egyikéből nem eredt, melyek egyike 1613-ban Trencsinben hirdetteti ki nemes levelét, másika pedig 1754-ben nemesitetett meg.

Bizonyos az, hogy a geleji Makay család egyik legnevezetesebb embere volt Makay Antal kir. táblai főpap, 1823-tól veszprémi megyés püspök, ki 1827-ben halt meg; kinek ágazatát mutatja a következő családfa:

Makay Ferencz.
(1. Kőszöghy Anna.
2. Nagy Mária.)

1-től Elek Ignácz. (1. Lubik Judit. 2. Kubinyi Bora.)	2-tól Judit. (Keszler Ferencz)	Antal veszprémi püspök † 1827.

1-től Anna. (Paukovics Pál.)	Teréz. (Csák János.)	Taddé r.-szombati plébános 1828.	Mária. (Kubinyi Pál.)	2-tól Magdolna. (Tomka Ferencz)

Más ágból származhattak a Heves megyei Makayak, kik közül Makay Lajos 1837-ben Heves vármegye másod aljegyzője, M. Pál 1845-ben azon megye főpénztárnoka volt.

Pest megyében szintén találunk a múlt század végén Makay családot, melyből Makay Adalbert táblab. 1798. maj. 9. Pest megyétől vett ki nemesi bizonyitványt, és azt Krassó megyében azon évi majus 30-án hirdetteté ki. Fiai Sándor Krassó megyei főjegyző, 1848-ban másod alispán, a forradalom után Lugoson ügyvéd, másik fia Ágoston, kinek neje Bissingen grófnő, lakik Aradon. Gyermekei vannak.

Lássuk már most a nemesség szerzőket.

Makay máskép Nagy Benedek 1612. dec. 5-én Bécsben kelt czímeres levelet nyert II. Mátyás királytól, mely 1613. Exaudi vasár-

[1]) Kaprinai Dipl. II. 223.

[2]) Fényes, Geographai szótár. II

nap utánni 4. ferián Trencsín vármegyében hírdettetett ki, és mely 1728-ban majus 29-én Veszprém vármegyében Pápán is publikáltatott. Címere következő: a paizs kék udvarában zöld tér fölött fehér lovon vörös nadrágos és dolmányos pánczélos sisakos vitéz ül, jobb kezével turbános levágott török fejet tartva, és a paizs jobb oldala felé lovagolva; a paizs jobb oldali felső szögletében félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont véres kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

1684-ben Makay György I. Leopold királytól úti ájánló levelet kap, mint a Trencsíni fürdőbe utazandó [1]).

Egy másik czímeres nemes levelet kapnak Makay testvérek 1754. M. Terézia király asszonytól [2]): ilyen czímerrel: a paizs fehér udvarát közepén egy vízirányos kék szelemen választja el, és azon három arany kereszt látszik, az alsó osztály alyján öt kopasz hegy vonúl jobb felé, magasságban mindenik növekedve fölfelé a felső osztályban két vörös csillag között vad récze repül. A paizs fölötti sisak koronáján szintén arany kereszt van, két kiterjesztett fekete sas-szárny között, melyek mindenikén a paizsbeli hasonló arany kereszt látszik. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Makay családot Zemplín [3]) és Ugocsa vármegye is nemesei sorába számít. Ez utóbbi megyében Makay András 1722-ben megyei szolgabíró volt [4]).

Papi pályán találjuk 1648-ban Makay Ferenczet s.-a.-újhelyi reform. lelkészt [5]); 1756-ban Sándort homonnai ferenczes szerzetbeli zárda főnökét [6]).

Szatmár vármegyében Makay család e század elején birtokos Sonkádon [7]).

Bihar vármegyében váradi Makay családra találunk a XVII. századelején, ugyan is 1626-ban váradi Makay János Bihar vármegye alispánja volt [8]).

1631. Makay Sámuel vitéz ember Kemény János hadában [9])

Az irodalmi téren Makay Sámuel „Kegyességnek min-

---

[1]) Nemzeti muzeumi kézirat, fol. lat. nro. 2340,
[2]) Collect Herald nro. 266. és Adami Scuta gentil. tom. VII.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[4]) Szirmay C. Ugocsa. p. 60.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 254.
[6]) Ugyan ott. 360.
[7]) Szirmay Szatmár várm. II. 264.
[8]) Történelmi tár, kiadja a M. Akademia IV. 186.
[9]) Kemény János, Önéletírása. Kiadta Szalay L. 205. l.

dennapi gyakorlása" című Kolosvárott 1714. nyomott műve által említhető [1]).

Makanecz család. Makanecz Mihály 1792-ben jutott a nemesek sorába I. Ferencz királytól nyert címeres nemes levél által.

Címere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály kék udvarában balról jobbra rézsutosan levonuló két sor római csatos láncz látszik, fölötte arany nap, alatta ezüst félhold; a 2. és 3. osztály arany udvarából a paizs belső oldalából arany kétfejű sas fele test-része látszik. A paizs fölötti sisak koronájából természetes szinű szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [2]).

Makfalvay család. Kihalt, melyből volt Makfalvay János 1678-ban Nógrád megyében Gács várának várnagya [3]). Már 1684-ben mart. 29-én nem élt. Családját mutatja a táblázat:

Makfalvay János
gácsi várnagy 1678.
(1. Gradéczy Eva.
2. Turánszky Anna.)

1-től Ferencz 1689. Erzse. Ilona. 2-től Zsófia.

1684-ben Turánczky Anna, mint özvegy pert indít mostoha fia Ferencz ellen, ki a második nőtől született. Makfalvay Zsófiának Gácson és Beszterczén fekvő javakból részét letartóztatá [4]).

Makk család. Makk Antal 1791-ben nyert II. Leopold királytól címeres nemes levelet.

Címere vízirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó ezüst osztályban egy felfordított V alakú fekete szelemen és azon három arany csillag látszik, és mellette három oldalról három arany makk zöld leveleivel együtt látható; a felső osztály függőlegesen ismét kétfelé oszlik, a jobb oldalinak felét arany és zöld koczkák foglalják el, és azok fölött vörös udvarban ezüst grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a baloldali kék udvarban hármas zöld téren fehér egyszarvú ágaskodik, szarván rózsákból font koszorút viselve; feje fölött jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete szárny között a leírt egyszarvú nyúlik ki. Foszladék jobbról arany-zöld, balról ezüst-kék [5]).

[1]) Danielik Józs. Magyar Irók II. 188.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. VII.
[3]) Mocsáry Ant. Nógrád várm. Esmert. III. 106.
[4]) Protocol. C. Neogr. anni 1684.
[5]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

Makk Antal Pest megyei táblabíró, Pest sz. kir. város tanácsnoka, és főbírája, meghalt 1836. maj. 12. kora 65. évében. Unoka öcscse Locatelli László a m. kir. udv. kanczelláriánál szolgált.

Makkai család. Doboka vármegyében birtokos, hol 1837-ben Ferencz szolgabíró, Sámuel adóíró bíztos 1848-ban.

Makkai néven Jánost 1616-ban a Heltai Gáspár könyvnyomdájában talaljuk [1]).

Makky család. Makky János Nógrád vármegyétől 1774-ben és 1779. dec. 19-én nyert nemesi bizonyítványt. Fia Márton szintén azt ismétlé 1809. sept. 16-án, mivel Csongrád megyébe költözött [2]).

Makláry család. Zemplín vármegye czímerleveles nemes családai közé soroztatik [3]).

Makó család. (Makófalvi.) Makófalvi Makó Gergely 1505-ben Csanád vármegye országgyűlési követe a rákosi országgyűlésre [4]).

Makó család. (Zethényi †.) Zemplín vármegye kihalt nemes családja. Törzse Zenthesi Makou volt, honnan a család Zenthessy, vagy Szentessy neve idővel Makó-ra változott. Makónak gyermekei Pál élt 1377-ben, és Szentes helységet bírta. 1423-ban Szentes elosztatott a Makó leányági utódok közt is nádori itélet folytán, tudniillik Makó Ilona, csicseri Orosz János özvegye, és Makó Katalin, Kasui Péter deák neje, pereltek Zéthéni Makónak fiai Péter és György ellen [5]).

1558-ban Makó János szolgabíró volt [6]).

Makó család. Gömör és Szatmár vármegye czímerleveles családai közé számítatik. Ez utóbbi megyében e század elején Vitkán birtokos [7]).

Nyitra vármegyéből egy Makó nevű család szegényebb sorsú ága Nógrád megyébe szakadt a múlt század végén, de az utóbbi megyéből ismét át terjedt egyéb megyékbe, ez ág leágazása következő:

---

[1]) Székely Sándor, Unitaria Vall. tört.

[2]) Nógrád várm. jegyzőkönyv. 1809. évi.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

[4]) Jászai A M. Nemz. napjai a mohácsi vész után 158.

[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 88. 104. 286. 289. — Megjegyzendő, hogy Szirmay Antal, Katona Hist. Crit. XI. 493. nyomán (hol sajtó hiba van) tévedve Zécheni Frank országbírót is a Zéthény Makó családdal hozta kapcsolatba. Egy betű csinálta a botlást!

[6]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 72.

[7]) Szirmay Szatmár várm. II. 96.

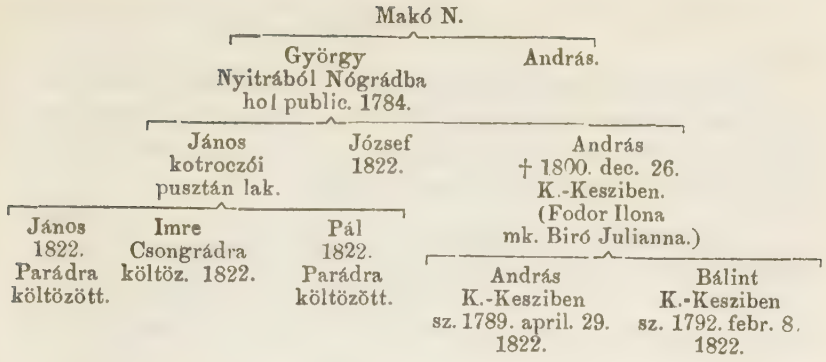

A táblán álló György Nyitra megyétől nyert nemesi bizonyitványát 1784-ben Nógrád megyében hírdetteté ki. Testvérétől Andrástól Abauj megyei Szinnáról eredő miskolczi lakos M. András igyekezett magát 1841-ben származtatni.

Györgynek fiai és unokái 1822. évi majus 1-én és a Csongrádra szakadt Imre újolag 1837. aug. 26-án Nógrád megyében hírdetteték ki nemességüket [1]).

A Jász kerületben szintén lakozik Makó nevű család, melyből M. Lőrincz szül. J.-Apátiban 1777. april. 1-én, a Jász-Kún kerület részéről országgyűlési követ volt.

Makó család. Ily nevű családok Erdélyben is élnek. Már 1600-ban Makó György Csík szék főkapitánya volt, előbb Mihály vajda részén állott, utóbb ezt mint a nemesség legyilkolását tervezőt odahagyja és csapatával a nemesség táborába lép, 1603-ban Székely Mózses mellett harczolt. Földvárnál Rácz Györgygyel összeütközik, sebet kap, elfogatik és Rosnyón lefejeztetik, és fejét Radul vajdának küldék meg [2]).

Testvére Gergely Gyulafejérvár másod parancsnoka Básta elől Temesvárra, onnan Belgrádba fut, 1605-ben Bocskay alatt Magyarországban harczolt, de Pozsony alatt elesik [3]). Másik Makó György Hunyad várában pestisben hal meg 1603-ban [4]).

Az utóbbi időkben ismeretes a dátosi Makó család, melyből Márton főkorm. széki ügyvéd 1848-ban. Özvegye fricsi Fekete Klára.

---

[1]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 1837. évi 2079. sz. a.

[2]) Wolph Bethlen. tom. IV. 504. 533. 534. 536. 566: V. 272. 364. 366. 373. 374.

[3]) Ugyan ott. V. 426. 433. 460. 464. VI. 299.

[4]) Ugyan ott. V. 536.

Makói Makó László 1815-ben ügyvéd Közép-Szolnok vármegyében.

Makodi család. (Ákosi.) Közülök Makodi Sámuel 1848-ig erdélyi főkorm.-széki fogalmazó gyakornok, a forradalom után „Kolosvári Lap" című hírlap szerkesztője pár évig; jelenleg (1860.) Kolosvár város esküdt közönségének elnöke.

Makra család. (Felső-szilvási.) Hunyad megyei birtokos nemes család. M. Péter alszéki bíró 1837. körül. Antal 1836-ban Hunyad megyei főbíró, neje kadicsfalvi Török Jozéfa, fiai Albert és Antal. E családbéliek Boldizsár, Ferencz, stb. birtokosok is.

E néven találunk már a régiebb időben is egyes személyeket, a nélkül, hogy a följebbi f. szilvási Makra család őseiül mernők állítani. Ilyenek Makra Benedek, ki Zsigmond korában Ó-Budán zenebonáskodott, kit Stybor vajda fékezett meg, sőt el is fogva, börtönbe juttatá 1403-ban [1].

Ilyen Makra vagy Makri Lukács, ki Balassa Menyhértnek Szitnya várában kapitánya volt. Midőn 1549-ben a szitnyai rabló fészket gróf Salm tábornok ostrom alá vette, az őrség Lukács ellenére is feladá magát [2]:

Makray család. (Felpestesi és víz-szentgyörgyi.) Hunyad vármegye egyik ősrégi törzsökös nemes családa. Ősi fészkük Felpestes, melyet a hozzá tartozó részjószágokkal 1300. előtt nyerték. Láttam a családnak a XIII. századtól kezdve nevezetesebb okleveleit Báthory Zsigmond egy hártyára írt ítéletlevelében hitelesen átírva, de azoknak igért másolatát a család ával együtt mind eddig meg nem kapván, kénytelen vagyok a család történetére vonatkozó adatokat és a családfát Kővári L. családtani munkája után közölni [3]:

A család tagjai egyelőre Fel-Pestesről írák magukat. A családnak oklevelileg ismert első törzse Gecze, kinek fia János, ennek László, ki I. Lajos király alatt a nápolyi hadjáratban egy csapat élén vévén részt, egy város ostrománál midőn jobb kezét már elveszté, baljával tűzé föl a falakra a zászlót, miért 1350 ben Viz-Szentgyörgyöt nyerte maga és testvérei részére, innen a viz-szentgyörgyi előnevet vevék föl.

Czímerük szintén Lászlónak azon harczai jelenlétét tárgyazza,

---

[1]) és [2]) Budai Fer. Hist. lex. II. 617.

[3])Kővári Erdély nev. családai 189. lap. — Felötlő e táblázaton, hogy két Péternek egymás után ismét Szalay Anna volt neje, ami tán toll hiba.

tudniillik a paizs udvarában egy várkapu van, a fölött koronán nyillal átlőtt kar, mely markában veres zászlót tart [1]).

Igy megalapúlva a család, mind a Hunyad megyei, mind a vizszentgyörgyi, vagy is a Szent-Györgynek teljes elpusztulása után széplaki jószágát megtartva, a mai napra két ágban jött le: egyikének Hunyad megye (főleg Felpestes), másikának Szamos-Újvár vidéke lett hazája.

Az oklevelekkel okadatolt családfáról Kővári az oldalvást megszakadó ágakat lehagyá, e megjegyzés mellett álljon itt a családfa, mint azt nevezett irónk közlé, következőleg:

I. Tábla.

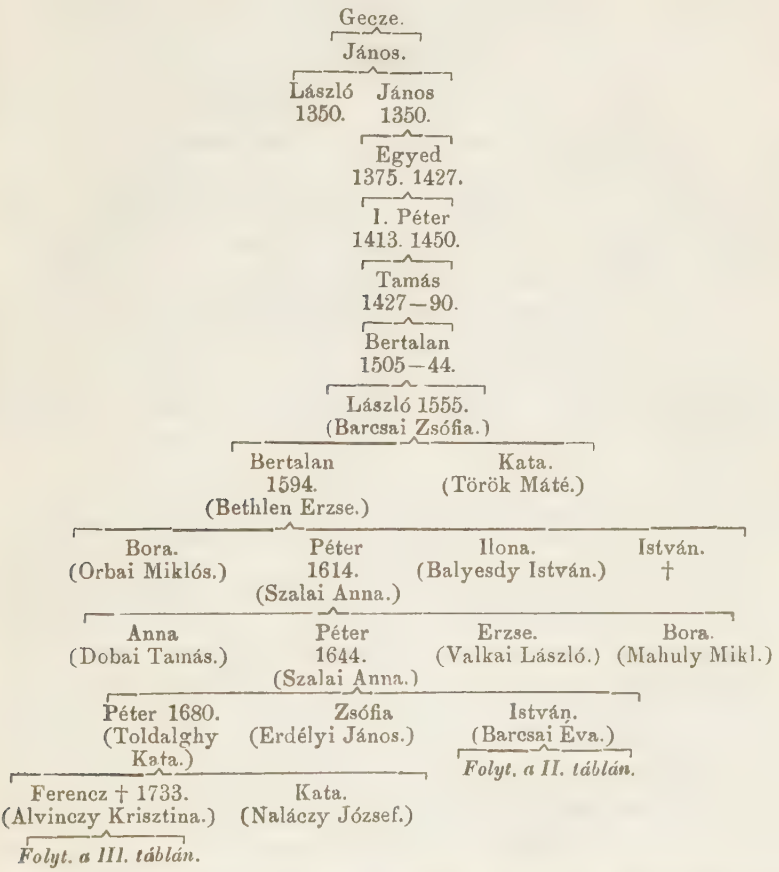

[1]) Ohajtottam volna egy jó rajz, vagy használható pecsétnyomat után e czímer ábráját is közölni.

II. Tábla.

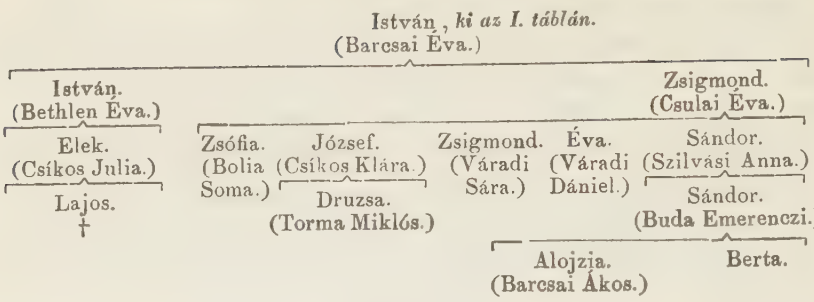

III. Tábla.

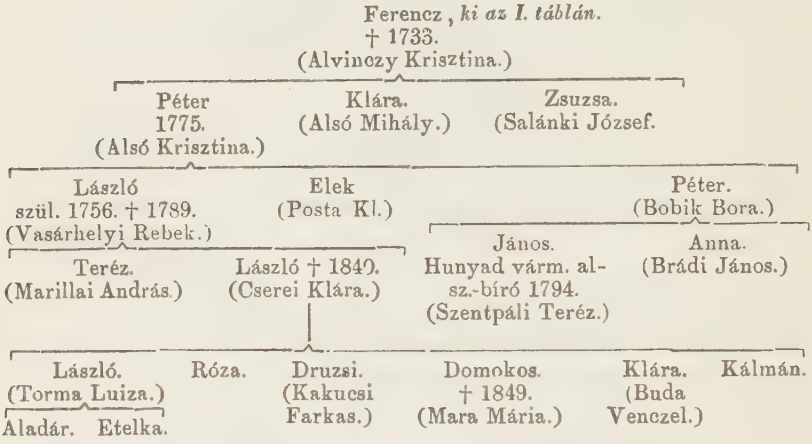

Kővári szerint I. Péter fiától is egy ág származott le, mely azonban csak hamar 1576-ban Györgyben és Boldizsárban kihalt.

Közhivatalt a család nem igen viselt. Pályájok inkább a hadmező volt· Bertalan 1594-ben mint országos adópénztárnok említetik [1]) István 1602-ben egyike azoknak, kik Báthori Zsigmonddal Csehországba vonultak [2]).

A most élők közül László $184^{8}/_{9}$-ben a forradalomban magyar lovassági osztály vezér volt.

Makripodary család. Pozsony megyei nemes család, hol Czifer helységben volt (s van tán ma is) birtoka, közülök Makrypodary Jáczint 1659. 1662-ben csanádi püspök volt.

---

[1]) 1594. aug. 17. art. 13.

[2]) Wolph. Bethlen. tom. V. p. 165.

Ezután élt Makripodáry Sebestyén 1678—1688-ban [1]), kitől egy ideig így ágazik a család :

Sebestyén
1678—80.
(Schlosberg Borbála.)
Ferencz 1740.
(Szegedy Anna.)
Antal.

Makripodáry Miklós 1786-ban Pozsony vármegye alispánja volt.

A család czímere négyfelé osztott paizs ; az 1. és 4-ik osztály kék udvarában koronás oroszlán ágaskodik, a 2. és 3. osztály arany udvarában a paizs belső oldalából kétfejű sasnak fele része nyúlik ki, a paizs fölött koronás sisak áll stb.

Maksai család. (Nyárádtői.) Neve és előneve útmutatása szerint székely eredetű család. Maksa helység Háromszékben, Nyárádtő pedig Marosszékben fekszik. A család neve a régi írásmodor szerint gyakran „Maxai"-nak is íratott. A XV. században már találunk Maksai-akat, de hogy ezek őseiből valók-e? — nem tudjuk. A Maksai család [2]) megalapítói közt előbb Maksai utóbb nyáradtői előnévvel élt Maksai Balás deákot kir. aligazgatót [3]) nevezhetjük meg a XVII. században, ki nőül Pán Dorottyát vévén, e házasság útján nyerte családjára nézve Nyáradtőt, t. i. Pán Dorottya első férje Borbély Kristóftól maradt az Pán Dorottyára, s róla a Maksaiakra.

A múlt században a Maksaiak egyik tagja Dávid elhagyja ősi nevét és Máriafi nevet vett föl, ivadékát e néven lássuk a *Máriafi cz. alatt.*

Maksai Balástól a család leszármazása következő [4]) :

---

[1]) Pray Mss. tom. IV. p. 324. 325.

[2]) 1676. febr. 15-én Maksay András (néhol roszúl Mokczay, Mokchaynak irva) lett erdélyi püspök, ki ha e család ivadéka, úgy Balásnak fia lehetett. L. Fancsali Dán. Series Episcoporum. pag. 31.

[3]) Kállay székely nemzet. 266.

[4]) Hodor Doboka várm. 172—74. l. és Kővári Erdély nev. családai. 180.

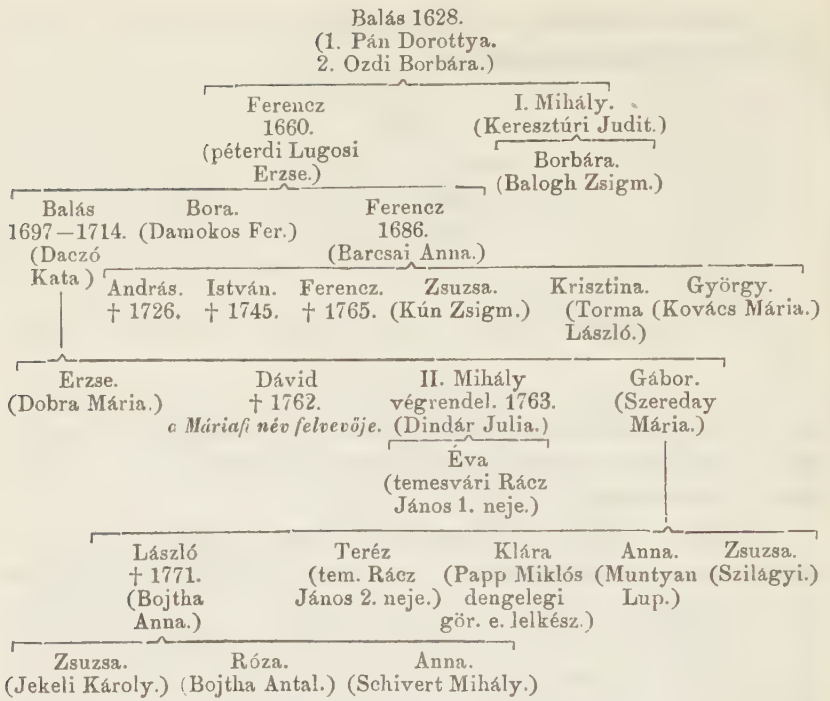

A családfán álló II. Mihály Doboka vármegyében 1743—1745. alispán, 1745—1750. főbíró volt; testvére Gábor 1756—57. árenda tárnok, 1757—63. sz.-bíró, 1769—71. helyett. főbíró, 1771—73. alispán volt [1]).

A család ősi címere — úgy látszik — a paizs udvarában egy könyöklő kar, író tollat tartva; legalább Máriaffi Dávid 1756-ban D. M. betűs pecséten ezt viselé. Ellenben testvére Mihály, ki megmaradt Maksainak, 1763-ki oklevél szerint M. M. betűs pecsétén a paizs udvarában első jobb lábával kardot villogtató ágaskodó oroszlánt használt.

Makula család. *L. Machula cs.*

Malacz család. (Máskép Tóth.) E néven találjuk Györgyöt, kinek, ha a roszúlt írt adatokat jól olvassuk, következő négy gyermeke maradt: 1. János, 2. Margit, losonczi Bánffy Jánosné, 3. Petronella Zólyomy Dávidné, 4. és László [2]).

Malakoczy család. (Szomszédvári báró †.) Kihalt család. Szomszédvári Malakóczy Miklós 1614-ben aug. 23-án bárósá-

[1]) Hodor id. h.

[2]) Geneal. authent. tom II

got nyert [1]). Nejétől Konszky Dorottyától fia szintén Miklós, kit az 1635-ki országgyűlés a slavoniai és horvátországi száraz vámok eltörlése ügyében bizottmányi tagúl nevezett a 73. törvényczikkben. Ennek fia szintén Miklós, a ki nemzé Évát, Czindery György feleségét, kiben a család kihalt.

Legelől nevezett Malakóczy Miklóst 1579-ben Zriny György a Kanizsa vize mellett Bajcsa vár kapitányává tette [2]); és ez évben M. Miklós a Berzenczei törököket megveré, 1593-ban hasonlóan szép győzelmet aratott a törökön; és egy krónika írónk őt a legjelesebb emberek közé sorolja, „jeles, okos, hadviselő vitéz ember, — úgy mond — ennek mássát én magyar főemberben még nem láttam sohon“ [3]).

Ez ág családfája ez:

Miklós
1579. 1614.
(Konszky Dora.)
Miklós
1635.
Miklós.
Éva.
(Czindery György.)

Malatinszky család. (Malatini.) Liptó megyei curialis nemes család. Székhelye még most is a Malatini birtok Liptó vármegyében.

Jelenleg Liptó vármegyén kivül Gömör, Heves, Zala, és Zemplín vármegyében is élnek Malatinszky-ak.

Gömör megyében a pongyeloki Roth család után örökösödött egy ág, és hivatalbeli kitüntetésben is a többi ágakat meghaladta. Ezekből malatini és rimabrezói Malatinszky János, Hont, Gömör, Abauj, Zemplín, Sáros vármegye táblabirája, és gróf Csákyak Directora 1794. Ferencz pongyeloki birtokos, 1839-ben Gömör várm. alszolgabiró, az eperjesi kerületi tábla ülnöke 1847-ben, neje Zmeskal Borbála. Ferencznek testvére István Zemplín vármegyei táblabiró.

A múlt századbad M. József az udvari kanczelláriánál írnok 1787-ben.

Zala vármegyében M. Ferencz 1839-ben főszolgabiró volt.

---

[1]) Adami Mss. a nzti muzeumban 4-rét lat. nro. 182. és Lehoczky Stemmat. I. 169.

[2]) Pethő Gergely, M. Krónika 126.

[3]) Ugyan ott 127. 133.

Heves megyében e század elején bírt Malatinszky János Pásztohán. — Ez ágból J ó z s e f 1842—1848. Nógrád megyei rendszerinti esküdt.

Malatinszky néven (tán e család egy ágát) a bárók sorában is találjuk, azonban e báró család már kihalt. Nehány ízen nemzékrende következő [1]):

B. Miklós
(duboczi Dubóczy
Ilona.)
János
(b. Berzeviczy Bora.)
Zsuzsánna
(gr. Draskovich
József-Kazmér.)

Malatesta család. Malatesta Fridrik olasz eredetű, titoknoka I. Ferdinand királynak, az 1550-ki országgyűlésen magyar honfiúsítást nyert [2]).

Málczay család. (Kihalt.) A M á l c z a i család, — mint e munka II. kötet 266. lapján meg van írva — a Buthkay, R á s k a y, M á r k y családdal egy törzsből és pedig a Guth-Keled nemzetségből (genus) vette eredetét [3]). Czímerük is e családokkal közös, t. i. kék mezőben három farkasfog, és azok fölött félhold és csillag láthatók.

Mint az idézett helyen a Buthkai családfán kimutatva van, a Málczay család a közös törzstől III. I s t v á n nal szakad ki, ettől mint terjedt tovább egész kihalásaig a család, a következő táblázat [4]) mutatja:

II. István 1300.

András 1346. a *Chatáry és Márky cs. törzse l. ezeket.*	Miklós. †	István. †	Fabián. †	János 1346. János *sánta*, osztályb. Málczát és erről nevét. László.

János. Tamás. György. Benedek 1487. Zemplín várm. esk. (Neje Kata.) Barnabás. Antal. Miklós. István.

Mihály. Ilona.	Kata (Kornisné.)	László. 1550. István. †	Péter. Pál 1568. (Ungvári Krisztina †.)	János (neje Bora.) János 1575. (neje Bora.)

[1]) Schönfeld Adels Schemat. I. 204.
[2]) 1550: 73. törv. cz.
[3]) Wagner, Dec. III.
[4]) Wagner Tab. geneal. tab. 26. 27.

A Málczai család Zemplín vármegyében az osztályos vérrokon családokkal több várat, és ehez tartozó jószágot birt, ezek közt Málczát is, honnan e család nevét vevé. Mint e birtokról az 1411. és 1426-ik évi adatok szólnak [1]).

1426-ban osztály útján Szatmár megyei Ilk és Bacsó helység birtokában is találjuk a Málczay családot [2]).

Kihal a család Pálban a XVI. század második felében

Malenicza család. (Nagy-Gáji.) Torontál megyei adományos ujabb nemes család. Nagy Gáj helység, honnan a család előnevét irja, Torontál megyében fekszik, ezenkívül birja [3]) a család Kis-Gájt is (Temes várm.) és Bozsurt (Krassó várm.)

Malenicza Péter 1825-ben ezer forintot ada a Ludoviceára.

Malecz család. (Vagy Malich.) A nemes Michalek családnak Trencsín vármegyében egy vonala e vezeték néven volt ismeretes, és e néven az 1686-ki nemesi összeírásban Szkala-Ujfalubaп, 1781-ben Szucson és Velcsiczen fölvétettek a nemesi összeírásba. *Lásd Michalek cs.* [4]).

Málik család. Málik Pál és János 1628-ban kapják czímeres nemes levelüket. Ezeknek fiaik János, György és Rudolf, amaz 1640-ben legrádi harminczados kath. vallású, ez pedig Szent-Györgyön város bírája volt. Nővérük Koller János-Keresztély kamarai hivatalnok neje volt [5]).

Czímerük függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali arany mezőben koronás egyfejű fekete sas látható kiterjesztett szárnyakkal, a bal oldali vörös udvarban jobbról balra rézsutosan vonuló két fehér csíkolat látszik. A paizs fölötti sisak koronájából arany koronás grif emelkedik ki, első jobb lábával egy csomó nyilat tartva. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [6]).

Málik család. Málik Mihály 1760-ban M. Teréz király asszony által emeltetett nemességre [7]).

Czímere, a paizs felső részéből két rézsutosan és domborúan húzott vonal által három részre oszlik, a két oldalas udvarokat négy arany,

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 74. és not. hist. 42.
[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 93. 94.
[3]) Fényes E. Geographiai Szótár I. 161. II. 32. III. 129.
[4]) Szontagh Dániel közlése.
[5]) Lehoczky Stemmat. II. 235.
[6]) Burgstaller Collect. Insignium.
[7]) Collect. Herald. nro. 98.

négy kék csíkolat foglalja el; az alsó gúla alakú osztályban zöld téren daru áll egyik fölemelt lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt ormány között, melyek közül a jobb oldali arany-kék, a baloldali ezüst-kék, három arany kalász nyúlik fel. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [1]).

Malko család. (Vagy Melko.) Trencsín megyei nemes családok egyike. 1647. Melko János címeres nemes levelét Trencsín megyében kihirdetteté. 1690-ben Melko család a Lietavai uradalomban, 1754-ben pedig Rajecz mezővárosban íratott össze. — Malko név alatt az 1666-iki összeírásban Okruth helységben fordúl elő. Később Trencsín megyében nyoma nincs [2])

Mallenich család. Horvátországi család. Neve íratik Mallenicz-nak is.

Mallenich György 1647-ben Varasd megyei követ, 1655-ben a horvátországi harminczadok megvizgálására kiküldött országgyűlési bíztos [3]).

Mallenich György 1684-ben Nógrád megyében a divényi várban horvát katonák századosa [4]).

Mallenich Miklós alezredes, 1723-ban bíztos a varasdi generalatustól visszacsatolt darabföld iránt [5]).

E család egyik ága az, melyből kurilóczi, vagy kurilovecz i előnévvel György-Sándor 1760-ban Zágrábi kanonok volt.

Kurilóczi báró Malenich Sándor-Mihály 1770-ben a horvátországi helytartóság egyik tanácsosa volt; Ez és János 1762-ben M. Terézia királyasszony által magyar bárónságra emeltettek [6]).

Czímerük négyfelé osztott paizs egy közép paizszsal, melynek kék udvarában hármas halmon szemközt farkas és grif ágaskodnak, első lábaikkal meztelen pallost tartva. Az 1. és 4. osztály vörös udvarában fehér szikla halmon nyugvó arany koronából egy emberi tenyér nyúlik ki, mindenik újja fölött egy arany csillag ragyog. A 2. és 3 ik osztály arany udvarában jobbról balra rézsutosan fekete szelemen vonúl le, és azon fehér rózsafej látszik. A paizsot bárói korona födi, azon két koronás sisak nyugszik, a jobb oldaliból két elefánt ormány közt,

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VII.
[2]) Szontagh Dániel közl.
[3]) 1655. 100-ki törv. cz.
[4]) Protocol C. Neograd. anni. 1726. 1755.
[5]) 1723-ki 88. törv. cz.
[6]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

melyek közül a jobb oldali félig arany, félig vörös, a baloldali félig vörös, félig arany, a leírt tenyér fölötte öt csillaggal látható; a baloldaliból arany grif emelkedik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-kék. A paizst telamonok gyanánt két oroszlán tartja [1]).

Maller család. Maller Ferenczcznek nejétől Szoboszlai Juliannától leánya, Zsófia, Báthory István kecskeméti ref. tanár neje volt; meghalt 1839-ben.

Málnási család. (Málnási.) Bodoki Málnási János 1609. nov. 1-én Bethlen Gábortól nyert armalis levelet [2]), de e család elődje-e? azt nem tudjuk, miután emez nem Bodokról, hanem Málnáról írja előnevét.

A málnási Málnási székely családból Elek kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen 1815-ben. Ferencz Alsó Fejér megyében hivataloskodott. Özvegye Herepei Éva, jó reményű egyetlen fia Ferencz 1851-ben elhala.

Malobiczky család. *L. Maloviczky cs.*

Malom család. Malom Zsigmond erdélyi főkormányszéki titkár, utóbb (már 1816-ban) tanácsos-, nemességre emeltetett. Neje Kornis Amália, kitől az irodalmi téren is ösmeretes leánya Malom Luiza született, meghalt 1847-ben.

Malonyay család. (Kis-malonyai és nyitra-vicsapi, báró †.) 1709-ben találjuk Malonyay Évát Homolya Ferenczcznét [3]).

1720 ban Malonyay László Bars vármegye álispánja. Czímere a paizs udvarában jobbról egy madár, balról egy vitéz, kivont kardot tartva.

Malonyai János e század első felében élt, 1815-ben már cs. kir. kanczelláriai ref. tanácsos, Nyitra varmegye főispánja, majd kir. ajtónálló és alkanczellár, meghalt 1837-ben nov. 10-én Béesben, s benne a család kihalt.

E század elején Zemplín vármegyében a malonyai Malonyay család Rad, Varanó, Csemernye, Vehécz, Bánócz és Alsó-Hrabócz helységben birtokosnak íratik [4]).

Malonyay család. 1825-ki jul 1-én kapta czímeres nemes levelét, mely 1826. jul. 17-én Krassó vármegyében kihirdettetett. Kö-

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

[2]) Kemény Józs. Notitia Capit. Albens. p. 238.

[3]) Kaprinai kézíratai közt.

[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 286—391.

zűlök M. Pál Krassó megyében volt birtokos, és táblabíró, de már e megyében magtalanul kihalt. Nevezett Pál egy gyűlés alkalmával valakit megsérte, miért ügyészi keresetet rendeltek ellene, erre lefizette a 25 ftot, és kivett egy ezeres bankjegyet, és fel állva annyiszor ismételé sértését, ahány 25 ft foglaltatik az ezeres bankóban. A pénz az akkor felállított gymnasiumnak rendeltetett adatni.

Maloviczky család. (Bohuszlaviczi.) Ezen előnévvel említetik Maloviczky Miklós 1581-ben a Rosonmiticzi László adomány levelében [1]).

Trencsín vármegyében e családból 1690-ben egy özvegy a közép járásban íratott össze a nemesi lajstrom szerint. 1725—1733-ban pedig Malobiczky János fordúl elé, kinek Zemplín vármegyétől volt nemesi bizonyítványa [2]).

Malyevácz család. Malyevácz György 1766-ban M. Terézia királyasszonytól nyerte címeres nemes levelét [3]).

Címere következő: a paizs felső részében fehér szelemenen két vörös csillag látszik, a paizs balról jobbra lefelé húzott vonal által két részre oszlik, a jobb oldal kék, a bal oldal vörös, a paizs alyján zöld téren az előtérben egy vörhenyeges galamb áll. a paizs fötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös [4]).

Mamucha család. Mamucha Márk-Antal az 1687-ki országgyűlésen magyar honfiúsítást nyert [5]).

Mán család. (Sajói.) Marmaros megyei ismeretesb nemes család. Közűlök László 1836-ban Marmaros vármegye első alispánja és előbb már országgyűlési követe, született Sajón Marmaros megyében 1780. jan. 2-án.

M. Péter 1838—1844-ben ugyan azon megye esküdtje.

Jelenleg József 1860-tól Maramaros vármegye főispánja. Neje báró Sztojka Klára.

Managetta család. Managetta János-György gyermekeivel együtt magyar honfiúsítást nyert az 1723-ki országgyűlésen [6]).

---

[1]) Eredeti oklevél Csery Józs. tulajdona.

[2]) Szontagh Dán. közlése.

[3]) Collect. herald.

[4]) Adami Sentagentit. tom. VII.

[5]) 1687: 29. törv. cz.

[6]) 1723: 128 törv. cz.

Manasses család. Zemplín vármegye czímerleveles nemes családai között foglal helyet [1]).

Manchut család. Emlékezetét Trencsín vármegyében csupán az 1686-ki nemesi összeírásban találjuk, a midőn mint Drskóczon lakozó említetik. Utóbb ott nyoma elé nem fordúlt [2]).

Mancz család. (Marienseei.) Mancz Vincze az 1846-ki erdélyi országgyűlésen a 24. törv. czikknél fogva honfiúsítatott, Kolos megyében Berkenyes birtokot stb. megszerzé. Egyik fia b. Huszár Ilkát tartja nőül.

Manczikovich család. A czímeres nemes levelet III. Károly királytól 1711-ben Manczikovich Pál nyerte [3]).

Czímere a paizs vörös udvarában zöld halom fölött egy gyűrű alakban farkát szájában tartó koronás sárkány. A paizs fölötti sisak koronáján két bárna elefánt ormány között arany kereszt ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Mandell család. Közűlök báró Mandell Károly az 1827-ki, Lajos pedig az 1836-ki országgyűlésen íratott a magyar honfiúsítottak közé. Amaz a Ludovicea tőkéjéhez ezer, Lajos pedig tiz ezer forinttal járult [4]).

Mandelly család. A múlt század másod felében 1760—1770-ben Mandelly Károly a m. kir. udvari kamara tanácsosa volt.

Czímere a paizs udvarában kettősfarkú ágaskodó oroszlán; a paizs fölötti sisak koronájából egyfejű sas emelkedik ki.

Mandich család. Mandich Mátyás 1720-ban III. Károly királytól nyerte czímeres nemes levelét [5]).

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren fehér ménen zöld nyereg takaró fölött ülő magyar vitéz, vörös nadrágban és mentében, parducz panyokában, sárga csizmában, fején vörös tetejű kalpagot viselve, jobb kezével kivont kardot, a balban a kantárt tartva, előtte egy piros bugyogójú, sárga foszlányú, fekete fövegű török janicsár katona fut. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kár könyököl, buzogányt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Utódai Bács vármegyében Csávolyon, Tataházán, Katymáron birtokosok azon megyei 1825-ki összeírás szerint.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.
[2]) Szontagh Dán. közl.
[3]) Collect. Herald. nro. 721.
[4]) 1827 : 12. törv. cz. 1836 : 48. törv. cz.
[5]) Collect. Herald. nro. 435.

Mandich Antal 1787-ben Zágrábi kanonok és pristini czímzetes püspök volt.

Mándy család. (Mándi.) Szatmár vármegye egyik legrégibb családa, Szirmay szerint [1]) e század elején birtokos Mándon, Mátészalkán, Sándorfaluban, Fejér-Gyarmaton, Krassó faluban, Vámos-Oroszban, Nagy-Szekeresen, Borzován.

A család eredetét és nevezetét Szirmay a Béla király névtelen jegyzője által említett magyar vezértől Ogmánd-tól származtatja [2]). Elhagyva azonban e puszta név hasonlatosságra épített és okmányilag nem igazolható állítást, csupán az okadatolható tényekre szorítkozunk.

Igy látjuk már 1379-ben Mándy Tamást, Istvánnak fiát a Szatmár megyei Mánd helység birtokában [3]).

1481-ben Mándy Bernát a Sasváryak adománylevelében királyi emberül van megnevezve [4]).

1489-ben Mándy Ambrús Kraszna megyei alispán bírta Ilosva helység egy részét [5]).

1551-ben Mándy Péter Ugocsa megyében bír Tivadarfalván [6]).

1582-ben Rudolf király Mándy Ambrusnak, Benedek fia, más Benedek idősb Ferencz fia fiának, Mándy Bernátnak, Györgynek, és János- és másoknak Mánd helységre új királyi adományt ád, melybe a következő 1583-ban ellentmondás nélkül be is iktattattak [7]).

1602-ben Mándy János Szatmár vármegyei szolgabíró [8]).

1666-ban Mándy Miklós Ugocsa várm. esküdtje [9]).

1784—1790. Mándy Pál Szatmár várm. alszolgabíró [10]).

1755-ben Mándy János Mánd helységbe birtokára újolag megerősítő adományt vitt [11]).

Mándy Pálnak Darvay Évától gyermekei Imre, Péter, Teréz Dienesnő.

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. 113—285.
[2]) Ugyan ott 242.
[3]) Ugyan ott.
[4]) Oklevél; lásd Teleki Hunyadiak kora XII. köt. 361.
[5]) Szirmay, Szatmár várm. II. 152.
[6]) Szirmay C. Ugocsa p. 126.
[7]) Szirmay Szatmár várm. II. 245.
[8]) Ugyanott I. köt. 131.
[9]) Szirmay C. Ugocsa p. 60.
[10]) Szirmay Szatmár várm. I. 135.
[11]) Ugyanott II. 243.

Az újabb időben Mándy Péter 1840-ben Szatmár vármegye másod alispánja.

Mándy Elek 1840-ben Szatmár megyei alszolgabíró.

Mándy Bertalan 1840-ben ugyan ott esküdt; 1850. után cs. kir. járásbíró Szinyervárallyán, utóbb Fejér-Gyarmaton.

A család két tagja irodalmi téren is működött, így M. János 1803-ban Szatmár megyei esküdttől sajtót láttak 1. Magyar Sunád, 2. Phönix redivivus, 3. Maxima gravaminis, 4. Magyar Kornelius.

M. Péter pedig a volt alispán 1857-ben a magyar nyelv előnyeiről egy értekezést adott ki.

Manfredi család. Báró Manfredi János az 1715-ki országgyűlésen iratott a magyar honfiusítottak közé [1]).

Manfredini család. Manfredini Alajos az 1802-ki országgyűlésen [2]);

Manfredini Frigyes őrgróf pedig az 1791-ki országgyűlésen nyert honfiusítást [3]).

Manffy család. Mann József 1791-ben czímeres nemes levélben II. Leopold király által nemesítetett meg, s egyszersmind neve Manffy-ra változtattatott.

Czímere következő: a paizs felső részében vörös udvarban ezüst félhold, közepén arany nap, balról arany csillag ragyog; a paizs alsó része függőlegesen kétfelé oszlik, a jobboldali arany udvarban ugró vagy támadó helyzetben egy zöld sárkány látható, nyilvégű farka elől-ről gyűrűt képezve, hátra van kondorítva; a baloldali kék udvarban jobbról balra rézsutos fehér csíkolat vonúl, és azon három kinyílt piros rózsafej díszlik. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt ormány között, melyek közűl a jobb oldali félig arany, félig zöld, a másik félig vörös, félig ezüst, — egy arany öves, vörös ruhás, prém kalpagos magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezében kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-zöld, balról ezüst-vörös [4]).

Mannó család. Mannó Apostol 1712-ben III. Károly király által emeltetett czímeres levélben nemesi rangra [5]).

Czímere a paizs arany udvarában egy ezüst gyűrű, mely fölött három virágú piros növény díszlik, a gyűrű előtt két hegyével fölfelé

---

[1]) 1715: 135. törv. cz.

[2]) 1802: 34. törv. cz.

[3]) 1791: 74. törv. cz.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

[5]) Collect. Herald. nro. 693.

fordított és keresztbe helyezett nyil látszik. A paizs fölötti sisak koronáján egyfejű sas áll, szétterjesztett szárnyakkal. Foszladék mind két oldalról sárga-fekete.

Manussy család. Manussy János 1827. maj. 11-én nyerte czímeres nemes levelét, mely aug. 17-én Krassó vármegyében kihírdettetett. Krassóban a család már nem létezik.

Manassy György Temes vármegyében Hodonyt bírja [1]).

Mánya család. (Máskép Manyul, rákosdi.) Sándor, János, György, Teodor és testvérei Hunyad vármegyétől 1832. nov. 14-én kelt nemesi bizonyitványukat Krassó vármegyében 1833. január 8-án kihírdették. Krassó vármegyében jelenleg is léteznek, azonban 1835-ben aug. 19-én kelt közgyülési 3307. számú végzés folytán a nemesek sorából kitörültettek.

Mányai család. A XVII. század elején élt Hont megyében Mányai Pál, kinek Peres Borbálától leánya M. Anna, először Csúthy Mártonné, másodszor Szabó máskép Horváth Andrásné; 1633. előtt második férjének török fogságból kiváltására Hont megyei A.-Sipek helységbeli birtokrészét elzálogosítá, melyre nézve utóbb 1633—1642. első férjétől leánya Csúthy Anna előbb Köteles Istvánné, utóbb Rákóczy Lászlóné intézkedett [2]).

Mányai család kihaltán a Duló család igtattatá magát az alsósipeki birtokba [3]).

Manyóky család. Manyóky Ádám és Sámuel és Gocsith-Károlyi Erzsébet, Bárczay József özvegye 1730-ban részint új adomány, részint a Tassy és Fogacs család magva szakadta czímén az egész Pöstény és Fogacs pusztákba (Nógrád várm.) beiktattattak; ellent mondván az Egry, Baloghy stb. család [4]).

Valószínűleg a följebbi M. Ádám, egy volt híres magyar képíró Manyóki Ádámmal, ki magyar nemes családból származott, s kit Dölfer német tábornok Komáromból Németországba vitt, s gyermektelen lévén, fiául fogadott. M. Ádám 1703-ban Berlinbe ment, 1707-ben II. Rákóczy Ferenczné, ki akkor ott mulatott, maga mellé vette, 1709-ben Rákóczy párto ása folytán Hollandiába ment, 1713-ban Varsóba hívta őt a lengyel király és évi dijjal udvari festészévé nevezte·

---

[1]) Fényes Geographiai Szótár II. 112.

[2]) Sz.-benedeki Conv. 1633. fasc. 9. nro. 6. 1635. fasc. 148. nro. 18. stb.

[3]) Sz.-benedeki Convent. 1633. Capsa D. Fasc. 3. nro. 10.

[4]) Ugyanott Capsa H. fasc. 7. nro. 18.

Sok fejedelem arczképét festé M. Ádám, s festészetében a természet hű utánzója volt [1]).

Mara család. (Felső-szálláspataki.) Erdélyben Hunyad vármegye egyik legrégiebb családa. Közös eredetű a f.-szálláspataki Kenderessy családdal, és mint e munka VI. köt. 196. lapján látható, — a Mara család, Koszta fiától Danichy-tól származtatik. A családtól, de évszámot és okadatolás nélkül beküldött nemzékrend következőleg terjeszti elé a leszármazást.

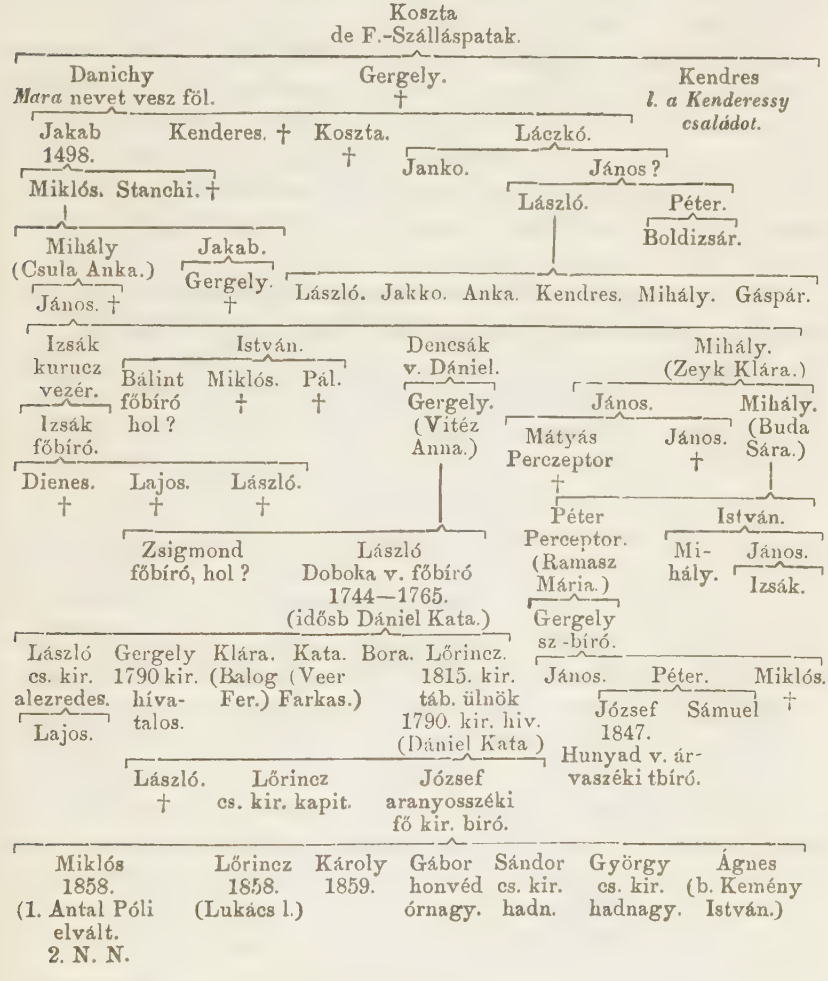

[1]) Mindszenty L. Advocat lexicon V. köt. 51. lap.

A következőket nem tudjuk a táblázaton kimutatni: Miklós 1771-ben Hunyad megye számfölötti táblabírája.

Mara Klára 1760-ban Palatkai Lászlóné. M. Kata Toldy Sámuelné, M. Mária, Makray Domokosné, él özvegyen; — M. Zsuzsánna Miske Sámuelnő mh. 1821. előtt. M. Róza él, 1-ször b. Bánffy Ferenczné, 2-or Fejér Imréné.

A család — mint íratik — 1453-ban László királytól Prágában kelt új adomány által erősitetik meg Hunyad megyei hátszegi kerületben fekvő birtokaiban, Alsó-Magyarországban a törökök ellen viselt hadi érdemeik jutalmául.

A család még Zsigmond király korában csak a F.-szálláspataki névvel él, röviddel utóbb veszi fel a Mara nevezetet; az előbbi név elő-nevűl maradván. Okmányaikat a kuruczvilágban Izsák kurucz vezér korában a f.-szálláspataki kastélynak feldulásával irják elvesztetteknek; hasonló sors érte — ugy mond — a fenmaradtakat az $184^{8}/_{9}$-ki forradalom idejében Mara József székely-földvári birtoka kirablásával

A család egyik ága Doboka várm. viselt hivatalokat, a másik ősi fészkében Hunyad megyében. Legtöbben a hadi pályán szolgáltak.

Czímerük a paizs udvarában koronán könyöklő és kivont kardot tartó kart visel a család, — a paizs fölött korona nyugszik, két oldalról pedig a paizst két ágaskodó oroszlán első lábával fogja.

Maramaros család. Maramaros ifjabb Kajetán 1797-ben I. Ferencz király által nemesitetett meg.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály arany udvarában jobbról egy kopasz szirten fenyőfa zöldel, a szirt alatt zöld téren kék nadrágos, sárga czizmás, vörös zubonyos, vörös turbános török áll, egy ketté tört nyilnak egyik darabját a jobb a másik darabját a bal kezében tartva, az udvar jobb oldali felső szegletében az 1. udvarban kék félhold, a 4-ik udvarban kék nap látható, a paizs 2. és 3-ik osztályának ezüst udvarában zöld téren egy vörös nyelű vörös zázszló a földbe szegezve lengedez, rajta kétfejű fekete sas látszik, a zászló nyeléhez egy fölnyergelt fekete mén van oda kötve. A paizs fölötti sisak koronájából kék lepellel övedzett, szárnyas sisaku Merkur nyúlik ki, jobb kezében öt buza kalászt és zöld koszorút, a bal kezében a béke pálczát (melynek felső gombjából két szárny nyúlik szét, és melyre két zöld kígyó tekerődzik), tart. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

[1]) Adami Scuti gentil. tom. VII.

Marat család. (Mészkői.) Mészkői Marat Gál 1569-ki mart. 16-án János királytól Erdélyben Hadrezin, Priszta, Egres és Berkes helységbeli részjavakra megerősítő adományt kap [1]). Úgy látszik e család kihalt.

Maravich család. Hovát eredetű, közülök Maravich Marián 1649—1645-ben bosniai püspök.

Marczali család. (Marczali †.) Történelmi kihalt sarjadék. Eredetét azon Péch vagy Pécz nemzetségből veszi, mely a XIII. században már Győr, Veszprém, Zala, Somogy, Nyitra megyékben terjedelmes és egy részben első foglalású földbirtokkal volt ellátva, és melyből Móriczhidai, Péczi, Berzenczei, Marczali és Gusztáni kihalt család ágakon kivül, a most is élő Csúzy és Apponyi családok is eredetüket veszik.

A XIII században II. András és IV. Béla király alatt élt Móricz Ispán (Comec Mauritius) ki Győr vármegyében Rába és Marczal folyók mentében, Téth szomszédságában fekvő erdős birtokában a a Rába vizen egy hidat és mellette egy falut épített, mely nevéről Móriczhidá-nak neveztetett [2]).

E Móriczнak két fia volt, az egyik Móricz, kitől a Móriczhidai család eredt, (*lásd Móriczhidai cs.*) a másik volt Márk Ispán (Comes), ki Győr és más vármegyében széles hatalmas birtokú és nagy tekintetű vala, élt 1251. 1263-ban, mint oklevelek mutatják. Négy fia maradt, kik közül mindenik külön, de már kihalt család alapítója lőn. Közülök Gergely lett törzse a Marczali családnak; a többi háromról annak helyén leszen emlékezet, ezért itt csak Gergely utódai, mint a Marczali család tagjai adatnak elé:

A nemzékrend következőleg mutatja a származást:

Móricz Ispán.

Móricz 1251. 1263. nyitrai főispán.	Márk 1251. 1263.
Lásd Móriczhidai család.	

Opur	Légh István	Gergely 1283.	id. Lukács
a Péczi cs. törzse.	*a Berzenczei cs. törzse.*	machói bán *a Marczali cs. törzse.*	*a Gusztáni cs. törzse.*

Lukács mester 1322.	Ivakou. Marczeli de Hosszufalu.
	Folyt. a köv. lapon.

[1]) Kemény Józs. Notitia Capit. Albens. 219.

[2]) Gyurikovits Gy. a Tudományos gyüjt. 1836. XI 3—29. l.

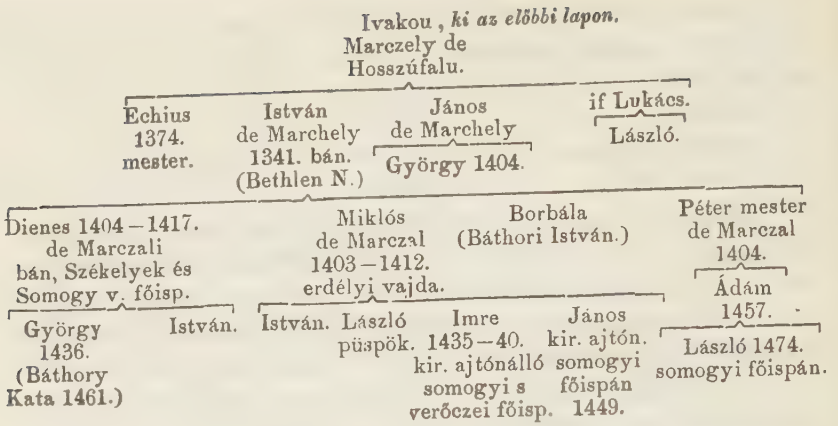

Gergely, kitől a Marczaly család származik, IV. Béla király alatt machói bán volt, V. István király alatt a bolgárok ellen küldött sereg főkapitánya, a midőn Vrchov várát elfoglalta, és a bolgárokat legyőzte. IV. László alatt jelen volt Győr vára visszavételénél, midőn ezt Ottokár cseh király 1273-ban ostrommal maga alá hódította, mely alkalommal Gergely a cseh fejedelem ellen vitézűl vívott, pusztító seregeinek verésében tetemes részt vett, számos németet a maga kezével elfogott, és a királynak bemutatá, mint ezt IV. László király 1283-ban kiadott oklevélben dicsérőleg elismeri [1]), Gergelynek két fia maradt Lukács és Ivakov.

Lukács mester Károly király alatt mint vitéz bajnok több ütközetben vett részt, nevezetesen Maghvár ostromlásánál a király szeme láttára és Erdélyben Dósa erdélyi vajda vezérlete alatt a pártütő Kopasz s annak czimborái ellen történt csatában veszélyes sebeket kapott. E hadi s egyéb számos érdemeiért Károly királytól Szabolcs megyében a Tisza mentében fekvő Egyházas, Ibrány, Ub, Zoth nevű egész helységeknek és Falu- Opa- tavaknak birtokairól, melyeket Gergely atyja bírt vala, új adomány levéllel 1322-ben megajándékoztatott, és a váradi káptalan által beiktattatott [2]).

Ivakov vagy tán helyesebben Ivánka, elhagyva az ős nemzetségi „de genere Pecz“ nevet, magát „Ivakou Marczely de Hosszúfalu“ íratá, ivadéka pedig a Somogy megyében fekvő, akkor nyert marczali birtokról következetesen Marchely — Marchali s végre Marczali-nak íratott. Fia három maradt: Echius, János és István.

[1]) Fejér, Cod. dipl. tom. V. vol. 3. p. 175.
[2]) Fejér, Cod. dipl. tom. VIII. vol. 2. p. 324.

Echius vagy Ek mester élt 1374-ben, a midőn közte mint Marczali helységnek földes ura és Péter Domokosnak fia, mint szomszéd Beryegh falu birtokosa közt fent forgó határ villongások a sümeghi convent előtt békességesen elintéztettek.

János (Ivakounak második fia) nemzé Györgyöt, kiről egy 1404-ki okmány emlékezik. Utódairól semmi sem tudatik.

Ivakounak harmadik fia István, nagyatyja hívatalában örökösödött, miután 1341-ki oklevélben őt bánnak olvassuk. Nejétől Bethlen János leányától négy gyermekét ismerjük: Dienest, Miklóst, Borbálát Báthori István országbírónét, és Pétert.

Dienes 1402-ben mint erdélyi vajda, 1414-ben mint székelyek bírája és bán tündöklött, 1417-ben Somogy vármegyének főispánja volt, mint ezt és érdemeit Zsigmond király 1417-ben kelt okmányában említi [1]), mely szerint testvérével Miklóssal az erdélyi vajdával s az ország több nagyával Temes vármegyében, Somlyó mváros táján, Nyárad folyó mentében, Tóth-Chak falu mezején és Maraz mezőváros előtt a törökökkel viselt négy véres csatában vett részt, és 1417-ben Zsigmond királyt a kosztniczi egyházi zsinatra fényes seregével elkisérte. Roppant jószágait két fiának Györgynek és Istvánnak hagyá, kikről az 1436-ki oklevelek emlékeznek. Györgynek neje Báthori Katalin volt 1461-ben, s valószínűleg utódai is maradtak, de ismeretlenek.

Miklóst, Marczali István bánnak második fiát az 1403—1412. évi időszakban erdélyi vajdául találjuk. Temes megyében testvérével — mint említők — négyszer harczolt a török ellen, utóbb Istriában és Friaulban a Velenczések ellen mint a magyar hadseregnek fővezére, midőn Velencze alatt nyert sebe folytán életét is veszté [2]). Ő épité Babocsa és Szegesd várát Somogy vármegyében, Szegesd mvárosban s hozzá tartozó uradalomban, melyet Dienes és Péter testvéreivel együtt Zsigmond királytól, kinek Sárfeneki Fridrik kezéből 8020 arany forintért kiváltott Tatika várát és Keszthely mezővárost, több faluval együtt visszaeresztette, csereképpen ugyanazon összegben zálogba kapott. Miklósnak négy fia maradt: László püspök, István, Imre és János. Ezek közűl.

Imre 1434-ben kir. főajtónálló mester, 1440-ben kir. főasztalnok mester lett. 1437-ben sept. 15-én Prágában kelt adomány levélnél fogva Zsigmond királytól hűséges szolgálatai jutalmául János testvérével nyerte Verőcze várát és a hozzá tartozó uradalmat örökösen, s egy-

[1]) Katona. Hist. Critic. XII. p. 272.
[2]) Ugyan ott.

szersmind azon megyének főispánjává neveztetett; később 1440-ben már Somogy vármegye főispánja volt. Élt még 1447-ben is, a midőn mint kir főajtónálló mester vett részt a budai országgyűlésen [1]). Testvére

János v. Janko, testvére halála után a somogyi főispánságban örökösödött, és 1449-ben már szintén fő ajtónálló mesternek is olvassuk. 1457-ben V. László király halálával az ideiglenes kormányt alkotó országnagyok sorában látjuk [2]).

Istvánnak harmadik fia Péter mester volt; ez nemzé Ádámot, kinek fia volt László 1474-ben Somogy vármegye főispánja.

Marczali Imre és János magvaszakadtával Babocsa és Segesd várakat I. Mátyás király Báthori Istvánnak ajándékozta volt. De azért még 1526-ban emlékét találjuk Marczali Albertnak, ki a mohácsi csatában Sámboki kézíratainak tanúsága szerint vitézül harczolt; s valjon az egész család végképen kihalt-e? — arról okleveles bizonyságaink eddig még nincsenek [3]).

Marczaly család. (Marczali †.) Nógrád megyében szintén van Marczal helység, erről vevé-e nevét ezen Marczaly család? vagy a följebbi dunántúli családból származott? — megmondani nem tudjuk. Nehány ízen leszármazása következő:

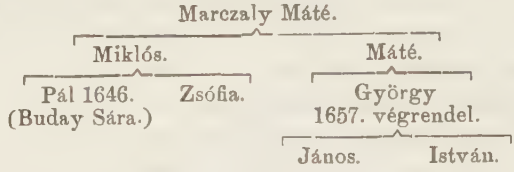

Miklósnak fia Pál, nejének Buday Sárának temérdek birtokot átírt 3000 pfban. Kihalt magnélkül. Jószágait Dersffy kapta adományba, noha még unoka testvére György és ennek fiai mint törvényes örökösök — életben voltak.

A másik ágon Máténak fia György 1657-ben tesz végrendeletet; fiainak Jánosnak és Istvánnak kihaltával ezeknek birtokaikban az Uzsovics családbeliek örökösödtek.

Nógrád megyében meg 1726-ban élt Marczaly Pál, ki több megyei tagok elismerése alapján a nemesek lajstromába íratott.

Marczalfalvy család. (Zaszkaliczi.) Árva megye régi csa-

---

[1]) Kovachich Vestigia Comit. p. 265.

[2]) Kaprinai Hist dipl. II. 110. és Kaprinai Mss. B. tom. V. p. 126.

[3]) Lehotzky Stemmat. II. 238.

ládainak egyike, mely 1387-ben Zaszkalicza földére adomány levelet nyert. Jelenleg többé ott nem létezik, valószínűleg kihalt.

Marczalthői család. A nemrég kihalt gróf Amade családdal egy törzsből, a Gutkeled nemzetségből eredő Homodeus Niger de Lindva nevű Comestól származik. Első ősei de Bagamér írattak, utóbbi nevük lőn Marczalthői, míg végre ez is valószínűleg az Amade nevet vevé föl.

A Potlék kötetben az Amade család teljes családfája lesz közölve, azonban a Marczalthői családnév miatt álljon a tulajdonképen Marczalthőinek nevezett ágnak leszármazása itt mint következik [1]:

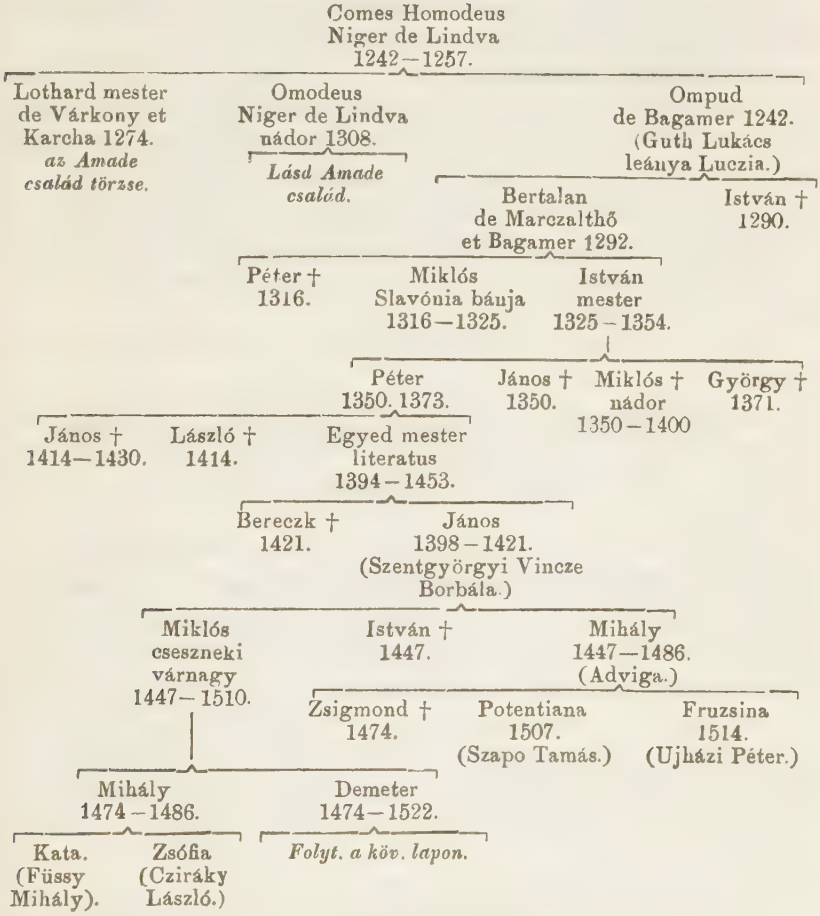

[1]) Fejér Cod. dipl. tom. X. vol. VIII. p. 477. erre vonatkozó oklevél.

Demeter, *ki az előbbi lapon.*
1474—1522.

Ágoston † 1514.	János † 1514.	Gergely † 1514.	Miklós. 1541—1579.	Kata. (1 Mestery János. 2. Sitkey György.)

György 1574. 1590. veszprémi alispán.

Miklós 1609. 1629. veszprémi alisp.

István 1629. 1645.	Mihály † 1629.	Anna 1645.

A kihalt Marczalthőiek után a másik ágazat t. i. az Amade család örökösödött, és írta magát Marczalthő örökös urának.

Marczell család. (Vagy Marschell.) Előfordúl Trencsín vármegye nemesi összeírásában 1666-ban Dezsericzen mint Marczell, és 1773-ban Marschell Ádám, valószinűleg ugyanazon egy család tagja. Az 1803-ki összeírás Ádámot és Istvánt említi Kocsóczon lakozókat, kik még 1837-ben is ugyan ott írattak össze [1]).

Zemplín vármegyében Zsadány helységet 1321-ben már Marczel (és Juche) bírták, de e Marczel valószínűleg más nevű család ősei közé tartozik [2]).

Marcius család. Gömör vármegye nemes családai sorába tartozik [3]).

Marczibányi család. (Puchói és csókai.) Eredetileg Trencsín megyei, további birtok szerzés után Csongrád, Csanád, Torontál és Szerém megyékbe is kiterjedt régiebb és gazdagabb nemes családaink egyike.

A család nevének vég szótagja (*bán*) után itélve, eredetét Horvát, Slavonia és temesi bánságból a tatárjárások korában az ország felső részébe huzódó családok sorában keresik. Oklevelileg bizonyos az, hogy a család első ismert törzsét Puchói Istvánt már a XV. században Trencsín megyében találjuk, kinek fia Márton, a nép nyelvén Marczi már 1469-ben — mint a családnál levő okmány tanusítja, — Trencsín megyei puchói és nimniczi ősi curialis birtokba uj adomány czímen beigtattatott. Márton vagy Marczi-nak, kinek nevéből kétségtelenül utóbb a Marczibán családnév vette eredetét, és pedig

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. p. 88. 183.

[3]) Bartholomaeides C. Gömör 145.

legvalószínűbben a Marczipán (Márton úr) alapján, fia András még előbb 1467-ben Budán Mátyás király által kiadott kiváltságos levél által nemesi czímerrel ajándékoztatott meg. E czímer a paizs kék udvarában zöld halmon fenálló helyzetben, hátulsó lábain ülő medve, szájában és első lábaival egy kivont kardot tartva; mint azt itt a metszvény ábrázolja [1].

A család okleveleinek eme tisztes maradványa t. i. az eredeti czímeres nemes levél, egyéb régi okmányokkal egyetemben, valószínűleg a haza közérdekeiben, harczaiban résztvevő családi ősöknek táborozása, vagy a török dulások alkalmával székhelyének földúlása alkalmával elveszvén, idegen kezekre jutott, s mindaddig lappangott, míg végre Tolna vármegye levéltárába kerülve, holléte a múlt szazadban végén feltaláltatván, 1797-ben majus 2-án a m. kir. helytartóság útján köröztetett [2]; és így a családnak az okmány tudomására esvén, ahoz a törvényes igazolás után visszakerült [3].

A család nemzékrende következőleg indúlt virágzásnak:

Puchói István.

Márton
népszerűleg Marczi
1469-ben puchói és
nimniczi curiára új adom.

András
1467. czímerlevelet kap.

A család levelei elveszésének kell tulajdonítanunk azon hézagot, mely így a XV. század közepétől a XVII. század elejeig a nemzékrendben ki nem tölthető. Csak 1615-ben találunk ismét a család egyik ősére Marczibányi Jánosra, ki máskép puchói Kejkovicsnak is íratott s kinek egyik fia György, a másik András volt Ez utóbbi Trencsín megyének esküdtje.

---

[1]) E czímer ujabb vésetű pecsét után van adva. Valószínűleg az eredeti czímer levélben a paizs más alakú, és a paizs fölött sisak, és a fölött is még valami lehet, tán ismét medve.

[2]) 9373. sz. a. kelt helyt. intézvény.

[3]) Ha jól vagyok értesülve, a czímerlevél egykori jogtalan birtokosa hamisító szándokkal vakarásokat tett az okmányon, de melyek mellett az igazi birtokosnak, a Marczibányi család ősének nevére még rá lehet ösmerni.

Valószínűleg nevezett Györgynek fiai volt István, II. György, János és Ádám, kikről mindjárt szólandunk.

Nevezett II. György 1650. és következő években mint a lediczi várnak kapitánya említetik. A Lediczi vár és uradalom t. i. előbbi birtorlóik névszerint a Bjelik, Podmaniczky, és Telekessy, kezeikből ruszkai Dobó, Rákóczy s Zeleméri családok birtokába jutott, de 1643-ban I. Rákóczy György ellen a császári kormány által emelt hűtlenségi gyanú miatt zár alá jutandott, a midőn Marczibányi György az uralkodó ház és anevezett erdélyi fejedelem közti viszonyok szakában magára vállalá, hogy e várat kirekesztőleg csupán Rákóczy Györgynek özvegye, Lorántffy Zsuzsánna és ennek örökösei részére úgy kül-, mint bel ellenség ellen megvédendi, és megtartandja, mire nézve Mednyánszky János fejedelmi bíztos által Prileszky Miklós szolgabíró és Markó András esküt előtt ünnepélyesen és szigorúan megesküdtetett, a mint ezen magyar nyelven szerkesztett esküforma Trencsin vármegye 1650. évi jegyzőkönyvébe egész terjedelemben beiktatva van [1]). És hihetőleg e körülménynek köszönhető, hogy Lednicze vára s uradalma sértetlenül II. Rákóczy Ferencz birtokába is eljutott, míg végre ettől hűtlenségi bélyegen a felerész leánya Julianna kezével 1702-ben gr. Aspremontra, a másik felerész pedig kir. adomány útján Mattyasovszky László nyitrai püspök és kanczellárra háromlott.

Marczibányi Györgyöt a hadi pályán követte Ádám — mint írtuk, valószínűleg — testvére, ki a török háborúban lábát elvesztvén, az ellenség fogságába került.

Ugyan ez időben élt István, 1664-ben Trencsín vármegye szolgabírája, kitől a családfa mostanáig következőleg terjedt le [2]):

István 1664.
Trencsín v. sz.-bíró.
(1. Ghillányi Kata.)
2. Ottlik Anna.)

János.	Anna.			I. Imre 1727. isp.
	II. Imre bir Puchon s Klobusiczon. (Vranyay Judit.)	Erzse (1. Orbán N. 2. Szulló Pál.)	A. Mária (1. Mikovényi János. 2. Fraokner N. 3. Rédeky Józs.	

I. Lőrincz csanádi alispán † 1769. Kvassovszky Jud.)	Borbála. (1. Piacsek Ant. Mikl. 2. Majerszky István.)	N. (Szuhányi ezredes.)	N. (báró Czetvicz.)	N. (Tarkó.)

Folyt. a köv. lapon.

[1]) és [2]) Szontagh Dán. közlése szerint.

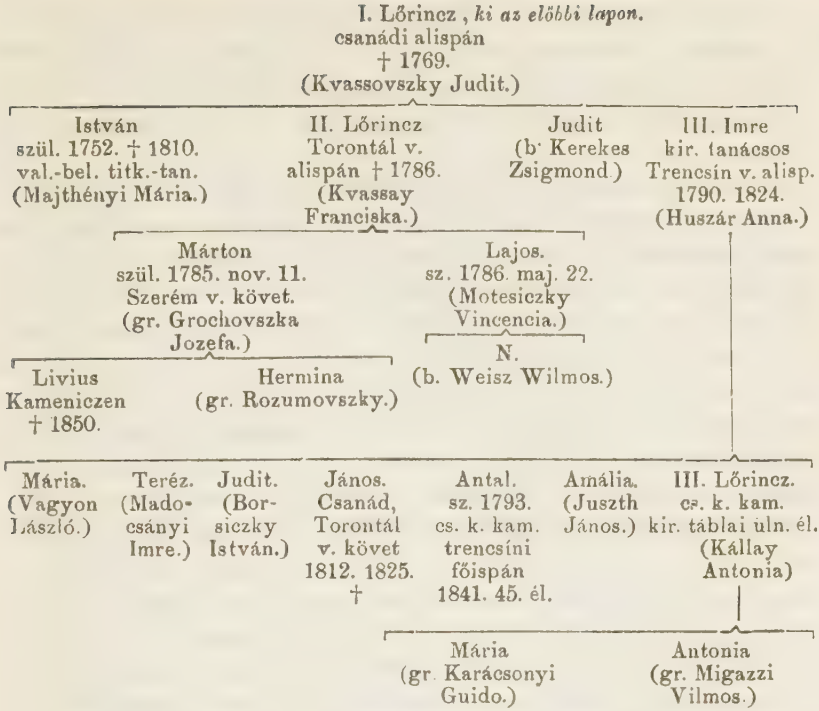

II. Imre 1700. táján a Klobusiczi birtokot szerezvén, ezt Borbála leányával Piacsek vejének átengedte, s többi vejének is, névszerint Majerszkynak, Czetvicznek, Szuhányinak, és Tarkónak nevezetes vagyont juttatott. Fia I. Lőrincz (1740—1750.) pedig már a tornyai és kameniczi birtok szerzője lett; később pedig t. i. 1781-ben II. Lőrincz és III. Imre a csókai uradalmat, és ez utóbbi azonkívül Arad megyében a nádasi uradalmat, ennek fia Antal pedig Trencsínben a kocsóczi uradalmat egyéb birtokrészekkel szerezte. Igy gyarapodott vagyonosságban e család.

II. Imrének kortársa volt Marcsibán (így írva) György, 1711-ben Trencsín megyében Rákóczy híve [1]); de kinek fia volt e György, a táblázaton ki nem tudjuk mutatni. E György talán ugyan az, ki 1690-ben Gömör vármegye aljegyzője volt [2]), a midőn szintén Marczibán-nak van írva.

I. Lőrincz (II. Imrének fia) 1743—1769. közt szerepelt; 22 éves korában már Csongrád vármegye főjegyzője, utóbb Csanád me-

[1]) Kaprinai Mss. tom. X. p. 1.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör. 764.

gyei alispán, országgyűlési követ, és királyi tanácsos. Hitvese kvassói Kvassovszky Judit segedelmével a tornyai és kameniczai uradalomnak lett szerzője. Meghalt 1769. Aug. 20-án Tornyán s ugyan ott eltemettetett. Egy leánya és három fia István, II. Lőrincz és III. Imre maradt.

István szül. Csanád megyében Makón 1752. jul. 25-én. Iskoláit elvégezvén, s azalatt anyját 1769. aug. 20-án, röviddel utóbb atyját a halál elragadván, miután 1777-ben Majthényi Máriát (M. Károly septemvir leányát) elvevé, szülőitől reá maradott és Csanád, Arad, Szerem megyében fekvő javait átvevé, és minden tehetségét az uradalmak gyors helyre állítására fordította, s nehány év alatt Tornyán (Csanád várm.) a legízletesb lakást és kertet készíteté. Az 1779-ki porosz háború alkalmával hét lovas-, hét gyalog katonát állíta, nem különben 30 ló, s ezer pozs. mérő árpa, s rézsint zab, úgy készpénzbeli adakozással is járult az állam segélyére. A temesi bánság visszakapcsoltatása alkalmával az e fölötti tanácskozmányban részt vett, s noha hívatalt vállalni nem óhajtott, 1780-ban a kir. bizottmány ajánlatára a temesi kerületben tartományi bíztossá és királyi tanácsossá neveztetett; mely hívatalban mind a polgári mind a katonai rend teljes megelégedésére járván el, időközben a megüresedett Csanád megyei alispán székbe emeltetett. 1800. udvari tanácsos lőn. Utóbb kora előhaladtával lankadván ereje, lakását Pestre, és innen Budára tevé által, és törődött egészsége daczára is a tudományos és egyéb jótékony intézetek ápolására fordítá figyelmét. Budán az Erzsébet apáczáknak tágasabb lakhelyet építetett, s a szerzett, valamint általok ápolandó 18 beteg és 12 szegényre nézve is tetemes alapitványt tett; Trencsín megyében Puchó mvárosban, származási helyén négy elszegényedett nemes személyre tett alapítványt; a Ludoviceára 50,000 ftot adott, azonkívül a katonai növelés előmozdítására nevezetes ajánlatokat tett. Budán egy magyar oskola tanárt, hogy állandóúl taníthasson, 6000 ft adományával megalapított. Nem lévén pedig Budán akkor rendes kórház, hogy mind a polgároknak, mint az ideiglenes lakóknak betegség esetében menedékök legyen, a behozandó irgalmas szerzet részére állandó telekűl a császár-fürdőt, az ahoz közel fekvő más házakkal együtt 1806. oct. 15-én örökösen megvette, és állandó alapitvány által a betegek ápolására és zárda kitartására hagyta, és azonfölül még a klastrom felépítésére tetemes összeget áldozott. Ezenkivűl családjáról és a nemzeti dicsőségről is megemlékezvén, nagyszerű drágaság- és régiségi gyűjteményt is szerze, melynek egyrésze családjának, egyrésze a m. muze-

umnak jutott. Léván gymnasiumot alapított, Csanád, Nyitra, Szerém, Torontál, Trencsín megyékben a szegények gyámolítására és oskolákra pénz összeget rendelt. Ezen ember baráti ritka érdemeiért a fejedelem is megelégedését nyilvánítva, őt 1806-ban val. belső titkos tanácsossá nevezte. Utóbb az egyházakra is tetemes figyelmet fordíta, így Pest megyében a vörösvári és solmári, Szerém megyében pedig a kameniczai templomnak részint megújjitására, részint tágítására nagy öszvegeket forditott. Meghalt magtalanúl 1810. dec. 21-én Budán, hol a Szent-Erzsébetről nevezett apáczáknál a meg életében készített márvány koporsóban eltemettetetl [1]). Özvegye meghalt 1814. oct 4. kora 60. évében.

II. Lőrincz 1781-ben Torontál vármegye alispánja volt. Ő szerzé Imre testvérével együtt a csókai uradalmat. Meghalt Csókán 1786. jan. 8-án kora 33. évében Csókán, és ott az általa épitetett kápolnában eltemettetett. Nejétől Kvassay Franciskától két gyermeke maradt: Márton és Lajos.

Márton szül. Csókán 1785. nov. 11-én. Szerém vármegyének országgyűlési követe volt. Birta a kameniczai és tornyai uradalmat. Neje gr. Grochovszka Jozefa, utóbb herczeg Wrede neje lőn. Két gyermeke marad: Livius, ki Kameniczen 1850. meghalván, benne ez ág fiágon megszakadt; és Hermina gr. Rozumovszky neje

Lajos született Csókán 1786. maj. 22-én. Nejétől Motesiczky Vincentiától csak egy leánya báró Weisz Vilmosné maradt.

III. Imre (I. Lőrinczek fia) Trencsin megyében volt alispán, majd kir tanácsos. Szerzője Arad megyében a nádasi uradalomnak. Ő is atyja és bátyja nyomdokain járva, jótékony alapitványok által örökité nevét; ugyan is 60.000 ft alapítványt tett oly czelból, hogy abból 1815. óta 12 szegény sorsú kath. gyermek oskoláztassék, 3 nemes ifjú, s ugyan annyi leány növeltessék, ezenkivűl 12 katonai özvegy gyámolítassék. Ezenkívűl a puchói korház is neki köszöni lételét. Élt az 1790—1824. időközben. Nejétől Huszár Annától — mint a táblázat mutatja — négy leány s három fiúgyermeke maradt. Fiai közűl

János 1810-ben Csanád megye főjegyzője, 1812-ben azon megye országgyűlési követe, 1825-ben pedig Torontál vármegye követe; végre kir. tanácsos. Meghalt 1830-ban Becskereken, magnélkül.

Antal a kameniczai, tornyai és kocsóczi uradalmaknak birtokosa, cs. k. kamarás, szül. Puchón 1793. majus 28. Már 20 éves korá-

---

[1]) L. életrajzát Tudományos gyüjt. 1818. VII. köt. 111. lap.

ban 1812-ben Trencsín vármegye szolgabírája, 1816—1824-ig főszolgabirája, 1824-ben főadószedő, az 1825. 1830. és 183²/₆-ki országgyűlésen Trencsin vármegye követe, 1836-ban alispánja és 1839-ben ismét követe volt; ugyan ez országgyűlésen a határszéli országos választmány egyik tagja; 1841-ben Árva vármegye főispáni helytartója, 1845-ben pedig Trencsín vármegye főispánja lett, 1848-ban a magyar kormány által is megerősitve, 1849-ig e méltóságot viselé. Mint a szabadelvű párt egyik érdemes harczosa több nemzeti intézet tagja, és a tudományoknak is előmozditója ismeretes; testvére

III. Lőrincz a nádasi és csókai uradalmak tulajdonosa, Nyitra megyében viselt első alispáni hivatalt, 1838-ban lett cs. kir. kamarás, 1841-ben kir táblai ülnök. Tetemes vagyona mostoha körülményeknek és ármányoknak áldozatául elett. Nejétől Kállay Antoniától született két leánya Mária gr. Karácsonyi Guidónak és Antónia gr. Migazzy Vilmosnak lettek nejeikké.

A Marczibányi család hazánk leggazdagabb nemes családainak egyike, jelenleg fiágon már csak Antal és Lőrincz testvérekben virágzik, s bennök valószínűleg a férfiágnak magvaszakad; de a család által jól s nemesen felhasznált vagyonosság, ama számos nagyszerű és jótékony alapitványok [1]) a család jó emlékezetét századokon át állandóan fentartandják.

Marczin család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családa [2]).

Marczy család. Trencsín megyei curialis nemes család [3]). Az 1748-ki nemesi összeirás szerint találjuk Gábort, fiaival együtt Alsó-Hlubokén, 1768-ban ugyan ott Lászlót és két fiát Lászlót és Györgyöt; ugyan akkor Zolnán Pálts ennek négy fiát: Pált, Józsefet, Ignáczot és Jánost. Az 1803-ki nemesi összeirás szerint Zolnán lakott Pál és János és ez utóbbinak fia István, Alsó-Hlubokén Márton, s fia Ferencz. 1837-ben Zolnán István és fia János; Alsó-Hlubokén Mártonnak fia Ferencz a lelóczi lelkész.

Marecz család. Szatmár megye nemesei sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Márffy család. Dunántúli nemes család, melyből a XVII.

---

[1]) „Világ" pol. hirlap 1842. 57. ssám.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

[3]) Szontagh Dániel közlése.

század végén élt Márffy Ferencz, kitől nekány izen ily nemzékrend veszi származását [1]):

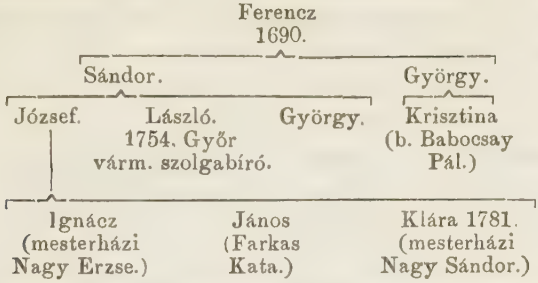

Valószínűleg ezek utódai közül volt szent-királyszabadjai Márffy József 1825-ben hadi kormányszéki írnok Budán.

A múlt század végén találjuk Márffy István t, ki Krisztina főhzgasszony bélyei uradalmának praefectusa és a gazdag Gludovácz József kir. tanácsos sógora volt. Tőle következő ágazat terjedt le:

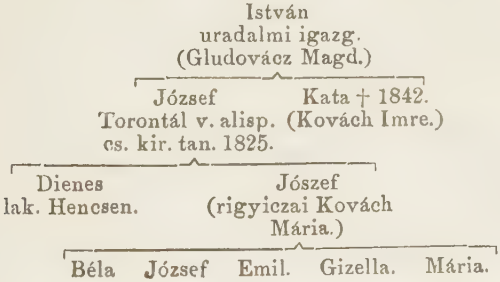

Ezen utobbi ágazat Versegh-ről igényli előnevét, és így a föl-jebbi királyszabadjai Márffyakkal egyek-e? nem tudjuk. Jelenleg Dienes és József testvérek élnek Somogy megyei Hencsén, osztatlan s mintegy 8000 holdra terjedő jószágaik kezelésével foglalkozva.

Czímerök a paizs zöld mezejében vörös ruhás, sárga csizmás magyar vitéz, jobb kezében három buza kalászt tartva.

Margai család. Közülök Ádám birtokos Hunyad megyében Alsó-Városvizen.

Margalits család. Margalits János 1751-ben M. Terézia királyasszony által nyerte czímeres nemes levelét [2]).

Czímere a paizs felső részében ezüst udvarban vörös mezű kar, arany markolatú kivont kardot tartva; az alsó osztály kék udvarában

[1]) Geneal. auth. tom. II.

[2]) Collect. Herald. és Adami Scuta gentil. tom. VII.

fehér koszorú látszik, négy részen belé négy piros rózsa van tűzve, a koszorú között, üres téren egy kinyilt arany liliom van. A paizs fölötti sisak koronáján a leírthoz hasonló liliom látható, két kiterjesztett fekete sas-szárny között.

Margalits János az 1790-ki országgyűlésen a közigazgatási ügyekben kinevezett választmány tagja [2].

Margarassevich család. Margarassevich György 1797-ben I. Ferencz királytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czímere következő, a paizs először vízirányosan kétfelé oszlik, az alsó udvar kék udvarának alyján fehér folyamon vörös zászlós, fehér vitorlás gálya úszik, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog; a felső udvar függőlegesen ismét két részre oszlik, a jobb oldali ezüst udvarban egy levágott vérző fej, és kaponyájába egy bele vágott meztelen kard látszik, a baloldali kék udvarban pedig egy ágaskodó arany oroszlány ezüst horgonyt tart. A paizs fölötti sisak koronájából arany szarvas emelkedik, első két lábával háromszál arany búza kalászt tartva; kétfelől két fekete szárny terül szét, a jobb oldálin arany nap, a baloldalin ezüst félhold ragyog. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [2].

Margaritovics család Margaritovics Jephtim 1791. II. Leopold király által nemesitetett meg czímeres nemes levélben.

Czímerpaizsa előbb vízirányosan kétfelé, és az alsó függőlegesen ismét kétfelé oszlik; a felső osztály zöld udvarában vízirányban egymás fölött két fehér folyam hullámzik, hanem ez osztály alsó részéről fölfelé egy gúla alakú arany udvar ékezi be magát, melynek közepén repülő fekete sas csőrében kettős vörös keresztet visel. Az alsó jobb oldali kék udvarban magas fehér sziklás hegyen vörös fedelű tornyos kastély díszlik, fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog a baloldali vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén arany oroszlán emelkedik föl, első jobb lábával kardot tartva. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-zöld [3].

Margenthaler család. Trencsín vármegye nemesi összeírásában előfordúl 1838-ben Margenthaler Fülöp [4].

A családnak igazi neve talán Morgenthaller, e névre szóló

---

[1]) 1790 : 67. törv. cz.

[2]) Adámi Scuta gentil. tom. VII.

[3]) Ugyan ott.

[4]) Szontagh Dán. közl.

czímeres nemes levélnek hollétét 1793-ban hírleltette a m. kir. udvari tanács. Egyébiránt e család név eléfordúl hazánkban már a XVII. század elején, a midőn 1601—1605-be Morgentaller Fülöp ezredes, Nógrád megyében B.-Gyarmat várának parancsnoka volt [1]).

Margitay család. Szabolcs vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Marguly család. Marguly András és Mihály 1720. apr. 29-én III. Károly királytól nyertek czímeres nemes levelet [2]).

Czímerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; fölötte három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról aranyvörös.

Marháth család. (Bikfalvi.) Melyből Sámuel és Sándor 1837. körül Zilah városi hivatalnokok váltak.

Máriaffi család. (Maksai.) Hogy e család a nyárádtői Maksai családból veszi eredetét, e kötet 275. lapján már megvan írva. Tudniillik, a múlt században Maksai Dávid, ki 1730. mart. 23-án főkormányszéki titoknokká neveztetett, 1733. febr. 5-én ős magyar nevét mint az oklevél mondja, a szent szűz iránti tiszteletből „Máriaffi"-ra változtatá; előbb a nyáradtői előnevet tartva meg, de még ugyan azon évi dec. 23-án azt is Maksaira cserélteté. 1736. jul. 31. már mint Máriaffy Dávid Kolos vármegyei főispánná neveztetett. 1742. jan. 6-án ősi czímerét is megváltoztatá [3]), és az a következő lett: a paizs kék udvarában zöld halmon két korona áll, a jobbfelőli koronán könyöklő vörösmezű kar, író tollat tartva; s fölötte M. D. betű és nap, és abból e szó „Mária," a balfelőli koronából napraforgó virág emelkedik föl, az átellenében ragyogó napfelé hajolva, virágjában M. F. betűk láthatók; a paizs felső részében a nap fölött e mondat áll: „*et ad me conversio ejus.*" A paizs fölötti sisak koronáján szintén az írótollat tartó kar könyököl. A paizsot foszladék veszi körül.

Dávidtól kezdve a családfa következő:

---

[1]) Ortelius Redivivus II. 66. és Nógrád v. jegyzőkönyve.

[2]) Collect. Herald. nro. 418.

[3]) Kővári, Erdély nev. Családai. 180.

Máriaffi Dávid
kolosi alispán
mh. 1762.
(Száva Krisztina.)

József sz.-újvári várnagy.	László † 1783. zarándi főisp. (1. Torma Teréz. 2. Berzenczei Ágn. 3. Barcsai Krisztina.)	Lajos † 1819. kincstári tanácsos. (Szeredai Anna.)	II. Dávid.	Zsigmond.

Antal Doboka főis. helyettes. (Földvári Anna.)	III. Dávid (gr. Petki Mária † 1835.)	József táblai üln. (Molnár Luiza.)	Amalia (b. Rosenfeld András.)	Alojzia (Macskási Imre.)	N. (Sombory.)	Anna.
	Lajos. Albert.	József.				

Dávidnak fia László 1750-ben számfölötti, 1770. febr. 1-én valóságos táblai ülnökké, 1777. dec 31-én Zaránd vármegye főispánjává neveztetett. Meghalt 1783-ban, eltemettetett Kőrösbányán a bolgár ferenczes barátok sírboltjában. Sírját a Hora Kloska féle korban az oláhok feltörék [1]). E László második nejéül Berzenczei Ágnest olvassuk, ki a Berzenczei család cziknél (Kővári tévedése után írva) Katának és ugyan ott férje neve „Máriáffy“ helyett „Máriássynak“ íratik.

Ennek testvére, úgy látszik Antal is, kit 1771-ben a magyar kir. testőrseregben találjuk.

Lajos 1777-ben parajdi, 1785-ben tordai és parajdi kamarai ispán, 1796-ban kincstári titoknok, utóbb tanácsos. Mint Erdélyi Zsuzsa, Daczó Istvánné ős unokájának terve volt az Erdélyi család jogon 1785-ben nehány, többek közt Zsuk, M. Kályán (Kolos v.) falvak iránt pert kezdeni. Meghalt 1819-ben. Szeredai Annától fiai

Antal 1831-től Doboka vármegye alispánja, 1833-tól főbírája [2]). utóbb főispáni helyettese, és legutóbb kir. táblai ülnök 1847-ig. meghalt 1855-ben. Testvére

József 1826-ban udv. kanczelláriai fogalmazó, 1839-ben táblai ülnökké lett.

III. Dávidnak fia Lajos 1847-ben udv. tiszt. fogalmazó, utóbb Albert testvérével együtt honvéd.

---

[1]) A Species facti de lanienis pergentem Valachorum in J. Cottu Hunyad cum Zaránd unito anno 1784. commissis Commissario regio Comiti Antonio Jankovich exhibita, pag. 155. írja: proxime praeterio anno reconditum D. Ladislai Mariaffi, dum vixisset Supremi Comitis Sepulchrum violarunt.

[2]) Hodor K. Doboka várm. 430. 442.

A család leginkább a kihalt Erdélyi család után örökölte birtokát, mely a horogszegi Szilágyi családról háromlott az Erdélyi családra. Mostani birtok fészkök Gyulatelke Kolosvár közelében.

Márian család. Márian János 1719-ben III. Károly királytól nyerte címeres nemes levelét [1]).

Címere a paizs kék udvarában zöld tér fölött fekete ménen balfelé lovagló vörös ruhás, sárga csizmás prémkalpagos magyar vitéz, jobb kezében kivont kardját leeresztve, alatta s előtte egy sárga bugyogós, barna vörös foszlányos török hulla, és annak levágott feje fekszik. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyöktől, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Márian család. Márian János 1791-ben II. Leopold királytól kapott címeres nemes levelet.

Címere először vízirányosan kétfelé, és a felső rész függőlegesen ismét kétfelé oszlik. Az alsó kék udvarban zöld téren fehér ménen vörös ruhás, sárga csizmás magyar vitéz nyargal, jobb kezével egy magyar nemzeti zászlót tartva. A felső jobb felőli arany udvarban kétfejű fekete sas, kiterjesztett szárnyakkal látható; arany lánczon, arany érem függ; a balfelőli vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a bal lábával pedig levágott törökfejet üstökénél fogva tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leírthoz hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [2]).

Mariassevich család. Mariassevich Antal 1755-ben M. Teréz királyasszonytól kapta címeres nemes levelét [3]). Címere a paizs kék udvarában arany koronán álló koronás egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között arany csillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös

Máriássy család. (Márkus- és Batizfalvi) Egyike a legrégibb és legtörzsökösebb felső-magyarországi nemes családoknak. Ősi fészke Szepes és Gömör vármegye, hol később fiágra szabályozott és a XII. században túl már birtokolt, Gömörben Berzéthe, Szepes vármegyében pedig a markus- és batizfalvi uradalmakból álló örökségei fekszenek, szaporodva a Sáros, Borsod, Heves, Nógrád és Pest megyé-

[1]) Collect. Herald. nro. 391.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. VII.
[3]) Collect. Herald. nro 279.

ben fekvő birtokokkal. A család törzse — mint azt a család kinyomott történetében olvashatni [1]) — a magyar hét vezérek egyikének Lehelnek csapatából eredeztetik [2]) Azonban elhagyva ezen eléggé nem indokolható állitmányt, kétségtelen oklevelek alapján a családnak első ismert törzsét azon II. András király korában élt Márk nevű főispánban [3]) találjuk, kinek fia Comes Botyz (Batiz főispán) IV. Béla király és ennek fia István főherczeg, (utóbb V. István király) alatt a csehek ellen harczolt, és midőn a szerencsétlen hadban a nagy zavar miatt a nevezett főherczeg holléte sem tudatnék, Batiz, ki valószínűleg a főherczeg oldala mellett maradt, első vivé meg a fia sorsán nyugtalankodó királynak az örömhírt, hogy fia életben van. Ez és egyéb hadi érdemeit Batiznak IV. Béla király azzal jutalmazá, hogy neki és utódainak a Tartol hegy tövében elnyúlt Csetenye nevű erdő-

[1]) Compendium Historiae Familiae Máriássy de Markusfalva, ex manuscprito sub decursu regestrationis archivi ejusdem fida manu concinnato excerptum per egregium Michaelem Kayser, juratum utriusque fori Advocatum. Anno 1803. Posonii 4r.

[2]) A Leheltőli eredeztetés az idézett családi történetben egy Imre királynak tulajdonitott 1198-ki oklevélnek „de Trub (vagy Tribu) Levheol" kifejezésén alapszik. Ugyan ott egy I. vagy Szent László királytól is 1094-ik évi oklevél „Nos! Ladislaus" kezdettel közöltetik, melyben várépités engedély adatik. Miután már e két okmány belső alakjánál és tartalmánál fogva is az oklevéltani itészet előtt meg nem állhat, és némely tekintetben a család későbbi okleveleivel hallgatag ellentétben áll, — azoknak érvényt nem tulajdonithattunk, nem is hivatkozva egyéb, a családnak a XVII. századtól egész 1803-ig folytonosan figyelemben tartott s halotti beszédekben ki is nyomott származási történetére, melyekben mégis egyéb téves állitmányok mellett e két oklevél tartalmának emléke elé nem fordúl. Az oklevél-tudományban nem jártas Bartholomaeides Notitia C. Gömör p. 157. Kayser M. művét föltétlen bizalommal követte, Fejér Gy. az első okmányt gyüjteményébe be nem igtatta; a másiknak tartalma figyelmét elkerülte. Wagner K. mellőzte mindakettőt stb.

[3]) Fejér, Cod. dipl. tom. V. vol. I. p. 48. V. István királynak egy 1270. oklevele szerint ezen I. Márk atyja „Gala de Szepes" volt; és ez oklevél szerint Gala-nak két idősb fia az országból kiköltözött, oly kötést tévén testvéreikkel, hogy valamint ezek az ő keresményeikhez semmi jogot ne tartsanak, úgy ők is — netán visszatérve, csak az apai örökséghez tartják fel jogaikat, lemondván azon idő alatt a tesvéreik által szerzendő javakról.

séget különös kiváltságokkal királyi adományban ajándékozta [1]). 1275-ben Botyz egyéb érdemein kivül azon vitéz tetteiért, melyek szerint Szepes várát a pártos Rolándtól hadi ostrom folytán, hol veszélyes sebet is kapott, visszaszerzé, IV. László királytól Zaloug és Mathaei helységeket (villas) kapta adományban [2]). 1279-ben Botiz testvéreivel együtt a IV. Béla királytól adományban nyert Csetenye helységet be népesíteté mint ezt a szepesi káptalan előtt kötött telepítő szerződvény bizonyítja [3]).

1328-ban Villerm szepesi és abauji főispán elnöklete alatt tartott birtokjog vizsgáló törvényszék előtt I. Márknak fiai Mihály és Jánosnak, nem különben a II. Márknak (vagy Máriásnak) fia István kimutaták Szepes megyei Szent-Mihályúr (utóbb Markusfalva) Lizquan és Wagendrüzel helységekre nézve ősi jogaikat [4]).

1344-ben I. Jakab, II. Miklós és Szaniszló, és I. István birtokaikban aranybányákat fedezvén föl, azokra nézve Lajos királytól bányai jogokat nyertek [5]).

III. Péter és fiai III. János és István részt vettek Zsigmond királynak harczaiban, mint azt e királynak 1391-ki oklevele tanusítja [6]).

A család későbbi történeteit a nemzékrend után hagyva, a család leszármazása következő:

I. tábla.

Gala
de Szepes 1200. körül.

I. Márk
1230. mh. 1279. előtt.

Botiz főispán 1274. 1279.	Miklós. †	Péter dictus Dond.	II. Márk vagy Marias	Mihály 1328. †			János dictus Kassan.
I. Miklós mester 1327.			I. István 1327.	II. István	Ganus 1354.	Szaniszló 1344.	Miklós 1344.
I. Jakab. 1344.			*Folyt. a köv. lapon.*	II. Péter.			
				János 1417.			

[1]) Comp. Historiae Fam. Máriássy. — Fejér Cod. dipl.

[2]) Ugyan ott, és Fejér, Cod. dipl. tom. V. vol. 2. p. 238.

[3]) Bárdosy, Suppl. Annal. Scepus. p. 134. és Fejér, Cod. dipl. tom. V. vol. 2. p. 598.

[4]) Historia fam. Mariassy és Fejér Cod. dipl.

[5]) Hist. Fam. p. 25. 26.

[6]) Ugyan ott p. 26.

I. István, *ki az előbbi lapon.*
1327.

Márias 1344. | III. Miklós 1354. | Márk 1354. | Kelemen 1354.

III. Péter 1391. — III. János István 1391.

László 1417. de Gömör (Veres Bora.) — II. Jakab 1417. | György de Markusfalva.

II. László (Cseh Anna.)

III. István de Máriáss. 1504. czímert kap. Szepes és Sáros várkapit. és alispán † 1516. (Zcambai Luczia.)

I. Ferencz † 1526. (nagymihályi Pongrácz Zsófia.)

I. Pál † 1587. Szepes v. követ (Sighér Anna.) | Anna † 1592. (Csetneky Mihály † 1588.)

II. Ferencz † 1613. | I. András sz. 1558. † 1608. katona. (Görgey Margit.) *Folyt. II. táblán.* | I. Zsigmond sz. 1564. † 1622. szepesi alisp. (Szinyei Merse Erzse.) *Folyt. III. táblán.* | Éva (Monoky Mihály.) | II. Pál. III. Pál † 1614. (Stansith Horváth Mária.)

István Erdélyben (Szent-Iványi Anna.) — János. †

Imre † 1698. 1671. szepesi alisp. (Bakos Bora.) — Ádám. † | Anna. | Bora | Zsuzsa. | Klára.

II. t á b l a.

I. András, *ki az I. táblán.* sz. 1558. † 1608. katona. (Görgey Margit.)

III. Ferencz szepesi alispán † 1649. (1. Debreczeni Judit. 2. Palágyi Priska.) — IV. Ferencz (Gehőczy Éva.) *Folyt. a kör. lapon.*

István. †

György (Szokoly Klára.) †

Zsófia (D.-Ujfalussy Gergely.)

IV. János szepesi köv. † 1655. (Palugyai Zsófia.)

Anna.

II. András (Korláth Judit.) — Mária (Gyulaffy László.)

Erzse (Lesse-nyey.) | Zsuzsa (Keczer Menyhért.) | János. † | Kata (Rad-vánszky György.) | Zsófia (Stansith Horváth Márk.)

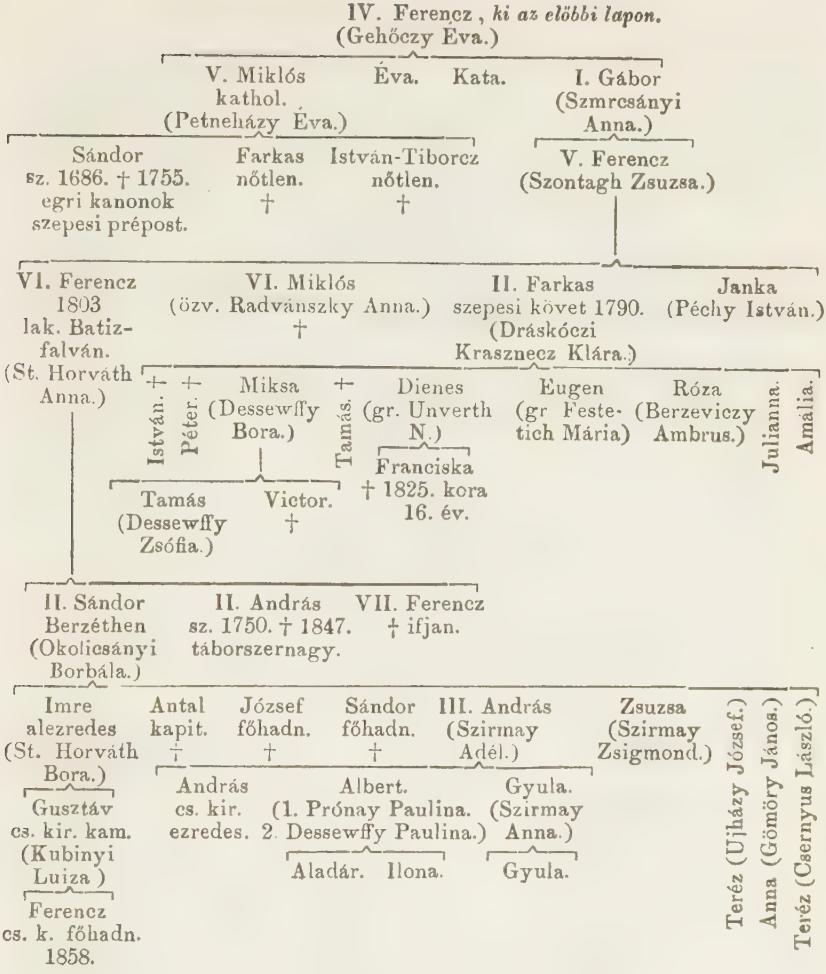
IV. Ferencz, *ki az előbbi lapon.*
(Gehőczy Éva.)
V. Miklós kathol. (Petneházy Éva.)
Éva.
Kata.
I. Gábor (Szmrcsányi Anna.)
Sándor sz. 1686. † 1755. egri kanonok szepesi prépost.
Farkas nőtlen. †
István-Tiborcz nőtlen. †
V. Ferencz (Szontagh Zsuzsa.)
VI. Ferencz 1803 lak. Batizfalván. (St. Horváth Anna.)
VI. Miklós (özv. Radvánszky Anna.) †
II. Farkas szepesi követ 1790. (Dráskóczi Krasznecz Klára.)
Janka (Péchy István.)
István. †
Péter. †
Miksa (Dessewffy Bora.)
Tamás. †
Dienes (gr. Unverth N.)
Franciska † 1825. kora 16. év.
Eugen (gr Festetich Mária)
Róza (Berzeviczy Ambrus.)
Julianna.
Amália.
Tamás (Dessewffy Zsófia.)
Victor. †
II. Sándor Berzéthen (Okolicsányi Borbála.)
II. András sz. 1750. † 1847. táborszernagy.
VII. Ferencz † ifjan.
Imre alezredes (St. Horváth Bora.)
Antal kapit. †
József főhadn. †
Sándor főhadn. †
III. András (Szirmay Adél.)
Zsuzsa (Szirmay Zsigmond.)
Gusztáv cs. kir. kam. (Kubinyi Luiza.)
András cs. kir. ezredes.
Albert. (1. Prónay Paulina. 2. Dessewffy Paulina.)
Gyula. (Szirmay Anna.)
Ferencz cs. k. főhadn. 1858.
Aladár.
Ilona.
Gyula.
Teréz (Ujházy József.)
Anna (Gömöry János.)
Teréz (Csernyus László.)

III. tábla.

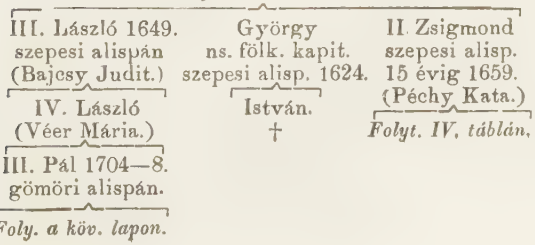
I. Zsigmond, *ki az I. táblán.*
szül. 1564. † 1622.
szepesi alispán
(szinyei Merse Erzse.)
III. László 1649. szepesi alispán (Bajcsy Judit.)
György ns. főlk. kapit. szepesi alisp. 1624.
II. Zsigmond szepesi alisp. 15 évig 1659. (Péchy Kata.)
IV. László (Véer Mária.)
István. †
Folyt. IV. táblán.
III. Pál 1704—8. gömöri alispán.
Foly. a köv. lapon.

III. Pál 1704—1708., *ki az előbbi lapon.*
Gömöri alispán.

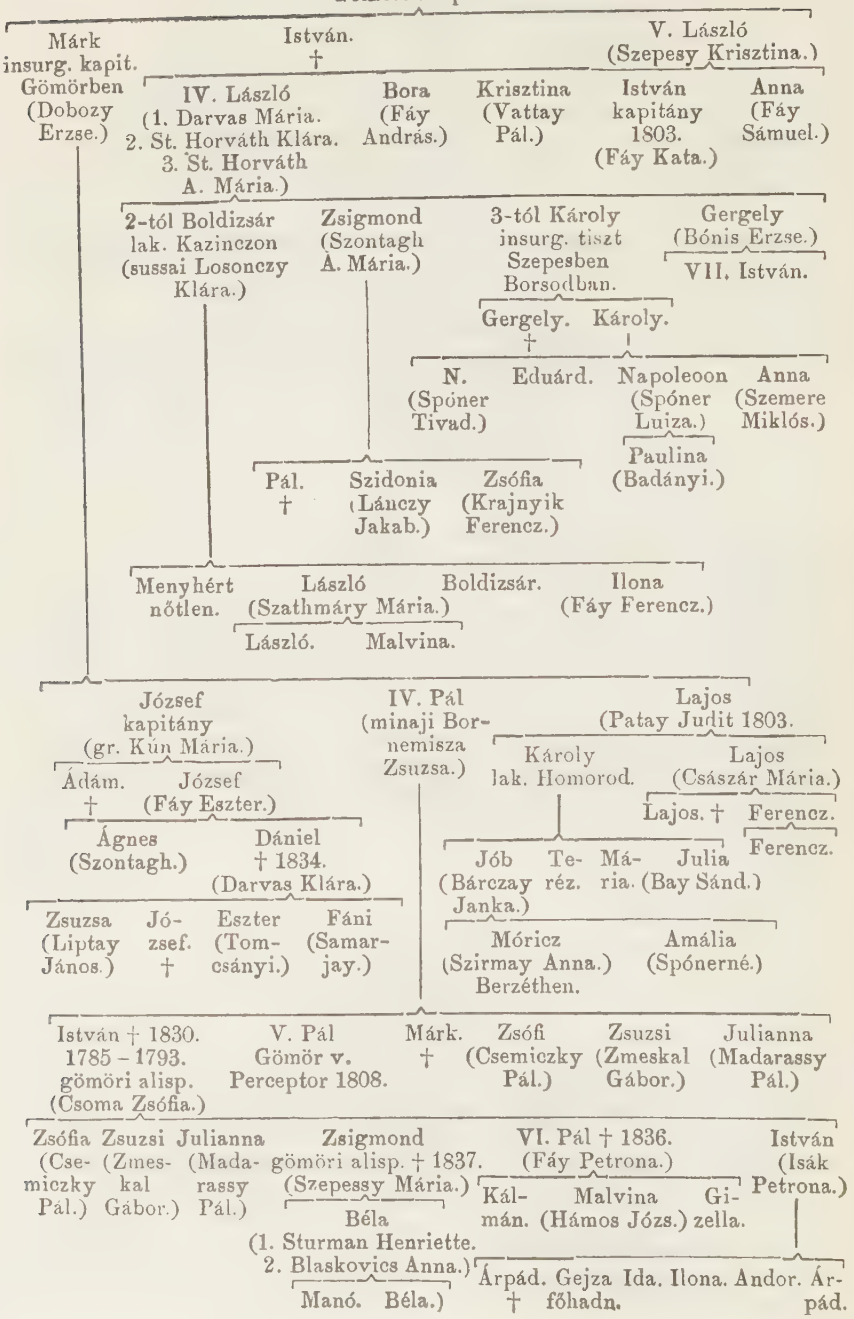

IV. tábla.

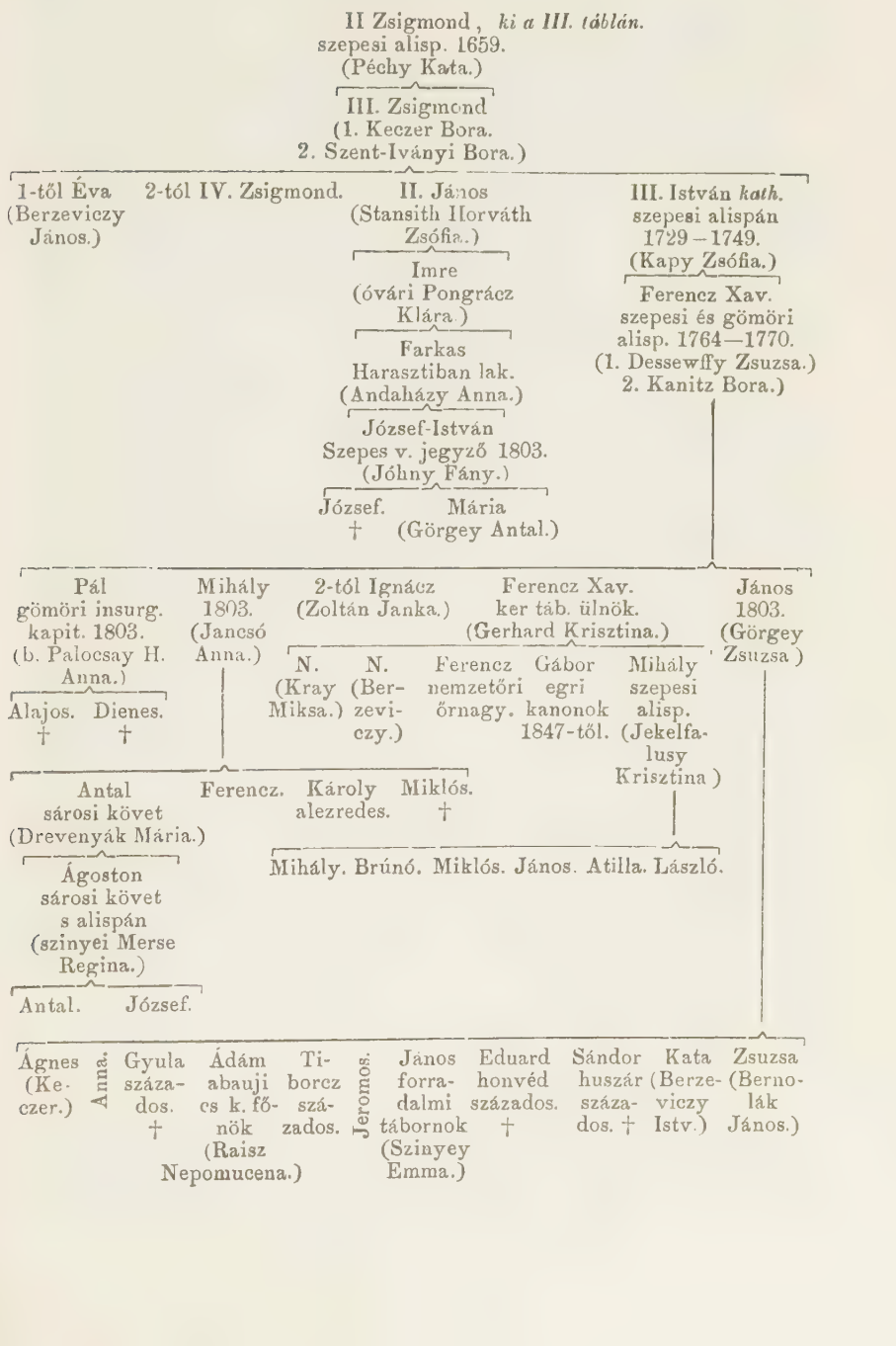
II Zsigmond, *ki a III. táblán.*
szepesi alisp. 1659.
(Péchy Kata.)
III. Zsigmond
(1. Keczer Bora.
2. Szent-Iványi Bora.)
1-től Éva (Berzeviczy János.)
2-tól IV. Zsigmond.
II. János (Stansith Horváth Zsófia.)
Imre (óvári Pongrácz Klára.)
Farkas Harasztiban lak. (Andaházy Anna.)
József-István Szepes v. jegyző 1803. (Jóhny Fány.)
József. † Mária (Görgey Antal.)
III. István *kath.* szepesi alispán 1729–1749. (Kapy Zsófia.)
Ferencz Xav. szepesi és gömöri alisp. 1764—1770. (1. Dessewffy Zsuzsa.) 2. Kanitz Bora.)
Pál gömöri insurg. kapit. 1803. (b. Palocsay H. Anna.)
Alajos. † Dienes. †
Mihály 1803. (Jancsó Anna.)
2-tól Ignácz (Zoltán Janka.)
N. (Kray Miksa.)
N. (Berzeviczy.)
Ferencz Xav. ker táb. ülnök. (Gerhard Krisztina.)
Ferencz nemzetőri őrnagy.
Gábor egri kanonok 1847-től.
Mihály szepesi alisp. (Jekelfalusy Krisztina.)
János 1803. (Görgey Zsuzsa.)
Antal sárosi követ (Drevenyák Mária.)
Ferencz.
Károly alezredes.
Miklós. †
Ágoston sárosi követ s alispán (szinyei Merse Regina.)
Antal.
József.
Mihály. Brúnó. Miklós. János. Atilla. László.
Ágnes (Keczer.)
Anna.
Gyula százados. †
Ádám abauji cs k. főnök (Raisz Nepomucena.)
Tiborcz százados.
Jeromos.
János forradalmi tábornok (Szinyey Emma.)
Eduard honvéd százados. †
Sándor huszár százados. †
Kata (Berzeviczy Istv.)
Zsuzsa (Bernolák János.)

I. Márknak — mint a táblázaton láthatni — öt fia közül három hagyott utódokat, azonban ezek közül is a kettő kihalván, a család csak II. Márk (vagy némely okmányok szerint Máriás) vonalán terjedt le napjainkig.

1327-ben — mint a szepesi káptalannak 1417-ki átíratában olvassuk — említett II. Márk vagy Máriás-nak fia I. István mester, a neki osztályban jutott Gömör megyei Berzethét, a hozzá tartozó Kőrös, Kátorháza, és Ruudna Szénégető nevezetű birtokokkal együtt Batiz fiának I. Miklós mesternek csere osztályképen adá át, ő viszont Miklóstól a Szepes megyei Szent-Mihályt máskép Márkusfalvát, a Teplicskát, Leszkovánt, Goldebach és Vagendrüszeli birtokkal kapta cserébe [1]). Idővel azonban a gömöri javak is a más két ág kihalásával II. Márk vonalára vissza száltak.

II. Márk ágán II. Lászlónak, ki már szép atyjáról Máriásynak neveztetett, fia István (az oklevél szerint Stephanus de Mátyás) érdemeinek tekintetbe vételével II. Ulászló királytól 1504-ben családja részére czímert nyert, mint leírása hátrább olvasható. István 1511-ben már mint márkusfalvi Máriássy, Gömör megyei Gömör helységben fekvő részbirtoka elfoglalásától tiltja pelsőczi Bebek János t. Máriássy István, ki Szepes vár kapitánya és a Szapolyaiak hű embere volt, — meghalt 1516-ban, eltemettetett april. 30-án Márkusfalván a templomban [2]). Neje — mint sírkövén olvashatni — Zcambai Luczia volt. Fia

I. Ferencz — mint a család történetírója állítja — 1526-ban a mohácsi ütközet áldozata lett. Halála után a Bebekek és mások által elfoglalt családi birtokokat özvegye nagy-mihályi Pongrácz Zsófia, és ettől született fia a derék I. Pál igyekezett vissza szerezni, és szerzett nagyrészben vissza. 1569-ben Miksa király keresé még levelével, hogy a megyénél a végvárak megerősítésére szükséges megyei ingyen munkák kiállítására befolyását használja föl; az 1583-ban ellene, úgy Thurzó Szaniszló Szepes megyei főispán ellen is, a szepesi kapitányság alatt való városiak panaszt emelvén, Rudolf király hozzá parancsot menesztett, hogy a nevezett városiaknak semmi sérelmet ne okoz-

[1]) Hist. Familiae M. p. 28. — Kár, hogy Kayser e mű szerkesztője — nem tudom — mi okból, e levelet sem közlé egész terjedelemben.

[2]) Wagner C. Analecta Scepus. II. 353. — Kayser a sírkő teljes fölíratát nem közlé, elhagyva azon sort, hol M. Istvánnak neje említetik; tán azon okból i mert ő Istvánnak nejéül Csaholyi (és nem Zcambai) Lucziát állította. Egyébiránt lehetett mind a kettő is.

zon, egyszersmind a fenforgó határkérdésekre nézve Lengyelország felé bíztosokat nevezett ki; melynek folytán ugyan azon évben Máriássy I. Pál a lengyel király Báthori István által is levéllel tiszteltetett meg. Azonban ugyan ezen évben I. Pál az országgyűlésen mint Szepes vármegye követe jelen lévén, a nádori helytartó előtt tiltakozott Rueber János felső-magyarországi főkapitány ellen, ki a nevezett városiakat (a Késmárkiakat stb.) felbujtogatta az ő birtokai határainak lerombolására, s óvást tett a királyi bíztosok által véghez vitt határjárás ellen; melynek következtében ez ügy — úgy látszik — Ernő főherczeg közbejövetelével egyenlítetett ki [1]). 1585-ben már mint a Késmárkon tartandó törvényszék ülnökéhez írja Rudolf király levelét, hogy Tökölyi Sebestyénnek a Késmárkiak és Laszki Albert elleni ügyében bíráskodni kötelességének ismerje, 1586-ban pedig a Rueber örökösök, Ferney György közti ügy elintézésére hívatik fel Ernő főherczeg által [2]) Meghalt 1587-ben, jan. 19-én kora 58. évében. Sírköve a markusfalvi egyházban látható [3]). Neje Sighér Anna, kinek anyja Mecskey Krisztina volt, ettől fiai II. Ferencz, I. András, I. Zsigmond, és II. Pál.

II. Ferencz, kit 1608-ban Mátyás főherczeg az általa kitűzött országgyűlésre külön levéllel hívott meg; — magnélkül halt meg 1613-ban.

II. Pálnak fia volt III. Pál, a ki kijárván iskoláit, sőt a törvényt is elvégezvén, Nádasdy Ferencznek szolgálatába állott, utóbb pedig 10 évig Thurzó híve volt, majd törvényszéki ülnök. Meghalt 1614-ben aug. 7-én kora 70. évében [4]). Nejétől Stansith Horváth Máriától két fia maradt István és Imre. Az előbbi Erdélybe költözött, s nejétől Szent-Iványi Annától származott fiában Jánosban kihalt. Imre pedig Wesselényi Ferencz nádort szolgálta, utóbb 1671-ben Szepes vármegye alispánja. Meghalt 1698-ban, mint temetési lobogója tanusítja [5]). Neje osgyáni Bakos Borbálától csak leány gyermekei maradtak, némelyek szerint azonban fia is Ádám, ki Rákóczy részén állván, Törökországba bujdoklott, és ott magnélkül halt meg.

Igy a két testvér ág kihalván, térjünk I. Pálnak másik két fiához, kik mindketten maig virágzó vonalat alkottak.

---

[1]) Hist. Fam. 32—35.
[2]) Ugyan ott 35. 38.
[3]) Wagner Analecta. Scep. II. 356.
[4]) Wagner C. Anal. Sceput. II. 353. sír-írata.
[5]) Ugyan ott 356. sír-írata.

Andrásnak vonalát a II. táblázaton, I. Zsigmondét pedig a III. és IV. táblázaton láthatjuk.

András vonala.

András szül. 1558-ban, fiatal korában a hadi pályára lépett, és szolgálatát Báthori Istvánnak ajánlá föl, és azt a lengyel királyságba is követé, utóbb Báthory Gábor erdélyi fejedelemnél szolgált, mig végre hon megvonult. Meghalt 1608. mart. 19-én [1]). Feleségétől Görgey Margittól, (ki utóbb Bossányi Mihályné) gyermekei lettek: Máriássy István, György, III. Ferencz, András, IV. János, Zsófia és Anna. Ezek közül a két első egészen magtalanúl, András pedig leányában Máriában, Gyulaffy László nejében halt ki.

IV. János több ízben Szepes vármegye követe, mint az 1647-ki országgyűlés 72. és 1649-ki 28. törv. czikk tanusítják. Meghalt 1655-ben, szintén mint követ az országgyűlés tartalma alatt kora 60. évében, eltemettetett Markusfalván [2]). Neje Palugyai Zsófia férjét 1674-ben kora 55. évében követte, Ettől egy magnélkül elhalt fia, és négy férjhezment leánya született, mint a táblázat mutatja.

III. Ferencz szül. 1597-ben. Már 1636-ban Szepes vármegye alispánja volt; egyszersmind gyámja felső-vadászi Rákóczy Pál árváinak. Meghalt 1649-ben nov. 9-én, kora 52. évében. Első nejétől debreczeni Debreczenyi Judittól egy fia IV. Ferencz maradt, második nejével palagyi Palágyi Priskávali házassága gyümölcstelen vala.

IV. Ferenczнek nejétől Gehőczy Évától két fia: V. Miklós és I. Gábor maradt. Ezek közül Miklósnak Petneházy Évától egyik fia Sándor 1715—45-ig egri kanonok, azután szepesi nagyprépost, és tinnini czímzetes püspök. Meghalt 1755-ben april. 19-én [3]). Testvérei Farkas és István-Tiborcz nőtlenül haltak meg.

I. Gábor Szmrecsányi Annától többek közt nemzé V. Ferenczet, ki Szontagh Zsuzsánnától VI. Miklóst, ki fiágon kihalt, VI. Ferenczet és II. Farkast.

II Farkas 1790-ben Szepes vármegye követe volt. Dráskóczi Krasznecz Klárától számos gyermeke maradt, ezek azonban nagyobbára elhaltak, gyermekeikkel együtt, és így fiágon ez ág kihalt.

VI. Ferenczнek Stansith Horváth Annától fiai II. Sándor, II. András és VII. Ferencz, ki ifju korában elhalt.

---

[1]) Sír-írata ugyan ott. 354.

[2]) Wagner, Analecta Scepus. II. 354.

[3]) Ugyan ott III. 141.

II. András szül. 1753-ban. Már 16 éves korában katonai pályára lépvén, résztvett a porosz, török és minden franczia hadjáratban, és mindenütt hősi vitézséget tanusított, a lipcsei ütközetben ezredének élén veszélyes sebet kapott. Már 1803-ban ezredes volt, és cs. kir. kamarás lett, végre táborszernagyságig (Feldzeugmeister) emelkedett. Kilencz nyilt sebe daczára hosszú életet élt. Meghalt 1847-ben Kassán kora 94. évében, mint nőtelen. Testvérének

II. Sándornak — ki Berzéthén lakott, nejétől Okolicsányi Borbálától kilencz gyermeke maradt. Ezek közül Antal, József, Sándor a katonai pályán szolgáltak, és magnélkül haltak el. Imre alezredes volt, ennek fia Gusztáv (vagy Ágoston) cs. kir. kamarás, atyja a most szintén hadi pályán álló Ferenczneк.

András (II. Sándornak fia) Szirmay Adeltól nemzé Andrást a cs. kir. alezredest, továbbá Gyulát és Albertet, kiknek fiaik a táblán láthatók. Ezeknek nővére Valéria Baloghy Mihályné.

I. Zsigmond vonala.

I. Zsigmond (I. Pálnak fia) szül. 1564-ben, Sz.-Dienes napján, iskoláit a külföldi akademiákon többi közt Wittebergában végzé. 1600. Szepes vármegye alispánja volt. Meghalt 1622. nov. 15-én [1]). Nejétől szinyei Merse Erzsébettől fiai III. László, György és II. Zsigmond. Ezek közül György Szepes megye fölkelő nemességének kapitánya, és 1624-ben Szepes megyei alispán, István fiában kihalt. III. László pedig, és II. Zsigmond két mostanáig virágzó ágnak lőnek alapítóivá. Amannak ága a III. táblázaton, a II. Zsigmond ága pedig a IV. táblázaton van fölmutatva.

a) III. László ága.

III. László a Thurzó udvarában hét évet töltött, azután 1649-ben szepesi alispán volt. Hitvese Bajcsy Judit, Bajcsy Péter Árva megyei alispánnak leánya volt, ettől nemzé IV. Lászlót, a ki Vér Máriától nemzé III. Pált, ki miután ifjú korában az erdélyi fejedelem udvarában forgott, és anyja utáni rokonságnál fogva az akkori kormányzó Bánffy György kedvezéseiben is állott, haza térvén 1704—1708-ig Gömör vármegye alispánja volt. Nejétől Várady Annától nemzett fiai közül István korán elhalván, Márk és V. László ismét két al-ágon terjeszték családjaikat

Márknak, ki Gömör vármegyében a felkelő nemességnek kapi-

[1]) Wagner, Analecta Scepus, II. 354. sírköve a markusfalvi templomban.

tánya volt, Dobozy Erzsébettől ismét három fia: József, Pál és Lajos lőn családapává.

Józsefnek, ki kapitány volt, gróf Kún Mariától származott utódai közül, Dánielnek, ki 1834. mart. 15-én kora 39. évében halt meg Berzétén, csak leányai élnek.

IV. Pálnak fiai közül V. Pál e század elején Gömör vármegye perceptora volt, István pedig (ki 1753-ban született), 1783—1793. alispánja, és kilenczszer országgyűlési követe, meghalt 1830-ban. Mint jeles hazafinak arczképét Gömör megye tanácsteremébe függeszté. Ennek ragyóczi Csoma Zsófiától három fiának Zsigmond, Pál és Istvánnak gyermekeit és utódait a táblázat mutatja. Nevezett Zsigmond Gömör vármegye rövid ideig alispánja, meghalt 1837-ben Fia Béla született 1824-ben. Első nejétől Sturman Herminától 1852. szül. fia Manó-Béla; — 2-ik neje Blaskovich Anna. Lakik Pest megyében bényei birtokán.

Istvánnak fia VI. Pál Gömör vármegyének főjegyzője és az ágost. ev. egyház ülnöke volt. Meghalt 1856. jun 22-én kora 59. évében, Berzéthen. Fáy Petronellától született gyermekei Gömörben élnek.

Istvánnak Isák Petronellától gyermekei a táblán láthatók, köztök Géza a Vasa ezredben főhadnagy.

Lajosnak (a Márk fiának) Patay Judittól származott utódai, kik a táblázaton láthatók, laknak szintén Gömör vármegyében.

A másik alágat, mely reform. vallású, III. Pálnak fia V. László nejétől Szepessy Krisztinától származott gyermekei által alapítá. V. Lászlónak fiai közül István a nádor huszároknál kapitány. Gyermeke nem maradt. VI. Lászlónak két utóbbi nejétől, (első neje Darvas Mária magtalan lévén) származott gyermekei közül a Boldizsár gyermekei Borsod megyében laknak.

b) II. Zsigmond ága.

II. Zsigmond (I. Zsigmondnak fia) fiatal korát Homonnán Drugeth János udvarában tölté, utóbb Szepes megyei insurgens kapitány és azon megyének 1650—1665-ig alispánja volt. Nejétől péchújfalusi Péchy Katalintól fia III. Zsigmond, kinek első nejétől lipóczi Keczer Borbálától leánya Éva Berzeviczyné, kitől Róth vonalon gr. Telekiek származnak, második nejétől Szent-Iványi Borbálától Zsigmond, ki magnélkül halt meg, II. János és III. István.

II. Jánosnak Stansith Horváth Zsófiától fia Imre, ennek óvári Pongrácz Klárától fia Farkas és ennek Andaházy Annától József-

István, a gróf Csákiaknak volt jószágigazgatója és szepesi jegyző; ennek Johny Franciskától fia István magnélkül halt el; leánya Görgey Antalné.

III. István Szepes vármegyének 1729—1749-ig alispánja, és négyszer követe; nejétől kapivári Kapy Zsófiától származott utódai kath. vallásuak. Fia Ferencz Xav. népszerű és tehetséges férfiú, egyszerre Szepes és Gömör megyének (ez utóbbinak 1764-től 1770-ig) alispánja; s négyszer Szepesnek országgyűlési követe. Két neje volt, 1. Dessewffy Zsuzsi, 2. Kanitz Borbála. Első nejétől született fia Pál-József, ki Gömör megyének két ízben nemesi fölkelési kapitánya volt, és báró palocsai Horváth Annától két fiában Alajosban és Dienesben kihalt, — és Mihály, második nejétől fiai Ignácz, Ferencz és János.

Mihálynak esztelneki Jancsó Annától fiai Károly alezredes, és Miklós nőtlenül haltak el. Antal Sáros vármegye követe, kinek Dessewffy Annától fia Ágoston, két országgyűlésen Sáros vármegye követe, 1848-ban első alispánja. Lakik Sáros vármegyében. Nejétől szinyei Merse Reginától több gyermeke van.

Ignácznak, kinek neje Zoltán Janka, — magvaszakadt.

Ferencz Xavérnak, ki kerületi táblai ülnök volt, Gerhardt Krisztinától több gyermeke közt Ferencz volt Máriássy ezredbeli kapitány, 1848-ban a szepesi nemzetőrség őrnagya. Gábor 1847-től egri megyei kanonok, és volt kir. táblai főpap. Mihály 1848-ban Szepes vármegye alispánja. Lakik Márkusfalván. Nejétől Jekelfalussy Konstantiától több gyermeke van.

János Görgey Zsuzsánnával több gyermeket nemzett; ezek közűl Ádám előbb Szepes, utóbb (1859.) Abaúj vármegye cs. kir. főnöke, nejétől Raisz Nepomucenától három fia és hat leánya van. Fiai Márk, Mátyás és György, a két előbbi dragonyos főhadnagy (1858.)

Jánosnak másik fia Tiborcz szepesi czimzetes kanonok, 1848-ban a papságot odahagyva, honvéd lett s százados; — Gyula mint honvéd százados esett el Bicskénél. Sándor huszár kapitány 1848-ban. János született 1822-ben Sándornevű gyalog ezeredből mint százados lépett át 1848-ban a honvéd sereghez, augusztusban a tiszántúli mozgó nemzetőrség parancsnokává neveztetett, mint ilyen Arad cernirozásával bizatott meg, innen utóbb Görgei és Dembinszky hadjáratában mint osztály parancsnok vett részt, Buda ostrománál egy volt az elsők közűl, kik a várfalait meghágták. Többször tüntetett vakmerő vi-

tézségeért a forradalmi kormány által ezredessé, 1849-ben Szegeden tábornokká neveztetett, és érdemjellel is földíszítetett. A forradalom után halálra ítéltetett, ez kegyelem útján 18 évi várfogságra változtatván Olmüczben töltött hat évi sulyos fogság után haza eresztetett, a midőn is Dessewffy Arisztid özvegyét Szinyei Szidoniát nőül vévén, Szepesbe megtelepedett.

Testvérének Jeromosnak neje Bobeszt Zsófia.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs vörös udvarában hármas természetes színű domb emelkedik, kétfelől három, három rózsa virít, a közepső dombból pedig egy páncélos, és zárt sisakos vitéz emelkedik ki, jobb kezével feje fölött vízirányosan buzogányt emel; balkezével mellén kettős keresztet tart [1]).

Máriássik család. Csak egy ága a Medzihradszky családnak Árva és Liptó vármegyében. mely ágnak tagjai 1660. év tájától kezdve Máriássik néven lettek ismeretesekké, és 1674—1711-ig az a.-kubini egyház könyvében is e néven írattak be. Jelenleg ez ágnak tagjai Czin-Szent-Kereszten Liptó vármegyében székelnek, és a család igazi nevét veszik használatba. Közülök volt azon Mihály, ki Rákóczy Ferencz alatt 1704-ben Eperjesnél elfogatott, és az Árva megye zászlója alatt kiszabadítatott [2]).

Marich család. (Szolga-egyházi.) Fejér vármegyei adományos nemes család, melyből Marich Tamás arany sarkantyús vitéz cs. kir. kamarás, és udvari tanácsos született 1746-ban, Fejér vármegyének 1780. főszolgabírája, mint első alispán 40 évig hivataloskodott. Meghalt 1831. octob. 14-én kora 86. évében [3]). Nejétől románfalvi Fehérváry Katalintól fia István-Dávid született 1777. dec. 30-án. 1795-ben szintén Fejér megyénél mint tiszteletbeli aljegyző kezdé hivatalos pályáját, és e megyénél mint aljegyző, főszolgabíró, másod alispán, 1813-ban első alispán 1832. évig hivataloskodott, és e közben az 1805. 1825. 1830. és 1832-ki országgyülésen mint Fejér megye követe vett részt; ismert tapasztaltsága és higgadt éles bélátásánál fogva a sárvíz lecsapolásánál ki-

[1]) A család alapitványáról lásd 1825-ki országgyülési jegyzőkönyv III. köt. 1252. lap.

[2]) Szontagh Dániel közl.

[3]) 1809-ben többek közt fiával együtt a nemesi fölkelésre 1000 ftot ajándékozott. L. Hazai tudósítások 1809. I. 24. sz.

rályi bíztosság tagjául és a sárvízi úgy nevezett nádor csatorna társaság központi bizottmányának elnökeül választatott; ugyan csak 1811-ben cs. kir. kamarássá neveztetett. Nem kevesebb érdemet szerzett 1811—1832-ig mint Székes Fejérvár sz kir. városánál működött kir. biztos. 1836-ban Liptó vármegyének főispáni helyettesévé neveztetvén, e méltóságtól saját kérelme folytán fölmentetett; de a következő 1837. évben mart. 31-én Torna, 1841. sept. 16-án Győr, 1845-ben pedig Veszprém vármegye főispánságával tiszteltetett meg, és ez utóbbi alkalommal egyszersmind cs. k. val. belső titkos tanácsossá neveztetett. A Veszprém megyei főispánságot köz tisztelet mellett viselte 1848-ig. A legujabb időkben az alkotmány vissza állítása hajnalán 1860. apr. végén ismét Veszprém megye főispánjává neveztetett ki, azonban előre haladt kora miatt saját kérelme folytán e méltóságtól a Felség által fölmentetvén, 1860. évi nov. 26-án a Szent-István király rend közép keresztjével díszítetett föl; jelenleg Fejér megyei birtokán él. Nejétől topolyai és krajovai báró Kray Franciskától egyetlen fiusított leánya Mária csillag keresztes hölgy, m. szögyényi Szögyény-Marich László alkanczellár hitvese.

A család czímere — mint itt a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában repülésre készülő madár, csőrében galyat (vagy írótollat) tartva.

E család tagja volt Marich János is, szül. Budán 1764-ben maj. 20-án; papi pályára lépvén, sz.-fehérvári kanonok utóbb ott nagy prépost, scutari czímz. püspök és a hétszemélyes tábla ülnöke lett. Meghalt Pesten 1837. febr. 21. kora 72. évében.

Valószínűleg szintén e család egyik ágazatából származott Marich Lajos kir. tanácsos és a zágrábi iskola főigazgatója, kinek nejétől Jellachich Borbálától született leánya Amália Pászthory Károlyné.

Marich néven találunk még Trencsín vármegyében is a mult században nemes családra, nevezetesen Maricznak írva az 1721-ki nemesi összeírásban előfordúl András és István. Talán ezekből származott Marich Ágoston Nógrád megyei n.-oroszi kath. lelkész, és ennek testvérei is.

Marikovszky család. Gömör vármegye czímerleveles nemes családa.

Czímere a paizs kék udvarában hármas hegy fölött fészkén ülő és fiait mellevérével tápláló pellikán, fölötte jobbról arany nap, balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján daru áll, egyik felemelt lábával kavicsot tartva, nyaka nyillal van átlőve. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

E család 1686-ban Trencsín megyében Csuklászon lakott, mint azon megyei nemesi összeírás mutatja. Gömör megyében ismeretes volt főleg Marikovszky Márton orvos, ki 1730-ban született Rozsnyón, előbb Szatmár megyei Nagy-Károlyban, utobb 1771-tól Pesten telepedett meg. Több orvosi munkát írt [1]).

Rozsnyón lakott Marikovszky Jónas is, kinek Schlosser Racheltól fia György, szintén az orvosi pályára adta magát, és 1797-ben Bécsben nyert orvostudori oklevelet [2]). Több tudományos értekezései között a „Mentő-himlő terjesztéséről" is adott ki egy értekezést. Ennek valószínűleg fia Gusztáv 1839-ben Gömör megye másod főorvosa.

Ismeretes még e családból Gábor Gömör megyének hosszabb ideig (1832. 1843-ban) levéltárnoka.

Marillay család. (F.-szilvási.) Hunyad vármegye nemes családa, mely több családdal együtt F.-Szilvásra nyert adománynyal nemesítetett meg.

A mult századtól kezdve következő leszármazást [3]) mutatnak:

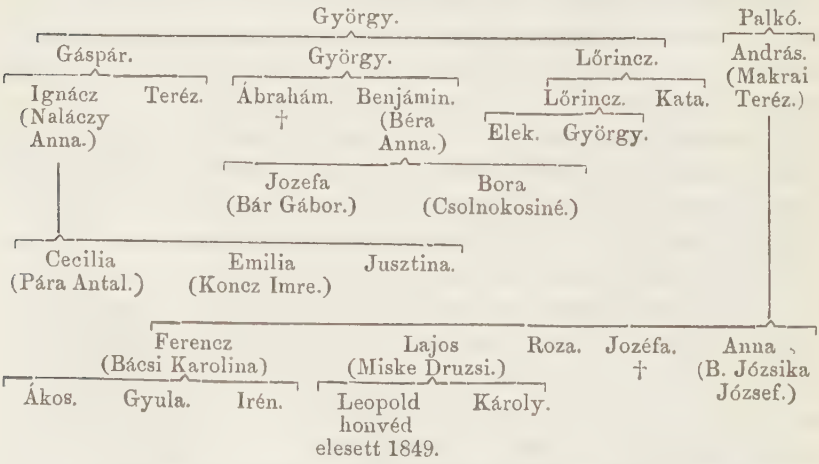

A családfán állók közül Ignácz vasbányai hivatalnok. Benjámin törvényszéki ülnök. Ferencz szolgabíró Hunyad vármegyében 1848-ban. Lajos Felső-Fejér megyében törvényszéki ülnök.

E család valamelyik ágazatából még egy Ignácz, ki jelenleg

---

[1]) Horányi Memoria Hung. II. Veszprémi Biogr. Medic.

[2]) Bartholomaeides Not. C. Gömör p. 411.

[3]) Török Ant. közlése szerint.

(1860-ban) is bánya hivatalnok Zalathnán. Balás nyiresfalvi birtokos Hunyad vármegyében.

Marin család. (Karánsebesi.) Karánsebesi Marin Péter, és atyafiai Marin Péter, István és Pál 1668-ban I. Leopold királytól nyertek czímeres nemes levelet [1]).

Marjay család. Doboka vármegyében 1702-ben m.-derzsei birtokos volt, és a só jövedelemben részesült [2]).

Márk család. (Egerpataki.) Közülök Ferencz erdélyi kir. kincstári hivatalnok 1848-ban; fia Ferencz ugyan ott gyakornok, 1860-ban pénzügyi hiv. biztos. János adó hivat. ellenőr, ki öcsével Adolffal 1849-ben honvéd.

Márk család. (Sepsi-Sz.-györgyi.) Közülök László Kolos megyei számvevő biztos 1848-ban; Áron Sepsi-Sz.-Györgyön városi hivatalnok 1845-ben.

Markházy család. (Felső-büki †.) Komárom vármegye kihalt családa. 1584-ben egyrészről felső-büki Markházy János, Imre, György mint kir. adományosok és fölperesek, más részről pedig Sólyom Bertalan hitvese Borbála Apponyi Mátyásnak Virthy Annától származott leánya peralkut tesznek és felét Kurta-Keszi helységnek a nevezett asszonynál hagyják [3]).

1616-ban Markházy Márton Komárom megyei Path helységbeli egész nemes udvartelket zálog czimen szerez Pathy Miklóstól [4]).

Nógrád megyében van Markháza nevű helység, melyet hajdan szintén Markházy nevű család bírt [5]). azonban egy volt-e ez a Komárom vármegyeivel? el nem határozhatjuk.

Úgy látszik — ezen utóbbiból származott azon híres Markházy Pál, a ki Hajnácskő várát elárulván a töröknek [6]), Erdélybe szökött, hol Báthori Kristóf udvarában ügyessége miatt kedvességbe jött, és nőül vévén Mojzin havasalföldi vajda leányát Saphirát, Niszovszky Szaniszló, Isabella királyné és János Zsigmond tanácsosa leányát, mely által vagyonra és még több tekintélyre tett szert. Utóbb azonban Törökországba szökött, és a fejedelemség elnyeréséért mesterkedett [7]).

[1]) Ung vármegye levéltárába tétetett 1792-ben az eredeti czímeres levél.
[2]) Hodor Doboka várm. 175.
[3]) Fényes E. Komárom várm. 126.
[4]) Ugyan ott 132.
[5]) Bel M. Notitia nova Hung. III. 121.
[6]) Wolph Betlen II. 440.
[7]) Arpádia; honi történetek zsebkönyve I. év. 301. 318. V. ö. Kemény Not Cap. Albens II. 95. 98.

Neje Zafira 1580-ban halt meg és Hunyad megyében F.-Szilváson temettetett el, hol sír-kövének fölírata még 1833-ban olvasható volt, és tán most is az [1]).

Marklovszky család. Trencsín vármegyében az 1690-ki nemesi összeírás mint dubniczai lakosokat említi [2]).

Markó család. Szintén Trencsín vármegyei czímerleveles nemes család. Közűlök 1650-ben Markó András azon vármegye esküdtje volt. 1652-ben Markó Simon ugyan azon vármegyétől nemesi bizonyítványt vett ki. 1686-ban sőt, még 1754-ben is Trencsín megyében Puchó mvárosban laktak a család tagjai; a későbbi összeírásokban azonban már e megyében nevére nem akadhatni [3]).

E század közepén Nógrád megyében találunk Markó nevű családot.

Markó család. (Kis-bajorai.) Közűlök Sámuel 1837-ben, Elek 1845. körül Erdélyben Torda városi hivatalnokok.

Ezen kivűl olasztelki predicatummal találjuk Markó Pált 1635-mint Bardócz szék követét [4]), és íly nevü család birtokos Olasztelken Benkő szerint [5]).

Markocsány család. Marmaros és Ugocsa vármegye nemes családja. Ez utóbbi megyében Markocsány Imre e század elején birtokos Szőlős-Vég-Ardón, és Csepén [6]).

Szatmár vármegyében e század elején Vetésen birtokos Markocsán Péter [7]).

Hunyad megyében szintén a birtokos nemes családok sorákan áll ily nevű család, és a legutóbbi időkben e családnak tagjai közé számítandók Sándor, Demeter, Péter, Lajos, Zsigmond, Borbála, Elek, Benedek és Ákos.

Markolt család. Heves vármegye nemes családai sorában olvassuk nevét Fényes E. Geographiájában.

Markos család. Pest, Szabolcs vármegye nemesei sorában említetik. Az előbbi megyében élt Markos Antal tbíró, meghalt 1836. jun. 18-án, kora 60. évében.

Szabolcsban bedői Markos György főügyész, és pénztárnok, utóbb Debreczenben tanácsos. Mh. 1832. dec. 23. Gyermekei maradtak.

---

[1]) Az Arpadiában id. h. a sír-írat közölve van.
[2]) és [3]) Szontagh Dán. közl.
[4]) Kállay Székely nemzet. 265.
[5]) Transylvania specialis. 163.
[6]) Szirmay C. Ugocsa 77. 137.
[7]) Szirmay Szatmár várm. II. 135.

Szabolcs megyében Szakojban született bedői Markos Mihály h. ügyvéd és táblabíró 1783. oct. 3-án.

Markos család. (Szent-iványi.) Székelyföldi család, melyből Mihály 1505-ben Szék bíró volt Udvarhely-Székben [1]).

M. Dániel külföldön tanult 11 évig. 1668-ban kolosvári iskola igazgató, 1672-ben unitarius püspöki helyettes, 1684-ben val. püspök. Hittani munkái kéziratban maradtak. Fia Péters leánya Erzsébet Toroczkai Lászlóné [2]).

Markos nevű nemes család, mely gelenczei előnévvel él, Zemplín vármegye nemes családai között is található [3]).

Szintén Márkos nevű nemes család Bács vármegyében Baján is lakozik.

Markos család. (Ramocsai.) Ramocsai Markos Péter 1578-ban kapott czímeres nemes levelet. Czímere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon álló, vörös ruhás, fekete süveges és csizmás férfiú, balfelé fordulva, jobb kezével a szélső halmon álló kereket fogja, bal kezével bárdot tart. A paizs fölötti sisak zöld koszorújából az előbb leírthoz hasonló férfiú emelkedik ki, két kezét kétfelé szétterjesztve. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4]).

Markovcsich család. Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló, és egyik fölemelt lábával kövecset tartó daru; a paizs két felső oldala három szögletes két arany udvart mutat, melyekben egy egy piros rózsafej látható. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között arany oroszlán emelkedik ki, vörös keresztet tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [5]).

Markovich család. Alapítója Markovich Miklós, a ki és általa gyermekei István, János, György, Anna, Krisztina, Margit és Katalin Prágában 1601. aug. 24-én kelt czímeres nemes levélben Rudolf király által nemesítettek meg. Czímeres nemes levelük 1603-ban Trencsín vármegyében hirdettetett ki [6]).

Czímerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó grif, első jobb lábában kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan grif emelkedik ki.

Úgy látszik e család egyik ágának töredék nemzékrende a következő:

[1]) Kállay Székely nemz. 265.
[2]) Székely Sándor Unitaria vallás tört.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[4]) Adami Scuta gentil. tom. VII. és Collect Herald..
[5]) Ugyan ott.
[6]) Az eredeti armalis Nógrád megye levéltárában őriztetik.

Markovits János
(Mesko Mária.)

Sándor 1750. körül (kanisai Borbély Judit.)	Ilona (Mikulaj Péter.)

Judit (Somogyi Ferencz.)	Krisztina (Benicz-Nagy Sándor.)

Markovich család. A nemességet Markovich Mátyás szerzé 1741-ben M. Teréz királyasszony által kiadott czímeres nemes levélben [1]).

Czímere következő, a paizs jobbról balra rézsutosan húzott vonal által vörös és kék udvarra oszlik, a paizs alyján zöld téren az előtérben oroszlán ágaskodik, első lábaival három ezüst búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából hasonlóan arany oroszlán emelkedik ki, három ezüst kalászt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Markovich család. (Cserneki.) Horvátországi nemes család. Közűlök András 1833-ban kir. udvari tanácsos, horvátországi albán, született Pécsen 1766. oct. 10-én.

Ugyan e családból volt Gergely, kinek leánya Jozefa Ossegovich Istvánné.

Markovics család. Eredetileg Boszniából származik [2]), honnan a XVII. század vég éveiben a törökök üldözéseitől menekülendő, Magyarországba költözködött, és egyik ága Pesten telepedvén le, az idők viszontagságainál fogva nemesi jogai gyakorlatából kiesvén, azokba ismét II. Leopold király által részesítetett, miután nevezett király által Markovics Mátyás Antal 1791-ben érdemei elismeréseül és jutalmául magyar nemességre emeltetett; miért nevezett M. Mátyás Antal e család alapítójául tekinthető.

M. Mátyás Antal született Pesten 1751. sept. 4-én. Bölcseleti tanulmányainak Pesten a kegyes-rendieknél történt befejezése után, a bécsi egyetemnél a jogtudományokat hallgatta, 1774-ben a nagy-szombati egyetemnél a törvény-tudományi kar segédjévé, 1776-ban jogtudorrá lett, és még ugyan azon évben az ujonnan felállított győri akademiához a természet és magyar közjog ny. rend. tanárává neveztetett; 1780-ban az akkoriban Budán lévő magyar egyetemhez az egyházi jog rendes tanárának hívatott meg, itt kitűnő sikerrel működvén, nyolczszor dékánná, kétszer az egyetem rec-

[1]) Collect. Herald. nro. 281.
[2]) Családi közlés szerint.

torává választatott; és II. Leopold királytól — mint érintők — 1791. magyar nemességet, — I. Ferencz királytól pedig 1802-ben kir. tanácsosi rangot nyert. 1806-ban a magyar kir. helytartó tanács tanulmányi bizottságának eléadó ülnökévé és a m kir. egyetemi nyomda igazgatójává lőn; ez utóbbi hivatalt 1830-ig, az előbbit 1832. julius 23-án bekövetkezett haláláig vlselte. Honi jogirodalmunkat következő munkákkal gyarapította: „1. Dissertatio inaug. de fontibus juris hungarici. Tyrnaviae 1776.—2. Principia Juris Ecclesiastici Regni Hungariae. Budae 1786. [1]). Fiai: 1. János, 2. Károly, 3. Ferencz, 4. József, leányai 5. Antonia Hajnik Pál, egyetemi jogtanár özvegye mh. 1843. 6. Anna Schuster János egyetemi tanár hitvese mh. 1815-ben 7. Mária Kalmár Józsefné mh. 1844. és 8. Terézia Pauler Antal cs. kir. hadi titkár és iroda igazgató özvegye, anyja Pauler Tivadar pesti egyetemi jogtanárnak.

János szül. 1785. a pesti egyetemnél 1802. bölcselet tudorrá, jogtanulmányai befejezése után ügyvéddé és gróf Wenkheim Ferencz jogügyi igazgatójává lett. — 1814. a dunántúli kerületi tábla számfölötti ülnöke, 1815. jegyzővé, 1825. rendes ülnökévé, 1829. a királyi tábla bírájává neveztetett. — 1830. az egyetemi törvénykar elnökségével és igazgatóságával bízatott meg, 1833-ban királyi tanácsosi czímet nyert. Meghalt 1834. oct. 4. Munkái ezek: 1. Epitome Institutionum Juris privati Hung. Budae 1819." Második kiadás 1822. — 2. Adumbratio Historiae juris Priv. Hungarici — Budae 1836." az ország minden tanintézeteiben tanítási vezérfonalúl tű-

[1]) L. Életrajzát Merkur von Kovachich I. 773—774. l. Öst. National Encyclopädie VI. köt. 550 - 551. l. és Status praesens Reg. Civ. Univ. Hung. Budae 1830. 12—13. l.

zetett ki [1]) Nejétől Sághy Jozefától egyetlen fia László (szül. 1818.) Esztergam megyénél mint tiszt. aljegyző kezdett hivataloskodni, utóbb a magyar kir. udv. kanczellaria tiszt. fogalmazója, majd az államtanács hivatal tisztje volt; 1848-ban a magyar kir. külügyi, majd kultus ministerium titkárává, később tanácsossá lett. — 1851-ben sopronyi kerületi utóbb helytartósági tanácsossá neveztetett, 1854-ben nyugalomba lépett, 1860-ban kir. tanácsosi ranggal az udv. kir. kanczellaria titkárává lett.

Károly szül. 1790-ben; Esztergam megyei áldozár, hittudor, középponti papnövelde tanulmányi felügyelője, nagy-szombati hittanár és utóbb kéméndi plébános. Meghalt 1829.

Ferencz szül. 1793-ban; a nemes felkelő seregbe lépett 1809. utólb a nyolczadik huszár ezrednél szolgált és mint őrnagy nyugalmaztatván, 1846-ban halt meg.

József szül. 1804. a magyar kir. helytartó tanácsnál szolgált és annak 1834. fogalmazója, 1843. titkárává neveztetett, 1848. a magyar kir. hadügy ministerium tanácsosa, utóbb a közalapitványi bizottmány eléadója, majd az országos pénzügy igazgatóság tanácsosa lett, 1853-ban nyugalmaztatását nyerte.

Mátyás-Antalnak testvére volt József, ki Bács vármegyébe Szabadkára szakadt. Ennek két fia maradt: Pál és Mátyás, kik érdemeik tekintetéből 1795-ben II. Leopold király által szintén nemességet, és a Mátyás-Antal ágával közös czímert nyertek. Nevezettekből

Pál (szül. 1758.) jogtudor; tanár 1784—1811. a zágrábi kir. akademiánál, e közben 1797-ben a horvát- tótországi nemes felkelő sereg hadbírája; 1811—1829. a pesti egyetemnél a természet és magyar közjog nyilv. rend. tanára; 1824/5-ben az egyetem rectora, 1829-ben kir. tanácsosi czímmel nyugalomba lépett, és 1832. nov. 22-én meghalt. Gyermekei nem maradtak. Testvére

Mátyás Szabadka sz. kir. város főügyésze, majd tanácsosa, és országgyűlési követe volt. Meghalt 1826-ban. Három fia maradt: 1. János, 2. Dániel, 3. László és két leánya 4. Teréz báró Scotti Lőrincz cs. k. őrnagy neje, mh. 1856. és 5. Paulina Spelletich Bódog 1848-ban szabadkai orsz. gyűl. képviselő neje.

János (Mátyásnak fia) cs. kir. huszár ezrednél szolgált; gyermekei Árpád tanuló, és Julia Beke Gyuláné.

Dániel (Mátyásnak fia) a 3. cs. kir. huszár ezrednél hadnagy,

---

[1]) Életrajza Öst. national Encycl. VI. 550.

utóbb 1848-ban a Bocskai huszároknál kapitány. Leánya Flóra, Vojnits Nándorné.

László (Mátyásnak fia) előbb Bács megyének esküdtje, jelenleg Szabadka város község-tanácsnoka.

Ezen családból származott Markovics Antal (szül. 1790.) előbb vaskúti plébános, utóbb bácsi prépost, kalocsai kanonok, ki jótékonysága és alapítványai által országos nevet vívott ki magának; és 1858. aug. 5-én meggyilkoltatott.

A család közös címere — mint följebb a metszvény ábrázolja — négy részre osztott paizs, az 1. és 4. osztály zöld udvarában arany koronán daru áll, egyik fölemelt lábával kövecset tartva; a 2. és 3-ik osztály zöld udvarában jobbról balra rézsutosan vonuló három kék szelemen látszik. A paizs fölötti sisak koronáján a leírthoz hasonló daru áll, két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig ezüst, félig zöld, a másik ellenben félig kék, félig ezüst. Foszladék jobbról ezüst-zöld, balról ezüst-kék [1]).

A család nemzékrendi kimutatása következő:

Markovics N.

- János Mátyás sz. 1751. † 1832. jogtanár s kir. tanácsos 1791. nemes.
  - János sz. 1785. † 1834. kir. tábl. üln. és kir. tanácsos. (Sághy Jozéfa.)
    - László sz. 1818. kir. tanácsos és kanczell. titkár.
  - Károly sz. 1790. † 1829. plébános.
  - Ferencz sz. 1793. † 1846. őrnagy.
  - József sz. 1804. pénzügyi tanácsos.
  - Antonia † 1843. (Hajnik Pál jogtanár.)
  - Anna † 1815. (Schuster János egyetemi tanár.)
  - Mária † 1844. (Kalmár József.)
  - Terézia (Pauler Antal cs. k. hadi titkár.)
- Pál sz. 1758. † 1832. egyetemi jogtanár s kir. tanácsos. †
  - János volt katona.
    - Árpád.
    - Julia (Beke Gyula.)
  - Dániel volt kapitány.
    - Flóra Vojnits Nándor.)
  - László Szabadkán városi tanácsos.
  - Teréz (b. Scotti Lőrincz őrnagy.)
- József Szabadkán lak.
  - Mátyás szabadkai főügyész † 1826.
  - Paulina (Spelletich Bódog.)

Markovics család. Markovics György 1790-ben nyert czímeres nemes levelet. — Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

4. osztály ismét vízirányosan fölül kék, alól vörös udvart mutat, az előtérben grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a 2. és 3-ik osztály zöld udvarának közepén vízirányosan fehér szelemen van, s abban galamb repül. A paizs fölötti sisak koronájából vérrel befecskendezett fehér forgó nyúlik ki Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst vörös [1]).

Markovics család. Markovics Miklós 1796-ban grófságot nyert s ekkor ilyen czímert: a paizs arany udvarában egy vár áll, két szögletén két bástya toronynyal, melyeken szemközt két természetes színű oroszlán ágaskodik, egy balra néző, szétterjesztett szárnyú fekete sast tartva első lábaikkal; a vár fölött vörös kereszt van. A paizsot grófi korona fedi, s azon három koronás sisak áll, a középsőn a leírt fekete sas; a két szélsőbül két oroszlán emelkedik ki. Foszladék középről arany fekete, két oldalról ezüst vörös. A paizsot jobbról egyfejű sas, balról medve tartja [2]).

Markovits Miklós grófnak magyar honfiúsítását az 1820 ki országgyűlés a 34. törv. czikben fogadta el.

Markovits család. Markovits Arzén és Axentius 1791-ben II. Leopold király által nemesítettek meg [3]).

Czímerük következő, a paizs először vízirányosan kétfelé oszlik, a felső függőlegesen ismét kétfelé oszlik, a jobb oldali vörös udvarban befelé fordúlva arany oroszlán ágaskodik, a bal oldali kék udvarban fehér egyszarvú látható. Az alsó arany udvarban zöld téren hegyre épült vár, és abban vörös fedelű kastélyok és tornyok látszanak. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Markovits család. (Zsénai.) Markovits József 1803-ban Krassó vármegyében Zséna helység egy részét nyerte királyi adományban, és ugyan akkor megnemesítetett.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik osztály vörös udvarában fehér hármas sziklán fehér grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardott tartva; a 2. és 3. osztály kék udvarában öt arany csillag ragyog, négy a négy szögletben, ötödik az udvar közepén. A paizs fölötti sisak koronájából a leírt fehér grif, emelkedik ki, kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [4]).

---

[1]) Adami Scuti gentil. tom. VII.

[2]) Ugyan ott.

[3]) Ugyanott.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

Az adományszerző M. József kincstári praefectus volt Aradon, első neje Frummer Rozália, kitől fia József előbb Krassó megyei alispán utóbb kir. táblai ülnök, legutóbb a legfelsőbb törvényszék ülnöke. Gyermekei vannak. A szerző Józsefnek második nejétől gyermekei: Zseney Mór cs. kir. megyei törvényszéki ülnök Becskereken, Mária Bittó Ferenczné, Nina Sánka Lajosné (meghalt), Paulina Jakabffy Gergelyné.

II. József bir Zsenán, Kricsován és Priszákon Krassó vármegyében. — A leágazás ez:

József 1803.
kincstári prefectus
(1. Frummer Róza.
2 N. N.)

1-től Markovics József 1860. legfőbb törv. ülnök (Török Clementina.)	2-tól Zseney Mór cs. kir. törv. sz. ülnök 1859.	Mária (Bittó Ferencz.)	Nina (Sanka Lajos.)	Paulina (Jababffy Gergely.)
Gyula. Ödön cs. k. hadnagy.				

Csanád vármegyében szintén van Markovics nevű család, melyből M. Sándor 1848-ban Csanád vármegye első alispánja volt.

Markoviczky család. Trencsin vármegyében az 1686-ki nemesi összeírás szerint Beszkón székelt. Később azon megyében nyoma elő nem fordúl [1]).

Címere a paizs vörös udvarában arany koronából kinövő arany szarvas, szügyén nyillal átlőve, hasonló szarvas emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék mind két oldalról arany-vörös [2]).

Markoviczky József Nógrád vármegyében 1764. april. 9-én hírdetteté ki nemességét.

Markoviczky Pál 1770-ben a m. kir. udv. kanczelláriánál írnok s hites jegyző.

Markus család. (Előri.) Vas-, Veszprém megye nemes családa, közűlök József 1809-ben kir. táblai ülnök lett.

Ignácz 1825-ben a m. kir. udv. kanczellariánál referendarius tanácsos és titkár, és Sz.-István rend vitéze, él még 1844-ben is.

Lajos 1843-ban Veszprém megyében aljegyző.

Valószínűleg ez azon Markus nevű család, melyből Markus György 1655. junius 12-én III. Ferdinand magyar királytól Nagy-Mán helységben egy curiára adományt nyert.

1750-ben dec. 22-én Pozsonban Markus Jánosnak nemességé-

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Scuta gentil. tomo. VII.

ről erdődi gróf Pálffy János bizonyítványt ád, mely 1751. febr. 8-án Veszprém vármegyében kihírdettetett. — Családfájuk következő:

Péter
ség szerző.
György
1655.
Mihály.
János István.
1750.
István. Imre. János. Mihály.
György. István. Ferencz. János. János.

Márkus család. (Thomori.) Márkus Pál agilis, és általa neje Kovách Margit, és fiaik Mihály, János, Bálint és István 1610. aug. 20-án Bécsben kelt címeres nemes levelet nyert, mely 1641. jun. 7-én Szabolcs megyében Petneházán kihírdettetett.

E családból Márkus István felső-őrsi reform. lelkész 1743. aug. 27-én Borsod vármegyétől Miskolczon nyert nemesi bizonyítványt.

A család címere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon ágaskodó, kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; ugyan ehez hasonló oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Márkus család. Gömör vármegyei czímerleveles nemes család. Alapítá Márkus Mátyás, a ki Bécsben 1609. apr. 4-én kelt czímeres nemes levélben II. Mátyás király által emeltetett nemességre, és egyszersmind általa atyja Márkus Mihály, és ennek testvérei Bálint, és Benedek, továbbá Mátyásnak fiai Mátyás és Dávid [1]).

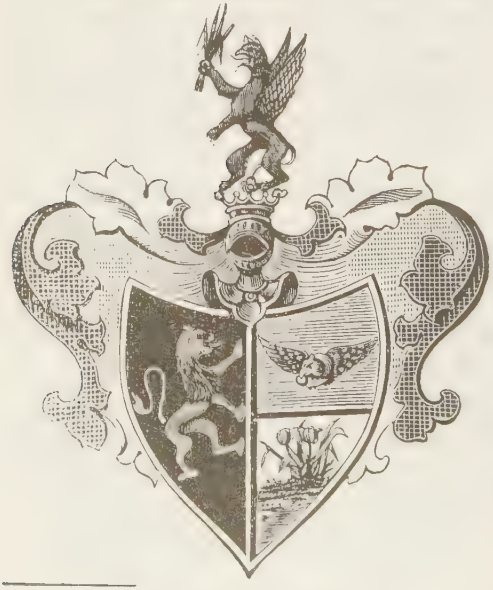

A család címere, mint itt a metszvény mutatja, függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali fekete udvarban

[1]) Családi iratok közlése szerint.

oroszlán ágaskodik, a baloldali osztály vízirányosan két részre oszlik, a felső kék udvarban repülő sas csőrében gyürűt tart; az alsó fehér udvarban zöld dombon fehér liliomok virágzanak. A paizs fölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, első jobb lábával pálma ágat tartva. Foszladék mindkét oldalról arany-kék és fekete.

A címeres levél Gömör vármegye közgyűlésen 1609. feria 4-ta proxima post festum corporis Christi Pelsöczön tartott közgyűlésen hírdettetett ki [1]).

A családfa így kezdődik:

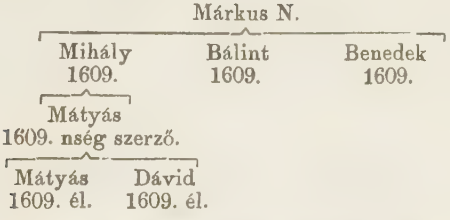

Itt hiányozván az összeköttetés, csak azt tudjuk, hogy a családnak egyik tagja János 1703-ban Gömör megyében Jolsván lakozó, mutatá be a megye előtt nemességét [2]).

Ennek ágazata mostanáig következő:

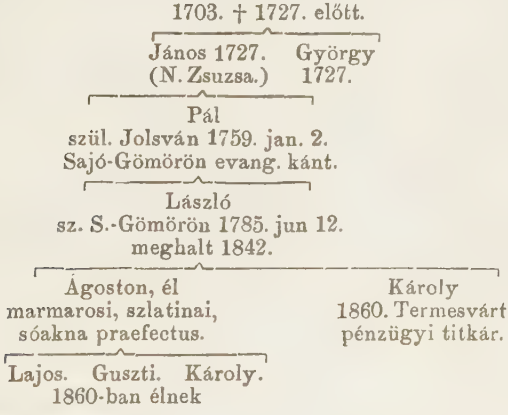

Vallásuk ágost. evang.

Markus család. Nógrád megyei címerleveles nemes család, melyből Markus István s általa neje Stanno Ilona, fiok Balás, leá-

[1]) Protocol. C. Gömör. anni 1609. folio 17.

[2]) Ugyan ott anni 1703. Folio 61.

nyaik Erzse, Dorottya, Ilona és Anna, továbbá a szerző Istvánnak testvérei János és András és ez utóbbinak hitvese Szekeres Dorottya, és ettől való gyermekei János, Katalin és Dorottya és mind ezeknek utódaik I. Leopold király által 1667. sept. 10-én kelt címeres nemes levélben nemességre emeltettek; és címeres nemes levelük Nógrád vármegyének 1668. feria 2-da prox. post dominicam Septuagesimam Füleken tartott közgyűlésen hirdettetett ki.

Címere a paizs kék mezejében zöld téren álló, vörös ruhás magyar vitéz, sárga czizmában, fején prémes föveggel, jobb kezében zöld galyat tartva. Ugyan ehez hasonló vitéz emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Egyik ág leszármazása következő:

N.

András Nógrádban Tamásiban lakott.	György 1772. nsi bizonyítót kapott Nógrádtól s Szabolcsba költözött.
Andás Kálnón lakott.	
Mihály Nógrádtól 1823-ban ns bizonyítót kap, és Nyiregyházára költözött.	

1755-ben Nógrád megyében a nemesi lajstrom szerint e Markus családból öt tag élt, id. és ifj. István és id. és ifj. János és középső István Penczen.

A táblán látható György 1773. jun. 1-én vett ki Nógrád megyétől nemességi bizonyítványt [1]) és azt azon évben Szabolcs megyében lakása helyén kihirdetteté.

Mihály szintén Szabolcs vármegyébe költözött Nyiregyházára és Nógrád megyétől 1823-ban vett ki nemesi bizonyítványt [2]).

Ugyan e családnak egy másik ága a közszerzőtől Markus Andrástól kezdve következőleg vette származását:

András 1667.
(Szekeres Dora.)

András.

János
Kukla nevezetű
1769. Nógrádtól nsi bizony.

János.	Ferencz.		Mihály.		Pál.
István.	Pál	Mihály 1837.	János	id. Ferencz	ifj. István
István. 1837.	Szécsényben	Ferencz 1837.	1837.	1837.	1837.

[1]) Megyei Jegyzőkönyv pag. 517.
[2]) Megyei jegyzőkönyv 534. szám alatt.

A végső nemzedék, kiket az 1837-ik év jelel, ezen említett évben január 21. Nógrád vármegyétől nyertek nemesi bizonyítványt [1]).

Márkus nevű család van Zemplín vármegye czímerleveles nemesei sorában is [2]).

Markus család. (Várdádfalvi.) Közülök Ferencz Erdélyben marosszéki ülnök 1815. körül.

Márkus család. (Csík-somlyói.) Ebből Mihály 179$^{0}/_{1}$. és 1792-ben az erdélyi országgyűléseken királyi hívatalos volt.

Markuss család. A czímeres nemes levelet Markuss János 1690. julius 23-án nyerte I. Leopold királytól, és azt 1691-ben Bars vármegyében kihírdetteté. Utódai közül hihetőleg Bihar megyében is laknak. Az eredeti nemes levél Bihar vármegye levéltárában őriztetik [3]).

Markuss család. Trencsín vármegyében az 1686-ki nemesi összeírás szerint Csuklaszon, 1690-ki lajstrom szerint pedig Beczkón székelt Markuss nevű nevű nemes család [4]).

Márkus család. (Kerékszállási.) E családból ismeretes Péter, ki Garai Lőrincz leányát vévén nőül, Slavoniába ment lakni, és buzgó híve volt János királynak I. Ferdinand ellenében. 1529-ben Zágráb város Gorni nevű részét akará elfoglalni, mi nem sikerűlvén Szent-Erzsébet várát, a Móré László birtokát dúlta föl. E család kihalt.

Márky család. (Márki. †) Mint e munka II. kötetének 267. lapján a Buthkai család, továbbá a Chatáry családnál és e kötet 278. lapján a Málczay családnál érintetett, a Márky család a nevezett családokkal egy közös törzsből eredt, és azokkal közös czímerrel s közös javakkal bírt; és a többi családágak közül Istvánnak fia András által vált ki, kinek fia Jakab a neki jutott Zemplín megyei Márk helységről Márky-nak neveztetett utódaival együtt.

Nevezett Andrástól — ki e kötet 278. lapjain is látható kihalásaig következőleg származott [5]) a család.

---

[1]) Ugyan ott 1837. évi 865. szám alatt.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[3]) Szontagh Dániel közlése.
[4]) Szontagh Dán. közlése.
[5]) Wagner Tab. geneal. tab. 27.

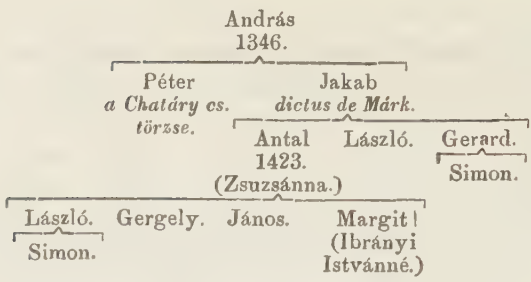

A család a XV. században kihalt [1]).

Zemplín vármegyében azonban e század elején a czímerleveles nemes családok sorában találunk Márky családot [2]). Valamint Szabolcs vármegyében is él ily nevű nemes család.

Komárom megyében pedig Márky János és Mária 1695-ben Udvard városában fekvő nemesi udvartelköket Molnár Györgynek zálogosíták el [3]).

Marmel-Megyessy család. Ugocsa vármegyében e század elején birtokos Fertő-Almáson [4]).

Marnavich család. Eredetileg bosnyákországi család. Ismeretes közülök Marnavich Tomko György, svoniki gróf, ráczországi Starosta. Marnavich János boszniai püspök volt 1630-ban és írt e családról [5]). A család leszármazását közli Kaprinai [6]).

Marocsay család. (Kihalt.) Nevét valószínűleg a slavoniai Marocsa helységről vevé, Marocsay Ferencz 1505-ben személynöki itélőmester volt [7]).

Maróczy család. Maróczy Pál 1625. nov. 15-én Sopronban kelt czímeres nemes levél által II. Ferdinand király által nemesítetett meg, és nemes levele Győr vármegyének 1627-ben Laetare vasárnap utáni szombatján hírdettetett ki [8]).

Maróczy Kristóf 1816-ban főjegyző a tiszai kor. kerületben; — tán e család ivadéka volt.

---

[1]) Wagner Coll. geneal. hist. dec. II. 11. — Szirmay, C. Zemplin. not. top. 73. 74. 101. 371. — Szirmay, Szatmár várm. II. 93. 94.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

[3]) Fényes E. Komárom várm. 131.

[4]) Szirmay C. Ugocsa. p. 175.

[5]) Lehoczky Stemmat. II. 236. A Törvénykönyvben Marovich-nak van írva.

[6]) Kaprinai Dipl. II. 531. 559. 565. és a családfa az 570. lapon.

[7]) Jászai Pál, A M. Nemz. napjai a mohácsi vész után 157. lapon.

[8]) Veszprém vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

Marokin család. Marokin idősb János 1713-ban Brozinovich Mátyással együtt nyert czímeres nemes levelet III. Károly királytól [1]).

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon nyíló fehér liliom, melyet két oldalról két kettősfarkú, ágaskodó oroszlán fog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén hasonló két oroszlán áll, vörös fehér zászlót tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Marosi család. (Zilahi.) Közülök Sándor Hunyad megyei törvényszéki ülnök 1837. körül. Megöletett az oláhok által 1848-ban.

Tán szintén e család tagjai Károly, ki Kolos megyében nyiresi birtokos és, M. Józsefné Pálfi Julianna veresegyházi birtokosné.

Szabolcs vármegyében szintén lakozik Marosi nevű nemes család Fényes E. Geographiája szerint.

Maróthi család. (Kihalt.) A Guthkeled nemből származik. 1319-ben élt Maróthi István ispánnak fia Mihály mester, ki III. András királytól Albert osztrák ás stajer herczeg elleni hadban mutatott vitézségeért adományt nyert [2]). Mihálynak utóda (tán unokája) János és Dénes Zsigmond király alatt éltek. Az utóbbi Nikápolynál esett el 1396-ban; János pedig, ki a nikápolyi csatából szerencsésen megmenekűlt, Zsigmond királynak hűséges embere volt, föleg a Horvát János pártja ellenében; és több csatában hadi vezére volt, rendszerint győzelemmel járt, sokszoros érdemeiért Valkó, Szerem, Bács, Bodrog, és Pest megyében fekvő javakkal adományoztatott 1404-ben, 1427-ben pedig Kőrös megyében Velike várását kapta adományban [3]). Már 1405. machói bán volt. Meghalván, a nyitrai templomban temettetett el, mint az 1435. 24. törv. czikk bizonyítja. Leánya Anna 1437-ben Koroghi Jánosnak jegyeztetett el, de ez egybekelés előtt a két fél rokonsága közt támadt viszály és vérontás folytán Eugen pápa engedélyével a pécsi püspök a jegyeseket elválasztá. Fiai János és László voltak.

László 1438-ban szintén machói bán volt. Ujlaky családból származott nejétől két fiat nemzett, Lajost és Mátyást, kiknek Békes megyei Szileméres falujokat Szilágyi Mihály elfoglalván, lerontatta és Királyság név alatt ugyan azon határban újra építette, mely erőszak ellen a Maróthiak Mátyás királyhoz folyamodtak és viszgálatot kértek,

---

[1]) Collect. Herald. nro. 694.

[2]) Fejér Cod. Dipl. tomo. VIII. vol. II. p. 209—210.

[3]) Katona Hist. critic. tom. XII. p. 482. Lásd életét Budai Fer. Hist. lex. II. 635.

a mi meg is történt [1]). Lajos 1464-ben aláírta a Mátyás király és Fridrik császár között kötött szerződést is. Egy leánya maradt Magdolna, ki 1538-ban guthi Országh László neje volt, s a Maróthiak családját sírba vitte.

Csatádfájuk tudomásunk szerint [2]) következő:

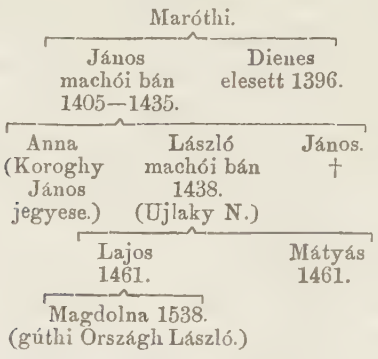

Maróthy család. (Maróth-egyházi.) Szatmár vármegye nemes családa, mely tán azon Marout nemből származik, melyből Álmosnak fia Ciril 1261.ben Bihar megyei Álmosd helység birtokában V. István király által megerősítetett [3]).

1657-ben Maróthi Ferencz Nábrádon nyugtatja ráthoti Gyulaffy Lászlót 55. ft. lefizetéséről [4]).

1687-ben M. Mihály Szatmár vármegyének szolgabírája [5]), István pedig 1693-ban adó rovója volt [6]).

E század elején Maróthy Ferenczneк özvegye bírja Szamos-Ujlak $^1/_3$ részét, továbbá bír Danyádon [7]); a Maróthy család azonkívül bírtokosnak íratik Sály, Méhtelek, Zajta, N. és Kis-Hódosan [8]).

1816-ban él Maróthy Pál táblabíró.

Maróthy néven a tudományosság terén találjuk az 1714. Debreczenben született Györgyöt, ki Számtant írt, és a szegedi szü-

[1]) Teleki J. Hunyadiak kora XI. köt. 13. lap.

[2]) Geneal. auth. I. és Lehoczky II. 236. Ez utóbbi tehát tévedve eredezteti a családot Bosniából, vagy épen Szvatopluktól.

[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 22.

[4]) Regestrum Gyulafianum Mss. a nemzeti muzeumban.

[5]) Szirmay Szatmár várm. I. 133.

[6]) Ugyan ott 137.

[7]) Szirmay Szátmár várm. II. 216. 222.

[8]) Ugyan ott II. 124. 202. 276.

letésű Maróthy Mátyást és Istvánt [1]), de ezek valószínűleg más családbeliek voltak.

Maróthi család. (Dobófalvi.) Közülök István az 1792-ki országgyűlésre a kir. hivatalosok sorában állott.

Már előbb is találunk e család névre Erdélyben, hol 1627-ben Maróthy György Udvarhelyszék alkirály bírája volt [2]).

Marschalko család. Szepes és Zemplín vármegyei nemes család.

Közülök M. Károly 1844-ben a m. kir. udvari kanczelláriánál fogalmazó. Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó kettősfarkú oroszlán zöld galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sas-szárny között egy lábon daru áll, másik felemelt lábával golyót tartva. A paizst foszladék veszi körül.

Marsinay család. (Marsinai.) Krassó vármegye kihalt nemes családja, mely azon megyei Marsinai helységtől vette nevét, s mely még a karánsebesi vagy sebesi, halmosi és miháldi kerületekben birtokos és több azon vidéki előkelő családokkal rokon, elé fordúl a XVI. század végén is. Neve gyakran Morsinay-nak is íratik.

E családból volt Marsinay Sándor, kinek leánya Erzsébet Hunyadi Voyk Butinak hitvese és a halhatatlan Hunyadi János Magyarország kormányzójának pedig édes anyja volt [3]). Sándornak atyafi, vagy unoka testvérei voltak Marsinay Ferencz, Sándor és Gáspár.

Ezen három testvérek közül valószinűlng Ferencz volt az, kinek neje Gerlistyei Katalin vala, kitől született — s ez már bizonyos — Marsinay Ferencz, ennek fia György, ennek fia ismét Ferencz ki 1566. és 1569-ben hiteles okiratban mint fölperes említetik [4]). Későbbi időkben nevezetesen a XVIII. század elején is találunk még marsinai Marsinay családra,melyből Marsinay Menyhért (élt 1640-ben) magát saját jegyzetei szerint az erdélyi (jobban krassói) Marsinay családból eredezteté.

Ezen említett jegyzetek szerint [5]) ezen ágnak története és leágazása következő:

---

[1]) Lásd életirataikat. Magyarírók II. 190.
[2]) Kállay, Székely nemzet. 266.
[3]) Teleki Hunyadiak kora I. köt. 43—44.
[4]) Árpádia I. évfoly. 200. lap.
[5]) Kaprinai Mss. A. tom. XLV. p. 3. és B. tom. XLI. p. 121—135 A jegyzetek eredetileg tótul irvák, jele hogy irójok Marsinay Menyhért, mint Pozsony Nyitra megyei lakos jobban tudta már e nyelvet, mint a magyart.

Marsinay István Erdélyben élt, s ott halt meg, fia Bertalan, ki még Erdélyben Gyula-Fejérvár körül harczolt a törökkel, Magyarországra költözött, és itt nősült meg. Ugyan is a Zala megyében hét faluval bíró Ormándy Bálintnak árva leánya Anna Kaboldon egy Lisztinek gyámsága alatt növeltetvén, utóbb Balassa Istvánnak neje lett [1]), majd meg özvegyűlvén Ormándy Anna, Malaczkára vonult, hol őt Marsinay Bertalan vette nőül, mivel pedig Marsinay Bertalan a Balassáknak hasznos és hűséges szolgálatokat tett, ezektől Detrekőn inscriptionalis birtokrészt nyert, melyre Rudolf király kir. beleegyezést adott. M. Bertalan meghalván, Detrekeőn a Sz.-Miklós egyház alá temettetett, neje pedig Ormándi Anna Nagy-Tapolcsányban a nagyoltár előtti sírboltban nyugszik. Bertalannak fia volt

Menyhért, ki 1615-ben adatott tanulásra, mire nagy kedve nem lévén, 1618-ban Balassa Zsuzsánnához adatott, hol másfél évig volt, midőn Balassa Zsuzsánna Pethe Györgyhöz férjhez menvén, Marsinay Menyhért is Pethe udvarába állott, és midőn Pethe a Bethlen pártiak által elfogatván, Szatmárra, Ecsedre, és Szamos-Ujvárra beljebbeztetett, oda is követé őt Menyhért; miután pedig Pethe megszabadult, Menyhért is oda hagyván e szolgálatát, Tornára Móricz Márton szolgálatába, innen nem sokára Szuhára Pálffy Jánoshoz állott, majd innen is Balassa Péter özvegyéhez, és innen ís végre Becsbe utazott. 1623-ban Morvaországban Gröding védelmében vett részt. Utóbb Gutibona német ezredbe állott, és ezredével Komáromban, Szögyénben, Érsek-Ujvárott állomásozott. Végre II. Ferdinánd király hadseregébe állván, 1624-ben négy lóval szolgált, 1626-ban zászlótartó lett Radics őrnagy zászlóalyjában, 1628-ban Lozi ezredben kapitány 1633. őrnagy, ugyan ez évben alezredes, 1636-ban a berlini csata után honnan 28 zászlót szolgáltatott át II. Ferdinandnak, és Major Koszta Svéd tábornokot is elfogta, — ezredessé emeltetett. Ezután Morvaországban szerzé a nezdeniczi uradalmat, s ott lakott 1639-ben, majd egy ideig Szakolczában, és ismét Nezdeniczén 1640. január 20-án II. Ferdinand király őt római sz. birodalmi és az örökös tartományokbéli nemességre emelte [2]); és czímerét is megbővíté, mi következő lett; t. i. négyfelé osztott paizs az 1. és 4. osztály jobbról balra rézsutosan két-

[1]) Ez ellentmondásban áll a Detrekőt bírt Balassa István viszonyaival, mennyiben ennek legutolsó neje nem Ormándy leány, hanem devecseri Csoron Anna volt, a Balassa családfa szerint.

[2]) Kaprinai Mss. B. tom. XIX. p. 1—11. e nemes levelben „Melchior Marsinay de eadem"-nek neveztetik a szerző.

felé oszlik, (az 1-ben jobbról ezüst udvarban két vízirányos szelemen látszik, a 4-ikben a bal oldalon vannak a szelemenek); az 1-ső osztályban balról és a 4-ikben jobbról arany udvarban félig kinyúló koronás egyfejű fekete sas látszik. A 2. és 3. osztály kék udvarában zöld halmon oroszlán ágaskodik, első jobb lábával zöld galyat tartva. A paizs fölötti jobb oldali sisak koronáján egyfejű koronás sas áll, a baloldali sisak kronájából a leírt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös.

Menyhértnek fia Ferencz 1676. nov. 18-án I. Leopold királytól csehországi honfiusítást (incolatust) nyert [1]).

A családfa következő:

István
mh. Erdélyben.
Bertalan
mh. Magyarországban
(Ormándy Anna.)
Menyhért
1615—1640.
I. Ferencz 1676. | Gáspár. †
II. Ferencz. | János. † | Ádám. †
III. Ferencz.
János circa 1740. | József.

III. Ferencz volt, ki e család genealogiáját írta, mely a Kaprinai kéziratok közt található. Többet a családról nem tudni.

Marsó család. Heves vármegyei nemes család. Címere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A családfa a mult század végén élt M. Györgytől kezdve következő:

György
Heves v. sz.-bíró
(Putnoky Klára.)

János (Szmrcsányi Krisztina.)				György (Szmrcsányi Erzse.)		László (Kovách Teréz.)
József (Oláh Klára.)	István (Bornemisza N.)	András katona. †	Boldizsár. †	Sámuel Heves v. volt aljegyző.	Antal Heves v. volt sz.-bíró.	*Folyt. a köv. lapon.*

[1]) Ugyan ott.

László, *ki az előbbi lapon.*
(Kovách Teréz.)

György Maczonkán (Kovách Franciska.)	László (Ssűcsi Fáni.)	Julianna.	Ludovika.	Anna.	István.
	N. N.				
Amália (Burián László.)	Lőrincz.	stb.			

Marsó családnak nyomaira Trencsín megye 1728-ki nemesi összeírása is nyujt adatokat, a midőn ily nevű család mint melcsiczi lakos íratott be; továbbá 1755—1767-ig Marsó György és Miklós fordúlnak elé a nemesi összeírásokban.

Marsóvszky család. (Marsófalvai.) Trencsín vármegye régi nemes családja, melynek törzse Buthor Péter XIV. a század végén élt Zsigmond király alatt, és 1400-ban bolondóczi Stibor vajdától, a Vágvölgye urától, a beszterczei bíróság örökös jogaért a jablonfalvi (jablonowei) birtokot kapta cserében, mely csere levél a család levéltárában található. Ezen csere 1410. Stibor vajda által új adomány levélben is megerősítetett, és 1411-ben ugyan az Zsigmond királytól is megerősítést nyert [1]).

1430. jablonovi Buthor Gáspár, Balásnak fia Zsigmond királytól a maga, úgy atyja Balás, testvérei Menyhért és Boldizsár és nagybátyjai Jablonoviczi Miklós és János és mindnyájok utódai számára czímert kap [2]): tudniillik balra dőlt paizst, melynek kék udvarában hármas halomból féltesttel grif emelkedik ki, a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan grif. Foszladék mindkét oldalról fehér-kék; mint e czímert a metszvény mutatja.

[1]) Családi közlés szerint.

[2]) Láttam az eredeti okmányt.

1434-ben Gáspár új adománylevelet nyert Zsigmond királytól Marsova (vagy is most Marsófalva) Miksova, Kvassó, Plevnicz jószágaira, mivel családi irományai elégtek; Buthor Gáspár mint lévai Cheh Péter machói bán barátja, irományait nagyobb biztosság okáért Léva várában tartotta. Ez adomány levél szerint Buthor Gáspár Cheh Péter társaságában életét és vagyonát feláldozva, főleg a hussiták elleni harczokban hűségét és bátorságát tanusitá. És ezeknek következtében 1439-ben Albert királytól is adományt nyert Udiche helységre. 1456-ban pedig V. László királytól a marsófalvai, jablonfalvai, miksovai, kis-csernai, kvassói és kolacsini jószágaira nyert megerősítő kir. adományt.

Azután a család királyi jóváhagyás mellett marsófalvai (vagy is Marsova) birtoka után Marsóvszky nevet vett föl, noha később is még több adomány levélben a család tagjai „Marsóvszky másképen Buthor" nevezet alatt is elé fordúlnak.

Márton Ulászló király alatt a törökök elleni csatában esett el.

György 1520-ban Lajos király alatt Nyitra megyei Sook és Atrak jószágokat kapta, elesett Mohácsnál 1526-ban. Halála után testvérei Zsigmond, István, Miklós 1527-ben I. Ferdinand királytól ugyan azon birtokokra új királyi adományt szereztek.

1612-ben Thurzó György nádor Marsóvszky Istvánnak, Miklósnak és Györgynek Cherubin-Cherna falut adományozza.

A család időfolytán, a XVI. század végén négy ágazaton több megyébe elterjedt, és tagjai közül sokan megyei, és egyéb hivatalokat viseltek, részint ősi fészkükben Trencsín vármegyében, hol Bálint alispán volt, részint egyebütt is. Ősi birtokaik az idők viszontagságai, s szapora osztályok által eldaraboltattak, és nagy részük elzálogosíttatván, idegen kezekbe jutott, míg a III. táblán álló II. Károly a franczia háborúk megszüntével mint tiszt 1816-ban haza érkezvén, ősi birtokainak csekély maradványát által vette s részint saját szorgalma, de főleg hitvese Vachtler Karolina nagy értékű hozományával ősi jószágait kiváltotta, egybekapcsolta, és rendbe hozta, úgy hogy most a marsófalvai, miksovai, jablonfalvi, s cherubin-csernai régi ősi birtokok ismét a család birtokában állanak, és említett Károlynak 1857-ben történt halála után utódai által bíratnak. Károlynak Vachtler Karolinától született gyermekei közül Bernát Trencsín vármegye egyik jelesebb tisztviselője (1840-ben aljegyző), és országgyűlési követe meghalt 1855-ben kora 35. évében. Testvére Móricz 1840-ben alszolgabíró, az 1848—49-ki mozgalmakbani részvétele miatt külföldre mene-

külvén, hét év alatt Európa nagy részét beutazá, többi közt Norvegiát és Laplandot is, érdekes tapasztalatokkal térvén haza 1857-ben megkegyelmezés következtében.

A családfa következő:

I. tábla.

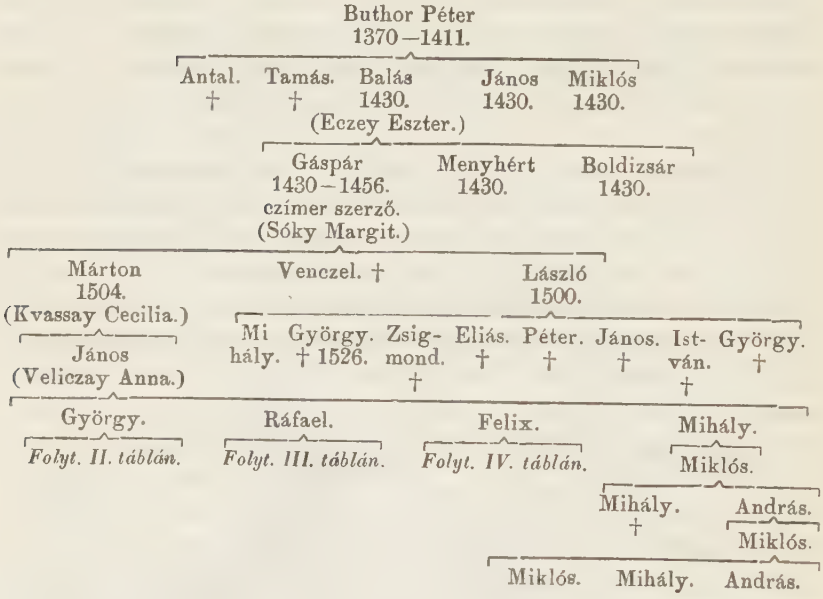

II. Tábla.

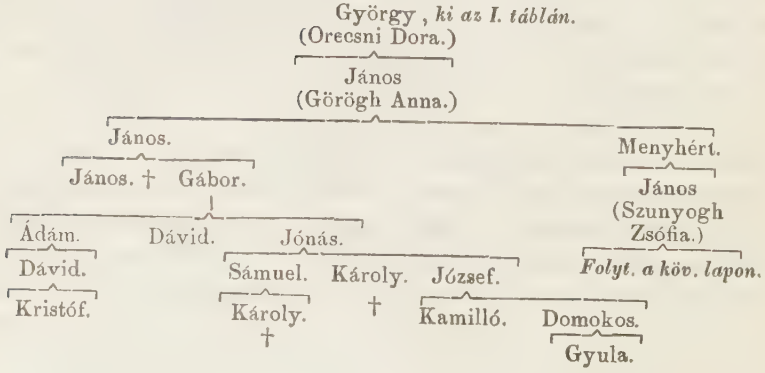

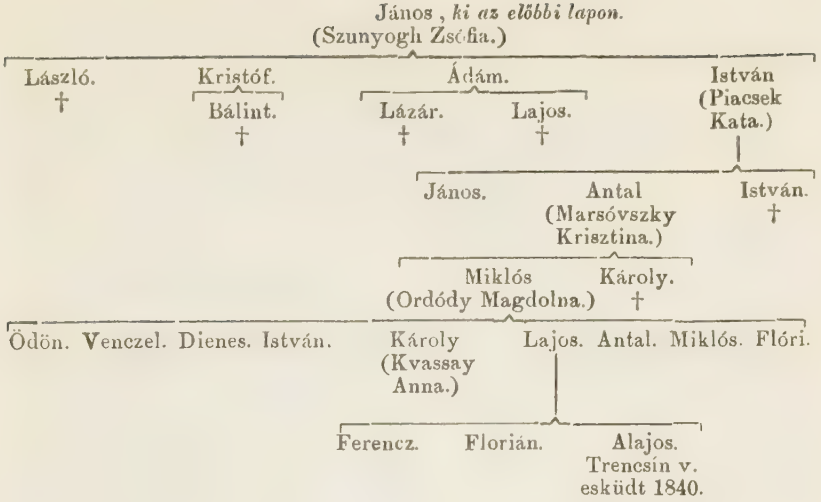
János, ki az előbbi lapon.
(Szunyogh Zsófia.)
László. †
Kristóf.
Bálint. †
Ádám.
Lázár. †
Lajos. †
István (Piacsek Kata.)
János.
Antal (Marsóvszky Krisztina.)
István. †
Miklós (Ordódy Magdolna.)
Károly. †
Ödön. Venczel. Dienes. István.
Károly (Kvassay Anna.)
Lajos. Antal. Miklós. Flóri.
Ferencz.
Florián.
Alajos. Trencsín v. esküdt 1840.

III. tábla.

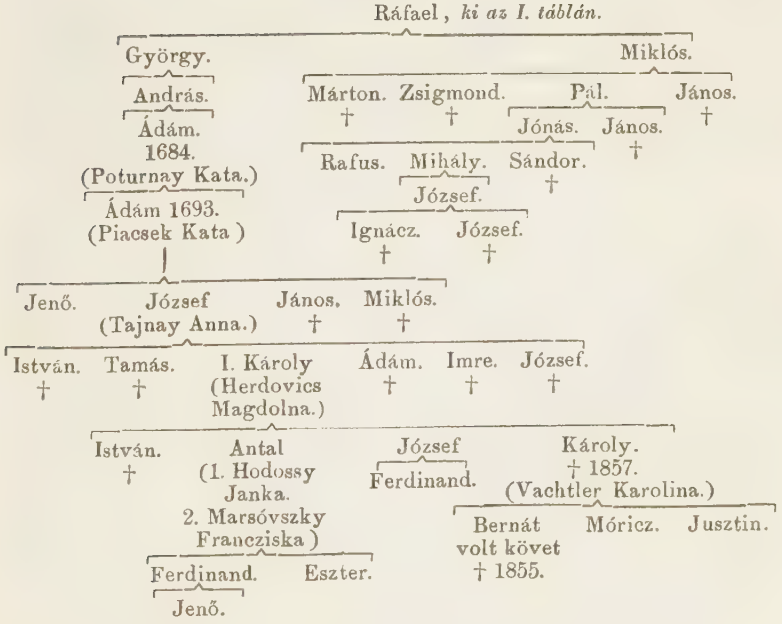
Ráfael, ki az I. táblán.
György.
András.
Ádám. 1684. (Poturnay Kata.)
Ádám 1693. (Piacsek Kata.)
Jenő.
József (Tajnay Anna.)
János. †
Miklós. †
István. †
Tamás. †
I. Károly (Herdovics Magdolna.)
Ádám. †
Imre. †
József. †
István. †
Antal (1. Hodossy Janka. 2. Marsóvszky Francziska.)
Ferdinand.
Jenő.
Eszter.
Miklós.
Márton. †
Zsigmond. †
Pál.
Jónás.
János.
János. †
Rafus.
Mihály.
József.
Ignácz. †
József. †
Sándor. †
József Ferdinand.
Károly. † 1857. (Vachtler Karolina.)
Bernát volt követ † 1855.
Móricz.
Jusztin.

IV. tábla.

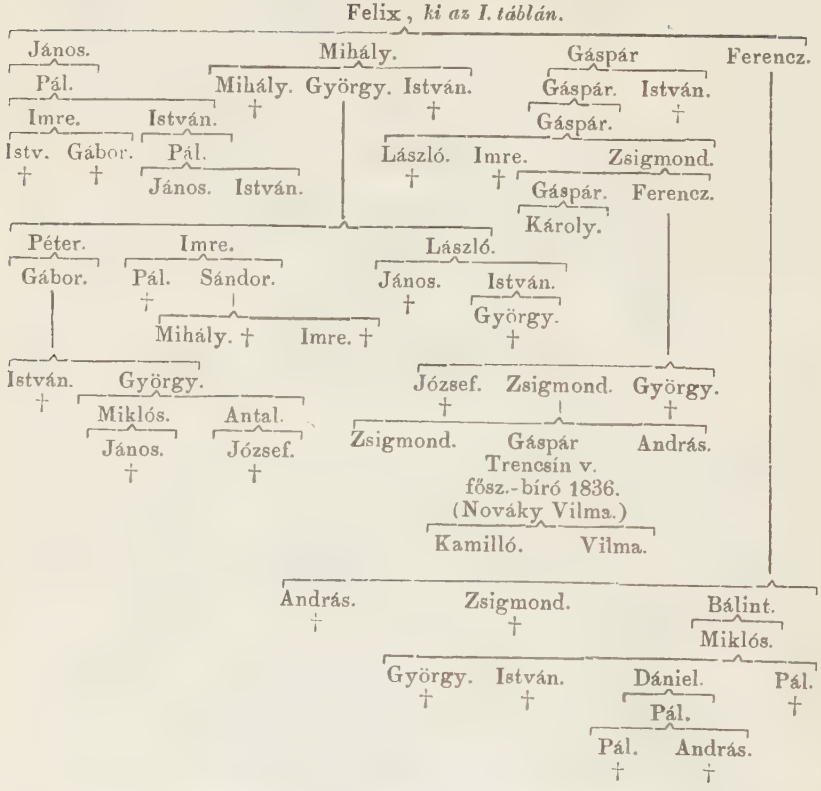

Azonban e családfákat teljeseknek nem mondhatni, azokról a a családnak több érdemes tagja, és a leányok, és hitves társak átalában lemaradvák, és meg ezeknél is sajnosabb az, hogy az évszámok hiányában kevésbbé tájékoztató.

Különösen nem találjuk, vagy részint ki nem mutathatjuk a családfán a következő családtagokat:

Marsóvszky József et, kit 1526-ban a mohácsi csata előtt II. Lajos király levéllel mint futárt küldé Bécsbe [1]).

Nemtudjuk a családfára illeszteni a következő nemzékrendi töredéket:

---

[1]) Engel Monumenta Ung. 197. 202.

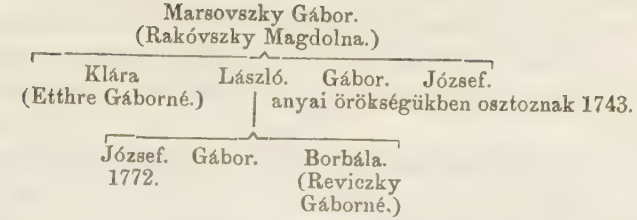

Nem találjuk a családfán a Nógrád megyei ágat, melyből M. Imrét 1684-ben Kékkőben találjuk, és ugyan azt azon évben a nemesi felkelők sorában, 1705-ben szintén a nemesi fölkelésre zsoldost állított. Ennek utódai valószínűleg Marsovszky Gábor, ki 1714-ben Nógrád vármegyei szolgabíró, 1725—1727-ig másod alispán; és ennek fiai lehettek azon Marsóvszky László és Gábor, kiket a Nógrád megyei 1755-ki nemesi összeírásban találunk; végre ezek közűl valamelyiknek fiai lehettek azon János és István, kikközűl az előbbi 1818-ban Nógrád megyei alszolgabíró volt; testvére István pedig előbb rozsnyói kanonok, majd királyi táblai ülnök, s nagyváradi olvasó kanonok, és végre a hétszemélyes tábla ülnöke, meghalt ugyan azon napon, midőn e legutóbbi méltóságra történt kineveztetéséről értesítetett; t. i. 1819. január 21-én kora 62. évében. Eltemettetett Pesten a Ferenczes-barátok sírboltjában.

Nem találjuk a családfákon Lajost, ki budai kerületi altartományi biztos volt, 1760—1770-ben; ez utóbbi évben már jubilatus.

Györgyöt 1770-ben Csanád vármegye alispánját.

Miklóst, ki 1787-ben az árvai és lietavai uradalom kincstári ügyésze volt.

Józsefet 1810—1825-ben a m. kir. udvari kanczelláriánál fogalmazót.

Andrást az 1838. jan. 18-án kora 58. évében meghalt rozsnyói kanonokot.

S végre Lászlót, ki Csongrád megyétől 1809. jan. 19-én nyert nemesi bizonyítványát lakta helyén Krassó vármegyében 1819-ki oct. 4-én kihirdettette. Főbíró volt Krassó vármegyében, és 1848-ban a forradalom alatt a föllázadt oláhok által csaknem agyon üttetett. Gyermekei vannak. Ugyancsak Krassó megyében más György volt aljegyző, 1858-ban törvényszéki segéd Temesvárott, és ifjabb László segéd Lugoson.

E század elején Szatmár vármegyében is találunk e család tag-

jaira, a midőn Sályiban bírtokosúl íratnak, és ugyan akkor Marsovszky Sámuel Porcsalmán volt bírtokos [1]).

Martincsek család. E családból János szkala-ujfalvi lakos 1813-ban Trencsín vármegye előtt nemességét igazolni igyekezett [2]).

Martinecz család. Trencsín megye czimeres nemes családainak egyike. 1721 ben Mihály lakott Beczkón, 1748-ban János Miticzen a nemesi összeírás szerint. Később Ádám 1781—1805-ben Trencsín megye előtt nemessége igazolásában fáradozott [3]).

Mártinffy család. 1762-ben M. Terézia királyasszony által nemesítetett meg; czímere ez, a paizs felső két szögletéből lefelé résutosan húzott két vonal által a paizs három részre oszlik, a két felső osztály kék színű, a középső veres, melyben arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett vörös sas-szárny között arany csillag ragyog. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-kék [4]).

Martinides család. Abauj, és Torna megyei nemes család, közűlök László Abauj vármegye esküdtje 1838-ban, alszolgabíró 1846-ban.

Martinik család. Gömör vármegye armalista nemes családai sorában áll [5]).

Martinkovics család. Ily nevű nemes család Trencsín vármegye nemesi összeírása szerint 1781-ben Latkóczon lakott [6]).

Martinovics család. Martinovics Vincze, Tamás, Ignácz, Márk, József és Mária 1791-ben nemesítettek meg II. Leopold király által.

Czímerük vízirányosan fekvő csíkolat által két részre osztott paizs, a vörös csíkolaton ezüst fél hol, és arany csillag ragyog; a felső osztály ezüst mezejében fehér mén nyargal, az alsó osztály arany mezejében hármas fehér halom közepsőjén kék mezű kar, kivont kardot tart, s annak hegyén levágott törökfej vérzik. A paizs fölötti sisak koronáján a leírt kar könyököl a kivont karddal, két sas-szárny között, melyek közűl a jobb oldali félig ezüst, félig kék, a másik félig kék, félig arany. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék [7]).

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 123—124.
[2]) és [3]) Szontagh Dán. közl.
[4]) Adámi Scuta gentil. tom. VII.
[5]) Bartholomaeides C. Gömör p. 144.
[6]) Szontagh Dán. közl.
[7]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

A nemesség szerzők közűl Ignácz a sasvári apát szomorú történelmi nevezetességre tett szert, miután mint összeesküvéssel vádolt fölségsértő Budán 1796-ban hóhér pallós által végzé életét.

Martinszky család. E néven Trencsín vármegyében a Frivaldszky család egyik ága ismeretes [1]).

Martinyi család. Trencsín vármegyében 1690-ben a közép járásban létezett [2]).

Egy-e ezen család a Kovács-Martinyi családdal? melynek 1830-ban egyik tagja pozsonyi evang. tanár volt, — nem tudjuk.

Martinuzzi család. *L. Utjesenich cs.*

Martiss vagy **Marcziss család.** Trencsín vármegyei czímerleveles nemes család, alsó-hricsói lakhelyén. Közülök az 1748-ki nemesi összeírásban olvassuk idősb Györgyöt, azután Istvánt, Jánost, ifj. Györgyöt és Mihályt, 1803-ban találkozunk már Istvánnal és Pállal Jánosnak fiaival; azután id. Istvánnal és ennek négy fiával Istvánnal, Györgyel, Ádámmal és Miklóssal, ugyan akkor egy másik Miklós udicsei plebános, középső György belai lelkész, Zsigmond és ennek fiai Mihály és János; — ismét másik István, kinek fiai János, György, József és András. Végre Andrásnak örökösei János és György.

Az 1837-ki nemesi összeírás már 37 férfia tagját sorolja elé a családnak.

Valószínűleg e család tagja azon nemes Marsisko is, ki 1754-ben Trencsín megyében Szádecsnán székelt [3]).

Márthon család. (Hetheni †.) Ugocsa megyében bírtak Hetényben, melyet 1547-ben M. Tamás éz Antal magvaszakadtán Zoltán Mihály és Fejes Gergely kaptak adományban [4]).

Ezek őse volt hethéni Márthon Ambrus.

Marthon család. Marthon István 1622-ben II. Ferdinánd királytól nyerte czimeres nemes levelét [5]).

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső keskenyebb osztály kék udvarában két kinyílt fehér liliom látszik, az alsó vörös udvarban zöld téren fölemelt szárnyakkal fehér galamb áll, lábai, és csőre pirosak. A paizs fölötti sisak koronáján szintén a leírthoz hasonló galamb áll, csőrében zöld galyat tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-fekete [6]).

[1]) [2]) és [3]) Szontagh Dán. közlése.
[4]) Szirmay C. Ugocsa 134. 147.
[5]) Collect. Herald. p. 127.
[6]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

Márton család. (Zsarolyáni és mándi.) Szatmár megyei régi adományos család, mely már a XIV. században Zsarolyány helység egy részét bírta, és egy ága bírtokos ott Szirmay szerint e század elején is. Az okleveles adatok azonban csak a XV. század végéig nyulnak fel, a midőn 1487-ben Szekeres és Zsarolyány helységek határ kérdései eligazítatván, az akkori többi bírtokosok sorában ott találjuk Márton Pétert is [1]; kinek I. Tamás fiátóli unokái által a család két fő vonalra szakadt; miután Gergely és Alberttól a mándi, II. Tamástól pedig a zsarolyányi vonal származott.

Pétertől kezdve a család leszármazása következő [2]:

I. Péter 1487.
Tamás.
Simon. Gergely.
II. Tamás 1590. új adomány közszerzője. *Zsarolányi ág törzse.*
II. Gergely 1582. *a Mándi ág törzsei.*
Albert 1582.
Péter. 1613. sz.-bíró.
N.
N.
N.
Imre 1763.
Miklós
István.
Péter.
Mihály.
József Ákoson 1763.
Mihály Szoboszlóra költöz.
János.
Mihály Szoboszlay nevezetű Czeglédre költ.
Folyt. a köv. lapon.
János.
III. Tamás 1633. sz.-bíró.
Albert.
Mihály (Csanády Kata.)
István.
János.
János. István. Mihály. 1763.
Mihály.
István.
János. Bálint. István. Dávid. Sándor. 1763.
Mihály. †
István Hajdu ker. alkapit.
Mihály. István.
János.
István. Bálint. Mihály. János.

[1]) Szirmay. Szatmár várm. II. 218.

[2]) Családi közlés, és II. Tamástól 1763-ig Szatmár megye levéltárából hiteles kiadvány szerint.

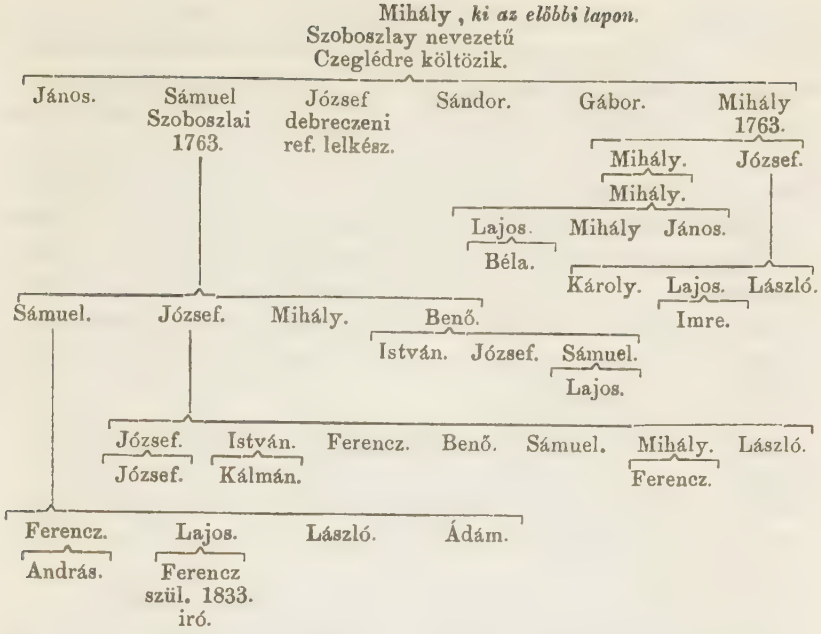

A táblázaton álló I. Gergelynek fiai II. Gergely és Albert, Mándy leányokat birván feleségül, 1582-ben Mánd helységbeli birtokrészükre adományt nyertek [1]). Ez ág leszármazása melynek egy ága Dunántúl szakadt, s ott most is él, hiányozván táblázatunkon, a mándi Márton utódok közűl megemlitendők, mint ismertebbek: Márton István az 1790-óta pápai ref. tanár, ki Fejér megyében Iszka-Szent-Györgyön született 1760-ban nov. 23-án. (Atyja ref. lelkész volt), Istvántól a magyar irodalom több nyelvtani és hittani munkát mutathat föl. Meghalt 1831-ben [2]). Testvére József született Iszka-Szent-Györgyön 1771. mart. 2-án, Bécsben a magyar irodalom tanára, s a magyar akademia levelező tagja volt. Irodalmi munkássága, főleg a német nyelvtanok és szótárak által érdemeit szaporiták. Meghalt Bécsben 1840. jul. 26-án [3]). Gyermekeinek egyike Kovács Gyula muzeumi őr és természet tudósnak hitvese.

A zsarolyányi Márton ágat II. Péter alapitá, ki 1590-ben zsarolyányi birtokára új adomány levelet nyert. Négy fia közűl Péter

[1]) Szirmay Szatmár vármegye II. 242.
[2]) Magyar Irók II. 191.
[3]) Ugyan ott. I. 313.

1613-ban Szatmár vármegye szolgabírája volt [1]). Fiának J á n o s nak fia III. T a m á s 1633-ban viselt szolgabíróságot [2]). Ez ágazat Szatmár megyében él, ámbár leszármazását adatok hiányában nem közölhetjük. Ez ágból volt azon Márton L á s z l ó öreg úr, ki még 112 éves korában a megyei ünnepély alkalmával oly szilaj lovat megült, mely előtte való napon egy legerőteljesb 30 éves fiatal embert lehányt a nyergéből. Miklósnak egyik fiá I s t v á n, kinek ágán J ó z s e f Ákoson élt 1763-ban; másik fia M i h á l y Szoboszlóra költözött. Ennek három fia máradt: J á n o s, M i h á l y és I s t v á n. Ezekközűl a két utóbbi ivadéka Szoboszlón maradt, és a Hajdú kerületben és Pest, Heves megyében terjedt el, közűlök I s t v á n — mint a tábla megjelöli — a hajdú kerület alkapitánya volt;

Jánosnak fia pedig M i h á l y Czeglédre, és innen utódai Pest megyébe költöztek; nevezett M i h á l y, valamint utódai is a Szoboszlai melléknévvel éltek abusive. Ez ág tagjai közül egy némely az ügyvédi, mások bírtokaikon a gazdászati pályán voltak foglalatosak. Ez ágból származott többi közt M i h á l y n a k fia J ó z s e f is, ki Debreczenben ref. lelkész volt. Sámuel ágán L a j o s n a k, ki Nógrád s Heves megyei táblabíró volt, fia F e r e n c z született Abonyban 1833-ban, írói néven A b o n y i L a j o s, kedveltebb regényíróink egyike, s 1861. januártól Pest megye aljegyzője.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló pánczélos és sisakos vitéz, jobb kezével buzogányt tartva; a paizs fölötti sisak koronájából ugrásra készülő, természetes színű zerge emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Márton család. Márton I s t v á n és G y ö r g y 1633-ban kaptak czímeres nemes levelet [3]).

Czimerük a paizs kék udvarában zöld halmon három fiát melle vérével tápláló fehér pellikán; ugyan ez látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany vörös, balról ezüst kék [4]).

M á r t o n nevű család Békés megyében 1803-ban hírdetteté ki nemességét, de ezen nemesség szerző ivadéka-e? nem tudjuk. — Magyarországban ezen kivűl még m e s z l é n y i és b o r z o v a i elő nevű Márton családok is vannak.

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. köt. 132.
[2]) Ugyan ott.
[3]) Collect. Herald. pag. 127.
[4]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

Zemplín megyében szintén van Márton nevű nemes család, e század elején birtokos Kohányban [1]).

Gömör megyében szintén lakik Márton család Ochtinán, melyből János 1848. előtt Szolgabíró volt. Fiai Rudolf és Kálmán Ochtinán.

Márton család. (Somlyói.) Székely eredetű nemes család; közülök Somlyói Márton János 1591-ben több társával lófői (primipilaris) levelet kapott Báthori Zsigmond fejedelemtől [2]), és az 1609-ben Gyergyó székben kihírdettetett.

Márton család. (Markodi.) Törzsökös székely család, 1573-ban élt közülök Márton Tamás [3]). Jelenleg Sándor ismeretes mint képzett gazda és technikus.

Márton család. (Csik-szeredai.) Közülök Farkas 1815. József 1836-ban, Dávid 1848-ban Csik-Szereda város tanácsosai.

Márton család. (Oláhfalvai.) Melyből Péter Oláhfalu városbírája 1846-ban, ifj. Péter és András ugyanakkor, ott tanácsbéliek.

Mártonfalvay család. (Mártonfalvai †.) Kihalt dunántúli (úgy látszik Somogy vármegyei) régi nemes család, melyből Mártonfalvai Istvánnak és örököseinek ügyeik elintézését az 1715. 103. törvényczikk rendeli el.

Ismert törzsük Lukács (dictus Lacza de Martonfalva) 1449-ben ben élt; kitől a családfa következőleg sarjadzott le [4]):

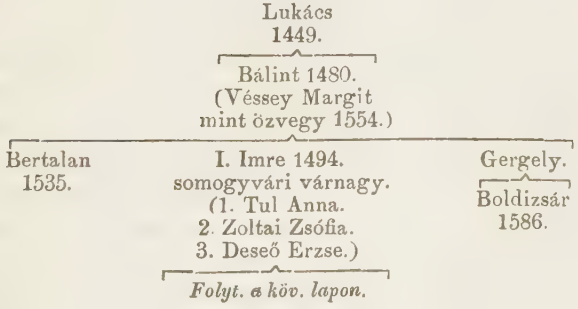

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114. 276.

[2]) A ns. székely nemz. Constitutioji 101.

[3]) Ugyan ott. 271.

[4]) Geneal. authent. I.

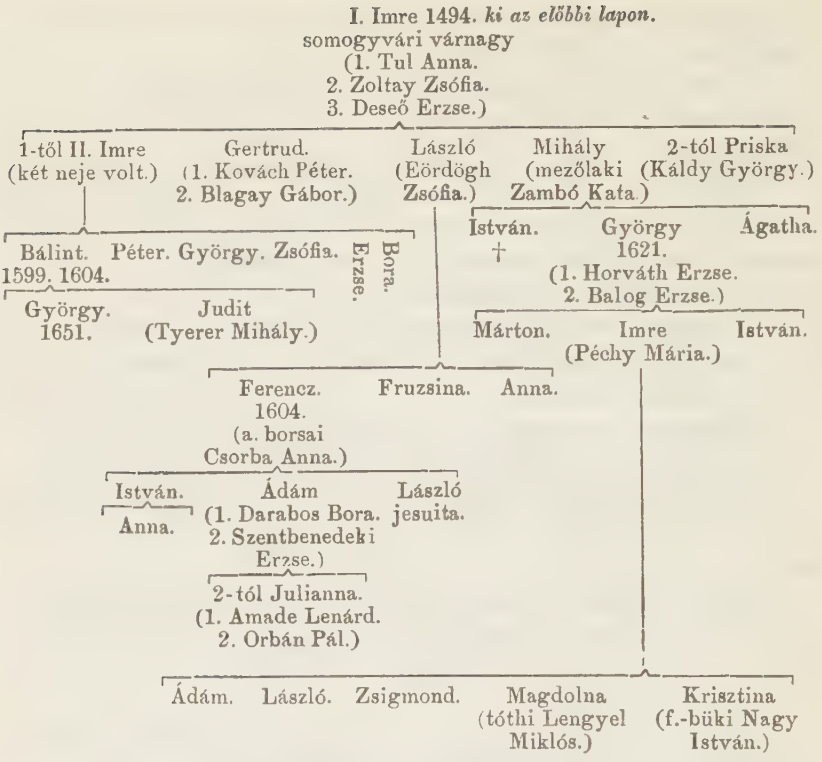

I. Imre, ki Somogyvár várnagya volt 1494-ben, szerzé a legtöbb családi birtokot; első neje Tul Anna 1535-ben, leány ágról a leszenczei-tomaji Tomaj családtól eredt, 2-ik neje Zoltay Zsófia, a 3-ik Deseő Erzse mint özvegy élt még 1598-ban is.

Mártonffy család. (Csík-szent-györgyi.) Csikszéki székely eredetű nemes család, beszármazva Magyarországba is. Ismert törzse Márton máskép litteratus Mátyás, ki a csikszéki lustralis könyvekben 1712-ben a lovas székelyek között van beírva, ennek egyik fia Mihály, ki atyja vezetéknevéről már Mártonffynak neveztetett, az 1740—1750. évi időközben Magyarországba költözvén Zemplín megyébe Monokon telepedett meg; négy fia közül I. Antal Borsod megyébe teszi át lakását, s ott a megyénél al-adószedői hivatalt viselt. Maradt három gyermeke, egy leánya Egerben ment férjhez, II. Antal szintén oda telepedett, István M.-Kövesden maradt.

Nevezett II. Antal, előbb Heves megyénél tiszti alügyész, majd táblabíró, és a franczia háborúk alatt a Heves megyei felkelő seregnél

kapitány, majd ismét Egerben ügyvéd, 1805. febr. 5-én Csik, Gyergyó, és Kászon székektől nemesi bizonyitványt vett ki, mely nemesi bizonyitványt azon évi jul. 11-én Borsod, sept. 26-án pedig Heves és Külső-Szolnok vármegye közönsége, majd ismét István testvérével együtt 1821-ben majus 18-án ismét Heves megyében, 1822-ki febr. 13-án a Jászkún kerületben, és 1824-ki nov. 23-án Nógrád vármegyében hirdettetett ki. Négy fia és két leánya maradt, mint itt a táblázaton láthatni, a fiúk közül

Ignácz-Alajos Pest megyének volt alszolgabirája, lakik Domonyban, 1844. mart. 30-án nemességét Pest, Pilis és Solt egyesült megyékben is kihirdetteté.

A családfa következő:

Márton Mátyás
1712.
Csikszékben.

Mártonffy Mihály
1764. kör. Zemplínben
Monokon.

I. Antal — Borsod várm. adószedő. | Ferencz. | József. | Imre.

II. Antal — Egerben 1805.—1822. ügyvéd. | István — M.-Kövesden.

Antal. | Károly. | Lajos. | Ignácz — Domonyban 1860. (Máthyús Teréz.) | Borbála (Kovách József.) | Vilma (Bizony Tamás.)

A család czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban egyfejű fekete sas, kiterjesztett szárnyakkal látható, a baloldali osztály kék udvarában vörös ruhás magyar vitéz áll, jobb kezével kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából könyökben meghajolt és nyillal átlőtt bal kar nyúlik ki, lefelé kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Mártonffy család. (Csik-karczfalvi.) Szintén székely és szintén csikszéki eredetű család; áll-e az előbbivel vérségben? nem tudjuk; egyébiránt pusztán név hasonlatnál fogva e következtetés túl merész is volna, miután a Márton kereszt név eléggé közönséges, ebből pedig egyik helyen épen úgy, mint a szomszéd helységekben támadhatott természetes felfogással a Mártonffy nevezet, a nélkül, hogy a két egyforma nevet fölvett családnak vérrokonságban kellett volna állania.

A csikkarczfalvi Mártonffyak köztismeretes azon György, ki 1713-ban esztergami kanonokból erdélyi püspökké lőn, mely püspöki szék az akkori főkormányszék által az országból kiköltöztető határozatánál fogva Illyés Andrásnak püspöksége óta, 1697-től üresen állott. Mártonffy György az ekkor harmadszor visszaállított püspökséget, ennek jószágait, s a káptalant rendezte, s új állomási helyekkel gyarapította. Meghalt 1721. sept. 5-én. Ő neveztetett, mint erdélyi püspök, először liber bárónak.

Mártonffy család. (Csik-mindszenti.) Igénytelen székely család, melyből Tamás és neje Jósa Katalin rokonuknál Adorján János szentkirályi lelkésznél voltak szolgálati alkalmazásban ; három fiú és négy leány gyermekük levén, ezek küzül József, ki 1746-ban született, a Jesuita szerzetbe lépett, 1770-ben Budán tanár, és a híres Révai barátja : a szerzet feloszlatása után 1776-ban kolosvári tanár, 1779. pedig az erdélyi rom. kath. tanodák főigazgatója, s kormányszéki eléadó, később ugyan ott tanácsos, mint a könyvizsgáló választmány biztosa eszélyes szabadelvű eljárásával közméltánylást aratott. 1793-ban szerbiai czimzetes, 1799. pedig erdélyi püspök lőn ; és egyike volt Erdély legderekabb püspökeinek, emlékét nem csak egyházak, árvaházak, tanodák állítása, jobb karba helyezése, de egyebeken fölül a Batthyány által emelt gyulafejérvári csillagda megerősítése, a kolosvárinak emelése, könyvtár és pénzgyüjtemény gyarapítása is tartósan fentartják. Mint Sz.-István rend közép keresztese, s belső titkos tanácsos 70 éves korában meghalt 1815. mart. 3-án. Több munkája nyomtatásban, szindarabjai s versei kézíratban maradtak [1]).

A nélkül, hogy e családból származottaknak állíthatnók, megemlithetjük, hogy a gyulafejérvári kanonokok sorában még két Mártonffyt találunk. Az egyik M. Antal csillagász kanonok, meghalt 1799-ban; másik M. Péter kanonok meghalt 1808-ban. Mindkettő székely nemes családból származott.

Mártonfi család. (Oláhfalvi.) Szintén székely eredetű, fészke Oláhfalu Udvarhelyszékben fekvő kiváltságos helység, honnan az 1834-ki országgyűlésen János követ volt. József birtokos és Küküllő vármegyében erdőgondnok 1848-ban.

Mártonfi család. (Nagy-enyedi.) Hasonlólag Küküllő megyében fordúl elé, hol Sándor 1837. körül törvényszéki ülnök és számvevő. Özvegye Eperjesi Anna Szélkúton s több helyen birtokos.

---

[1]) Vasárnapi Ujság 1858-ki év foly.'és Magyar Irók II. köt.

E két utóbbi Mártonfi családok valamelyikéhez számíthatók még Gergely, gogánvárallyai, Ignácz birtokos, Antal adó-író biztos Kolos megyében 1848-ban. György Hunyad megyében birtokos, kinek fiai Sándor, János, Albert és Benedek.

Martonitz család. (Báró.) Közűlök báró Martonitz András hadszernagy született Győrött 1757. jul. 16-án.

Mártoni család. Mártoni Ferencz 1717-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. Czímere a paizs kék udvarában zöld tér fölött fehér ménen lovagló, vörös ruhás magyar vitéz, vállairól párducz bőr függ, prémes kalpagjának teteje vörös, csizmája sárga, öve kék, nyeregtakarója vörös, jobb kezével kivont kardot, a ballal a kantárt tartva. A paizs fölött koronás sisak áll. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [1]).

Mártony család. Mártony Bertalan 1790-ben II. Leopold király által nemesítetett meg.

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali arany udvarban magas szikla csúcsán fekete zerge áll; a baloldali vörös udvart jobbról balra rézsutosan folyó víz választja kétfelé, és a folyam alatt, s fölötti osztályban kinyílt arany liliom virág diszlik. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos és sisakos vitéz nyúlik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös. [2])

Mártonyi család. Nógrád megye 1755-ki nemesi összeírásában előfordúl Mártonyi János, ki 1761-ben Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt vett ki [3]).

Nógrád megyében lévén Mártonyi, máskép Nagy nevezetű család is, lehető hogy eme Mártonyiak azon Nagy család ivadékai.

Mártonyi család. *Lásd Nagy-Mártonyi cs.*

Marussy család. (Fejérvári.) Marussy András 1613-ban solosi cs. kir, harminczados, a midőn Forgách Zsigmondhoz latin versekben új évi köszöntést írt és Kassán kinyomatott [4]); melyen akkori czímere metszvényben is látható, t. i. a paizs udvarában egy szikla

---

[1]) Collect. Herald. nro. 565.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

[3]) Protocol C. Neograd. Anni 1761. pag. 84.

[4]) Faustus, Felix, et fortunatus Novus Annus Illmo. D. Domino Comiti Sigismundo Forgách de Gimes Comiti Comitatuum Neogradien. et de Zabolch, Generali Capitaneo Hunoariae Superioris, Judici Curia etc. oblatus per . . . . . Andream Marussy, Sac. Caes Regiaeque Mattis Tri. Solosien. Cassovae 1613.

hegyről a másikra ugró szárnyas pegazus, ugyan az emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is, két kiterjesztett szárny között és fölötte három csillag ragyog.

Később, mintegy 36 év mulva találjuk Marussy Andrást (tán a följebbinek fiát) Erdélyben a Maros váradgyai révben harminczadosi állásban, fejérvári (de Alba Julia) előnévvel, a midőn őt, mint már különben is nemest, de kinek oklevelei elvesztek, Rákóczy György erdélyi fejedelem, Erdélyország és a részekre nézve nejével Kerekes Annával, fiával Györgygyel, és utódaival együtt ujólag a nemesség sorába emelte. Mely czímeres nemes levél kelt Fejérvárott 1648. dec. 10-én; és 1649. febr. 29-én a fejérvári országgyűlésen, azon évi junius 9-én pedig Fejér megye törvényszékén N.-Enyeden hírdettetett ki [1]).

A család czímere, melyet a fentebbi nemes levélben nyert M. András, következő: a paizs kék udvarának alyján arany koronából kiemelkedő oroszlán, első jobb lábával kivont pallóst tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között lándzsára feszített vörös zászló emelkedik föl. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Marussi családnéven találjuk Erdélyben a következőket: kobori előnévvel M. Mihályt, gerendi ref. lelkészt és egyház kerületi jegyzőt, kinek fia István kolosvári jeles orvos, és tanár az orvossebészi intézetben. Meghalt 1857-ben. Neje Barra Ida.

A Nagy vajdafalvi Marussi-akból Sámuel erdélyi udvari agens Bécsben 1849-ig; — Farkas kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen 1848-ban. Tán ezekkel egy ágból valók Mihály volt m.-vásárhelyi tanácsos, és Lajos ugyan ott városi hivatalnok 1837. körül.

Kolos megyében alsó-siményfalvi előnevű Marussiakból találjuk Jánost 1848-ban Kolos megye számvevő tisztjét.

Zemplín megyében szintén az armalista nemesek sorában áll Marussy család [2]).

Maszlik család. Bars és Komárom megyei kihalt nemescsalád.

Bars megyében Maszlik Albert 1611-ben alispán volt [3]).

1643-ban élt Maszlik Dávid, kinek neje hrastyáni Horváth Zsófia.

Maszlik Pál 1647-ben kapta királyi adományban tejfalvi puszta-

[1]) Hodor Károly közli a nála lévő eredetiből.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

[3]) Eredeti okirat.

részt, 1659-ben pedig Komárom megyei Madar és Vék helységbe iktattatik [1]); élt még 1679-ben is.

1670-ben Maszlik Kata Horváth Ferencz neje.

Azonban Maszlik névre jelenleg is találunk, így Maszlik Rudolf 1842-ben Turócz vármegye főorvosa; — de e család ivadéka-e? — nem tudjuk.

Maschgo család. Emlékezik e családról Bel Mátyás. Notitia nova IV. köt. 206. lap.

Massay család. (Kihalt.) Olasz eredetűnek tartatik. 1365-ben találjuk Massay Miklósnak fiát Jánost [2]).

A XVI. században éltek Massay Imre, László és Jakab, kik Bihar, Békes és Arad vármegye legvagyonosabb birtokosai közt álltak, Imre bírta Biharban Somos helységet rokonaival együtt; Váradon derék palotája volt 1552-ben az akkori összeírás szerint [3]). Aradban bírt Eleken 1561-ben, ugyancsak ekkor Aradban Ottlakán bírt Massai András is, valamint Imre is [3]). Ezektől származtak Eulália Mágocsy Gáspár neje, és Margit Pázmány Péter érsek anyja is.

Maszticzius család. E családból Maszticzius Sámuel 1801-ben Trencsín vármegye nemesi összeírásában fordúl elé [5]).

Mata család. Szabolcs vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Matavovszky család. Matavovszky Lajos 1697-ben I. Leopold királytól nyerte czímeres nemes levelét [6]).

Czímere ez, a paizs kék udvarában zöld téren természetes színű grif ágaskodik, hátulsó jobb lábával egy nyitott könyvet tapodva, első jobb lábával szintén nyitott könyvet tart. A paizs fölötti sisak koronáján syren látható, kétfelé nyúló halfarkát két kezével feltartva. Fején rózsa koszorú van. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [7]).

Szepes vármegyében Matavovszky János 1845. sz.-bírónak volt.

Matay család. Fényes E. Geographiája szintén Szatmár vármegye nemessége sorában áll

---

[1]) Fényes E. Komárom 127. 133.

[2]) Leleszi Convent oklevélben: „Ioannes filius Nicolai de Massa."

[3]) Bélik, majores Hungarorum.

[4]) Fabián, Arad várm. 28. stb.

[5]) Szontagh Dániel közl.

[6]) Collect. herald. pag. 128.

[7]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

Máté család. Erdélyben több ily nevű család van, a betü rend végett hárább hagyva azokat, kiknek neveiket Mathénak találjuk írva.

Elősoroljuk itt a Máté családokat ismert előneveik szerint:

Vacsarcsi Máté Péter 1591-ben többekkel együtt Báthori Zsigmondtól nyert primipilaris levelet [1]).

Bikafalvi Máte György udvarhelyszéki dulló 1837-ben.

Zetelaki Máté József főkormányszéki számvevőségi tiszt 1845. körül.

Előnév nélkül találjuk Máté Pétert mint valdorfi, Lajost mint ocsfalvi, Jánost mint martonfalvi bírtokost.

Máté András (Homorod-oklándi) unitárius tanár Kolosvárott. Máté János unitárius lelkész Homorod-Almáson.

Zemplín vármegyében szintén van Máté nevű nemes család [2]).

Mátéffy család. A czímeres nemes levelet Mátéffy István nyerte 1716-ban III. Károly királytól [3]).

Czímere a paizs kék udvarában zöld tér fölött fészkén ülő fehér pellikán, fiait melle vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös lábú fehér galamb ül, piros csőrében zöld olajágat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Csanád vármegyében Mátéffy Lajos Csanád vármegyei tiszt. aljegyző 1842-ben.

Bars megyében Szódón székel Mátéffy család, melyből János 1827-ben ügyvéd, nemes-csetei előnévvel élt, ennek czímere — mint a nevével ellátott pecsétén látjuk, a paizs udvarában zöld téren ágaskodó kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont kardot villogtatva.

Komárom vármegyében is bírtokos Mátéffy család, névszerint Kolthán [4]), és Csehiben.

Egy Bars megyei ágnak leszármazása [5]) következő:

---

[1]) Ns. Székely nemz. Constitututióji. 191.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.
[3]) Collect. Herald. nro. 488.
[4]) Fényes, Komárom várm. 126.
[5]) Perben felmutatott nemzékrend szerint.

Sámuel
(Gál Katalin.)

Imre (Burkus Verona.) Lázár.	István. Károly.	István. Mihály.	István. Sára.	Judit (Kapu Márton.)	Kata (Gergelyné.)	Borbála (Veleczky Tamás.)	Anna (Pászthy Antal.)

Matéffy család. (Kis-solymosi.) Székely család, mely több ágazatokban él; közülök Sándor hosszú évek során Küküllő vármegye szolgabírája. 1848-ban Hosszú-Aszón az oláhok által meggyilkoltatott. Gyermekei Pál, Julia, Ágnes és Ferencz.

István Udvarhelyszéken aljegyző és egyház kerületi algondnok 1848-ban. Ez tán fia azon Istvánnak, ki az 1791-ki országgyűlésen Udvarhelyszék követe volt.

Ferencz tartományi számvevőségi tiszt 1848-ban, ennek fia Károly 1848-ban Kolosvár városi írnok, 1860-ban megye törvényszéki hivatalnok, (kitűnő hegedűs.) Több testvére is él.

József Kolosvár városi tanácsos volt 1848-ban. Gyermekei: Lajos városi szolgabíró, korán elhalt: Karolina özvegy Szilágyi Istvánné; Eszter Nappendruk Károlyné.

Dániel 1815-ben kolosvári hivatalnok, ugyan ott Sámuel 1847-ben.

Mátéffy család Kászon al-székben a primipilus családok sorában él, közülök Antal 1837. körül azon szék törvényszéki ülnöke.

Matejcsik család. Árva megyei nemes család. Matejcsik Mihály az Árva megyéből Turóczba vezető kralován-szvinkai szoroson az országút nyitásának főeszközlője volt, főleg ez érdemeinek tekintetbe vételével Mária Terézia királyasszony által 1773-ki nov. 9-én nemességre emeltetett [1]).

Címere következő, a paizs kék udvarának alyján egy folyam partján két fehér szikla között egy bányász áll, fehér ujjasban, vörös nadrágban, és fekete bőr hátulkötővel, balra fordúlva, egyik kezével a a baloldali sziklára illesztve vésőt, jobb kezében pedig ütésre készen kalapácsot tartva: fölötte jobbról arany nap, balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából egy meztelen hölgy nyúlik ki, ágyékán és feje fölött egy piros lepelt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Mátés család. A czímeres nemes levelet Mátés György nyerte III. Károly királytól 1718-ban [2]).

[1]) Collect. Herald. és Adami Ssuta gentil. tom. VII.

[2]) Collect. Herald. nro. 517.

Czímere a paizs kék udvarában a baloldalból benyúló pánczélos kar, kivont kardot a zölt téren levágott török fejbe szúrva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, buzogányt emelve. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Mathaeides család Árva megyében revisnyei székhelyén birtokos nemes Matyejecz családnak egyik vonala, mely az igazi családnév elhagyása mellett, csupán Mathaeides vezeték névvel él [1]). Ezek őse azon alsó-kubini bíró Jakab, első lehetett, ki Árva megyétől 1721. jul. 21. Mathaeides névre nemesi bizonyságot nyert. Egyébiránt a Mathaeides névnek fölkapása azon időszakra esik, midőn a németföldi akademiákon tanuló evang. magyar tanulók nevei átalában megdeákosittattak; s ez eme családnál a XVII. század első felére esik, midőn I. Sámuel s ennek János, Sámuel és András nevű fiai mindnyájan a külföldi akademiákon járók, már Mathaeidesz névvel éltenek; és e néven előfordúl a család már 1666-ban Trencsín megye összeírásában is Okruton.

A család nevezetesebb tagjai voltak: 1654-ben János mester, (magister) az eperjesi evang. Collegium érdemdús tanára, előbb sárosi lelkész. Testvére

András 1654-ben árvai evang. lelkész, hites egyházi szónok.

1691-ben Sámuel bártfai evang lelkész.

1700-ban Jakab, Alsó-Kubin város syndicusa, a ki 1722-ben lemondott a revisnyei fekvő birtok iránti igényeiről a többi revisnyei közbirtokosság jávára.

1711-ben Sámuel, az V-ik, lőn az eperjesi evang. Collegium tanára. Ennek köszönheti az eperjesi Collegium akkori fényét. Több rendbeli egyházi értekezései között nevezetes a „Roma et Geneva Hungariae irreconciliabilis.“

1821-ben nyert Károly és Dávid Árva megye közönségétől Mathaeidesz névre nemesi bizonyságlevelet. Jelenleg Mathaeideszek Sáros és Zemplín vármegyékben lakoznak. Lásd *Matyejecz család*. Egyébiránt van Mathaeides család. *Lásd ezt helyén.*

A Mathaeideszok, mint a Matyejecz család egyik vonalának leszármazása következő:

---

[1]) Szontagh Dániel közlése.

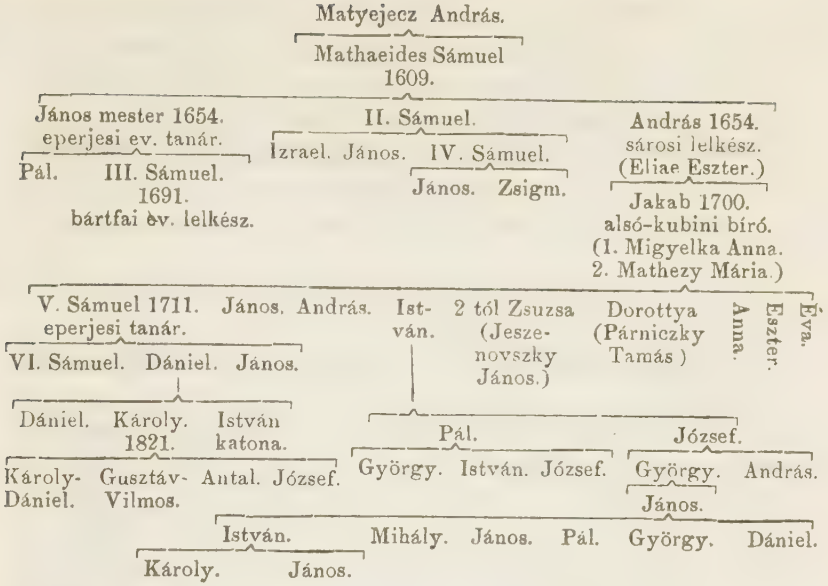

Máthé család. Máthé István 1686-ban I. Leopold király által emeltetett nemességre [1]).

Címere a paizs kék udvarában zöld téren álló fehér galamb, piros csőrében zöld olajfa ágat tartva. Ugyan ilyen galamb áll a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbrol arany-kék, balról ezüst-vörös.

Máthé család. Máthé Mihály 1718-ban III. Károly királytól nyert czímeres nemes levelet [2]).

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló, vörös ruhás, kék öves, sárga csizmás, kalpagos, magyar vitéz, kinyújtott jobb kezében piros szőlőfürtöt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján piros mezű kar könyököl, három búzakalászt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Máthé néven Erdélyben is többféle székely nemes család létezik. Ismeretesebbek ezek közűl a következők:

Az ernyei Máthé család 1579-ben [3]).

A vargyasi Máthé családból Sámuel törvényszéki ülnök Bardocz alszékben 1837-ben, Dániel aranyosszéki ügyvéd; Zsig-

[2]) Collect. Herald. nro. 818.

[2]) Ugyan ott. 502.

[3]) Ns. Székely nemz. Constit. p. 271.

mond ugyan ott hivatalnok 1848-ban. Lőrincz írnok F.-Fejérben 1847-ben. És talán Elek írnok Háromszékben 1837. körül.

A kispolyáni Máthék közül Péter a kolosmonostori alapitványi uradalomban ellenőr 1848-ban. Özvegye Szabó Karolina.

A havadi Máthé-k közül Izsák marosszéki törvényszéki ülnök, útbíztos és ref. egyházi kerületi ülnök.

A székesi Máthék-k közül Sándor 1848-ban aranyosszéki adóíró bíztos.

Máthé Farkasné, Jósinczy Ágnes Küküllő megyében s több belyen birtokos.

Zemplín vármegyében a Máthé család szintén a czímeres nemesség sorában áll [1]).

Mathésy család. (Vagy Mathésius.) A mult század utolsó tizedében Árva megyében találjuk, hol Mihály 1790—1797. Árva megye esküdtje volt. 1794 ben Istvánnak mint Zemplín vármegyébe költözőnek Árva megye nemesi bizonyítványt ád. 1797-ben Mathésy István, és fia Miklós, leánya Janka II. Ferencz királytól megerősítő czímeres nemes levelet nyert, mely Árva megyében 1798-ben kihirdettetett. Utóbb Árva megyéből a család eltünt, valószínűleg Zemplín vármegyébe szakadva.

A család czímere az 1797-ki armalis szerint következő: a paizsot vizirányosan egy sárga szelemen osztja kétfelé, melyen három rózsafej látszik; a felső vörös udvarban zöld téren oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; az alsó kék udvarban egy ágaskodó fehér egyszarvú látszik, melynek szarván arany czirkalom van. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüst-kék [2]).

Mathiusy család. Zemplín vármegye czímerleveles nemes családa [3]).

Mathó család. (Cseleji †.) Zemplín vármegye kihalt családainak egyike [4]).

Mátis család. Erdélyi székely család Csikszékben, közülök Mátis János csiki főkapitány 1603—1609. körül [5]).

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. VII.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[4]) Ugyan ott. 88.
[5]) Kállay Székely nemz. 265.

A hatolykai Mátis családból Mihály az 1792-ki országgyűlésre Háromszék követe volt.

Mátis család. (Alistáli.) Pozsony megyei régi nemes család, úgy látszik, csak egy ága az alistali Máttyus családnak.

A Mátis-ok közűl Pál 1629-ben a Pozsony megyei Karab szigetbeli részbírtokba adomány útján beiktattatik [1]).

Mátiss György 1754—1765. Győr vármegye főszolgabírája volt.

Matkó család. (Kézdi-vásárhelyi.) Előneve után ítélve háromszéki székely család. Ismeretes közűlök István, a híres hittani vitázó, és ref. lelkész; szül. 1625-ben; tanár, majd hitszónok Borberekben, Karánsebesen, majd, miután Barcsai Ákos fogságából kiváltatott, Fogarason, Zilahon, és végre Kolosvárott. Meghalt 1693-ban. Sámbár Mátyás jesuitávali vitatkozásai irodalmi nevezetességek [2]).

Matkovics család. Fejér, Győr, és Zala vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában. Közűlök Pál 1787-ben a dunántúli kerületi tábla ülnöke, 1810—20-ban cs. kir. udv. tanácsos, és azon kerül. tábla ülnöke.

István 1787-ben Pozsega vármegye alispánja.

János 1810-ben eszéki kamarai ügyész.

István 1815—20-ban királyi ügyigazgatósági ügyész, utóbb királyi táblai ülnök 1825-ben. Leánya Apollonia gróf Beleznay Ferenczné.

József 1815-ben Zágrábban hadi irodai irnok.

Matolay család. Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló barna galamb, csőrében három búza kalászt tartva, ugyan ilyen gerle (vagy galamb) áll a paizs fölötti sisak koronáján is, zöld olaj ágat tartva. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst vörös [3]).

Ily nevű nemes család Zemplín vármegyében lakozik [4]).

Matólcsy család. Szatmár vármegyéből eredő nemes család. Nevezett megyében fekszik Matolcs helysége, melynek azonban birtokosai között a családot nem találjuk, 1645—1675-ben Matóczy (igy) Sámuelt a Szatmár megyei szolgabírák sorában olvassuk [5]).

---

[1]) Pozsonyi káptal. Capsa 3. Fasc. 6. 54.

[2]) Magyar Irók. II. köt.

[3]) Burgstaller, Collectio Insignium etc.

[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

[5]) Szirmay Szatmár várm. I. 134. 135.

1700-ban Matólcsy László és neje Torday Éva Bereg vármegyei Kaszon helységben egy szőlőre nézve szavatosságot vállalnak [1]).

Mátolcsy Györgynek Fáy Annától leánya, Anna, Kandó Zsigmondné.

Kraszna vármegye birtokosai közt előfordúlnak Matólcsy Dániel, László, Ágnes, úgy Zsigmondnak örökösei Károly, Eszter és Mihály.

Mattachich család. (Lesztakoveczi.) Zágráb és Varasd megyében honos, birtokos nemes család. Nemességét Rudolf királynak köszöni, ki 1602. mart. 29-én Prágában kelt és a kapcsolt részek közgyűlésen 1607-ben kihirdetett czímeres levele által Mattachich Pétert, és általa Pál, Mátyás, Gergely, János és György fiait magyar nemességre emelé [2]). Utódjai részint a katonai pályán részint megyei hivatalokban, főleg Varasd megyében működtek.

A XVIII. században János a cs. kir. hadseregben mint hadnagy szolgált; fia István Varasd várm. főszolgabirája volt. Ugyan azon hivatalt viselte ennekfia Bertalan, kinek fia Mattachich Tamás Varasd megye szolgabirája, utóbb Zágráb megye számvevője, 1850. után a zágrábi urbéri törvényszék segédbirája, 1861, január 8-tól pedig Varasd megye főszolgabirája; a mult év tizednek elv tusáiban a megyei élet terén az ország és kapcsolt részei százados kapcsának testvéries fentartása és szilárditása mellett rendületlenül működött testvérével Alajossal együtt, a ki Varasd megye számvevője, és a turmezei kerület alügyésze volt, jelenleg pedig 1861. január 8-tól Varasd megyének szintén főszolgabirája.

Czímerök következő, a paizs vízirányosan vonal által két udvarra oszlik, a felső kék, az alsó udvar arany, a paizs alyján zöld mezőn az előtérben fekete medve hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából a leírthoz egészen hasonló medve nyúlik föl. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Mattencloit család. Báró Mattencloit Gottfried cs. király nyug kapitány az 1840. országgyűlésen honfiusítást nyert [3]).

Matteovich család. (Máskép Balogovich.) Czímeres nemes levelét I. Leopold királytól nyerte 1682-ben [4]).

---

[1]) Oklevél szerint.

[2]) Családi közlés utan.

[3]) 1840: 51. törv. cz.

[4]) Baranya megye levéltárában van az eredeti armalis 1842. óta.

Mateovich vagy Matteovich család címere — mint azt M. Józsefnek pecsétén látjuk — a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából három kinyílt liliom virág emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Matthaeides család. Matthaeides Mihály 1719-ken III. Károly királytól nyerte címeres nemes levelét [1]).

Címere a paizs kék udvarában zöld mezőn álló, páncélba öltözött vitéz, sisakján vörös strucztollak lengenek; jobb kezében három nyilat tart, bal kezét csípőire helyezé. A paizs fölötti sisak koronáján páncélos kar könyököl kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös.

Mattyasovszky család. (F.-Mattyasóczi.) Liptó vármegye legrégiebb családainak egyike, székhelye ott Mattyasócz, ős adomány útján birtoka. A család elterjedt több vármegyébe is.

Címere a paizs kék udvarában koronából kiemelkedő medve, első lábaival buzogányt tartva; ugyan az emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család egyik ágának leszármazása a mult század végeig következő:

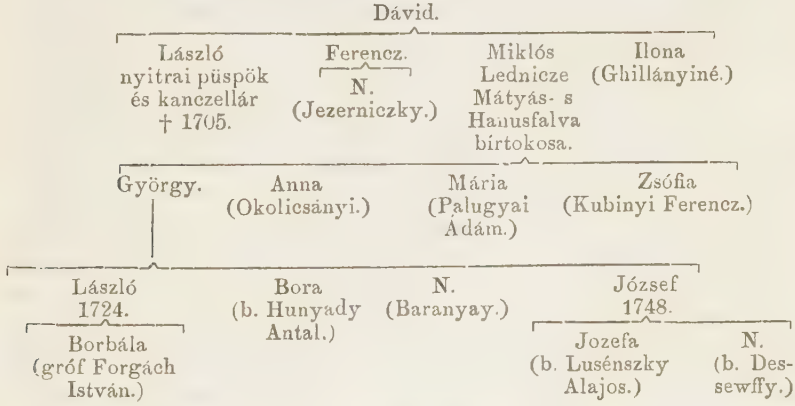

Ez ágat László, 1690-től szepesi prépost, 1696-tól nyitrai püspök, főkanczellár és val. belső titkos tanácsos emelé föl, ki 1704. dec. 4-én tett végrendeletében, úgy ehez 1705. mart. 5-én Bécsben tett toldalékában rokonai részére dús szerzeményéről rendelkezett [2]); és

[1]) Collect. Herald. nro. 404.

[2]) Hevenessi Mss. tomo XXI. és XXV. t.

többi közt Miklós testvérének Lednicze várát, és Mattyás- és Hansfalvát hagyá, nővérének Ilonának Ghillányinénak Lucska felét hagyományozta.

Tán testvére Ferencz volt az, kit 1671-ben a Nógrád megyei jegyzőkönyvben mint ügyvédet találunk, és kinek nejeül Toldy Katalint olvassuk.

1643-ban Mattyasovszky György Szepes vármegye jegyzője volt.

Trencsín vármegyében M. Menyhért 1648—1657-ig alispán volt. Az 1748-ki Trencsín megyei nemesi összeírásban találjuk a táblán álló Lászlót és Józsefet.

A táblázaton álló Miklósnak volt talán neje Báan Erzse, kitől fia György, kinek leánya Apollonia Scultéty Józsefné.

M. Imre 1730-ban kir. táblai ülnök.

1780. táján M. Erzsébet Kubinyi Ezechiel neje.

Liptó vármegyében, M. János 1837-ben alszolgabíró.

Szepes megyében M. Boldizsár 1835-ban főszolgabíró, ugyan akkor Incze alszolgabíró, János esküdt, 1842-ben Vincze ugyan ott számvevő, János alszolgabíró.

Zemplín vármegyében e század elején bírtokosnak íratik a Mattyasovszky család Zombor mvárosban, Varanó-Csemernye-, Kamena-Poruba-, F. és Alsó-Ósva helységekben [1]).

Mátyus család. (Alistáli és padányi.) Egyike Csallóköz azon ős régi nemes családainak, melyeknek okleveles emlékeik a tatárjárás utáni legközelebbi évekig fölterjednek. Mint e kötet 31. lapján már említetett, közös törzse azon Zelege Mihály de Padány volt, ki 1235 táján élt, s kitől a Bodó, Kosár, László és Szakál családok is erednek; a mint ezt Mátyus István, Márton és Ferencz 1725-ben Pozsony vármegye előtt is igazolták; mint a László családnál a megyei jegyzőkönyv kivonatából olvashatjuk. Zelege Mihály 1235-ben Bodon, Tenk, azaz Padány helységgel adományoztatott, és fiától besnyői és padányi Salamontól származó unokái Pál és Saul pedig IV. Béla, IV. László, V. István, és III. András királyoktól vérrokonaikkal együtt ősi bírtokaikban többször megerősítettek.

Nem bírván a család teljes leszármazását a XIII. századig szakadatlanul kimutatni, miután a család időjártával több megyébe is elterjedt, s egyes tagjai érdemeik tekintetéből időnként adományokkal

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 158. 335. 343. 344.

jutalmaztattak, csupán, a család ismertebb egyes tagjait kell fölemlítenünk, azon ovatossággal még is, hogy más hasonnevű, és vagy csak kereszt néven így nevezett [1]), vagy más törzsökből eredett Máttyus nevezetűeket e vérséghez ne vegyitsünk;

1473-ban találjuk Máttyus András t és Pál t, kik Nagy-Padányi György fiának Balásnak beiktatására nézve ellent mondanak [2]).

1552-ben Máttyus János ellentmond Keserjen Ferencz beiktatásának Kis-Jókán, s ugyan ez évben ő is Kis-Jókára adományt nyert [3]). 1566-ban várak parancsnoka volt.

1579-ban nagy-padányi M. Imre ellentmond Lider-Tejed és Közép-Telek eladományozásának [4]).

1588. Máttyus János Kossuth helységre nyert adományt [5]); 1599-ben elzálogosítja Pozsony megyei Lócz helységbeli bírtokrészét [6]).

1616-ban M. János Kis-Jokán, M. Albert Kossuthon fordúl elő [7]).

1629-ben M. Mátyas Moll-Fejeden; 1625-ben Pál Sík-Abonyban [8]). 1658-ban Ferencz Farkasdon (Nyitra megyében) említetnek [9]).

Legnevezetesebb azonban a család élő ágai közt jelenleg azon ágazat, mely Csallóközből a XVIII. század elején, Komárom, Sopron, Győr megyékbe, innen végre Pest megyébe szakadva, virágzik. Ezen ágazat leszármazását mutatja a következő táblázat:

Zelege Mihály
de Padány 1235.

Salamon
de Bessenyő et Pedány
1265.

Pál 1299. Saul.

Itt hézag van.

---

[1]) Mint Trencsini Mátyás, Palóczy Mátyás, azaz Máté vagy Mátyás.
[2]) Pozsony megyei levéltár.
[3]) Pozsonyi káptalan. Fasc. 3. 2. 25. és a kir. kanczelláriánál Liber regius.
[4]) Ugyan ott Fasc. 5. Capsa 3. (9. 41.)
[5]) Ugyan ott. Cap. 2. Fasc. 2. 13.
[6]) Pozsony megyei levéltár.
[7]) Esztergami káptalan libro 12. fol. 279. 286.
[8]) Pozsony megyei levéltár.
[9]) Esztergami káptalan libro 15. folio 105.

Később így foly a nemzékrend.

István
szül. 1665. † 1715.
(Hathalmy Éva.)

József sz. 1700. † 1742.
urad. ügyész Tüskevárt.
(Baranyay Katalin.)

László sz. 1741. † 1817.
Györött lakott.
(b. Unterperger Erzse.)

Károly
volt hadnagy
† 1814.

Nep. János
kir. udv. s tart. biztos
szül. 1794.
(borfői Bory Mária.)

József
őrmester.

Izidor
kilépett
hadnagy.

Klotilda.

Arisztid
jogász.

Az e táblázaton állók közül István, mint banderialis kapitány Komáromban temettetett el. Fia

József Esterházy herczeg uradalmi ügyésze s Sopron megye táblabírája volt, Tüskevárott halt meg. Ennek fia

László Csornán született 1741. május 20-án. Volt Győr megyei ügyvéd s táblabíró, utóbb több uradalom ügyigazgatója. Meghalt 1817-ben. Nejétől báró Unterperger Erzsébettől egyik fia:

Károly gyalogezredi tiszt, az 1798. évtől 1808. évig részt vévén az olasz háborúkban, 1809-ben mint a Győr megyei fölkelt nemességnél lovas hadnagy a győri ütközetben kitünteté magát; meghalt 1814-ben. Egyetlen fia József Hessen-Hombourg gyalogságnál őrmester halt meg, és Bécsben temettetett el.

Lászlónak másik fia Nep. János szül. 1794. aug. 15-én Győrött. Jogi pályáját befejezvén 1813-ban a Győr megyei jegyzői hivatalban alkalmazva, ezen évben a cs. kir. hadseregbe nevezetesen a Császár huszár ezredbe beállván, 22 évig szolgált, résztvévén a lefolyt franczia háborúkban is; míg végre mint főhzg. Ferdinand huszár ezredben kapitány 1834-ben leköszönvén, a budai kerületbe altartomány biztosnak neveztetett ki; 1840. kir. udvarnoki czímet nyert, az altartományi biztosságot 1850. május 1-ig, annak feloszlatásáig viselte. Nejétől borfői Bory Máriától három gyermeke él: 1. Izidor szül. 1836-ban, ki 1850-ben tüzér kadetnak beállván, 1856-ban hadnagygyá neveztetett, 1859-ben a vezérszállás karhoz osztatván, a solferinói csata után ezredéhez visszatért, 1860. sept. 1-én pedig a hadseregből vég-

képen kilépett, 2. Klotilda, és 3. Izidor szül. 1840-ben. A jogi pályán míveli magát.

Magyarországban még a följebbieken kivül több Mátyus nevü nemeseket is találunk, úgy a régiebb időkben, valamint jelenleg is, kiket azonban részint azért, mert más előneveket használtak, részint mert az ország távolabb vidékein tünnek fel, egyenes összeköttetéseiket pedig az alistáli Mátyus családdal oklevelesen kimutatni nem lehet, e családnak tagjaiúl vitatni nem merek, ha bár lehet, hogy egy törzsökből eredtek.

Ilyennek találáljuk a sz.-király-szabadjai Mátyus családot, melyből András 1550-ben nyert Veszprém megyei Sz.-Király-Szabadja helységre királyi adományt Miksa királytól; továbbá 1576-ban ugyan azon királytól Veszprém megyei Szent-Márton és Mátyusháza pusztára nyert kir. adományt.

Ismét 1499-ben csegei Mathus Mátyásnak fiát Lászlót, ki Réte helységben iktattatott be.

1551-ben Máttyus máskép Zilasi Cséplő Mihály Komárom megyei Szilason iktattatott be [1]).

1581-ben zilasi Máttyus Bálintnak fia Benedek, és gyermekei István és Anna ellent mondanak Somogyi Györgynek Pozsony megyei Karcha és Erdőhát helységbeni beiktatására nézve [2]).

Borsod megyében alsó-báhoni Máttyus család fordúl elé, nevezetesen 1579-ben élt Közülök Tamás [3]). Valószínűleg ezzel áll kapcsolatban azon Máttyus is, ki 1551-ben I. Ferdinánd királytól Nemesbik, Iklad, Koromháza, Egyháza helységekre nyert adományt [4]). Ebből eredhetett azon Mátyus (Mathius) Demeter, ki 1565-ben Szendrő várában kapitány volt [5]). Ez ág nyúlhatott be Szabolcs, Zemplín és Szatmár megyékbe is. Legalább a következőket adatok mutatják:

1597-ben Máttyus Anna és Polyay Péter közt egyesség történik Szabolcs megyei Karaz és Borsod megyei Igricze helységbeli birtokra nézve.

1614-ben Mattyus János részére bevallás történik Zemplín megyei karcsai helységbeli 3 telek iránt. 1618-ban szintén ezen Já-

[1]) Győri káptalan Fasc. 22. nro. 12.
[2]) Pozsonyi levéltár Capsa 2. fasc. 2. 13.
[3]) Borsod megyei levéltár.
[4]) Liber Regius a m. udv. kanczelláriánál.
[5]) Istvánffy Hist. p. 273.

nos és Kakas Erzsébet nevezett Karcsa helységben beigtattatik. 1620-ban előfordúl János Tisza-Szőlősön [1]).

1653-ban Mátyus Ferencz említetik Lasztóczon Zemplín vármegyében [2]).

1663-ban M. János Zemplín megyei Karcsán curiája felét s földjét elzálogosítja Sennyey Ferencznek [3]).

Szatmár megyében 1609-ben M. Gergely említetik Hodászon.

Heves és Pest megyében 1620-ban M. János özvegye Dorottya, elzálogosítá egész birtokrészét Igar-Csicserben (Közép-Szolnon v.) Nyéken (Borsod v.) Alattyán, Pazmány és Fogoton (Heves v.) Ócsán (Pest m.) Győrfy Gergelynek és Mocsáry Eleonorának [4]).

1641-ben M. Ferencz elzálogosítja Vezekény és ágói birtokrészét Heves vármegyében [5]).

1751-ben M. László adományos birtokos Szatmár vármegyében Rapat, Ökörító, Danyád és Domahíd helységben.

Ezenkivűl van még Borsod, Pest. stb. megyékben czímerleveles nemes Mátyus család, mely nevét Mátyus-nak írván, ezen néven alább látandjuk.

Matuka család. Trencsín vármegye 1754-ki összeírásában Podhragyon említetik ily nevű nemes család.

Matulay család. Czímere a paizs udvarában balról kinyuló kar, mérleget tartva. A paizs fölötti sisak koronáján egy női alak áll, derekán és feje fölött fátyolt tartva. E czímert viselé 1835. táján Pesten lakos Matulay István.

Tán e család ivadéka Matulay Dániel is, kinek Mátyus Karolinától fia Frigyes, Beszterczén cs. k. megye törvényszéki elnök, férje Steinbach Karolinának.

Matusovich család. Trencsín megyében a Kolacsányi családnak elnevezése.

Matuznay család.(Kovaszói †.) Előneve után itélve, Bereg megyei család. Azonban e Kovaszó tán egy Kávás várával, melyet a Matuznay család bírt [6]) már 1426-ban, és még 1545-ben is, egyéb

---

[1]) Leleszi Convent Protoc. 52. fol. 86.
[2]) Ugyan ott Prot. 91. fol 47.
[3]) A curiai levéltár szerint.
[4]) Leleszi Convent Prot. 52. fol. 86.
[5]) Ugyan ott Prot. 56. fol. 80.
[6]) Szirmay C. Ugocsa y. 1. 16. Istvánffy libro XX.

Ugocsa megyei helységekkel, sőt Szatmár megyében már 1417-ben birtokos volt Géberjén és Czégény helységben is [1]).

1493-ban Matuznay Miklós Charnavoday Egyedtől a sárii és szigethi rész jószágait zálogba vette [2]).

Matuznay Tamás 1521-ben Bosnyákországban a zreberniki, tesseni és szokolyi várak kapitánya, hanyag figyelmetlensége miatt e várakat elvesztvén, jószágai elkoboztattak és számkivettetett [3]).

Matuznay Sebestyén 1552-ben Teufel Mátyás vezérlete alatt indult a palásti mezőre, honnan a bányavárosokba álgyúkért küldetett, oda járása alatt megtörtént a szerencsétlen palásti ütközet.

A család név gyakran Mathusnyai-nak is íratik.

Kihaltak a Matuznyaiak a XVI. század végén.

Mátyás család. (Pávai.) Közűlök Sámuel közügyigazgatósági ügyvéd 1815-ben, Pál ref. lelkész a szamos-újvári országos fenyítő intézetnél 1848-ban. Talán e család ivadéka Károly is, Közép-Szolnokban birtokos.

Tán e család elei közűl volt az 1579-ben élt Mátyus Benedek is [4]).

Mátyássy család. Nógrád megyei család. Heves megyéből jöve Nógrádba. Az, ki Heves megyei Szuháról Nógrádba költözött, Mátyássy János volt, kinek nejétől Gál leánytól fia Károly, ennek fia István Nógrád megyében 1842-ben esküdt, majd alszolgabíró; 1850-ben egy ideig cs. kir. járásbiztos.

Czímerük a paizs udvarában valami ajtóféle, a paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, zöld galyat tartva.

Nemzékrendük következő:

János
(Gál N.)
Károly
(Pampuch Mária.)
István
volt szolgabíró
lak. Kar.-Keszben
(Voxith Horváth N.)
András. Ilona.

Matyejecz család. Az Arva megyei régi curialis birtokos családok egyike [5]); közbirtokos a Reviczky és Csutka családokkal Re-

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 228.
[2]) Ugyan ott 283. 285.
[3]) Istvánffy Hist.
[4]) Székely nemz. Constit. 272.
[5]) Szontagh Dán. közlése.

visnyén. Egyik vonala Stefanovics névvel is élt, másik vonala pedig Mathaeides nevezettel, mint e vonalról följebb külön czik található.

Eredetét bizonyos Hoczimírtól hozza le, ki 1272-ben Revisnye földbe beiktattatott. Ennek három fia után több rokon család keletkezett, névszerint Luchantól mások szerint Lodántól, (Laudanus) Reviczky, Dedinszky, és Matyejecz, — Wodurtól a Zsuffa, Burián, Kupcso, Kangyerka, — Miklóstól a Csutka családok származtak. 1355-ben Lodán fiai Márk mester, Dienes, Benedek, János, Orbán és Péter Hotocsin és Ivatra-pataka közötti földnek 12 ekényi területét, Wodurnak fia Domokos pedig a följebbi patak-közben hat ekényi földet kaptak I. Lajos királytól adományos jogon. Későbbi osztály és kölcsönös kifizetések utján Domokos utódai (Zsuffa, Burián, Kupcsó és Kangyerka) a hotochini bírtokot egy felébe, Péternek utódai pedig (a Dedinszky család) más felébe osztály illetékökben elvállalták, s ezen bírtok jelenleg Nemes-Dedina név alatt ismeretes. Dienes és fia Bálint, vagy is a mai Reviczky család eldődei, nem különben az Orbán, Matyejecz, Balás és Csutka család állítólagos örökösei a revisnyei bírtokot megtartották, és maiglan bírják.

A Matyejecz családból főleg azon vonal, mely Mathaeidesz név alatt ismeretes (*lásd Mathaeidesz cs.*) mutatott föl nevesb egyéneket. A jelenleg élő Matyejecz család fiaiból főleg említendő János, a ki 1850-ben Árva megye főgyámnokául választatván, az árvák ügyét mind addig kezelte, míg ez ügy a járásbírákra bizatott; jelenleg (1860.) a sopronyi helyt. kerületben egyik megyei számvevői állomáson hivataloskodik.

Leszármazási táblázata, mint az a Mathaeides vonal nemesség igazoló pöréhez csatolva áll, következő:

Hoczimir
1272. kapja a
revisnyei birtokot.

Wodur.	Lodán (Laudanus v. Luchán.)	Miklós.
Domokos 1355.	*Foly. a köv. lapon.*	Balás 1355.
Miklós.		János
Márton		*a Csutka cs. állitólagos törzse.*
Zsuffa, Burián, Kupcsó és Kangyerka cs. törzse.		

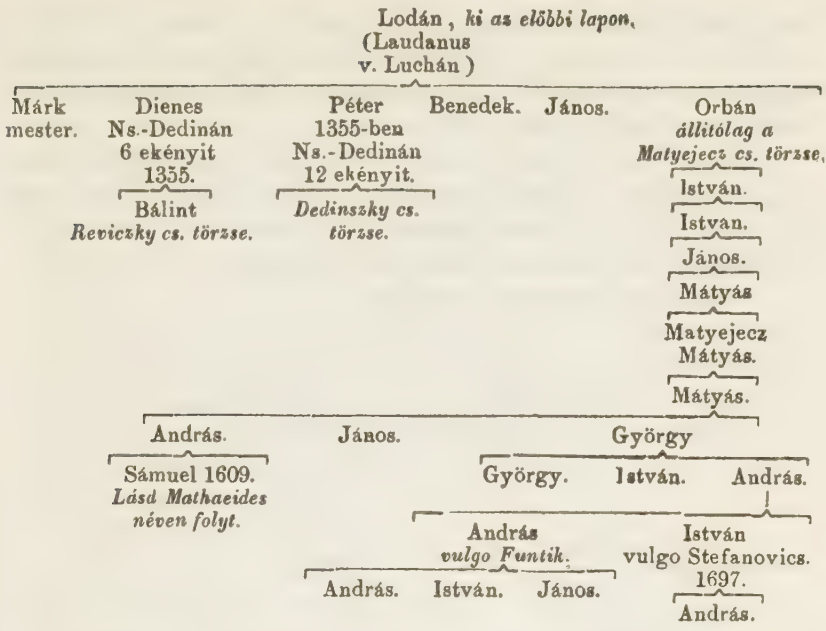

Issván, ki köznéven Stefanovics néven volt ösmeretes, 1697-ben a maga revisnyei birtokát Reviczky Jánosnak eladta.

Mátyfalvy család. Ismeretes közülök Illés, 1417-ben marmarosi só-aknák alispánja [1]). A család kihalt.

Matyók család. Matyók János, és fiai István, János és Gergely és apúl testvére szintén Gergely 1622-ben kapott II. Ferdinánd királytól czímeres nemes levelet.

Matyók Márton a följebbi armalis alapján Vas vármegyétől 1768. jun. 25-én nemesi bizonyitványt nyert, mely 1769. april. 1-én Veszprém vármegyében hirdettetett ki.

Matyovay család. Matyovay István 1718-ban a Balog és Molnár családokkal egy czímeres levélben nemesitetett meg [2]).

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren egy lábon álló daru, másik felemelt lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal galamb áll, csőrében zöld ágacskát tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Mátyus család. Borsod, Heves, Pest stb. megyében lakozó czímerleveles nemes család. Neve az armalis levélben Máthyus-nak

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 69.
[2]) Collect. Herald. nro. 535.

íratik. 1598. mart. 12. Prágában Rudolf királytól kapták a czímeres nemes levelet Máthyus Antal, és fia Ambrus, továbbá nagybátyja Lukács és ennek fia Miklós; mely nemes levél 1603-ban Sáros és Abauj megyében hirdettetett ki.

1724-ben e czímeres nemes nemes levél alapján Mátyus János Borsod megyében igazolta nemességét. 1754-ben pedig Ecseiben lakó János, fia Jánosnak unokája az 1724-ben producáló Jánosnak Borsod megyétől ismét nemesi bizonyitványt nyert.

A család leszármazása következő:

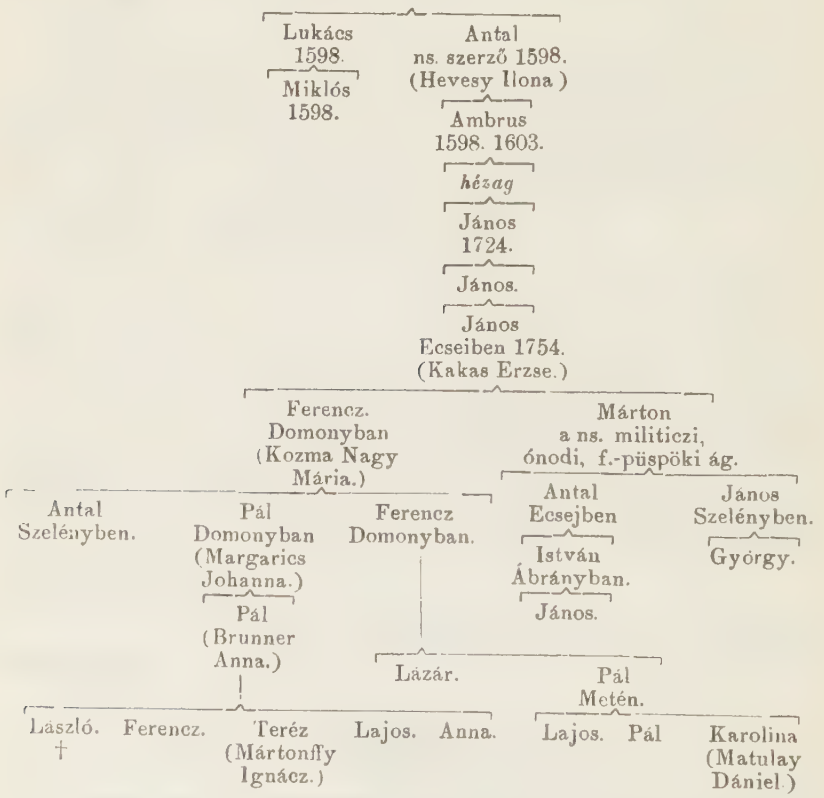

Hont megyében is találunk Mátyus nevű családot, melyből Adolf azon megyének 1839-ben rendszerinti esküdtje.

Mátyus család. (Kibédi.) Erdélyben Székely család. Már 1566-ban találjuk Mátyus Jánost, mint aggerum magistert [1]).

[1]) Kállay, Székely nemz. 266.

1605-ben Mátyus (vagy Máttyus) János Csik-Gyergyó és Kászonszékek főkapitánya volt [1].

Kibédii Mátyús István m.-vásárhelyi tanár, Utrechtben orvosi oklevelet nyert, több orvosi munkát adott ki 1756—1787-ig. Egy ideig a „Magyar Hirmondó"-nak is szerkesztője volt [2]; 1794-ben Marosszék orvosa

Máté 1815-ben szintén Marosszék orvosa.

István m.-vásárhelyi hivatalnok, valószínűleg szintén e család ivadéka.

Egy másik ágazat Kraszna vármegyében birtokos, hol Dénes pénztárnok, Lajos árvaszéki ülnök 1843. körül, neje Sebess Zsuzsi. — Sándor szolgabíró 1848. — Ferencz birtokos.

Mauchs család. (Farkasfalvi.) Eredetileg Szepes megyei család; elterjedve Árva, Zemplín, Nógrád s több megyébe is. Alapítója Mauchs Donát Késmárkon bíró, ki 1635-ben julius 6-án Bécsben kelt címeres nemes levélben II. Ferdinánd király által Donát, Dávid, János, Izrael, Zsigmond, Éva, Ágnes és Margit gyermekeivel együtt előbbi nem nemes állásukból magyar nemesi rangra emeltettek. Mely címeres nemes levél Szepes megye közönsége előtt Lőcsén 1635. sept. 3-án tartott gyűlésen kihirdettetett.

Címerük — itt a metszvény ábrázolása szerint — következő; a paizs vörös udvarában hármas halom tetején nyugvó koronából fehér zerge emelkedik ki, fölötte a paizs jobb oldali szögletében arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából a a leírthoz egészen hasonló zerge emelkedik ki; előtte szintén csillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

---

[1]) Wolph Bethlen tom. VI. 269. 270. 287. 319. 326. Gr. Mikó Imre, Erdélyi Tört. adatok. I. 67.

[2]) Magyar írók. II. 193.

Nem bírván a család teljes leszármazását, a nevezett alapítótól I. Donáttól 1635-től 1713-ig így kezdé leágazását a család.

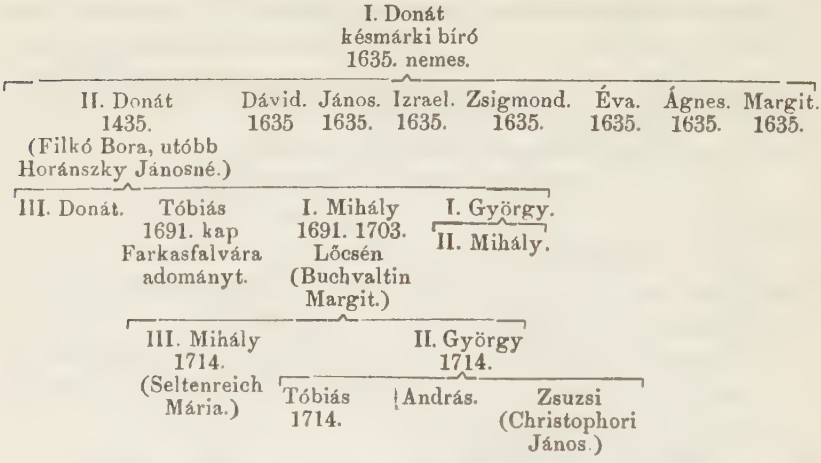

II. Donátnak felesége Filkó Borbála, nevezett férje halálával másodszor férjhez ment Horánszky Jánoshoz, ki Farkasfalván, Pikóczon és Rokuszon birtokos volt; azonban magtalanul halván el, ezen javakat magvaszakadás jogán a kamara elfoglalá; mivel azonban Filkó Borbálának első férjétőli fia Mauchs T ó b i á s és M i h á l y testvéreik neveikben is kimutaták, hogy mostoha atyjuk Horánszky János után terhelő adósságok maradtak, és így a jószág lefoglalása után azok is a kamara által lennének fizetendők, a kamara az igénylő Mauchs örökösökkel kiegyezett, és a birtokot 1500 m. forint letétele mellett nekiek visszabocsátá 1690-ben, és ezen javakra, melyek Farkasfalván egy kuria, vagy nemes ház, két zsellér telek, halastó, egy kőre malom, és kertből, Pikóczon három nemes házból és nehány zsellérből, Rokuszon öt zsellérből állottak, Mauchs T ó b i á s és M i h á l y s testvérei 1691. máj. 11-én I. Leopold királytól adományt vittek, s azokba a szepesi káptalan által 1692. évi mart. 11-én be is iktattattak [1]).

1702-ben Mauchs Györgynek fia II. M i h á l y a följebb érintett birtokokhozi jogát eladta nagybátyjának I. Mihálynak és utódainak [2]). Hasonlóan a Beretky család és a Horánszky-ak többi leány utódai is a följebbi javakhozi jogukat bevallák Mauchs I. Mihálynak [3]), a ki 1714-ben mind ezen részbirtokot fiára III. Mihályra és nejéről Seltenreich

[1]) Szepesi Káptalan Protocol anni 1685. fol. 422.
[2]) Szepesi kápt. Prot. 1702. fol. 76.
[3]) Ugyan ott folio 136.

Máriától származott utódaira átíratta [1]), mely átíratás és bevallás ellen II. György, fiai neveikben is mindjárt azon évben a szepesi káptalan előtt tiltakozott [2]).

Később azonban a Gömör megyében lakozó runyai Soldos család az említett farkasfalvi stb. birtok iránt, melyeket eleik még Zsigmond királytól adomány mellett birtak, a Mauchs család tagjai ellen pert inditottak, míg végre 1760-ban a pert megszüntetve, s jogaikról lemondva, fölfizetés mellett a birtokokat Mauchs Donát örököseinek Mauchs Mihálynak, Cornides Tamásnak, és Vieland Jánosnak, és ezek feleségeiknek Várady-Szakmáry Anna Máriának és Borbálának bevallották [3]).

Miképen származik le most élő ivadék a följebbi táblán állóktól, adataink hiányában nem tudhatva, csupán a Szepes és Zemplín vármegyei ágazat következő nemzékrendét közölhetjük.

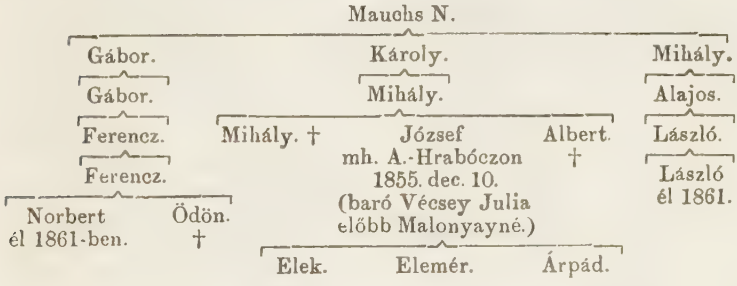

E táblázaton állók közül csak Józsefnek három fia, továbbá Norbert, és László vannak életben. Átalában a család tagjai — mint történetök mutatja — többnyire rövid kort élnek.

Árva megyében szintén találunk e család tagjaira, hol Mauchs János, és két Simon gyógyszerészek voltak, és 1806-ban Árva megyében hírdették ki czímeres nemes leveleiket.

Nógrád megyében szintén él a család, és Muhorán birtokos; a három testvérek közül György megyei tiszti alügyész 1842-ben, már meghalt, élnek még Mátyás jelenleg 1861-től alszolgabíró, és Antal.

Maurer család. (Ürmösi.) Erdélyi nemes család, úgy látszik oda a Szepességből származva. Erdélyben első megtelepedőnek

[1]) Ugyan ott. Prot. 1710. fol. 308.
[2]) Ugyan ott. Prot. 1710. fol. 309.
[3]) Ugyan ott. Prot. anni 1756. fol. 165.

Maurer Mihály tartatik, ki 1630. táján szakadt Erdélybe [1]), és I. Rákóczy Györgynek udvari embere volt; mint ilyen 1642. jul. 27-én az Olt partján fekvő Ürmös helységet kapja adományképen. 1644. táján országos követ a török portánál, hol roszúl végezett dolga miatt végzé ki magát [2]). Ez alapítá meg családját, melynek leszármazása következő:

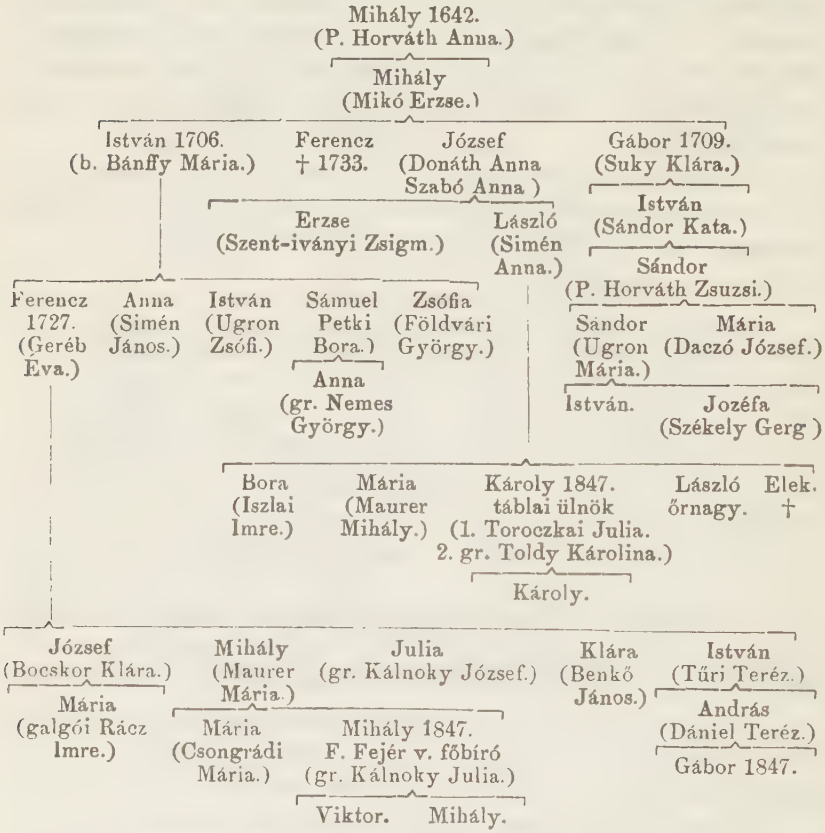

A család most élő tagjai többnyire gazdaságaikkal foglalkoznak. István 1705-ben a szebeni bíztosság tagja [3]). József előbb Rákó-

[1]) Kővári L. Erdély nev. családai 182 lapon említi az alaptalan szó hagyományt, mely szerint a Maurer, Haller, és Trauzner család első törzsei egyszerre mentek volna Erdélybe; holott a Hallerek egy századdal előbb, a Trauznerek is egy tizeddel előbb már Erdélyben voltak.

[2]) Ötvös Ágost. Rejtelmes Levelek. — és Szalárdy Siralmas Krónika 219 l.

[3]) Hodor Doboka várm. 176.

czyval kibujdosott, de ismét visszatért, és 1711-ben nőül vette Donáth Annát [1]). Károly 1847-ben kir. táblai ülnök, ugyan akkor Mihály Felső-Fejér várm. főbírája; Gábor ugyan ott tiszt. jegyző.

Maurovics család. Komárom vármegyei Radvány helységben birtokos [2]).

Mayer család. *Lásd Majer cs.*

Maygraber család. Szepes vármegye nemessége sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Maylberg család. A Trencsín vármegye 1702-ki nemesi összeírásában találjuk Maylberg János-Ernőt és Imrét; utóbb nyomaik sem találhatók.

Mayr család. Mayr József kapitány Békés vármegyében 1801-ben hírdetteté ki nemességét.

Mazakcsáni család. Mazakcsáni Dániel és Mihály 1686-ban I. Leopold királytól címeres nemes levelet kaptak [3]).

Címerük a paizs kék udvarában zöld téren álló grif, első jobb lábával három fehér liliom szálat tart. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal fehér galamb áll, piros csőrében három arany búzakalászt tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Mazáry család. Mazáry Péter, Kerestély és János 1713-ban III. Károly királytól címeres nemes levéllel díszítetett föl [4]).

Címere a paizs kék udvarában hármas szikla halom közül a középsőn arany korona van, s azon vörös mezű kar könyököl, kezében írótollat tart; fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal galamb áll, piros csőrében zöld ágacskát tártva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Zemplín vármegyében van Maszáry család [5]), tán e családdal azonos.

Mazur család. Mazur János és András 1790-ben II. Leopold király által címeres nemességre emeltettek. Címerük a paizs kék udvarában ágaskodó, kettősfarkú arany oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, bal lábával rózsa koszorút tartva. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot,

---

[1]) Cserei Mihály Hist. 422. 435. 479.
[2]) Fényes E. Komárom várm. 129.
[3]) Collect. Herald. nro. 819.
[4]) Collect. Herald. nro. 661.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

ballábával három piros rózsát tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-vörös [1]).

Mecséry család. (Mecséri.) Dunántúli nemes család, melyből M. Dániel 1728—1732-ben Győr vármegyének szolgabírája volt.

Tán e följebbi Dánielnek fia volt azon István, ki hzg és gr. Batthyányiak ügyésze volt, s kinek nejétől Küttel Zsuzsánnától fiai József ügyvéd Pozsonyban, és Dániel, ki Kőszeghen szül. 1759-ben sept 29-én, katonai pályára lépvén, a franczia háborúk alatt kimutatott ügyessége és vitézsége folytán 1807-ben a M. Terézia kat. rendjét kapta, és az által báróságot; 1809-ben tábornokká, végre 1813-ban főhadi tanácsossá neveztetett. Meghalt 1823. dec. 30-án. Első nejétől Fischer Johannától egy fia Károly 1803-ban született, de tanuló gyermekkorában meghalt. Második nejétől Szirmay Teréztől gyermeke nem maradt.

1825-ben találjuk báró Mecséri János tábornokot Eszéken, mint a M. Terézia és Orosz sz. Anna rend keresztesét, cs. kir. kamarást, és az 51. sz. gyalog ezred tulajdonosát.

Trencsín megyében találjuk Lajosnak örököseit Mecséry Kálmánt és Ágostont 1837-ben, kik közül az utóbbi szintén katonai pályát választa.

Mecséry Károly 1846-ban m. testőr volt.

A legújabb időben (1860-ban) báró Mecséry az osztrák ministeriumban a legfőbb rendőrséggel bízatott meg.

Mecseniczi család. *Lásd Garázda, Szilágyi és Teleki.*

Mechkey család Kibalt család, melyből Mechkey Györgyöt 1494-ben megerősíti a szepesi prépostságban Ipoly esztergami érsek [2]).

Mecskey Lajosnak leánya Krisztina előbb Sighérné, utóbb Mathésy neje [3]).

E családból volt azon ismeretes hős Mecskey István, ki 1552-ben Dobó Istvánnal Eger várát védelmezte [4]); s kinek nevét Neskei s Mitskeinek is elferdítve találjuk krónikáinkban.

Mede család. Mede Ferencz és András 1755-ben M. Terézia királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét [5]).

---

[1]) Adami Scuti gentil. tom. VII.

[2]) Kaprinai Mss. B. tom. 52. p. 247.

[3]) Geneal. Familiae Máriássy.

[4]) Istvánffy Hist.

[5]) Collect. Herald. nro. 267.

Címerpaizsa előbb vízirányosan kétfelé, és a felső osztály függőlegesen ismét kétfelé oszlik. Az alsó osztály zöld udvarában egy karó mellett szőlőfürtökkel megrakott tőke emelkedik föl, az udvar két oldalából két meztelen kar nyúlik be, kivont kardot tartva. A felső jobb oldali kék udvarban arany csillag ragyog; a baloldali ezüst udvarban repülő pacsirta látható. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között a leírt arany szőlőtőke emelkedik fel. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-zöld.

Medeváry család. Zemplin vármegye nemes családainak egyike. E század elején birtokos Nagy- és Kis-Azáron [1]).

Medgyes család. (Nyárád szent-imrei.) Törzsökös székely család, melyből származott Medgyes Sándor M.-Vásárhelyen ügyvéd. Családot következőkép alapított:

Sándor
ügyvéd.

Lajos	Ferencz	Bálint.	Mihály.	Miklós.	Mária.	Kata.	Róza.
szül 1817. ref. lelkész és költő.	† 1860. kora 36. (csernátoni Beke Laura.)						

Ezek közül Lajos szül. 1817-ben M.-Vásárhelyen, 1845. óta Dézsen ref. lelkész, 1848-ban tábori pap, ezért 1851-ig várfogoly. Mint író és költő egyéb dolgozatain fölül 1846-ban kiadott költeményei, úgy egyházi beszédei s főleg protestans nők számára írt Imakönyve által lőn ismeretes.

Testvére Ferencz ügyvéd Szászvároson 1860. mart. 20. kora 36. évében halt meg. Ennek özvegye csernátoni Beke Lóra, kinek nevével az irodalmi téren is találkozunk.

Medgyesallyi, *lasd Móricz család.*

Medgyesi család. (Makói.) Erdélyben, Alsó-Fejér megyében Elek 1837-ben írnok.

Medgyesi család. (N.-enyedi.) Közülök Sándor 1848-ban N.-Enyed város levéltárnoka.

Medgyessy család. Zemplín vármegye czímerleveles nemes nemes családai sorában áll [2]).

Mediánszky család. 1751-ben M. Teréz királyasszony által nemesítetett meg.

Czímere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon álló ezüst oroszlán, első lábaival arany zászlót tartva. Ugyan ilyen zászlót tartó

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114. 279.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

ezüat oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék [1].)

Mednyánszky család. (Mednyei és medgyesi nemes és báró.) Egyike legrégiebb nemesi és bárói ágon virágzó családainknak. Törzsének nyomai az Árpád korszakban mosódnak el. Trencsín vármegyében már 1312-ben okleveles emlékét leljük azon Mednei, eredetileg Meznei Jánosnak, kit a család első tudható törzseül ismerünk. Ennek fia Jakab 1344-ben I. Lajos király alatt él, és a nápolyi hadjáratban vett részt, érdemeiért 1356-ban adománynyal jutalmaztatva. E Jakabtól kezdve a család leszármazását a következő táblázat deríti föl [2]).

I. tábla.

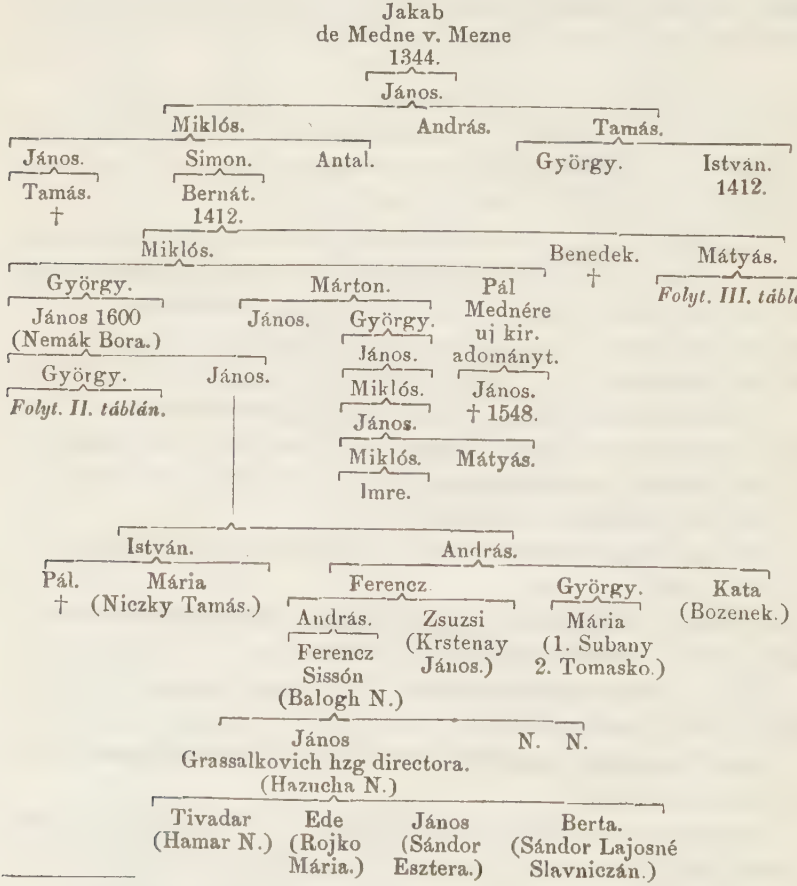

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

[2]) A család levéltárából vett táblázat szerint. L. e családról Adámi Ms. Musaei. Schönfeld Adels Schem. II. 136. — Hormayr Teschenbuch 1841. évfoly. a 394—404. — Uj m. Muzeum 1853. foly. 202. lap.

II. tábla.

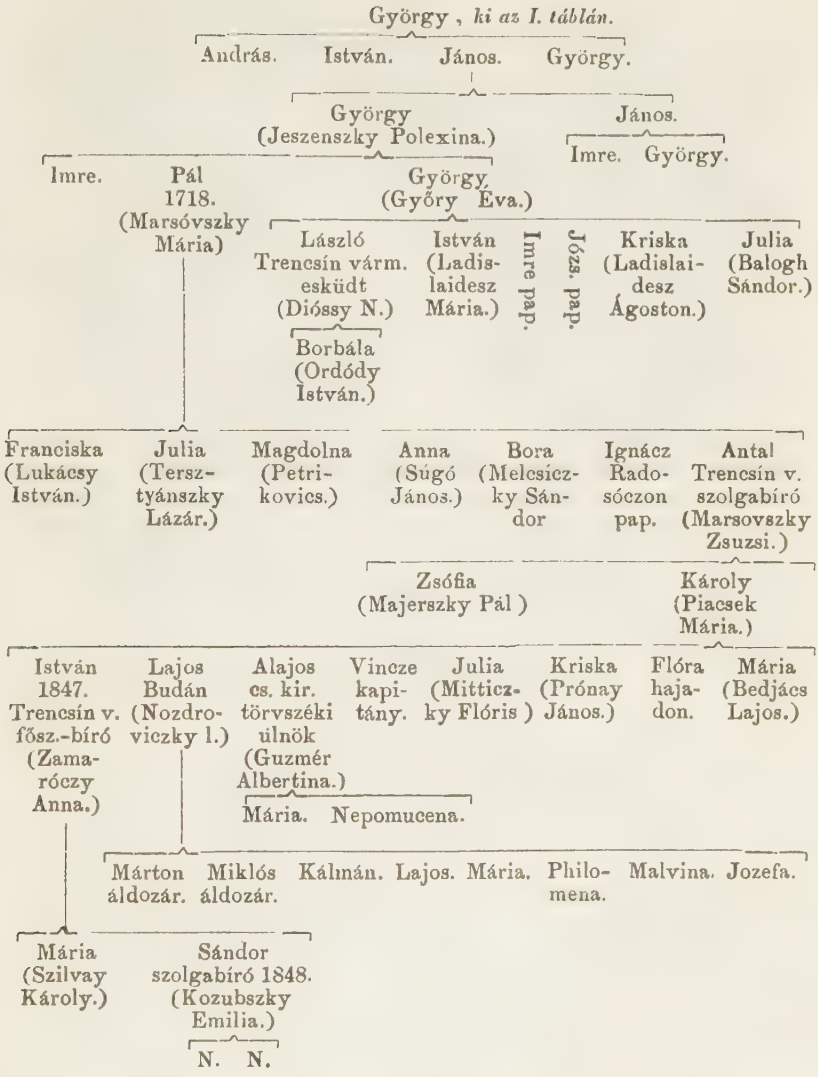
György, ki az I. táblán.
András.
István.
János.
György.
György (Jeszenszky Polexina.)
János.
Imre.
György.
Imre.
Pál 1718. (Marsóvszky Mária)
György (Győry Éva.)
László Trencsín várm. esküdt (Dióssy N.)
István (Ladislaidesz Mária.)
Imre pap.
Józs. pap.
Kriska (Ladislaidesz Ágoston.)
Julia (Balogh Sándor.)
Borbála (Ordódy István.)
Franciska (Lukácsy István.)
Julia (Terszty ánszky Lázár.)
Magdolna (Petrikovics.)
Anna (Súgó János.)
Bora (Melcsiczky Sándor
Ignácz Radosóczon pap.
Antal Trencsín v. szolgabíró (Marsovszky Zsuzsi.)
Zsófia (Majerszky Pál)
Károly (Piacsek Mária.)
István 1847. Trencsín v. fősz.-bíró (Zamaróczy Anna.)
Lajos Budán (Nozdroviczky l.)
Alajos cs. kir. törvszéki ülnök (Guzmér Albertina.)
Vincze kapitány.
Julia (Mitticzky Flóris)
Kriska (Prónay János.)
Flóra hajadon.
Mária (Bedjács Lajos.)
Mária.
Nepomucena.
Márton áldozár.
Miklós áldozár.
Kálmán.
Lajos.
Mária.
Philomena.
Malvina.
Jozefa.
Mária (Szilvay Károly.)
Sándor szolgabíró 1848. (Kozubszky Emilia.)
N.
N.

III. tábla.

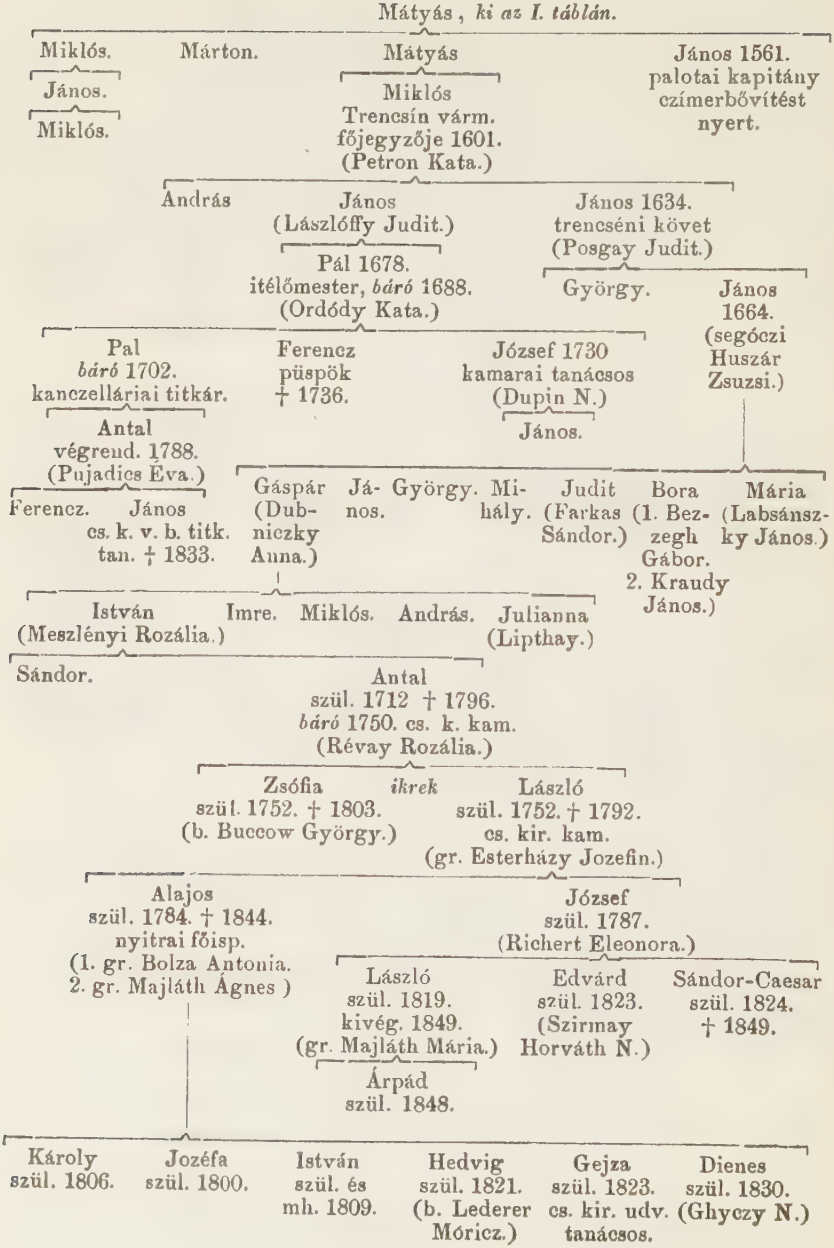
Mátyás, *ki az I. táblán.*
Miklós.
János.
Miklós.
Márton.
Mátyás
Miklós
Trencsín várm.
főjegyzője 1601.
(Petron Kata.)
János 1561.
palotai kapitány
címerbővítést
nyert.
András
János
(Lászlóffy Judit.)
Pál 1678.
itélőmester, *báró* 1688.
(Ordódy Kata.)
János 1634.
trencséni követ
(Posgay Judit.)
György.
János
1664.
(segóczi
Huszár
Zsuzsi.)
Pal
báró 1702.
kanczelláriai titkár.
Ferencz
püspök
† 1736.
József 1730
kamarai tanácsos
(Dupin N.)
Antal
végrend. 1788.
(Pujadics Éva.)
János.
Ferencz.
János
cs. k. v. b. titk.
tan. † 1833.
Gáspár
(Dubniczky
Anna.)
Já-
nos.
György.
Mihály.
Judit
(Farkas
Sándor.)
Bora
(1. Bezzegh
Gábor.
2. Kraudy
János.)
Mária
(Labsánszky János.)
István
(Meszlényi Rozália.)
Imre.
Miklós.
András.
Julianna
(Lipthay.)
Sándor.
Antal
szül. 1712 † 1796.
báró 1750. cs. k. kam.
(Révay Rozália.)
Zsófia
szül. 1752. † 1803.
(b. Buccow György.)
ikrek
László
szül. 1752. † 1792.
cs. kir. kam.
(gr. Esterházy Jozefin.)
Alajos
szül. 1784. † 1844.
nyitrai főisp.
(1. gr. Bolza Antonia.
2. gr. Majláth Ágnes.)
József
szül. 1787.
(Richert Eleonora.)
László
szül. 1819.
kivég. 1849.
(gr. Majláth Mária.)
Árpád
szül. 1848.
Edvárd
szül. 1823.
(Szirmay
Horváth N.)
Sándor-Caesar
szül. 1824.
† 1849.
Károly
szül. 1806.
Józéfa
szül. 1800.
István
szül. és
mh. 1809.
Hedvig
szül. 1821.
(b. Lederer
Móricz.)
Gejza
szül. 1823.
cs. kir. udv.
tanácsos.
Dienes
szül. 1830.
(Ghyczy N.)

Zsigmond király korában élt Istvánnak fia Zsigmond, ki a csatában lábát vesztvén, 1426-ban a királytól a személyes felkeléstől felmentő levelet nyert.

A Beczkót birt hatalmas Stybor vajda családjának magvaszakadtával leányágon az erdélyi Bánffyak lőnek örökösei és ezek társaságában költözött a Mednyánszkyak egyik őse Erdélybe, hol Medgyest nyervén kir. adományban, a medgyesi Mednyánszky ház új ágának lőn alapítója, mi által az eredetileg egy család a máig virágzó, két különböző mednei és medgyesi Mednyánszki ágra szakadt. De I. Ferdinánd és János király korában ismét Magyarhonban leljük őket a már is velük rokonult Bánffyakkal, mint a Stybor-Bánffy nemzetség leányági egyik örökösét.

Mednyánszky János I. Ferdinánd korában Palota várkapitánya lévén, a törökök elleni hős- és hű szolgálataiért régi nemességében megerősítését, és ősi nemesi czímere bővítését nyerte 1561. jan. 20-án, mely oklevél szerint a nemesség még sógoraikra is kiterjesztetett. Ugyan ez időtájban a másik ágon Pál, Mednyére kapott új királyi adományt.

Jánosnak testvérétől Mátyástól való fia Miklós, Trencsín vármegye jegyzője 1593. aug. 26-án királyi adományt nyert a kihalt Szentpétery család jószágaira, és 1600-ban megerősítést kapott [1]). Ennek Petrón Katalintól született két fia János és Jónás által két ágra szakadt ezen vonal is. (III. tábla).

Jánosnak nejétől thardi Lászlóffy Judittól született fia Pál 1678-ban itélőmester, utóbb m. kir. udvari kanczelláriai tanácsos I. Leopold király által 1688. dec. 20-án magyarországi báróságra emeltetett [2]); azonban e bárói ág nevezett Pálnak unokájában Jánosban, ki egykor m. kir. helyt. tanácsos, cs. kamarás, és valóságos b. titk. tanácsos volt, Budán 1833. febr. 9-én kihalt.

Ez ágon a bárságot nyert Pálnak fiai közül Ferencz-László

[1]) és [2]) Geneal. Taschenbuch d. freyherrl. H. 1853. 291.

1707-ben esztergami nagyprépost levei (v. cattariói) püspök, földvári apát, meghalt 1733-ban, testvére József 1730-ban kamarai tanácsos volt, a harmadik testvér 1702-ben kanczelláriai titkár volt.

A másik ág kezdődött Jónással, ki 1634-ben Trencsín vármegyének jegyzője volt, és élt még 1678-ban is [1]). Ennek Posgay Juditól egyik fia István regóczi Huszár Zsuzsitól nemzé többi közt Gáspárt, kinek nejétől nemes kocsóczi Dubniczky Annától ismét egyik fia István meszlényi Meszlényi Rozáliától nemzé Antalt, ki 1712-ben május 12-én született, és a ki 1750-ben ez ágnak is bárságot nyert. Meghalt 1796. mart. 18-án. Ennek báró Révay Rozáliától két iker gyermeke maradt:

a) Zsófia szül. 1752-ben april. 16-án; mhalt 1803. jun. 20-án. Neje volt báró Buccow Györgynek.

b) László szül. 1752. april. 16-án cs. kir. kamarás. Meghalt 1792. april, 10-én [2]). Hitves társától gróf Esterházy Jozefinától ismét két fia maradt: Alajos és József.

Alajos cs. kir. tanácsos és kamarás, és val. belső titk. tanácsos, kir. kincstárnok és a m. kir. kamara elnöke, a tanulmányi bizottság, és középponti könyvvizsgáló választmány elnöke, Nyitra vármegyének főispánja, Trencsín vármegyének főispáni helyettese, a m. akademia igazgató és tiszt. s több külföldi tud. társul. tagja szül. Priekopán Turócz vármegyében 1784. aprilis 20-án; iskolai bevégzése után 1804-ben a kanczelláriánál kezde hivataloskodni, és már 1805-ben tiszt. fogálmazóvá, 1806-ban római császári kamarássá, majd e császári czím változtával új királyi okirattal cs. kir. kamarássá neveztetett. Utóbb a rendes hivatalos pályáról lelépvén, és a politicai téren működvén, csak 1830-ban lépett ismét a m. kir. helytartóságnál tanácsosi hivatalba, és innen — mint följebb czímei mutatják mindég magasabbra. Hivatalos körén kivűl mint történet búvár, és habár többnyire német nyelven, — egy jeles történelmi értekezéseknek szerzője, s gyüjtemények kiadója maradandó emléket hagyott magaután tudományosságunk történetében. Meghalt utazásközben Galgóczon 1844. junius 17-én [2]). Első nejétől gróf Bolza Antoniától, kit 1805-ben vett nőül, és ki 1810-ben halt meg, született két gyermeke meghalván, másodszor 1820-ban házasodott, nőül vévén gróf Majláth Ágnest, (gr. M. József államminister leányát), kitől lett

[1]) Prai Mss. IV. p. 322.

[2]) Tán ennek testvére volt báró Mednyánszky Milton is, kiről gr. Dessewffy József emlékezik. Hagyományai II. köt. 32. lapján.

[3]) L. életrajzát Ipolyi Arnoldtól Új M. Muzeum. 1853. 199–232.

fiai közül csak Gejza (szül. 1823. dec. 19.) cs. kir. kam. Csejthe és Beczko vár ura, a kassai helytartóság volt udv. tanácsosa és a pozsonyi urbéri törvényszék volt elnöke, és

Dénes (szül. 1830. nov. 19.) cs. kir. kamarás, élnek.

Alajosnak testvére József szül. 1790. aug. 15. Apponyban [1]), előbb huszár kapitány, utóbb cs. kir. kamarás. 1818-ben kelt egybe Richert Eleonorával, kitől három fia született. Ezek közül László (szül. 1819. jun. 28.) a forradalombor a császáriaknak Leopoldvára feladása elleni hazafiúi erélyes tiltakozása miatt 1849. jun 4-én kivégeztetett. Nejétől gr. Majláth Máriától egy fia Árpád maradt.

Egyik testvére Sándor-Caesár (szül. 1824. jul. 9.) szintén 1849-ben halt meg. Él a harmadik testvér Eduard báró (szül, 1823. febr. 20.) ki a Szirmay Horváth házból nősült.

A nemesi ágazatból — mint a táblázaton megjelölve van — többen viseltek megyei (főleg szolgabírói) hivatalt, a legutóbbi időkig. Többen a papi pályán állottak, és állanak ma is.

A család ősi czímere a paizs kék udvarában egy királyi korona, átütve három nyillal, melyeknek hegyik fölfelé állanak. A paizs fölötti sisak koronájából fehér egyszarvú emelkedik ki.

1561-ben a család czímere — mint följebb említők — megbővítetett, ekkor jutott már a paizsba is a két egyszarvú.

A bárói czímer — melyet a metvény is abrázolt — függőlegelegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali udvar kék, a bal vörös; a paizs zöld alyjáról két szemközt álló fehér egyszarvú ágaskodik. közöttök (az ősi czímer) a királyi korona, és azon átszúrt három ezüst nyil látszik. A paizst bárói korona födi, és azon ismét koronás sisak van, melyből fehér egyszarvú emelkedik ki, két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig kék, félig arany, a másik félig vörös, félig fehér. Foszladék jobbrúl ezüst-vörös, balról arany-kék.

Medve család. Bihar, Szatmár vármegye nemes családa; Bihar megyében Medve Márton, és Medve Dánielnő birtokos Ottományban [2]).

Már a XIV. század végén is találunk Medve családra, melyből János 1380. táján horvátországi bán volt.

---

[1]) Az 1859. Gothai Almanach szerint 1789. jun. 21. született.

[2]) Fényes Geographiai Szótár III. 173.

Medveczky család. (Medveczei és kis-biszterczei.) Árva vármegye ős régi nemes családaiból való, melyek a nevezett megyének ős erdeit a magyar honfoglalás korában megtelepíték.

A jelenleg is terjedelmes ágakon virágzó családnak tagjai, sőt egyes ágai gyakran az ősi, valódi Medveczky vezeték nevet elhagyva, más elnevezések alatt is éltek, a nélkül, hogy ez által jogaikban csorbát szenvedtek volna. Igy egyik ág Urszinyi, a másik Medve és Medvesy, a harmadik Baër, negyedik Kaftán, az ötödik Tomovics, a hatodik Laurovics stb. vezeték neveket használtak hosszabb ideig, azonban az újabb időben többnyire mindnyájan visszaatértek az ősi Medveczky név viselésére. — A család főképen két fő vonalra oszlik, az egyik kath., a másik evang. vallású; ama vonal főleg a medvedzei, ez utóbbi a kis-biszterecziek birtokokon, és ezen fölül mindkét vonal egyéb megyékben is elterjedve.

A XIII. század végén élt család törzsek közül ismeretesek főleg Miklós és Gergely 1280—1290-ben Medvepatakán, Geras 1290-ben Kis-Biszterecczen.

A család története és főleg birtokviszonyait tárgyazzák a következő okleveles kivonatok [1]).

1370-ben Árvai Orbán, Gergelynek fia, a maga testvérének Opilió nak (juhász), minthogy az Lajos királynak ez ügyben kelt adomány levelében nem foglaltatik, a többi rokonok arányához képest hasonló birtokrészt vall be a medvepataki erdei telepből.

1386-ban kisbeszterecczei András, Bekének fia, a Medzihradszky családnak medzihradnei curiába teendő beiktatására királyi emberül kiküldetik.

1393-ban sz. Imre ünnepén, Mária királyasszony Andrásnak a maga apródjának, máskép kis-beszterecczi Beke fiának, nem különben kis-beszterecczi Mikech fiainak Péternek és Vitusnak a már azelőtt adományozott egy kis-beszterecczi telken kivül még más, az Árva vári birtoktól elszakított három telket adományoz.

Mielőtt a család történeteit folytatnók, a család leszármazást közöljük.

A terepélyes családfa, mennyire még a kéznél lévő okmányok és adatok nyomán összeállítható volt [2]), — következő táblázatokon látható:

---

[1]) és [2]) Szontagh Dániel közlése.

I. tábla.

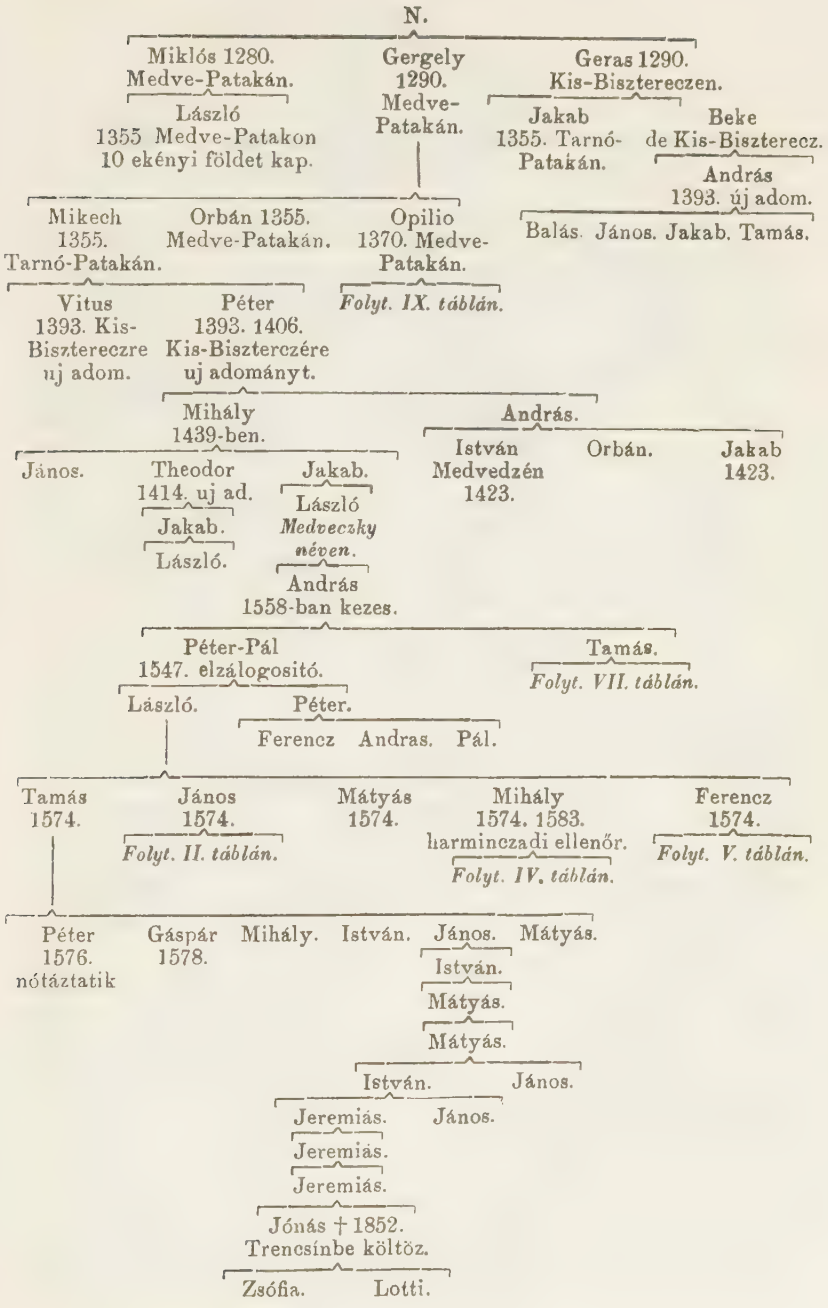
N.
Miklós 1280. Medve-Patakán.
László 1355 Medve-Patakon 10 ekényi földet kap.
Gergely 1290. Medve-Patakán.
Geras 1290. Kis-Biszterecen.
Jakab 1355. Tarnó-Patakán.
Beke de Kis-Biszterecz.
András 1393. új adom.
Balás. János. Jakab. Tamás.
Mikech 1355. Tarnó-Patakán.
Orbán 1355. Medve-Patakán.
Opilio 1370. Medve-Patakán.
Folyt. IX. táblán.
Vitus 1393. Kis-Biszterecre uj adom.
Péter 1393. 1406. Kis-Biszterczére uj adományt.
Mihály 1439-ben.
András.
János.
Theodor 1414. uj ad.
Jakab.
László Medveczky néven.
András 1558-ban kezes.
István Medvedzén 1423.
Orbán.
Jakab 1423.
Jakab.
László.
Péter-Pál 1547. elzálogositó.
Tamás.
Folyt. VII. táblán.
László.
Péter.
Ferencz Andras. Pál.
Tamás 1574.
János 1574.
Folyt. II. táblán.
Mátyás 1574.
Mihály 1574. 1583. harminczadi ellenőr.
Folyt. IV. táblán.
Ferencz 1574.
Folyt. V. táblán.
Péter 1576. nótáztatik
Gáspár 1578.
Mihály.
István.
János.
Mátyás.
István.
Mátyás.
Mátyás.
István.
János.
Jeremiás.
János.
Jeremiás.
Jeremiás.
Jónás † 1852. Trencsínbe költöz.
Zsófia.
Lotti.

II. Tábla.

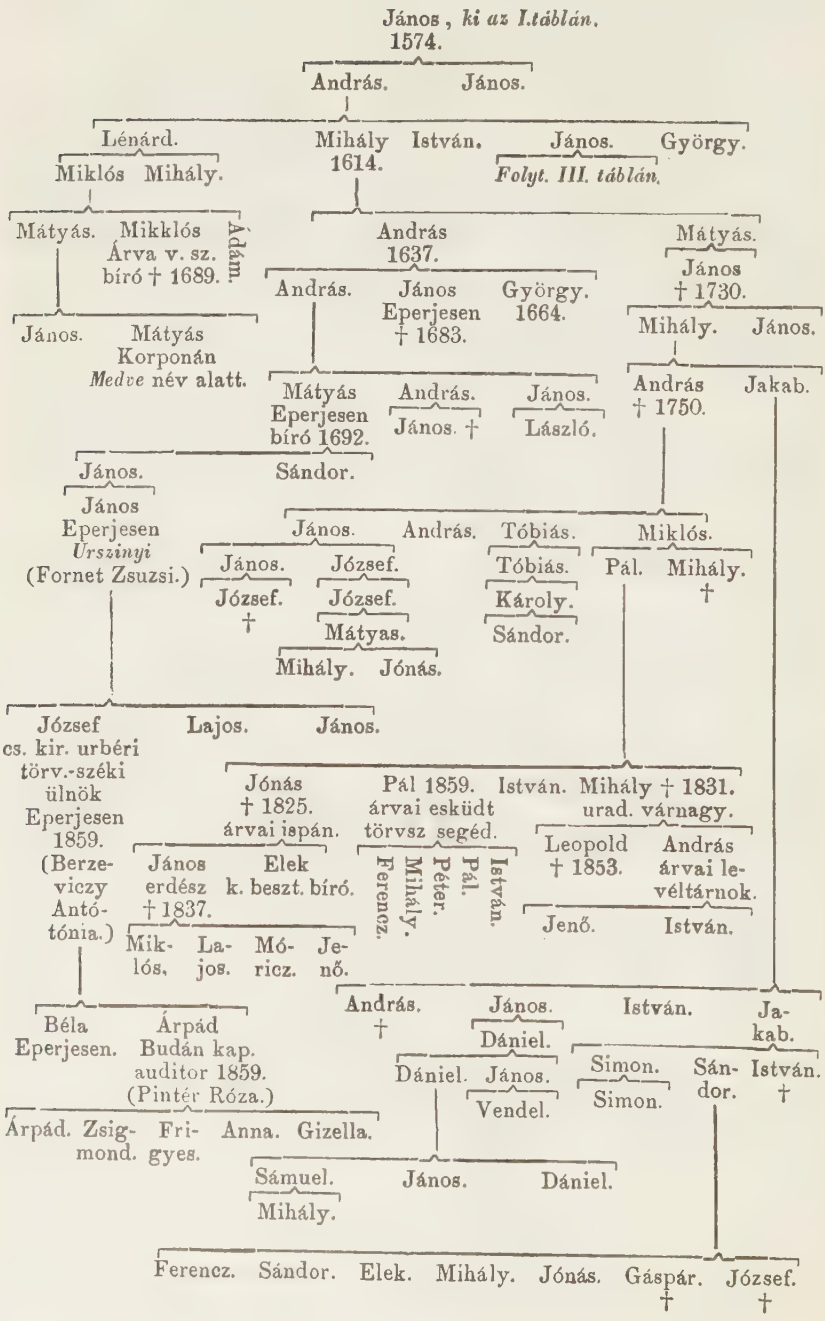
János, ki az I.táblán. 1574.
András.
János.
Lénárd.
Miklós
Mihály.
Mihály 1614.
István.
János.
Folyt. III. táblán.
György.
Mátyás.
Mikklós Árva v. sz. bíró † 1689.
Ádám.
András 1637.
András.
János Eperjesen † 1683.
György. 1664.
Mátyás.
János † 1730.
Mihály.
János.
János.
Mátyás Korponán Medve név alatt.
Mátyás Eperjesen bíró 1692.
András.
János. †
János.
László.
András † 1750.
Jakab.
Sándor.
János.
János Eperjesen Urszinyi (Fornet Zsuzsi.)
János.
András.
Tóbiás.
Miklós.
János.
József.
József †
József.
Mátyas.
Mihály.
Jónás.
Tóbiás.
Károly.
Sándor.
Pál.
Mihály †
József cs. kir. urbéri törv.-széki ülnök Eperjesen 1859. (Berzeviczy Antónia.)
Lajos.
János.
Jónás † 1825. árvai ispán.
Pál 1859. árvai esküdt törvsz segéd.
István.
Mihály † 1831. urad. várnagy.
János erdész † 1837.
Elek k. beszt. bíró.
Ferencz.
Mihály.
Péter.
Pál.
István.
Leopold † 1853.
András árvai levéltárnok.
Jenő.
István.
Miklós.
Lajos.
Móricz.
Jenő.
Béla Eperjesen.
Árpád Budán kap. auditor 1859. (Pintér Róza.)
András †
János.
Dániel.
István.
Jakab.
Dániel.
János.
Vendel.
Simon.
Simon.
Sándor.
István †
Árpád.
Zsigmond.
Frigyes.
Anna.
Gizella.
Sámuel.
Mihály.
János.
Dániel.
Ferencz.
Sándor.
Elek.
Mihály.
Jónás.
Gáspár. †
József. †

III. tábla.

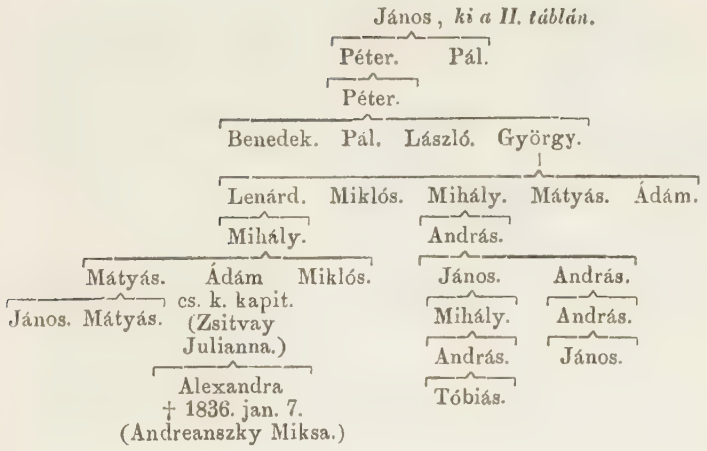

IV. tábla.

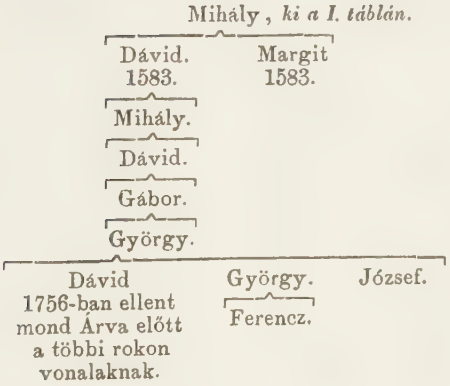

V. tábla.

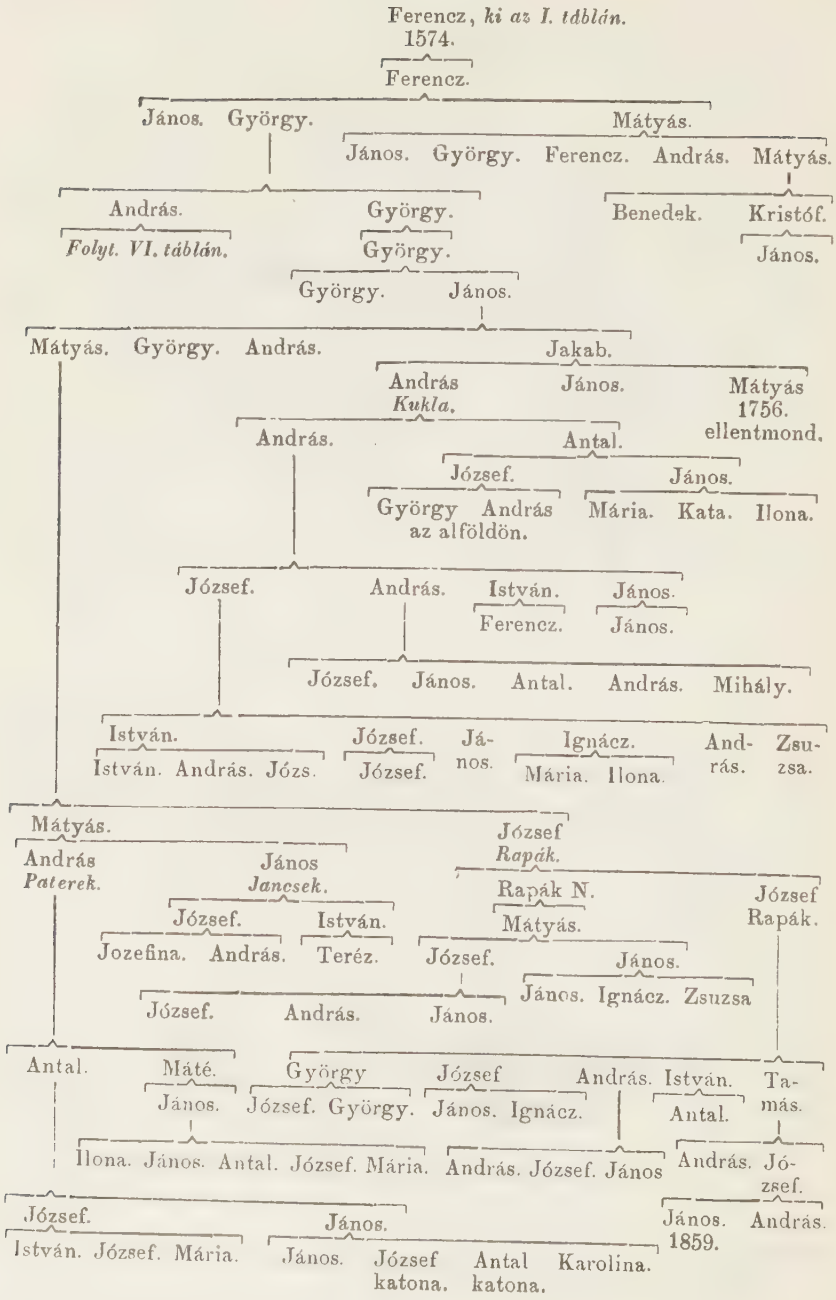
Ferencz, ki az I. táblán.
1574.
Ferencz.
János. György. Mátyás.
János. György. Ferencz. András. Mátyás.
András. György. Benedek. Kristóf.
Folyt. VI. táblán. György. János.
György. János.
Mátyás. György. András. Jakab.
András Kukla. János. Mátyás 1756. ellentmond.
András. Antal.
József. János.
György az alföldön. András Mária. Kata. Ilona.
József. András. István. János.
Ferencz. János.
József. János. Antal. András. Mihály.
István. József. Ignácz. Zsuzsa.
István. András. Józs. József. nos. Mária. Ilona. drás.
Mátyás.
András Paterek. János Jancsek. József Rapák.
Rapák N. József Rapák.
József. István. Mátyás.
Jozefina. András. Teréz. József. János.
József. András. János. János. Ignácz. Zsuzsa
Antal. Máté. György József András. István. Tamás.
János. József. György. János. Ignácz. Antal.
Ilona. János. Antal. József. Mária. András. József. János András. József.
József. János. János. András.
István. József. Mária. János. József katona. Antal katona. Karolina. 1859.

VI. tábla.

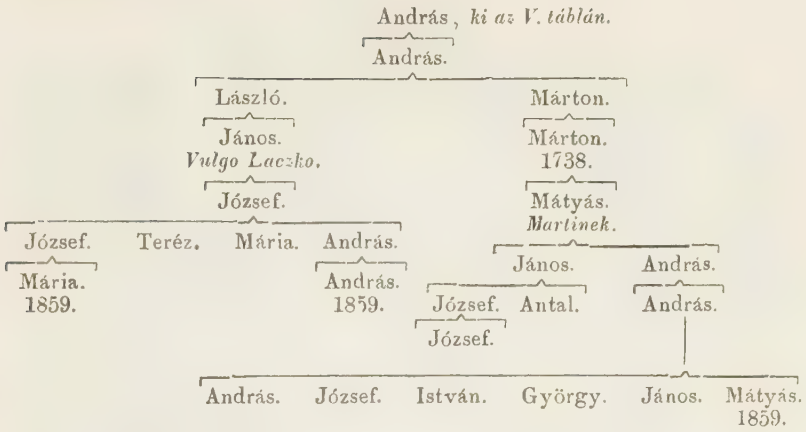

VII. tábla.

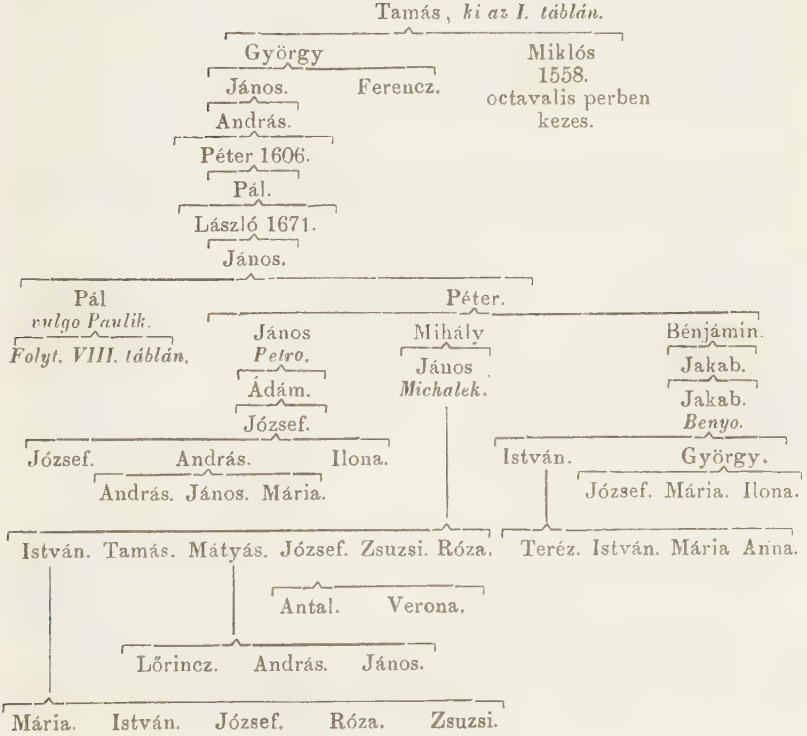

VIII. Tábla.

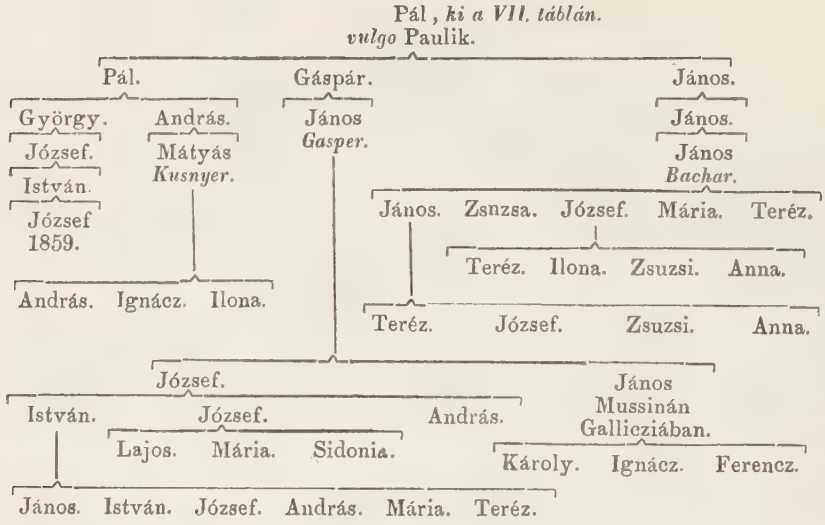

IX. tábla.

Az I. táblán álló Opilio-tól jö le, de megszakadva, a következö vonal:

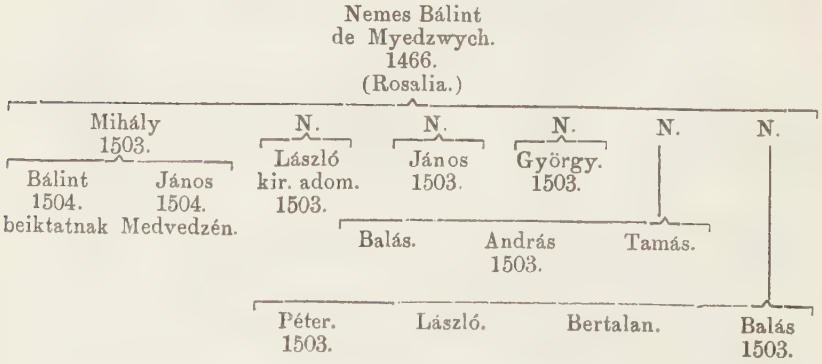

Ezen vonalon állóktól j5nek le az úgy nevezett Opilio utáni, vagy is Zápotocsni féle ágazatok; azonban a táblázaton hézag lévén, a szakadatlan családfák csak az 1680. táján élő nemzedékektől mutathatók ki, mint a következő táblákon láthatni.

X. tábla.

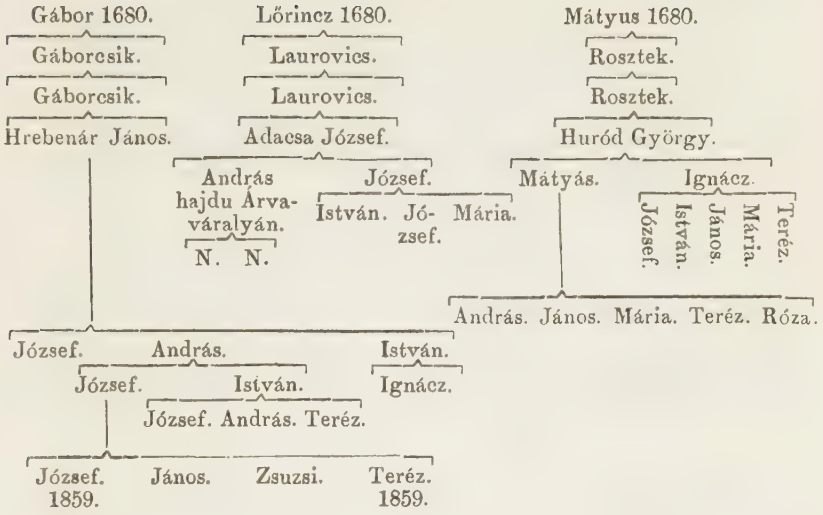

XI. tábla.

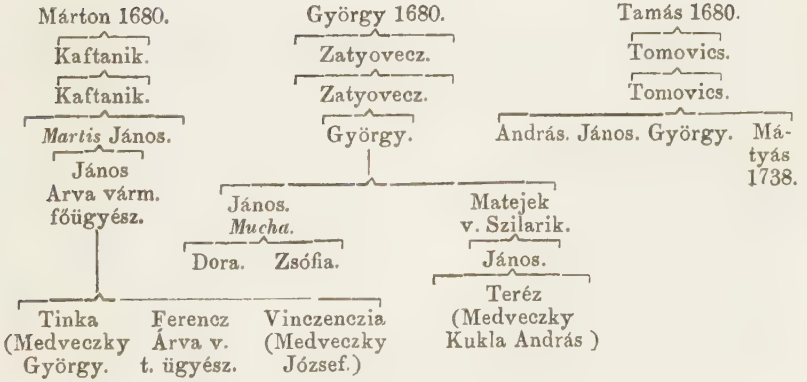

XII. Tábla.

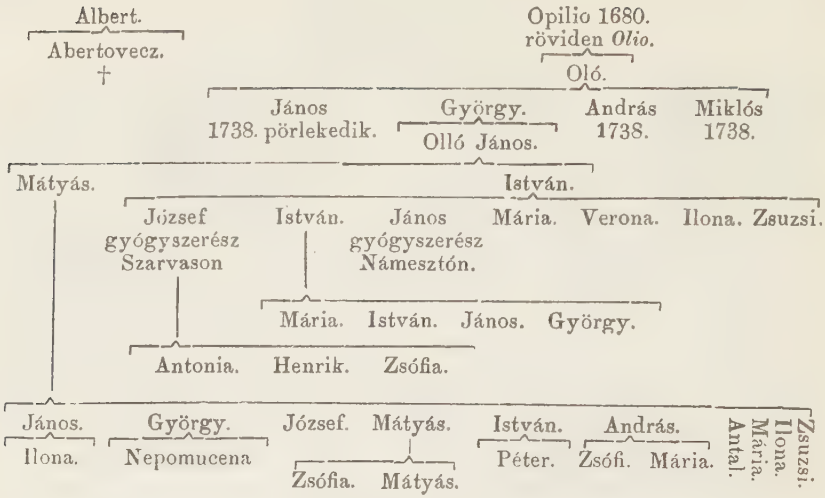

1399-ben Mária menybemenetele ünnepén Zsigmond király megerősíti Mária királyasszony följebb említett adománylevelét, melynél fogva a beiktatás isztebnei Pálnak fia János és a túróczi Conventnek kanonokja János által minden ellentmondás nélkül megtörtént.

1406-ban (12. Calend. maji.) Kis-beszterecz ei András, Péter, Vitus rokonok kérelmére Zsigmond király, a neje Mária királyné, és maga adományleveleit a kis-beszterecz ei birtokra nézve hiteles alakban újonnan kiadatja, névszerint az 1393. és 1399. évieket. Ezen kiadványban az összetört, és elveszett királyi pecsétek végett a Mária és Zsigmond király kiváltságos leveleik 1406-ki Sz.-György napjáig elémutatandók voltak, és azokhoz képest — a mint találtatni fogott vala — a megerősítés elrendeltetett.

1423-ban Sz.-Márton püspök és hitvalló ünnepe előtti legközelebbi harmadik ferián Medvezei Mihály fiának Tódornak, azután András fiainak Istvánnak, Orbánnak, és Jakabnak, továbbá Domokos fiának Mártonnak mint atyafiaknak ősi medvedzei birtokukra Zsigmond király új beiktatási parancsot ád, mely szerint a beiktatás felső-kubini Benda Mihály mint királyi ember és a turóczi conventbeli Vilmos pap által minden ellentmondás nélkül megtörtént.

1439-ben Medvedzei Péternek fia Mihály, mint nádori ember a Zaszkaliczei Bene-Luczieska és Bessenyőféle családoknak birtok elkülönzési ügyökben járt el.

1503-ban b. Zsófia ünnepe előtti legközelebbi hatodik ferián kelt II. Ulászló király iktató parancsa, melynek erejével nemes medvedzei Mihálynak fiai János és Balás, nem különben László, Pál, György és Mátyus, valamint Péter, ifj. László, Bertalan és Balás Mátyusnak fiai, Tamás, András, és Balás Pálnak fiai, mint Medvedze helységnek birtokosai ezen birtokokba beiktattatni rendeltettek; a minek folytán a beiktatás Máté királyi ember, és turóczi conventbeli kiküldöttek által minden ellentmondás nélkül meg is történt.

1533-ban (Secunda die Corporis Christi) János király Medveczky János udvarnokának azon kis-beszterecei részt, melyet Szmrcsányi Pál özvegyének második férje Spotygar Péter zálogban tartott, ez utóbbinak hűtlensége bélyegén adományozta.

1537-ben Medveczky János atyafiaival együtt kiváltják a Szmrcsánszky Simon és Benedeknél zálogban volt kis-bisztereczi birtokrészt 150 fton.

1547-ben Medveczky Pál kis-bisztereczi birtokrészét elzálogositja Pokrolicz Ulrichnak 170 ftért.

1555-ben Medveczky Pál mint Zmeskal Venczeszló meghatalmazottja fordúl elé a Koroda — Bendoviczféle nyolczados perben.

1558-ban M. András és Miklós kezeskednek a Kóroda-Bendeviczféle octavialis perben.

1558-ban M. András, Gáspár, és Péter szomszéd birtokosok, gróf Thurzó Ferenczneк az árvai uradalomba lett beiktatásánál mint tanúk voltak jelen.

1560-ban M. Tamás, Mihály, Ferencz, Máté, Lőrincz és Miklós mint szomszéd birtokosok a Kubinyi családnak madocsáni és stepanói birtokba lett beiktatásánál tanúképen voltak jelen.

1574-ben M. Péter hűtlenségi bélyegen elveszti kis-beszterecczei és medvedzei birtokait, melyeket nevezetesen a kis-beszterecczeit Jezerniczky Kristóf, impetrálja, és Czobor Imre nádori helytartó által oda itélve megkapja. Ellenben a medvedzei részt új adomány szine alatt Medveczky András Jánosnak fia, Ferencz, ifj. András és Pál Péternek fiai; továbbá Tamás, Mihály, Mátyás és ifj. Ferencz, Lászlónak fiai, és Gáspár Radecius István egri püspök és m. kir. helytartótól kiadott adománylevél mellett birtokukba veszik.

1574-ben M. Gáspár és András Jezerniczky Kristóf ellen a nyolczados törvényszék előtt pörölnek a Medveczky Pétertől elkobozott és ujjolag adományozott kis-biszterecczei és medvedzei birtokrészek vé-

gett. Czobor Imre, Istvánffy Miklós alnádorok eljárási rendével 1579—1591-ig.

1575-ben M. Gáspár elfoglalja testvére M. Péter után a Jezerniczky Kristófnak adományozott kis biszterecei és medveczei birtokot.

1582. és 1583-ban Medveczky Gáspár Árva vásmegye alispánja és Medveczky István szolgabíró előtt átveszi gr. Thurzó György árvai uradalmát gróf Thurzó Szaniszló gondnokától.

1583-ban M. Margit és testvére Dávid a nyolczados törvényszék előtt perelnek Klarics György ellen a medveczei birtok iránt

1583-ban M. Mihály Árva megyében Turdosinon volt harminczadi ellenőr.

1593-ben M. János jelenvolt mint szomszéd birtokos gr. Thurzó Györgynek az árvai uradalomba történt beiktatásánál.

1593-ban nemes Medveczky János és neje Somogyi Kata, és leányaik Anna és Borbála czímeres nemes levelet nyertek Rudolf királytól, mely kelt Prágában febr. 1-én; ez oklevélben ily czímer adatott: az 1. és 4-ik osztály arany udvarában elvágott fekete sas-fejek kinyujtott nyelvvel láthatók; a 2. és 3-ik osztály kék udvarában hármas zöld hegyen három fehér rózsa virúl. E czímert jelenleg a Medveczky család nem használja, hanem azt, melyről alább leszen szó.

1605-ben majus 11-én lápispataki Zegnyey Miklós mint II. István (Bocskai) Magyarország és Erdély fejedelmének főkapitánya, azon Medveczky — Jezerniczkyféle Árva megyei birtokrészt, mely Medveczky Péter hűtlenségéből a fiscusra szállt, daczára annak hogy már is Mesko Györgynek adományoztatott, oly módon osztja kétfelé, hogy a kis-beszterecei Medveczky Mihály és János testvéreknek, mint M. Péter unokáinak, a medvedzeit pedig a följebb említett Meskó Györgynek meghagyja.

1610-ben Medveczky családnak egyik kitűnő tagja t. i. János, az Árva megyei Törvényszéki bíró elefordúl azon nevezetes nádori bíróság személyei közt, kik a vérmosdással vádolt Báthori Erzsébet elleni ügyben Csejtén eljártak. Ez eljárás eredeti irományai névszerint az itélet, a Trencsín megyei Madocsányiféle horóczi levéltárban látható.

1630-ban id. M. Mihály és id. M. János Árva megyei törvényszéki bírák, mint eljáró bírák elefordúlnak a Reviczky, Zsuffa, Burián és Kangyerkaféle birtokrész iránti igénypörben.

1646—1674-ben id. M. Miklós volt Árva megye esküdtje.

1681. M. István szintén Árva vármegye esküdtje.

1678—1692-ben M. Jeremiás szintén Árva megye esküdtje volt.

1687-ben Caraffa tábornok alatt sajnosan találkozunk Eperjesen a híres mészárlás eszközei közt e család egyik tagjával Medveczky Mátyással, eperjesi városi tanácsossal, ki odahagyva protestans hitét még a vérszomjas bíróságnak is tagjául szegődött. Ellenben a család egy másik tagja Medveczky Sámuel, szintén eperjesi városi tanácsos, ki mert még neje rimánkodásai mellett is evangelika vallásától el nem akart tántorodni, 1687-ben mart. 15-én hóhér pallos által esett el.

1689-ben M. ifj. Miklós volt Árva megye szolgabírája.

1692-ben a följebb említett M. Mátyás Eperjes sz. kir. város bírájává nevezett. Utóda Urszini-ra változtatá nevét, hogy benne az utálatossá lett Medveczky Mátyás vérére reá ne ismerjenek.

1699-ben M. Mátyás, ki Korponán lakott, Medve vezeték nevet vesz föl.

1732-ben Laurovics András, id. és ifj. Kaftanik János, továbbá Tomovics Márton, Mátyás, János és György igazolván, hogy ők a Medveczky családnak valóságos vérszerinti tagjai legyenek, és mint ilyenek a medvedzei curia birtokában is részesek, daczára, hogy a család valódi nevével régolta nem éltek, Árva megye által a Medveczky család igaz vérséges ivadékainak megismertettek.

1730-ban M. János szepesi kamarai titkár volt.

1757-ben M. László Árva megye közönsége előtt ügyvédnek esküdtetett föl.

1810-ben M. János az idősb, Árva megyei esküdt, utóbb táblabíró.

1824-ben közepső János Árva uradalmi kerületi ispán volt.

1827-ben M. János Árva megyei tiszti ügyész.

1830-ban M. Mihály Árva uradalmi várnagy.

1845-ben Ferencz, Jánosnak fia, Árva megyei tiszti ügyész.

1848-ban M. Pál Árva megyei ügyész, utóbb cs. kir. törvényszéki segéd A.-Kubinban.

1849-ben M. György volt az Árva megyei önkénytesek kapitánya, később a turdossini szolgabírói hivatal tisztje.

1853-ban M. Leopold volt Árva megyei törvényszéki írnok

1854-ben M. András Árva megye törvényszéke s régi megyei levéltárnak tárnoka.

1859-ben M. József Eperjesen urbéri törvényszéki ülnök.

1860. M. Árpád cs. kir. kapitány és hadi ügynök Budán.

Nógrád megyében már 1760-ban Medveczky Márton, János és András nemesi bizonyitványt nyertek [1]).

Egy másik ágazat, — mely úgy látszik — a II. táblán álló ágazathoz tartozik, következő leszármazást mutat:

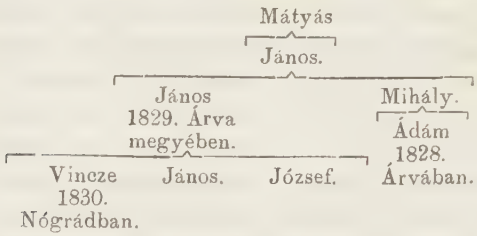

Ezek közül Mihálynak fia Ádám 1828-ki sept. 18-án, nagybátyja János pedig 1829. dec. 28-án Árva vármegyétől nyert nemesi bizonyitványt, melyet Vincze 1830-ban Nógrád vármegyében hirdettetett ki [2]),

Krassó vármegyében Medveczky Antal Árva megyétől 1818. május 27-én nyert nemesi bizonyítványt 1819. dec. 13-án kihirdetteté. Egyik fia Béla állami hivatalnok Temesben 1859-ben.

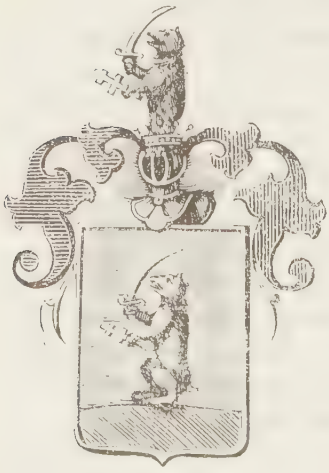

A IV. táblán álló Medveczky Ádám cs. k. kapitánynak Zsitvay Juliától leánya Alexandra Andreánszky Miksáné mh. 1836. jan. 7-én.

Medveczky József előbb Máramaros várm. törvényszéki elnök, 1856. óta a kassai urbéri főtörvényszék elnöke, mh. Kassán 1859. mart. 24. kora 73 évében. — A család czímere—mint itt a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában ágaskodó medve, első jobb lábával kivont kardot, a balban kettős keresztet tartva. Ugyan ilyen medve emelkedik ki a paizs fölötti sisak koroná-

[1]) Protocol anni 1760. p. 80.

[2]) Jegyzőkönyv 660. szám. alatt.

jából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst vörös. Azonban e czímert így csak a medvezei székhelyen lakozó kath. ág használja, a kisbiszterecz ei evang. vallású ág a medve által tartott keresztet czímerében nem viseli.

Medvés család. (K.-kászoni.) Közűlök Mihály 1848-ban erdélyi főkormányszéki írnok és a kolosvári Lyceumban helyettes tanár, utóbb 1859-ben megyei törvényszéki ülnök.

Medzihradszky család. (Medzihradnei.) Árva megye tős gyökeres, adományos nemes családainak egyike. Nevét a medzihradnei pataktól, mely ősi birtokát átfutja, veszi, e patak pedig nevét fekvésétől nyerte, minthogy az Árva és F.-Kubin várak között fekvő Medzihradne (magyarúl Várköz) nevű földön foly végig, mely földtől a telepítők Medzihradszky-aknak neveztettek.

A család alapítói élén bizonyos Alman de Arva áll, fiával Jánossal. Ez utóbbi I. Lajos királytól 1354-ben (in octavis beati Jacobi apostoli) Visegrádon kelt adománylevélben nyeri a medzihradnei patak mind két oldalán fekvő erdőnek hat ekényi területét. Ennek nyomán az adományozott erdő, mint A.-Kubin határához tartozó birtok rész Árva vára tartozékai közűl Lajos király által eximaltatván, ezen kihasítás új határjelek emelése mellett Orounicz Tódor mester és akkori árvai gróf (tán főispán) által végrehajtatván, 1386-ban (festo beati Urbani Papae proxime praeterito) Zsigmond király beiktató parancsa folytán a beiktatás Dávid Pálnak fia János által a Turóczi convent által minden ellentmondás nélkül megtörtént. Ezen beiktatás által László Haab-nak (Joab) fia, Tamás és Leusták Jánosnak fiai, és Lőrincz meg Péter, Pálnak fiai, mint Alman Jánosnak unokái bevezettettek a birtokba; miről az eredeti oklevelek a család levéltárában máig is megvannak [1]).

A XV. és XVI. században a család történelmét az okmányok hiánya miatt homály födi, miért a család leszármazása e század kivételével következőleg mutatható fel:

[1]) Szontagh Dán. közl.

I. tábla.

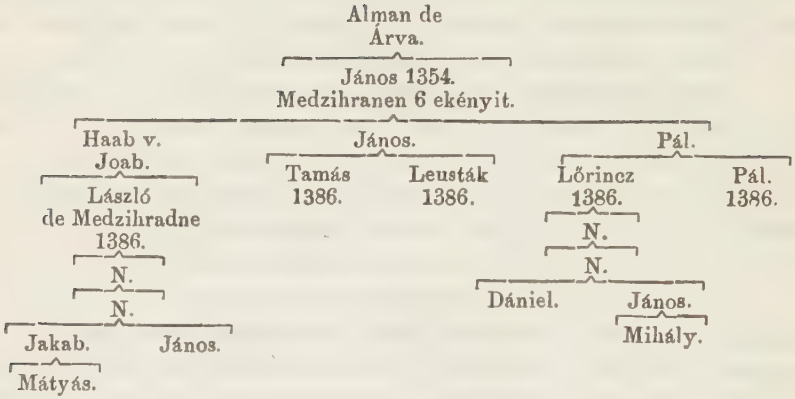

II. tábla.

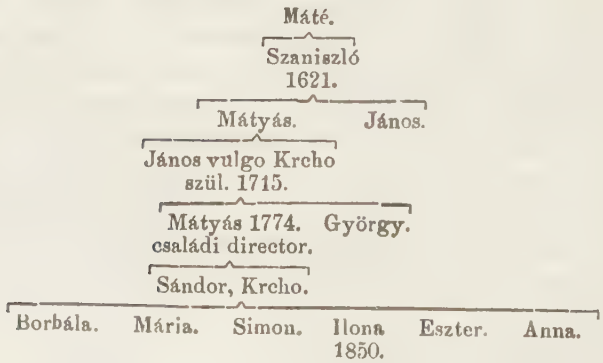

III. tábla.

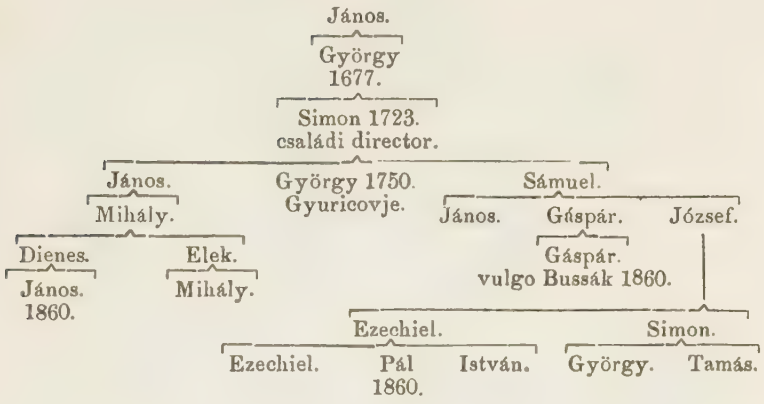

IV. tábla.

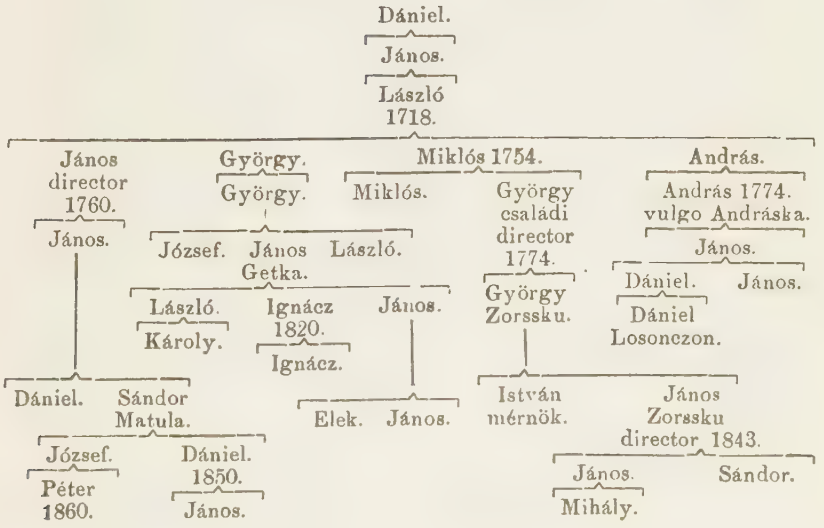

V. Tábla.

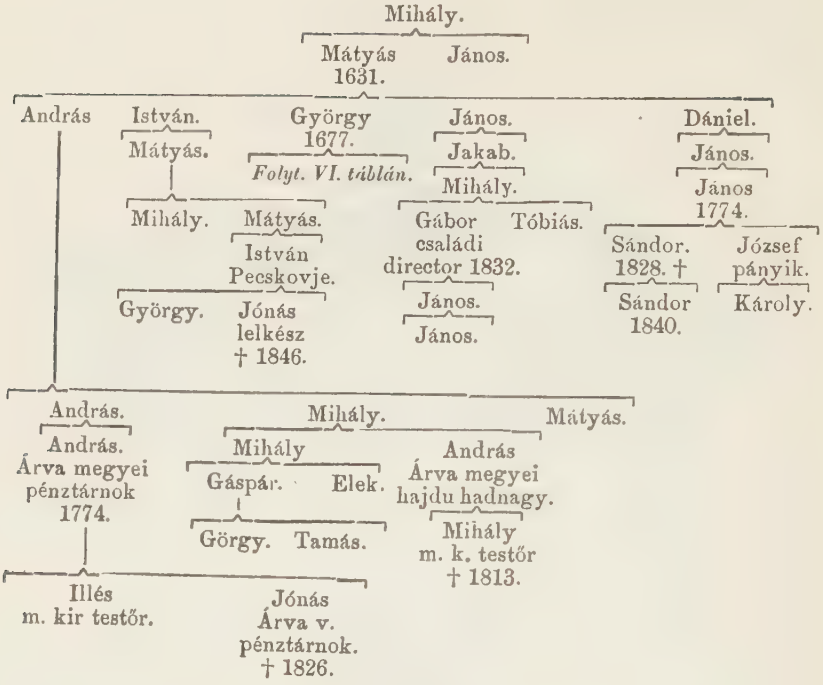

VI. tábla.

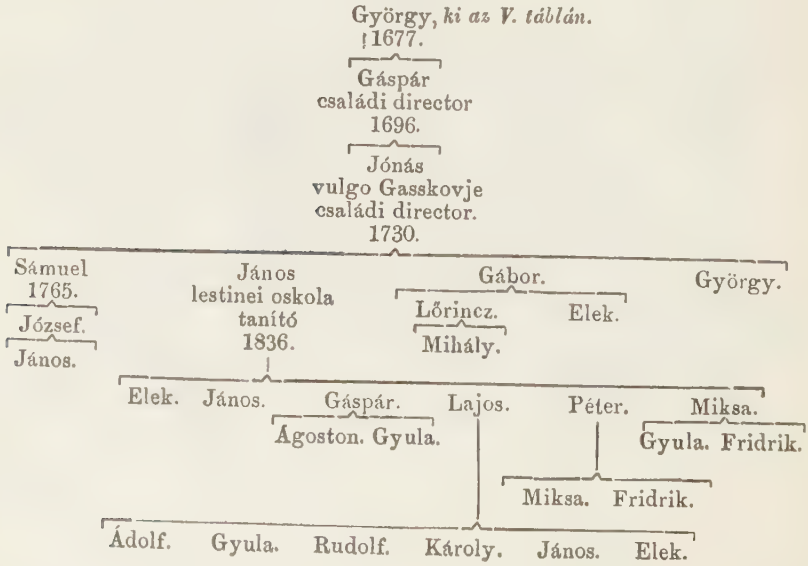

A család tagjai közül leginkább ösmeretesek János 1676-ban a Máriássik féle vonalból lelkész; András 1774-ben Árva megye al-pénztárnoka; János 1802-ben Lestinén volt evang. tanító; Mihály 1808-ban m. kir. testtőr, elesett 1813-ban Drezda mellett; vele együtt Elek cs. k. hadnagy is ott esett el.

Illés 1820-ban m. kir. testőr; Jónás 1830-ban volt Árva megyei alpénztárnok.

István mérnök és a regalék Inspectora meghalt 1835-ben

Jónás kath. lelkész meghalt 1846-ban.

Lajos 1850-ben volt lestinei evang. iskola tanító.

Adolf 1859-ben lett Lesztinén evang. tanító.

Miksa Árva megye volt esküdtje, meghalt 1858-ban.

Gáspár 1859-ben telekkönyvi bíztos.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló pellikán, három fiát melle vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronáján könyöklő kar, kivont kardja hegyén vérző törökfejet tart. Foszladék jobbról arany kék, balról ezüst-vörös.

Meerwald család. Czímere következő: a paizs arany udvarát egy széles fekete szelemen osztja három részre, a fekete szelemenen kettősfarkú, aranykoronás oroszlán lépeget, első jobb lábát ragadozásra fölemelve; a paizs fölötti sisak koronájából szintén arany oroszlán emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról arany-fekete [1]).

Megyery család. Ily nevű nemes család Komárom, Nógrád, Szabolcs, Ugocsa, Zemplín stb. megyék nemessége sorában áll.

E néven ismertebbek Megyery Imre 1588—1606-ig többféle országos kiküldöttség tagja [2]).

Pál 1604-ben országos bíztos a határok igazítása ügyében [3]).

Gábor cs. kir. tanácsos, a kassai neo-aquisticai bizottság tagja stb. [4]).

János telke az evang. egyház részére rendeltetik [5]).

Följebb említett Pál, valószínűleg az, ki 1633-ban Komárom megyei csehi helységben birtokrészét Zádory Andrásnak elzálogosítá [6]).

---

[1]) Burstaller, Collectio Insignium.

[2]) Lásd a törvénykönyvet.

[3]) 1604 : 15. 1613 : 26. törv. cz.

[4]) 1715 : 10. stb. törv. cz.

[5]) 1647 : 6. törv. törv. cz.

[6]) Fényes Komárom várm. 120.

A Szabolcs megyei Megyery családból Megyery Gábornak Jármy Klárától leánya Dorottya, Olasz Gáborné.

Zemplín megyében birtokos a Megyery család e század elején Gesztelyben [1]).

Nógrád megyében Kallón lakik Megyery nevű nemes család. Ezek elődeiből volt Gábor 1709-ben kurucz kapitány. Czímere a paizs udvarában egyszarvú, a paizs fölötti sisak koronájából kiemelkedő oroszlán.

Megyi család. Kihalt család, melyből Megyi János 1505-ben a rákosi országgyűlésre Zsolt széki követ [2]).

Megyessy család. Szabolcs, Ugocsa, Zemplín megyei nemes család. Az utóbb említett megyében e század elején birtokos Csábóczon [3]).

1632- táján Megyessy Pál pataki protestans lelkész [4]).

Erdélyben Megyessi Megyessy Ferencz kanonok és dobokai esperes 1553-ban a vallásos viszályok korában párnai közt fojtatott meg [5]).

Tán ezen Megyesy család törzse azon Megyesy István, ki Kovács Bálinttal együtt 1625. oct. 29. Sopronyban kelt czímeres nemes levélben II. Ferdinánd által nemesítetett meg. És e czímeres levél 1626. május 13-án Szatmár vármegyében hírdettetett ki. Jelenleg Bihar vármegyei levéltárban őriztetik [6]).

Méhes család. (Nyéki.) Pozsony megyei csallóközi egyik régiebb nemes család, mely nemes levelét III. István királytól 1165-ben a Nagy, Végh, és Kósa máskép Zeke családok törzseivel együtt kapta; mely nemes levelet legutóbb 1609-ben II. Mátyás király is megerősített. *Lásd Nagy cs.*

1715-ben élt a családból Nyéken Méhes Balás.

Nyéki Méhes Péter áldozó pap született 1790. mart. 18 án,

Méhes család. Szabolcs és Bihar megyei czímerleveles nemes család. A czímeres levelet Méhes Ferencz 1629. junius 14-én nyerte, és azt 1630. aug. 9-én Szabolcs megyében hírdetteté ki. Je-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 227.
[2]) Jászay A m. nemzet napjai 157.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114. 273.
[4]) Ugyan ott. 219.
[5]) Erdélyi Egyházi Névtár 1848. LXIII. lap.
[6]) Szontagh Dán. közl.

lenleg az eredeti czímeres nemes levél Bihar vármegye levéltárában őriztetik [1]).

Méhes család. Erdélyi nemes család, melyből M. Sámuel született 1785-ben. Kissebb iskolái után Bécsben az orvosi pályára, készült, majd ezt abba hagyva, Heidelbergben a tanári pályára képezé ki magát. Haza érkezvén, Kolosvárott a ref. collegiumban a Mathesis és természettan tanárává lett.

Az 1834.—1846. és 1848-ki országgyűlésen Kolosvár város követe, és ez utóbbi évben a pesti nemzetgyűlésen képviselő. Anacharsis utazásait tőle bírja fordításban irodalmunk; a Hiradót 16 éven át szerkeszté; kiadta külföldön tett „uti jegyzeteit" is, valamint egy „Elemi Algebrát". Meghalt mint Kolosvár város választott polgára és a m. akademia tagja Kolosvárott 1852. mart. 29-én [2]). Tetemes vagyonát jótékony alapítványokra hagyományozta.

Méhesi család. (Kis-búni) Közűlök László Topánfalván 1815-ben kamarai ispán; József Belső-Szolnok várm. szolgabíró 1848-ban.

Méhesi János kolosvári tanácsos, és 1846-ban országgyűlési követ, talán szintén e család ivadéka?

Méhessy család. Méhessy József a mult század végén nyert czímeres levelet. Czímere következő, a paizsot egy vízirányosan folyó víz kétfelé osztja, a felső vörös udvarban arany grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; az alsó kék udvarnak alyját virágzó mező foglalja el, fölötte hat arany méh röpköd. A paizs fölötti sisak koronájából szintén arany grif emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [3]).

Melczer család. (Kellemesi.) Sáros vármegye régiebb nemes családai közé tartozik. Hajdan előnevét Gönczről is írá, mint alább Mátyásnál látandjuk. 1526-ban már Melczer Boldizsár Eperjes város bírája volt. Ugyan ez időben nehány évvel később, 1532-ben Melczer András Kassa város jegyzője [4]). Ugyan ez időben gönczi Melczer Mátyás Kassán bíró, e városnak a Szapolyaiak részére történt átadására nézve fő tényezőül íratik [5]).

1558-ban élt Melczer Kristóf, ki nejével Verner Sabinával

---

[1]) Szontagh Dán. közlése.

[2]) L. Magyar Irók I. köt.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

[4]) Sperfogelnél, lásd Wagner Analecta Scepus II. 169.

[5]) Ugyan ott 185.

Eperjesen volt házát eladá Tordai Zsigmond atyafiának [1]). E Kristóftól kezdve a családfa részint perekben, részint cs. kir. czímer vizsgáló hivatal előtti kimutatás szerint következőleg igazoltatott:

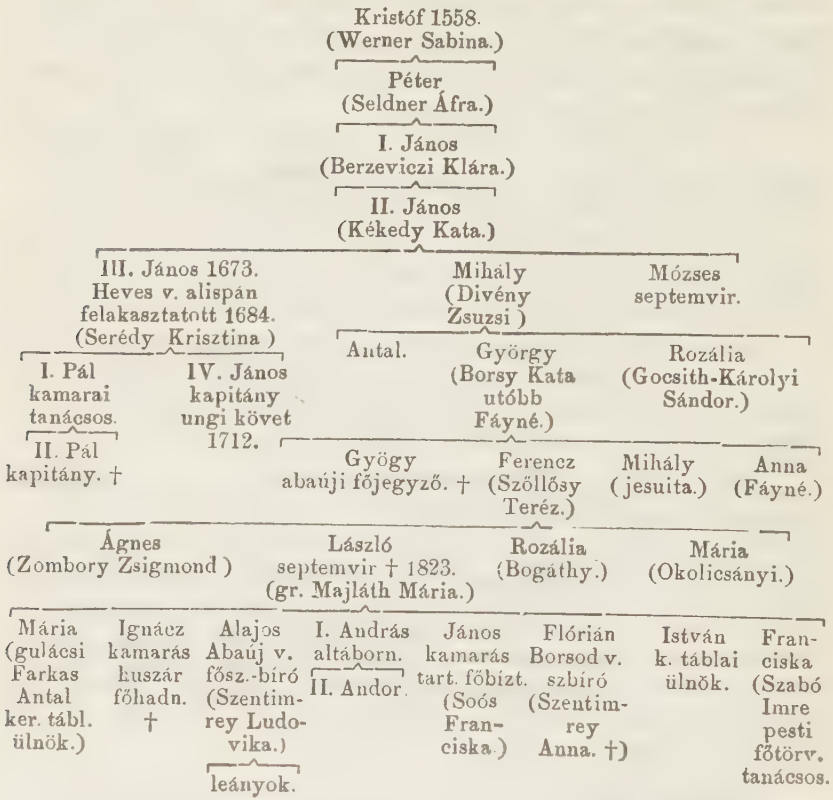

Kristóf I. Ferdinánd királytól nyerte a czímeres nemes levelet. Ennek neje Werner Sabina, Werner Györgynek a hazai tudományosság történetében ismeretes „De admirandis Hungariae aquis“ munka szerzőjének, Sárosvár parancsnokának, és szepesi kamara tanácsosának fiusított leánya volt, mint ilyen szerzé Miksa király alatt, a Sáros megyei magyar-jakabfalvai, somi, és alsó-szalóki a Melczer család által jelenleg is birt jószágokat.

I. János Paduában tanúlt, s törvénykezési értekezést nyomatott; később Báthori István lengyel király alatt Litvaniában elesett.

II. János özvegye Kékedy Katalin, az utolsó Kékedy Balásnak

[1]) Kovachich, Scriptores Minor. I. 112.

fiusított leánya, szerzé gyermekeinek I. Leopold király alatt a család előnevét adó és maig birtokolt Kellemesi jószágot. Ez időtől írja magáta család kellemesi előnévvel, az előtt Eperjesről és némely ág Gönczről írván előnevét.

III. János 1673-ban Heves és Külső-Szolnok vármegyék másod alispánja, 1684-ben mint Tökölyi Imre hive, homonnai Drugeth Zsigmond által felakasztatott. Egyik fia I. Pál szepesi kamarai tanácsos fiában II. Pálban férfi ágon kihalt. Azonban ez ágnak fiúmaradékai vannak most is Szatmár vármegyében. III. Jánosnak másik fia IV. János, ki XIV. Lajos franczia király szolgálatában állván, huszár csapatot állított, de utóbb Eugen tábornagy föllhivására visszatért, és 1712-ben Ung vármegye országyűlési követe volt, és már mint ilyen nyert a királytól amnestiát.

Mózses a hétszemélyes táblánál III. Károly király alatti szervezésekor az elsők közt mindjárt ülnökké neveztetett.

László 1790. és 1792-ben Borsod vármegye országgyűlési követe volt, s egyszersmind alispánja, 1796. részint királyi táblai ülnök, részint itélő mester 1810-ig; mint a hétszemélyes tábla ülnöke halt meg 1823-ban [1]). Több gyermeke életben van. Ezek közűl Andor 1848-ban magyar hadügy ministeri államtitkár, utóbb altábornagy, István előbb volt kir. táblai ülnök, jelenleg kir. személynök.

A család egyik ágából Melczer Lukács Krassó vármegyébe származott, hol Szepes megyétől 1798. jul. 17-én nyert nemesi bizonyitványát 1799. dec. 5-én kihirdetteté. Fia János Krassó megyei számvevő volt, utóbb Facsádon cs. kir. járásbiró.

Zemplin vármegyében, hol 1786-ban kellemesi Melczer Károly főjegyző volt [2]), hajdan a Serédy Krisztina jogán birt a család Egre-

[1]) Lásd az országgyűlési naplókat az illető évekről 1790–1808. Ő volt egyik tagja a rendszeres országos munkálatokban is az iskolai ügyekre nézve kiküldött bizottságnak.

[2]) Szirmai C. Zemplin not. hist. 331.

sen, és Kis-Újlakon e század elején pedig birtokos Rátkán és Banszkán [1]).

Szatmár vármegyében e század elején M. György birtokos Tibold-Daróczon [2]), és Sárköz-Ujlakon.

Sáros megyében székhelye M.-Jakabfalva, Borsodban Sajó-Örs, Abaújban Alsó-Kéked.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös udvarban egy térdig látszó pánczélos vitéz, jobb kezében hétlevelű arany ágat, baljában kivont kardot tart. A paizs alsó fekete udvarában barna hármas halom fölött két rózsafej van A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, szintén hétlevelű ágat tartva. Foszladék jobbról fekete-vörös, balfelől fekete-barna, (egykor ezüst?).

Van az országban más Melczer család is, de ettől különböző. Más Melczer család bírta Baranya megyében a Bakóczai javakat, melyeket e család kihaltával Majláth György egykori személynök nyert királyi adományban.

Trencsín vármegyében Melczer János armalisát 1660-ban hírdetteté ki, és 1686-ban Trencsín szkír. városban lakott.

Melegh család. Ismeretes ily nevű családból Boldizsár egykor esztergami kanonok, egri nagyprépost, s végre csanádi püspök, ki 1588. mart. 22-én halt meg, és Leleszen temettetett [3]). Valószínűleg ennek oldalas rokona volt Melegh András, ki 1637-ben több társával Tisza-Nána helység birtokába iktattatott, az esztergami érsek ellentmondván [4]).

1742-ben Siraky Gáspár tiltja osztályos rokonát Melegh Jánost és leányát Magdolnát Nógrád megy Szent-Iványi helység határában osztatlanúl fekvő Pagonynak más valaki részére teendő átruházásától [5])

Melegh István 1790-ben Ugocsa megyében Fancsikai kath. lelkész [6]).

Jelenleg Melegh nevű család Heves és Liptó megye nemessége sorában áll; ez utóbbi megyében székhelye Párisháza; közülök Mátyás 1844-ben ügyvéd.

---

[1]) Ugyan ott not. top. 108. 164. 280. 284. 343

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. köt. 147.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 321.

[4]) Szentbenedeki convent, Capsa D. fasc. 4. nro. 24.

[5]) Ugyan ott prot. CC. pag. 80.

[6]) Szirmay C. Ugocsa 97. 119.

Melikius család. Gömör vármegye czímeres nemes családa [1]).

Melintzki család. Közűlök Ferenczet 1815-ben Küküllő vármegye teremi járásbeli szolgabírájául olvassuk.

Meliorisz család. Liptó, Sáros, Árva s több megyében székelő birtokos nemes család. Ősi fészkük a deményfalvai birtok. Közűlök László 1775-ben Árva megyei alügyész, 1781-ben főügyész, később Árva uradalmi ügyész. Ennek fia Lajos 1837-ben Árva megyei esküdt; székhelyük Poruba volt.

Liptó megyében János ügyvéd 1831-ben. A sárosi ág, melynek birtoka Radács, leginkább emelkedett vagyonban. Ismeretes közűlök László, kinek nejétől Zmeskal Rozától fiai Dienes és Aurél [2]).

Melith család. (Bribéri †) Kihalt régi nemes főcsaládaink egyike. Eredetét Horvátországból veszi. 1223-ban II. András király Melíth Gergelynek és Istvánnak (Comitibus) adományt ád Horvátországban bizonyos Domaldnak javaira a Corca vizétől egész a tengerig és Zadurig [3]). Zemplín vármegyében birta a család a czékei és radi várát, s egyebeket.

1547-ben élt Melith György [4]) kinek neje Csáholyi Anna volt, 1552-be Ugocsa megyei Kis-Palád és Uszka helységből leánynegyedet fizetett [5]). 1564-ben Szatmár megyei Kis-Mada, Pókatelek, Kápolna helységekre több társával kir. adományt nyert [6]). 1566-ban részt vett Gyulavára védelmében és az átadáskor a föladási pontok megalapításában [7]). Élt még 1580-ban is, a midőn Czékét és Radot bírta, és ez utóbbiban a ferenczes barátoknak zárdát alapított [8]). Tőle a család tudható leszármazása ez:

---

[1]) Bartholomaeides C. Gömör 145.
[2]) Szontagh Dán. közlése.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 88.
[4]) Szirmay Szatmár vármegye II. 81.
[5]) Szirmay C. Ugocsa p. 30.
[6]) Szirmay Szatmár várm. II. 92. 93. 98.
[7]) Istvánffy Historia 1688-ki kiadás 309.
[8]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 232. 285.

György
1547. 1580.
(Csáholyi Anna.)

István 1568.	Pál 1568. 1637. (Chapy Kristina.)		Péter 1568. 1633. szabolcsi főispán (Zokolyi Erzse.)		György 1638.
	Tamás (gr. Csáky Eleonora.)		Mária 1670. (Csáky Péter.)	Sára (Eödönffy István.)	Kata 1650. özvegy (szentmihályi (Bánffy Ferencz.)
	Mária (gr. Zichy István.)				

Györgynek fiai, anyjok után a csáholyi és csengeri birtokba beiktattattak [1]).

István 1572-ben Rudolf király koronázására Zemplín várm. követe [2]).

Péter 1611-ben nejével Zokolyi Erzsével együtt Szatmár vármegyei Jánka, Gyügye, és Ricse helységre, 1633-ban pedig Darah helységre nyert kir. adományt [3]). 1637-ben T.-Bodrogon a ferenczes szerzeteseknek zárdát alapít.

György 1638-ban Kocsordon kastélyt épittet, melyet öcsesének Péternek hagyományozott [4]).

1622-ben élt Melith Gergely, kinek neje Chapy Zsuzsánna volt, kivel együtt jelen volt ez évben a Zemplín megyei főispán beiktatásán [5]).

Ugyan ez időben találjuk Melith Videt, kinek neje rosályi Kún Anna volt [6]).

A család a XVII. század végén kihalt.

Melkó család. Trencsín vármegyei czímeres nemes család. A czímeres levelet Melkó János szerzé, s azt 1647-ben Trencsín vármegye közönsége előtt kihirdetteté. 1690-ben a család tagjai a liethavai uradalomban laktak, 1754-ben pedig Rajecz városában. Jelenleg Trencsín vármegyében nem létezik [7]).

Meltsiczky család. (Melcsiczi.) Régi birtokos család Trencsín vármegyében. Székhelye Melcsicz helység. Csupán a Trencsín me-

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 111. 131.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 87.
[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 206. 214. 217. 252.
[4]) Ugyan ott. II. 117.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 154.
[6]) Szirmay, Szatmár vár várm. II. 275.
[7]) Szontagh Dán. közl.

gyei nemesi lajstromok szerint a családról a következő adatok ismeretesek [1]):

1646-ban Márton vulgo Sztanák van beírva a nemességi lajstromba.

1748-ban Sándor az alsó járásban, János pedig Melcsiczen székelt.

1768-ban Melcsiczen János és fia Miklós, és más részről Sándor lakott.

1803-ban Melcsiczen találjuk Jánost és fiát Miklóst, nem különben Sándornak fiát Jánost, ki gróf Pongrácz János ügyvéde volt.

1837-ben Ivanóczon lakott Vendel fiával Jánossal. — Melcsiczen pedig Jánosnak örökösei Flórián, József, László, István és Miklós; — úgy szintén Sándornak örökösei is Melcsiczen székeltek. A följebb említett László Trencsín vármegyének szolgabírája volt.

Ménasági család. (Ménasági.) Székely eredetű család, melyből György Torda vármegye altörvényszéki ülnöke 1837-ben. Másik György 1848-ban főkormányszéki írnok.

Mencsel család. Ung vármegye nemessége sorában említetik Fényes E. Geographiájában.

Menszáros család. (N.-kereki.) Bihar megyei nemes család, azon megyében fekszik az előnevet adó helység is. Azonban a család egyéb szomszéd megyékbe is elterjedt.

Bihar megyében Menszáros Eszter, Papszász Lajosnő, és M. Berta Péchy Albertnő birtokosak Nagy-Kerek, Pelbarthida, — és Ádámi és Ártánd helységekben [2]). Birnak B.-Szolnokban is.

Szatmár vármegyében e század elején Sándor birtokos Mező-Petri és Tatárfalva helységekben [3]).

Ezenkivül Erdélyben Belső-Szolnok vármegyében és Kővár vidékén is birtokos, és mindkét hatóságban M. Károly derékszéki ülnök 1837. körül; 1834-ben a főkormányszék által országgyűlési kir. hivatalosúl fölajánlva.

Zemplín vármegyében szintén ismeretes a család [4]).

Mentler család. Fejér vármegye nemes családa. A czímeres

---

[1]) Szontagh Dán. közlése.

[2]) Fényes E. Magyarország statist. szempontból I. 199. 202.

[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 29. 210.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

nemes levelet Mentler Mihály és Mátyás nyerték 1755-ben M. Terézia királyasszonytól.

Címerük a paizs kék udvarában a baloldalból kiemelkedő magas szikla, melyre egy fehér zerge szarvainál fogva felakadva függ, a paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között pánczélos, sisakos férfiú emelkedik ki, jobb kezében kivont pallóst tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék.

Menyhárd család. Doboka vármegye kihalt családja, állítólag az Ördög és Teke családokkal testvér és jelesen a Teke családból származott [1]).

1396-ban élt a családból Menyhárd János, fiaival Sándorral, Mátyással és Osválddal; ezek hárman 1411-ben ellenemondottak a sólyomkövi Boros Erzsébet Sarkady Lászlóné fölkérésének, mely által a sólyomkövi, ujfalvi, fodorházi, nagy-esküllői, keresztúri, köblösi, szentkatalinfalvi, szótelki egész falukat nagyatyja jogán magának kérte adományoztatni.

1569-ben sólyomkövi Menyhárd Mátyás nagy-esküllői rész jószágát 150 forintért zálog czímen vallja be Menyhárd Lászlónak.

1571-ben említetik Menyhárd János, mint atyja Gergelynek ás Antalnak. Nevezett János 1573-bzn lakott Sólyomkövön.

Ugyan ez időben élt Menyhárd Gáspár, hasonlóan Sólyomkövön, Meleg-Földváron, és Gyékében birtokos. Első neje Tegzes Anna, a második Liptay Magdolna volt; gyermekei voltak: Péter, László (1579. táján) István, Gáspár és Anna, ki előbb meredjói Ficz Istvánnak, utóbb Ebeni Gábornak hitvese volt, és anyja Ebeni Zsigmondnak.

1602-ben élt Menyhárd Szeráf, kinek sólyomkövi, kovácstelki (ma kovácsi) fodorházi, ujfalvi, és szótelki jószágait bírta és tartotta Ebeni Zsigmond; de az Ördög fiak és leányok ellene mondottak.

Nem sokkal utóbb — úgy látszik — e család kihalt.

Mennyey család. Zemplín vármegye czímerleveles nemes családainak egyike [2]).

Méra család. (Hétbükki.) Közülök Antal Hunyad megyében 1848-ban seborvos és táblabíró.

Merai család. Merai Miklós deák, fia Lászlónak, unokája

---

[1]) Hodor, Doboka várm. 176.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

Merai Pethőnek, 1432-ben Zsigmond királytól testvérével Lászlóval, és Merai Mihálynak fiával Fülöppel czímeres levelet nyert [1]).

Zemplín vármegyében Méray család a czímerleveles nemes családok sorában foglaltatik [2]).

Mercz család. Szepes vármegye nemessége sorában említetik Fényes E. Geographiájában.

Merczel család. Somogy vármegyei nemes családai között foglal helyet.

Mérey család. (Kapos-mérei.) A legrégiebb törzsökös magyar családok egyike; eredetét Somogy vármegyében a Kapos vize mellett fekvő Mére (vagy Mérő) helységtől veszi, és innen is írja előnevét. E helységet a család ősei 1246-ban nyerték IV. Béla királytól; úgy látszik Mérei János személyében, ki 1280-ban is élt, és kitől a származás rendje következőleg jő le napjainkig [3]).

I. tábla.

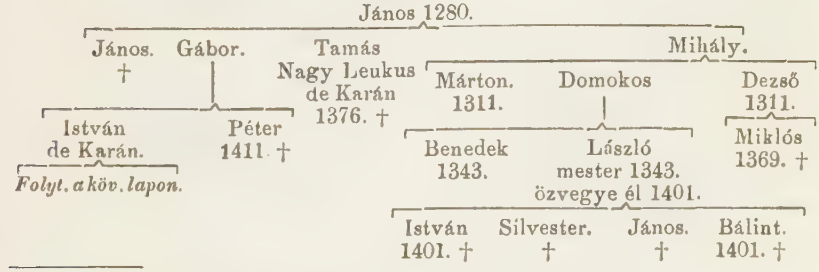

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Fejér, Cod. Dipl. tom. X. vol. VII. p. 432.

[2]) Szirmai C. Zemplin. not. top. 114.

[3]) Családi közlés szerint.

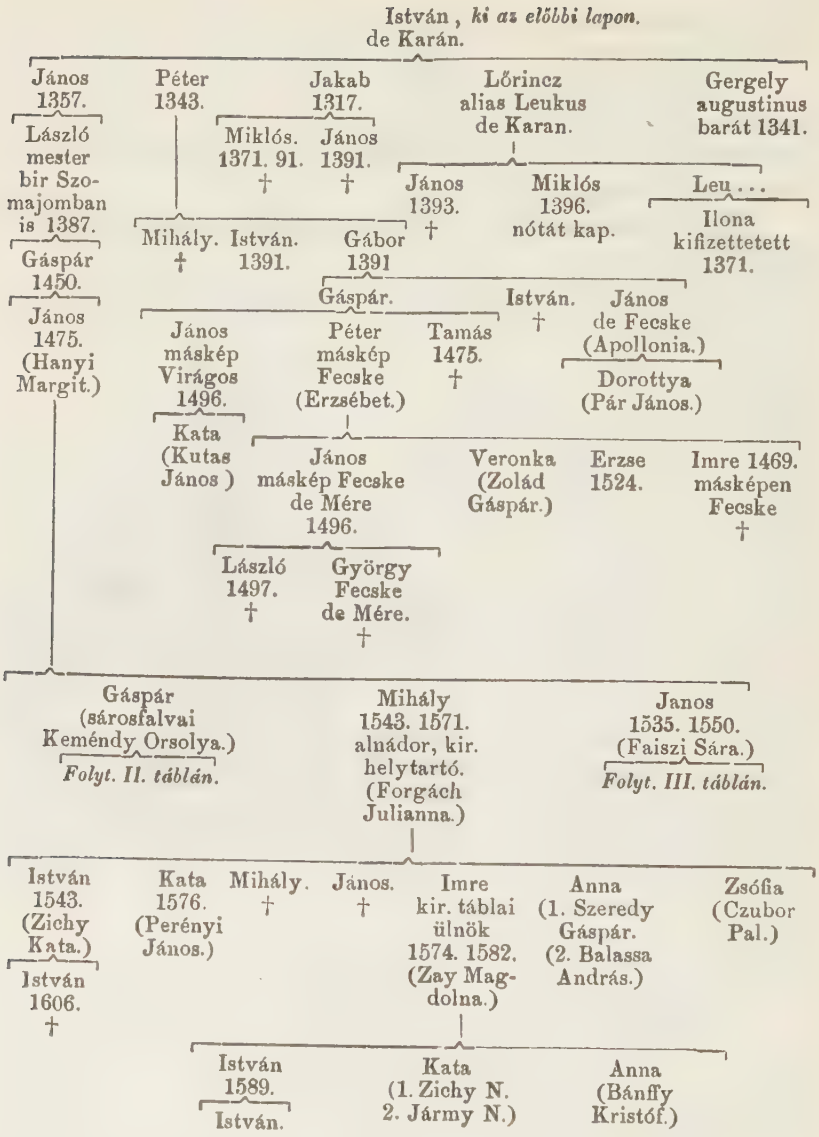
István, ki az előbbi lapon.
de Karán.
János 1357.
László mester bir Szomajomban is 1387.
Gáspár 1450.
János 1475. (Hanyi Margit.)
Péter 1343.
Mihály. † István. 1391.
Jakab 1317.
Miklós. 1371. 91. †
János 1391. †
Gábor 1391
Lőrincz alias Leukus de Karan.
János 1393. †
Miklós 1396. nótát kap.
Gergely augustinus barát 1341.
Leu...
Ilona kifizettetett 1371.
Gáspár.
István. †
János de Fecske (Apollonia.)
Dorottya (Pár János.)
János máskép Virágos 1496.
Kata (Kutas János)
Péter máskép Fecske (Erzsébet.)
Tamás 1475. †
János máskép Fecske de Mére 1496.
László 1497. †
György Fecske de Mére. †
Veronka (Zolád Gáspár.)
Erzse 1524.
Imre 1469. másképen Fecske †
Gáspár (sárosfalvai Keméndy Orsolya.)
Folyt. II. táblán.
Mihály 1543. 1571. alnádor, kir. helytartó. (Forgách Julianna.)
Janos 1535. 1550. (Faiszi Sára.)
Folyt. III. táblán.
István 1543. (Zichy Kata.)
István 1606. †
Kata 1576. (Perényi János.)
Mihály. †
János. †
Imre kir. táblai ülnök 1574. 1582. (Zay Magdolna.)
Anna (1. Szeredy Gáspár. (2. Balassa András.)
Zsófia (Czubor Pal.)
István 1589.
István.
Kata (1. Zichy N. 2. Jármy N.)
Anna (Bánffy Kristóf.)

II. tábla.

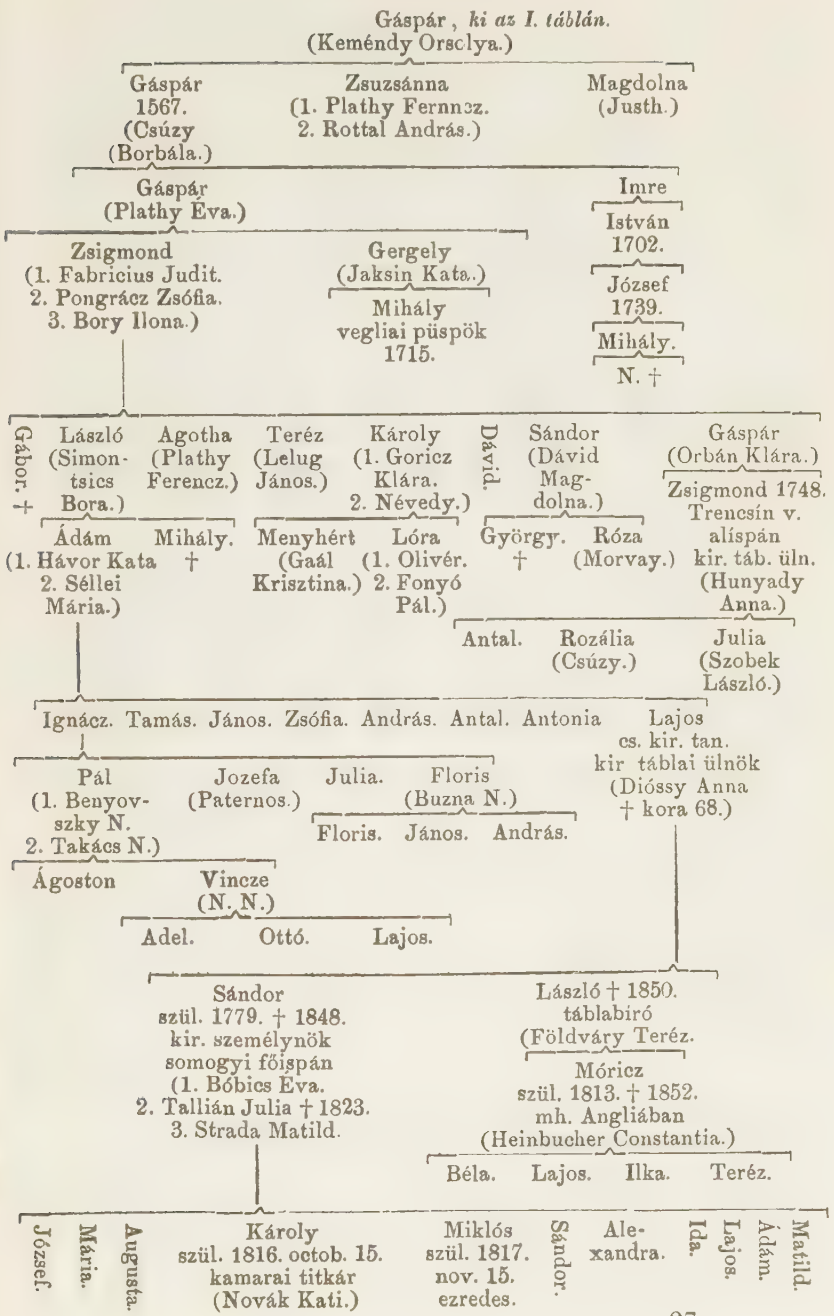
Gáspár, ki az I. táblán.
(Keméndy Orsolya.)
Gáspár 1567. (Csúzy (Borbála.)
Zsuzsánna (1. Plathy Fernncz. 2. Rottal András.)
Magdolna (Justh.)
Gáspár (Plathy Éva.)
Imre
István 1702.
József 1739.
Mihály.
N. †
Zsigmond (1. Fabricius Judit. 2. Pongrácz Zsófia. 3. Bory Ilona.)
Gergely (Jaksin Kata.)
Mihály vegliai püspök 1715.
Gábor. †
László (Simontsics Bora.)
Agotha (Plathy Ferencz.)
Teréz (Lelug János.)
Károly (1. Goricz Klára. 2. Névedy.)
Dávid.
Sándor (Dávid Magdolna.)
Gáspár (Orbán Klára.)
Zsigmond 1748. Trencsín v. alispán kir. táb. üln. (Hunyady Anna.)
Ádám (1. Hávor Kata 2. Séllei Mária.)
Mihály. †
Menyhért (Gaál Krisztina.)
Lóra (1. Olivér. 2. Fonyó Pál.)
György. †
Róza (Morvay.)
Julia (Szobek László.)
Antal.
Rozália (Csúzy.)
Ignácz. Tamás. János. Zsófia. András. Antal. Antonia
Lajos cs. kir. tan. kir táblai ülnök (Dióssy Anna † kora 68.)
Pál (1. Benyovszky N. 2. Takács N.)
Jozefa (Paternos.)
Julia.
Floris (Buzna N.)
Floris. János. András.
Ágoston
Vincze (N. N.)
Adel. Ottó. Lajos.
Sándor szül. 1779. † 1848. kir. személynök somogyi főispán (1. Bóbics Eva. 2. Tallián Julia † 1823. 3. Strada Matild.
László † 1850. táblabiró (Földváry Teréz.
Móricz szül. 1813. † 1852. mh. Angliában (Heinbucher Constantia.)
Béla. Lajos. Ilka. Teréz.
József.
Mária.
Augusta.
Károly szül. 1816. octob. 15. kamarai titkár (Novák Kati.)
Miklós szül. 1817. nov. 15. ezredes.
Sándor.
Alexandra.
Ida.
Lajos.
Ádám.
Matild.

III. tábla.

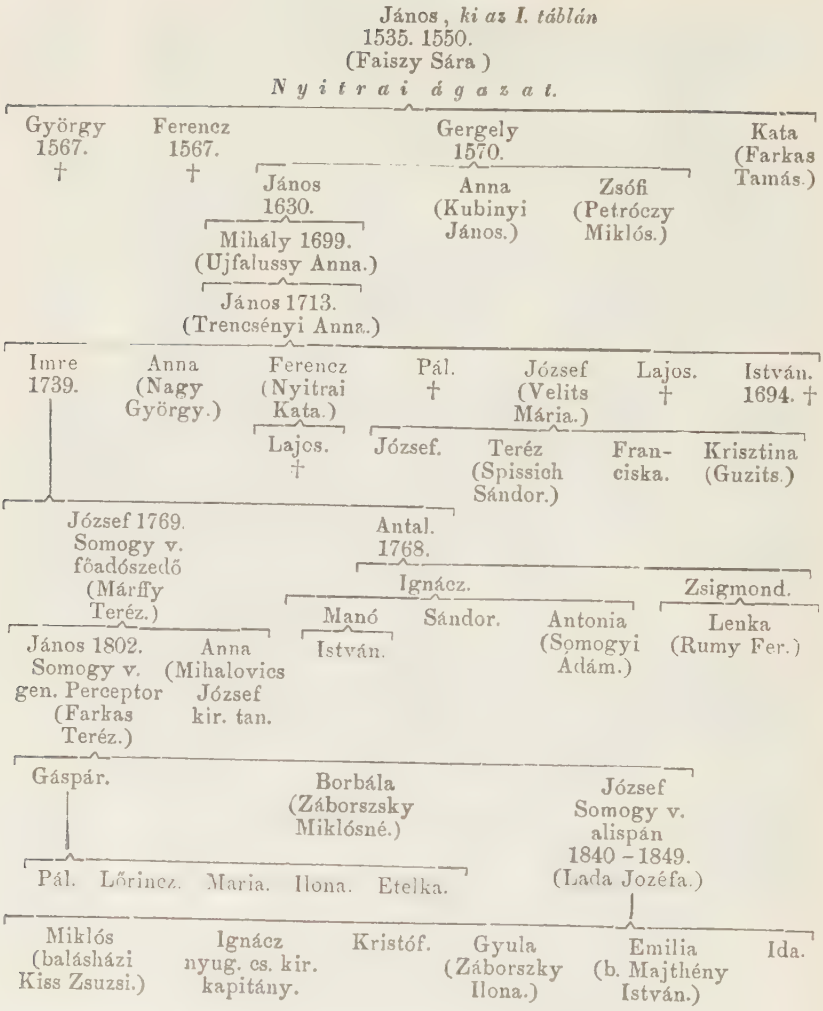

A család őseinek némelyike de Fecske, Leukus, és „de Karán“ neveken is emlitetnek a régi okmányokban.

1263-ban László nádor itélt a Méreyek László, és M. Leukus közti versengésekre nézve.

1343 ban Pál országbíró M. Bálintnak Somogy megyei Papszara és Szomajom helységeket adományozza. Ez utóbbi helységbe 1393-ban M. János is beiktatást nyer.

1475-ben Mátyás király Mérey Jánosnak Somogy megyei Mére, Tholka, Ruma, Sulya helységekre uj kir. adományt ád.

Az 1475—1526-ki időközben élt János, kinek neje Hanyi Margit, Hanyi Györgynek leánya, Nagy Mois nádor családjából vette eredetét, és így leányágon származatát az Árpádházi királyokhoz viheté föl, miután Mois (v. Mojus) nádornak neje Szabina, IV. Béla király leánya volt. — Jánosnak Hanyi Margittól három fia maradt: Gáspár, Mihály és János. Mihálynak, kiről mint a család legnevezetesebb tagjáról mindjárt lesz szó, — vonala unokájában magba szakadt. Gáspár ivadéka a somogyi javakban maradva, somogyi; — Jánosnak ága pedig Nyitra vidékére szakadva, nyitrai-vonalnak nevezhető.

Nevezett Mihály fiatal korában Thurzó Elek kir. helytartó udvarában a hazai törvényekben különös jártasságot szerezve, a hivatalos pályán érdemei által a legmagasabb polczokra tört magának utat, és ezek folytán kir. tanácsos, és 1544. sep. 29. már királyi személynök lett, mely méltóságot a törvénykezési es országos pályán különféle eljárások [1]) közepette 1562. sept. 26-ig viselte, akkor nádori helytartóvá neveztetvén. Még 1543-ban Somogy megyei jószágaira uj kir. adományt vitt, 1546-ban Trencsín megyében Eberhard várát nyerte, 1552-ben a Forgács családtól elkobzott háromszáz telek is neki adatott, azonban ezeket, mivel Forgách Péter süve volt, a családnak önként visszaadta. Részt vett a híres „Quadripartitum“ szerkesztésében is. Meghalt 1572. év táján. Egyik fia Imre szintén a kir. tábla bírája volt.

Gáspár ágán (II. tábla) találjuk a korunkban élő Sándort, ki Duna-Pentelén szül. 1779. sept. 18-án; és ki már fiatalságában mint író a magyar szinészet körül is érdemeket szerze, a hivatalos pályára lépve, szép esze, s tehetségei által utóbb mint kir. személynök, Somogy vármegye főispánja, a helytartó tanács alelnöke, az országos tartományi biztosság igazgatója, cs. kir. kamarás, a valóságos belső titkos tanácsos 1822-től 1848-ig folytonosan a közpályán növelte sokszoros érdemeit. Meghalt Pozsonyban 1848. oct. 9-én Három nejétől maradt gyermekei közül.

Károly szül. Esztergomban 1816. oct. 15-én, mint a m. kir. kincstár titoknoka szolgálta 1848-ig a hazát; testvére Miklós szül. Esztergomban 1817. nov. 15-én, a katonai pályán ezredességig emelkedett.

[1]) Lásd emlékezetét a Corpus Jurisban, és életét Felső-Magyarországi Minerva 1832-ki folyamában.

Sándor személynök testvére László Pest megye elökelő táblabírája volt. Meghalt Pesten 1850-ben. Fia Mór (szül. 1813) ellenzéki tag, az 1848-ki forradalom alatt a „Radical lap“ szerkesztője, s később a m. kormány párizsi követségének tagja, meghalt mint menekült Angolországban 1852-ben.

János ágazatán (III. tábla) többen viseltek Somogy megyében főbb megyei hivatalt. A legutóbbiak közt József 1848-ig e megyének köz szeretetű alispánja, a forradalom alatt honvédelmi bizottmányi tag. Fiai közül Miklós (szül. 1819.) mint a forradalom részese Angolországba menekült.

A család által hajdan Somogy, Pozsony, Nyitra megyékben feküdt tömérdek ősi birtokokból a gyakori osztályok s leányágra háramlások által alig egy kettő van a család kezeinél, úgy hogy jelenlegi szintén tetemes birtokaik ujabb szerzemény és házasság által lőnek a család tulajdonaivá.

A család czímerét 1474-ben (feria sexta proxima ante festum Pentecostes) Mátyás királytól nyerte, nevezetesen Mérey Gáspárnak fia Tamás deák, testvéreivel Jánossal, és Péterrel, továbbá Istvánnak fiával Jánossal. E czímer — mint följebb a metszvény mutatja — következő: a paizs kék udvarában kiterjesztett szárnyú, zöld tollú, vörös csőrű és lábú pellikán, meghajtott fejével mellét vágva föl, és azzal fiait táplálva; a pellikán alatt arany nap, és csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén a leírt képlet ismétlődik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. A paizst két oldalról telamonok gyanánt két grif fogja, azonban ez úgy látszik, a a czímerhez újabb járulék.

Mérges család. (Poki.) Győr vármegye kihalt régi nemes családa, melyből 1410-körül Miklós élt és Mérgesen közbirtokos volt. Tőle e nemzékrend jő le:

Miklós 1410.
Péter v. Pető 1436. (1. Poky Erzsébet. 2. Katalin.)
Péter 1436. — Péter 1463.
Jakab 436.
Mátyás 1436.
2-tól Ferencz 1436.

Péter vagy Pető, Poki Ferencznek leányát Erzsébetet vévén nőül, ez által Pokiban is birtokos lett, és innen a poki előnév fölvétetett.

1436-ban Péternek fiai Péter, Jakab és Mátyás eltiltják Mérges Pétert Ond, Zaka, Dániel-Czenk, Agyagos és Hídvég-Chalád, Sopron megyei helységeknek elidegenítésétől: az 1458-ki esztendőben szintén e Péter nejével és fiaival Pokiba menet útjában megtámadtatott. Ugyan ez évben Mátyás Győr, Veszprém, Esztergam és Sopron megyei javait eladja.

1463-ban Péternek hasonnevű fia mérgesi, uthali, réthi és poki birtokrészeit eladá a Sz.-györgyi grófoknak [1]).

A család a XV. század végefelé kihalt.

Sáros vármegyében pósalaki Mérges család élt, melyből Mihály 1378-ban miután fiu gyermeke nem volt, javait, köztök Pósalakát is leányának Annának és vejének hagyományozta [2]).

Merklein család Merklein János-Joachim. és általa neje Kromerecz Anna-Kata-Erzse, és fiok János-György, leányaik Johanna-Borbála-Julianna, és Anna-Mária-Szabina Bécsben 1688. jul. 17 én kelt czímeres nemes levelet nyertek, mely 1688. évi octoberben Pozsony megyében hírdettetett ki. 1781. táján Merklein N. főhadnagy volt [3]). A család valószínűleg kihalt.

Merode család. Gróf Merode Erneszt az 1649-ki országgyűlésen a honfiusítottak közé íratott [4]).

Merse család. (Szinyei.) Sáros vármegye legrégibb törzsökös nemes családainak egyike. Törzse Benedeknek fia Merse, ki több érdemei mellett főleg a Bolgárok elleni hadjáratban, hol testvére Miklós elesett, — tünteté ki magát. Érdemeiért IV. Béla királytól 1262-ben Sáros megyei Sanefalva (utóbb Szinye) Ujfalu, és Jernye birtokot nyerte királyi adományban [5]), és alapítója lőn a most is virágzó szinyei Merse családnak, mely nevét is a törzsnek nevétől kölcsönözte; előnevét pedig említett Szinye helységtől nyerte.

A családfa Benedektől a Merse atyjától kezdve a mult század végeig — minthogy a családtól nemzékrendet nem nyerhettem — következőleg sarjadzott szét [6]).

---

[1]) Tudományos gyüjtemény 1829. XII. köt. 42. — Teleki Hunyadiak kora X. köt. 587.

[2]) Wagner Dipl. Sáros p. 348.

[3]) Győr vármegye levéltárában van az eredeti armalis, mely mint gazdátlan 1805-ben a m. kir. helytartóság által 20494. sz. alatt hírleltetett.

[4]) 1649: 102. törv. cz.

[5]) Wagner Dipl. Sáros. p. 285. — Lásd Fejér Cod. dipl. tomo IV. volum. 3.

[6]) Wagner Tab. geneal. Ms. tab. 39.

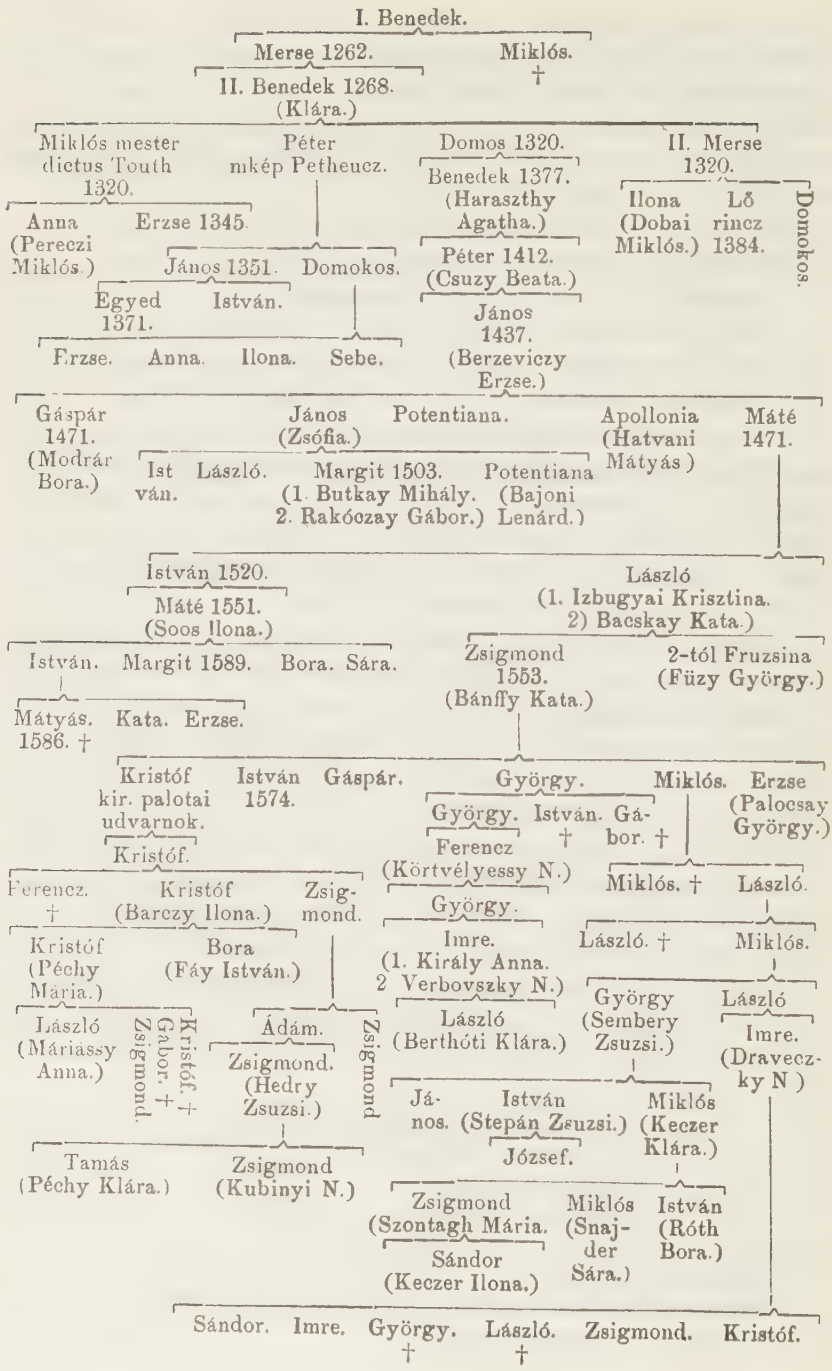
I. Benedek.
Merse 1262.
Miklós. †
II. Benedek 1268.
(Klára.)
Miklós mester dictus Touth 1320.
Péter mkép Petheucz.
Domos 1320.
II. Merse 1320.
Benedek 1377. (Haraszthy Agatha.)
Ilona (Dobai Miklós.)
Lő rincz 1384.
Domokos.
Anna (Pereczi Miklós.)
Erzse 1345.
Péter 1412. (Csuzy Beata.)
János 1351.
Domokos.
Egyed 1371.
István.
János 1437. (Berzeviczy Erzse.)
Erzse.
Anna.
Ilona.
Sebe.
Gáspár 1471. (Modrár Bora.)
János (Zsófia.)
Potentiana.
Apollonia (Hatvani Mátyás.)
Máté 1471.
István.
László.
Margit 1503. (1. Butkay Mihály. 2. Rakóczay Gábor.)
Potentiana (Bajoni Lenárd.)
István 1520.
Máté 1551. (Soos Ilona.)
László (1. Izbugyai Krisztina. 2) Bacskay Kata.)
István.
Margit 1589.
Bora.
Sára.
Zsigmond 1553. (Bánffy Kata.)
2-tól Fruzsina (Füzy György.)
Mátyás. 1586. †
Kata.
Erzse.
Kristóf kir. palotai udvarnok.
István 1574.
Gáspár.
György.
Miklós.
Erzse (Palocsay György.)
Kristóf.
György.
István. †
Gábor. †
Ferencz (Körtvélyessy N.)
Ferencz. †
Kristóf (Barczy Ilona.)
Zsigmond.
Miklós. †
László.
György.
Imre. (1. Király Anna. 2 Verbovszky N.)
László. †
Miklós.
Kristóf (Péchy Mária.)
Bora (Fáy István.)
László (Berthóti Klára.)
György (Sembery Zsuzsi.)
László
László (Máriássy Anna.)
Gábor. † Zsigmond.
Kristóf. †
Ádám.
Zsigmond. (Hedry Zsuzsi.)
Zsigmond.
Imre. (Dravecz-ky N.)
János.
István (Stepán Zsuzsi.)
Miklós (Keczer Klára.)
József.
Tamás (Péchy Klára.)
Zsigmond (Kubinyi N.)
Zsigmond (Szontagh Mária.)
Miklós (Snajder Sára.)
István (Róth Bora.)
Sándor (Keczer Ilona.)
Sándor.
Imre.
György. †
László. †
Zsigmond.
Kristóf.

II. Benedeknek fiai, I. Mersének unokái, névszerint (Thouth) Miklós mester, Péter, Domokos és II. Merse 1320-ban osztoznak a szepesi káptalan előtt az említett ősi, és azon időtől is szaporodott családi birtokokban [1]).

1327-ben Miklós, Péter, Domokos, és II. Merse a szepesi káptalan előtt megegyeznek Gyula fiának Mihálynak fiával Jánossal bizonyos köztök fenforgó viszályokra nézve, minthogy nevezett János említett Pétertel is záratta, ez okból János egész birtokrészét Zilva nevű helységben a párbaj fölötti ügyben tett egyezkedésnél fogva is Benedek fiainak vallá be [2]).

1364-ben Péter (vagy is Petheuch) fiának Jánosnak, és fiának Istvánnak Lorándfia Miklós mester végrendeletileg visszahagyományozza Heves megyei Urussy (Oroszi?) helységet, mely a Merse családot örökség útján már előbb is illette [3]).

A család ősi birtoka Szinye jegyajándékképen 50 nehéz marka fejében II. Merse fiának Lőrinczneк özvegyéhez jutván, erre nézve 1377-ben Domokosnak fia III. Benedek Szepesi Jakab országbírótól 50 markát, és egyéb kiváltandó javaira nézve még 600 arany forintot kölcsönözvén, ez összeg fejében Szepesi Jakabnak átadá Sáros megyei Sendler helységet [4]).

1514-ben István (Máténak fia) még mint ifju a király kanczellárja mellett Csehországban foglalatoskodván, itthon az ellene folyó pereire nézve késleltető királyi parancsot nyer [5]).

1519-ben ismét a nevezett István, és testvére László Temesvárott lévén elfoglalva, Lajos királytól ujjolag pörkésleltető királyi parancsot kapnak [6]).

1602-ben szinyei Merse György kir. udvarnok, a laterani szent Palota grófja, aranysarkantyús vitéz, és a királyi nagyobb kanczellária pecsétjének őre, István, Kristóf, Miklós és Erzsébet testvéreivel együtt Rudolf királytól régi nemesi czímerük megerősítését nyeri [7]); ez oklevélben a család a francziaországi Merse családtól állíttatik eredettnek, valószínűleg merő név hasonlatosságnál fogva.

---

[1]) Wagner. Diplomat. Sáros. p. 323. és Fejér Cod. diplom. tom. VIII. vol. II. pag. 271.

[2]) Wagner Dipl. Sáros p. 330.

[3]) Ugyan ott 343.

[4]) Wagner Dipl. Sáros p. 346.

[5]) Ugyan ott 400.

[6]) Ugyan ott 401.

[7]) Ugyan ott 429.

A család czímere az említett diploma szerint a paizs kék udvarában hármas zöld halmon álló arany korona, melyből fehér mezű szárnyas angyal emelkedik ki, fején borostyán koszorú van, mellén keresztbe helyezve piros stóla látszik, lebocsátott két kezével, egy a koronán keresztbe fektetett nagy halat tartva. Ugyan ilyen angyal látható a hallal együtt a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobb oldalról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család már a régiebb okmányokban is gyakran „Szinyei“ (de Zwinye) előnevét használá vezeték névül is. És e név hangzatosabbsága miatt korunkban is a Merse előnév egyedül (vagy is a Szinyei előnév nélkül) alig használtatik.

A család legutóbbi nemzedékeinek sorát nem ismervén, közülök csak nehányat említhetünk föl:

László volt Sáros megyei követ, és az eperjesi váltótörvényszék elnöke szül. Eperjesen 1789. april. 25-én.

Jelenleg tehetősb birtokosok a családból Bertalan lakik és bír Szinyén, Felix-László lak. Jernyén, birtokos több helyen, Victor volt megyei tiszt. ügyész, lak. Szinye-Lipóczon, bír Jernyén és Szinyén; és Mihálynak örökösei birnak több helyen [1]).

Mersics család. A család legrégiebb multja adatok és okleveles hiányában ismeretlen. 1635-ben Mersics Tamás nemessége II. Ferdinánd király által megújítatott [2]). Szóhagyomány szerint nemességét már előbb, Jurissich Miklós korában (tehát 1532 táján) nyerte volna a kőszegi vár védelmében szerzett érdemekért. A család sok ideig Soprony és részint Vas vármegyében székelt. Származási fáját így mutatja fel:

[1]) Fényes E. Magyarország stat. stb. szempontból I. 345.
[2]) Beküldött családi tudósítás szerint.

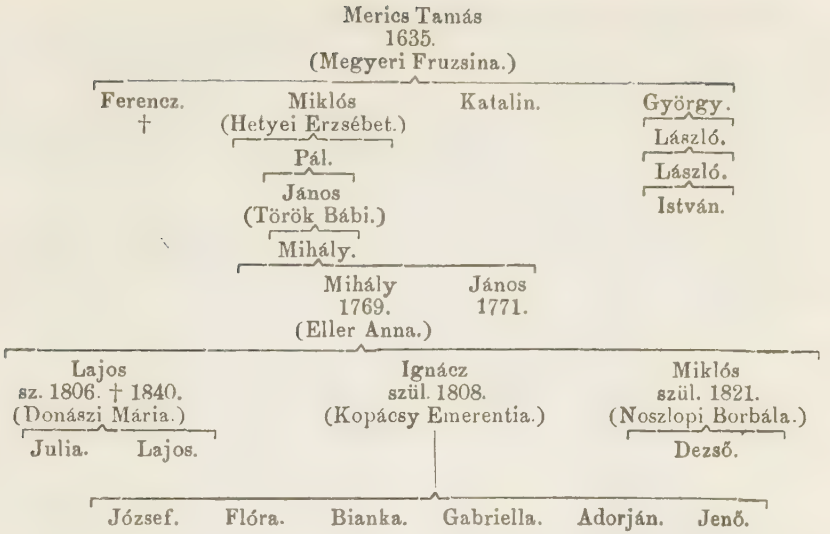

Mersics Tamásnak négy gyermeke közül György és Miklós fia szaporította tovább a családot. Ez utóbbi Hetyei Erzsébetet birta nőül, kitől Pál nevű fia született. Erről semmi adatok nem maradtak fen; hanem fiáról Jánosról a család között azon monda kering, miszerint neje egy akkor Vas megyében székelő előkelő töröknek leánya lett volna, kit Mersics János egy kalandos kirándulás alkalmával rabolt volna el magával, a miért is a környék Török Bábinak nevezé el. Ennek fia és unokája is Mihály, ez utóbbi eleintén Vas, utóbb Veszprém vármegyében a gróf Somogyi-ak jószág-igazgatója volt; és nemességét 1835-ben Sopron megyében kihirdetteté. Ennek mind a három fia a jogi pályára szánta magát. Igy Lajos Szombathelyen ügyvédeskedett, és 1840-ben halt meg; két gyermeket hagyván maga után.

Ignácz jogi tanulmányait bevégezve, 1839-ben nősült meg Kopácsy Emerentiával, néhai Kopácsy József esztergami érsek unokahúgával. Eleintén a pannonhalmi apátság főügyésze, s több megye táblabírája, utóbb az esztergami érseki uradalmak igazgatója volt. 1854. óta Győrött lakik. 1861-ben Győr megye főjegyzője lett.

Miklós Győrött végzé be jogi tanulmányait, 1848-ban nőül vette Noszlopy Borbálát. 1850. óta Győr megye államügyésze volt, míg 1861-ben Kőszegre a ker. táblához ülnökké lőn kinevezve.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó grif, első jobb lábával zöld olaj-ágat tartva, első bal lábát

pedig ragadozásra nyujtva ki. A paizs fölötti sisak koronájából a leírthoz mindenekben hasonló grif emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös.

Merth család. (Felső-őri.) Vas vármegye azon hatvannégy családainak egyike, melyek Felső-Őr helységre 1582-ben Rudolf királytól új kir. adományt nyertek. *Lásd Zámbó cs.*

Merzi család. Merzi Antal-Ignácz-Károly-Ágoston 1741-ben, Claudius-Florimund pedig 1723-ban magyar indigenatust nyertek [1]).

Mesko család. (Felső-kubini, nemes, s széplaki enyiczkei, báró.) Árva és Liptó vármegye legrégiebb adományos nemes családainak egyike [2]), a Kubinyi családdal ugyan azon Comes Hudkont (Hudko és Hutko) nevezetű, 1222-ben élt törzstől veszi eredetét. Tudniillik Hudkontnak [3]) egyik fia Juche-tól, a Kubinyi-, – Gyurke-tól máskép S[illegible]-től pedig a Meskó-k származnak. Ez utóbbiak közűl a bárói vonal 1721-ben Abauj vármegyében Széplakon, Enyiczkén, Hernád-Nemptiben, Kokon stb. ujabb királyi adomány útján szerzett fekvő bírtokot; és czímerét is megbővíteté. Ezen gyökeres, s ivadékaiban napjainkig szélesen elágazott nemzetségnek története és viszonyai, a család kezénél lévő kir.

Mesko nemesi czímer.

---

[1]) 1741 : 70. és 1723 : 125. törv. cz.

[2]) Szontagh Dán. szíves közlése szerint.

[3]) A Kubinyiak és Meskó-k ezen közöstörzse, az 1222-ki ős okmányban Hudkont, Comesnek neveztetik; — 1233-ban egyszerűen Hudkont-nak íratik. Az 1362-ki okíratokban, melyek szerint Hudkontnak unokái, névszerint a a liptói András, másik rokona literatus Salamon ellen közös adomány-levelek elidegenitése miatt a visegrádi nyolczados bíróság előtt pöröl, az egész tárgyalás folytán Hudko és Hutko néven fordúl elé. Hutkonak találjuk őt írva átalán a Mesko család régi okmányaiban is, nevezetesen az 1233. 1274. 1288 1325. és 1433-ban; a nélkül, hogy valahol mellette a kitétel „de genere Hunt-Paznán" olvastatnék. Ezek szerint a Hudkont vagy Hudko, és az 1281—1340-ben élő Páznan v. Poznan e helyütt csupán kereszt nevek; és a Hunt-Paznán genussal össze nem zavarhatók.

adomány levelek és más köz kiadású hiteles okmányok alapján kortani rendben következő:

Már az 1222-ken II. András király rendelete folytán János érsek keze által kiadott iktatási parancsból világos, hogy Comes Hudkont adományban nyervén Liptó megyei Rebucze (most Revucze) földjét, e birtokba Radun Pristaldus által beiktattatni rendeltetett.

1233-ban II. András király a följebbi adományt a három ekényi Revucze földről Hudkontnak (Hudko) és utódainak részére ünnepélyes alakban kettős pecsét alatt adja ki, az oklevél szavai szerint: „ifju kora [1]) óta mutatott hűséges szolgálatiért."

1271-ben V. István király megerősité Lászlónak és Domokosnak Miloslau fiainak s Hudko unokáinak részére II. András királynak Revuczére szóló adománylevelét, és azonfölül még oly szélességű szomszéd erdővel toldá meg, a milyen hosszú volta már birtokukban létező Revuczepatak melléki föld.

Miloslau (mások szerint Miloslou, sőt Milostou is) Hudkónak harmadik fia volt, ebből eredeztetik magukat a többi felső-kubini családok. A Miloslau-ra szóló eredeti okmány az Országh családnál létezett, jelenleg csak a szepesi káptalannak egy 1433-ki feria 4-ta Cinerum kelt hiteles átíratát bírják, melyet közlő is olvasott.

1274-ben (XII. Calend. Septemb.) IV. László király Hudkonak Miluslou fiától nemzett László és Domokos unokáit a Revucze patak melléki föld és erdei adományos birtokban megerősíti.

1288-ban Miloslounak fiai László és Domokos, továbbá Lászlónak fiai Tamás és János, és Domokosnak fiai Péter és Márton eladják a turóczi convent előtt Juche és Gyurke nagybátyjaiknak Revuczei birtokukat 40 nehéz arany márkáért örökáron.

1325-ben (in octavis festi b. Joh. Bapt.) a turóczi convent előtt a zólyomi főispán Donch mester cserét teszen Juche fiaival Miklóssal, Péterrel és Fülöppel, nem különben Gyurke másképSynik fiaival Mihálylyal és Adorjánnal, mely szerint ezek revuczei birtokjukat a rózsahegyi kincstári uradalomhoz engedték csatoltatni, helyébe pedig az Árva megyei felső-kubini (az akkori okmányban Kolbin) birtokot kapták.

1327-ben (in dominica Invocavit) a turóczi convent előtt ellentmond felső-kolbini (Kubini) Salamon literatus, Miklósnak fia, Juchenak unokája, maga s testvérei nevében azon adománynak, mely sze-

[1]) „A primaevis suae pueritiae annis." — Itt a pueritia szó alatt ifju kort, nem pedig gyermeki kort kell érteni.

rint I. Lajos király bizonyos Jánosnak, Alman de Arwa fiának, a medzihradnei patak mindkét oldalán fekvő erdőséget adta, minthogy ezen erdőrészek a felső-kubini határhoz tartoznak.

1338-ban — (mások szerint 1388-ban in festivitate Pentecostes) felső-kubíni Salamon literatus, Miklósnak fia, Juchenak unokája; és ifj. Miklós Márknak, s András Lőrincznek fiai; — nem különben Bálint Mesknek fia, János Istvánnak fia, mindketten Adorjánnak unokái egy részről, más részről pedig felső-kubini Jánosnak fia Miklós a turóczi convent előtt bevallást tesznek arról, miszerint Lajos királynak a felső-kubini és revuczei birtokok fölcseréléséről kiadott okmányban helytelenül vétetett volna föl f.-kubini János, máskép ifjabb Miklósnak az atyja, mintha t. i. ez Adorjánnak fia lett volna; mert valósággal az nem volt, hanem hogy ezen ifj. Miklós valósággal Jánosnak a fia, ez pedig Mihálynak, ez pedig Gyurkenak a fia vala. Adorján tehát szintén Gyurkénak fia, Mihálylyal egytestvér atyafi volt.

1339-ben (in octavis festi b. Mich. Arch.) Pál országbíró felső-kubini Adorján fiának Meskó-nak, és Miklós fiainak Márknak, Gergelynek és Lőrinczneк a revuczei birtok miatt Donch zólyomi főispán elleni nyolczados perükben a tárgyalást in octavas epiphaniae elhalasztja.

1351-ben (die festo beati Michaelis Archangeli) Szent-annai Lászlónak fia Mihály és Istvánnak fiai János, László és Jakab egyrészről, másrészről f.-kubini Miklósnak fia Lőrincz, és Adorjánnak fia István, a Jaszenova-rét és f.-kubini közötti határvonalok megalapításában választott bírák előtt megegyezvén, ezen határjárási okmányt maguknak a turóczi convent által kiadatják.

1355-ben (feria 3. prox. ante fest. ascens. Domini prox. praeterita) felső-kubini Adorjánnak fia Mesk a zaszkaliczai határjárásnál zaszkaliczai Bene fiának Miklósnak biztosítására és abba leendő bevezetésére Lajos király által királyi emberűl neveztetvén, e megbizásban a turóczi convent tanusága közbejöttével eljárt, és az illetőt minden ellentmondás nélkül beiktatván, erről nevezett évben az Ur menybemeneteli ünnepén jelentést tett.

1355-ben (Feria 6-ta prox. post festum b. Lucae evang.) Lajos király Visegrádon kelt adományában f-kubini Miklós fiainak Márknak, Gergelynek, Salamonnak, és Lőrinczneк, továbbá Adorján fiainak Mesknek, Istvánnak, Iványának, és Jánosnak Felső-Kubint, — az Árva vári birtokhoz tartozó helységet adományozza, viszont a megnevezett adományozottak Revucze nevű

birtokukat, mint a rózsahegyi kamarai uradalomhoz hasznosabbat bekeblezni átengedik.

1355-ben (in vigilia Apostolorum Simonis et Judae) Visegrádon kelt Lajos királynak iktató parancsa, melynek tartalma szerint felsőkubini Márk, Lőrincz, Gergely és Salamon, Miklósnak fiai, Juchénak unokái; és Mesk, István s Ivánka Adorjánnak fiai, Gyurkénak unokái, nem különben János, Mihálynak fia, s Gyurkénak unokája a már előbb neki csere-adomány czímen adott felső-kubini birtokba törvényes módon beiktatandók voltak; mely iktatás (feria 3-tia prox. ante festum beati Martini confessoris) Maczknak fia Gay Miklós és Lőrincz kanonok által minden ellentmondás nélkül teljesítetvén, ez uttal egyszersmind a birtok határai is megjárattak és újíttattak.

1361-ben (Octavo Calendis maji.) Lajos kir. ismét megerősíti azon kir. adományt, melyet f.-kubini Miklós és Adorján fiainak felsőkubini birtokaikra adott, mely adománylevél egyszersmind Gergelyre, Márknak fiára Miklósra, Lőrincznek fiára Andrásra, Miklósnak unokájára, valamint Fabus fiára Tamásra, Péternek unokájára, Fülöpnek fiára Balásra, Kis-Mártonnak fiára Istvánra, István fiára Péterre, Jánosnak fiára ifj. Miklósra, Gyurkénak unokájára is kiterjeszkedik.

1362-ben (octava die octavarum festi beati Mich. Arch.) Bubek István országbírónak Visegrádon kelt ítélet levelében azon nyolczados pör folytán, mely egyrészről Miloslaunak egyenes utoda és férfi rokonai, másrészről f.-kubini Salamon deák és ennek vére között a Revucze s f.-kubini birtok, vagy is tulajdonképen ezeket illető okmányok tárgyában folyt, (calumniális ítéletet hozva) a panaszlókat örök hallgatásban elmarasztalta.

1365-ben a turóczi convent bizonyságot teszen arról, hogy Donch mester, zólyomi főispán és fiai László János és István cserébe adták az árvai várhoz tartozott f.-kubini helységet Revucze helységért Iuche fiainak Miklósnak, Péternek, és Fülöpnek, valamint Gyurke fiainak Mihálynak és Adorjánnak. Ezen és szintén a turóczi conventnek 1288-ki oklevele szerint Hudkont ivadéka következőleg sarjadzott le :

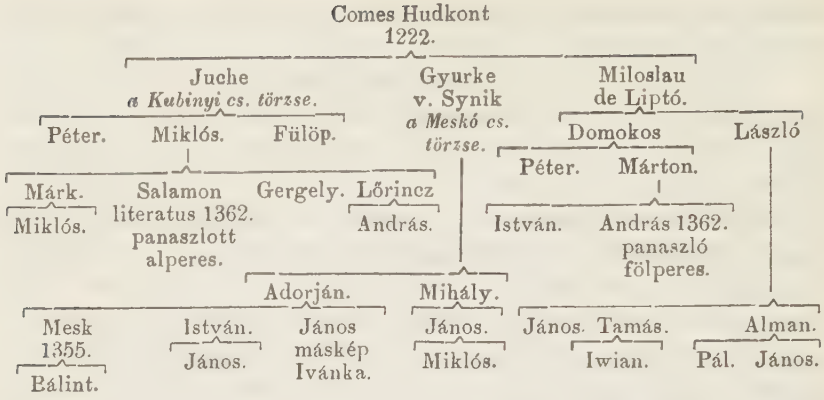

1381-ben (in festo b. Bartholomaei Apost.) Visegrádon kelt Lajos király ótalom levele a felső-kubini birtokosok részére, névszerint Miklósnak fia Salamon deák (literatus), Gergelynek fia János, Márknak fia Miklós, Lőrincznek fia András mint Juchenak unokái; továbbá Benedek és Bálint, valamint Jánosnak fia Miklós, ki Istvánnak unokája volt, mind Mesk unokái, részekre, mely ótalom levélnél fogva a medzihradnei patak mindkét oldalán fekvő brabakó birtokaikat a szomszéd birtokosok, névszerint medzihradnei Haab László és Alman és felső-lesztinei Mártonnak fia Mihály ellen minden hatalmaskodó foglalás ellenében pártolásába veszi, s nevezetteket e részben minden hatalmaskodástól eltiltja.

1386-ban (feria 4. prox. post dom. Quasimodo geniti) Zsigmond király felső-kubini Mesknek fiát Bálintot medzihradnei Haab fiának Jánosnak s rokonainak a medzihradnei birtokba leendő iktatásnál királyi emberül nevezi.

1390 ben (in festo omnium Sanctorum) felső-kubini Salamon literatus tiltakozik a turóczi convent előtt bizonyos Rásztokai Fabiánnak fia Demeter és egyéb rokonai ellen, eléadván mikép liptói Benedeknek fia János literatus, Domennek unokája, Leschina helység megtelepitése felől Béla király neve alatt költ hamis levéllel a felső-kubini határt elfoglalni szándékoznék a följebbi rásztokai Demeter és egyéb Domichka nevű rokonság részére Erre nézve nevezett literatus János ládájában Béla királynak és egyéb káptalan-, és konventeknek hamisított pecsétei föltaláltattak a Liptó vármegyei alispán által. Melynélfogva felső-kubini Salamon literatus nevezett Demetert és rokonait a koholt hamis okmány melletti telepítéstől, és ez által a felső-kubini határnak megcsonkításától érdektársai neveikben is eltíltotta.

1417-ben Mesko Jánosnak fia Miklós, és ennek fiai András és László, leányának s illetőleg testvérüknek negyedet adnak a felső-kubini birtokból. Innen származtatik a harmadik, vagy is vegyes curia F.-Kubinban.

1418-ban Zsigmond király f.-kubini Bálintnak fiát Mártont, Mesknek unokáját királyi emberül nevezi azon beiktatáshoz, mely szerint nagy-biszterecei Bethlen János soltészt (Mártonnak fia) a nagy-biszterecei soltészságba bevezettetni rendelé.

1422-ben f.-kubini Márton volt Árva vármegye szolgabírája, Gorimala de Lossius Árva vári burggraf alatt. E Márton nemzé Tamás és Benedek nevű fiait, kik közül az előbbitől a Tomasovics-é, az utóbbitól a Bendovicz nevű Meskó családi vonal származott.

1423-ban f.-kubini Benedeknek vulgo Bendának fia Mihály, mint királyi ember beiktatja Medveczky Theodorts rokonait a medvedzei, birtokba Zsigmond király parancsa folytán.

1424-ben (Tredecimo calendas febr.) Zsigmond király megerősíti s megújítja a felső-kubini birtokról szóló előbbi adományokat, névszerint felső-kubini Miklós fiának Andrásnak, másik Miklós fiának Lászlónak, Bálint fiának Lászlónak, és Mihálynak Istvánnak és Benedek fiainak, István fiának Jánosnak, mint Juche s Gyurke unokáinak.

1426-ban (die dom. prox. post fest. nativ. Domini) f.-kubini Miklósnak fia András, marczalfalvi bessenyői István fiának Jánosnak nevében ellentmond ama iktatásnak, mely szerint Bagyon Lőrincz és Tamás testvérek mint Istvánnak fiai Zaszkalicza helység birtokába bévezettettek.

1433-ban (die Cinerum) f.-kubini Miklósnak fia András a szepesi káptalantól kiveszi hiteles átírátban maga részére Lajos királynak 1355-ben kelt adománylevelét.

1433-ban (die Cinerum) ismét f.-kubini Miklósnak fia András, Gyurkénak unokája a szepesi káptalan által hitelesen átíratja az András király által 1233-ban, és László király által 1274-ben Hudkónak, később pedig Miloslau fiainak Lászlónak és Domokosnak, (Hudko unokáinak) részére a revuczei patak melléki 3 ekényi szántóföld-, és erdőről szóló adományleveleket. Ezen nevezett András magtalanúl halt meg; és az általa 1433-ban átíratott okmányok eredetije jelenleg a felső-kubini Ország családnál létezik.

1437-ben (die festi b. Margaretae Virg.) Mesknek fia István mint királyi ember működött Reviczky Benedeknek és Lászlónak

Nagyfalugyi Pál és János ellen bizonyos letartott jobbágy visszafoglalási ügyében.

1475-ben (feria 6. prox. post fest. Visit. B. M. V.) Mátyás király által a revisnyei birtokba új adomány jogán beiktatni rendelt Reviczky Benedek fiainak Mátyásnak és Jánosnak részeikre kiadott iktató parancsban királyi emberekül neveztetnek: f.-kubini Benedek vagy János avagy Péter, vagypedig Bálint vagy végre Gaskó nevű György, f.-kubini Meskó ivadékok.

1503-ban Ulászló királynak a medvedzei birtokosok részére adott új adományi iktató parancsában királyi emberekül kijelöltetnek felsőkubini Pál, vagy Péter vagy Bálint vagy Benedek vagy végre Máté. Ezen utóbbi (t. i. Máté) Meskovicz vulgo Bendovicz Ádámnak a fia, — Péter és Benedek testvérek pedig Tamásnak a fiai voltak; mindnyájan Mesko családbeliek.

1509-ben Mesko Ádám és testvérei Márton, László és János Bendoviczoknak neveztetnek, atyjok Benedek (máskép Benda) után; és ez elnevezést ők elvállalták és használták.

1520-ban Mesko Jánosnak fia András, Jandura-nak elneveztetvén, ez elnevezést fölvevé és utódaira is átszállítá.

1537—1540-ben felső-kubini Tomasovics (Mesko) Orbán volt Árva vármegye alispánja, Dubove János főispán alatt. Ezen Orbán volt Rakovszky Szaniszlónak sógora, ki nőül Mesko Borbálát bírta. És ez Orbán eddig valószínűleg azért nem volt a Mesko család származati táblájan felhozva, minthogy Tomassovics néven fordúlván elé, ugyan e név benne, mint ki magnélkül halt meg, elenyészett; egyébiránt, hogy a két testvérnek Tamás és Benedeknek a fiai Tomasovicz- és Bendovicz-oknak neveztettek; és hogy Orbán alispán a Tomásovics név viselése mellett is valósággal Mesko családbeli volt, kétséget nem szenved.

1550-ben (feria 5-ta in octava festi sacratissimi corp. Christi) az akkori Árva megye kir. bizottság előt Zedlniczky Venczeszló bitorlásai s határfoglalásai ellen a többi panaszok sorába f. kubini János és testvérei dicti Bendovicz panaszaik szintén elefordúlnak, és ügyeiket egészen a kir. curiára felviszik.

1558-ban Felső-Kubin főbbjeinek, névszerint pedig Kubiny Kristófnak, Zmeskal Venczeszló és neje Maróthy Borbála ellen a nyolczados törvényszék előtt folyt pörük; melyben a véghezvitt tanúvallatásokból kiderül, mikép Juche és Gyurke utódjai már ekkor különféle vezeték nevekkel bírván, ezeket családnevekül használták. Igy találjuk

Kubinszky Lőrinczet, Gazda Györgyöt, Matyasovicz Ivanist, Polgár Bernátot, Stephanovicz Mátét, és Bertalant, Laukovich Mihályt, Balás Mátét, Michalovicz Orbánt, Galko Jakabot, Galgovichot és Valentics-ot, Benkovicz Mihályt, Bendovicz Jakabot, és Mátét, Koroda Pétert, és Bertalant, Jandura Jánost, és más több felső-kubini közbirtokossal és vérrokonnal.

1560-ban (festo b. Gregorii Papae prox. pract.) I. Ferdinand király által nagy-palugyai Plathy Mihály és Jánosnak Palugya, Csimkova, Turócz-Divék, és Kálnok helységre adott új adomány levélben a Csimkovába leendő beiktatáshoz királyi emberül f.-kubini Jandura János és András máskép Meskovicz jelöltetett ki, és e megbízatásban Jandura Meskovics András el is járt

1579—1591-ben a Medveczky György és Jezerniczky Gáspár között folyt nyolczados pörnek végrehajtására t. i. a kis-biszterecczei és medvedzei birtok visszaadására Mesko György és Miklós kir. emberekül neveztettek ki.

1583-ban f.-kubini Mesko Miklós, Árva megyei törvényszéki táblabíró, valamint Mesko Mátyás, Lőrincz, András, Mihály, István, János, és Jakab, mint tanúk és szomszéd birtokosok fordúlnak elé a gróf Thurzó György ellen nővére által, az árvai uradalomhoz jogegyenlőség alapján támasztott igénypörben.

1591-ben Mes.o György és Mátyás (Balassovicz) mint tanúk, Mesko Miklós pedig mint törvényszéki táblabíró említetnek a Jezeniczky Medveczkyféle perben.

1595-ben Mesko György, mint szomszéd birtokos fordúl elé gróf Thurzó Györgynek az árvai uradalomba történt beiktatásáról szóló jelentésben.

1595-ki dec. 18-án Rudolf királytól új adományt nyert felső-kubini Walentich máskép Galko Jakab a felső-kubini birtok azon részére, melyen a fivér kihaltával Pálnak fia, a most nevezett Jakab, és Walentich Györgynek fiai Mátyás, András, Benedek és Flórián székeltek. Azonban 1596-ban a beiktatásnál, melynél a nyitrai káptalan egyik papja mellett a királyi ember felső-kubini Országh Miklós volt, ezen adománynak mint igénytartók ellentmondtak: felső-kubini Mesko Kristóf, Albert, György, és András, nem különben f.-kubini Országh Máté, id. és if. György.

1605. május 11-én lapis-pataki Segnyei Miklós, (Bocskai) István királynak hadi főparancsnoka Mesko, Györgynek adományozza azon kis-biszterecczei és medvedzei birtokrészt, mely Medveczky Péternek

hűtlenségi bélyegén Jezerniczky István kezébe jutott; utóbb kiegyezés által csak a medvedzei birtokrész maradt Mesko György birtokában.

1606—1617-ben Mesko György Thurzó György részéről az Árva uradalmi ügyek igazgatója volt.

1607-ben Mesko Miklós Árva megye szolgabírája, ugyan akkor Mesko Mátyás Árva vármegye esküdtje.

1609-ben gr. Illésházy István nádortól adományt szerez f.-kubini Mesko Mátyásnak fia György és Turánszky Dániel, magvaszakadás czímen egy felső-kubini birtokrészre, melynek a beiktatásnál (hol a nyitrai káptalan küldötte, egy káptalani tag, és Országh Miklós mint nádori ember működött), ellentmondtak a következők: Ivanovicz Mátyás, Koroda Péter, Simon, Felix, Benedek és Bertalan, Stephanovics Jakab, Lauko György és Mihály, ifj. Mesko György, Dániel, Ádám és Jakab, Országh másképen Gazda Lenárd mindnyájan „felső-kubini“ előnévvel élő, odavaló birtokosok.

1611-ben Meskó Mátyás, atyja az ifj. Mátyás után Matyejovich elnevezéssel különböztetett, és az e nevű vonalnak alapítója lett.

1613-ban Mesko Dániel, Balásnak unokája, minthogy a nagyapai házban benmaradt, Balasik-nak elneveztetett, és az e nevű vonalnak ősévé lőn.

1618—1625 Mesko Miklós Árva megye szolgabírája és Mesko Mátyás esküdt az álsó-kubini és medzihradnei erdei kihágások bírói szemléjét végzik.

1631. id. és ifj. Mesko György közbenjárók a nemes Zsuffa, Burián, Kangyerka és Kupcsóféle nemes-dedinai Reviczky család elleni határjárási levelek kiadatása alkalmával.

1633—36-ban Mesko György az árvai uradalom ügyigazgatója, gr. Illyesházy Gáspár főispán kedves embere.

1634-ben Mesko Miklós Árva megyei szolgabíró.

1635-ben ifj. Mesko György szintén Árva megyei szolgabíró, valamint 1638-ban is, a midőn Mesko Simon esküdt volt.

1640-ben Mesko Albertnak fia György, „Albertovje“ elnevezéssel különböztetik, és innen az Obertovje, helyesebben Albertovje vonalnak lett eldődе.

1646—47-ben Mesko György Árva megyei szolgabíró, idősb és ifj. János pedig esküdt volt.

1652-ben Mesko Miklós az Árva megyei följebbviteli törvény-

szék bírája. Ugyan akkor Albert megyei szolgabíró; idősb János táblabíró, középső János pedig törvényszéki ülnök volt.

1653-ban Mesko György Árva megye szolgabírája.

1652—1660-ban ifj. Mesko János Árva vármegye jegyzője volt. És ez okon e Jánostól kapta a Balásféle vonalnak egyik ága a „Piszárovje“ elnevezést.

1660-ban ifj. Mesko Albert gr. Tököly Istvánnak a likavai uradalom részére ügyvéde, ki hű szolgálatai jutalmául Tökölytől a Lucskei erdőségekben közös faizással adományoztatván, utódainál magának hálás emléket szerzett. Idővel ezen közfaizás majdnem az egész családra nagyban kiterjesztetvén, a kir. kamara, mint a likavai uradolom birtokosa, már épen pör útján keresi az e részbeni szabályozást.

1660-ban Mesko Andrásnak fia Mátyás, unokája idősb Mátyásnak, Matyejasovje elnevezéssel kezd élni, ez által ő lett a Matyejasovje nevű vonalnak az eldőde.

1661—1662-ben Mesko id. Albert Árva megye szolgabírája, János pedig esküdtje.

1664-ben Mesko György, — hivatalára nézve 1664—1665-ben szintén Árva megyei szolgabíró, — a közte s a Medveczky család között felforgó birtokváltási ügyben a beruházási összegekkel inteti Medveczky Mátét, Györgyöt, Andrást és Dávidot.

1665-ben Mesko ifj. Albert Árva megye aljegyzője volt.

1668-ban Mesko György birta Nógrád megyében nagy-kürtösi erdőt a Géczyekkel együtt Sóos jogon.

1671—1677-ben Mesko János Árva megye esküdtje; 1672-ben Mesko Albert Árva uradalmi ügyek igazgatója voltak.

1680-ban Mesko András, M. Kristófnak fia, a Kristofovich elnevezéssel különböztetett, és az e nevű ágnak alapítója lőn.

1684-ben f.-kubini Mesko Sándor tapasztalás kedveért utazásokat tett.

1685-ben Mesko Miklós deák (tótúl zsák) Simonnak fia, atyja nevéről Simunovje elnevezést nyert, s tőle veszi leágazását a Simunovje és Zsákovje nevű ivadék.

1698. és 1699-ben f.-kubini Brtoss György és István ellen vérés jogkirekesztő panaszszal léptek föl Árva megye előtt Kubinyi András és Mesko Simon Zsakovicz.

1709-ben Mesko családnak egyik Nógrád megyében lakó ága a Rákóczy fölkeléshez egy zsoldost állított. Ugyan akkor és ugyan ott Pál a füleki járásban csekély jövedelme miatt nem állított.

1711-ben Mesko János Nógrád megyének perceptora, 1716-ban szolgabírája volt 1721-ig.

1713. april. 10-én a felső-kubini közbirtokosok a Chocs és Danjelovecz nevű erdőségekben és legelőkben behozandó arányosításra nézve III. Károly királytól osztoztató parancsot eszközölnek, melynek folytán a felek közt létesített arányossági osztály szerint az egész felső-kubini közbirtokosság három kuriára osztatott, ezek egyike a Kubinyi, Brtoss-Stephanovicz, és Kóroda családok illetékébe, a második és harmadik a Meskó, Országh, Gazda és Ivanovicz családok birtokába számíttattak; végre a Kubinyiak jobbágysága a faizás és legeltetés tekintetéből egy negyedik kuria haszonvételében részesítetett.

1719-ben Mesko Mátyás lőn Árva vármegye legelső tisztügyésze, és 1723-ban 30 for. évi fizetéssel e hivatalban megerősítetett.

1721. julius 2-én Mesko Ádám báróságot nyert, és ekkor következő czímert, a paizs függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali osztály ismét balról jobbra lefelé rézsutos vonalokkal három udvarra oszlik, a felső kék udvarban félhold, az alsó kék udvarban arany csillag ragyog; a középső vörös udvarban balfelé menő kettősfarkú oroszlán látszik; a paizs baloldali osztálya ezüst udvart mutat, melyben jobbról balfelé rézsutosan vont két vörös szelemen látható, ez utóbbi már a paizs alyjáig ér. A paizs fölötti bárói koronán két koronás sisak áll, a jobb oldaliból kettősfarkú oroszlán emelkedik ki, kivont pallos hegyén koronát tartva, a baloldaliból pedig zöldelő pálmafa nyúlik föl. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Ezen báró Mesko Ádám 1730-ban aranysarkanytyús vitéz, a m. kir. helytartóság tanácsosa és iroda igazgatója volt. Testvére

Jakab szintén báró, nejével Hegymeghy Borbálával szép vagyont szerzett, és herczeg Lobkovicztól a Rákóczyféle birtokok közül Enyiczkét és a felső-vadászi uradalmat megvévén, ezekre valamint Abauj megyében a Hernád-Nempti, Széplak-, Kak nevű jószágra királyi adományt nyert. Ezenkivül birt még Felső-Osván, székhelye pedig Enyiczke volt, melyről, valamint Széplakról a Meskó bárói ág előnevét is írta. Ezen említett Jakab 1733-ban királyi tanácsossá neveztetett.

1731. május 7-én f.-kubini Mesko András és János, Mátyásnak fiai, Árva megyének gyűlésén ügyvédekül felesküdtettek

1732. dec. 2-án a m. kir. helytartó tanács intézkedett, miszerint

[1]) Collect. herald. pag. 117. és Adami Scuta gentil. tom. VII.

az ezen családban használatba jött kettős vezetéknevek, u. m. Matyejovich, Istvánovich, Albertovich stb. iránt nyomozás tétessék, a Brtoss máskép Stephanovich-féle vonalra nézve pedig ennek bővebb igazolása kivántatott.

1734—1755-ig Mesko Sámuelt találjuk a Nógrád megyei birtokos nemesség lajstromában.

1742-ben Mesko Mátyásnak fia Mátyás (a Matyejovje vonalból) Árva megye egyik tiszti-ügyésze volt.

1749-ben ifj. Mesko András Árva megyei esküdt, az alispán és egyik szolgabíróval a medzihradnei erdők felosztásánál működik.

1750. febr. 12-én Mesko Stephanovich János, azon felső-kubini birtokrészre, névszerint Sikuloszka-féle nemes udvarra, mely Mesko Pál magvaszakadtán a koronára szált, és a Greskouszka máskép Laukouszka curiára, mely Mesko György kihaltával szabad adományzás alá esett, valamint a Stephanovicsféle nemes telekre is, melyet Mesko Stephanovics András kihalása által örökség útján kapott, — gróf Pálffy János nádortól adományt szerzett.

1753-ban Mesko idősb András Árva megyei esküdt, mint szomszéd birtokos Ambrózy János és Mihálynak a kis-beszterecei birtokba történt beiktatásánál jelen volt.

1759-ben (sub termino generalium judiciorum regni post pascha 28. maji.) Mesko János, Christophori fölperessége alatt id. és ifj. Brtoss Mesko ellen vér és jog tagadási pörében bővebb bizonyítékokra útaltatik.

1769-ben nemes Galkovics György és Mesko György Stephanovich, Árva megye előtt magukat mint a f.-kubini Galkovichféle birtokjognak egyedüli s legközelebbi képviselői igazolják.

1772-ben a Mesko család származási tábláját 1222-től 1772-ig okmányokkal igazolva Árva megye eléterjeszti és hitelesíti.

1772-ben Mesko Illés (Stephanovics) Árva vármegye főszolgabírájává választatik; 1781-ben e hivatalban megerősítetik.

1774-ben Mesko Jónás Árva megye esküdtje.

1780-ban Mesko Miklós-nak, fia Jónás Árva vármegyétől nemességéről bizonyítványt vévén ki, azt 1781-ben Nógrád vármegyében (lakhelyén) kihírdetteté.

1788-ban Mesko Andrásnak fia Jónás a Matyejovje vonalból, Árva vármegye szolgabírája volt.

1794. jun. 7-én f.-kubini Mesko Illés Zemplín vármegyétől nyert nemesi bizonyítványt, melyet 1795. május 6-án Krassó várme-

gyében kihirdettetett, mint lakhelyén, hol megyei esküdt volt. Utóbb Temes vármegyébe költözött, hol utódai most is élnek.

1796. jul. 5-én Mesko Sámuel Nógrád vármegye főszolgabírájává választatott. 1805-ben főperceptor volt.

1800. Mesko Gáspár a Matyejovje vonalból Árva megyei nemesi pénztárnok, feleségétől Kubinyi Karolinától gyermekei: Károly, Julia, Franciska, Tamás.

1800. Mesko Kristóf ágából Kristóf hites ügyvéd F.-Kubinban.

Ugyan ekkor az Albert vonalából Mesko Mihály volt Árva megye érdemes levéltárnoka.

1802-ben Mesko Mátyás, ki Csetneken lakott, Árva vármegyétől nemesi bizonyítványt vett ki.

1805-ben f.-kubini báró Mesko József M. Terézia rend vitéze, és egy magyar lovas ezred ezredese.

Ugyan ekkor Mesko Jánosnak özvegye Marikovszky Magdolna.

1808-ban Mesko András (Andrásnak fia, a János ágából) volt Árva vármegye tiszti ügyésze, később Árva uradalmi ügyész, és az árvai evang. esperesség jegyzője.

Mesko Jónás (Albert ágából) Árva megyei esküdt és táblabíró.

1809. Mesko József a most említett Jónásnak testvére (Albert ágából.) Ez ifju korában mint cadet az Alvinczy ezredbe lépvén, Nándor-Fejérvárnál vitézül vivott, és részt vett ezután 1809-ig a török és olasz hadjáratokban. Ő volt első 1796-ban a cereai ütközetben, hol vitéz ezredével dicsőséget aratott. 1797-ben a rivoli, 1800-ban a marengói, 1805-ben a caldierai csatákban, átalán mint ezredének egyik legelszántabb hőse lett ismeretes. 1809-ben Ferencz Károly ezredébe főtisztül áttétetvén, egész a párizsi békekötésig számtalanszor harczolt. 1819-ben noha még teljes erejében állt, nyugalomba tétetett; és nejétől likai Persich Emiliától született József, István, Antonia és Szidonia gyermekei neveléséről gondoskodott. Meghalt Gratzban 1847-ben.

1809-ben Meskó Elek (a Stephanovics Brtosovicsféle ágból) katonaságra lépett. és tiszttársai által fölötte magasztalt cs. kir. kapitány volt. Nejétől báró Luzénszky leánytól Vendel és Arisztid fiakat nevelt.

1815-ben f.-kubini Mesko Miklós Erdélyben Küküllő vármegyében ügyvéd.

1828-ban Mesko Sámuel (Albert ágából) hites ügyvéd Felső-Kubinban.

1838-ban május 2-án Mesko István hites ügyvéd Nógrád vármegyében Bágyonban lakozó, nevezett megye előtt nemességét kihírdetteté, fiai Sándor és István részökre is.

1842-ben Mesko Károly, (a Matyejovje ágnak egyik kitűnő tagja); előbb Árva vármegyének tiszti főügyésze, utóbb Árva uradalmi ügyész, lelkes hazafiságáról, és magyar szívűségéről ismeretes. Feleségétől Reisz Borbálától született Gabriella, Borbála és Julia leányainak gondos atyja.

1842-ben Mesko id. Vendel (Stephanovics ágból) Árva megye főszolgabírája, utóbb alispánja.

1845-ben Mesko Jonathán (Albert ágából) Árva megye számvevője, hét kitűnő fi-magzatnak páratlan gondosságú atyja.

— Mesko Ezechiel (ifj. Balás ágából) Temes vármegye szolgabírája.

— Mesko Dienes (Albert ágából) Temesvárott hites ügyvéd.

— Mesko József (Albert ágából) Árva megyei esküdt, később adószedő, és 1860-ban várnagy.

— Mesko Tamás (a Matyejovje ágából) Árva megyei esküdt, utóbb adószedő, 1860-ban szolgabíró; különben rokkant huszár tiszt. Feleségétől fancsali Jóob Vilmától fia Tivadar.

1845-ben Mesko Albert (Albert ágából) Árva megyei esküdt, utóbb útibíztos.

— Mesko Boldizsár a most említett Albertnak testvére, ugyan ott csendbíztos,

— Mesko Lajos (Albert ágából) Árva vármegyei esküdt, utóbb számvevő, 1856—1860-ig alsó-kubini törvényszéki tiszt. 1860-ban ismét számvevő.

— Mesko ifj. Vendel (János ágából) Árva megyei szolgabíró, utóbb főadószedő.

1848-ban Mesko Arisztid (Stephanovics ági) Liptó vármegyében szolgabíró, később jegyző, 1858-ban illavai cs. kir. járásbíró, meghalt 1860-ban.

— Mesko Pál (a Piszarovje ágból) orvostudor, és Szabolcs megyei nyiregyházi és kis-várdai r. orvos.

1854-ben Mesko Adeodát, (Albert ágából) Árva megye főszolgabírája, — 1860-ban tiszti főügyésze.

— Mesko Amand (Albert ágából) hites mérnök és ügyvéd. 1860-ban Árva megye rendes mérnöke.

1860-ban Mesko Frigyes (Albert ágából) cs. kir. főhadnagy.

— Mesko Vincze, ugyan azon ágból, Árva uradalmi tiszt. — Mesko Károly, Árva megyében kerületi jegyző.

— Mesko Gyula és Kálmán (ifj. Balás ágából) Temesvárott székelnek, az egyik ott a volt urbéri bíróság ülnöke, a másik ügyvéd.

1861-ben. Mesko István cs. kir. tábornok (Albert ágából) József katonai főtisztnek Persich Emiliától Zágrábban 1807-ben született fia. Atyja nyomdokain indúlva, a bécs-ujvárosi hadi-intézetben végzett tanulmányai után a hadseregbe lépett, és kitűnő szolgálatai által tábornokságig emelkedett. Egész szolgálati ideje alatt szüntelen magyar ezredekbe osztva, legtöbbnyire Olaszországban szolgált, és ott az 1848. 1849. és 1859-ki hadjáratban tényleges részt vett; és magas állása által családja régi fényét a hadi téren ujjolag emelte. Testvérbátyja József 1805-ben Bécsben, nővérei Antonia 1809 ben és Szidonia 1813-ban Zágrábban születtek; ez utóbbi 1827-ben Grátzban meghalt.

A család leágazása a különböző nevű ágazatok szerint a következő táblázatokon látható:

I. tábla.

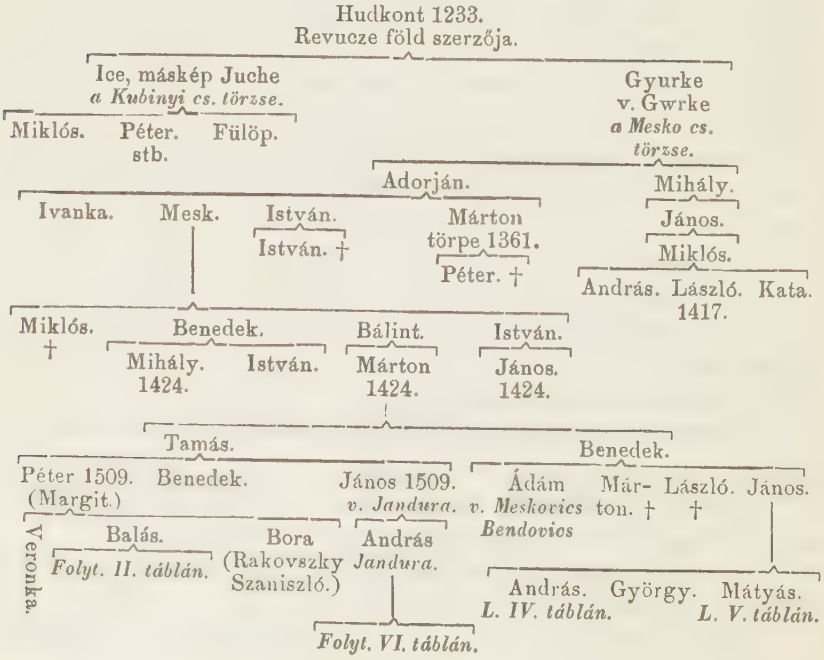

II. tábla

Balás vonalán a Simunovje, Zsákovje és Piszarovje ágak.

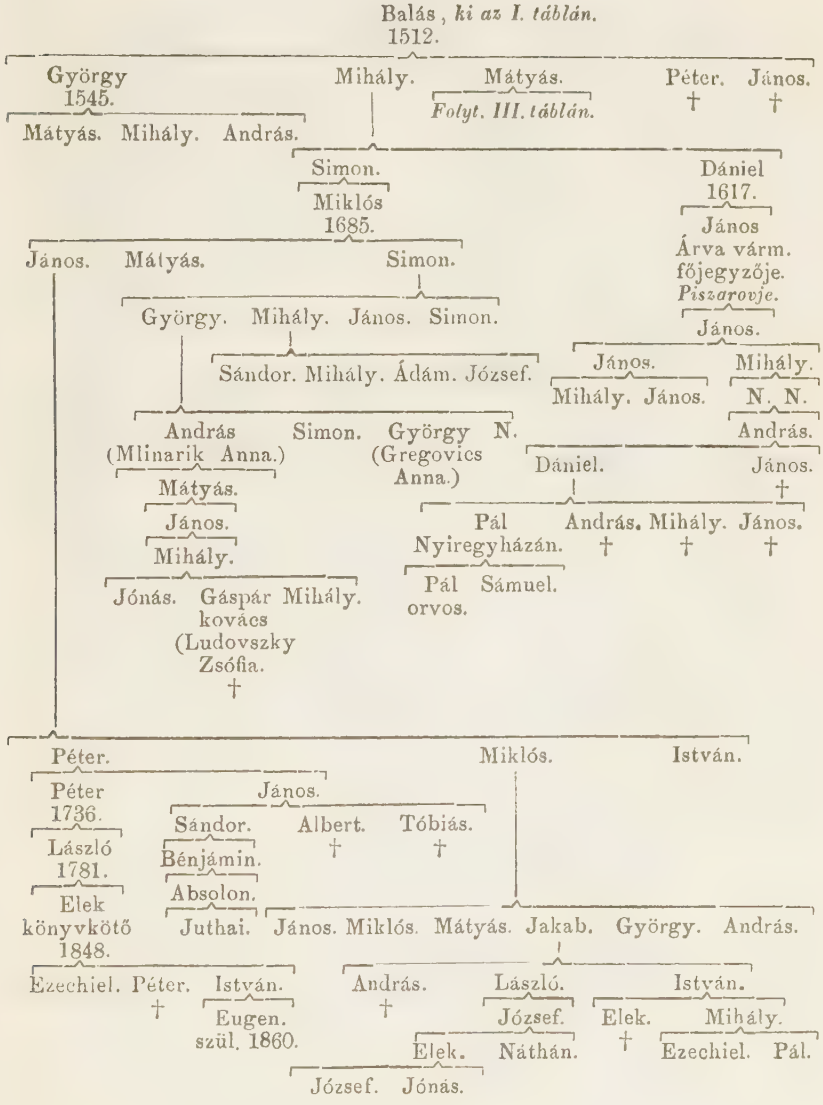

III. tábla.

Balás vonalán a Matyejovje és Balaskovje ágak.

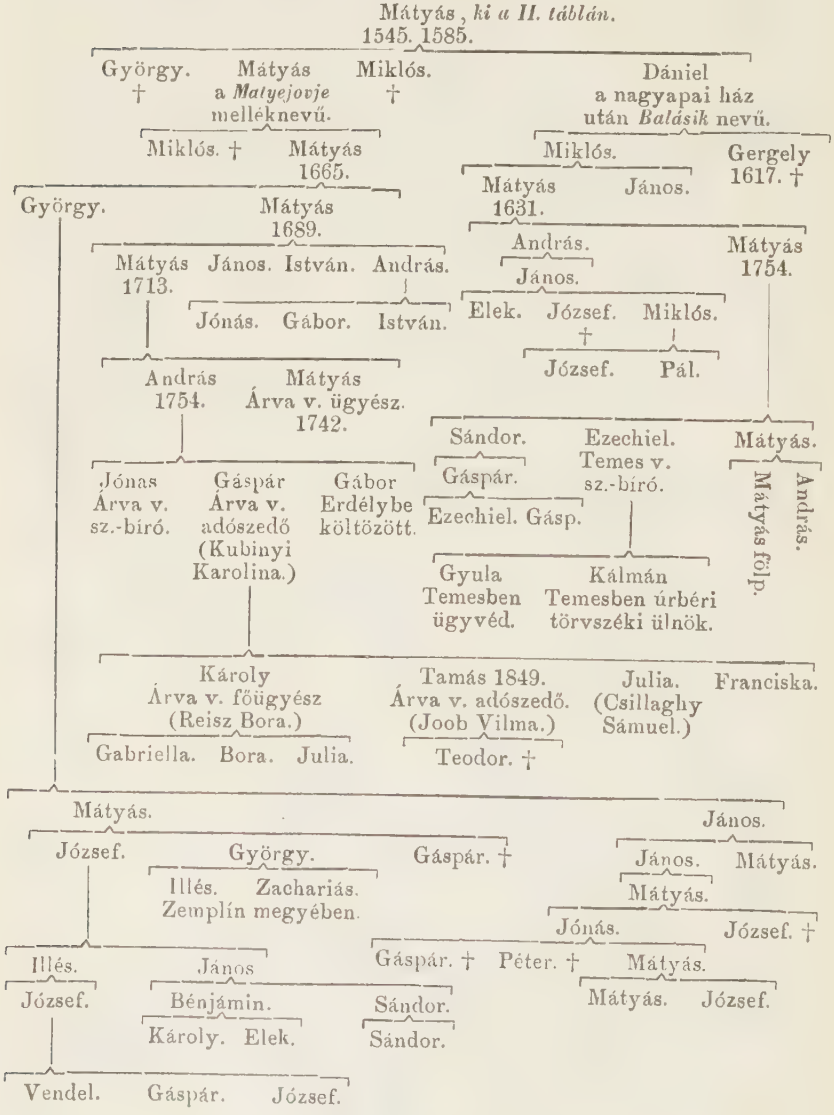

IV. tábla.

Benedek vonalán az enyiczkei és nógrádi ág.

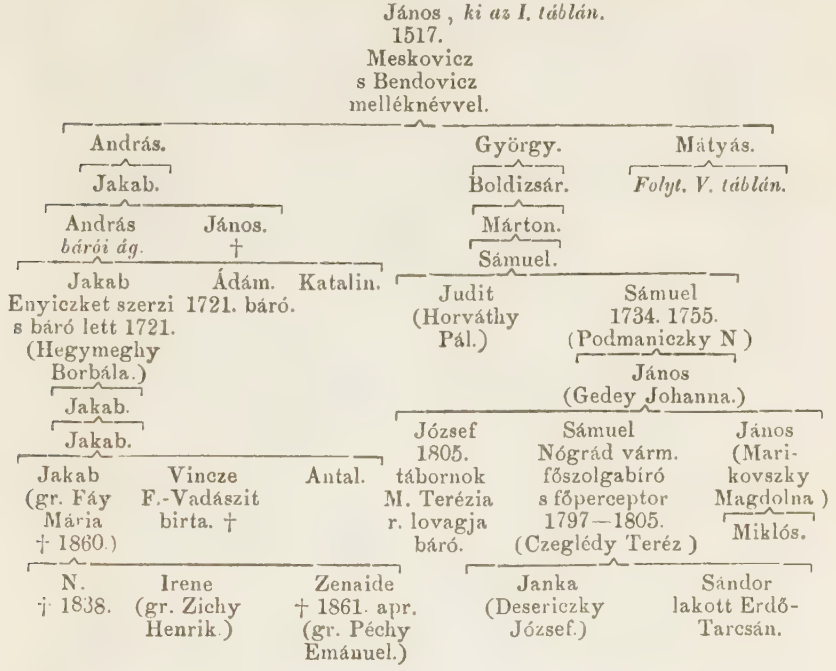

A mult század végén Nógrád megyébe szintén egy ágazat szakadván, ennek származati táblája ez:

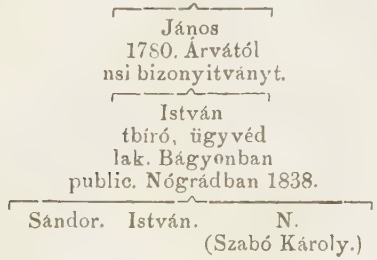

V. Tábla.

Benedek vonalán az Albertovje és Jancsovje ágazatok.

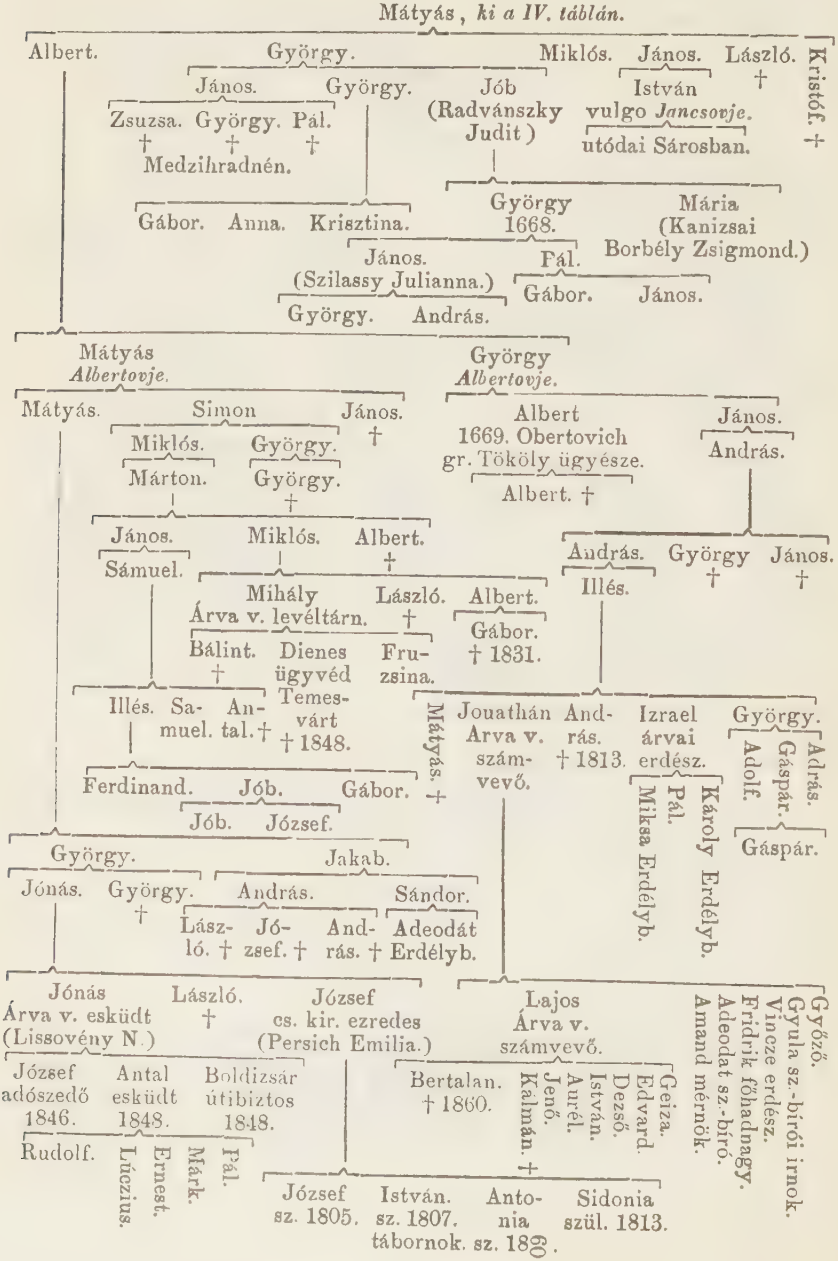

VI. tábla.

A Jandura vonalon álló Matyasovje, Janovje, Kristofovje vagyis Istvanovje ágazatok.

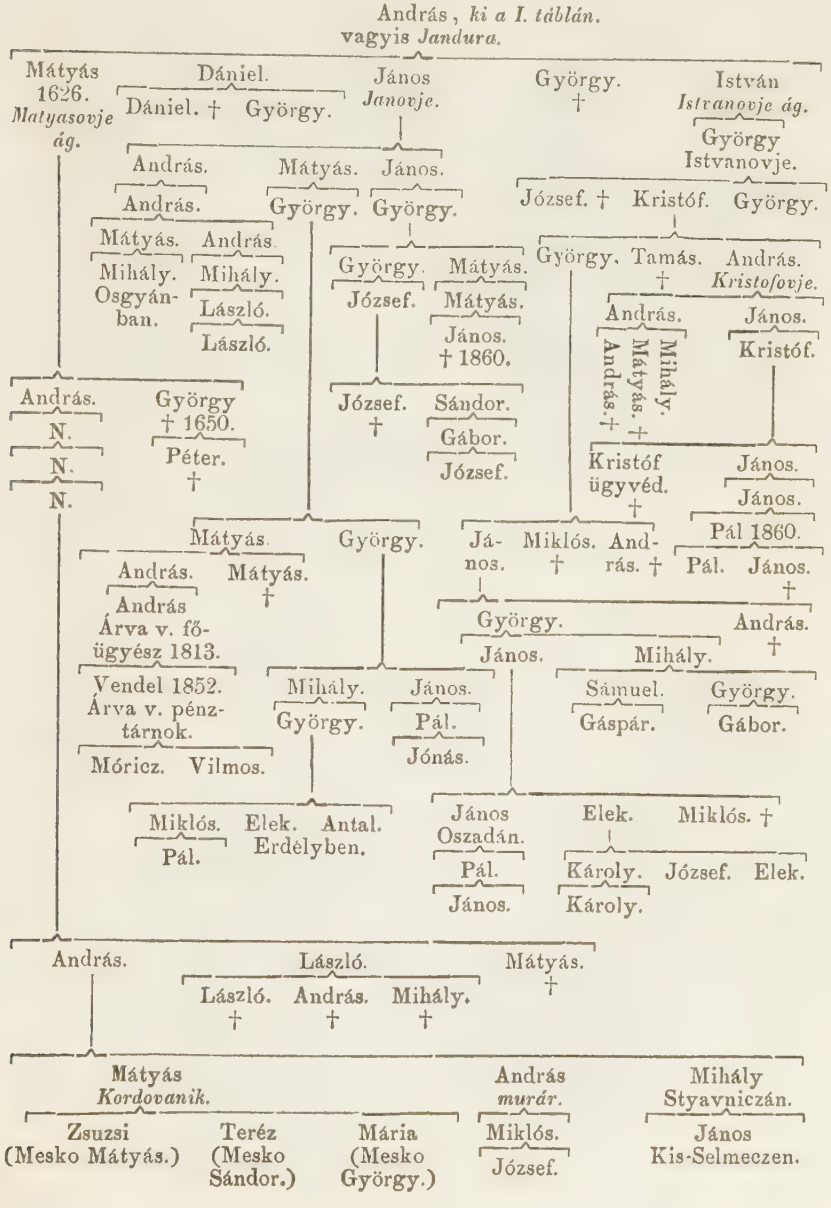

VII. tábla.

A Simunoje ágnak töredéke.

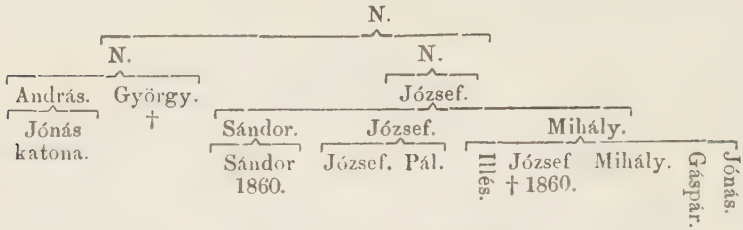

VIII. tábla.

A Stephanovich, névszerint Gressovich, Laukovich, Brtossovich ágazatok.

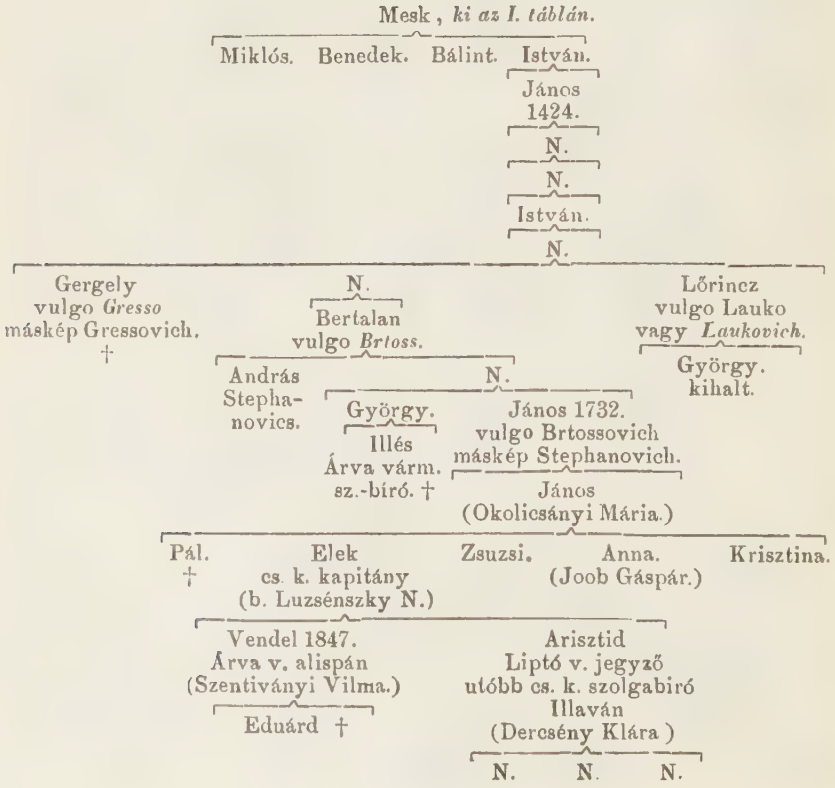

A kihalt bárói vonalnak czímere, — melyet 1721-ben jul. 12. báró Mesko Ádám szerzett, — következő: a paizs függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali osztály balról jobbfelé húzott két rézsutos vonal által ismét három kissebb udvarra oszlik, melyek közül a közepső vörös udvarban kettősfarkú arany oroszlán jobb felé megy; fölötte a kék udvarban arany félhold, alatta szintén kék udvarban arany csillag ragyog; a paizs baloldali osztálya pedig jobbról balra húzott három vonal által összesen négy t. i. fehér s vörös területekre (plagas) osztatik. A paizst bárói korona födi, és azon két koronás sisak áll; a jobb oldaliból kettősfarkú oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával pallóst, és azon egy arany koronát tartva; a baloldali sisak koronájából zöldellő pálmafa nyúlik föl. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. Az egész czímert itt a metszvény ábrázolja.

Mesko bárói czímer.

Messer család. (Kürtösi.) Nógrád megye magvaszakadt családai közé sorolja Lehoczky [1]).

Messey család. Gróf Messey Lajos az 1840-ki országgyűlésen magyar honfiusítást nyer [2]).

Messich család. Messich Simon 1710 ben I. József királytól kapott czímeres nemes levelet [3]).

Czímere a paizs kék udvarában hármas zöld halom középsőjén könyöklő vörös mezü kar, írótollat tartva, fölötte arany csillag ragyog. A paizst két oldalról zöldellő pálma ágak környeczik.

1767-ben Messich István, Paksy Julianna és Horváth Ágnes örök bévallást, és illetőleg erőtlenítő pert kert kezdenek gróf Gyulay Ferencz ellen Komárom megyei Madar helységre nézve [4]).

Mester család. (N.-enyedi.) Közülök Mózses 1815-ben Alsó-Fejér megyei seborvos; ugyan az volt Károly N.-Enyed váro-

[1]) Lehoczky, Stemmat. II. 242.
[2]) 1840 : 51. törv. czikk.
[3]) Collect. Herald. nro. 729.
[4]) Fényes E. Komárom várm. 127.

sánál 1840. körül. Fiai közűl Károly ügyvéd, közszeretetben álló, mívelt férfiú, és jeles zeneszerző; szerzeményei közt a „Szózat"-ra és „Hymnusz"-ra is új dallamokat szerze. 1858. május 2-án Nagy-Enyeden épen midőn a Szózat-ra szerzett dallamát egy barátságos körben énekló, hirtelen szélhüdés vete véget életének; — alig zengé el az „itt élned, halnod kell" szavakat, és ajkai örökre lezáródtak. Testvére Ede gyógyszerész, a forradalom után Oláhországba Bukarestbe, és onnan annak környékére telepedett. Gyermekei vannak.

Mesterházy család. Sopron vármegyei nemes család. A XVII. században Vas megyében Mesteri helységben is birtokos, a Poky, és Mesteri s egyébb családokkali összeköttetésénél fogva.

Nem birván teljes családfájukat, csak a következő töredék-adatok közlésére szoritkozom:

Egyik családfai töredék ez:

Mesterházy Péter
(Zomay Zsuzsi.)
1638. táján.

Péter. 1661. — Anna (Darás György.)

János.

János
szigethi kapitány.

1659-ben élt M. Mihály. — 1724-ben M. András birtokos Mesteriben; és M. Katalin 1720-ban Siklósy Mihálynak özvegye.

1700. táján élt M István, kinek Szelestey Annától fia Bernát 1738. tájban.

A család egyik tagja Mesterházy Imre Vas vármegyéből Pest megyei Tapió-Sághra költözött, ennek fia Antal 1830-ban Nógrád megye várnagya, utóbb pesti lakos, Nógrád megyében 1813-ban [1]) nemességét kihirdetteté Egyetlen leánya Katalin maradt.

A család czímere a paizs kék udvarában hármas zöld hegyen álló galamb, csőrében nyilat tartva. Ugyan az látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék egyik oldalról arany-kék, a másikról ezüst-vörös.

Mestery család. Vas vármegyei alsó- és felső-mesteri helységben veszi eredetét. Egy nemzékrendi töredéke ez;

[1]) Megyei jegyzőkönyv. 185 szám. alatt.

Mesteri János
(Marczaltövy Kata
özv. 1600. utóbb
Sitkey Jánosné.)

Anna (Loránth Ferencz özv.)	Bora (Kőrössy Miklós.)	Erzse hajadon.	Orsolya hajadon.

E négy leány 1600-ban osztozott az apai hagyományban.

Mestrovich család. Mestrovich Pál Krassó vármegyei alügyész, 1791. aug. 11-éu II. Leopold király által czímeres nemes levélben nemesítetett meg, és czímeres levele 1793. april. 29-én Krassó vármegyében kihírdettetett. Jelenleg a család Krassó vármegyében már nem létez.

Czímere függőlegesen ketfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban zöld téren arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, bal lábával gránát-almát tartva; a baloldali vörös udvarban zöld téren arany grif ágaskodik, első bal lábával kivont kardot villogtatva; e két állat szemközt áll. A paizs fölötti sisak koronájából a leirt oroszlán emelkedik ki, kardot és gránát-almát tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-vörös [1]).

Mestyánek család. Trencsín vármegyei czímeres nemes család; az 1646. 1666. és 1781-ki nemesi összeírások szerint folytonosan Kis-Birócz helységben találjuk. Utóbb e megyében nem fordúl elé [2]).

Mészáros család. (Bodóbaári és nagy-lucsei.) Pozsony megyei csallóközi eredetű nemes család, elterjedve több megyében. Bodó báarón még 1476-ban a Bodóbáariakat találjuk [3]). Azonban N.-Lucsén birtokrészt a Mészáros család Dersffy Istvántól nyert, és arra 1568-ban Miksa királytól beleegyező kir. adományt vitt.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kardot tartva, hasonló oroszlán emelkedik a paizs fölötti sisak koronájából is.

Nevezetesebb tagjai voltak a családnak Ignácz, a korában híres „Kartigam“ írója ki 1721-ben a Csallóközben született; és előbb gr. Batthyány József kalocsai érsek titkára volt, később Budán az irodalomnak szentelé idejét, s több könyvnek szerzője lőn [4]).

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VII.
[2]) Szontagh Dán. közl.
[3]) Kaprinai Mss. B. tom. L. p. 74.
[4]) Magyar írók. Életrajz. gyüjtemény. II. 197.

Mátyás, a pesti m. kir. egyetemnél statistika és bányajog tanára. Meghalt 1808. mart. 38. évében [1]).

Ferencz szül. Nagy-Lucsén 1780. jan. 28-án és Mosony vármegyének főadószedője volt.

Komárom megyében 1715-ben a Mészáros család birt Kis-Igmándon, és Szent-Mihályon, mely birtok részeit megcserélé [2]). 1780. 1790-ben a komáromi udvar telkes nemesek sorában találjuk [3]).

Mészáros György 1755-ben Pozsony vármegyében a nemesi vizsgálatnál bemutatá kétségtelen nemességét, és azt, hogy Nagy-Lucsén ősi birtokában ül. Ivadékának leszármazása ez:

György
1755.
Ferencz
N.-Lúcsén.
Ágoston
Nógrádba Berczelre
költözött 1822.
(Pálma Johanna.)
András
1825.
plébános 1861.
Lajos
1823.

Az e táblán álló Ágoston N.-Lucséről Nógrád megyei Berczelre költözvén, Pozsony megyétől 1822. oct. 15-én kelt nemesi bizonyitványát Nógrád megye előtt fiai részére is 1823. april. 18-án kihirdetteté [4])

Egy másik ágból volt Sándor, kinek Szegedy Juliannától fia Károly.

Ismét egy másik ágból eredt M. Mihály, ki Pest megyei Abonyból vette származását, és 1738 febr. 2-án feleségül vévén Galanthán Bosnyák Imrének Szép Judittól 1716. máj. 9-én született leányát Bosnyák Annát, ez által Nógrád megyei P.-Szántó helységben lett közbirtokos. Meghalt 1753. sept. 31. kora 54. évében, neje pedig 1781. dec. 15-én. Ivadékaik férfi ágon következők:

[1]) Audásy Józs. „Threnus" czímű gyász versek. Pozsony, 1808.
[2]) Fényes E. Komárom várm. 101. 164.
[3]) Ugyan ott. 89.
[4]) Jegyzőkönyv. 406. szám alatt.

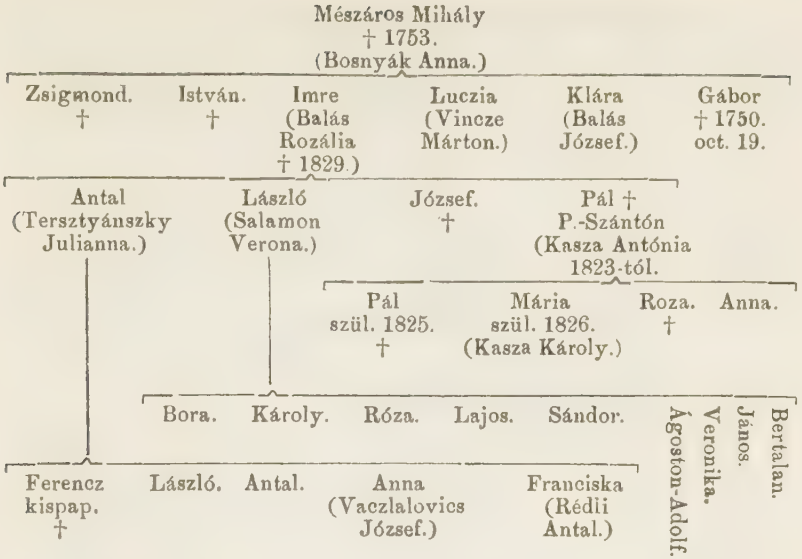

A másik ág Mészáros Ferencztől jő le, ki — úgy látszik, — testvére volt, vagy legalább közel atyafia az előbbi említett Mihálynak. Nevezett Ferencz szintén Bosnyák Imrének leányát Bosnyák Zsuzsánnát, ki 1721. oct. 11-én született, vette nőül és ez által szintén P.-Szántón lett birtokos. Tőle a következő ivadék származik:

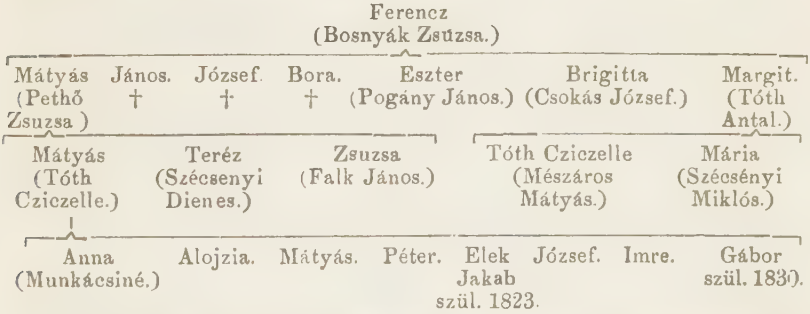

A harmadik ágat alkotó Mészáros Márton, az említett Mihálynak és Ferenczneknek rokona, szintén Bosnyák Imrének leányát, az 1719. mart. 23-án született Bosnyák Mária Erzsébetet vette felesegül; ivadéka azonban fiágon kihalt, mint a következő táblázat mutatja:

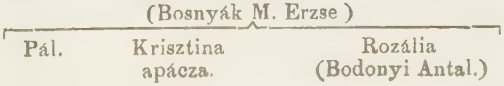

Mészáros család. (Szoboszlói.) Szabolcs megyei, nagy-kunsági nemes család, eredetét szoboszlói Mészáros Jánostól vette, a ki 1603-ban született; kitől a leszármazás következőleg mutattatik ki:

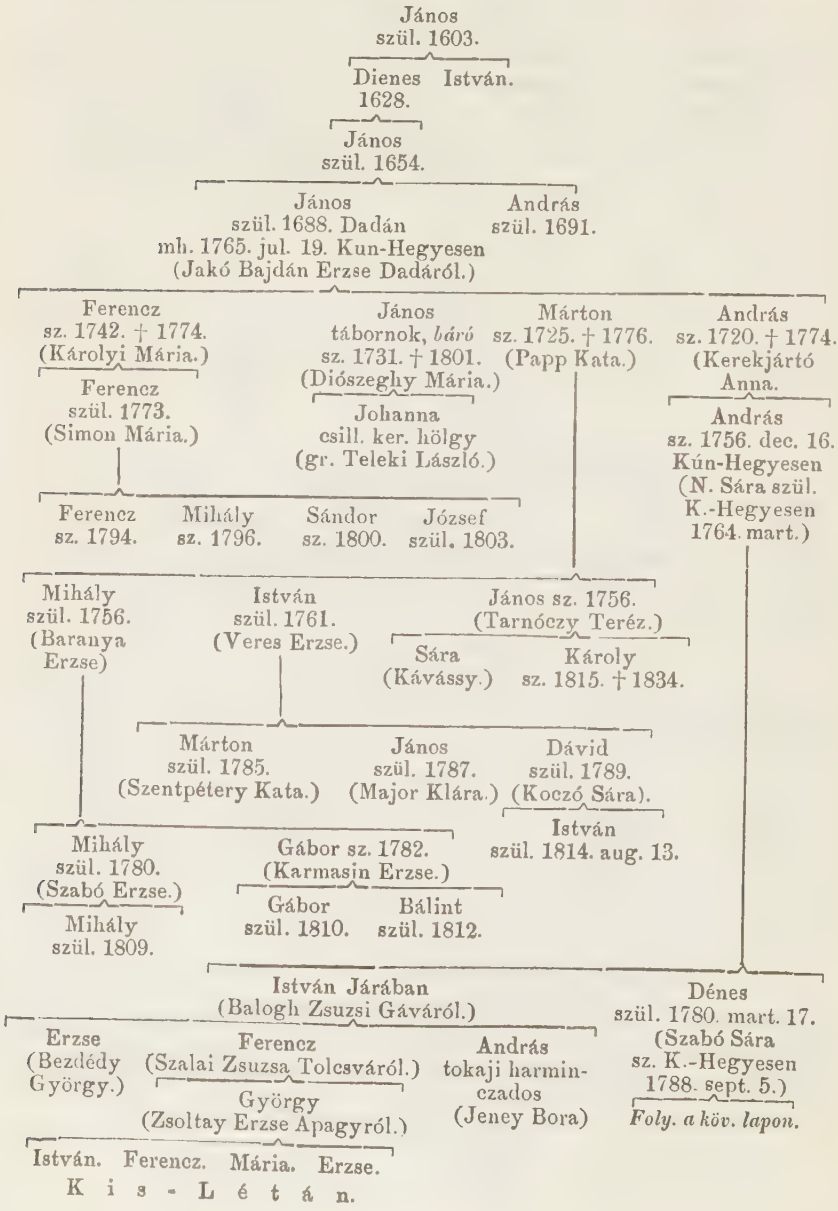

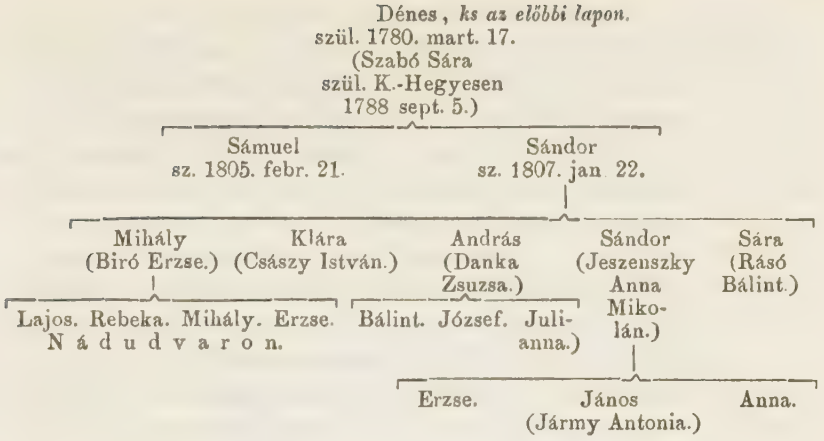

Ugyan e család egy másik ága ez:

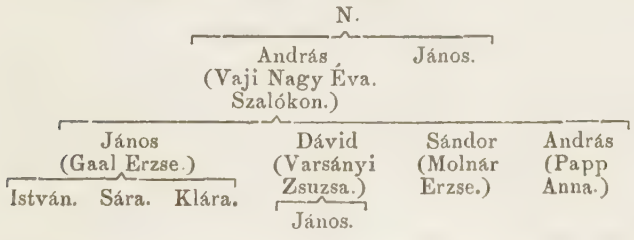

Jánosnak a törzsnek fia D i e n e s, kinek fia ismét J á n o s, ennek fia szintén J á n o s, ki Szabolcs vármegyében Dadán született 1688-ban. Ugyan ott nősült meg, feleségül vévén Jákó Bajdán Erzsébetet. Meghalt Kún-Hegyesen 1765. julius 19-én. Következő négy fia volt:

a) A n d r á s szül. Dadán 1720. decemberben. Meghalt Kún-Hegyesen 1774-ben, neje Kerekjártó Anna szül. Csáton 1732. májusban; meghalt 1774-ben. Ettől fia A n d r á s szül. Kún-Hegyesen 1756. dec. 16-án. Felesége N. Sára szül. K.-Hegyesen 1764. martiusban. Ennek két fia maradt: I s t v á n és D i e n e s, ez utóbbi szül. 1780. martius 17-én; felesége Szabó Sára szül. Kun-Hegyesen 1788. sept. 5 én. Mindkettőnek utódait mutatja a táblázat.

b) M á r t o n szül. Kún-Hegyesen 1725-ki hamvazó szerdán; meghalt 1776. jul. 14-én. Neje Papp Kata, szül. Roffon 1731. meghalt 1806. nov. 4-én Három fiok maradt:

1) Mihály szül. K.-Hegyesen 1756. nov. 15-én. Nejétől Baranya Erzsébettől két fia lett: Mihály (szül. 1780. apr. 17-én) ki Szabó Erzsébettől (szül, 1788. sept.) nemzé Mihályt, a ki 1809. junius 30-án született; és Gábor (szül. 1782. aug. 1) kinek nejétől Karmasin Erzsébettől (szül. K.-Hegyes. 1788. nov. 1.) két fia született: Gábor 1810. jan. 1. és Bálint 1812. febr. 21.

2) István, szül. 1761. dec. 21. nejétől Veress Erzsébettől (szül. 1759. sept. 30.) lettek fiai *a*) Márton szül. K.-Hegyesen 1785. aug. 28. kinek neje Szentpétery Kata szül. 1791. sep. 29. — *b*) János, szül. 1787. aug. 7., ennek neje Major Klára szül. 1793. martiusban. — *c*) Dávid szül. 1789. nov. 25. neje Koczó Sára szül. 1793. mart. kitől fia István szül. 1814. aug. 13 án.

3) János szül. 1756. april. 29-én, nejétől Tarnóczy Teréztől két gyermeke maradt: Sára Kávássyné, és Károly szül. 1815. máj. 20. meghalt 1834.

c) János, a család legnagyobb embere, és dísze, sz. 1732-ben Kún-Kegyesen. 1756-ban katonai pályára lépve, vitézsége és a török háborúk alatt szerzett érdemei folytán fokonként tábornokságig emelkedett, és 1794-ben egyszersmind báróságot nyert, [1]) következő czímerrel, a paizs négy részre osztatik, egy közép paizszsal, melynek kék udvarában pánczélos kar, kivont véres pallóst tart; a nagyobb paizs 1. és 4-ik osztálya öt vizirányos vonallal összesen hat, vörös és fekete szelemenekre oszlik; az előtérben egy kétfejű arany sas látzik, kiterjesztett szárnyakkal, jobb lábával kardot, a ballal levágott törökfejet tartva; a 2. és 3-ik osztály ezüst udvarában zöld téren fekete elefánt halad, hátán arany szegélyű kék takaró fölött, melyen arany liliom virít, vár tornyot visz és abból két oldalra kinyúló nemzeti zászló leng. A paizst bárói korona födi, és azon három koronás sisak áll, a jobb oldalin a leírt kétfejű arany sas, a közepső sisakon a pánczélos kar, véres karddal, a baloldali sisakon pedig a leírt elefánt látható. Foszladék jobbról arany-fekete, középről ezüst-kék, balról ezüst-fekete. A paizst telamonok gyanán két pánczélos, sisakos vitéz fogja, kiknek előkötőjük aranyszegélyű piros, és kardjuk aranyos fekete [2]).

[1]) Liber Regius.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

Nevezett János tábornok, és báró, meghalt Csomaközön 1801. sept. 21-én. Nejétől giczei Diószeghy Máriától, ki szintén ott 1810-ben halt meg [1]), egyetlen leányuk maradt Johanna, csillagkeresztes hölgy [2]), ki 1784. febr. 20-án született, és 1844-ben halt meg, és neje volt gróf Teleky Lászlónak a hétszemélynöknek, édesanyja az épen most (1861. máj. 8.) meghalt s országosan gyászolt hazafinak Teleky Lászlónak.

d) Ferencz, szül. 1742. májusban, meghalt 1774. nov. 4-én. Neje Károlyi Mária született Szalókon 1745. nov., meghalt 1784. májusban. Fiok Ferencz szül. Kún-Hegyesen 1773-ki Husvét szombatján; ennek hitvese Simon Mária szül. 1775. sept. 23-án. Gyermekeik: Ferencz szül. 1794. nov. 17-én; — Mihály szül. 1796. oct. 5-én; Sándor sz. 1800. juniusban; — József szül. 1803. jan. 17-én.

Mészáros család. Bihar vármegyei czímerleveles nemes családok egyike. Mészáros Mihály és ivadéka 1630. mart. 17-én Váradon kelt armalísban nemesített meg; és nemes levele 1632-ki jan. Bihar vármegyében hírdettetett ki [3]).

Mészáros család. Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló, aranylábú és csőrű fekete sas egyik fölemelt lábával fehér, közepén vörös, zászlót tartva. Ugyan ilyen sas áll a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladek jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4]).

Mészáros család. Mészáros János 1792-ben II. Leopold királytól nyert czímeres nemes levelet. Czímere vízirányosan kétfelé, arany és ezüst udvarra osztott paizs, melynek alyján zöld téren kékmezű, sárga csizmáju magyar vitéz áll, fejét fekete kalpag födi, jobb kezében kivont kardot, a balban levágott törökfejet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján kék mezű kar könyököl, kivont kardján törökfejet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst vörös [5]).

E családból volt Mészáros József 1839-ben Győr vármegye tiszt. főszolgabírája.

Ezen három utóbb elésorolt Mészáros családok közűl melyikhez tartoznak a következők, nem tudjuk.

[1]) Birt Szatmár vármegyében Vada, Csomaköz, Mező-Petri stb. helységekben.

[2]) L. képét Tudományos gyüjtemény 1830. IV. köt.

[3]) Az eredeti czímeres levél Bihar várm levéltárában van.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. VII

[5]) Ugyan ott.

Mészáros Dániel 1816-ban Bács-Bodrog vármegye alszolgabírája; ennek valószínűleg rokona

Mészáros Lázár, az egykori magyar hadügyminister, (született 1796-ban Baján) ki mint menekült Angolországban Lady Langdale [1]) eywoodi palotájában (Hereford megyében) halt meg, és annak kertjében csinos emlék alá temettetett [2]).

Mészáros család. (Szentléleki.) Erdélyi nemes család. Közülök Mészáros Kálmán 1846-ban huszár hadnagy.

Erdélyben találunk Mészáros másképBalás családot is, melyből Péter és Gergely 1646-ban Rákóczy Györgytől darabonti levelet nyert [3]).

Meszéna család. (Hivvári, báró.) Esztergam megyei család, birtokos Lessen. Állítólag a család egyik őse Meszéna Ferencz, vagy János Nyitra várának a török elleni védelmében érdemeket szerezvén, 1656-ki febr. 24-én III. Ferdinánd királytól címeres nemes levelet nyert; melyet mint elvesztettet a család 1818-ban országszerte hírlelés útján kerestetett.

E családból született Esztergamban 1785-ki febr. 6-án Meszéna János, ki katonai pályára lépvén személyes vitéz tettei által 1818-ban mart. 23-án már mint főhadnagy az ausztriai örökös tartományokbeli bárói rangra emeltetett „Hivvári" előnévvel. Végre őrnagyságig emelkedett. Neje Zámoczky Erzsébet, szül 1791. máj. 30-án.

Családja így áll.

János
szül. 1788.
őrnagy, báró
(Zámoczky Erzse.)

Ferencz-Sándor
szül. 1819. aug. 10.
(Pacséri Odry Ida
szül. 1826. nov. 26.

Claudia
szül. 1851. febr. 3.

István-János
szül. 1825. oct. 4-én.

Czímerük függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali ezüst, a baloldali vörös udvar közt egy borostyán koszorúval díszített mezetlen kard látható; a paizs zöld téren egy négy rovatkos vártorony, bezárt kapuval látható. A paizs fölött öt gyöngyű bárói korona van,

[1]) Gróf Teleki Sándornak napa.

[2]) L. sírírását a Pesti-Hirnök 1860-ki 137. szám mellék ívén.

[3]) Ns. Székely Nemz. Constitutioji 98.

és azon ismét koronás sisak áll, melyből három strucztoll, (t. i. fehér vörös fehér) nyúlik föl. Foszladék czüst-vörös. A paizst telamonok gyanánt két páncélos vitéz fogja egykezével, másik kezét mindenik csipőjére helyezve, sisakján vörös toll leng [1]).

Meszlény család. (Meszlényi.) Vas vármegyei eredetű, jelenleg főleg Fejér vármegyében lakó és birtokos régi nemes család.

Egyik ágazata hajdan „Guor"-ról írá magát, ennek származási tábla [2]) következő:

Benedek
1576—1590—1591.
(Szelestei Sára.)

Ferencz
(Jármán Bora.)

II. Benedek
Vas várm. alispán
1655—1659.
(Szalay Kata.)

Sára
(Mogyoróssy Pál.)

Mária
(Polány László.)

Éva
(Nádasdy Tamás.)

Erzse.

Ez ág — mint látszik — kihalt; köztök II. Benedek, ki Kerane özvegyét Szalay Katalint vette nőül, 1655 és 1659 ben Vas vármegye 3-ik alispánja volt [3]), és előnevét Guorról írta. Már előbb mint Vas megyei országgyűlési követ több kiküldetésben vett részt [4]).

A másik ágnak törzse Meszlény Pál, ki 1660-ban élt, s kitől egy pörben fölmutatott táblázat szerint a következő leszármazás jő le:

Pál 1660. tájt.
(Mesterházy Anna.)

Ambrus
(Babocsay Kata.)

I. János 1732. 34.
Győr várm. alisp.
(Festetich Mária.)

II. Pál.

Rozália
(Mednyánszky István.)

II. János.

Antal.

Rozália
(Vörös Antal.)

Anna
(Vörös Ignácz.)

Róza
(Mentler Zsigmond.)

Ferencz

János.

János.

Antal. Anna.

Ignácz.

Lajos. Karolina. Mária. Johanna. Kazimira.

Bora
(Pfisterer András.)

[1]) Góthai Almanach 1853. és 1859. évekre.

[2]) Geneal. auth. tomo I. Geneal. Fam. Szelestey.

[3]) Katona Hist. critic. XXXII. p. 814. és eredeti oklevél 1659. évből.

[4]) 1647 : 70., 1649 : 77.; — 1655 : 30. törvényczikkek.

Az e táblán álló I. János (ki 1732—1734-ben Győr vármegye alispánja volt; nejével Festetich Máriával tetemes vagyonhoz jutván, azokra névszerint Dad és Igar pusztákra 1743-ban nádori adományt visz; végrendeletében birtokait fiágra és e szerint II. Pálra és utódaira hagyja.

A legutóbbi időkben Fejér vármegyében Meszlényi Károly főszolgabíró, József esküdt volt 1843-ban.

Ugyan e családból Zsuzsánna Kossuth Lajosnak hitvese.

Erdélyben szintén találunk meszléni Meszlény családot, melyből Mihály 1815-ben Fogaras vidék főjegyzője volt. Tán ennek előde azon Mezléni Márton, ki 1624-ben Gyulafejérvárott nyomdász volt.

Mesznil család. Báró Mesznil József 1790-ben nyert magyar honfiusítást [1]) Ismeretes közülök Victor jelenleg Mosony vármegye alispánja.

Mészöly család. Fejér és Pest vármegye nemes családja. Mészöly János és György 1721. nov. 30-án III. Károly királytól nyertek czimeres nemes levelet [2]).

Czímerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettősfarkú koronás oroszlán, első lábaival meztelen pallóst tartva, melynek hegyére vérző törökfej van szúrva. A paizs fölötti sisak koronájából a leírthoz mindenekben hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Nem ismervén a család leszármazását, csak a következő tagokat említhetjük meg:

Mészöly Lajosnak Balassa Juliannától fia Ferencz, ki mint kiskorú Mészöly János gyámsága alatt állott.

Mészöly Andrásnak, Csopaky Judittól leánya Katalin.

Mészöly Jánosnak hitvese Szőke Katalin volt.

Többen Fejér vármegyénél tisztet viseltek, így Mészöly Imre 1840 ben alszolgabíró; — Elek 1840-ben esküdt, 1843-ban alszolgabíró; — Pál 1843-ban szolgabírói ranggal várnagy volt.

Mezess család. Trencsín megyében 1686-ban Zlatóczon székelt a nemesi lajstrom szerint [3]).

Mezey család. (Egyházas-bágyoni †) Nógrád megyei kihalt család. Egyházas-bágyoni Mezey Lőrincz a XVI. század közepén élt;

[1]) 1790-ki 73. törv. törv. cz.

[2]) Collect. Herald. nro. 416.

[3]) Szontagh Dán. közl.

egyik leánya Anna jobbágyi Móré Bálintnak, másik leánya Ilona Lipthay Andrásnak felesége volt [1]).

Jelenleg is, Mezey nevű czímerleveles család él Zemplín vármegyében [2]); és Ugocsa megyében e század elején Mezei Mihály birtokos Gödényházán [3]).

Mezei család. (Kapjani.) Erdélyi család, melyből László B.-Szolnok megyében 1843. körül szolgabíró; Pálnak neje Alsó Klára azon megyében Árpástón, Kuduban stb. birtokos.

Mezei család. (Hosszúmezei.) Közép-Szolnok megyében székel, hol István 1837-ben, Sándor 1848-ban szolgabírák. József alszéki ülnök 1837. körül, és talán László is e családból való, ki Bécsben az erdélyi kanczellariánál hivatalnok 1848-ban. Charitás és László ezen nevezett megyében birtokosokúl iratnak.

Mezei család. (Harasztosi.) Közűlök István Torda város főhadnagya 1848-ban.

Mezei család. (N.-enyedi.) E családból János kir. kincstári titoknok N.-Szebenben 1848-ban, 1860-ban urbéri törvényszéki ülnök K.-Fejérváron. Öcscse Pál szintén kamarai tisztviselő. István Abrudbányán bányász-hivatalnok 1848-ban.

Mezei család. (Zágoni.) Közűlök János kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen 1848-ban.

Ezenkivűl találunk még Erdélyben Mezei-eket, névszerint Sámuelt, 1815. körül kir. táblai ügyvédet, Miklóst Torda megyében kis-bányai stb. birtokost, valamint Küküllő megyében Mezei József örököseit, szancsali birtokosokat. Ezek, melyik Mezei családból származnak? — nem tudjuk.

Mező család. Mező János 1713-ban III. Károly király által kiadott czímeres nemes levélben emeltetett nemességre [4]).

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös mezű, prémkalpagos, sárga csizmás magyar vitéz, jobb kezében kivont kardot tartva, bal kezét derekához illesztve. A paizs fölötti sisak koronájából a leírthoz mindenekben hasonló vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Mező család Bereg és Szabolcs vármegye nemes családai sorában foglal helyet.

---

[1]) Kézirat.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

[3]) Szirmay C. Ugocsa p. 150.

[4]) Collect. Herald. pag. 662.

Beregben Bertalan 1837-ben megyei esküdt volt.

Mező-gyáni család. Mező-gyáni Máté 1505-ben személynöki itélő mester volt [1]), családja kihalt.

Mezőssy család. Gömör, Szabolcs és Zemplín vármegye nemes családja. Ez utóbbi megyében birtokos Nagy-Tolcsván, Kak, Vécs helységben.

Tagjai közűl többen viseltek megyei hivatalt. Az utóbbi időkben Menyhért 1843-ban Zemplín vármegyei esküdt volt, László a borászat egyik értelmes szószollója, szintén megyei hivatalt viselt.

Mezze család. (Szent-annai.) Liptó megyében a szent-annai régi adományos nemes családoknak és ezek közt a Dobák családnak is törzse [2]).

Mezővadászy család. Gömör vármegye czímerleveles nemes családainak egyike [3]).

Michaleczky család. Nógrád megyei nemes család, birtokos Marokházán. Eredetét Turócz vármegyéből vette, hol Michaleczky András lakott, ki 1650-ben III. Ferdinánd királytól czímeres nemes levelet nyervén, azt 1651-ben Turócz vármegyében kihirdetteté; és nejével Annával következő családfát alapitatott:

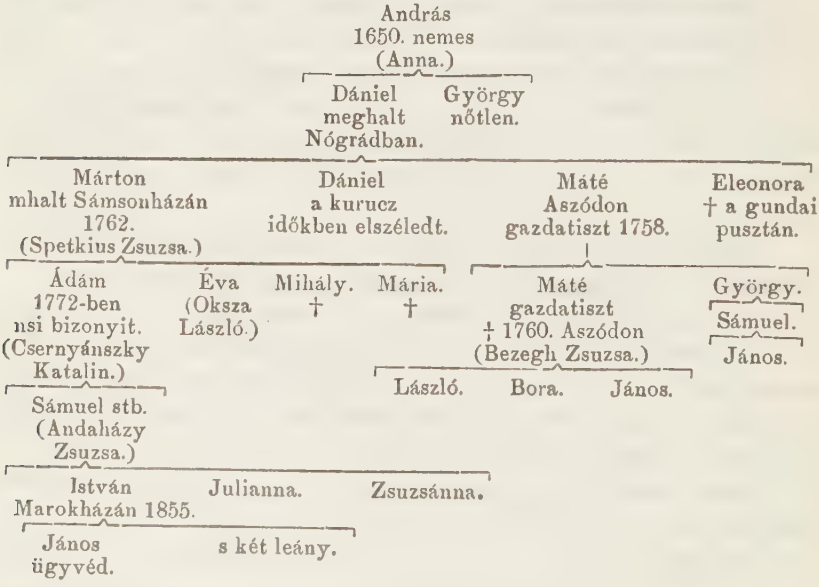

[1]) Jászay. A m. nemz. napjai 157. lap.
[2]) Szontagh Dán. közl.
[3]) Bartholomaeides C. Gömör. p. 145.

A törzsnek fia Dániel elszegényült, többféle szolgálatban állott, végre Nógrád megyében Heréden halt meg. Gyermekei közül Dániel Rákóczy alatt katonáskodván, hová telepedett? nem tudatik. Másik fia Máté Heréden Podmaniczky János ispánja volt. 1758. dec. 7-én Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt nyert. Meghalt Aszódon. Nejétől Borbálától két fia Máté és György, kik közül amaz előbbi Kökényesen volt tiszttartó. Meghalt Aszódon 1760. Neje Bezegh Zsuzsánnától gyermekei László, Borbála, János. — Györgynek szintén volt fia Sámuel, kinek fia János

Dánielnek harmadik fia volt Márton, ki Sámsonházán halt meg 1762-ben. Ennek Spetkius Zsuzsánnától született gyermekei közül Ádám evang. pap 1772-ben junius 1-én Nógrád megyében kihírdetteté nemességét. Hitvesétől Csernyánszky Katalintól született tíz gyermeke közül maradt egyedül Sámuel, kinek Andaházy Zsuzsánnától fia István, és kinek fia a most élő János stb

A család czímere a paizs kék udvárában zöld halmon kiterjesztett szárnyakkal repülni készülő galamb, csőrében gyűrűt (vagy koszorút?) tartva, fölötte jobbról arany csillag, balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából kettősfarkú oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék.

Michalek család. A XVII. században Nógrád megyében diszlett ily nevű család, melyből Miklós 1671—1684-ben Nógrád megye szolgabírája volt; 1700. oct. 1-én pedig ugyan M. Miklós Nógrád megye másod alispánjául választatott [1]). Később e megyéből a család neve eltünt.

Hanem Trencsín vármegyében találunk szintén Michalek, vagy Michalik nevű családot, a czímeres nemes családok sorában Alsó-Szúcs ősi székhelyén, mely azonban az említett Nógrád megyeivel nem volt összeköttetésben már csak azon oknál fogva sem, mivel a Trencsín megyei Michalek családból M. János nyervén czímeres nemes levelet, azt csak 1675-ben hírdetteté ki Trencsín megyében, holott Nógrád megyében M. Miklós már 1671-ben szolgabíróságot viselt: s így már előbb kihírdetett nemes volt.

Trencsín vármegyében a nemesi összeírásokban elófordúlnak Alsó-Szúcson idősb és Ifj. György, nem különben András 1748-ban.

Az 1768-ki lajstromba beírvák András és fia Antal; —

---

[1]) Megyei jegyzőkönyv.

György és fia András; — János és fia Márton; — továbbá ifj. János, idősb György és ennek fiai János, István és József, kik Alsó-Szúcson székeltek.

1803-ban András és négy fia János, Péter, Mihály, s András Nemsován; — István és Márton Szkala-Ujfaluban; Alsó-Szucsén pedig András és három fia Márton, András és István; továbbá if. Márton egyedül; — János fiával Jánossal, nem különben középső Márton fiával Pállal, ki egyszersmind nemesi bizonyság levelet is nyert Trencsín vármegyétől, azután János egy maga, és József fiával Jánossal.

Az 1837-évi összeíráskor találjuk Nemsován Mihálynak örökösei Pétert és Jánost; valamint Andrásnak utódát Andrást; Szkala-Ujfalván Andrást és Jánost, — Alsó-Szucsán pedig már ekkor tizenhat férfi ivadékra szaporodott a család [1]).

Michalko család. Trencsín vármegye czímerleveles nemes családa. 1748-ban közűlök Viszocsányban laknak György, István, és János a nemesi összeírás szerint.

1768-ban Latkóczon Mihály és fia János székelt.

1803-ban Latkóczon lakik Ferencz és fia János, valamint Imre is.

Végre 1837-ben már Borcsányban fordúlnak elé Ferencznek örökösei [2]).

Michalkó család. A nemes Deák családnak egyik ágazata e néven neveztetik.

Michalovics család. *Lásd Mihalovics.*

Michna család, (máskép Mrnkovics.) Árva megyei czímerleveles nemes család. Mrnkovics máskép Michna Mihály, és általa fia Mátyás, és Margit Bertalannak hitvese, és gyermekeik Márton, Mátyás, György, Dorottya, Anna, és Zsuzsánna előbbi nemtelen állásukból III. Ferdinánd király által Pozsony várában 1655. május 13-án kelt czímeres nemes levélben nemességre emeltettek; mely czímeres nemes levél 1655. dec 13 án Lucza szűz ünnepén Liptó vármegyében kihírdettetett [3]).

A család czímere a paizs kék udvarában, mely fekete foszladékkal van tarkázva, egy arany koronán galamb áll, piros csőrében olajfa galyat tartva; fölötte fél hold és csillag ragyog. A paizs fölötti sisak

---

[1]) és [2]) Szontagh Dán. közlése.

[3]) Ugyan attól.

koronáján szintén olyan galamb látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család leszármazása következő:

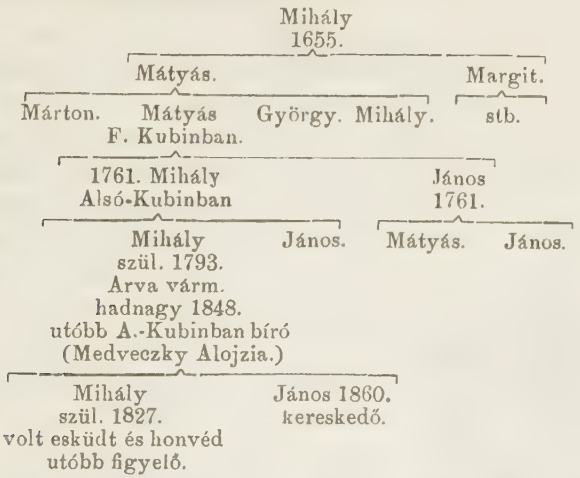

1761-ki január 8-án Mihály, Mátyásnak fia, Árva vármegyétől, és ugyan akkor idősb és ifj. János, kik Gömör megyében Alsó Sajón (Redován) székeltek, — Árva megyétől nemesi bizonyitványt kaptak.

A család egyik tagja (talán az 1761-ben élt Jánosnak fia) János, Zólyom megyében Végles-Hután lakott, és 1810. dec. 18-án Zólyom vármegye előtt pör utján igazolta nemességét. Két fia maradt: István és Antal, kik közül az előbbi Nógrád megyében előbb Terenyén báró Lusenszky tiszttartója, Zólyom vármegyétől 1819. oct. 12-én kiadott nemesi bizonyitványát testvérével együtt Nógrád megyében előbb 1820. april. 20 án, és utóbb 1837. nov. 17-én hirdetteté ki [1]). Ezen István utóbb Osgyánban tisztartó.

A család másik tagja, Endre született N. Lévárdon 1804. jun. 22. a pozsonyi evang. Lyceumban volt tanár; meghalt 1857-ben.

Micsinszky család. Zólyom vármegyei nemes család. 1526-ban Micsinszky György nevezett megyében Molcsán fekvő részbirtokait elzalogosítá Dubraviczky Márk- és Jánosnak [2]).

1559-ben Micsinszky János a Molcsán fekvő egy telket, melyet nagybátyja Gáspár és édes atyja György 1526-ban Dub-

[1]) Jegyzőkönyvi szám 2739.

[2]) Szentbenedeki Convent Fasc. 4. nro. 64.

raviczky Márk és Jánosnak elzálogosítottak, visszaváltani akarván, Dubraviczky Márknak özvegyét, akkor már Szalay Mihály hitvesét, és Jánosnak fiát Márkot a zálog összeg fölvételére nézve meginteti [1]).

Micsinszky Fruzsina 1630. táján poltári Sóós János neje.

Micsky család. Fejér s Komárom Zala, Bars Pest stb. várgyei birtokos nemes család. Ősi fészke Kis-Mánya helység, honnan a család az említett megyékbe terjedett ki.

Címeres nemes levele a családnak a szentmártoni apátság levéltárában van. Nemességet többi közt Fejér és Komárom megyében 1772-ben és 1821-ben hírdetteté ki, és a XVII. század elejétől folytonosan a nemesi lajstromba van iktatva neve.

Címere — mint itt a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld halmon nyugvó arany korona, melyen balra forduló kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján jobbra fordúlt kar könyököl, szintén kivont kardot tartva. Foszladék (valószínűleg) jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család leszármazási fáját teljesen meg nem nyerhetvén, csak a következő töredék közölhető:

Micsky N.

- N.
  - Lajos 1861. él.
    - Sándor volt honvéd most Pótharaszton.
- János.
  - Sámuel 1820. (Andráskovics Kata.)
    - Zsigmond mh. 1843. dec. (Florián Julianna)
      - Zsigmond volt honvéd felcsúthi birtokos (Devics Karolina.)
        - Gizella.
    - András. †

Lajos fia Sándor, mint a 41. Zászlóalj parancsnoka, a szerencsétlen kácsi csatában tizénhat sebbel maradt a csatatéren, honnan egy lovas nemzetőr által szabadítatván meg, Péterváradra vitetett, hol meg-

[1]) Ugyanott. Fasc. 81. nro. 2.

gyógyúlván s ismét az említett zászlóalj ujra szervezésénél működött, mig végre Lugosnál a fegyvert letevék. Jelentékeny sebhelyeit megcsonkult kezén, és ketté vágott, de összefort fülén viseli és jelenleg Pest megyében a pótharaszti pusztán mint nős és családos gazdálkodik.

Mieszl család. Mieszl Jakab és István 1717-ben III. Károly királytól nyertek czímeres nemes levelet [1]).

Czímerük a paizs kék udvarában zöld téren álló strucz madár, csőrében patkót tartva. A paizs fölötti sisak koronájából azon kori öltözetben német tüzér katona emelkedik ki, jobb kezével egy botot tartva, melyre égő kanócz van tekerve. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Migalith család. Migalith Mihály, és általa neje Lubinich Kata, és gyermekeik János, András, Borbála, Ilona és testvére Migalith György Bécsben 1632. jul. 11-én kelt megujító czímeres nemes levélben II. Ferdinánd király által nemesítettek meg [2]).

Migazzi család (Walli és Sonnenthurmi, gróf.) A család eredete Schweiczban Valtelin vidékén kerestetik, majd később a trienti püspökségben székelt, és a tyroli tartomány matrikájába beiratott [3]). A család leszármazása állítólag az 1251-ben élt Migazzi Humberttól [4]) szakadatlanúl szőhető. Nemes Migazzi Julián 1578. jun. 14-én II. Rudolf császár által római birodalmi nemességében megerősítetett. Justinianus és testvére János-Gáspár 1606. mart. 21-én II. Ferdinánd által lovagi rendre emeltetett. Báró (?) Migazzi Vincze cs. kir. ausztriai kormány tanácsos, 1698. jul. 5-én az ausztriai örökös tartományokra nézve grófságra emeltetett.

Nevezett Vincze született 1671. oct. 6-án. Meghalt 1722-ben. Nejétől báró Prato és Segonzano Borbálától két fia maradt:

1) Kristóf-Bertalan, (szül. 1714. oct. 20-án) papi pályára lépvén, váczi püspökké, 1757. mart. 19-én bécsi érsekké s bibornokká, és a váczi püspökség administratorává lett. Meghalt 1803-ki aprilis 19-én, kora 89. évében.

2) Antal-Gáspár (szül. 1708 jul. 21-én; meghalt 1771. jul.

---

[1]) Collect. Herald. nro. 559.

[2]) Az eredeti czímeres nemes levél Bazin sz. kir. város levéltárában van.

[3]) Histor. herald Handbuch. 602. lap.

[4]) Egy báró Mickácz Mihály 1326-ban slavoniai bán volt. Lásd Ambrosóvszky Compendium Chronolog. — E család tagja volt-e ? — nem állíthatni.

8-án) cs. kir. b. titk. tanácsos, 1761. febr. 12-én csehországi incolatust, 1764. mart. 4-én testvérével a bibornok érsekkel együtt pedig magyarországi indigenatust [1]) nyert. Ennek első nejétől gróf Trapp Mária Franciskától fia Kristóf-Vincze született 1737. nov. 8. † 1770. jun. 8.) cs kir. kamarás, ki 1763-ban nőül vette gróf Künigl Mária-Annát, ki 1743. nov. 10-én született, és kitől 1765. máj. 26-án született fia Kristóf-Vincze cs. kir. kamarás, ki 1827-ben a Ludovicea intézetre tíz ezer forintot adott [2]); és 1831-ben halt meg. Feleségétől gróf Thürheim Alojzia-Antoniától (szül. 1761. † 1851.) született három fia, mint a táblázaton látható; ezek közül Rudolf-Kristóf cs. kir. kamarás, (szül. 1787. máj. 7-én, mhalt 1850. octob. 29-én.) Bars vármegyében az aranyos-maróthi majoratusi uradalomnak birtokosa volt, melyet most gyermekei birnak. Özvegye Szent-Iványi Mathild, csillag ker. és palota hölgy, szül. 1800. mart. 5-én.

A család származási táblája I. Vinczétől kezdve, ki a grófságot nyerte, következő:

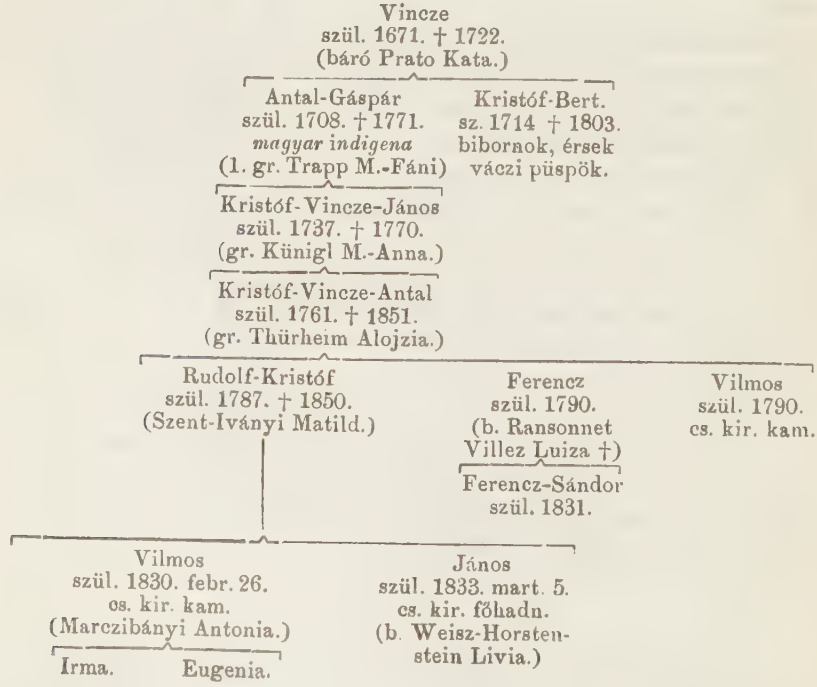

[1]) 1764: 46. törv. cz.
[2]) 1827: 18. törv. cz.

A család czímere négyfelé osztott paizs, melyen jobbról balra rézsutosan egy kék szelemen vonúl át, és azon három arany liliom látszik; a paizs 1. és 4. fekete udvarában arany-nap ragyog, a 2. és 3-ik ezüst udvarban egy két ablakos, és egy kapus, rovatkos vár torony látható.

Miglészy család. (Miglészi †.) Zemplín vármegye czímeres nemes családa [1]).

Miglio család. Miglio Károly az 1622-ki országgyűlésen nyert magyarországi honfiusítást [2]).

Mihailovics család Mihailovics György 1792-ben II. Leopold királytól nyert czímeres nemes levelet.

Czímere először vízirányosan kétfelé, és a felső osztály ismét függőlegesen kétfelé oszlik, a felső 1. vörös udvarban arany szarvas ágaskodik, a felső 2. kék udvarban vízirányosan egymás fölött két folyam hullámzik, fölöttök arany nap ragyog. Az alsó ezüst udvarban egy levágott vérző fej van, hátulról átütve karddal, melynek hegye homloka fölött jő ki. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között arany oroszlán emelkedik ki, első lábaival ezüst horgonyt tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [3]).

Mihajlovics család. Mihajlovics Felix, a zágrábi püspökség javainak igazgatója, Grob Jánossal együtt 1841-ben Szepes megyei Jarembina helységre kir. vegyes adományt nyertek [4]).

Michailovics család. Michailovics János, Miklós és Péter testvérek 1792-ben nyertek czímeres nemes levelet. Czímerük négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. udvar függőlegesen kétfelé arany és fekete szinre oszlik, és benne egymás fölött három ugró oroszlán látszik, az udvar szinével ellenkezőleg szinezve, úgy hogy fél testük az arany udvarban fekete, és viszont a fekete udvarban arany; a 2. és 3-ik vörös udvarban arany korona van, és fölötte vízirányosan kivont kard. A paizs fölötti sisak koronájából fekete oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [5]).

Miháltz család. (Gelenczei.) Erdélyi székely eredetű család, Orbai székből Gelentzéről [6]) Miháltz Ferencz 1549. dec. 12-én a

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 90.

[2]) 1622-ki 55. törv. cz.

[3]) Adami Scuta gentil. tomo VII.

[4]) L. Pesti Hirlap 1841. martiusi számait.

[5]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

[6]) Miháltz Mihály a család genealogiájának szerzője, szintén családa őseül állítja, — valószínűleg csak némi név hasonlatosságon — azon 1326-ki slavoniai

maros-vásárhelyi gyűlésen követűl választatott Isabellához; és e korban összeiratván a székelység is, Ferenczneк Gelenczén 70 jobbágya volt.

A család egy kihalt ágának leszármazása következő:

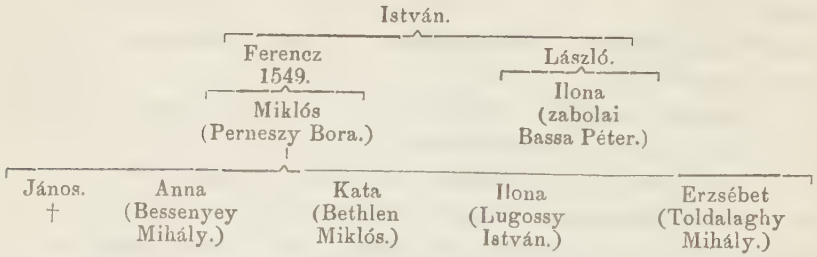

Miháltz Pál Oláhországban katonáskodott a Báthoriaktól üldözött székely nemesekkel együtt.

Miháltz Mihály kézdi széknek háromszor volt alkirály bírája 1690—1700. Ennek unokája Miháltz Elek, ki az Apor és más családok származtatását írta le [1]).

János k.-fejérvári kanonok volt 1809—1825-ig. Rozália kadisfalvi Török Gáborné e század elején. Mihály dulló Háromszékben 1848-ban. Ferencz Torda városi szolgabíró 1848-ban, mindnyájan a gelenczei Miháltz családból.

Azonban Erdélyben K.-altizi előnevű Miháltz-ok is vannak, ezek közűl József Kászon alszékben dulló. Ehez, vagy a gelenczeihez tartoznak még Elek, Kraszna megyei árvaszéki ülnök 1848-ban és József római kath. lelkész.

Mihalik család. Gömör megyei nemes család; melyből Mihalik József Nyitra megyei Privigye városából eredett, és a jogot kitanulván, a mérnöki és az ezzel kapcsolatban álló víz építészeti, gépészeti és gazdászati tudományokra adá magát, előbb 1783—1785-ig Rimaszombatban a latin nyelvészetí iskolákban tanár volt, majd pedig a Gömör és Kis-Hont megyei kissebb folyók szabályozására vállalkozott, míg végre Murány várától hat mértföldre terjedő, eddig a kereskedelem és közlekedés nagy hátrányára lehetetlennek tartott utat a közczélra a legalkalmatosabban elkészíteté, mely érdemeiért 1799. sept. 24-én I. Ferencz király által maradékaival együtt nemességre emeltetett. Utóbb Gömör vármegyének táblabírája és herczeg Koháry Fe-

bánt, Michatz Mihályt, kiről a Migazzy családnál a jegyzetben tétetett említés.

[1]) Kállay, Székely nemzet 270.

rencz majoratusi uradalmainak számvevője és fő-pénztárnoka volt. Meghalt 1827-ben jan. 13-án, kora 72. évében Gömör vármegyében Nagy-Rőczén [1]).

Czímere jobbról balra rézsutosan húzott vonal által fekete és vörös udvarra osztott paizs, az előtérben arany oroszlán ágaskodik, kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján testszínű strucz áll, csőrében patkót tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-fekete [2]).

Mihalini család. (Treuerfeldi.) Beszármazott német, vagy olasz család, melyből treuerfeldi Mihalini János 1801-ben I. Ferencz királytól czímeres nemes levelet nyert.

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső arany udvarban szétterjesztett szárnyú fekete sas látszik, teste alsó részeig; az alsó fekete udvarban arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont pallóst, bal lábával annak élét tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt-ormány között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig arany, félig fekete, a másik ellenkezőleg félig fekete, félig arany, arany oroszlán emelkedik, első bal lábával kivont kardot villogtatva. Foszladék mindkét oldalról arany-fekete [3]).

Mihálkovich család. Mihálkovich János 1790-ben II. Leopold király által nemesitetett meg.

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, de a paizs felső részét egy kék udvar foglalja el, melyben arany nap, és ezüst félhold ragyog. A paizs jobb oldali vörös udvarában zöld téren arany oroszlán, a baloldali ezüst udvarban pedig zöld téren tigris ágaskodik. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig arany, félig kék, a baloldali félig vörös, félig ezüst, arany oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4]).

Mihálkovics család él a Jász-Kún kerületben, hol M. József (szül. J.-Berényben 1777. jul. 4-én) 1816-ban a Jász-Kún kerület főjegyzője, és egykor országgyűlési követe is volt.

Mihalovich család. Trencsín vármegye czímeres nemeseinek sorában áll, miután e család armalis levele azon megyében 1629-ben hírdettetett ki. Később Trencsín megyében nyoma sincs.

---

[1]) L. Tudományos Gyüjtemény. 1830. III. köt. 134. lap.
[2]) Adami Scuti gentil. tom. VII.
[3]) Ugyan ott.
[4]) Adámi Scuta gentil. tom. VII.

Hasonló nevű család létezett Árva megyében is, hol 1556-ban Mihalovich Orbán a nemes Koroda családnak octavalis perében mint tanú említetik. Jelenleg ilyen nevű család Árvában sem létezik [1]).

1716-ban Mihalovich Demeter nyert czímeres nemes levelet [2]). Czímere a paizs kék udvarában zöld téren balfelé fordúlva, fekete ménen lovagló vitéz, hosszú bíbor talárban, fején vörös föveg, jobb kezében arany gombú ezüst buzogány, csizmája sárga, nyeregtakarója vörös. A paizs fölötti sisak koronáján három fehér strucztoll leng. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös.

Nyitra megyében 1722-ben élt Mihalovich András.

Mihalovich nevű család Baranya vármegyében székel, melyből József kir. tanácsos és sok ideig Baranya vármegye első alispánja, meghalt 1842-ben, kora 86. évében.

Mihály család. (H.-almási.) Udvarhelyszéki birtokos család. Tán ennek elődei voltak azon Mihály Pongrácz és Péter, Mihály nevű papnak fiai, kik 1580. novemb. 5-én Báthori Kristóftól adományt kaptak [3]).

A h.-almási Mihályok közűl János e század elején Udvarhelyszéknél tisztet viselt, 1810-ben az erdélyi országgyűlésen követ, 1815-ben alkirálybíró, a székely-keresztúri iskola és unitaria egyház kerület gondnoka, 1837-ben a k. táblai ülnökök közt található.

Mihály család. (Léczfalvi.) Közűlök id. József 1815-ben Zaránd megyében, és ifj. József állomási biztos.

Mihály család. (Karczfalvi.) Közűlök Gergely Felcsik székben törvényszéki ülnök 1848-ban.

Mihály család. (Bibarczfalvi.) Felső-Fejér megyében Károly ügyvéd, Antal árvaszéki ülnök volt.

Mihály család. (Berei.) Közűlök Elek az erdélyi királyi tábla mellett szegények ügyvéde.

Ezeken kivül Erdélyben még dálnoki, bágyoni stb. előnevű családot találunk.

És régebben Erdélyben a következő Mihályokat találjuk: Tamást, ki mint százados 1566-ban az ujvári táborból kétszáz székely lovassal Isabella elé küldetett [4]).

---

[1]) Szontagh Dán. közlése.

[2]) Collect. Herald. nro. 459.

[3]) Kállay Székely Nemz. 202. l.

[4]) Benkő, Milkovia I. p. 297. Kállay szerint.

M. Imre Székely Mózses egyik kapitánya volt [1]).

Mihályfalvi család. Zemplín vármegye czímerleveles nemes családainak egyike [2]).

Mihályfy család. Erdélyben Sepsiszékből Mihályfi István jelen volt az agyagfalvi gyülésen 1506-ban [3]).

Mihályffy család. Esztergam megyei eredetű nemes család. 1700 ban Gellért Éva, Mihályffy Ferencz özvegye ellen bizonyos a Lévai várhoz tartozó visszafoglalt jószágok, és a Komárom megyei Naszály helységbeli birtok iránt Péchy Menyhért s érdek társai kir. végrehajtó parancsot eszközölnek [4]).

A Mihályffy családból István 1781-ben Török András tábornokkal mint Árva megyének akkori főispánjával Esztergam megyéből Árva megyébe béköltözött, és ott főjegyzői hivatalt viselt. Maga után Árvában maradékot nem hagyott [5]).

Znmplín megyében szintén az armalista nemesek sorában áll a Mihálffy nevű család [6]).

Mihályi család. (Balogfalvi.) Nógrád megyében Pálfalván birtokos, melyből György 1836-ban a megyénél érseki tized beszedő. Fia Ferdinánd stb.

Czímerük a paizs kék udvarában fiait melle vérével tápláló pellikán, a paizs fölötti sisak koronájából kiemelkedő oroszlán, kivont kardot tartva.

Mihályi Ferencznek Révay Teréztől leánya, Julianna Czóbel Józsefné volt.

Mihályi család él Máramaros megyében is, hol Gábor 1836-ban főszolgabíró, 1841-ben másod alispán, 1861-ben országgyűlési képviselő, György 1841-ben alszolgabíró.

Mihályi család. (N.-kászoni.) Hunyad megyében találjuk 1848-ban Eleket a kamarai uradalomnál tollnoki hivatalban.

Szintén Mihályi néven, de előnév nélkül olvassuk Mihályt 1815-ben Dézsen ref. lelkészt, és Károlyt, ki jelenleg a n.-enyedi ref. főtanodában tanár.

Mihanovich család. (Petropoljei.) Közűlök Antal fiumei

---

[1]) Kazy Hist. I. 25.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.
[3]) Kállay, Székely nemzet. 271.
[4]) Fényes, Komárom várm. 183.
[5]) Szontagh Dániel közl.
[6]) Szirmai C. Zemplin. not. top. 114.

senator, és követ. 1847-ben Salonichiban konsul. agens, szül. Zágrábban 1796. jun. 10-én.

Mihay család. Zemplín megyei nemes család.

Mihelyes család. Közülök Károly V.-Hunyadon kamarai hivatalnok 1848-ban. Zsigmond K.-Fejérvárott gyógyszerész. A mult század végén élt Mihelyes János, naplója által tette nevét emkezetessé [1]).

Mihocsa család. (K.-fejérvári.) közülök Farkas Torda vármegyei derékszéki ülnök 1837. körül.

Mihók család. Mihók Tamás 1602. april. 20-án Rudolf király által a Hamar Mihály és társai részére adott közös czímeres nemes levélben nemesítetett meg.

Mihonya család. (Marzesdi.) Hunyad vármegyei nemes család, melyből János Alsó-Fejér megyei adóíró biztos; Sámuel Krassó vármegyében komoristyei jegyző, ki Hunyad vármegyétől 1835. jun 3-án nyert nemesi bizonyitvány levelet, mely 1836. dec. 12-én Krassó vármegyében kihirdettetett. Jelenleg a család Krassó vármegyében már nem létez.

Mike család. (Al-torjai.) Erdélyi háromszéki székely eredetű nemes család. Mike Máté 1652-ben jan. 4-én Rákóczy Györgytől nyert czímeres nemesi levelet, mely szerint czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló magyar vitéz, jobb kezében kivont kardot, a balban levágott török fejet tartva.

Származási fája [2]) következő: Mátének a czímer szerzőnek fia János, ennek Ferencz, ennek Gáspár, kinek ismét Ferencz, kinek a most élő Sándor, 1843. óta az erdélyi főkormány szék levéltárának aligazgatója, kinek főleg Erdély családaira nézve megbecsülhetlen nemzékrendi hiteles gyüjteménye van. Egyetlen leánya Róza, Jakab Elek kitvese.

A másik ágból, mely az alapító Mátének unokájánál szakad ki, származott Mike György Szebenben kir. kincstári hivatalnok, kinek fiai Béla és Kálmán.

Ezen kivül valószinűleg szintén e család tagjai közül valók: Ferencz: 1815-ben vöröstoronyi, 1837-ben ebesfalvi harminczados. József 1815-ben Dées-Aknán sóbányai ellenőr, és másik József 1848-ban Dées-Aknán seborvos.

---

[1]) Kiadta Szilágyi Sándor az Uj m. muzeum 1857. I. köt. 260. s. lap.

[2]) Kővári, Erdély nev. családai 260. lap.

Mike család. Mike nevű család élt a XVII. XVIII. században Magyarországban is Vas vármegyében Alsó-Mesteriben, nevezetesen ott birtokosak voltak 1671-ben Mike Balás és Imre. Nevezett Balásnak leánya Katalin 1719-ben neje volt Deák Mátyásnak.

Mikecz család. Szabolcs vármegyei nemes család, kik közül László birtokos Kékiben.

Ferencz 1822-ben Szabolcs vármegye esküdtje, 1838-ban számvevője.

Tamás 1838-ban esküdt, Pál 1838-ban aladószedő, 1841-ben alszolgabíró.

Ferencz 1841-ben a dadai járásban főszolgabíró.

Mikes család. (Zabolai, gróf.) Régi székely család. Előnevüket előbb Papolczról, utóbb mostanáig Zaboláról irják, egy ág ideig zágoni előnevet is használt.

Ősi czímerük a paizs udvarában oroszlán, utóbb a grófság nyerésekor e czímer tetemesen bővült. A bárságot Mikes Mihály és Jakab 1693-ban, a grófságot ugyan azok 1698-ban nyerék [1]).

Ismert törzsük az 1500. körül élt Mikes Miklós, kitől a leszármazás [2]) következőleg mutattatik ki:

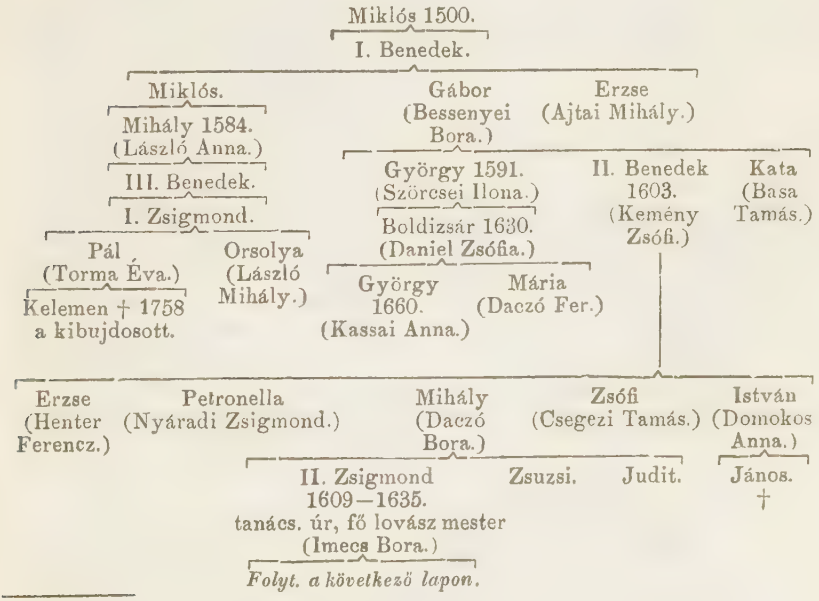

Folyt. a következő lapon.

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 169.

[2]) Kővári L. Erdély nev. családai 183.

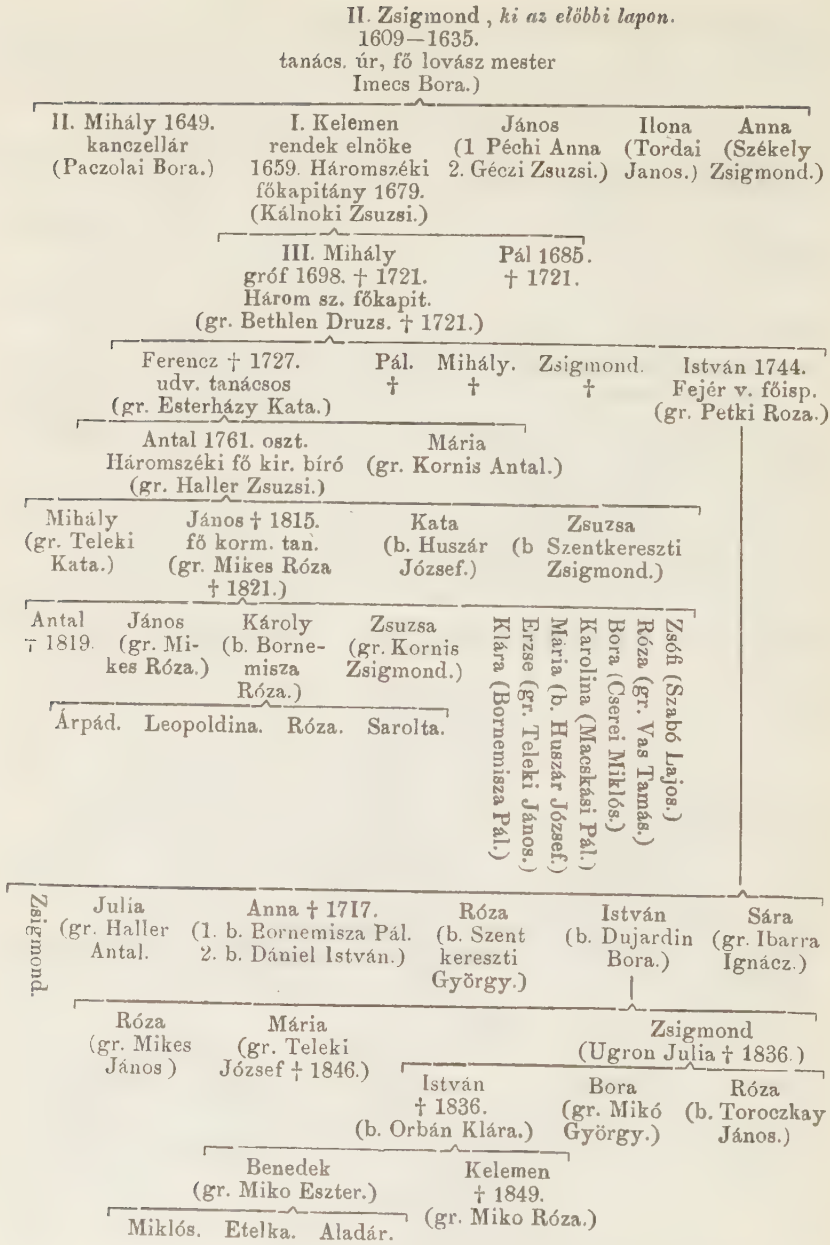

Benedeknek a törzsnek unokái veszik az első ismert uj adományt Papolcz, s több ősi javakra; t. i. Mihály 1584. aprilis 1-én

egy részre, a más részekre György ugyan azt azon évi aprilis 30-án, mit 1591-ben megujjíttat [1]).

György testvérével Benedekkel 1603-ban Székely Mózses mellett a Barczán Básta foglyává lesz, de csakhamar kiszabadúlnak [2]).

Benedek unokája II. Zsigmond, zabolai előnévvel főnemes az orbai székben, 1609. oct. 16-án Báthori Gábortól nyert donatiót pávai Bene Istvánnal [3]). 1611-ben Brassóba vonult, és Báthori Gábortól megbélyegeztetett, de Bethlen Gábor feloldá [4]).

Valószínűleg a másik (I.) Zsigmond III. Benedeknek fia volt, kit Bethlen Gábor követségekre használt, és ki Szalánczi György magvaszakadtán Zágont kapta 1626. jun. 26-án [5]). Fia Pál és tán fia Farkas is, kik 1685-ben követek Schaffenberg tábornokhoz, a diploma elhozójához. Nevezett Pál Tököli mellett harczolt, vele kibujdosott, s Bukarestben vesztegelve, hol magára haragitván az oláh vajdát, az titkon beküldé az erdélyi hadak császári tábornokához, ki fogarasba záratá, hol szőrnyű kínok közt kivégezteték [6]). Nejétől Torma Évától fia Kelemen, Rákóczy híve, ki Rákóczyval 1711-ben Törökországba kibujdosott. Honn 1717. jan. 25-én nótáztatatott. A Rákóczyféle emigrationak legtovább élő tagja, egy Konstantinápolyban élő nénjével 1717—1758-ig kedélyesen levelezett. E gyönyörű leveleit először Kulcsár adá ki 1794-ben, most ujolag Toldy Ferencz a Nemzet Classicusai közt bocsátá közre 1861-ben.

II. Zsigmond, kiről már emlékezénk, I. Rákóczy alatt tanács ur, fő lovász mester, említetik az 1635-ki lustralis könyvben is. Ennek nejétől Imecs Borbálától fiai Mihály, Kelemen, és János. Ez utóbbi két feleségétől sem hagya utódokat, különben volt II. Rákóczy Györgynek kővári kapitánya. De ennek halála után a várban fogva tartott Ugron István, Basa Péter és mások által a várőrség felbujtatván, ő fogságra vitetett, és Barcsai által Váradra küldetvén, ott meg is halt.

Mihály a testőrző lovas katonaság alkapitánya, nejével Paczolai Borbálával kapja 1649. május 22-én Maros-Ujvárnak felét. I.

---

[1]) Capit. Albens. Lib. Reg. 1584. I. 346. és 347. Kővári szerint.
[2]) Wolph. Bethlen V. 410. 499.
[3]) Kemény Jos. Not. Capit. Albens. 238.
[4]) Engel Monumenta Ung. p. 399.
[5]) Cap. Albens. Lib. Reg. 1626. VI. 357.
[6]) Mikola Hist. geneal. 22.

Rákóczy György Lengyelországba küldötte a korona megnyeréseért [1]), hasonlóan oda II. Rákóczy Györgynek is követe volt 1656-ban és megajándékoztatott. Velenczében szintén járt követségben. 1657-ben kanczellár lett 1660-ban Barcsay által száműzetett [2]). Fiatal korában regényes kalandja volt, megszeretvén királyfalvi Tarnóczi Sebestyénnek leányát Sárát, János és Pál testvéreivel a szentléleki kastélyt, hol Tarnóczy Sára lakott, 1630-ban megrohanták, hogy a hölgyet elragadják, de rajta érték őket, és ez okon Mihály kifutott a hazából, miután jószág és fejvesztés mondatott reá; de 1639 april. 9-én kegyelmet nyert [3]). Gyermekei nem maradtak. Testvére

Kelemen derék kormányférfi, több követségben járt, 1659-ben itélő mester, (s Enyedi szerint) Háromszéki főkapitány; 1662. nóta kikerülése mián Apaffi hűségére tér, itt tanács úr, és a székelység generálisa, az ellenzéki Béldi Pálnak s másoknak legnagyobb buktatója, végre országos elnök, Béldi Pál számkivetése után a rendek megegyezésével 1679-ben az uzoni kastélyt nyerte [4]). Meghalt vízkorságban 1686-ban. Cserei szerint — ki hazafiatlanságról vádolja — báróságot nyert [5]). Feleségét Kálnoki Zsuzsánnát két szobaleánya fojtá meg Brassóban, miért mindkettőnek ugyan ott fejét vették [6]). Két fia maradt Mihály és Pál. Ez utóbbi kihalt.

Mihály, eleinte kormány embere, Háromszék főkapitánya, királyi táblabíró, és kormányszéki tanácsos; 1703-ban a Rákóczy mellett fölkelt Háromszék ellen megy, de Hermánynál elfogatik, és szinte megölik; utóbb Rákóczy híve és tábornoka, a forradalom után ismét Leopold híve, kitől grófságot nyert. Meghalt 1721. jan. 6-án, és őseihez a csík-somlyói klastrom sírboltjába temettetik [7]).

Később többen viseltek nagyhivatalokat. A legutolsó Kelemen Szeben ostrománál esett el 1849 jan. 9-én ágyúgolyó által, mint a forradalmi magyar lovasság főparancsnoka; tüzes fiatal ember — úgymond Kőváry. — A most élők közül János 1848. előtt szinház, conservatorium s minden művészeti egylet elnöke, pártfogója, ellenzéki tag, s 1848-ban a kolosvári nemzetőrség főparancsnoka. A nők közül

---

[1]) Joh. Bethlen Hist. libr. 2.
[2]) Ugyanott libro 8.
[3]) Mikola Historia geneal. p. 22.
[4]) Joh. Bethlen libro 2. et. 3. Az 1679: 10. és 11. artic. — Kazy Hist. libro 8.
[5]) Cserei Mih. Hist. 64. 86. 95, 97. 101. 109. 132. 168. 177.
[6]) Cserei Mih. Hist. 352.
[7]) Ugyanott 207—229. és 327—465.

Erzsébet, gróf Teleki Jánosné, egyike a legmelegebb keblű s legeszesebb honleányoknak.

Az utolsó időkben a család rendes lakhelye nagyobbára Kolosvár, és temetkező helyül ott a barátok egyháza alatti sírboltot választák.

Miklei család. Miklei János 1685-ben I. Leopold király által nemesítetett meg.

Címere a paizs kék udvarában zöld halom fölött, fészkén ülő fehér pellikán, fiait melle vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán emelkedik ki, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Miklós család. (Miklós-vári.) Borsod vármegyei nemes család; mely Erdélyből a székelyföldről veszi eredetét [2]) és a Rákóczyak mozgalmas korában szakadt Magyarországba, a másik ág Erdélyben maradván, hol most is Miklósvárott és környékén létezik.

A magyarországi ágból Miklós János már 1659-ben megyei táblabíró volt, s tőle a családfa következőleg származik le:

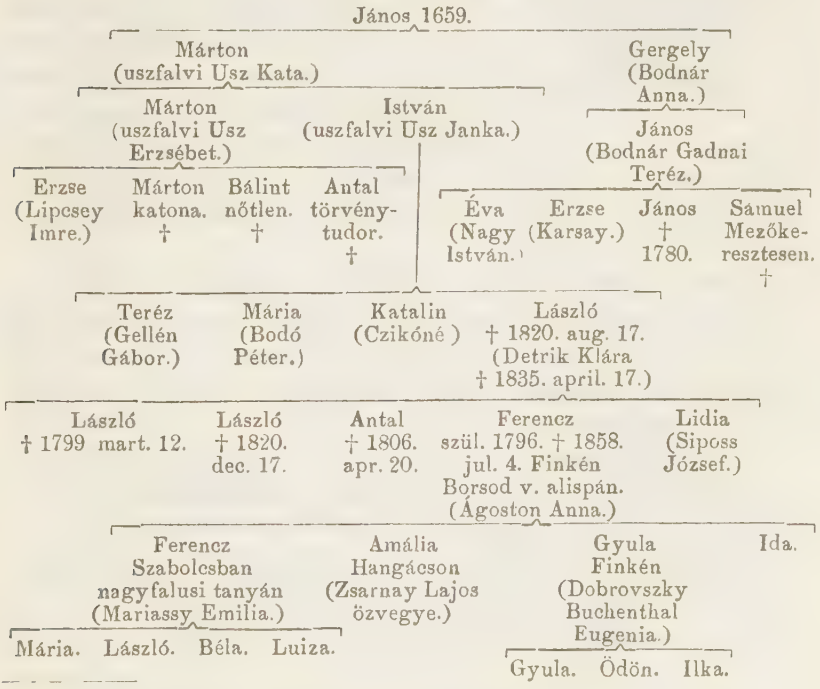

[1]) Collect. Herald. nro. 788.

[2]) Családi közlés szerint.

A táblázaton állók közül Ferencz, ki nőül vette Ágoston Annát, 1827-ben példás szorgalommal és buzgósággal a megyénél kezdett tisztviselői pályát, és 1841-ben folytonosan mint tisztviselő, az utolsó tizenegy évi időben mint a szendrei járás főszolgabírája szolgált, elvesztvén kedves nejét, a hivatalos pályától is visszalépett, csak mint táblabíró vévén részt a közügyekben, és idejét gyermekei növelésének szentelvén; míg 1847-ben a közbizalom őt ismét Borsod megye másod alispáni székébe ülteté, hol mint első alispán 1848-ban és 1849-dik első felében fáradhatlanúl működött. A forradalom után mind testi mind lelki erejében megtörve, finkei birtokában töltötte csendes életét. Meghalt 1858. julius 4-én. Fiai Ferencz Szabolcs megyében a nagyfalusi tanyán, Gyula Finkén Borsod megyében élnek. Családaikat a táblázaton láthatni.

Czímerük — mint itt láthatni a paizs kék udvarában zöld téren álló magyar vitéz, kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva; a a paizs fölötti sisak koronájából koronás oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család evang. vallású.

Miklós család. Czímerleveles nemes család. Miklós Mihály és Balás, Gereöch Györgygyel és másokkal egy közös czímerlevelet nyertek I. Leopold királytól, mely Nógrád vármegyében 1655. jul. 26-án hírdettetett ki [1]).

Miklós család. (Felső-őri.) Vas vármegyében azon 65 nemes család egyike, melyek 1582-ben Felső-Őr helységre uj kir. adományt nyertek. *L. Zámbó család.*

Miklós család. (Zabolai.) Erdélyi székely eredetű, melyből Zsigmond 1612-ben a szebeni gyűlésen nótáztatott [2]).

Tán ennek utóda azon Miklós Márton is, kinek leányát Er-

[1]) Protoc. C. Neograd. anni 1655.

[2]) Kállay, Székely nemzet. 271.

zsébetet Kelemen Gergely vette nőül, a kit M. Márton I. Rákóczy György fejedelmi béegyezése mellett fiául fogadott [1]).

Ezenkivül Erdélyben jelenleg is több Miklós nevű család él, ezek egyike Szent-Györgyről, a másik Sófalváról írja előnevét.

Miklósffy család. (Csík-vacsárcsi.) Erdélyi székely eredetű nemes család. Egyik ága Magyarországba szakadt, és közülök Imre Esztergam megyének 12 évig főjegyzője volt, 1802-ben alispánná választatott, 1803. május 6-án pedig kir. tanácsossá neveztetett. Mint életírója mondja — a jellemteljes és a politikai viszonyokban megedzett férfiúban a megye is osztatlan bizalmát helyezé, miután őt az 1792. 1796. 1803. 1805. 1807. 1809. és 1812-iki országgyűlésre mindég közakarattal első követeül kiáltá ki. Az ötven éven át köz-, és 35 évig megyei hivatalt viselt tisztes és mindenki által becsült aggastyán 1827. nov. 18-án Esztergom-Szentgyörgy mezei lakában, 81 éves korában mint megyei első alispán és Esztergam sz. kir. városban húzamos évekig működött királyi biztos hunyt el; és ott eltemettetett, hol az ő, és neje Szentgály Anna emlékére fia Miklósffy Endre, az esztergami főkáptalan főügyésze, családja részére 72 temetkezési helylyel ellátott kápolnát emelt 1834-ben.

Miklósy család. (Radványi.) Közülök Ferencz kir. tanácsos, meghalt N.-Váradon 1861. mart. 23-án.

Tán e családból volt Miklósy Ferencz, ki egri kanonokból 1803-ban lett nagyváradi püspök; — és

Miklósy József nagy-váradi kanonok, ki 1832. decemb. 29-én halt meg.

Miklósi család. Erdélyben szintén több Miklósi nevű családot találunk. Ezek közül Miklósi Péter a Jenő nemből és Kűrt ágból íratik származottnak [2]).

Az újabb időben István Alsó-Fejér megyében szolgabíró 1837. körül, azon innen táblabíró, és sz.-benedeki és forrói birtokos.

Józsefnek örökösei Küküllő megyében Zágorban birtokosok.

Torda megyében István m.-keménytelki s m.-szakáli birtokos.

Közép-Szolnok megyében M Józsefné birtokos Sz.-Szécsen.

Csikszékben szintén létezik Miklósi család, melyből János Csik-Rákoson cath lelkész, és egyház ker. jegyző 1848-ban.

József ugyan azon székben lázárfalvi birtokos.

---

[1]) Ugyan ott.

[2]) Kallay, Székely nemz. 142.

Miklosovich család. A nemes Mednyánszky és Lieszkovszky családoknak Trencsín vármegyében élő egyes ágazatai Miklosovich vezeték név használatában vannak [1]).

Miklavich család. Nógrád megyében a XVIII. század elején honos, a midőn Miklavich István 1708—1710-ig Nógrád vármegye szolgabírája volt.

Miklovicz család. Miklovicz András 1716-ban III. Károly királytól kapta címeres nemes levelét [2]).

Címere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik osztály ezüst udvarában felfordított V alakú vörös szelemen és azon három arany csillag látszik; a 2. és 3-ik osztály kék udvarában kettősfarkú oroszlán ágaskodik első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából kiterjesztett sas-szárny között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig vörös, félig ezüst, a másik félig arany, félig kék, szintén kettősfarkú oroszlán emelkedik ki, meztelen kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ily nevű nemes család Gömör és Szabolcs vármegye nemességéhez számítatik.

Mikó család. (Hidvégi, gróf.) Erdély egyik legrégibb székely eredetű családja, mely a hidvégi gróf Nemes családdal egy közös törzsből ered. Törzsük Akadás, ki Sebusi-nak is íratik, és ki állítólag a XII. században 1182-bnn élt, és Sombornak, Gerebencsnek s Sólyomkőnek ura volt. Ennek fia [3]) az 1253. év táján élt Vincze Comes, ki Hidvég, Arapataka, és Erősd helységeket nyeré. Ennek három fia volt: Mikó, kitől a Mikó család származik, Egyed, ki magnélkül halt meg, és Domokos, a gróf Nemes család törzse.

A Mikó családnak, mely eleintén a mostis birtokában lévő háromszéki Bodokról és Olthszeméről írá előnevét, leszármazási fája [4]) következő:

---

[1]) Szontagh Dániel közlése.

[2]) Collect. Herald. nro. 490.

[3]) Egy 1745-ben kelt, hét személy aláírásával meghitelesített genealogia szerint ezen Vinczének fia csak Egyed lett volna a ki kihalt; de Kővári szerint, és gróf nemes Judit gr. Földváry Istvánné fölött mondott és Kolosvárt 1774-ben nyomt. halotti beszéd szerint Akadás fiainak Vinczének fiai voltak: Mikó, Egyed, és Domokos, mint itt a táblázat mutatja. Lehet, hogy ama érintett családfa hibásan másoltatott le. — Azon 1292-ben élt székely nembeli Mikó, kiről Fejér Cod. dipl. tom. XI. p. 463. van említés, — állt-e e családdal összeköttetésben? — meg nem határozhatni.

[4]) Az e táblán álló III. Ferencz, egy 1745-ben hét személy által aláírt,

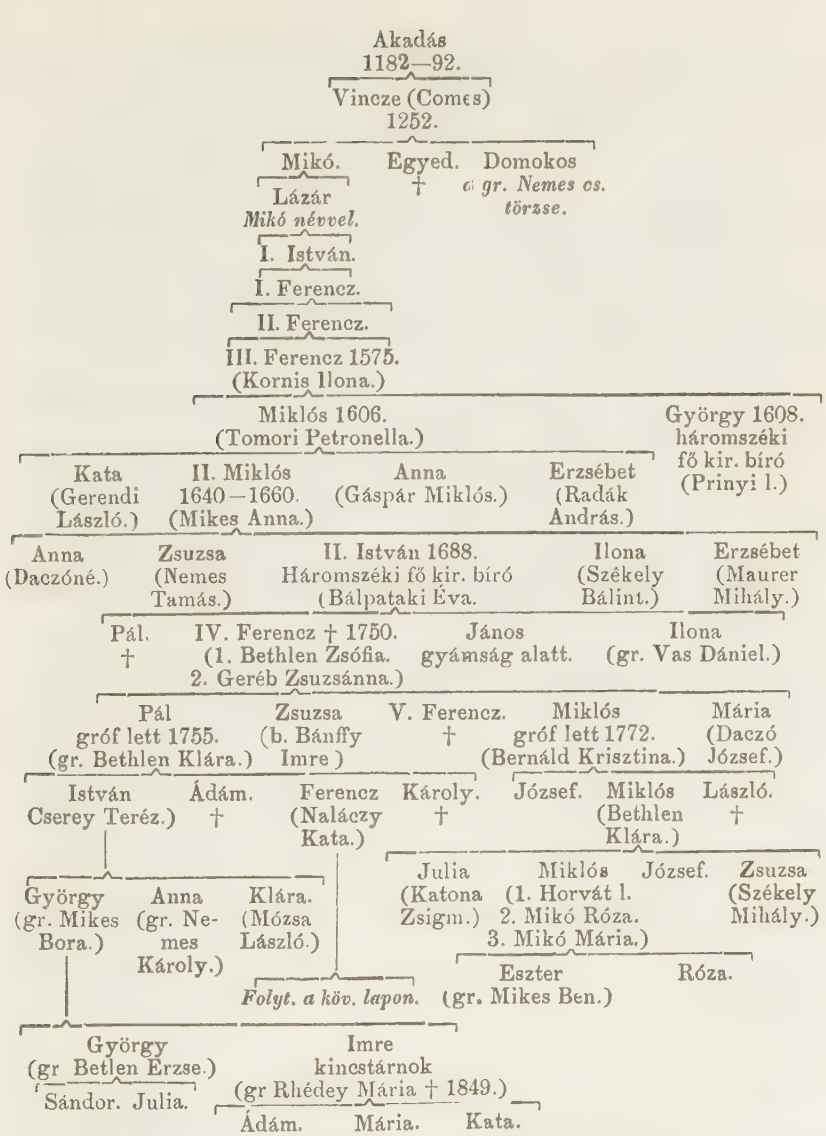

és a fejérvári káptalanba letett családfa szerint ugyan azon Ferencz, ki 1611-ben csiki alkapitány, utóbb főkapitány, Bethlen alatt tanácsos, utóbb kincstárnok, és ki 1635-ben halt meg. Azonban Kővári szerint Ferencz, a kincstárnok e családból ugyan, de különböző személy III. Ferencztől, minthogy szerinte Ferencz kincstárnoknak csak József fia maradt, ki nejétől Macskási Ilonától gyermeket nem hagyva, 1636-ban ágát sírba vitte. — Mikola Historia geneal. transyl. 56. lapon ama kincstárságot viselt Ferenczről mint a csik-szeredai vár alapitójáról beszélvén, őt nem a legjobb színnel festi, és azt írja, hogy mérgezés folytán örökös nélkül halt meg; de balvéleményeit megczáfolja gróf Kemény József az Uj M. Muzeum 1854-ki folyamában.

Ferencz, *ki az előbbi lapon.*
(Naláczy Kata.)

Károly (gr. Vas Eszter.)	Kata (Bethlen Farkas.)	István (gr. Wesselényi Orsolya.)

Krisztina (gr. Bethlen Károly.)	Kata (Székely János.)	Róza és Mária (gr. Mikó Miklós.)	Borbála. † 1846. (Kendeffy Elek.)

A följebbi családfát teljesnek nem mondhatni már csak azért sem, mivel róla nem csak a leányok, de egyes férfi oldal ágak is lemaradvák. Így nem látjuk itt:

Hidvégi Mikó Lőrinczet, ki 1479-ben fő székely ember lévén, Kendi Antal alvajdától nyert kerestető parancsot [1]).

Itt a táblán álló III. Ferencz főember volt Báthori István alatt, előnevét Oltszem-ről írá; özvegye Kornis Ilona és árvája Ferencz részére 1575. april. 26 án késleltető parancs adatott ki [2]).

Ugy látszik, Jánosnak fia [3]) volt azon (IV.) Ferencz, eszes férfiú, ki kora történetét leírta [4]), mint 25 éves 1625-ben csiki alkapitán, később főkapitán; Bethlen Gábor alatt tanácsos, és egyik főszerepvivő; Brandeburgi Kata alatt kincstárnok, ő épité (vagy ujjítá meg) Mikó várát. 1633-ban követségben járt Törökországban. I. Rákóczi György üldözései közt meghalt 1635-ben [5]). Mikola szerint czímerében három oroszlán fejet viselt. Nejétől Pókai Annától egy fia József volt, kinek nejétől Macskási Ilonától utóda nem maradt. Özvegyét utóbb Damokos Tamás vette feleségül.

György, III. Ferencznek fia, 1607-ben Sepsiszék királybírája, 1608-ban követ Moldvába [6]). 1610-ben Háromszék alkapitánya; 1617—1620. Háromszék fő kir. bírája. Benkő szerint Várhegyet kapta adományban [7]). Neje Prinyi leány volt. Gyermekeit nem ismerjük.

---

[1]) Kállay, Székely nemzet. 268.

[2]) Ugyan ott.

[3]) E János Báthori Andrással tartott, és a szerencsétlen csata után 1599-ben Görgénybe vonult. — Uj magyar Muzeum. 1857. I. kötetében Mikó váráról gr. Kemény József és Szabó Károly értekezvén, ott megvan czáfolva Mikolának már érintett helye, e Ferencznek származásáról. Ugyan e szerint Ferencz 1586-ban vélelmeztetik születettnek.

[4]) Klio III. köt.

[5]) Kemény János Önéletírása. 73. lap.

[6]) 1608: aug. 9. artic. 1.

[7]) Kállay id. h. 269.

Miklós (III. Ferenczne k fia) említetik az 1694-ki kolosvári gyűlés végzéseiben. Egyedűl maradt Báthori András bibornok mellett, ki mellett hűségének áldozata lett. Nejétől Tomori Petronellától fia Miklós 1646. körül több ideig követ a Portánál [1]). Ennek Mikes Annától több gyermeke közt fia

István, Bodokról írta előnevét, és Háromszék fő királybírája volt 1680-ban. Meghalt Szebenben 1686-ban jul. 9-én, mint a Bodoki templomban gyász zászlójára fel van írva [2]). Bálpataki Évától egyik fia Miklós 1688. körül háromszéki fő királybíró [3]).

A XVIII. században csak V. Ferenczben állott fen a család reménye, ki 1750-ben meghalván, két fiú gyermeket hagya: Pált, és Miklóst; kik közül amaz 1755-ben aug. 26-án, ez utóbbi 1772-ben sept. 23. grófságot nyert ágának; s így az egész családnak.

Miklósnak ágán jelenleg csak két hölgy él, a Mikes grófi családba menvén férjhez.

Pál ágán pedig egy férfiu áll: Mikó Imre, jelenleg a közös haza tisztelete, — Erdély Széchényije — mint nevezék, 1837-ben korm. tanácsos, 1847-ben Erdély kincstárnoka, 1848-ban főkormányzói helyettes; cs. kir. val. b. titk. tanácsos [4]). A forradalom után a tudományoknak és művészeteknek élve, munkásságát, és hazafiúi buzgalmát közintézetek gyarapodásának, és Erdély virágzása előmozdításának szentelé, örök emléket emelve nevének az erdélyi országos muzeum alapítása által, melyre nagyszerű hazafiui áldozattal saját telket és palotáját ajándékozá. Ezen kivül a hazai történelem kútfőinek gyarapítására eddigelé „Erdélyi történelmi adatok“ czím alatt három kötettel gazdagítá az irodalmat, nem számítva ide egyéb nagybecsű értekezéseit. 1858. óta a m. Akademiának tiszt. tagja, és jelenlenleg Erdély ideiglenes kormányzója.

Mikó család. (Oroszfáji.) Régi család, mely előnevét Kolos vármegyei Oroszfájától vette [5]). Ismert törzse oroszfájai Mikó Balás, Bogáthi Balás özvegyét, Apaffy Magdolnát vette nőül, ki a XV. század elején született Apaffy Mihály vajda maradéka volt.

Balástól kezdve a család leszármazási fája [6]) következő:

[1]) Benkő, Transilv. gen. I.

[2]) Kállay, Székely nemz. 270.

[3]) Ugyan ott.

[4]) L. Életrajzát s arczképét Vasárnapi Ujság 1856. 24. szám.

[5]) Benkő-nél „Oroszfalva“ olvasható „Oroszfája“ helyett; Oroszfája pedig volt és van Kolos vármegyében a nagy-nyúlasi járásban.

[6]) Hodor Kár. Doboka várm. 178. s köv.

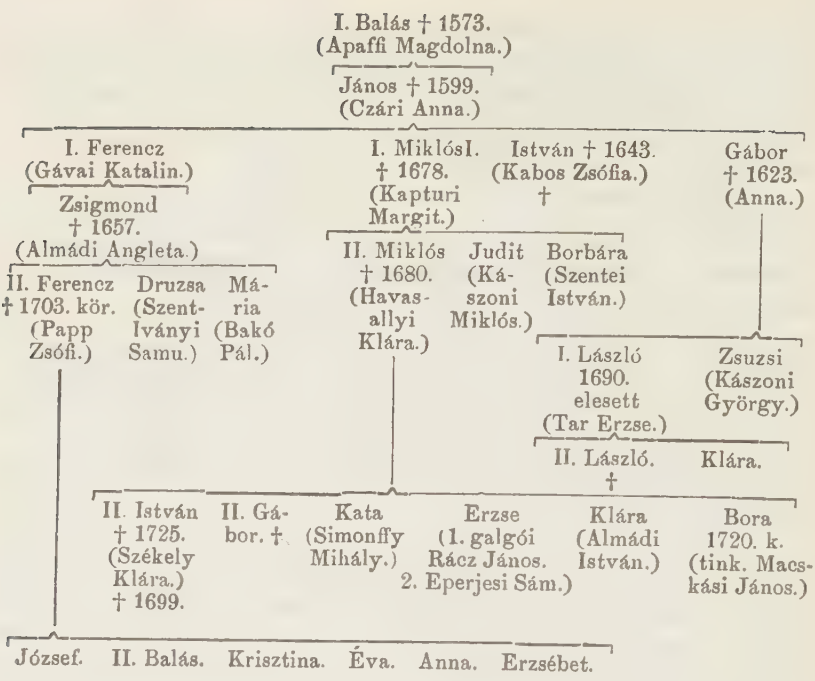

A család régebben Kolos és Doboka vármegyében volt birtokos. A törzsnek fia János 1599-ben a Nester mellett esett el, midőn Mihály vajda az Erdélyiekkel Moldvába ment volt. Zsigmond Lengyelországban esett el a csatatéren.

Gábort 1623-ban saját alatvalói ölték meg a nagy-nyúlasi határban.

I. Miklós 1658-ban családja leszármazását írta le, melynek ily czíme van: „Genealogia, melyet írt néhai oroszfai Mikó Miklós igazán és valóságosan hogy megtartassék örök emlékezetre; írta pedig Anno 1658. die 7-ma mensis martii.“

A följebb közlött családfa, melyet a leány-ági utódok 1827-ben Kolos megye előtt mutattak fel, — nem mutatja fi-ágon jelenkorig a leszármazást. A családnak most is élő férfi ága leginkább Csik, Gyergyó székben lakozik, és úgy látszik, a táblán látható II Istvántól veszi származását. Tagjai közül időnkint többen állottak a tisztviselői pályán, így László 1771-ben Gyergyó fiókszéki főjegyző, 1796-ban első törvényszéki ülnök, ugyan ott János 1796-ban főjegyző. 1809. 1810-ben János törvényszéki ülnök. János, István

1827-ben gyergyói törvényszéki ülnökök. Gyergyó Alfalu érdekesebb birtokosai között leljük az ujabb időben Mikó István t és Mihályt; ez utóbbi 1841—47. Gyergyóban alkirálybíró. 1848-ban Pesten a nemzet-gyűlésen Csikszék képviselője. Az erdélyi három nemzet alkotta országgyűlesen a szász nemzetet figyelmeztetni kivánta gr. Széchenyi István szerint arra, hogy „a politikai világban is semmi helyt nem áll, hanem minden fö', vagy lefelé megy.“ A forradalom után (Hodor szerint csak e nyilatkozatért) fogságot szenvedett.

Mikó család. (Zsögödi.) Régi székely család. Ismert törzse János (1562—1573.) kinek fia lehetett azon Miklós, ki 1599-ben Báthori Endrével lesujtatott [1]).

Zsögödi Mikó Ferencz 1647-ben csikszéki alkirálybíró [2]). Péter 1655-ben Al-Csíkban alkirálybíró [3]).

Az utóbbi időkben Antal 1815-ben főkormányszéki titoknok. József Aranyosszék alkirálybirája, 1810-ben országgyűlési követ. Antal 1848-ban csikszéki kir. pénztárnok.

Mikó család. (Bölöni.) Ezek közül Lőrincz abrudbányai követ volt az erdélyi 1791-ki országgyűlésen. Ferencz ügyvéd Küküllő vármegyében 1848-ban, utóbb törvényszéki tanácsos.

Egy örökösödési perben pedig ily családfát [4]) találunk:

Mikó Gábor
(Jurhy Erzse.)
Tamás.
Gábor.
Ferencz 1790. †

Melyik Mikó családhoz tartozik e nemzékrend, megnem határozhatjuk.

A bölöni Mikók közé sorozandók még: Sámuel bányaigazgatósági tanácsos, és testvére Lőrincz ügyvéd Kolosvárott, 1848-ban az unitarium collegiumában jogtanár.

Ezen kivül még Bereczk városában is találunk Mikókat, kik közül Ferencz 1815-ben város főbírája volt, István pedig senator ugyanott.

---

[1]) Kővári, Erdély nev. cs. 260. — De e Miklós a hídvéghi Mikók közül lehetett, mint feljebb a maga helyén így érintők is.

[2]) Kállay, Székely nemz. 270.

[3]) Ugyan ott.

[4]) Bossányiféle contra Esterházy perben.

Magyarországon Zemplín vármegyében szintén a czímerleveles nemes családok között emlitetik Mikó nevű család [1]).

Mikola család. (Szamosfalvi, báró †.) A kihalt Mikola család egy törzsből ered a Gyerőffy, Kemény, Kabós, Radó és Vitéz családokkal; közös törzsük Mikola, kinek unokájánál dezméri Jánosnál szakadt ki a Mikola család, mint azt e munka IV. kötet 466. lapján láthatni.

Nevezett Jánostól kezdve kihalásaig következőleg alakúlt a családfa:

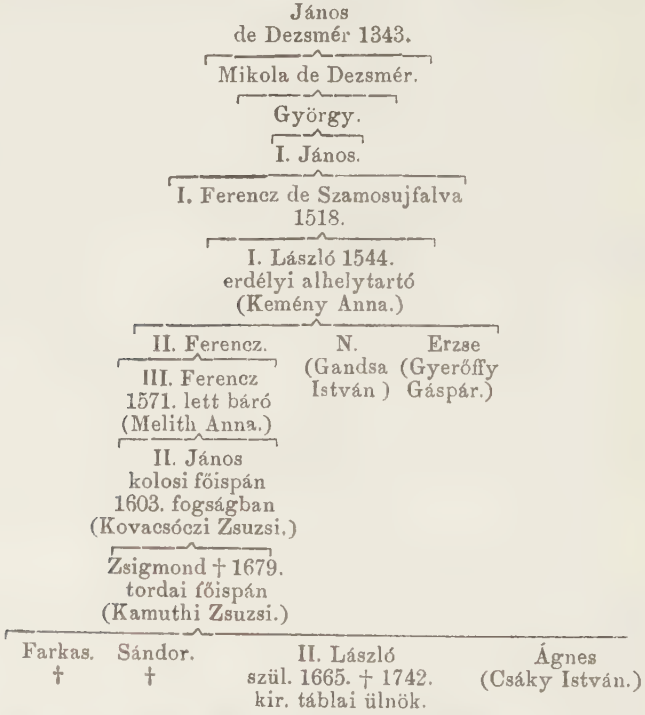

E családfa — mint egy tekintetre láthatni, — nem teljes; róla az oldalágak hiányzanak; daczára, hogy az utolsó Mikola László mint nagy genealogus családja történetét 1729-ben megírván, azt 1730-ban Münchenben kinyomatá [2]), még is több általa fölemlített

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

[2]) Czíme ez: *Genealogia Perillustris Familiae Mikola de Szamosfalva, posthumo amori et honori Illustrium Manium ab unico superstite haerede eiusdem Familiae compendio adornata anno Domini M. CCC. XXIX. o. a. m. d. g. et b. M. v. h. Monachii* .... 1730.

családtagnak is a családfávali összefüggését eléadásában hiában keressük. Igy említi föl, hogy

Mikola Tamás a fejérvári káptalannak egy 1280-ki hiteles levelében „Comes“ czímmel fordúl elé.

Felicianus, mint III. László király tanácsosa és kanczellára 1280-ban ősi javaira uj adomány leveleket vitt.

1420-ban Mikola Jakab-Balást mint a szerémi püspököt [1]), 1404-ben Ferenczet mint a sz. Benedek rendi szerzetest, kolosmonostori apátúrt; e család tagjaiúl írja. Mikola Boldizsár sz. Ferencz rendi szerzetes 1550-ben; Rómából hazajővén, Kolosvárott a Farkas-utczai zárda gvardiánja, vértanui halált halt [2]).

Ferencz kir. tanácsos, és kolosi főispán, 1494-ben Ulászló királytól nyert kiváltság levelet. Tán ez egy személy a táblán álló I. Ferenczczel, ki Kolosvárott 1518-ban a Domokosi szerzeteseknek zárdát alapított.

János, (talán ki a táblán I. János név alatt látható) 1435-ben Zsigmond királytól hadi érdemeiért fő hadi tisztségre emeltetett.

1461-ben élt Mikola István [3]) 1523-ban Gergely [4]).

Már a táblázaton állókra térve, I. László, János király és özvegye Isabella alatt erdélyi al-vajda, 1530-ban Szamosfalván a Sz.-Erzsébet tiszteletére kápolnát emeltetett. Egyik leánya Gandsa Istvánhoz, a másik Erzsébet, Gyerőffy Gáspárhoz jegyeztetvén el, 1547-ben hívá a lakodalomra rokonait, barátait [5]). Fia volt II. Ferencz, ennek

fia III. Ferencz, Miksa királyhoz követségben járt, és az által 1571-ben bárósára emeltetett [6]). Neje bribéri Melith Anna volt, ettől több gyermekei közűl maradt fia

János. ki Magyarországon a Melith családnál növekedett, utóbb Giczi János kormányzónál, majd Báthori Zsigmond udvarában tölté ifju korát. Utóbb katona lett, Radul ellen harczolt, midőn a Brassóiak fogságába esett [7]). Majd hivatalos pályára lépvén, b. titk. tanácsos,

---

[1]) Ezt a Szatmár vármegyei Mikolay Családnak is őseül írják; lásd alább Mikolay néven.

[2]) E két szerzetest is a Mikolay család tagjaiul írja Szirmay.

[3]) Kaprinai Dipl. tom. II. 500.

[4]) Tudományos Gyüjtemény. 1836. X. köt. 106.

[5]) Kemény Józs. Notitia Capit. Albens. p. 213.

[6]) Mikola id. h. 5.

[7]) Engel, Monumenta 349.

kolosi főispán, a Rendek elnöke, Kővár parancsnoka lőn; Bethlen távollétében pedig helytartó. Nejétől Kovacsóczi Zsuzsannától egyetlen fia

Zsigmond Kolosmonostoron a jesuitáknál tanult, hol a rhetorikai osztályt bevégezvén, I. Rákóczy György udvarába jutott, hol előbb belső komornok, majd fő étekfogó mester lőn, e fejedelem halála után annak fia által tordai főispánná neveztetett, és a lengyelországi hadjáratban részt vett; a midőn tatár fogságba esvén, 5 évig és 6 hónapig Krimben szenvedett, hol szenvedéseit tetézte azon hír, mely ősi javainak fölprédálásan kivűl anyjának és legidősb fi testvérének halálát hozta. Végre haza vergődvén, nőül vette szentlászlói Kamuthi Zsuzsánnát. Szamosujvári kastélyát ujra fölépítette, és azonfölül egyéb birtokaiban összesen nyolcz kuriát emeltetett. Házasságából négy fia született. Utóbb Apaffi Mihály fejedelem által belső titk. tanácsossá és Kolos vármegyei főispánná tétetett. Meghalt szamosujfalvi kastélyában 1679. aug. 10-én, kora 57. évében [1]). Két ifjabb fia Farkas és Sándor, már előbb mintegy hat évvel meghaltak, s azok mellé a szamosfalvi templomban eltemettetett. Fia.

László, ki legtovább élt, született, 1665. junius 8-án Sárospatak várában, hol akkor az erdélyi zavarok miatt szülői tartózkodtak. Iskoláit Kolosvárott a Jesuitáknál végzé Hivatalos pályára készülvén, 1697-ben Bécsben az erdélyi kanczelláriához folyamodott, hol Kollonics érsek kegyével diosekedhetett [2]); legutóbb kir. táblai ülnök. A Rákóczy forradalomnak ellensége volt [3]), nevelésénél fogva vallási buzgóságában is elfogúlt. Emlékét leginkább családtörténeti munkája által [4]), melyben az erdelyi nevezetesebb családokról értekezett, — hagyá fen Meghalt 1742. april. 16-án, és benne a Mikola család férfi ága elenyészett.

A család ősi czímere a Kemény családéval közös, t. i. egy koronából kiemelkedő szarvas.

Mikolay család. (Mikolai.) Szatmár vármegyének egyik

---

[1]) Cserei M. 64.

[2]) Genealogia Familiae Mikola 10. 11., hol magáról közöl adatokat, és önkészítette sír iratát is közli.

[3]) Cserei M. 438. 446.

[4]) Címe e munkának *Historia Genealogico Trarsylvanica* etc. nyom. 1731. — Ezen és a már említett saját családja leírásán kivűl Kemény János önéletirásából közlé, és 1701-ben Kolosvárott ki is nyomatá: a *Régi, nagyemlékezetü Kemény Familia Genealogiája-t*" *is.*

legrégiebb törzsökös nemes családa. Eredete meghatározásánál ismételve felhozható azon állításunk, miszerint ama laicus genealogusok, kik a családfákat név hasonlatosságokon is tudták tovább szőni, a critica családtörténelem elé a legnagyobb akadályokat gördíték; főleg oly esetekben, hol a család név kereszt névből eredvén, az ily kereszt neveket mind egy közös család tagjaiúl erőszakolák; pedig valamint a Mikó név több egészen különböző család törzsei közt található, úgy a Mikola nevet is hasonlóan több családnak ősei viselék, és még azon esetben is, ha több ugyan oly nevű törzstől ugyan olyan (az az egymáshoz hasonló) család nevek eredtek is, nem következik szükségképen, kogy hasonló nevű családok egy vérségűek legyenek.

E megjegyzések csak annyiban vonatkoznak a Mikolay családra, a mennyiben Szirmay Antal Szatmár vármegye leírásában nem egész alapossággal azt látszik hinni, miszerint az erdélyi Kemény, Mikola, Gyerőffy stb. család is törzsileg a Szatmár megyei Mikolay családdal egy eredetű; noha — a mint a szamosfalvi Mikolay családnál ezen család egyik tagja b. Mikola László, úgy Kemény János önéletírása után láttuk — a Kemény, Mikola, Kabos stb. egészen más törzsből és más ízeken, s épen nem Szatmár megyéből eredezteti magát; még is ha csak fölületesen tekintjük az eléadást, könnyen habozásba eshetünk azon okoknál fogva is, mivel 1-ör Mikola nevű ős elófordúl a Mikolay, és a Mikola családnál is, 2-or mivel Szirmay a Mikolay család törzs ősei közt (alkalmasint csupán kedve szerint, okadatolás nélkül), Dezsőt Dezmérnek is nevezi; mely Dezméri név előnév képen az erdélyi Mikola család őseinél fordúl elé; de a Dezső, vagy Dezsér névnek semmi esetre sem synonimája; s már előbb helység név képen fordúlt elé. 3 or valószínűséget mutatna a Mikola és Mikolay család közös törzsisége közt a hasonló czímer is, t. i. az ágaskodó szarvas. 4-er hasonlóan tévedésbe vihetne e részben azon körülmény is, hogy — mint Szirmaynál látjuk, — a Mikolay család is több oly egyént igényel ősei közé, kiket szamosfalvi báró Mikola László is őseúl igényelt, például Mikola vagy Mikolay Jakabot, 1420-ban szerémi püspököt De mind ez onnan történhetett s bizonyosan történt is, hogy a családfa szerkesztők nem csupán okmányos csomagaik tartalmáig terjeszkedtek, hanem egyes Kronikák-, Annalisok-, Historiákra, és utóbb kiadatott káptalani átíratokra támaszkodtak, és az azokban lelt neveket, ha saját levelesládájuk azokról előbb mit sem tudott is, családi őseik közé iktatták; nem gondolva azzal, hogy két egészen hasonló nevű, eredetre különböző semmi rokon-

ságban nem álló család is létezhetik, sőt inkább — nem ismerve a másik családnak eredeztetését, inkább azt is egészen saját családjuk egy elszakadt ágazatául igyekeztek vitatni. Erre is példákat hozhatnék föl. Egyébiránt mind ezek daczára is bővebb tanuságok hiányában valóban nem merem már most a Mikola és Mikolay családok eredeztetését teljesen kitisztázottnak állitani és a kettő közti lehető vérséget végképen megtagadni. De térjünk a Mikolay családra.

A Mikolay család törzse az Merc Comes, ki Szatmár megyei Mikola helységet nyerte II. András királytól 1216-ban [1]). Ezen Merc, Szirmay szerint — Zothmár grófnak [2]) is (tán szatmári főispánnak is) neveztetett. Ezen Mercnek Szirmay szerint három fia volt: Mikola, Dezső, és Fülöp, vagy Fülpös, kitől a Filpessi kihalt családot származtatja [3]). Mikola 1237-ben tett végrendeletet [4]).

Kinek fia volt Domokos? nem tudjuk; hanem e Domokosnak fia Mikolay János 1327-ben Szatmár vármegyei száraz-berki részjószágát (a helység felét) Csáki Istvántól 29 forinton vissza váltá [5]). Mi jogon birtak tehát már előbb a Mikolayak, — nem tudható; de valószínűleg a már ekkor virágzó szárazberki nemesekkel lehettek házasság útján atyafiak, és így örökségképen válhattak ott birtokosokká; mint alább a száraz-berki birtok iránt fenforgott per folyamából látandjuk.

János, Mihálynak fia, Desőnek (Dienesnek unokája) és testvérei II. Merch és László Szatmár megyei Mikola helységnek egy negyed részét Akus fiának Máténak [6]) elzálogositván tiz gira finom ezüstért, úgy, hogy ha 1323-ki karácson nap után 15 napra ki nem váltandja, akkor a zálog összege kétszer annyira számítassék. Miután pedig János csakugyan a határnapot elmulasztá, a váradi káptalan levele szerint kétszer annyi zálog összegben lett elmarasztalva; János ez okból pert inditván a nádor előtt, 1325-ben Fülöp nádor azt itélé, hogy János a zálogrész vissza bocsátásáért csakugyan 20 girát tartozzék fizetni, még pedig Vizkereszt nyolczadán 7, nagy böjt közepe utáni nyolczadon ismét 7, és végre Pünkösd utáni nyolczadon 6 girát tartozzék lefizetni; és ha az első határnapot meg nem

[1]) Szirmay, Szatmár vármegye II. 287.
[2]) Ugyan ott I. 5.
[3]) Ugyan ott II. 289.
[4]) Ugyan ott I. 4. 5.
[5]) Ugyan ott II. 279.
[6]) Szintén a Csákiak elődének.

tartja, akkor új birságot követő pert, a másik határnap után ismét új, az utolsó határnap után meg nem tartása után pedig ismét két annyi birságot fizetend [1]).

Az eddig eléadott okleveles adatok nyomán a Mikolay család törzs-fája így alakúl:

Merc (Zothmár.)
1216. kapja Mikola földjét.

Mikola	Dezső	Filep
1237. végrendel.	1327.	1237. 1272.
	Mihály	
	1339.	
János	Merch	László
1325.	1325.	1325.

A mi a száraz-berk birtokosokat illeti, azokról 1339-dik évből a következő adat szól: „Zothmár-nak nevezett Nicholay (Mikolay) és Frichko kamarai grófok azt állíták, hogy Zárazberky László, Istvánnak fia hamis pénzt vert a király neve alatt, miért elfogatván, elevenen megégették, és mint hűtelennek Szárazberk és Szina helységeit Tamás erdélyi vajda és szolnoki főispán maga részére fölkérte; de a megégetett Lászlónak özvegye, és fia János, valamint testvérei Zárazberky Mihály, Jakab, és János (Istvánnak fia) a beiktatásnak ellentmondtak, azt állítván, hogy testvérük László igaztalanúl végeztetett ki, miután nála a pénzverési eszközök nem találtattak, és a nevezett kamara grófoknak onnan eredt haragjok ellene, mivel nekiek egy lovát eladni nem akarta, miért üldözőbe vétetvén, kegyetlen kinzások folytán vallá magát bűnösnek; továbbá, hogy Szárazberek és Sima helységet nem is birta László egészen, hanem csak felének negyedrészét, mivel négy testvérek lévén, annak felével osztoztak, és jutott a feléből egyre egy negyedrész; a helységnek másik fele pedig Mihályt, Dezsőnek fiát, a ki Nicholay-nak testvére volt, illette. Ez állitásokat a 20 napi határidőre sem birván bebizonyítani, a Pál országbíró előtt folyt perben hozott ítélet folytán a váradi káptalan által Tamás erdélyi vajda a nevezett helységek egyik felének egy negyed részébe be is iktattatott, a helység ezen felének három negyedrésze Zarazberky Mihálynak, Jánosnak és Jakabnak, a helységnek másik fele része pedig Mihálynak, Desew fiának meghagyatván [2]).

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 289. 290.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 279. 280.

Ez és a következő oklevél alapján a Zárazberkyek családfája így áll:

II. Tábla.

István
de Szárazberek.

László pénz hamisítással vádolt.	Mihály 1339.	Jakab 1339.	János 1339.
János † 1362. előtt.	László 1362.		Tamás 1362.

E családfáról a Mikolay-akkal semmi összeköttetést nem látunk, mind az által Szirmay szerint egy 1362-ki okmánynak kivonata ez: Zarazbereky Mihálynak, Desew fiának fia egy részről, Mikolay László, Mihálynak, és Tamás Jánosnak fiai, a maradék nélkül kihalt Jánosnak, atyjok bátyja László fiának részét, és az egyházi kegyúri jogot Szárazberek helységben magok közt a váradi káptalan előtt felosztják. Ez okmány-kivonatban már a Mikolai családban álló Desew és fia neveztetnek Szárazberkyeknek, ellenben az előbbi 1339-ki itélet levélben Szárazberky-eknek nevezett hamis pénz veréssel vádolt László és rokonai Mikolay-aknak neveztetnek; mely változást, — ha az nem tollhibából eredt. — megfejteni nem tudjuk.

E körülményt a Mikolay család törzsiségét illetőleg szükségesnek tartván érinteni; most már lássuk tovább a Mikolay családról szóló adatokat.

1378-ban a Mikolay család, ugymint Comes Zothmárnak maradéki, szárazberki jószágban ujra osztoztak.

1402-ben nádori parancs mellett a Mikolay család Szárazberek egész helységbe beiktattatik.

1406-ban Mikolay Miklós és Benedek, Tamásnak fiai [1]), Balk és Drág máramarosi vajdákat idézik a Simai rész birtokon elkövetett hatalmaskodás miatt [2]).

Ugyan ez évben Mikola helységnek határa Zsigmond király parancsa folytán Kis-Nemptitől elválasztatik, mely határjárási okmányban Mikolay Domokos, mint Lászlónak fia említetik, tehát a II. táblán álló Lászlónak fia Mikolay Domokos volt; és innen ismét az tűnik ki, hogy a Szárazberky és Mikolay nevű ágak egy közös család volt; hol e, hol ama nevet viselvén.

[1]) Tehát úgy látszik — a II. táblán álló Tamásnak fiai.
[2]) Szirmay id. h. II. 208.

1404-ben Mikolay Ferecz Kolos monostori apát; 1420-ban Mikolay Jakab szeremi püspök; 1544. után Mikolay Boldizsár kolosvári zárda főnök [1]; Szirmay által szintén e család ivadékaiul állítatnak, de ezekről mint valószínűebben a szamosfalvi Mikola család tagjairól a Mikola, családnál már volt említés téve.

1425-ben Mikolay János királyi ember (homo regius) [2].

1427-ben Mikolay Miklós, Benedek, Lőrincz, Domokos, János és Balás birták az egész Mikola helységet.

1456-ban Bécsben kelt levelében V. László király tekintvén nemes Mikolay Györgynek és Lászlónak bokros érdemeiket, melyeket főleg a törökök elleni hadjáratban szereztek, czímerül nekiek egy paizson ezüst mezőn álló és szájában zöld ágat tartó szarvast adott [3].

1458-ban Mikolay Lászlónak fia Tamás, hatalmaskodást követ el Gencsen Gencsy Tamás jobbágyain [4].

1461-ben Mikolay István Erdélyben a szebeni pénzverdénél kamarás I. Mátyás király által utasítatik, hogy havonként 100 forintot adjon a királyi asztal tartására [5]. Ez is — úgy látszik — a szamosfalvi Mikola család tagja volt.

1499-ben Mikolay Ferencz kir. adományban nyeri egész Tatárfalvat [6].

1500-ban Báthori András özvegye Kata, fiai neveikben is II. Ulászló király előtt visszaadták Mikolay Gergelynek és Jánosnak, Mihály fiainak a mikolai rész jószágot, melyet nevezett idősb Báthori András hatalmasúl foglalt el.

1528-ban Mikolay Ferencz Bihar vármegyében Hodos egész helységet, és a kovácsi pusztát nyerte I. Ferdinándtól kir. adományban, miután azt hodosi Jánkó Jánosnak leányától Orsolyától, Mikolay Ferencz feleségétől előbb Verbőczy István és mások elfoglalák, és több kézen át forgatták [7].

1536-ban már Mikolay Ferencz is János király pártján állott, a kitől a Sasváry család hűtlenségi bélyegén Szárazberken és Simán rész birtokokra nyert adományt.

[1] Ugyan ott, 290. 291. 293.
[2] Ugyan ott 250.
[3] Id. h. II. 292.
[4] Ugyan ott II. 39.
[5] Ugyan ott II. 292.
[6] Ugyan ott II. 211.
[7] Ugyan ott II. 292.

1548-ban Mikolay idősb Ferencz itélőmester Ugocsa megyei Kökenyesd végett perlekedik [1]).

1563-ban Pozsonyban octob. 3-án kelt uj adomány levélben I. Ferdinánd király Mikolay Zsigmondot, és Miklóst és azoknak maradékait Mikola, Sima és Szárazberek egész helységek birtokában megerősíté.

1574-ben máj. 28-án Mikolay Zsigmond, Mihály, János, és Ferencz kiváltság levelet nyertek Mikola helység határában hidak és vámok építésére [2]).

1658—1660-ban Mikolay András Szatmár vármegye alispánja volt [3]).

1664-ben Mikolay Boldizsár I. Leopold király által Bécsben aug. 13-án kelt uj adományánál fogva Mikola, Sima, Szárazberek, Alsó- és Felső-Fernezely, Váralya helységeknek, Nagy-Bánya és Szatmár városokban fekvő két háznak birtokában megerősítetik.

1667-ben a fentebb említett M. Boldizsár patyódi jobbágyait elcseréli Lónyay Margittal gr. Csáky Istvánnéval [4]), Ugyan ez évben Boldizsár nejével Lizibon Erzsébettel együtt a mikolai templomot is megújíttatta [5]).

1702—1710-ig Mikolay György Szatmár vármegye szolgabírája volt [6]), és 1705-ben nejével Witkay Erzsébettel együtt a mikolai templomot megujíttatá [7]). Ezen György 1717-ben nejével együtt a tatárok által a fertő-almási templomból, — hová menekültek, — elraboltattak, de csak hamar megszabadultak. [8]).

E század elején élt Mikolay György, Mikola helység egyik fő birtokosa, kinek fiai Mihály és György akkor még (1810.) tanuló ifjak voltak.

Mikolcsia család. Bács-Bodrog vármegyében a nemesi összeírás szerint 1825-ben lakott ily nevű család.

Mikos család. (Tarródházi, báró) A mult században találunk Mikos nevű nemes családot, melynek czímere a paizs kék udva-

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 174.
[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 293.
[3]) Ugyan ott I. 129.
[4]) Ugyan ott II. 125.
[5]) Ugyan ott II. 286.
[6]) Ugyan ott I. 133—134.
[7]) Ugyan ott II. 286.
[8]) Szirmay C. Ugocsa p. 25.

rában zöld téren ágaskodó kettősfarkú oroszlán; első jobb lábával zöld galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján zöld halmon vörös csőrű és lábú fehér galamb áll, kiterjesztett szárnyakkal, csőrében szintén zöld galyat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-zörös [1]).

Egy-e ezen család a következő Mikosch családdal, miután nevüket uem egyformán írták? — nem tudjuk.

1787-ben találjuk Mikoss Mihályt az erdélyi udvari kanczelláriánál tanácsost és referendariust.

A tarrodházi báró Mikos család Vas vármegyében honos, tarródházi Mikos László Kőszeghen született 1750. jun. 25-én. 1787-ben a dunántuli ker. tábla ülnöke volt, utóbb val. b. titkos tanácsos és báró lett. Meghalt mint nyugalm. állam tanácsos 1838. apr. 15. kora 91. évében. — Tarródházi báró Mikos Ferencz cs. kir. tan. és táb. ülnök. Meghalt Pesten 1829. mart. 16-án.

Családjának Tarródházára kir. adománya van azon esetre, ha az Inkey család kihalt [2]).

Mikosch család. (Gróf †) Helvéczióból eredt, onnan átszármazott Karinthiába, hol állitólag 300 évig a nemesek sorában állt. Tagjai többnyire katonai pályán szolgáltak.

Közülök János-Lajos ezredes volt III. Ferdinánd király alatt. János-Mihály százados a franczia háborúban. János-Lajos 1707-ben I. József császár által a csehországi lovagok közé emeltetett, ennek fia György-Bernát kamarai belső tanácsos, 1719-ben római birodalmi bárósságra, 1721-ben pedig magyarországi grófságra emeltetett [3]), kiben a család kihalt. Legalább most gróf Mikosch-t nem ismerünk.

Czímere — melyet a bárósággal nyert — négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály arany udvarában néger mellkép látható, ezüst függőkkel, és nyakgyőngyel; a 2. és 3-ik osztály kék udvarában fehér grif ágaskodik. A paizst grófi korona födi, és azon két koronás sisak áll, a jobb oldaliból egy kék ruhás, fehér öves szőke angyal emelkedik ki, jobb kezével vállánál egy kivont pallóst, kinyujtott bal kezével piros szívet tartva; a baloldali sisak koronájából a leírtboz hasonló fehér grif emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst kék. A paizst telamonok gyanánt jobbról egyszarvú, balról tigris őrzi [4]).

[1]) Burgstaller, Collectio Insignium.
[2]) Fényes Geogr. szótár IV. 183.
[3]) Adami, Mss. Mus. 4-rét lat. mo. 182. Nem áll-e itt hibából grófság, bárság helyett? nem tudjuk.
[4]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

Mikovinyi család. A Mikovényi vagy Mikovínyi család czímere a paizs kék udvarában zöld téren, fészkén ülő pellikán, mely fiait melle vérével táplálja, fölötte arany csillag és fél hold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával nyilat tartva hegyével lefelé. Foszladék jobbról czüst-vörös, balról arany-kék [1]).

Nevezetesebb tagja a mult századból Mikovinyi Sámuel mérnök és vízépitész, ki Bel Mátyásnak Magyarország nagy földleírásához a földképeket készíté. Született Nógrád megyeben Abelova helységben. Irt a kör négyszegítéséről 1730-ban, a földképekről stb. 1723-ban járt a jénai akademiában [2]).

Trencsín vármegyében a Mikovinyi curialis nemes családról a következő adatokat nyujtja a megyei összeírás [3]).

1721-ben János Beczkó városában székelt.

1748-ban éltek a följebbi Jánosnak örökösei.

1768-ban összeírattak László és fia János Vieszkán. Imre, fiával Jánossal, és Pál két fiával Sándorral és Jánossal Ivanoczon. — György és három fia Antal, Eleks Mihály Révfalun.

1803-ban Révfalun találjuk Györgyöt, és négy fiát Eleket, Antalt a kasztolnai plébánost, Károlyt és Jánost. Ez utóbbi Eleknek akkor már Miklós, Elek és István fiai, — Károlynak pedig Sándor és Károly fiai voltak.

1837-ben Révfaluban lakott a följebbi György és fia Elek, valamint ez utóbbinak fiai Miklós, Elek és István.

A jelenleg élők közül Bertalan és János ügyvédek. A családnak egyik tagja az 1849-ki csatákban rokkanttá lett honvéd őrnagy Pöstyénben lakik.

Egy Mikovinyi tábornok volt, és 1705-ben báróságot nyert, de kihalt. (Lehoczky Stemm. I. 169.)

Mikovszky család. Zemplín vármegye czímerleveles nemes családa [4]).

Miksa család. (Diód-váralyai.) A Bánságból származtak be Erdélybe, és előnevüket előbb Karánsebesről irták. 1604-ben, midőn Karánsebes feldúlatott, Miksa Miklósnénak 32 ezer forint kárt okoztak [5]) Nevüket Mixanak is irva találjuk. Karánsebesről a török

[1]) Burgstaller Collectio Insignum etc.
[2]) Jena Hungarica p. 46. Lásd Horányi Mem. Hung.
[3]) Szontagh Dán. közlése.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.
[5]) Wolph. Bethlen. tom. VI. 68.

elől vonult a család Erdélybe, hol Miksa István tól a család származása [1]) következő:

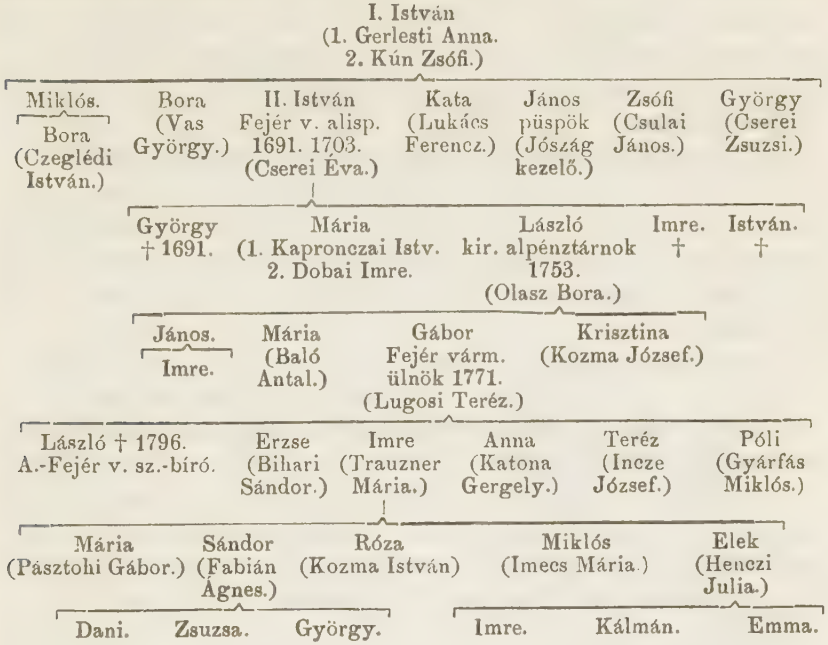

A táblázaton álló II. István, Fejér vármegye alispánja, nejétől Cserey Évától, ki előbb Boér Sámuelnő volt, fiacskája György mh. 1691-ben, és majus 2-án Szent-Benedeken temettetett [2]). Másik fia László 1753. sept. 21-kén kelt oklevél alá így írta nevét: „diodvár-aljai Miksa László, Fejér vármegye egyik hütös assessora, és Fölséges asszonyunk erdélyi proventusinak egy V. Perceptora“ m. k. — Mint óvári Keszei József özvegye Bóér Judit, és leánya Keszei Mária, Somai Sándor mint nejének Keszei Borbálának törvényes meghatalmazottja, és Fosztó Gábor között véghez ment osztálynál királyi bizonyság [3]). Jelen volt ekkor a szebeni országgyűlésen is, mint annak följebb említett hivatalánál fogva tagja. (Korunkban 1848-ig az úgy nevezett „generalis perceptor“ Erdélyben országos hivatalnok volt; és talán ily alpénztárnok érthető az „erdélyi proventusok v. perceptora“ czím alatt).

[1]) Kővári. L. Erdély nev. cs. 188.

[2]) Baranyi Pál: „Imago vitae et mortis“ czimű halotti beszédek.

[3]) Hodor K. közl.

Lászlónak fia Gábor 1771-ben Fejér vármegye rendszerinti (actualis) ülnöke volt, 1790-ben már regalista, azaz országgyűlési kir hivatalos. Ennek fia Imre nőül vévén 1761. után Trauzner Máriát, altala a hadrévi birtokba lépett ; mely most a család főbirtoka.

Anna, ki a családfán nincs, Sombory Józsefné, él Zsomboron Kolos megyében.

A család másik ága Alsó-Fejérben: Istvánnak utódai János és István. — János alsó-fejéri alispán volt, meghalt 1849-ben; leánya Katalin előbb Orbók Sámuelnő, most Szalánczi Lőrinczné, Istvánnak fia Móricz, leánya Kata Vinczenti százados neje. A család egy másik tagja Gábor, volt hadnagy, kinek leánya Róza Török Károlyné.

Mikula család. A czímeres nemes levelet I. Leopold királytól 1698. sept. 18-án nyerte, és azt Nógrád megyében hírdetteté ki.

Az 1726-ki nemesi vizsgálatkor Mikula Mihály az armalis elémutatására utasítatatott.

Az 1734-ki nemesi vizsgálatkor a Nagy-Libercsén lakó Mikula család a följebbi nemes levelet fölmutatva, a kétségtelen nemesek sorába íratott.

1755-ben a nemesi lajstromba írvák Mikula Mihály, Márton és János.

Ez utóbbi János valószínűleg az, kinek nejétől Gedey Máriától gyermekei Márton és Anna Tarcsányi Lászlóné.

Az utóbbi időkben a család nevét Mikulay-nak találjuk írva.

Miksits család. Nemes család Arad vármegyében, hol M. Mátyás 1823-ban a várm, jegyzőkönyvének 1592. száma szerint nemesi bizonyitványt nyert.

Miksó család. (Kis-magyari.) Arad megyei nemes család. M Mihálynak fiai Pál és József 1812-ben 616. szám alatt nemességüket kihírdettették.

Mikulich család. Horváthországi nemes család, melyből Sándor panaszainak megvizsgálására a bán küldetik ki 1655-ben az országgyűlés által.

Tamás 1625-ben kir. személynök, 1655-ig az országgyűlése által több kiküldetéssel tiszteltetik meg.

Sándor-Ignácz 1687-ben zágrábi püspök volt [1].

---

[1]) Lásd a család tagjairól a m. törvénykönyvben az 1625. 1635. 1647. 1655. és 1687-ki végzemények törv. czikkeit.

Mikulchich család. *Lásd Lovrencsich.*

Mikulichich család. (Buzini.) Horvátországi nemes család, melyből Mikulichich György 1486-ban élt [1]).

Mikuly család. (Szevesztrényi.) Közűlök Miklós Fogarasvidéki szolgabíró 1815-ben, Sándor ügyvéd Küküllő vármegyében 1837-ben.

Mikunda család. Trencsín vármegye nemesi összeírásai szerint 1646-ban Kis-Utcza-Ujhelyen, 1666-ban Zolnán, és 1781-ben szintén Zolnán lakott. Utóbb ott nyoma nincs.

Milakovich család. 1663-ban Milakovich Miklós magva szakadtán Bory Mihály s többen Bács megyében jószágokat nyertek [2]).

Miletz család. Turócz vármegye legrégiebb nemes családainak egyike, elterjedve onnan több vármegyébe is. Nevezett megyében ősi fészke és birtoka Drask vagy Draskócz és Jarnov, vagy Jordánföld nevű helységben volt, de ezen birtokrészek elzálogositva, jelenleg idegen kézen állanak [3]).

A család ősei több király alatt Mikola, Miczu, Kostyál nevezet alatt nyervén adomány leveleket, innen történhetett, hogy 1787-ben Miletz máskép Kostyál Sámuel nemessége és Pétertőli leszármazása Turócz vármegye által kétségbe hozatván, annak bizonyítására utasítatott, mi is megtörténvén; a n. m. helytartó tanács azon évi 15851. sz. a. kelt intézvénye következtében Sámuelnak Pétertőli egyenes vonalon való származása minden kétségen kivűl és valóságos nemesnek ismertetett.

Első királyi adományt nyertek a család ősei, nevezetesen Péternek fiai György és Lőrincz 1258-ban IV. Béla királytól; a másodikat 1266-ban kapták. Később IV. László alatt 1274-ben ugyan ezen testvérek Mikolának is neveztetnek. — Ismét 1507-ben II. Ulászló király adott a család részére adomány levelet, melyben Mi-

[1]) Teleki Hunyadiak kora XII. köt. 219—223.

[2]) Sz.-benedeki Convent. Capsa B. fasc. 1. nro. 22.

[3]) Családi közlés.

letz vagy Mikola Márton, Kostyál-nak is neveztetik; és de Drask és Jordánföld előnevekkel czímeztetik. 1581-ben János és Mihály a tarnói jószágot nyerték Rudolf királytól.

A család származása egyik ágon következő:

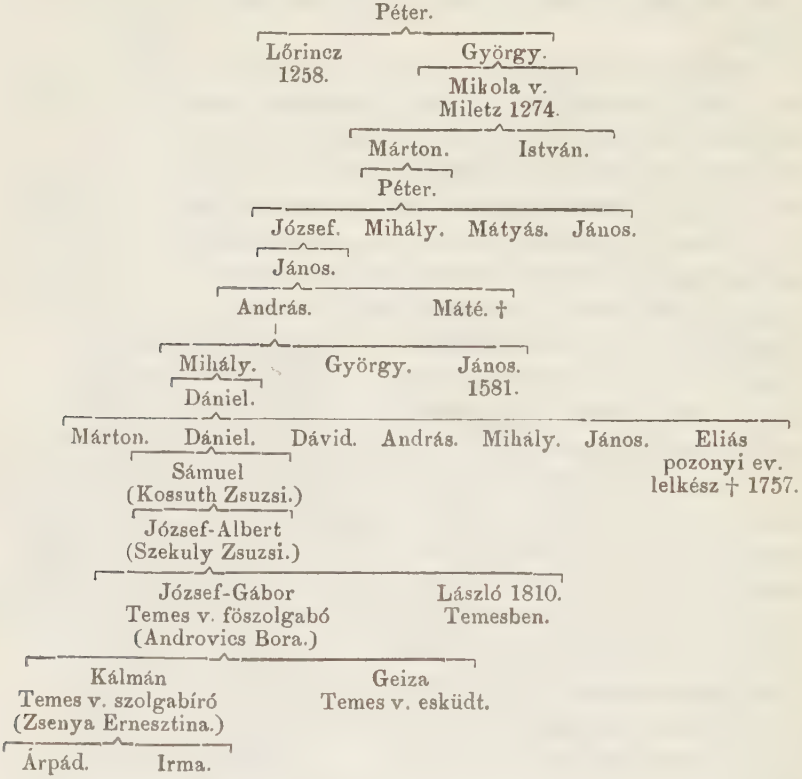

A család tagjai közül néhányan az ágostai evang. egyházban lelkészi pályán is állottak: Eliás (lásd a táblázaton) ki Turóczból származott, Lőcsén, Eperjesen tanult, utóbb Enyeden, 1722-ben Jenában járt; innen hazajövén Calisius bárónénál udvari pap, utóbb pozsonyi lelkész lőn. Meghalt 1757-ben. Több tót munkát írt [1]).

György szintén Turócz megyei Szent-Mártonból eredt, 1788-ban Wittembergben végezte iskolai pályáját. Haza jövén előbb Trencsínben iskolai tanár, legutóbb Beczkón lelkész volt. Élt még 1805-ben is [2]).

[1]) Haan, L. Jena Hung. 45.

[2]) Bartholomaeides Memoria Ungar. 284.

Mihály Draskóczról származott, 1776-ban járt Jenában, hazajövén előbb Czinkotán, utóbb 1785-től B.-Csabán lelkész, meghalt 1815-ben [1]).

László Bars megyei Fájkürtön született, elvégezvén a házában tanulói pályáját, 1792-ben Jenában tanult. Haza jövén végre 1802-ben Sámsonházán (Nógrádban) lett lelkész [2]).

A családnak egyik ága 1810-ben József és László testvérekben Temes vármegyébe származott, hol László megyei szolgálatban szerze érdemeket; József a franczia hadjáratban mint huszár főhadnagy vett részt, s több sebet; utóbb a katonai pályát odahagyva, nőül vette Androvics Borbálát, kivel a zolyai birtokrészt szerezte; s Temes vármegyénél hosszabb ideig főszolgabíróságot viselt. Két fia Kálmán és Geiza szintén azon megyénél hivataloskodott, az előbbi mint alszolgabíró, az utóbbi mint esküdt. Kálmánnak feleségétől Zsenya Ernesztinától gyermekei Árpád és Irma.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — következő: a paizs aljáról közepeig egy gúla alakú, ékbe végződő osztály zöld udvarában egy nyúl legelész; a felső osztály kék udvarában jobbról grif ágaskodik első jobb lábával kivont kardot tartva; átellenében oroszlán ágaskodik, kifeszített és nyillal ellátott ívet feszítve. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldalibul két sas-szárny között a leírthoz hasonló nyúl ágaskodik, mellén nyillal átlőve, a baloldali sisak koronájából magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezében meztelen kardja hegyén levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Milenkovics család. (Zsábári.) Krassó vármegyei nemes család; Milenkovics Sztoján 1828. oct. 27-én kir. adományban vette Zsábár helységet, és adomány levele Krassó megyében 1829. jun. 9-én kihirdettetett. A család jelenleg is bírja Zsábár helységet.

Milenkovits család. *L. Patyánszky cs.*

Miletinszky család. Valószínűleg kihalt; közülök Mihály a följebbezési törvényszék ülnöke 1559-ben [3]).

Milkovics család. (Méhkerti.) Komárom varmegyei nemes család. Őse Milkovics János állitólag Dalmácziából Miksa főherczeg zászlója alatt Lengyelországba ment, ott elfogatván, a Visztula vizén keresztül úszva, szerencsésen megmenekült; a török háborúban ismét

[1]) Haan, Jena Hung. 83.
[2]) Ugyan ott 107.
[3]) 1559: 38. törv. cz.

több alkalommal vitézkedett, s végre a Lisztick várát Köpcsényt oltalmazta. Érdemeiért Rudolf király őt, és fiait Jánost és Györgyöt 1606-ban ismét a nemesek sorába emelte [1]).

Közűlök János papóczi prépost, győri kanonok, olvasott férfiú hét nyelvet beszélt. Mihály jesuita, a kőszegi collegium igazgatója volt.

Jakab 1741-ben a Győr megyei felkelő nemességnél főhadnagy, utóbb Győr vármegye szolgabírája s tbírája. Neje derghi Somogyi Borbála. Tőle a leszármazás rendje ez:

Jakab
Győr v. sz.-bíró 1741.
(Somogyi Bora.)

Ferencz	Lajos	György	Ágnes	Zsuzsa	Julianna
Győr v. tbíró 1796.	Komárom v. szbíró (Ghiczy Kata.)	kapitány.	(nyéki Németh Imre.)	(Zámory György.)	(Nedeczky György.)

Antal	Zsimond
Komárom v. főszolgabíró 1832.	Komárom v. főszolgabíró.

1804-ben a Milkovics család leányága Komárom megyei Ekel és Ács helységbeli birtokrész miatt uj osztálypert indít a férfiág ellen [2]).

Milkovics család. Milkovics András 1718-ban III. Károly királytól nyerte czímeres nemes levelét. Czímere a paizs kék udvarában zöld tér fölött fekete ménen száguldó pánczélos vitéz, jobb kezével kivont kardot, a ballal hátra felé vörös zászlót tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös zászló leng. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [3]). E család tán egy a fölebbivel?

Militius család. Militius máskép Apolló névvel jegyzett család Trencsín vármegye nemesi lajstromában előfordúl 1754-ben [4]).

Millasin család. Millasin Pál, Márton, Antal és Miklós 1791-ben II. Leopold király által emeltettek nemességre.

Czímerök következő: a paizs egy vörös, és egy fehér egymáson fekvő vízirányos szelemen által kétrészre oszlik; a felső arany udvarban koronás egyfejű fekete sas látszik, kiterjesztett szárnyakkal; az alsó kék udvarban hármas zöld halom fölött három arany csillag

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 240.
[2]) Fényes E. Komárom várm. 100. 142.
[3]) Collect. Herald. nro. 528.
[4]) Szontagh Dán. közl.

ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából három strucztoll (vörös, fehér, kék) nyúlik föl. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [1]).

A följebbiek közül Milassin Miklós előbb kapisztrani sz. Ferenczrendi szerzetes, és tábori főlelkész: utóbb 1790-től székes-fejérvári püspök és val. b. titk. tanácsos. Meghalt 1811-ben.

A család Bács vármegyében lakik, és ott Csávolyon az 1825-ki nemesi összeíráskor nyolcz tagja íratott szavazat alá.

Miller család. (Brassói.) Erdélyi szász eredetű. Brassói Miller Sámuel, Bocskai iródeákja, 1604-ben nevezett erdélyi fejedelemtől nyert czímeres nemes levelet; mely szerint czímere egy függőlegesen kétfelé osztott paizs, melynek jobboldali osztálya ismét vízirányosan kétfelé oszlik, a felső vörös udvarban hat darab négyszegű kőből emelt piramis alakú emelvényen arany golyó, és a fölött arany korona van; az alsó arany udvarban felfordított V alakú vörös szelemen alatt két oldaltornyú vörös várkastély látszik. A baloldali osztály kék udvarában ezüst horgony áll és abból arany kötél lóg le, fölötte két arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt ormány nyúlik föl, a jobb oldali vízirányosan félig arany, félig vörös, a baloldali félig kék, félig ezüst; amabból vörös, — ebből fehér zászló leng. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [2]).

A XVII. század elején élt Miller József, a Babocsai ezredben kapitány, ki Bukarest városának megvételekor 1717-ben lövetett agyon. Özvegye Béldy Eleonora, férjének elveszte után Brassóból Budára költözött, és ott három év mulva meghalt. Ennek fia Miller János-Ferdinánd, ki 1716-ban született, négy éves korában árvaságra maradván, a Jesuitáknál kezdé tanulását, és kora 8-ik évében a kath. vallásba avattatott. Kitanulván iskoláit, Budán ügyvéd lőn, utóbb a városnál főjegyző, és tanácsos. Az 1754. és 1764. országgyűléseken Buda város követe, mely alkalommal tehetségét kitüntetve, M. Terézia király aszszonytól 56 arany súlyú nehéz érmet nyert és 1758. decemberben a följebb leírt czímerrel magyarországi nemességet. Neje majersbergshofeni Majerberg Károly vasas őrnagy leánya Majerberg Erzsébet volt; kitől leánya Franciska-Jozefa bodóbári Mészáros Ignáczné, és fia Ferdinánd-Jakab maradtak.

Miller Ferdinánd-Jakab Budán 1749. dec. 15-én született. Iskoláit jelesen bevégezvén, sőt az akkori esztergami érsek pártfogása

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. VII. — Collect. Herald. nro. 65.

mellett külföldön is utazván, iskola kerületi igazgató, majd nagyváradi akademiai tanár, 1803-ban gr. Széchenyi Ferencz könyv és egyéb gyüjteményeinek őrévé, 1808-ban a nemzeti muzeum igazgatójává lett. Irt több értekezést, és egyéb alkalmi beszédet és verset nyomatott. 1816-ban királyi tanácsossá neveztetett; és miután első neje Mochnitzky Julianna, M. János magyar testőri őrnagynak leánya meghalt, 1816-ban másodszor nősült, feleségül vévén Appenauer Ferencz özvegyét, Stehno Philippinát; de gyermeke egyiktől sem maradt. Meghalt 1823, nov. 22-én [1]).

A leszármazás nehány ízen ez:

József
kapitány † 1717.
(Béldi Eleonora.)

János-Ferdinánd
budai főjegyző
(Majerberg Erzsébet.)

Ferdinánd-Jakab
szül. 1749. † 1823.
(1. Mochnitczky Julianna.
2. Stehno Philippina.)
†

Franciska
(Mészáros-Ignácz.)

Miller család. Miller György 1741-ben M. Terézia királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét [2]).

Czímere következő; a paizs alyjában vörös udvarban hármas zöld halom, és azok mindenikén egy arany kalász látszik; a paizs felső kék udvarát balról jobbra rézsutos ezüst szelemen vágja kétfelé, jobb felől arany nap, bal felől arany horgony (hihetőleg mint molnár = Millner czég) látszik. A paizs fölötti sisak koronáján kék mezű kar kivont kardot tart. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös.

Milley család. Zala vármegyében Pálffyszeg helység egy részét a régi Milley család örökösei bírják [3]).

Millinovits család. Millinovits Nessa 1751-ben M. Terézia királyasszonytól nyerte czimeres nemes levelét [4]).

Czímere a paizs vörös mezejében egy jobbról balra rézsutosan fekvő fehér zászló; a paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny lebeg. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös.

---

[1]) Lásd életét Tudományos gyüjtemény 1824. VII. köt. 36—58. lap.
[2]) Collect. Herald. nro. 280.
[3]) Fényes Elek, Geographiai szótár III. 188.
[4]) Collect. Herald. és Adami Scuta gentil. tom. VII.

Millivoin család. Millivoin György 1791-ben II. Leopold király által emeltetett nemességre.

Czímer paizsán, mely négy udvarra oszlik, jobbról balra rézsutosan egy széles kék szelemen vonúl keresztűl, úgy hogy az 1. és 4. ezüst udvart hasítja kétfelé. A 2. és 3. osztály zöld udvarában fehér daru áll, egyik fölemelt lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-zöld [1]).

Millyen család. Zemplín vármegye czímerleveles nemes családainak egyike [2]).

Milotay család. Szabolcs vármegye nemessége sorában áll.

Milotai István 1622-ben ref. lelkész volt; halotti beszédei után egyike az ismertebbeknek.

Milutinovics család. (De Milovszky.) Milutinovics Auxentius 1796-ban I. Ferencz királytól nyert czímeres nemes levelet.

Czímere a paizs vörös udvarában széles folyam fölött hármas zöld halom, azok közepsőjén arany korona, melyen pánczélos kar könyököl, kivont kard hegyén levágott törökfejet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján a leírthoz mindenben hasonló kar látszik. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös.

Millnits család Millnits Vitus és általa neje Perger Anna-Magdolna, ennek anyja Kaucz Zsuzsanna, 1705. sept. 12. Bécsbe kelt czímeres nemes levelben nemesítetett meg I. József király által [4]).

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban arany grif ágaskodik, a gondviselés jelképével ellátott botot tartva, melyre zöld galy tekeredzik; a baloldali arany udvarban koronás egyfejű fekete sas látszik kiterjesztett szárnyakkal mellén arany I. betű van. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, hasonló a paizsbelihez, bal lábával arany csillagot is tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Milochowszky család. Trencsín vármegyében az 1666. és 1686-ki nemesi összeírások szerint lakozott Zolnán. A későbbi összeírások szerint ismét előfordúl ily nevű nemes család Milochovi székhelyén, így 1803-ban György, és fiai György és János, va-

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

[3]) Adami Scuta gentil tom. VII.

[4]) Győr várm. levéltárában van az eredeti armalis.

lamint egy másik János is. 1837-ben megint Györgynek örökösei ugymint, György és János, és az utóbbinak három fia: György, András, és József [1]).

Mina család. Trencsín vármegye nemesi lajstromában 1666-ban, előfordúl mint Zolnán lakozó [2]).

Minczmik család. 1690-ben Trencsín megyében Oblazon lakott a megyei lajstrom szerint [3]).

Minay család. Ung vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Mindszenthy család. (Viczei †.) Székely eredetű kihalt család. Első, kit e családból megemlíthetünk: Mindszenthy Katalin, ki legelőször Báthori Bonaventura erdélyi vajdának második neje volt. Ennek halála után Katalin Zay Ferenczhez ment nőül, harmadszor pedig (a lindvai Bánffyakból eredett) bolondoki Bánffy Lászlónak nyujtá kezét; és ezzel élt 1576—1586-ig, a midőn ismét özvegységre jutott [4]).

A Mindszenthy-ekből Doboka vármegyének két főispánja volt.

Mindszenthy Benedek már 1591-ben Udvarhelyszék főkapitánya, 1592-ben Udvarhely várkapitánya az erdélyi dézmák haszonbérlője és a székely kamara igazgatója volt, a midőn Csáktornyai Mátyás költő egy munkáját neki ajánlá [5]). 1595-ben Báthori Zsigmond rendeletéből Sinán basa ellen a székelyeknek fölültetésére küldetik, hogy a Bárczaságra és Fekete halomhoz gyüljenek. 1595—1619-ig Doboka vármegye főispánja. 1603-ban követül küldetik Rudolphoz, 1604-ben kezes Sármasági Zsigmondért, 1605-ben ő hírdeti ki a vármegyéken Bocskay fejedelemmé választását. 1607-ben dec. 8-án adományúl nyeri Báthori Gábortól egész Viczét és Szász-Ujfalut, továbbá Borzás, Kétel, Encs, Szent-Márton részjószágokat, nejével Bánffy Annával együtt. 1610. sept. 6. mint Doboka főispánja aláírta a II. Mátyás és Báthori Gábor közti egyességet [6]).

---

[1]) és [2]) Szontagh Dán. közlése.

[3]) Ugyan attól.

[4]) Hodor, Doboka várm. 181.

[5]) Csáktornyai Mátyás következő című: „*Jeles szép historia . . . . . erôs Ajaxról és böles Ulisseről*“ — Heltai Gáspár műhelyében 1592-ben nyomott verseit neki ajánlá ily szavakkal: Inclito ac Generoso Domino Benedicto Mindszenthi, Capitaneo arcis Udvarhely ac Arendatori decimarum Regni Transylvaniae, nec non Praefecto Camerae siculicalis, Domino suo Mathias Csaktornaeus dedicat fideliter. — Kállay szerint 1591-ben már Udvarhelyszék főkapitánya.

[6]) Hodor K. Doboka várm. 181—182. és 411. Kolos monostori Apátság, és Kállay, Székely nemz. 271. — Benkő Transylv. generalis. I. 235.

Viczei Mindszenthy Gábor 1634—1643. Doboka vármegye főispánja [1]) és Tanácsnok; halála után özvegye Péchy Erzsébet, Hallér Péterhez ment nőül.

Mindszenthy Jánosról 1629-ben Bethlen Gábor emlékezett meg végrendeletében [2]).

Mindszenthy Antal Pázmány Péterrel tanúlt Kolosvárott [3]).

E családból volt Mindszenthy Magdolna, Nadányi Miklósnak felesége, továbbá

Mindszenthy Krisztina gr. Csáky István hites társa.

Kihalt a család a XVII. században

Mindszenty család. Származása és kiváltságos volta előttem ismeretlen. Közűlök Antal táblabíró szül. Komáromban 1786. aug. 25-én.

Zemplín vármegyében a Mindszenty család a czímerleveles családok sorában áll [4]).

Mircse család. (Barátosi.) Erdélyi család, közűlök Antal krakói kamarai uradalmi ispán, másik Antal Zalathnán bányai irnok.

Mirillovits család. Mirillovits Miksa 1751-ben M. Terézia királyasszony által érdemesítetett czímeres nemes levelre [5]).

Czímere a paizs ezüst udvarában két rézsutosan keresztbe helyezett kék dárda, a paizs közepén vörös szelemen vonúl át vízirányosan. A paizs fölötti sisak koronáján kék mezű kar könyököl, vörös zászlót lobogtatva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös.

Miriszlói család. (Vajai.) Közűlök Sándor Torda vármegyében szegények ügyvéde 1848-ban. Utóda lesz Anna pokai birtokosnő, azon vármegyében. A miriszlói Miriszlói család kihalt [6]).

Miro család. Trencsín megyében 1660-ban Vág-Beszterczén élt ily nevű család a nemesek összeírása szerint [7]).

Mirossán család. Nemesi bizonyítványát Trencsín vármegyében 1838-ban kihírdetteté [8]).

Miroszlavlevics család. Miroszlavlevics Száva-1791-ben II. Leopold királytól czímeres nemes levelet nyert. Czímere kö-

[1]) Hodor id. h. 412. — Lásd Kemény János Önéletírása 254.
[2]) Ugyan ott. 182.
[3]) Ugyan ott. 182.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.
[5]) Adámi Scuta gentil. tom. VII.
[6]) Kővári L. Erdély nev. családai 271.
[7]) Szontagh Dániel közlése.
[8]) Ugyan attól.

vetkező, a paizs kék udvarában egymásfölött vízirányosan három ezüst fogas alakú szelemen van, az előtérben kettősfarkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. Ehez egészen hasonló oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [1]).

Misalyi család. Zemplín vármegye czímerleveles nemes családainak sorában áll [2]).

Miser család. Eredete és kiváltságos volta előttem ismeretlen. Miser Györgynek Eősze Katalintól fia Miser László 1736-ban élt, és az Eösze családbeli utódokkal perbeli egyességre lépett.

Miskár család. Trencsín vármegyei nemes család. Czímeres nemes levelét a nevezett vármegyében Miskár György vulgo Adamkovics 1661-ben hírdettette ki [3]).

Miske család. (Magyar-cseszvei, nemes és báró.) Erdélyi régi család; a magyar királyok alatt Mocsi volt nevök, később mocsi Miskék lettek. A XVI. század elején már bagói és cseszvei előnévvel találjuk, mig utóbb ez utóbbi predikatumot tarták meg.

1501-ben kis-kendi Baládfy Mihály és neje, és Katalin bagói Miskei Benedekné, néhai Indaly Pál leányai, és Indaly Pálnak fia Bernát Táthé, Ozal, és Kis-Enyed helységeik iránt atyafiságosan kiegyeztek szentgyörgyi és bozini gróf Péter erdélyi vajda tanusítása szerint [3]).

1534-ben bagói Miske Lőrincz és cseszvei Miske Imre mint szomszédok jelen voltak Statilio János erdélyi püspöknek és rokonainak Jánosnak és Mihálynak a csombordi jószágba történt beiktatásuknál.

1554-ben bagói Miske Pál és István Fejér vármegyénél tisztviselők, midőn háportoni Forró Miklóson a dézma két évi megtagadásáért az excommunicationale itélet végrehajtására rendeltetik.

Ugyan ez időtájban cseszvei Miskei Istvánnak fiai, továbbá Miske Miklósnak fia Jakab Csekelaka, Babud, Szent-Benedek, Medjes és Vadas helységek haszon felét Manyíky Péternének született Miske leánynak, Mocsy István fiának Gáspárnak, és Elekesy Zsigmond leányának Erzsébetnek eladják [4]).

1575-ben Miske András mint Békes párthíve nótáztatott; és

---

[1]) Adami Scuti gentil. tom. VII.

[2]) és [3]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Szereday Not. vet. et novi Cap. Albensis. 132.

[4]) Hodor közl.

ekkor úgy látszik, a Fejér megyei Oláh-Szilvás volt fészkök [1]), honnan tán csak ezen ág szilvási előnévvel is élt.

1614-ben dec. 29-én éltek Miske Márton, György és Anna Kis Bálintné.

1621. jul. 6-án a fentebbi Miske György és Márton leány testvérüknek Borbálának, Béla Istvánnénak Oláh-Szilváson öt jobbágy telket szakitottak ki, talán leány negyedbe [2]).

A családról szóló oklevelek szerint megemlíthetők még:

1664. oct. 27-én M. Gábor, 1665. jun. 6-án M. Judit Csongvay Istvánné.

1665. máj. 4-én M. Györgynek fia Gábor tatár rabságbóli váltságára nézve Liptsei Györgytől és nejétől Benedek Katától 300 tallért vévén költsön, és ehez még 300 tallért vévén, oláh-szilvási saját, és másoktól szerzett részeit, a puszta bagói részével együtt, sőt az atyja jogán kiváltott telkeket is örökösen bevallja a nevezett hitelezőknek.

1665. dec. 17-én említetnek M. Tamásnak örökösei, ugyan akkor M. Márton, György és Borbála is.

1666. junius 14. M Tamás, Márton, Zsófia és Zsuzsa a szilvási részjószágban megosztoznak.

1689. januar 3-án M. Mártonnak oláh-szilvási puszta telkei iránt tanuvallatás kelt.

1694. jun. 6-án tanuvallatási jelentés arról, hogy M. Mártonnak szilvási részei eleitől fogva nemes fundus (és nem rótt hely volt.

1713. julius 15-én M. György három szekérnyi szénát termő rétjét eladja Alvinczy Gábornak.

A mult századra Miske Imrében jött le a család, ennek egyik fia II. Imre 1770-ben báróságot nyert. A következő családfa a közös atyától a bárói és nemesi ágat mutatja:

---

[1]) Kővári, Erdély nev. családai 189. lap.

[2]) Hodor K. közlése.

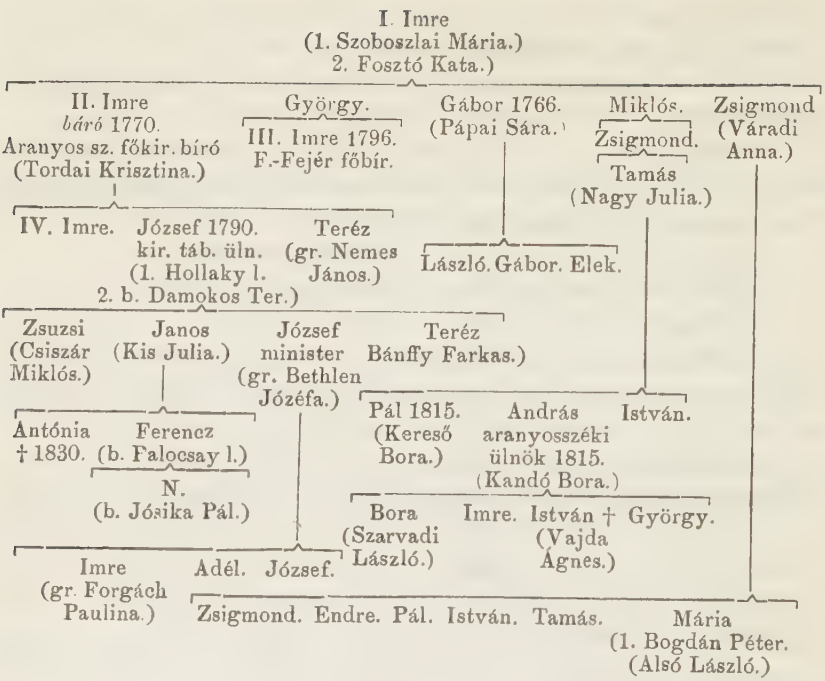

A bárói ágban II. Imre 1770-ig kir. táblai ülnök, utóbb aranyosszéki főkirálybíró. József, ki most is él Bécsben, erdélyi kanczelláriai elnök, s birodalmi minister lőn. Fia Imre gr. Forgách Paulinát vette nőül. Ferencz Magyarországba ment, de 1848-ban visszatért Erdélybe; fiát pár tized előtt Kolosvárt a király utczából elorozták; leánya b. Jósika Pálhoz ment nőül Várfalvára.

A nemesi ágból többen viseltek királyi táblai ülnökséget, s egyéb megyei hivatalokat. András aranyosszéki törvényszéki ülnök 1815. körül. A nemesi ágnak egy másik ága Miske Sámueltól jő le, melyet a följebbi táblázathoz kötni nem tudván, itt külön következik:

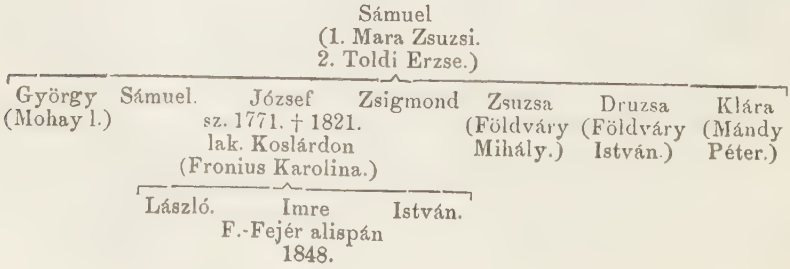

Sámuelnak, ki második neje Toldy Erzsébet után Szatmár vármegyei Remete mezőn is birt, első nejétől két-, második nejétől nyolcz gyermeke volt, de itt csak hét van megemlítve; a mint azok az 1821-ben meghalt M. József fölött mondott halotti beszédben említetnek.

Sámuel, talán említett József testvére, 1848. körül F.-Fejérben aljegyző volt.

Végre e család legrégiebb ősei közül volt azon mohácsi Miske Balás, kinek fia Simon 1439-ben Záz Jánosnak Fejér megyében Kakuva, Grabendorf és Ujfalu helységekbe leendő beiktatására királyi emberül neveztetik [1]).

M. cseszvei Miske máskép Rosu Kristóf Temes vármegyétől 1833. jan. 17-én nyert nemesi bizonyitványát Krassó megyében 1833. april. 29-én kihirdetteté; azonban ez utóbbi megyében (tán származásuk iránti gyanú folytán) 1835. aug. 19-én 2377. szám alatt a jegyzőkönyvben a nemesek közül kitöröltetett. Családja létezik most is Temes vármegyében.

Miskey család. (Miskei.) Pest vármegye régiebb családainak egyike. Ősük Miskey István 1638-ban Léva vára kapitánya volt, midőn kihágásaiért vádolák őt Lipthay György és István [2]); Ugy látszik, utóbb 1640. táján nógrádi várkapitány [3]). Ennek fia lehetett azon István, ki 1690-ben (aug. 23-án) Győr várában lovas hadnagy volt [4]). Tőle — ki úgy látszik — szerzé a tinnyei ősi jószágot, következőleg származik le a család:

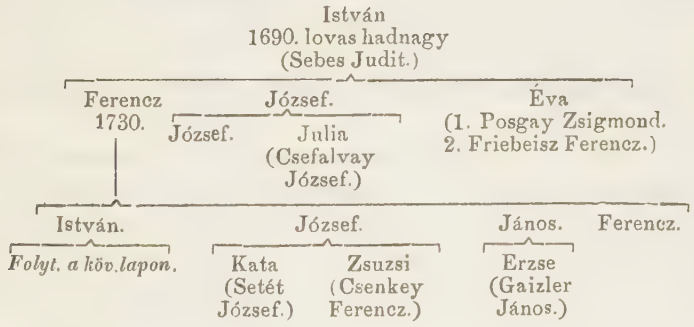

[1]) Teleki Hunyadiak kora X. 29.

[2]) Szentbenedeki Conv. fasc. 121. nro. 21.

[3]) Lásd arczképét Ortelius-nál tab. X.

[4]) Okirat, melynek alá nyomott pecsétéből kitűnik, hogy e család tagja volt.

István, *ki az előbbi lapon.*

Ádám	István.	Ferencz	József	Éva
lak. Tinyén.)	N. N.	Pest várm. főbíztos 1799. (Örsi Kata † 1849. kora 85. év.)	lak. Tinyén.	(1. Setét Farkas. 2. Gyurcsányi Istv.)
Magdolna (Zsánpack.)	Anna (Hatala.)	Franciska (Tahy Ferencz.)	Miklós. Sándor. Erzsébet. stb.	

A család czímere a paizs kék udvarában fehér ménen lovagló magyar vitéz, vállába lőtt nyillal, kezében vörös zászlót tart. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás magyar vitéz emelkedik föl, szintén vörös zászlót tartva, foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Miskei család. Miskei András 1632-ben Gönczöl Jánossal nyerte nemességét [1]; czímere koronát tartó oroszlán.

Miskei család. Miskei János 1718-ban III. Károly királytól nyerte czímeres nemes levelét [2]. Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján fehér pellikán fészkel, mely fiait melle vérével táplálja. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Miskei nevű család létezik Komárom, Tolna, Somogy vármegyében is; családfájuk azonban előttem ismeretlen.

Miskey Ignácz 1809-ben a zala megyei nemesi fölkelésben részt vévén, e közben végképen eltünt, miért neje nemes Imre Klára 1829-ben őt a m. k. helytartóság útján hírlelteté.

Miskei Lajos 1816-ban pap.

Miskó család. Zemplín vármegye czímerleveles nemesei sorában áll [3].

Miskolczy család. (Roglaticzai,) Mint előneve sejteti, eredetét Bács vármegyében vette, innen a mult század végén egyik tagja Miskolczy Farkas Bihar megyében N.-Váradra származott, és ott a püspöki uradalom igazgatója lett 1802. év táján. Három fia közül csak egyik, János nősülvén, és ennek is csupán leányai maradván, ez ág figon kihalt. Családfájok [4] ez:

---

[1] Lehoczky Stemmat. II. 241.

[2] Collect. Herald. nro. 518.

[3] Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

[4] B. Vay László, Nemes hivség 589—608.

Farkas
püsp. uradalmi igazg.
1780. 1803
(Zerdahelyi Ágnes.)

Mihály	István	János	Rozália.
Bihar v. fősz.-bíró nőtlen.	sz. 1782. jul. 28. volt fősz.-bíró cs. kir. kamarás, nőtlen.	volt insurg. főhadnagy, esküdt 1806. (Mihályi Teréz.)	
	Ludovika (Juricskay Eduárd.)	N. (Onody Lajos.)	N. (Buday Imre.)

Ezek közül Mihály előbb aljegyző, majd táblabíró, végre főszolgabíró volt. István szül. 1782. jul. 28-án N-Váradon, 1806-ban alszolgabíró, utóbb főszolgabíró, 1825-ben követ, és cs. k. kamarás volt; szintén nőtlenül élt. — János előbb a nemesi fölkelésnél főhadnagy, utóbb rendszerinti esküdt. Nejétől Mihályi Teréztől három leánya maradt, kiknek férjeik a táblázaton láthatók.

Miskolczy család. (Mező-telegdi.) Bihar vármegye birtokos nemes családja.

Előbbi régi családi nevük Chuliak volt. A XIV. század végén élt Miskolczy Csulyák György, (Georgius Chuliak de Miskolcz), kitől a család leszármazása következő:

I. tábla.

Chulák György
de Miskolcz.

András.	Orbán.		Mátyás.	Pál	Lukács.		Imre.	
	János.	György.	†	(Szepsy N.)	Anna.		Ferencz.	Dora.
Dora (Mészáros Péter.)	Miklós.	Tamás.			István.		András.	
	Dora (Czirlik János.)	Anna.	Imre.		Ilona (Ujj Pál.)		János (Héva Póli.)	
			Kata (Hevessy János alispán.)		Erzsébet.			
	István 1575—1645. (1. Szikszay Judit 1609—1616. 2. Juhos Anna 1609—1622 3. Seres Dora 1622. 4. Gyulay Kata 1623—1634. 5. Prágai Zsuzsa 1635—1638. 6. Asztalos Kata.	István. †	Erzse (Mészáros Ben.)	Zsuzsa.		János (Borbély Dora.)		
					János.	István.	Zsuzsa.	

1-től István sz. Liszkán 1616.	Mária sz. Miskolczon 1615. † 1615.	Zsuzsa sz. Miskolczon 1613. † 1622.	Judit sz. Szerencsen 1611. † 1922.	4-től Gáspár megtartá a *Miskolczy nevet.*	János.	István. †	Judit.	Zsuzsa.	István.

Foly. a II táblán.

II. Tábla.

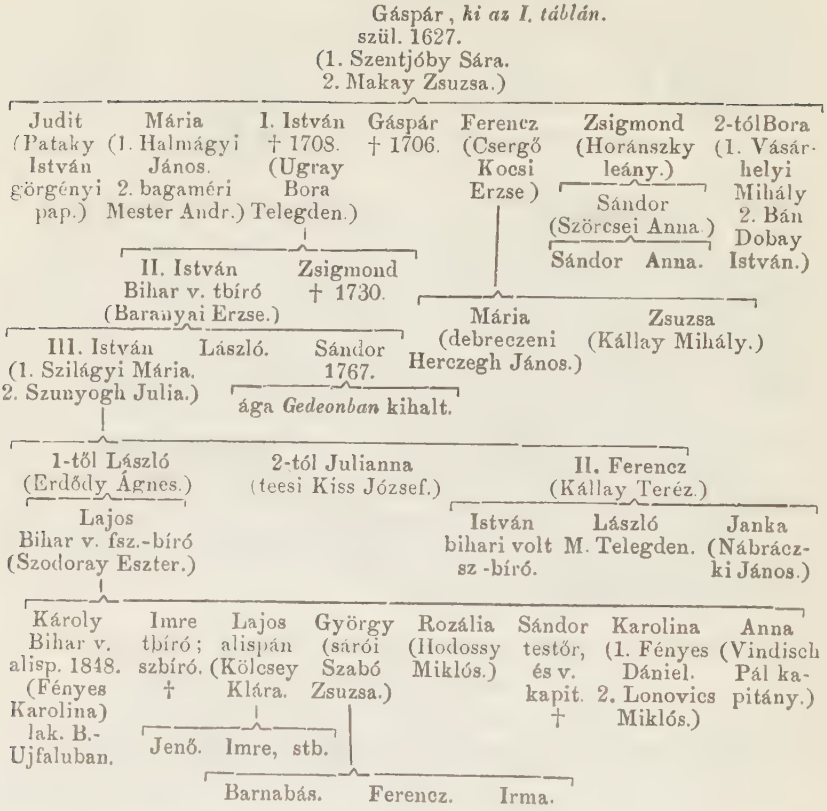

Az I. Táblán — mint látjuk — Gáspárnál állandósúlt meg a Miskolczy név, ettől származik a Bihar megyében virágzó ág.

I. István somlyói várkapitánynak íratik. Ő szerzé a m.-telegdi birtokot, mely a család utóbbi fészke lőn. Fiának II. Istvánnak miceskei Baranyi Erzsébettől fia III. István és Sándor, ez utóbbinak ága Gedeonban halt ki.

III. Istvánnak két fia maradt: Ferencz, kinek gyermekeit a táblázat mutatja, és László, a ki nemzé Lajost, ki Bihar vármegye táblabírája, főszolgabírája, törvényszéki elnök, és a baródsági nemesség kapitánya volt. Feleségétől Szodoray Esztertől több gyermeke maradt, kik közül Károly (lak. Berettyó-Ujfaluban) Bihar vármegyének táblabírája, főszolgabírája, követe, 1848-ban első alispánja volt. Egyetlen leánya Borbála, Móricz Pálné. —

Imre volt alszolgabíró, meghalt.

Lajos volt ugyan azon megyében főjegyző, főszolgabíró, alispán, nejétől Kölcsey Klárától Jenő és Imre fiai és leányai vannak.

Györgynek sárói Szabó Zsuzsitól három gyermeke él.

Sándor m. kir. testőr, utóbb kapitány volt, csatában esett el.

Czímerük a paizs kék udvarában zöld halmon álló, és szárnyait repülésre készítő fehér galamb, csőrében zöld galyat tartva. A paizs fölött koronás sisak áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Miskolczy család. (Micskei.) Szatmár és Bihar vármegyei nemes család. Miskolczy György 1705-ben Szatmár vármegye szolgabírája volt [1]).

Miskolczy István Szatmár megyéből Géresről Biharba Micskére származott e század elején. Ennek fia Károly lakik Micskén. Nejétől Szilágyi Idától fiai vannak és leánya Eszter, Kos Gáborné.

Tán e családból valók M. Menyhért, és Julia Szabolcs megyében Visen birtokosok.

Miskolczy család. (Pávai.) Háromszéki nemes család, közülök József aljegyző, Ferencz irnok Háromszékben 1845. körül.

Ezen kivül Erdélyben Belső-Szolnok vármegyében is találunk Miskolczy nevű családot. Sándor cserneki birtokos volt, Kata, Mihály, Bora, kosztafalvi birtokosok.

Sőt Kolos megyében is M.-Nádason birtokosúl íratik M. Sámuel — Ezek a Miskolczy-ak melyik családából származnak? — meg nem mondhatjuk.

Hasonlóan vagyunk a Magyarország más vidékein élt és élő Miskolczy-akkal, így Miskolczy Péter 1686-ban Zemplín vármegye szolgabírája volt [2]).

Zemplín megyében e század elején is Mádon curiát birt a korponai Miskolczy család [3]).

Miskolczy család 1732-ben Békés vármegyében is kihirdetteté nemességét.

Miskovics család. Gömör vármegye czímerleveles családai közé soroztatik [4]).

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 133.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 265.

[3]) Ugyan annál not. top. 114. 159.

[4]) Bartholomaeides C. Gömör 145

Misley család. Zemplín vármegye nemes családa [1]), melyből Misley A n d r á s 1605-ben az 1620-ban a Zemplin vármegyei fölkelő nemesi seregnél gyalog hadnagy volt [2]).

Misley P á l n a k, utóbb pedig már Dacsó Zsigmondnak özvegye Pilínyi Erzsébet, (Pilínyi Albertnak leánya) Nógrád megyei alsó- és felső-pilinyi curiáját, és ott fekvő fekete-erdői puszta részét 1661-ben hatszáz talléron eladta Vattay Pálnak és nejének Buday Annának, — 1696-ban pedig ismét kapott fölfizetés fejében Vattay Páltól és nejétől Dorogffy Máriától 140 magyar forintot, összesen 1630 magyar forintot [3]).

Missey család. Trencsín vármegyében az 1690-ki nemesi összeírás szerint Zlatóczon székelt [4]).

Missics család (Zamobori.) Esztergam, Komárom megyei nemes család. A mult században élt Missics G á s p á r, kinek utódai ezek:

Gáspár
József
Esztergam v. alispán
(sóvári Kellio Anna.)

Polexina	Julia	Franciska
(Pongrácz István.)	(Halácsy László.)	él 1860. (Nozdroviczky Bálint.)

Másik ágból Missich I s t v á n 1829-ben muzslai plébános. Jelenleg (1861.) Missics J á n o s országgyűlési képviselő.

Miszkics család. Miszkics J á n o s és M i k l ó s 1794-ben I. Ferencz király által czímeres nemes levélben nemesítettek meg.

Czímerük függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik, egyik hátulsó lábával egy arany edénybe hágva, melyből zöld növény emelkedik föl, háta mögött zöld keresztes fehér zászló lobog, melyre az oroszlán hátra tekint; a bal oldali kék udvarban arany bőségszaru látható, tele rózsával és arany kalászokkal, mögötte ezüst horgony fekszik rézsutosan. A paizs fölötti sisak koronájából arany oroszlán ágaskodik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-kék [3]).

---

[1]) Ugyan ott 114.
[2]) Ugyan ott not. hist. 113. 146.
[3]) Okirat.
[4]) Szontagh Dán. közlése.
[5]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

Miszleniczky család. Miszleniczky János és általa gyermekei István, György és Éva 1716. april. 16-án Bécsben kelt címeres nemes levélben, mely azon évben Szepes megyében Késmárkon hírdettetett ki, — III. Károly király által nemesítettek meg [1]).

Címerük a paizs vörös udvarában zöld téren álló, vörös nadrágú, kék dolmányú, róka-prémes fövegű magyar vitéz, oldalán kard lóg, jobb kezében hegyével fölfelé nyilat tart. A paizs fölötti sisak koronáján barna galamb áll, kiterjesztett szárnyakkal, csőrében három kinyilt piros rózsát tarva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A nemesség szerzőnek fia György, Nógrád megyében Kékkőben Balassa Pál v. b. t. tanácsos, és Gömör vármegye főispánja javainak igazgatója, és meghatalmazottja, Hont és Nógrád vármegye táblabírája 1744—1755-ben. Benne — úgy látszik — a család kihalt.

Miszty család. Zemplín vármegye címerleveles nemes családainak egyike [2]).

Mitis család. Mitis Gottfried Held Joakimmal 1715-ben III. Károly királytól együtt nyert címeres nemes levelet. [3]).

Czimerük négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály vörös udvarában fehér bárány áll, szájában három rózsát tartva; a 2. és 3-ik osztály kék udvarában bányász áll, egyik kezében kalapácsot, másikban csákányt tartva, jobbról mellette aranybánya van. A paizs fölötti sisak koronájából medve emelkedik föl, vállán kapát, bal lábával pedig három rózsát tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-fekete.

Mitrovics család. Békés vármegyében 1752-ben íratott a nemesek sorába.

Mitrovszky család. Báró Mitrovszky Károly kamarai gróf. az 1791-ki országgyűlésen honfiusítatott [4]). Címere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. arany udvarban egyfejű koronás fekete sas, kiterjesztett szárnyal látható; a 2. és 3-ik fekete udvarban arany grif ágaskodik. A közép kissebb paizs vizszintesen kétfelé oszlik, a felső ezüst mezőben két lándzsa áll keresztbe helyezve, fölöttök piros rózsa. A paizs fölött bárói korona, azon három koronás sisak, az elsőn a fekete sas áll, a másodikon vörös-fehér elefánt ormány, a 3-dikon két vö-

[1]) Az eredeti armális Nógrád megye levéltárában.
[2]) Szirmai C. Zemplin. not. top. 114.
[3]) Collect. Herald. nro 603.
[4]) 1791: 72. törv. cz.

rös-szárny között a két leírt lándzsa. A paizst két oldalról két bányász tartja [1]).

Egyébiránt a grófi ágból is gróf Mittrovszky Vladimir birtokos Magyarországban, nevezetesen a szarvasi uradalomban Békés megyében.

Mitticzky család. Trencsín vármegyében a curialis nemes családok sorában áll. Székhelye ott Szkala-Ujfalu, másik, s tán igazabb neve Jakobei; (*lásd ezt a pótlékkötetben.*)

Trencsín vármegyében [2]) az 1748-ki nemesi összeírás szerint Imre a közép járásban lakott.

1768-ban Szkala-Ujfaluban székeltek József, Elek, és Fülöp és ennek fia János.

1803-ban ugyan ott találjuk Károlyt és ifj. Józsefet, Vaszkán pedig Józsefet és Flórist, mint Eleknek örököseit.

Végre 1837-ben Szkala-Ujfaluban laktak Károly és ennek fiai József és Ferdinánd, Vaszkán pedig János.

Mitterbacher család. (Mitternburgi.) M. Terézia királyasszony korában kapott nemességet. Címere függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali vörös udvarban zöld téren arany grif ágaskodik balfelé fordúlva, és egy köteg karót tartva; a baloldali kék udvarban víz fölött fehér horgony látszik. A paizs fölötti sisak koronájából a köteg karót tartó grif emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [3]).

A család Baranya megyében székel, hol Ignácz ezen megye főszolgabírája volt 1821-ben. Nagybátyja Dániel pécsi kanonok, scutari czímzetes püspök, septemvir, sz. István kir. rendje vitéze, meghalt 1821. febr. 19. kora 78. évében. Tán e családból volt János is, a m. kir. egyetemben a gazdászati tudományok tanára.

Mitterbacher család. Szinte a mult században nyert czímeres nemes levelet [4]).

Címere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban csonka fehér vártorony áll; a 2-ik kék udvarban arany egyszarvú ágaskodik, a 3-ik kék udvarban balról jobbra rézsutos arany szelemen vonúl át, alatta s fölötte arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közűl a jobb ol-

[1]) Adami Scuta gentil tom. VII.
[2]) Szontagh Dán. közl.
[3]) Adami Scuta gentil. tom. VII.
[4]) Ugyan ott.

dali vízirányosan félig ezüst, félig vörös, a másik félig kék, félig arany; a leírt egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Mizray család. Mizrai Mihály 1557. sept. 1-én megkeresi Alaghy János regéczi kapitányt, hogy Regéczet, Tokajt, és Tályát adja át fiának [1].

Mladessovith család. Mladessovith Péter az ország felső részében adó beszedő 1604-ben [2]. *Lásd e családot Horváth néven.*

Mlinko család. Heves vármegyében székel, hol Mlinko Lajos 1837—1841. alszolgabíró volt.

Mocenigo család. Régi velenczei patricius család. Közülök gróf Mocenigo Alajos az 1802-ki országgyülésen magyar honfiusítást nyert [3].

Mocsáry család. (Bocsári.) Nógrád vármegye legrégiebb nemes családainak egyike [4]; mely a Lapujtővel tőszomszédos Bocsár helységtől, ősi birtokáról neveztetetett a XV. századig, a midőn neve Mocsáry-ra változván, előbbi nevét predicatumúl vette föl.

A család egyik tagja Mocsáry Antal, ki e század első felében Nógrád vármegye leírását írta, és adta ki, ezen munkájában csak sejteni hagyta családjának a XII. századig felterjedését, de az adatokat — ebben káros szerénységénél fogva,—elhallgatta. A legrégiebb okmány, melyet közölt, 1491. évről szól [5], mely szerint Bocsári Balás és Berényi Mihály mint atyafiak a budai káptalan előtt kihalás esetére kölcsönös örökösödési szerződésre lépnek, mely szerződést azon évben II. Ulászló király is megerősíté. Ezen okmány 1524-ben a sági Convent által is átíratván ebből tudjuk meg, hogy Bocsári Balás, Benedeknek fia, Lászlónak unokája volt. Ezen Lászlótól a családfát a következő két táblázat mutatja, megjegyezvén, hogy a XVI. század végén az Gergely és György testvérek által két fő vonalra oszlott szét:

---

[1]) Kemény Jos. Not. Cap. Albens. II. 91.
[2]) 1604 : 4-ik törv. cz.
[3]) 1802 : 34-ik törv. cz.
[4]) Bel Notitia Nova III.
[5]) Mocsáry Antal, Nógrád vármegye I. 151. lap.

I. tábla.

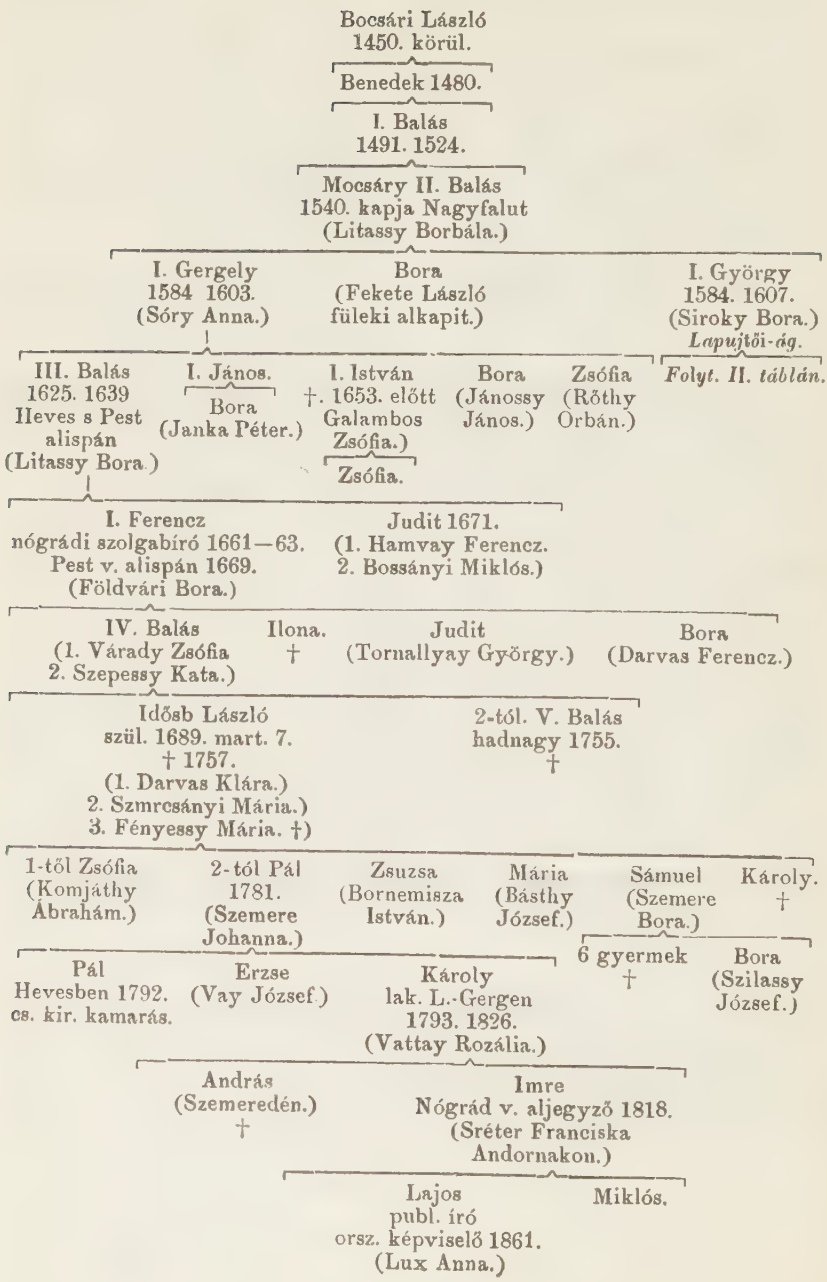
Bocsári László
1450. körül.
Benedek 1480.
I. Balás
1491. 1524.
Mocsáry II. Balás
1540. kapja Nagyfalut
(Litassy Borbála.)
I. Gergely
1584 1603.
(Sóry Anna.)
Bora
(Fekete László
füleki alkapit.)
I. György
1584. 1607.
(Siroky Bora.)
Lapujtői-ág.
III. Balás
1625. 1639
Heves s Pest
alispán
(Litassy Bora.)
I. János.
Bora
(Janka Péter.)
I. István
†. 1653. előtt
Galambos
Zsófia.)
Zsófia.
Bora
(Jánossy
János.)
Zsófia
(Rőthy
Orbán.)
Folyt. II. táblán.
I. Ferencz
nógrádi szolgabíró 1661—63.
Pest v. alispán 1669.
(Földvári Bora.)
Judit 1671.
(1. Hamvay Ferencz.
2. Bossányi Miklós.)
IV. Balás
(1. Várady Zsófia
2. Szepessy Kata.)
Ilona.
†
Judit
(Tornallyay György.)
Bora
(Darvas Ferencz.)
Idősb László
szül. 1689. mart. 7.
† 1757.
(1. Darvas Klára.)
2. Szmrcsányi Mária.)
3. Fényessy Mária. †)
2-tól. V. Balás
hadnagy 1755.
†
1-től Zsófia
(Komjáthy
Ábrahám.)
2-tól Pál
1781.
(Szemere
Johanna.)
Zsuzsa
(Bornemisza
István.)
Mária
(Básthy
József.)
Sámuel
(Szemere
Bora.)
Károly.
†
Pál
Hevesben 1792.
cs. kir. kamarás.
Erzse
(Vay József.)
Károly
lak. L.-Gergen
1793. 1826.
(Vattay Rozália.)
6 gyermek
†
Bora
(Szilassy
József.)
András
(Szemeredén.)
†
Imre
Nógrád v. aljegyző 1818.
(Sréter Franciska
Andornakon.)
Lajos
publ. író
orsz. képviselő 1861.
(Lux Anna.)
Miklós.

II. tábla.

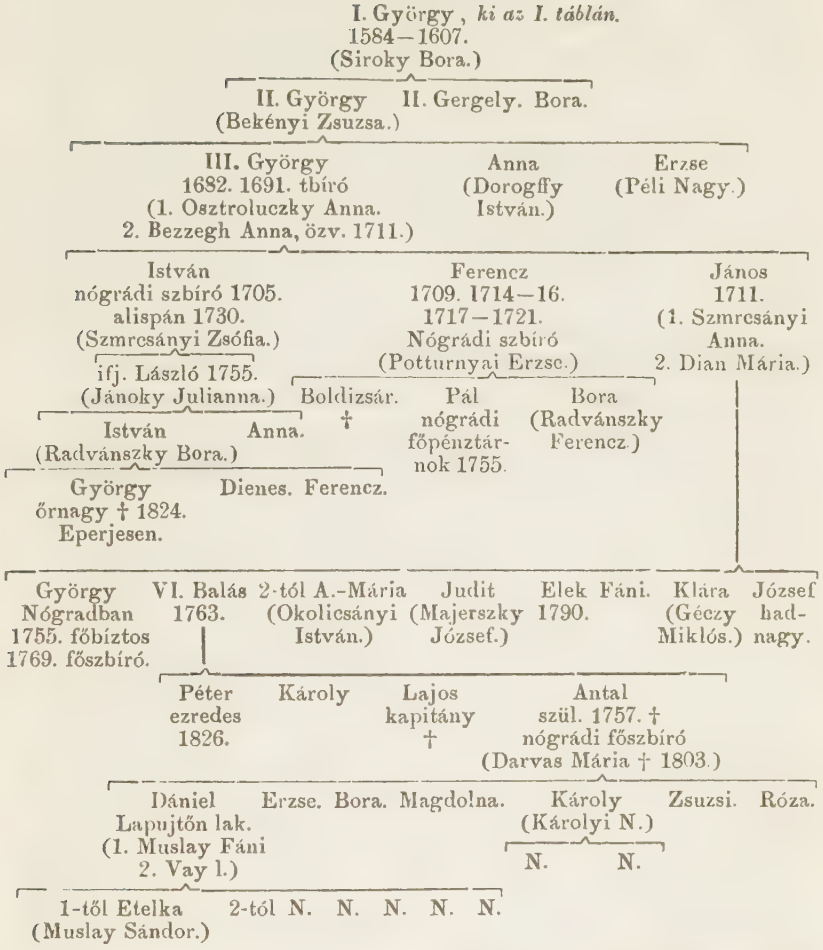

Mocsáry II. Balásnak, ki 1540-ben Nagyfalut kapta adományban [1]), két fia Gergely és György a két fő család-ág alapítói, 1584-ben Liptó megyei Lubelle helységbeli részbirtok miatt perbe keverednek Lipthay Györgygyel, ki azon birtokba való beiktatásuknak ellentmond. Birt e két testvér Nógrád vármegyében K.-Keszi-, K.-Romhány, M.-Gerge és K.-Egyházas Gerge helységekben 1597—1603-ban.

[1]) Mocsáry, Nógrád várm. I. 181.

[2]) Szepesi káptalan Protocol. anni 1583. fol. 137.

I. Gergelynek három fia maradt, kik közül János fiu gyermek nélkül halt meg, úgy szintén Istvánnak Galambos Zsófiától, (ki 1653-ban már Szent-Pétery István neje volt) csak leánya Zsófia maradt. A harmadik fiu III. Balás volt, már 1625-ben Heves vármegye országgyűlési követe, 1629-ben Nógrád, 1639 ben pedig Pest vármegye alispánjai közt olvassuk nevét. Hitvesétől Litassy Borbálától hagyá fiát

Ferenczet, ki Heves vármegyében táblabíró, 1661—1663-ig Nógrád vármegye szolgabírája, 1665-ben ideiglenes jegyzője, 1669-ben pedig Pest vármegye alispánja volt. Nejétől Földváry Borbálától három leánya és egy fija maradt: IV. Balás. Ennek két felesége volt, az első Várady Zsófia, a második Szepessy Kata, kitől fia V. Balás 1755-ben a Bethlen ezredben hadnagy, magnélkül halt ki. Első nejétől Várady Zsófiától 1689. mart. 17-én született fia László, lakott L.-Gergén, hol 1757-ben halt meg, mint származását tartalmazó sírköve igazolja. Háromszor házasodott, első neje volt Darvas Klára, kitől csak egy leánya Zsófia Komjáthy Ábrahámné maradt; második neje Szrmcsányi Mária volt, ettől három fia, két leánya maradt. Fiai közül Károly magnélkül halt el, Sámuelnak hat felnőlt gyermeke magnélkül halván el, ennek ága is elényészett. Eképen csak a harmadik fiura Pálra maradt a család-ág fentartási reménye, ki is Szemere Johannával két fiút nemzett: Pált és Károlyt; az előbbi 1792-ben Heves vármegye táblabírája lett, mint azt azon megyétől őseinek hivatal viseléséről 1817-ben kivett bizonyítványa mutatja, utóbb pedig cs. kir. kamarásságot nyert; meghalt magnélkül. Testvére

Károly lakott Lipta-Gergén, nejétől Vattay Rozáliától fiai: András Szemeredén meghalt magnélkül, és Imre, ki ifjabb korában Nógrád megyében (1818-ban) aljegyzőséget viselt. Sréter Franciskától maradtak fia Lajos és Miklós, amaz a pulicista író, jelenleg Borsod vármegye egyik kerületének képviselője. Neje Lux Anna, előbb báró Wesselényi Miklósné volt.

A II. táblát I. György kezdi meg, kinek Siroky Borától fiai II. Gergely és II. György.

II. Gergely Fülek várában lakott, hozzá 1651-ben Mehmet hatvani aga levelet ir. Özvegye 1675-ben is élt, és szintén kapott török levelet [1]).

II. György 1655-ben élt, nejétől Bekény Zsuzsánnától fia III.

[1]) Mocsáry Ant. Nógrád várm. I. 237. 265.

György, ki 1680-ban Heves vármegye táblabírája lett, 1684. és 1691-ben alispánságra jelöltetett ki, 1686-ban a megye által Kassára a főispánhoz küldetett, hogy az a megye ügyében magát a fölségnél közbevesse [1]). Első neje Osztroluczky Anna volt, ki 1682-ben Fülek vára elfoglalásakor a család íratait ruháiba varva menté meg [2]). Második neje Bezzegh Anna, 1711-ben már Géczy Zsigmond felesége volt. Mocsáry Györgynek három fia maradt István, Ferencz, és János.

István 1705-ben Nógrád megye szolgabírája, 1730-ban másod alispánja volt. Ágazatát a táblázat mutatja, ennek végső izei közt láthatni Györgyöt, ki mint nyugalm. őrnagy Eperjesen halt meg 1824. april. 18-án.

Ferencz 1709–1710-ig, ismét 1714—1716. augustusig, és 1717-ki octobertől 1721-ig Nógrád vármegye szolgabírája volt [3]). Fiai Boldizsár, és Pál, ki 1755-ben Nógrád megyei főpénztárnok volt, magnélkül haltak meg.

János élt 1711-ben; neje kettő volt, 1. Szmrcsányi Anna, 2. Dian Mária. Ezektől születtek fiu gyermekei: György, Balás, és Elek, kik 1763. mart. 8-án osztozkodtak.

György 1755-ben Nógrád várm. főbíztos, 1769-ben pedig főszolgabíró volt. Elek élt 1811-ben is.

Balásnak gyermekei 1793. jul. 1-én osztoztak. Fiai közül Péter a Károlyi ezredben hadnagy, utóbb ezredes volt, élt 1826-ban is. Lajos ugyan azon ezredben kapitány.

Antal szül. Bozókon 1757. sep. 17-én. A megyénél kezde hivataloskodni, 1790. april. 20-kán főszolgabíró lett. Meghalt 1836. táján. Leírta Nógrád vármegyét történeti s geographiai tekintetben, mely munkája 1826-ban nyomatott. Nejétől Darvas Máriától, ki 1803-ban Pesten halt meg, élő fiai Dániel és Károly, kiknek családaik vannak.

Ugyan ezen ágon János fiának Györgynek, vagy Eleknek fia lehetett Tamás, kinek utódait mutatja e táblácska:

Tamás

Gábor †
(Szemere Zsuzsi 1855.)

Antonia. Ilka. Gizella.

---

[1]) Ugyan ott, I. 263.

[2]) Ugyan ott, III. 71.

[3]) Megyei jegyzőkönyvek.

A család czímere egy koronás oroszlán, mely fejét balra fordítja, és első jobb lábát felemelvén, ebben királyi pálczát tart, hátra felkondorított farka egyik oldalán fél hold, a másik oldalán csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén a paizsbelihez hasonló oroszlán látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst vörös.

Mocsáry család. Végzetes sorsú család, melynek míg csaknem egyszerre tíz tagja a csatatéren ontja vérét, és ott szerez érdemeket; az alatt honn (1794—1811.) nevük megsemmisítésével, Muos és Mucsány-ra eltorzításával, eredetük s nemességük valósága hozatik kétségbe a följebb leírt, gazdagabb, hason nevű család által. Lehet, hogy e család nem is igényelt vérséget a másik hason nevű családhoz; és noha származására vonatkozó oklevelei egy, akkortájban meghalt ügyvéd [1]) irományai közt eltévedtek; és azok előttem ismeretlenek; mindazáltal hadi érdemeiket tekintve nagyon méltó, hogy emléküket e könyv megőrizze.

A család czímerűl a következőt viselé: a paizs udvarában egy magyar vitéz áll, jobb kezében kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén vitéz, vagy oroszlán emelkedik ki, kivont kardhegyén törökfejjel.

A család ismert származási fája ez:

Sámuel
lak. Szécsényben
† 1790. tájban.
(Gonda Erzse † 1806.)

I. György szül 1750. apr. 26. insurgens 1797. 1800—1809.	I. János elesett a csatatéren.	Ferencz haláláig katona.	Teréz szül. 1757—1803. (Gebhard Kerest.)
	III. János elesett a csatatéren,	N. rokkant vitéz.	

II. György 28 évig katona, főhadnagy.	Lőrincz elesett Ried mellett.	Ignácz elesett Lipcsénél.	II. János insurgens, Győrnél sebet kap. (Paczolay N.)	Pál 1805. insurgens, lóról esés miatt mh.	Károly a nádor ezredben tizedes.	Bora (Thury Pál.)	Verona.

I. György, mint látjuk, három rendbeli nemesi fölkelésben vett részt; testvére I. János az Esterházy ezredben tiszt volt, és csatatéren

[1]) Néhai Diószeghy Józsefnél, mint a család a megye előtt 1794-ben tett reprotestatiójában panaszlá, és fölkutatásokat kéré.

ren esett el; ennek fia III. János a Császár-ezredben szolgált és szintén a harczmezőn esett el.

Ferencz, késő vénségeig a Lichtenstein ezredben vitézkedett, fia pedig az Ott nevű huszárezredben szolgált, míg végre mint rokkant vitéz, került haza.

I. Györgynek fiai 1. II. György az egész franczia háború alatt a Császár-ezredben szolgált, és főhadnagy volt; 1804-ben a megye a m. kir. testőrséghez ajánlá.—28 évi katonasága után Pécsett téli szálláson halt meg.

2. Lőrincz a Császár-ezredben mint tizedes a Rid város melletti ütközetben esett el. 1804-ben őt is m. kir. testőrségre ajánlá a megye, delisége miatt.

3. Ignácz, a Nádor-ezredben mint tizedes Lipcse alatt 1809-ben esett el, vitézségét Illésy tábornok is bizonyítá.

4. János az 1809-ki Nógrád megyei nemesi fölkelő seregben tizedes volt. Győrnél sebet kapván, haza bocsáttatott. Utóbb vadászaton véletlenül agyonlövetett.

5. Pál az 1805-ki nemesi fölkelő seregben tizedes, leesés folytán lova agyongázolá.

6. Károly a Nádor-ezredben volt tizedes.

Ugyan e család tagjai közül voltak János 1810. 1815-ben a likavai kincstári uradalomban erdész, 1820-ban Máramarosban az Akna raoi kerületben számvevő tiszt. Ferencz ugyan csak a likavai kamarai uradalomban 1810—1815-ben igazgatósági írnok, 1820-ban kasznár. — Antal 1825-ben szintén a likavai uradalomban írnok. János 1844-ben a hradeki és likavai uradalomban erdész. György született 1779. aug. 19-én, 1856-ban mohorai plébános.

Mocsay család. (Rettegi.) Erdélyi nemes család, birtokos Belső-Szolnok megyében, hol János előbb szolgabíró, utóbb 1837-ben királyi tizedbér tárnok.

Mocskos család. (Győrös-nényei. †) Hont megyei régi kihalt nemes család, mely hajdan előnevét Sarnóról, utóbb Györös-Nényéről írta. 1406-ban élt zsarnói Mocskos Péter, (Petrus dictus Mochkus de Sarno) ki rokona volt Szügyi Bálintnak, és ezen évben a jászói convent előtt beleegyezett, hogy nevezett Szügyi Bálint jószágát Kőváry Pálnak eladhassa [1]).

[1]) Eredeti okmány.

Péter utóda Mocskos Bálint már Nényéről írta magát, s családja így áll:

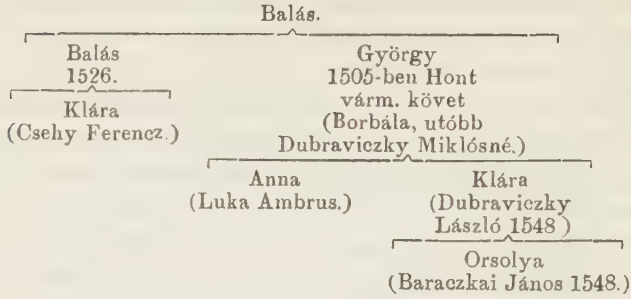

Mocskos György ellen, ki 1505-ben a rákosi országgyűlésen Hont vármegye követe volt [2]), a szent benedeki apát 1505-ben tiltakozott azért, hogy midőn ő Palásthy Andrásnak nemesényi birtokába Nyitra megyében beiktattatott, tőle M. György azon részeket, melyet palugyai Lipthay Jánostól és nejétől Veronától, és Chamatól vett, elfoglalta [2]).

Dubraviczky László elvévén nőül Mocskos Györgynek leányát Klárát, ettől született Dubraviczky Orsolya Baraczkai Jánosné, más részről pedig Mocskos Györgynek özvegyét Borbálát szintén Dubravaczky névszerint Mihály vette nőül, ki miután nejének első férjétőli gyermekei, a Mocskosok elhaltak, a Mocskos családi javat ugy mint Hont megyében egész Győrös-Nyényét, és ugyan ott a lukanényei, valamint Nógrád megyében a bakófalvai rész birtokokat, az irományokkal együtt elfoglalta, melynek kiadása végett Baraczkai Jánosné, mint egyenes utód néhai nagyanyjának Borbálának halála után Dubraviczky Mihályt idézteti [3]).

Mocsolyai család. *L. Machala cs.*

Mocsonyi család. (Fényi.) Torontál megyei ujabb birtokos nemes család. Eredetileg oláh származású, mint magát vallja. Mocsonyi János e század elején meggazdagodván, és a temesi bánságban több helységet, Pes en pedig házakat szerezvén, 1805-ben máj. 10-én I. Ferencz királytól a Torontál megyében birt Fény helységről vett előnévvel magyar nemességre emeltetett, és nemessége 1827. aug. 6-án Torontál, 1828. april. 21-én pedig Krassó várm. hírdettetett ki.

[1]) Jászay A m. nemzet napjai 158.
[2]) Sz.-benedeki Convent Prot. A. p. 68.
[3]) Sz.-benedeki Convent. Fasc. 48. nro. 17.

Jánosnak gyermekei közül Péter 1843-ban Torontál országgyűlési követe, utóbb a cs. kir. semmisítő főtörvényszék tanácsosa; kit házmestere egy pofoncsapás miatt bosszujában meggyilkolt Pesten 1858. october 1-én.

András 1845-ben Torontál megyei főszolgabíró, — 1860-ban az ideigl. birodalmi tanácsban ülnök, hol Magyarország ősi alkotmányának ellenségeképen tünteté föl magát. Neje Csernovics Laura.

Családfájuk következő:

János 1805. nemes lett. (Panajoth Julianna † 1858. jun. 29.)				
Péter volt követ, és cs. kir. törv. tan. † 1858. oct. 1.	András 1861. (Csernovics Laura.)	Antal. 1861.	György 1861.	Kata.

Mocstay család. Közülök Mocstay Miklós az 1505-ki rákosi országgyűlésre Bihar vármegye követe volt [1]).

Mocsy család. Mocsy Károly orvos, 1802-ben I. Ferencz király által nemesítetett meg. Címere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály ezüst udvarában zöld téren Aesculap áll, test alsó részét vörös lepel födi, kinyujtott jobb kezében hármas füvet tartva, bal kezével botjára támaszkodva, melyre zöld kigyó tekerődzik; a 2. és 3-ik osztály kék udvarában hármas halmon páncélos kar könyököl, három arany búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között páncélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [2]).

A család Pest, és Somogy vármegyében székel. Mocsy László 1845 ben Pest várm. mérnöke.

Mocza család. (Keszei. †) Keszei Mocza Ferencz a XV. században 1465. előtt Alattyánon birt részét eladta Gersei Sebestyén fiának Györgynek [3]).

Moczer család. Pozsony megyei czímerleveles nemes család. Moczer György, János és Kerestély testvérek, és atyjokfia Zsigmond 1634-ben II. Ferdinánd királytól nyertek armalist [4]), mely 1636-ban Pozsony vármegyében hirdettetett ki.

---

[1]) Jászay. A m. nemz. napjai 157. lap.

[2]) Adami Scuta gentil tom. VII.

[3]) Kövesdy, Comp. Processus Fam. Földváry p. 150.

[4]) Az eredeti armalis a Torkos család levelei közt találtatván, 1817-ben országszerte hirleltetett. Szontagh Dán. közlése.

Moczer Mihály 1836-ban Trencsín vármegye előtt mutatá be nemességéről szóló bizonyítványát.

Moczko család. Trencsín vármegye nemesi összeírása szerint 1690-ben az illavai uradalomban lakott e család; 1690-ben élt közűlök András [1]).

Módis család. Ugocsa vármegyei nemes család, közbirtokos Péterfalván [2]).

Modlányi család. Modlányi Kristóf 1726-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét [3]).

Czímere függőlegesen kék és vörös udvarra oszlik, az előtérben egy vörös mezű könyöklő kar fehér írótollat tart, a paizs fölötti sisak koronájából szarvas emelkedik ki, két első lábával egy arany fejezetü oszlopot ölelve. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Modlányi család Zemplín vármegyében székel [4]).

Modory család. Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó fehér egyszarvú ágaskodik, első jobb lábával arany markolatú pallóst, bal lábával pedig fehér liliomot tartva. Ugyan ilyen egyszarvú emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [5]).

A család Gömör vármegyei, hol György alispán volt, neje Szontagh Kata volt [6]).

Szintén Gömör vármegyében Modory Dávid 1705-ben helyettesített alispán, midőn az egész megyei nemesség a Rákóczy által hirdetett országgyűlésre sietett [7]).

Modrovics család. (Másképp Modrics.) Modrovics másképp Modrics János, Péter, Márton, György, továbbá Márton, József, István és Mihály 1791-ben II. Leopold királytól nyertek czímeres nemes levelet.

Czímerük következő: a paizs felső részében vörös szelemenen két arany csillag közt ezüst fél hold ragyog; a paizs arany udvarában, zöld téren kék ruhás, mentés, sárga csizmás, prém-kalpagos magyar vitéz áll, jobb kezében kivont kardját tartva. A paizs fölötti sisak koro-

---

[1]) Szontagh Dán. közlése.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 124.
[3]) Collect. Herald. nro. 325.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.
[5]) Burgstaller, Collectio Insignium. etc.
[6]) Szontagh Dániel közl.
[7]) Bartholomaeides C. Gömör. p. 760.

nájából arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával arany kettős keresztet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

A család Pest, Mosony, Fejér vármegyékben székel.

A nemesség szerző János Pesten táblai ügyvéd volt. Özvegye nemes Jankó Erzse meghalt 1825. febr. 24. kora 76. évében; gyermekeiket a következő táblázat mutatja:

			János táblai ügyvéd (Jankó Erzse)		
Ferencz Pest v. szbíró † 1812. jun. 2. Pesten.	János Pest v. főszolgabíró 1836.	József.	Ignácz tábl. ügyv. 1825.	Miklós volt insurg. főhadnagy.	Franciska (alsó-pásztori Komáromy János.)

Hogy Jánosnak két fia Ferencz és János Pest megyénél viseltek szolgabírói hivatalt, e táblázat mutatja, az utóbbi János 1825-ben al- 1836-ban főszolgabíró volt.

Modrovics Ignácz 1840-ben Fejér vármegyei szolgabíró, ugyan ott Elek 1843-ban szolgabíró.

Modrovics György a nemességnek egyik közszerzője 1763. mart. 28-án született Mosony vármegyében Lebény Sz.-Miklóson, és Bécsben m. kir. udvari ügynök volt; meghalt ugyan ott 1834. febr. 12-én. Fia

Károly Bécsben született 1805. febr. 23-án, és Mosony vármegyének 1837-ben al- 1842-ben pedig főszolgabírája volt.

Modrovics Anna, Lakner István pesti ügyvéd első neje, meghalt 1819. dec. 13-án.

Moesz család. Gömör vármegye nemes családai közé számítatik [2]).

Moga család. Moga János, a magyar forradalmi háború elején tábornok, ki a dunántúli magyar sereget Pákozdtól Auszriáig vezérlé, és ki hazafiuságért megbűnhödött, még mint az 52. számú Ferencz Károly nevet viselő gyalog ezrednél ezredes 1842-ben díj elengedés mellet magyar nemességre emeltetett [3]). Leánya Eleonora, gr. Lázár Györgyné.

Mogonyi család. Mogony, vagy Mogonyi (sőt Mokonyi változattal is nevezett) család Trencsín vármegye nemes családai között

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör. 145.

[3]) Pesti hirlap 1842-ki 127. szám.

fordúl elé. A nemesi összeírások szerint [1]) 1748-ban Dezséren székelt György.

1768-ban ugyan ott a nevezett György, és fiai ifj. György és István.

1803-ban szintén Dezséren találjuk ifj. Györgyöt és ifjabb Mihályt; s végre

1837-ben Dezséren élt Mihály s fia ifj. Mihály.

Mogyoróssy család. Eredetileg Vas vármegyei család, elterjedt onnan Veszprém, Heves, Békés, és Arad vármegyébe is.

A családnak azon ismert törzse, kitől a családfa törvényesitve napjainkig lehozható, Mogyoróssy János volt, ki nejével Mészáros Katalinnal, gyermekeivel Mogyoróssy Györgygyel, Istvánnal és Orsolyával, úgy említett nejének első férjétől született mostoha gyermekeivel Szalay Pál és Évával együtt II. Ferdinánd kir.-tól Bécsben 1634. jun. 24-én kelt czímeres nemes levelet nyert, mely Vas vármegyének 1635. apr. 23-án Szombathelyen tartott közgyűlésén, és utóbb a Veszprém megyébe telepedett ág kérelme folytán Veszprém megyében Pápán is 1728. aprilis 23-án kihirdettetett.

A czímeres nemes levelet — állítólag ez által nemessége megerősítését — nyert Mogyoróssy Jánostól kezdve a család leszármazása következő:

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

I. János 1634.
(Mészáros Kata.)

I. György 1634. | István 1634. | Orsolya 1634.

I. Ferencz lak. Benkeházán (Therjék Krisztina.) | I. Pál 1693. Vas várm. szbíró | Ádám Vas v. főbíró 1667. | II. István.

II. György. † | Gáspár. † | Mátyás II. Jáuos Vas v. Jobbágyiban laktak.

II. Ferencz szül. 1693. †. 1778. vészprémi kir. sós-pénztárnok (Czetl. Mári.) | Imre. | III. János szül. 1696. † 1794. Gyulán (Holics Erzse.)

Ignácz. †

IV. János szül 1674. † | III. Ferencz Veszprémben † 1822. (Dombay Anna.) | Bora (Perczel János alisp.) | Anna (Horváthné.) | Jozefa (1. Tanhoffer 2. Babor.) | Julianna (Hertelendy János.)

Antal h. ügyvéd. | Anna (Tót István.)

V. János szül. Szolnokon 1744. † Gyulán 1827. (Kornély Zsuzsa.) | Klára (Borokly Mihály.) | II. Mátyás szül. Gyulán 1752. cs. kir. hadbíró.

I. András sz. Gyulán 1783. † 1837. Békés várm. insurgens és sebész (1. Morányi Éva. 2. Medgyessy Zsuzsa.) | Erzse (Seer Ferencz.)

II. András sz. Kis-Jenőben 1803. (Luczianovics Magdolna.) | Zsuzsa. | Éva. | Anna. | Teréz. | Eleonora. | Jakab. | Erzse.

Ferencz szül. Pesten. | István szül. Pesten.

III. Mátyás szül. Gyulán 1769. † 1815. Ott huszár (gyulai Gaál Klára.) | VI. János szül. Gyulán 1771. † 1844. Gyula városi főbíró (Vutsák Ilona.)

IV. Mátyás szül. Gyulán 1811. (Merze Anna.) | VII. János sz. Gyulán 1814. (enyiczkei Rámer Teréz.)

Károly. | Piroska. | János. †

Sándor sz. 1843. | Ferencz sz. 1848. | Klára sz. 1851.

VIII. János sz. Gyulán 1805. uradalmi g. tiszt. (Pécz Anna.) | József sz. Gyulán 1811. † 1857. (Danczkay Anna.)

Katalin (Moldován Ferencz.) | József. | Sándor.

Anna szül. 1836. (Brachtl József budai v. pénztárn.) | Paulina sz. 1840. (Mojsisovits Vilmos mérnök.) | Elek szül. 1841. Békés v. hivat. | Stefania. szül. 1848.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld halmon egy száraz fa törzsök egyetlen zöldellő ágán ülő, s repülésre készülő sólyom, mely csőrében (a család nevére czélzólag) gyümölcscsel megrakott zöldellő mogyorófa galyat tart; a fa törzs alyján jobbról egy koronás sisak látszik. A paizs fölötti sisak koronáján a mogyorófa galyat tartó, s följebb leírt sólyom ismétlődik. Foszladék jobb oldalról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

A törzsnek I. Jánosnak I. István fiától unokája Ádám 1667-ben élt, és Vas vármegye főbíraja volt és részére a szombathelyi káptalan előtt 1659-ben bizonyos engedményezés történt, 1667-ben pedig ő tett örökvallást Györgyfalvay István részére [2]); hasonlóan I. Györgynek ki 1671-ben Magyaróssy Gáspárral a szombathelyi káptalan előtt Kovács Mihály részére bevallást tesz [3]); fia Pál ugyan azon megyénél 1693-ban viselt szolgabíróságot. Pálnak testvére I. Ferencz Vas vármegyében Benkeházán lakott.

A család nemessége Vas megyében az 1733. évi nemesi vizsgálatkor, valamint 1762. april. 15-én kelt helytartósági leirat által kétségtelennek ismertetett.

A megnevezettek utódai közül pedig először II. Ferencz veszprémi kir só-pénztárnok Veszprém megyének 1775. sept. 11-én tartott közgyűlésén hírdetteté ki a származási helyéről Vas vármegyétől 1768. jul. 10-én nyert nemesi bizonyitványát [4]). Továbbá ennek testvérétől IV. Jánostól származott és Békés megyében lakozó kis-unokák VIII. János gróf Wenkheim uradalmi tisztje, és testvére József 1833. jan. 7-én törvényesíték a Benkeházán lakott néhai Mogyorósy I. Ferencztől leszármazásukat, és az által nemességüket [5]), melyről szóló nemesi bizonyítványuk Békes megye előtt 1833. nov. 27-én hírdettetett ki [6]).

Az eddig fölemlített adatok forrásai szerint azt látjuk, hogy a család Mogyoróssy neve (talán a dunántúli kiejtés szerint) olykor Magyaróssynak is íratott. A szombathelyi káptalan adatai nyomán kitűnik továbbá az is, hogy midőn a följebb nevezett Mogyoróssy János

---

[1]) Adámi, Scuta gentil tom. VII.

[2]) Szombathelyi kápt. nro. 53. és 64.

[3]) Ugyan ott. 1671. nro. 22.

[4]) Veszprém. várm. jegyzőkönyv 73. szám a.

[5]) Kelt a Vas megyei nsi. bizonyítvány Szombathelyen 279. jegyzőkönyvi szám alatt.

[6]) Békés várm. jegyzőkönyve 1908. szám alatt.

és Mészáros Katalintóli György és és István nevű fiai 1634-ben czímeres nemes levelet nyertek, már akkor is létezett Vas megyében s környékén Mogyoróssy (vagy Magyaróssy) család; ugyan is a nevezett káptalan előtt.

1640-ben Chiráky Ádám úr bevallást tesz vitézlő Magiarosy Mihály és övéi számára [1]).

1646-ban zálogítás Mogyoróssi Mihály részére [2]).

1663-ban örök bevallás Mogiorossy Mihály özvegye részére [3]).

1660-ban nádori adomány Magyaróssy György és Vittnyédy részére [4]).

1670-ban örökvallást tesz Magiarossy Judit asszony Varga máskép Nagy Miklós részére [5]).

1671-ben ellentmondást tesz nemzetes Mogyoróssy Anna asszony, néhai vitézlő Vittnyédy Pál özvegye [6]).

1674-ben ellentmondást tesz Magiarossi Pálnak özvegye [7]), és fia György.

1682-ben beírás (inscriptio) Magiarossi Judit részére jegyese által [8]).

1693-ban Magiarossy György örök bevallást tesz Pulaj Pál részére [9]).

1702-ben György, Pálnak fia, örök bevallást tesz Szilágyi János, Pulaj Ferencz, és Sára részére [10]).

1741-ben Mogyoróssy Zsuzsánna fia Horváth Antal részére Vas megyei Kiss-Páty helységbeli részét örkösen bevallja [11]).

Hogy azon Mogyoróssy Pálnak, kinek 1674-ben már csak özvegye élt, fián György kivül még kik voltak gyermekei, mutatja a következő táblázat [12]).

---

[1]) Szombathelyi káptalan 1640. nro. 49.

[2]) Ugyan ott 1646. nro. 65.

[3]) Ugyan ott 1663. nro. 31.

[4]) Ugyan ott 1660.

[5]) Ugyan ott 1670. nro. 47.

[6]) Ugyan ott 1671. nro. 70.

[7]) Ugyan ott 1674. nro. 94. — Miután e szerint már e Pálnak 1674-ben csak özvegye élt, ennélfogva e Pál nem lehetett egy személy azzal, ki a család fán 1693-ban szolgabíró volt.

[8]) Ugyan ott 1682. nro. 76.

[9]) Ugyan ott 1693. nro. 48.

[10]) Ugyan ott 1702. nro. 94.

[11]) Ugyan ott 1741. nro. 165.

[12]) Geneal. auth. tom. I. a Szelestey családfán. Már hogy e Mogyoróssy

Mogyoróssy Pál 1653.
(Meszlényi Sára.)

Anna (Vittnyédy Pál.)	János.	Orsolya.	Kata.

A följebbi káptalani adatok, és családfai töredék alapján fölemlítettek mily vérségben állottak az 1634-ben címeres levelet szerzett Mogyoróssy János hoz és családjához, annak eldöntését bővebb adatok határozhatnák meg el. Éltek még és élnek mais az ország több vidékén Mogyoróssy családbeliek, kik — lehető — hogy szintén e családnak mellék ágazataiból származtak.

Igy Győr vármegyében találjuk Mogyoróssy Jánost, ki 1816-ban kora 74-ik évében halt meg, és nejével Maráczy Katalinnal ily családot alapított:

János † 1816.
(Maráczy Kata.)

Mátyás szül. 1777. jan. 7. 1835. győri kanon. utóbb beéli apát.	Pál sz. 1796. febr 6. győri kanonok 1860.	Ignácz Győrben.	N. gyógy-szerész.	Mihály gr. Esterházy uradalmi tisztje.

Egy másik Mogyoróssy (családnak vagy) ágnak törzse Bars, utódai pedig Bihar vármegyében telepedtek le. Bihar megyében Magyárossy Zsigmond predikátor lévén, ő építeté saját költségén az egyházbani szószéket. E Zsigmond 1769-ben nemessége kimutatásában fáradozott, egy általa szolgabíró és esküdt előtt tétetett tanúvallatásból kiderül: hogy atyja szintén Zsigmond mint lovas kapitány Bars vármegyében telepedett meg, és Léván a belső városban Oudaill ur ő nagysága szomszédságában saját nemesi telkén lakott, s arról lévai Magyaróssynak is iratott. Halála lováról leesés folytán történvén, halála után özvegye is azon nemesi curiát bírta és lakta. A komádi ref. lelkésznek testvére vagy fia volt M. Sámuel, kinek nevét már az 1755-ki jul. 28-ról a hannoverai főtanoda tanulói sorában találjuk. Ezek elszármazott utódai ez idő szerint már csak a Lévai előnevet viselik.

A nélkül, hogy családi összeköttetéseikről, származásaikról és kiváltságos állapotukról tudnánk, ismeretesek még előttünk Mogyoróssy néven a következők:

Mogyoróssy István 1501. oct. 5-én született és magyar ezredesnek íratik [1]).

Pal, ki 1673-ban mint családos ember fordúl elé, ama 1634-ki armalisban pedig nem is említetik, — milyen vérségi kapcsolatban állt a czímer szerzőkkel, adatok hiányában el nem dönthető.

[1]) A bécsi cs. k. udvari czímer gyüjtemény szerint, 1683. lap. 1009. sz. a.

1716-ban Mogyorósy Bálint Esztergam érsekmegyei ludányi plébános [1]).

Mogyoróssy János több évig a kis-mártoni nemzeti tanoda tanára.

Mogyoróssy József a szepesi 16 város kamarai igazgatóságánál hivatal tiszt 1810-ben.

M. Nep. János kegyesrendi pap, 1843-ban a budai várőrségi plebánia segéde s tábori lelkész.

Végre M. Móricz 1846-ban m. gyalogsági cs. kir. főhadn. [2]).

A Vas vármegyebelinél különböző családnak látszik lenni azon Zemplín vármegyei kihalt Mogyoróssy család, melyből néhai M. Jánosnak leánya Potentiana, előbb Therjek Boldizsárnak, utóbb már Nagy Barnabás neje, ezen második férje és ettől származott egyetlen leánya Zsófia részére végrendeletileg hagyta Mogyorós és Kerész helységbeli ősi fekvő birtokait, miről 1560-ban I. Ferdinánd király tanuvallatást tétetett [3]). E Potentiánának első férjétől Therjék Boldizsártól származott leánya Erzsébet Horváth Ferenczné utáni unokája Horváth Zsigmoud 1591-ben Therjék nevű atyafiait, s több nagyúri személyt az Ung megyei Bés helységbeli erdőnek, úgy Zemplín megyei egész Helmecz mezőváros, továbbá Ung megyei Szenna, Solymos, Rubrin, és Zemplin megyei Alsó- és Felső-Cseb, Szent-Mária és Bolly helységek erőszakos bitorlásától tiltá el [4]).

Erdélyben szintén találunk Mogyorósi családot a XVII. században, melyből Elek, nemes szülőktől származott, és a gyula-fejérvári oskolák bevégzése után külföldi egyetemekben járt, 1641-ben „Pannoplia christiani, verae fidei hostibus opposita“ című művet adott ki [5]).

Bihar megyéből is telepedtek Magyarossiak Erdélybe, legalább a kolosmonostori convent szerint: erdős-gyaraki Magyarossy Mátyás Bodvay Márton által az erdélyi országgyűlés végzése folytán 1668. febr. 20-án azon 150 ezüst tallérra nézve, mely rája bizatott, részint készpénzben, részint kötelezvényekben kielégítést nyert [6]).

---

[1]) Eredeti okíraton aláírva.

[2]) Kinek azonban neve az 1846-ki katonai névtárban a szokásos „von“ nélkül találtatik.

[3]) Leleszi Convent I. nro 39.

[4]) Ugyan ott II. nro. 60.

[5]) Horányi, Memoria Hung. II. 625.

[6]) Kolos-monostori Convent. Rákóczy rerum nom. folio. 30.

Mohácsi család. (Kristyóri.) Zaránd vármegyei nemes család. Mohácsi Mátyást már 1456-ban királyi emberűl találjuk [1]).

Zaránd megyében Lajos törvényszéki ülnök 1815-ben, József ugyan akkor szolgabíró.

Ugyan csak Zarándban törvényszéki ülnök 1836-ben Sándor, a kit azonban munkácsi előnévvel találunk.

Szabolcs megye szintén nemesei sorában ismeri a Mohácsy nevű családot.

Mohay család. (Maros-gezsei.) Erdély családa. Már 1479-ben Mohay Ambró mint alvajdai királyi tanú említetik meg az Apor Istvánné részére Torjafalu visszafoglalásáról tett jelentésben [2]).

Mohai Miklós fejérvári kanonok 1545-ben a gyula-fejérvári székes egyház tornyának megujítása iránti alkuban királyi tanu (homo regius) [3]).

1613-ban Mohai István II. Mátyástól Báthori Gábor részére állott.

A m.-gezsei Mohay-ak nemzékrende következő [4]):

I. tábla

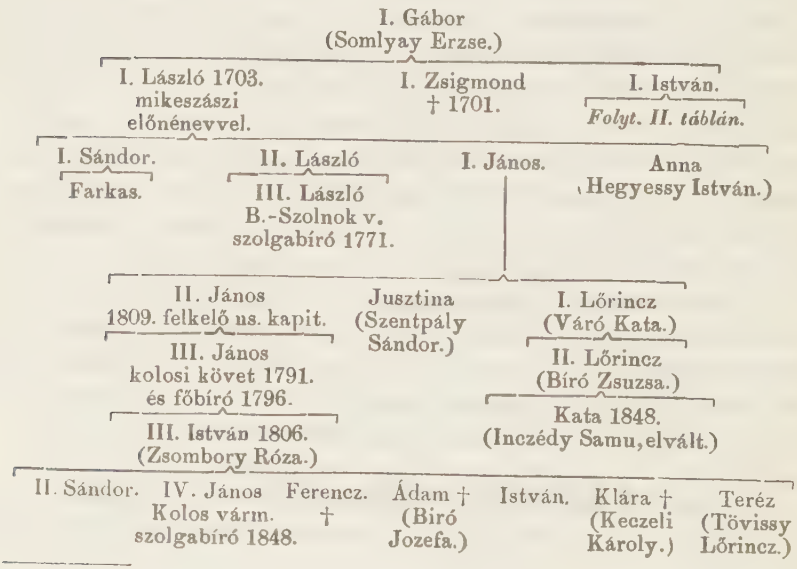

[1]) Teleki Hunyadiak kora X. k.

[2]) Szegedy Synossis vitae Belae IV. p. 324.

[3]) Notitia Capituli Albensis p. 167.

[4]) Hodor Károly szerint.

I. tábla.

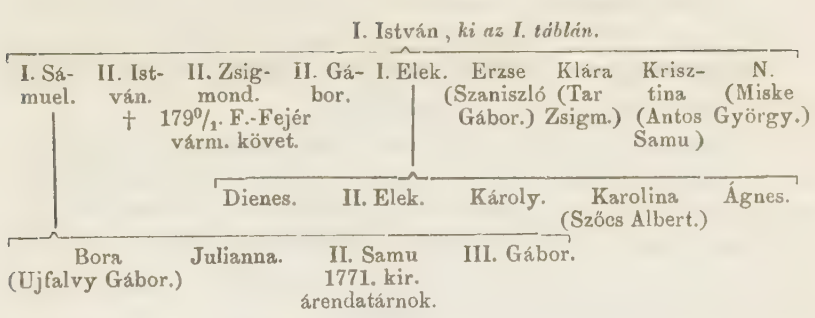

1703. sept. 20-ka előtt mikeszászai nemes Mohay László a kuruczoknak eleséget szolgáltatott [1].

Belső-Szolnok vármegyében Semesnyén szintén székelnek Mohayak, de ezek nem tartoznak a maros-gezsei Mohay-ak közé.

III. László 1770-ben mint kétségtelen nemes birt (tán anyja jogán) Böödön B.-Szolnok vármegyében, hol 1771-ben szolgabíró volt.

Az I. táblán álló III. István Doboka vármegye közgyüléséből 1806-ban az akkori új főispán gróf Rhédey Ádám meghívására küldetett ki.

Az 1790-ki erdélyi országgyűlésre Zsigmond F.-Fejérből, János Kolos megyéből követek.

Károly 1815-ben N.-Enyeden jogtanár.

Gábor 1837 körül A.-Fejérben adóíró biztos.

Lajos 1845. körül B.-Szolnok vármegyében adóíró biztos.

János 1848. Kolos megyében szolgabíró.

Ádám ugyan ott előbb szolgabíró, utóbb tizedbér tárnok. A család főleg Kolos, és A.-Fejér megyében birtokos, így

István birtokos Felegregy, O-Nádas s több helyen,

Sándorné Széplakon, Csergeden.

Julianna M.-Gezsén.

Ferencz Topa-Sz.-Királyon.

Mohorai család. (Szajoli.) Zayoli Mohorai János 1493-ban Krakóban tanult [2]. *Lásd Muhorai cs.*

Mohos család. Mohos János 1730-ban a dunántúli ker. tábla elnöke volt. — Jelenleg a család ismeretlen.

---

[1] Uj m. muzeum 1855. I. köt. 35. lap.

[2] Regestrum bursae Cracoviensis 20.

1611-ben Mohos Gergely Bars várm. szolgabírája volt.

Mohy család. Komárom megyében Mohy István 1676-ban Lögör pusztát Hölgyi Ferencztől és Gáspártól örökösen megveszi [1]).

Moises család. Moises Mihály 1593. mart. 10-én czímeres nemes levelet kap Báthori Zsigmondtól [2]).

Mokcsay család. (Mokcsai.) Ung vármegye legrégiebb törzsökös nemes családja. Törzse Cheme, kinek fia Dienes 1281-ben jeles vitéz tetteiért, melyeket főleg a hoodi kún csatában szerzett, IV. László király által az ungvári várjobbágyságtól fölmentetvén, megnemesítetett, és Chepely és Mokcsa helységgel megadományoztatott [3]), és azokba 1286-ban be is iktattatott.

Az első adományos törzsnek fiágon álló utódai ma is birtokában vannak azon két helységnek.

Pál, fia Jánosnak, unokája Mokcsay Gergelynek ugyan azon királyi adományt 1412-ben ujra megerősíteté a fi-ág részére.

Ezen uj adományzás alapján Mokcsay Zsigmondnak János fiától unokája András, (ki 1659-ben már egri nagy prépost, utóbb 1670-ben corbaviai czímzetes püspök és 1674. leleszi prépost, 1676-ban pedig erdélyi val. püspök volt [4]), a Mokcsay birtokjogokat követelt Haraszthy család ellen álorczás pert indított, de elveszíté, mert a megperelt család „Mokcsai“ adományos előnévvel azonos családnak megmaradt.

A családnak, — melynek ősi neve legrégebben de Mochsya, utóbb Mokczay alakban is előfordúl, — leszármazása napjainkig következő [5]):

---

[1]) Fényes E. Komárom várm. 114.

[2]) Kemény Jós. Notit. Cap. Albens. 227.

[3]) Fejér Cod. Dipl. tom. VII. vol. 2. p. 227. hol az oklevél 1281-ről szól, rubruma 1280-ról, ellenben Barna Mihály úr szerint 1285-ben kelt az adomány levél, és 1286-ban a beiktatás történt.

[4]) 1659 : 52. törv. cz. — Lásd róla Szirmay Com. Zemplin. not. top. 318. not. hist. 223. 242. — Ezen András 1676-ban erdélyi püspökké neveztetett, de püspöki székébe az akkori viszonyok miatt soha be nem ülhetett, és úgy halt meg Kassán 1679-ben. Ezen András, kinek nevét az írók néha roszúl Maksay nak is írák, előfordúl már e köt. 275. lapján alúl a jegyzetben a Maksay családnál ; azonban helytelenűl, most már bizonyosan tudható, hogy a Mokcsay család tagja volt.

[5]) Barna Mih. ur közléséből ; v. ö Wagner, Mss. tom. LXX. p. 178. 179.

I. t á b l a.

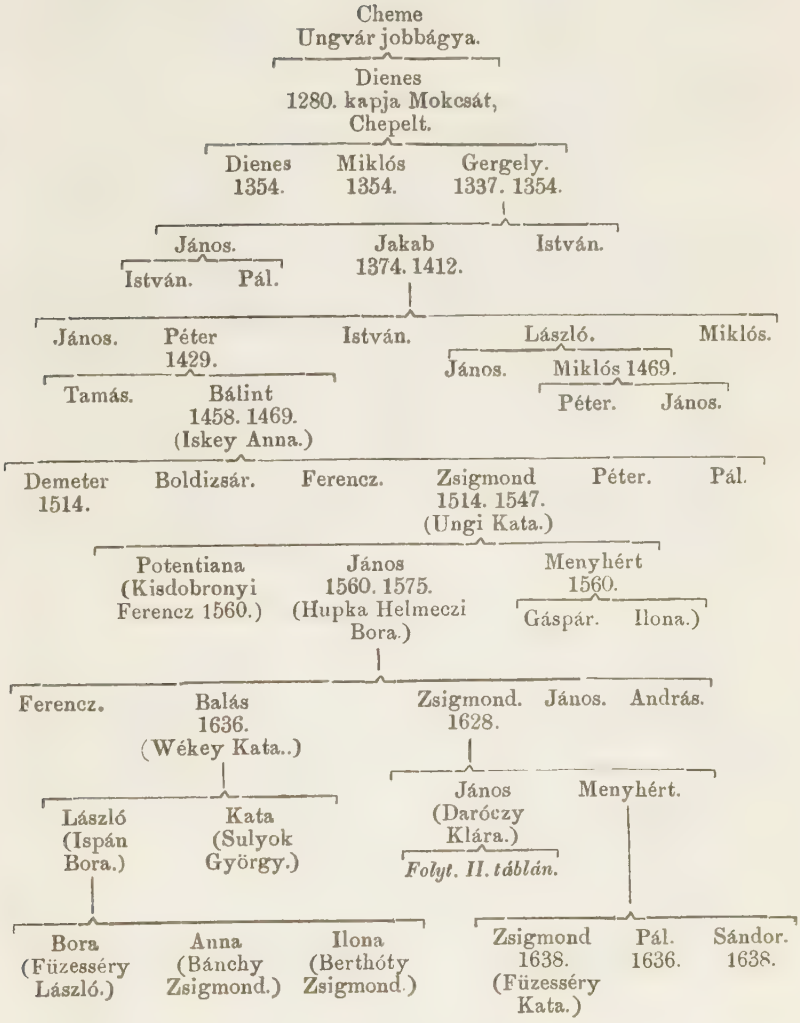
Cheme
Ungvár jobbágya.
Dienes
1280. kapja Mokcsát,
Chepelt.
Dienes
1354.
Miklós
1354.
Gergely.
1337. 1354.
János.
István. Pál.
Jakab
1374. 1412.
István.
János.
Péter
1429.
Tamás.
Bálint
1458. 1469.
(Iskey Anna.)
István.
László.
János.
Miklós 1469.
Péter. János.
Miklós.
Demeter
1514.
Boldizsár.
Ferencz.
Zsigmond
1514. 1547.
(Ungi Kata.)
Péter.
Pál.
Potentiana
(Kisdobronyi
Ferencz 1560.)
János
1560. 1575.
(Hupka Helmeczi
Bora.)
Menyhért
1560.
Gáspár. Ilona.)
Ferencz.
Balás
1636.
(Wékey Kata..)
Zsigmond.
1628.
János.
András.
László
(Ispán
Bora.)
Kata
(Sulyok
György.)
János
(Daróczy
Klára.)
Folyt. II. táblán.
Menyhért.
Bora
(Füzesséry
László.)
Anna
(Bánchy
Zsigmond.)
Ilona
(Berthóty
Zsigmond.)
Zsigmond
1638.
(Füzesséry
Kata.)
Pál.
1636.
Sándor.
1638.

II. tábla.

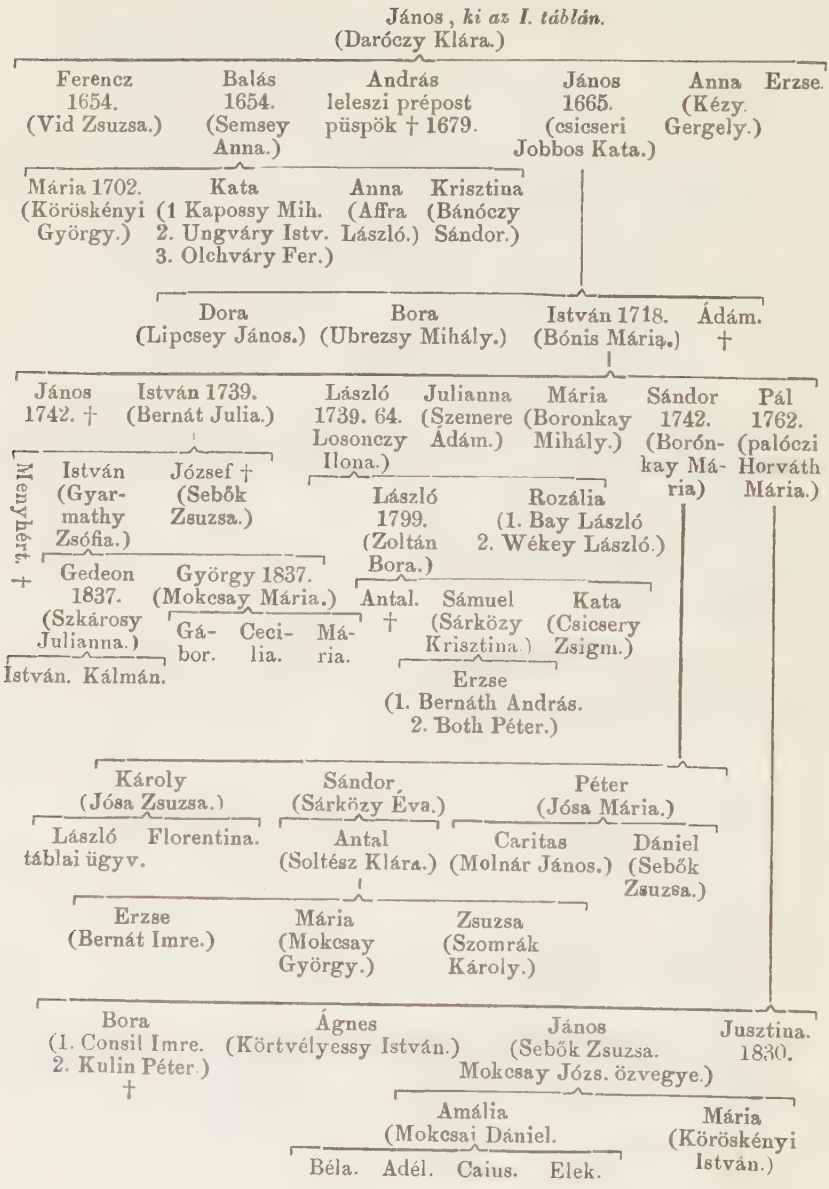
János, ki az I. táblán.
(Daróczy Klára.)
Ferencz 1654. (Vid Zsuzsa.)
Balás 1654. (Semsey Anna.)
András leleszi prépost püspök † 1679.
János 1665. (csicseri Jobbos Kata.)
Anna (Kézy. Gergely.)
Erzse.
Mária 1702. (Körüskényi György.)
Kata (1 Kapossy Mih. 2. Ungváry Istv. 3. Olchváry Fer.)
Anna (Affra László.)
Krisztina (Bánóczy Sándor.)
Dora (Lipcsey János.)
Bora (Ubrezsy Mihály.)
István 1718. (Bónis Mária.)
Ádám. †
János 1742. †
István 1739. (Bernát Julia.)
László 1739. 64. Losonczy Ilona.)
Julianna (Szemere Ádám.)
Mária (Boronkay Mihály.)
Sándor 1742. (Boronkay Mária)
Pál 1762. (palóczi Horváth Mária.)
Menyhért. †
István (Gyarmathy Zsófia.)
József † (Sebők Zsuzsa.)
László 1799. (Zoltán Bora.)
Rozália (1. Bay László 2. Wékey László.)
Gedeon 1837. (Szkárosy Julianna.)
György 1837. (Mokcsay Mária.)
Antal. †
Sámuel (Sárközy Krisztina.)
Kata (Csicsery Zsigm.)
István. Kálmán.
Gábor.
Cecilia.
Mária.
Erzse (1. Bernáth András. 2. Both Péter.)
Károly (Jósa Zsuzsa.)
Sándor (Sárközy Éva.)
Péter (Jósa Mária.)
László táblai ügyv.
Florentina.
Antal (Soltész Klára.)
Caritas (Molnár János.)
Dániel (Sebők Zsuzsa.)
Erzse (Bernát Imre.)
Mária (Mokcsay György.)
Zsuzsa (Szomrák Károly.)
Bora (1. Consil Imre. 2. Kulin Péter.) †
Ágnes (Körtvélyessy István.)
János (Sebők Zsuzsa. Mokcsay Józs. özvegye.)
Jusztina. 1830.
Amália (Mokcsai Dániel.
Mária (Körüskényi István.)
Béla.
Adél.
Caius.
Elek.

1354-ben Dienes, Gergely és Miklós tiltakoznak Mihály bánnak fia László ellen, hogy ez a Steme patakot elfoglalta Dragnovpatak név alatt [1]).

1670-ben Zsigmondot mint a kuruczok párthívét elfogatá és elzáratá Szemere László Zemplín vármegyei alispán [2]).

A család tagjai többnyire mind jól házasodtak, országos, vagy megyei hivatalokra azonban majd egészen a XVIII. század elejeig nem törekedtek.

Hivatalos pályán találjuk a következőket: Istvánt, ki 1718-ban Ung vármegye szolgabirája volt, de vajjon az ifjabb vagy idősb lehetett-e? nem tudhatjuk.

János, fia Pálnak, 1793-ban főszolgabíró Ung vármegyében.

Gedeon, Istvánnak fia, 1835-ben választatott főszolgabíróvá, s ugyan azon megyében egészen az 1843. évben tartott tisztújitószékidejeig folyvást mint főbíró hivataloskodott.

Dániel, fia Péternek, 1843-ban lesz alszolgabíró a kaposi járásban, 1847-ben pedig Ung megyei főszolgabíró lett.

Zemplín megyében birtokos a család Mihalyó, Oroszpataka, Szucsán helységben [3]).

Mokossiny család. Egy mult századi genealogián e családnak ily leszármazását találjuk:

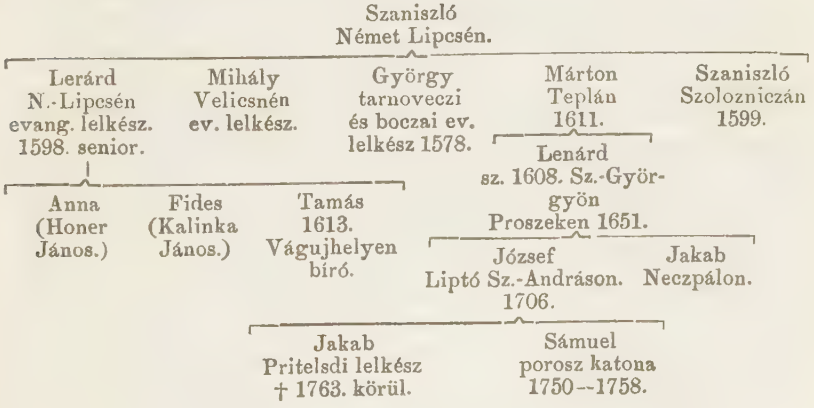

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 2.
[2]) Ugyan ott, not. hist. 242.
[3]) Ugyan ott not. top. 382.—389.

A család — mint látszik — nagyobbára az ágostai evang. egyháznak lelkészeket adott. Az I. Lenárd egyházi történetet is írt versekben [1]).

Mokossinyi Antal városi követ, az 1790-ki országgyűlésen a kereskedelmi választmány tagja [2]).

Mokrányi család. Trencsín vármegyében az 1646-ki nemesi lajstrom szerint ily nevű nemes család lakott Lieszkón, és 1686-ban Illaván [3]).

Mokry család. Trencsín vármegyében az 1666-ki és 1754-ki nemesi összeirás szerint Mokry nevű nemes család lakott Vág-Beszterczén.

Nevezetes tagja volt a családnak a többi között Bénjámin ki 1810-ben hist. Biogr. kézi lexicont; 1823-ban deák magyar etymologiai lexikont, 1825-ben Epiktetosnak kézi könyvét adá ki Pesten.

Mókus család. (Csomai.) Ugocsa vármegye legrégiebb nemes családa. Hajdan Csomai (de Chama) volt nevök; s 1413-ban élt közülök Díenes itélő bíró, ki kicsucsorodó szája miatt Mókus nevet nyert [4]); honnan csomai Mókus Dienesnek íratott, de utóbb is, legalább egy ág, még a Csomai nevet használta, így

1447-ben Chamay Mátyás alispán.

1589-ben Chamay István szolgabíró.

1504-ben István, 1545-ben Miklós, 1548-ban Péter és Feóencz királyi emberek, csak e néven fordúlnak elé; sőt Jánosnak fia Imre Chomafalvai-nak íratott.

Azonban 1664-ben találjuk csomai Mókus Andrást szolgabírói hivatalban.

E század elején Mókus János péterfalvi közbirtokos [5]).

Molard család. Molard Erneszt, János és Lajos az 1604-ki országgyűlésen magyar honfiusítást nyertek [6]).

Közülök Erneszt, báró, Alsó-Ausztria helytartója 1606-ban a bécsi békekötést írta alá, valamint testvére is János, szintén báró, cs. kir. hadi tanácsos, és a komáromi vár főkapitánya.

---

[1]) Barthalomaeides Memoria Ungar. 63.

[2]) 1790: 67. törv. cz.

[3]) Szontgah Dán. közl.

[4]) Szirmay C. Ugocsa 50. 51. 59. 125. 131

[5]) Ugyan ott 125.

[6]) 1604: 19. törv. cz.

Moldovay család. (Romavasári.) Közűlök Ferencz 1848-ban Dées városi szolgabíró.

Móldus család. Egyike azon családoknak, melyek 1750-ben Ugocsa megyében Péterfalvára új nádori adományt kaptak [1]).

Móldvay család. Szabolcs, Szatmár vármegye nemessége sorában áll.

Móldvay Bénjámin e század elején birtokos Fülpös-Daróczon [2]).

Molitoris család. Tán egy a Molitor családdal. Molitor nevű család zemplín vármegye nemessége sorában áll [3]).

Molitoris családot Trencsín megyének 1686-ki nemesi összeírásában találunk, a midőn Driethomán lakott [4]).

Molitoris Joachim szent Ferenczes szerzetes volt 1694-ben [5]), e család tagja-e? nem tudjuk.

Moll család. (Modreviczi) Eredetét nem ismerjük, csak annyit tudunk róla, hogy modreviczi Moll Venczelnek 1598-ban neje volt Rubigally Aurelia, leánya a Magyarországba Selmeczre telepedett Rubigally Pálnak, kinek másik leányát Apolloniát Dóczy Lőrincz vette nőül. Moll Venczelné nő testvérével együtt 1598-ban Selmeczen curiáját és allodiumát szőllejével együtt 2600 ftért örökösön eladá Haágh Dávidnak [6]); 1600-ban Hlósy Boldizsár özvegyét tiltják a Turócz megyei károlyfalvai birtok eladásától [7]).

Moll nevű család Lehoczky szerint [8]) 1680-ban nemesítetett meg; és czímere két bival-szarv között lépő oroszlán.

Moller család. Moller Károly-Ottó 1728-ban III. Károly királytól nyerte czímeres nemes levelét [9]).

Czímere először vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső rész ismét függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali kék udvarban zöld halomból kettősfarkú, koronás arany oroszlán emelkedik ki, balfelé fordúlva, és első lábaival fehér kereket tartva; a baloldali vörös udvarban fehér ruhás, fekete hátra-kötővel ellátott bányász látszik térdig,

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 125.
[2]) Szirmay, Szatmár v. II. 227.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[4]) Szontagh Dániel közlése.
[5]) Szirmay C. Ugocsa 102.
[6]) Sz.-benedeki Conv. Prot. G. p. 694.
[7]) Ugyan ott prot. J. pag. 52.
[8]) Lehoczky Stemmat. II. 241.
[9]) Collect. Herald. nro 315.

jobb kezével csákányt, a ballal feje tetején egy kosárban arany köveket emelve, hasonló arany kosár vagy edény függ derekáról is. Az alsó fekete udvarban egy sárga mezű kar könyököl, kezében tartott botjára fehér kígyó tekerődzik. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között a leírt bányász ismétlődik; a sas-szárnyak közűl a jobb oldali vízirányosan fehér, kék, és vörös, a baloldali arany és fekete, mindkettőn a botra tekerődző kígyó látszik. Foszladék jobbról arany-fekete, balról czüst-vörös, és alúl kék is [1]).

Molnár család. Oly név, melyet egy csoport család visel. Egyike ezeknek a következő:

Molnár Mátyás, fiaival Gáspár, Boldizsár és Menyhérttel együtt II. Ferdinánd királytól nyert czímeres nemes levelet, és azt 1637. apr. 20-án Nógrád megyében hírdetteté ki [2]).

Nógrád megyében Ipolykérben és vidékén lakik Molnár család; (a följebbi törzs ivadéka-e? — nem tudjuk), nemzékrende ez:

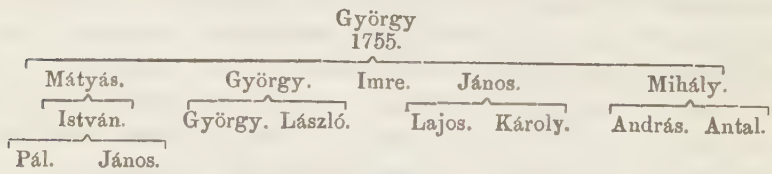

A táblázat élén álló György 1755-ben Nógrád megyében a kétségtelen nemesek sorában áll.

Ugyan csak 1755-ben Nógrád megyében a jövevények sorában, és így az igazolandó nemesek közé íratott Molnár János, és testvére András, Panyi-Daróczon lakozók.

Egy ősiségi perben [3]) pedig ily leszármazás áll:

Molnár család. Molnár Miklós és István 1686-ban I. Leopold királytól nyert czímeres nemes levelet [4]).

Czímerük a paizs kék udvarában pánczélos és sisakos vitéz, sisakján vörös strucztoll leng, jobb kezével kivont kardot tart. A paizs

[1]) Adami Scuti gentil. tom. VII. és Burgstaller Coll. Insignum.
[2]) A kihírdetésről szóló bizonyítvány szerint.
[3]) Deménd y-Theszéry per.
[4]) Collect. Herald. nro. 820.

fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Molnár család. Molnár Mihály, és testvére András és ennek fia János, és rokonuk Bővész (vagy Bőviz) János 1694-ben I. Leopold király által nemesítettek meg, és czímeres nemes levelük Hont vármegyében hírdettetett ki.

Leszármazásuk következő:

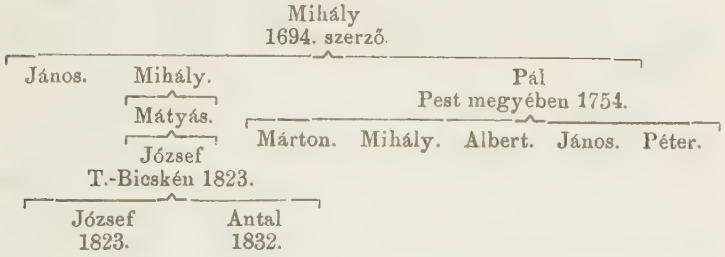

Mátyásnak fia József Tápió-Bicskére költözött, s nemességéről Pest megyétől 1823. nov. 11-én nyert bizonyítványát Fejér megyében 1824. dec. 24-én; Hont megyében pedig 1828. sept. 30-án hírdetteté ki. Fiai közül József szintén Pest megyétől 1823-ban, Antal pedig Nógrád megyétől 1837-ben nyert nemesi bizonyító levelet [1]).

A nemességszerző Mihálynak Pál fia Pest megyében 1754-ben fiaival együtt a kétségtelen nemesek sorába iratott.

Molnár család. Molnár Péter 1701. jul. 18-án nyert czímeres nemes levelet, mely Kraszna vármegyében 1702-ik dec. 15-én hírdettetett ki [2]).

E nemesség szerzőnek utódai talán Kraszna s Bihar megyében laktak, vagy laknak jelenleg is? —

Molnár család. Molnár János 1715 ben III. Károly királytól nyerte czímeres nemes levelét [3]).

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló fekete medve, mely a jobb oldalon előtte felnyúló háromszál búza-kalász fölött arany kereket tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan medve emelkedik ki, első lábaival arany kereket tartva.

Molnár család. Molnár Péter 1717. april. 22-én Bécsben

---

[1]) Megyei jegyzőkönyv 620. sz. a.

[2]) Az eredeti armalis Bihar vármegye levéltárában van. Szontagh Dán. k.

[3]) Collect. Herald. nro. 606.

kelt czímeres nemes levélben III. Károly király által emeltetett nemességre, és nemes levele 1717. junius 28-án Pozsony megyének N.-Szombatban tartott közgyűlésén hirdettetett ki [1]).

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló, balfelé néző kettősfarkú arany oroszlán, első jobb lábával meztelen kardot, bal lábával égő szívet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között szintén balra néző kettősfarkú arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával meztelen kardot tartva melyen zöld koszorú látszik. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [2]).

Molnár család. Molnár János 1758-ban nyerte czímeres nemes levelét M. Terézia királyasszonytól [3]).

Czímere a paizs ezüst udvarában zöld téren álló magyar vitéz, kék magyar ruhában, panyókásan viselt mentében, prémes süvegben, és piros csizmában, balfelé fordúlva, jobb kezében kivont kardot, bal kezével három arany búza-kalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között három arany búza-kalász emelkedik föl. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Molnár család. Molnár János Zala vármegye Pénztárnoka 1765-ben nyert czímeres nemes levelet M. Terézia királyasszonytól [4]).

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső rész vörös, az alsó kék színű, a paizs alján hármas halmon arany koronán pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, melyre levágott törökfej van szúrva, A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között piros lábú fehér galamb áll, szétterjesztett szárnyakkal, piros csőrében zöld olaj-ágat tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Molnár Lipót Moson vármegye alügyésze született Lesencze-Istvándon Zala vármegyében 1801. nov. 15-én.

Ugyan e családból volt Ferencz Krassó vármegye esküdtje, ki Zala vármegyétől 1794. junius 30-án nyert nemesi bizonyítványát lakta helyén Krassó vármegyében 1794. nov. 11-én hirdetteté ki. Utódai nem maradtak.

Molnár család. (Parnói) Zemplín vármegye adományos ne-

---

[1]) Az eredeti nemes levél Veszprém vármegye levéltárában van.
[2]) Collect. Herald. nro. 558. és Adami Scuta gentil. tom. VII.
[3]) Ugyan ott. 66.
[4]) Ugyan ott. 235.

mes családa, Molnár János százados 1672-ben I. Leopold királytól nyerte adományban Parnó helységet [1]).

Birtokos a család e század elején Megyaszón, Sztankóczon és Baoskón is. Egyébiránt Zemplín megyében Molnár nevű család az armalisták sorában is található [2]).

Zemplín megyében S.-A.-Ujhelyben született Molnár Borbála magyar költőnő is [3]), kitől több könyvet bir az irodalom.

Molnár család. (Fel-apáthi.) Közülök István h. ügyvéd, táblabíró és író, született Bihar megyében Érsemlyénben 1778. dec. 7-én. Nem ivadéka-e (előneve daczára) a följebb elősorolt családalapítók valamelyikének? — nem tudhatjuk.

Molnár család. (Meszlényi.) Ezen előnévvel élt Molnár János a váczi kir. siket néma intézet első tanára; meghalt Váczon 1836. mart. 29. kora 60. évében.

Molnár család. (Péterfalvi.) Ez előnévvel élt Molnár István, bölcsészeti és jogtudor, táblai ügyvéd és író, a „királyi kuriai itéletek" (Sententiae exc. Curiae regiae) kiadója, ki Pór-Szombatban Zala vármegyében 1784. sept. 12. született; és így talán az előnév daczára is, az 1765-ben czímeres nemes levelet nyert Molnár Jánosnak ivadéka volt.

Komárom vármegyében szintén találunk Molnár családra; nevezetesen Molnár Erzsébet 1715-ben Lak, Felső-Gellér, Kis-Igmánd, és Sz.-Mihály helységbeli birtokrészeire Fürdős Mihálylyal kölcsönös cserét tesz [4]).

Molnár család. (K.-fejérvári.) Erdélyben szintén egy csoport Molnár nevű család van. A k.-Fejérvári Molnárok közül ismertebbek: Károly szászvárosszéki jegyző, és 1848-ban a kolosvári országgyűlésen követ. Ferencz közönségi szónok Szászváros on, ugyan ott József irnok 1848.

Molnár család. (Boros-jenői.) Az előnév szerint magyarországi eredetű, közülök János Abrudbányán 1848-ban aljegyző.

Molnár család. (Bágyoni.) Közülök Lajos Torda városi hivatalnok 1840. körül.

Molnár család. (Alsó-csernatoni.) Simon Küküllő megyé-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 272.
[2]) Ugyan ott 230. 273. 278. 114.
[3]) Ugyan ott 263.
[4]) Fényes E. Komárom várm. 101. 164.

ben ügyvéd 1815-ben, Zsigmond kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen 1840. körül.

Molnár család. (Somogyi.) Károly adó-író bíztos Torda megyében 1815-ben.

Molnár család. (Illyefalvi.) Bálint Illyefalva kiváltságos város tanácsnoka 1837. körűl.

Még több Molnárt is találunk az erdélyi birtokosok és tisztviselők sorában, kiknek előneveiket sem ismervén, csak megyénként nevezhetjük meg:

Közép-Szolnok megyében József M.-Csaholyban s több helyen birtokos.

Belső-Szolnok megyében György N.-Loznya, Körmönyös, s több helyen bir. József ugyan ott 1840. körűl szolgabíró

Doboka megyében György Balásházán és egyebütt bir.

Kolos megyében M. Balásné Füzesi Erzsébet, M.-Frátán stb birtokos.

Alsó-Fejérbeu Pál N.-lak s Káptalan falukban, Áron táblabíró Tövisen bir.

Hunyad megyében József szászvárosi evang. tanárnak kiskorú árvai, mint anyjoknak Papp Juliannának örökösei birnak Alsó-Szilvás on, Szacsalon stb.

Kézdi-Vásárhelyen Sámuel tanácsnok 1848-ban.

György Hederfáján ref. lelkész 1815-ben.

Lajos duschi harminczados N.-Szebenben 1848. körűl.

Régebben pedig Molnár Gergely fordúl elé, ki 1566-ban kolosvári unitár. tanár volt.

Molnos család. E néven is többféle előnévvel találunk családot Erdélyben. Igy a nagy-ajtai Molnos-ok közűl: Istvánnak Péterfi Zsuzsánnától fia Dávid, ki Jenában is tanult, a kolosvári unitaria tanodában tanár, utóbb igazgató, 1832-ben főjegyző, meghalt 1836. [1]).

Tán ez ágból való István tordai unitárius tanár 1848-ban.

Andrásfalvi előnévvel élt Molnos Antal 1815-ben Udvarhelyszéken törvényszéki ülnök.

Csernátoni előnevű Molnos-ok közűl Zsigmond 1837. körűl Hunyad megyében ügyvéd.

Előnév nélkül találjuk Molnos Eleket Doboka vármegyében szolgabírót 1837. körűl.

[1]) Székély Sándor, Unitária vallás tört.

Monakay család. Monakay György ellen 1590-ben Gyürky Benedek szedetett tanubizonyságokat az anyja jogán birt Nógrád megyei mohorai birtoka iránt [1]).

Monay család. (Alsó- Felső- és Közép-monaji.) Régi nemes család Abauj vármegyében.

Monay Gergely, fia Jánosnak, Pál fiának, nagyváradi olvasó kanonok, s Mátyás király kedvelt titoknoka, 1482-ben a maga, és atyja testvérének Andrásnak a fia, Sissary-nak nevezett Monay Domokos nevére is, Monai Mihálynak fia János magvaszakadtából a felső-monaji, h. gadnai, mindkét Kynis, és Zónok helységekbeni birtok részekre Abauj vármegyében kirt adományt nyert [2]).

Domokos unokája János, Monai Mihálynak a fia, mint néhai Alpári Bora örököse Alpár helységbeni — különben valaha csak leány-ágat illetett — birtokra 1560-ban szintén kir. adományt nyervén, abba bevezettetett minden ellent mondás nélkül.

Ugyan azon János házasságra lépvén Eufemiával, Gezthy Lászlónak Büdy Dorottyától született leányával, kivel jelentékeny birtokhoz jutván, családja fényét növelte családi összeköttetései által is, sógorságban állván Büdy Mihálylyal, kinek neje Anna, Oláh Miklós esztergami érsek testvér húga volt.

Monay János csak két leányt nemzett t. i. Katát és Klárát, kik már mint hajadonok az A-Monaji birtokra 1563-ban kir. adományt nyertek, birtok jogaikra nézve fiúsíttattak, annak azonban a birtokokba iktatásánál Alsó-Monaji Gáspár mint életben lévő fiú rokon ellent mondott.

Említett Monay Kata előbb Vesseny Gáspárné, utóbb gagyi Horváth Jánosné, s végre melléthei Barna Pál házastársa lett 1589-ben, mely utóbbi férjétől a genealogián látható gyemekeket nemzette. Ugyan az, alsó-monaji birtokrészét 1595-ben rokona Monai Gáspárnak elzálogosítá.

Monay Klárától, Mandolai Péternétől négy gyermek született: 1. Mandolay Kristóf, ki Péter nevű fiában kihalt. 2. Mandolay Pál. 3. Mandolay Anna, Horváth Jánosné, s végre 4. Mandolay Zsuzsánna felső-zendi Fuló Mátyásné, kitől a táblázat szerint a Fulók és leány-ágon a mostani Abauj megyei Komjáthy család származott.

A családfa következő:

---

[1]) Szentbenedeki Convent, Prot. H. p. 19. és fasc. 36. nro. 3.

[2]) Barna Mih. közléséből a következőkkel együtt.

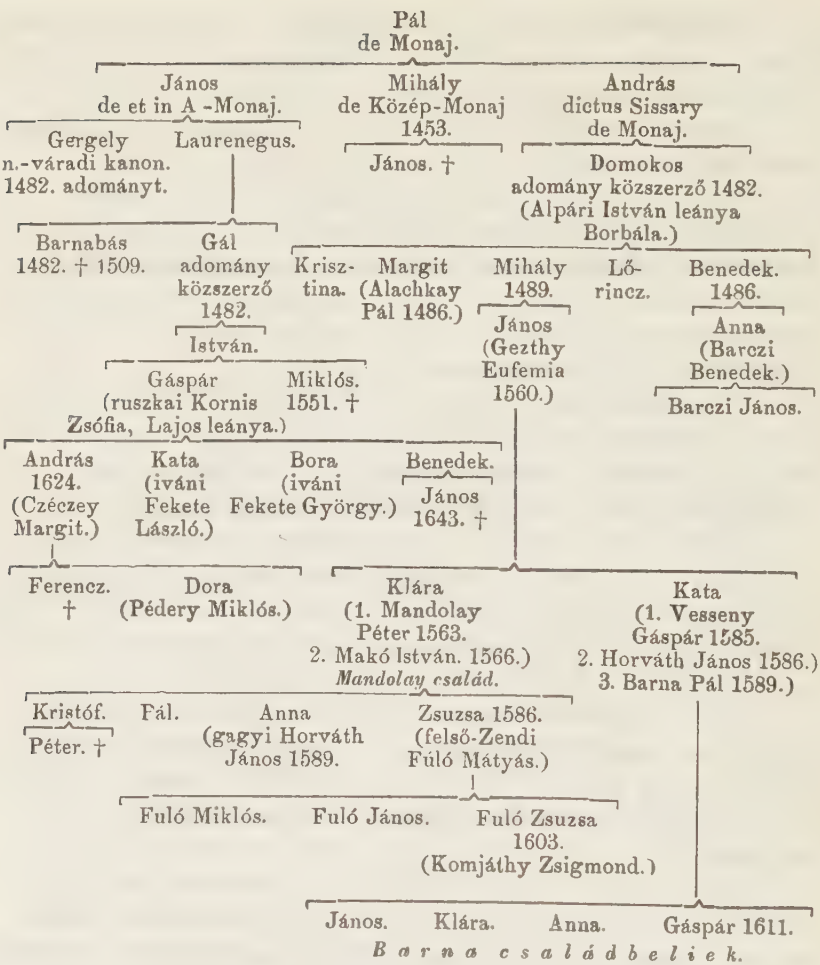

Moncsek család. Trencsin vármegye curialis családainak egyike. Székhelye Sztrezsenicz, és Nimnicz.

A Trencsin megyei nemesi összeírások szerint [1]) 1666. és 1686-ban Horeniczen laktak.

1748-ban György lakott Sztrezeniczen.

1768-ban Mihály és ennek fia András, valamint János is Nimniczen, — Miklós, János, András, valamint id. János, majd György és ennek két fia János és András, nem különben

[1]) Szontagh Dán. közlése.

Ádám és középső János Sztrezeniczen, András pedig Rakolubban laktak.

1803-ban Nimniczen lakott Mihály és két fia András és Ádám, ezen Andrásnak voltak ekkor már fiai András, István, és József, Adámnak pedig János és Pál; továbbá id. János és fiai József és Imre; és még ifj. András mint Mihálynak örököse.

1837-ben Nímniczen írattak össze András, és három fia: András, István és József; ugyan ott Ádám, és ennek fiai János, Pál, György és Mihály; azután József és két fia József és Mihály; továbbá Imre és fiai János és István; végre András és három fia András, István és Mihály.

Moné család. (Alsó-Veniczei.) Fogaras vidéki család, honnan Pál 1791-ben az erdélyi országgyűlésen követ volt. József Kolosvárott harminczadi kelme-vizsgáló 1848-ban. Antal k. kincstári számvevőségi hivatalnok 1848-ban, 1860-ban V.-Hunyadban cs. kir. pénztárnok.

Monoky család. (Monoki. †) Zemplín vármegye egyik legrégiebb kihalt nemes családa, mely azon megyei Monok helységről mint ősi birtokáról vette nevét, s gyakran „Monaky"-nak is íratott.

Az egri káptalannak egy 1392-ben kelt leveléből [1]) világos, hogy a Bogáth-Radván nemzetségből (genus) vette eredetét, a közös származású Rákóczy, Morvay, Körtvélyessy, Czékei és Isépy családokkal együtt.

Szirmay szerint [2]) a kihalt Buttkay család okleveleinek elenchusában előfordúl egy osztály levél, mely szerint a Bogáth Radván nemből való Lukács testvérével Pousával 1247-ben osztozkodván, Lukácsnak jutott Murva (Morva) (Lauskoucz, (Lasztócz?); Ponsának pedig Arach és Ispék (tán Isép?). Továbbá Szirmay szerint [3]) Lukácsnak fiai voltak 1260-ban: Rajnol, kitől Rákóczy, Lukács, kitől a Morvay, Osvald, kitől a Körtvélyessy, és ennek fiától a Hosszumezei családok származtak. Pousatól Endre által a Posai-ak, Bekétől a Bekecs és Monoki, Domokostól a most is élő Isépy családok származtak.

Azonban Wagner szerint [4]) a Rákóczy, Monoky és a följebb

---

[1]) Wagner, Collect. geneal. dec. IV. p. 90.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 88.

[3]) Ugyan ott.

[4]) Wagner Collectanea geneal. hist. dec. IV. 89.

megnevezett családok a Bogáth-Radván nemből eredt Gyopoly-tól és testvérétől Illéstől [1]) (máskép Elektől) származtak.

Itt, szoritkozván csupán a Monoky család nemzékrendére, az következőleg [2]) adatik elé:

I. tábla.

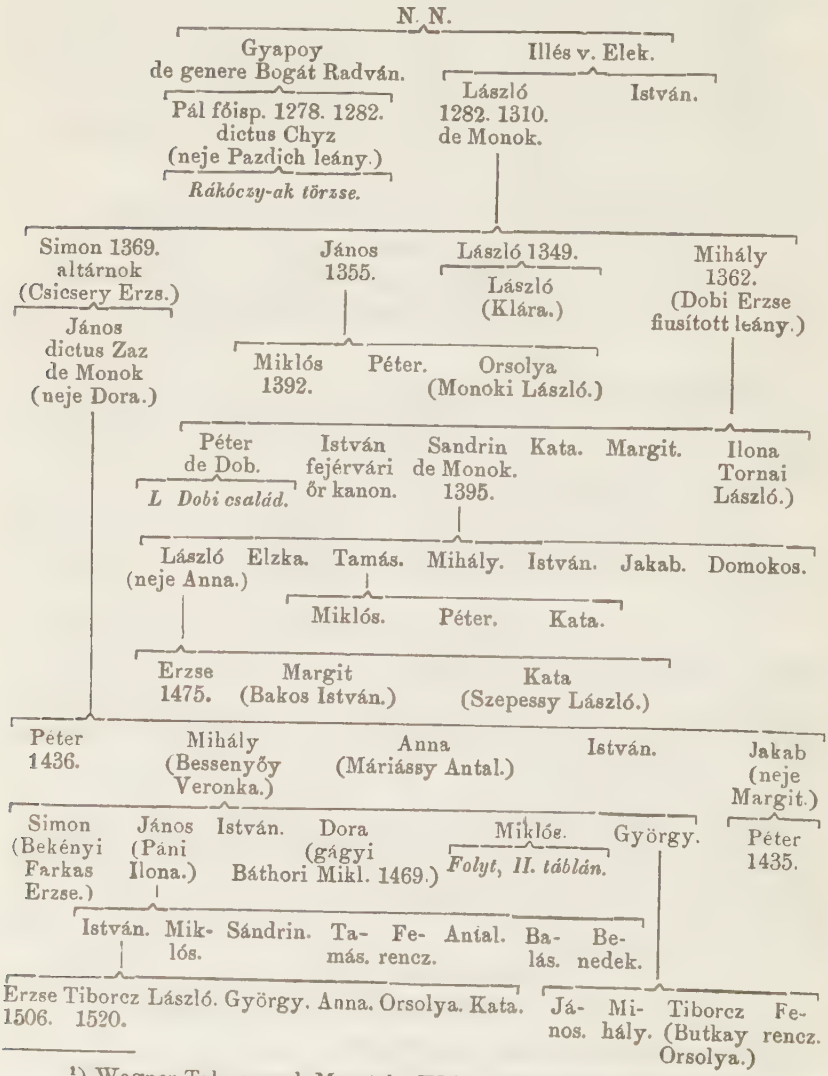

[1]) Wagner Tab. geneal. Mss. tab. XVIII. Ez Illést, (kit Alexius, vel Elek, alias corrupte Elias-nak, ír), Gyapolynak nem testvéreül, hanem fiául írja

[2]) Wagner Tab. geneal. tab. XVIII.

II. tábla.

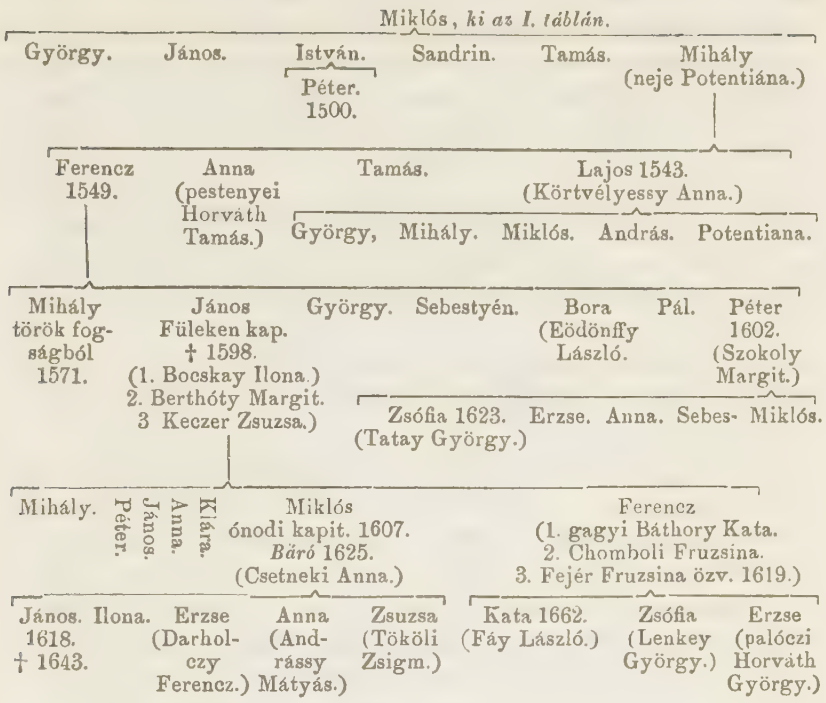

1324-ben Monoki István mester, Istvánnak a Miklós testvérének fia Tholdi Bothond fiának Péternek hűtlenségi bélyegen kapja Berethe, Lazon, Laschk és Mihályi birtokot [1]).

1366-ban kapta a család Bekecset, 1374-ben Szadát, 1392-ben Megyaszót; 1393-ban a szerencsi apátságot alapíták [2]).

1369-ben Simon királyi altárnok mester volt [3]).

1492-ben Beatrix királyné Monoky Mihálynak, a Lúczi család vérrokonának kibocsátá Lúcz helységet, mely jogtalanúl Diós-Győr várához volt csatolva [4]).

1549-ben Monoky Ferencz belefolyt a szerencsi apát kinevezésébe [5]).

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 86. not. hist. 16. Lásd a család régibb okleveleit Fejér Cod. dipl. tom. IX. vol. 7. p. 754. és tom. X. vol. 7. p. 313.

[2]) Ugyan ott not. top. 170. 172. 173. 166.

[3]) Ugyan ott not. top. 88.

[4]) Ugyan ott not. top. 173.

[5]) Ugyan ott 66.

1566-ban Hassan vezérlete alatt a törökök a monoki kastélyt is bevették, és fölégették, Monoky Mihályt pedig elfogták, ki azután nagy áron váltotta meg magát [1]).

Mihálynak testvére János 1593-ban, miután Fülekvárát a töröktől visszafoglalták, abban csapat-kapitány lett, mh. 1598-ban [2]). Jánosnak, ki háromszor nősült, fia

Miklós 1607-ben ónodi kapitány volt, a törökök ellen többször csatázott, és 1625-ben II. Ferdinánd király által a vörös pecséttel élhető bárók sorába emeltetett [3]). Csetneki Annától született gyermekei közül fiában Jánosban 1643-ban a család férfi ágon magbaszakadván, és testvérének Ferenczne k fiú gyermekei nem lévén, a Monoky családi birtokok leány-ágakra szállottak. Miklósnak leánya Anna csikszentkirályi Andrássy Mátyásnak lévén nejévé, ez által az Andrássy család is tetemesen örökölt; sőt Anna 1665-ben némely birtokokra uj adományt is vitt [4]).

Monoky néven Ferenczet még 1703-ban Rákóczy mellett látjuk harczolni [5]).

Monos család. Zemplín vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll [6]).

Monoszlóy család. (†) A Monoszlóy család [7]), melynek itt nehány tagját említhetjük meg,—egy-e a monoszlói Csupor családdal? mint némelyek vélik, — még felderítve nincs.

Csupor néven (*lásd Csupor család*), már említve voltak Miklós esztergami érsek 1350—1358. Testvére Tamás országbíró. — Nem említetett ott Benedek mester 1398-ban Zágrábi kanonok, Jeromos 1578-ban zágrábi pöspök. Egyed, ki az esztergami érsekségnek 1313-ban több jószágot hagyományozott [8]).

A Monoszlóy családból ismeretes főleg András, ki 1552-ben N.-Váradon született, és pappá lévén, 1574—1582-ig mint n.-szombati tanár fordúl elé. 1586-ban pozsonyi prépost, 1593-ban budai felhévvízi prépost volt, 1599-ben veszprémi püspökké neveztetett. 1601-ben

---

[1]) Istvánffy Hist. 1685. kiadás 328. lapja szerint 1567-ben és 1567 : 2. t. cz.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 93. —
[3]) Ugyan ott 159—161.
[4]) Ugyan ott 268.
[5]) Szalay Magyarorsz. VI. 103.
[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.
[7]) Fejér Cod. Dipl. tom. X. vol. VII. p. 791.
[8]) Katona, Hist. critic. VIII. 281.

békekötés tárgyában a törökhöz követségben járt. Meghalt 1601. dec. 12-én. Több magyar egyházi könyvet írt, és adott ki; és erős, tősgyökeres irálya által irodalmunk történetében nevezetes helyet foglal el. Szép könyvtárának több példánya, s kéziratainak is nagyobb része a pozsonyi káptalan könyvtárában máig is fenn van [1]). A pozsonyi főtemplomban a főoltár jobb oldala mellett máig is fennlévő sírkövén ezen felírat olvasható:

R. Domino D. Andreae Monoszlóy, Episcopo
Veszprimien. Locique Ejusdem Comiti
Perpetuo. Praeposito Poson. S. C. R. M.
Consil. De Patria, Catholica
Ecclesia scriptis, Eloquio, sacris
Concionibus et pietate bene Merito,
Gabriel Monoszlóy Frater germanus
M. P. C. Obiit MDCI. die XII. Decemb.
Viennae Anno aetatis suae 49.

Testvére Gábor, ki neki e sírkövet állítatá, 1603-ban a pozsonyi káptalannak adományozá bátyja könyveit. Tán e Gáborban halt ki a család.

Montbach család. Báró Montbach Frigyes az 1836-ki országgyűlésen magyar honfiusítást nyert [2]).

Montecuccoli család. Olasz eredetű család, mely magát Ausztriában is megfészkelé. Közülök gróf Montecuccoli Rajmund császári altábornagy, ki a magyarországi hadjáratokból, és Zrinyi Miklós a költő elleni agyarkodásáról ismeretes, 1655-ben a magyarországi honfiusítottak közé beiratott [3]). Azonban fiában Leopoldban kihalt.

Utóbb egy másik ágból gróf Montecuccoli Hercules Pius 1715-ben ismét magyar indigenatust nyert [4]). Tán ez ág, mely jelenleg Laderchi melléknevet visel, és melyből gr. Hugo-Peregrin-nek 1858. óta neje gróf Forgách Jozefina.

Czímerük a paizs arany udvarában négy kétfejű koronás sas.

Montersir család. Montersir János-Erneszt 1659-ben magyar honfiusítást nyert [5]).

---

[1]) L. életéről érdekes adat. Magyar Irók életrajz gyüjt. II. 207—211.
[2]) 1836: 47. törv. cz.
[3]) 1655: 119. törv. cz.
[4]) 1715: 134. törv. cz.
[5]) 1659: 133. törv. cz.

Montsko család. Szepes megyei nemes család. Montsko Szaniszló 1746-ban M. Teréziától nyerte címeres nemes levelét [1]).

Címere a paizs kék udvarában zöld téren egy szikla darabon át, melyen „Fidelis“ szó olvasható, ugró szarvas, nyakán nyillal átlőve, a paizs baloldalából felhőből egy kéz nyúlik ki, felvont ujját tartva, melyből a nyil már a szarvas nyakába röpült. A paizs fölötti sisak koronájából vörös magyar ruhás, arany zsinóros, és öves, prém-kalpagos magyar vitéz nyillal kifeszített ijjat tart. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös.

Montsko István 1844-ben a szepesi tizenhat város grófja.

Monyák család. (Felső-zubriczai.) Árva vármegye curialis birtokos nemes családainak egyike, melynek ősei a Vilcsek és Bukovinszky Árva uradalmi tehetős Soltész családok elődeivel együtt, mint a királyi diploma írja — az 1672-ik évi belháborúk és vallásbeli üldözések alkalmával az Árva megyei lázadókat elnyomni segítettek, kiállítván saját költségükön 700 puskás embert és tizenhat Árva megyei helységet a fejedelem iránti hűségben s katholika vallásban megtartottak, s az elégedetleneket lenyügözték. Ezen tettük jutalmául 1673-ban junius 27-én összes soltészi telkeik minden köz-adó s teher alól felmentettek, az úri tartozás viselését pedig a kir. kamara magára vállalta. Ezenfölül 1674. febr 21-én Monyák Máté és neje Novobilszky Anna, s gyermekeik János, Szaniszló, Zsófia, és Anna utódaikkal együtt I. Leopold királytól címeres nemes levelet is nyertek, melyben e megjutalmaztatáshoz oly kikötés adatott, hogy az adományozottak és utódai a kathol. vallásban és a király hűségében mindég megmaradni tartozzanak [2]).

A család címere a Vilcsek [3]) és Bukovinszky-akéval közösen a következő: a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain egy farkas áll, első jobb lábával kivont kardot, a balban melitai keresztet tartva. Ugyan ilyen farkas emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család leszármazása következő:

---

[1]) Adami, Scuta gentil t. VII.

[2]) Szontagh Dán. közlése.

[3]) A Vilcsek család armálisa, egy nappal előbb, 1674. febr. 20-án kelt.

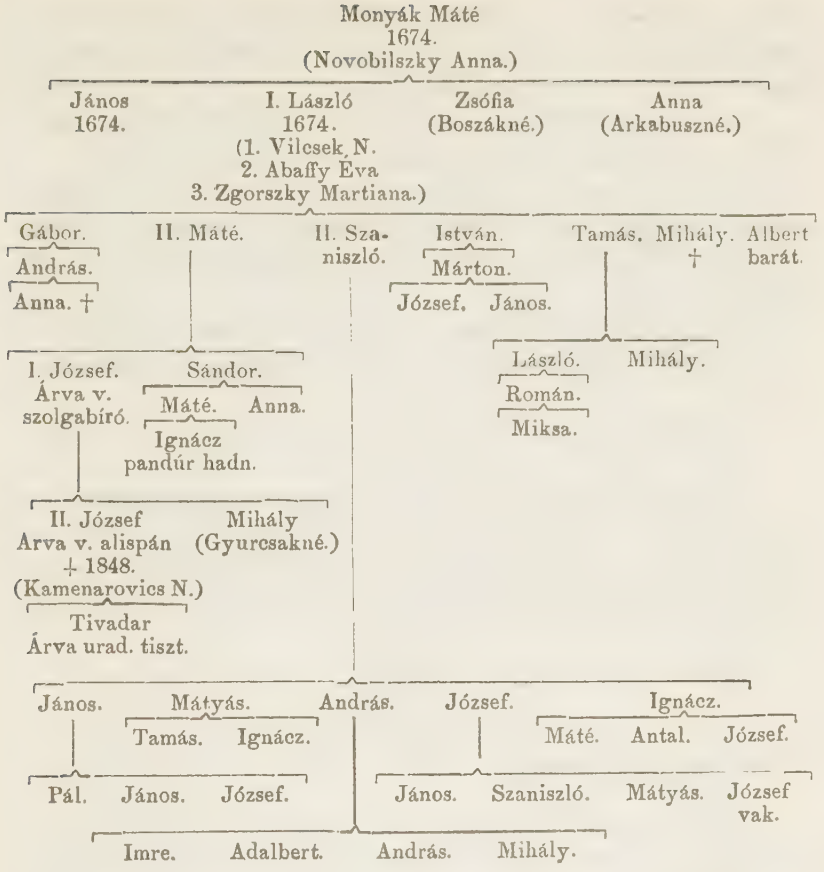

A család székhelye Felső-Zubricza helység. Tagjai közül II. Mátének fia I. József Árva vármegye szolgabírája volt. Fia II. József tiszta jelleme, széles ismerete, s tudománya által a megyénél jegyzői hivatalon kezdett hivataloskodását alispánságig vitte, és mint ilyen 1848-ban meghalt. Eltemettetett a lokczai sírkertben. Egyetlen fia Tivadar Árva uradalmi tisztségbe lépett. Továbbá a családból Mihály lelkész, Ferencz Árva megyei tiszti ügyész, József esküdt volt.

Mor család. Sünnegi és morbergi Mor József 1790-ben II. Leopold királytól czímeres nemes levelet nyert.

Czímere a paizs 1. és 4-ik ezüst udvarában egy fekete (mór) mellkép, a 2. és 3-ik udvar balról jobbra rézsutosan fekete és fehér udvarra oszlik, s benne grif ágaskodik, az udvar színeivel félteste ellen-

kezőleg színezve. A paizs fölötti sisak koronájából szerecsen (mór) emelkedik ki, fölemelt két kezében két gránát almát tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-fekete [1]).

Mora család. Mora Ferencz, Cheperke Mátéval együtt 1662-ben I. Leopold királytól kapta czímeres nemes levelét [2]).

Czímere a paizs kék udvarában repülő fehér galamb, lábai pirosak, valamint csőre is, melyben zöld galyat tart. A paizs fölötti sisak koronáján fekete sas-szárny lebeg. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst vörös.

Mora család. (Szigethi.) A czímeres nemes levél szerzője szigethi Mora András, ki azt I. Leopold királytól 1678. jun. 27-én nyerte [3]).

Mora Balás 1719-ben Kaplonyban a ferenczes szerzet gvardiánja lett.

Mórász család. Eredete és kiváltságos volta előttem ismeretlen. E század elején 1806-ban élt Mórász Imre, ki czímerül a paizs udvarában, egy csőrében zöld ágacskát tartó galambot, a paizs fölötti sisak koronáján pedig könyöklő kart, kivont karddal viselt.

Családja így áll:

Imre 1806.
(Pálma Mária.)

Ferencz. †	Mária (Kubinyi Silvester.)	Rozália.	Antal.	Victoria.	Ferencz.

Morauchik család. Törzse Morauchik János, ki a czímeres nemes levél szerint már anyjáról különben is nemes (agilis) volt, anyja Keglevich Anna, atyja pedig Láposch János volt, kit Keglevich Péternek egyik hadnagya Jósa nevezetű, azért, mivel egy kissebb csatának győzelmét magának tulajdonította, evés közben agyon vágott. Ezen Láposch Jánosnak fia János két vagy három éves korában Morvaországba kerülvén, és ott lakos Gazda Ferencz gondviselése alatt fölnevelkedvén, mintegy 12 éves korában Horvátországba vissza került, és Morauchik nevet kapott; ifjuságát részint Keglevich Péter, részint Zrinyi udvarában töltötte, és ez utóbbiban meg is nősült, feleségül vévén Plichtovich Annát; utóbb pedig II. Ferdinánd királytól 1635. oct. 15-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben gyer-

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VII
[2]) Collect. Herald. nro. p. 126.
[3]) Borsod várm. leveltárában van az eredeti armalis. Szontagh Dán. közl.

mekei György, János és Annával és ezek utódaival együtt mint már előbb is (agilis lévén) nemesi szabadsággal élő, megnemesítetett; és czímeres nemes levele akkori lakhelyén Nyitra vármegyében 1637-ben sz. háromság utáni vasárnap 3-ik feriáján kihírdettetett [1]).

Czímere—mint alább a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában hármas zöld halmon ágaskodó grif, első jobb lábával kivont kardot, a balban egy fürt szőlőt tartva; a paizs fölötti sisak koronájából szintén grif emelkedik ki, első jobb lábával hármas arany búza-kalászt, a balban szőlő-fürtöt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család leszármazása következő:

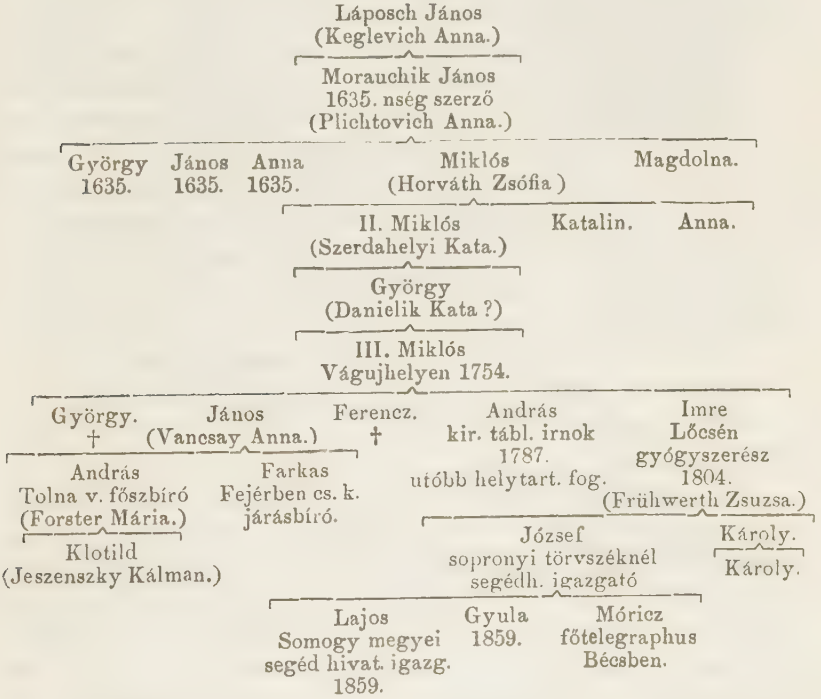

A család eleintén Nyitra és tán Trencsín megyében székelt; ez utóbbi megyében Morauchik János (tán más családbéli?) másképen Cserny sőt Drskóczynak is neveztetett [2]), és 1655-bent ellentmondott az Egresdy családnak. E megyében a Morauchikok 1658-ban Halászon laktak, a hol még 1781-ben is éltek. *Lásd draskóczi Morvay cs.*

[1]) A közlött eredeti armalis szerint.

[2]) Megyei jegyzőkönyv.

III. Miklós 1754-ben Vág-Ujhelyen lakott, és a kétségtelen nemesek sorában állt. Ennek gyermekei több vármegyébe elszármaztak.

Egyik ág János által Fejér és Tolna megyébe a másik Imre által Szepes megyébe.

Jánosnak Vancsay Annától fiai: András Tolna vármegyében volt főszolgabíró. Lakik Györkönyben, nejétől Forster Máriától leánya Klotilda Jeszenszky Kálmánné. — Farkas járásbíró Fejér megyében (1858-ban.)

Jánosnak testvére András előbb (1787-ben) kir. táblai irnok, utóbb helytartósági fogalmazó. Ennek testvére.

Imre Lőcsén gyógyszerész, 1804. jan. 30-án Nyitra megyétől nyert nemesi bizonyítványt, melyet 1804. majus 4-én Szepes vármegyében hirdettetett ki. Frühwerth Zsuzsánnától egyik fia József Szepes vármegyétől 1840. oct. 6-án nyert nemesi bizonyitványt: fiai Lajos Somogy vármegyében segéd hivatali igazgató 1858-ban, Gyula ügyvédi segéd, Móricz Bécsben főtávíró.

Józsefnek testvére Károly, kinek fia szintén Károly.

Többen a családból katonai kissebb tiszti rangot is viseltek.

Móré család. (Csulai és dadai †.) A XV. és XVI. században szerepelt, és kihalt.

György 1492-ben lett szörényi bán, bátyja helyébe, ki a szörényi várát ostromlott törökökön vett győzelem után török fejekkel rakott két szekeret indított Budára a diadal jeléül, de utjában meghalván, azt György teljesíté, ki 1505-ben mint belgrádi bán volt jelen a rákosmezei országgyűlésen. E György 1514-ben már nem élt és neje Dóczy Katalin, akkor már Losonczy Zsigmond neje volt; midőn Györgynek fia László testvérei György, Erzse, Kata, és Borbála nevében is megnyugtatja mostoha atyjokat, nevezett Losonczy Zsigmondot, hogy néhai atyjok Móré György utáni ősi javaikat tőle megkapták [1]).

Györgynek fia László ifju korában II. Ulászló király udvarában forgott, először 1514-ben a kurucz háborúban Bornemisza János

[1]) Szentbenedeki Convent 1514. Prot. A. p. 182. 295.

alatt fogott fegyvert. Jelen volt 1526-ban Mohácsnál unoka testvérével Fülöp püspökkel. 1527-ben I. Ferdinánd király részén állt; azonban utóbb a fegyvernyugvás ideje alatt főleg a dunántóli vidéken rablásokkal vádoltatván, Palota várában ostrom alá vétetett, ő ugyan a várból elillant, de tömérdek kincseivel fia s leánya is elfogatott. 1537-ben ismét háromszáz huszárral táborozik Eszék táján Ferdinánd részéről. E táborozás szerencsétlen kimenetele után szintén megmenekülvén, Szent-Ezzsébet várába futott, mely szintén birtoka volt. Előbb pedig, mióta Palota várából megszökött, Pozsega táján Rohacs várában lakott. 1543-ban a törökök Acsinát, Sapronczát, Pozsegát és egyéb várakat is elfoglalván, és így nyugton Rohacson sem maradván, miután Pozsony megyei Vöröskő várát Thurzó Eleknek eladta, a Mátra tövében Nána várába, melyet rokona Losonczy István birt, vette magát. Hatalmaskodásait folytatván, Nána várában ismét ostrom alá vétetett még pedig most már a törökök által, kik által két fiával együtt elfogatván, Konstantinápolyba vitetett, s ott halt meg. Fiai közül az idősb 1554-ben Kapudsi pasa lett. Neje Bakos Magdolna, előbb Ujlaky Lőrincz özvegye volt

I. György nek testvére Péter 1494-ben követségben járt a török portán. Ennek fia lehetett Fülöp egri prépost, 1524-ben pécsi püspök, követségben járt Velenczében, hanem hazajövet nemsokára elesett 1526-ban Mohácsnál.

Tudható családfájok így áll:

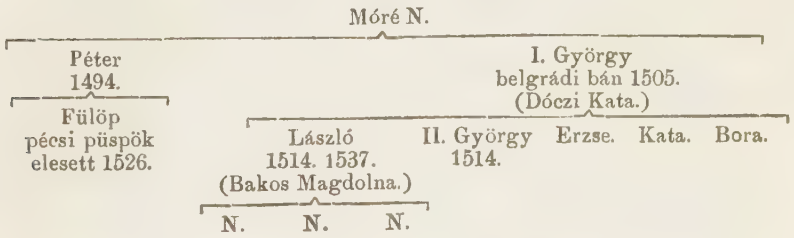

Móré János (tán László nak fia) szintén e családbéli, 1549-ben Léva várában fogatott el Salm hadvezér által, mint a rakonczátlan Balassa Menyhért egyik híve. Jánosnak, ki Szatmár vármegyében is birt, neje Dersffy Margit volt. Benne a család kihalt.

Más Móré családból valónak látszik származottnak azon Móré Péter, Várday Péter kalocsai érsek kalocsai házának gondviselője,

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 84. 142.

ki ura pénzével s drágaságaival együtt 1496-ban a Szerémségbe szökött. Valamint azon

Móré Mihály is, ki 1521-ben mint Belgrád egyik kapitánya, e várat a törököknek árulással föladta.

Móré család. (Kőrös-bányai.) Valószínűleg egy a följebbivel; 1530-ban Páczin várat birta Zemplín vármegyében [1]).

Móré család. (Jobbágyi.) Talán ez is csak egyik ága a csulai Mórék nak. Közűlök Bálint 1570. táján egyházas-bágyoni Mezey Lőrincz leányát Annát birta feleségűl.

Móré család. (Roskováni,) Egy régi családfai töredék szerint [2]) roskováni Móré Ferecz 1523-ban Hont megyei Kis-Kér helységnek felét bevallja Vajdaffy Zsigmondnak.

Családja következőleg terjedt:

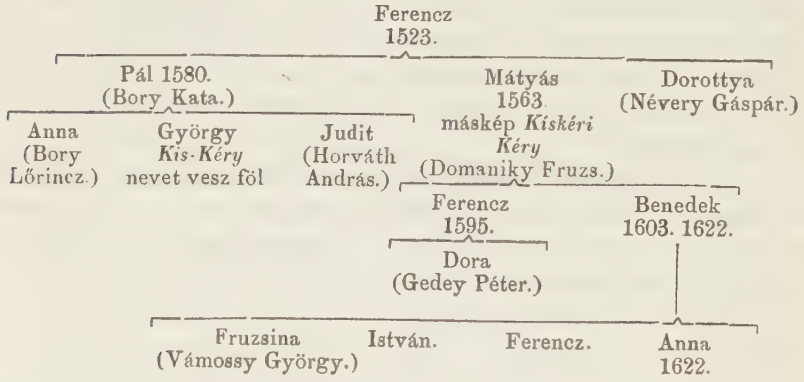

Ugy látszik — e Móré család az ipolykéri Kéry család törzsét képezi. *Lásd Kéry család.*

Móré család. Móré Simon és János 1633. sept. 24-én László Péterrel, és Kóródy Mihálylyal együtt II. Ferdinánd király által nemesítettek meg, és czímeres nemes levelük 1636-ban Gömör vármegyében hírdettetett ki [3]). *L. László cs.*

Móré család. (Paklisai.) Hunyad vármegyei birtokos család. Állítólag a csulai és kihalt csulai Kende [4]) családdal egy törzsnek ivadéka.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 90. 294.

[2]) Wagner Tab. geneal. tab. XLI.

[3]) Protoc. C. Gömör anni 1636. folio 279.

[4]) Csulai Kende Miklós 1555-ben sabáczi bán, kit a mostani kölcsei Kende család magáénak igényel, de bizonyítva nincs.

A paklisai Móré család nemzékrende néhány ízen ez:

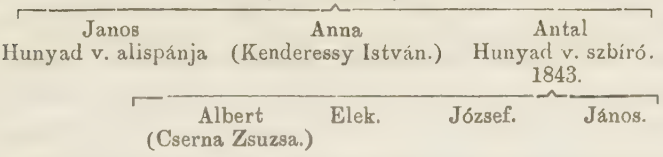

Móré család. (Mocsolyai.) Közép-Szolnok megyei nemes család. Péter 1796-ban megyei levéltárnok, Elek 1815-ben főszolgabíró. Elek, Mihály, Zsuzsánna Szoboszlói Gáspárné, birtokosok.

Morgay család. Hajdan Tolna vármegyében virágzott. Közülök Morgay Miklós 1505-ben Tolna vármegye követe a rákosmezei országgyűlésre [1]).

Tán e Miklósnak fia János, ki 1521-ben Belgrád védelmében vesz részt [2]).

A XVII. század végén is találunk Morgay családra Felső-Magyarországban, melynek nemzékrende [3]) ez:

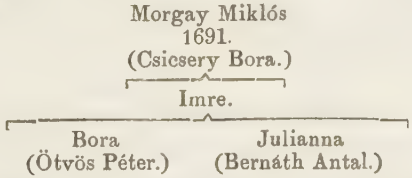

Morgenthaler család. Valószínűleg erdélyi szász család, nyomát leljük már a XV. században. 1458-ban Morgenthaler Jánost a sinkszéki gerébségbe Mátyás király visszaállította [4]).

Morgenthaler Fülöp Balassa Gyarmat vára kapitánya volt 1601—1619-ben [5]).

Morgentaller család nemes levelének holléte 1793-ban hírleltetett a m. kir. helytartóság által.

Morgondaky család. Morgondaky János 1542-ben a sámsoni Kőrösi családtól Reuthenben szerez rész birtokot vétel útján [6]).

[1]) Jászay a M. nemzet napjai a mohácsi vész után 157.
[2]) Budai Ferencz Hist. lex. II. 714.
[3]) Pörbeli genealogia szerint.
[4]) Teleki Józs. Hunyadiak kora X. 602.
[5]) Uj magyar muzeum 1858. I. k. 213. 215.
[6]) Kemény Jos. Not. Cap. Albens. 209.

Móricz család. (Medgyesallyi †.) A medgyesallyi Móricz kihalt család a Poki nemzetségből (genus) származik [1]), s leány-ágon az Árpádházba viszifől családfáját. Ugyan is IV. Béla királynak leányát Sabinát Moys nádor vette nőül, kitől az ifjabb Moyson kivül született Erzsébet, felesége a Poki nemből eredt Miklós erdélyi vajdának, ki Medgyesről, s utóbb Medgyesallyáról írá nevét. Ennek fia Móricz bán volt, (1340.) kinek gyermekei már atyjok nevéről medgyesallyi Móriczoknak neveztettek: — A családfa [2]) így áll:

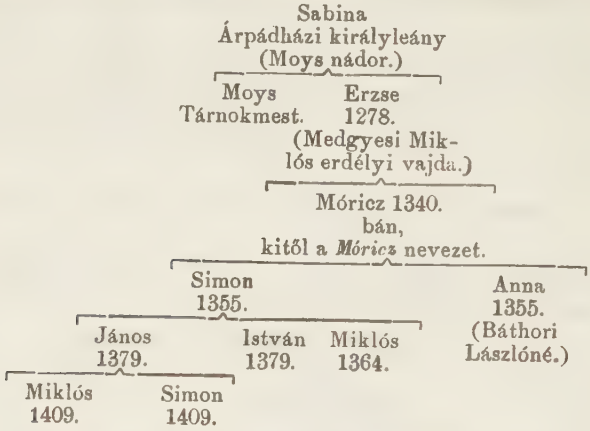

Itt bíztosan a családfát tovább szőni nem tudjuk, annyi bizonyos, hogy a Báthoriak Szaniszlófi-ága is leány-ágon e családfán származva le, Erdélyben Miklóslakát, stb. Krasznában Somlyóvárát leány negyedképen anyai jogon e családtól nyerte.

A XVI. században ismét találunk Móricz családra, és úgy látszik ez ivadéka a följebbi ágazatnak, bár ha kapcsolatát nem ismerjük, ez utóbbi ivadék táblázata következő:

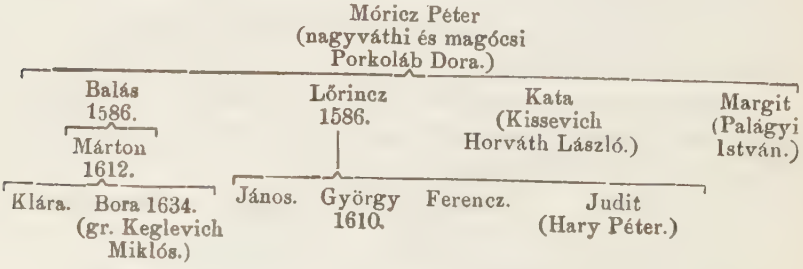

[1]) Fejér Cod. dipl. IX. vol. 4 p. 669. Tudományos gyüjtem. 1829. XII. k.

[2]) Fejér, Cod. diplom. tomo vol. 4. p. 842–869. honnan oklevelileg e családfa bebizonyosúl.

E családfa nagyobb része gr. Keglevichéknek a Pallavicini őrgrófok elleni táblai peréből vétetett.

Szatmár vármegyében a medgyesallyi Móricz családból István 1492-ben feleségével Margittal Oláhfalut, Chobankát, Borhidát mindkét ágra kir adományban kapta [1]).

Móritz család. (Nagyváradi s szepsi-szent-györgyi.) Törzse nagyváradi Móritz István, ki 1610-ben kapta a nemességet [2]), két fia volt, egyik Mihály Háromszékben Sz.-Györgyön telepedett meg, és innen írja előnevét, a másik fia István, Szatmár megyébe költözött, de ivadéka származását nem ismerjük.

A családfa következő:

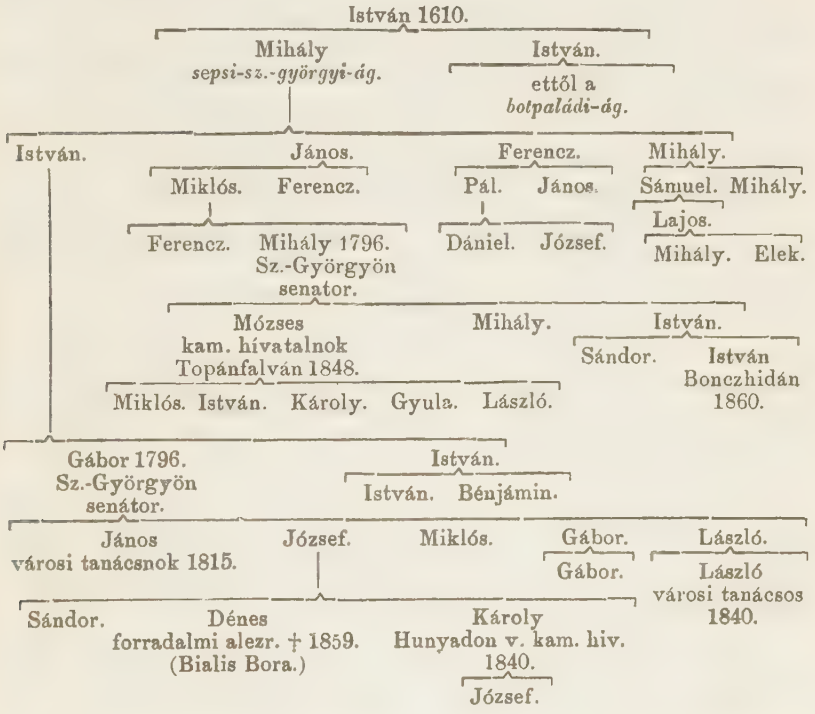

Szatmár megyében e század elején Móricz György birtokos Nábrádon, Antal jelenleg Nyir-Bélteken.

A Dunántúl a mult században birtokos Móricz András kir. ta-

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 175. 180. 181.

[2]) Családi közlés szerint.

nácsos, kinek Somsich Rozáliától fia János, és leánya Anna Szegedi Mihályné. E család ivadékai-e? — nem tudom.

Morócz család. (Beketfalvai.) Pozsony megyei csallóközi régi nemes család. Ismeretesebbek közülök Farkas, 1622-ben a győri biztosság tagja, 1649-ben mint kincstári tanácsos a számadástól fölmentetik [1]), utóbb alnádor [2]).

István 1647-ben Pozsony vármegyei alispán és követ, 1655-ben a harminczadok vizsgálására országgyűlésileg kiküldött biztos. 1659—1662-ben alországbíró [3]). Valószínűleg ő azon István is, ki 1635-ben Komárom megyei Páth és Tagyosra kir. adományt nyert [4]).

1697. táján Ilona gróf Széchenyi Györgynek neje.

1715-ben Lénárd Győr városának a katonaság ellen emelt panaszai megvizsgálására kiküldött országgyűlési biztos [5]).

1726-ban Krisztina Komárom megyei Ekeli részét eladja Ujlaky Ferencznek [6]).

1743-ban Mihály engedélyt kap Vidos Mihálytól a tokorcsi hegyen egy földrésznek kiirtására.

1765-ben István Győr vármegye szolgabírája volt.

Egy ágnak, mely Komárom vármegyében élt, évszám nélküli származási táblázata ez:

István
(Konkoly Lidia.)

Ferencz.		István.		
Lidia (Gálos József.)	Krisztina 1726. (1. Csorba István. 2. Dömény István.)	Zsuzsa (Konkoly Mihály.)	Kata (Torkos Pál.)	Erzse (Karácsonyi János.)

Morvay család. (Isépi.) Mint följebb a Monoky családnál említők, a Bogát-Radván nemzetségből eredt egyik ősi kihalt család. Törzsük Lukács volt. Nevét az osztályban neki jutott Zemplín megyei Morva helységtől nyerte.

Családfáját nem ismervén, csak egyes tagjait említhetni meg. György 1526-ban jelen volt a mohácsi ütközetben [7]).

---

[1]) 1622 : 50. és 1649 : 74. törv. cz.

[2]) L. arczképét Ortelius Kriegs Empor. II.

[3]) 1655 : 100. és 1662 : 37. törv. cz.

[4]) Fényes Komárom várm. 132. 195.

[5]) 1715 : 43. törv. cz.

[6]) Fényes, id. h 100. l.

[7]) Szirmay C. Zemplin not. top. 88. 90. 114. 389. not. hist. 47.

A család kihalt, úgy látszik — a XVII. században; 1602-ben Morvay Anna Ilosvay Jánosné, és Morvay Dorottya Semsey Ferenczné és több atyafiai osztoztak meg [1]), és lehető, hogy e két nő utolsója volt a Morvay családnak.

Morvay család. (Drskóczi.) Trencsín vármegyei nemes család. A czímeres nemes levél szerzője Morvay János volt [1]), ki azt Trencsín vármegyében 1653-ben hírdetteté [3])

Trencsín vármegye jegyzőkönyveiben s nemesi összeírásában a családról a következő adatok szólanak:

1741-ben Trencsín megyétől nemesi bizonyítványt nyert a család, ujjólag ugyan azt kapott 1748-ban Morvay János, és 1770-ben István.

A nemesi összeírások szerint 1748-ban Beczkón lakott Ferencz, Halácson Gábor, János, Imre, András, Miklós, István, Ferencz, középső János, Zsigmond, ifj. János, azután idősb Ferenczneknek és Andrásnak örökösei.

1768-ban Ovcsárszkón János, Beczkón János, Báanban György és fia József, Halácson János és két fia István és András, Csuklászon János és fia Mihály, Ovcsárszkón Józsefnek fiai János és Péter.

1803-ban összeírattak Beczkón Jánosnak fiai János és Sándor; Csuklászon János egyedül; — Drskóczon Leopold, Imre és Adalbert mint Györgynek örökösei; Antal egyedül, továbbá idősb Lajosnak fiai: Ferencz, Lajos, József, Sándor, Imre és Mihály; Gábor és fia László, szintén idősb Jánosnak fiai Sándor és Mihály. — Baánban György fiaival Józseffel és Istvánnal.

1837-ben Ovcsárszkón laktak Józsefnek örökösei János és Péter; Beczkón Jánosnak fia Sándor, Báanban István és György testvérek, Csuklászon János és két fia József és ifj. János, Drskóczon a már 1803-ban is ott talált Leopold, Imre és Adalbert testvérek.

E család egyik ága Ugocsa megyébe származott, hol Drskóczi előnévvel találjuk e Morvay családot. Közülök:

András 1764-ben Ugocsa megyében helyettes alispán [3]).

---

[1]) Regestrum Lit. Gyulafianarum Mss. Mus. nro. 2340.

[2]) Ez egy személynek látszik lenni az itten az 559. lap. emlitett Morauchik máskép Drskóczi vagy Cserna Jánossal.

[3]) Szontagh Dán. közl.

[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 56.

József 1790-ben másod- 1800-ban első alispán, birtokos volt Ugocsa megyében A. és F.-Karászlón, Tivadarfalván, Bekényben [1]. sőt 1810-ben özvegye s maradéki Szatmár vármegyében is Zaján, Matólczon, Tisza-Becsén, és Szekeresen birtokosokúl íratnak [2].

Gábor 1797-ben Ugocsa megyei nemesi fölkelési kapitány, 1804-ben főszolgabíró [3], birtokos Bekényben.

Pál birtokos e század elején Ugocsa megyében A.-Karaszlón és Rakóczon [4].

Gáspár birtokos Csaholczon Szatmárban [5].

Ugyan e családból volt tán nemes Morvay Sámuel 1838-ban ügyvéd B.-Gyarmaton; egy fia maradt.

Czímere a paizs kék udvarában hármas halmon könyöklő kar, kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva. A paizs fölöti sisak koronájából szintén könyöklő kar, kivont karddal látható.

Mó'sa család. (Sáros-Berkeszi.) A Mósa (vagy kiejtés és újabb helyesírás szerint Mózsa) család, Erdélyben Kővár-vidékén és Belső-Szolnok vármegyében honos. Másik előneve „Karulyai".

Föllépésök a nemzeti fejedelmek korába esik, ekkor élt közülök Mó'sa Gergely Marosszékből Ernyéről való nemesember és udvari katona, mint Kemény János írja [6], ki őt mint ügyes tapasztalt, és „jószóval tudó" embert Chmelniczki Bogdán kozák hetmanhoz követségben használá. E Gergelyt a családfán, mely az 1609—24-ben élt Mósa Lukácstól kezdődik, nem találjuk.

A családfa következő:

Lukács
1609 - 24.

László deák.

Demeter.

László † 1710.
kővári alkapitány
(Viski Krisztina.)

Folyt. a követk. lapon.

[1]) Ugyan ott 56. 87. 88. 122. 126. 135.
[2]) Szirmay, Szatmár várm. II. 203. 230. 244. 261.
[3]) Szirmay C. Ugocsa p. 62. 67. 122.
[4]) Ugyan ott 56. 87.
[5]) Szirmay, Szatmár várm. II. 249.
[6]) Kemény János Önéletírása. Kiadta Szalay L. 480.
[7]) Kővári lásd Erdély nev. csal. 189. 190.

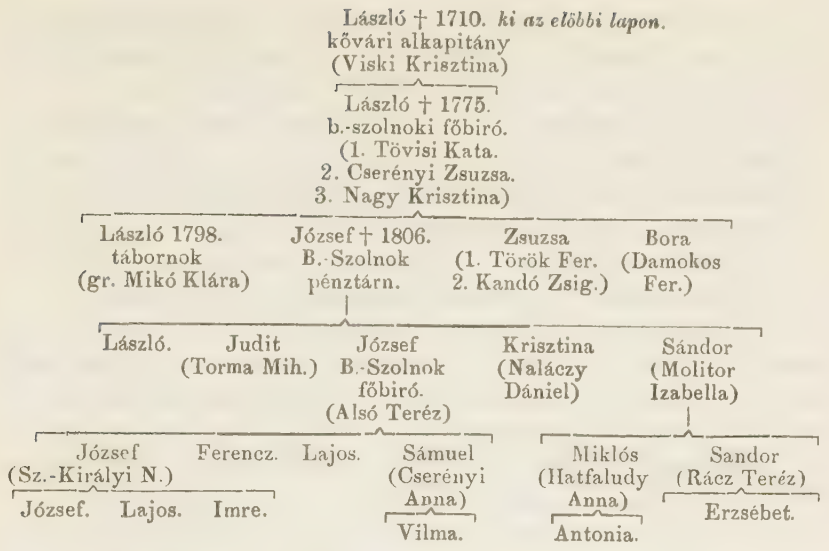

Lászlónak Viski Krisztinától fia László szül. 1710. dec. 9-én. Hivatali pályáját a főkormányszéknél kezdé, majd az Erdély- és Oláh országi határkijárás jegyzőkönyve vitelével bizatott meg, miről naplója a Gubernialis levéltárban áll. Erdély történetén sokat dolgozott, és két kötet kéziratban hagyta hátra. Dr. Aczél fölött 1763-ban emlékbeszédet nyomatott. Meghalt 1775. nov. 10-én. [1]). Fia László tábornok, ki pályáját a székely gyalogságnál kezdé meg, tudományosságáról volt ismeretes.

József 1796-ban B.-Szolnok várm. királyi pénztárnoka.

1847-ben Belső Szolnok vármegyénél József főbiró, Sámuel tiszteletbeli esküdt, Ferencz alszolgabiró, László Deés város ülnöke.

„A most élők közül — irja Kővári — József elsője lön azon nemes embereknek, kik kereskedői pályára léptek; ő volt Kolosvárott az első ilyen kereskedő.“

Mosdossy család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai közé soroztatik. [2]).

A XVII. században Szatmár vármegyében Mosdossy Imre és neje Csapy Zsófia 1630-ban Ököritó, Porcsalma, Danyád, Geberjén, és 1638-ban Kömörő és Kis-Szekeres helységekre kir. adományt

[1]) Kőváry, Erdély nev. csal. 190.

[2]) Szirmay, C. Zempliu not. top. 114.

nyer. [1]) 1647-ben az országos adó beszedők számadása vizsgálására, és 1655-ben a Lengyel országi határvillongások elintézesére küldetik ki. [2])

1648-ban Mosdóssy Péter beiratképen kapta Zemplin vármegyében Hidvéget. [3])

1659-ben a Mosdóssy család házát Kassán eladja Kisdy Benedek egri püspöknek, ki abból papnöveldét épített. [4]).

Mosel család. (Museli). Museli Mosel János-Antal 1717-ben III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét. [5])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren fekvő, hátra kondorított kettős farkú oroszlán, első lábaival makfa galyat, és azon egy makkot tartott. A paizsfölötti sisak koronáján három fehér-vörös strucztoll leng. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Moser család. Moser György 1791-ben II Leopold királytól czímeres nemes levelet nyert.

Czimere a paizs vörös udvarában zöld téren hátulsó lábaira álló koronás arany oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, és azon levágott törökfejet tartva, ballábával egy mellvas-ra támaszkodva. Foszladék mindkét oldalról aranyvörös. [6])

Moser családbeliek kir. kincstári kisebb hivatalt viseltek.

Mosko család. Pozsony, Trencsin, Máramaros vármegye czimerleveles nemes családa. Törzse Mosko Nosztitius 1655. május 6-án nyert armalis levelet. Trencsin vármegyében még 1728-ban Varinban találjuk a Mosko családot, mely — úgy látszik — egy a Moszko nevü családdal. [7]) *Lásd Nosztitius cs.*

Moskóvszky család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorában áll. [8])

Mosolygó család. Szabolcs vármegye nemessége sorában említeti Fényes E. Geographiájában.

Mossóczy család. (Mossóczi †.) E család neve Törvénytárunkban „Mossówczy“—sőt deákosan egy sirkövön Mossovius-

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 122. 124. 222. 229. 232. 242. 246.
[2]) 1647 : 39. és 1655 : 82. törv cz.
[3]) Szirmay Com. Zemplin. not. top. 225.
[4]) Pethő Gergely M. Krónika 1659. évre.
[5]) Collect. herald. nro 595.
[6]) Adami Scuta gentil. tom. VII.
[7]) Szontagh Dán. közlése.
[8]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114

nak is olvasható. A család nemességét gr. Thurzó György nádor igazolta. [1])

Ismeretes e családból Mossóczy László deák, 1553—1557-ben kir. kamarai számvevő; [2]) és talán ennek fia volt a hires törvénytudó Mossóczy Zakariás 1578-tól váczi, 1582-től nyitrai püspök, és kir. helytartó, meghalt 1586. april 10-én Bécsben, és ott eltemettetett. [3]) Anyja nemes Chierni Dorottya volt, kitől leszármazása, ugy testvére Jónás is említve van e munka III. köt. 32. lapján. *L. Chierni cs.*

Mossóczy család. A czimeres nemes levelet Mossóczy Dávid szerzette I. Leopold királytól és azt 1662. Abauj vármegyében kihirdetteté. Az eredeti armalis levél Zaffiry Lászlónál Bihar vármegyében találtatott, és Ugocsa megye levéltárába tétetvén, 1818-ban országszerte hirleltetett. [4]) Ez tán egy az Institoris családdal. *Lásd ezt.*

Mossonyi család. Trencsín vármegye nemesi lajstroma szerint 1686-ban Beczkón lakott, utóbb ott nyoma nincs. [5])

Moszka család. Moszka Konstantin és Naum 1795-ben I. Ferencz király által czimeres levéllel ajándékoztattak meg. [6])

Czimerök ez: a paizs balról jobbra rézsutosan vonuló hullámzó folyam által két udvarra oszlik, a felső kék udvarban arany méhkaptár, és körülötte arany méhek látszanak; az alsó aranyudvarban fekete ökörfej látszik. A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között pánczélos kar könyököl, meztelen kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstfekete.

Moszticzky család. Trencsin vármegyei curialis nemes család. A czimeres nemes levelet Moszticzky György szerzé, és azt 1675-ben Trencsin megyében kihirdetteté. Székhelye Puchó mváros. Az 1736-ki nemesi vizsgálatkor már két Moszticzky György Trencsin megyén kivül lakott, az egyik Nyitra, a másik Zólyom vármegyében.

1748-ban a Trencsin megyei összeirás szerint Ferencz, András és György a középső járásban laktak. Később 1768-ban József egyedül Nimniczen lakott. [7])

---

[1]) Centurio Epist. Thurzoian. apud Christ. Engel. – Szontagh D. szerint.
[2]) 1553 : 25. 1554 : 18. 1557 : 5. törv. cz.
[3]) Pray, Hierarchia I. 153. 172.
[4]) Szontagh Dán. közl.
[5]) Ugyan attól.
[6]) Adami Scuta gentil. tom. VII.
[7]) Szontagh Dán. közl.

Motesiczky család. (Motesiczi és Kesseleökői). Nyitra és Trencsin vármegye előkelő régi nemes s gazdag birtokos családja. Eredetét a Majthényi családból veszi. Első, ki a Motesiczky nevet fölveszi, Majthényi Pál (ugy látszik azon Pál, ki a Majthényiak családfája V. tábláján Bernátnak fia volt.) Ezen Pál 1630—1636. Trencsin vármegye alispánja volt. Unokái György, Imre és István az 1736-ki Trencsin megyei nemesi vizsgálat alkalmával is még mindig „Majthényi alias Motesitzky“ névvel jelöltettek.

Czimerök is a Majthényi családéval ugyan az

Családfájuk a kiszakadás óta (habár hiányosan) következő:

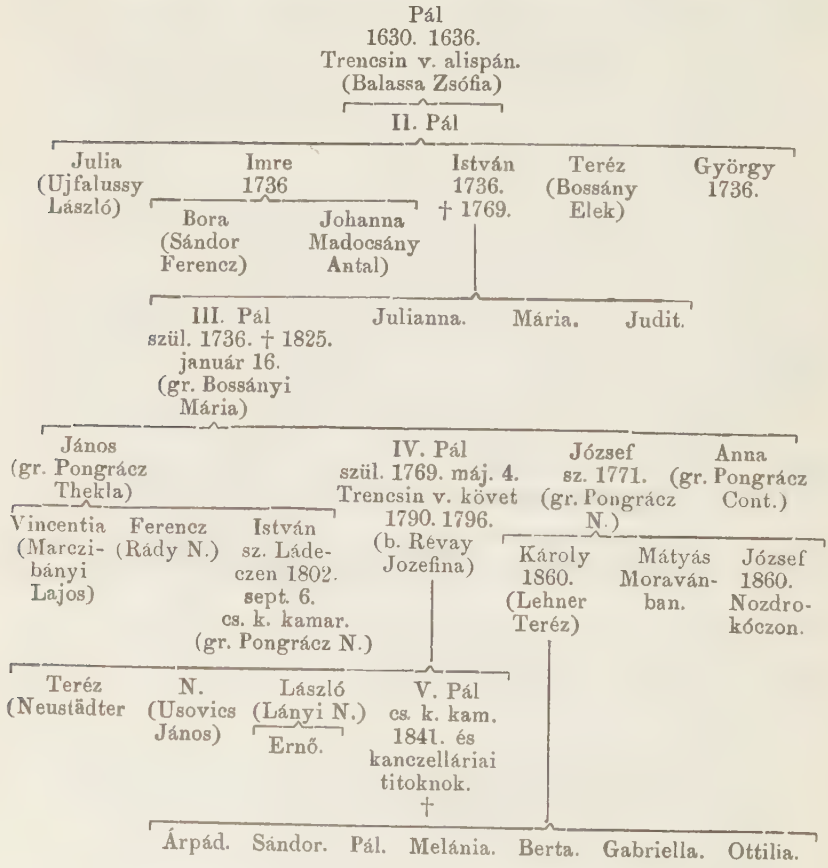

Motka család. Motka Tamás, Motka máskép Jeney Lőrincz s több érdekeltek Nógrády Miklóssal egy czimeres nemes le-

velet kaptak, mely Pozsonyban kelt 1655. május 19-én. és Nógrád megyében Losonczon 1656. febr. 14-én kihirdettetett. [1])

Motok család. (Szeszcsóri). Felső-Fejér megyei nemes család, hol Ferencz 1815-ben aljegyző; szintén Ferencz 1848 ban főbiró.

Motte család. *Lásd De la Motte cs.*

Mottko család. (Motko-sz.-kereszti). Liptó megyei birtokos nemes családok egyike. Már 1602-ben Mothkó Pált Nógrád megyében az ügyvédi pályán találjuk. [2])

1820-ban Nyitra megyében is lakott a család, 1837-ben a Trencsin megyei nemesi összeirás szerint Motesiczon lakott Antal, kinek fiai Ferdinand és Edvárd. [3])

Ferencz szül. Pozsonyban 1797. jan. 17-én h. ügyvéd, s Pozsony sz. kir. város tanácsnoka 1860-ban is.

Motús család. (Rásztokai). Liptó vármegye curialis nemes családa, székhelye jelenleg is rásztokai nemesi udvartelke.

Közülök Zsigmond Nyitra megyétől 1795. máj. 7-én kelt nemesi bizonyitványát lakhelyén Krassó vármegyében 1796. január 5-én hirdetteté ki, akkor mint Krassó vármegye esküdtje, utóbb úti főbiztosa volt, meghalt 81 éves korában magnélkül.

Motyovai család. Motyovai István 1718-ban nemesíttetett meg. *Lásd Balog család I. köt. 144. lap.*

Moys család. (Ludrovai.) Liptó vármegye curialis nemes családa, mely eredetét Trencsin megyei Moysfalváról igényli, s e helységről is irja előnevét. [4]). Azonban a család kétségtelen származása, mely már oklevelileg bizonyítható, csak a XVII század közepére terjed vissza, a midőn Moys Istvánt 1657. táján már Ludrován találjuk. Ennek nejétől Bogos Máriától született Moys János, ki a

---

[1]) Protocol. C. Neograd. anni 1656.

[2]) Protoc. C. Neograd. anni 1597. p. 97.

[3]) Szontagh Dán. közl.

[4]) A család egyik tagja Moys II. Tamás 1761-ben családja történetéről egy krónikát irt, és hagyott kéziratban, mely puszta név hasonlaton az 1230-ban élt Moys nádort igyekszik családtörzsül föltüntetni; mely állitmányt oklevelek bizonyítása hiányában csupán tudomásul vévén, ohajtjuk megjegyezni azt, hogy Moys nádornak leányágon: utódai a medgyesallyi Móricz család után a Báthory, Nádasdy, Telegdy és legközelebb a virágzó gr. Keglevich család, melynek ettőli származása oklevelek nyomán ősiségi perben a kir. kuria által van törvényesítve. *L. Móricz cs.*

családi krónika szerint Likaván a kir. kincstári igazgatóságnál gazdasági tiszt volt. E János lett tulajdonképen a család alapítója, ki miután 1674-ben nagy-selmeczi Poprách nevü gazdag bánya-birtokos leányával Erzsébettel házasságra lépett, ettől Márton és Tamás fiai és Zsuzsa, Dora, Anna és Zsófia leányai születtek. Nevezett János, ki Ludrován birtokos volt, — mint a családi közlés irja: „elévült valódi nemességének visszaszerzése végett“ [1]). I. Leopold királytól 1696. jul. 4-én benyujtott folyamodványa folytán megnevezett gyermekei neveiknek beleiktatásával azon évi jul. 11-én czimeres nemes levelet nyert; és azt Liptó megyében 1697. január 16-án kihirdetteté. A család leszármazása Moys Istvántól kezdve következő: [2])

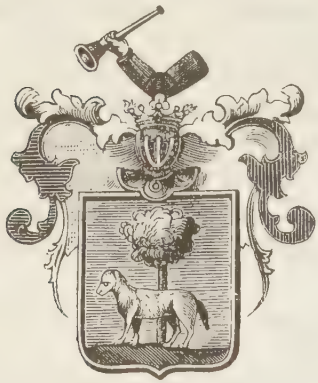

István 1657.
(Bogos Mária)

János
kamarai gazdatiszt
1696. czim. ns levélszerző.
(Poprách Erzse)

Márton 1713. Ludrón.
Zsuzsa.
Dora.
Anna.
Zsófia.
I. Tamás 1713. Bethlenfalván.
Szepességi ág

I. Sámuel
N.-Selmeczen 1721.
(Sztarniczky Bora)
Folyt. köv. lapon.

I. Ferencz.
†
I. József 1749.
Dráveczen
(Horváth Zsuzsa)

III. János.
†
III. Ferencz.
1787.
(Csergheö Mária)
Erzse.

II. József.
† 11 éves korában.
I. Imre.
sz. 1804. † 1855 aug. 16.
cs. k. főtörv.sz. tanácsos.
Eperjesen.
(Lánczy Amália 1837.)

Berta.
Jakab.
Imre
cs. k. hadnagy.
Adalbert.
Dezső.
Mária.

---

[1]) A czimeres nemes levél szokott hivatalos irályát ohajtottam volna ismerni azon pontra nézve, hol a szokásos „e conditione“, vagy határozottabb ennek helyettesitője áll, hogy e részben a család előbbi állapotjára vonatkozva szabatosb, és határozottabb kifejezést használhassak vala.

[2]) Barna Mih. közlése szerint.

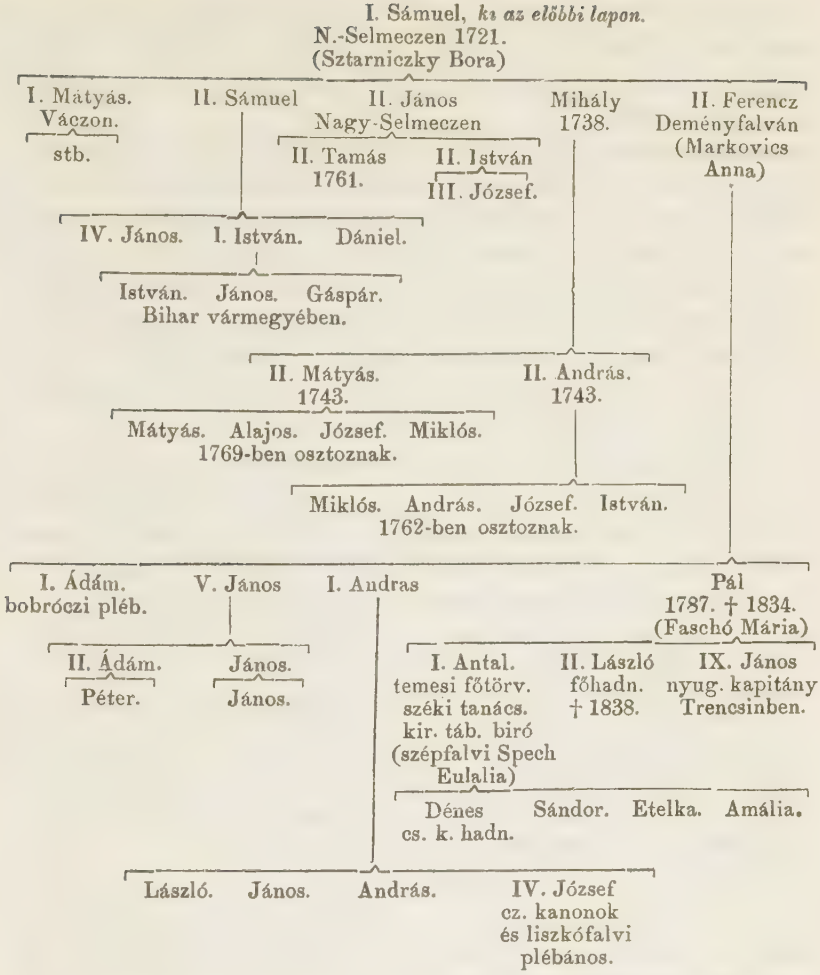

A család jelenleg három fő-ágon él, I. Sámuelnak ága fiai által a nagy-selmeczi és deményfalusi vonalra oszlik, a harmadik ugynevezett szepesi ágat I. Tamás nak ivadéka képezi.

A szepesi ágon III. Ferencz Szepes és Abauj megyék táblabirája, birtokos Szepes megyében Tótfalván, Abaujban Makranczon és Bodolón, hová 1805-ben átszármazott, neje nemes-tacskándi Csergheö Mária, leányágon Kállay-Péchy családból származott; egyetlen fia

I. Imre, ki 1832-ben Abauj megyei 2. aljegyző, 1842-ben tiszti főügyész, 1847-ben főjegyző, 1852-ben cs. kir. főtörv. széki ülnök Abauj-Torna megyében, 1854-ben főtörv. széki tanácsos Eperjesen. Meghalt

ugyan ott 1855. aug. 16-kán kora 51. évében. Nejétől lánczi Lánczy Amáliától, (Lánczy Jánosnak Fáy Máriától leánya,) kitől öt fiu, és egy leány gyermeke maradt. A fiúk közül Imre cs. k. hadnagy a Sándor m. gyalog ezredben.

A deményfalvi ágon I. Antal 1825-ki jun. 22-én Liptó megyétől nyert nemesi bizonyitványát Krassó vármegyében 1826-ki april 10-én kihirdetteté. 1836-ban Temes vármegye főügyésze, 1854-ben cs. kir. főtörvényszéki tanácsos Temesvárott, 1861-ben pedig kir. táblai ülnök Pesten. Fia Dénes a b. Bianchy m. gy. ezredben hadnagy.

Testvérei II. László cs. kir. főhadnagy, meghalt Kikindán 1838-ban; és IX. János nyugalm. kapitány Trencsinben.

IV. József liszkófalvai plebános, és szepesi czimz. kanonok.

Liptó megyében István 1859-ben ügyvéd.

A család czímere— mint följebb a metszvény ábrázolja—a paizs kék udvarában zöld téren zöldellő bükfa alatt jobbfelé menő fehér bárány. A paizs fölötti sisak koronáján páncélos kar könyököl, arany trombitát tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Mozga család. Szabolcs vármegye czimerleveles nemes családja. A czimeres nemes levelet Mozga István és Mihály nyerték 1712-ben III. Károlytól. [1])

Czimerök a paizs kék udvarában zöld téren fehér ménen nyargaló magyar vitéz, vörös nadrágba, zöld dolmányba öltözve, fejét prémes vörös kalpag födi, jobb kezében kivont kardot villogtat. A paizs fölötti sisak koronáján kék mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Mozlaviniay család. Mozlaviniay Jakab testvéreivel együtt Rudolf király által Prágában 1590. febr. 15-kén kelt czimeres nemes levélben nemesíttetett meg. [2]) Ivadéka ismeretlen, talán kihalt.

Mózsa család. *L. Mósa.*

Mősz család. Talán egy a Moesz családdal. Lásd a Moesz családról *Bel M. Notit. nova H. IV. 206.*

Mravik család. Mravik Mátyás-Antal 1716-ban kelt czimeres nemes levélben emeltetett nemességre. [3])

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren emelkedő magas zöld fa alatt jobbfelé menő oroszlán, hátra fölkondorított kettős farkkal, a

---

[1]) Collect. herald. nro 695.

[2]) Soprony város levéltárában van az eredeti armális.

[3]) Collect. herald. nro 456.

paizs felső jobb szögletében arany nap, a balban aranyfélhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szarvas emelkedik ki, szarvai közt kettős aranykereszt emelkedik föl. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

A család eredeti czimeres nemes levele Bars vármegye levéltárába kerülvén, 1829-ben a m. kir. helytartó tanács által országszerte hirleltetett, azonban e hirlelőben a család neve (tán sajtó hibából) „Mravnik“ alakban áll.

Mráz család. Mráz Mihály és testvérei Máté és Márk, és Máténak fiai Péter, János és Jakab 1647. január 4-én Bécsben kelt czimeres nemes levélben III. Ferdinand király által nemesítettek meg.

1755-ben mart. 12-én Mráz János Zala vármegyétől nyert nemesi bizonyitványt, melyet azon évi junius 16-án Veszprém vármegyében kihirdettetett.

1764. január 10-én Mráz Mihály és fia Imre Nyitra megyétől nyert nemesí bizonyitványt.

Mrazik család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike Szirmay szerint.

Mrazovics család. Mrazovics János 1794-ben I. Ferencz királytól nyert czimeres nemes levelet. Czimere a paizs arany udvarában zöld téren álló fehér daru, mely fölemelt jobb lábával kavicsot tart; fölötte két oldalról a paizs két háromszögletes kék udvart mutat, mindenikben egy arany csillaggal. A paizs fölötti sisak koronáján arany oroszlán áll, első jobb lábával meztelen pallóst, ballábával fekete szegélyű vörös szalagról függő arany érdempénzt tart. Foszladék jobbról aranykék, balról aranyvörös. [1])

Mrnkovich család. A Michna családnak az armalisában is előforduló mellékneve.

Muchali család. (Hunyadi.) Hunyadi Muchal Péter 1377-ben egy jobbágy meggyilkolása és két ökör elhajtásáról vádoltatott társaival együtt. [2])

Mucsa család. Erdélyi család, melyből nemes és vitézlő Mucsa Kozma temetésén Gyulafejérvárott 1695. jun. 29-én halotti beszédet tartott Baranyi Pál jesuita. [3])

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

[2]) Oklevél, lásd Catalogus Mss. Musei Széchéniano Regnicol. I. 400.

[3]) L. „Imago vitae et mortis“ czimü halotti beszédek gyüjteményét. N.-Szombat 1712.

Mudrány család. Mudrány Dániel 1712-ben III. Károly király által nemesítetett meg. [1])

Czimere ez: a paizs kék udvarában hármas magas fehér szikla áll, a jobb oldali tetején arany koronából két fekete sasszárny emelkedik ki, a baloldalin fekete zerge ágaskodik, első lábait a közepső sziklára helyezve. A paizs fölötti sisak koronájából egy karó mellett két piros szőlővel rakott szőlőtő zöldel, mellette egy kiterjesztett fekete sasszárny emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról aranykék.

Mudrány Dánielnak leánya Katalin Roxer Jánosnak felesége volt.

Mudrány család Zemplin megyében e század elején Zombor és Szeghi helységben közbirtokos, [2]) hasonlóan Szabolcs megye nemessége sorában is említetik.

Muhoray család. Muhorai vagy Mohorai család, Nógrád megyei Mohora helységről vette nevét. Muhorai Vitusnak (vagy is Vidnek) fia volt Muhorai János 1450-ben kir. udvarnok; [3]) ki 1453-ban Szirákot haszonbérbe veszi Szentgyörgyi Tamástól a sziráki jeruzsalemi sz. János lovag ispotály priorjától. [4]) Egyébiránt e János már atyja nevéről Vidffy nevet vett föl, és az előbbi Muhorai családnév előnévvé változott. *Lásd Vidffy cs.*

Mumhard család. Gömör vármegyei nemes család, melyből Mumhardt Dániel 1780-ban Jenában tanult, azután n.-gurabi, majd czeglédi, végre apostagi evang. lelkész, meghalt az 1831-ki epemirigyben kilenczven évnél idősb korában. [5])

Munkácsy család. Munkácsy János 1737-ben III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét. [6])

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren fehér lovon száguldó magyar vitéz, ki vörös nadrágba, sárga dolmányba és csizmába van öltözve, fejét prémes vörös kalpag födi, jobb kezével egy vörösfehér zászlót lobogtat, fölötte arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny lebeg, közben két vörösfehér zászló nyúlik ki, és azok közt arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

---

[1]) Coll. herald. nro 697.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 158. 178.
[3]) Pray de Prioratu Auranae p. 48. 121.
[4]) Pray Mss. tom. XVI. p. 236.
[5]) Haan, Jena Hung. 90.
[6]) Collect. herald. nro 308.

Munkácsy János 1769—1773-ban Nógrád vármegye főügyésze volt, [1]) és 1778-ban Nógrád vármegyétől nemesi bizonyitványt kapott. Tán ugyan ő azon Munkácsy János, ki 1780—1785. Gömör vármegye főjegyzője volt [2])

Ugocsa és Zemplin vármegyében szintén van Munkácsy nevű nemes család, melyből az utóbb nevezett megyében Munkácsy János 1702-ben első alispánná választatott. [3])

Ugocsa megyében e század elején Munkácsy János és László birtokos Szőlős-Végh-Ardón. [4])

Erdélyben munkácsi Munkácsy családból ismeretes József, 1815-ben Gy.-Fejérvár parancsnoka, vezérőrnagy, s M. Terézia rend lovagja.

Munyán család. (Tustyai). Hunyad megyében Hátszeg vidékén birtokos, közülök Pál 1837 körül törvényszéki ülnök; utóda Ágnes.

Muraközy család. Bihar, Gömör, Győr és Zemplin megyében lakozik.

Gömör vármegyében Muraközy Márton 1685. május 22-től 1699-ig megyei jegyző, 1686-ban a budai táborba, 1687-ben Bécsbe jár küldöttségképen, ez utóbbi évben egyszersmind országgyülési követ. [5])

Körmendi Muraközy György 1829-ben nyug. lovas kapitány.

Muraközy József 1827—és 1836-ban a m. nemzeti muzeumra 1400 frtot ad. [6])

Zemplin vármegyében a Muraközy nevü család birtokos Berzéken. [7])

Nógrád megyében hajdan Gergén, Tarnóczon és Keszben birt a Muraközyek egy ága, melynek magvaszakadtával 1616-ban Berényi András nyerte adományba. [8])

Murányi család. Szabolcs és Hont vármegyében élő nemes család.

---

[1]) Protoc. C. Neograd. anni 1768. p. 124.
[2]) Bartholomaeides C. Gömör. 765.
[3]) Szirmay, C. Zemplin. not. top. 114. not. hist. 287.
[4]) Szirmay, C. Ugocsa p. 77.
[5]) Bartholomaeides C. Gömör p. 254. 763.
[6]) 1827 : 35. és 1836 : 38. törv. cz.
[7]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114. és 225.
[8]) Mocsáry Nógrád v. esmért. I. 170.

Hont megyében Kováron élt Murányi Ignácz, kinek Plachy Honoratától fia Bohunka leányt vett nőül, és ennek szintén van fia.

Erdélyben szintén van Murányi nevű család, B.-Szolnok vármegyében és Fogaras vidéken, amott Zsigmond árvaszéki ülnök 1845. körül; itt Sándor Fogaras városi esküdt 1837. körül.

Murányi Murányi Charitas Sz.-Iványi Józsefné volt Biharban.

Muray család. Komárom és Szatmár vármegyei nemes család.

Komárom vármegyében Muray Ferencz magvaszakadtával, ennek Ekel helységbeni részbirtoka iránt 1781-ben királyi ügyész, Muray Anna Csécsy István özvegye ellen pert kezdvén, az barátságosan megszüntetett. [1])

Szatmár vármegyében e század elején Muray Miklós és Lajos birtokosok Vetésen. [2])

Murlassy család. 1752-ben M. Terézia király asszonytól nyerte czímeres nemes levelét.

Czimere függőlegesen két udvarra oszló paizs, a jobb oldali udvart egy fűrész-szelemen választja kétfelé, a felső részben arany csillag, az alsó részben pedig ezüst félhold ragyog; a paizs baloldali udvara virányosan két részre oszlik, a felső rész fekete, az alsó ezüst, az egészben kiterjesztett sasszárny látható, mely a felső részben ezüst, az alsóban fekete színű, az udvar színeivel ellentétben. A paizs fölötti sisak koronájából két egymást némileg elfedő sasszárny látszik az alsó (vagy is háttérben látszó) a paizsbeli fekete ezüst szárnyhoz hasonló, a másik kék, melynek közepén virányosan a fűrész alakú arany szelemen vonul át. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstfekete. [3])

Muslay család. (Boros-jenői.) Pest, Nógrád, Temes vármegye régiebb birtokos nemes családja. Előbbi neve a családnak Simon volt. Simon Antal, ki máskép Muslaynak is neveztetett, Miksa király alatt a komáromi naszádosok vajdája volt, és érdemeiért 1567-ben Miksa királytól a Pilis megyében fekvő s a török pusztítások folytán Puszta-Jenőnek is nevezett Boros-Jenőt és Szent-Endrén három curiát nyert kir. adományban. [5]) Innen vette a család a boros-jenői predikatumát.

---

[1]) Fényes E. Komárom várm. 100. l.

[2]) Szirmay, Szatmár várm. 135.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. VII.

[4]) Ugy látszik — Esztergam megyei Muslóról származott, és innen kapta a Muslay nevet.

[5]) Pray Mss. tomo LI. p. 62. olvasható az adománylevél.

Nevezett Muslay máskép Simon Antaltól a család leszármazása [1]) következő:

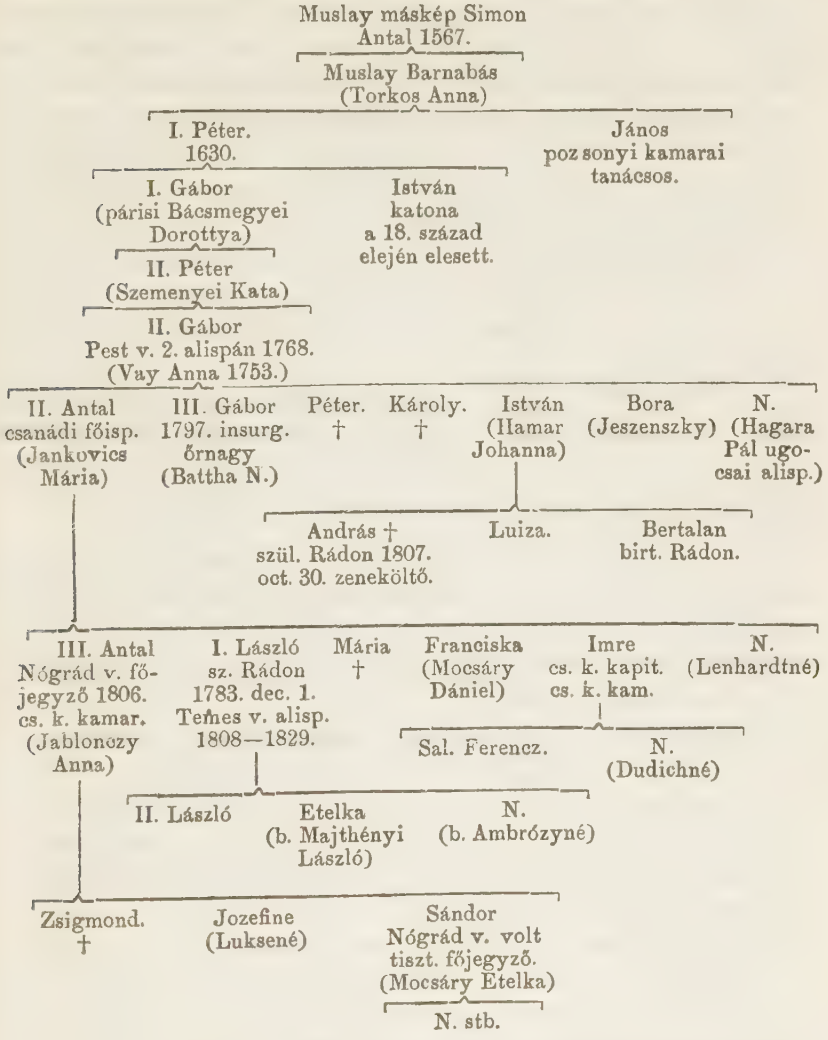

A család legtöbb tagja fényes megyei hivatalt viselt, nehány a katonai pályán állt.

II. Gábor 1768-ban lett Pest vármegye másod alispánja. Vajai Vay Annától született gyermekei közül fia

[1]) Muslay László temesi alispán által Nógrád megyétől 1829-ki januárban leszármazásáról és nemességéről kivett bizonyitvány szerint.

II. Antal 1769-ben Nógrád megyei főjegyző, 1773-ban már első alispán, megválasztva ujra 1790-ben és 1796-ban is, midőn már egyszersmind kir. tanácsos czimmel birt, 1780-ban lett kir. udvarnok, utóbb alnádor, Temes vármegye főispáni helytartója, a hétszemélyes tábla ülnöke, s végre Csanád vármegye főispánja lett. Nógrád megyének 30 évig volt alispánja. Nejétől jeszeniczei Jankovich Máriától gyermekei: III. Antal, ki 1806-ban Nógrád megye főjegyzője lett; és kinek Jablonczy Annától fiai közül él Sándor 1848. előtt Nógrád megyének volt tiszteletbeli főjegyzője.

II. Gábornak fia III. Gábor 1797-ben a nógrádi fölkelő nemességnél őrnagy volt. Testvére

István, kinek Hamar Johannától egy leánya Luiza, és fia Bertalan él.

II. Antalnak fia még I. László, 1805-ben letévén az ügyvédi vizsgálatot, a nógrádi felkelő seregnél kapitány lett, utóbb atyjával Temesvárra költözvén, 1806. május 12. Temes megyei első aljegyző, 1808. máj. 8-án pedig másod alispán lett, és ez volt még 1829ben is. Gyermekei a táblázaton láthatók.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren egymással vívó két lovas vitéz, egyik török, másik magyar, fölöttök jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között egy magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezében kivont kardot tartva.

Musnay család. (Décsfalvi.) Erdélyi székely család, mely előnevét az Udvarhelyi székben fekvő Décsfalváról irja.

Egyik ága Küküllő és A.-Fejér megyében lakos. Küküllő megyében Sándor levéltárnok, Mihály hivatali ajtónálló 1815. körül. János szolgabiró, idősb József irnok, ifj. József aljegyző ugyanott 1837. körül.

Dénes Alsó-Fejér megyei adó-iró biztos, József vajai lelkész, esperes.

Musnay György és András Sepsi, Kézdi, Orbai és Miklósvár széktől 1824. octob. 26-án nemesi bizonyitványt nyervén, azt laktok helyén Krassó vármegyében 1826. oct. 18-án hirdetteték ki. Krassó vármegyében a család már nem létezik.

Mustos család. Czimeres nemes levelét Mustos Ádám szerzé 1719-ki sept. 23-án III. Károly királytól. [1])

---

[1]) Collect. herald. nro 388.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren fehér ménen vágtató magyar vitéz, nyereg-takarója zöld, nadrágja és dolmánya vörös, csizmája sárga, fejét prémes vörös kalpag födi, bal kezével a ló kantárát, és kardja fekete hüvelyét tartja, jobb kezével kivont kardot villogtat. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, üstökénél fogva egy vérző levágott török fejet tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról aranykék.

Muszka család. Bars vármegyei nemes család. Nevezett vármegyében Muszka Ferencz 1721—1732-ben szolgabiró volt. Ennek — ugylátszik — fia azon Ferencz, kinek a mult század végén neje kisfaludi Lipthay Veronka volt.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. Ugyan ily oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is.

Muszka Miklós a mult század végén „Palatini Ungariae“ czimű könyvet adott ki.

Muthnoky család (Kihalt). A XVI. századból ismeretes azon Muthnoky Mihály, ki 1543-ban Komárom megyei egész Koltha helységet Kürthy Miklós magvaszakadtával kir. adománybányban nyerte; [1]) továbbá 1548-ban Szatmár vármegyében hasonlóan egész Sámelyt egyedül, ugyan ez évben pedig Majtis helységet Levenházi Móriczczal együtt kir. adományban kapta. [2])

Müer család. (Felső-őri). Egyike Vas vármegye azon családainak, melyek 1582-ben Felső-Őr helységre uj kir. adományt nyertek. *L. Zambó család.*

Müller család (vagy Miller). A czimeres nemes levelet e család részére Müller Sámuel nyerte, ki azt 1656-ban Trencsin vármegyében kihirdetteté. [3]) 1666-ban Trencsin sz. kir. városban lakott a család egyik tagja; és ugyan akkor Miklós özvegye az Alsó járásban. Utódai Erdélyben költöztek, egyik közülök gyógyszerész.

Azonban Erdélyben, hol Müller nevü család 1792-ben nyert honfiusitást,—több Müller család van; s közülök kettő bárói ranggal él.

Az egyik müllegi báró Müller család, melyből Ferdinand kir. tanácsos és az erdélyi udv. kanczellariánál agens 1815. körül.

---

[1]) Fényes, Komárom várm. 126.

[2]) Szirmay, Szatmár várm. 215—220.

[3]) Szontagh Dán. közlése.

A másik reichensteini báró Müller család, melyből Károly erdélyi kincstári tanácsos, és a bányászati számvevőség elnöke 1843-ban.

Müller család. Müller János 1738-ban III. Károly király által emeltetett nemességre. [1])

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali udvar kék, a baloldali vörös, az előtérben a paizs alyján zöld téren ezüst daru áll, csőrében arany gyürűt, fölemelt jobb lábával meztelen kardot tartva. Ugyan ez látható a paizs fölötti sisak koronáján. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüstvörös.

Mylius család. Báró Mylius Antal 1802-ben Magyar országi honfiusítást nyert. [2]) Utóda báró Mylius Ferencz 1842-ben mint a Tereziai lovag-akademia növendéke cs. kir. nemes apróddá lett. [3])

Pótlék még az L betűbeli családokhoz.

Lészay család. (97. lap.) A fogarasi Lészay család, — mint gróf Kemény József irja [4]) — jelen vezeték- és elő-nevét, a régiebb „nemes szentmártoni“ czimzet helyett azon fejedelmi adománynál fogva vette föl, mely szerint 1583. april. 25-én Báthori Istvántól Fogaras várában és Lésza helységben birtokot nyert. Jelenleg Doboka megyében Sárvárt, az ősi anyai birtokban székelnek.

A családnak egy teljesebb — de a már közlöttektől lényegesen eltérő, és azokkal eltéréseiben általam össze nem egyeztethető származási rendje Hodor Károly szerint [5]) következő:

---

[1]) Collect. herald. nro 292.

[2]) 1802 : 34. törv. cz.

[3]) Világ, politikai hirlap 1842. 7. szám.

[4]) Hodor Kár. közlése szerint.

[5]) Hodor Károly ur szerint e származási táblának kútforrásai következők: *a*) Jos. C. Kemény Stemmatogr. Mss. VII. 29. X. 30. XVI. 34. col. 5. — *b*) 1583. 25. april. Prot. prod. 702. p. 116. nro 76. — 1591. 8. april. Conv. I. 68. — 1607. libro reg. III. 85. — IV. 655. — 1604. Fragm. II. 246. — 1669. 10. dec. Reg. Archiv. II. p. 332. n. 44. Végre *c*) Jos. Kemény Repertorium nobilitatis Transylvanicae tom. VII. Kl—L.

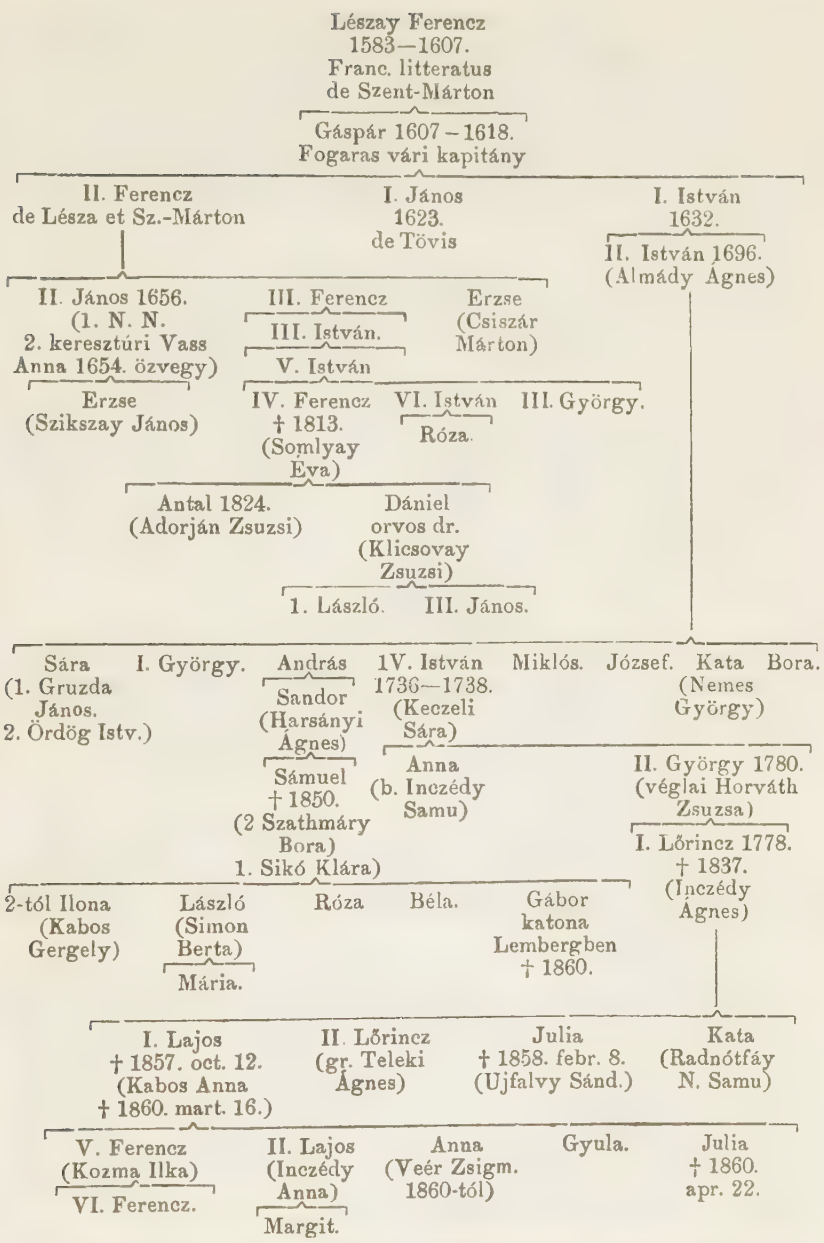

Összehasonlítva e családfát a (98. lapon) már közlöttel, főleg I. István ágán tünik föl a lényeges különbség, miután itt I. Györgyöt a Détáry Sára férjét nem találjuk; sem azon Gáspárt, kinek gyerme-

kei itten II. István utódaiul állanak; azonban a kitisztázást okmányok látása nélkül, csupán két családfa összehasonlítása által nem állt tehetségemben teljesíteni, főleg miután mind a két szerkezetnek hitelessége követeltetik, holott ezek szerint az egyik, vagy másik valótlanság.

Libercsey család. A család egyik tagjának II. Mihálynak naplója szerint egy teljesebb családfát lévén alkalmam közölhetni, az a következő:

Pál
(Madách Julianna)

Kata (Zolnay Mihály)	I. Mihály 1599–1635. nógrádi szbiró mhalt 1637. jan. 23. (Darvas Zsuzsánna † 1657.)						
Fruzsina sz. 1607. † 1643. (Battik Gergely)	Anna sz. 1608. † 1663. (1. Gedey Mátyás. 2. Székely István. 3. Domaniky Fer.)	Julianna sz. 1609. † 1653. (Szilassy András)	II. Mihály sz. 1612. † 1670 alispán, gácsvári kapit., s napló iró. (1. Földváry Zsófia † 1665.) 2. Aranyadi Anna)	Pál sz. 1615. † 1645.	Erzse sz. 1620. (1. Ráday András, 2. Némety Pál)	Ferencz sz. 1622. † 1661. (Baloghy Erzse) †	Judit sz. 1628. (Gyürky István)

1-től Gábor sz. 1639. † 1649.	Zsuza sz 1641. (Bezzegh György)	Borbála sz.1643. †1652.	Anna Krisztina sz.1645. †1713. (1.Madách János † 1669. 1. Dobay János)	Mária sz.1649. †1651.	Rozina sz.1651. †1653.	Magdolna sz.1656. (Ráday Gáspár)	Tamás sz.1658. (Dacsó István)	sz.1662. †

E családi napló szerint Libercsey I. Mihály 1637-ben január 23. kora 70. vagy 71. éves korában halt meg, és eltemettetett az alsó-sztregovai templomban. Hibásan áll tehát e munka 107. lapján a halálozási esztendőül az 1657-ik év. [1])

II. Mihálynak a volt alispán, és gácsvári kapitánynak első neje Földváry Zsófia 1665. febr. 27-én Gács várában meghalván és a maskfalvai templomban eltemettetvén, 55 éves korában másodszor nősült, elvévén Árvából Zmeskal György özvegyét, Aranyady János leányát, Annát, kivel azonban nem sokáig élhetett, mert mint naplójába a veje Bezzegh György bejegyzé: — Libercsey Mihály 1670. január 17-én Gács várában meghalván, első felesége Földváry Zsófia mellé a maskfalvai templomba eltemettetett.

[1]) Innen már biztosan kiigazítható, és sajtó hibául tünik föl Mocsáry Antalnál Nógrád várm. Esmért I. köt. 96. lapon is az 1657-ki év; mint azt e munka is utánna hibásan közölte.

Luby családnál (lásd 190. lapon) időközben történt változások következők: a táblázaton álló Zsigmond 1861. január 21-én Szatmár vármegye főjegyzőjévé választatott, és nejétől Ilosvay Katalintól 1861. január 16-án született fia Zsigmond.

Luzénszky család. (Luznai és regliczei). E családból a 206. lapon közlött adatokhoz kiegészitőleg alkalmam van a következőket adhatni:

A család — mint feljebbi helyén mondók — III. Leskét tartja törzsének, ettől származtatik Jaxa herczeg a Gladis nemből, ettől eredt Gladis János, ki 1468-ban Randeki örökséget Kazmér királylyal elcserélé. Ennek fia Miklós az osztályban neki jutott Luznától Luzénszky nevet vesz föl 1555-ben.

Nevezett Jánostól a család következőleg származik:

I. tábla.

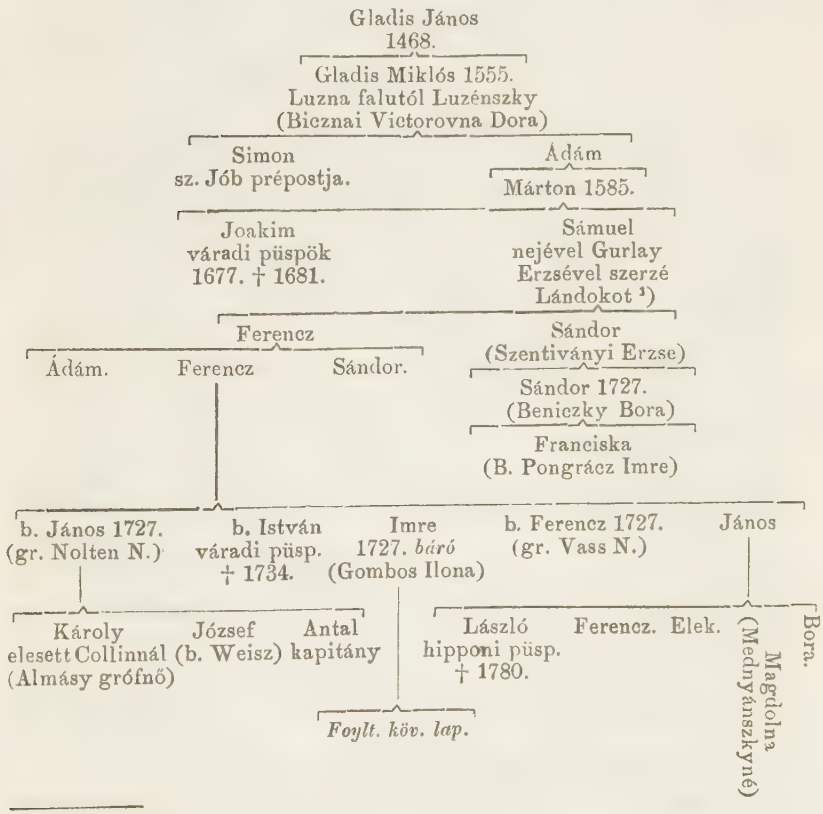

[1]) Az előbbi táblán neje: Pongrácz Julianna.

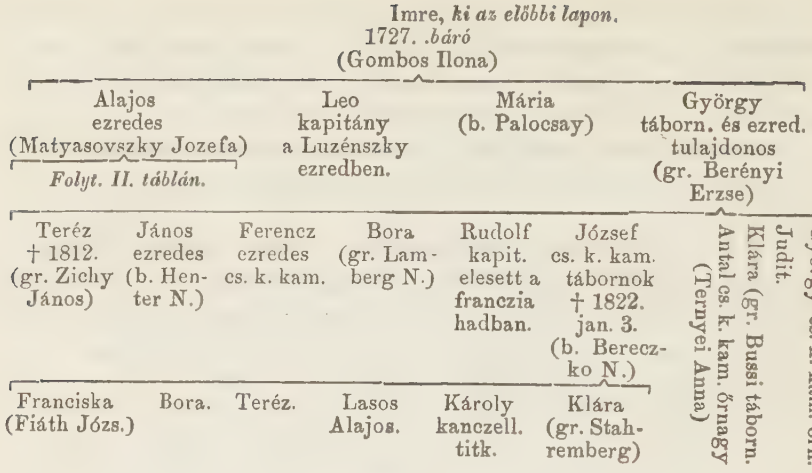

II. t á b l a.

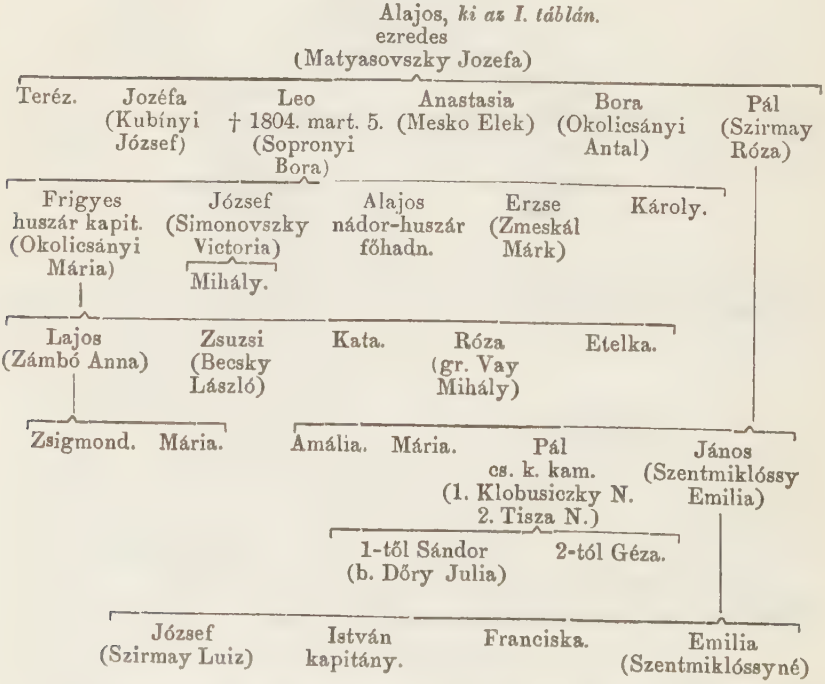

E családfán nem találjuk báró Luzénszky Henriket, ki 1849-ben 20 éves korában mint lovas százados vett részt a magyar védelmi harcz több csatáiban.

Az M betübeli családokhoz.

Máchik családból a 214. lapon a családfán, és utána a szövegben is II. Imre helyett József olvasandó; Machik József lévén az egyetemnél tanár.

Madách családnál (226—228. lapokon) igazitásúl jegyzendő, hogy Imrének, ki jelenleg Nógrád megye egyik legjelesb országgyülési képviselője, — gyermekei: 1. Aladár, 2. Jolán, 3. Ara. Testvérének Károlynak pedig gyermekei következők: 1. Manó, 2. László, 3. Pál, 4. Imre, 5. Margit.

Madocsányi család. Azokhoz, mik e családról a 232. s köv. lapokon állanak, későbbi családi közlés nyomán adhatjuk még, hogy a család ismert törzse Teplai Kelemen (Clemens de Tepla) volt, ki 1264-ben IV. Béla királytól a teplai három ekényi földet kapta. Tőle teljesebben a családfa igy terjedt szét:

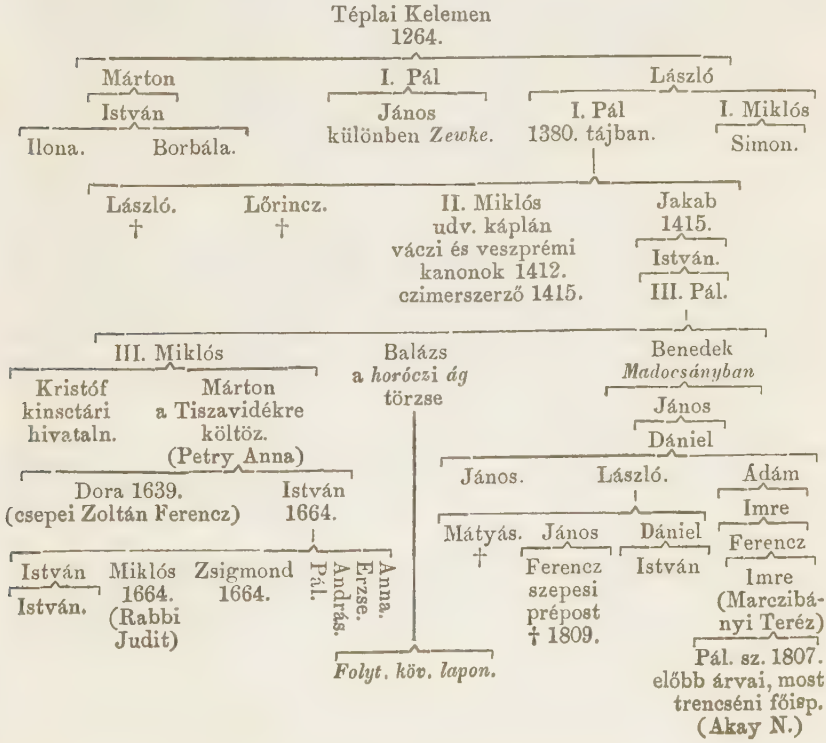

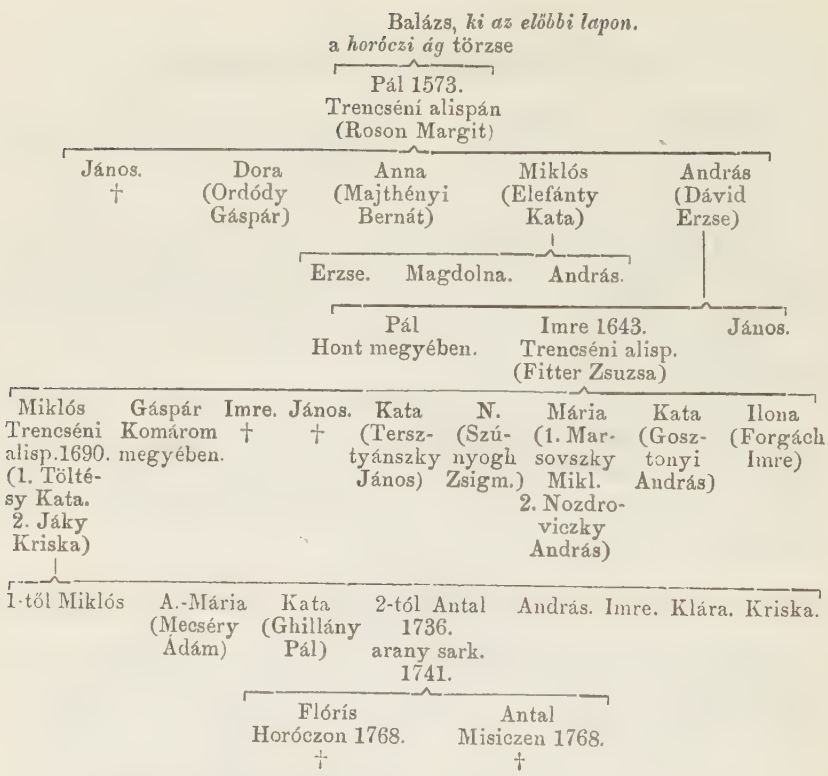

A családfán állók közül II. Miklós kir. udv. pap, váczi és veszprémi kanonok, 1412-ben atyja és testvérei részére Zsigmond királytól Madocsány földére uj adományt, 1415-ben pedig családja részére czimerlevelet nyert, mely szerint a paizs alyján nyugvó koronán szétterjesztett szárnyakkal basiliskus áll, nyakán megkoronázva, a paizs tetején ismét fél basiliskus látható.

III. Pálnak három fia által három ágra szakad a család. III. Miklósnak egyik fia Kristóf kir. kincstári hivatalnok, Márton a Tisza vidékére származott, kinek egyik utóda Bocskai titoknoka volt.

Balázstól a már közlött horóczi ág származott.

Benedektől a tulajdonképeni madocsányi vagyis liptói ág veszi származását, melyből Ferencz 1806—1809-ig szepesi káptalani nagyprépost volt.

Imré-nek, ki most is él, fia Pál, a mostani Trencsin megyei főispán.

Magay család. Magay Ferencz 1728. april. 26-án Zala vármegyétől nemesi bizonyitványt kapott.

Magdó család. (Bereczki). Székely család, melyből M. Antal Bereczk kiváltságos város tanácsosa 1848-ban. Ferencz ugyanott volt hivatalnok 1815. körül.

Mogos család. Közbirtokos e század elején Szatmár megyében Egri helységben. [1])

Magossy család. Bács s Bodrog vármegyében az 1825-ki nemesi összeirás szerint Baján lakó nemes család.

Majereczky család. Eredete s kiváltságos volta előttem ismeretlen. Egy perbeli származásrend következő ágazatot mutat:

Mihály
(Gyura Klára)
Imre
József. Gábor.

Majláth család. (Székhelyi) a 250. és 253. lapon álló II. György volt országbiró meghalt folyó 1861. april. 11-én kora 75. évében aggkori elgyengülésben Bécsben, eltemettetett a családi sirboltban Zavaron Pozsony vármegyében. Gyermekei György v. b. t. tanácsos és jelenlegi főtárnokmester, nővérei Karolina aggteleki Bujánovicsné, Mária mező-szegedi Szegedyné, és Julia alapitványi hölgy.

Majtisy család. Szatmár vármegyében Majtis helységet 1415—1421-ben Majtisi Mihály, Péternek fia, és nevezett Mihálynak fiai László, Péter és Pál birták. [2])

1476-ban a rosályi Kún családdal a Majtisi család ugyan csak Szatmár vármegyében Sopsateleke pusztát Darnó mellett elosztá. [3])

1374-ben élt Majtisy (vagy Majtésy) Péter. [4])

Makray család. Szatmár vármegyében Makray Dániel 1544-ben Makray Anna Kérchy Istvánné és Makray Borbála Petneházy Péterné 1587-ben Papos helységben kir. adományban részbirtokot kaptak. [5])

Mán család. (Sajói) A 282. lapon álló csekély adatokhoz járul jelenleg a következő bővebb, teljesebb közlemény.

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 294.
[2]—[4]) Ugyanott II. 214. 247. 294.
[5]) Ugyanott 103.

A Mán család közös törzsből ered a Dolhaiakkal, Petrovaiakkal stb. és egyike Máramaros vármegye legrégibb családainak. Előnevét Sajó helységről irja, mely eleitől fogva központja és fészke volt a család tagjainak.

A mai virágzó család számos tagokat számlál, de az okiratok egy részének lappangása miatt csak az egyik ágról adhatni máig lenyuló ágazati teljes kimutatást, [1]) kapcsolatban a Dolhaiakkal, a mint ezektől a Mán család kifejlék.

A következő családfán az évszámok azon okmányok kelteit mutatják, melyek szerint e nemzékrend egybeállítatott:

I. tábla.

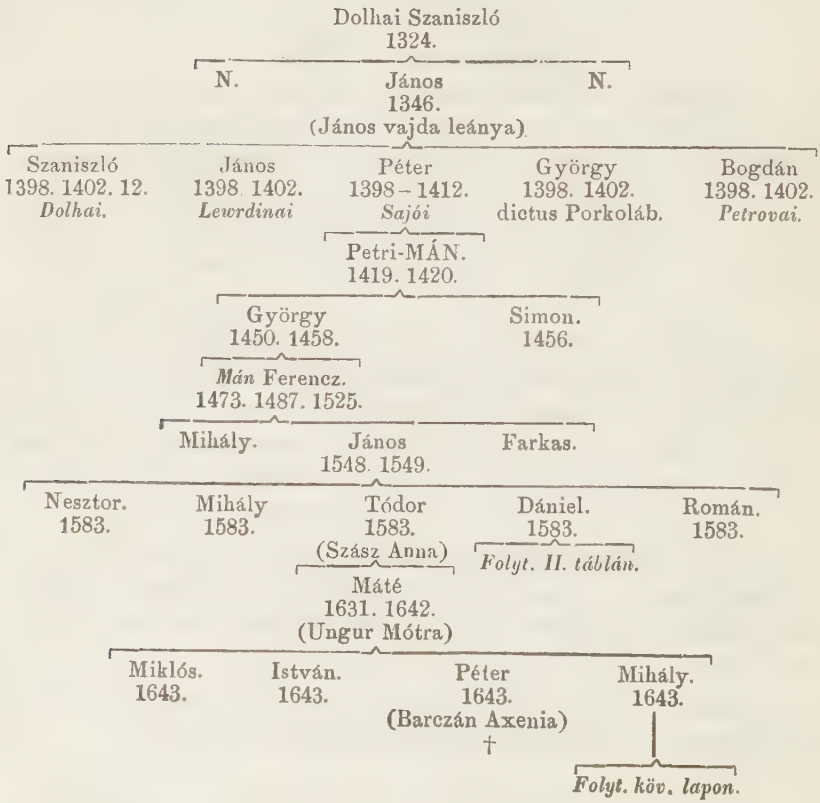

[1]) Szilágyi István által a család közléséből.

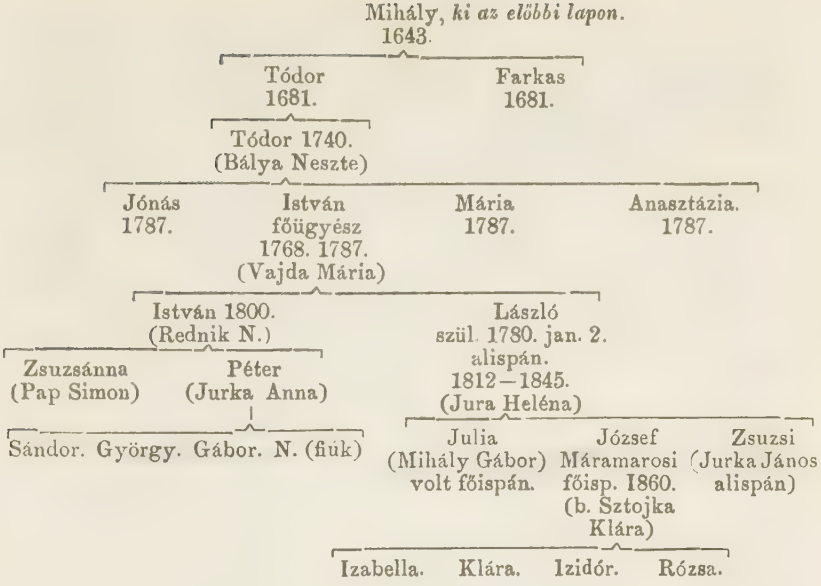
Mihály, *ki az előbbi lapon.*
1643.
Tódor
1681.
Farkas
1681.
Tódor 1740.
(Bálya Neszte)
Jónás
1787.
István
főügyész
1768. 1787.
(Vajda Mária)
Mária
1787.
Anasztázia.
1787.
István 1800.
(Rednik N.)
László
szül. 1780. jan. 2.
alispán.
1812—1845.
(Jura Heléna)
Zsuzsánna
(Pap Simon)
Péter
(Jurka Anna)
Julia
(Mihály Gábor)
volt főispán.
József
Máramarosi
főisp. 1860.
(b. Sztojka
Klára)
Zsuzsi
(Jurka János
alispán)
Sándor. György. Gábor. N. (fiúk)
Izabella. Klára. Izidór. Rózsa.

II. Tábla.

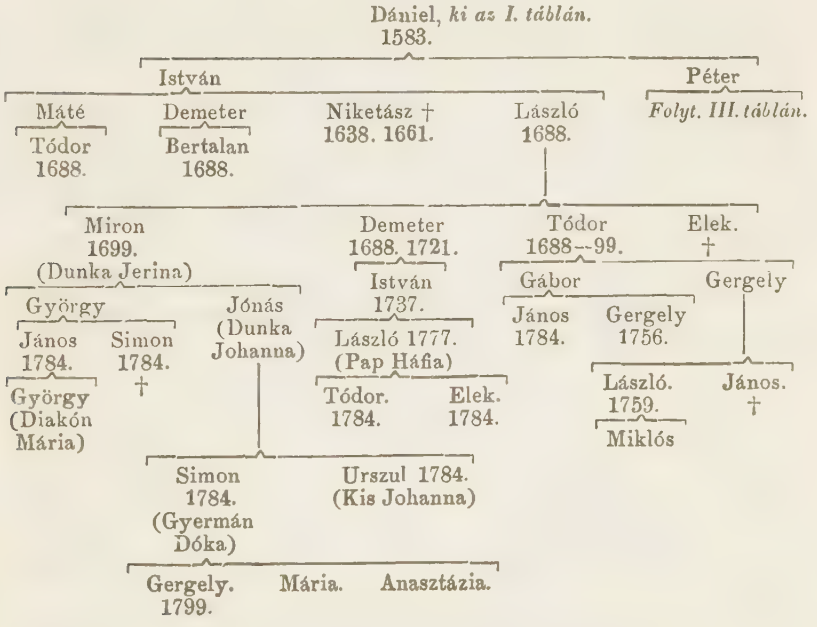
Dániel, *ki az I. táblán.*
1583.
István
Péter
Folyt. III. táblán.
Máté
Tódor
1688.
Demeter
Bertalan
1688.
Niketász †
1638. 1661.
László
1688.
Miron
1699.
(Dunka Jerina)
Demeter
1688. 1721.
Tódor
1688—99.
Elek.
†
György
János
1784.
Simon
1784.
†
György
(Diakón
Mária)
Jónás
(Dunka
Johanna)
István
1737.
László 1777.
(Pap Háfia)
Tódor.
1784.
Elek.
1784.
Gábor
János
1784.
Gergely
1756.
Gergely
László.
1759.
Miklós
János.
†
Simon
1784.
(Gyermán
Dóka)
Urszul 1784.
(Kis Johanna)
Gergely.
1799.
Mária.
Anasztázia.

III. tábla.

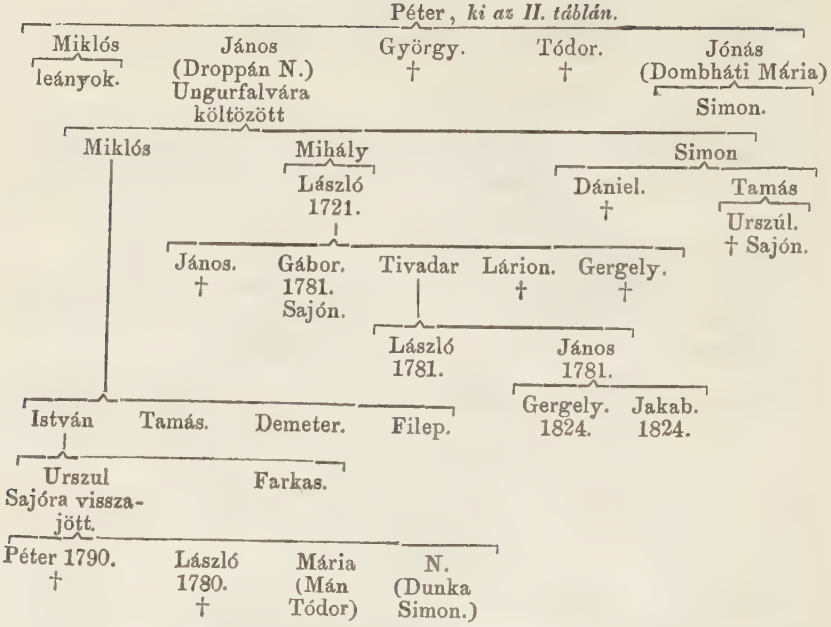

A családnév származásának világosítása tekintetéből érdekes a család oklevelei nyomán a következőket följegyezni.

Dolhai Szaniszló, Jánosnak fia, maga s testvérei részére 1398-ban Zsigmond királytól Bereg megyei Sarkad helységet adományban nyervén, az adomány-levél kel „pro Stanislao, filio Johannis de Dolha, fratribusque Joanni, Petro, Georgio, et Bogdán, haeredibusque et posteritatibus eorundem universis.“

Atyjok halála után a fiak megosztozván, Péternek a többi közt Sajó helység egy harmada jutott, miután e falut, mely anyai nagy-atyjoknak János vajdának halála után idegen kezekre jutott volt, —visszaszerezték. Ettől fogva a testvérek közül kiki a maga lakóhelyéről nevezte el magát, és e szerint Péter neve is „Petrus de Sajó“ lett, (1419. oklevél) a minthogy Péter Sajó helység birtokába magát Zsigmond király parancsa mellett be is iktattatá. Még jobban megfészkelte pedig magát ugyan itt a család az által, hogy a falu másik harmadát Péternek fia nagybátyjaitól szintén megszerezte magának (1420-ban.

Sajói Péternek a meglévő oklevelek szerint csak egy fia volt Emmanuel, magyarúl Manó-nak mondjuk ma, — a máramarosiak

akkor is, ma is Mán-nak mondták, s mondják. A máramarosi szokás azt tartja még ma is, mikor pedig már állandó vezeték nevek vannak, hogy a fiú neve mellett rendesen megemlítse az apa keresztnevét is. [1]) Igy lett, hogy említett 1420-ki királyi oklevél Mánt Péter fiának nevezi (Péter Mán, váriáns szerint Petri Mán (Man aluj Petru).

Petri-Mán fiai György és Simon szintén e névvel éltek mind végig; azonban Györgynek fia Ferencz már csak Mán-nak irta magát, míg a Simon maradéki mind végig 1650-ig megtarták a Petri-Mán elnevezést vezeték-nevül. Az utolsó ez ágból Máté, mint főszolgabiró haltmeg Szelistyén, innen vett előnévvel.

Ferencztől fogva minden ivadékai ez ágnak egyszerűen csak Mán-oknak neveztetnek.

A család Máramarost lakja; csupán egy ág szakadt át Erdélybe Ungurfalvára; azonban ennek ivadékai közül is a legnagyobb rész vissza költözött.

A család több tagja mint megyei tisztviselő szerepelt, de csak a XVIII. század közepétől találkozunk sűrűebben velök.

A családnév magasb emelkedése Istvánnál kezdődik, ki mint tiszti fő-ügyész hivataloskodott utoljára. Fia László 1805-ben tiszteletbeli alügyész, 1817-ben főszolgabiró, 1834-ben másod, — 1840-ben első alispán, mely hivatalát az 1841-ki tisztujitáson is megtartotta, leköszönt róla 1843-ban. Leányai közül: Julia, Mihály Gábor Máramaros megye 1849-ki főispánjának, Zsuzsánna Jurka János 1861-ki első alispánjának hitvese. Fia József 1860-tól Máramaros vármegye főispánja. [2])

Maracskó család. Komárom megyében Tatán Maracskó János a XVII. század végén birt udvartelket, mely iránt leány-ági utódai 1822-ben léptek peralkura az Esterházy grófokkal. [3])

Jánosnak fia nem levén, benne ága kihalt. Családfája igy áll:

Maracskó János
(Suldes Anna)

Mária (Pamhackel Mihály)	Judit (Muray Fer.)	Teréz (Bellesics Ferencz)

[1]) Például: Szaplonczai Jónás, a Gábor fia (Sz. Jónás aluj Gavrilla).

[2]) Máramaros megyében — jegyzi meg Szilágyi István — a főispánságot 500 év óta megyei szülött nem viselte; 1390-ben Balk, Drag voltak az utolsók, és 1849-ben ismét megyei szülött lett főispán Mihály Gábor személyében.

[3]) Fényes, Komárom várm. 173.

Márián családhoz a 305. lapon jegyzendő, hogy Márián György 1739. nov. 12. Veszprém vármegyétől nyert nemesi bizonyitványt, mely Győr megye levéltárában van.

Mariássy családhoz a 310. lapon adandó, hogy Zsigmondnak a IV. László fiának két neje volt, az első Bónis Erzsébet, kitől született fia István [1]), kinek Bónis Máriától leányai: Mária Elek Istvánné, és Emilia Miklós Ferenczné. — Második neje volt az, kitől gyermekei már ott a táblázaton láthatók.

Markhót család. Nyitra megyei nemes család, melyből Imre 1839-ben tiszteletbeli, 1844-ben rendszerinti aljegyző ugyan ott.

1532. előtt élt therjéni Márkot László, kinek leánya Ilona Kisvárday Miklós neje volt, és birt Komárom vármegyében. [2])

Markovits család. 323—328. lapon közlött családok valamelyikéhez tartozik Markovits József, ki fiaival Józseffel és Móriczczal Arad megyében 1819-ben hirdettették ki nemességüket. [3])

Mathywczy család. Közülök fenmaradt neve Mathywczi Péternek, ki Palóczy Simonnak király-helmeczi várnagya volt 1458-ban, és sok hatalmaskodást követvén el, urával együtt elmarasztaltatott. [4])

Matlekovics család. Matlekovics Pál, Mátyás és Péter testvérek, és ezek unoka testvéreik Péter és András II. Ferdinand királytól 1628. aug. 16-án nyertek czímeres nemes levelet, mely a horvátországi congregatión 1632. jul. 12-én hirdettetett ki. [5])

Czímerük a paizs kék udvarában lovon ülő magyar vitéz, jobb kezével kivont kardot villogtatva; a paizs fölötti sisak koronájából szintén magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezével meztelen kardot tartva. A paizst két oldalról foszladék veszi körül.

A mult század végén már a család egy ága, névszerint Matlekovits Ferencz Torontál vármegyében lakott, hol Zágráb megyétől 1801. decemberben nyert nemesi bizonyitványát 1802. mart. 29-én

---

[1]) Azonban nincs-e itt ismét tévedés, és ezen István, nem azon VII. István-e? ki a táblázaton Gergelynek Bónis Erzsébettőli fiául van jelölve.

[2]) Fényes E. Komárom várm. 129.

[3]) Arad várm. jegyzőkönyv 1829. évi 600. sz. a.

[4]) Kaprinai II. 222. 225. 226.

[5]) A mint 1721-ben Branyugh János Dalm., Horvát- és Tótország itélőmestere bizonyítja.

kihirdetteté, ugyan azt tevé ezzel azon évi jul. 6-án Arad megyében is, belé iktatva hason nevű fiának Ferencznek nevét is. Ezen utóbbi Ferencz utóbb Arad város birája volt, és Arad megyében fia részére is nemességet 1839. jun. 24-én ismét kihirdetteté. Fia Ferencz József szül. 1813-ban, 1860-ban a pesti cs. k. rendőrségnél hivatalnok.

A család ismert ágának nemzékrende ez:

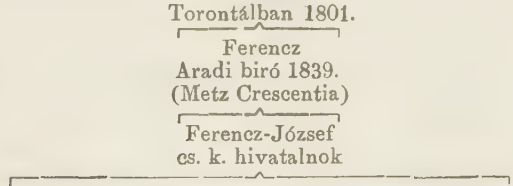

Maygraber család. (379. lapon) Maygraber Jánost, a bécsi cs. kir. térparancsnokságnál szolgálatban lévő kapitányt V. Ferdinánd király 1842-ben dij-mentesen magyar nemességre emelte. [1])

Maza család. (Kázméri.) Kázméri Maza Mihály 1447-ben Zemplin vármegye alispánja volt. [2])

Mazuch család. Mazuch Jánost cs. kir. szekerészeti alhadnagyot 1840-ben V. Ferdinand király magyar nemességre emelte. [3])

Megyery családhoz (405. lapon) Megyeri Miklós, pazonyi Cseres Györgygyel 1571-ben Szatmár vármegyében Kis-Mada helységben részbirtokot nyert. [4])

Megyeri Zsigmond 1658-ban gr. Zrinyi Miklós a költővel levelezésben állott. [5])

Meliorisz családhoz (411. lapon.) A czimeres nemes levelet Meliorisz Mátyás hibbei pósta mester nyerte I. Leopold királytól; enuek fia Márton Bán Adámnak leányát, Bán Ilonát vévén el, ezzel szerzé a deményfalusi birtokot.

Családfájuk nehány ízen ez:

---

[1]) Világ, politikai hirlap, 1842. évi 49. szám.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 31.
[3]) Hirnök 1840-ki novemberi szám.
[4]) Szirmay, Szatmár vármegye II. 92.
[5]) Tudományos gyüjtemény XI. 111—113.

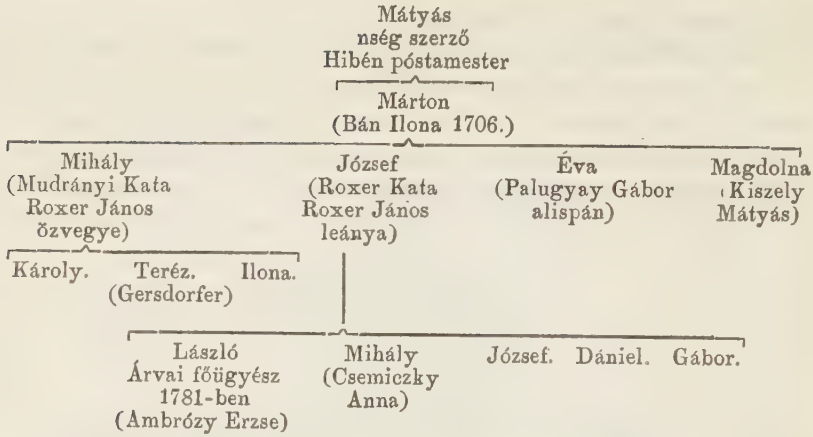

Meliszek család. Arad vármegyében Meliszek Leopold, és Lajos 1797-ben hirdetteték ki nemességüket. [1])

Melléthey család. (Melléthei). Gömör vármegye legrégiebb nemes családainak egyike. Eredetét homály fedi; de az bizonyosnak látszik, hogy a melléthei elő-névvel élő Barna, Abach, Alachkai és Dévény családok belőle származnak. A melléthei Barna családnak a Melléthei családból származtatását az látszik igazolni, hogy azon Thywald vitéz, ki állitólag II. Andrásnak a szentföldre menete közben a királyt, sőt táborát egy vadbika dulásától megmenté, a Gömör megyei Melléte helységből vagy pusztáról származott; és ugyan ekkor Özörény helységen kivül Melléte helység fele részével is megadományoztatott. [2]) *Lásd a Pótlék kötetben Barna családot.*

A melléthei és vele a horkai birtokrészekben nevezett Thywaldnak egyik utóda Demeter 1411-ben Zsigmond király kiváltságos levele által ujra megerősítetvén, ez oklevél szintén mutatja a Melléthey családnak a Barna családdali vérközösségét, miután ez oklevélben ama Thywald, Melléthey-nek neveztetik, és azonkivül benne fölemlítve találjuk Melléthey Benedek, és Desew utódokat is, mint Barna Demeternek vérrokonait; [3]) valamint e vérközösség va-

[1]) Megyei jegyzőkönyv 782. sz. a.

[2]) Lásd az oklevelet az Árpádkori uj okmánytár I. Köt. 217. l.

[3]) Az oklevél ide tartozó szavai ezek: „Nos Sigismundus etc. proinde ad universarum presencium et posterorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod animo revolventes dilecti ac fidelis nostri magistri Demetrii Barna filii Laurentii, filii Magistri quondam Niczlai filii olim Thywaldi dicti Mellethej descendentis etc. in memoriam igitur tot et tantorum servitiorum ejus, terras Horca et

lósul azon 1453-ki itélet levélből is, mely a Melléthei Abachnak nevezett Jakab részére az általa megperelt Melléthei István, Lőrincz, Pál, Tamás és Imre (különben cointeressati congenerationales) ellen a melléthei határban elfoglalt földtér elitélése iránt keletkezett.

Az ős Melléthey család többi ágazataira adatokat szolgáltat egy 1381-ben Zéchy Miklós országbiró előtt kelt osztály levél, mely szerint Melléthei Simon örökösei: Antal fia Miklósnak, Pál fiának, említett Simon fiának, ugyszintén a Miklós felesége s a fia Abachnak nevezett Melléthei Jakab, Desewnek, Melléthei László leányától (ki úgy látszik már az előtt fiusítva lehetett, mert utódai későbbi időben is a Melléthey néven említetnek) a melléthei jószágban megosztoznak, ugyan akkor a Benedek fiai által birt melléthei jószágrészt érintetlen hagyván.

1397-ki okmány szerint Lukács fiai birtokolnak Melléthén, mennyiben azok birtokból Baloghy Mihálylyal, István fiával a maguk és átyjuk mindennémű követeléseik kiegyenlítése iránt Gömör megye akkori alispánja Baloghy Miklós mester előtt kiegyeztek.

A melléthei Abach ágának kideritésére nézve tanuságot tesz egy 1402. évi tiltakozási okirat, mely szerint Melléthey István fia Jánosnak, a maga és nevezett atyja, úgy szintén testvére Tamás részéről is, Melléthey Abach Jakab és Pál, Miklósnak fiai, úgyszintén Miklós, János, Imre, György és Frank említett Abach Jakabnak fiai, továbbá most említett Pálnak fia Imre, Mátyás Miklósnak, és János másik Miklósnak fiai ellen pelsőczi Bebék Detre nádor előtt melléthei birtokjoguk iránt tiltakoznak.

A Lukács vonalán álló Istvánnak fia Melléthey Jakab pinchi Fodor Jakab mester Gömör megye alispánja előtt a Melléte helysége határában volt Mocholazegh és Liche kaszálónak nevezett rétjeit

---

Mellethe in Cottu Gemur prope Ezyrend existentes ac situatas eisdem magistro Demetrio et suo heroico filio predicto Stephano (*igy*) nec non Johanni ac Nicolao pariter filiis dicto Demetry Barna adhuc minorennibus et illorum haeredibus, haeredumque successoribus ac posteritatibus — excepta portione predicti, magistri Demetrii agnatorum, videlicet filiorum Benedicti, et magistro olim Desew in eadem Melethe jam collata etc. Datum per manus magri Eberhardti Episcopi Zagrabiensis aule nostre S. Cancellaris dilecti et fidelis, Bude, in Festo s. b. Margarethe Virginis anno Domini Millesimo CCCC. undecimo. Regnorum nostrorum Ungarie anno XX. quarto. L. S. pend. — Barna Mihály úr közléséből, kitől a többi adatok.

(prata Mocholazegh dicta) 130 denár erejeig 1410-ben Mihálynak és Istvánnak Melléthei Marci fiának elzálogosítja.

1412-ben Gömör vármegye alispánja előtt kelt azon egyezségi okmány is, mely szerint Mátyás, Melléthey Antalnak fia, Miklósnak, Melléthey Péter fiának özvegyével Annával, Bek János leányával, és ennek fiával Abachnak nevezett Melléthei Jakabbal, a melléthei birtokviszonyok kiegyenlitése iránt köttetett.

Melléthey Istvánnak fia Péter, Melléthe határában Lyche (most Licze) határa közelében fekvő négy hódnyi szántó földét 1415-ben elzálogosítja kewechesi Cyneghe Miklós Gömör vármegye akkori alispánja előtt Kwyeknek nevezett Péternek Mellétéről 166 uj denárokért.

Melléthey Frank az idősb, a Lukács vonalán álló Jánosnak fia, János fia Miklósnak, Bereczk Melléthey Mátyásnak fia, Jakab és Péter Istvánnak fiai, nemkülönben Márton fia Jánosnak említett Melléthey István fiának, és végre más Miklós Péternek fia, mint a Melléthey Demeter által elzálogosított, és őtet (Frankot) illető melléthei birtok letartóztatói ellen; — továbbá Abachnak nevezett (Melléthei) Jakab, és fia György; Abach Pál, mint szintén azon helység határában bizonyos szántóföldjeinek elfoglalói ellen Zentelsébethi Imre Gömör megyei alispán előtt 1423-ban tiltakoznak.

Abachnak nevezett Melléthey Jakab, a Melléthey Bereczk által nekie adott egy arany forintban elzálogositott melléthei kaszálócskát (értsd rétet) Zepesi Ferencz gömöri alispán előtt nekie 1453-ban viszsza bocsátja.

Hogy Melléthey Berecznek a fia Tamás volt, azt tanusitja az 1471-ben Sztárnai Detrik és Choltói Tamás deák (litteratus) részökre bizonyos erőszakosság miatt ellene intézett idézvény.

Említett Tamásnak 1500. és 1504-ben kelt tanuvallatások szerint fiai: Antal pap, és Benedek, leányai Apollonia Hangáchy-né és Ilona Thúzfalvy Tóbiné voltak.

Andrást, Melléthey Benedek fiát illetőleg, ennek neve egy 1544-ben Keechy Katalinféle örökvallási levélben dévény-Melléthey Andrásnak jelölve fordul elé; minthogy Dévényben is birtokos, s valószinűleg ottani lakos is volt. 1546-ban ismét pusztán csak Melléthey-nek iratik. Ellenben

1559-ben egy záloglevélben, mely részére Zubogyi Pál által

adatott ki, már Melléthei Dévényi-nek (Andreae Dewyny de Meléthe) említetik.

Ezekből látjuk, hogy a melléthei Dévényi család is a Melléthey családdal egy törzsből veszi eredetét. — De lássuk továbbá is az adatokat.

1564-ben kelt Zubogyi iktatási okmányban András, mint szintén három fia: Pál, Benedek és István diviny Melléthey néven említetnek, ellenben ugyan azon évről a latránféle donationalisban ugyan azon András, és említett fiai már melléthei Devini-nek neveztetnek, mely körülmény ugyan azon családbeli egyének részéről később 1580. 1581. 1584. 1591. években kelt oklevelekben is eképen váltakozva fordulván elé, kétségtelenebben mutatja a Dévény családnak a Melléthey-veli azonosságát; és a Barna családdali birtok- s vérközösséget, mint ezt Gömör megye előtt 1574-ben Barna Ferenczneк és Dévény Andrásnak tiltakozása is mutatja, mely szerint ezek Meléthe helység és Euzrény puszta makkos erdeitől a szomszédokat eltiltják, hasonlót cselekedvén együtt 1576-ban is. [1])

Dévény Andrásnak leánya Margit, az 1587-ben Lorántffy Mihály és Pál által, az ezeknek vissza szolgáltatott abadi és boldvai javakról szóló oklevelek felől a jászói Convent előtt részére kiadott nyugtatványban Melléthey máskép Dévény-nek neveztetik, ellenben azon Margitnak testvére Pál a perbesházi Perbes Tamás és Adrián részéről a dévényi részbirtok iránt kelt örökvallási levélben 1591-ben dévényi Melléthey-nek van irva. A Dévény család is tehát a Mellétheyvel ugyan azonos.

Dévény Andrásnak fiai Márton és István tarták fen e családot utódaikban leány-ágon, s mivel ily nevű család még ma is létezik, az valószinűleg Pál és Benedektől a nevezett Mártonnak testvéreitől szakad le. *Lásd Dévény család*, hol azonban adatok hiányában csak keveset tudhatni meg az utódokról.

Lássuk most már az eléadott oklevelek nyomán készült Melléthey, és az ebből eredt Dévény családokról is a következő táblázatokat:

---

[1]) Protoc. C. Gömör anni 1574. fol. 28. anni 1576. f. 45.

I. tábla.

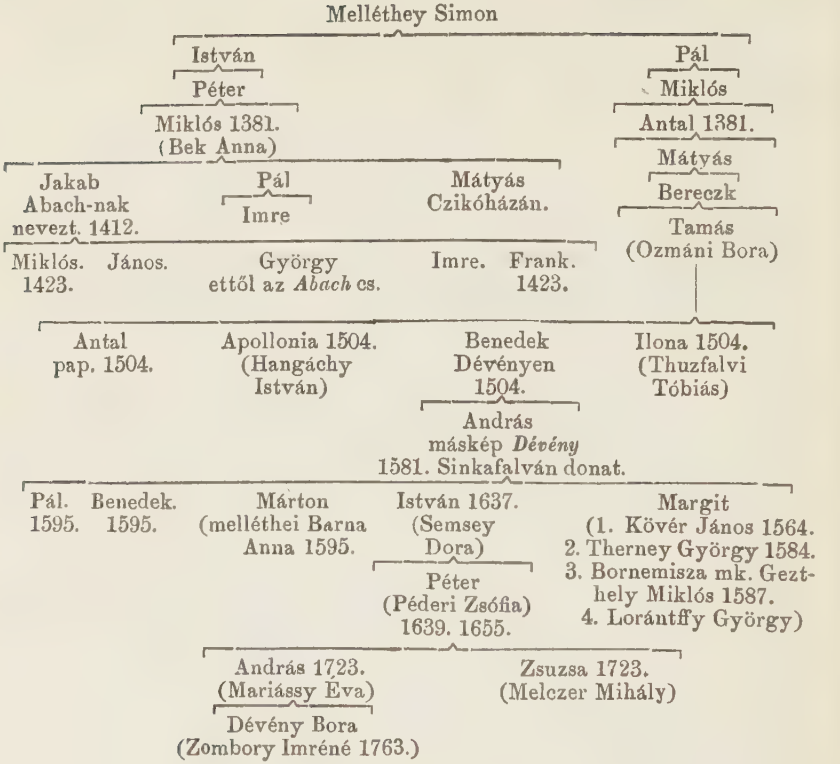

II. tábla.

Melléthey Simonnal egykorú László nak ivadéka:

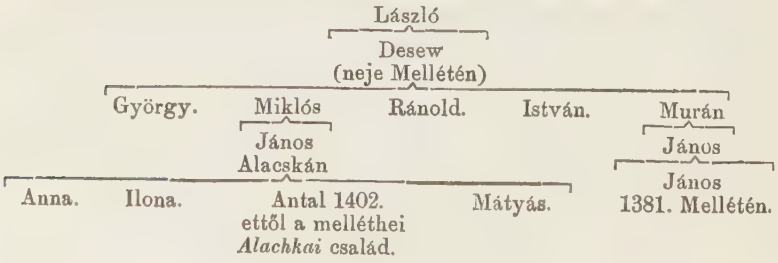

III. tábla.

Benedeknek fiai említetnek ugyan az osztály-levélben, de meg nem neveztetnek, ezek közűl egyik lehetett Lukács, kinek utódai igy származtak:

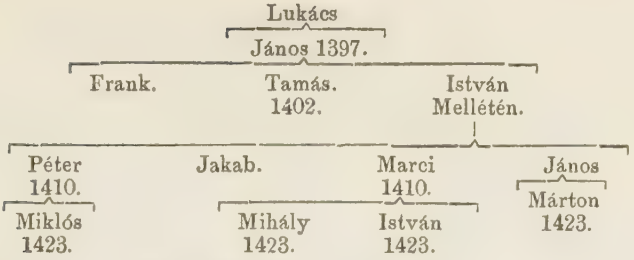

Mindnyájan Mellétheyek.

Menszáros családhoz (413. lapon) adhatjuk, hogy a család egyik tagjának nejétől Hodossy leánytól két fia a mult század végén élt, ugymint Dániel és Sándor.

Dánielnak Szunyogh Klárától, ki még 1807-ben élt, leánya Klára Patay Józsefné.

Sándornak Szegedy Juliannától több gyermeke maradt, ezek közt egyik leánya Rácz Péterhez Máramarosba ment férjhez. [1])

Merse család (424. lapon) László az eperjesi váltó-törvényszéki ülnök, 1842-ben udvari tanácsossá neveztetett.

Mersits családhoz (424. lapon) Mersits János 1824-ben Arad megyében is kihirdetteté nemességét. [2])

Mertse család. Mertse László, és fia szintén László Arad megyétől 1830-ban nyertek nemesi bizonyitványt. [3])

Messéry család. Szatmár vármegyében Messéry András, ki 1564-ben Szatmár vár kapitánya volt, 1569-ben Garbolczon Salgay Bálinttal együtt részjószágot kapott királyi adományban. [4])

Mészáros család. Mészáros István és fia István Arad vármegyében 1826-ban hirdetteték ki nemességüket. [5])

Metternich család. (Winneburgi herczeg.) Herczeg Metternich Kelemen a hires ausztriai külügy minister, ki Magyarországban és részeiben a daruvári, szakosi, skeuszi, és skribestiei uradalmakat szerzé, 1827-ben hazánkban indigenatust szerzett. [6])

Családfájuk [7]) következő:

---

[1]) Vay László, Német hivség 603.
[2]) Arad várm. jegyzőkönyv 892. sz.
[3]) Ugyanott 809. szám.
[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 278.
[5]) Arad várm. jegyzőkönyv 911. sz.
[6]) 1827 : 38.t örv. cz.
[7]) Schönfeld: Adelslexic. I. 21. és goth. geneal. Taschenbuch 1857. 162.

gróf János Hugo
szül. 1710. † 1750.
mainzi örökös kamarás
(1. b. Kesselstadt Klára,
2. gr. Hoinsbroich Teréz)

herczeg Ferencz György sz. 1746. † 1818. status minister (gr. Kageneck M. Beatrix) | Ferencz Ervin sz. 1749. † 1752. | János Fridrik sz. 1750. † 1753.

Paulina sz. 1772. (Würtembergi Ferdin. herczeg) | Kelemen sz. 1773. máj. 15. ausztriai külügy minister. (1. hercz. Kaunitz Eleonora. 2. gr. Beilstein Antonia. 3. gr. Zichy Ferraris Melania) | József sz. 1774. cs. k. kam. | Fridrik Lajos sz. 1777. † 1778.

1-től M. Leopoldina sz. 1797. † 1820. (gr. Esterházy József) | stb. Leontina sz.1811. (gr. Sándor Móricz) | Hermina sz.1815. alapit. hölgy. | 2-tól Richárd sz.1829. párizsi n. követ. | 3-tól Melania sz 1832. (gr. Zichy József) | Pál sz.1834. katona. | Lothár sz.1837.

Mexich család. Mexich Miklós a báni hivatal főjegyzője 1841-ben kir. tanácsos lett.

Mezádszky család. Szatmár vármegyében e század elején Csécsén birtokos Mezádszky István. [1])

Micsinszky családhoz (463. lapon) Micsinszky György az 1505-ki rákosi országgyülésre Zólyom vármegye követe volt. [2])

Mieszl családhoz (465. lapon.) A család Mosony megyében él, azon megyében Mieszl Ferencz 1842-ben rendszerinti esküdt volt.

Mihajlevich Suplaiszky család. A czimeres nemes levelet Mihajlevich Suplaiszky Márk 1791. május 23. Florenczből datálva, nyerte II. Leopold királytól, és azt azon évi novemb. 14-én Szerém vármegyében, 1803. mart. 8-án pedig Krassó vármegyében, akkori lakhelyén kihirdetteté. Jelenleg ez utóbbi megyében a család már nem létez.

Mihályi család. Bihar vármegyében szintén él Mihályi nevü család, melyből a mult század végén két testvér Sándor és István megyei hivatalt viseltek. Sándor a megyénél főügyész volt, nejétől Dobozy Teréztől egyetlen leányát Terézt roglaticzai Miskolczy János vette nőül.

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 258.

[2]) Jászay P., A m. nemzet napjai a mohácsi vész után 157.

István élt még 1807-ben is, előbb megyei számvevő, utóbb táblabiró volt Nejétől Száraz Teréztől egyetlen leánya Franciska [1]).

Mikay család. Szatmár vármegyében Mikay Lőrinczneк fia Sebestyén hatalmaskodásért elmarasztaltatván, 1398-ban Paposi jószágát zálogba adta [2]).

Mike családhoz (472. lapon) Erdélyben 1662. mart. 17-én Görgény-Szent-Imrén Mike István és György is czimeres nemes levelet nyertek, mely az erdélyi országgyülésen 1662. nov. 1-én kihirdettetett. [3])

Mikecz családhoz (473. lapon) adható, hogy Mikecz Gedeon a tisszavidéki gazdasági egylet pénztárnoka született Kemecsén 1825. jul. 14-én; meghalt 1861. jun. 25-én; eltemettetett Nyiregyházán. Testvérei Anna Fejér Sándorné, Tamás, Károly és János.

Mikes család. Arad megyében Mikes János 1830-ban hirdetteté ki nemességét. [4])

Miklavich családhoz (480. lapon) adandó, hogy Miklavich István és többek tiltakozása ellenében itélet folytán Khargen János 1701-ben ismét beiktatást eszközöltetett a salgói uradalomban, ujonnan ismét az ellentmondók által elűzetvén. [5])

Miklósffy családból József nagyváradi kanonok meghalt 1832. dec. 28-án.

Mikovínyi család. (Breznó-bányai.) Azokhoz, mik e családról már a 496. lapon közöltettek, ujabban a következő adatokat pótolhatom.

A család Zólyom, Trencsin, Nyitra megyében birtokos. A nemesi kiváltság megujitását Mikovínyi Sámuel nejével Zombathy Katával nyerte II. Ferdinand királytól; ebben mondatik, hogy a család régi nemes levelei hadjáratok alkalmával Nyitra megyében elvesztek (per Svecos et alios hostes).

Czimerének, — mely itt metszvényben közöltetik — leirása már följebb olvasható.

Tagjai közül Sámuel, a híres mérnök már szintén volt említve.

---

[1]) B. Vay László, Német hivség 597.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 103.

[3]) Az eredeti armalis Bihar vármegye levéltárában van.

[4]) Megyei jegyzőkönyv 1581. sz. a.

[5]) Sz.-benedeki Conv. Capsa G. fasc. 4 nro 5.

Ferencz volt cs. k. tábornok Laudon alatt, névszerint Belgrádnál táborkari főnök, a hadi pályán szerzett érdemei, vitézsége és hadtani ismeretei jutalmául M. Terézia rendjét nyeré, és ennek nyomán bárságot. Az ő vezetése alatt állíttatott fel a cs. kir. tűz-aknászati hadi kar is. Tőle birja egy bukovinai helység is nevét, t. i. a Szuchava mellett fekvő Mikovin helység. Utódai nem maradtak.

János, II. Györgynek egyik fia a Ledéczi urodalom ügyvivője volt 1835-ig. Ennek fia

Károly 1845-ben a Sándor cs. k. gyalog ezrednél főhadnagy, és Aulich segéde, 1849-ben honvéd-őrnagy, és dandár-parancsnok, 1849. junius 13-án a csornai véres ütközetnek hőse, itt kapott sebesitések következtében bal lábát is elveszté. 1861-ben nyitra megyei szolgabiróságra választatván, mint ilyen a pösténvi fürdői biztosságot is erélyesen viseli. Testvére

Károly 1849-ben a velenczei ostromnál esett el.

Ignácz ügyvéd Pápán, hasonlóan János, Robert is, Rudolf mérnök, Móricz lelkész. — A családfa következő:

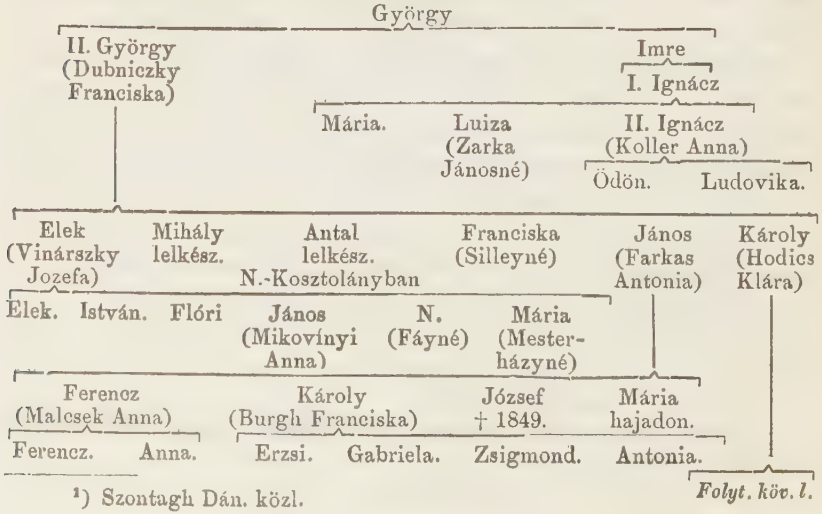

[1]) Szontagh Dán. közl.

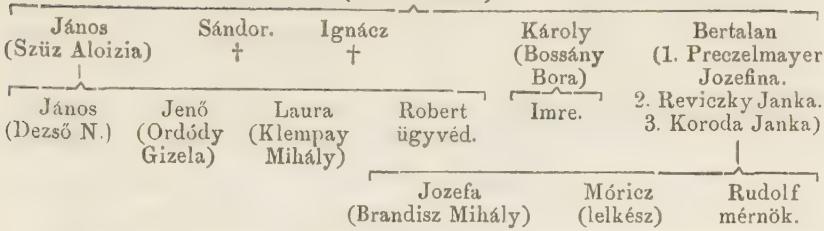

Millos család Közülök J ó z s e f a horvátországi báni tábla elnöke 1820-ban.

Miske családhoz (508. lapon) jegyzendő, hogy 1575-ben Miske A n d r á s és G y ö r g y is Békes Gáspár pártján álltak. [1])

Miskolczy család. (Micskei) Azokhoz, mik e családról az 515. lapon irvák, adandó még a következő családfa.

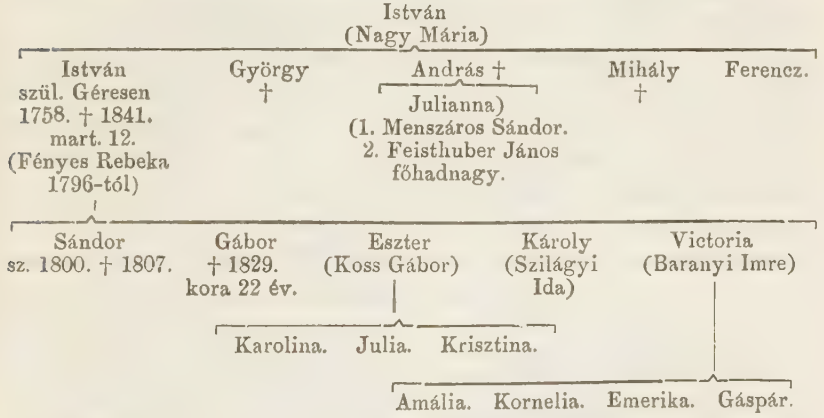

Mlodzanovszky család. Mint a gersei Pethő családnak leány-ágon egyik örököse, birtokos Zemplin vármegyében a sztropkói uradalomban. [2])

Mochnyay család. Mochnyay J a k a b 1722-ben III. Károly királytól nemesítetett meg. [3])

Czimere a paizs kék udvarában zöld halmon egy lábon álló, és nyakán nyillal átlőtt daru, egyik fölemelt lábával golyót tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, vörös tollú nyilat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

---

[1]) Wolph. Bethlen II. 374. 378.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 96.

[3]) Collect. herald. nro 327.

Mocsáry családhoz (521. lapon) pótlásul adandó, hogy bocsári Mocsáry Imre, több megye táblabirája, meghalt hosszas betegségben 1842. junius 9-én kora 48. évében. Nejétől szandai Sréter Franciskától öt gyermeke maradt.

Mohay családhoz (536. lapon) adandó még: Mohay Elek, (tán a II.?) kinek neje Zámbó Jusztina, lakott M.-Gezsén, meghalt 1777-ben Kolosvárott, másod-kapitány volt a Kálnoky ezredben; testvére Gábor, harmadik fitestvére veretés következtében halt meg 1776-ban ősszel Medgyesen.

Molnár család. Molnár György és István Arad vármegyében 1793-ban hirdették ki nemességüket. [1])

Molnár család. Molnár József székely határőr ezredbeli őrnagy 1834-ben erdélyi nemességet nyert.

Móré család (560. lapon.) Valószinűleg e családhoz tartozik Móré László is, ki 1575-ben Békes Gáspár részin harczolt. [2])

Móricz család. (Técsői) Máramaros vármegyéből származik. Eredeti lakhelye Técső, egyike a koronai öt városnak, mely testület mint ilyen szabad hatóság volt a legujabb időkig, s lakosai több nemű kiváltságoknak voltak birtokában. Ezen öt városi polgárság lakosai közül emelkedtek ki előbb személyes nemesi rangra a Móriczok a XVII. század folytán.

Técső város 1600-ki személyes öszveirásában mint családfők Mórocz Imre, András, és Tamás említetnek. Ezek közül valamelyiknek lehetett fia azon István, ki 1609-ben Báthori Gábor erdélyi fejedelemtől nemes levelet kap a maga ágára; de úgy látszik maradék nélkül halt meg, mert 1638-ban ismét egy István fordul elé, mint városi közpolgár, ki magának örök áron egy házhelyet vesz; ugyan ez, mint esküttt polgár tesz utat Bécsbe az öt városi szabadalmak megerősitése ügyében. Ez Ist-

[1]) Arad megyei jegyzőkönyv 151. sz. a.
[2]) Wolph. Bethlen II. 374

vánnak fia ugyancsak István Teleki Mihály máramarosi főispán jószágainak igazgatója lévén, az apja által szerzett polgári telket Bornemisza Anna fejedelemnő által felszabadíttatja 1677-ben. Ezen telket Apaffy Mihály erdélyi fejedelem 1677-ben adomány-levéllel látja el, ezen adomány-levélben a „tecső i“ praedicatum fölemlítetik, és ezen Istvántól a családfa mai napig következőleg [1]) jő le :

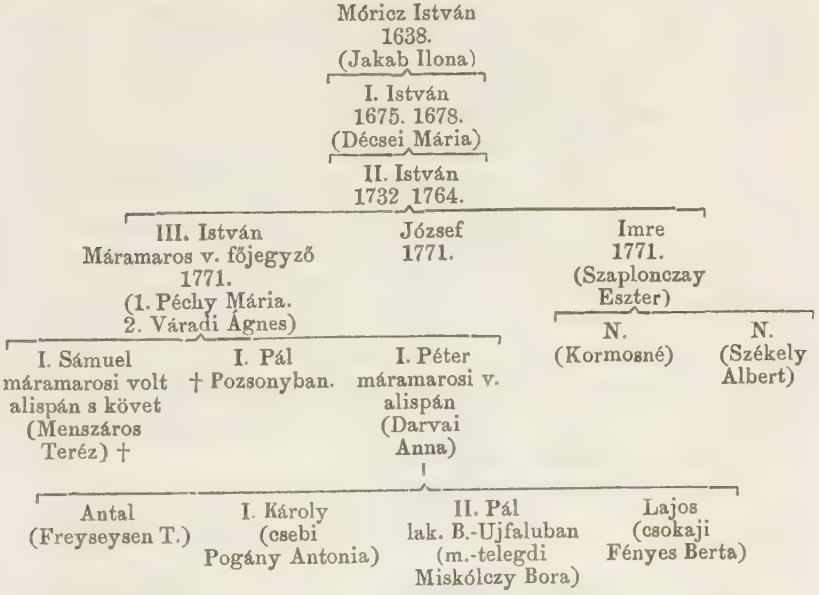

III. István 1771-ben Máramaros vármegyének főjegyzője volt. Első neje péch-ujfalusi Péchy Mária, kitől semmi, és a 2-ik Várady Ágnes, kitől a táblán álló gyermekei születtek.

Imrének két leánya maradt, egyik Kormosné, a másik Székely Albertnő, kitől származnak Székely Lajos, Imre a hires zongorász, és István.

Sámuelnek felesége Szilágyságból Peléből Ménszáros Teréz volt, de mindketten maradék nélkül haltak el. Sámuel főszolgabiró, országgyülési követ, és alispán volt.

Pál az országgyülés alatt Pozsonyban halt meg.

Péter negyven évig volt Máramaros vármegyének tisztviselője. Esküdtségen kezdte, szolgabiró, megyei főpénztárnok, táblabiró,

[1]) Szilágyi István összeállítása szerint a család közléséből.

s 12 évig alispáni minőségben rendes törvényszék elnöke, az $183^2/_6$-ki és 1839—40-ki országgyülésen követe volt.

II. Sámuel mint Hunyady-huszár Pancsovánál esett el 1849. jan. 2-án.

A családi irományok közt nevezetesbek: a szathmári békekötés Károlyi pecsétjével ellátva, mely Móricz Istvánnak Huszt vár akkori commendánsának a végett küldetett meg, hogy e békekötés föltételei mellett a várat adja által. Erre következik Ob: L. B. de Acson salvus conductusa, melyben Móricz Istvánnak személyét és Máramaros megyébe szerte széllyel fekvő birtokait minden bántódástól biztosítja.

Ugyan ezen István kapott Rákóczy Ferencztől, mint kedvelt ezredes főkapitánya Munkácsnál, Szathmárnál, különösen Tokaj vára ostrománál kitüntetett vitézségeért szép donatiot, mely magyar nyelven fogalmazott adomány-levél máig is a család birtokában van.

A család czímere, — mint följebb a metszvény szembe tünteti — a paizs kék udvarában vörös ruhás, sodrott vaskeztyűs férfi kar, könyökben meghajolva, és arany markolatu pallóst tartva. A paizs föléttí sisak koronáján hármas zöld növény középsőjén kék kis madár üll, fölemelt szárnyakkal, csőrében valami halfélét tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Motorka család. Motorka Tódor, György, Morodán, Tógyer, Miklós, Iuón 1830-ban Arad megyében nemesekül ismertettek el. [1])

Mudrányi családhoz megemlíthető még Mudrányi Dániel, kinek leánya Kata, Roxer Jánoshoz ment férjhez.

Múlyady család. (Múlyadi †.) Nógrád megyei Múlyad helységet hajdán Múlyady nevü család birta, melyből Múlyady Salathielnek fiai Múlyady Demeter és Bertalan 1505-ben Nógrád megyei Almás, Bágyon, és Figed helységbeli részbirtokokba, melyek Almási László fiának Gáspárnak tulajdonai voltak, a ságí convent által beiktattak. [2])

1514-ben nevezett Múlyady Bertalan nővérének Múlyady Katalinnak, kerekgedei Themmel Barnabás feleségének átadta használatúl Kuthásón, Bágyonban fekvő birtokrészeit, úgy szintén Kerék-Gedén a Themmel Barnabás által tett inscriptio folytán birtokrészét is, míg azt ő, vagy utódai vissza nem követelik. [3])

[1]) Arad vármegye jegyzőkönyv 736 sz.
[2]) és [3]) Hiteles okirat.

A hetedik kötet tartalma.

L.

	Lap
Láb család	3
Labancz cs.	—
Lábas	—
Lábathlani (Lábathlani †)	—
Labodás	4
Lábody	—
Labossa	5
Labostyán	—
Labsánszky	—
Lachmayer	—
Lacsny (Folkusfalvi)	—
Laczay (Kis-Hindi)	6
Láczay (Láczai †)	—
Laczka	208
Laczkó	6
Laczkfi	—
Laczkovics	7
Laczo máskép Ladislaides	—
Laczy	8
Ladányi	—
Ladányi (Tompaházi)	—
Ladáry	—
Láday	—
Ladislaides	9
Ladivér (v. Lativér)	—
Ladmóczy (Ladmóczi †)	10
Ladó (Siketfalvi)	—
Ladóczy	—
Ladományi	—
Ladomérszky (Ladoméri)	—
Ládonyi (Nemes-Ládonyi †)	—
Laffert (Báró)	11
Laich †	—
Laitner (Vecseházi)	12
Lajcsák	—
Lajos (Baróthi)	—
Lajos (Szacsvai)	—
Lakacs	12
Lakath (Zokoli)	—
Lakatos (Csik-Szent-Simoni)	—
Lakits	13
Lackner	—
Lakóczi	14
Lakos (Báró)	—
Laky	—
Laky	208
Laluch	15
Lamacska	16
Lamberg	—
Lamberti	17
Lamberti	18
Lamos (Lipóczi)	—
Lampert	—
Lánczos	—
Lánczy (Lánczi)	—
Lanczkrőner	19
Landa	—
Landerer (Füskúti)	—
Landis vagy Landier	22
Lándor	20
Lánghy	209
Láng	22
Langlet	—
Langó	208
Langon	22
Lántos	—
Lányi (Kis-Szántó)	—
Lány (máskép Jacoby)	23
Lány (máskép Teörök)	25
Lányi	26
Lapispataky	—
Lapicsek	27
Lapos	—
Láposi	—
Laposrévy	28

	Lap
Lápy	28
Lapsánszky	—
Lascan	—
Laskay	—
Laszgalner	—
Laszkár	—
Laszkáry (Laszkári)	29
Laszky	30
László (Padányi)	31
László	—
László	32
László	—
László (Gegési)	33
László (Magyar-sárosi)	—
László (Csik-szent-Imrei)	—
László (Kászon-Jakabfalvi)	—
László (Kászon-Ujfalvi)	34
László (Mádéfalvi)	—
László (Kibédi)	34
László (Jánosfalvi)	—
László (Ikafalvi)	—
László (Gyepesi)	—
László (Altorjai)	—
László (Csutnai)	209
Lászlóffy	34
Lászlóffy	209
Laszlovszky	34
Laszly	209
Lasztaméry (Lasztaméri †)	35
Lasztin	36
Lasztóczy (Lasztóczi)	—
Lasztókay (Daneczi)	37
Latinovics (Borsodi)	38
Latkóczy (Latkóczi)	41
Lator	44
Latran (Kéméri)	—
Latz (Csekefalvi)	—
Latzók	—
Laukó	—
Laurenty	45
Laurovics (Medveczei)	46
Lavotha (Izsépfalvi)	47
Lazansky (Bukovai)	—
Lázár (Szárhegyi gróf)	49
Lázár (Szaszfalvi)	71
Lázár (Csik-Taploczai)	72
Lázár (Csikvacsárcsi)	72
Lázár (Dálnoki)	—
Lázár (Nagy-Ajtai)	—
Lázár. Lásd Kothon cs.	73
Lázár	73. és 209
Lazarevits (Kis- és N.-Szredistyei)	73
Lazaridesz	—
Lazarovics	—
Lazeus (vagy Lazaeus)	—
Laziczius	74
Lazonyi (Lazonyi †)	—
Lebenbach (Lásd Elevenkúty)	—
Lédeczy	—
Lederer	—
Ledniczky	—
Leeb (Felső-Őri	75
Leer	76
Legáth	—
Legéndy (Legéndi)	—
Legényei (Legényei †)	—
Légman	—
Légrády	—
Leh	77
Lehinszky	—
Lehotzky (Lehotkai máskép kisrákói és bisztricskai)	—
Lehotzky	209
Lehottay (máskép Obeszló)	85
Leibniczer	—
Leidl	—
Leiningen	209
Leitman	86
Leitner	—
Lekcze (Fancsikai)	—
Lelovits	—
Lemhényi	—
Lemény (Leményi)	87
Lemniczky	—
Lemoni	—
Lénárt	—
Lenarthffy	—
Lencsés	—
Lendvay	88
Lendvai (Bordosi)	89
Lengyel (Sárvári)	—
Lengyel (Lengyeltóthi nemes és báró)	90

	Lap
Lengyel	92
Lengyel (Szakállosfalvi)	92
Lengyel (Simai †)	—
Lengyel (Przemiszlei)	—
Lengyel (Tordai)	93
Lengyel	210
Lengyelfalvi	93
Lenkey (Lenkey és Zádorfalvi)	—
Lenkey	210
Lenkovits	94
Lentvoray	—
Lepényi	95
Lépes (Váraskeszi †)	—
Leporis	96
Leposa	—
Leső	—
Lestáky	—
Lestár	—
Lesseniczy	—
Lestyán (Csik-Szentkirályi)	—
Lestyán	210
Lestyánszki (máskép Urbányi)	96
Lészа	97
Lészay (Sz.-mártoni v. lészai)	584 és 97
Leszkóczy	99
Leszták (vagy Lesztach)	—
Létay	100
Létay	210
Leteney	100
Letenyey	—
Letenyei	210
Levachich	100
Lévai Cheh	—
Lévay	104
Levey	—
Levko (máskép Kis)	—
Lewius (máskép Lévy)	—
Lezár	105
Liányi	—
Libak (Radovsitzi)	—
Liberchey (Kis-Libercsei †)	—
Libercsey (pótlék)	586
Libertiny	108
Liblyói	109
Lichtenstein	—
Liebenberg	111
Lieszkóczy	111
Lieszkovszky (Lieszkói)	—
Ligándy	115
Likó	—
Lilien	—
Lilienberg	116
Limp	—
Lindvay	—
Linkner (Udvarhelyi)	—
Lipcsey (Bilkei)	117
Lipcsey (Nagy-Lucsei)	121
Lipcsey (Fejérvári)	124
Lipcsey (bilkei)	210
Lipcsen	124
Lipich	—
Lipkay	—
Liplyanics	—
Lipovnitzky (Lipovnoki)	—
Lipovszky	127
Lippay (Zombori)	—
Lippay	129
Lippay	—
Lipták	211
Lipthay (Kisfaludi báró és nemes)	129
Liptay (Keresztes-Komlósi és Posacsécsi)	137
Liptay	141
Liptay	—
Liptay	—
Liptay	—
Liptay	—
Lipstein	142
Lipszky (Szedlicsnai)	—
Lissovényi	143
Lissovszky	—
Liszkay	—
Lisznyay	144
Lisznyai Kovács	—
Liszt	—
Liszti (Köpcsényi báró)	—
Litassy (Dereszlényi)	147
Literáti. Lásd Késmárky	150
Literáti	—
Litsek (Macsovai)	151
Literáty (máskép Pruszkay)	—
Livinai (Livinai †)	152

	Lap
Lypolth	211
Lobostyán	152
Locher	—
Lócz	—
Lóczy	—
Lodány	153
Lodron	211
Lóffay	153
Logány	154
Lógódi	—
Lohódi	—
Lokcsánszky	—
Lokodi (Homoród sz.-Mártoni)	—
Lombárd (Sz.-Ábrahámi)	155
Loncsárics	—
Lonczkrener	—
Longer	—
Longh (Karándi)	—
Lonovics (Krivinai)	156
Lónyai (Nagy-Lónyai és Vásárosnaményi)	156
Loob	169
Lo-Presti (báró)	—
Lorándy	—
Loránt	—
Lorántffy (Serkei †)	—
Lósádi	173
Losek	174
Losonczy	—
Losonczy	178
Losonczi (Angyalosi)	179
Losy	—
Losy	—
Lovas	—
Lovassy	—
Lovász (Ötvenesi)	180
Lovász	211
Lovcsányi	180
Lovinai	183
Lovorovszky (Lőwenburgi)	—
Lovrencsich (máskép Mikulchich)	—
Lozonyi	—
Löbl	—
Lőcsey	184
Löfflern	—
Löffler	—

	Lap
Lőhr	—
Lőke	—
Lökfalvai	185
Lökös	211
Lőkös	185
Lőrintz	—
Lőrintz (Al-torjai)	186
Lőrintz	—
Lőrincz	211
Lőrinczffy	186
Lőrinczi	—
Lőrinczi (Szent-Abrahámi)	187
Lőwenburg. Lásd Lovorovszky	—
Lőwenthal (báró)	—
Lővey (Lővei)	188
Lubik	189
Luby (Benedekfalvi)	212 189—537
Lubomirszky	219
Luchei. Lásd Dóczy	112
Luchiai	—
Lucsánszky	212
Lucsinszky	191
Luczai	212
Luczinska	—
Luczky (máskép Ludszky)	191
Ludányi	193
Ludman	—
Ludnay	—
Lugassy	—
Lúgassy (Lugosi †)	194
Lugossy (Magyar-peterdi)	—
Luka (Luka-nényei)	195
Lukács	198
Lukács	199
Lukács	—
Lukács	200
Lukács (Futásfalvi)	—
Lukács (Demsusi)	—
Lukács (Borosnyai)	—
Lukács (Ditrói)	—
Lukács (Karczfalvi)	—
Lukács (Nagy-enyedi)	—
Lukács (Illyefalvi)	201
Lukácsffy (N.-Küküllő-falvi)	—
Lukachevich	—
Lukácsi	202

	Lap
Lukácsi	—
Lukacsik	—
Lukácsy	—
Lukácsy (Hutirai)	—
Lukas	203
Lukaviczky	—
Lukavszky	—
Lúkay (Lúkai)	204
Lukenich	—
Luketich	—
Lukits	—
Lukovich	—
Lukovszky	205
Lulier	—
Lunkányi	—
Luzénszky (Regléczei, báró	206
Luzénszky pót	587
Lyuk	207
Lübek	—
Lüley	208

M.

	Lap
Machala	213
Machai	—
Machik	213. 589
Machula	215
Mackh	—
Mack	—
Macsár (Máskép Macsarovics)	—
Macskási (Tinkovai)	216
Mácsy	222
Macza	223
Maczonkai	—
Maczedoniai (Kihalt)	—
Madách (Sztregovai és kis kelecsényi	224. 589
Madácsy	229
Madár	—
Madaras (Kibédi)	—
Madarassy (Mező-madarasi)	—
Madarassy (Gojzesti)	—
Madarász	230
Madáry	—
Maday (Kis-Madai †)	—
Madassovich	231
Máday	—
Madocsai (Gidófalvi)	232
Madocsányi (Madocsányi	232. 589
Madva	234
Magay	591
Magdalenich	234
Magdics	—
Magdo	591
Magh	234
Maghy	235
Mágner	236
Magni	237
Magnovich	—
Mágochy	238
Magócsy	239
Magoray	240
Magori (Kézdi-vásárhelyi)	—
Magos	591
Magossy	—
Magyar családbeliek	240
Magyar	241
Magyar (Felső-őri)	—
Magyar	—
Magyar (Mérei)	242
Magyari (Udvarhelyi)	—
Magyari (Nagy-váradi)	—
Magyari (Sz.-Háromsági)	—
Magyari (K.-solymosi)	—
Magyari	—
Magyari Kossa (N.-magyari	—
Magyari	243
Magyarosi máskép Szőke (Magyarosi)	—
Magzacsányi	—
Maholányi (Pohronez Szelepcsényi báró †)	243
Maignin	244
Majady	—
Májai (Májai)	—
Majdlovich	—
Majdrda	—
Majer	—
Mayer	245
Majer	—
Majer	246
Mayer	—
Majereczky	591

	Lap
Mayerffy	246
Majerhoffer	—
Majerszky	247
Majláth (Szunyogszeghi †)	248
Majláth (Székhelyi, gróf és nemes)	249 és 591
Major	255
Major (Dicső sz.-mártoni)	—
Majoros	—
Majos	—
Majosházy	—
Mayrhoffer	—
Majsai (Harakláni †)	—
Majtányi	—
Majthényi (Keselőkeői, báró és nemes)	156
Majtisy	591
Majzik	266
Maka (Zéthéni)	267
Makay (Geleji)	—
Makanecz	269
Makfalvay	—
Makk	—
Makkai	270
Makky	—
Makláry	—
Makó (Makófalvi)	—
Makó (Zethényi †)	—
Makó	—
Makó	271
Makodi (Ákósi)	272
Makra (Felső-szilvási)	—
Makray (Felpestesi és viz-sz.-györgyi)	272. és 591
Makripodary	274
Maksay (Nyárádtői)	275
Makula. Lásd Machula	276
Malacz (Máskép Tóth)	—
Malakóczy (Szomszédvári, báró)	—
Malatinszky (Malatini)	277
Malatesta	278
Málczay (Kihalt)	—
Malenicza (Nagy-Gáji)	279
Malecz (vagy Malich)	—
Málik	—
Málik	—
Malko (vagy Melko)	280
Mallenich	—
Maller	281
Málnási (Málnási)	—
Malobiczky. L. Maloviczky	—
Malom	—
Malonyay (Kis-malonyai és nyiravicsapi, báró †)	—
Malonyay	—
Maloviczky (Bohuszlaviczi)	282
Malyevácz	—
Mamucha	—
Mán (Sajói)	282. 591
Managetta	282
Manasses	283
Manchut	—
Mancz (Marienseei)	—
Manczikovich	—
Mandell	—
Mandelly	—
Mandich	—
Mándy (Mándi)	284
Manfredi	285
Manfredini	—
Manffy	—
Mannó	—
Manussy	286
Mánya (máskép Manyul, rákosdi)	—
Mányai	—
Manyóky	—
Mara (Felső-szálláspataki)	287
Maracsko	595
Maramaros	288
Marat (Mészkői)	289
Maravich	—
Marczaly (Marczali †)	—
Marczalfalvy (Zaszkaliczi)	292
Marczalthői	293
Marczell (vagy Marschell)	294
Marcius	—
Marczibányi (Puchói és Csókai)	—
Marczin	300
Marczy	—
Marecz	—
Márffy	—
Margai	301
Margalits	—

	Lap
Margarassevich	302
Margaritovics	
Margenthaler	
Margitay	303
Marguly	—
Marháth (Bikfalvi)	
Máriaffi (Maksai)	
Márian	305
Márian	
Márián	596
Mariassevich	305
Máriássy (Márkus és Batizfalvi)	305 és 596
Máriassik	318
Marich (Szolga-egyházi)	
Marikovszky	319
Marillay (F.-szilvási)	320
Marin (Karánsebesi)	321
Marjay	—
Márk (Egerpataki)	
Márk (Sepsi sz.-györgyi)	—
Markházy (Felső-büki †)	—
Markhot	596
Marklovszky	322
Markó	
Markó (Kis-bajorai)	—
Markocsány	—
Markolt	—
Markos	—
Markos (Szent-iványi)	323
Markos (Ramocsai)	
Markovicsich	—
Markovich	—
Markovich	324
Markovich (Cserneki)	—
Markovics	—
Markovics	327
Markovics	328
Markovits	596
Markovits	328
Markovits (Zsénai)	—
Markoviczky	329
Markus (Előri)	—
Márkus (Thomori)	330
Markus	—
Markus	331
Markus (Várdádfalvi)	333
Márkus (Csik-somlyói)	333
Markuss	—
Markuss	—
Márkus (Kerékszállási)	
Márky (Márki †)	
Marmel-Megyessy	334
Marnavich	—
Marocsay (Kihalt)	—
Maróczy	—
Marokin	335
Marosi (Zilahi)	—
Maróthi (Kihalt)	—
Maróthy (Maróth-egyházi)	336
Maróthi (Dobófalvi)	337
Marschalko	—
Marsinay (Marsinai)	—
Marsó	339
Marsóvszky (Marsófalvi)	340
Martincsek	346
Martinecz	—
Mártinffy	—
Martinides	—
Martinik	—
Martinkovits	—
Martinovits	346
Martinszky	347
Martinyi	—
Martinuzzi. L. Utjesenich	—
Martiss vagy Marcziss	—
Márthon (Hethéni †)	—
Marthon	—
Márton (Zsarolyáni és mándi)	348
Márton	350
Márton (Somlyói)	351
Márton (Markodi)	—
Márton (Csik-szeredai)	—
Márton (Oláhfalvi)	—
Mártonfalvay (Mártonfalvay †)	—
Mártonffy (Csik-szent-györgyi †)	352
Mártonffy (Csik-Karczfalvi)	353
Mártonffy (Csik-mindszenti)	354
Mártonfi (Oláhfalvi)	—
Mártonfi (Nagy-enyedi)	—
Martonitz (báró)	355
Mártoni	—

	Lap
Mártony	—
Mártonyi	—
Mártonyi. L. Nagy-Mártonyi	—
Marussy (Fejérvári)	—
Maszlik	356
Maschgo	357
Massay (Kihalt)	—
Masticzius	—
Mata	—
Matavovszky	—
Matay	—
Máté	358
Mátéffy	—
Mátéffy (Kis-solymosi)	359
Matejcsik	—
Matés	—
Mathaeides	360
Máthé	361
Máthé	—
Máthésy (vagy Mathesins)	362
Mathiusy	—
Mathiwczy	596
Mathó (Cseleji †)	362
Mátis	—
Mátis (Alistáli)	363
Matkó (Kézdi-vásárhelyi)	—
Matkovics	—
Matlekovics	596
Matolay	363
Matólcsy	—
Mattachich (Lesztakoveczi)	364
Mattencloit	—
Matteovich (máskép Balogovich)	—
Matthaeides	365
Mattyasovszky (F.-mattyasóczi)	—
Mattyus (Alistáli és padányi)	366
Matuka	370
Matulay	—
Matusovich	—
Matuznay (Kovaszói)	—
Mátyás (Pávai)	371
Mátyássy	—
Matyejecz	—
Mátyfalvy	373
Matyok	—
Matyovay	—

	Lap
Mátyus	—
Mátyus (Kibédi)	374
Mauchs (Farkasfalvi)	375
Maurer (Ürmösi)	377
Maurovits	379
Mayer. L. Majer	—
Maygraber	379 és 597
Maylberg	379
Mayr	—
Maza	597
Mazakcsáni	379
Mazáry	—
Mazuch	597
Mazur	379
Mecséry	380
Mecseniczi. L. Garázda, Szilágyi és Teleki	—
Mechkey	—
Mede	—
Medeváry	381
Medgyes (Nyárad szent-imrei)	—
Medgyesallyi. L Móricz †	—
Medgyesi (Makói)	—
Medgyesi (N.-enyedi)	—
Medgyessy	—
Mediánszky	—
Mednyánszky (Mednyei és medgyesi nemes és báró)	382
Medve	387
Medveczky (Medveczei és kis-biszterczei)	388
Medvés (K.-kászoni)	401
Medzihradszky (Medzihradnei)	—
Meerwald	405
Megyery	—
Megyery	597
Megyi	406
Megyessy	—
Mehes (Nyéki)	—
Méhes	—
Méhes	407
Méhesi (Kis-búni)	—
Méhessy	—
Melczer (Kellemesi)	—
Melegh	410
Melikius	411

	Lap
Melintzki	—
Meliorisz	411 és 597
Meliszek	598
Melith (Bribéri †)	411
Melkó	412
Melléthey	598
Meltsiczky (Melcsiczi)	412
Ménasági (Ménasági)	413
Mencsel	—
Menszáros (N.-kereki)	413 és 603
Mentler	413
Menyhárd	414
Mennyey	—
Méra (Hétbükki)	—
Merai	—
Mercz	415
Merczel	—
Mérey (Kapos-mérei)	—
Mérges (Poki)	420
Merklein	421
Merode	—
Merse (Szinyei)	—
Merse	603
Mersics	424 és 603
Merth (Felső-őri)	426
Mertse	603
Merzi	426
Mesko (Felső-kubini nemes és szép-laki, enyúzkei, báró)	—
Messer (Kürtösi)	447
Messéry	603
Messey	447
Messich	—
Mester (N.-enyedi)	—
Mesterházy	448
Mestery	—
Mestrovich	449
Mestyánek	—
Mészáros (Bodobaári és nagy-lúcsei)	—
Mészáros (Szoboszlói)	452
Mészáros	455
Mészáros	—
Mészáros	—
Mészáros (Szentléleki)	456
Mészáros	603
Meszéna (Hívvári, báró)	456
Meszlény (Meszlényi)	457
Mesznil	458
Mészöly	—
Metternich	603
Mexich	604
Mezádszky	—
Mezess	458
Mezey (Egyházas-bágyoni †)	—
Mezei (Kapjáni)	459
Mezei (Hosszumezei)	—
Mezei (Harasztosi)	—
Mezei (N.-enyedi)	—
Mezei (Zágoni)	—
Mező	—
Mező-gyáni	460
Mezőssy	—
Mezze (Szent-annai)	—
Mezővadászy †	—
Mihaleczky	—
Mihalek	461
Michalko	462
Mihalkó	—
Michalovics. Lásd Mihalovics	—
Michna (máskép Mrnkovics)	—
Micsinszky	463 és 604
Micsky	464
Mieszl	465 és 604
Migalith	—
Migazzi (Walli és sonnenthurmi gr.)	—
Miglészy (Miglészi †)	467
Miglio	—
Mihailovics	—
Mihajlevics Suplaiszky	604
Mihajlovics	467
Mihailovics	—
Mihältz (Gelentzei)	—
Mihalik	468
Mihalini (Treuerfeldi	469
Mihálkovich	—
Mihlovich	—
Mihály (H.-almási)	470
Mihály (Léczfalvi)	—
Mihály (Karczfalvi)	—
Mihály (Bibarczfalvi)	—
Mihály (Berei)	—
Mihályfalvy	471

	Lap
Mihályfy	—
Mihályfy	—
Mihályi (Balogfalvi)	—
Mihályi (N.-kászoni)	—
Mihályi	604
Mihanovich (Petropoljei)	471
Mihay	472
Mihelyes	—
Mihocsa (K.-fejérvári)	—
Mihók	—
Mihonya (Marzesdi)	—
Mikay	605
Mike (Al-torjai)	472
Mike	473
Mike	605
Mikecz	473 és 605
Mikes (Zabolai, gróf)	473
Mikes	605
Miklei	477
Miklós (Miklósvári)	—
Miklós	478
Miklós (Felső-őri)	—
Miklós (Zabolai)	—
Miklósfy	605
Miklósffy (Csik-vacsárcsi)	479
Miklósy (Radványi)	—
Miklósi	—
Miklósovich	480
Miklavich	480 és 605
Miklovicz	480
Mikó (Hidvégi, gróf)	—
Mikó (Oroszfáji)	483
Mikó (Zsögödi)	485
Mikó (Bölöni)	—
Mikola (Szamosfalvi, báró)	486
Mikolay (Mikolai)	488
Mikolcsia	494
Mikos (Tarródházi, báró	—
Mikos (gróf †)	495
Mikovinyi	496 és 605
Mikovszky	496
Miksa (Diód-várályai)	—
Mikula	498
Miksits	—
Miksó (Kis-magyari)	—
Mikulich	—
Mikulcsich. Lásd Lovrencsich	499
Mikulichich (Buzini)	—
Mikuly	—
Mikunda	—
Milakovich	—
Miletz	—
Milenkovics (Zsábári)	501
Milenkovits. (L. Patyánszky)	—
Miletinszky	—
Milkovics (Méhkerti)	—
Milkovics	502
Militius	—
Millasin	—
Millos	607
Miller (Brassói)	503
Miller	504
Milley	—
Millinovits	—
Millivoin	505
Millyen	—
Milotay	—
Milutinovics (De Milovszky)	—
Millnits	—
Milochovszky	—
Mina	506
Mincznik	—
Minay	—
Mindszenthy (Viczei †)	—
Mindszenty	507
Mircse (Barátosi)	—
Mirillovits	—
Mirászlói (Vajai)	—
Miro	—
Mirossán	—
Miroszlavlevics	—
Misalyi	508
Miser	—
Miskár	—
Miske (Magyar-cseszvei nemes és báró)	—
Miske	607
Miskey (Miskei	511
Miskei	512
Miskei	—
Miskó	—
Miskolczy (Roglaticzai)	—

	Lap
Miskolczy (Mező-telegdi)	513
Miskolczy (Micskei)	515 és 607
Miskolczy (Pávai)	515
Miskovics	—
Misley	516
Missey	—
Missics (Zamobori)	—
Miszkics	—
Miszleniczky	517
Miszty	—
Mitis	—
Mitrovics	—
Mitrovszky	—
Mitticzky	518
Mitterbacher (Mitternburgi)	—
Mitterbacher	—
Mizray	519
Mladcssovith	—
Mlinko	—
Mlodzanovszky	607
Mocenigo	519
Mochnyai	607
Mocsáry (Bocsári)	519 és 608
Mocsáry	524
Mocsay (Rettegi)	525
Mocskos (Győrös-nényei †)	—
Mocsolyai. Lásd Machala	526
Mocsonyi (Fényi)	—
Mocstay	527
Mocsy	—
Mocza (Keszei †)	—
Moczer	—
Moczko	528
Módis	—
Modlányi	—
Modory	—
Modrovics (máskép Modrics)	—
Moesz	529
Moga	—
Mogonyi	—
Mogyoróssy	530
Mohácsi (Kristyóri)	536
Mohay (Maros-gezsei)	536 és 608
Mohorai (Szajoli)	537
Mohos	—
Mohy	538
Moises	—
Mokcsay (Mokcsai)	—
Mokossiny	541
Mokrányi	542
Mokry	—
Mókus (Csomai)	—
Molard	—
Moldovay (Romavasári)	543
Móldus	—
Móldvay	543
Molitoris	—
Moll (Modreviczi)	—
Moller	—
Molnár	544
Molnár	—
Molnár	545
Molnár	—
Molnár	—
Molnár	—
Molnár	546
Molnár	—
Molnár (parnói)	—
Molnár (Meszlényi)	—
Molnár (Felapáthi)	547
Molnár (Péterfalvi)	—
Molnár (K.-fejérvári)	—
Molnár (Borós-jenői)	547
Molnár (Bágyoni)	—
Molnár (A.-csernátoni)	—
Molnár (Somogyi)	548
Molnár (Ilyefalvi)	—
Molnár	608
Molnos	548
Monakay	549
Monay (Monaji)	—
Moncsek	550
Moné	551
Monoky	—
Monos	554
Monoszlóy	—
Montbach	555
Montecuccoli	—
Montersir	—
Montskó	556
Monyák (Zubriczai)	—
Mór	557

	Lap
Mora	558
Mora (Szigethi)	—
Mórász	—
Morauchik	—
Móré (Csulai)	560 és 608
Móré (Kőrös-bányai)	562
Móré (Roskováni)	—
Móré (jobbágyi)	—
Móré	—
Móré (Paklisai)	—
Móré (Mocsolyai)	563
Morgay	—
Morgenthaler	—
Morgondaky	—
Móritz (Medgyesallyi)	564
Móricz (Nagyváradi)	565
Móricz (Técsői)	608
Morócz (Beketfalvi)	566
Morvay (Isépi)	—
Morvay (Drskóczi)	567
Mósa (Sáros-berkeszi)	568
Mosdossy	569
Mosel	570
Moser	—
Mosko	—
Moskóvszky	—
Mosolygó	—
Mossóczy (Mosóczi)	—
Mossóczy	571
Mossonyi	—
Moszka	—
Moszticzky	—
Motesiczky (Motesiczki)	572
Motka	—
Motok	573
Motorka	610
Motte lásd De la Motte	—
Mottko	573
Motús	—
Motyovai	—
Moys (Ludrovai)	—
Mozga	576
Mozlaviniay	—
Mózsa, lásd Mósa	—
Mősz	—
Mravik	—
Mráz	577
Mrazik	—
Mrazovics	—
Mrnkovics	—
Muchalics	—
Mucsa	—
Mudrány	578 és 610
Muhoray	—
Múlyady	610
Mumhard	578
Munkácsy	—
Munyán	579
Muraközy	—
Murányi	—
Muray	580
Murlassy	—
Muslay (Boros-jenői)	—
Musnay (Déesfalvi)	582
Mustos	—
Muszka	583
Muthnoky	—
Műer (Felső-őri)	—
Müller	—
Müller	584
Mylius	—

Kiigazítandók a VII. kötetben.

Lapon	*sorban*	*helyett*	*olvasandó*
98	3.	I. István 1837.	I. István 1737.
—	8.	I. Milós	I. Miklós.
—	20.	Kabos György	Kabos Gergely
—	19.	Kálmán	Gábor † 1860.
114	14.	Trenesin	Trencsin
—	18.	Miklosovsch	Miklosovich
116	18.	b. Lien	b. Lilien
118.	a táblán	Gyögy	György
150	fejezeten	Lónyai	elhagyandó
161	a táblán	Gábornak b. Prónay Piroskától született gyermekeinél igy igazítándó: 1. Florentina Lónyay Jánosné. 2. Gábor stb. 3. János ennek *neje gróf Vay Ilona*, 4. Piroska neje *Bárczay Józsefnek*. 5. Emma Zarka Jánosné stb.	
166	9.	Varkácz	Varkucz
176	28.	jun. 27-én.	jun 27-én
—	29.	Ferdinandhoz	Ferdinándhoz,
207	a táblán	bóró	báró
214	a táblán	II. Imre	József
219	a táblán	gr. teleki Erzse	gr. Teleki Erzse
—	—	1. Bethlen László	Bethlen István
—	—	2. Várady István	b. Jósika István
225	a táblán	Zsófiia	Zsófia
226	a táblán	Nádori Bene	nándori Bene
233	—	Tresztyánszky Kata	Tresztyánszky János
—	23. sorban	Rabbi judit	Rabbi Judit
266	12.	Bossányi Budnay	Bossányi, Rudnay
296	a táblán 5. sorban	Anna	Ádám
297	alólról 8. sorban	Rákócyy	Rákóczy
327	a táblán	János-Mátyás	Mátyás-Antal
344	a fejezeten	Marsoviczky	Marsóvszky
366	a táblán	et Pedany	Padány
368	38. sorban	őrmester	mint őrmester
369	1.	3. Izidor	Arisztid
374	5.	nemes (kétszer levén, egyik kihagyandó)	
—	a táblán	Ecseiben	Ecsegben
—	—	*második* Ferencz Domonyban — Domanikon	
425	—	Merics Tamás	Mersics Tamás
458	13. sorban	Mosony	Vas
552	a táblán	Gyapoy	Gyapoly.

A szárhegyi Lázár család 1702-es grófi címere

A nagylónyai és vásárosnaményi Lónyai család 1871-es grófi címere

Lorántffy Zsuzsanna címere

Az alsósztregovai és kiskelecsényi Madách család címere

A székhelyi Majláth család 1794-es grófi címere

A mednyei és medgyesi Mednyánszky család 1750-es grófi címere

A zabolai Mikes család 1696-os grófi címere

A nádasdi és fogarasföldi Nádasdy család grófi címerének egyik változata

A nicki gróf Niczky család ősi nemesi címere

Az ocskói báró Ocskay család ősi nemesi címere

Az orczi Orczy család 1731-es bárói címere

A guthi Ország család címerének egyik változata

MAGYARORSZÁG CSALÁDAI

CZIMEREKKEL

ÉS

NEMZÉKRENDI TÁBLÁKKAL.

IRTA

NAGY IVÁN.

NYOLCZADIK KÖTET.

PEST, 1861.
KIADJA RÁTH MÓR.

Pest, 1861. Nyomatott Beimel J. és Kozma Vazulnál.

N.

Nadabori család. (Kihalt.) Nadabori János lefejeztetvén, Szilágyi Mihály kormányzó 1458-ban parancsot ád Szeben városának, hogy annak vérdijja Kolosvári János által tétessék le, és a lenyakazáskor elvett javaiért testvérének nemes Nadabori Miklósnak eleget tétessen. [1])

Nabráczky család. Közűlök Nabráczky Antal, a vallás és tanulmányi-alap javainak nagyváradi kerületében kir. ügyész, 1845-ben január 9-en $^{765}/_{12}$ szám alatt kelt udvari leirat szerint nemességi megujitást nyert.

Nábrády család. (Fülpösi.) Szatmár vármegyei ősrégi nemes család, nevét a Szatmár megyei Nábrád, előnevét pedig Fülpös helységről irja. Már 1323-ban Nábrádi János mint a váradi szent István hegyi konvent egyik bizonysága említetik. [2]) A család magát valami Boné Lőrincztől származtatja; ennek utóda lett volna Fülpösi Boné (Boné de Fülpös) 1342. körül. [3])

Bónénak öt fia Ulászló királytól (tehát 1439—1444. közben) számos közi jószágaikra uj adományt nyernek. De ha ez igy van, úgy alig lehettek az 1342-ben élt Bonénak fiai?

---

[1]) Teleki Hunyadiak kora X. 592.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 198.

[3]) A családnak egyik tagja által 1784. körül tett egyszerü jegyzéke családszármaztatási modorban 744. évben Scithiából valamely Akend és Boné kapitányoktól eredezteti a családot, és pedig az előbbitől a Kendy-eket, az utóbbitól a Nábrády-akat. Az 800. 900-dik évi nemzedékről is szól, és 1000-dikben osztozkodásról beszél, 1060-ban leveleik elvesztéséről beszél; míg végre 1342. körül — úgy mond — Boné magát de Fülpes nevezettel is megerősítette, mivel Szathmári Anna feleségétül öt fiai maradtak." —E jegyzék Bonétól kezdve adja a családfát is, melyet itt közölvén, valjon az eredeztetéssel hasonló hitelességi hiányban szenved-e? nem állíthatom. Minden esetre rajta az esztendők hiánya, érdekességét tetemesen csökkenti; neveli a gyanút az is, hogy az 1342-ben élt Bonénak fiai I. Ulászló alatt (1439—1444. között) tehát száz év mulva iratnak élőknek.

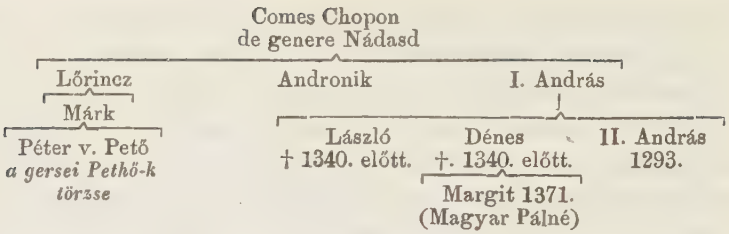

Az e táblán állók közűl I. Andrásnak fiai László és II. András Trencsényi Máté ellenében Robert Károly király hívei lévén, miután Trencsényi Mátének pártja győzött, László meggyilkoltatott, és egyetlen leánya Margit, [1]) Magyar Pálnak a gimesi várnagynak hitvese lön. — Dénes nejével együtt a reájok gyujtott házban fulladt meg. A harmadik testvérnek II. Andrásnak fia volt Tamás, [2]) a ki Wagner szerint törzse lett a Nádasdyaknak.

Azonban ugyancsak Wagner szerint [3]) a Nádasdy-ak a Petenedi [4]) grófoktól (comes) származnak; de ezen ágat — mint följebb mondók — a Csupon ággal eleddig összekapcsolni nem tudjuk. [5]) Ugyancsak a Petendi gróftól származott a Nádasdy grófok Darabos nevezetű nemesi ága is, egy a Dunántúl szélesen elterjedt, előkelő birtokos család, melynek tagjai nádasdi Darabos, s gyakran csupán Nádasdy nevezettel éltek, míg 1642-ben fiágon kihaltak.

---

[1]) Mások szerint e Margit, Dienesnek leánya volt.

[2]) Ellenben a Geneal. authent. tom. I. és II. kézirati gyüjtemény szerint Tamás nem II. Andrásnak, hanem Lászlónak fia volt.

[3]) Tabulae genealogicae Mss. tab. XXI.

[4]) Dunántúl Pecsenéd nevü falu van Soprony vármegyében, Petend nevü falu van Somógy és Zala vármegyében, hasonló nevü puszta van Somogy, Zala, Veszprém és Fejér megyékben; de melyik ezek közűl az, melyről a Petenedi vagy Petenyedi grófok neveztettek, vagy egy sem közülök, azt meg nem mondhatjuk. Legközelebb áll a valószinűség a Soprony megyei Pecsenédre nézve; mire nézve a családi levéltáron kivül talán az Esterházy család levéltára adhatna legtöbb felvilágosítást. — De a Petenéd (vagy Petenegh) névből a paczinák szó gyártását, és e fonalon ismét a Bissenus vagy Bessenyő nemből eredeztetést ráfogni a család eredetére ismét tévedésnek kell kijelentenem.

[5]) A Petendi ágnak a Csupon-okkal való kapcsolatát talán akkor lehetne némileg eszközölni, ha a Chopon név egy volna az oklevelekben előforduló Chepan (vagy is István) névvel, miután mint a következő táblázat mutatja, Tamásnak, a Nádasdyak bizonyos törzsének a Petenédi leágazás szerint István nevezetü volt a nagyatyja.

A nemzékrend, tehát az annyiszor említett Petendi gróftól kezdve következőleg [1]) származott le:

I. tábla.

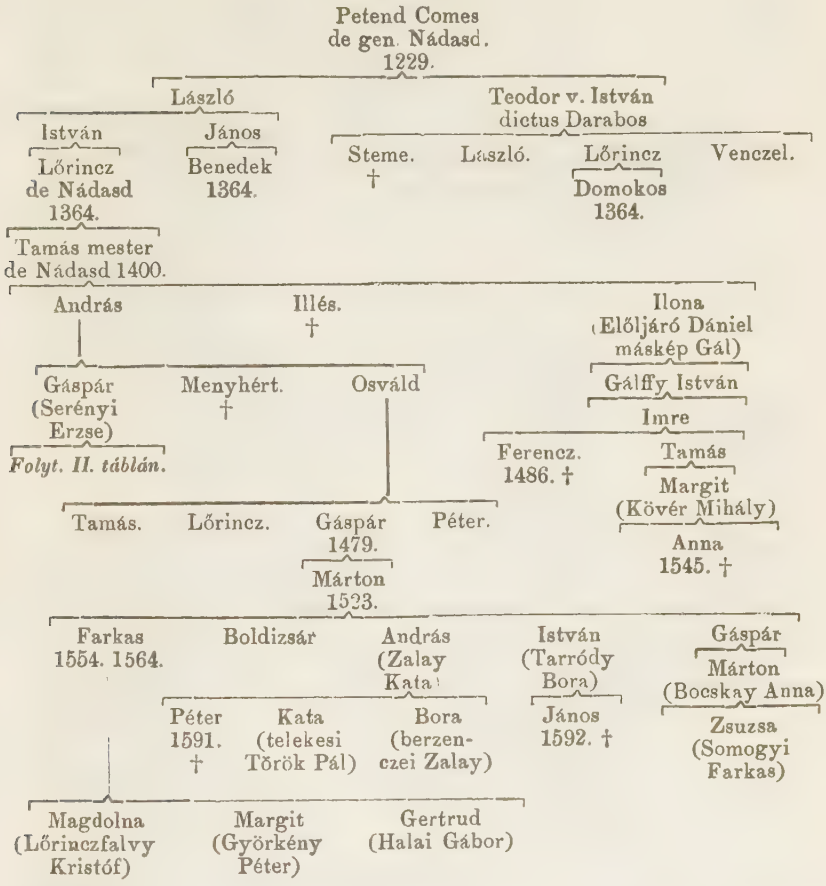

[1]) Wagner, Tabulae genealogicae Ms. tab. XXI. — Ezen kivül óvatossággal használtam itt mindazon ismertetéseket, melyek e családról eddig, több vagy kevesebb alapossággal (főleg eredetét tekintve) megjelentek, nevezetesen *1)* Nádasdy Tamásról, Hormayr, Mednyánszky Taschenbuch, 1820. foly, 84—109. — 2) Nádasdy nemzetségről, Hormayr-Mednyánszky Taschenb. 1825. foly. 247—268. l. — *3)* Nádasdy családról Tudományos gyüjtem. 1829. XII. köt. — *4)* Fillértár 1835-ki foly. 25. 26. szám. — *5)* Horváth Mihály, Gróf Nádasdy Tamás élete, Budán 1838. — *6)* Extrait de l' Annuaire historique et biographique Souverains et Personages de diverses nations, Paris, 1844. — *7)* F. Magyarországi Minerva 1830. I. köt. — *8)* A gothai Almanachok stb.

Mint eredeztetik Bonétól a családfa, a következő táblázat mutatja:

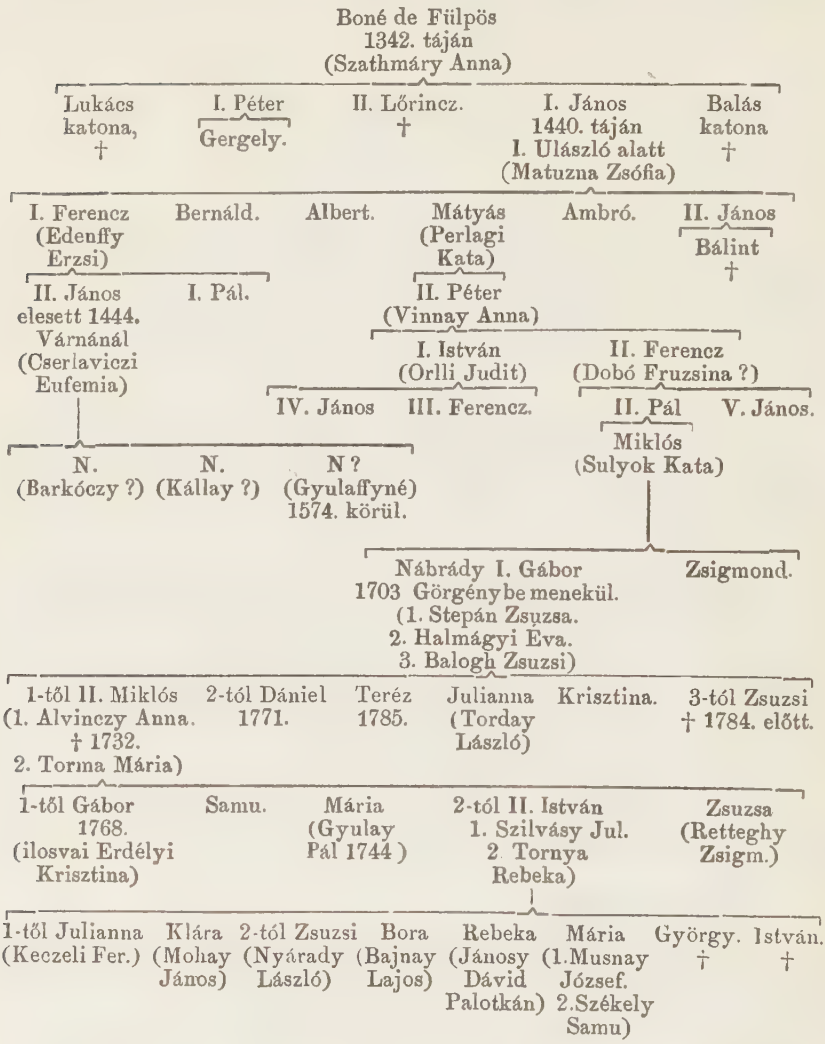

Eddig az erdélyi ágnak családfája a családi jegyzés után, [2]) mely szerint I. Péter Szatmár megyében a Szamos és Kraszna vidékek igazgatója, I. János ugyan ott a Nyíri oldal igazgatójául iratik. Ezen hat testvér — mint a jegyzék szól — Abauj megyében 11 helységet nyert örökös adományban (?)

[1]) Hodor K. közléséből.

I. István Fülpösi, kezdé magát Nábrádi Fülpösi-nek neveztetni, lakását Nábrádra tévén át 1583. körül.

I. Gábor 1687-ben indigenáltatik Erdélyben. Tán erről irja Cserei, [1]) hogy 1703-ban feleségestől és fiastól Görgénybe menekült a kuruczok elől. Fiának II. Miklósnak első neje Alvinczy Anna. [2])

1744-ben élt Nábrády Mária.

I. Gábornak unokája II. Gábor 1768-ban élt, ennek nővére Zsuzsa, Rettegi Zsigmondné.

1772-ben Kolosvárt Kászonyi István özvegye Demén Katalin végrendeletében Nábrádi István következő czimmel irta alá nevét és czimeit: fülpösi Nábrádi István m. k. nemes Kolos vármegye törvényes táblájának actualis assessora, és ord. vice Ispánja.

1821-ben Nábrádi Dániel Küküllő megyében Abosfalván birtokos.

II. Gábornak leánya Rebeka, Jánosy Dávidné, Palotkán temettetett el.

A család czímere, — mint N. Dániel pecsétén használá — négyfelé osztott paizs, egy közép vérttel: az 1. osztályban félhold s fölötte csillag, a 2- és 3-ik osztályban férfi kar könyököl, kivont kardot tartva, a 4-ik osztályban nyilféle eszköz látszik. A közép vértben a családtag nevének első betűit metszeté.

Ennyit tudva a Nábrádi-akról az érintett közlés után, ehez adhatjuk kétségtelen adatok gyanánt a következőket:

Már 1423-ban Nábrádi János birt Szatmár vármegyében a karuli pusztán; [3]) és 1429-ben Nábrády János deák és más János birta azon megyei Nábrádot; [4]) szintén 1425-ben N. János birt Csahólczon is. 1436-ban élt N. Antal. [5])

1606-ban Nábrádi János birtokos Nábrádon. [6])

1715-ben Nábrádi Gábor kezességet vesz egyik nábrádi jobbágyától. [7])

---

[1]) Cserey Mihály hist. 336.
[2]) Mike S. gyüjteménye szerint: Alvinczy Anna, Nábrády Gábor neje volt.
[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 12.
[4]) Ugyanott 231.
[5]) Ugyanott 110. 250.
[6]) Regestrum Gyulafianum Mss. Mus. fol. lat. nro 2340.
[7]) Ugyanott.

1723-ban fülpösi Nábrádi Gábor és Gyulaffy László közt szerződés kelt. [1])

E század elején Nábrádon meg birtokos Nábrádi Sámuel árvája Erzsébet. [2])

Nachot család. Nachot Ferdinand az 1655-ki országgyülésen nyert honfiusítást. [3])

Nadányi család. (Körös-Nadányi.) Ősrégi birtokos nemes család, mely a család nevét és előnevét adó Békes megyei Kőrös-Nadány helységet állitólag az első foglaláskor nyerte birtokúl; míg a XVI. században részint a török foglalások, részint utóbb a családból Nadányi Gergelynek szerencsétlen esete által az utódok a birtokból kimaradva, az ősi birtok több egyébbel az annyi ősi jogot kivetkeztető neo-aquistica utján idegen kezekbe jutott; és utóbbi időkben folytatott perrel a már hatalmasabbak kezeikben adományzás utján került s értékesebbé vált birtokokat nem sikerülhetett vissza szerezni.

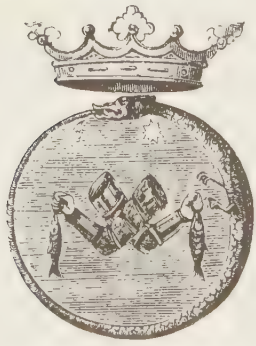

Békes megyén kivül már régenten — mint a XVI. századbeli adatok mutatják, — birtokolt a család a szomszéd Bihar, Arad, Zaránd megyékben is, mint alább látandjuk, sőt Erdélyben is, hol a családnak egy része a XVI. és XVII. században szerepelt. A Bihar megyei birtokokból nehány, mint a P.-kovácsi, Fekete-győrösi stb. mostanáig birtoka maradt a családnak.

Első tudható törzse a családnak Oper, ki II. András és IV. Béla király korában 1230—1250. körül élt. Tőle a család mai napig szakadatlan lánczolatban következőleg sarjadzott le:

---

[1]) Regestrum Gyulafianum Mss. Mus. fol. lat. nro 2340.
[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 231.
[3]) 1655-ki 129. törv. cz.

I. t á b l a.

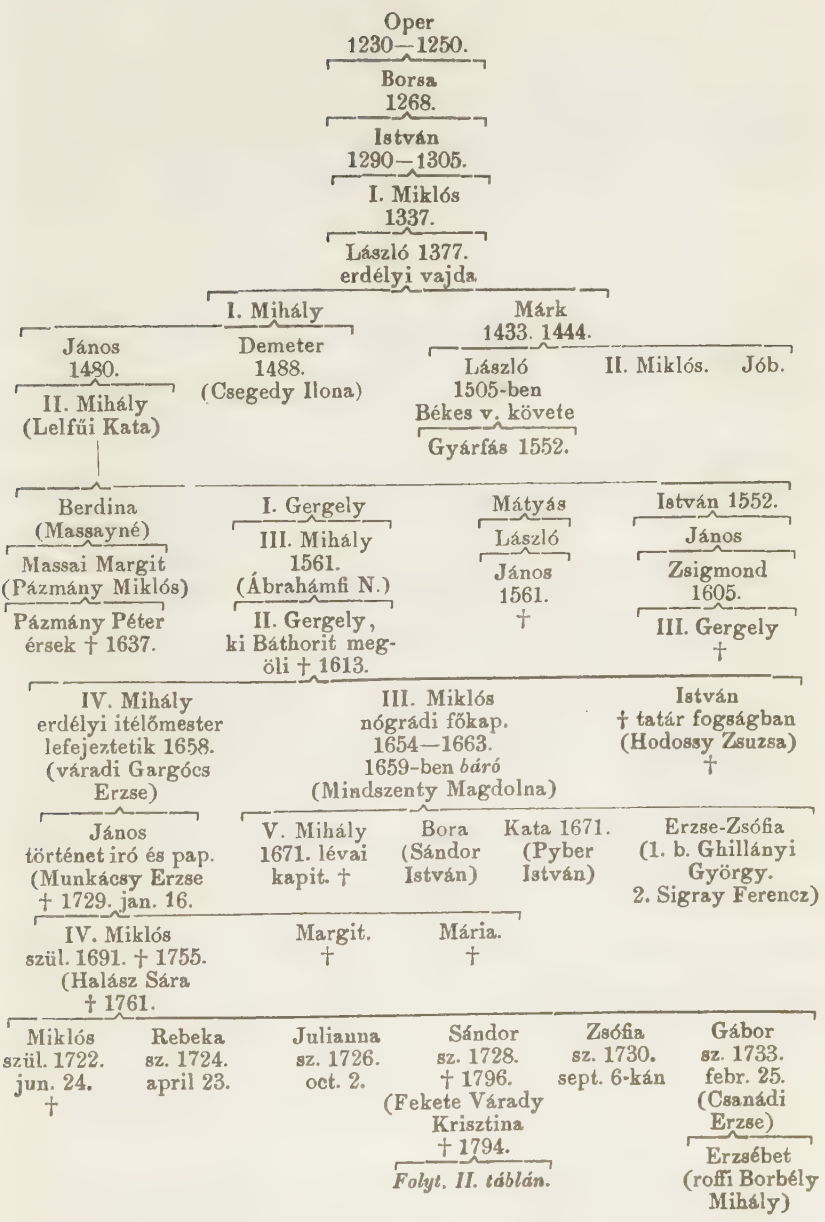

Folyt. II. táblán.

II. tábla.

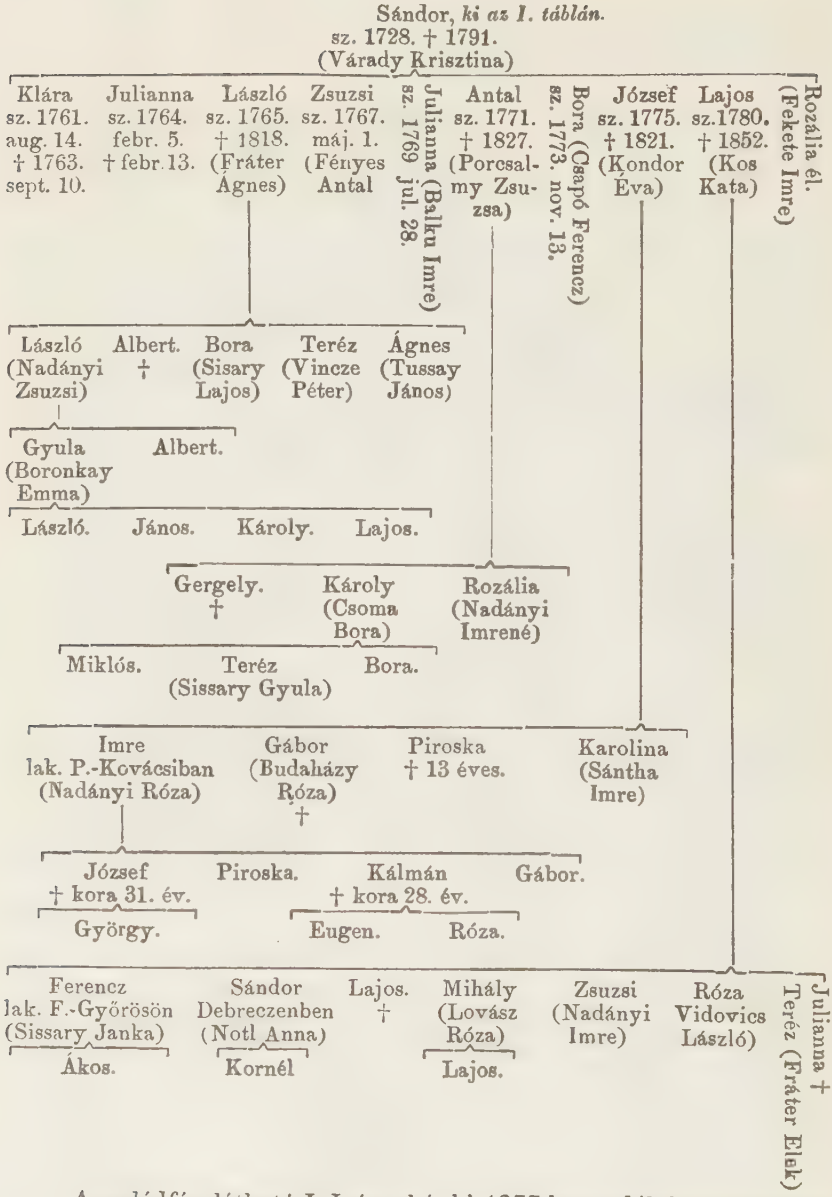

A családfán látható I. László, ki 1377-ben erdélyi vajda volt. [1]) Ennek egyik fia Márk Olaszországban harczolt és Olaszország Siena

[1]) V. ö. Éder.

városában érdemet szerzett, mint Zsigmond királynak 1433-ik évben kelt oklevele bizonyítja; ugyan ezen Márk 1444-ben aláirta az országgyülési végzeményt. [1]) Ennek fia László az 1505-ki rákosi országgyülésre Békes vármegye követe. [2])

Lászlónak fia Gyárfás 1552-ben birt Bihar megyében Fekete-Győrösön 5 portát, vagyis az egész helységet, Kövesden 6½ portát[3]), 1561-ben özvegye birt Békes megyei Méhes helységben 11 portát, [4]) Póhalmon 9 portát; ugyan ott Nadányi János 10 portát. [5])

Nadányi István a reformatio buzgó terjesztője 1552-ben birt Biharban Kovácsiban két portát. [6]) Ennek unokája Zsigmond, II. Gergelylyel együtt Bocskai idejében Barbiano császári tábornok ellen Henczidát védte. [7])

Nadányi Mihály és László 1561-ben birtak Békes vármegyében Pázmán helységben 15 portát. [8])

Arad megyében 1561-ben birtak a Nadányiak Keresztúrott, Nadányi Györgynek özvegye Gyula-Varsándon, és Lajosnak özvegye Keteziben. [9])

II. Mihálynak tóthi Lelfüy Katától született leányát Berdinát egy — Bihar és Békes megyében gazdag birtokú nemes Massay vevé nőül, és ettől született Massay Margit, a ki a hires bibornok Pázmány Péternek anyja volt.

III. Mihálynak fia volt II. Gergely, Báthori Gábor Erdély fejedelmének előbb egyik hive s vitéze. Miután a nevezett fejedelemnek zsarnoksága és vásott élete a kedélyeke tellene mindinkább felbőszíté, többen elhatározták láb alúl eltételét. A gyilkos merény szövői: Giczy András, Abaffy Miklós tokaji várnagy s többen voltak, kik Szilassy János lovas parancsnokot és társát Nadányi Gergelyt is a szövetségbe keríték. Nadányi Gergely részint a sokáig szenvedett száműzés, részint felesége javainak elkobzása miatt Báthorira boszús

---

[1]) Kovachich, Monumenta legislationis veteris Seg. I. monum. II. 30. Sylloge I. 74. Teleki, Hunyadiak kora I. 378.

[2]) Kovachich, Suppl. ad vestigia Comitior. 266—268.

[3]) Bielek Majores Hungarorum p. 153.

[4]) Tudományos gyüjtemény 1832. X. köt. 34.

[5]) Ugyanott 36.

[6]) Bielek id. h. 114.

[7]) Nadányi, Florus Hung. 339.

[8]) Tudományos gyüjtem. 1832. X. k. 37.

[9]) Fábián, Arad várm. 24. 29. 30.

lévén, [1]) a haza javát hitte az elkövetendő véres csiny által eszközölhetni. A vész napja 1613. oct. 27-ke volt, midőn Báthori Várad várából kikocsizván, a velenczei utczán megrohantatva, Szilassy János és Nadányi Gergely vezérlete alatt meggyilkoltatott. Némelyek szerint Nadányi a gyilkolásnak tétlen nézője volt, mások szerint ő is sujtott Báthori fejéhez. [2]) A következő évben Szilassy és Nadányi a medgyesi gyülésre idéztetvén, ott miután a felzúdult boszú elől a toronyba menekültek, onnan hosszas küzdés és ostrom után agyon verve, lehányattak. [3])

Ez esemény után Nadányi Gergely három fia Mihály, Miklós és István atyjokfiához Pázmán Péter utóbb esztergami érsekhez futottak. Szilassy Jánosnak jószágai elkoboztattak, az ártatlanabb Nadányi Gergelynek fiai kegyelmet nyertek. Mihály és István ősi vallásukhoz, a reformálthoz, hívek maradtak. [4]) Miklós jeles, tanult vitéz, Magyarországban II. Ferdinand alatt kereste szerencséjét, és már 1638-ban Nógrád várának alkapitánya lett; innen Szécsény-vár alkapitánya, majd nem sokára Bars megyében a Verebélyi erősség fő, és utóbb 1653 táján Nógrád várának főkapitánya lett; és időközben mint nem csak vitéz, de eszes férfiu is, többször követségben is járt, nevezetesen a budai török vezirhez két izben egyedül, és harmadszor Graifenklein Györgygyel együtt küldetett el Esterházy nádor által.

Midőn Nadányi Miklós 1644-ben verebélyi főkapitány volt, a török Nyitra vidéket pusztítá; és a fölszedett zsákmánynyal, és rabszíjra fűzött foglyokkal már már elvonúl, midőn ennek N. Miklós hirét hallván, csekély őrségével és Érsekujvárból oda húzott alig 500 főből álló segély-csapattal a vezekényi nagy mezőn a török sereget megtámadja, megveri, és elszéleszti, a foglyokat megszabadítja, kétszáznál több törökfoglyot ejt. E kudarczért dühös lön a török Nadányira, és várta az alkalmat a kölcsönt vissza adhatni. Nyolcz év után 1652-ben ismét Vezekény mezején állott a harcz a török és magyar között; négy

---

[1]) Böjthi Gáspár Engelnél Monumenta Ung. 355. 357. 359. Kemény önéletirása 32. lap. — Sepsi Laczkó Máté Kronikájában (gróf Mikó Imre Erd. tört. adatok III. köt.) 141. lapon Nadányi Gergely neve hibásan Ladányinak van irva, valamint több helyen előfordúl e hibás betü-csere.

[2]) Nadányi Joann. Florus Hnng. 356.

[3]) Böjthi G. id. h. 394. Ez évben Nadányi Gergely, Fekete Péter századossal Borsod vármegyében Görömbölyt beiratképen nyerte. L. Fényes Geographiai szótár II. 57.

[4]) Nadányi Florus H. 357.

Esterházy lön áldozata; ott volt Nadányi Miklós is, s hősiesen harczolt, azonban karján sebet kap, lováról lehanyatlik, és már már az ellenség kezébe esik, egy török buzogány három fogát üti ki, de összeszedvén végső erejét, felugrik és szerencsésen kivágja magát. Ezen és több rendbeli vitéz tetteit és érdemeit I. Leopold király megjutalmazni kívánván, 1659-ben báróságra emelé maradékival egyetemben, és ősi nemesi czimerét, mely (mint följebb a metszvény mutatja) egy sárkánykigyó által körített paizs, és abban két könyöklő kar, két pontyot tartva, fölötte hold és csillaggal, — a bárósági diplómában [1]) megbővíté, három kiütött fogat, és két oroszlánt adva hozzá.

1663-ban Apaffy Mihály a törökkel jött Magyarországba, és Nógrád megyébe is Nógrád vára alá, és azt ostrom alá fogta, és kétfelől erősen lőtetvén, és rontatván falait, egy darabját fel is vetteté porral; a várkapitány Nadányi Miklós látván az őrség csüggedését, és a veszélyt, szabad menetre föladá a várat. [2]) E szerencsétlen védelmet N. Miklós nem sokáig élé túl, mert legalább többé nevével nem találkozunk. Nejétől Mindszenty Magdolnától négy gyermeke volt: Mihály, ki lévai kapitánynak iratik, [3]) fiatal korában halt meg, és három leánya, kik 1671-ben még—úgy látszik—hajadonok voltak, és következők: 1. Borbála Sándor Istvánné, 2. Katalin gyerkényi Pyber Istvánné, és 3. Erzsébet-Zsófia előbb báró Ghillányi Györgynek, utóbb Sigray Ferencznek hitvese.—Ezekben a báróí-ág kihalt.

II. Gergelynek másik fia István, ki tatár rabságban veszett el, nejének Hodossy Zsuzsannának Szinyér-várallyai curiája és Szatmár megyei egyéb jószágai végett Perényi Gábor elleni ügyét az 1649-ki országgyülés vette elintézés alá. [4])

II. Gergelynek harmadik fia IV. Mihály szintén szerencsétlen volt. 1659-ben lett itélő mester, mint ezt egy kortanú [5]) következőleg irja le: „Ugyan ezen gyűlés alatt Váradon lakó körös-nadányi Nadányi Mihály, Nadányi Gergelynek fia, ki felől ottfen Báthori fejedelem krónikájában emlékeztünk, itélőmesterré tétetett vala; ki, noha deáki

[1]) A gróf Sigray-ak levéltárában van a bárósági diploma, lásd Békásy Ferencz, „Secura quies“ czimű báró Sigray János altárnok felett mondott halotti beszédet. Nyomt. Pozsony. 1763. 13—16. lap.

[2]) Czeglédi István naplója Apaffi 1663-ki hadjáratáról. Új M. Muzeum. 1859. I. 61. — L. Ortelius redivivus Kriegs Emporungen Nürnberg 1665.

[3]) Lehoczky Stemmatogr. II.

[4]) 1649 : 61. törv.

[5]) Szalárdy János Siralmas m. krónikája. Pest 1853. 431.

tudományára nézve nem szintén elégségesnek itéltethetnék, de különben a haza törvényeit jól értvén, hogy eszes, okos, bátor, szókimondó ember is volna, abbéli hibája akadályúl nem állíttatott vala. Kinek hogy személye az atyja cselekedetiért is, az előttis főképen Rákóczi fejedelmek előtt majd kedvetlenségben lött volna; abbéli állapotjában valamint az országnak használhatott, szolgálhatott volna, de azon tiszti magának sokkal nagyobb ártalmára, veszedelmére lett vala; mind ide alább megértethetik." Ugyan is — mint Szalárdy folytatja [1]) N. Mihály Barcsay Ákos részén állván, miután Rákóczy György ez ellen indult vala, a Barcsay párt ezt megértvén, „Nadányi Mihályt, ítélő mestert, azért segítség szorgalmaztatásáért nagy hamar a havasallyi Minnye vajdához küldötték vala". Minnye a választételt halogatá; [2]) de az alatt Barcsai Ákos ügye roszúl menvén, Rákóczi által a sept. 24-én Marosvásárhelyen tartott gyülésben Nadányi Mihály megnótáztatott; [3]) mely elől menekülni ohajtván, noha egy részről kegyelmezés végett nejét a fejedelemasszonynál S.-Patakon is járatá, midőn szabadulásán igyekeznék, elfogatott és Fogarason feje vétetett. [4]) Feleségétől váradi Gargócs Erzsébettől egy fia maradt:

János, ki szerencsétlen atyja halála után papi pályára adván magát, iskoláit nagybátyja Miklós segélyével külföldön végzé be, és 1663-ban Amsterdamban adta ki „Florus Hungaricus sive rerum hungaricarum compendium" czimű könyvecskéjét, melyet gróf Rhédei Ferencz bihari és máramarosi főispánnak és nagybátyjának báró Nadányi Miklós nógrádi kapitánynak ajánlott. [5]). Haza kerülvén, tanárságot vállalt a híres n.-enyedi reform. collegiumban, hol azonban — úgy látszik — idegzetes természete miatt nem maradhatván, Biharba N-Bajomba jött lelkészül. Élt még 1703-ban is, a midőn az ősi vagyonról a nagybátyja után maradt leányutódokkal osztályos egyességre lépett. Nejétől Munkácsy Erzsébettől, ki özvegységében 1729. jan. 16-kán kora 72. évében halt meg, Miklós, Margit és Mária nevű gyermekei maradtak.

---

[1]) Szalárdy id. h. 450.

[2]) Ugyanott 451.

[3]) Ugyanott 453.

[4]) Ugyanott 465.

[5]) Nagybátyjának ily czimzet mellett tevé az ajánlatot: „Spectabili ac Magnifico Baroni D. Nicolao Nadányi de Keres-Nadany: Equiti aurato, Sacrae Caesareae Regiaeque Majestatis arcis et praesidii Nogradiensis Gubernatori supremo; Patruo observando."

III. Miklós 1691-ben született; lakott Tordán. 1718. febr. 18-án nőülvette a 15 éves Halász Sárát, kitől következő gyermekei születtek, mint bibliájába bejegyzé:

1.) Miklós szül. Tordán 1722. jun. 24.; meghalt két éves korában.

2.) Rebeka sz. Tordán 1724. april. 23-án.

3.) Julianna sz. Tordán 1726. octob. 2-án, meghalt egy éves korában.

4.) Sándor sz. Tordán 1728. aug. 22-én.

5.) Zsófia sz. Tordán 1730. sept. 6-án.

6.) Gábor sz. ugyanott 1733. febr. 25-én.

Nadányi Miklós meghalt Tordán 1755. mart. 17-én kora 64. évében és ugyanott 19-én eltemettetett; neje pedig Halász Sára meghalt 1761. dec. 11-én kora 58. évében Tordán, hol férje mellett szintén két halotti beszéd tartása mellett eltemettetett. Sándor és Gábor nevű fiai közűl, noha ez utóbbi is megnősült, elvévén Csanády Erzsébetet, de csak leánya Erzsébet roffi Borbély Mihályné maradván, kihalt, és igy a most is virágzó családnak csak Sándor lön terjesztője.

Nevezett Sándor 1761. aug. 20-án jegyzé el feleségül Fekete-Várady Krisztinát, kivel lakadalmát sept. 22-én Telegden tartotta. Sándor meghalt 1796. jul. 21-én, neje pedig ugyanazon évi május 12-én kora 54. évében P.-Kovácsiban. Gyermekeik következők születtek:

1.) Klára szül. 1762. aug. 14-én. Meghalt 1763. sept. 10-én.

2.) Julianna szül. 1764. febr. 5-én; meghalt febr. 13-án.

3.) László szül. Tordán 1765. jan. 14-én.

4.) Zsuzsánna szül. ugyanott 1767. mart. 1-én.

5.) Julianna szül. Tordán 1769. jul. 28-án.

6.) Antal szül. Tordán 1771. nov. 18-án.

7.) Borbála sz Tordán 1773. nov. 13-án.

8.) József sz. Tordán 1775. octob. 16-án.

9.) Lajos sz. Tordán 1780. január 22-én.

10.) Rozália.

Ezen tiz gyermek közűl jelenleg (1861-ben) csak a legifjabb Rozália, Fekete Imrené van életben. A többinek hites társát láthatni a táblázaton; a négy fiú mindenik külön külön ágat terjesztett; s most mindegyiknek fiai, sőt kis-unokái élnek; közűlök:

László, meghalt 1818-ban kora 53. évében. Nejétől Fráter Ágnestől származott fiai közül László lön a családág terjesztő.

Antalnak, ki 1821-ben 56 éves korában halt meg, Porcsalmay Zsuzsannától fia Károly, három gyermeknek atyja.

Józsefnek, ki 1821-ben kora 46. évében halt meg, hitvesétől Kondor Évától fia Imre jelenleg a férfi ág seniora, P.-Kovácsiban birtokos, volt táblabiró, ötven éves jeles agarász. Nejétől Nadányi Rozaliától fiai: József kora 31. és Kálmán kora 28. évében haltak el, mindakettőnek gyermekei maradván.

Lajosnak, ki 1852-ben kora 72. évében halt meg, Kos Katalintól három élő fia terjeszti ágazatát.

A család Bihar megyében jelenleg nagy részben a sárréti járásban fekvő P.-Kovácsiban ősi birtokán lakozik; honnan csak az utóbbi időben nehány tagja telepedett a megye más helyére.

A család czimerét leirva s a metszvényben följebb láthatni; a czimer — ugy látszik — Zsigmond király által adatott, valószinüleg Márknak, ki a sárkány rend vitéze lehetett; a czimer belső tartalma, a két pontyot tartó kar régiebb eseményre vonatkozik, állitólag a család egyik őse sz. László királynak — midőn azon vidéken járt — a Körös vizéből kifogott két fris potykával kedveskedett.

A család reform. vallásu.

Nádasdy család. (Nádasdi gróf, Fogarasföld örökös ura.) Hazánk ősrégi, ma is virágzó mágnás családainak egyike. Eredetét — mint kétségtelenül tősgyökeres magyar származású [1]) — azon Nádasd

---

[1]) Egy mult századi történet-irónknak határozatlan véleménye nyomán, a Nádasdy ős magyar család törzsét egy sereg genealogus a britt Edvard fiaival költöztetve honunkba, bizonyos Ospatin és Butiko horvátországi bánnal hozzák kapcsolatba; azonban nagy tévedéssel. T. i. a tudós Pray György (Annales II. p. 183.) csak határozatlanul említi azon véleményt, hogy Ospadinnak (vagy Ospetinnek) őse a britt Edvard fiaival jött volna a magyar földre, s hogy ettől származnának a Nádasdyak, továbbá, hogy Britannicusnak is irattak volna előbbi hazájukról, holott a bretannicus név elrontva a horvátországi Prodaniczi birtok nevéből keletkezett. Hasonló mese Kerchelich után Butíko tengermelléki bánnak is (ki 1250-ben élt) e család ősei közé számitása, mely állitás pusztán azon véletlen körülményen alapszik, hogy Butiko (v. Buteko) horvátul kacsát jelent, a Nádasdyaknak pedig czimerében szintén kacsa van, e véletlen találkozásból kész lett a következtetés a családi kapcsolat megalapitására; holott a nevezett tengermelléki bán Butiko, fia volt azon Cziriaknak, kitől a kihalt Corbaviai grófok családja származott, és a kik-

nevü nemzetségből (genus) veszi, mely a honfoglalás első korszakában a Dunántúl nyerte birtokait. A Nádasdy nemzetség [1]) sarjadékait már korán két ágon látjuk virágzani, az egyik ág Chupon (Csopon) nevet, a másik Petenedi (vagy Petenyédi) nevet viselt; azonban e két ágazatot mindeddig elegendő oklevelek hiányában nem sikerült összekapcsolhatni. Itt csak mellékesen érintvén, hogy egy Nádasdy Perlup nevű gróf (comes) már 1299-ben a vasvári káptalan előtt zálog-szerződést tesz; [2]) a tudós Wagner eléadását vesszük figyelembe, mely szerint a Nádasdy grófok a kihalt gersei Pethő családdal egy közös törzsből erednek. Nevezett iró kiadott nemzék-tani munkájában [3]) a Csopon törzsből jelöli ki a Nádasdyak kiágazását, és az tagadhatatlan, miszerint eme származtatásnak az első három, sőt négy ízig okleveles bizonyitására találunk. [4])

E származékrend következő:

---

nek családfáján a már följebb nevezett Ospetint is megtaláljuk. (Lásd e munka III. köt. 46. lapján a Corbaviai családfát.) Igaz, hogy a Corbaviai családnak is kacsa van a czimerökben, de három viz (vagy csíkolat) fölött, a Nádasdyaknak pedig szintén kacsa a czimerök, de nevükre vonatkozólag nádasban áll. De a czimer-hasonlóság nem bizonyít semmit, sőt a tökéletes czimerazonság sem, mint ezt a czimertanban jártasok nagyon tudják, de a mit példákkal bizonyitgatni hosszas dolog lenne. — Már a legrégiebb időkben is a Nádasdy család mindég magyar eredetünek iratott, igy a hires nádor Nádasdy Tamásnak titkára Szent-Györgyi Gábor, urának életirásában azt határozottan a régi gróf Pethenedi magyar családból származtatja, midőn irja: „Thomas Nádasdy ex vetusta Comitum Pethenediorum prosapia, antea quidem clara, et illustri, sed injuria postea temporum, ut sunt res humanae perpetuis fortunae vicibus obnoxiae, attenuata, et ad ordinem equestrem redacta etc. *Lásd Kovachich, Scriptores minores I. 129.*

[1]) L. Horvát Istv. Magyarország gyökeres régi nemzetségeiről, 59. lapon, a Nádasd nemről csak két oklevélnek, egy 1340-iki és egy másik 1371-ik éviről van említés. — L. Kéza Chronicon, edid. Podhraczhy p.

[2]) Nádasdy II. Tamás, Kristófnak fia, II. Ferdiand király tanácsosa is mindég de Pethenyed praedicatummal iratott 1620-ban is. Lásd Sitzungsberichte der kais. Akademie der Wissensch. Phil.-hist. Classe XXVIII. Bd. 469 — 471. lap.

[3]) Fejér, Cod. diplom. tom. VI. vol. 2. p. 217.

[4]) Wagner C. Collectanea geneal. histor. dec. II. p. 95.

[4]) Fejér, Cod. dipl. tomo VIII. vol. 4. p. 438. és 457. E két — 1340. és 1371-ik évről oklevél az, melyeket Horváth Istv. id. helyen említett.

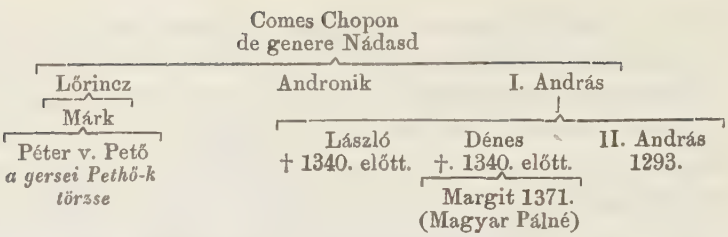

Az e táblán állók közül I. Andrásnak fiai László és II. András Trencsényi Máté ellenében Robert Károly király hívei lévén, miután Trencsényi Mátének pártja győzött, László meggyilkoltatott, és egyetlen leánya Margit, [1]) Magyar Pálnak a gimesi várnagynak hitvese lön. — Dénes nejével együtt a reájok gyujtott házban fulladt meg. A harmadik testvérnek II. Andrásnak fia volt Tamás, [2]) a ki Wagner szerint törzse lett a Nádasdyaknak.

Azonban ugyancsak Wagner szerint [3]) a Nádasdy-ak a Petenedi [4]) grófoktól (comes) származnak; de ezen ágat — mint följebb mondók — a Csupon ággal eleddig összekapcsolni nem tudjuk. [5]) Ugyancsak a Petendi gróftól származott a Nádasdy grófok Darabos nevezetű nemesi ága is, egy a Dunántúl szélesen elterjedt, előkelő birtokos család, melynek tagjai nádasdi Darabos, s gyakran csupán Nádasdy nevezettel éltek, míg 1642-ben fiágon kihaltak.

---

[1]) Mások szerint e Margit, Dienesnek leánya volt.

[2]) Ellenben a Geneal. authent. tom. I. és II. kézirati gyüjtemény szerint Tamás nem II. Andrásnak, hanem Lászlónak fia volt.

[3]) Tabulae genealogicae Mss. tab. XXI.

[4]) Dunántúl Pecsenéd nevü falu van Soprony vármegyében, Petend nevü falu van Somógy és Zala vármegyében, hasonló nevü puszta van Somogy, Zala, Veszprém és Fejér megyékben; de melyik ezek közül az, melyről a Petenedi vagy Petenyedi grófok neveztettek, vagy egy sem közülök, azt meg nem mondhatjuk. Legközelebb áll a valószinűség a Soprony megyei Pecsenéd re nézve; mire nézve a családi levéltáron kivül talán az Esterházy család levéltára adhatna legtöbb felvilágosítást. — De a Petenéd (vagy Petenegh) névből a paczinák szó gyártását, és e fonalon ismét a Bissenus vagy Bessenyő nemből eredeztetést ráfogni a család eredetére ismét tévedésnek kell kijelentenem.

[5]) A Petendi ágnak a Csupon-okkal való kapcsolatát talán akkor lehetne némileg eszközölni, ha a Chopon név egy volna az oklevelekben előforduló Chepan (vagy is István) névvel, miután mint a következő táblázat mutatja, Tamásnak, a Nádasdyak bizonyos törzsének a Petenédi leágazás szerint István nevezetü volt a nagyatyja.

A nemzékrend, tehát az annyiszor említett Petendi gróftól kezdve következőleg [1]) származott le:

I. tábla.

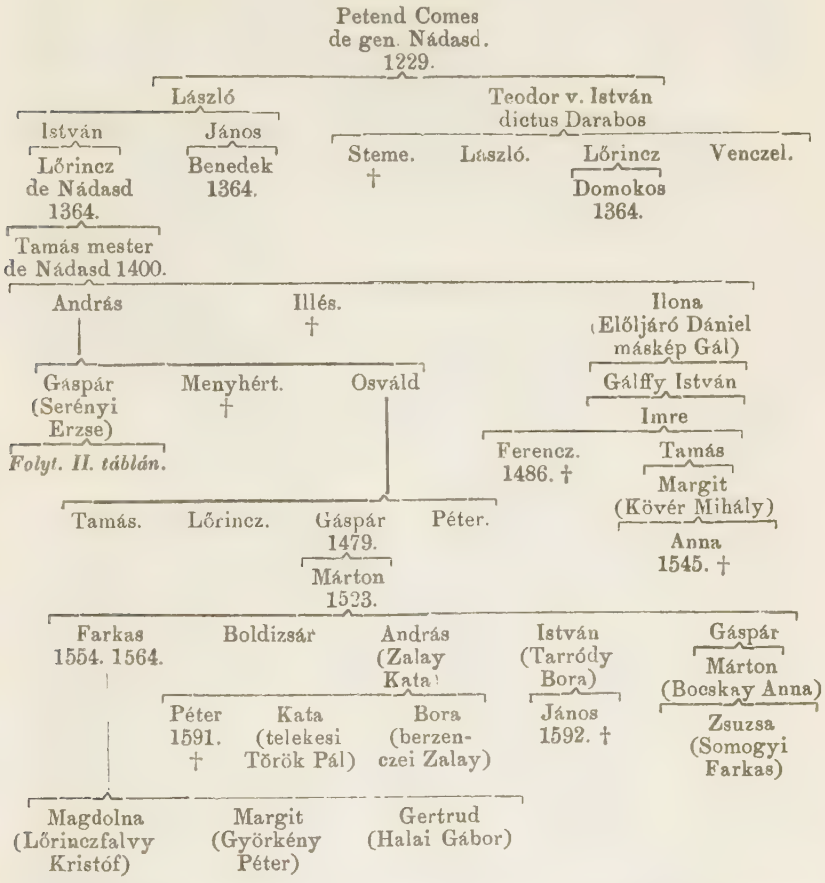

[1]) Wagner, Tabulae genealogicae Ms. tab. XXI. — Ezen kivül óvatossággal használtam itt mindazon ismertetéseket, melyek e családról eddig, több vagy kevesebb alapossággal (főleg eredetét tekintve) megjelentek, nevezetesen *1*) Nádasdy Tamásról, Hormayr, Mednyánszky Taschenbuch, 1820. foly, 84—109. — 2) Nádasdy nemzetségről, Hormayr-Mednyánszky Taschenb. 1825. foly. 247—268. l. — *3*) Nádasdy családról Tudományos gyüjtem. 1829. XII. köt. — *4*) Fillértár 1835-ki foly. 25. 26. szám. — *5*) Horváth Mihály, Gróf Nádasdy Tamás élete, Budán 1838. — *6*) Extrait de l' Annuaire historique et biographique Souverains et Personages de diverses nations, Paris, 1844. — *7*) F. Magyarországi Minerva 1830. I. köt. — *8*) A gothai Almanachok stb.

II. tábla.

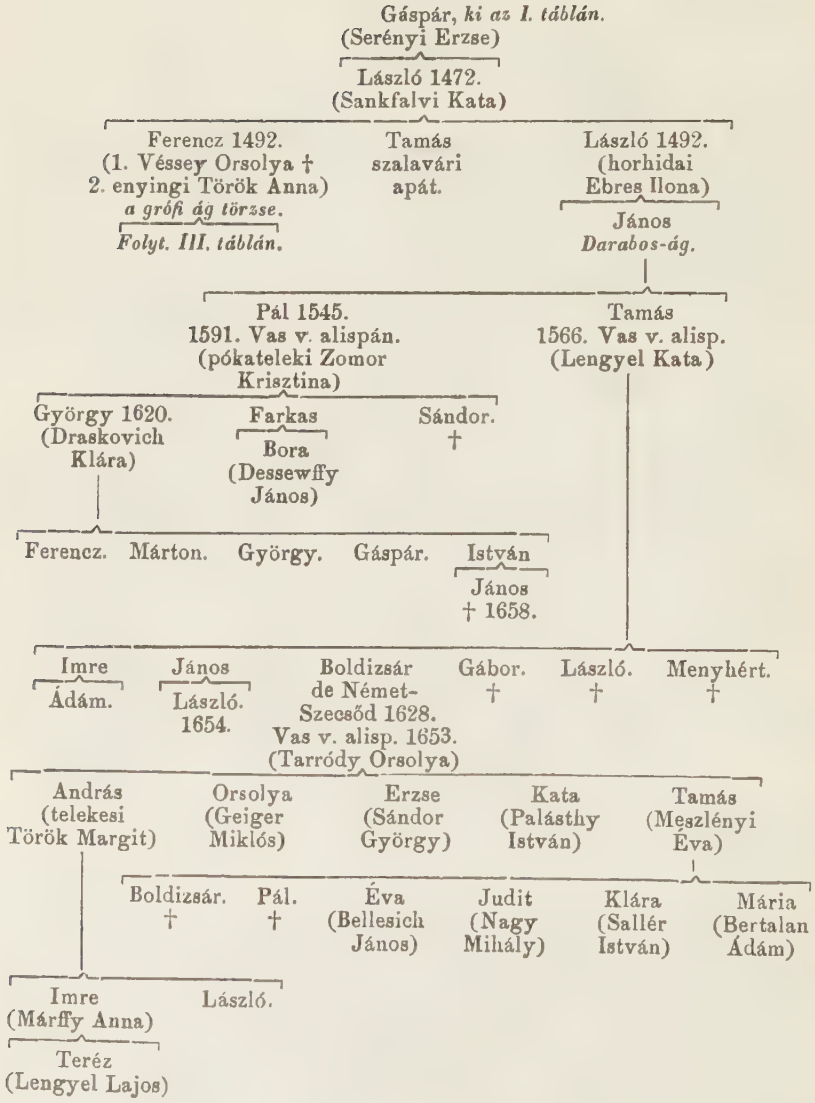
Gáspár, ki az I. táblán.
(Serényi Erzse)
László 1472.
(Sankfalvi Kata)
Ferencz 1492.
(1. Véssey Orsolya †
2. enyingi Török Anna)
a grófi ág törzse.
Folyt. III. táblán.
Tamás
szalavári
apát.
László 1492.
(horhidai
Ebres Ilona)
János
Darabos-ág.
Pál 1545.
1591. Vas v. alispán.
(pókateleki Zomor
Krisztina)
Tamás
1566. Vas v. alisp.
(Lengyel Kata)
György 1620.
(Draskovich
Klára)
Farkas
Bora
(Dessewffy
János)
Sándor.
†
Ferencz.
Márton.
György.
Gáspár.
István
János
† 1658.
Imre
Ádám.
János
László.
1654.
Boldizsár
de Német-
Szecsőd 1628.
Vas v. alisp. 1653.
(Tarródy Orsolya)
Gábor.
†
László.
†
Menyhért.
†
András
(telekesi
Török Margit)
Orsolya
(Geiger
Miklós)
Erzse
(Sándor
György)
Kata
(Palásthy
István)
Tamás
(Meszlényi
Éva)
Boldizsár.
†
Pál.
†
Éva
(Bellesich
János)
Judit
(Nagy
Mihály)
Klára
(Sallér
István)
Mária
(Bertalan
Ádám)
Imre
(Márffy Anna)
László.
Teréz
(Lengyel Lajos)

III. tábla.

I. Ferencz 1492, *ki a II. táblán.*
(1. Véssey Orsolya †
2. enyingi Török Orsolya)

I. Tamás sz. 1498. † 1562. nádor (Kanisay Orsolya)

Zsuzsa (Ghyczy Jósa)

Jakab elesett az Unnál 1556.

Kristóf 1554. (devecseri Choron Margit)

Krisztina (1. Dánielffy Gáspár, 2. Bezerédj Gerg.)

László 1594.

Anna (Majláth István)

II. Tamás † 1620. febr. 29.

Orsolya (1. Czobor Márton, 2. Pethő Gásp.)

László (Zichy Zsuzsa)

László.

II. Ferencz sz. 1555. † 1604. Dunán inn. orsz. fő kapit. (Báthori Erzse)

László. †

Márton. †

András †

I. Pál 1613. 1650. tábornok kir. főkomornok (1. Forgách Judit, 2. Révay Judit)

Anna (Zrinyi Miklós)

Kata (homonnai Drugeth György)

III. Ferencz országbiró lefejezt. 1671. (gr. Esterházy Julia)

Anna-Mária apácza.

IV. Ferencz v. b. tit. tan. lovas táborn. (1. Széchy Erzse † 2. Herberstein Margit † 3. Schrattenbach Róza)

István Vas v. főisp. 1669. (Tököly Mária)

Pál 1714. Bodrog v. főisp. (gr. Gilleis Anna) †

Florián helyt. tan. †

III. Tamás korona őr † 1734. (gr. Drasko-vich Kriszt.)

László csanádi püspök † 1730.

Erzsébet † 1682. (gr. Dras-kovich Miklós orszbiró)

M. Magdolna *) (gr. Draskovich János fő komor.)

Leopold Flor. főkanczellár † 1785. máj. 31. (gr. Trautmansdorf Maria-Joz.)

Folgt. IV. táblán.

Boldizsár kanczellár (gr. Berényi Erzse)

Erzse (1. gr. Forgách Zsigmond 2. Végh Péter tárnok)

József Ker. ezredes.

Ferencz sz. 1708. † 1783. Horvát orsz. bán altábornagy (1. b. Rottal Mária 2. b. Malatinszky Mar.)

Folyt. köv. lapon.

*) Ezeknek testvéreik még: *Miklós* 1684-ben kácsi apátur, 1689-ben pécsi s pozsonyi majd sebenigói püspök.— *Katalin*, *Teréz* és *Zsófia*, összesen tizenegy.

Ferencz, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1708. † 1783.
Horv. orsz. bán, altáborn.
(1. b. Rottal Mária
2. b. Malatinszky Mar.)

Ferencz
szül. 1745. † 1802.
Fejér v. főisp.
(1. Erdődy Cecil
2. gr. Aichpichl
M. Ter.)

Tamás
szül. 1749. † 1800.
altábornagy
(1. b. Kaldschmidt Mária
2. gr Lichtenberg Jozefa)

Borbála
sz. 1750. † 1811.
(gr. Erdődy Lajos)

Tamás
sz. 1792. jun. 24.
cs. kir. kam.
(gr. Grovestin Jacobine)

M. Alojzia
sz. 1794. nov. 4.
(gr. Brigido Pál)

Ferencz József
sz. 1767. sept. 14.
(gr Hoyos Mária)

Ferencz
szül. 1799. † 1800.

Lajos
sz. 1768. † 1805.
cs. k. kam.

Teréz
sz. 1771.
(gr. Trautmansdorf János)

Tamás
sz. 1778. † 1796.
huszár őrnagy.

Amália
sz. 1778.
(gr. Clary Albert)

IV. tábla.

Leopold Flor., *ki a III. táblán.*
fő kanczellár
† 1758. máj. 31.
(gr. Trautmansdorf M. Joz.)

M. Rebeka
cs. ker. h.
sz. 1728. jul. 9.
(gr. Andrássy Károly)

M. Julianna
cs. ker. h.
(gr. Szunyogh Ferencz)

M Terezia
cs. ker. h.
† 1798. jun. 19.
(gr. Lamberg Ferencz)

M. Erzse
sz. 1742. jun. 7.
alapitványi hölgy.

Mihály
sz 1746. sept 19.
fő ajtónálló
(gr. Colloredo M. Teréz.)

M. Jozefa
sz. 1771.
†

Leopold
sz. 1772.
† 1836.
v. b. tit. tan.
komár főisp.
(gr. Pálffy M. Teréz.)

Teréz sz. 1774. † 1795.

Mihály
sz. 1775.
† 1854.
bécsi kam.
elnök s állam-minis.
(gr. Zichy Antonia)

Ferencz Xav.
sz. 1778.
kancz. titk.
(gr. Schmidegg Julia)
†

Alajos sz. 1779. †

Ferencz
paulai
sz. 1785.
† 1851.
kalocsai
érsek.

A. Mária (Kapy János)

László
(gr. Ráday Anna)

Erzse
(b. Sennyei Károly)

Ágnes
(Lipthay Imre)

Ferencz
sz. 1801. apr. 1.
v. ausztr. minis.
(Trautt Amália)

Antonia
sz. 1803.
†

Leopoldina
sz. 1804.

Ernesztina
(gr. Batthyány Károly)

Leopold
sz. 1802. jul. 8.
v. b. tit. tan.
komáromi főisp.
(gr. Forray Julia)

Karolina
sz. 1810. nov. 3.
(gr. Batthyány Károly)

Tamás
sz. 1837. † 1856.

Ferencz
sz. 1842. jun. 28.

E családfa I. és II. táblázatán a Nádasdi Darabos nemes ágazat leszármazását találjuk, sógorosodva a Dunántuli tekintélyesb birtokos családokkal. Tagjai a hadi pályán kivül nagyobbára megyei hivatalokat viseltek, és — mint látjuk — közűlök a XVI. és XVII. században Vas vármegyében többen az alispáni székben ültek, míg a fiágnak 1642. táján [1]) magva szakadt.

Megemlítve, hogy már Hunyady János kormányzó alatt Nádasdy László [2]) a Zala sz.-adorjáni apátság védelmezésében tüntette ki magát a Stajerországból gyakran beütő szerencse-lovagok s más háborgatók ellen; nemsokára utánna a grófi ág egyik egyenes ősét Nádasdy I. Ferenczet látjuk föltünni, ki legnagyobb királyunk Hunyady Mátyás alatt a pánczélos lovas ezred kapitánya volt (1492.) Ennek második nejétől enyingi Török Orsolyától több gyermekei közül való volt I. Tamás, ki a legmagasb polczra, a nádorságra emelkedve, családját a legragyogóbb fényre emelte.

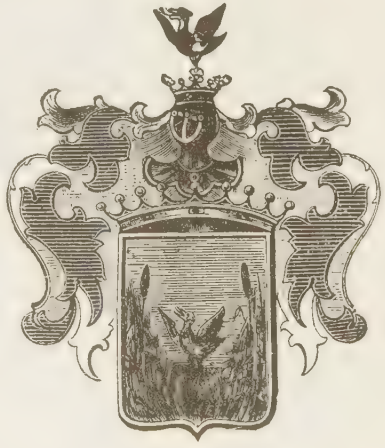

I. Tamástól kezdve a család történelmi jelentőséget nyerve, folytonosan mutatott fel nevezetesb férfiakat, kiknek kimeritő élet- és korrajza kötetekre terjedhetne; azonban e munka megszabott köre a biographiai térre ki nem terjeszkedhetvén, itt genealogiai szempontból csupán az egyes családtagok nevezetesebb kitüntetéseik, előléptetéseik és jelesebb tetteikről szóló adatok jelölhetők meg.

I. Tamás, I. Ferencznek enyingi Török Orsolyától fia született 1498-ban. Budán tanulása után Olaszországban Bolognában és Rómában mivelé magát, és itt szerzé azon ismereteket, melyek őt később annyira kitünteték. Már 1525-ben mint a király híve egy apátság jövedelmeivel ajándékoztatott meg, [3]) és tanácsnoki méltóságra

[1]) Mednyánszky szerint.

[2]) Ennek fia István 1460-ban élt. Lásd Kaprinai Dipl. II. 447.

[3]) Podhraczky Tudományos gyüjt. 1834. VII. köt. és Pray Epistolae Procerum II. 30.

emeltetett. 1526-ban jun. 25-én Speybe küldetett Ferdinand ausztriai főherczeghez követségben; nemsokára pedig a mohácsi vész után mint II. Lajos király özvegyének s pártjának híve járt Ferdinándhoz, hogy azt a koronára meghivja, és annak megválasztásában Tamás egyik fő tényező volt. [1]) 1527-ben Bornemisza halála után Buda vár kapitányává lön; innen eszközlé Tata, Esztergom meghódoltatását Ferdinand részére. 1529-ben Szoliman török császár túlnyomó erejével minden vitéz ellentállás daczára elfoglalván a várat, Tamás is Szapolyai kezébe került, kitől azon föltétel alatt nyeré meg szabadságát, ha pártjára álland. Tamás őszintén megirá Ferdinandnak, hogy sorsa Szapolyaihoz esküdni kényteté, miért is Ferdinandtól a hűség esküjétől feloldozását kérte, mit az,—bár nem örömest—teljesített is. 1530-ban a Törökországba küldött Gritti helyébe kincstárnok lett, majd pedig Budának Rogendorf Ferdinand vezére ellen vitézül vitt védelmeért Szapolyai Jánostól Erdélyben Fogaras várát [2]) és uradalmát nyerte örökös úri czimmel, nem sokára pedig Huszt várat és uradalmát a hozzá tartozó sóaknákkal. Utóbb miután 1531—1532-ben Gritti folytonosan élete ellen fondorkodott, Tamás kénytelen lett Ferdinand pártjára visszamenni, hol örömmel fogadtatott; és jegyesének a gazdag örökségű Kanisay Orsolyának fiusitása által, ipa Kanisay László és ennek fia Ferencz minden javaiban örökössé tétetett, és egyszersmind a belső tanácsosok sorába igtattatott. Ez időtől folytonosan és szilárdul I. Ferdinand részén találjuk Tamást, ki 1537-ben horvátországi bánná, 1540-ben ország birájává, 1552-ben fő hadvezérré, [3]) végre 1554-ben pedig Magyarország nádorává tétetett. Meghalt 1562-ki junius 2-án nejének karjai közt Egervárott, honnan tetemei utóbb 1669-ben Lékára a családi sirboltba vitettek át. Nejétől Kanisay Orsolyától, kit 1535-ben vett nőül [4]), — korán elhalt László és Márton fiain kivül II. Ferencz fia maradt.

I. Tamásnak apúl testvére Jakab a hadi pályán szolgálta hazáját, elesett a babocsai harczban Aly basa ellenében Berzenczénél a

[1]) Horváth Mihály, Nádasdy Tamás élete 30. lap.

[2]) Fogaras várát — melynek birtokában I. Ferdinand által is megerősítetett, — Nádasdy Tamás, nővérével Annával Majláth Istvánnak adta, utóbb Békes Gáspár vette meg.

[3]) Catalogus manuscriptorum Bibl. Széchenyiano regnicolaris Musei nationalis. I. 729.

[4]) Történelmi-tár. Kiadja a m. Akademia III. 97., hol olasz számitás szerint az év 1534-ket mutat. Kanisay Orsolyáról láss okleveleket Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. pag. 340—344.

Rinya folyónál Szigethez közel, 1556. jul. 23-án; [1]) mely harczon testvére Tamás is részt vett.

II. Ferencz Tamás nádornak fia, alig kilencz éves korában elvesztvén atyját, anyja felügyelete alatt növekedett, és idővel hadi pályára lépvén, mint hadvezér, vagyis a Dunán inneni Magyarország főhadnagya szintén fényes nevet vívott ki magának. Ehez járult rettenthetlensége és roppant testi ereje, melynél fogva két törököt egyszerre fölemelni, és a levegőbe dobni birt. Kortársai átalában „Fekete beg"nek nevezték. Vezérsége mellett Vas vármegye főispánja és 1587-től kir. fő lovász mester volt. Meghalt Sárvárott 1604. jan. 4-én kora 49. évében. [2]) Eltemettetett Lékán. Nejétől a hires Báthori családból eredt Báthori Erzsébettől († 1614.) kit a történet a csejtei vérfürdőkről ismer, három leánya maradt, kiknek egyike Zrinyi Miklóshoz, másika homonnai Drugeth Györgyhöz ment férjhez, ezeken kivül voltak fiai András, ki korán elhalt, és I. Pál.

I. Pál ősei nyomdokain szintén a hadi pályán szerepelt, és Kanisánál hősi hirt szerzett magának. 1604-ben Vas vármegye főispánja, 1622-ben a Dunántúli részek országos főkapitánya, kir. tanácsos, és kir. fő udvarmester lön. Miután már nagyatyja I. Tamás a nagyságosok rendében állott, és 1553-ban bárósági oklevelet nyert, I. Pál 1625-ben családjának a grófi rangot szerzé meg. [3]) Első neje Forgách Judit, a második Révay Judit volt, kitől két gyermeke maradt III. Ferencz és Anna M. apácza.

III. Ferencz ismét egyike a család legjelesb férfiainak, ki azonban a legszerencsétlenebb korszakban élve, végre a haza szeretetének és ellenségeinek áldozata lett. Mint roppant dúsgazdag, korában Magyarország Crösusának neveztetett. Pottendorf várában csupán készpénze és drágasága négy millio forintára volt. [4]) 1633-ban Vas vármegye főispánja, 1644-ben királyi tanácsos, 1646-ban kir. fő udvarmester, 1664-ben ország birája, Zala és Somogy vármegyék főispánja, v. belső titkos tanácsos, s utóbb a nádor halálával kir. helytartó lett. A tudományosság elémozdítására nézve müveltsége és pártolása emlékezetét fentartják az általa Pottendorfban 1658-ban kiadott Törvény gyüjtemény, valamint ugyanott 1664-ben nyomott Mauso-

[1]) Timon p. 186.
[2]) Pethö Gergely M. Krón. 156.
[3]) Histor. herald. Handbuch. Gotha 1855. 638. lap.
[4]) Hormayr-Mednyanszky Taschenb. 1825. 263.

leum pot. Regum Hung. czimű diszkiadás. Azonban belekeveredve, vagy bele vonatva a Wesselényiféle szövetségbe, noha megkegyelmeztetéseért a pápa is közbeveté magát, (lehet, hogy főleg vagyonára is áhítozó ellenségei ármánykodása miatt) 1671-ben april 30-án, miután minden méltóságaitól s javaitól megfosztatott, gyermekei pedig Domini de Cruce nevet kaptak, — hóhér-pallós által kivégeztetett. Nejétől gróf Esterházy Juliannától (szül. 1630. † 1669.) Esterházy Miklós nádor leányától, a táblázaton látható tizenegy gyermeke maradt. Ezek közűl István még 1669-ben Vas vármegye főispánja, nejétől gróf Tököly Máriától nemzé Pált, 1714-ben Bodrog vármegye főispánját, kinek hitvesétől Gilleis Anna-Mária grófnőtől gyermeke nem maradt.

Második fia volt III. Ferencznek IV. Ferencz, kiről alább lesz szó.

Harmadik fia volt László, 1710-ben csanádi püspök, 1713-ban győri nagy-prépost és fejérvári őr (Custos).

Negyedik fia volt Tamás, 1713-ban somogyi főispán, 1715-ben korona-őr, és val. belső titkos tanácsos, a váthi uradalom szerzője. Meghalt 1734. jul. 5-én. Nejétől gróf Draskovics Krisztinától gyermekei nem maradtak.

Ötödik fia volt Miklós, 1684-ben kácsi apátur, 1689 ben pécsi nagy-prépost, és sebenigói püspök.

A leányok közül Krisztina gróf Draskovics Miklóshoz, Magdolna gr. Draskovich Jánoshoz mentek férjhez.

IV. Ferencz hadi pályát választva, nemsokára atyja halála után egy hadsereggel mint őrnagy a Rajna mellékére rendeltetett, hol vitéz tettei és szolgálatai alapján 1714-ben lovas tábornokságig emelkedett. Ő alapítá családja számára a felső-lendvai, és lepcsényi uradalmi majoratust, és később ő öröklé testvérének Tamásnak fia Pál halála után ennek is jószágait. Neje három volt: 1. gróf Széchy Erzsébet, 2. gr. Herberstein Margit, kitől Teréz leánya, utóbb orsolya, apácza, született; 3-ik gróf Schrattenbach Róza Rebeka, kitől Leopold, Boldizsár, Ferencz, József, Júlia, Mária és Franciska gyermekei születtek. Ezek közül

József ezredes volt, és magnélkül halt meg.

Boldizsár v. b. tit. tanácsos és kanczellár lett. Nejétől gróf Berényi Erzsébettől csak egy leánya Erzsébet előbb gróf Forgách Zsigmondné, utóbb Végh Péter tárnokmester neje volt.

Ferencz szül. 1708. oct. 27-én, katonai pályára lépvén, a

mult század legnevezetesebb hadvezéreinek egyike lön, ki M. Terézia királyasszony alatt az örökösödési háborúban felejthetetlen érdemeket szerzett magának, főleg az ausztriai uralkodóház irányában. Történetdús életpályáját hosszas lenne ide iktatni. [1]) Nagyszerü szolgálatiért a M. Terézia rend nagy keresztjével, v. b. titkos tanácsosi, Fejér megyei főispáni és altábornagyi ranggal jutalmaztatott, 1756-ban horvátországi bánná is kineveztetett, mely méltóságot haláláig 1783-ki mart. 22-kig viselte. Első nejétől gróf Rotthal Mária Maximilianától egy leánya Borbála és két fia Ferencz és Tamás maradtak. Amaz Fejér vármegye főispánja volt, és unokáiban fiágon már kihalt. Tamás (szül. 1749. † 1800.) a török háboru alatt tünteté ki magát, és altábornagy, Somogy megyei főispán, koronaőr, egy ezred tulajdonosa volt, két gyermekei közül fia Tamás (szül. 1792. jun. 24.) ez ág utolsója, cs. kir. kamarás szintén a hadi pályán szerepelt. Neje gróf Grovestin Jacobine.

IV. Ferencznek első fia, mint följebb említők, volt Leopold, a felső-lendvai uradalom birtokosa, ki a közhivatalos pályán szerzett érdemeket. 1730-ban helytartósági tanácsos, 1737-ben belső titk. tan. 1739-ben kir. kincstárnok, 1744-ben a tartományi biztosság elnöke; 1746-ban kir. fő lovászmester, sz. István rend nagy keresztese, és Magyarország kanczellára lett. 1751-ben nyerte családja részére is örökös czimül és családi méltóságúl a Komárom megyei örökös főispánságot. Meghalt 1758. máj. 31-én. Feleségétől gróf Trautmansdorf Mária Jozefától hat fia és hat leánya született; azonban fiai közül csak I. Mihály élte túl.

I. Mihály (szül. 1746. sept. 19.) cs. kir. kamarás, val. belső titkos tanácsos, Komárom várm. örökös és valóságos főispánja és kir. főajtónálló mester volt. Vagyonában tetemes károsodást szenvedett a franczia országi financzialis catastrofák következtében. Nejétől gr. Colloredo M. Terezia csillag ker. és palota hölgytől tizennégy gyermeke született, tiz fia, és négy leánya. Fiai közül:

László m. kir. kincstári tanácsos volt. Nejétől gróf Ráday Annától, leánya Ágnes kisfaludi Lipthay Imre neje lön.

Paulai-Ferencz (szül. 1785. mart. 3-án Bécsben) papi pályára lépvén, fokonként mind magasabbra emelkedett, drégely-palánki lelkész, és honti alesperesből 1816-ban esztergami kanonok, szegzárdi

[1]) Életrajzát és arczképét l. F.-Magyarországi Minerva 1830. I. köt. — Fillértár 1835-ki évfoly. stb.

apát, barsi főesperes, nagyszombati, majd a pesti középponti papnövelde igazgatója, kir. táblai ülnök, 1823. febr. 28-án váczi megyés püspök, val. belső titk. tanácsos, 1837-ben septemvir, Leopold rend nagy keresztese, 1840-ben sz. István rend közép keresztese, 1845-ben pedig kalocsai érsek lön. Meghalt 1851. jul. 21-én. Alapitványai és ajtatos hagyományai majd háromszáz ezer forintra mennek.

Xavér-Ferencz (szül. 1778. april. 24.) cs. kir. kam. és valóságos belső titkos tanácsos, negyven évig hivataloskodott a m. kir. udv. kanczelláriánál. Szenvedélyes zenész, és a zenészet nagy pártolója volt. Nejétől gr. Schmidegg Julia csillag ker. és palota hölgytől két fia volt, de korán elhaltak.

II. Mihály (szül. 1775. sept. 6.) szent István rend vitéze, cs. kir. valóságos belső titk. tanácsos, a franczia háború alatt a magyar felkelő nemesség vezérlésében vett részt, utóbb a császári kamara elnöke, végre pedig cs. állam-tanácsos és miniszter lett. Meghalt 1854. mart. 18. Nejétől gr. Zichy Antoniától egy leánya maradt: Leopoldina és egy fia Ferencz-szeraf, ki 1801. april 1-én született, 1824-ben lett cs. kir. kamarás, 1841-ben erdélyi kincstári alelnök, 1842-ben val. b. titkos tanácsos, 1843—46-ig az erdélyi kincstár ideiglenes elnöke, 1846-ban Mosony vármegyének, utóbb 1848-ig Árva vármegyének főispánja; 1851-ben a sopronyi kerület cs. kir. főtörvényszék elnöke, 1855. dec. 13-án a legfelsőbb cs. kir. urbéri törv.-szék elnöke, 1857 máj. 21-től cs. kir. igazság-ügy minister 1860-ig. [1]) Nejétől Traut Amáliától gyermekei nincsenek.

II. Leopold (szül. 1772. oct. 3-án) a család ez ágának feje, cs. kir. kamarás, val. belső titk. tanácsos; 30 évig a m. kir. helytartóságnál mint tanácsos hivataloskodott, Komárom megyének valós. főispánja. Meghalt 1836. sept. 14-én. Nejétől gróf Pálffy Teréz csillag ker. és palota hölgytől két fia s több leánya született, a leányok közül már csak Karolina, gróf Batthyány Károlyné él, a fiúk közűl

III. Leopold (szül. 1802. jul. 8-án) a Felső-Lendvai, Váthi, Nyéki, Hrussoveczi, Eörsi, Kis-Keszi stb. urodalmak birtokosa, cs. kir. kamarás, és val. belső titkos tanácsos, Komárom vármegyének örökös és valóságos főispánja úgy 1848. előtt, valamint 1860. óta a jelenig. Neje gr. Forray Julia csillag ker. és palota hölgy; kivel együtt mindketten a hazai jótékony intézetek, irodalom, és müvészet buzgó pártolói. Négy gyermekeik közűl kettő korán, majd a harmadik, a nagy re-

[1]) Magyar sajtó 1857-ki 26. szám.

ményű Tamás is (szül. 1837. sept. 30.) Münchenben épen tanulmányai végén, 1856-ki decemberben meghalván, a nagy fényű család jogosult reménye most, az egyedül élő Ferencz fiokban (szül. 1842. jun. 28.) öszpontosul.

A gróf Nádasdy család czímere — mint följebb a metszvény is ábrázolja, a paizs kék udvarában náddal körülvett vizben egy vad kacsa, szétterjesztett szárnyait és nyakát föltartva. A paizs fölött grófi korona, azon paizs áll, melynek koronájából ismét a leirt kacsa emelkedik föl. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

Mielőtt e czikkünket befejeznők, vissza kell még tekintenünk a családnak nádasdi Darabos nevezetű egy másik nemesi ágazatára, mely az előbbi táblázatokon nem található, és azzali összefüggése okmányok hiányában ki nem jelölhető; ezen ágak a tudós Wagner Károly gyüjteménye szerint a következők: [1])

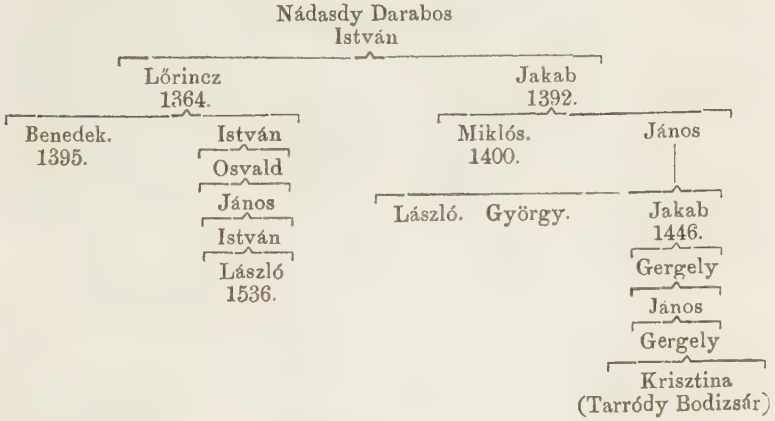

Egy másik ágazat következő:

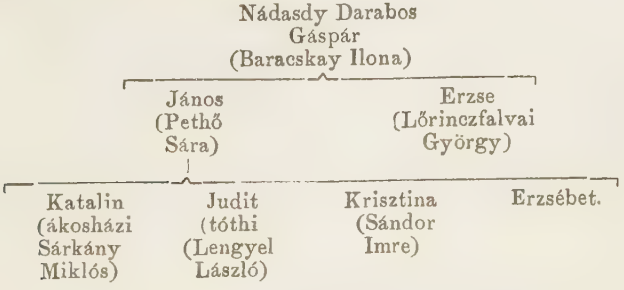

[1]) Tabulae geneal. Mss. tab. XXI.

Nádasdy család. (Leleszi †). Borsod vármegyei kihalt család, birtokos volt azon megyei Nádasdon, honnan nevét kapta, előnevét Leleszről irta.

Oklevelek szerint [1]) a családról következő adatok szólnak:

1550-ben él Péter és fia szintén Péter.

1566-ban Bertalan.

1586-ban Bertalan és Mihály tanuvallatást eszközöltetnek: ők birták Nádasdot, és az Ományiak és Barius-ok via facti foglaltak el.

Mihálynak fiai:

Tamás	György			Albert
1588. már †	Farkas.	Simon.	László.	János
Erzse.				

Egy másik Tamás visszabocsátja 1597-bsn Tornallyay Lászlónak azon birtokrészt Nádasdon, mit tőle szerzett, s a pört leteszi, egy 100 frtot érő lóért, s 30 frt értékű buza- és egyéb holmiért. Ugyanez 1602-ben négy telket zálogba ád Tornallyay Györgynek 200 frtért.

1627-ben Péter (Tamás fia) azon birtokhozi jogát (mit Tornallyay György már Rácz Györgynek adott s megengedte, hogy ez viszont Ivánkai Gerőnek suboppignoralja) a praelatiot Barius Demeternek adja, azon feltét alatt, hogy ez az ő s mindkét nemü maradékai tudta nélkül senkivel sem egyezkedjék, s fölfizetést ne vegyen, máskülönben érvénytelen lesz a szerződés.

Ugy látszik, e Nádasdy családhoz tartozott azon Nádasdy György is, ki 1524-ben „Praefectus novarum monetarum Camerae Cassoviensis“ czimű hivatalt viselt. [2])

Nádaskay család. Zemplin megyei czimerleveles nemes család. A czimeres nemeslevelet Nádaskay András kapta 1756-ban M. Teréz királyasszonytól. [3])

Czímere először viziránvosan kétfelé, és a felső rész ismét függőlegesen kétfelé oszlik; a felső jobb oldali kék udvarban egymás fölött három arany csíkolat látható, a baloldali ezüst udvarban három vörös csillag ragyog, kettő fölül, egy alattok. A paizs alsó kék udvarában zöld téren magas nádasból jobb felé egy arany szarvas szökik. A paizs fölötti sisak koronájából szerecsen emelkedik ki, homlokán arany szalaggal átkötve, mely hátra lebeg, meztelen testét derékig

[1]) Kazinczy Gábor kivonata szerint.

[2]) Lásd az oklevelet Kaprinai Mss. B. tomo XXVII. p. 210.

[3]) Collect. Herald. nro 140.

fehér mez födi, kinyujtott jobb kezében fölfelé egy vörös tollú nyilat tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

E családból volt András, ki 1788-ban „II. Fridrik Elisiumban“ czimű németből fordított gúnyiratot bocsátott közre.

E családból volt Sámuel 1782-ben a s.-pataki collegiumban senior.

E század első felében András S.-Patakon nyomdász.

Nádaskay Lajos egykor 1843-tól 1848-ig a Honderü segédszerkesztője, 1849-től a Budapesti hirlap segéd-, és 1856. óta felelős szerkesztője, született Zemplin megyei Külsőbőcs helységben, hol atyja jegyző volt. Meghalt 1860-ban. Testvére

N. Mihály h. ügyvéd, a sáros-pataki helv. eklezsia főgondnoka, és Zemplin megyének volt hivatalnoka, meghalt 1859. febr. 13-án.

Nádasy család. (M.-nádosi.) Erdélyben már Zsigmond király korában találunk Nádasy családot, melyből Nádasy Salamonnak fia Mihály 1409-ben a székelyek grófja volt. [1]) Erdélyben a m.-nádosi család kihalt. [2])

A XVII. században e néven egy tudós jesuita tűnik föl: Nádasy János, ki 1614-ben N.-szombatban született. Meghalt 1679-ben. Irt és kiadott 44 munkát, melyek közül magyar nyelven is több történeti és hittaniak jelentek meg. [3])

Nádházy család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike. [4])

Nádosy család. Pesten honos család; melyből István Pest város egyik előkelő vagyonosabb polgára. Sándor 1848-ban a magyar honvédelmi szervezetnél ezredesi ranggal működött, decemberben meghódolva Windischgrätznek.

Nádudvary család. (Surányi és kis-jenői.) A surányi Nádudvary családot Kővári Erdély kihalt családai közé sorozza. [5])

A kis-jenői Nádudvary családból már a XV. században találjuk Jánost, ki Szilágyi Erzsébet rokona volt, és 1459-ben Szebenben felkonczoltatott.

Hunyad vármegyében is virágzott a Nádudvary család, 1680

---

[1]) Kállay Székely nemzet 100. és 209.
[2]) Kővári Erdély nev. csal. 271.
[3]) Magyar Irók, életrajz gyüjt. II. köt. 213.
[4]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 115.
[5]) Kővári Erdély nev. csal. 271.

táján egy Csáky egy Nádudvarynak birtokrészt inscribált, melyet utódai a Pánczélcsehi járásban több ágra oszolva birnak.

1730—1740. Oláh-Láposon is birt Nádudvary.

Mindezeknél ismeretesebb a kis-jenői Nádudvary család; Doboka vármegyében házasság által lett birtokos János, kinek nejétől Dobokay Katától fia János már 1647—48-ban azon megyében alispán, 1648—1665-ben pedig főbiró volt. [1])

Családfájok következő:

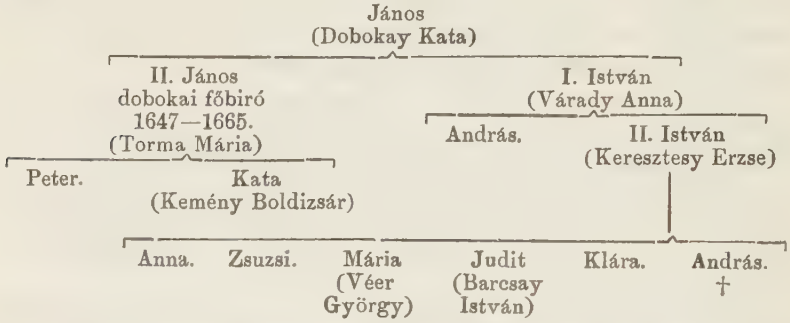

II. János ágán Katalinnak, Kemény Boldizsárnak leányát; Ágnest báró Bánffy Sándor vette nőül.

II. István Hunyad megyében sokat birt. Anna és Zsuzsa leányaitól az Almádyak származnak; Judit Barcsay Istvánné, Mária Veér Györgyné volt.

Ezen kivül e családból származtak Pál, kinek neje Gálffy Zsuzsa, Erzsébet Barcsay Gáspárné, Krisztina Kemény Jánosné. [2])

Annától származnak Dobokában az Inczédy és Kemény bárók s iklódi járásbeli birtokuk. Máriának maradékai Nagy-Iklódon és Kis-Jenőben a Veér nemesek; Klára jogán birnak Mara és Balog nemesek. Andrásnak, kiben a család fiágon kihalt, utódai K.-Jenőben és M.-Derzsen a Benedikti-ek. Az erdélyi kir. táblának 1804-ik évi itélete szerint Dobokában Nádudvary birtokjogok voltak F. és A. Kékesnyárlón, Tótfaluban, M.-Derzsen, Lozsárdon, és Kis-Jenőben. [3])

A följebb említett II. János Torma Máriával 1664—1671-ig több apró jószágot szerzett Balog Mihálytól és Ombozy Judittól Balog István nejétől, ugy Radák Lászlótól és másoktól Szóváton. 1698.

---

[1]) Hodor, Doboka várm. 426. 437.

[2]) Ugyanott és Török Ant. közlése.

[3]) Hodor Doboka várm. 184.

nov. 25-én Balog Mihály aranyi, piskinczi, kaláni, sz.-györgyi, s több birtokrészét lekötötte Nádudvary Jánosnak és leányának Katalinnak. [1])

Talán e családból vette származását Nádudvary Benjamin abrudbányai pap, és Péter tanár a XVII. század végén, kik több könyvet adtak ki. [2])

Nagovith család. (Humi.) Jelenleg ismeretlen; közülök humi Nagovith István 1628-ban a magyar kir. udvari kamaránál titoknok volt. [3])

Nagy család. (Nyéki) Pozsony vármegyében a Csalló-közben fekvő Nyék helységből eredett. Ugyan is III. István király 1165-ben kelt oklevelében [4]) (melyet némelyek hibásan sz. István királynak tulajdonítottak) a következő négy családnak nevezetesen: a Nagy, Végh, Méhes és Kósa másképen Zeke családnak törzseit nemesité meg. A törzseknek, kiket III. István király a Pozsony vári szolgálattól fölmentve, azon várnak főbbjei (proceres = jobbágyok) közé emelt, következők: Ombuol, Colon, Euzen, Petu, Wokud, Juna, Kesnol, Mata, Ceka, Murolar, Scar, Munka, Petu, Juna, Fonsul, Nichuu, Aricholy. Ezen kiváltság-levelet 1284-ben László király Márton, Bala, Jakab, Marczel, Elek, Simon, Pál, Varov és Petus nyéki emberek, Pozsony vári jobbágyok és atyafiai részére megerősítette, az általok birt javakkal együtt.

Megerősítette e kiváltságos levelet 1298-ban III. András király is, azon tévedéssel már, mintha azt sz. István király adta volna. E megerősítés Jakónak fia rőt Péter, Mártonnak fia Márk, Vurlnak fia Marczell mindnyájan Nyékről valók részére adatott. Ismét átirá s megerősíté azt 1349-ben I. Lajos király is.

1609-ik évi aug. 14-én II. Mátyás király is átirá, és megerősíté a följebbi királyi kiváltságos leveleket; és ez időben már a négy külön család neve alatt, a mint is akkor közülök a következők neveztettek meg: vitézlő és nemes Méhes Balás, Pozsony vármegye hites ülnöke, fia Istvánnal együtt, Kossa Gáspár és testvére Kossa György, nemkülönben másik Kossa másképen Zeke György; ismét Nagy Albert és György és ismét Végh Balás, Jakab, Gergely és Péter, mindnyájan Csallóközben fekvő nyéki osztályos atyafiak.

---

[1]) B. Bornemisza levéltárából közli Török Ant.

[2]) Benkő Transylv. gener. II. 490. 491.

[3]) Janual novi Anni stb.

[4]) Fejér Cod. diplom. tom. V. vol. 3. p. 253.

Végre 1715-ben a pozsonyi káptalan is átírá eme régiséget, Méhes Balásnak, Kósa máskép Zeke Gáspárnak, Vígh máskép Frölich [1]) Ferencznek és Nagy Mátyás nak részökre.

1805-ben ez eredeti III. István királytól nyert nemes levelet Csalló-közben Nyéken ns Nagy Ferencz mint közös nemzetségi levéles conservator őrizte, [2]) melynél fogva e négy család bir legrégiebb hiteles oklevelet hazánkban nemességéről.

Nagy család. (Szent-mártoni †.) Mátyás királynak szentmártoni Nagy Simon egyik hadvezére volt, kit 1459-ben Rozgonyi Sebestyénnel Fridrik császár ellen küldött. [3])

Nagy család. (Nádaslaki †.) Pozsony megyei Nádaslakról vette előnevét. Törzse Nagy Máté az esztergami várban a káptalan porkolábja volt, midőn a várkapitány Orbánczy Endre távollétében a várat a török ellen 1526-ban vitézül megótalmazta, [4]) ezért azon évi oct. 10—13-án kelt levélben Mária királynétól dicsérő elismeréssel tiszteltetett meg. [5]) Ez, vagy fia volt azon nádaslaki Nagy Máté, kit I. Ferdinand király 1564-ben czimeres nemeslevélben a megirt előnévvel megnemesített, mely nemeslevél Pozsony vármegyében 1570-ben kihirdettetett. [6]) A család kihalt.

Nagy család. (Guthori †.) Pozsony vármegyei kihalt régi család, melyből guthori Nagy László 1451-ben sóvári Sóos Györgygyel Pozsonyvár várnagya, és azon vármegye alispánja volt, midőn őket Hunyady János a soproni és nezideri vám lefoglalására és szedésére rendelte ki. [7])

Nagy család. (Varjasi †.) Közülök varjasi Nagy Imre 1526-ban királyi al-lovászmester és al-nádor volt. [8])

Varjasi Nagy Anna, néhai varjasi Nagy András leánya, Krakoványi Márton felesége, zálogba adta néhai öreg apja Salgay László kertje alatt és szomszédjában fekvő Barakonyi földjét nebojszai Balog Györgynek 1672. jan. 1-én. [9])

---

[1]) Holott másutt mindég Végh-nek iratott.

[2]) Fejér, Cod. Dipl. tom. V. vol. 3. p. 284.

[3]) Engel, Geschichte des ung. Reichs III. 232. —Fessler, Die Geschichten der Ungarn. V. 41. 51. – Teleki, Hunyadiak kora III. 139. 141. stb.

[4]) Istvánffy 1685-ki kiad.

[5]) Jászay, A m. nemzet napjai a mohácsi vész után 92. lap.

[6]) Pozsony vármegye levéltárában van az eredeti.

[7]) Teleki, Hunyadiak kora X. köt. 316.

[8]) Engel, Monumenta 187—209. többször előfordul.

[9]) Eredeti oklevél szerint.

Nagy család. (Jókai vagy Ilkai.) Pozsony megyében Jóka vagy Ilka helységre a jókai nemesek 1455-ben uj királyi adományt vittek. Ezen nemes családok egyike Nagy nevezetű volt.

A család utóbb kihalt; már 1697. márt. 9-én a Nagy családnak ugy szintén Trombitás Andrásnak, és nejének Simonchich Katának magva szakadtán Vág-Zerdahelyen bizonyos curiákat, és Pozsony megyei Korompán birtokrészt Gállya András és Ujfalusy máskép Novomeczky Mihály nádori adományban kaptak. [1])

Nagy család. (Séllyei.) E családból a XVII. század végén élt séllyei Nagy János, kinek Márk Klárától leánya Julianna galanthai Fekete József neje volt. [2])

Séllyei Nagy Ignácz 1767-ben Veszprém megyei éneklő kanonok, és kir. táblai ülnök, 1774-ben már egyszersmind kaposfői sz. Benedek prépostja, apostoli jegyző, és hittani tudor; a M. Terezia által fölállított székes-fejérvári püspökségnek 1777-ben első püspöke, majd cs. kir. val. belső titkos tanácsos és a budai egyetem főkanczellárja. Meghalt 1789-ben.

Séllyei Nagy János 1760—67-ben Veszprém vármegye jegyzője volt.

Nagy család. (Kisfaludi.) Pozsony vármegyei nemes család, birtokos jelenleg is Kisfaludon. Ismert törzse nemes kisfaludi Nagy Domokos, ki a királyi kissebb kanczellariának hites jegyzője volt, mely hivatalban szerzett érdemeinek tekintetbe vételével fiai Nagy János, és Imre nejével Léghy Erzsébettel, előbbi nemességükben Rudolf kiráiy által 1582. febr. 21-én Pozsony várában kelt czímeres nemes levélben megerősítettek. [3])

A család czímere következő, a paizs kék udvarában alúl víz, és abban egy gém látszik csőrében halat tartva, mellette a víz partján két liliom virít, az egyik oldalról fehér, a másik oldalról sárga. A paizs fölötti sisak koronáján a leirthoz hasonló gém áll, szintén az előbbihez hasonló két liliom között. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

A családnak egyik ága ily leszármazást mutat:

---

[1]) A Lipthay család levéltárában az eredeti Fasc. k. XVIII. nro 699.

[2]) Schönfeld, Adels Lexicon. I. 204.

[3]) Az eredeti armalis Nagy Franciska és férje Marczell József kezeik közt Csalló-közben Fel-Bakán, — Stummer Gy. közlése szerint.

Nagy Domokos
kir. kisebb kanczell. jegyző.

János 1582.

Imre 1582.
(Léghy Erzsébet)

Kristóf

István

János
szül. 1744.
Mosony v. tbiró s ügyvéd
(ásványi Balassa Erzse)

József Antal szül. 1779. jul. 21. † 1846. ügyvéd s tbiró (Sörös Julianna)

Franciska (Marczell Józsefné) Fel-Bakán.

Franciska sz. 1781.

János sz. 1783.

Bora sz. 1785.

Alajos sz. 1787.

Márton sz. 1791.

A családnak ezen ága János által, ki 1744-ben született, csallóközi Fel-Bakára származott, legalább nevezett János már ott birtokos volt, és 1777. sept. 24-én Böösön házassági szerződésre lépett ásványi Balassa János ügyvéd leányával Erzsébettel. Több gyermeke közül József Antal (szül. 1779. jul. 21.) ügyvéd s táblabiró, meghalt 1846-ban, és a Fel-bakai templom alatti sirboltba temettetett.

A család másik ágából kisfaludi Nagy Ignácz Pozsony vármegyei középponti főszolgabiró szül. Szent-Mihályfán 1784. aug. 20-án; birtokos Kisfaludon. Fia László ügyvéd, és jelenleg 1861. január 31. óta Pozsony vármegye főügyésze.

Nagy család. (Egyházfalvi.) Pozsony vármegyei eredetű nemes család, alapítója egyházfalvi Nagy István, ki nejével Thott Katalinnal, és Nagy János, István, Mihály, és Anna gyermekeivel, ugy szintén Nagy György, Jakab és Pál nagybátyjaival együtt III. Ferdinand király által 1648-ban előbbi nem nemes állapotjukból kiemelve megnemesítettek; czímeres nemes levelük 1649. szent Pál fordulása előtti szombaton Pozsony vármegyének Szempcz mvárosában tartott közgyülésében kihirdettetett. [1])

E család alapitói közül (?) nevezett István és Albert (aki talán György, Jakab és Pál atyja volt) már a megnemesítés előtt birtokosok voltak Pozsony megyében, ugyanis 1644. oct. 8-án nádori parancs kelt Nagy István és Albert részökre Pozsony vármegyéhez in-

[1]) Hiteles oklevél szerint.

tézve, hogy nevezetteket nagy-magyari, gombai, és egyházfalvi birtokaik békes birásában minden háborgatók, különösen Marsóvszky Adám ellen oltalmazza. [1]) Ezek valószinűleg más családbeliek voltak.

Nagy család. (Ürményi.) A mult században élt közülök ürményi Nagy János, ugyan ezzel egy időtájban Nagy András, kinek Pintér Katától gyermekei András, Éva Ruthényi Mátyásné 1790. táján. [2])

Nagy család. (Máskép Udvarnoki.) Pozsony megyei birtokos nemes család, mely jelenleg kis-jókai előnévvel Udvarnoky néven ismeretes.

Törzse Nagy máskép Udvarnoky János, fiával Istvánnal együtt I. Leopold király által Ebersdorf várában 1671. octob. 10-én kelt czimeres nemes levélben nemesítetett meg, és czimeres levele Pozsony vármegyének Samarján 1672-ik évben Sz.-háromság 17. vasárnapja után legközelebbi 2-ik ferián hirdettetett ki.

A családfa [3]) következő:

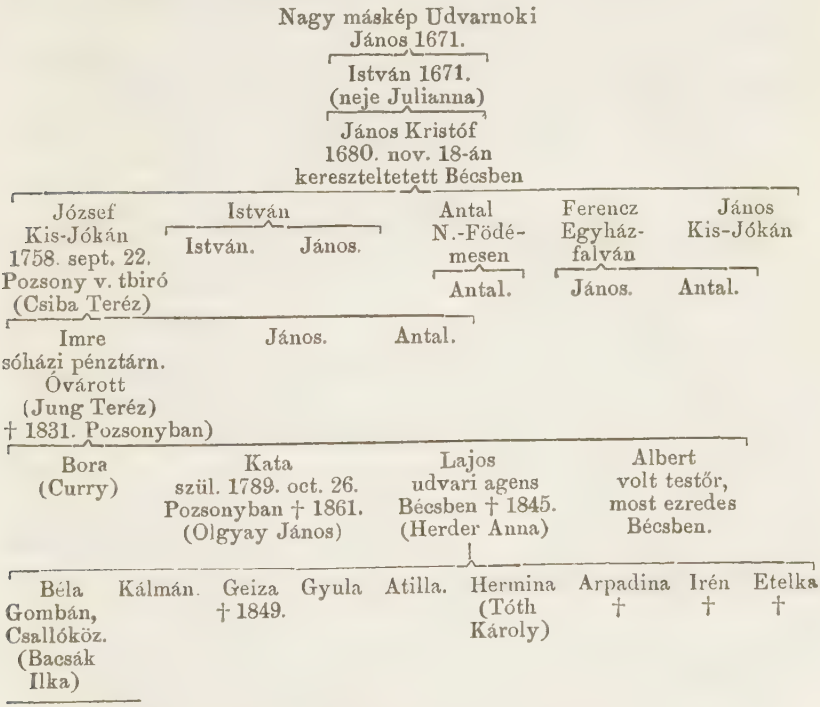

[1]) Kisfaludi Liptay család levéltára Fasc. D. IX. nro 263.

[2]) Bossányi féle Esterházy elleni pör.

[3]) Ferber József közlése szerint.

A családfán állók közül Udvarnoky Lajos az erdélyi udvari kanczellariánál országos és hites ügyvéd, 1818-ban valóságos udvari magyar agenssé neveztetett. [1]) Meghalt 1845-ben kora 63. évében.

Nagy család. (Izbéki.) Közülök izbéki Nagy Leopold Pozsony megyei volt esküdt szül. Nagy-Födémesen 1817. sept. 13-án.

Nagy család. (Bognádi.) Pozsony megyei Nagy és Kis-Jóka, és Hegyi helységbeli részbirtokokba 1565-ben adomány utján beiktattatik bognádi Nagy Ferencz, Bodics János, és Dalmady Andrással együtt; de az iktatásnál ellenmondás történik. [2])

Nagy család. (Felső-büki.) Soprony megyei eredetű adományos birtokos nemes család. Ismeretes törzse Nagy Benedek, ki 1616-ban nyert czimeres nemes levelet II. Mátyás királytól, mely nemes levél 1617-ben Soprony vármegyében kihirdettetett. E Benedek élt még 1631-ben is F.-Bükön, a család ősi fészkében, honnan előnevét irja. Ugyan ez időben élt N. Ferencz is, talán fia Benedeknek. Ezen Ferencznek neje 1631-ben Krempehicz Magdolna, ki előbb Sitkey Boldizsár hitves társa volt.

Ugyancsak a szerző I. Benedeknek fia lehetett azon Mihály, kinek ágát a következő nemzékrend mutatja:

Nagy Mihály
(Nádasdy Judit)
|
II. Benedek
|
Antal
|
|
III. Benedek
cs. kir. kamarás
udv. kanczel. titkár
† 1835. dec. 16. kora 46.
|
Klára
(Igmándy Antal)

Ez ág Veszprém vármegyebe Bánk-ra és onnét Somogyba is Kürtösre átszármazott A kihalt Benedeknek javait most az Igmándiak birják. Egy másik ág I. Benedeknek István nevű unokájától jő le. Ezen István 1697—1698-ban Sopron vármegye alispánja egyszersmind kir. személynöki itélőmester, ezen felül pedig 1747-ben következő czimzetét olvassuk: „cs. kir. tanácsos, arany sarkantyús vitéz, Sopron vármegye alispánja, Vas vármegye jegyzője, és nádori itélő mester.“ 1698-ban april 9-én közte és neje Tompa Rebeka közt egy részről, gróf Esterházy Dániel közt más részről Kis-Martonban egyezség köttetett, mely szerint Esterházy a kis-sitkei jószágot s egyéb bir-

[1]) Tudományos gyüjtem. 1818. III. 120.
[2]) Lipthay levéltár Fasc. J. XVI. nro 588.

tokrészeket mint őket vérség és hagyományozás után illetőket, nekiek átboosátá, viszont Nagy István s neje Esterházyt pénzzel elégíték ki. Nagy István 1744-ben tett végrendeleti codicillust, és ugylátszik 1747-ben meghalt. A tőle származott ivadék nehány ízen következőleg jött le:

István
1697—1747.
(1. Tompa Rebeka
2. Martonfalvay Erzse)

József	Ferencz 1742.	Zsigmond	Erzse	2-tól Lajos
1722. végrend.	1733. alszbíró (Niczky Bora) özvegy 1756.	1737.	1743.	aranysarkantyús 1722—1737.

Ágnes	György	Anna 1760.
(1. Fehérváry Pálné 1742. 2. Nedeczky Andrásné 1761-től)	1757—65. (Végh N.)	(1. Somogyi Miklós 2. Horváh József)

Ez ágon — úgy látszik — Györgynek maradékai azok, kik Vas vármegyében Sitkén és Felső-Pátyon birtokosak, közülök Sándor Sitkén, István pedig emitt. Sándornak fia Sándor 1860-ban vette nőül hetyei Gotthard Rózát, szintén Vas és Somogy megyében nagy birtokosnőt.

A család közlése hiányában teljes családfát nem adhatva, csak chronologiai rendben említhetők fel a család ismertebb tagjai:

Vincze és Pál pálos szerzetesek 1748-ban kapták ki a családtól örökségi részeiket.

Pál 1751- és 1765-ben törvénykönyvünk szerint, mint kir. személynöki itélő mester a Stajerország felőli határokra nézve országos biztosúl neveztetik ki. Ugyan őt 1767—1778-ban cs. kir. tanácsos- és septemvir-űl találjuk.

Dániel 1767—1778-ban a dunántúli kerül. tábla jegyzője és az utóbbi évben már ülnöke is.

Sándor 1788—1792-ben cs. kir. tanácsos és Sopron vármegye alispánja.

Boldizsár 1788—1792-ben sz.-fejérvári éneklő kanonok, sőt még 1819-ben olvasó kanonok.

Imre 1788-ban a sopronyi társas káptalan olvasó kanonokja, csepreghi plébános, utóbb (1792. tájt) győri kanonok, 1819-ben győri olv. kanonok, boldogfalvi apát.

József 1788-ban már sz. István rend vitéze, s titoknoka, a m. kir. udvari kanczellaria referend. tanácsosa, 1795—1801-ig kir. személynök, 1796 tól egyszersmind Pest vármegye főispáni helyettese,

Meghalt 1801. dec. 25-én. Leánya Julianna Ürményi Miksa neje, meghalt 1826. octob. 17. kora 38. évében, eltemettetett Röjtökön Soprony vármegyében atyja mellé.

Ezután következett a híres Pál, Soprony vármegyének többször országgyülési követe, kinek életét és jellemét az ország eléggé ismeri. [1]) Született Fertő-szent-Miklóson 1777. sept. 7-én. Meghalt 1857. mart. 20-án kora 80. évében. Első nejétől elvált. Gyermekei legidősbike Pál, ki testvéreivel birja az ősi f.-büki jószágot, úgy az adományképen nyert Talliánféle csepregi jószágot.

A híres Pálnak nagybátyja volt az emlitett József personalis, testvérei voltak Péter és Sándor. Amannak fia Miklós, kinek Somogyi családbeli feleségétől fiai Pál, Miklós, Péter s két leány, birnak Fertő-szent-Miklóson.

Nevezett Sándornak nejétől szül. Vogel leánytól leánya Alexandra Soprony megyében Farádon.

István kir. tanácsos, és a fundat. jószágok királyi igazgatója, meghalt 1834 jun. 3-án kora 75. évében.

A család czimere négyfelé osztott paizs, melynek udvaraiban kivont kardot tartó oroszlán s egyebek vannak. A paizs fölötti sisak koronájából magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezével három nyilat tartva.

Nagy család. (Alsó-szopori.) Soprony vármegyei régi adományos nemes család; hajdán Szopori (de Szopor, de Zupur,) nevet viselt. Szopor nevű helység, honnét e nevét vette, kettő van Sopron megyében, t. i. Alsó-Szopor, Felső-Szopor, ez a XIII. században az Osli család birtoka volt, Alsó-Szoport pedig a sopronyi vár jobbágyai lakták. [2])

A Szopori névvel élt családról, melyből az alsó-szopori Nagy család is származását vette, ugyancsak ezen családnál több okmány létezik, melyek a következő adatokat szolgáltatják:

1313-ban a vasvári káptalan bizonyítja, hogy Szopori Tamás özvegyének nő-bére kifizettetett.

Ugyan csak 1313-ban Miklós, András, és Jakab, Szopori Jakab fiai, úgy János, István és Mihály, Szopori Farkas fiai a szomszéd Hetyei családbeliekkel bizonyos versengések iránt kiegyezkednek a győri káptalan előtt.

1329-ben I. Károly király meghagyja a győri káptalannak, hogy

---

[1]) Csengery, M. Szónokok s statusférfiak.

[2]) Uj magyar Muzeum 1855-ki évi I. köt. 399. lapon oklevél.

Szopori László, János, és Mihály Szopori birtokaikba beiktassanak, melynél fogva a beiktatás meg is történt.

1345-től még több okmány maradt fen, melyek mind a Szopori család birtokviszonyaikat tárgyazzák.

1529-ben kelt azon oklevél, melyben „Petrus Nagy de Szopor“ előfordul. E Péter vette fel tehát legelőször a Nagy nevet, Szoport pedig mint praedicatumot használta. Ezen Péternek Imre és Balás fiai voltak. Az előbbi 1589-ben Rudolf királytól nádori uj adományt vitt Alsó-Szoporra Fejérkövi akkori esztergami érsek és kir. helytartótól miután ez okmány szerint előbbi adomány-levelük elveszett.

Nevezett szopori Nagy Pétertől a családfa következőleg jő le napjainkig: [1])

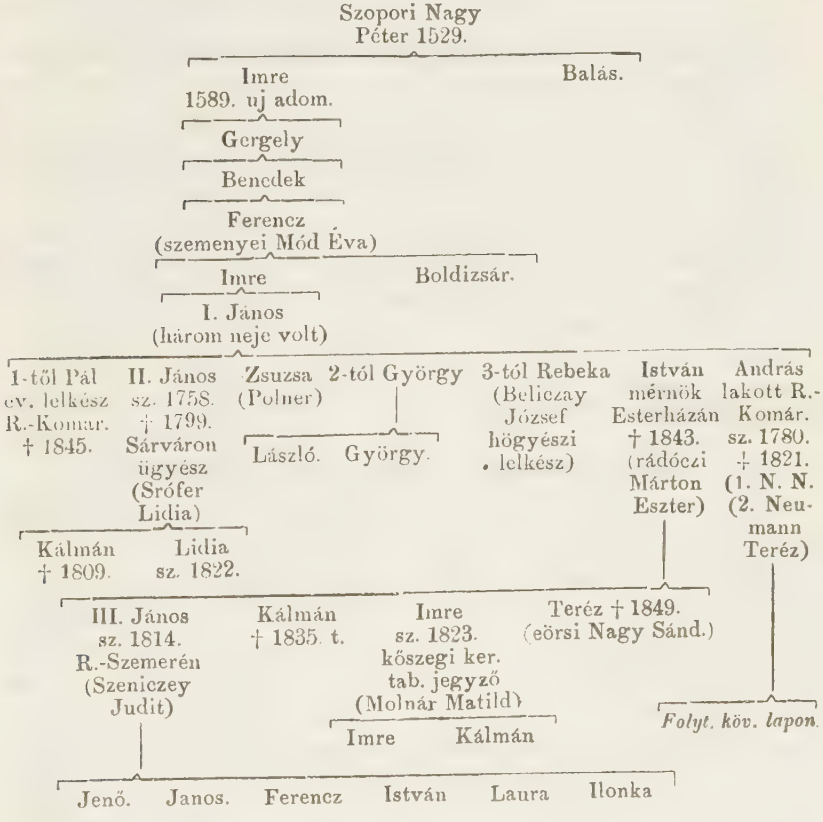

[1]) Családi közlés szerint.

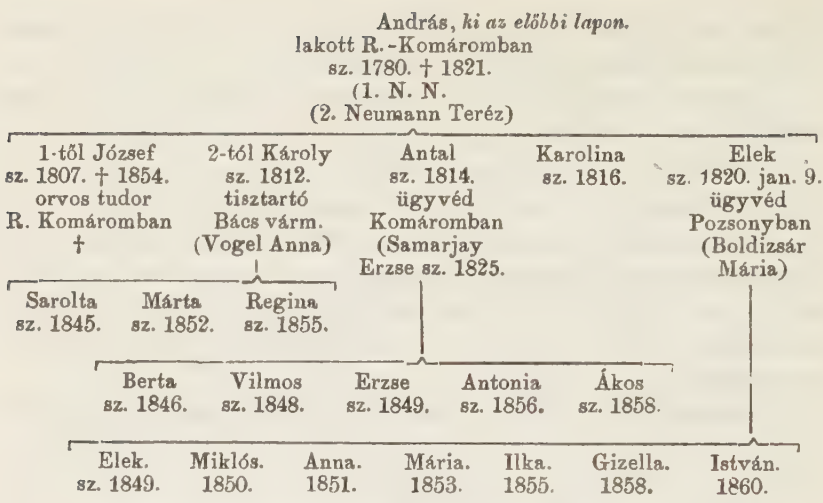

I. Jánosnak három rendbéli házasságából hét nagykort élt gyermekei születtek. Első nejétől

Pál vallási szigoráról és egyenes tiszta jelleméről ismert evang. lelkész volt R.-Komáromban. Meghalt ugyanott magtalanúl 1845-ben, Testvére

János szül. Tápió-Bicskén (Pest várm.) 1758. octob. 19-én. A sárvári uradalomnak 13 évig ügyésze volt. Meghalt Sárvárott 1797-ben. Nejétől Srófer Lidiától gyermekei Kálmán, ki 1809-ben, és Lidia 1822-ben meghaltak.

I. Jánosnak második nejétől gyermeke György, kinek gyermekei László és György.

I. Jánosnak harmadik nejétől gyermekei Rebeka Beliczay József högyészi evang. lelkész hitvese, és István és András.

István, hzg Esterházy Pál kerületi mérnöke meghalt 1843-ban Eszterházán. 1809-ben a nemesi felkelő seregben mint kapitány szolgált, s a Győr alóli visszavonulás alkalmával a visszavonuló nemesi felkelő sereg egy részét az általa jól ismert Hanságon szerencsésen keresztül vezette, akkori időből Davidovics és Mesko tábornokoktól dicsérő okleveleket nyert, melyek a családi levéltárban vannak. Ő ásatta hzg Esterházy Pál költségén 1835-től fogva több évig a Hanságon végig Győr felé azon csatornát, melyen mai napig is a Fertőnek lefolyása van. Neje rádóczi Márton Eszter volt, kitől négy gyermeke maradt: János, Kálmán, Imre és Teréz. Ezek közül János jelenleg R.-Szemerén birtokos, több gyermek atyja. Kálmán ifjan

elhalt. Imre a Dunántúli kerületi tábla jegyzője. Szoporon bir, szintén családos. Teréz meghalt 1849-ben, férjnél volt Fejér megyei származású cörsi Nagy Sándornál.

András (I. Jánosnak fia) Rév-Komáromban lakott, meghalt 1821-ben. Első nejétől fia József ugyanott orvos doctor volt; meghalt 1854-ben magnélkül. — Második nejétől gyermekei 1. Károly Bács vármegyében Sztanisicson b. Rédl tisztartója; több gyermek atyja. 2. Antal herczeg Pálffy uradalmi ügyésze, lakik R.-Komáromban. Nejétől Samarjay Erzsébettől öt gyermeke van. 3. Karolina hajadon. 4. Elek herczeg Pálffy uradalmi ügyésze lakik Pozsonyban. Nejétől Boldizsár Máriától szintén több gyermeke van.

A család nemessége kihirdetve van Soprony, Pozsony és Komárom vármegyében.

Vallásuk ágost. evang.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld halmon álló, és csőrében aranygyűrűt tartó bíbicz madár; a paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont kardot tartva, a kard alatt csillag ragyog. A paizst két oldalról foszladék veszi körül.

Még a XVII. században elszakadt Soprony vármegyéből egy ág Czirákra, mely ágból származik a jelenlegi cs. kir. táborszernagy alsószopori báró Nagy László, 1859-ben Dalmatia belyettes kormányzója; [1]) ennek két élő testvére szintén katonai szolgálatban van; egyik unoka testvérük pedig Nagy Ferencz Kisfaludon Soprony vármegyében lakik, kinek nővére özvegy Füzy Lászlóné szintén Kisfaludon lakik; fennebbi báró Nagy Lászlónak szintén él még egy nővére: özvegy Guary Miklósné Sopronyban.

Nagy család. (Szent-Miklósi.) Moson vármegyei nemes család, közülök szent-miklósi Nagy István Mosony vármegye másod alispánja volt, született Arakon (ugyan azon várm.) 1801. jun. 12-én.

Nagy család. (Felső-őri.) Vasvármegyei adományos birtokos család. A Pinkava patak mellett fekvő Felső- és Alsó-Őr helységet már 1327-ben több osztályos vérségü család birta. Az utódok számszerint hatvanöt család 1582. febr. 18-án Rudolf királytól uj kir. adományt vitt az ősi birtokra. Majd ismét 1610-ben II. Mátyás király is átirá és megerősité a fennebbi adományt, és a vasvári káptalan által az érdekelettek be is iktattattak. Ez utóbbi alkalommal az 1610-ki adományzot-

[1]) Pesti napló 1859. máj. 23-diki szám.

tak közt megneveztetnek Nagy Menyhért, Gergely, Nagy Miklós, János, Egyed, Mátyás.

Nagy család. (Mesterházi.) Soprony megyei nemes család. 1752-ben élt közülök Pál. 1781-ben élt Nagy Sándor, ennek neje Márffy Klára, kitől gyermekei 1. Anna Szelestey Istvánné, 2. Teréz előbb Bolla Zsigmondnak, utóbb Palkovics Zsigmondnak neje.

Nagy Erzsébet szintén a mult század vége felé, előbb Niczky Gáspár, utóbb Márffy Ignácz felesége volt.

Ugy látszik e család ivadéka volt Nagy János is, kinek neje alsó-mesteri Márthon idősb István leánya Márthon Erzsébet volt, és ettől leánya Nagy Katalin, élt 1700-ban.

Nagy család. (Vadosfai) Soprony megyei Vadosfa helységről irja előnevét, és ott birtokos.

Egyik ágának nemzékrende nehány ízen következő:

István
1660. tájban
(Dukay Kata)

György. †	András (Török Ilona)
	Éva (Takács János).

Több adattal e családról nem birok.

Nagy család. (Vasvári.) Vasvármegyei nemes család, előnevét Vasvárról irja.

Nagy másképen Vasvári János és általa neje Horváth Magdolna, fia György és anyáról testvére Mészáros Benedek Bécsben 1609. sept. 8-án kelt czímeres nemes levélben nemesítetett meg, mely czímeres nemes levél Pozsony vármegyének 1610. april 5. Szempcz mvárosban tartott közgyülésében kihirdettetett.

1729-ki oct. 1-én Pozsony megyében ismét kihirdettetett a család nemessége.

Nehány ízen következő leszármazásuk ismeretes:

János

György.	Ferencz
	János. 1729.
	István. 1729.

Vasvári Nagy Sámuel táblabiró szül. S.-Komáromban 1785. sept. 29-én.

---

[1]) Geneal. auth. Mss. II.

Nagy család. (Pápai.) Pápai Nagy Péter 1635. január 29-én Sopronyban kelt czímeres nemes levelet nyert II. Ferdinand királytól. E czímeres nemes levél kihirdettetett Soprony megyében Ujkéren 1701. octob. 3-án.

Nagy család. (Táplánfai). Vasvármegyei Táplánfalva helységéről irja előnevét. Közűlök táplánfalvai Nagy Mária 1735-ben Thulmon'Mihály özvegye volt.

Nagy család, (máskép Vörös.) Nagy máskép Vörös János neje Takács Ilona 1696-ban Alsó-Mesteriben birtokolt.

Nagy család. (Peremartoni.) Veszprém vármegyében fekszik Peremarton helység, melylyel II Ferdinand király 1625. nov. 19. Sopronyban kir. adomány-levelével többeket megadományoz, a megadományozottak nevei következők: Török János, Molnár János, Veszprémi Péter, Eösy Balás, András és Mihály, Kovács Tamás, Bene András és János, Nagy György, Molnár Balás, Tóth Benedek, Kenessey László. Ez adományt 1697-ben febr. 14. Bécsben I. Leopold király is megerősíté.

A peremartoni Nagy családból Dániel a dunamelléki ref. superintendentia perceptora, és nagy-székeli lelkész volt. Meghalt 1829. dec. 24-én kora 54. évében.

A család egy másik tagjának Boros Juliannától leányai Judit ifj. Báthori Gáborné, és Krisztina 1842-ben hajadon.

Nagy család. (Köves-káali.) Nagy János és unoka testvére szintén Nagy János 1721. jun. 12-én Luxemburgban III. Károly királytól Szala vármegyei Köves-Kál helységre Domokos Sámuel és több mással együtt kir. adományt nyervén, abba a vasvári káptalan által beiktattatott.

Nagy család. (Somogyi.) Közűlök Ferencz ügyvéd, született Szala vármegyében Gyulakeszben 1812. aug. 2-án.

Nagy család. (Kerecséni.) Szala vármegyei Kerecsény helységről vette előnevét. Bornemisza János pozsonyi főispán Berzencze várára nézve örökösévé tette kerecheni Zalaj Jánost, szintén pozsonyi főispánt, ki 1537-ben a pozsonyi káptalan előtt végrendeletet tett bábolnaki Károlyi Imre, ennek két fia György és János és atyafia kerecséni Nagy János részére. Ezen Nagy Jánosnak ivadékát [1]) mutatja e nemzékrend:

---

[1]) Wagner Tabulae genel. tab. XLVIII.

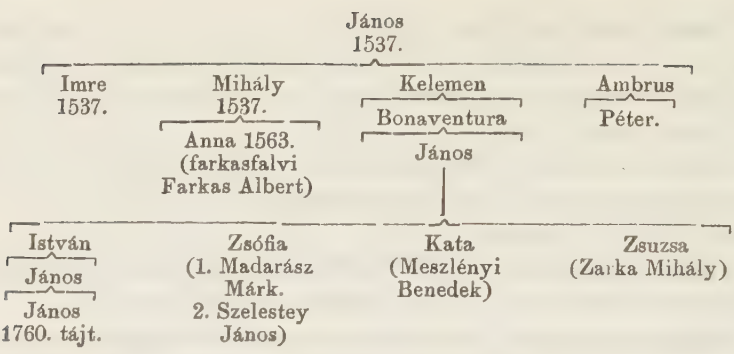

Nagy család, (máskép Pogrányi.) Veszprém megyei eredetű armalista család. Törzse Nagy máskép Pogrányi Ferencz és testvére Jakab, kik 1665-ben kelt czímeres nemes levélben I. Leopold király által nemesíttettek meg; és nemes levelük 1666-ban Veszprém vármegyében Pápán hirdettetett ki.

Czímerük a paizs kék udvarában ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

1835-ben élt e családból Heves várm. Egerben Nagy Ferencz, kinél az eredeti czímeres nemes levél tartatott. Fia szintén volt.

Nagy család. Nagy János és neje Bajcsy Kata, és gyermekeik György, András, János, Erzse és Kata Linczben 1684. april. 21-én kelt czimeres nemes levélben I. Leopold király által nemesítettek meg, és czímeres nemes levelük Győr vármegyében 1684. jun. 2-án kihirdettetett. [1])

Nagy család. (Rápolthi.) Szatmár vármegyei régi birtokos nemes család, eredetét Szatmár megyei Rápolt helységről veszi, melyet Rápolti nevezettel már a XV. században birtokolt, és melyet egy izben a Dománhidyak elfoglalván, 1430-ban Zsigmond király Rápolthi Andrásnak, László fiának vissza adott. [2]) Ugy látszik a következett XVI. században nyerte a család a Nagy nevezetet, megtartva ősnevét predikatumúl. Legalább 1590-ben már rápolthi Nagy

[1]) Az eredeti armalis Győr vármegye levéltárában van, hová egy czigány asszonytól elvétetve került; és 1800-ki sept. 2-án a helytartóság által hirleltetett. — A megye jegyzőkönyvében a kihirdetés bejegyezésében Bajcsy neve helyett Bösze áll.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 123.

Mátyást találjuk, mint a ki Rápolt helységre királyi adományt vitt; és 1595-ben Szatmár vármegye szolgabirája, 1602—3-ban pedig alispánja volt. [1])

Nem birván családfával, még a következő adatok ismeretesek előttem a rápolthi Nagyokról.

1671-ben Gábor Szatmár várm. szolgabiró volt. [2])

1687-ben Pál Porcsalmán kir. adományt nyert.

Szatmár megyében még többen viseltek megyei hivatalt, ugymint: Pál 1687-ben szbiró, 1711-ben is szbiró; — György 1706—1712-ben szolgabiró, János 1712-ben szbiró; Ferencz 1778-ban al-, 1784—90-, 96-ban főszolgabiró; György 1799-ben főjegyző; Zsigmond 1799-ben adórovó volt. [3])

Sándor és György 1750-ben kir. és nádori adományt nyertek Domahidán, Ökörítón, Porcsalmán, birtok-részekre is, és egész Eke-Tyukod helységre, valamint többel együtt a Sámelyi pusztára is. [4])

A család e század elején birtokosul iratik Mánd, Homok, Mikola, Ökörító, Rápolth, Tyukod, Óvári helységben, s névszerint László birt Gyürén, Zsigmond Lázáriban és Paládon, Gábor P.-Daróczon, Mihály Fülpösön, Szegedy Mária Nagy Mihályné Csomaközön, Ferenczneк özvegye Csengerben, és Császlón. [5])

Bihar vármegyében N.-Várad mellett Fugyi-Vásárhelyen és Szakadáton birt Lajos, utódai Dezső, Etelka, Gabriella. [6])

Talán e család elei közűl voltak: Gáspár is, ki 1530-ban Ecsed vára kapitánya volt. [7]) Egy másik Gáspár 1590-ben Zsarolyánban és a Sámelyi pusztán többekkel kir. adományt nyert. [8])

Nagy István 1592-ben Borzován kapott részt királyi adományban. [9])

Nagy család. (Tamonyai) Szatmár vármegyében tamonyai Nagy Demeter 1560-ban Vitka helység felét kapja királyi ado-

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 128. 131.
[2]) Ugyanott I. 133.
[3]) Ugyanott I. 133—137.
[4]) Ugyanott II. 45. 122. 124. 128.
[5]) Ugyanott II. 95—287.
[6]) Fényes E. Magyarország részletes leirása I. 201.
[7]) Szirmay, Szatmár várm. II. 68. 218.
[8]) Ugyanott 244.
[9]) Ugyanott.

mányban. Ugyanott 1590-ben János, 1658-ban Nagy Tóbiás négy telket kap. [1])

Nagy család. (Karánsebesi.) Közűlök Nagy Mátyás 1561. Szatmár vármegyében Sályiban kap kir. adományt. [2])

Nagy család. Czimerleveles nemes család az Érmelléken, elszármazva Érkőrös, Dengeleg, Endréd és Körtvélyes helységekbe. A család reform. vallású.

Családfájuk [3]) ez:

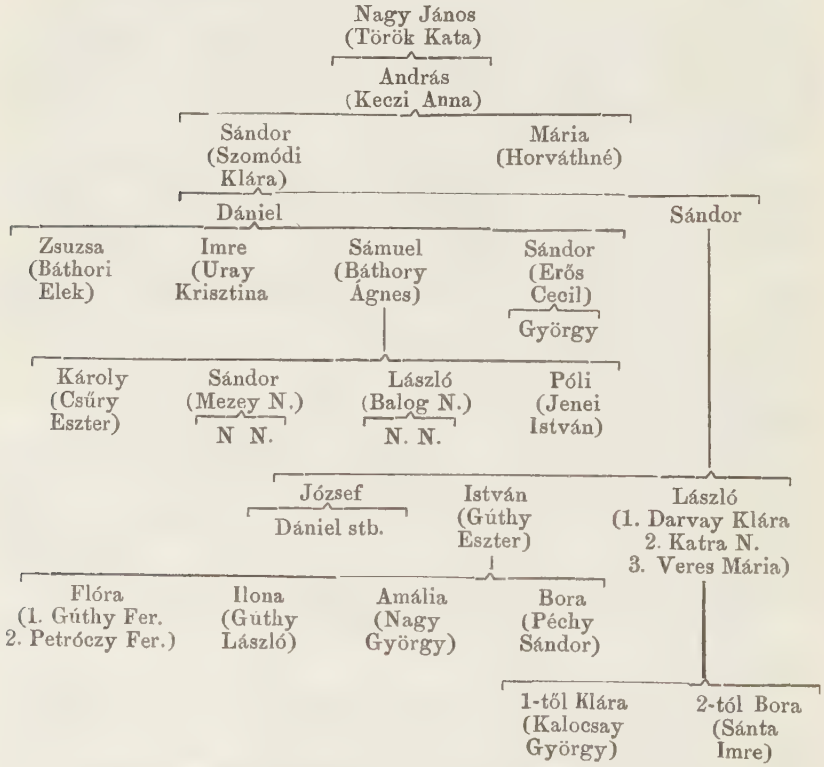

Nagy család. (Pelsőczi †.) Pelsőczi Nagy János és társa olnodi Zudar Jakab ellen 1421-ben a Károlyi nemzetség pöröl Apáthi helység felgyujtása miatt. [4])

Ugy látszik, — később e család más nevet váltott, vagy kihalt.

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 97.
[2]) Ugyanott II. 124.
[3]) Décsey Mik. közl.
[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 100.

Nagy család. (Böszörményi.) Szatmár vármegyében 1727-ben böszörményi Nagy Ferencz alszolgabiró volt. [1])

Nagy család. (Almási.) Ugocsa vármegyében is többféle Nagy család található, az almási előnevű Nagy családból János 1591-ben Ugocsa vármegye szolgabirája volt. [2])

Fertő-Almáson (Ugocsa várm.) e század elején is birtokosok Imre, Ferencz, György, Mihály, Pál, Zsigmond és István, szintén István Dabólczon.

1806-ban Nagy János azon megyében mezei biztos.

Nagy család. (Péterfalvi.) Ugocsa megyei birtokos nemes család 1514—1520-ban Albert alispán. [3])

1750-ben több családdal együtt Péterfalvára nádori uj adományt nyer. Ugyanott e század elején bir N. Ábrahám, Gábor, János, Pál, Imre, András és László. Valamint Tivadarfalván id. és ifj. István, Sámuel, György, és id. és ifj. Zsigmond. [4])

1652. Nagy Ferencz terebesi várnagy volt; [5]) — tán szintén e család ivadéka?

E család törzse péterfalvi Nagy Albert, kit még mint nemtelent a főispán 1510-ben az alispáni székbe erőszakosan fölemelvén, ellene a megye panaszt emelt, melynek folytán utóbb, Ulászló király által nevezett Nagy Albert megnemesítetett, és még 1524-ben is alispánkodott.

Nagy család. Chamafalvi †.) Ugocsa vármegyében 1428-ban élt csamafalvi Nagy Gergely. [6])

Nagy család. (Fancsikai.) Ugyancsak Ugocsa vármegyében fancsikai Nagy János 1619-ben alispán volt. [7])

Nagy család. (Gacsályi.) Közülök Ugocsa vármegyében 1716-ban gacsályi Nagy György nemes ember. [8])

Nagy család. (Gődényházi.) Ugocsa vármegyei régi adományos birtokú nemes család. 1466-ban gődényházi Nagy Jakabnak

[1]) Szirmay, Szatmár várm. I. 134.
[2]) Szirmay, C. Ugocsa. 59.
[3]) Ugyanott 175.
[4]) Ugyanott 36. 144.
[5]) Ugyanott 124—126.
[6]) Ugyanott 156.
[7]) Ugyanott p. 51. 52.
[8]) Ugyanott 51.
[9]) Ugyanott 53.
[10]) Ugyanott 32.

fia Pál testvéreivel és több osztályos vér-rokonával Mátyás királytól Gődényházára uj megerősítő kir. adományt nyert.

1604-ben e birtokban az illető családok és ezek közt Nagy István testvéreivel együtt ismét megerősítettek Rudolf király által. [1])

Nagy család. (Luka-halmosi.) Ugocsa vármegyében e század elején luka-halmosi Nagy Sándor birtokos Hetényben. [2])

Nagy család. (Hatvani †.) Ugocsa vármégyében Michael Magnus de Hatvan 1478-ban alispán volt. [3])

Ezen kivül még az Ugocsa megyei alispánok névsorában előnév nélkül találjuk Lászlót 1442-ben, Pált 1462-ben, Benedek 1487-ben [4]), kiket mely családhoz számitsunk? nem tudjuk.

1452-ben Nagy Fábián ellen hatalmaskodás miatt vizsgálat rendeltetett Hunyadi János kormányzó által. [5])

Nagy család. (Tolcsvai.) Zemplin vármegyei eredetü nemes, Tolcsván szabad curia birtokosa. A család Borsod megyében is birtokos; közülök Gedeon 1839-ben Borsod vármegye fősz.-birája volt.

Zemplin vármegyében e század elején birtokosúl iratik Nagy nevű család a Zombor, Medgyászó, Kolbása, Lasztócz, és Lácza helységben. [6])

Nagy család. (Tokaji.) Szintén Zemplin vármegyei nemes család.

Nagy család. (Keresztúri.) Zemplin vármegyében keresztúri Nagy István 1627-ben szolgabiró volt. [7])

Nagy család. (Csécsi.) Zemplin vármegyei nemes család. [8])

Nagy család. (Csáklai.) Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorában áll. [9])

Nagy család. (Tárkányi †.) 1418-ban éltek tárkányi Nagy Márton fiai Miklós, Péter, János és György. E család kihalt. [10])

---

[1]) Szirmay, C. Ugocsa 150.
[2]) Ugyanott 135.
[3]) Ugyanott 51.
[4]) Ugyanott 13. 51.
[5]) Ugyanott 76.
[6]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 155–331.
[7]) Ugyanott 161.
[8]) Ugyanott not. top. 115.
[9]) Ugyanott.
[10]) Ugyanott 63.

Nagy család. (Kőrösi.) 1515-ben kőrösi Nagy Ferenczet Szapolyai János szepesi kanonokká nevezte. [1])

Nagy család. (Szepesi †.) Történeti iratainkban több helyen előfordul a Nagy név csak melléknév-képen is, a nélkül, hogy az igy nevezett e nevet családi vezetéknevül ismerte volna; úgy látszik ama szepesi Nagy Gergelynek is, [2]) ki Báthori Gábor alatt csapatvezér volt, a Nagy nevezet inkább csak termetéről származott, különben Szepesi-nek iratik.

Egyébiránt Szepes vármegyében Nagy András nevezetü 1501-ben alispán volt. [3])

Nagy család (Szkárosi.) Gömör vármegyében találjuk 1676-ban szkárosi Nagy Ferenczet, kit a megye a kormányhoz és más helyekre követül küldött. [4])

Nagy család. (Vályi.) Gömör vármegyében f-vályi eredetü. Ott született az ismeretes vályi Nagy Ferencz, iró és sárospataki tanár 1765. sept. 30-án. Meghalt 1820. jan. 15-én. [5]) Atyja szatmári lelkész volt.

Nagy család. (Miskolczi.) Nemes miskolczi Nagy János 1650-ben Gyöngyösön (Heves várm.) lakott. [6])

Nagy család. (Kérchi †.) A XVI. században 1530. táján élt kérchi Nagy Ferencz, kinek neje a híres kihalt Butkay családból Butkay Katalin volt. [7])

E család — úgy látszik — kihalt. Kércz nevü helyek vannak Borsod, Abauj, és Szabolcs megyékben

Nagy család. (Dadai.) Közülök Nagy Borbála 1650. táján Péchy Ferencz hitvese volt.

Nagy család. (Szödényi.) Szabolcs megyei nemes család, közbirtokos Nád-udvaron. [8])

Nagy család. (Tornyay.) Biharvármegyei n.-váradi család. Nagy-Tornyay János 1791-ben lett Nagy-Váradon biró, és a követ-

---

[1]) Szirmay, Com. Zemplin. not. top. 177.
[2]) Engel, Monumenta 336. 371.
[3]) Wagner, Analecta Scepus. III. 242.
[4]) Bartholomaeides, C. Gömör. p. 254.
[5]) L. életét Magyar Irók; életrajz gyüjt. II. 215.
[6]) Eredeti okirat.
[7]) Wagner, Collectanea geneal. hist. III. 15.
[8]) Fényes E. Geogr. szótár. III. 126.

kező 1792-ik évben II. Leopold király által nemességre emeltetett, de mag nélkül halt el. [1])

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. osztály zöld udvarában fehér ökörfej, és annak szarvai közt arany csillag látszik. A 2. és 3. osztály vörös udvarában fehér oszlop áll, és annak tetején arany méhkaptár van, mely körül kilencz méh repdes. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös mezű kar könyököl, kivont kard hegyén levágott törökfej vérzik. Foszladék jobbról ezüstzöld, balról aranyvörös. [2])

Nagy család. (Tasnádi.) Előnevét tekintve, Közép-Szolnok vármegyei eredetű, elszármazva Gömör vármegyébe is, hol tasnádi Nagy Károly azon megyének al- és főjegyzője huszonöt éven át, 1843-ban országgyülési követe, 1848—9-ben a magyar kormány tagja, és fő hivatalnoka. Meghalt 1860-ban Hazsinán Zemplén megyében.

Nagy család. Biharmegyei n.-váradi család, melyből Nagy László (szül. 1743-ban) a nevezett város magyar utczájában városi kapitányságot viselt 16 évig, és 1794-ben városi tanácsnokká lett, mely állomáson tizenkét évet töltött. Nejétől Nagy Juliannától gyermekei: János, gr. Batthyány Jánosnál irnok, utóbb 1807-ben Pesten kir. táblai jegyző, 2. István, 3. Julianna. [3])

Nagy család. (Leleszi †.) Kihalt család. Ismeretes közülök Nagy Ambrús, ki 1476-ban temesi főispán és Temesvár kapitánya volt, midőn Nagy Albert kapitány-társával a törökön Szendrőnél diadalt nyertek [4])

Nagy család (másképen Zalay.) Nagy másképen Zalay Gergelyt 1611-ben II. Mátyás király czímeres levélben nemesité meg, adván neki következő czimert: a paizs ezüst udvarában hármas zöld halmon természetes szinű oroszlán ágaskodik, első két lábával egy turbános levágott török fejet tartva. A paizs fölött koronás sisak áll. [5])

Nagy család. Nagy Márton és János 1619-ben nyertek czímeres nemes levelet.

Czímerük a paizs zöld udvarában koronából kiemelkedő természetes szinű, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tart,

---

[1]) Vay L. Német hivség, 878.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.
[3]) Vay László, Német hivség 885.
[4]) Bonfin, 1581-ki kiadás, 581. l.
[5]) Adami, Scuta gentil. tomo VIII.

és a kardra kigyó tekerődzik. A paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, üstökénél fogva egy levágott törökfejet tartva. [1]) Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nagy család. (Magochi.) Magochi Nagy Pál t 1646-ban III. Ferdinand király czímeres levélben nemesítette meg következő czímerrel: a paizs kék udvarában zöld téren daru áll, egyik fölemelt lábával három szál arany kalászt tartva, és csőrével a középsőt tépve. Ugyanez alak látható a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Nagy család. Nagy István, Tóth Mártonnal együtt 1669-ben I. Leopold király által nemesíttetett meg czímeres nemes levélben. — Czímere a paizs kék udvarában ágaskodó természetes színű, kettős farkú koronás oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva, melynek hegyén levágott törökfej vérzik. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás, kék öves magyar vitéz emelkedik ki, fejét rókaprémes vörös tetőjű kalpag fedi, kinyújtott jobb kezével kivont kardot, és annak hegyén vérző tarfejet tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Ugy látszik — ez ugyanazon czímeres nemes levél, melyet Bakay György, Tóth Márton, és Nagy Miklós és Márton kapott I. Leopold királytól, és a mely Zemplin vármegye levéltárában van. [4])

Nagy család. Nagy Lukács 1623-ki sept. 1-én II. Ferdinand király által emeltetett nemességre.

Talán a följebbi Nagy Lukács ugyan az, ki 1612-ben kétezer hajdúval a császár részéről az egri törökökre csapott. [5])

Nagy család. Nagy Mihály és általa neje Kinches Anna, és testvérei Nagy Lőrincz és György 1629-ben II. Ferdinand királytól nyertek czímeres nemes levelet. [6])

Nagy család. Nagy István 1694. april. 18 án kelt czímeres nemes levélben I. Leopold király által nemesítetett meg; az eredeti czímeres nemes levél Nagy Mihály, magnélkül kihalt szendrő-ládi la-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.
[2]) Ugyanott.
[3]) Ugyanott.
[4]) 1802-ben 21620. sz. alatt hirlelé a helytartó tanács.
[5]) Tudomány-tár. 1835. IV. köt. 229. Kemény, Cap. Albens. II. 17.
[6]) Zemplin várm. levéltárában van az eredeti armalis.

kos iratai közt találtatván, Esztergam megye levéltárába jutott őrizés végett, és a m. kir. helytartóság utján 1820-ban hirleltetett. [1])

Nagy család. (Fügedi †.) Ugy látszik — a Heves vármegyei Fügedről vette előnevét. Történetileg ismeretes a családból fügedi Nagy András, ki mint a Wesselényi-féle összeesküvés részese Bónis Ferenczczel együtt Pozsonyban 1671. april. 30-án pallós által végeztetett ki. [2])

Nagy család. (Halászi.) A Dunántúl találjuk a XVII. században halászi Nagy Istvánt, kinek Palonyai Máriától származott utódait mutatja a következő táblázat: [3])

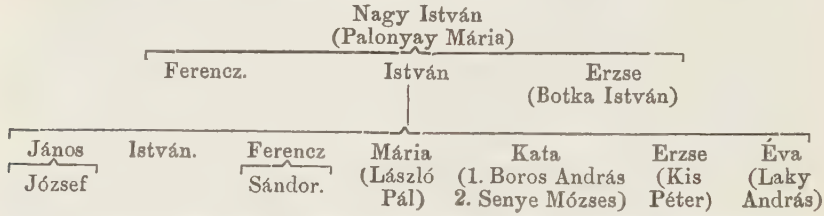

Nagy család. Veszprém vármegyei eredetű czímerleveles nemes család. Nagy Gergely és neje Suj Margit s fiai István és András 1659. oct. 9. Pozsony várában I. Leopold királytól armalist kaptak, mely Veszprém vármegyében Pápán 1660. jan. 31-én kihirdettetett.

E családból N. József és Lőrincz 1806. junius 30-án Veszprém vármegyétől nemesi bizonyitványt kaptak.

Nagy család. *Lásd Makay cs.*

Nagy család. (Abai.) Székes Fejér vármegyei nemes család, melyből 1785-ben Ladányban lakó Nagy János megmutatván az adományozott abai Nagy Jánostól és Györgytől származását, Fejérmegye által kétségtelen nemesül megismertetett.

Családfáját [4]) igy producálta:

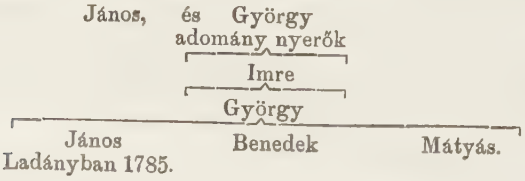

[1]) 14621. sz. alatt.

[2]) Engel, Geschichte des ungr. Reichs. V. 67.

[3]) Geneal. authent. tom. II.

[4]) Fejér várm. jegyzőkönyvéből.

Tán e családból származott István is, ki 1752-ben Kálozon lakott a nemesi összeirás szerint; 1780-ban pedig egy Nagy István Fejér vármegyében alszolgabiró volt.

Nagy család. (Csalomjai †.) Hont vármegye kihalt régi nemes családja, mely a Hunt-Pázmán nemzetségből eredt. (Lásd III. köt. 93. lapon Csalomjai cs.) 1598-ban élt a családból csalomjai Nagy Miklós, (Nicol. Nagy de Chalomia), ki ellen a följebbi évben Terbeléd helységbeli malom-jövedelem elfoglalás miatt többen tiltakoznak stb. [1]) Nejétől Luka Borbálától leánya Zsófia Dienes Ambrus neje volt. [2]) Benne e család kihalt, legalább később nyomát nem leljük.

Nagy család. (Pilínyi †.) Nógrád megyei kihalt ősrégi család, mely azon megyei Pilíny (v. Pilény) helységről irta nevét, s utóbb előnevét. Már 1449-ben Pilényi Péter birta a hasonnevü helységet, [3]) a ki Nógrád vármegyének alispánja volt. [4])

1548-ban Pilényi Bálint volt Nógrád megyei alispán. [5])

1558-ban nevezett Pilínyi Bálint és vele Zerdahelyi István, Berényi András, és Muraközy Mátyás I. Ferdinand királytól Karancskeszi, Mihály-Gerege, Tarnócz helységekben és a nagy-aranyi pusztán részjószágokat kaptak kir. adományban.

1487-ben Pellényi Pál mint lévai Chech János ügyvéde fordul elé, [6]) valószinűleg szintén e család ivadéka.

1597-ben Pilínyi Benedek, ki már Nagy-nak is neveztetett, a vármegye által a számadások vizsgálatára megbizott választmány tagjává választatott. Ugyan akkor táblabiróvá választatott. [7]) Nevezett Pilínyben lakozó pilínyi Nagy Benedeket 1598-ban Bellény Zsigmond idézteté. [8]) Ugyan ekkor még egy másik Benedek is élt a családból, és e két Benedek 1507—1598-ban egymás ellen becstelenitési pert folytatott.

1629-ben pilínyi Nagy Margit Táby Máté özvegye apr. 29-én Szécsényben kelt záloglevelében Pilínyben fekvő birtokrészét elzálogo-

---

[1]) Protocol. C. Neograd. anni 1598.
[2]) Sz.-benedeki Convent 1746. fasc. 29. nro 2.
[3]) Mocsáry Nógrád v. esmertetése I. 275.
[4]) Bel M. Notitia nova Hung. IV. p. 45.
[5]) Mocsáry id. h. IV. 232.
[6]) Gr. Teleki, Hunyadiak kora XII. 365. 368.
[7]) Protocol. C. Neograd. anni 1597. p. 15.
[8]) Ugyanott 28. 48.

sitá Szilassy Andrásnak Pilinyi Demeter tanu előtt. Benne — úgy látszik — a család kihalt.

Czímere, mint a följebbi zálogos levélre nyomott pecsét mutatja, egy sziv, annak átellenében egy nyillal kifeszített iv, a sziv fölött csillag.

Nagy család. (Gyulai és leszenyei †.) Kihalt régi nemes család, előbb Gyulai előnévvel éltek, s valószinűleg innen szakadtak Hont megyei Leszenye helységbe, honnan utóbbi előnevüket irták. A XVI. század végén élt gyulai Nagy Ferencz, ki nejével Thúry Katával lett Hont megyében F.- és A.-Túron birtokos; tőle a családfa következőleg terjedt le:

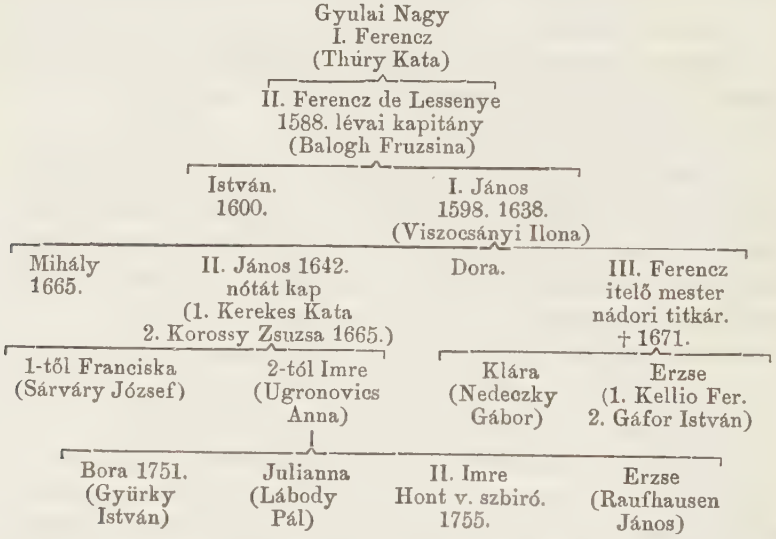

II. Ferencz 1588—1594-ben Léva vár kapitánya volt. [1]) Ennek fia I. János 1597-ben Nógrád megyében birt Kövesden, [2]) 1638-ban Hont megyében N.-Túron Ormándy Miklóstól 350 frtban hat telket zálog czímen szerez. Nejétől Viszocsányi Ilonától több gyermeke maradt. Ezek közül Ferencz és Mihály 1665-ben Majthényi Gábornak (ex incestu eredt) bélyegén beiktattatnak a kesseleökeői vár és mvárosbeli részjószágba, továbbá Nyitra megyében Novak, Podhragy, N.- és Kis-Lehota, Szebdrás helységekbe, Bars megyében a Cserenyei kastélyba, és helységbe, N.-Bisztricsén, Felfalu és Kis-Ugrócz, Trencsin megyében N.-Chocholna, Metasicz (?), Petyovka, Szlopna

[1]) Istvánffy 1685. kiad. p. 379. „Franciscus Nagy e Lezenia.“
[2]) Protocol. C. Neograd anni 1598.
[3]) Wagner Mss. LXX. p. 206.

helységekbe, és Nyitra megyei egész megyeri pusztába; ellent mondván a Majthényiak. [1])

Nevezett Ferencz 1664. itélő mester, és Wesselényi nádornak titkára volt. A Wesselényi féle összeesküvésben részes lévén, 1670-től tovább két évnél börtönben ült, de 1673. april. 19-én kegyelmet nyert. [2]) Házasságából csak leányai maradván, ága fiágra kihalt. Azonban testvére

János, ki egy genealogiai jegyzet szerint nótát kapott, fia I. Imre által még fentartá a családot. Ezen I. Imrének több leányán kivül volt fia II. Imre 1755-ben Hont vármegye szolgabirája, kinek csak leányai maradván, benne halt ki a leszenyei Nagy család.

Nagy család. (Péli.) Bars vármegyei eredetü, adományos nemes család. Ősi fészke ugyanott Alsó-Pél helység. 1626-ban élt a családból Pély Nagy Mihály, kinek nejétől Kálnay Anna Dorottyától gyermekei István és Kata Lipthay Imrené. 1660-ban Nagy máskép Pély János ellen Bars vármegyében királyi meghagyó parancsal lépnek föl a Lipthayak. [3]) E János 1667-ben a lévai várban lakott, élt 1672-ben is. Nejével Gyottyán Máriával, (ki Gyottyán Benedeknek Vásárdy Katalintól született leánya volt) következő családfát alkotott:

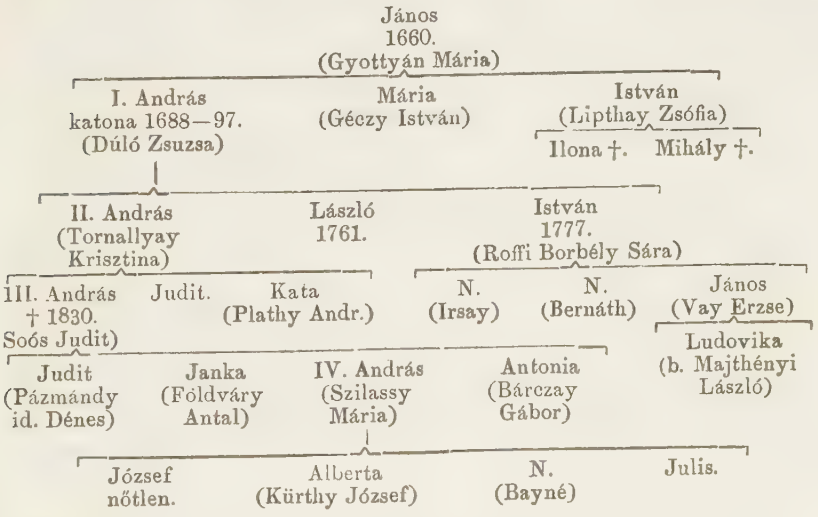

[1]) Szentbenedeki Convent Capsa B. fasc. 2. Nro 16.

[2]) Szalay L. Magyarország története V. 144.

[3]) Sz. benedeki Conv.

I. András 1682-ben katonáskodott. [1]) 1697-ben Lipthay Lászlóval a Kálnay-ak magvaszakadtán Bars vármegyében And pusztát, Pest megyében pedig (ex carentia legitimi possessoris) a Péteri pusztát nyerték adományba és azokba több ellenmondás mellett be is iktattattak. [2]) 1700-ban Felső- máskép Tóth-Pél egész helységre I. Leopold királytól adományt nyert. [3]) 1726-ban beiktatást nyert Kis-Sallóban és Felső-Váradon. [4]) Nejétől szúdi Duló Zsuzsannától II. András, László és István gyermekei maradtak.

II. András, ki Nógrád megyében is (többi közt Csécsén) birtokos volt, nejétől Tornallyay Krisztinától nemzé: III. Andrást, Juditot és Katalint Plathy Andrásnét.

László és István 1757-ben Bars vármegyében éltek.

III. András, ki 1779-ben vette feleségül sóvári Sóos Juditot, (1813-ban mhalt) több megye táblabirája, és a barsi helv. egyház kerület főcuratora volt. Meghalt Bajkán 1830. sept. 18-án kora 79. évében. Ennek három leánya és egy fia maradt IV. András, kinek gyermeke a most élő József, nővéreivel együtt. A másik ágon Istvánnak roffi Borbély Sárától fia volt János, ennek Vay Erzsébettől leánya b. Majthényi Lászlóné.

A családfán nem találjuk Pált, ki 1700-ban Komárom megyében Naszályon birt. [5]) Ugyan ez idő tájban egy Pély Nagynak neje Mocsáry Erzsébet volt.

1717-ben Pély Nagy István, kinek neje Lipthay Zsófia, ettől gyermekei Ilona és Mihály valának.

Simon, ki 1650. táján Léván Apponyi Györgytől házat vesz 598 frtért. — 1821-ben Pély Nagy Gábor a Hajdu ker. kapitánya.

Talán szintén e családhoz számítandók: István, kinek leánya Rozália 1772-ben Lehoczky Mihály özvegye. És egy Istvánnak 1772-ben feleségeül Nováky Katalint találom.

Címere nyilat tartó oroszlán. — Vallásuk reform.

Nagy család. Nógrád megyei törzsökű címerleveles nemes család. Törzse Nagy Péter, ki nejével Harai Annával együtt I. Leopold királytól 1665. január 24-én kelt armalis által nemesítetett meg, mely armalis levél Nógrád megyében Füleken 1666-ban kihirdettetett.

---

[1]) Katona, Hist. crit. XXXIV. p. 749.
[2]) Sz. benedeki Conv. Proth. U. p. 17.
[3]) Liber regius folio anni 1700. folio 528.
[4]) Sz. benedeki Convent, Protoc. EE. p. 243.
[5]) Fényes, Komárom várm.

A család a mult században Heves vármegyébe Gyöngyösre és Erdőkövesdre származott.

Ismert családfája következő:

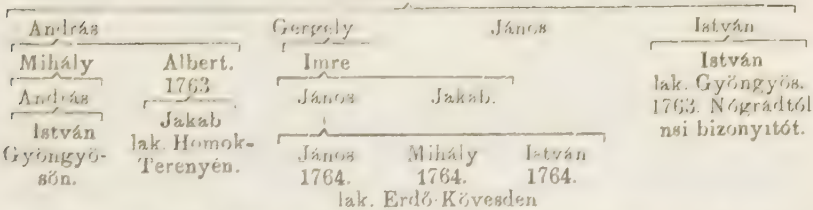

Péternek a szerzőnek András nevü fiától unokája Albert 1763-ban kapott Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt. Ennek fia Jakab Homok-Terenyén lakott.

Gergely ágán János, Mihály és István erdő-kövesdi lakosok, 1764-ben igazolták nemességüket ugyanazon megye előtt. 1839-ben Erdő-Kövesden éltek István, Antal, Pál.

Istvánnak fia István előbb Szécsényben utóbb Gyöngyösön lakott és 1763. junius 23-án Tarnóczon tartott közgyülésből vettek ki nemesi bizonyitványt Nógrád megyétől.

Ugy látszik — e családból s talán a Gyöngyösön lakott Istvántól eredt József, ki mint Gyöngyösön lakó 1803-ban kapott Nógrádtól nemesi elismervényt. Talán e József az, ki Hont megyébe Inám helységbe telepedett, kinek gyermekei 1. Bertalan lak. Szécsénkén, neje Kapy Konstanzia. 2. Anna, 3. Antal.

Ez utóbbiaknak czimerük a paizs kék udvarában zöld téren búzakéve, zöld koszoruval koritve; a paizs fölötti sisak koronáján galamb, csőrében zöld gallyat tartva.

Nagy család. Nógrád megyei czimerleveles nemes család. A nemesség szerző Nagy Márton volt, ki mint Fülekvári őrkatona négy vármegye ajánlatára III. Ferdinand királytól 1649. febr. 5-én kelt czimeres levél által emeltetett nemességre; ez ezen armalis Nógrád megyének A.-Sztregován 1649. junius 21-én tartott közgyülésében kihirdettetett.

A nemesség szerző N. Mártonnak unokái Sándor és Ferencz testvérek Szécsényben laktak, és az 1726-ki nemesi vizsgálatkor kétségtelen nemeseknek megismertettek; 1734-ben nevezett Sándor szécsényi lakos ismét a nemesek sorába iratott.

A családfa ez:

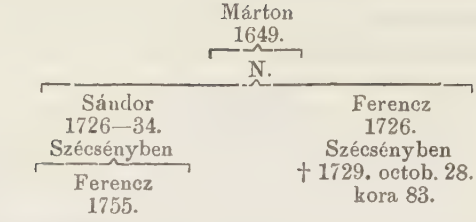

Talán e családból származtak: György 1791-ben Sajó-Szegeden B. Eötvösnél, utóbb Szőllősön (1793—1810.) Muslay Antalnál gazdatiszt, végre n.-bárkányi lakos. 1818-ban. Testvére Antal előbb Pilinyben lakott, utóbb steinbachi póstamester Hont megyében. Ferencz 1815-ben Vizsláson ispán volt.

Nagy család. (Pösténvi v. ócsai.) Nógrád megyei czimerleveles család. Törzse Nagy I. Mihály katonai pályán Korpona várában szolgált, és 1678—1683. táján Tököly idejében a császár híve lévén, ezért Labancz melléknevet kapott, úgy hogy e név családján is rajta száradt, daczára, hogy fia II. Mihály, a Rákóczy forradalomban mint hadnagy Rákóczyt szólgálta, mégis inkább Labancz néven volt ismeretes, és úgy is iratott s neveztetett, és daczára annak, hogy 1724-ben a család a Labancz név ellen a vármegye előtt tiltakozott, miután e név nemes levelükben sem fordul elé, mégis ismertető melléknevül e név a család némely ágánál máig fenmaradt.

A nevezett családtörzs Nagy Mihály, és általa már akkor élt fiai Mihály és László, továbbá testvérei András, István, nemkülönben unoka-testvére János és ennek gyermekei Mihály és Anna 1687. november 10-én Pozsonyban kelt czímeres nemes levélben I. Leopold király által megnemesítettek, és czímeres nemes levelük a család akkori lakhelyén Hont megyében Korponán 1688. jan. 10-én kihirdettetett.

I. Mihály, a szerző, elvévén Sóos Ambrús kékkői vár alkapitányának leányát Borbálát, kinek anyja Dienes Györgynek leánya, Dienes Zsuzsanna volt, ezzel Nógrád megyei Pöstény helységben nyert birtokrészt, és egyelőre a családnak e helység lett fészkevé, úgy, hogy méltán e helységről veheté ismertető melléknevét.

A családfa következő:

I. tábla.

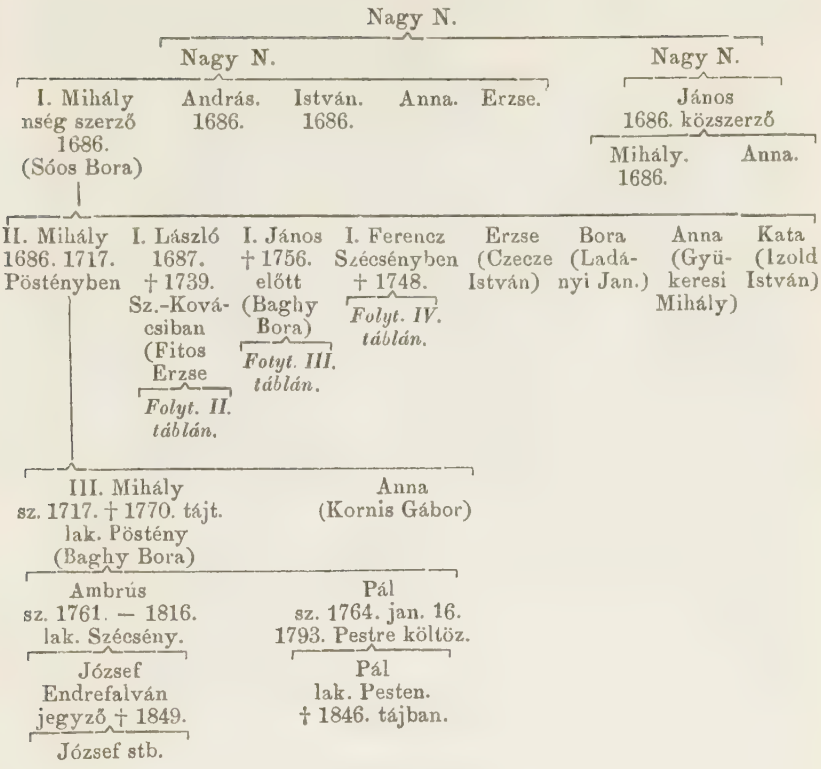

II. tábla.

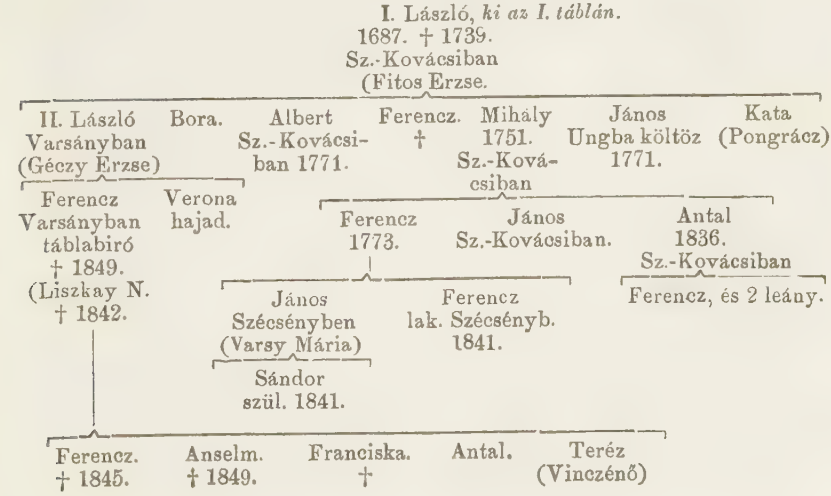

III. Tábla.

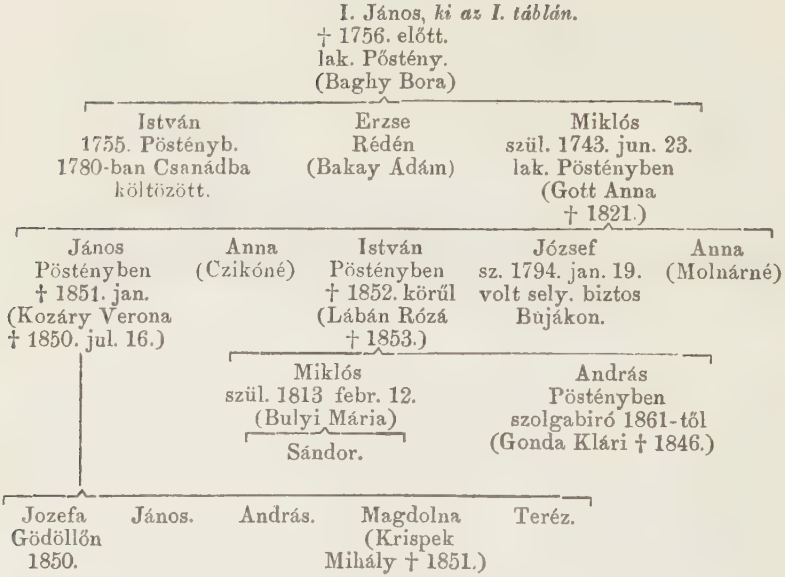

IV. tábla.

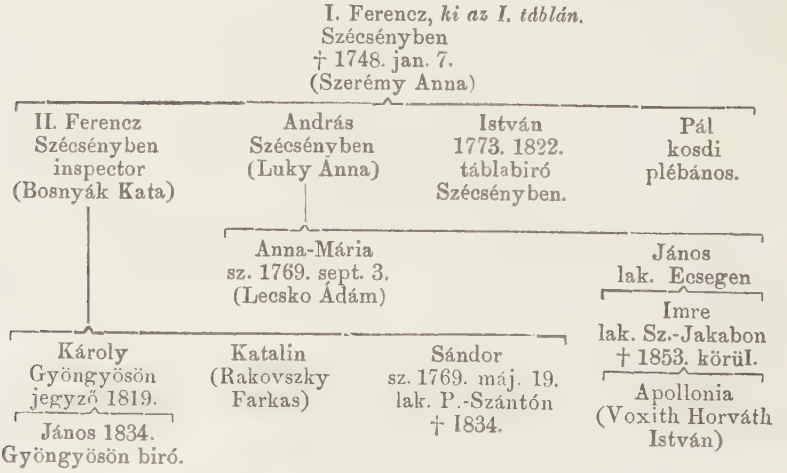

Az első ágon (I. táblán) II. Mihály fiatal korában török fogságot is szenvedett, 1705—1709. a megyei nemesi fölkelésnél Rákóczy részére hadnagy volt. Ennek fia III. Mihály 1717-ben született, élt 1764-ben is. Egyik fia Ambrús szécsényi lakos volt, kinek ága

él, másik fia Pál (szül. 1764. jan. 16.) 1792-ben Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt vett ki, és Pestre költözött, fia Pál Pesten 1846. táján halt meg magnélkül.

A másik ág (II. táblán) I. László 1714-ben megyei táblabiró lett, s testvérével Ferenczczel együtt 1722-ben nemességét a megyei vizsgáló szék előtt kimutatva, Pest megyében ócsai birtokos voltát is igazolta. Meghalt 1739. febr. 20-án. Felesége Fitos Erzsébet volt, kitől született gyermekei közül Albert Szécsény-Kovácsiban lakott, 1771-ben nemesi bizonyítványt vett ki, 1778-ban a sz.-kovácsi puszta-szőlők végett tiltakozik a megye előtt. Testvére János szintén 1771-ben vett ki nemesi bizonyítványt, és Ung vármegyébe költözött. Mihály Szécsény-Kovácsiban lakott, kinek unokái közül Ferencz, mint szécsényi lakos 1841-ben hirdetteté ki nemességét. II. László Varsányba telepedett, nejétől Géczy Erzsébettől fia Ferencz táblabiró volt, meghalt 1849-ben. Gyermekei a családfán állanak.

A harmadik ág leginkább mint közbirtokos Pösténben lakott. János 1756-ban már nem élt. Nejétől Baghy Borbálától egyik fia István 1780-ban Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt kérvén ki, Csanád megyébe tette lakását; másik fia Miklós (szül. 1743. jun. 23-án) e század elején halt meg. Ennek legidősb fia honn gazdálkodott, meghalt 1851-ben. Nejétől Kozáry Veronától több gyermeke maradt.

István előbb gazdatiszt, utóbb honn Pösténben birtokrészén gazdálkodott, meghalt 1852. táján. Gyermekei egyike Miklós, egy fiú atyja, másik fia András (v. Andor) 1848. előtt megyei tiszt. alügyész, 1861-től alszolgabiró; özvegy.

József (szül. 1794. jan. 19.) 1848. előtt volt megyei úti-, majd selyemtenyésztési biztos. Lak. Bujákon; nőtlen.

A negyedik ágon (IV. tábla) I. Ferencz Szécsényben lakott, meghalt 1748. jan. 7-én. Felesége Szerémy Anna volt. Négy fia maradt: II. Ferencz Szécsényben gróf Forgách Zsigmond inspektora, nejétől Bosnyák Katalintól, ki által P.-Szántón lett birtokos, fiai Károly mint gyöngyösi lakos 1780-ban Nógrádtól nemesi bizonyítványt vett, Gyöngyösön a város jegyzője volt, és Heves vármegye t. esküdtje: fia János ugyanott biró volt 1834-ben. Károlynak testvére Sándor P.-Szántón lakott, meghalt magnélkül 1834-ben.

I. Ferenczneк másik fia András szintén Szécsényben lakott, nejétől Luki Annától leánya Anna-Maria, fia pedig János, Ecsegen

gazdatiszt, ennek fia Imre Sz.-Jakabon birtokos; ennek egyetlen leányát Apolloniát Voxith Horvát István vette előül.

I. Ferencznek harmadik fia István 1773-ban lett rendszerinti megyei esküdt, utóbb táblabiró, meghalt 1822. táján. Géczy Juliannától fia József Zólyom vármegyébe költözött és 1796-ban Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt vett ki.

I. Ferencznek negyedik fia Pál váczmegyei kosdi plébános volt.

A nemesség szerző Mihály testvéreinek Andrásnak és Istvánnak utódai ismeretlenek. Valamint ezek unoka-testvérének Jánosnak, kinek 1687-ben már Mihály és Anna gyermekei voltak, ivadéka máig lehozva nincs. Tán e János az, ki mint özvegy ember 1737-ben nőül vette Géczy Borbálát, kitől leánya Erzse Percze Andrásné volt.

Még néhány családtag ismeretes, kinek a családfán helyét kijelölni nem tudjuk; ilyen István, ki 1759-ben Nógrád megyei alszolgabiró volt; ha csak nem egy személy a Csanádba költözött Istvánnal. Továbbá az 1755-ki nemesi lajstrom szerint Varsányban lakó Jánosnak fia István említetik; tán ez volt a följebbi szolgabiró.

1789-ben él Labancz N. Márton, kinek nejétől Balás Katalintól egyik leánya Teréz Trnovszkyné, másik leánya Rozália Majzikné volt; kiknek utódai Berkiben birtak. Ugy látszik, szintén ezen ágból való, mert Varsányból szakadt, N. Labancz névvel B.-Gyarmaton élő József is.

A család czimere a paizs kek udvarában zöld téren fehér ménen ülő magyar vitéz, nyereg-takarója, nadrágja, dolmánya vörös, csizmája sárga, fejét vörös tetejű prémes kalpag födi, jobb kezével kivont kardját feje fölött vágásra tartja. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, pisztolyt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nagy család. (Vilykei v. versegi.) Nógrád megyei czimerleveles nemes család. Törzse Nagy Márton, kit miután gróf Forgách Ádám mint Gács várához tartozó alattvalóját 1676. aug. 9-én manumissionalis levelében jobbágyságától fölmentett, 1679-ki august. 5-én kelt czímeres levélben I. Leopold király megnemesített, és ezen armalis levél 1680-ban junius 18-án Nógrád megyében Füleken kihirdettetett.

A nemesség szerző N. Márton, Nógrád megyei Vilykén lakván, innén családja megkülönböztetésül vilykei Nagy-nak neveztetett. sőt a család némely tagjánál a Nagy nevezet végképen is elmaradt.

Utóbb pedig a család egyik tagja Ferencz Pest megyei Versegen lakván, innen neveztetett.

A család leszármazása következő:

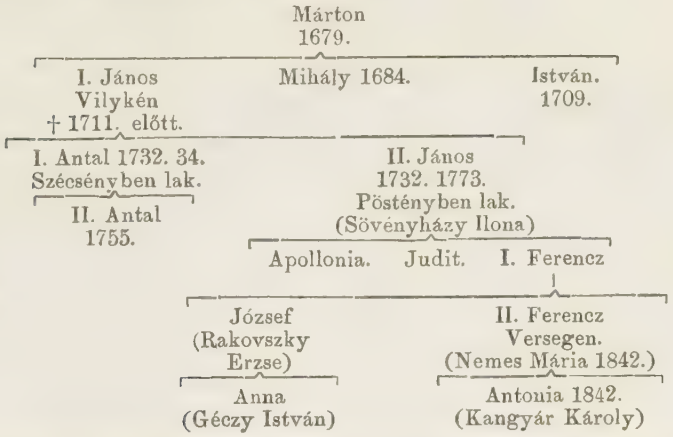

Mártonnak Mihály fia mint losonczi lakos 1684-ben a nemesi fölkelők közt vett részt; I. János 1711. előtt halt meg. Ennek fiai I. I. Antal és II. János Vilykéről Szécsénybe költöztek, és az 1732. és 1734-ki nemesi vizsgálatkor nemességüket bemutatták. I. Antalnak fia II. Antal az 1755-ki nemesi lajstromban mint kétségtelen nemes iratott be. II. János nejével Sövényházi Ilonával Pösténybeu birtokrészt nyert, s azonfelül 1773-ban ugyanott zálogbirtokot is szerzett. Egyik fia József, másik Ferencz, ki Pest megyében Versegen lakván, innen versegi Nagynak neveztetett, meghalt 1842 előtt, a midőn özvegye Nemes Mária és leánya Antonia Kangyár Károlyné pösténybeu és szécsény-kovácsi részbirtokát eladta.

Nagy család. (Sámboki.) Közülök sámboki Nagy István 1690-ben élt Nógrád megyében, s úgy látszik primatialis tiszt volt. Czímere pecséte szerint a paizs kék udvarában koronán könyöklő kar, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján lovas vitéz nyargal. A paizst foszladék veszi körül.

Nagy család. (Tarjáni †.) Már 1362-ben találunk tarjáni Nagy családra. [1]) A XVI. század végén élt tarjáni Nagy Fábián, ki Zénássy Menyhérttől Nógrád megyében zálogczímen szerzett Bodony, Csalár, K.-Zellő, Dolyán, Pilis, Rétság, Szécsénke,

[1]) Fejér, Cod. dipl. tom. IX. tom. III. p. 303.

Becske és Romhány helységekben részbirtokokat, melyek utóbb Sambokréty Tamás kezeibe jutottak, ez utóbbitól 1597-ben Czudar Margit Zelesssényi Lőrincz neje, néhai Zénássy Menyhértnek és Istvánnak huga, továbbá Zénássy Menyhért leányai Zsófia és Zsuzsanna pörlötték. [1])

Nagy család. (Bucsúi és gyarmati.) A XVI. században Hont és Nógrád megyében birtokolt, kihalt család, mely — ugy látszik — a győri Nagy család őseivel egy törzsű. Ismert tagja Nagy Gáspár, kinek Kozma máskép Horváth Judittól fia Nagy Sebestyén 1548-ban Bucsúról irja magát, és lefizetvén 150 frtot Dubraviczky Albertnek, attól ujlaki Rácz Miklóssal a zólyomi házat kezébe kapja. [2]) 1550-ben neje volt Hanyi Zsófia, Hanyi Mátyásnak Dubraviczky Borbálától leánya; [3]) kinek másik leánya Hanyi Anna, Rácz Miklósné volt. Utóbb azonban Nagy Sebestyénnek, ki 1557-ben gyarmati praedikatummal élt, neje Kürtősy Kata volt. Ettől született leánya Borbála előbb ifj. Siraky Jánosnak, utóbb Bory Mihálynak felesége.

E nehány íznyi nemzékrend ez:

Gáspár
(Kozma Judit)
Sebestyén
1548. 1557.
(1. Hanyi Zsófia.
2. Kürtőssy Bora)
Borbála
(1. Siraky János.
2. Bory Mihály)

Nagy család. (Máskép Benicz.) Nógrád megyei Kürtős helységbeli nemes család. 1734-ben Nagy máskép Benicz Ferencz, János, István, Pál és László a nemesi vizsgálatkor kétségtelen nemeseknek megismertettek. [4])

Az 1755-ki nemesi lajstromban fölvétettek Sándor, László és Gáspár.

1776. jun. 10-én Benicz máskép Nagy István mestersége gyakorlata miatt utazásra szándékozván, Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt kapott.

1788-ban Kis-Kürtösön lakó Nagy László és Sándor mint

---

[1]) Protocol. C. Neogr. anni 1597.
[2]) Sz. benedeki Convent fasc. 48. nro 15.
[3]) Horvát Istv. Verbőczi Ist. emlékezete II. 298.
[4]) Megyei jegyző könyvek.

kétséges nemesek adatnak fel; ugyan csak Kis-Kürtösön lakozó Nagy János, György, Mihály és István pedig nemesi bizonyitványt kérnek Nógrád megyétől.

E családból Zsófia mártonyi Nagy Pál neje volt.

Nagy család. (Ebeczki.) Nógrád megyei Ebeczk helységben lakó nemes család. Közülök 1706-ban Nagy Bálint a nemesi fölkelésben vett részt testvére által. Testvére Gergely hasonlóan a nemesi fölkelésekben vett részt, és 1744-ben nemességét Nógrád megye előtt igazolván, Lónya-Bányán octob. 20-án tartott közgyülésből fiával János, György, Mihállyal együtt, úgy említett testvérének Bálintnak fiával Istvánnal együtt nemesi bizonyitványt kaptak.

Az 1755-ki nemesi összeirásban azonban Ebeczken lakó Nagy János mint a megyében jövevény, jegyeztetett be, és igy ez alkalmasint különböző személy volt a följebb említett Gergely fiától Jánostól, kinek 1744-ben nemessége elismertetett.

1776-ban Ebeczken lakozó Nagy István, Sándor, és János nemességüket igazolni nem tudván, elmarasztaló itéletet kaptak, és 1792-ben a helytartó tanács által is a család, nemességére nézve bővebb bizonyitékok eléadására utaltatott. Ezek valószinűleg a jövevénynek czimzett János ivadékai voltak.

Nagy család. (Runyai.) Gömör megyei Runya helységről vett előnévvel adományos nemes család, mely a XVII. században Nógrád megyében is birtokos volt; nevezetesen az 1663-ki nemesi összeirásban találjuk Mártont, Jakabot és Jánost, ez utóbbit mint szegényebbet az armalisták közé irva.

Nevezett Márton 1669-ben Karancs-Sághon volt birtokos, és részt vett az 1684-ki nemesi fölkelésben, a midőn két lovast állitott ki. Utóbb a családnak Nógrád megyében nyoma nincs.

Nagy család. (Máskép Mártonyi) Nógrád megyei czimerleveles nemes család. Nagy máskép Mártonyi István Bécsben 1668. august. 8-án kelt armalisban I. Leopold király által nemesitetett meg; és a czímeres nemes levél Nógrád megyének 1669. april. 5-én Füleken tartott közgyülésen kihirdettetett.

A nemesség szerző Istvánnak fia volt Mihály, ki az 1726-ki és 1734-ki nemességi vizsgálatkor Nógrád megye előtt fölmutatván a följebbi armalist, kétségtelen nemesnek ismertetett.

A család nagyobbára Füleken és környékén lakozik, és czímeres

levelét a családnak egyik Füleken lakó tagja őrzi. — 1787-ben mártonyi Nagy Mihály ügyvéd volt.

A család egyik ágazatának leszármazása következő:

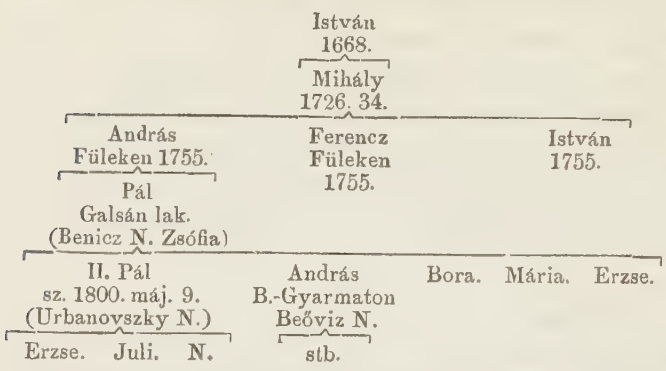

András és testvérei Ferencz és István Füleken lakozók az 1755-ki nemesi lajstromban találhatók.

II. Pál volt gazdatiszt, (lak. Szécsény) 1845-ben testvérével együtt Nógrád megye előtt nemességét kihirdetteté.

Nagy család. (F.-győri.) Borsod vármegyéből ered, hol a D.-Győrhez tartozó F.-Győrön régibb adományos jogon nemesi curiát birtokolt. A XVI. század végén egyik ága Nógrád megyébe szakadt, hol János mint katona Fülek ostromában és megvételében vett részt, és testvéreivel Egyed és Ferenczczel 1594. aug. 30-án Regenspurgban költ címeres levélben nemességi megerősitést nyervén Rudolf királytól, nemes levelük 1595-ben Exaudi vasárnap utáni második ferián Nógrád megyében kihirdettetett.

Nevezett Jánosnak unokája II János 1682-ben hirdetteté ki ujra nemességét, sőt őt, 1677-ben ipa battaszéki Szabó Lukács saját nemes levelébe is beiktattatá. II. Jánosnak fia III. János 1705—10-ben kurucz ezredes, szécsényi ősi lakhelyéből a forradalom után, miután 1716-ban nemesi bizonyitványt nyert, fiával Györgyel Heves megyébe, majd a jász kerületbe költözött. Györgynek fia József okleveles ügyvéd, majd városi jegyző, fiatal korában 1776-ban Nógrád megyei tiszt. esküdt, ennek egyik fia Ferencz, több várm. tbiró, ismét Nógrád megyébe tért, és e megyénél 33 évig viselt hivatalt; meghalt 1843-ban. Fiai közül 1848-ban kettő volt honvéd.

A családfa következő:

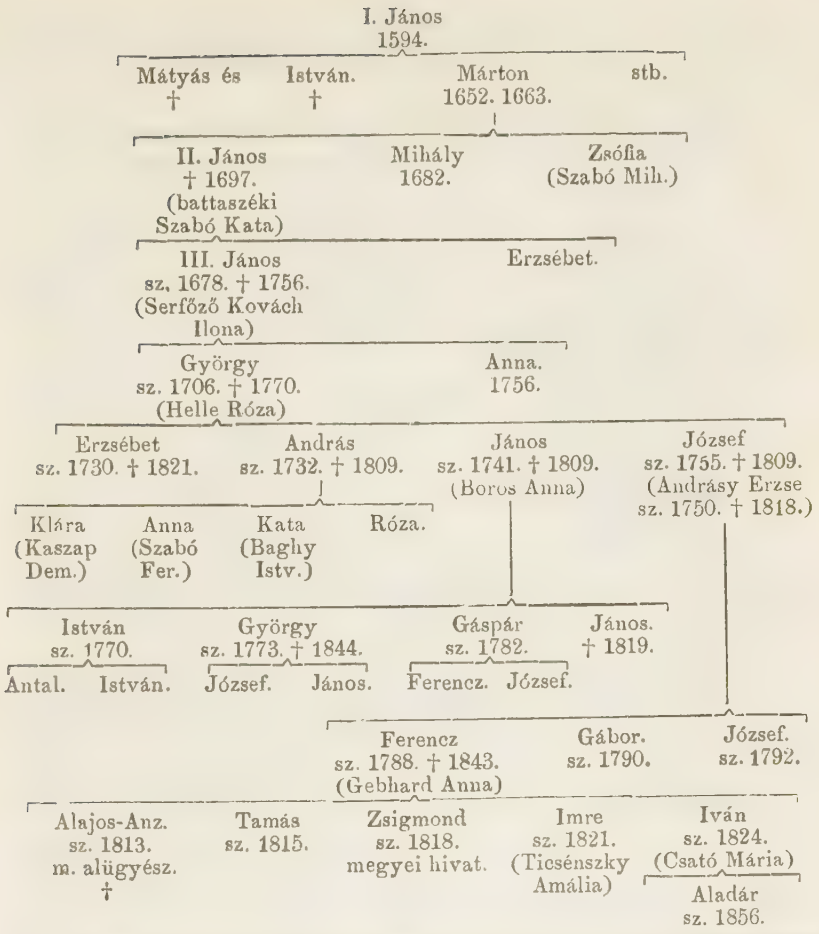

A család czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös udvarban zöld mezőn, fehér ménen sisakos vitéz ül, jobb kezével zászlót tartva, fölötte jobbról csillag ragyog; az alsó kék udvarban vízből kiemelkedő szarvas szökik, nyaka nyillal átlőve. A paizs fölötti sisak koronáján nyil látszik, oldalából kétfelé két sasszárny terjed szét. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nagy család. (Réthei.) Pozsony vármegyei adományos nemes család. 1543-ban réthei Nagy Ferencz és rudnyáki Bosnyák Mária beiktattatnak Réthén két nemesi curiába, melyeket az előtt Apay Ambrus birt, de Becli Udalriknak eladott, a beiktatottakat pedig Wárdai Pál érsekhezi vérség nyomán illetett. Ellentmondtak Nagy Balás, Orsolya és Anna.

1552-ben Beely Simon egyrészről, Nagy Balás és Beely Orsolya más részről Réthe, Gomba, Magyar, és Bústelek iránti jogaikra nézve egyességre lépnek.

1556-ban Réthei Nagy Balás és neje Orsolya a pozsonyi káptalan által gombai Bély Simont idézteti bizonyos köztök fenforgó nehézségek elintézése miatt. [1])

A legujabb időből a réthei Nagy családból ismeretes Márton, kinek leánya Eleonora Garas Andrásné Gömör vármegyében lakik, birtokolt Nógrádban Pösténben a legutóbbi időkig. Anna kövecsesi Dancs Sámuelnő.

Réthei Nagy
Márton

Eleonora (Garas András)	Anna (Dancs Sámuel)
	Sámuel.

Nagy család. (Inarcsi.) Inarcs nevű helység v. puszta Pest megyében fekszik, honnan e család előnevét irta. Már 1493-ban inarcsi Nagy Mihály Krakkóban tanult. [2])

1666-ban inarcsi Nagy Borbála, uza-panniti Dósa Ádám hitvese volt, midőn férjével Nógrád megyei Tosoncza, Buda-Lehota, és Szinó-Bánya helységbeli részjavaikat, Kántor Szabó Istvánnak zálogítá el. 1677-ben mint özvegy asszony egyezkedett a Kántor családdal.

Nagy család. (Kis-kéri.) Hont megyei Kis-Kérben laktak a mult században, és innen más családoktóli megkülönböztetés végett kis-kéri Nagyoknak nevezhetők. 1680. táján élt Nagy István, kinek Peszeky Erzsébettől fiai János, Albert, József.

Ugyancsak 1680. táján élt Nagy János, kinek Nesith Horváth Katalintól gyermekei Mihály és Jakab, Kis-Kérben, ez utóbbiaknak maradékaik Nagy Mihály és András 1770. táján.

Nagy család. (Dálnoky.) Erdélyi székely eredetü család, ősi fészke Dálnok, honnan Nagy-Dálnoky nevük származott, utóbb Dálnoky-Nagy sőt csupán Dálnoky nevén is neveztettek, és neveztetnek máig. Egyik ág a XVIII. század elején Magyarországba költözött — úgy látszik — dálnoky Nagy Márton személyében, kinek fia volt Mihály, kinek fiai Mihály, József, Sámuel,

[1]) Pozsonyi kápt.

[2]) Regestrum Bursae Cracoviensis.

Gábor, Dávid, Pál Kézdi és Háromszéktől nemesi bizonyságot kapván, azt 1761. mart. 17-én Nógrád vármegyében hirdették ki. Pál a legifjabb 1762. febr. 3-án nemességét Abauj vármegyében, s végre Miskolczra telepedvén, 1773. január 21-én Borsod vármegyében is kihirdetteté.

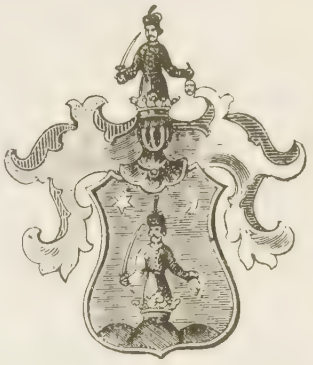

Pálnak fiai II. Pál és II. József; annak fiai 1. Dániel atyja Pálnak, ki honvéd volt, és 1849-ben halt meg; 2. Gábor volt m. kir. helyt. hivatalnok, meghalt 1850-ben; 3. Sámuel volt tüzér, utóbb honvéd hadnagy; 4. Károly volt megyei esküdt, meghalt 1849-ben.

II. Józsefnek, (sz. 1779. jul. 1. † 1861. jun. 20.) ki Borsod megyei táblabiró volt, és 1847. máj. 14-én Borsod megyében nemességét újolag kihirdetteté, két neje volt: 1. Szalatnay Erzse, 2. Rácz Zsuzsánna (mh. 1858. jan. 18.) kitől gyermekei III. József (szül. 1809. sept. 29. m. kir. testőr, utóbb honvéd százados. Imre (sz 1828.) Borsod megyei aljegyző, volt honvéd kapitány; neje Kovács Lina. Barnabás (szül. 1832. julius 24.) előbb Miskolcz városi főjegyző, most m kir. helytartósági fogalmazó Budán. Neje Soltész Nagy Mária.

A családfán láthatók közül:

I. Sámuelnak fia II. Sámuel (szül. 1771. † 1826.) költészeti tanár volt a miskolczi ref. lyceumban. Emlékezetes igen jól sikerült alkalmi halotti verseiről, melyek később két önálló kötetben megjelentek.

Dávidnak fia Dávid (szül. 1770. † 1805.) Pesten ügyvéd; és Pest megyei táblabiró, egyike volt azon buzgó reformátusoknak, kik a pesti reform. egyház alakitását eszközölték.

A családnak egyik ága, Borsod megyében Nyéken települt le, ebből László volt szolgabiró. Ez ág a családfáról hiányzik.

A családfa következő:

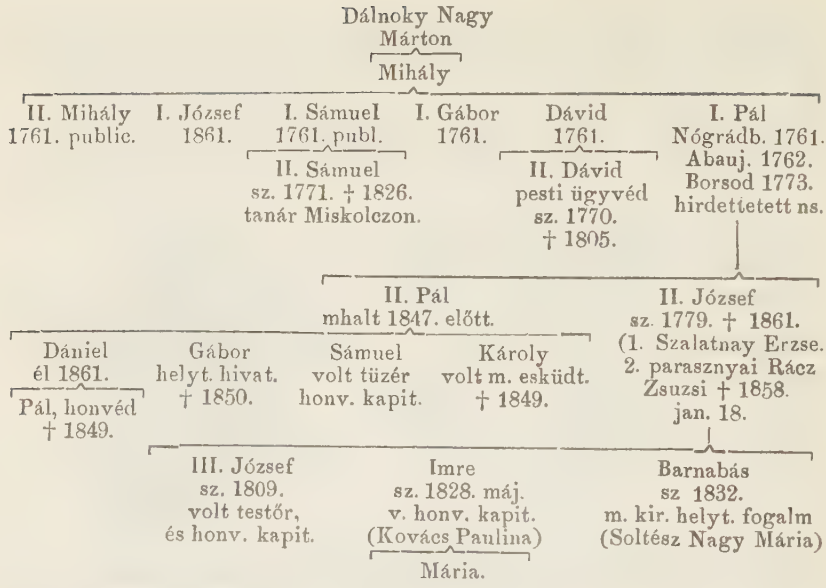

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas halom közepsőjén koronából kiemelkedő, vörös mezű magyar vitéz, jobb kezével kivont kardot, a balban levágott törökfejet tartva; fölötte jobbról arany csillag, balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan magyar vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Nagy család. (Csatari) Békes megyében már 1461-ben találjuk csatári Nagy János-t; [1]) azonban ennek ivadéka volt-e azon csatari Nagy család? melynek itt néhány ízen nemzékrende következik, adatok hiányában nem tudjuk.

A XVII. század végén élt csatari Nagy József, kinek fia János erdélyi kamarai igazgató és tanácsos, és az Apaffy fiscale dominium administratora volt. Nejétől Salbeck Zsófiától született két fia János és Ferencz, mindkettő mint tanuló 1744 ben kora halál áldozata lett. [2])

A családfa következő:

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora XI. 16.

[2]) Fölöttük mondott halotti beszédek „Cineres praeciosi stb. czimmel Szebenben 1744-ben nyomattak ki.

Nagy József
1680.
(Szabó Zsuzsa)

János
kamarai igazg.
(Salbeck Zsófia)

János	Ferencz	Teréz
† 1744.	† 1744.	(b. Forray András)

A család czímere négyfelé osztott paizs; az 1. és 4. osztály vörös udvarában oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A 2. és 3. osztály kék udvarában repülő galamb, csőrében zöld gallyat tart. Ugyan ily galamb látható a paizs fölötti sisak koronáján is. A paizst foszladék veszi körül.

Nagy család. (Perecsényi.) Kraszna vármegyei Perecseny helységtől veszi előnevét, és eldődei ott, s azonkivül Szőllősön és Zilahon adományos czímen birtokoltak.

Ismeretes a családból főleg László, az iró, ki Arad vármegyei szolgabiró volt 1818-ban; alkalmi verseken fölül több önálló verses művet adott ki.

Testvérei: József sebész-orvos, meghalt Várad-Olasziban 1803. jan. 7-én kora 33. évében; András és István, előbb káptalani város inspektor Váradon, utóbb Pankotán kamarai tiszt.

Családfai kimutatásuk ez:

Péter
(Szombathelyi Magdolna)

László az iró.	József sebész † 1803.	András.	István Váradon 1804. Pankotán 1817.

Nagy család. (Sarkadi.) Közűlök Mihály 1817-ben Szatmár vármegyei lajstromzó, utóbb Szatmár várm. levéltárnok.

Nagy család. (Tordatsi.) Közűlök 1818-ban Ignácz arany sarkantyús vitéz és több megyei táblabiró.

Nagy család. (Beregszászi.) Diszesité e családot Pál, ki 1772-ben „Keserves sirással zokogó historiát“ adott ki Másik Pál — tán a fönnebbinek fia Debreczenben szül. 1790-ben; a mérnökségre adván magát, az épitészeti tudomány téren irodalmi működései által nagy érdemeket szerzett.

Nagy család. (Vásárhelyi.) Ismertebb tagjai Márton 1818-ban, és Benedek 1821-ben sz. kir. Buda város tanácsnoka.

Nagy család. (Szala-pataki.) Közülök a mult század végén Erzsébet Rostyné.

Pál Zala vármegye aljegyzője 1832-ben.

Nagy család. (Soltész.) Soltész Nagy családból János Torna vármegye főjegyzője 1843-ban. *L. Soltész cs.*

Nagy család. Pest vármegyei nemes család, melyből Nagy István (szül. 1802. jan. 8-án; előbb Pest megye főjegyzője, utóbb cs. kir. törvényszéki elnök stb., jelenleg a hétszemélyes tábla ülnöke.

Nagy család. Csongrád megyében élt közülök Ferencz táblabiró, ki Szegeden 1836. jan. 20-án kora 75. évében halt meg. Neje Radványi Teréz, kitől gyermekeit e táblázat mutatja:

Ferencz
† 1836.
(Radványi Teréz

János sóházi ellenőr.	Imre huszár kapit.	Róza (Kárász Benjamin alispán)	Teréz (Cseresznyés Sándor orvos)	Ágnes 1836. hajad.

Nagy család. (Vámosi.) Közülök József sebész Krassó vármegyében Oraviczán, Bihar megyétől 1836. sept. 22-én kivévén nemesi bizonyítványát, azt 1841. január 7-én Krassó vármegyében kihirdetteté.

Nagy család. Nagy Ferencz, Pál és István 1686-ban kaptak I. Leopold királytól czímeres nemes levelet.

Czímerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával katonai sceptrumot tart. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Nagy család. Nagy Ádám 1712-ben III. Károly királytól nyerte czímeres nemes levelét. [2])

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvarban hármas magas szikla közepsőjén fehér kos áll; a baloldali kék udvarban viz fölött dereglyében fehér galamb áll, kiterjesztett szárnyakkal. A paizs fölötti sisak koronáján szintén fehér galamb áll, piros csőrében zöld galyat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

---

[1]) Collect. herald. nro 821.

[2]) Ugyanott nro 696.

Nagy család. Nagy János 1714-ben III. Károly király által emeltetett nemességre. [1])

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren egy fehér juh után futó farkas, a juh hátát megragadva és megvérezve. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között kettős farkú oroszlány emelkedik ki, jobb lábával kivont kardot tartva, előtte arany nap ragyog. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Nagy család. Nagy András ujjító czímeres nemes levelet nyert 1716-ban III. Károly királytól. [2])

Czímere a paizs vörös udvarában zöld téren álló gólya, csőrében kigyót tartva; fölötte jobbról félhold, balról aranycsillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából vörös mezű magyar vitéz nyúlik ki, derekán fehér övvel, fején vörös tetejű prémes föveggel; balkezét osipőjére helyezve, jobbjában kivont kardot tartva. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

Nagy család. Nagy György 1716-ban III. Károly királytól nyerte czímeres nemesítő levelét. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó tigris, első jobb lábával három nyilat tartva, hegyeikkel fölfelé; ugyan ilyen tigris emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Nagy család. Nagy András, Ferencz és János 1719-ben III. Károly király által nemesítettek meg. [4])

Czímerök vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső udvar kék, az alsó vörös, a paizs alyján hármas zöld halmon leopárd ágaskodik, első jobb lábával két nyilat hegyeikkel fölfelé tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirthoz mindenben hasonló leopárd emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nagy család. Nagy László 1719-ben III. Károly király által emeltetett czímeres nemességre. [5])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren jobbfelé ugró szarvas; a paizs fölötti sisak koronájából három ágon liliom virúl. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

---

[1]) Collect. herald. nro 650.
[2]) Ugyanott nro 474.
[3]) Ugyanott nro 470.
[4]) Ugyanott nro 382.
[5]) Ugyanott nro 401.

Nagy család. Nemességét Nagy Albert szerzé 1748-ban M. Teréz királyasszonytól. [1])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren jobb felől egy vörös ruhás, fehér csalmás török, derékig látszik, kinek mellébe a paizs bal óldalából benyuló vörös mezű kar lándzsát szúr. A paizs fölötti sisak koronáján három strucztoll (kék, fehér, vörös) leng. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Nagy család. Alapítója Nagy Mátyás, ki 1751-ben M. Teréz királyasszonytól czimeres nemes levelet kapott. [2])

Czímere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban arany zsinórról, megaranyozott ezüst kürt függ, fölötte jobbról és balról két arany csillag ragyog; az alsó vörös udvarban egy ragadozásra készült arany oroszlán ágaskodik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös.

Nagy család. Nagy István 1758-ban M. Teréz királyasszony által emeltetett nemességre; [3]) és ily czímert kapott: a paizs vizirányosan kétfelé oszlik, a felső vörös udvarban két oldalról rézsutosan fölmenő, és a középen szögletet képző arany csíkolat (cantheris) látszik, alatta egy, oldalvást pedig két arany gömbölyü golyó ragyog; az alsó kék udvarban fehér hattyú áll, csőrében egy szál nádat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén egy nádszál emelkedik föl, két elefánt ormány közt, melyek közül a jobb oldali vizirányosan félig arany, félig vörös, a másik félig kék, félig ezüst. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Nagy család. Nagy Pál [4]) 1795-ben I. Ferencz királytól czímeres nemes levelet nyert.

Czímere négy részre osztott paizs, egy közép paizszsal, melynek kék udvarában zöld téren daru áll, fölemelt egyik lábával kövecset tartva; fölötte jobbról ezüst félhold, balról aranycsillag ragyog. A paizs 1. és 4 ik osztálya kék udvarában három ágú rózsafa zöldel, és azon három kinyilt piros rózsa virít. A 2. és 3-ik osztály arany udva-

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tom. VIII.

[2]) Ugyanott.

[3]) Collect. Herald. nro. 67.

[4]) Nagy Pal bujáki tisztartót Nógrád megye 1792-ben ajánlotta megnemesítés végett a királynak, ki tán egy személy az 1795-ben megnemesített N. Pállal.

rában vörös grif ágaskodik. A paizs fölötti sisak koronáján egyik lábával kövecset tartó daru áll. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös.

Nagy család. (Gerlathi.) Arad megyei czímerleveles nemes család. A czímeres levelet Nagy Zsigmond és Benedek nyerték Bethlen Gábor erdélyi fejedelemtől. Az eredeti armalis 1820-ban Arad megye levéltárába tétetett. [2])

Nagy család. Trencsin és Nyitra megyei nemes családok egyike. Trencsin vármegye nemesi összeirásaiban 1613-ban találjuk Benedeket. 1666-ban Bobrovnikon és Püspökiben Báan mellett Istvánt.

1768-ban Nyitra megyéből Trencsinbe Ivanóczra telepedett János; 1770-ben ugyanott találjuk Jánost, Ádámot és Györgyöt; 1803-ban ismét Jánost és ennek fiait Jánost és Györgyöt. Végre 1837-ben előbb nevezett Györgynek hason nevü fiát találjuk.

Nagy család. (Hasznosi s pásztói.) A Rátold nemzetségből eredt, és kihalt. Nagy nevet viselt Domokos a nádor 1193-ban; azonban utóbb e név elmaradt; és a család egyéb ágakon virágzott. *Lásd Pászthóy cs.*

Nagy család. (Gyöngyösi.) Ugy látszik Heves megyei Gyöngyösről származott, és innen kaphatta nevét. 1594-ben Nagy Egyed már Drégely vár alkapitánya volt, 1596-ban Eger felé portyázott. [3]) 1602-ben is Drégely vár kapitánya volt, midőn Nógrád megyei Kalondán és Tarnóczon volt birtokrészei miatt tiltakozott Nógrád megye előtt. [4]) 1603-ban a füleki alkapitányságban, [5]) 1617-ben pedig váczi kapitányságban találjuk. [6])

Tán Egyednek fiai voltak gyöngyösi Nagy János Nógrád vára, testvére Tamás Drégely vár-alkapitánya, kik mint előbb is nemesek, és pedig nevezett Jánosnak Ferencz nevü fiával együtt Bécsben 1633. január 10-én kelt czímeres nemes levélben II. Ferdinand király által újjolag megnemesitettek, és nemes levelük Nógrád megyében 1637. máj. 25-én Losonczon kihirdettetett.

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tom. VIII.
[2]) Szontagh D. közlése szerint.
[3]) Istvánffy histor. 1685. kiad. 453.
[4]) Protocol. C Neogr. anni 1602. p. 127. 133.
[5]) Ugyanott.
[6]) Hevenesy Mss. tom. VII. p. 217.

Nevezett Nagy Jánosnak Ferencz fián kivül született még egy Péter nevü fia is, kit már Dunántúl találunk, Somogyban, Marczaliban, ki 1686-ban Kaposban török rab lévén, magát sarczon kiváltá. Ezen Péternek Pandur Katától négy fia volt, u. m. 1. Ferencz, ki somogyi lakhelyéről Somogyi nevet vett föl, s a gyöngyösi Somogyi család alapítója lett, 2, Nagy János és 3. György Somogyban Kéthelyen, 4. István Keszthelyen lakott. — Családfájuk következő:

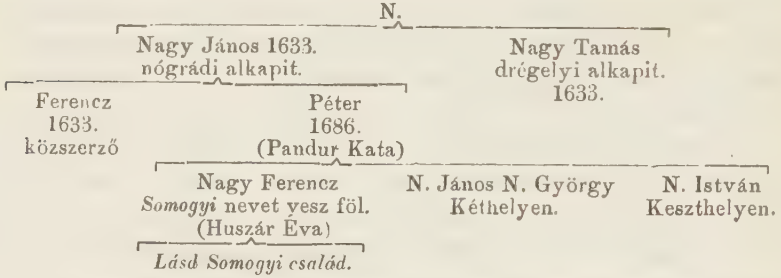

E családtól — talán Tamástól — eredt gyöngyösi Nagy Ferencz, ki I. Leopold király alatt a törökök elleni harczokban mutatá ki vitézségét, és a Dunán inneni részek alkapitánya lett, 1681-ben julius 17-én pedig Zsigmond fiával együtt I. Leopold királytól bárói ságra emeltetett. [1]) Neje Széchenyi Erzsébet volt, kitől leánya Sára b Sennyey Sándor felesége lett. E család élt még e század elején, 1825-ben még egyik ivadékát báró Nagy Ferenczet az országgyülésen jelenvolt bárók sorában találjuk. Benne a bárói ág kihalt.

Nagy család. (Káali.) Erdélyi székely nemes család, elágazva az egész országban, míg egyik része Maros-székben Káal-ban az ősi fészekben székel. [2]) Tagjai közül Maros-székben hivatalokat viseltek: József 1791-ben Maros-szék országgyülési követe; Mózses 1815-ben dulló, József és Simon aljegyzők, Miklós pénztárnok; — Károly 1837-ben árvaszéki ülnök, István dulló, Zsigmond, Gergely, és ifj. István törvényszéki ülnökök voltak.

Marosvásárhely mellett Sz.-Lászlón lakik Dénes, kinek leszármazása következő:

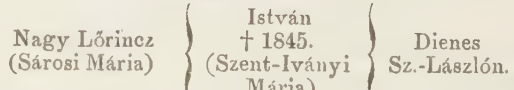

[1]) Adami Mss. Mus. 4-rét. lat. nro 182.

[2]) Schönfeld Adels lexicon. II. 200.

[3]) L. Kővári Erdély nev. cs. 191. és Erdélyi tiszti névtárak.

Ifj. Károly aljegyző, Sándor dulló 1845-ben, ifj. Gergely aljegyző 1848-ban.

A kolosmegyei ág végsarjai között állt Lázár Kolos megye főbirája. A kolosvári nemzeti szinház épitő biztosául neveztetvén ki az 1811-ki országgyülés által, az épités bevégzésével, valamint 1824-ben mint a szinház bérlője és az énekes népszinművek létrehozója szép érdemeket szerze. Meghalt 1837. jul. 30-án. Egy fia Elek 1848-ig Kolos megye főjegyzője, az 1846- és 1848-ki országgyüléseken követ, 1849. után Kolos kerületi cs. k. főnök, utóbb törvényszéki tanácsos, miről lemondva, szép birtokai kezelése mellett az irodalomnak élt. Nejétől Gedő Teréztől csak leányai vannak.

Kolos megyében találjuk még 1843-ban Lászlót, mint adóiró biztost.

Nagy család. (Kebelei.) Szintén székely család; fészke a Marosvásárhely mellett fekvő Kebele helység, honnan előnevét veszi. Törzse Péter 1651-ben kap adomány-levelet, és 1656-ban a lengyelországi hadjáratban esik el. Ettől leszármazásuk következő:

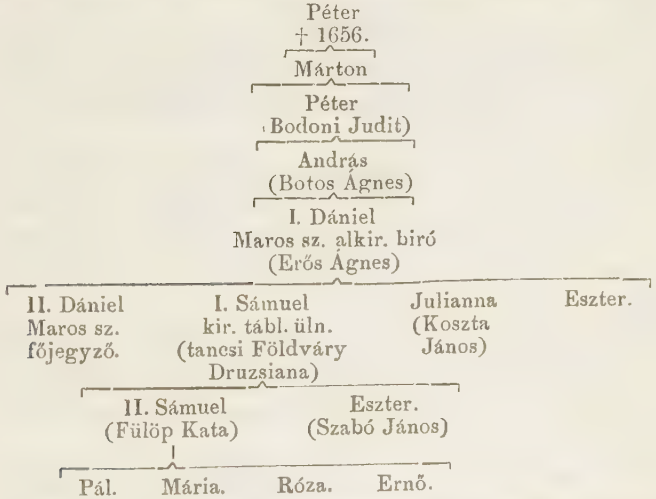

I. Dániel egyszersmind czimzetes kir. tanácsos. Fia I. Sámuel előbb szintén ott marosszéki alkir. biró, utóbb kir. táblai ülnök. Ennek fia II. Sámuel az 1849-ki forradalomban mint honvéd derékon golyó-sebet kapott.

Pál (más ágból) 1815. körül marosszéki levéltárnok és alszéki biró.

Czimerük a paizs udvarában könyöklő kar, kivont kardot tartva.

Nagy család. (Demeterfalvi.) Fészke Marosszék és Küküllő vármegye. Törzse demeterfalvi Nagy Ferencz 1520-ban élt, tőle a következő családfa származik:

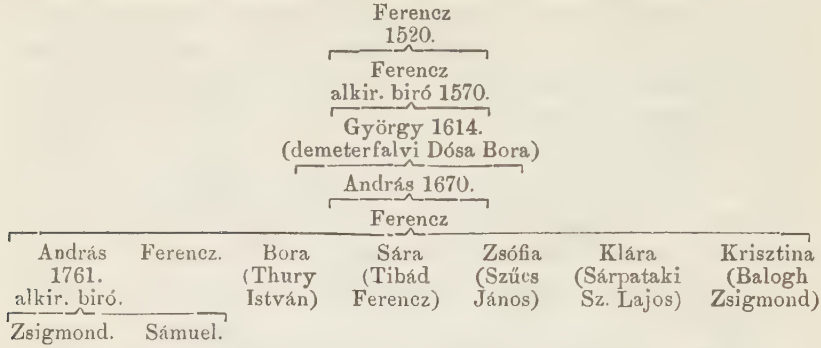

A családból Elek 1815. körül Marosszékben dulló, Sándor aljegyző, utóbb számvevő biztos 1848-ig.

Nagy család. (Radnotfái.) Ma már inkább Radnótfái néven ismeretes. *Lásd Radnotfái cs.*

Nagy család. (Branyicskai.) Ismert törzse Nagy Péter, kit mint udvari hadnagyát Bethlen Gábor Magyarországról viszen Erdélybe, és ott őt 1626-ban mint branyicskai Nagy Pétert címeres nemes levéllel megadományozza.

Címere a paizs kék udvarában arany korona, melyen férfi kar nyugszik, kivont kardot, és annak hegyén turbános, vérző török fejet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kar könyököl, kivont karddal, és levágott törökfejjel, ezek fölött félkörben 6—6 csillag ragyog.

Péternek fia I. János Apaffy Mihály fejedelemtől magyar nyelven Gyulafehérváron egy kertre és abban levő halastóra adománylevelet kap, oly kikötéssel, hogy a fejedelmet, midőn azon városban szállásol, hallal lássa el.

I. Jánosnak unokája János szászváros-széki királybiró, atyja László ügyvédnek, ki a szászvárosi ref. gymnasiumban a hazai történelmet és jogot 24 évig ingyen tanította, sőt az ezért utólagosan megajánlott tiszteletdijt sem fogadta el. „Jus Transylv. Saxonicum“ czim alatt egy jogi munkát irt, melyet fia Leopold 1845-ben adott ki.

Családfájuk [1]) következő:

[1]) Török Ant. közl.

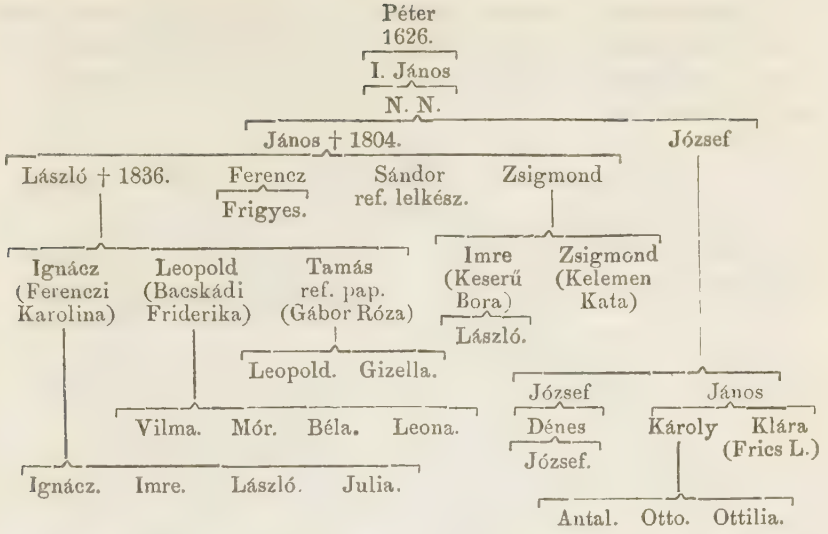

Nagy család. (Abrudbányai.) E család tagjai közül Mihály főkormányszéki ügyvéd Kolosvárott 1815. körül. Pál ugyan akkor kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen. Másik Pál királyi s házi pénztárnok Torda városánál 1815-ben. Miklós Torda megyei aljegyző 1848-ig, utóbb Torda város polgármestere. Sándor Torda városi igtató 1848-ban.

Talán e család tagja azon Mihály is, ki az 1810-ki országgyülésen Torda vármegye követe volt.

Egyébiránt Torda vármegyében Nagy néven többeket birtokosokúl találunk, igy Nagy Róza, Varró Györgyné M.-Dellőn. N. Mihály Lomperden; N. Róza özvegy Gámán Györgyné Idecspatakon, N. Ferenczné Váradi Julia Egresen. De ezek az abrudbányai Nagy családból valók-e? — nem tudjuk.

Nagy család. (Bábahalmi.) Közülök Péter az 1794-ki erdélyi országgyülésen Aranyos szék követe.

Nagy család. (Szent-gerliczei.) Székely nemes család Maros székben, hol most is többen élnek közülök. Egy ágazata Hunyad megyébe származott, hol József szolgabiró volt 1837. körül. Özvegye Janky Karolina, gyermekei Sándor megyei igtató s aljegyző 1848-ban, utóbb catastralis hivatalnok, Antal, ki 1861. végrendeletében a dévai népiskolának tizenhat ezer forintot hagyományozott, [1]) Albert, Lajos és Róza birtokosok Maros-Bretyén.

[1]) Pesti Hirnök 1861. junius 5-iki szám.

Nagy máskép **Kádár család**. (Thordai.) Címeres nemes levelét Nagy máskép Kádár János szerzé 1593. táján. Jánosnak fia István Küküllő vármegyébe költözött Ádámosra, és következő családfát alkotott: [1])

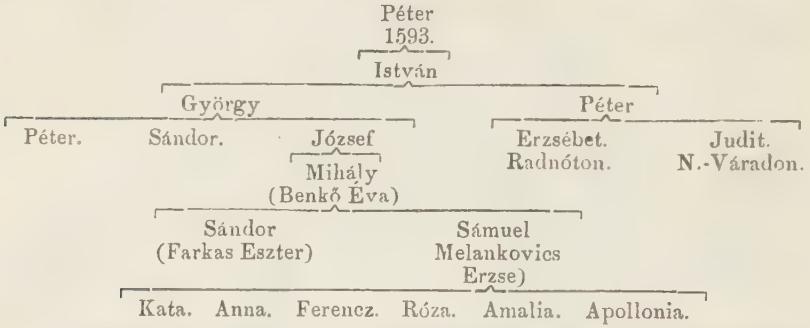

Mihálynak fia Sándor földbirtokos, Küküllő megyei táblabiró volt, jelenleg lakik Kolosvárott.

Nagy család. (Aranyos-rákosi.) Aranyosszéki nemes család. Közülök János szolgabiró, Károly irnok Alsó-Fejérben 1820. körül. Károly szolgabiró Kolos megyében 1848-ban, János Abrudbányán városi tanácsos, és bánya-törvényszéki ülnök 1848-ig. Fiai István és Lajos ugyanott városi hivatalnokok Abrudbányán, hol 1849-ben a család több tagja az oláhok által legyilkoltatott.

Valószinűleg e családdal egy a nagy-rákosi család is, mely Nyárad-gálfalvinak irja magát, s melyből Lajos 1846-ban abrudbányai városi gyakornok volt.

Nagy család. (Nagy-ajtai.) Közülök József abrudbányai hivatalnok s onnan az 1791. és 1794-ki országgyüléseken követ, kit 1791-ben az ország rendei bányai hivatalra ajánlottak. György 1775-ben német nyelvtani munkát irt.

Nagy család. (Dévai.) Ez előnévvel Nagy Pált 1633-ban mint a lugasi és karansebesi kerület bánját találjuk. [2]) E Nagy Pálnak ir levelet 1635-ben Sebessy Boldizsár konstantinápolyi követ. [3])

Ujabb időben dévai Nagy család birtokos Hunyad megyében, közülök Máté, Ignácz és Sándor testvérek megyei hivatalt viseltek, még pedig Máté 1848-ig Hunyad megyei szolgabiró, neje

---

[1]) Török Ant. közl. szerint.

[2]) Kaprinai Mss. A. tomo L. p. 123.

[3]) Kemény, Cap. Albens. II. 257.

Kenderessi Jozefa, gyermekei: László, ennek neje Horvát Leontina; Zsófia Veres Lajosné, Bora és Józéfa.

Ignácz Hunyad megyei törvényszéki ülnök volt, maradt leánya Eszter Lugosi Ferenczné.

Sándor, Felső fejérmegyei törvényszéki ülnök, 1849-ben egy ideig alispánnak is helyettesítetett. Meghalt maradék nélkül.

Nagy család. (Altorjai és felső-torjai.) Amabból István kolosvári városi tanácsos 1848-ig, és 1834-ben országgyülési követ.

A felső-torjai Nagyok-ból Demeter ügyvéd Udvarhely széken 1837. körül.

Nagy család. (Csik-mindszenti.) Közűlök István Kolosvár városi levéltárnok volt; Mihály városi polgár, Antal nyugalmazott főkormányszéki irnok.

Nagy család. (Baczka-madarasi) Marosszéki székely család; János ott törvényszéki ülnök 1815-ben, Sámuel ugyanakkor dulló, József akkor irnok, 1848-ban dullóbiztos.

Nagy család. (Bethlenfalvi) Udvarhely széki család, melyből János dulló 1815. körűl, András főkormányszéki fogalmazó 1837. körül.

Nagy család. (Bélteki.) Közűlök Zsigmond orvos és m.-vásárhely ev. ref. tanodai gondnok.

Nagy család. (Szőkefalvi.) Küküllő vármegyei nemes család, 1815-ben András törvényszéki ülnök, Károly főjegyző, idősb József számvevő, ifj. József 1837-ben, Gábor 1848. körül. kir. ügy igazgatósági irnokok; Sándor Kolos megyei iktató és tűzifa biztos 1848. körűl.

Küküllő megyében birtokosokúl fordulnak elé: Miklós N.-Csergeden, N. Sámuelné és mostoha gyermekei Kati, Nina, Róza, Amália, Ferencz mikeszászi birtokosok, Erzsébet bir Lodormányon Sándor Laczkodon, Ó-Kocsárdon. [1]) Ezek is tán a szőkefalvi Nagycsalád ivadékai?

A szőkefalvi Nagy család egy ága kiszármazott Magyarországra, hol Gyöngyösön 1788. april. 18 án szül Nagy Pál, nagyváradi utóbb Pesten egyetemi tanár, és bölcsészeti tudor. 1840-ben a „Nemzeti ujságot" szerkeszté. Munkái 1. B. Simonyi József élete. 2. Historia pragmatica R. Hung. 3. Hist. universalis. Meghalt 1859. dec. 18-án Pozsony vármegyében Eperjesen fiánál, ki ott plébános.

[1]) Török A. közl.

Nagy család. (Csidfalvai.) Marosszéki székely nemes család, az armalist csidfalvai Nagy Márton kapta 1609. nov. 4-én Báthori Gábor erdélyi fejedelemtől. [1])

Nagy család. (Gyergyó-alfalvi.) Gyergyó széki székely család, melyből Nagy Istvánt, és testvéreit Pétert, Mátét, és Mihályt az előtt is darabonti rendüeket Lázár István csiki fő királybiró erőszakkal jobbágyságra szorította, de 1623-ban Bethlen Gábor felszabadította, és a darabontok közé visszahelyezte, és 1635-ben e minőségben lustráltak is, 1656-ban máj. 28-án kelt pixidárius levélben Rákóczy György a darabonti rendben ismét megerősítette. [2])

Nagy család. (Szotyori.) Három széki székely család, közülök 1789-ben élt szotyori Nagy Barnabás, kinek neje Veress Borbála volt. Tamás 1815., János 1848. körül ügyvédek.

Nagy család. (Kibédi.) Maros széki székely család, melyből kibédi Nagy Ambrús élt 1579-ben, [3]) ki az Abrám nemből, Nagy-Ághból eredt. Ujabb időben József Alsó-Fejér megyei szolgabiró, 1848. körül Enyed városi községi szónok. András táblabiró és állomási biztos 1848-ban.

Nagy család. (Sepsi-sz.-györgyi.) Birtokos Sz.-György városában, hol időnként hivatalokat viseltek tagjai. Ádám dulló 1815-ben; Imre senator 1836-ban, István ugyanaz, és 1834-ben országgyülési követ. Dániel jegyző 1843. körül.

Nagy család. (Vadadi.) Maros széki székely család, hol Dániel 1815-ben törvényszéki ülnök, Benedek ugyanaz 1837-ben, Lajos dulló 1848-ban.

Nagy család. (Kézdi-vásárhelyi.) Lakhelyük Kézdi-Vásárhely, hol József, Mózses senatorok, Zacharias szintén városi hivatalnok, Dániel ref. consistoriumi jegyző 1815. körül. Sámuel aljegyző 1846-ban.

Nagy család. (Farczádi.) Közülök Gábor Torda megyei, 1840-ben Kolos megyei irnok. József számvevőségi számjegyző az erdélyi főkormányszéknél 1848-ban.

Nagy család. (Diósi.) Ez előnévvel István Kolos megyében adó-iró biztos 1815. körül.

---

[1]) Kemény Jos. Not. Cap. Albens. 238.
[2]) Ns székely nemz. Constitutiói. 93—94. lap.
[3]) Ugyanott 271.

Nagy család. (Haraszt-keréki.) Közülök József ügyvéd Kolosvárott 1843-ban.

Nagy család. (Gőczi.) Kolos megyében Sándor adó-iró biztos 1840. körül.

Mint az eddig elésoroltakból látjuk, magában Kolos megyében többféle Nagy családok vannak, és ugyanott még birtokosok József Faragón, Gábor örökösei M. Sz.-Mártonban, Sándorné Hatfaludi Róza Aranykúton, Istvánné Szentmáriay MáriaN.-Nyúlason s több helyen, mind ezek az elésorolt családok közül melyik előnevű Nagy családnak ivadékai? — nem tudjuk.

Nagy család. (Köpeczi.) Három széki székely eredetű nemes család. Közülök József az erdélyi kir. kincstárnál jegyzőkönyvi lajstromozó 1815. körül. Ugyan akkor Pál Torda városának tanácsosa, Sándor ugyanott irnok 1844-ben, György főkormányszéki fogalmazó 1848-ig, Mózses Kolos megyei sebész 1848-ig.

Talán e család eldődei közül volt azon köpeczi Nagy Tamás, ki Martinuzzi György kincstartó korában a kir. jövedelmeket bérlette, és Kolosvárott a sz. György és sz. király uteczai szeglet házat építteté; leánya Kata Borsos Sebestyén neje 1550-től, meghalt 1554-ben. Tamás fia János volt, ennek fia János és Mihály. [1])

Nagy család. (Crögdi.) Bihar vármegyéből mint Bocskai hajduinak hadnagya 1604-ben Nagy János (vagy tán András, kiről Bethlen Farkas is emlékezik), ment Erdélybe. Fia János Sajó-sz.-Andrásra telepedett, s ott és Vizsilváson s Bádokon jószágot szerzett, ennek fia volt ismét János, ki Erdélyi Annával következő leszármazást alkotott:

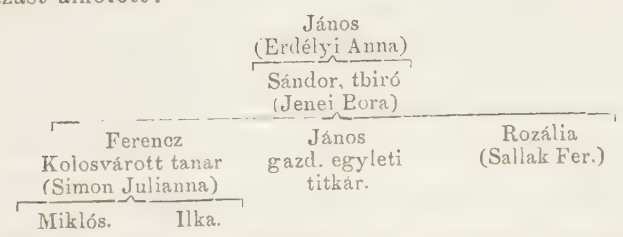

Ferencz a kolosvári ref. tanodában bölcsészeti tanár. Neve az irodalmi pályán is ösmeretes. Az erdélyi gazdasági egyesületnél titkár lévén több évig, ezen intézet gyarapodását nagyban elősegítette.

Jelenleg 1860-ban a gazd egyesület titkára testvére János.

---

[1]) Borsos S. Krónika, Gr. Mikó Imre Erdélyi tört. adatok I. 16.

Nagy család. (Kövendi.) Közülök Zsigmond ügyvéd M.-Vásárhelyen, Mózses Aranyos székben árvaszéki biró, Tamás törvényszéki ülnök Torda vármegyében, Lajos ugyanott aljegyző, mindnyájan 1848. körül. Károly gróf Kornis Elekné jószág-igazgatója, meghalt 1860. oct. 1-én.

Nagy család. (H.-oklandi.) Udvarhely széki család, közülök János ugyanott dulló 1837. körül.

Nagy család. (Tissinai.) Közülök György Torda városi levéltárnok, József abrudbányai seborvos volt 1848-ban.

Nagy család. (Szőnyi.) Ferencz Küküllő megyében állomási biztos 1848-ban, János zilahi senator 1843. körül, egy másik János az 1810-ki országgyülésen zilahi követ.

Nagy család. (Laborfalvi.) Székely eredetü. Közülök Károly Abrudbányán főbiró 1848-ban és b.-birósági ülnök, fia Károly.

Nagy család. (Ravai.) Ravai Nagy Sámuel Torda városi aljegyző 1845-ben.

Nagy család. (Rákosdi.) István Gyula-fejérvár városi irnok 1837-ben.

Nagy család. (N.-nyujtodi.) Antal birtokos lakik Kolosvárott, testvére József.

Nagy család. (Szilágyi.) Dániel maros-vásárhelyi tanácsos 1848-ban.

Nagy család. (Szőllősi.) Péter m.-vásárhelyi városi hivatalnok 1836. körül.

Nagy család. (Fogarasi.) Közülök Imre m.-vásáhelyi városi pénztárnok, Pál kir. táblai ügyvéd ugyanott 1848-ig, fia Albert mint a Noszlopiféle forradalmias merénylet részese Pesten kivégeztetett; testvérei Miklós festő, Laura stb. Dénes volt honvédtiszt meghalt 1861. oct. 26.

Nagy család. (M.-vásárhelyi.) Közülök Sándor aljegyző, utóbb törvényszéki ülnök Felső-Fejér megyében; István ugyanott irnok 1837. körül.

Úgy látszik — e közelebb elésorolt családokhoz tartoznak István, Mihály, Ferencz 1815. körül m.-vásárhelyi városi hivatalnokok, és János ugyanott esküdt 1837. körül.

Nagy család. (Sárpataki.) E családból Ferencz kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen 1845. körül. János ugyanaz 1848-ig.

Nagy család. (N.-paniti.) Közülök József előbb ügyvéd, s az 1841-ki országgyülésen Maros szék követe, utóbb kir. táblai igtató

s az 1846. és 1848-ki erdélyi országgyüléseken kir. hivatalos. Sándor Kolos megyében számvevő biztos 1848-ban.

Nagy család. (M.-bándi.) István M.-Vásárhelyen ügyvéd 1848-ig.

Nagy család. (Sóváradi.) József árvaszéki ülnök Maros székben 1848-ban.

Nagy család. (Máskép Boros Nagy). Előneve Tordai. Közülök János Torda megyénél igtató 1848-ban.

Nagy család. (Sáros-berkeszi.) János kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen 1848-ig.

Valószinűleg e család ivadékai Nagy István, kinek özvegye Dénes Rebeka, és Nagy Antal, kinek örökösei berkeszi birtokosokúl iratnak.

Nagy család. (Száraz-ajtai.) István ügyvéd Doboka megyében 1848. előtt, Miklós Dées városi szolgabiró, Farkas aljegyző Belső-Szolnok vármegyében 1847. körül.

Doboka megyében birtokosokúl iratnak még Nagy Sándor Bádokon, Ferencz N.-Devecseren s több helyen. Belső-Szolnok vármegyében hasonlólag birtokosokúl iratnak N. Eszter Horváth Antalné, N. Zsigmond és N. Péterné Csomán, Pelerityén, Kosztafalván, stb. N. Máté Felső-Orbón; N. Kata és részesei Virágos-Berek, Tóhát, stb. helységekben.

Azonban ezek a száraz-ajtai vagy más (Doboka és Belső-Szolnok megyei) családokhoz tartoznak-e? — adatok hiányában meg nem mondhatjuk.

Nagy család. (Somlyai.) Szilágysági család; közülök Sámuel tizedbér-tárnok, s törvényszéki ülnök Krasznában 1815. körül. Zsigmond főszolgabiró, és törvényszéki ülnök 1815. és 1840. közti években. Lajos főszolgabiró 1840. Lajos ügyvéd 1846-ban. Valószinűleg e család tagja Lázár is, Kraszna megyei birtokos.

Nagy család. (Hosszu-aszói.) Lajos ügyvéd Krasznában 1848. előtt.

Nagy család. (Kőrösi.) Tán e család ősei közül való azon János, kiről a 49. lapon van említés, s igy tán ez ugyan egy család amazzal.

Kőrösi Nagy István szolgabiró Közép-Szolnok vármegyében, Sámuel ugyanott adóiró biztos 1840. körül.

Nagy család. (Ér-szodorói.) Dániel M.-Vásárhely városi igtató 1837. körül.

Nagy István érszodorói birtokosúl iratik. Ezen kivül Közép-Szolnok vármegyében birtokosok még Lajos Dablyonban; özvegy N. Mihályné Sámsonban. N. Dániel Ó-Nádasdon, kik valószinűleg ez utóbb elésorolt családok ivadékai.

Nagy család. (Héjasfalvi.) Felső fejérmegyei család, közűlök Pál szolgabiró, Károly adóiró biztos 1848-ban.

Talán e családbeliek Felső-Fejérben a következő birtokosok is: Sándor n.-selyki postamester 1845-ig, utánna Tamás ugyanaz, és Mihályfalván birtokos, N. Tamásné Vajna Teréz Hidvégen birtokos. N. József vecserdi birtokos stb.

Nagy család. (Kobátfalvi.) Közűlök László Kolosvár városi hivatalnok 1836-ban, másik László Alsó-Fejérben seborvos.

Nagy család. (Alpestesi.) Közűlök Jakab 1830-ban birtokos Felpestesen.

Nagy család. (Keresztúri.) Székely eredetű, melyből Balás és Pál 1579-ben éltek, [1])

Nagy család. (Borsai.) Közűlök borsai Nagy Tamásnak 1667-ben az országrendei Wladháza, és Nyirmező birtokait a fiskalis birtoklás alól fölszabaditják. Ezen Tamás pogány rabságban is volt. Tán fia azon Tamás, kit Básta 1603-ban öletett meg.

Nagy család. (Lugosi.) Közűlök Istvánnak neje Bódis Erzse, kinek Hunyadi István ellen ingóságok miatt 1678-ban volt pöre. [2])

Nagy család. (Bánkai.) Ebből származott Nagy Mátyás, ki 1560-ban Hunyadi János tetteiről irt verses krónikát. [3]) Előnevét Sándor Könyvesháza bátzai-nak is irja.

Nagy család. Azon Nagy családból, melynek czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló magyar vitéz, jobb kezével kivont kardot, és annak hegyén levágott török fejet tartva; a paizs fölötti sisak koronáján pedig páncélos kar könyökől, szintén kivont karddal; — ezen családból volt Nagy István 1767-től esztergami kanonok, vicarius generalis, czimzetes püspök, meghalt 1804-ben.

Nagy család. (Bátorszívi.) Nagy Ferencz huszár ezredbeli főhadnagy 1834-ben „bátor szívi" praedicatummal I. Ferencz király által erdélyországi nemességre emeltetett.

---

[1]) Ns. székely nemz. Const. 272.

[2]) Kemény, Not. Cap. Albens. 251.

[3]) Toldy Fer. A magyar költ. tört. Zrínyiig. 151.

Nagy család. Nagy Ferencz Reusksztricz ezredbeli huszár kapitányt V. Ferdinand m. király magyar nemes levéllel ajándékozta meg.

Nagy család. (Kőrösbányai.) Közülök kőrösbányai Nagy Miklós Báthori Gábor által számkivettetvén, Bethlen Gábortól többekkel együtt kegyelmet nyert. [1])

Nagy család. (Ardai.) Ardai Nagy Antal egyike azon Nagyoknak, kik 1552 ben Dobóval Eger várát védték, és segédcsapat hadnagya volt. [2])

Nagy család. (Siklósi.) Siklósi Nagy Albert szintén Eger vára védői közt volt 1552-ben, és 200 főnyi tartalék csapatnak hadnagya volt. [3])

Nagy család. (Hortobágyfalvi,) Közülök Miklós 1590-ben pörlekedik Litterati Dániel neje Margit ellen, és ügyét föllebbezi. [4])

Nagy családbeliek. Elésoroltuk eddig a Nagy nevezetű családok egy részét, azonban valószinűleg még igen sok maradt el, melyekről adataim nincsenek; és ezen kivül — mint minden egynevű többféle családnál, ha tagjaik előnév nélkül fordulnak elő, úgy itt is megtörtént, hogy még sok nevezetesb egyént, származásukat nem ismerve, a család czikkek alá nem foglalhattam; ezeket tehát tájékozás végett e külön czikk alatt következőkben emlithetjük fel:

1391-ben Nagy Márton esztergami prépost volt. [5])

1450-ben Nagy Tamás koppáncsi birtokos. [6])

1470-ben Nagy Mihály Debreczen birája. [7])

1481. Nagy Péter királyi ember (homo regius) a sasváriak részére. [8])

1479. N. Bálint rónaszéki várnagy. [9]) Ez tán egy azon N. Bálinttal, ki Pesthi előnévvel fordúl elé. [10])

1481-ben Nagy Albert belgrádi kapitány volt. [11])

---

[1]) Engel, Monumenta 399.
[2]) Reusner Rer. mem. Pannon.
[3]) Ugyanott.
[4]) Kemény, Not. Cap. Albens. II. 257.
[5]) Budai F. Hist. lexic. II. 737.
[6]) Teleki Hunyadiak kora X. 261.
[7]) Budai id. h. II. 737.
[8]) Teleki XII. 361.
[9]) Ugyanott XII. 110.
[10]) Wagner, Collect. gen. dec. III. 17.
[11]) Kaprinai Mss. B. tom. L. p. 108.

1481. Nagy János katona. [1])

1465. 1466. Nagy András Pest városi esküdt. [2])

1514-ben N. Péter Pest ujhegyi biró, 1524. budai polgármester, 1526-ban budai biró. [3])

1537-ben Nagy János litteratus Pest városi esküdt polgár. [4])

1528. N. László Szapolyai híve, Lőcse táján pusztít. Birta Makoviczát és Tályát, miután előbb már Ferdinand részére állt, 1536-ban attól ismét elpártolt. Ez évben elfogatott. [5])

1530. Nagy Imrét Szapolyai hívét Török Bálint megölette. [6])

1530. Nagy Gáspár Ecsed vár ótalmára rendeltetett egy zászlóaljjal. [7])

1551. N. Péter Csanád vár kapitánya. [8])

1552. N. Balás Leveldről ir Bánffy Istvánnak, 1555-ben zenyeri vajda. [9])

1557-ben N. Fábián Szigetvárott tizedes. [10])

1553-ban N. Antal Sárvárott tisztartó. [11])

1553—54. N. Benedek Csábrágon érseki várnagy. [12])

1554. N. Gáborhoz és társaihoz törökök irnak. [13])

1549. N. Máté Kanisa vár helytartója, 1556-ban is említetik. [14]) Valószinűleg egy személy nádaslaki N. Mátéval.

1559-ben tapolcsai Nagy József, kinek palonai Magyar Bálinttal pöre volt. [15])

1551-ben N. Ambrús Tóth Mihállyal ötezer hajdu élén Szeged ostromára megy.

---

[1]) Budai Hist. lex.

[2]) Tudománytár 1840. VII. köt. 307.

[3]) Ugyanott 309.

[4]) Ugyanott 316.

[5]) Sperfogel Wagnernél Analecta Scep. II. 153. 184.

[6]) Budai Hist. lex. III. 438.

[7]) Horváth Mih. Nádasdy Fer. élete, és Szirmay Szatmár várm. II. 68. Levelestár I. 319. 324.

[8]) M. Leveles tár, kiadja a m. tud. Ak. I. 82.

[9]) Ugyanott 98. 172.

[10]) Ugyanott 253.

[11]) Ugyanott 105.

[12]) Ugyanott 107. 112. 135.

[13]) Ugyanott 140.

[14]) Ugyanott 63. 183. 271.

[15]) Ugyanott 336.

1552-ben Dobó alatt Eger vára védelmében részt vettek ardai N. Antalon, és siklósi Nagy Alberten kivül még Nagy Barabás, Bálint, Imre, István, János, Lukács és Pál. [1])

1552-ben Nagy András Busa várat (Nógrád várm.) védte. [2])

1552-ben Márton a Báthoriak által birt Buják vár kapitánya. [3])

1554-ben N. Imre Korponán hadak kapitánya. [4])

1556-ban N. György katona Bánffy István alatt. [5])

1607-ben N. András a Hajdúk kapitánya, előbb Báthori Gábor kedves embere és czimborája, utóbb 1613-ban Báthori agyon veré.[6])

1615. N. Benedek Zvonarits Imrével a Pázmány Péter elleni polemiákban vesz részt.

1608-ban Kristóf az országgyülésen aláirja a slavoniai KK. és Rendekhez irt levelet.

1607-ben Nagy András Putnokon. [7])

1619. tájban Imre mezei kapitány Bethlen alatt. [8])

1603-ban Feketelakon Erdélyben birt N. Albert fő ember. [9])

1666-ban N. Tamás Erdélyben tanács ur. [10])

1672-ben N. Lőrincz özvegye Komáromi Kata Marmarosban Huszton curiáját eladja Gyulaffynak.

1685. oct. 31. Nyitrán született N. János jesuita, mhalt 1713.

1690. aug. 23. Győr várában lovas hadnagy N. János, czímere a paizsban könyöklő kar, kivont karddal, fölötte két oldalról csillag ragyog.

1770. nov. 29. Debreczenben született N. Gábor, a jeles oklevél gyüjtő, és a Tudományos gyüjteményben több czikk szerzője.

1816-ban N. János kihirdetteté nemességét Arad vármegyében

1807-ben N. Ignácz Fejér vármegyétől nyervén nemesi bizonyitványt, kihirdetteté 1814-ben Krassóban.

1815-ben N. Ádám Veszprém vármegyétől kapott nemesi bizonyitványát kihirdetteté 1816-ban Krassó megyében.

---

[1]) Reusner id. h.

[2]) Mocsáry Nógrád várm. Esmert. III. köt.

[3]) M. Levelestár I. 99. és Tinódi Budainál II. 739.

[4]) Levelestár I. 133.

[5]) Ugyanott 200.

[6]) Engel Monumenta 276 stb.

[7]) Kazy Hist. I. 70.

[8]) Kemény önéletirása, kiadta Szalay László. 395. lap.

[9]) Mikó, Erdély tört. adatok I. 83 stb.

[10]) Bethlen Miklós önéletirása, kiadta Szalay L. I. 363.

1825. jun. 22-én N. Áron Sepsi, Kézdi és Orbai széktől nyert székely nemességi bizonyitványát Krassó vármegyében, hol esküdt volt, 1825. aug. 23-án kihirdetteté stb.

Nagy család. *Lásd Benők.*

Nagy család. (Máskép Bositz.) 1726-ban Nógrád megyében Nagy máskép Bositz Ferencz, István, János, László nemességük kimutatásában bővebb bizonyitékok eléadására utaltattak.

Nagy-bányai család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak egyike. [1]

Nagy-Borbély család. Szintén Zemplin vármegyében lakozó armalista nemes család. [2]

Nagy-fejeő család. Heves és Kűlső-Szolnok vármegyében szélesen kiterjedt nemes család. Törzse Nagyfejeő Mihály III. Ferdinand m. királytól 1637. octob. 22-én kapta czimeres nemes levelét.

Czímere — mint itt a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas zöld halmon álló kettős farkú oroszlán, kinyujtott első jobb lábával egy hosszú szárú zöld leveles kinyílt fehér liliomot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A törzsnek jelenleg tizedik sarjadéka él, részint Nagy-Iván nevű helységben, részint Eger városában stb.

Családfájuk [3] — ámbár nem teljes, — következőleg jő le napjainkig:

---

[1] Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.
[2] Ugyanott.
[3] Családi közl.

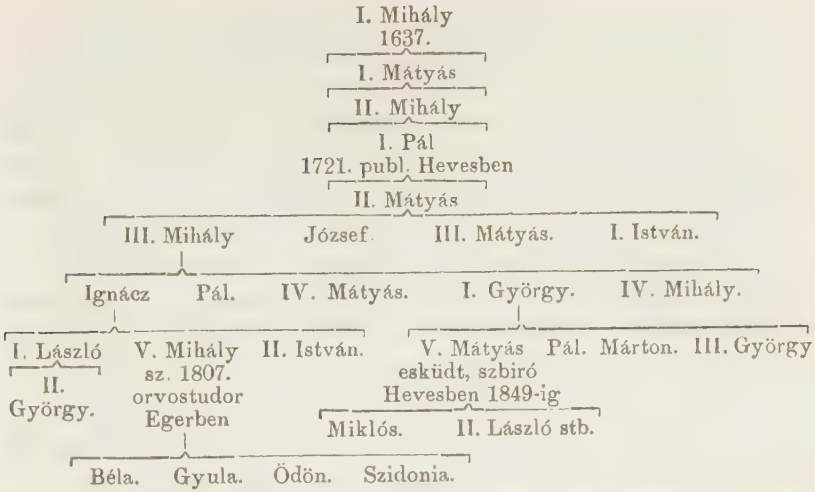

V. Mihály 1807. sept. 6-án szül. Nagy-Iván helységben. 1833-ban orvosdoctor lett, 1835-ben Heves megye tisztb., 1849-ben rendes orvosává neveztetett. 1850-ben a cs. kormány Heves megyei főorvossá nevezte, de e hivatalt el nem fogadta, hanem mint a Foglárféle intézet, és angol kisasszonyok leánynöveldéjének orvosa sikerrel működik. Tett kisérletet az irodalmi pályán is, és 1839-ben az egri fürdőket irta. [1])

Nagy-Gergely család. Törzse Nagy-Gergely Gáspár fiaival együtt I. Leopold által 1688-ban kelt czímeres nemes levélben nemesíttetett meg.

1726-ban Nógrád megyében Nagy-Gergely Sámuel a följebbi armalis nyomán kétségtelen nemességét igazolta. [2])

Nagy-iday család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike. [3])

Egyik ága Erdélybe szakadt, hol Ferencz jelenleg Közép-Szolnok vármegyében Uj-Németiben és Alsó-Szoporban birtokos.

Nagy-Jánosy család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll. [4])

Nagy-Laky család. Szintén Zemplin vármegye armalista nemes családai közt foglal helyet. [5])

---

[1]) Magyar irók, életrajz. gyüjt. I. 332.
[2]) Protocol. C. Neograd.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.
[4]) Ugyanott.
[5]) Ugyanott.

Nagy-Mártonyi család. Sopron megyei ősrégi kihalt család, melynek törzse I. Simon testvérével Bertrammal Aragoniából Imre király nejével Konstanciával szakadt hazánkba, miután Spanyolországban e nemzetség folytonos viszályban állott bizonyos Magno gróffal, a kit megis öltek. Magyarországba jövén, itt a Dunántúl Nizsider táján telepedtek meg, mivel pedig spanyolországi nemzetségi fővároruk Bojot nevet viselt, itt is első megszállásukat Bojotnak nevezték; [1]) czímerül is a még Spanyolországban a tunisi szultánon vett győzelem miatt nyert egyfejű sast viselték, és megtartották paizsukon, mely az előtt üres vörös tért mutatott. [2]) Utóbb Nagy-Mártonyiaknak vagy Martinsdorfiaknak is neveztettek.

A bejött I. Simon 1223-ban II. András király által az ország egyéb nemeseivel hasonló rangot nyerve, a Sárviz mellett Ruhtukeur földet nyeré maradékról maradékra királyi adományban, [3]) és abban 1228-ban is megerősítetett. [4])

1284-ben IV. László király a följebbi kir. adományt Ruhtukeur földről megerősíti I. Simon fiainak II. Simonnak és Mihálynak részükre. [5])

II. Simonnak fiai voltak I. Pál mester és I. Lőrincz, kik a németek és András gróf elleni hadjáratban szerzett érdemeikért 1319-ben Károly királytól Kabold várát nyerték. [6])

I. Mihálynak fiai voltak Endurl kir. udvari apród és Miklós (vagy Niklinus) kik unoka-testvéreikkel nevezett I. Pállal és Lőrinczczel együtt 1320-ban a kövesdi vámot, melyet addig Sopron megye szedett, nyerték Károly királytól; [7]) és ugyan abban 1323-ban megerősítettek. [8])

1332-ben nevezett I. Pál már országbiró, testvérével Lőrincz mester zarándi főispánnal egyességre lép, és e levélben már Nagy-

---

[1]) Kézai Simon Chronic. edit. Horányi p. 138. 139.

[2]) Ugyanott; Turóczi Chron. II. cap. 21. lásd Batthyán Leges Eccl. kiadva Pál országbiró pecsétén is hasonlóan.

[3]) Fejér Cod. dipl. tomo III. vol. I. p. 393.

[4]) Ugyanott tomo III. vol. II. p. 140.

[5]) Ugyanott tomo V. vol. III. p. 238.

[6]) Ugyanott tom. VIII. vol. III. p. 199.

[7]) Ugyanott tom. VIII. vol. II. 241.

[8]) Ugyanott 428.

Mártonyiaknak neveztetnek. [1]) Ugyancsak ők a Bazarád elleni hadjáratban is megkülönböztették magokat. [2])

1335-ben Pál és Lőrincz a zakali nemesektől szereztek birtokokat és erre királyi beleegyezést. [3])

1338-ban ugyanazok némely jószágot elzálogítottak Bideskuthi Miklósnak; [4]) ellenben guthkeledi Ivánkának fiától Jánostól Kőhid-Pordánt vették zálogba. [5])

1343-ban Pál országbiró I. Lajos királytól engedélyt kap, hogy Puchmayr Erzsébettel menyekzőt ülhessen. [6]) Utóbb Pálnak nyoma sincs, valószinűleg röviddel utóbb elhalt.

1359-ben említetnek Nagy-Martonyi Lőrincznek és Miklósnak gyermekeik. [7])

1353-ban Nagy-Mártoni Miklós (Niklinus) és Lőrincz már Chornai névvel. [8])

1354-ben Niklin vásárjogot nyer; [9]) él 1362-ben is, nővérével együtt. [10])

Lőrincznek fia volt tán János, ki 1365-ben élt. [11])

A családfa igy alakult:

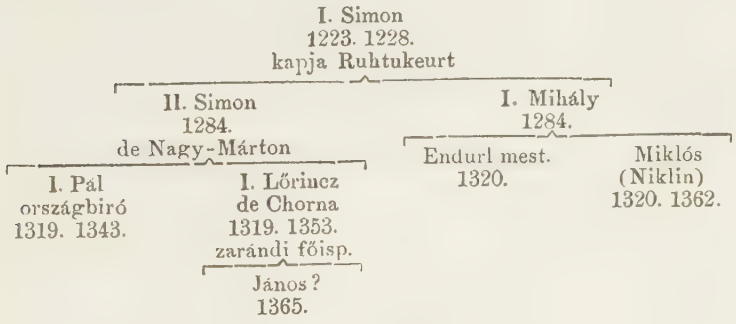

[1]) Fejér Cod. dipl. tom. VIII. 3. p. 601. és 623.
[2]) Ugyanott VIII. 3. p. 623.
[3]) Ugyanott VIII. 4. p. 89.
[4]) Ugyanott VIII. 4. p. 306.
[5]) Ugyanott 314. 316.
[6]) Ugyanott IX : 1. p. 92.
[7]) Ugyanott IX : 2. p. 138.
[8]) Ugyanott 216.
[9]) Ugyanott 311.
[10]) Ugyanott IX : 3. p. 315.
[11]) Ugyanott IX : vol. 3. p. 504

A család ezekben valószinűleg kihalt, legalább utódaikat nem ismerjük. A Kanisay-aknak a Nagy-Mártonyiakkal véleményem szerint legfölebb leányági összeköttetésük lehetett.

I. Pál országbiró is pecsétczímerén a Kézai által említett egyfejű sast viselé, mint azt egy 1341-ki oklevélről Batthyány Ignácz Leges Eccl. munkájában kiadá.

Nagy-megyeri család. (Vasmegyeri.) Közűlök Ferenczneknek neje Borbála 1659-ben a Kún családból származván, Kún Istvánnak fiágon magvaszakadtával örökségét országgyülési végzés folytán megkapja. [1])

Nagyfalvy család. Közűlök Nagyfalvy György 1625-ben szerémi, utóbb váczi püspök 1635—1644-ig.

Nagy-mihályi család. Mint az Eödönffy családnál (e munka IV. köt. 42. lapján) olvasható, az 1249-ben élő Jakótól [2]) a most is virágzó gróf Sztáray, és kihalt nagy-mihályi Bánffy, nagy-mihályi Pongrácz, Eördögh, Eödönffy, Tibay, Vinnay stb. családok származnak.

Jákónak ivadéka a Zemplin megyei ősi birtokról Nagy-Mihályról sokáig Nagy-mihályi nevet viselt, míg idővel az egyes ágak külön nevet vettek föl, sőt egy ág — úgy látszik — a XVII. században történt kihalásáig megtartá a Nagy-mihályi nevezetet.

Jákótól mikép kezdett szétágazni, s különféle családokra osztani a közös vérség, mutatja a következő leszármazás:

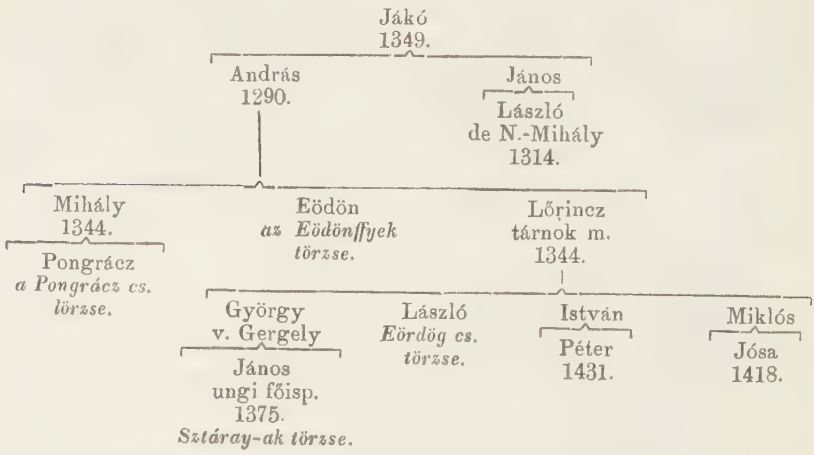

[1]) 1659: 117. törv. cz.

[2]) Fejér Cod. dipl. IX. vol. I. 279. és e családról oklevél, még több pedig Kaprinai Mss. B. tom. 29.

A Nagy-Mihály-ak is ezen családfán állók egyikétől jőnek le, de származási fájukat elegendő adat hiányában biztosan össze nem állithatom.

Nagyszájú család. Gömör vármegye egyik régi nemes családa. Már 1479-ben élt a család, [1]) és a Hanvai, runyai Soldos, Szkárosy (lásd ezt) családokkal egy törzsből eredt.

Nagyszabó. Ugocsa megyei nemes család.

Nagyszeghy család. Erdélyi család, melyből Apafíy Mihály korában Gábor élt, ki mint Cserei irja emberséges oláh nemes ember volt. [2])

Nagy-váthy család. Vas, Komárom megyei nemes család. 1549-ben N. Márton Fűrön részt vesz Palásthy Jánostól. [3])

1599-ben Nagyváthy Menyhért és Boldizsár baromlaki részjószágaikat elzálogosítják. [4])

1607-ben ugyanott Nagyváthy Pál bizonyos telkeket Moron Jánosnak elzálogít.

1749-ben Nagyváthy János neje Takács Judit ellen a királyi fiskus perel almási kuriája végett. [5])

Nagyváthy Vendel 1848-ik előtt Komárom vármegye levéltárnoka szül. Ekecsen 1791. mart. 20-án.

A Nagyváthy család egyik ága már a XVI. században Szatmár vármegyében is birtokolt. Nagyváthy János 1544-ben többel együtt Szamos-Kórogyon, Kis-Szekeresen, Csekében, Fülesden, Csecsén, Milotán, és Szárazberek helységben birtokrészt nyert kir. adományban. [6])

Nagyváthy Ferencz 1597-ben tábori élelmezési igazgató. [7]) 1549-ben N. Antal kir. biztos Gyöngyösre a törökkeli ügyek elintézésére.

N. Pál 1646. Beczkón lakos Trencsin megyében a nemesek sorában állt. — A családi czímer nyillal átlőtt szarvas.

Nagyvépy család. Közűlök Nagyvépy János 1611 ben Bars vármegye jegyzője volt.

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 104. l.
[2]) Cserey Mih. Hist. 290. 392.
[3]) Fényes, Komárom várm. 122.
[4]) Ugyanott 122. l.
[5]) Ugyanott 176.
[6]) Szirmay Szatmár várm. II. 192. 239. 245. 253. 259. 260. 282.
[7]) 1597 : 25. törv. cz.

Nagyvölgyi család. Nagyvölgyi László (Lad. de Naghwelgh) 1456-ban kir. fölovász, 1457-ben kir. főpohárnok mester. [1])

Najmajer család. Najmajer Ferencz 1761-ben M. Terezia király-asszonytól nyerte czímeres nemes levelét.

Czímere először vízirányosan kétfelé osztott paizs; a felső rész ismét kétfelé oszlik, a jobboldali kék udvarban arany koronás fej, nyakából nőlt szétterjesztett ezüst szárnyakkal látszik, a baloldali vörös udvarban pánczélos kar könyökől, kivont kardot tartva. Az alsó ezüst udvarban szarvas nyargal, szájában olajfa ágat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyökől, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös. [2])

A család Heves megyében székel.

Najcsics család. Horvátországi család, melyből Ádám 1751-ben Dalm., Horv. és Slavonia itélő mestere volt. [3])

Nákó család. (Nagy-szent-miklósi.) A góthai Almanach szerint macedoniai eredetű, és 1780-ban származott Magyarországba, 1813-ban grófságot, és a temesi bánságban fekvő n.-szent-miklósi uradalomra kir. adományt nyert.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1-ső arany udvarban egy balról kinyuló, fél testével látható kétfejű fekete sas, a 2-ik vörös udvarban bőség-szaru, és három kék rózsa látszik; a 3-ik vörös udvarban arany mén nyargal, a 4-ik aranyudvarban egy fekete bika áll. A közepső paizs kék udvarában három ezüst rózsa látszik.

Családfájuk következő:

János
† 1848. sept. 12.
(gr. Festetich Teréz)

Kálmán
szül. 1822. febr. 22.
cs. kir. kamarás
(Gyertyánffy Berta)

Malvina
sz. 1843. oct. 11.

Sándor
sz. 1846. dec. 9.

Nákó János Torontál megyétől 1840. april 8-án vett ki nemesi bizonyitványt, melyet Krassó vármegyében azon évi junius 22-én hirdettetett ki. Krassó megyében birta ekkor Kricsova egy részét.

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora X. 509. 553.
[2]) Collect. herald. nro 100.
[3]) 1751 : 26. törv. cz.

Naláczy család. (Naláczi, nemes, báró.) Erdélyi család, úgy látszik, — Hunyad megyei származás, legalább ott Hunyad megyében van Naláczvad helysége. [1])

Emelkedését a család I. Apaffy Mihály korában kezdé, midőn István mint tanácsos és udvarmester szerepelt, és Teleki híve lévén, jószágokat kap, mint Bábolnát, Zámot stb., melyek később más kézre kerültek.

Czímerük a paizs kék udvarában zöld téren, koronán könyöklő kar, kivont kardot tartva, a paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kar, meztelen karddal látható.

Leszármazási tábláját a XVI. század elején élt Miklóstól kezdve ismerjük, és következő:

I. tábla.

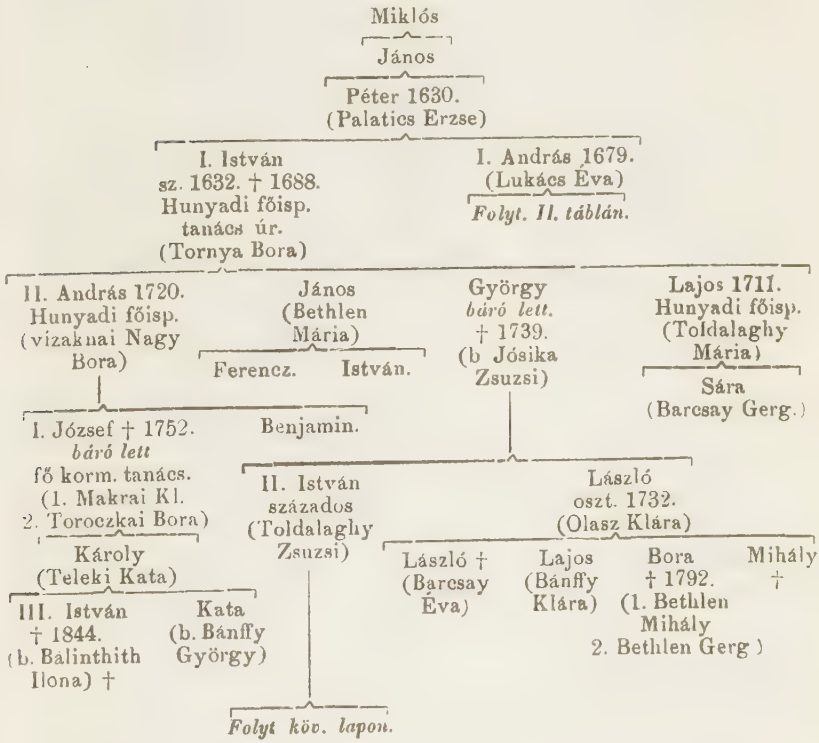

[1]) Kővári szerint Magyarországból szakadtak Erdélybe, Kővári erre nézve Mikolára utal, de Mikola e beszármazásról mélyen hallgat.

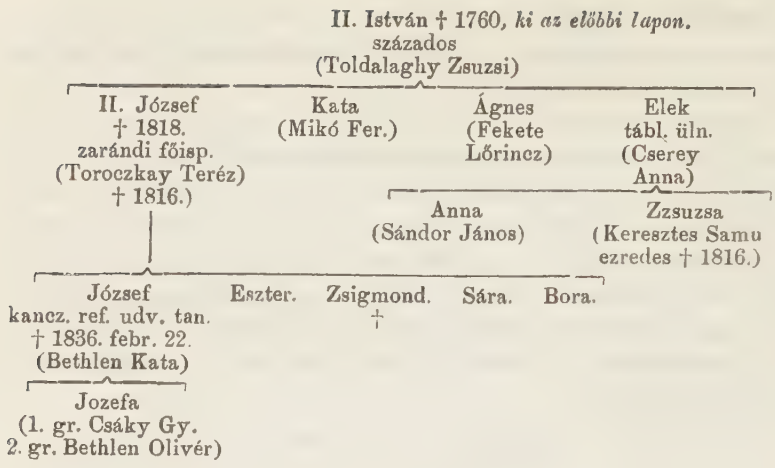
II. István † 1760, *ki az előbbi lapon.*
százados
(Toldalaghy Zsuzsi)
II. József † 1818. zarándi főisp. (Toroczkay Teréz) † 1816.)
Kata (Mikó Fer.)
Ágnes (Fekete Lőrincz)
Elek tábl. üln. (Cserey Anna)
Anna (Sándor János)
Zzsuzsa (Keresztes Samu ezredes † 1816.)
József kancz. ref. udv. tan. † 1836. febr. 22. (Bethlen Kata)
Eszter.
Zsigmond. †
Sára.
Bora.
Jozefa (1. gr. Csáky Gy. 2. gr. Bethlen Olivér)

II. t á b l a.

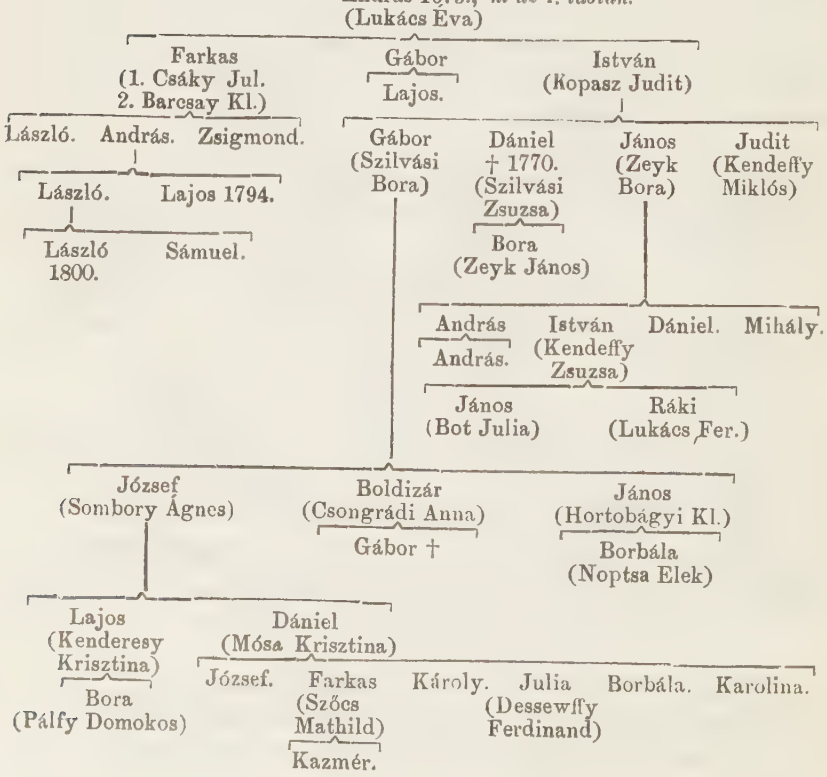
András 1679., *ki az I. tablán.*
(Lukács Éva)
Farkas (1. Csáky Jul. 2. Barcsay Kl.)
Gábor
Lajos.
István (Kopasz Judit)
László.
András.
Zsigmond.
László.
Lajos 1794.
László 1800.
Sámuel.
Gábor (Szilvási Bora)
Dániel † 1770. (Szilvási Zsuzsa)
Bora (Zeyk János)
János (Zeyk Bora)
Judit (Kendeffy Miklós)
András
András.
István (Kendeffy Zsuzsa)
Dániel.
Mihály.
János (Bot Julia)
Ráki (Lukács Fer.)
József (Sombory Ágnes)
Boldizár (Csongrádi Anna)
Gábor †
János (Hortobágyi Kl.)
Borbála (Noptsa Elek)
Lajos (Kenderesy Krisztina)
Bora (Pálfy Domokos)
Dániel (Mósa Krisztina)
József.
Farkas (Szőcs Mathild)
Kazmér.
Károly.
Julia (Dessewffy Ferdinand)
Borbála.
Karolina.

A család Péternek Palatics Erzsébettől származott két fia I. István és András által két fővonalra oszlott; amannak ágát az I. táblázat, András ágát a II. tábla mutatja.

I. Istvánról, ki családját legelső emelé föl, már szólottam, neki egy fia és egy unokája báróságot nyert, és igy az egész ág báróvá lön; András ága megmaradt a nemesi renden.

I. Istvánnak Tornya Borbálától fiai János és Lajos hamar kihaltak. Ez utóbbi Rákóczy ellen van, és 1711-ben lön Hunyad vármegye főispánja. [1])

I. Istvánnak harmadikfia II. András 1720-ban Hunyad vármegyei főispán, 1723-ban Zsibót és Felkenyér tizedét száz évre nyerte. Ennek fia József főkorm. tanácsos, báró lett, meghalt 1752-ben, második neje Toroczkai Bora majd 60 éven át élt öregségben. Józsefnek Károly fiától unokája III. István szül. 1777-ben † 1844-ben. Kővári következőleg adja jellemzését: „egy nagy ész, végletekig üzött cynismussal, és kéjvágygygyal. Rendesen ágyában élt, hol olvasott. Ha útról jött s olvasmánya végzetlen, szekerével együtt magát is kocsiszinbe taszíttatá stb. Többnyire epigrammokat és gúnyverseket irt: alig volt valaki az országban, kit ki ne gúnyolt volna. Versei kéziratban most is szerte láthatók. Meghalt 1844-ben. Utolsó volt a bárói ágban“ stb.

I. Istvánnak negyedik fia György 1733-ban báró lesz, [2]) meghalt 1739-ben. Nejétől b. Jósika Zsuzsannától egyik fia László gyermekeiben kihal, másik fia

II. István tiz évig katona, mint százados nyugalomra megy, és elveszi gyönyörü szép nejét Toldalaghy Zsuzsannát. Meghalt vizkórságban 1760. febr. 24-én. Egyik fia II. József saját emlékirata szerint szül. 1748-ban. 1755-ben Enyeden tanúl, innen kir. tábl. jegyző, 1766-ban gr. Hadik meghivására m. kir. testőr. Katonasága után hosszú ideig Zaránd vármegye főispánja; végre nyugalomba lép; meghalt 1818. [3]) aprilban kora 73. évében. Végnapjaiban egy emlékiratot kezdett meg, melynek töredéke az 1853. évi Hetilap folyamában jelent meg. Leforditá Young éjszakáit is francziából. Fia József cs. k. kam. 1827-ben Torda megye főispáni helyettes, utóbb az erdélyi kanczellariánál referendarius udv. tanácsos; meghalt Bécsben 1836. febr.

[1]) Cserei Mih. Hist. 465.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 169.

[3]) Másutt halála éveül 1822-dikét olvasom.

12-én kora 47. évében, és egy leánya Józéfa maradván, ekép fiágon benne a Nalácziak másik bárói ága is elenyészett.

A nemesi ág — mely a II. táblán látható — máig több tagokban él; közülök Farkas, [1]) 1847-ben Hunyad megyei alszolgabiró.

Naményi család. (Naményi †.) Bereg megyei eredetű régi kihalt család. 1467-ben a Keszy családdal együtt Ugocsa megyei T.-Ujhely, Karátfalva, Szőlős-Végh-Ardó és Rákólcz helységben anyai jogon nyert birtokaikba béülnek, de az Ujhelyiek által kitúratnak. [2])

1505-ben a rákosi országgyülésre Naményi Balás Bereg vármegye követe volt. [3])

Nánássy család. (Kis-kárándi és n.-váradi.) Valószinűleg e Nánássy család ősei közül való azon Nánássy István, ki 1607-ben Homonnainak Törökországban járt követe volt. [4])

Továbbá N. Gábor, ki 1682-ben Sátor-A.-Ujhelyben ref. lelkész volt. [5])

Ugocsa megyében e század elején Fertő-Almáson birtokos N. József. [6])

Kis-kárándi Nánássy Mihály 1816-ban Egerben árvák gyámja.

Erdélyben F.-Fejér megyében birtokos a k.-kárándi és n.-váradi Nánássy család, hol is N. Elek 1815-ben számvevő, Sándor és Samuel ügyvédek, Ferencz megyei aljegyző, Károly megyei irnok 1848-ban, Imre, Ferencz, András, Boldizsár O.-Ujfaluban birtokosok.

Doboka vármegyében Kékes-Nyárlón és K.-Jenőben a Nádudvariak után örökösödtek; szintén Nánássy birtok van Kidében és M.-Derzsén. [7]) Ezenkivül

Nánásy családot találunk m.-bándi előnévvel szintén Erdélyben, és e családból György 1848-ban m.-vásárhelyi irnok volt.

Nándory család. Nógrád megyei czímerleveles nemes család, azon megyei Nándor helységtől, mint származási helyüktől veszik nevüket s jelenleg is az ott közel fekvő Bakó nevű pusztán szé-

---

[1]) Tán az, kit Kővári „kereskedőnek" ir.
[2]) Szirmay Cott. Ugocsa p. 73. 74. 76. 88.
[3]) Jászay Pál A m. nemzet napjai a mohácsi vész után 158.
[4]) Kazy Hist. I. 70.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 254.
[6]) Ugyanattól C. Ugocsa p. 175.
[7]) Hodor, Doboka várm.

kelnek. Törzsük Nándory István 1610. máj. 9-én II. Mátyás király által nemesítetett meg. [1])

Czímerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva.

1680-ban éltek Nándory Pál, és András.

1726-ban Nógrád megye előtt N. Pál és György kétségtelen nemesekül ismertettek.

1728-ban Nándory László Berczely Pállal Kis-Berczel helység kétrészére, ugy Vanyarcz felére uj adománylevelet nyernek, de a beiktatásnál az Egry család s többen ellentmondtak. [2])

Az 1755-ki nemesi összeirásban Nógrád megyében találjuk a családból Jánost Pösténben, Györgyöt, Istvánt, és ifjabb Jánost Bakón.

Az 1726-ban produkált N. Pálnak Bodonyi Ilonától gyermekei: Pál, Kata, Erzsébet, Borbála, kik 1756-ban éltek.

Az 1755 ben a nemesi összeirásban fölvett Istvánnak utódait a következő táblázat mutatja:

István
1755.
Márton
Pál 1836.
Bakón lak.

Pál. Lajos. Mihály-József. József.

E táblázaton álló Pál, ki Bakón lakott, 1836. máj. 10-én vett ki fiai nevére is Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt.

Arad vármegyében 1803-ben N. József számvevő volt.

Nyitra megyében is találunk Nándory családnévre, mely garanveszelei előnévvel él, ebből János tbiró és a holicsi és sasvári cs. k. uradalom ügyvéde szül. Onoron (Nyitra vm.) 1801. máj. 26-án. Tán ez ez azon Nándory, ki 1860-ban Nyitra vármegye cs. kir. főnöke volt.

Nándra család. Hunyad megyében birtokos család, közülök Antalné, Ábrahám stb. Rekettyefalván, Brázován s több helyen. Mária özvegy Naláczy Antalné.

Nankenreiter család. Ismeretes e családból Nankenreiter Nabuchodonosor,[3]) kinek 1452-ben neje sztrazsai Skola Veronika volt, kivel 1453-ban az Éleskői várát vették, mi ellen Hunyadi János

[1]) Protocol. C. Neograd, anni 1726.
[2]) Sz.-benedeki Convent Capsa H. nro 3.
[3]) Fejér, Cod. diplom. VII. 3. 139.

a törvényszék előtt pörlött, de Cilley Ulrich a várat Nankenreiternek ítélé. Ez ítéletet 1457-ben László, 1466-ban Mátyás király is megerősíté. Azonban nem sokáig birta Nankenreiter sem e várat, mert 1468-ban már sárosfalvi Nehéz Péternek és Györgynek adta el.

Nápoly család. Nápoly Márk 1622. jun. 23-án Sopronban kelt czímeres nemes levélben II. Ferdinand király által nemesíttetett meg, de a család — úgy látszik — kihalt; az eredeti czímeres nemes levél mint gazdátlan a Jász-kún kerületek levéltárába került és ott őriztetik. [1])

Erdélyben a fel-őri Nápoly család a kihalt családok sorában áll. [2])

Náprádi család. (Fülpösi.) Doboka vármegyében birtoka volt Nagy-Iklódon, ma ez az Orbok jogok között van. [3]) Egyébiránt a Náprádi családnév egy a Nábrádi-val, mely család Szatmár megyei eredetü. *Lásd Nábrádi cs.*

Naprágyi család. (Naprágyi.) Gömör vármegye régi nemes családa, vezeték és előnevét azon megyei Naprágy helységtől vette.

Már 1381-ben Gömör vármegye nemesei közt olvassuk Naprágyi Jánost, [4]) (Joannes dictus Zamar de Naprad).

Naprágyi Demeter előbb egri prépost, és szerémi majd erdélyi, utóbb veszprémi püspök, és 1605-től kalocsai érsek, meghalt 1612-ben.

A család egyik tagja a XVII. században Naprágyi István, kinek Fegyverneky Fruzsinától leánya Zsuzsánna Lenkey Zsigmondné volt.

A család most is él Gömör vármegyében.

Czímere — ha a Troph. Estorasianumnak hitelt adhatni, — a paizs udvarában koronából kiemelkedő meztelen férfi, királyi pálczát tartva; ugyan ily alak látható a paizs fölötti sisak koronáján is.

Naquard család. Naquard Károly 1791-ben I. Leopold király által czímeres nemes levélben nemesítetett meg.

Czímere következő: a paizs kék udvarának közepén viziányosan egy arany csíkolat vonúl végig, alatt s fölötte fehér vadász eb fut;

---

[1]) 1792-ben a m. kir. helytartóság által hirleltetett.
[2]) Kővári L. Erdély nev. cs. 271.
[3]) Hodor, Doboka várm. 185.
[4]) Fejér, Cod. diplom. tom. IX. vol. VII. p. 429.

a paizs fölötti sisak koronájából szintén fehér vadász eb emelkedik ki, kiöltött piros nyelvvel. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék. [1])

Náray család. (Náraji.) Náray Antal 1829-ben h. ügyvéd, nemességét 1824-ben Arad vármegyében kihirdetteté.

Nász család. 1689-ben Nász János Nógrád vármegye előtt fölmutatván czímeres nemes levelét, kétségtelen nemesnek ismertetett. [2])

Naszpal család. Mások szerint Naczpál. Közűlök László 1435-ben Trencsin vár várnagya, 1437-ben kapitánya, végre a megye főispánja. [3]) Tán a Justh család ősei közül való?

Naszvady család. A kürthi Naszvady család Sáros megyében egy eredetű a Tivador, Kohányi, és Trocsányi családokkal. [4])

Naszvady nevű család jelenleg a Fejér, Komárom, Mosony és Pozsony vármegyei nemesek közé számítatik. — 1732-ben élt Naszvady Mátyás Győr vármegye táblabirája.

Nathafalussy család. (Natafalusi.) Zemplin vármegye ősrégi törzsökös nemes családa, mely Natafalut — úgy látszik — az első foglalás óta birja. [5]) 1219-ben Natán lakott Ádám. 1254 előtt élt Nata, kitől a családnév származott, és kinek fia Gergely a megirt 1254-ben Gyken, Poya, Holoszeg és Egerpataka nevű birtokaiért, melyek Tubul vár birtokaihoz csatoltattak, IV. Béla királytól csere-adományképen Zemplin vármegyében Lezna és Csemernya 30 ekényi birtokot kapta.

1321-ben élt Gergelynek fia Márk, és Zemplin vármegye alispánja volt.

1473-ban a Natafalussy család ősi birtokaira Mátyás királytól megerősítő uj adományt nyert.

1526-ban a mohácsi csatában a Zemplin megyei huszárok hadnagya volt Natafalussy Benedek.

1787-ben élt N. Ferencz.

A család jelenleg is birtokos Natafalun. [6])

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[2]) Protocol. C. Neográd. anni 1689. p. 8.

[3]) Starek Collectio memorab. Cottus Trencsin. közl. Szontagh Dán.

[4]) Lehoczky Stemmat. II. 253.

[5]) és [6]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 142. 364. 365. not. hist. 22. 41. 152. 162. 278.

Nátkay család. (Nátkai.) Régi család; nevét Pest megyében fekvő Nátka pusztától vette. A XV. és XVII. században Hont és Zólyom megyében is kiterjedt a család. Egyik ágának leszármazása következő:

Nátkay Balás
(Seu Erzse)
László
(Géczy Éva)
László
(Szegesdy Zsuzsa)
Mária † 1779.
(Tihanyi István).

Ez ág Máriában Tihanyi István nejében 1779-ben kihalt.

Azonban egy másikból származott István, kinek fia György 1680. Veszprém megyei Pápán katona. 1683. april. 27-én Komárom vármegyétől nemesi bizonyitványt nyert. Neje Bita Zsuzsanna volt. Tőle következő családfa eredt:

György
1683. ns.
(Bita Zsuzsi)
István
sz. 1680.
(Póka Erzse)
István sz. 1723. oct. 24.
(Kajdocsi Zsuzsa)
István sz. 1766. jul. 18.
(Zsoldos Julia)

István szül. 1797. nov. 18.			János szül. 1800. april.	
József.	István.	Zsigmond.	Pál.	János.

Ez utóbbiak — úgy látszik — nemességük kimutatásában fáradozva, készíték e leszármaztatást.

Vallásuk protest.

Nathly család. Hont és Trencsin vármegye nemes családai sorában áll. Hont megyében Natli Ferencz 1766-ban esküdt volt.

Trencsin vármegyében 1775-ben hirdettetett ki a család nemes levele. 1803-ban a megyei nemesi összeirás szerint Bolesón birtak s laktak Leopold s fia Pál 1837-ben ugyanott Pál és fia Imre.[1])

Czimerük a paizs udvarában hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronáján

[1]) Szontagh Dán. közl.

két kiterjesztett sasszárny között szintén a leirthoz hasonló oroszlán emelkedik ki.

Natorf család. Erdélyben 1794-ben honfiusítást nyert.

Natulay család. Trencsin vármegyében a nemesi összeirások szerint László 1697-ben Tepliczen székelt. [1])

Návay család. (Föl-deáki.) Csanád vármegyének előkelő birtokos nemes családa.

A czímeres nemes levelet Návay Pál 1711-ben III. Károly királytól kapta. Czímere ez: a paizs kék udvarának alyján hullámzó víz fölött egy sajka úszik jobb felé, benne rózsaszínű talárban szárnyas angyal áll, és evez. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán emelkedik ki, első lábaival borostyánnal körülfolyt meztelen kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Családfájuk töredékesen következő:

Návay N.)

György (Kárász N.)			János Csanádi alisp. 1806. (Szentiványi Rozália)	
Tamás Csanádi főisp. 1848. (Almásy N.)	László Csanádi főszbiró (Kornis N.) stb.	Mihály Pesten.	Pál † Budán hivatalnok.	János stb.

Tamás Csanád vármegyének főszolgabirája és $183^2/_6$-ban országgyülési követe, 1848-ban pedig főispánja volt.

Návay Péternek neje ondódi Laky Krisztina volt.

Navroczky család. A czímeres nemes levelet Navroczky Tamás nyerte 1686-ban I. Leopold királytól. Utódai ismeretlenek. [3])

Czímere a paizs kék udvarában a baloldalból benyúló vörös mezű kar, három arany kalászt tartva, fölötte balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

Naypar család. Naypar József 1756-ban M. Terézia királyasszonytól kapta czímeres nemes levelét.

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban egy fehér márvány oszlop áll, és a fölött arany csillag ragyog; a baloldali ezüst mezőben két oldalról két kar (egyik kék, má-

[1]) Szontagh Dán. közl.
[2]) Collect. herald. nro 722.
[3]) Ugyanott nro 822.
[4]) Adami Scuta gentil. tom. VIII.

sik vörös mezű) nyúlik be és három nyilat tart. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

E család nevét különféleképen találjuk irva. Najpauer család van Bereg és Szabolcs vármegyében is.

Nebesz család. Gömör vármegye nemes családa, melyből Nebesz György 1718-ban Gömör vármegye alispánja, 1719. sept. 12. a pozsonyi tanácskozmányra követűl küldetett, és 1722-ben az alispánságtól búcsút vesz, de megmarasztatik, és ujra megerösítetik. [2])

Nebling család. Nebling Mátyás 1719-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon álló daru, fölemelt jobb lábával golyót tartva. A paizs fölötti sisak koronájából fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Nebojszay család. Trencsin megye kihalt családai sorában áll. Péter adomány-levelet nyert Zsigmond királytól Trencsin megyei Liborcsa helységre. Jelenleg e birtok a szkalkai urodalomhoz tartozó, és a vallási alapitvány birja. [4])

Nesovicz család Mások szerint Neczovicz, Trencsin megyei czímerleveles nemes család. 1678-ban hirdetteté ki armalisát Trencsin vármegyében, még 1690-ben Beczkón lakozott, azóta azon megyében nyoma sincs. [5])

Nedeczky család. (Nedeczei.) Trencsin vármegye legrégiebb adományos családainak egyike, és azon megyében fekvő Nedecze helységbeli ősi birtokának ma is birtokában van. Törzse Domokos, ki 1223-ban nyerte Nedeczét. [6]) Domokosnak két, három ízen utódait nem ismerve, csak az 1335. tájban élt Nedeczei Jánostól terjed több ágon le máig a családfa. Jánosnak fiai László, Péter és János 1384-ben uj kir. adományt nyertek Nedeczére; de közülök csak Péter ága terjeszté le jelenkorig a családfát. Idővel, főleg a

---

[1]) Collect. Herald. és Adami Scuta gentil. VIII.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör. 760.

[3]) Collect. Herald. nro 393.

[4]) és [5]) Szontagh Dán. közlése.

[6]) Lehoczky Stemm. II. 253. lap szerint Domokosnak László, Péter és János nevü fiai 1304-ben Mária királynő adománya szerint iktattattak be Nedeczén, Trencséni Máté ellen Zolna védelmében szerzett érdemeikért; — itt bizonyosan hiba van az évszámban, mind Tr. Mátéra, mind Mária királynéra nézve.

XVII. század végével, és a XVIII. elején a család Komárom, Tolna, Zemplin stb. megyékbe is elterjedt, és birtokot szerze.

Czímerük a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló medve, nyakán nyillal átlőve; ugyan ily alak emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából is. A paizst szokásos foszladék veszi körül.

A családfa következő: [1])

I. t á b l a.

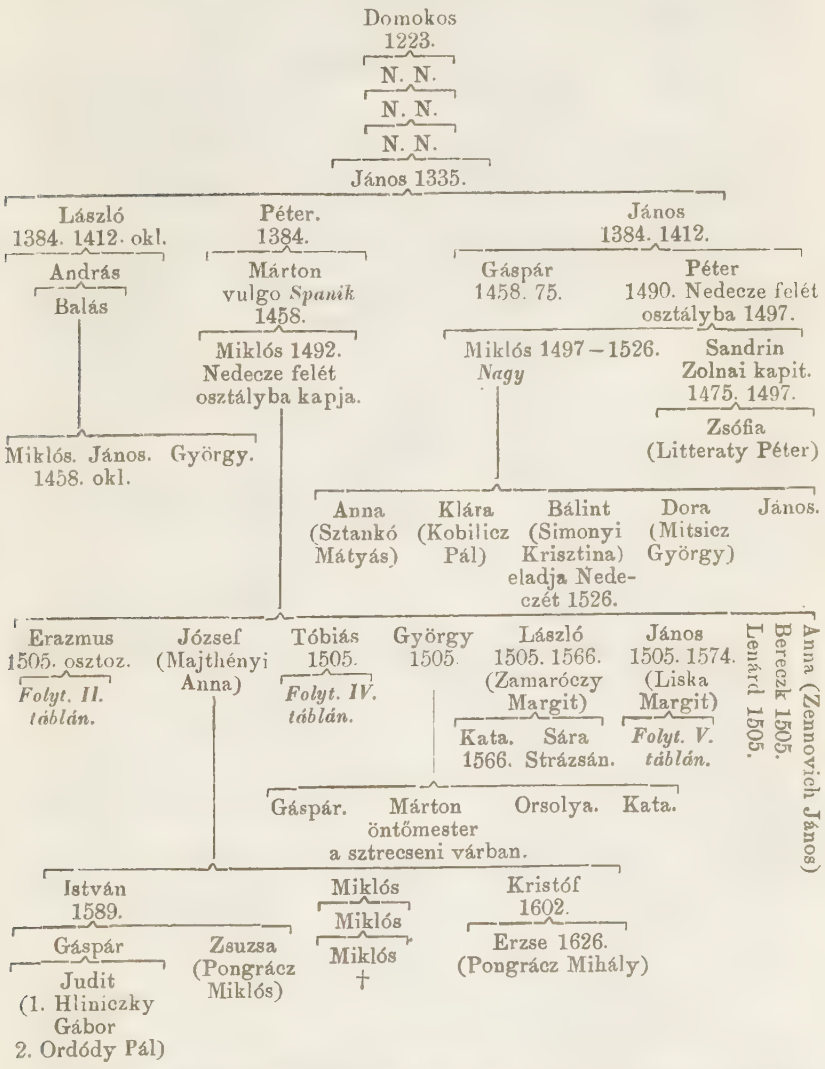

[1]) Wagner Geneal. tab. XL.; item Mss. tomo LXX. - Szontagh D. közl. stb.

II. tábla.

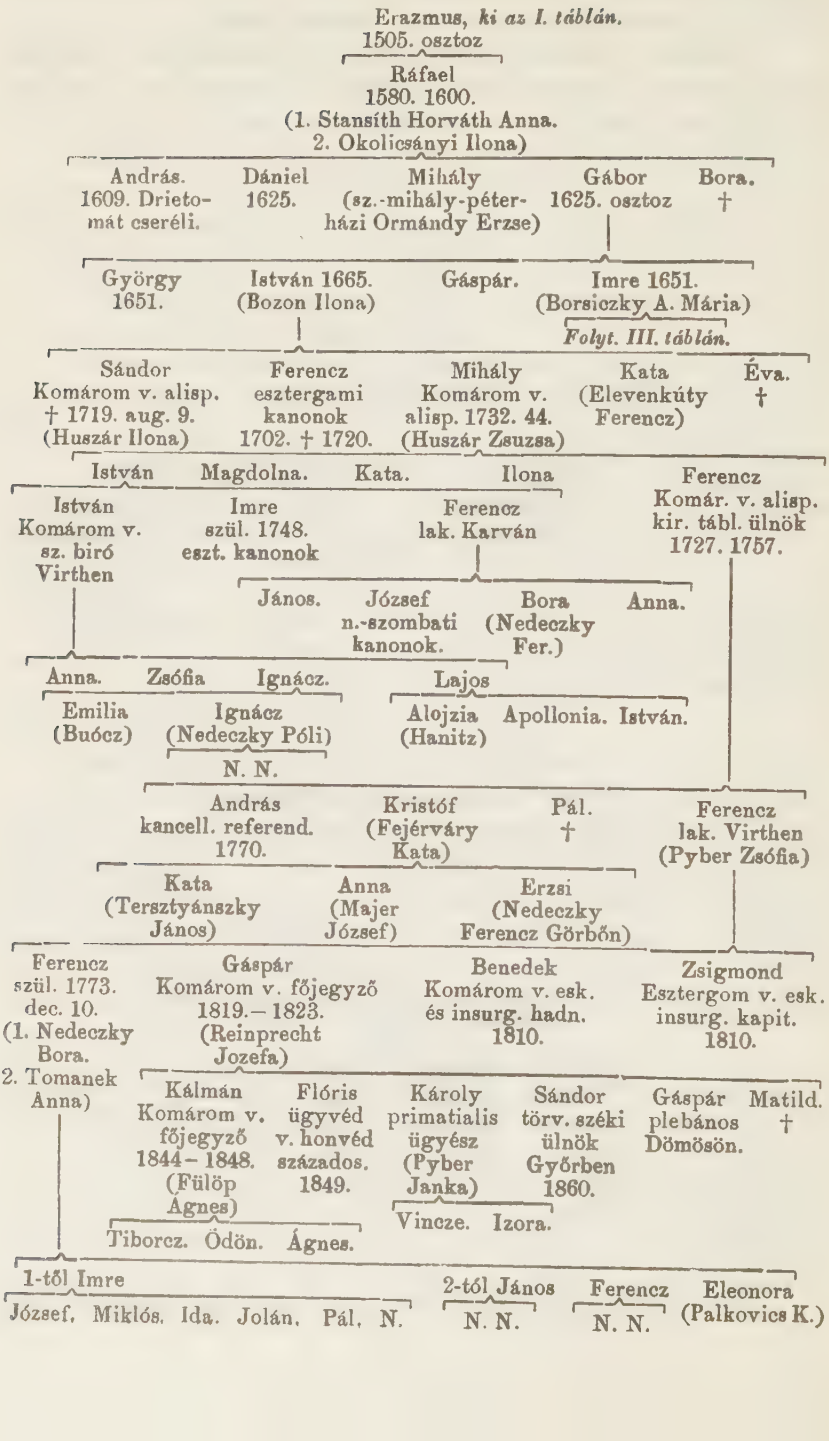
Erazmus, ki az I. táblán.
1505. osztoz
Ráfael
1580. 1600.
(1. Stansith Horváth Anna.
2. Okolicsányi Ilona)
András. 1609. Drieto-mát cseréli.
Dániel 1625.
Mihály (sz.-mihály-péter-házi Ormándy Erzse)
Gábor 1625. osztoz
Bora. †
György 1651.
István 1665. (Bozon Ilona)
Gáspár.
Imre 1651. (Borsiczky A. Mária)
Folyt. III. táblán.
Sándor Komárom v. alisp. † 1719. aug. 9. (Huszár Ilona)
Ferencz esztergami kanonok 1702. † 1720.
Mihály Komárom v. alisp. 1732. 44. (Huszár Zsuzsa)
Kata (Elevenkúty Ferencz)
Éva. †
István
Magdolna.
Kata.
Ilona
István Komárom v. sz. biró Virthen
Imre szül. 1748. eszt. kanonok
Ferencz lak. Karván
Ferencz Komár. v. alisp. kir. tábl. ülnök 1727. 1757.
János.
József n.-szombati kanonok.
Bora (Nedeczky Fer.)
Anna.
Anna.
Zsófia
Ignácz.
Lajos
Emilia (Buócz)
Ignácz (Nedeczky Póli)
N. N.
Alojzia (Hanitz)
Apollonia.
István.
András kancell. referend. 1770.
Kristóf (Fejérváry Kata)
Pál. †
Ferencz lak. Virthen (Pyber Zsófia)
Kata (Tersztyánszky János)
Anna (Majer József)
Erzsi (Nedeczky Ferencz Görbőn)
Ferencz szül. 1773. dec. 10. (1. Nedeczky Bora. 2. Tomanek Anna)
Gáspár Komárom v. főjegyző 1819.—1823. (Reinprecht Jozefa)
Benedek Komárom v. esk. és insurg. hadn. 1810.
Zsigmond Esztergom v. esk. insurg. kapit. 1810.
Kálmán Komárom v. főjegyző 1844—1848. (Fülöp Ágnes)
Flóris ügyvéd v. honvéd százados. 1849.
Károly primatialis ügyész (Pyber Janka)
Sándor törv. széki ülnök Győrben 1860.
Gáspár plebános Dömösön.
Matild. †
Tiborcz. Ödön. Ágnes.
Vincze. Izora.
1-től Imre
József. Miklós. Ida. Jolán. Pál. N.
2-től János
N. N.
Ferencz
N. N.
Eleonora (Palkovics K.)

III. tábla.

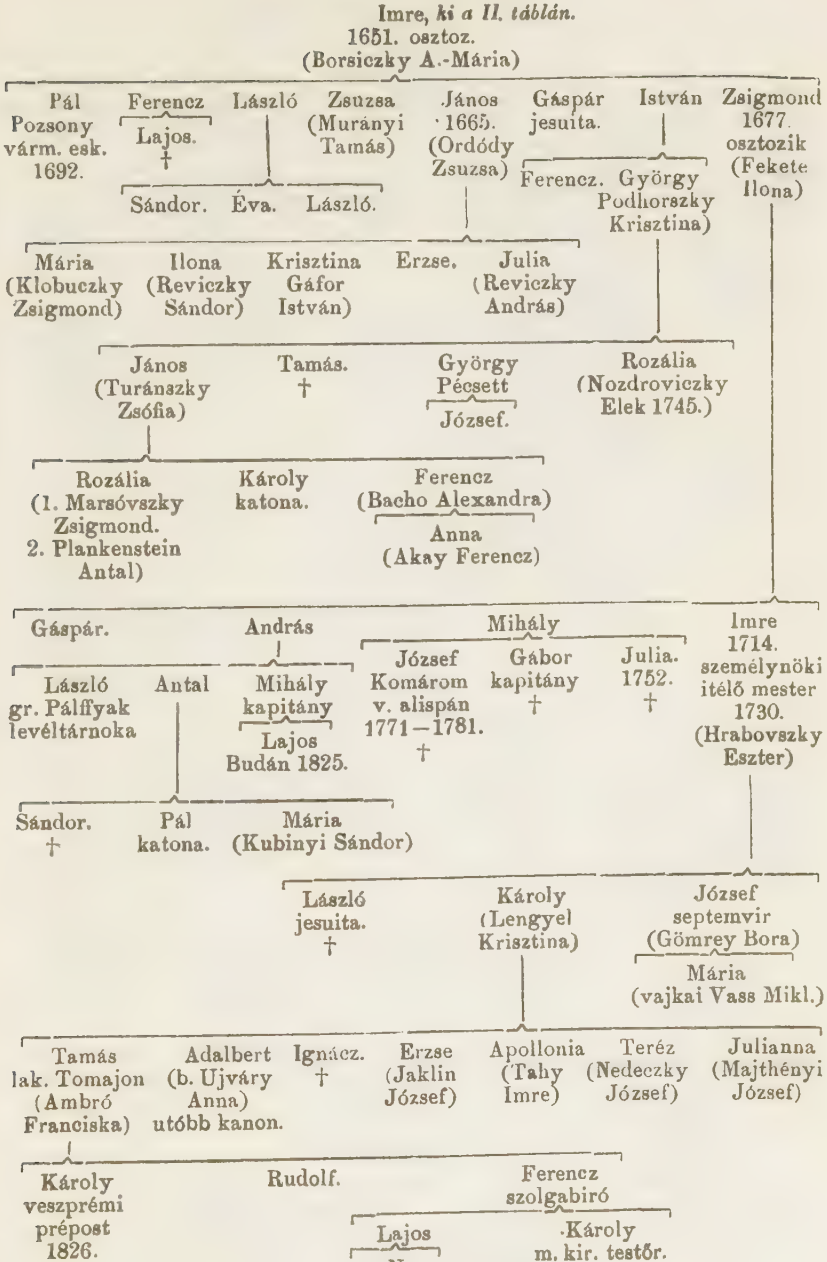
Imre, *ki a II. táblán.*
1651. osztoz.
(Borsiczky A.-Mária)
Pál Pozsony várm. esk. 1692.
Ferencz
Lajos. †
László
Zsuzsa (Murányi Tamás)
Sándor.
Éva.
László.
János 1665. (Ordódy Zsuzsa)
Gáspár jesuita.
István
Ferencz.
György Podhorszky Krisztina)
Zsigmond 1677. osztozik (Fekete Ilona)
Mária (Klobuczky Zsigmond)
Ilona (Reviczky Sándor)
Krisztina Gáfor István)
Erzse.
Julia (Reviczky András)
János (Turánszky Zsófia)
Tamás. †
György Pécsett
József.
Rozália (Nozdroviczky Elek 1745.)
Rozália (1. Marsóvszky Zsigmond. 2. Plankenstein Antal)
Károly katona.
Ferencz (Bacho Alexandra)
Anna (Akay Ferencz)
Gáspár.
László gr. Pálffyak levéltárnoka
Antal
András
Mihály kapitány
Lajos Budán 1825.
Mihály
József Komárom v. alispán 1771—1781. †
Gábor kapitány †
Julia. 1752. †
Imre 1714. személynöki itélő mester 1730. (Hrabovszky Eszter)
Sándor. †
Pál katona.
Mária (Kubinyi Sándor)
László jesuita. †
Károly (Lengyel Krisztina)
József septemvir (Gömrey Bora)
Mária (vajkai Vass Mikl.)
Tamás lak. Tomajon (Ambró Franciska)
Adalbert (b. Ujváry Anna) utóbb kanon.
Ignácz. †
Erzse (Jaklin József)
Apollonia (Tahy Imre)
Teréz (Nedeczky József)
Julianna (Majthényi József)
Károly veszprémi prépost 1826.
Rudolf.
Ferencz szolgabiró
Lajos
N.
Károly m. kir. testőr.

IV. tábla.

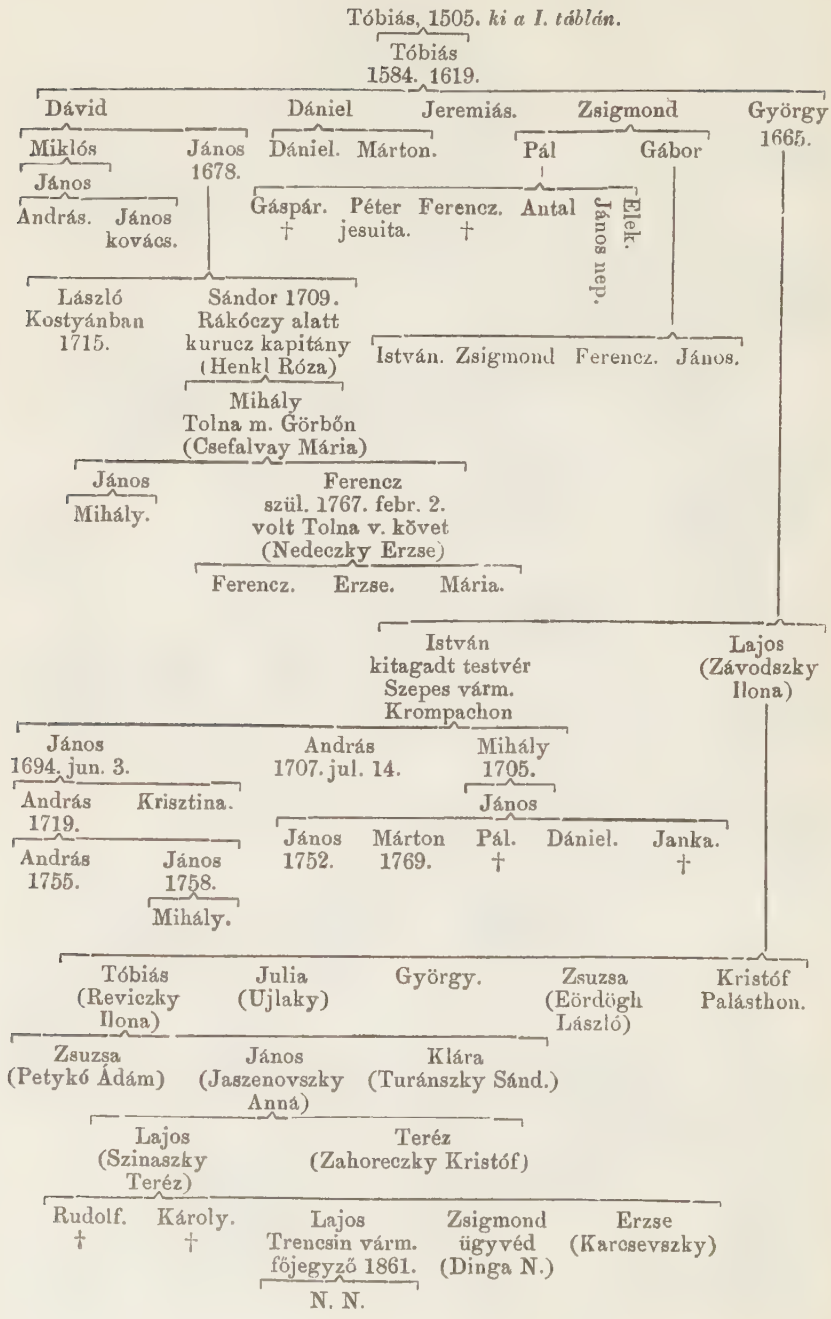
Tóbiás, 1505. ki a I. táblán.
Tóbiás 1584. 1619.
Dávid
Dániel
Jeremiás.
Zsigmond
György 1665.
Miklós
János 1678.
Dániel. Márton.
Pál
Gábor
János
András.
János kovács.
Gáspár. † Péter jesuita. Ferencz. † Antal
János nep.
Elek.
László Kostyánban 1715.
Sándor 1709. Rákóczy alatt kurucz kapitány (Henkl Róza)
István. Zsigmond Ferencz. János.
Mihály Tolna m. Görbőn (Csefalvay Mária)
János
Mihály.
Ferencz szül. 1767. febr. 2. volt Tolna v. követ (Nedeczky Erzse)
Ferencz. Erzse. Mária.
István kitagadt testvér Szepes várm. Krompachon
Lajos (Závodszky Ilona)
János 1694. jun. 3.
András 1707. jul. 14.
Mihály 1705.
András 1719.
Krisztina.
János
András 1755.
János 1758.
Mihály.
János 1752.
Márton 1769.
Pál. †
Dániel.
Janka. †
Tóbiás (Reviczky Ilona)
Julia (Ujlaky)
György.
Zsuzsa (Eördögh László)
Kristóf Palásthon.
Zsuzsa (Petykó Ádám)
János (Jaszenovszky Anna)
Klára (Turánszky Sánd.)
Lajos (Szinaszky Teréz)
Teréz (Zahoreczky Kristóf)
Rudolf. †
Károly. †
Lajos Trencsin várm. főjegyző 1861.
Zsigmond ügyvéd (Dinga N.)
Erzse (Karcsevszky)
N. N.

V. Tábla.

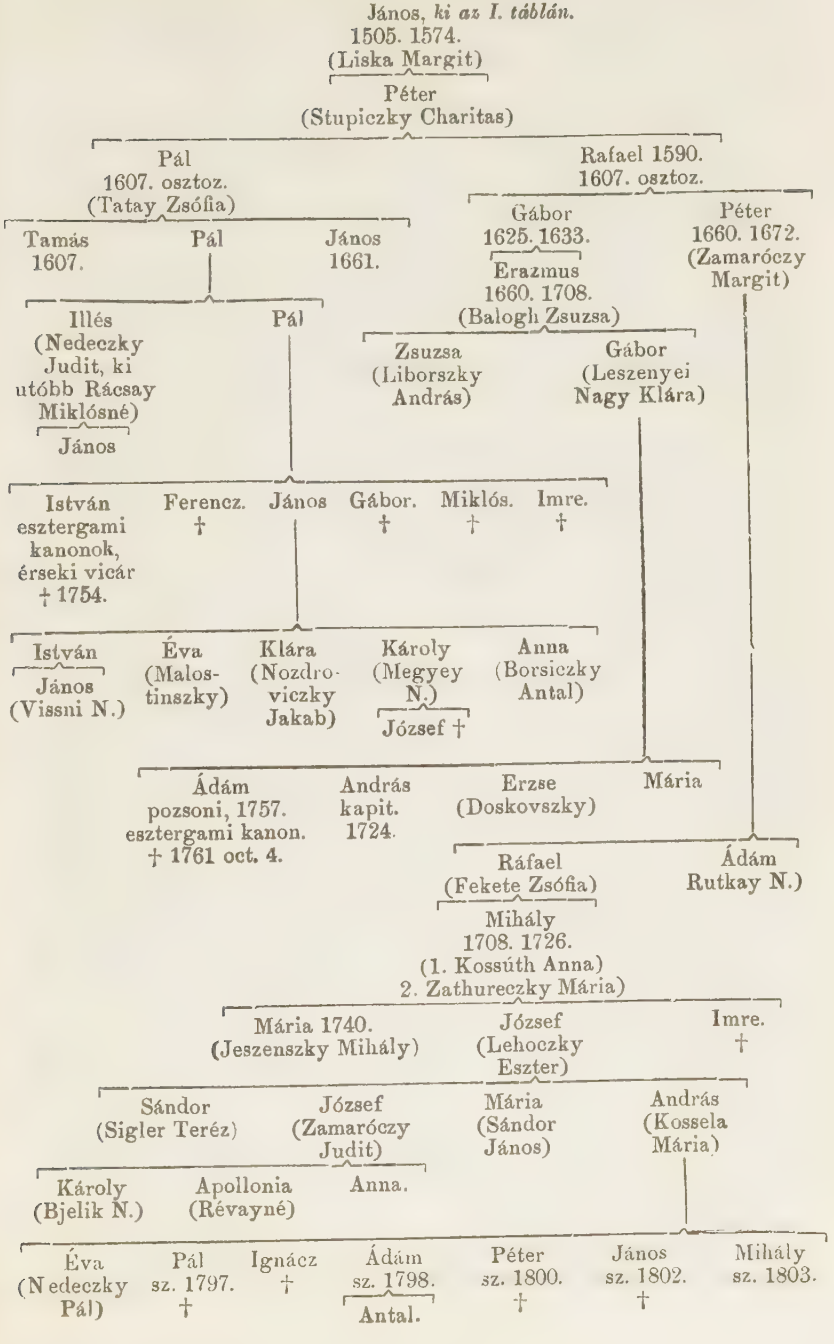
János, ki az I. táblán.
1505. 1574.
(Liska Margit)
Péter
(Stupiczky Charitas)
Pál
1607. osztoz.
(Tatay Zsófia)
Rafael 1590.
1607. osztoz.
Tamás
1607.
Pál
János
1661.
Gábor
1625. 1633.
Erazmus
1660. 1708.
(Balogh Zsuzsa)
Péter
1660. 1672.
(Zamaróczy
Margit)
Illés
(Nedeczky
Judit, ki
utóbb Rácsay
Miklósné)
János
Pál
Zsuzsa
(Liborszky
András)
Gábor
(Leszenyei
Nagy Klára)
István
esztergami
kanonok,
érseki vicár
† 1754.
Ferencz.
†
János
Gábor.
†
Miklós.
†
Imre.
†
István
János
(Vissni N.)
Éva
(Malos-
tinszky)
Klára
(Nozdro-
viczky
Jakab)
Károly
(Megyey
N.)
József †
Anna
(Borsiczky
Antal)
Ádám
pozsoni, 1757.
esztergami kanon.
† 1761 oct. 4.
András
kapit.
1724.
Erzse
(Doskovszky)
Mária
Ráfael
(Fekete Zsófia)
Ádám
Rutkay N.)
Mihály
1708. 1726.
(1. Kossúth Anna)
2. Zathureczky Mária)
Mária 1740.
(Jeszenszky Mihály)
József
(Lehoczky
Eszter)
Imre.
†
Sándor
(Sigler Teréz)
József
(Zamaróczy
Judit)
Mária
(Sándor
János)
András
(Kossela
Mária)
Károly
(Bjelik N.)
Apollonia
(Révayné)
Anna.
Éva
(Nedeczky
Pál)
Pál
sz. 1797.
†
Ignácz
†
Ádám
sz. 1798.
Antal.
Péter
sz. 1800.
†
János
sz. 1802.
†
Mihály
sz. 1803.

Mint a családfákról látjuk, — a család az 1458—1492-ki időközben élt és Spanik-nak is nevezett Mártontól szakad le mostanáig. Ezzel egy időben Sandrinus (vagyis Sándor) zolnai kapitány volt.

Nevezett Mártonnak fia Miklós, ki osztályban a nedeczei birtok felét kapta osztályrészben, számos gyermek atyja lön, ezek közül Erasmus (Rázmány) (II. III. tábla), Tóbiás (IV. tábla) és János (V. tábla) három fővonal alapítói lőnek.

Erasmusnak fia volt Rafael, kinek első neje Stansith Horváth Anna, a második Okolicsányi Ilona. Ettől gyermekei: András, ki 1609-ben a drietomai birtokot cseréli; Dániel, Mihály (kinek — némely táblázatok szerint — szentmihály-péterházi Ormándy Erzsébettől fiaúl iratik azon Imre, ki itt testvérének Gábornak fiaúl van téve) s végre Gábor, ki testvéreivel 1625-ben osztozott. Ezen utóbb nevezett Gábornak négy fia volt: György, István, Gáspár és Imre, kik közül kettő magtalanúl halván meg, István és Imre által az Erazmusi ág is két ágra oszlott.

István Komárom vármegyében telepedett, és ott részint ő, részint fiai a XVIII. század elején a virthi, radványi, piszkei, lábatlani, bikali, és Esztergam megyében a karvai jószágokat, és azokra adományt szerzettek. Istvánnak Bozon Ilonától született gyermekei: Sándor, Ferencz, Mihály, Kata és Éva, kik 1689-ben osztoztak meg. Ezek közül Sándor, ki már Duna-nedeczei és Lábatlani praedikatummal élt, 1713. febr. 6-án Komárom vármegye alispánja lett. Végrendeletet tett 1718-ban, melyben örököseiül Mihálynak gyermekeit Ferenczet, és Ilonát Ujlaky Ferenczné nevezte. Meghalt mag nélkül 1719-ki aug. 9-én. [1]) Halála után az örökösödő testvérek Sándornak özvegye Huszár Ilona ellen itélet letiltó kir. parancsot eszközöltek a radványi, lábatlani stb. jószágot illetőleg. [2])

Ferencz Pest városi plebános, 1702-ben esztergami kanonok, meghalt 1720-ban. [3])

Mihály 1719. mart. 16. Komárom vármegye főjegyzője, 1732. mart. 16-án másod-alispánja 1744-ig. Huszár Zsuzsannától három leánya és két fia István és Ferencz maradt. Ezek közül Istvánnak egyik fia István szolgabiró volt, kinek unokái és kisunokái élnek;

[1]) Fényes, Komárom várm. 59.
[2]) Ugyanott 129. 182.
[3]) Memoria Basilicae Strigon. 164.

másik fia Imre szül. Virthen 1748. nov. 28-án. 1775—1796-ig bátorkeszi, majd esztergami, végre mocsi plébános és alesperes, 1796-ban pozsonyi, 1801-től esztergami kanonok, komáromi főesperes, káptalani követ az országgyülésre. Meghalt 1808. sept. 18-án Pozsonyban. Több ajtatos alapitványok közül rokonai gyermekei növelésére is alapitványt tett. [1])

Ferencz, kit 1727-ben a radványi és lábatlani jószág végett uj osztályra idéznek Huszár Julia és Kata. [2]) 1753-ban Komárom vármegye alispánja, 1757. aug. 11-én pedig kir. táblai ülnök lett. [3]) Négy fia maradt: András, Kristóf, Pál és Ferencz.

András Komárom vármegyének 1757-ben főjegyzője, 1762. sept. 13-án másod-alispánja, 1764-ben kir. táblai ülnök, [4]) utóbb (1770. előtt) kanczelláriai referendárius tanácsos lett. Meghalt magnélkül.

Kristófnak csak leányai maradtak; Pál magtalanul múlt ki.

Ferencz Virthen lakott. Pyber Zsófiától Ferencz, Gáspár, Benedek és Zsigmond fiai maradtak; a két utóbbi Komárom és Esztergom megyei esküdtséget viselt, és az 1809-ki nemesi fölkelésben vett részt.

Ferencz szül. Ácson 1773. dec. 10-én. Táblabiró volt. Gyermekeit és unokáit a táblázat mutatja.

Gáspár Komárom megyének 1819. aug. 2-től — 1823. aug. 10-ig főjegyzője, [5]) azután 1839-ig a váczi püspöki uradalom igazgatója volt. Gyermekei közül Kálmán (szül. Keszegfalván 1810. jul. 21-én) 1844-től 1848-ig Komárom vármegye főjegyzője. Flóris volt honvédszázados. Károly primatialis ügyész Kemenczén. Sándor cs. k. törv. széki ülnök Győrött. Gáspár dömösi plébános.

Következik Imrének Borsiczky A.-Máriától származott ága a III. táblán. Ez ágon Imrének unokája Imre 1730-ban személynöki itélő mester volt. Ennek fia József a hétszemélyes tábla ülnöke.

Imre testvérének Mihálynak fia József 1771. május 20-án Komárom vármegye másod-, 1772. aug. 27-én első-alispánja, 1775. octob. 2-án ismét első alispán 1781-ig.

---

[1]) Memoria Basilicae Strigon. 178.
[2]) Fényes, Komárom várm. 129. 182.
[3]) Ugyanott 60.
[4]) Ugyanott 60.
[5]) Ugyanott 60.

Ez ág két jesuitát is mutat föl, ugymint Gáspárt és Lászlót, és két veszprémi kanonokot Adalbertet és Károlyt. Azonban Adalbertnek némely genealogiákon feleségeül találjuk báró Ujváry Annát, és igy talán csak megözvegyülése után lett pappá.

A IV. tábla Tóbiás ágazatát mutatja. Ezen áll Sándor, ki Rákóczy híve és seregében kapitány volt 1709-ben. Fia Mihály Görbőre Tolna megyébe származott, hol Csefalvay Máriától született 1767. febr. 2-án fia Ferencz, ki Tolna vármegyének országgyülési követe volt.

Ugyan ez ágon Györgynek egy fia István mint kitagadott testvér Szepes megyei Krompachon székelt. Tán ennek utódai közül való N. Elek 1803-ban podolki plébános. S tán szintén ez ágból való azon János is, ki Gölniczbányán szül. 1819. mart. 24-én, és M.-Óvár városa főjegyzője volt.

Györgynek másik fiától származó ágon Lajos 1861-ben Trencsin vármegye főjegyzője lett. Ugyan e Györgytől származott Kristóf a Palásthon (Hont vármegyében) lakozó, kiknek valószinűleg utódai a most is Palásthon lakó Nedeczkyek.

Az V. tábla Jánostól szakadt le. Ez ágon István és Ádám esztergami kanonokok voltak.

A Nedeczky család e század elején Zemplin vármegyében is a főbirtokos családok közé iratik. Igy birtokos e század elején Zemplinben Szürnyegh, Egres, Kis-Domása, Kis-Ráska, Gyapalócz helységekben. Ugyan csak Zemplin vármegyében találjuk már 1711-ben bort mint Tolcsván plébánost, Jánost, ki Mihályinak felét birta, 1766-ban Zemplin várm. főjegyzője, 1777-ben alispánja volt, neje Beöthy Franciska. Azonban ezek melyik ágból származtak, ki nem jelölhetem.

Neffczer család. Hazafiusított család; a magyarországi indigenatust Neffczer Jakab nyerte az 1715-ki országgyülés 136. törv. czikkénél fogva. 1749-ben N. János-Jakab báróságot kapott.

A család bárói czímere négy részre osztott paizs, egy középpaizszsal, melynek arany udvarában egyfejű fekete sas látszik, kiterjesztett testtel. Az 1. és 4. osztály arany udvarában természetes színű, kettős farkú, koronás oroszlán ágaskodik. A 2. és 4. osztály függőlegesen kék és arany udvarokra oszlik, amabban arany, emebben kék kinyílt liliom látható. A paizst bárói korona födi, azon két koronás sisak áll, a jobb oldalin egyfejű fekete sas áll, a baloldaliból két elefánt-

ormány között, melyek közül a jobboldali arany, a baloldali kék, koronás oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával arany liliomot tartva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról aranykék.

Négyessy család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak egyike. [1])

Nehéz család. (Sárosfalvai.) Ismeretes közülök Péter és György, kik 1468-ban sztrazsai Skola Veronikától és férjétől Nankenreyter Nabuchodonozortól az éleskői várat megvették, és arra I. Mátyás királytól kir. jóváhagyást nyertek. De az éleskői vár 1475-ben már Csernevszky, 1496-ban pedig Czobor Imre és Márton birtokába jutott. [2])

Nemák család. (Kis-Chlivényi.) Trencsin vármegye legrégiebb birtokos nemes családainak egyike. Törzse Halácsi Miklós 1380-ban élt, és Hlennáról máskép Chlivényről is irta magát, és e helységben birtokos volt. Két fia maradt Márton a ki Halácsról, és János, ki Kis-Chlivényről neveztetett; amaz magnélkül halt meg; Kis Chlivényi János pedig 1407-ben Zsigmond királytól nyert parancs folytán halacsi és kis-chlivényi jószágának határait a nyitrai káptalan által megjáratta. Ezen Jánosnak fia Kis-Chlivényi Simon, ki 1488. táján nemzé Gergelyt.

Nevezett Gergely 1500-ban bevezettetett Kis-Helveni Márton birtokrészébe, valamint a Kis-Helveni jószág egész felébe, mely őt ősi jogon illeté. Négy fia maradt ugymint Kis-Helveni Miklós, Ádám, János és Ferencz, kik a „Nemák" nevet fölvevén, tulajdonképen a Nemák család alapítói lőnek, nevezetesen János és Ferencz testvérek, miután a másik két testvér Miklós és Ádám 1525-ben vizkereszti törvényszak alatt Baran Szaniszló hitestársa ellen hozott octavalis itélet alapján birtokaikba visszahelyeztettek, de mindkettő mag nélkül múlt ki.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.

[2]) Szontagh Dán. közl.

A családfa a törzstől Halacsi Miklóstól kezdve a mai napig következőleg sarjadzott le: [1])

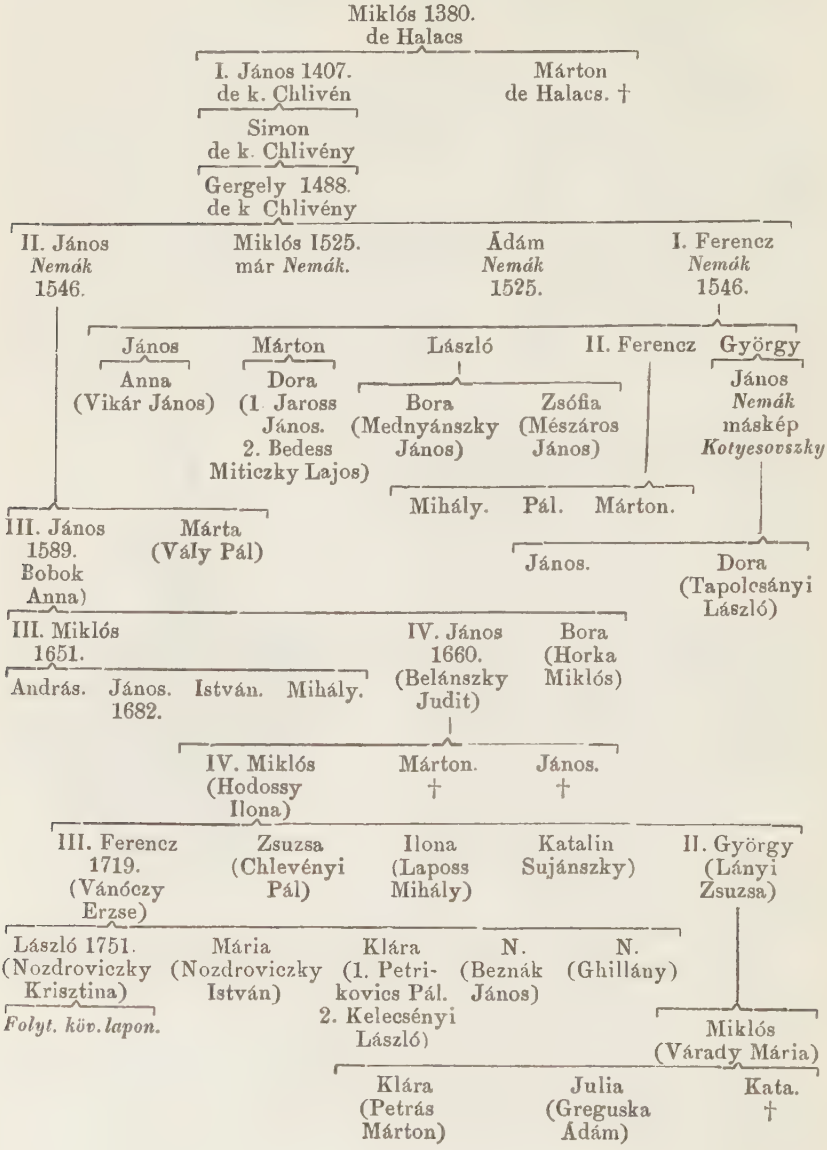

[1]) A család közlése szerint Szontagh D. által.

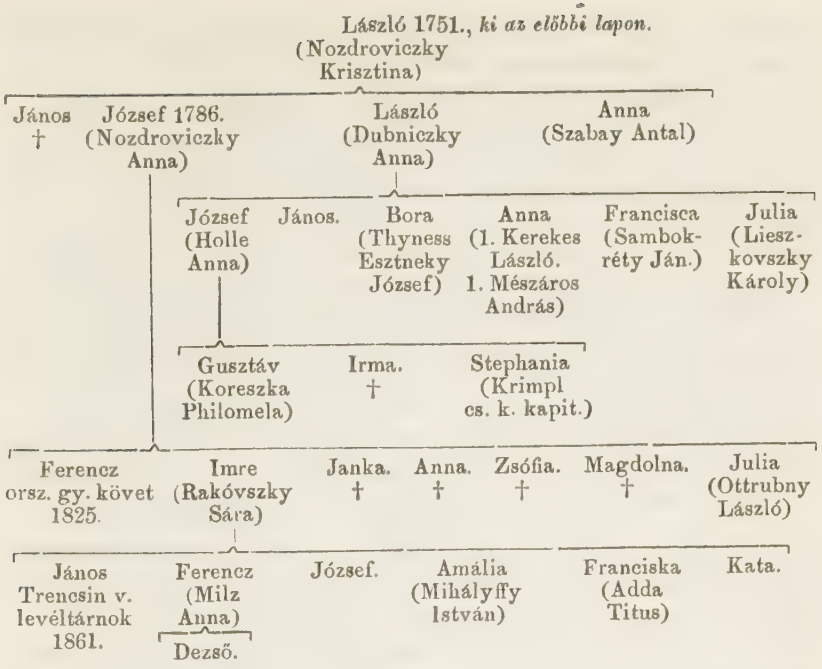

A Nemák nevet fölvett I. Ferenczneh több fia közt II. Ferencz, ki nemzé Mihályt, Pál és Mártont, 1585-ben cladván jószágát László és Márton testvérének, Trencsin vármegyéből kiköltözködött. Ez ágat tovább a családfa nem mutatja.

A másik ág alapitója II. János, kinek fia III. János 1589-ben per-alkura lépett testvérével Mártával Vály Pál hitvesével a halácsi jószág iránt, melyet nevezett testvérének örök birtokába bocsátotta. Ugyan ezen János Bobok Annával nemzé Miklóst, Jánost és Borbálát Horka Miklós hitvesét.

Nevezett Miklos (III. Jánosnak fia) 1651-ben unoka-testvérével Nemák vagy Kotesovszky Jánossal együtt a Mednyánszky-akkal peralkura lépett, s a kis-chlivényi anyai birtokrészüket átengedte. E Miklósnak négy fia maradt, kik azonban kihaltak.

Miklósnak testvérei IV. János nejével Belánszky Judittal a bellai jószágot kapván, azt 1660-ban örökösen eladta Szilvay Györgynek. Nevezett nejével három gyermeket nemzett: Mártont és Jánost, kik magnélkül haltak el; és Miklóst, ki Hodossy Jánosnak Rohody Judittól született leányát Hodossy Ilonát vette nőül, és az által a mállási és emökei jószágokhozi jogokat nyeré. Két fián Fe-

renczen és Györgyön kivül még négy leánya maradt, kik férjeikkel együtt a táblázaton láthatók.

III. Ferencz (Miklósnak fia) kétszer nősült, első neje Pongrácz Katalin volt, kitől semmi gyermeke sem maradt, a 2-ik neje Váncczy Erzsébettől fia László és négy leánya maradt, mint a táblázat mutatja.

II. György (Ferencznek testvére) nejétől Lányi Zsuzsannától, ki utóbb Parduszhoz ment nőül nemzé Miklóst, a kinek feleségétől Várady Máriától csak leányai: Klára Petrás Mártonné, Julia Greguska Ádámné, és Katalin hajadon maradván, ága férfivonalon megszakadt.

László (Ferencznek Váncczy Erzsébettől fia) Nozdroviczky Krisztinát vette nőül, és ettől János, József, László és Anna gyermekei maradtak. Ezekből János mag nélkül halt meg.

József, gróf Apponyi korlátkői uradalmának tisztartója, szintén Nozdroviczky családból nősült, N. Annát vévén házastársul. Gyermekei közül Ferencz előbb több család ügyésze, utóbb gr. Illésházy István javainak és jogainak kormányzója, az 1825-ki országgyülésen Trencsin vármegye követe, több megye táblabirája meghalt magtalanúl. Testvére

Imre élete nagyobb részét herczeg Esterházy Pál szolgálatában mint a bicsei uradalom tisztartója töltötte. Nejétől Rakóvszky Karolinától gyermekei János 1861-ben Trencsin vármegye levéltárnoka, Ferencz (kinek Milz Annától fia Dezső) — József, Amália Mihályfy Istvánné, Franciska Adda Titusné, és Katalin.

Lászlónak Nozdroviczky Krisztinától másik fia László, Trencsin vármegyének szolgabirája, utóbb pedig gr. Illésházy István uradalmainak igazgatója volt. Dubniczky Annától két fia József és János, és négy leánya Borbála, Anna, Franciska és Julia maradtak. A fiak közül János magnélkül halt meg. József pedig Trencsin vármegyének szolgabirája, utóbb pedig házi főpénztárnoka volt. Feleségétől Holle Annától gyermekei Gusztáv, kinek neje Koreska Philomela, Irma, (ki meghalt) és Stefania, Krimpl cs. k. kapitány neje.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában három zöld domb közepsőjén álló fehér galamb, szétterjesztett szárnyakkal, pirós csőrében kivirított piros rózsát tartva. A

paizs fölötti sisak koronáján páncélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Némay család. (Csák-némai.) Győr vármegye régi kihalt nemes családja, mely azon megyei Csák-Néma helységről irta előnevét, valamint valószinűleg az azon megyei másik két Néma nevü helységben is birtokolt; s különbözött e család a Komárom megyei némai Kolos családtól, melyről e munka VI. kötetében Kolos név alatt olvashatni.

A Győr megyei Némay családból György 1505-ben Győr vármegye követe volt a rákosi országgyülésre. [1])

1582-ben Némay Gáspárt és Istvánt Győr megye előtt Hagymásy Tamás özvegye Katalin, Hagymásy András, Enessey Simon, Fodor Mihály és Szapáry István tiltják csák-némai birtokrészök eladásától. [2])

A Némay családfának egy töredéke [3]) következő:

Némay Pál

Mihály	Kata
Magdolna (1. Posonyi Fer. 2. Jávorka György).	(Tarczi János)

E családfáról látjuk, hogy Pálnak Kata leányától Tarcsi (v. Tarczi) Jánostól jőnek le a Tarczi örökösök is, kik a Némay családdal közös örökségi joggal birtak. Egy genealogiai jegyzék szerint Mindszent, Néma és Perváta pusztákat, a Tarczi puszta negyedrészét az enesei birtokrésszel Némay Magdolna Jávorka Györgyné birta.

Némay Kata Tarczy Jánosné leánymaradéki birtak és részint jogot nyertek A.- és F.-Vasdinyén, Ivánkán, Bottyánon, a Nádasdi és Hali pusztákban, Fölpeczén és Gyömörőn.

Némay család. (Iklódi.) 1530. táján iklódi Némay Menyhért birtokos volt Iklódon Doboka vármegyében, hol 1540—1566. főbiró volt. [4])

A Némay család Erdélyben a mult századig ily családfát alkotott: [5])

---

[1]) Jászay Pal, A m. nemzet napjai 157. lap.
[2]) Győr megye jegyzőkönyvéből Ráth K.
[3]) Ráth K. közl.
[4]) Hodor, Doboka várm. 185. 425.
[5]) Török Ant. közl.

Nemegyey máskép **Miklós család**. (Nemegyei.) Előbb Magyarországban Miklós néven birtokos, utóbb a Szapolyay párt híve lévén, jószágait veszté, és egy ága Erdélybe szakadt, hol szegény sorsban élt. A mult század közepén Miklós János szorgalmatos tanulása után a n.-enyedi collegiumban tanár lön s 1792-ben Ferencz király által Nemegyei előnévvel ujjított nemesi levélre érdemesíttetett, s következő családfát [1]) alkotott:

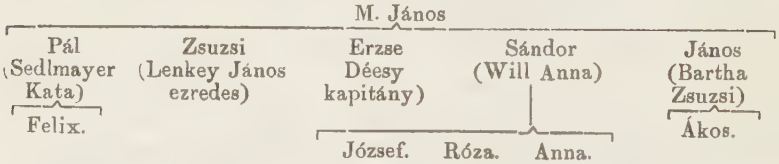

A táblázaton állók közül Pál nyugalmazott mérnökkari őrnagy fia Felix mérnök Amerikában. Sándor kohónagy Hondolon. János bánya-tanácsos és zalathnai olvasztó- s uradalmi tisztségi főnök, kit 1848-ban a zalathnai magyar lakosok és bányász tisztviselők nagy részével az oláhok legyilkoltak.

Nemes család. (Beharfalvi.) Liptó vármegyei eredetű ősrégi nemes család. 1394-ben Ivánkának fia István, Beharnak fia Mihály és Nemesnek nevezett János elémutatták Biharfalván fekvő birtokjogukra nézve IV. László királytól 1283-ban nyert uj kir. adomány-levelüket. [2])

A családból Lőrincz Ung vármegyei alispán 1828-ban, meghalt Vajnatinán 1831. januarban. István 1848-ik év előtt a m. kir. udv. kanczellariánál fogalmazó.

---

[1]) Török Ant. közl.

[2]) M. Történelmi tár, kiadja a m. Akad. IV. köt. 21. lap.

Ugyan e családból József volt ügyvéd, s testvére Imre Nógrád megyében laknak.

A család egyik ága Korcsek néven is ösmeretes volt. Igy biharfalvi Nemes Mártonnak ajtics Horváth Évától Nógrád megyében Kövesden 1752-ben született fia Gábor, Korcsek másképen Nemesnek neveztetett, és 1777-ben a jenai egyetemen tanulván, 1783-ban Libercsén evang. lelkész lett. [1])

Valószinűleg e család ivadéka volt azon Nemes Pál is, ki 1623-ban Nógrád megyei K.-Berczel, Beoske, Úzsa, Ujlak, Vanyarcz helységbeli részeit 125 frtban Egry Istvánnak elzálogitá. [2]) Fia pedig Nemes István ugyan azon birtokokat Egry István özvegyének Almásy [3]) Zsuzsannának és fiainak 202. frt. 60 denárban örökösen bevallá 1649-ben. [4])

Nemes család. (Bálintfalvai.) Turócz vármegyei birtokos nemes család. Ismeretes közülök Simon 1849-ig királyi kincstári ügyész, Turócz és Árva megyében, 1855-ig a prividzi társas bíróság közbirája, 1858-tól a liptó-sz.-miklósi cs. kir. urbéri törvényszék ülnöke; György táblabiró. [5])

Nemes család. 1690-ben Nemes András Tepliczén és Beszterczén Trencsin vármegyében székelt. [6])

Nemes nevű család Zemplin vármegyében is a czímeres nemesek sorában áll. [7])

Ugocsa megyében e század elején Nemes György birtokos Szirma helységben. [8])

Nemes János már 1465-ben Marmaros vármegye szolgabirája volt. [9])

Nemes család. Veszprém vármegyében birtokos nemes család. Nemes György 1718. octob. 30-án III. Károly királytól Vámos helységbeli birtokára adományt nyert. [10])

---

[1]) Haan L. Jena Hung. 86.
[2]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 45. nro 20.
[3]) Az Almásy Pomoty családból!
[4]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 44. nro 9.
[5]) Szontagh Dán. közl.
[6]) Ugyan attól.
[7]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.
[8]) Ugyanattól C. Ugocsa 113.
[9]) Teleki, Hunyadiak kora XI. köt. 146.
[10]) Veszprém megyei levéltár.

E Györgytől a következő családfa származott:

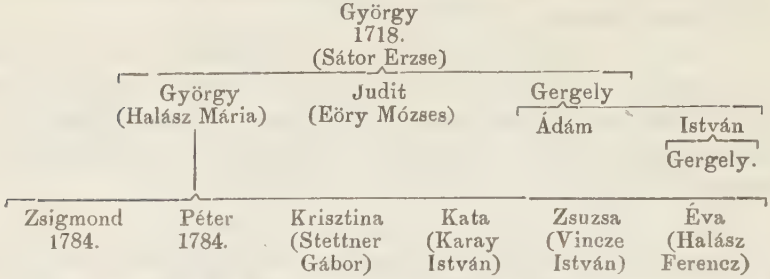

1784. máj. 18-án Zsigmond és Péter Veszprém vármegyétől nemesi bizonyitványt nyertek.

Komárom megyében Nemes János birt a vösthei pusztán, és magvaszakadtán a kir. ügyész örökösödött. [1])

Nemes család. (Hidvégi, gróf.) Erdély legrégiebb családainak egyike; a gróf Mikó családdal egy közös törzsből ered; s igy szintén székely származású. Közös törzsük Akadás, kinek fia Vincze 1257-ben IV. Béla királytól Zék földet kapta. [2]) Vinczének Domokos nevű fiától származik a Nemes család, mint a Mikó családnál (e munka VII. kötet 481. lapján) látható.

A családfa [3]) következőleg sarjadzik le:

I. tábla.

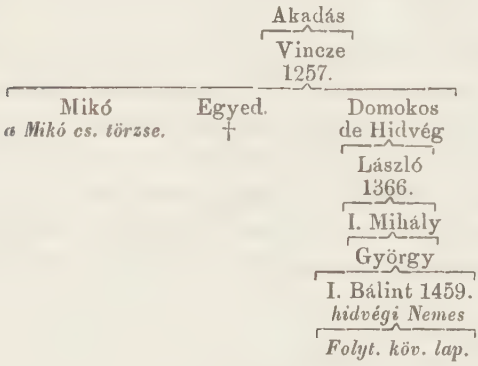

[1]) Fényes Komárom várm. 118.

[2]) Benkő J. Transylv. gen. tom. I. p. 446.

[3]) Hidvégi Nemes Judit, gr. Földváry István hitves társa fölött mondott halotti beszéd. Nyom. Kolosv. 1774. Innen vehette át Benkő a Transylv. specialisba; és onnan ismét Kővári. — E halotti beszédben foglalt családfától elüt a kolosmonostori Conventben található 1745-ben kelt genealogia, a mennyiben benne III. Mihálynak egyenesen I. Tamás iratik fiául, és igy két íz hiányzik benne, de a kortan igényli e két ízt is; s azért itt teljesen adatik a családfa.

I. Bálint 1459., *ki az előbbi lapon.*
hidvégi Nemes

II. Mihály 1461. 1479.
Miklós

III. Mihály 1506. Agyagfalván
András
a Kálnoky cs. törzse.

II. Bálint 1555.

Balás 1579.

I. Tamás 1638. Háromszéki főkap. (Mikó Zsuzsi)

György (Kassai Anna)
I. János Háromsz. főkapit. † 1679. (1. Pápai Anna. 2. Huszár Bora)
Sára (Kendeffy Miklós)
Anna (Bánffy Zsigm.)
Ilona (Lázár György)
Zsuzsa (Barcsay Péter)
II. Tamás (Keresztesi Judit)
Erzse (Daczó János)

Mária (gr. Lázár Imre)

III. Tamás (Keresztesi Judit)

IV. Tamás (László Sára)

Folyt. II. táblán.

Ferencz 1707. (Bethlen Druzsina)
Elek. †
Tamás. †
Éva (Székely Mihály)
Judit (Torma György)
Sára (Gyárfás Pál)

Ferencz 1727. kir. táb. ülnök (Horányi Franciska)
Gábor (Vass Erzse)
József † 1809. (1. Orbán Klára) 2. Béldi Mária)
György tábornok. (1. Bánffy Zsuzsi. 2. Maurer Anna) 3. Bornemisza Krisztina)
Mária (Henter István)
Judit sz. 1737. † 1774. (gr. Földváry István)

Druzsa (b. Szentkereszti István)
György.

Károly (gr. Mikó Anna)
György.

Gábor (gr. Vass Erzse)

György
Károly

Ferencz (Csiszár Amália)
Anna (Huszár Károly)
Mária (b. Kemény Károly)

Anna (Gyulay Elek)
József százados.
János.
Antal.

II. tábla.

I. János, *ki az I. táblán.*
Három sz. főkap.
† 1679.
(1. Pápay Anna)
2. Huszár Bora)

- 1-től János. †
- Gábor (Cserey Zsuzsa)
  - Krisztina (Macskási Fer.)
  - Druzsa (Pekri Fer.)
- György. †
- 2-tól Mátyás egyházi fölügy. 1698. 1727. (Ugron Bora)
  - Ádám táblai elnök gróf lett 1755. (Tordai Zsuzsi)
    - János titk. tan. tart. főbizt. (b. Miske Teréz)
      - Ádám sz. 1769. † 1834. erdélyi kincstárnok (b. Bornemisza Jozefa)
      - Zsuzsi † 1820. (Haller János)
      - Anna (gr. Vass Miklós)
    - László százados (Kemény Karolina)
      - János sz. 1792. cs. k. kam. titk. tan. (1. Bánffy Józefa † 2. gr. Berchtold Karolina)
        - 2-tól Mária sz. 1823. (b Mauriczy)
        - Róza sz. 1825. (Béldi Gergely)
        - Karolina sz. 1827. (gr. Logothety Wladim.)
        - Vincze sz. 1830. százados.
        - Ilona sz. 1832. (gr. Schweinicz János)
        - János nep. sz. 1834. főhadn.
        - Ferdinand sz. 1835. főhadn.
      - Zsuzsana sz. 1800. (Kopp János altábornagy)
    - Zsuzsi (Teleki Imre)
  - Julia (gr. Korda Zsigm.)
  - Zsuzsa (b. Bánffy Gábor)
  - Klára (Bethlen Sámuel)
  - Teréz.
  - Elek őrnagy.
- Domokos. †

A családfán (az I. táblán álló) I. Bálint, ki először neveztetett hídvégi Nemes névvel, 1459-ben Szepsi szék követe volt a medgyesi gyülésre. [1]) Fia II. Mihály 1479-ben Kendi Antal a vajda helyetteseül neveztetik ki. [2]) Ennek fia III. Mihály 1505-ben jelenvolt az agyagfalvi gyülésen, [3]) 1532-ben követ Szapolyay Jánoshoz a Miklósvár és egy másik szék közt folyt perben. [4]) Ennek fia II. Bá-

[1]) Kállay, Székely nemz. 272.
[2]) Ugyanott.
[3]) Kővári Erdély nev. cs. 196.
[4]) Kállay id. h.

lint nemzé Balást, ki a táblán nem látható, s Elek és Gábor atyafiaival Székely Mózses alatt esik el a Bárczán 1603-ban. [1])

Balásnak fia I. Tamás Sepsi, Kézdi, Orbai és Miklósvár szék főkapitánya 1615-ben, ki 1638-ban jul. 7-én a déesi gyülés végzéseit aláirta. Feleségétől Mikó Zsuzsannától több gyermeke névszerint leányai: 1. Sára Kendeffy Miklósné. 2. Anna Bánffy Zsigmondné. 3. Ilona Lázár Györgyné. 4. Zsuzsanna Barcsay Péterné. 5. Erzsébet Daczó Jánosné, [2]) maradtak, fiai pedig György, ki leányában Máriában Lázár Imre hitvesében kihalt, és János és II. Tamás, kik által a család két vonalra szakadt; amannak ágát az II. tábla, II. Tamásnak ivadékát pedig a I. tábla mutatja.

János (II. táblán) Háromszék főkapitánya (1667. 1679.) kir. táblai ülnök, és fejedelmi belső tanácsos volt. Hivataloskodása fölötti bujában szélhűdés éri és meghal 1679-ben. [3]) Első felesége Pápay Anna volt, kitől lettek fiai János szintén kir táblai ülnök, Gábor eleintén Rákóczy ellenese, utóbb híve, miért börtönt is szenvedett, [4]) és György, mindhárman fimagzat nélkül multak ki. Második nejétől brenhidai Huszár Borbálától lön többi közt fia Mátyás az udvarhelyi tractusbeli reform. egyházak, és ottani gymnasium buzgó lelkü inspector curatora, kinek nejétől Ugron Borbálától [5]) született gyermekei közül 1. volt Ádám, 2. Julianna l. b. borosjenői Korda Zsigmond neje; 3. Zsuzsánna l. báró Bánffy Gábor életpárja; 4. Klára gubernial. tanácsos bethleni Bethlen Sámuel özvegye; 5. Terésia; 6. Elek volt őrnagy (fő strázsa mester) Ezek közül

Nevezett Ádám cs. kir. val. belső titk. és gubernialis tanácsos, és az erdélyi kir. tábla elnöke volt, 1755-ben febr. 18-án grófságot kapott; mire rokonai Ferencz, Gábor, József és György ugyan azon évi aug. 26-án szintén grófságra emeltettek. [6]) Ádámnak

---

[1]) Kővári id. h.

[2]) Igy az id. halotti beszéd szerint. Kővárinál — nem tudom, mily alapon? — Erzsébetnek második férjéül Barcsay Péter áll, azon Barcsay Péter, ki Zsuzsanna férje volt; Kővárinál Zsuzsanna férjeül Vas László iratik.

[3]) Cserey Mihály Hist. 64. 79. 152. 153. — Kállay szerint (273. lapon) még 1680-ban is háromszéki főkapitány.

[4]) Cserey id. h. 325. 368. 387. 439.

[5]) Mátyásnak nejéül „Homorod szent-mártonyi Bora“ iratik Schönfeld Adels Lexicon. I. 215. és a Góthai Hist. herald. Handbuch 641. lapja szerint.

[6]) Kővári id. h. 196.

neje Thordai Zsuzsanna volt. [1]) Ettől gyermekei János, László a Gyulay ezredbeli százados, ki magnélkül halt el, és Zsuzsánna Teleki Imrené maradtak. Ezek közül

Gr. Nemes János cs. kir. val. b. titk. és kormányszéki tanácsos és tartományi főbiztos, utóbb Háromszéki fő királybiró, mint fő korm. széki tanácsos (1771.) az akkor fennállt s később feloszlatott kereskedelmi bizottmány elnöke volt. Nejétől báró Miske Teréztől két leányán kivül fia II. Ádám szül. 1769-ben, cs. kir. kamarás, v. b. titk. tanácsos és kir. kincstárnok volt. Meghalt 1834. nov. 22. kora 62. évében. [2]) Nejétől báró Bornemisza Jozefától egy leánya Zsuzsánna (szül. 1808.) muthenbergi Kopp János altábornagy († 1837.) özvegye, és egy fiu János maradt.

János szül. 1792-ben, cs. kir. kam. v. b. titk. tanácsos és Felső-Fejér megyei főispán 1847-ig, midőn a főkormányszékhez főszámvevőségi elnökké neveztetett. Első nejétől Bánffy grófnőtől gyermekei nem maradván, másodszor vevé nőül 1821-ben gróf Berchtold Karolina cs. k. palota-hölgyet, kitől a táblán látható hét gyermeke született.

Az I. táblán álló I. Tamásnak fia II. Tamás volt, kinek Keresztesi Judittól fia ismét Tamás született. Ennek nejétől László Sárától Elek és Tamás ifjan elhalt fiain és három leányán kivül Ferencz fia is volt, ki — mint följebb említők — 1755-ki aug. 26-án Ferencz, Gábor, József, és György fiaival együtt szintén grófságot nyert. Nevezett Ferencznek feleségétől gr. Bethlen Druzsiannától következő gyermekei születtek: 1. Ferencz, 2. Gábor, 3. József, 4. György, 5. Mária Henter Istvánné, 6. Judit (a legöregebb) gr. tancsi Földváry Istvánné, ki 1737-ben decemberben Judit napján született, és 1774. mart. 29-én Kozárvárott meghalt. Ezen fiúk közül

József szül. 1739-ben, kir. táblai ülnök volt; halála előtt Aranyosszéknek 19 évig fő királybirája, meghalt 1809-ben; két nejétől sem maradván gyermekei, ága kihalt.

György szül. 1748-ban; 1774-ben már kapitány, utóbb tábornok, a mult század végén a török háborúban tevékeny részt vett. Meghalt 1808. febr. 27-én. Három nejétől csak két leánygyermeke, és mag nélkül elhalt fia György maradt.

---

[1]) Az idézett Schönfeld Adels Lex. és Herald Handbuch-ban nejéül galaczi Buda Zsuzsánna iratik.

[2]) Kővárinál hibásan áll a halálozási év egy helyen 1835. másutt 1831.

Ferencz, kir. táblai ülnök, több gyermeket nemzett, kik közűl József volt századosnak gr. Tholdy Zsuzsannától fia Ábrahám cs. kir. kamarás, szül. 1817. nov. 25-én.

Gábornak Vass Erzsébettől fia Károly és György. Károlynak gr. Mikó Annától ismét Gábor, kinek unokái közűl Ferencz cs. k. kapitány.

A család leszármazási fája nem levén teljes, még némely családtagokat kell pótlólag megemlítenünk: ilyen

Kilyéni Nemes János, fejedelem embere 1586-ban a Jankó Tamás perében. [1])

Ádámosi Nemes János ifjabb (minor) 1612. máj. 15-én a szebeni gyülésben nótáztatott; Mikó Ferencz szerint pedig [2]) ő kapta el a Hidvégi nemeseknek birtokát Bethlen Gábortól 1611-ben, minthogy ellene fölkeltek Brassóval, és hogy Nemes Balás fiával Tamással, úgy Nemes János 1612-ben Brassóba vették magokat, Nemes Balás Géczy András részén volt a Brassóiakkal való csatában. Utóbb megbékélt [3]) Bethlen Gáborral, sőt a Portánál követje is volt. Böjthi Gáspár szerint: „senex multarum rerum usu clarus."

Nemes János és Balás szintén Báthory alatt nótát, Bethlen alatt kegyelmet nyertek. [4])

Nemes Leonard elveszté Maros-Németit, melyet helyette 1607-ben Gyulay Ferencz nyert adományban.

Nemes Péter 1704-ben aláirta Rákóczy Ferencz számüzetését. [5])

Hidvégi Nemes Bálintnak (melyiknek?) felesége Kemény Zsófia, Kemény Péter leánya volt II. Rákóczy György idejében.

A család grófi czímere négyfelé osztott kék paizs, az 1. és 2. udvarban arany koronán pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, melyre zöld növény kúszik, hegyén pedig levágott török fej vérzik. (Az ősi czímer). A 3-ik udvarban szintén koronán könyöklő pánczélos kar nyugszik, kivont kardot tartva, a kard alatt csillag ragyog. A 4-ik udvarban zöld téren oszlop áll, melyet jobb oldalról ágaskodó oroszlán, balról egyszarvú első lábaival fog. A paizsot grófi korona födi.

---

[1]) Kállay Székely nemz. 272.

[2]) Tán jobban mondva, többel együtt a Báthori Gábor által kapott nóta alól föloldoztatott Bethlen idejében. Engel Monumenta 399.

[3]) Engel id. h.

[4]) Engel id. h. és Kállay.

[5]) Kállay, Székely nemz. 273. l.

Nemes család. (Sárpataki és tordátfalvi.) Erdélyi nemes család. Törzse Nemes György, Báthori Gábor fejedelem ajtónálló mestere, kit a nevezett fejedelem 1609. jul. 25-én Gyulafejérvárott fiával Nemes Mihálylyal együtt jószággal és nemes levéllel ajándékozott meg. A család egyik ága Fejér megyébe Sárpatakra származván, és ott is birtokosokká lévén, sárpataki előnévvel lettek ösmeretesek; ez ágból él Gábor, most Küküllő megyében birtokos, valamint Karolina, Mária, Ottilia Waldorfon birtokosok.

A családnak egy másik ága Tordátfalvára költözött, hol máig él ez ágazat, és nemzékrende következő:

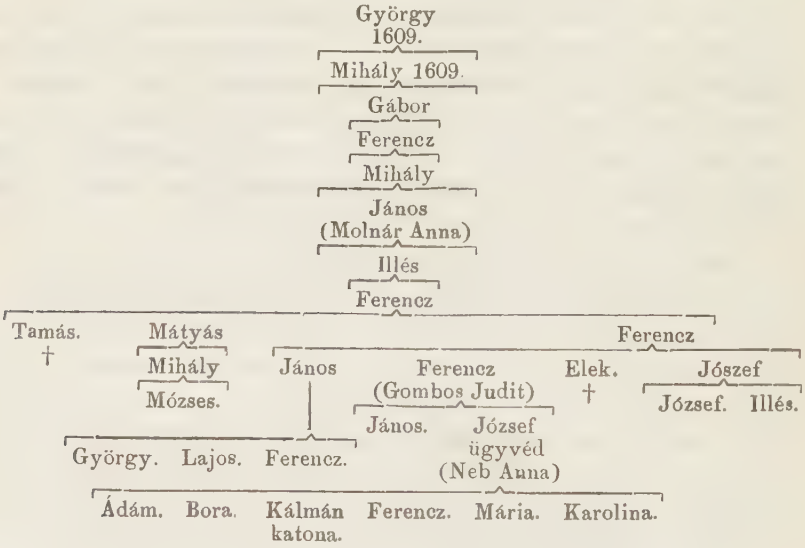

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló kék ruhás magyar vitéz, jobb kezében kardot, a balban égő fáklyát tartva — mint a közlés mondja — mintegy valamely erősség fölgyujtására. A paizs fölött koronás sisak áll.

Nemes család. (Szent-Istváni) Székely eredetű nemes család. Szent-Istváni Nemes András 1602-ben Báthori Zsigmond fejedelemtől hű szolgálataiért primipilaris levelet kap, és örök időkre minden javai minden nemű terhektől fölmentetnek. 1611-ben B. Gábor fejedelem Tergovistban kelt oklevélben a tergovistai kerületben Gröpén nevű falut adományozza neki, de a melyet a körülmények változ-

[1]) Török Ant. közl.

távai rövid ideig használhatott. A család tagjai közt kitünő katonák voltak, ilyen István, ki a mult század elején csatában esett el; özvegye Zámbó Dánielhez ment férjhez, és fiát András is magával vitte. Ez András Márkosi leányt vett nőül. Istvántól a családfa [1]) igy áll:

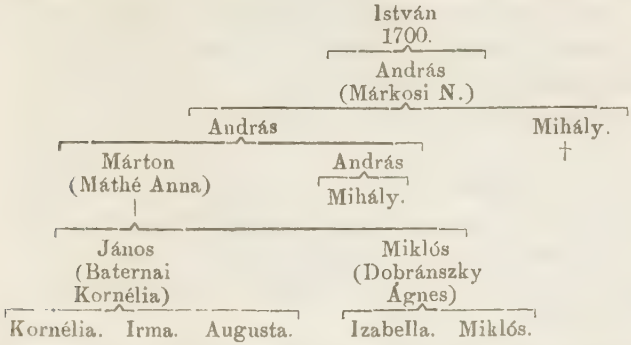

János 1829-ben a selmeczi bányász-akademiában végezve iskoláit; bányász tiszt lett, s egyik fő eszközlője volt Nagy-Ágon a bányász iskola létesitésének, hol egyik első tanár is lön. 1834-ben udvari tanácsos, és kitünő geognosta és érczbuvár, Mohs Frigyessel álladalmi költségen a Cseh és Szász országi bányászatok tanulmányozásából gazdag ismeretekkel térvén haza, 1838-ban a nagy-bányai kerületbe, onnan az erdélyi bányákhoz tétetett mérnöknek. 1849-ben az akkori kormány a bánya-ügyek vezetésével bizván meg, e miatt sorsa függővé lön, míg 1850. végén Szebenbe a bányászati ügyek ideiglenes rendezéséhez meghivattatott, utóbb fizetése egy harmadával nyugalmaztatván, jelenleg magán-bányák és érczkutatások vezetésével foglalkozik. Testvére Miklós 1850-ig Torda város pénztárnoka.

Nemes család. (Ribiczei.) Zaránd vármegyei nemes család, közülök Tamás ugyanott törvényszéki ülnök 1815. körül. Dániel állomási biztos 1843-ban. István, Sombor és László Zaránd vármegyében Brádon és Ribiczén birtokosok; ugy szintén Lajos és Karolina is.

Nemes család. (Csicsó-Mihályfalvi.) Belső-Szolnok vármegyében birtokos egyik ágazata, melyből József azon megyében főbiró, és követ és az utóbbi erdélyi országgyülésen királyi hivatalos volt; 1857. april. 13. Dézsen meghalván, végrendeletében a Muzeumnak és más közintézeteknek is hagyományozott. Benne ez ág kihalt.

[1]) Török Ant. közl.

Ezen kivül előnév nélkül még több Nemes nevezetűt lelünk Erdélyben a közpályán, de kiknek családi összeköttetéseik előttem ismeretlenek, ilyenek:

György 1815-ben M.-Vásárhelyen másodbiró.

János Dobrán póstamester 1815-ben.

Sámuel a fő pósta igazgatóságnál gyakornok 1815-ben.

Másik Sámuel ugyan azon évben k. tizedbér tárnok Fogarasban.

Elek kolosvárosi irnok 1846-ban.

Nemes család. (Pataki, báró.) Ez előnévvel élt Nemes János báró. [1])

Nemeshegyi család. Pesti család, nevét németből magyarosítá. Birnak Piricsen és Pilisen. Nemeshegyi N.-nek özvegye Drechsler Julia. Fiok 1856-ban párbaj folytán halt meg.

Nemeskéry család. E néven Trencsin vármegyében az Orbán családnak egyik ága ismeretes.

Nemesnépy család. Közülök Nemesnépy Márton 1640. körül élt, nejétől nádasdi Darabos Erzsébettől fia István Perneszy Juditot vette feleségül.

1717-ben Nemesnépy Mihály Pápay Mihálylyal III. Károly királytól czímeres nemes levelet nyert, mely szerint czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló vőrös ruhás magyar vitéz, balját csípőire helyezve, jobb kezében pedig kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján fehér galamb áll, csőrében borostyán koszorút tartva. Foszladék jobbról ezüsvörös, balról aranykék. [2])

Ezen nevezett Nemesnépy Mihály a följebb említett N. Mártontól származott-e? — nem tudjuk, valamint most ily nevű családot nem is ösmerünk.

Nemessányi család. (Nemessányi és réthei.) Szepes megyei birtokos nemes család, és azon megyei Nemesány helységnek most is birtokában van. Őseik 1300-ban nyertek nemességet. [3]) A család egyik ága Réthei előnévvel is élt. Réthei Nemessányi Bálint, ki Tökölyi híve és annak Török és Francziaországba követe volt, meghalt lakó helyén Sáros megyében Asgúthon 1706-ban. Özvegy anyját született Draveczky leányt Komáromy János vette másodszor nőül. [4])

---

[1]) L. életét Kaprinai Mss. A. tom. XLIII. p. 150.

[2]) Collect. herald. nro 553.

[3]) Fejér, Cod. dipl. tom. VI. vol. 2. p. 245.

[4]) Komáromy János Török országi Diariumja. Közli Nagy Iván. 89. lap. Cserey Mih. Hist. 206. lap.

A család egyik ága még a XVII. században Zemplin vármegyébe is elszármazott, hol Nemessányi Boldizsár 1685-ben Rad helységet nyerte zálog-adományban Forgách András nótáján. [1])

Zemplin megyében e század elején birtokos a család Horbok-Csebinyén és Izbugya-Zbojnán. [2])

Nemessányi nevű czímerleveles nemes családot találunk Liptó vármegyében; ezek közől János 1744-ben Árva vármegye előtt fölmutatá és átiratá eredeti czimeres nemes levelét. [3])

Nemessy család. Trencsin vármegyében a Brestyenszky család egyik ága,—mely 1728-ban Moyson székelt, — ezen néven ismeretes.

Németh család. (Nyéki.) Pozsony vármegyei Csallóközben fekvő Nyék helységbeli eredetű régi nemes család; mely valószinűleg az ott törzsökös Méhes, Nagy stb. családból (lásd ezeket) származott ki.

Már 1655-ben III. Ferdinand m. király Takács Istvánnak, Szécheny Tamásnak, Csaplár Lőrincznek, Németh Mihálynak, Szabó Istvánnak, Semlye Jakabnak, Takács máskép Kranich Péternek, Fülöp Balásnak, Ego Györgynek Nyék helységben fekvő részbirtokaikra, melyeket már őseik rég óta háborítatlanul birtak, új királyi adománylevelet adott. [4])

1718-ban mart. 31-én Németh Imre N. Mihálynak fia, Pozsony vármegyétől Szencz városában tartott közgyülésből nemesi bizonyitványt vett ki; melyet unokája János a volt kir. ügy igazgató 1790. april 29-én magának újolag kiadattatott. — A családfa igy áll:

Mihály 1655.

I. Imre 1718. (Bakoni Éva)

II. Imre 1741. insurg. kapit.

Márton

I. János 1787. 1820. kir. ügy igazgató kamarai tanácsos.

Sándor Fiumében ülnök

II. János szül. 1797. Pozsonyi váltó törv. üln. 1844.

Márton plébános 1795.

András plébános.

III. Imre helyt. titkár. 1796.

[1]) Szirmay C. Zemplin. not top. 285.
[2]) Ugyanott 289. 294. és 108. l.
[3]) Szontagh Dán. közl.
[4]) Lehoczky Stemmat. I. 254. stb.

A család nagyobbára kormányszéki hivatalt viselt. Mártonnak fia III. Imre 1760—1770. körül m. kir. helytartósági irnok, jegyző, protocolista, végre titkár.

II. Imrének fiai közül János már 1787-ben kir. táblai ülnök, utóbb kir. ügy igazgató, 1794-ben a Martinovicsféle vádlottak ellen roppant szigorusága és vádfeszegetései miatt elhirhedt, és nem sokára meghalt.

Testvére Sándor Fiumében ülnök 1795-ben, tán ő később 1815—25. körül az ó-budai kamarai uradalom praefectusa, ennek fia János született Fiumében 1797. aug. 10-én Pozsony vármegyének volt követe, 1844-ben a pozsonyi első bíróságú váltó törv. szék ülnöke.

Tán szintén Sándornak fia Imre, ki 1775. dec. 10-én Pozsonyban született, 1810—1820. körül kir. ügy igazgatósági ügyész, 1825-ben már kamarai tanácsos, és kir. ügyek igazgatója (Causarum regal. Director).

A család czímere a paizs kék udvarában lovas vitéz, feje fölött kivont kardot villogtatva; a paizs fölötti sisak koronájából koronás oroszlán emelkedik ki.

Németh család. (Dömötöri.) Vas vármegyében a Sorok vize mellett fekszik Dömötöri helység, honnan e család előnevét s talán eredetét is veszi.

E század elején közülök János, ki 1820-ban királyi táblai ülnök, kamarai tanácsos és kir. ügy igazgató, 1825-ben már kir. tanácsos és a hétszemélyes tábla ülnöke volt; született Vas vármegyében Kis-Unyomban 1750. jun. 24-én. Meghalt Pesten 1829. decemberben kora 80. évében. Gyermekei e következő táblázaton állanak:

János septemvir † 1829.				
János nyug. cs. k. kapit. 1829.	György esztergami kanonok czimz. püsp.	Péter budai ker. tartományi biztos 1825. 44.	Anna (Meszlényi Ferencz)	Katalin (Piukovics Józsefné)

Jánosnak tán fia Lajos sz. 1822. dec. 14. Cremonában, Esztergam vármegye aljegyzője volt. József 1846-ban huszár alezredes.

Tán ugyan e család ivadéka János 1844-ben szombathelyi kanonok.

Németh család. (Noszlopi.) Németh Péter és fiai Miklós és János, és testvére Németh Imre 1622. jun. 23-án Sopronyban kelt czímeres nemes levélben nemesítettek meg; és czímeres ne-

mes levelük ugyan azon évi sz. Egyed nap utáni 2-ik ferián Vas vármegyében Szombathelyen kihirdettetett.

Czímerük következő: a paizs alyján zöld dombon szétterjesztett szárnyakkal gerlicze (turtur) áll; fölötte ivbe menő hajlás által a paizs fölső része vörös udvarra oszlik, melyben két kivirított fehér rózsafej látszik; a paizs fölötti sisak koronáján két szarvas-szarv között szintén gerlicze látható. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról aranykék. [1])

A család egyes ágai több megyébe elszármaztak, igy Győr vármegyébe a múlt században költöztek György és János, kik 1754. aug. 14. Győr vármegyétől nyervén nemességükről bizonyitványt, azt 1760. jun. 24-én Veszprém vármegyében is publicaltatták, és magokat a nemesség szerzőtől következőleg származtatták:

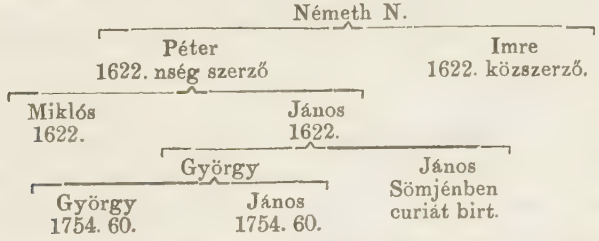

Ez ágból származik Németh Sándor 1860-ban Győrött ügyvéd. Egy másik ágból Ferencz Veszprém megyében Noszlopon lakott, és Vas vármegyétől 1753. febr. 13-án nyert nemesi bizonyitványát Veszprém megyében febr. 28-án publicáltatta. Atyafia Németh János 1764-ben a Ferdinand főhczg gyalog ezredben őrmester volt.

Szintén Ferencz 1754. január 22-én is kihirdetteté nemességét Veszprém vármegyében, s tőle következő ágazat származott:

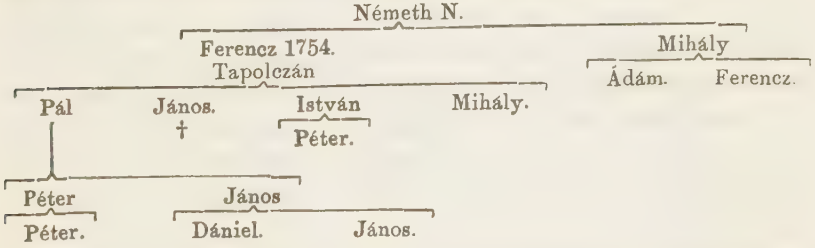

E családból látszik származottnak Németh László is, ki 1770. dec. 2-án Jobbaházán Soprony megyében született, és ott atyja mint középsorsú, de szép birtokú nemes ember művelé földjeit. Nevezett

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VIII.

László 1790-ben Soprony megye banderiumában vett részt. Tanult Göttingában is, s végre 1796-ban Győrött lett tanár. Meghalt 1806. máj. 15-én. Több magyar könyvet irt, és kiadott. [1])

E családból eredhetett Németh István, kinek leánya Katalin 1683-ban Alsó-Mesteriben fekvő bizonyos részét Takács Györgynek zálogította el, utóbb pedig 1685-ben ifjabb Németh István idősb Istvánnak fia Bödör Péternek fölfizetés mellett örökösen bevallott.

Ugyan e családból lehetett Németh Mihály, kinek neje Somogyváry Éva 1721-ben a Bottyáni pusztabeli részét elzálogítá Bokány Ádámnak.

Németh nevüek több vármegyében találhatók, azonban ezek a följebbi, vagy pedig a következő családok valamelyikéhez tartoznak-e? — nem tudjuk.

Zemplin vármegyében a Német család a czimerleveles nemesek sorában áll. [2])

Ugocsa vármegyében e század elején Németh Mihálynak özvegye közbirtokos volt Forgolányban. [3])

Németh Antal 1844-ben Békes vármegye alispánja volt stb.

Németh család. Németh György 1717-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [4])

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó grif, első jobb lábával meztelen kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján egy arany búzakéve áll. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Németh család. Törzsei Németh István, András és Ferencz 1719-ben kapták czímeres nemes levelüket. [5])

Czímerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a balban emberi lábakra való bilincset (vasláncot) tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös mezű kar nyúlik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Németh család. Németh György és Péter 1720-ban szintén III. Károly király által nemesítettek meg. [6])

---

[1]) Magyar Irók I. köt. 339.
[2]) Szirmay, C. Zemplin. not. top. 115.
[3]) Ugyan attól C. Ugocsa p. 129.
[4]) Collect. herald. nro 588.
[5]) Ugyanott, nro 409.
[6]) Ugyanott, nro 427.

Czímerük: a paizs kék udvarában zöld téren két magas fa zöldel, köztök egy fejsze a jobb oldalon álló fának alsó derekába vágva. A paizs fölötti sisak koronáján daru áll, fölemelt jobb lábával kövecset tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Németh család. Németh Jabab 1801-ben I. Ferencz király által czímeres nemes levélben emeltetett nemességre.

Czímere négy részre osztott paizs, de a paizs alyjáról fölfelé egy 5-dik, gúla alakú kék udvar ékeli be magát, melyben hármas zöld halom fölött vörös lábú és csőrű fehér daru áll, egyik fölemelt lábával kövecset tartva. A paizs többi udvaraiban, úgymint az 1- és 4-ik osztály arany udvarában zöld tér fölött fehér lovon kék magyar ruhás, vörös kalpagos magyar vitéz vágtat, jobb kezével kivont kardot tartva. A 2- és 3-ik osztály vörös udvarában egymás fölött két kinyílt fehér rózsa látszik. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között a leirt fehér daru áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Németh család. (Kőhalmi.) Közűlök Lajos 1844-ben h. ügyvéd, Szatmár vármegyei táblabiró, és a m. kir. udv. kanczel. agense.

Németh család. I. Leopold királytól 1659. aug. 17-én nyerte czímeres nemes levelét, mely 1660-ban Hont vármegyében hirdettetett ki.

Németh családbeliek. E rovat alatt megemlítendők Német János és Miklós testvérek, kik 1339—1350. körűl éltek. Amaz egy királyi herczeg-leánynak Margitnak gondviselője, egyszersmind vitéz katona, Nápolyban is harczolt I. Lajos király alatt, és 1350-ben Vas vármegyében a Rábcza vizét királyi adományban kapta. Testvére Miklós elesett 1340-ben az ausztriai herczeg elleni hadban. [2]) Atyjok Duruzló Gergely volt. Lásd *Rumy család.*

Némethfalvai család. Némethfalvai Tamásnak fiai Miklós és György 1403-ban éltek, a midőn a csehek elleni hadjáratban szerzett érdemeikért Zemplin vármegyei Pazdics helységben többekkel együtt Zsigmond királytól adományt nyertek. [3])

Némethy család. (Zéthényi †.) Zemplin vármegyei kihalt nemes család, mely ott Zéthény helységet birta. [4]) 1529-ben élt a

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VIII.

[2]) Budai Fer. Lexic. II. 742.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 378.

[4]) Ugyanott, not. top. 286. Budai Fer. tehát hibásan irja őt Szécsényi előnévvel — Zéthényi helyett.

családból Némethy György, ki Zéthéni várából Tárkányi Albert ellen menve, azon nagyobb hatalmaskodást követett el. [1]) Valószinűleg ennek fia volt zéthényi Némethy Ferencz, ki mint Serédy István tutora és tokaji kapitány 1556-ban Ferdinand részéről Szapolyai pártjára átmenve, mind végig annak híve, és hadi kapitánya volt; miért Zéthényt I. Ferdinand Telekessynek adományozá. [2]) Több ütközetben vett részt, kivált Dersffy ellenében, míg 1565-ben Tokaj védelmében puska golyó által fején sebet kapva, ennek következtében életét bevégzé febr. 10-én. [3]) Özvegye Balassa Zsófiától gyermekeit nem ismerve; benne családfája kihalt. Némethy Ferencz, korában a tudományok és irodalom egyik buzgó pártolója volt. Neki ajánlotta Somogy Péter mester „*Keresztyén tudományának sommáját*“; [4]) az ő buzditására, és az ő pénzbeli segélye mellett fordítá le Veres Balás Bihar megyei jegyző, és nagyváradi biró Verbőczy István hármas könyvét is, és benne czímerét is közölvén, kétség kivül néki is ajánlotta volna e munkáját, ha épen sajtó alá adása közben N. Ferencz meg nem hal vala. [5])

Némethy Ferencz czimere, — mint az idézett könyvben található 1565-ki fametszvény után metszett ábra itt mutatja — a paizs udvarában könyöklő pánczélos kar, kivont pallost tartva; a karon oroszlán ágaskodik, első lábaival a pallóst élénél fogva.

Némethy család. E családból volt Némethy Ferencz, egykor Koháry Istvánnak uradalmi igazgatója, utóbb 1669—1678-ban Nógrád megye alispánja; [6]) született 1627-dik év táján. [7]) Első neje

[1]) Szirmay C. Zemplin not hist. 54.

[2]) Ugyanott 74—79. és Istvánffy libro XIX. XX.

[3]) Kovachich, Scriptores minores I. 122. szerint febr. 11-én.

[4]) Budai Fer. lex. II. 745.

[5]) E munka czíme következő: „*Magyar Decretum, kyt Weres Balás a deakból tudni illyk a Werbewczy Istwan decretomából .... magyarra forditott. Debreczen 1565.*

[6]) Megyei jegyző könyvek, és oklevelek.

[7]) Egy okirat szerint 1677-ben 50. éves volt, és igy 1627-ben születhetett.

Madács Judit, a második Libercsey Erzsébet, Ráday András özvegye volt. Gyermekei nem maradtak.

Csimere a paizs udvarában, egy 1677-dik évi pecséte szerint, melyen neve is kivésve van, ágaskodó egyszarvú; a paizs fölötti sisak koronájából kalpagos magyar férfiú emelkedik ki; jobb kezében kivont kardot tartva. A paizsot foszladék veszi körül.

Nem e családból voltak-e a következők? nem tudjuk. Úgymint:

Némethy Balázs Bocskai hive és a hajduság kapitánya 1604-ben. [1])

Némethy Gergely szintén Bocskai híve és annak egyik hadvezére, ki főleg 1605-ben Dunántúli hadjáratáról ismeretes. [2])

Szatmár vármegyében pedig Némethy János 1632-ben Nagy-Zsadányban, Vámos-Oroszban és Kölcsén kir. adományban rész-birtokot nyert. [3])

Ugyancsak Szathmár vármegyében Kis-Náményban Némethy Pál 1640-ben három telket kapott kir. adományban. [4])

Zemplin megyében e század elején M.-Isépen birtokos volt Némethy nevű család; [5]) valamint jelenleg is Szabolcs vármegyében birtokosúl iratik.

Trencsin vármegyében az 1781-ki nemesi összeirás mutat föl Némethy nevű családot.

Ezeken kivül Némethy Gergelyt 1632-ben a sárospataki, Némethy Istvánt pedig 1647-ben s. a. ujhelyi reform. lelkészek sorában találjuk. [6])

Némethy család. Ennek nemességét Némethy András szerezte, kit 1751-ben M.-Teréz királyasszony czímeres nemes levél által nemesített meg. [7])

Czímere következő: a paizs vízirányosan ketfelé oszlik, a felső rész kék, az alsó rész arany; a paizs alyján hármas zöld dombból vörös mezű magyar vitéz emelkedik ki, fején vörös tetőjű prémes kalpag, derekán ezüst öv van, jobb kezével kivont kardot tart, bal kezét csípőire helyezi, a kard fölött oldalasan két, alatta egy, arany csillag

---

[1]) Pethő G. M. Krónika 160. 161.
[2]) Ugyanott 165–171.
[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 142. 249. 256.
[4]) Ugyanott II. 248.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 247.
[6]) Ugyanott 219. 254.
[7]) Collect. herald. és Adami Scuta gentil. VIII.

ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából négy strucztoll nyúlik ki; ugymint arany, kék, ezüst és vörös. Foszladék jobbról kékarany, balról vörösarany.

Némethszeghy család (Almási.) Bács vármegyei nemes család, melyből Benedek 1844-ben helytartósági titkár volt. — István, kir. udv. tanácsos, Mosony várm. első alispánja meghalt 1832. febr. 1. kora 78. évében M.-Óvárott.

Némethszokolai család. Némethszokolai István 1716-ban III. Károly király által nemesítetett meg czímeres nemes levélben.[1])

Czímere a paizs kék udvarában könyökben meghajlott vörös ruhás kar, kezével kivont kardot tartva, melyre borostyán foly. Ugyan ily kar látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nempti család. Zemplin vármegyében e század elején birtokos Márk helységben.[2])

Nemsoviczky család. Trencsin vármegyében Nemsoviczky nevű nemes család élt az 1728-ki nemes-összeirás szerint Szkala-Ujfaluban.[3])

Tán e nevű nemes családdal összeköttetésben állt azon nemsovai Krsko István és Pál, kik mint nemesek 1591-ben az esztergami káptalan előtt ügyvédet vallottak.[4])

Nenadovics család. Nenadovics Pál görög vallásu metropolita 1758-ban M. Teréz királyasszony által magyar nemességre emeltetett.[5])

Czímere először vízirányosan kétfelé oszlik, a felső kék udvarban jobbról kétfarkú arany oroszlán ágaskodik, balról tigris, mindkettő első jobb lábával kivont kardot tart, a ballal pedig egy közöttök álló arany koronát fognak. Az alsó paizs-osztály függőlegesen ismét két udvarra oszlik, a jobboldali ezüst udvarnak baloldalából egy kétfejű koronás sasnak fele teste látszik, a baloldali vörös udvarban pedig három kinyílt ezüst liliom szemlélhető, és pedig egyik alúl, kettő följebb virágjával lefelé. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldalából a leirt oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kardot, a ballal kir. koronát tartva; a baloldali sisakból szintén a leirt tigris nyúlik föl,

[1]) Coll. herald. nro 481.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 371.
[3]) Szontagh Dán. közl.
[4]) Stummer György közl.
[5]) Collect. herald. nro 68.

szintén kardot és koronát tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Néni család. De Néni Cornelius belgiumi állam-, és cs. kir. valóságos udvari tanácsos és belső titkár 1764-ben magyar honfiusitást nyert. [1])

Nenkey család. Egykor Gömör, Torna, Borsod megyében virágzó nemes család. 1381-ben a Garai Miklós nádor által Gömör mellett tartott közgyülésben Nenkey Makounak fia István táblabiróképen vett részt. [2])

1444-ben Nenkey Jakab Borsod vármegye alispánja volt. [3])

1641-ben Nenkey Mátyás zádorfalvi Csomós János záloglevelét tanuképen irta alá. [4])

Neományi vagy **Neumányi család**, sőt magyarosan irva Najmányi is. Trencsin vármegyei czímerleveles nemes család, a nevezett vármegyei nemesi összeirások szerint 1646-ban Kis-Utcza-Újhelyben, s Beszterczén, 1658-ban Bicsén, 1666-ban Beszterczén és Kamencsánban laktak a család tagjai. [5])

1768-ban Alsó-Vadicson András és ennek három fia u. m. János, András és Mihály, Budetinben pedig Dániel fiával Jánossal lakoztak.

1803-ban Varín városában laktak Andrásnak örökösei, u. m. József, János és Imre, Hliniken pedig Jánosnak János fia.

Végre 1837-ben a nemesi összeirás ismét megnevezi Jánost, Pált, Józsefet és Tamást; ugyan ekkor Zolnán lakoztak Andrásnak örököse Imre, és ennek fiai István és Flórián;—Varinban pedig Andrásnak örököse József; Hliniken végre id. János és örököse János.

Neppel család. Trencsin vármegye czímerleveles nemes családa A nemességet Neppel György szerzé, és nyert armalisát 1647-ben kihirdetteté. 1658-ban a család Zolnán székelt. [6])

A Trencsin vármegyei nemesi összeirások szerint 1748-ban András Rajeczen lakott. 1768-ban ugyanott találjuk nevezett Andrást

[1]) 1764-ki törv. czikk.
[2]) Fejér, Cod. dipl. tom. IX. vol. VII. p. 429.
[3]) Eredeti okmány Kazinczy Gábor által közölve.
[4]) Eredeti okmány nálam.
[5]) Szontagh Dániel közl.
[6]) Ugyanott.

három fiával József seffel, János- és András sal. Ugyan ekkor Budetinben lakott Sámuel és fiai István és János.

1803-ban Zolnán székelt Istvánnak fia József, — Rajeczen pedig András.

Úgy látszik — e családból származott azon Neppel Antal, ki 1830. jul. 30-án kelt adomány-levél mellett nemességét akkori lakóhelyén Krassó vármegyében 1832. octob. 2-án kihirdetteté. Jelenleg Krassó vármegyében ily nevű család nem létezik.

Nesco család. Nesco János 1746-ban mint Joannovits Sakabent András görög nem egy. érsek rokona ugyanazon armalisban nemesítetett meg. *Lásd Joannovits Sakabent cs.*

Nessel család. Nessel János-Antal 1791-ben II. Leopold király által nemesítetett meg.

Címere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. osztály kék udvarában arany csillag; a 2- és 3-ik osztály vörös udvarában arany oroszlán ágaskodik kivont kardot tartva, fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról aranyvörös. [1])

Nesselrode család. Gróf Nesselrode János-Herman-Ferencz 1729-ben magyarországi indigenatust nyert. [2])

Neszkenyey család. Komárom vármegyében Kömlődön a XVII. században birt Neszkenyey Bertalan, kinek egyik leánya Erzsébet előbb Enyeghy, utóbb 1671-ben Molnár István özvegye, másik leánya Dorottya néhai nemes Szabó Tamásnak volt neje, kinek leánya Szabó Margit szintén 1671-ben több atyafival együtt kömlődi részüket eladták Pázmándy Györgynek. [3])

Nethusy család. (Nethusi.) Alsó-Fejér vármegyében János táblabiró, kit N.-Enyed dúlásakor 1849-ben az oláhok meggyilkoltak.

Neuburg család. Indigenált család. *Lásd Salm cs.*

Neudegg család. Neudegg Honorius-Ferdinand 1659-ben magyar honfiusítást nyert. [4])

Neuhold család. Győr vármegyében székel. A nemességet

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VIII.

[2]) 1729-ki 46. törv. czikk.

[3]) Fényes, Komárom várm. 155. l.

[4]) 1659-ki 133. törv. czikk.

Neuhold Antal szerzé, ki 1753-ban Juliusban M. Teréz királyasszonytól czímeres nemes levelet nyert. [1])

Czímere a paizs kék udvarában zöld dombon fészkén ülő ezüst pellikán, fiait melle vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról és balról ezüstkék.

Neumayer család. *Lásd Najmajer cs*

Neupauer család. Zemplin vármegyei czímerleveles nemes család. Alapítója Neupauer Mihály Tokajból származott, és a bécsi utolsó török ostrom alkalmával, valamint Buda és Belgrád ostromainál, a franczia háborúban, valamint a belháborúk alkalmával hajózati szolgálatokat tett, és a Száván, Dunán és egyéb folyókon hidak építésénél hasznos és hűséges szolgálatokat tett; miért 1712-ben III. Károly király által czímeres nemes levélben nemességre emeltetett [2])

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. vörös udvarban balfelé fordult arany grif ágaskodik, első lábaival arany horgonyt tartva; a 2-ik kék udvarban térdig egy vörös mezű magyar vitéz látszik, fején prémes vörös kalpaggal, jobb kezével levágott vérző törökfejet tart; a 3-ik kék udvar közepén fehér folyó hullámzik át, az udvar alyján zöld térről kettős kereszt emelkedik föl; a 4-ik vörös udvarban jobbról balra rézsutosan lezuhanó folyó hullámzik, az előtérben arany horgony áll. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Győr vármegyében Neupauer Tóbiás 1757-ben főszolgabiró, 1765-ben táblabiró volt.

Neustätter család. Neustätter Antal 1753-ban M. Terézia királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld dombon fészkén ülő ezüst pellikán, fiait melle vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronájából arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék.

Ennek tán rokona volt azon Neustätter János, ki 1756-ban M. Terézia királyasszonytól szintén czímeres nemes levelet nyert. [4])

---

[1]) Collect Herald. nro 249.

[2]) Ugyanott nro 695. — Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.

[3]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[4]) Collect. herald. nro 141.

Ennek czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó ezüst farkas nyakán hátulról arany markolatú pallóssal átütve, fölötte jobbról arany félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között a leirt ezüst farkas szintén nyakán pallóssal átszúrva, látható. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék.

Névedy család. (Beczkói.) Trencsin vármegyei nemes család. A Trencsin megyei nemesi összeirások szerint. [1]) nevezett vármegyében 1747-ben említetik Gáspár és László.

1748-ban Ivanóczon N. Mihály.

1768-ban Beczkón Gábor, kinek Prileszky Annától gyermekei József, Károly, Judit Farkasné, és Anna-Mária Porubszky Józsefné. — Ugyan ekkor Beczkón lakott Antal és ennek fiai József, Antal, Flórián és Zsigmond; Egresden székeltek Gáspárnak fiai Károly és József.

1803-ban Rongyos-Sztriczén lakott József, Beczkón pedig a följebb említett Antalnak fiai József, Antal, Flórián, és Zsigmond.

1837-ben R.-Sztriczén székelt József.

Nevelős család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak egyike. [2])

Névery család. (Néveri.) A Bars megyei Névér helységtől veszi nevét e régi család. [3]) A család származásáról és történetéről adataink nem lévén, róla csak a következőket közölhetjük:

A XVI. században éltek Névery György és Mátyás, testvéreik, kiknek néhány utódaik igy származtak:

Névery N.

György		Mátyás 1577. (Soós Dora)	
Zsófia (Kövér Fer.)	Julianna 1623. (Csurhay János)	Erzse (Sooran György)	Ilona 1623. (Radvánszky Ferencz)

Egy Névery Györgynek Apponyi Katalintól leánya Vályi Pálné volt.

---

[1]) Szontagh Dániel közl.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.

[3]) Fejér, Cod. dipl. tom. IV. vol. 1. p. 295. Egy 1243-ki oklevélben előfordúl egy Newer nevezetű mint Trencsin várához tartozó; de hogy ez törzse vagy őse volt légyen-e a Névery családnak? — nem tudjuk.

Névery Pál-Ignácz 1723—30-ban makári czimzetes püspök, nagyváradi kanonok.

Névery Miksa 1839-ben Bars vármegye al-, 1845-ben főszolgabirája volt.

Ugyan e családból Klára Kubinyi Zsigmondnak, 1861-ben Nyitra megyei főügyésznek neje.

Névery család. Arad vármegyei czímerleveles nemes család. A czímeres nemes levelet Névery Elek, 1787-ben a m. királyi udvari kanczellariánál titkár, kapta Névery Józseffel 1791-ben II. Leopold királytól.

Czímere a paizs ezüst udvarában hármas zöld halom közepsőjén arany korona nyugszik, melyből szarvas emelkedik ki, szarvai között vörös kék kereszt lévén látható. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból a paizsbéli leirt szarvas emelkedik ki, a baloldaliból a szarvassal szemközt grif nyúlik ki, első jobb lábával kinyílt piros rózsát tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék. [1])

Nevezett Névery Eleknek özvegye s fiai József és Sándor Arad vármegyében birtokosok, hol nevezett József 1805-ben nemességét kihirdetteté.

Nézay család. Zemplin vármegyében e század elején Zombor mezővárosban közbirtokos. [2])

Nezbud család. Trencsin vármegyei czímerleveles nemes család. Nezbud György azon megyében 1655-ben hirdetteté ki nemességét. 1741-ben az országgyülés intézkedett hogy Zsolnán lakó idősb és ifj. Nezbud Györgynek a külső tartományokban lévő adósságaik kifizettessenek. [3]) 1748-ban Nezbud Dániel Zolnán székelt. [4]) Utóbb a családnak Trencsin megyében nyoma sincs.

Nezdey család. (Nezdei. Találjuk nevét „Merenyey"nek is irva. Közülök ismeretes Nezdey Ambrús, kinek 1560-ban neje Maraczkó Katalin volt. [5])

Nicoletics család. Nicoletics Jánost 1753-ban M. Teréz királyasszony érdemesítette czímerleveles nemességre.

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban vízirányosan három arany csíkolat látszik, a baloldali kék

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 158.

[3]) 1741-ki országgyülés végz.

[4]) Szontagh Dán. közl.

[5]) Ugyan attól.

udvarban egy, szarvaival fölfelé álló félholdon kettős farkú oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából kiterjesztett fekete sasszárny között a paizsbéli leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranykék. [1])

Niczky család. (Niczki, gróf és nemes.) Magyarország egyik legrégiebb ős családa, mely a Dunántúl szétterjedt és 1221-ig oklevelesen kimutatható Jaak nemzetségből (genus) eredt. A Jaak nemzetségnek törzse, mint hazai krónikáink emlékezetben hagyták [2]) azon szent István korában hazánkba bejött Wasserburgi Venczel lovag volt, ki Koppány (Kupa) somogyi vezér legyőzesében tetemes részt vett, és azt megölé. Nemzetségi ivadéka Vas vármegyei Jaak nevü földön telepedvén meg, innen Jaak genus-nak neveztetett; és idővel a Jáki nemzetségből több külön-külön nevű, mint a Niczky, a kihalt Sitkey stb. család [3]) sarjadzott.

A Jáki nemzetségből 1221-ben éltek Ják, Topoz, Ebed (Ebad), Thuna (tán Tamás), Gregur (Gergely), Arenka (másutt Aranti) és Pousa, mindnyájan a Jáki pusztáról (de villa Jaku), kik személyes érdemeikért és anyagi áldozataikért, főleg pedig azért, mivel atyjokfia Belsei a királylyal a szentföldön járt, és valószinűleg ott el is veszett, másik két atyjokfia nevezett Gergely és Pousa a szent földről visszatért király elébe mentek, a följebb kitett 1221. évben II. András királytól a vasvári vártól fölmentett Uraj földet nyertek adományban. [4])

Ezen adomány-nyerők közül Ebed törzse lett a később Niczky nevet fölvett ágazatnak. Azonban mielőtt Ebedtől a leszármazási táblát fölmutatnók, lássuk röviden a Jáki nemzetségnek XIII. századbeli okmányainak nyomán története fő mozzanatait.

1270-ben V. István király eligazitá Ebednek fiai Kemen, Rejnold és Jak, [5]) Isepnek fia Isép, Sukurodi Urbánnak fia Kenes, Ondi Gergelynek fia Gergely és Ondi Márton között egy rész-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VIII.

[2]) Simonis de Keza Chronicon Hung. Budae 1782. p. 136. „*Postmodum intrat Wasurburc Comes Wecelinus; hic Kupam Ducem in Simigio interfecit. Istius generatio de Jaki dicti sunt.*“ — V. ö. Turóczi Chronicon Part. II. cap. XII.

[3]) A Sztáray család törzse Jákó nevű ember volt ugyan, de a Sztárayak azért mégsem eredtek a Jáaki nemzetségből, sem a Báthoriak.

[4]) Fejér, Cod. dipl. tom. III. vol. 2. p. 329. — 332.

[5]) Némely oklevélben Fejérnél hibás olvasással: Chak.

és Buzád nemzetségbeli Ponich Ispán és fia Jakab között más részről fenforgó peres viszályt, mely szerint miután Ebednek fiai Gergely és Ond, és ezeknek rokona János meggyilkolása miatt a két fél között párbaj volt volna vívandó; ennek végbemenetele előtt a felek kiegyeztettek, úgy, hogy azon Sukurod és Buziagh (másutt Buzag és Oschiag) földek fele, mely Ponych comestől elvétetett, és Ebed comes fiának Kemennek adatott, vissza adassék, azonban Ponych a három megölöttnek váltságául, ugy a párbaj büntetéseül Ebed fiainak és rokonainak három határidő alatt 170 márkát fizessen. [1])

Ugyancsak 1270-ben a Jáki nemzetségbeliek, nevezetesen pedig comes Kemen, Renold és Jaák, Ebednek fiai, Dienes és Mike, Benedeknek fiai, saját és atyjokfia Loránd képében is, valamint Histrix Istvánnak fia egy részről; Tamás Tamásnak fia, maga és Christianus (Kerestély) comes, és Mihály atyjafiai (fratres) helyett is, nemkülönben Ivanért Chane fiáért; Sandur Gergelynek fia maga Mike Jáknak fia, Márton Rajnának fia helyett és István Pousának fia helyett más részről, a vasvári káptalan előtt megjelenvén minden földjeiket, melyek Sebes nevű pusztától a Kures (Körös) folyó között fekszenek, egymás között két részre osztották; úgyhogy a déli részt Ebed fiai és érdektársai, az éjszaki részt Tamás, Sándur és társai kapták [2]).

Úgy látszik — mindjárt ezután, — mint egy másik évnélküli okmány beszéli: Comes Christianus, és testvérei Tamás és Mihály, Mike Jáknak fiai, Márton Artunának fia, Sándur Gergelynek fia, Dániel és Miklós Bertalannak fiai, Iván Chanának fia, mindnyájan a Jáki nemzetségből, és a nevezett Kerestély még Pousának fia István helyett is megjelenvén (a vasvári káptalan) előtt, a Repcze és Körös folyó között fekvő földjüknek egy heted részét Ebed fiainak comes Kemennek, Rajnoldnak és Jáknak örököben bevallották, miután azon földet ők különben is Ivánnak fiától Mártontól per utján nyerték, noha különben azon földnek csak kilenczed része Ebed fiainak jutott; másrészről pedig azért is, mivel azon föld szerzésében néhai Ebed legtöbbet fáradozott. [3])

1278-ban Ebednek egyik fia Ják Ispán (comes) V. István korában, úgy IV. László korában is főleg a cseh háborúban szerzett ér-

[1]) Fejér Codex diplom. tom VII. vol. 2. p. 212. 217.
[2]) Ugyanott 218.
[3]) Ugyanott 219—221.

demei tekintetéből a Jákkal határos Teszár földre, mely előbb a vasvári őrségé volt, s melyet IV. Béla király óta Ják ispán már békével birt, IV. László királytól uj adományt nyert. [1])

1279-ben Pousanak fia István a vasvári káptalan előtt mind azon birtokrészeit, melyeket Jákon a Raba és Dobra patak mellett a malmokkal együtt birt, valamint azon földet is, melyet a Mike részében birtokolt, Jánosnak a Márton fiának, Artuna unokájának és Floris azszonynak, Márton özvegyének, Istvánnak és Jakabnak János testvéreinek örökösen átadta, azon okból is, mivel e földet Márton halálaért, János anyjával együtt követelé. [2])

Ugyancsak László király Ebed fiainak Rajnoldnak és Jáknak Ják helységet, melyre akaratjuk ellenére Henrik bánnak fia Miklós Ujfalu név alatt egy pusztát állitott, mint ősjogú birtokukat vissza adja. [3])

1290-ben a Jáki nemzetségből Sebének fia Miklós a vasvári káptalan előtt megjelenvén, kötelezte magát, hogy ha Jákon fekvő Sz. Mihály arkangyal egyháza melletti és Kerencsellen nevű földjeit eladni fogná, azt csak Ják ispán és Renoldnak Ebed fiainak, Istvánnak Ják fiának, Jánosnak Sebestyén fiának, Kemennek Kemen fiának, Jánosnak Márton fiának, Mihálynak Tamás fiának, Gergelynek Sandur fiának és Mikének Benedek fiának ugyan azon (Jáki) nemzetségbelieknek adhassa el; ha pedig az egyháznak akarná hagyományozni, akkor is csak azok pénzbéli értékét hagyományozhassa; mely szerződésbe Sitkey, Chepan és Lőrincz, Sebe, Pál és Beke, Zuochnak fia Miklós saját, ugy testvérei Pál, Beke, Dienes és Zuoch neveikben is, Márton, Lászlónak fia László, Dienesnek fia László mint a szerződő Miklósnak közel rokonai szintén bele egyeztek; kötelezvén magokat hogy Miklós és a nevezettek a Raba melletti erdőnek azon részébe, hol Ják ispán és testvérei laknak, soha át ne mehessenek; ellenben Ják és Renold és ezek atyjokfiai a rábai erdő azon részét, hol Chepan és Lőrincz lakoznak, birtokúl ne igényelhessék. Ha pedig nevezett Miklós birtokait Ebed fiainak Jáknak és Renoldnak és társaiknak kegyből vagy kedvéből adományozni óhajtaná, azt szabadon tehesse. [4])

---

[1]) Fejér Codex dipl. tom. VII. vol. 2. p. 224.
[2]) Ugyanott 226.
[3]) Ugyanott 228. Ez oklevél közlésében is Ják helyett hibásan Chák áll
[4]) Ugyanott 236.

Ugyancsak 1290-ben Sebének fia Miklós, Sitkei István [1]) és Lőrincz, Zobolchnak fia Sebe, Pálnak fia Pál, Jáki nemzetségbeli nemesek saját, és Zochnak fiai Miklós, Pál, Beke, Dienes, és Zoch, Lászlónak fiai Márton és Pál, Dienesnek fia László atyjokfiai neveikben is egy részről; Jaak Ispán Ebednek fia, saját és testvére Renold, és az ő fia István, továbbá Tristannak [2]) fia János, Kemennek fia Kemen, Tamásnak fia Mihály, Sandurnak fia Gergely saját, és Mártonnak fia János, Benedeknek fia Mike ugyan azon Ják nemzetségbeli nemesek neveikben is más részről, a győri káptalan előtt megjelenvén, előnevezett Sebének fia Miklós mellette állván István és Lőrincz is, és ezeknek atyjokfiai és mindnyájan beleegyezvén, a jószága elidegenitése, vagy elhagyományozása esetében a följebbi kötelezettséget Ebed fiainak részére ismételte. [3])

1291-ben III. András király Ebednek fiait Renoldot és Jákot, különösen ausztriai Albert elleni hadban szerzett érdemeikért a még IV. László király által nekiek adományozott Cheuz földnek birtokában uj adomány czímen megerősíti. [4])

Szintén 1291-ben János, Christiánnak fia a vasvári káptalan előtt megjelenvén, azon földekből, melyeket neki Sebének fia Miklós ispán (comes) adott, tudniillik a Jákon fekvő részből, mely a sz. Mihály ark. egyháza mellett fekszik, és azon másik részből, melyet a keöreöselleöi földekben birt éjszak felől, öt részt Ják Ispánnak és fiának Istvánnak, és Renold Ispánnak örökösen átadott és örökösen adományozott, hozzá tévén, hogy ezen öt részből két részt az Ebed comes vonalán leszármazók kellő öszvegért magokhoz válthassák. [5])

A XIV. század elején Ebed unokái birták Niczk helységet, noha még egy ideig csak a Jáki nemzetségi névvel éltek. [6])

1335-ben országbirói itélet folytán II. Kemen és fia Miklós és Mihály oda utasíttattak, hogy Niczk helységbeli részeiket, me-

---

[1]) Ki előbb Chepan-nak van irva, tehát Chepanus annyi, mint Stephanus.

[2]) Tristanus helyett Christianus-nak (kiről már szó volt), kellene állani; mint az oklevelek összevetése mutatja, tehát itt ismét olvasási hiba.

[3]) Ugyanott 237.

[4]) Ugyanott 239.

[5]) Ugyanott 242.

[6]) Állitólag 1329-ben András Borostyanert kapta Niczket; erről okmányt Fejérnél nem találok, és én úgy hiszem — valamivel előbb szerzé Ebed ivadéka Niczket.

lyeket még Kemen elzálogosított volt Renold fiainak András nak és Jakab nak és Ják [1]) fiának Mihály nak, azokat visszaváltja. [2])

Miután a följebbi országbirói itélet szerint Rénold és Ják fiai az érintett harmadrészt Niczk helységből Kemen fiainak egy negyed rész hiával adták át, ugyan csak 1335-ben ismét azon Pál országbiró végzése folytán ezen negyed részt is átadni tartoztak. [3])

1338-ban András és Jakab Renoldnak fiai, Jáki nemzetségbeli nemesek egy részről, Miklós Kemennek fia saját, és atyja Kemen, és testvére Mihály képében is, ugyan azon Jáki nemzetségből más részről megjelenvén a vasvári káptalan előtt, Niczki, Kovácsi, Kövesdi, Egerszegi és Thazari jószágaikban úgy osztoztak meg, hogy Niczk, Kovácsi, Kövesd Renold fiainak, Thazar és Egerszeg pedig Kemennek és fiainak ment birtokába. [4])

Ezen osztálynál fogva Ebed vonalán Renold fiának Andrásnak unokája János mester, ki 1395-ben Lippárti jószágát örökös misealapítványúl adományozá, már Niczky családnévvel élt, és azóta e név ivadékról ivadékra a család nevévé vált. Ezek után — mint származott le a Niczky család a 1221-ben élt Jáki nemzetségbeli Ebedtől, mutatják a következő [5]) táblázatok:

---

[1]) Fejérnél ismét Chák áll Ják helyett.
[2]) Fejér Cod. dipl. tom. VIII. vol. 4. p. 143.
[3]) Ugyan ott 145.
[4]) Ugyanott 345.
[5]) Geneal. authent. tom. I. és egyéb források.

I. tábla.

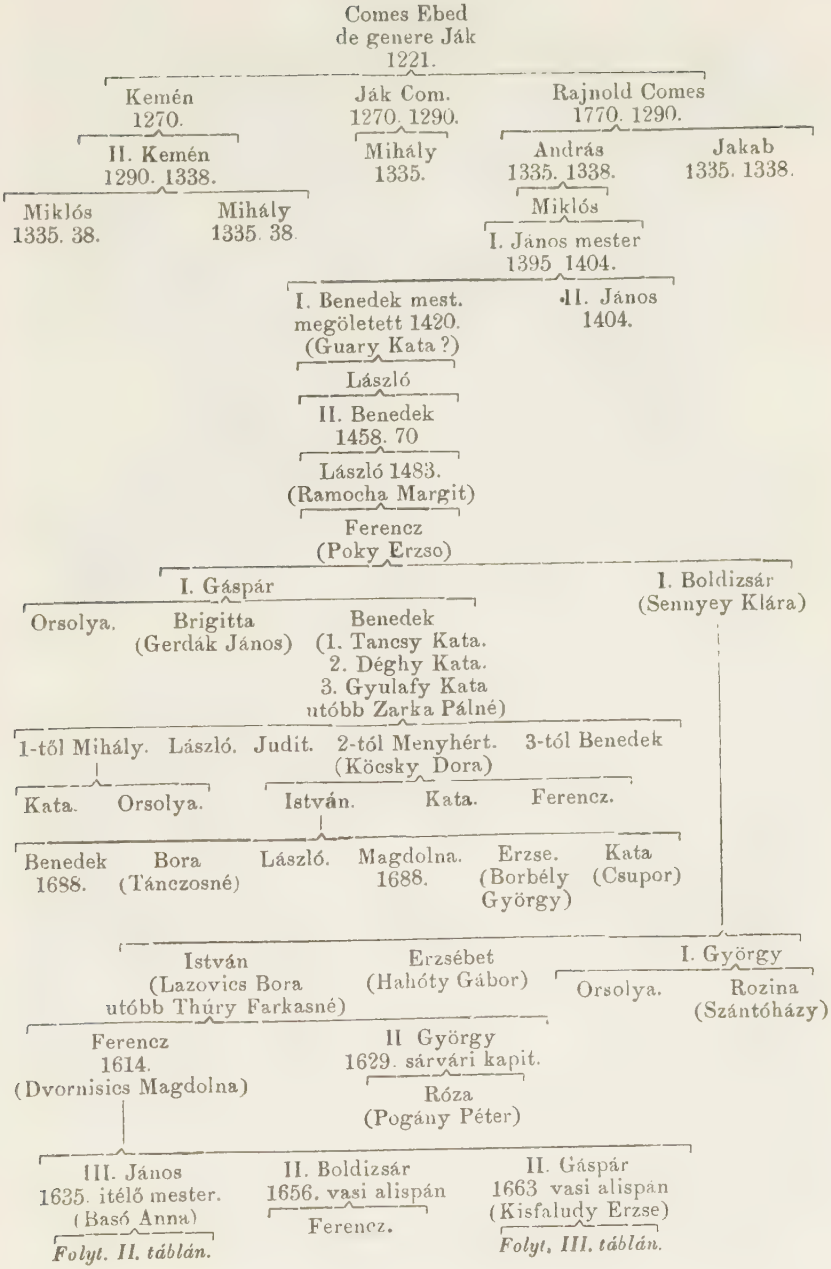

Folyt. II. táblán.

Folyt. III. táblán.

II. tábla.

III. János, *ki az I. táblán.*
1635. itélő mester
(Bazsó Anna)

Magdolna (1. Bakács Sándor 2. Jókay Miklós) — Bakács Farkas
IV. János (Pály Mária)
Julia (Pászthory Ferencz)
Klára (Szabó János)
László — Mózses.
Boldizsár (Barabás Orsolya)

Zsigmond. László. Mária (Bajáky) Krisztina. Klára.

Rebeka. Krisztina. V. János (Skerlecz Julia) Ádám. † Tamás. † Dániel. †

Zsigmond 1781. (Vajda Rozina)
József 1820 – 1836. Sopronyi alispán és orsz. gy. követ (Nagy Anna)
Sándor (Jankovich Mária)
Gyula. Kálmán.

István 1780. kőszegi ker. táb. üln. (Kemény Eszter)
VI. János cs. k. udvari tanácsos volt septemvir † 1860. oct. 22. (Hegedűs Franciska)
Pál Nógrádban (1. Fejér N. 2. Fejér N.)
N. N.
Mária.
Mathild (Kisfaludy Sándor)

III. tábla.

II. Gáspár, *ki az I. táblán.*
1663. vasi alispán
(Kisfaludy Bora)

István 1712. Ung. v. köv. (Kemecsey Anna) — *Folyt. IV. táblán.*
Sándor 1760. Vas v. köv. monyoróke-kereki kapit. (Vrancsis N.)
Ádám 1730. kőszeghi t. elnök
Zsigmond n.-szombati k. tábla eln. 1745. (Ficsur Mária)
Sándor 1754. kőszeghi t. ülnök (Zolterer Zsuzsi)
Erzse (Palásthy Mihály ezredes)
Anna (Zeke Miklós)

III. György (Geiger Mária)
Lázár Soprony v. alisp. 1742.
József győri kanonok 1764.
Pál (Morócz Erzse)
Bora (Sibrik Sándor)
Krisztina (Fiáth Ádám)
Ferencz (Palásthy Mária)
Imre (Viczény Bora)
Sándor Sopronyban tábornok 1704.
Bora (f.-büki Nagy Fer.)
Franciska (béri Balogh Ádám)
Teréz (Vajda Fer.)
Bora (Somsich Antal)
József alezredes.

IV. tábla.

István, *ki a III. táblán.*
1712. ungi követ
(Kemecsey Anna)

- IV. György, Zala v. követ, 1755 septemvir. (Svastics Julia)
  - Anna (Fekete György országbiróné)
  - Kristóf septemvir † 1787. 1765. *gróf* lett. (Jankovich Julia)
    - Kata (Schmidegg László)
    - István 1777. Kőrös v. főisp. (gr. Esterházy Mária)
    - György 1777 Verőcze v. főisp. 1804. v. bel. t. tan. (gr. Batthyány Xaveria)
      - Lajos cs. k. kam. sz. 1776. † 1840. (gr. Hodicz Mária)
        - Kristóf sz. 1814. jan. 28.
        - Emánuel.
        - Krisztina apácza.
        - Lajos.
      - János-György cs. k. kam. † 1829. (gr. Schmidegg Mária)
        - György sz. 1829. (Klacsányi N.)
          - István sz. 1833. (Tarnóczy Malvína)
        - Nep. János szül. 1810. (Borcsiczky Franciska)
          - Philomene 1861.
- Ferencz Szabolcsi köv. 1722. kir. táb. üln. 1751.
  - József 1790. szabolcsi alispán.

1404-ben Niczky I. János fiaival I. Benedekkel és II. Jánossal együtt Zsigmond királytól kegyelmet nyert.

1420-ban nevezett I. Benedek a soproni polgárok által, a tőlük nyert salvus conductus megsértésével megöletett.

1458-ban II. Benedek pallós-jogot (jus gladii) nyert Mátyás királytól, 1465-ben pedig maga, örökösei és minden jószágai a machói bán hatósága alól fölmentetnek. Ugyan ez időtájban Kőszegh városát Fridrik császár birván, a német őrsereg Benedeknek nagy-baromi jószágát elfoglalta; 1470-ben Mátyás király megengedi, hogy Niczky Benedek a Fridrik császár embereitől elfoglalt hadi s egyéb készleteket s árukat megtarthassa; 1471-ben pedig Fridrik császár Niczky Benedekhez intézett levelében ennek kárpótlást igér.

II. Benedeknek fia László 1483-ban Mátyás király udvarnoka volt. Ennek fia Ferencz, kinek nejétől Poky Erzsébettől két fia maradt I. Gáspár és I. Boldizsár, kik két ágra terjeszték a családot, azonban a XVII. század végén és a XVIII. század elején I. Gáspár ága kihalván, mostanáig csak I. Boldizsár ága virágzik.

I. Boldizsárnak három gyermeke maradt, ezek közül csak István terjeszté családját; ennek nejétől Lazovics Borbalától fiai Ferencz és II. György, a ki 1629-ben sárvári kapitány volt, de csak egy leánya Rozina Pogány Péterné maradván, benne ága kihalt.

Ferencz (1614.) Dvornisics Magdolnával három fiút nemzett, ezek közül II. Boldizsár 1656 ban Vas vármegye alispánja, Ferencz fiában kihalt; a másik két testvér által a család két ágra szakadt. III. János, ki 1635-ben itélőmester volt, a nemesi — II. Gáspár 1663-ban Vas vármegyei alispán, — a grófi ág törzse lön.

Lássuk előbb III. János ágát a II. táblán. III. Jánosnak Basó Máriától több gyermekei közül IV. János, valamint ennek is Pály Máriától ismét V. János lett család alapító. Ennek Skerlecz Julianától két fia maradt: Zsigmond és István.

Zsigmondnak fia József 1820—1836-ig Soprony vármegye alispánja, az 1825. 30. és 36. évi országgyüléseken pedig követe volt. Fia Sándor, ennek fia Gyula és Kálmán.

István, ki 1780-ban a kőszeghi ker. tábla ülnöke volt, Kemény Esztertől nemzé Jánost 1825—34-ig Vas vármegyei alispánt, az 1825. 30. 36. évi országgyülésen követét, utóbb cs. kir. udv. tanácsost, és septemvirt, mely méltóságból nyugalomba lépve meghalt 1860. oct. 22-én, kora 80. évében, eltemettetett Niczken a családi sirboltba. Gyermekei közül Pál Nógrád megyei Erdő-Tarcsán lakos, az ott birtokos Fejér nevű családba házasodott.

II. Gáspár, kinek ágát a III. és IV. táblán láthatjuk, 1663-ban Vas vármegye alispánja, és buzgó katholikus volt, [1]) nejével Kisfaludy Borbálával hat gyermeket nemzett. Ezek közül, mint a családfa mutatja, egyik Ferencz, kinek egyik fia Sándor Rákóczy egyik főtisztje volt 1704-ben.

Györgynek Geiger Máriától származott fiai közül Lázár Soprony vármegyének 1742 ben alispánja, [2]) nőtlen maradt. Testvére József 1764. győri kanonok és czímzetes püspök.

Sándornak, ki 1706-ban Vas vármegye követe, és Monyorókerék várkapitánya volt, [3]) nejétől Vrancsics leánytól egyik fia Zsigmond 1745-ben a nagyszombathi ker. tábla elnöke, gyermeket nem

[1]) Kazy Hist. R. H. III. 108.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 208. a többiek alispánságára és hivatalaira nézve is. 169. 182. 183. 191. 210. 216.

[3]) Lehoczky id. h. 191.

hagyott; másik fia Ádám 1715-ben Vas,- 1722. és 29-ben Zala vármegye országgyülési követe, 1730—1732-ben a kőszeghi ker. tábla elnöke volt. Ennek fiai közül József alezredes, Sándor 1754-ben a kőszeghi ker. tábla ülnöke, csak két leányt hagyott maga után. Erzsébetet Palásthy Mihály, és Annát Zeke Miklós feleségét.

István 1712-ben Ung vármegye országgyülési követe, Kemecsey Annától nemzette IV. Györgyöt és Ferenczet. Ez 1722-ben Szabolcs vármegye követe, 1751. 1787-ben királyi táblai ülnök volt, fia pedig József 1790-ben Szabolcs vármegye alispánja.

IV. György 1715. 1722. 1729-ben Zala vármegye országgyülési követe, 1755-ben septemvir volt. Nejétől Svasties Juliától fia Kristóf, 1765. aug. 19 én minden maradékaival együtt grófi rangra emeltetett. Kristóf fokonként a legmagasabb polczra emelkedett, s végre 1787-ben midőn meghalt, M. ország birája, sz. István kir. rend közép keresztese, temesi gróf és temesi főispán, valós. belső titk. tanácsos, a kir. helytartó tanács elnöke, és (József császár alatt) a közoktatási ügy fő felügyelője volt. Az ő elnöklete alatt szedettek legelőször össze a kir. Curia döntvényei, és ő keblezte bé 1780 ban az országba vissza a temesi bánságot. Fiai közül István 1777-ben Kőrös vármegye főispánja, magnélkül halt el. György 1777-ben Verőcze főispánja, utóbb (1804.) val. b. titk. tanácsos, gr. Batthyány Xaveriától két fiat hagyott: Lajost és János-Györgyöt, kik közül ez utóbbinak ága Trencsin vármegyében Driethomán székel.

A család ősi nemesi czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki.

Az 1765 ben nyert grófi czímer pedig — mint a metszvény mutatja — következő: a paizs négy részre oszlik, úgy hogy a közepét egy kisebb vért foglalja el, melynek fekete udvarában oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a grófi paizs 1. és 4-ik osztálya vízirányosan kétrészre oszlik, a felső vörös udvarban arany csillag ragyog; az alsó kék udvarban három fehér folyam hullámzik; a 3. és 4. osztály szintén vízirányosan kétfelé oszlik, a felső arany udvarban egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal felső test részével látható, alatta ezüst udvarban zöld téren vörös grif madár ágaskodik. A paizst grófi korona födi, és azon három koronás sisak áll; a jobb oldaliból koronás egyfejű fekete sas, a másodikból koronás oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva; a harmadik sisak koronájából strucztollas két elefánt-ormány nyúlik ki, (ezüst vörös szinü) közte

arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranyvörös, középről aranyfekete, és ezüstfekete, balról kék-ezüst. A paizst két oldalról két arany sárkány veszi körül, a paizs alatt farkukkal egymásba fonvák. [1])

Niesner család (Graefenbergi.) Közűlök József az 1836-ki országgyülésen a 47. törv. czikkben honfiusitást nyert.

Nigrini család. Nigrini György és fia János, és leánya Mária I. Leopold király által nemesítetvén meg, armalis levelük 1682-ben Gömör vármegyében hirdettetett ki. [2]) 1705-ben Nigrini György bizonyos hatalmsskodási esetben báró Andrássy Mátyás részére vizsgálatot tévén, arról jelentést ad. [3])

1718-ban Nigrini Zsuzsanna Latányi János neje volt. [4])

A családnak egy másik ágából Nigrini János mint pani Barta Mihály lelkésznek nénjétől származott rokona, azon ujjító czímeres nemes levélben, melyet nevezett tiszteletes páni Barta Mihály 1687. octob. 5-én Bécsben I. Leopold királytól nyert, szintén megnemesíttetett. Ugyan is az érdeklett czímeres levélben nevezett Barta Mihály által testvérei János és Ádám, továbbá páni Barta István és ennek fiai Ferencz és Pál, továbbá ezeknek nénjök által rokonaik Czarada Mihály [5]) és Nigrini János lettek nemesekké.

Ezen czímeres nemes levél 1687-ben sz. háromság 17. vasárnapja utáni második ferián Nyitra vármegye gyülésén Uj-Galgóczon hirdettetett ki. [6])

Czímerük e szerint — mint a Csarada családnál metszvényben is látható — a paizs kék udvarában zöld mezőn pánczélos kar könyököl, három szeggel átütve, és kivont kardot markolva, melynek hegyére levágott vérző törökfej van szúrva, fölötte jobbról félhold, balról aranycsillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján az előbbihez hasonló kar könyököl, kivont kard hegyén vérző törökfejet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Talán a följebb említett Nigrini Györgynek fia volt azon Nigrini János, ki Hont megyei Semberen született, és fia volt Nigrini

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII. Hist. herald. Handb. 647.

[2]) Protocol. C. Gömör. folio 317.

[3]) Ugyanott fol. 106.

[4]) Ugyanott fol. 201.

[5]) Ezen Czarada Mihály a törzse azon Csarada családnak, melyről e munka III. köt. 103. lapján említés van; világos tehát, hogy a mostani Csarada család nem származik a Charnavoday kihalt családból.

[6]) Az eredeti czímeres nemes levél Esztergam vármegye levéltárában van.

Györgynek Kirschner Judittól, és 1730-ban Vittebergában tanult, és végre nagybányai evang. lelkész lett 1743-ban. [1])

Ugyan e családból származott Nigrini Sámuel dülnei születésű, ki 1704-ben Vittebergában tanult, 1707-ben Zsolnán evang. rector volt, 1708-ban evang. pappá lett. [2]) Tán ennek fia Sámuel, ki nemzé ismét Sámuelt, kinek fia István jelenleg Pesten él.

Nikházy család. A XVII. században élt Nikházy György, kitől következő ágazat származott:

Nikházy György
(Szemere Erzse)

László	Krisztina (Tussay János)
Sándor	
Erzse (1. Otlik Miklós. 2. Pintér József)	

A mult század közepén élt Nikházy Mária, ki bárónak iratik, és neje volt jobbaházi Dőri Andrásnak. Meghalt 1758. kora 72. évében Miskolczon. Előbbi reform. vallásáról a kath. vallásra tért, mint a fölötte mondott halotti beszéd irja. [3]) E Nikházy Mária után örökösödtek a Dőryek Zemplin megyében Girincsen. [4])

A család egyik tagja 1707-ben Rákóczy ezredese volt. — 1662-ben István Torna várm. követe. — E család kihalt.

Nikléczy család. (Zughi.) A Nikléczy család e század elején birtokos Zemplin vármegyében A.-Hrabóczon, és Lasztoméren. [5])

Zughi Nikléczy György 1815. körül Erdélyben Gyula-Fejérvár városi tanácsosa.

Nikolits család. Nikolits Siván 1751-ben M.-Terézia királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét.

Czímere következő: a paizs kék udvara jobbról balra rézsutosan két fehér csíkolat által három udvarra oszlik, a baloldal felső szögletében arany csillag, a jobb oldali alsó szögletben ezüst félhold ragyog, a két fehér csíkolat között fölfelé menő helyzetben arany oroszlán látszik. A paizs fölötti sisak koronáján két keresztbe tett vas lándzsa áll. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék. [6])

---

[1]) Bartholomaeides Memoria Ungaror. 230

[2]) Ugyanott 201.

[3]) Engelmayer Sámuel egri prépost halotti beszéde.

[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 224.

[5]) Ugyanott 376. 391.

[6]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

Nikolich család. Nikolich Emánuel 1791-ben II. Leopold király által nemesítetett meg.

Címere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4 arany udvarban zöld téren magas fenyőfa nyúlik fel, a fölött fekete madár ül, csőrében nyilat tartva. A 2. és 3. osztály kék udvarában jobbról balra rézsútosan három fehér folyam hullamzik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén fenyőfa tetején a leirt madár látható, csőrében ezüst nyillal. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék. [1])

Jelenleg Nikolits nevű család Temes, Torontál, Arad megyében van; de leszármazásukat nem ismerem. 1792-ben Nikolics János Torontál megyéből országgyülési követ.

Arad megyében Nikolits Czirus 1821-ben hirdetteté ki nemességét.

Temes megyében Nikolits Sándor 1845-ben vármegyei aladószedő.

Nikolics János 1840-ben 100 frtot adott a m. Akademiára.

Nikolits család. Nikolits Vazul (Basilius) a görög nem egyesült oskolák igazgatója 1797. május 21-én Bécsben kelt czímeres nemes levél által I. Ferencz király által emeltetett nemességre. [3])

Czímere négyfelé osztott paizs; az 1. és 4. osztály kék udvarában vízirányosan négy fehér folyam hullámzik, az előtérben ágaskodó oroszlán első két lábával arany koronát tart. A 2. és 3. vörös udvarban hármas zöld halmon piros lábú gólya áll, szétterjesztett szárnyakkal; piros csőrében zöld kigyót tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirthoz egészen hasonló gólya áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A följebbi armalis 1798. május 30-én Krassó vármegyében hirdettetett ki. Jelenleg e család Krassó megyében nem létez.

Nikos család. (Endreödi.) Endreödi Nikos Ferencz és fia György 1609. dec. 13-án II. Mátyás királytól kapott czímeres nemes levelet, mely 1610. máj. 14-én Ung vármegyében N.-Kaposon hirdettetett ki. [4])

Nimniczai család. *Lásd Nimniczky cs.*

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[2]) Trencsin vármegyében 1838-ban Nikolics család nemesi bizonyitványának kihirdetése kérdés alá jött.

[3]) Ugyanott.

[4]) Ung vármegye levéltarában van az eredeti armalis.

Nimniczky család. (Nimniczi.) Trencsin vármegye kihalt régi nemes családainak egyike, mely hajdan azon megyei Nimnicze helységet birta.

Nimniczai Miklósnak fia László 1412-ben Zsigmond királytól Trencsin vármegyei Nimnicz helységre új adományt nyert, mivel Stibor erdélyi vajda banderiumában több vár ostromában vett részt. [1])

Nincsicsevics család. 1751-ben nyert címeres nemes levelet. Címere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban kettős farkú arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a baloldali vörös udvarban jobbról balra rézsutosan két ezüst csíkolat vonúl le. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Nisnyánszky család. Árva vármegyei czímerleveles nemes család. A czímeres levél szerzője Nisnyánszky Mátyás volt, ki armalisát 1699-ben Árva vármegyében kihirdetteté. E nemesség megnyerésére érdemekül tekintettek azon szolgálatok, melyeket a szerző Mátyás mint (1690.) Árva urodalmi vajda, úgy atyja Nisnyánszky Mihály és ennek atyja Nisnyánszky Simon szintén mint Árva urodalmi tisztartók 1607—9. 1619—1628. években szereztek. [3])

Nisnyánszky István 1706-ban Árva vármegyei szolgabiró, midőn mint a Rákóczyféle fölkelésnek ellenese a késmárki várba hurczoltatott, honnan megszabadulván, 1712—1715-ben szintén az árvai urodalom vojvodája volt. Ezen Istvánnak fia volt

János, a kinek fia ismét János Nyitra vármegyébe származott, és 1782-ben Árva vármegyétől, — bémutatván, hogy nagyatyja István a volt szolgabiró, atyja János volt legyen, nemesi bizonyitványt kapott.

György 1818-ban Pesten ügyvéd, és kir. kamarai és helytartósági, valamint az árvai urodalomnak is ügynöke volt.

Ferencz Nógrád megyétől 1825 aug. 30-án nyert nemesi bizonyitványt, melyet lakja helyén Krassó vármegyében 1825. april. 10-én kihirdettetett. Jelenleg a család sem Árva, sem Krassó vármegyében nem létez.

---

[1]) Kelt az oklevél Posonii in festo S. Thomae ap. 1412. Az eredeti Trencsin várm. Felső-Nádason Tersztyánszky Alajos tulajdona.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[3]) Szontagh Dán. közl.

Nisnyay család. Árva vármegye kihalt nemes családa. A Nisnyay (vagy mai helyes irással Nizsnyay) család eredeti nemes levele a m. kir. helytartó tanács által 1782-ben visszaküldetett Árva vármegye levéltárába. [1])

Vannak Nizsnyay-ak Pest és Heves vármegyében is, ezekből Gusztáv 1861-ben.

Nith család. Nith János-György 1715-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld tér fölött két szarvas-szarv áll, hegyeik fölött arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két fekete sasszárny között szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék [3])

Nittray család. (Máskép Tajnay.) Nittray máskép Tajnay György agilis, és másik György atyai nagybátyja Bécsben 1615. aug. 11-én kelt czímeres nemes levélben előbbi nem nemesi állapotjukból (de statu et conditione ignobili) II. Mátyás király által nemességre emeltettek. [4])

Czímerük egy vízirányosan fehér csíkolat által közepén kétfelé osztott paizs, a felső rész vörös, az alsó udvar kék, a paizs alyján hármas zöld halmon egyszarvú áll felnyúlva a felső vörös udvarba is. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló egyszarvú nyúlik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

E családból származott Nittray Mátyás, ki 1758. febr. 23-án Nagyszombatban született, és 1829-ben a m. kir. helytartó tanács tanácsosa és a nyugalmi intézet elnöke volt.

Továbbá Nittray János, kinek Gelle Annától leánya Ilona Keller Jánosné volt.

Nizith család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családa. [5])

Nobis család. Szatmár vármegye Gencs helységbeli nemes család. Eldőde Nobis Mihály 1587-ben több társával kapott Gencs helységbeli birtokrészére adományt. [6])

---

[1]) Szontagh Dan. közl.
[2]) Collect. herald. nro 163.
[3]) Adami, Scuta gentil. tom. VIII.
[4]) Kaprinai Mss. B. tomo XVIII. p. 205.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.
[6]) Szirmay Szatmár várm. II. 40.

Nogel család. Czímere a paizs vörös udvarában zöld téren jobbfelé fordúlva, ágaskodó szarvas, fölötte jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján fekete sasszárny kiterjesztve látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [1])

Nógrády család. Nógrády Miklós és általa Motka Tamás, Motka máskép Jeney Lőrincz s többen III. Ferdinand király által 1655. máj. 19-én Pozsonyban kelt czímeres nemes levélben nemesítettek meg; és nemes levelük Nógrád vármegyében 1656. febr. 11-én hirdettetett ki. [2])

Jelenleg Nógrády nevű család Szabolcs vármegye nemessége sorában említetik Fényes Geographiájában.

Nolanus család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak egyike [3])

Nolten család. Nolten János az 1715-ki országgyülés által honfiusítatott. [4])

Nominyi család. E néven a Trencsin megyei nemesi összeirások szerint 1666-an Slavniczán találunk nemes családot, azonban — úgy látszik — a Nomínyi név elferdített irása a Neominyi névnek, és valószinűleg mind a két név ugyan egy családot nevez. [5])

Noptsa család. (Felső-szilvási, báró) Hunyad vármegye egyik legrégibb ősi törzsökös nemes családa, mely a nevezett megyei Szilvás helységekben az első foglaláskor megtelepült Szilvásy magyar nemzetségből veszi származását. Legrégiebb oklevelei a családnak nagyobb részint 1848-ban Zámi kastélyuknak földúlásakor elpusztulván, okleveles bizonyítékokkal ma már a család származása izről izre csak a XIV. század közepeig vihető föl, a midőn Szilvásy Iván (Iwan de Zylwas), ki 1367—68-ban a Hunyad vármegyében hátszegi kerületben (in districtu de Hachak és Hatzak) fekvő (Felső) Szilvás, Közép-Szilvás, és Alsó-Szilvás helységekre, és Szabadfalva fele részére mint ősi birtokaira két, Miklós nevű erdélyi vajdától uj adományt vitt.

Ivánnak fiai Dienes, Mihály és László, és vérrokonuk Vakzan, miután Zsigmond király alatt többféle érdemeket szereztek, a nevezett birtokokra ujra Stibor vajdától, és 1404-ben vizkereszt után nyolczad napra Déván kelt oklevélben Thamásy Henrik fia Já-

[1]) Burgstaller, Collectio Insignium.
[2]) Protocol. C. Neograd. anni 1656.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.
[4]) 1715. évi 136. törv. cz.
[5]) Szontagh Dán. közl.

nos, és zanthói Laczkfi Jakab erdélyi vajdák és szólnoki főispánoktól megerősítő adomány-levelet nyertek, melyet ugyan azon 1404-ben sz. Bertalan ünnepe utáni 2-ik ferián Zsigmond király is megerősítvén, nevezetteket az erdélyi káptalan által beiktattatni rendelé, a mint ezt minden ellentmondás nélkül a nevezett káptalan végrehajtván, arról azon évi sz. Mihály napján az iktatási bizonyitványt ki is adá. [1]) 1405-ben pedig nevezett káptalan az adományleveleket is hitelesen ujra átirá.

Nevezett Szilvásy Dienesnek fia Noptsa (Nwpsa és Nopchia) keresztnevet kapván, felső-szilvási Noptsának neveztetett, fiai pedig már atyjok Noptsa nevéről Noptsá-knak irattak, az előbbi vezetéknév előnévvé (praedicatum) változván. Noptsa 1460-ban a Hunyadyak korában élt, és a Marsinay család által azokkal némi vérségben állott, miután anyai ágon a Noptsa család a Marsinay családdal volt rokonságban, sőt azon jogon Hunyad megyében valamint a bánságban is több jószágot birtokolt, sőt valószinűleg a vérségi összeköttetésnél fogva jutott a család a gyűrűs holló czímerhez is. Azonban ama bánsági jószágait, valamint az ugyanott Bokosnyiczai jogon örökölt egyéb birtokait is a család a török uralom alatt elvesztvén, azokhoz többé nem juthatott.

Nopcsának két fia Miklós és Opris (tán Opor) eredeti meglévő okirat szerint Báthori István erdélyi vajdától 1487-ben megkereső parancsot visznek a fejérvári káptalanhoz, némely okirataiknak ujból kiadatása és megerősitése végett. Ezek közül Miklósnak fia volt János, ki a gyászos mohácsi ütközet korában élt, kitől mily renddel származott le a család mostanig, a következő táblázat [2]) mutatja:

---

[1]) A hártyára irt, és velem közlött eredeti oklevelek után.

[2]) 1771-ben a kir. Tábla előtt proclamatio utján transumalt 8 db okirat, valamint Hunyad varmegye bizonyitványa szerint Bécsben a fő udvarmesteri hivatal előtti kimutatás szerint is.

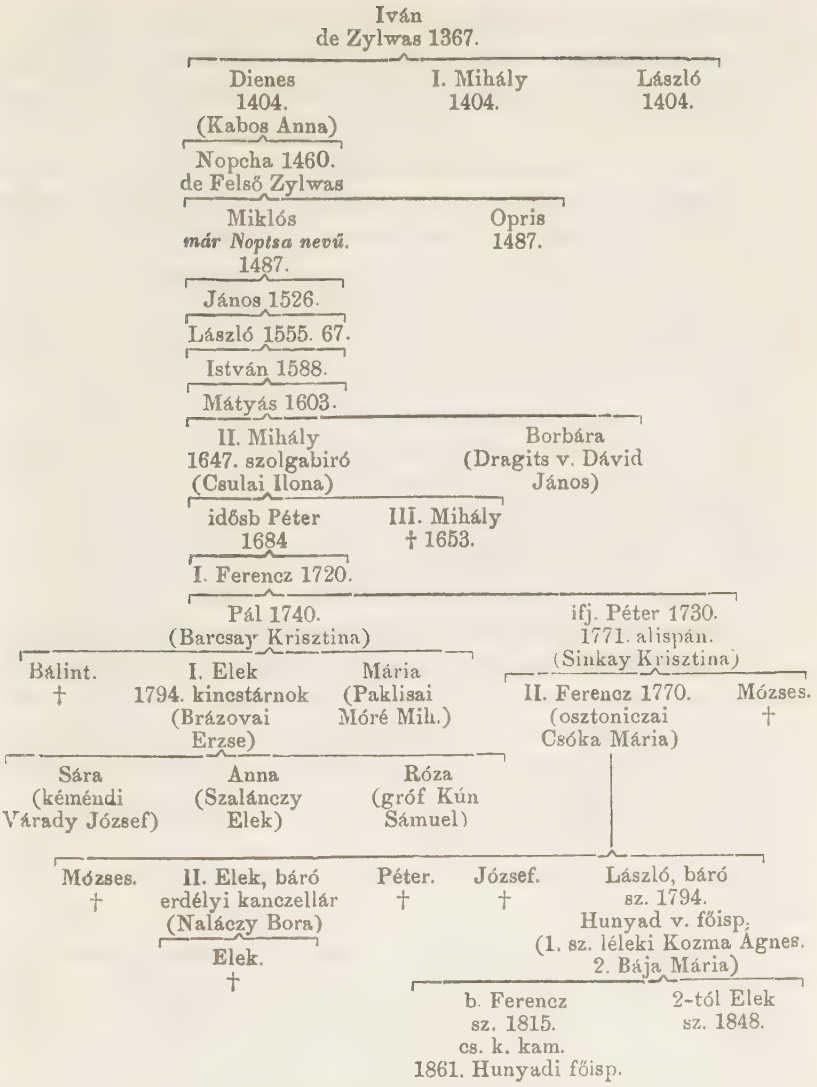

A család tagjai az előbbi századokban többnyire Hunyad megyei hivatalt viseltek. Igy II. Mihály 1647-ben ott szolgabiró volt. Ennek unokája I. Ferencz két fia Pál és Péter által két vonalra terjeszté családját.

Pálnak Barcsay Krisztinától egyik fia I. Elek megyei hivataloskodása után, mely közben 1790-ben Hunyad v. követe lévén, az országgyülés reá és Cserei, Balia és Türire bizá, hogy Erdélynek bün-

tető törvénykönyvet készitsenek. A mult század végén (1794.) kir. táblai ülnök, kincstári tanácsos, majd fő fiscalis director, és Erdély kincstartója volt. Azonban nejétől Brázovai Erzsébettől csak leányai maradván, ága kihalt.

Ifj. Péternek, ki Hunyad vármegye alispánja volt, nejétől Sinkay Erzsébettől egyik fia II. Ferencz, ki hitves társával osztonyiczai Csóka Máriával több fiat nemzett. Ezek közül

II. Elek előbb Hunyad vármegyénél kezdé hivataloskodását, hol szép esze és széles ismerete folytán mind följebb és följebb lépett, 1816-ban főispán, 1819-ben kormányszéki, 1822-ben udvari tanácsos, 1831. szent István rend keresztese, 1832-ben kir. táblai elnök, 1834-ben az országos Rendek elnöke, 1837-ben erdélyi udvari fő kanczellár s val. b. titkos tan. lett, 1844-ben Leopold rend nagy keresztjét kapva, nyugalomba lépett. Végre 1855. dec. 31-kén a sz. István és Leopold rendek szabályainál fogva ausztriai birodalmi báróságra emeltetett, mely rang testvérére Lászlóra és ennek utódaira is kiterjesztetett. Nejétől Naláczy Borbálától fia Elek korán elhalt.

II. Eleknek testvére László szül. Alsó-Farkadinán 1794. jul. 6-án; a vármegyénél kezdvén hivatalos pályáját, utóbb 1848-ig Hunyad megye főispánja volt. 1856-ban sept. 18-án szintén báró lett. Első nejétől szentléleki Kozma Ágnestől fia Ferencz báró, szép műveltségű férfiu, ifju korában huszár kapitány, cs. kir. kamarás és a sz. Móricz és Lázár rend lovagja, jelenleg 1861. Hunyad vármegye főispáni székében atyjának utóda.

Lászlónak második nejétől borbátvizi Bája Máriától fia Elek szül. 1848-ban.

Megemlítendő még a családból, ámbár a származási táblán nem található, N. Lajos, ki 1794-ben Hunyad vármegye alispánja volt; és Sámuel, valószinűleg Bálintnak utóda, ki 1847-ben az erdélyi kanczellariánál hivataloskodott. Meghalt 1857-ben.

Jelenleg a család csak a bárói ágon Elek nyugalm. kanczellár, és testvére László és ennek nevezett fiaiból áll.

A család ősi nemesi czímere a paizs ezüst mezejében hármas zöld halmon könyöklő páncélos kar, mely kivont kardot tart és arra levágott törökfej van szúrva, a kar könyök-hajlásában csőrében gyűrűt tartó holló áll. Ugyan ezen alakzat ismétlődött a paizs fölötti sisak koronáján is.

Jelenleg a család czímere a bárói diploma szerint megbővítve — mint följebb a metszvény ábrázolja — következő: a paizs függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali ezüst udvarban a család ősi czímere, a pánczélos kar, kivont karddal, és a csőrében gyűrűt tartó hollóval látható; a baloldali kék udvarban szintén hármas halmon arany grif hátulsó lábaira ágaskodik, jobbfelé fordúlva, és első lábait ragadozásra készen tartva. A paizst bárói korona födi, mely fölött koronás sisak áll, és azon ismét pánczélos kar, kivont karddal és levágott törökfejjel, a kar hajlásában pedig a gyűrűt tartó hollóval. A sisak foszladéka jobbról ezüstvörös, balról aranykék. A paizst két oldalról telamonok gyanánt két arany grif tartja.

Noska család. Zemplin vármegyei czímerleveles nemes család, birtokos e század elején Kazsú helységben. [1])

Noszlopy család. (Noszlopi.) Veszprém vármegyének egyik legrégiebb birtokos nemes családa. Fészke és ősi birtoka a nevezett megyében fekvő Noszlop helység, hol azonban már 1239-ben IV. Béla király adománya folytán a Benczések béli apátsága is öt ekényi jószágot birván, [2]) már 1258-ban Jakab apátur a Noszlopi pusztán Illés, Bodon stb. jobbágyait nemes jobbágyokká tevé; oly föltétellel, hogy az apátur banderiumába szükség esetén egy lovast állítsanak. [3]) Ez oklevelet később is nevezetesen 1342-ben az akkori apátur Miklós, a nevezettek utódainak, mint nevezi egyházi nemeseiknek, átirá. [4])

Azonban a Noszlopy nevű család — úgy látszik — nem a nevezettektől származik, mert midőn Zsigmond király korában, 1409-ben Márton a béli apátur a noszlopi nemesek, nevezetesen pedig Illés és Gergely ellen noszlopi jószágának négyekényi része miatt pert indított, azon alkalommal nevezett Illés és Gergely, kiktől a mai Noszlopy család származik, azt vitaták, hogy ők régi nemesek legyenek, és birtokaik egy részét atyjok Pokának fia Miklós 1346-ban Noszlopi Chep fiának Jánosnak fia Máté özvegyétől törvény utján szerezték. [5]) Mind a mellett is a béli apát megmutatván, hogy néki illetőségéből majd négy ekényi földje hiányzik, és az, az említett Illés és Gergely és ezek vérségének kezeikben legyen, az itélet folytán

[1]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 115. 237.
[2]) Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 4. p. 727.
[3]) Ugyanott tomo IV. vol. 2. p. 479.
[4]) Ugyanott tomo VIII. vol. 4. p. 606.
[5]) Ugyanott tomo IX. vol. 7. pag. 57.

uj határigazítást nyert. [1]) Azonban a per még ezután is elhúzódott egész 1425-ik évig, a midőn az már Palóczy Máté országbiró előtt folyt. [2])

Az eddig érintett okmányok alapján látjuk, hogy a családnak ősei közül a többi között 1346-ban élt Pókának fia Miklós, kinek fia volt Gergely 1409-ben; ismét 1409—1423-ban éltek Illés és Gergely testvérek, kik közűl Illésnek 1425-ben fia Mihály deák (litteratus.)

A XVI. század első felében, a gyászos mohácsi vész után éltek Noszlopy Benedek és Gáspár testvérek, és noszlopi Trombitás Kristófnak fia Antal, kik Noszlopon fekvő rétjük és ehez tartozó haszonvételeikre Szapolyay György szepesi gróftól adományt nyervén, abban 1528-ban I. Ferdinand király által is megerősítettek. [3])

Nevezett Noszlopy Gáspárnak fia (vagy unokája) volt egy másik Noszlopy Gáspár, ki nejétől Söjtöri Magdolnától nemzé Györgyöt [4]), ki 1619-ben nevezett édes anyjával már mint özvegygyel, a vasvári káptalan előtt jószág-cserét tett, oda adván tótfalusi egy jobbágy-telkét anyjának Nemes-Dömölkön fekvő szintén egy jobbágytelekért. [5]) Ezen Györgynek Gál Erzsébettől gyermekei Kata Kéry Györgyné (kinek leánya Kéry Ilona Kigyós Pálné lett) III. Gáspár és János voltak, kik 1648-ban osztoztak meg a nemes-dömölki birtokban hugukkal Kéry Ilona, Kigyós Pálnéval. [6])

Nevezett III. Gáspár és János által a család két főágra oszlott, mint a következő táblázat mutatja:

---

[1]) Ugyan ott tomo X. vol. 4. p. 725—741. az itélet-levél közölve, mely az egész pert tárgyalja.

[2]) Katona Hist. critica tomo XII. p. 449. — Lehoczky Stemmat. II. p. 255. szintén említi Katonára utalva e pert, de nála sajtó-hibából 1125. év áll 1425. helyett, a mi az avatatlant könnyen tévedésbe viheti. — Egyébiránt Katona csak kivonatot közöl, de olvastam családi közlés után az egész okmányt egyszerű másolatból, melyben szintén az évszámokban hibák vannak; tudniillik az 1239. okmány 1139-ik évinek iratik. V. ö. Fejér X: 4. p. 725.

[3]) Oklevél családi közlés szerint.

[4]) Ezen György, ki 1619-ben élt, nem lehetett fia az 1528-ban élt Gáspárnak.

[5]) Családi oklevél.

[6]) Ugyan az.

I. tábla.

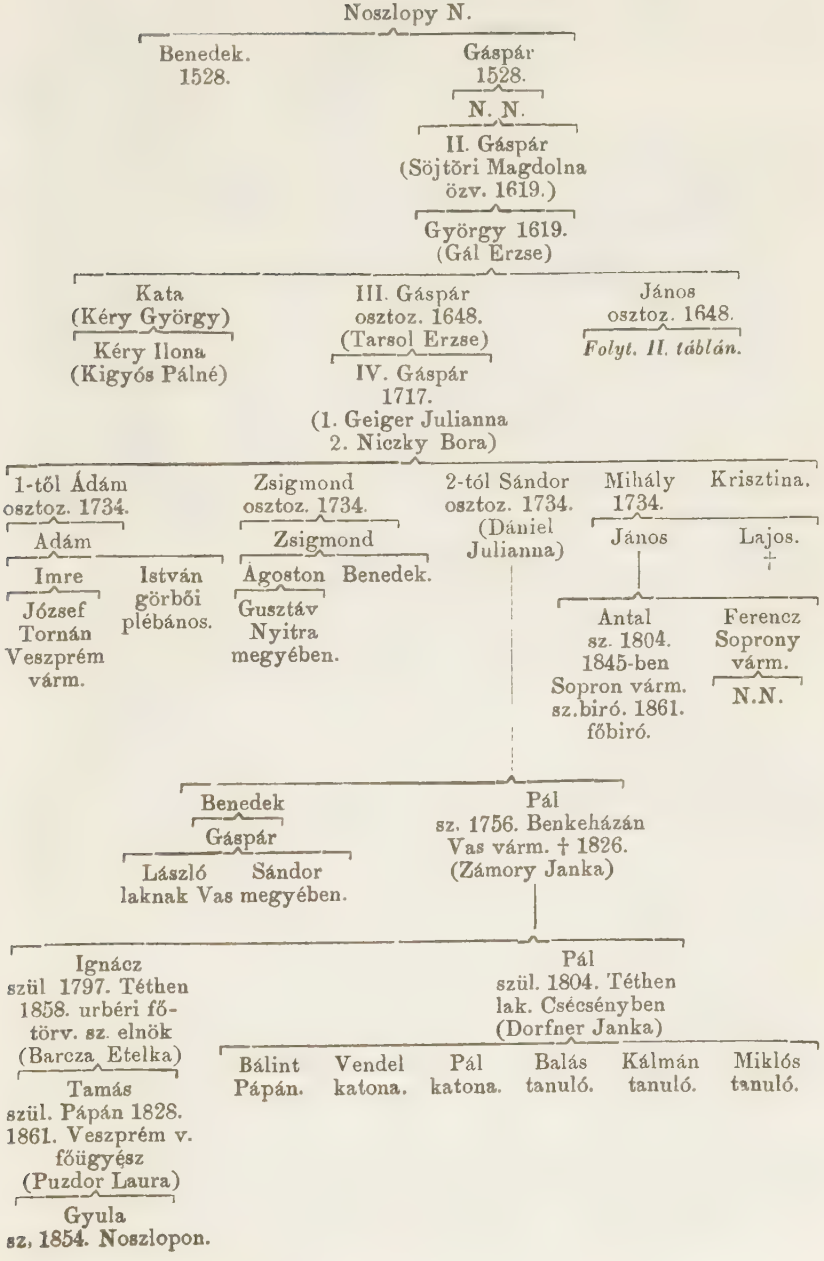
Noszlopy N.
Benedek. 1528.
Gáspár 1528.
N. N.
II. Gáspár (Söjtöri Magdolna özv. 1619.)
György 1619. (Gál Erzse)
Kata (Kéry György)
Kéry Ilona (Kigyós Pálné)
III. Gáspár osztoz. 1648. (Tarsol Erzse)
János osztoz. 1648.
Folyt. II. táblán.
IV. Gáspár 1717. (1. Geiger Julianna 2. Niczky Bora)
1-től Ádám osztoz. 1734.
Zsigmond osztoz. 1734.
2-tól Sándor osztoz. 1734. (Dániel Julianna)
Mihály 1734.
Krisztina.
Adám
Zsigmond
János
Lajos. †
Imre
István görbői plébános.
Ágoston
Benedek.
József Tornán Veszprém várm.
Gusztáv Nyitra megyében.
Antal sz. 1804. 1845-ben Sopron várm. sz.biró. 1861. főbiró.
Ferencz Soprony várm.
N.N.
Benedek
Gáspár
László
Sándor
laknak Vas megyében.
Pál sz. 1756. Benkeházán Vas várm. † 1826. (Zámory Janka)
Ignácz szül 1797. Téthen 1858. urbéri főtörv. sz. elnök (Barcza Etelka)
Pál szül. 1804. Téthen lak. Csécsényben (Dorfner Janka)
Tamás szül. Pápán 1828. 1861. Veszprém v. főügyész (Puzdor Laura)
Bálint Pápán.
Vendel katona.
Pál katona.
Balás tanuló.
Kálmán tanuló.
Miklós tanuló.
Gyula sz. 1854. Noszlopon.

II. tábla.

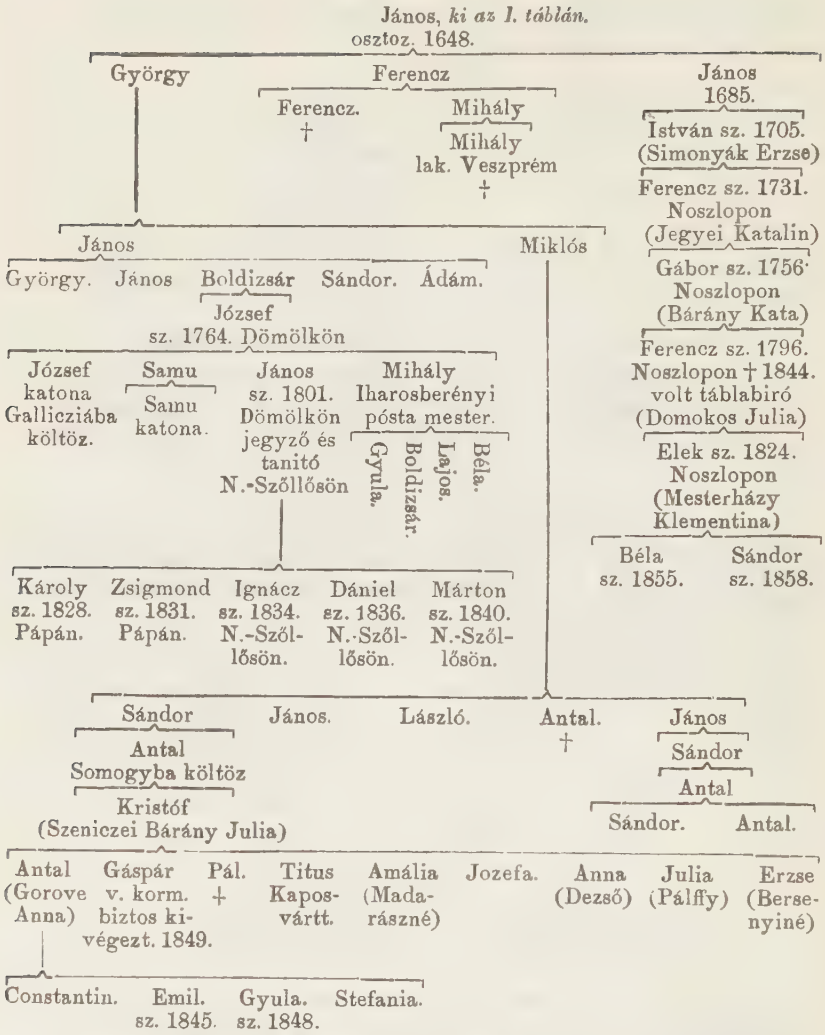

Mint a táblázatról láthatjuk, György nek Gaal Erzsébettől született két fia III. Gáspár és János által a család két fő ágazatra vált. Amannak ága az I. táblán, Jánosnak ága a II. táblán látható.

III. Gáspárnak fia ismét Gáspár két házasságból hagyott utódokat. Első nejétől jobbágyi Geiger Juliannától származott utódai közül József Tornán Veszprém vármegyében, Gusztáv pedig Nyitra megyében laknak, s mindkettőnek gyermekeik vannak.

Sándornak Dániel Juliannától egyik fia Benedek, kinek utó-

dai László és Sándor laknak Vas vármegyében; másik fia Pál szül. 1756. Benkeházán Vas vármegyében; meghalt 1826-ban. Nejétől Zámory Jankától Ignácz és Pál, mindkettő Győr megyében Téthen született, amaz 1797-ben, Pál az ifjabb 1804-ben. Pál táblabiró volt, lakik Győr megyében Csécsényben. Feleségétől Dorfner Jankától gyermekei a táblázaton láthatók.

Ignácz $183^2/_6$. országgyülésen követ, 1838-ban kir. táblai ülnök, 1841-ben váltó törvényszéki elnök, és udvari tanácsos, 1848-ban hétszemélyes táblai ülnök, 1857-ben sz. István rend lovagja, 1858-ban a budai cs. kir. úrbéri főtörvényszék elnöke. Jelenleg lakik Sopronyban. Fia Tamás (szül. 1828. Pápán) 1861-ben Veszprém vármegye alkotm. főügyészévé választatott. Nejétől Puzdor Laurától egy fia van.

Sándor testvérének Mihálynak utódai közül Antal (szül. 1804.) lakik Soprony vármegyében. 1839—1845-ben ugyanott szolgabiró; 1848-ban nemzetőri lovas kapitány, 1861 ben főbiró. Özvegy és gyermektelen. Testvére Ferencz lakik szintén Soprony megyében, s gyermekei vannak.

A II. táblázaton, mely Jánostól kezdődik, annak három fia György, Ferencz és János által a család három ágra oszlott, azonban Ferencz ága már kihalt. Jánosnak ágából él Elek Noszlopon, ki 1848-ban nemzetőri hadnagy, 1861-ben árva választmányi felügyelő. Nejétől Mesterházi Klementintől a táblázaton látható két fia van.

Györgynek két fia János és Miklós által ismét két ágazat képződött, János ágán Józsefnek fia János Nagyszőllősön Veszprémben tanitó és jegyző, több gyermek atyja, testvére Mihály Iharos-Berényben Somogy vármegyében pósta mester, szintén családapa.

Miklós ágán áll Antal, ki Gorove Annától négy gyermek atyja, Gáspár, ki a forradalombani részvéte miatt 1849-ben kivégeztetett; Titus s a többi, mint a táblázat mutatja.

A család czímere a paizs kék udvarában arany korona, mellyen férfi kar könyököl, kivont kardot villogtatva; ugyan ez ismétlődik a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Még egy töredék ágazat a mult század végeig lehozva, melyet a családfára illeszteni adatok hiányában nem lehetett, következő:

Noszlopy István
(Saary Anna)
Ferencz
János
1725 tájban
Ádám. Anna
(Balassa Mihály)

Nosticius család. Trencsin vármegyei czímerleveles nemes család. Az armalist Nosticius Jakab nyerte III. Ferdinand királytól 1655. máj. 6-án Pozsonyban. [1])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren terepélyes pálmafa, melynek tetején piros lábú fehér galamb áll, piros csőrében zöld galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén ugyan olyan galamb áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

A család neve Noszticzius (sőt Noszko alakban) is iratott Trencsin vármegye jegyző könyveiben. Ugyan ezen megyének nemesi összeirása szerint; [3]) 1748-ban Zolnán lakott Jakab, György és Jeremiás, Klobusiczon pedig Gáspár.

1768-ban Zolnán József, György és András, Ivanóczon pedig Gáspár és fia János.

1803-ban Felső-Vadicson György és ennek fiai János és József, Zolnán pedig idősb András, valamint ifj. András fiával Ignáczczal; Driethomán id. János.

Végre 1837-ben F.-Vadicson György, kinek fiai János és József akkor mint már elhaltak említetnek; — Zolnán éltek öregebb és ifj. András; — Driethomán pedig János már mint meghalt említetik.

Nováczky család. (Bürkösi.) Közűlök Zsigmond 1815. körül Felső-Fejér vármegye számvevője.

Novák család. 1677-ben dec. 19-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben nemesíttetett meg. Ezen családból Novák Ferencznek fia Imre 1754. junius 17-én Vas vármegyétől Szombathelyen kelt nemesi bizonyitványt nyert.

Novák Farkas 1753-ban Zala vármegye esküdtje volt.

---

[1]) Collect. herald. pag. 186. Lásd Bartholomaeides Memoria ung. 154.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.
[3]) Szontagh D. közlése.

Novák család. Novák Ferencz 1790-ben II. Leopold király által czímeres nemes levélben emeltetett nemességre.

Czímere következő, a paizs először vízirányosan kétfelé, és a felső rész ismét kétfelé oszlik, a jobb oldali vörös udvarban fehér ló ágaskodik, balfelé fordúlva, a baloldali kék udvarban vörös mezű kar könyököl, irótollat tartva. A paizs alsó felét fehér udvar képezi, és abban felfordított V alakú kék csíkolaton öt arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján egymás mellett két fehér sasszárny emelkedik ki, rajta jobbról balra rézsutosan kék csíkolaton három arany csillag látható. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [1])

Novák Péter Arad vármegyében 1821-ben hirdetteté ki nemességét.

Novák nevű nemes család Bihar és Szabolcs vármegye nemessége sorában is említetik.

Novák család. (Mátra-Nováki †.) Nógrád megyei kihalt régi nemes család, mely hajdan azon megyében M.-Novák helységet birta, és egy régi curiája is volt a faluban, a mellett halastava és malma. De az utolsó ezen családból, ki által a családnak magva szakadt, Egerben török fogságot szenvedvén, hogy abból magát kiválthassa ama régi curiáját 500 magyar forintért eladta. [2])

E családból lehetett azon Novák János is, ki mint Zrinyi Miklós hadnagya 1566-ban Szigetvár védelmében esett el. [3])

Novakovics család. Novakovics István, Pál és Péter 1791-ben II. Leopold király által nemesítetett meg. Czímerük kétfelé osztott paizs, a jobb oldali arany udvarban jobbra balra négy rézsutos csíkolat vonúl le; a baloldali vörös udvarban hármas zöld halom fölött nyugvó koronán arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a bal lábával három nyilat tartva. Ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is, két kiterjesztett sasszárny között; melyek közűl a jobboldali félig arany, félig kék, a másik félig vörös, félig arany. Foszladék jobbról aranykék, balról aranyvörös. [4])

Nováky család. Trencsin vármegye törvénykezési lajstromában 1810—1834. év közt említetik Nováky János. Egyik 1781-ben Podluzsánban székelt, de a nemesi összeirásból kihagyatott. [5])

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[2]) Mocsáry Ant. Nógrád várm. esmertetése I. köt. 182.

[3]) Reusner Rerum memorab. in Pannonia gestar. Narrationes.

[4]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[5]) Szontagh Dán. közl.

Novelly család. (Máskép Okruttay.) Novelly máskép Okruttay János a török háborukban szerzett hadi érdemekért mindkét nemű utódaival együtt I. Leopold király által 1686. nov. 28-án kelt czímeres nemes levélben megnemesítetett. A czímeres nemes levél Szatmár vármegyében 1733. febr. 3-án, Abauj megyében pedig 1801. január 10-én hirdettetett ki. [1])

Czímere szokásos fenálló hadi paizs, melynek kék udvarában zöld téren sárga csizmás, vörös dolmányos és nadrágos, fején fekete prémes, sastollas süveget viselő magyar vitéz látható; balkeze csipejére van támasztva, jobb kezével kivont kardját feje fölött villogtatja, a kard hegyén egy fehér turbános törökfej vérzik. A paizs fölött sisak és azon királyi korona van. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

E családból való Novelly József Kassán 1860-ban.

Novoszád,

Novoszedy és

Novoszedly család. E három név alatt egy nemes család élt Trencsin vármegyében. Az armalist Márton 1603-ban hirdetteté ki a nevezett megyében. Utódai közül a nemesi lajstromok szerint 1747-ben Latkóczon laktak László, István és Ferencz. 1748-ban Latkóczon János.

1768-ban Dezséren Pálnak fia Pál, kinek gyermekei Mihály és Antal már ekkor szintén összeirattak.

Egyébiránt a Novoszedlyek Trombitás név alatt is előfordúlnak Trencsin vármegyében. [2])

Novoszel család. Novoszel Lukács 1744. sept. 12-én Mária Terezia királyasszony által nemesítetett meg czímeres nemes levélben. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon hátulsó lábain álló koronás farkas, első jobb lábával meztelen kardot, bal lábával pedig üstökénél fogva levágott törökfejet tart. Ugyan ilyen farkas emelkedik a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék.

Novotha család. (Beczkói.) Trencsin vármegyei eredetű nemes család. Törzse beczkói Novotha I. János, ki III. Ferdinand ki-

[1]) Családi közlés szerint.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Collect. herald. nro 195.

rálytól 1655-ki május 25-én Pozsony várában kelt czímeres nemes levelet nyert, mely armalis levél 1656. (feria 3-tia proxima post Dominicam Palmarum septvagesimam.) Nyitra vármegyének Nyitra városában tartott közgyülésén kihirdettetett.

Ezen Jánostól a család a mai napig következőleg származott le:[1])

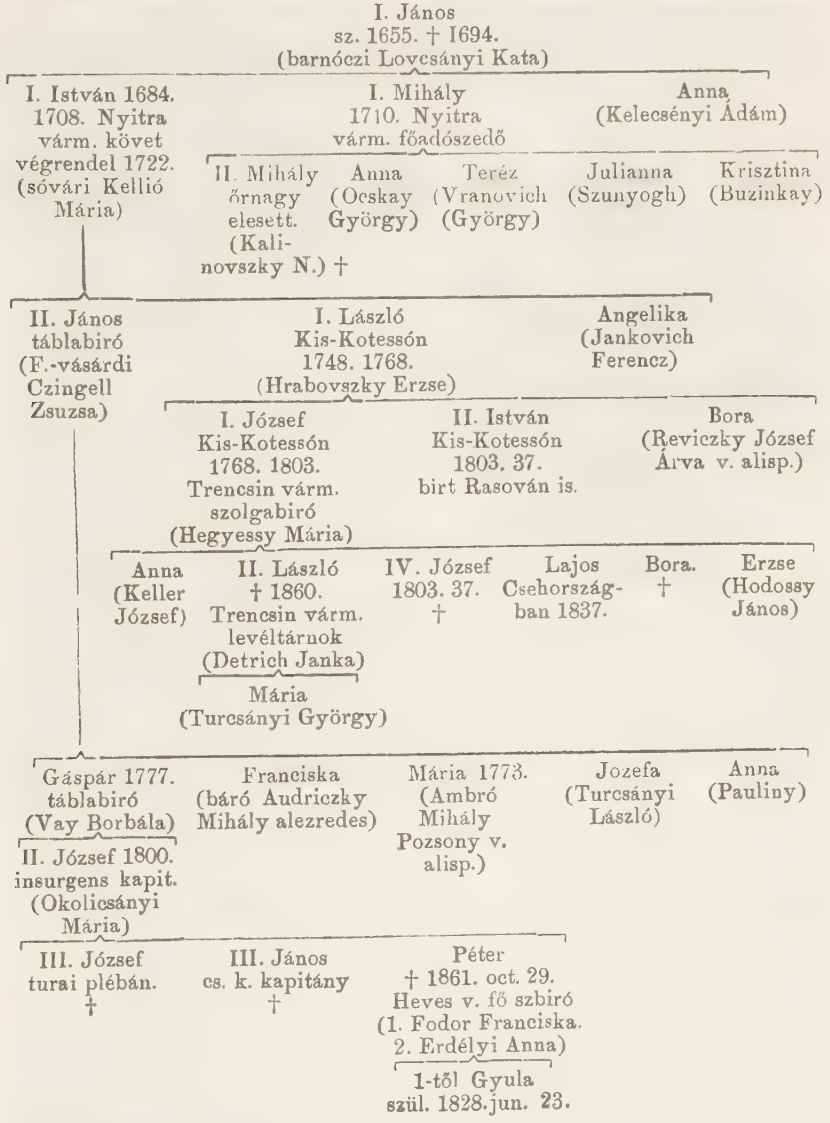

[1]) Családi közlés szerint.

I. János; a nemességszerző, gróf Nádasdy Ferencz csejtei uradalmának igazgatója volt, és ura által Csejthén több házhelylyel ajándékoztatott meg. Gyermeke három maradt, u. m. I. István, I. Mihály és Anna puszta-kelecsényi Kelecsényi Ádám neje, ki atyjok halála után anyjokkal barnóczi Lovcsányi Katával Csejthén 1695. jan. 3-án megosztoztak.

I. Mihálynak, ki 1710-ben Nyitra vármegye adószedője volt, egyetlen fia II. Mihály mint őrnagy elesvén, benne ez ág fiágon kihalt.

I. István tetemes jószágokat szerzett Trencsin megyében ősi helyén Beczkón Révay Klára Czíráky Mózses özvegyétől tizenötezer forintért, melyek egy részére — mint iratik — királyi jóváhagyást is nyert. Ezen Istvánnak javai névszerint Miskén négy kerekű malma lakóházzal, Horváth-Zsidányon öt jobbágy, két darab rét, egyik Alsó-Pulyán, továbbá minden ingóságai u. m. két ládában arany, ezüst szerei, kész pénzben 724 forintja és minden irományai herczeg Esterházy Pál nádor által lefoglaltatván, azokat amnestia következtében királyi parancsnál fogva, mely Maholányi János aláírása alatt 1684. máj. 17-én kelt, visszakapta. Ezen István Nyitra vármegyének szolgabirája, és 1708-ban országgyülési követe volt. — 1722. aug. 22-én tett végrendeletet, s röviddel utóbb meghalt, nejétől sóvári Kellio Máriától egy leánya Angelika Jankovich Ferencz kerül. táblai ülnök neje, és két fia II. János és I. László maradtak; kik által a család két ágra oszlott; az előbbinek ága előbb Pozsony, majd Nógrád s végre Heves vármegyébe, I. Lászlónak ágazata pedig Trencsin vármegyébe telepedvén.

I. László Trencsin vármegyében Kis-Kotessón lakott, és az 1748. 1768-ki nemesi összeirásokba fölvétetett, 1777. máj. 7-én pedig unoka-öcscsével Gáspárral együtt Nemességét Nyitra vármegyétől, hol armalisok először publicálva volt, nemesi bizonyitványt vett ki. Nejétől Hrabovszky Erzsébettől leánya Borbála Reviczky József Árva várm. alispán neje, és I. József s II. István születtek. Ezek közül II. István 1803. 1837. Kis-Kotessón lakozó, birt Rasován is

egy telket; elhalt mag nélkül. Testvére I. József 1768. 1803-ban Kis-Kotessón lakos, Trencsin vármegye szolgabirája volt. Nejétől Hegyessy Borbálától fia József, ki 1837-ben mag nélkül meghalt, Lajos 1837-ben a nemesi esszeirás szerint Csehországban tartózkodott, és végre

II. László, ki sok ideig Trencsin vármegyének levéltárnoka volt; meghalt 1860ban. Hitves társától Dettrich Jankától egyetlen leánya Mária Turcsányi Györgyné maradván, benne a trencsini ág férfi ágon elenyészett.

II. János (I. Istvánnak fia) testvérével a följebb említett I László val 1745. jul. 15-én megosztozván, és egymásnak magva szakadta esetére egymásnak kölcsönös örökösödésül 10,300 frtot kötvén ki, ősi örökségén kivül kivált neje f.-vásárdi Czingell Zsuzsa után szép kiterjedésü birtokkal birt. Végrendeletében számos hagyományozást tett, főleg misékre, kórházakra és a szakolczai Carmelitákra, kiknél 1743. jul. 23-án örök időkre alapítványul 200 frtot olyképen tett le, hogy családjaért évenként tizenkét mise szolgáltassék. Halála után Czingell Zsuzsannától származott gyermekei Nagyszombatban 1773. dec. 21-én és következő napokon megosztozván, a nyitrai jószágok Ambró Mihálynénak Novotha Máriának, a Heves vármegyei jószágok pedig átalában Gáspárnak jutottak, ez utóbbi mint fiu az atyai végrendeletbnen a többi testvéreknél 4432 frtal különböztetvén meg.

Gáspár nejével vajai Vay Borbálával kapott Nógrád megyei Mihály-geregei jószágába költözvén, 1777-ben Nyitra vármegyétől nemesi bizonyitványt vett ki. Egyetlen fia II. József 1800-ban Nógrád megyei insurgens kapitány, 1809. január 11-én nemességét Nógrád megyében ismét kihirdettetvén, Heves vármegyébe Sirokra tette lakását. Nejétől Okolicsányi Máriától három fia maradt: III. József mint turai plébános, III. János mint a Lichtenstein huszároknál volt kapitány magnélkül halt el. Péter sok ideig Heves vármegyének főszolgabirája, 1861-ben ismét törvényszéki ülnöke; meghalt 1861. oct. 29-én. Első nejétől sankfalvi Fodor Franciskától egyetlen fia Gyula, kiben jelenleg a család fiágon él

A család czímere — mint följebb a metszény ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas zöld hegyen ágaskodó kettős farkú oroszlán, melynek derekára és nyakára kigyó tekerődzött, fejét az oroszlán feje fölött tartva; az oroszlán első lábaival meztelen pallóst villogtat. Ugyan ilyen oroszlán látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Nozdrokóczy család. (Nozdrokóczi †.) Trencsin vármegye kihalt, régi, birtokos családja. Közülök Nozdrokóczy Miklós 1480-ban Trencsin vármegye alispánja és a hasonnevű várnak várnagya volt. [1])

A XVI. század végén 1598-ban élt Nozdrokóczy László, kinek Svehla Katalintól gyermekei voltak László, János és Flórián.

Nozdroviczky család. (Nozdroviczki.) Trencsin vármegyei Nozdrovicz helységtől veszi nevét és előnevét, és azon vármegyének egyik legrégibb törzsökös családja, elterjedve Nyitra, Mosony, Szatmár, Szabolcs és egyéb vármegyékbe is. A regényes Vágvölgyben fekvő és egyedül fiágra adományozott nozdroviczi ősi birtokfészeknek jelenleg is kizárólagos birtokosa és abban hatszáz év folytán hatalmas szomszédai főleg egykor Petróczynak háborgatásai daczára máig fentartá magát.

Nozdrovicz első szerzőjét hitelesen megnevezni nem tudjuk; hagyományos eléadás szerint első alapítója a XII. században Buda városából jött és oda telepedett és Óbuda-y-nak neveztetett.

A XIII. században már, nevezetesen 1250-ben a Nozdroviczky család birta Nozdroviczot; és a XIV. század második felében Nozdroviczky Péter már uj adományt vitt ősi birtokára.

1411-ben Nozdroviczky Péternek fia Sebestyén egy részről kis-szlavniczai Jakabnak fia Péter más részről a budai káptalan előtt ősi apai kis-slavniczai és szkalkai jószágaikra nézve egymás között birói egyességre léptek, mely szerint nevezett Slavniczai Péter fiának Sándornak (Sandrinus) és testvéreinek Fülöp és Jakabnak terheiket is magára vállalván, a közös nemzetségi birtokból és pedig a kis-slavniczaiból egy harmadrészt, a szkalkaiból pedig egy negyedrészt Nozdroviczky Sebestyénnek mint fia Benedek jogai fentartójának is átengedett. Ezen egyezkedmény tartalmából kitűnik, hogy az egyezkedők közös törzsből származva, vér- és jog-közösségben éltek, és ezt a nevezett helységekre emlékezeten túli idő óta gyakorolták, és eképen az ősi nozdroviczi, kis szlavniczai és szkalkai jószágokban az örökösök felosztozván, azokban örökségi jogaik megerősítésére többször királyi adományokat szereztek; idővel pedig, midőn a nemzetségi ágak külön családokra oszlottak, neveiket is részben az osztályban jutott birtoktól vették, igy Nozdrovicztól a Nozdroviczky, Szkalka utóbb Zamard helységtől a Zamaróczy család kölcsönzé nevét, míg a harmadik nemzetségi ág az említett Sándortól (Sandrinus) Sándor

[1]) Szontagh Dániel közl.

nevezetet vett fel. Megjegyzendő azonban az is, hogy idővel Szkala és Szkalka helység a Zamaróczy családtól elesvén, a szkalkai apátsághoz jutott. [1])

Már 1463-ban Nozdroviczky Zsigmond, Péternek Ferencz fiától unokája uj királyi adomány-levelet vitt Nozdrovicz helységre.

Zsigmond fiának Pálnak özvegyét, Sztankóczy András feleségül vévén, 1507-ben mostoha fia Nozdroviczky László részére (miután neki örökösei nem voltak, Nozdrovicz helységre és Kis-Stankócz fele részére II. Ulászló királytól uj királyi adományt vitt.

Nozdroviczky György I. Ferdinand király alatt nagybátyjával Miklóssal, ki másképen nagyszombathi Horváth sőt Pribégh névvel is élt, a család ősi birtokára ismét uj kir. adományt vitt.

Végre miután a nevezett Pribégh Miklósnak fia Gábor magnélkül elhalt vala, Györgynek (a László fiának) fiai László, János és György 1599-ben Rudolf királytól már az ötödik rendbeli királyi adománylevelét vitték Nozdroviczi birtokaikra.

Györgynek Zalusky Borbálától említett három fiai által három fővonalra szakadt a család, és e három vonal három külön nevezet alatt lett a családnál ismeretes. László vonala felső- (hornyovszka), János vonala alsó (dolnovszka), Györgynek vonala annak Gáspár fia után gáspári ágazatnak (Gasparovszka) neveztetett.

Mint sarjadzott szét a család a XV. század elejétől a mai napig, a következő családfa mutatja.

[1]) A Nozdroviczky, Sándor és Zamaróczy családok közti vérség- és jogközösséget mutatja egy 1338-ki oklevél is a gróf Sándor-ok levéltárában; úgymond a családi közlés.

I. tábla.

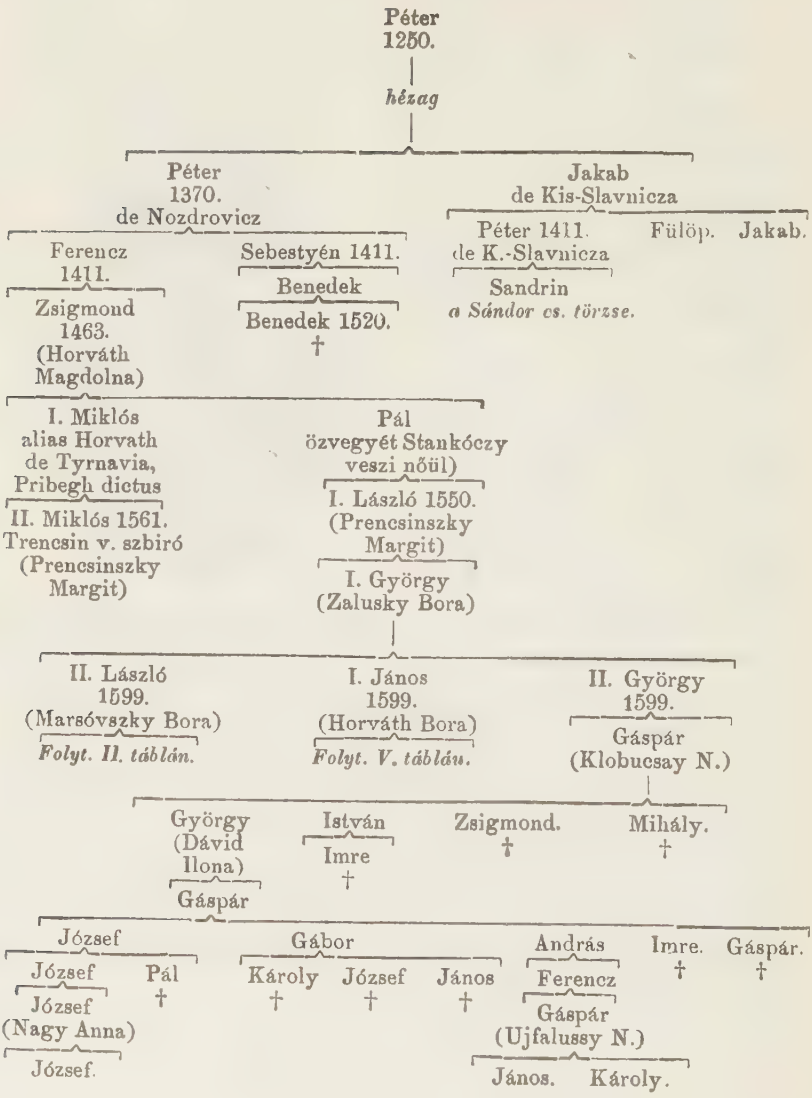
Péter
1250.
hézag
Péter
1370.
de Nozdrovicz
Jakab
de Kis-Slavnicza
Ferencz
1411.
Sebestyén 1411.
Péter 1411.
de K.-Slavnicza
Fülöp.
Jakab.
Zsigmond
1463.
(Horváth
Magdolna)
Benedek
Benedek 1520.
†
Sandrin
a Sándor cs. törzse.
I. Miklós
alias Horvath
de Tyrnavia,
Pribegh dictus
Pál
özvegyét Stankóczy
veszi nőül)
II. Miklós 1561.
Trencsin v. szbiró
(Prencsinszky
Margit)
I. László 1550.
(Prencsinszky
Margit)
I. György
(Zalusky Bora)
II. László
1599.
(Marsóvszky Bora)
Folyt. II. táblán.
I. János
1599.
(Horváth Bora)
Folyt. V. táblán.
II. György
1599.
Gáspár
(Klobucsay N.)
György
(Dávid
Ilona)
István
Imre
†
Zsigmond.
†
Mihály.
†
Gáspár
József
Gábor
András
Imre.
†
Gáspár.
†
József
Pál
†
Károly
†
József
†
János
†
Ferencz
József
(Nagy Anna)
Gáspár
(Ujfalussy N.)
József.
János.
Károly.

II. tábla.

László, *ki az I. táblán.*
1599.
(Marsovszky Bora)

- III. Miklós (Székely Bora)
  - István (Csernánszky Anna)
    - Sándor. †
      - Antal (Győry Mária)
        - Kristóf. †
        - Antal.
      - Kristóf. †
      - II. Jónás 1787. Zala v. alisp.
        - János kapitány (Simonyi Anna)
          - Vendel. †
    - Mihály. †
    - László. †
- Pál (Rudnyánszky Bora)
  - *Folyt. III. táblán.*
- László (Matyasovszky N.)
  - *Folyt. IV. táblán.*
- Zsigmond. †
- I. Jónás (Lasuka-Bora)
- Ferencz Pozsony város birája
  - János †
    - József.
    - Imre.
    - Alajos.
    - Antal
      - Ferencz Mosony várm. szbiró 1861.
      - Antal.
      - István.
      - Miklós.
    - Mihály
      - Károly.
      - János.
- IV. Miklós cs. k. tan. Holics és Sásvár urad. ügyésze
  - Antal Tiszán túli ker. táb. üln. 1787. †
  - V. Miklós Mosony várm. fő szbiró.

III. tábla.

Pál, *ki a II. táblán.*
(Rudnyánszky Bora)

- László 1680. (Géczy Zsuzsi)
  - Ambrús (Hodossy Judit)
    - Ferencz táblabiró
      - Elek Trencsin várm. számvevő
        - Miksa
          - István.
      - Ferencz Trencsini fő szbiró †
    - László kapitány. †
    - Mátyás. †
    - Bálint kapitány (Divéky Anna)
      - Alajos (Ghilányi Mária)
        - Ferencz.
- Gáspár (Marsóvszky Mária)
  - Péter (Plathy N.)
- András nyitrai kan. 1695.
- Ádám. †
- Ambrus kapitány
  - Leo †
- János. †

IV. tábla.

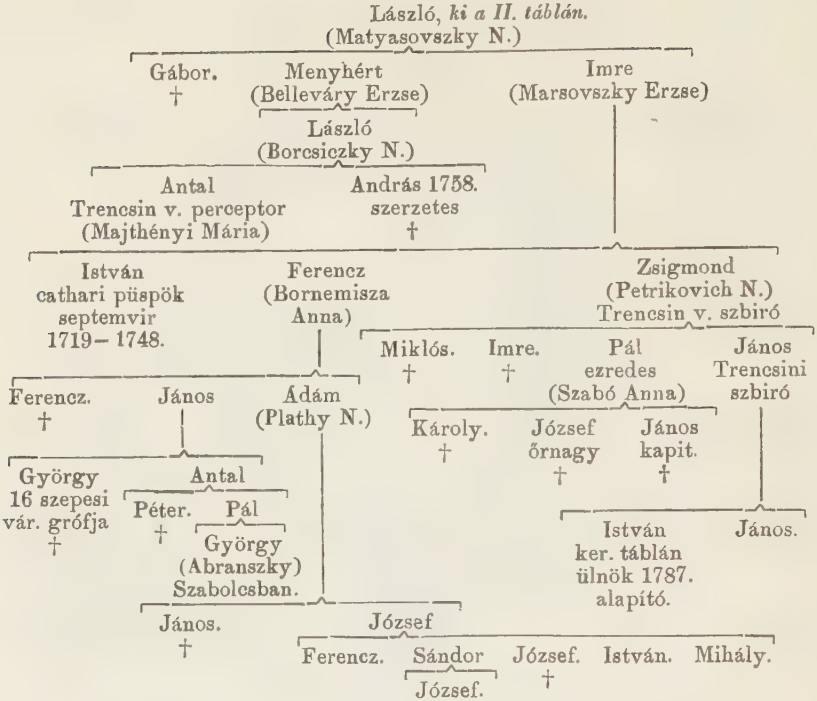

V. tábla.

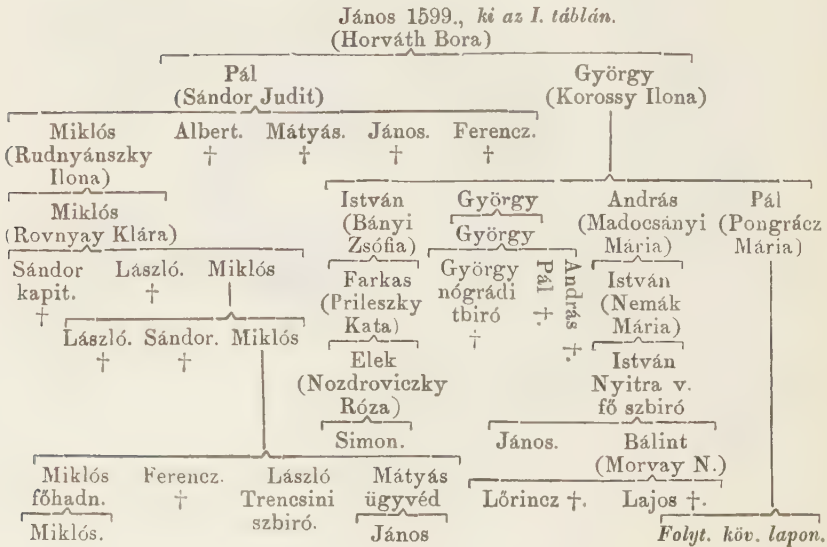

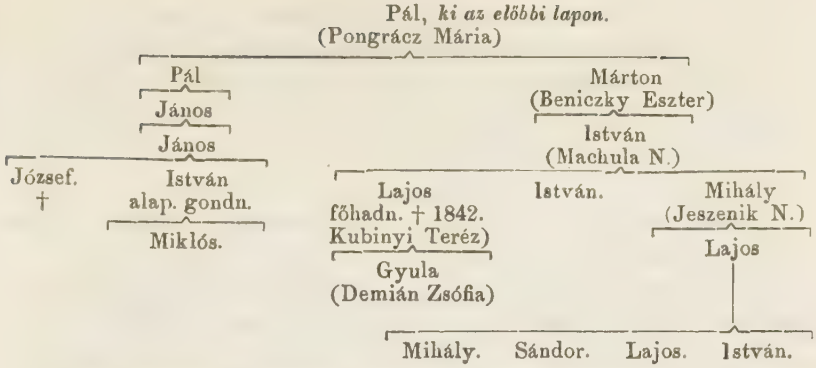

Az I. táblázaton látjuk a családnak I. Györgynek fiai II. László, I. János és II. György által három fő ágazatra oszlását. Ugyan e táblán szemlélhető II. Györgynek fiától Gáspártól származott ivadéka, mely Gáspár ágazatának neveztetik.

A II., III. és IV. táblázat az úgy nevezett felső ágazat származási rendjét tartalmazza.

A II. táblán látjuk Ferenczet, ki Pozsony sz. kir. város birája volt.

I. Jónásnak fia II. Jónás 1787-ben a Józsefi rendszer alatt Zala vármegye alispánságát viselte.

IV. Miklós szintén a mult században a holicsi és sasvári cs. k. urodalomnak főügyésze. Egyik fia Antal Szatmár vármegyének 1778. 1784-ben al- és főjegyzője; [1]) 1787-ben a Tiszán túli ker. tábla titkára, utóbb ülnöke volt. Testvére

V. Miklós Mosony vármegyénél mint fő szolgabiró hivatalos-kodott, hol unokája Ferencz 1861-ben lön alkotmányos szolgabiró.

A III. táblán állók közűl András 1695-ben nyitrai kanonok. Ferencz e században Trencsin vármegye szolgabirája, és a családi alapitvány megalapitója. Testvére Elek ugyan azon megye számvevője volt.

A IV. táblán állók közűl András szerzetes, testvére Antal Trencsin vármegye fő adószedője volt.

Imrének fia István nyitrai kanonok 1719—1748-ig, egyszersmind cathari czimzetes püspök és a hétszemélyes tábla birája, ki családja részére hat fiu tanitására tett alapítványt.

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. I. 136.

János Trencsin vármegyei szolgabiró, ennek fia István 1770-ben a Dunán innen kerületi tábla jegyzője, utóbb ülnöke.

Az V. táblán Miklós magyar nemzetőrségi hadnagy; ennek bátyja László 1815—1848-ig Trencsin vármegyei tisztviselő, utóbb cs. kir. járási biró, és Ferencz-József arany érdemkereszt tulajdonosa 1853-ban.

Andrásnak utóda István Nyitra vármegyei szolgabiró és alapitványi gondnok.

Pál utódai közül István Nyitra megyében neves ügyvéd, fia Lajos a legutóbbi török és francziai háborúkban vitézül viselte magá., 1842-ben mint cs. k. főhadnagy halt meg. Ennek egyetlen fia Gyula Trencsin vármegyei főügyész, szép tehetségei által a megyei élet terén jó nevet vívott ki magának, 1848-ban országgyülési képviselő volt. 1856-ban Árva-Túrócz megyei cs. kir. törvényszéki elnök volt, egyszersmind több hazai egylet tagja.

A családfát teljesnek nem mondhatni, róla a leányok egészen lehagyvák; azonkivül a férfi tagok közül is többen hiányzanak; igy nem látjuk rajta azon Bálintot sem, kinek most is élő özvegyétől Misicz Franciskától leánya Klementina Pauliny Gusztávné Selmeczen. Istvánnak testvére Teréz Czigler Károlyné 1803-ban.

A család czímere — mint följebb a metszvény mutatja — a paizs vörös udvarában könyöklő pánczélos kar, kivont kardot villogtatva, a kard hajlása alatt félhold fénylik; a kar alatt kék udvarban három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között pánczélos kar könyökől, a kard fölött egy arany csillag, alatta pedig két csillag és félhold ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1]) A család némely tagjai ezen czímert azon különbséggel viselik, hogy a paizs udvarában könyöklő kar alatt is arany korona van.

Nugent család. Hazánkban gróf Nugent (olvasd Nüzsán) Laval (szül. 1777. Irlandban), az 1827. évi országgyülésen a 41. törvényczikknél fogva honfiusitást nyert. 1848—49-ben a császári seregek élén az ország alsó részében harczolt a magyar forradalom ellen. Jelenleg cs. kir. kamarás, római herczeg, val. belső titkos tanácsos, arany gyapjas vitéz, altábornagy és ezred tulajdonos. Horvátországban a stelniki jószágot birja. Nejétől Sforza Riaro Janka herczegnőtől († 1855. mart. 25-én Párizsban) következő családot alapitott:

---

[1]) Burgstaller Collectio Insignium nob. H.

Laval
altábornagy
(Sforza-Riaro Janka

Albert	Gilbert	Artúr	Beatrix	Janka
sz. 1816. cs. k. ezredes.	cs. k. kam.	cs. k. kam. alezredes.	csill. ker. h. (Strozzi Sagrati marquisnő)	csill. ker. h. (gr. Pallavicini)

A család Irlandból származtatja magát, az öregebb ág, mely nálunk honfiusítást nyert, 1621-ben nyerte a „Westmeathi“ grófságot.[1])

Címere a paizs hermelines udvarában két vörös rézsútos csíkolat.

Nunkovics család. Baranya és Sopron vármegyében honos. Közülök György a mult század végén (1787-ben) pécsi nagyprépost és serbii czimzetes püspök volt. A Nemességet Nunkovics Ferencz nyerte 1793-ban I. Ferencz királytól.

Címere a paizs kék udvarában zöld téren fehér lovon sz. Mikály arkangyal, keresztvégű lándzsáját a lova alatt hanyat fekvő sárkány torkába ütve. A paizs fölötti sisak koronáján piros lábú galamb áll, szétterjesztett szárnyakkal, csőrében olajfa galyat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Nyágoi család. Közülök János bányatörvényszéki titkár Zalatnán 1815. körül. Ugyanakkor János adóiró biztos Alsó-Fejér vármegyében.

Nyakas család. Szabolcs megyében György 1646-ban országgyülési követ. [3]) Talán más György az, ki 1662—1681-ben alispán volt, és az utóbb említett évben országgyülési követ, a midőn az Erdély felőli határokra biztosúl neveztetett. [4]) Ezen utóbbi Györgynek Paksy Sárától származott gyermekeit mutatja a következő táblázat:

György
(Paksy Sára)

Judit	Péter	Miklós
(Bogdányi István)	1662.	1662. aug. 8.

Nyakazó család. Közülök Nyakazó Antal 1557-ben váradi kapitány, midőn Váradról a barátokat kihajtva, ott a reformatiot terjeszté. Némelyek e Nyakazó Antalt Kendi Antallal egy személynek tartják. [5])

---

[1]) Hist. herald. Handb. 657. és gothaisches geneal. Taschenb. der gräflich H. 1859. 21. 585.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[3]) Lehoczky Stemmat. I. 210.

[4]) Ugyanott I. 209. 210. és 1681. évi 23. törv. cz.

[5]) Budai Fer. Polg. Lex. II. 745.

Nyakazó Ferencz Hont vármegyében Csalomia kelységet birta, melyet 1558 ban Balassa András Nyakazó Ferencz hűtlenségi bélyegén kért föl királyi adományban, hanem a beiktatáskor ellentmondtak Papócsy István, és Palojtay Anna, Dubraviczky Miklós özvegye. [1])

Nyaktalan család Közűlök Nyaktalun Miklós 1447-ben Baranya vármegye követe a budai országgyülésre. [2])

Nyalabicz család (vagy Nyalabér) Komárom vármegyében 1540-ben Almás helység és Fűzitői puszta birtokába többed magával beiktattatott Nyalabicz vagy Nyalabér András. [3])

Nyárady család. Szabolcs vármegye nemessége sorában említetik Fényes Geographiájában.

Nyárady család „Toldalagi“ praedicatummal birtokos Torda vármegyében, közűlök Elek szolgabiró 1815-ben, Izsák ugyan az 1837-ben, Imre állomási — Domokos adó-iró biztosok 1848-ban. Sámuel birtokos. Másik ágazatból Lajos Krasznában 1837-ben aljegyző.

Nyáray család. 1722-ben élt közűlök Nyáray Ferencz Váczon.

Nyáry család. (Bedeghi, gróf.) Régiebb mágnás családaink egyike. Ősi székhelye volt Tolna vármegyében Bedegh helység, honnan előnevét irja. A XVI. századtól székhelye főleg Nyitra vármegye, hol a második ősi fészek: Berencs fekszik. A család eredete a XV. századon túl homályban vész el [4]). Történeti hitelességgel a csa-

---

[1]) Sz. benedeki Conv. 1558. Capsa E. Fasc. 2. nro 7.

[2]) Kovachich G. M. Vestigia Comitiorum. 266–268.

[3]) Fényes Komárom várm. 162. 176.

[4]) Ismerem azon, V. László király nevében 1457-ben keltezett okmányt, melyben a nevezett király által bedeghi Nyáry Jánosnak régi nemessége, sarmata fejedelmektől eredeztetése, és állítólag III. István korában élt Bedeghy Istvántól izről izre (genealogice) leszármazása megerősítetik. Ez oklevél előfordúl Kaprinai kézirati másolat gyüjteményében Mss. B. tomo XLII. p. 18. a honnan azt nevezett Kaprinai egyik munkájában Diplomat. I. 216. ki is adta; de ez oklevél, — mely teljes rokonságban áll a „Trophaeum Estorasianum“ féle diplomákkal, és azokkal valószinűleg egy műhelyben született édes testvér, a történelmi itészet előtt meg nem állhat; és oly avatlan, s vakmerő móddal férczeltetett össze, hogy azt ha Kaprinai gyüjteményében nem figyelmeztetné is reá egy későbbi marginalis jegyzet, (tán Schwartner által oda vetve) e szavakkal: „Machwerk späterer Zeit“, a kevésbé jártas diploma-ismerő is csupán szövege után hiteltelen koholmánynak bélyegezné. Ismeré ez okleveleket a tudós Budai Ferencz, és megemlité Lex. II. 746. lapján, de óvakodott annak hitelt adni.

lád nemzék rendet Nyáry Gál-ig vihetni, ki I. Mátyás király korában élt, és ki Mátyás király zászlótartója (vexillifer) és Somogy vármegye (1485) főispánjául iratik. [1])

Miképen sarjadzik le a család Nyáry Gáltól kezdve a mai napig, a következő családfa mutatja:

I. tábla.

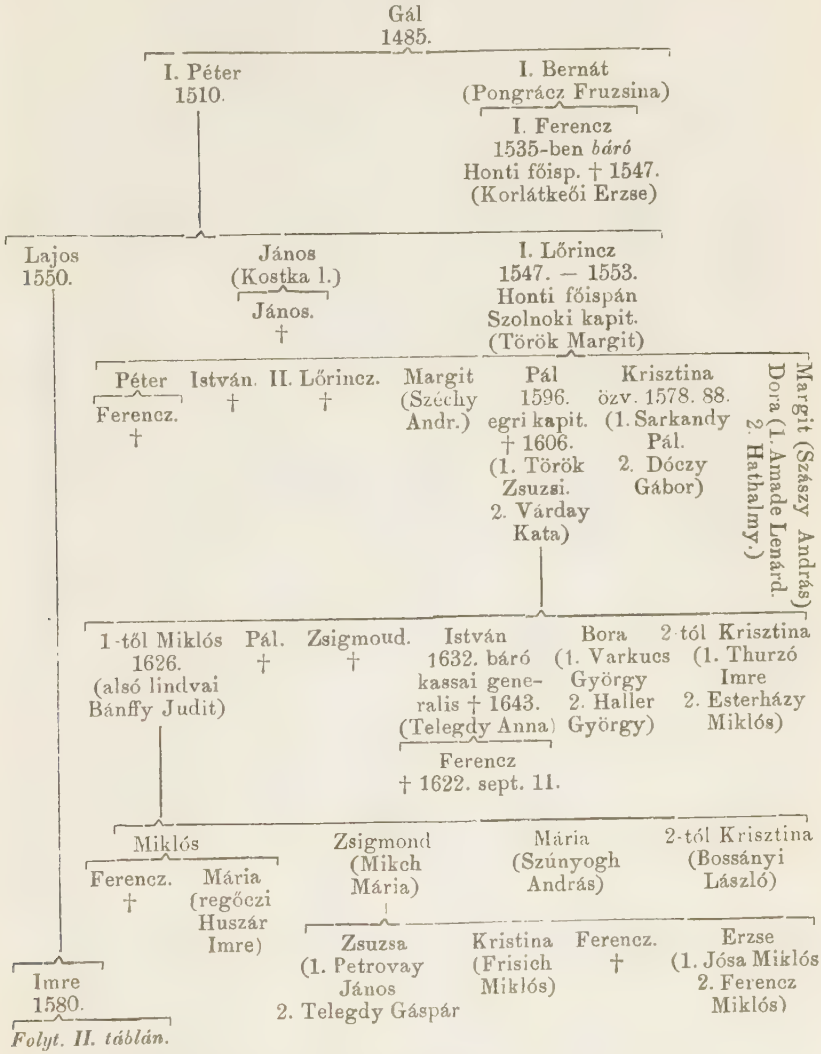

[1]) Lehoczky Stemm. I. 146.

II. tábla.

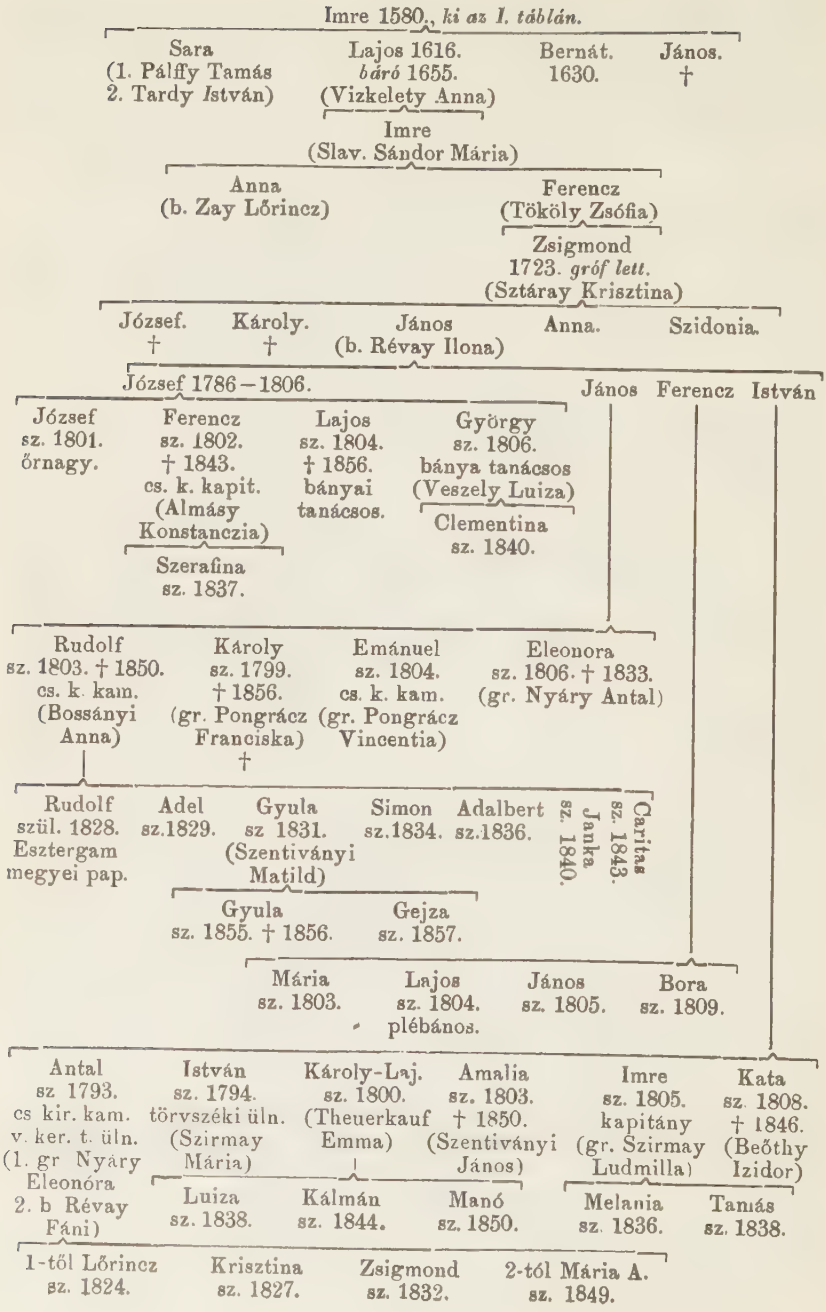
Imre 1580., *ki az I. táblán.*
Sara (1. Pálffy Tamás 2. Tardy István)
Lajos 1616. *báró* 1655. (Vizkelety Anna)
Bernát. 1630.
János. †
Imre (Slav. Sándor Mária)
Anna (b. Zay Lőrincz)
Ferencz (Tököly Zsófia)
Zsigmond 1723. *gróf lett.* (Sztáray Krisztina)
József. †
Károly. †
János (b. Révay Ilona)
Anna.
Szidonia.
József 1786–1806.
János
Ferencz
István
József sz. 1801. őrnagy.
Ferencz sz. 1802. † 1843. cs. k. kapit. (Almásy Konstanczia)
Szerafina sz. 1837.
Lajos sz. 1804. † 1856. bányai tanácsos.
György sz. 1806. bánya tanácsos (Veszely Luiza)
Clementina sz. 1840.
Rudolf sz. 1803. † 1850. cs. k. kam. (Bossányi Anna)
Károly sz. 1799. † 1856. (gr. Pongrácz Franciska) †
Emánuel sz. 1804. cs. k. kam. (gr. Pongrácz Vincentia)
Eleonora sz. 1806. † 1833. (gr. Nyáry Antal)
Rudolf szül. 1828. Esztergam megyei pap.
Adel sz.1829.
Gyula sz 1831. (Szentiványi Matild)
Simon sz.1834.
Adalbert sz.1836.
Janka sz. 1840.
Caritas sz. 1843.
Gyula sz. 1855. † 1856.
Gejza sz. 1857.
Mária sz. 1803.
Lajos sz. 1804. plébános.
János sz. 1805.
Bora sz. 1809.
Antal sz 1793. cs kir. kam. v. ker. t. üln. (1. gr Nyáry Eleonóra 2. b Révay Fáni)
István sz. 1794. törvszéki üln. (Szirmay Mária)
Károly-Laj. sz. 1800. (Theuerkauf Emma)
Amalia sz. 1803. † 1850. (Szentiványi János)
Imre sz. 1805. kapitány (gr. Szirmay Ludmilla)
Kata sz. 1808. † 1846. (Beőthy Izidor)
Luiza sz. 1838.
Kálmán sz. 1844.
Manó sz. 1850.
Melania sz. 1836.
Tamás sz. 1838.
1-től Lőrincz sz. 1824.
Krisztina sz. 1827.
Zsigmond sz. 1832.
2-tól Mária A. sz. 1849.

A családfa élén (az I. táblán) álló Nyáry Gálnak két fia volt, I. Péter és I. Bernát. Ez utóbbinak szentmiklósi Pongrácz Fruzsinától fia a történelmi hirű Nyáry Ferencz, ki 1521-ben Belgrád várában vitézkedett. Részt vett a mohácsi ütközetben, honnan megszabadulván, I. Ferdinand hive lett. 1532-ben Bécs védelmében mint kapitány szerzett érdemeket. 1535-ben a vörös viaszszal élhető bárók sorába emelte őt [1]) I. Ferdinand király, és egyszersmind ősi czímerét, mely eddig a paizs kék udvarában egy zöld ágon három kinyílt rózsából állott, megtoldotta, hozzá adván a paizs alyjára egy királyi koronát, melyből félig egy oroszlán emelkedik ki, és első jobb lábával az előbb említett három rózsa-ágat tartja. A paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki a hármas rózsa-ággal. 1535-ben vizkereszt napján neveztetett ki Hont vármegye főispánjának. 1538-ban a Tiszántúl Erdély felé táborozott, 1541-ben pedig Pestnél a törökökön győzelmet vivott, valamint 1544. Szalkánál is. Résztvett 1546-ban a smalkaldi táborozásban is, melyből hazatérve nem sokára meghalt. [2]) Nejével Korláthkeői Erzsébettel nyerte Korláthkeő várát, valamint — úgy látszik — anyja Pongrácz Frúzsina után jutott Berencs birtokához. Korlátkőt nejének hagyta szabad rendelkezés alá, Berencsnek felét a Vasmegyei jószágokkal együtt pedig, — miután arra 1551-ben I. Ferdinandtól kir. beleegyezést is nyert, — unoka-testvérének Nyáry Jánosnak hagyta, a másik felét pedig a berencsi uradalomnak nővéreinek Porkoláb Dienesnének és Széchy Bernát deáknénak hagyta, nemkülönben anyai rokonának Tardy Gáspárnak. A női-ág azután Jánosnak átengedte a morvaországi birtokokat, melyekért ő viszont a leány-ágnak a Pozsony megyei Czifferi jószágokat u. m. Cziffer, Bahon, Path, F.-Zela, és Karkocz helységeket engedte át cserében.

Nyáry János, I. Péternek fia miután nejétől sztrecsenyi Kostka Miklós leányától fia János a jobb életre költözött, a pozsonyi országgyülés alatt mag nélkül kihalván, birtokaiban még halála előtt királyi beleegyezéssel testvérei Lajos és Lőrincz örökösödtek; és igy a berencsi uradalom fele, és a morva jószágok ezek maradékaira szált.

Nyáry Lőrincz [3]) nagybátyjának I. Ferencznek nem csak birtokaiban, hanem méltóságában is örökösödött. Már 1547-ben honti fő-

[1]) Lásd Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. p. 50.
[2]) Ugy látszik — 1551. év után.
[3]) Ezt Budai Lex. II. 751. lapján I. Ferencznek testvéreül irja.

ispán volt; 1551. tájban pedig Szólnok vára kapitánya lön, azonban a következő évben őrségének gyávasága miatt Szolnok vára a török kezébe esvén, maga is török fogollyá lön, honnan — úgy látszik — a szintén török fogságot szenvedő regóczi Huszár István közbenjárásával szabadult meg, kinek szolgálatát azzal jutalmazta meg, hogy neki Krepellán és Konszko falut, és Szucsányban nehány telket ajándékozott. Nejétől enyingi Török Margittól [1]) (ki 1540-ben született, és 1570-ben Király-Helmeczen halt meg) több gyermeke maradt. Ezek közül legnevezetesebb lön Pál, 1596-ban Eger vára kapitánya, ki utóbb a reformatióra tért, és Bocskai híve lett. 1601-ben már váradi kapitány, Kraszna, Bihar, Közép-Szolnok vármegye főispánja. Harczolt Bocskai alatt. [2]) 1606-ban aláirta a békekötést, és nem sokára meghalt. Első neje enyingi Török Zsuzsanna volt, ki által gyermekei, Pápa, Gesztes, és a Diós-Győri uradalomban örökösödtek. Második neje kis-várdai Várday Katalin volt. Gyermekei közül Pál és Zsigmond utódok nélkül korán elhaltak, István előbb Bethlen híve, s kállói kapitány. Egykor 1620. tájban portyázó törökök közül őt f.-győri Nagy János menté ki; utóbb III. Ferdinand híve lévén, már 1635-ben kamarás, tanácsos, Szabolcs vármegye főispánja, fő ajtónálló mester, 1632-ben bárságot nyert, utóbb pedig felső magyarországi főkapitány (= kassai generalis) lett. Nejétől Thelegdy Annától egyetlen fia Ferencz 1622. sept. 1. napján kora 11. évében Varanón Zemplin vármegyében halt meg. [3]) Ezt 1635. oct. 17-én felesége követé; [4]) maga pedig István meghalt 1643-ban. [5])

Istvánnak testvére Miklós Pápa, Gesztes és Diós-Győr ura, 1626-ban élt. Neje alsó-lindvai Bánffy Judit volt, kitől gyermekei: Miklós, Zsigmond, Mária Szúnyogh Andrásné, és Krisztina Bossányi Lászlóné volt. Ezek közül Miklósnak Ferencz fia magnélkül halt, leánya Mária regóczi Huszár Imre neje lett. Zsigmondnak Mikch Máriától fiai férfi ágon szintén utód nélkül szálltak sirba. És igy Nyáry Lőrinczne ága elenyészett.

I. Péternek harmadik fiától I. Lajostól jő le a mostani nemze-

---

[1]) Wagner, Collect. geneal. dec. III. 127. – Másutt nejéül Turóczy Mártát olvassuk.

[2]) Lehoczky Stemmtt. I. 128. 151. II. 258. Pethő Gergely Krónika 142. 146. 164. 173. 174.

[3]) Nyáry István saját jegyzése Mss. Mus. fol. lat. nro 213.

[4]) Wagner Dec. III. 123.

[5]) Pethő Gergely, krón. IV. rész 9. lap.

dék. Ennek fia Imre nemzé Sárát, II. Lajost, Bernátot és Jánost. Ezek közül János magnélkül halt meg; Bernát Szabolcsi főispán, a ki 1646ban a részek (partiumok) részéről országos biztos volt, [1]) szintén nem hagya utódot.

II. Lajos 1635. és 1649-ben az országgyülés által a határok megvizsgálására kiküldött biztos volt. [2]) 1655-ben bárónságra emeltetett. [3]) Nejétől Vizkelety Annától egyetlen fia maradt Imre, kinek slavniczai Sándor Máriától gyermekei Anna b. Zay Lőrinczné, és Ferencz. Ez utóbbi Tökölyi Zsófiától nemzé Zsigmondot.

Zsigmond az anyja Tökölyi Zsófia után reá néző scsavniki urodalom végett, mely anyai nagyatyja Tököly Zsigmond hűtlenségi bélyegén a kir. fiscus kezébe került, az országgyüléshez folyamodott, melyre nézve az 1715. és 1723-ki országgyülés kéré is a királyt eme birtok visszaadására. Zsigmond 1723-ban III. Károly király által magának és utódainak számára grófi rangot nyert. [4]) Feleségétől gr. Sztáray Krisztinától [5]) három fia közül csak János nejétől báró Révay Ilonától hagyott maradékot, és igy a most is élő grófi család négy ágának ő lön közös atyjává. Négy fia József, [6]) János, Ferencz és István négy külön ágat terjesztett, mely ágak a mai napig lehozva a II. táblán láthatók. Ezek közül kettőt a papi pályán, kettőt a bányászati kormányszéknél, másokat ismét a katonai pályán találunk.

A család 1723-ban nyert grófi czímere négyfelé osztott paizs; az 1. és 4. osztály kék udvarában fehér ménen vörös ruhás, arany zsinóros magyar vitéz vágtat; a 2. és 3-ik vörös udvarban koronából kiemelkedő oroszlán, első jobb lábával arany királyi pálczát ballábával egy zöld ágat tart, melyen három fehér rózsa virít. A paizs fölötti sisak koronájából a leirt oroszlán (az ősi czímer) emelkedik ki, szintén sceptrumot és hármas rózsa-ágat tartva. Foszladék jobbról aranykék; balról aranyvörös.

---

[1]) Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 463. l. Lehoczky Stemm. I. 148. Lásd 1647-ki 91. törv. czikk.

[2]) 1635 : 55. és 1649 : 27. törv. cz. (Lajosnak néhol nejéül Szúnyogh Erzse iratik, ez tán második neje volt).

[3]) Lehoczky Stemm. I. 169.

[4]) Ugyan ott.

[5]) Némely nemzékrendi táblákon nejéül Majláth Angelika iratik.

[6]) 1751-ben és 1765-ben az országgyülés által határvizsgálati biztosnak kiküldetett.

Ugyan e családból volt Nyáry Borbála, kinek férje Alaghy Menyhért 1631-ben halt meg. [1])

Nyáry család. (Nyár-egyházi, báró és nemes). Hont és Pest megyei birtokos család, előnevét a Pest-Pilis megyében fekvő Nyáregyháza pusztáról viseli.

A család jelenleg két ágon virágzik, az egyik a bárói, a másik a nemes rendű ágazat.

A bárói ágból Ignáczn ak (mh. Pesten 1834. febr. 1. kora 65. évében) fia Antal cs. kir. kamarás (szül. Hont megyében Bagonyán 1803. jan. 15-én) Hont vármegyénél viselt megyei alispánságot, utóbb (1830—1836. körül) báróságot nyert.

A bárói ág nemzékrende következő:

Mihály
(Liska Kata)

Ignácz
táblabiró.
† 1834. kora 65. évében
(Tihanyi Rozália)

Antal *báró*
szül. 1803.
cs. kir. kam.
(Kubínyi Jozefa † 1856.)

Gyula. Albert. Adolf cs. k. kapit. Sándor főhadn. Matild. Edvard. Alfonz. Béla.

Antal bárónak fiai közül Albert az irodalom terén is föltünteté nevét.

A nemesi-ág, — mely főleg Pest megyében Nyáregyházán birtokos, — Nyáry Lajostól származik le a következő táblázat szerint:

Lajos
(Szűcs Katalin)

Pál
(Beretvás Erzse)

Pál
szül. 1806.
volt Pest v. követ
és követ.

László. Miklós 1845—49. Pest v. fő szbiró (Horváth Julia) Zsuzsi. Kati (Sebestyénné) József (Hangyás Zsuzsi) Julia (Iványosné)

Zsuzsi. Józsi. Ida Ilka.

Pálnak Pál fia szül. 1806. dec. 12-én Nyáregyházán, Pest vármegyénél kezdé hivatalos pályáját, 1836-ban már főjegyző, 1845-ben másod-, 1848-ban első alispán, és országgyülési képviselő, valamint 1861-ben szintén első alispán, és képviselő; az alkotmányos ellenzék-

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 165. Olvashatni e családból: Hormayr u. Mednyánszky Taschenbuch 1827. és 1841. évfoly. is.

nek jeles és szervező tehetségéről és szilárd erélyéről egyik ismeretesb tagja.

Józsefnek fia Miklós Pest vármegyénél előbb al-, 1845-től 1849-ig főszolgabirája volt.

A család eldődei közül Nyáry Imre 1672-ben ügyvéd volt. [1]

A család prot. vallású.

Nyásy család. Közülök Nyásy Demeter 1545-ben püspök volt. [2]

Nyékey család. Virágzott Szatmár vármegyében, hol 1543-ban Nyékey (egy helyen Nyikay) Andrásnak felesége Zsófia Danyád és Penyige helységben részbirtokot nyer királyi adományban. [3]

Nyéky család. (Nyéki.) Pozsony megyei csallóközi régi nemes család, közülök Nyéky László és neje Lucza, és fia Gergely magok és Nyéki Dénes fiai Jakab és János nevökben a pozsonyi káptalan előtt megegyeznek borsai Vizközi Pállal, ki Nyéki Dénes fiát Andrást megölte. [4]

A Hont megyei Nyék helységről színtén egy Nyéky család viselé nevét. Legalább Nyéky Gábor 1722-ben pap, innen származott.

Nyeregjártó család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak egyike. [5]

Nyeregjártó András 1647-ben Kassán városbirája volt, a midőn vádügye a vele vádolt tanácsosokkal együtt az országgyülés által elintézés végett a nádorra bizatott. [6]

Nyers család. Nyers János 1717-ben III. Károly király által emeltetett czímerleveles nemességre. [7]

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon könyöklő vörös mezű kar, kivont kardot tartva A paizs fölötti sisak koronáján ugyan olyan kar látható, hasonlóan kivont karddal. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Szatmár vármegyében laknak Nyers családbeliek.

---

[1]) Protocol. C. Neográd. anni 1672.
[2]) Wagner Dipt. Sáros 266.
[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 222. 234.
[4]) Teleki Hunyadiak kora XII. 349.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.
[6]) 1647 : 82. törv. cz.
[7]) Collect herald. nro 574.

Nyetcsh család. Trencsin vármegyei czímerleveles nemes család. A czímeres nemes levelet Miklós 1678-ban hirdetteté ki a nevezett megyében. [1]) Jelenleg ott semmi utódai nincsenek.

Nyeviczkey család. Ung vármegyei nemes család, kiterjedve Szatmár, Ugocsa, Zemplin vármegyébe is.

Zemplin megyében e század elején birtokos Szilvás-Ujfaluban, Kolbásán, Lasztoméren. [2])

Ugocsa megyében Antal Nevetlenfaluban. [3])

Szatmár vármegyében László Tisza-Kórodon. [4])

Jelenleg élnek a családból József királyi táblai ülnök, és testvére Kristóf Zemplin vármegyében ügyvéd; s többen.

Nyika család. (Belényesi.) Közűlök Lajos Küküllő vármegyében pénztárnok, Zsigmond derékszéki ülnök, Elek szolgabiró 1815. körűl.

Nyikos család. (Nagy-Gyimóthi.) Veszprém vármegyei nemes család. Gyimóthi Nyikos Mihály 1618-ban II. Mátyás királytól kapta czímeres nemes levelét.

Nyikos Anna a XVII. században Sándor György neje volt. [5])

Nyikos Sándor Duna-Radványban ref. lelkész, szül. Hetényben Komárom vármegyében 1775. sept. 5-én.

Nyikos Benjamin 1832-ben Komárom vármegye alszbirája.

Nyilas család. Zemplin vármegye czímeres nemes családainak egyike. [6])

Nyireő család. Borsod, Szabolcs, Zemplin vármegyei nemes család; birtokos jelenleg Borsod megyében Nemes-Bikk helységben, Szabolcs vármegyében pedig Földesen.

Borsod vármegyében Miskolczon már 1554-ben (Nyro) Benedek a város birája volt. [7])

1616-ban Ományi Mátének neje Nyirő Erzse, ki 1627-ben Borsod vármegye törvényszéke előtt egyezkedik férje közvetlen rokonaival.

A XVII. század közepén 1660-ban élt Borsod vármegyében

---

[1]) Szontagh Dán. közl.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115. 247. 248. 376.
[3]) Szirmay C. Ugocsa p. 171.
[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 258.
[5]) Geneal. authent. II.
[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.
[7]) M. tud. társ. Évkönyve III. 112. lap.

György, kinek gyermekei Erzsébet, Helle István neje, 1714-ben özvegye, József és Mihály, a hires jogtudós, és ügyvéd, kinek kéziratban [1]) maradt: *Jurisprudentia e Jure Hungarico conscripta, ... atque in IV. Libros distributa* etc. czimű munkáját több jogtudós használta, és dicsérettel említi. [2])

1773. máj. 10-én Nyireő István és fiai István és András Borsod vármegyétől nemesi bizonyitványt nyervén, azt Nógrád vármegyében azon évi sept. 20-án kihirdettették, és a birtokos nemesek sorába beirattak. [3])

1794-ben aug. 22. Nyireő Kata Kenisz András házas társa ügyvédet vallott. [4])

A Nyirő család egyik őse Nyirő Balás 1560-ban nyert armalis levelet, és tőle a mult század végeig ivadéka igy terjedt:

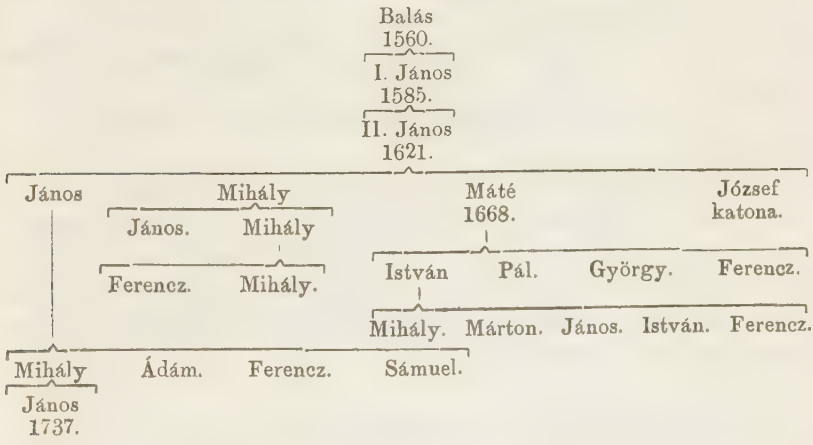

Mihálynak fia János 1737-ben dec. 10-én Zala vármegyétől nyert nemesi bizonyitványt.

E családból — és úgy látszik I. Jánosnak leánya — volt Nyireő Katalin, rődi és m.-bándi Bihary István bujáki várnagynak neje, kinek nevezett férje 1618-ban nemesítetett meg.

A Nyireő családból a XVII. század elején még egy szerzetesre is

---

[1]) Meg van a kir. m. egyetem könyvtárában is.

[2]) Jóny Joan. Commentaria Historico Juridica. Leutschoviae 1727. pag. 46. 47.

[3]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 1773. p. 26. item 1766. 338.

[4]) Ugyan ott jegyzőkönyv.

találunk: Nyireő János 1616-ban a füleki szent-ferenczes kissebb rendű klastrom gvardiánja volt. [1])

Nyirő család. Nyirő István 1722-ben III. Károly királytól nyert czímeres nemes levelet [2]), és azt még azon évben lakta helyén Nógrád vármegyében kihirdetteté, de a kihirdetésnek ellene mondott gróf Forgách Ádám főispán, [3]) utóbb azonban kiegyeztek.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó kettős farkú, koronás oroszlán, első jobb lábával zöld ágat tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával meztelen kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nyirő család. (Bátsai.) Erdélyben többféle Nyirő család létez; ilyen a bácsai előnevű, melyből Mihály, az erdélyi udv. kanczellarián fogalmazó.

Az alvinczi Nyirő családból Ferencz 1836. körül Alsó-Fejér megyében adóiró biztos.

A bányai Nyirő-k közül János Küküllőben megyei börtön felügyelő.

Nyirő Ádám (mily előnevű?) Erzsébetvárosi harminczados 1815. körül.

Magyarországban előfordúl czeglédi Nyirő család is. [4])

Nyiry család. Szabolcs és Zemplin vármegyében honos. Egyik tagja a mult században Heves megyében Átányban ref. predikátor, ennek fia István született 1776. máj. 9-én. 1806. óta a sárospataki collegium rendes tanára majd haláláig. 1831-től a m. akademia tagja, meghalt 1838. aug. 22-én. Az irodalom terén is érdemeket szerzett. [5])

Nyitray család. Lásd *Nittray cs.*

Nyitó család. (Somostelki.) Erdélyben Küküllő vármegyében János 1815-ben irnok, ifj. Farkas ugyanott adórovó biztos.

Nyomárkay család. (Nyomárkai.) Zemplin vármegye birtokos nemes családa, birtokos azon megyének Kozma, Mihályi és Lasztócz helységeiben [6])

---

[1]) Urbani Fridrik: Historia Provinciae Hungariae ordinis minoris Prov. S. Francisci pag. 165.

[2]) Collect. herald. nro 362.

[3]) Protocol. C. Neograd. anni 1722. pag. 133.

[4]) Palugyay Imre M. orsz. leirása III. 219.

[5]) Magyar Irók. I. 343.

[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 248. 268. 269.

Nyujtódy család. (Rugonfalvai.) A XVI. században Erdélyben Kövesd helységet birtak több családdal közösen; 1509-ben sz. Bertalan napján Szent-Györgyi Péter országbiró és erdélyi vajdától az egész Kövesdre osztoztató parancsot nyert a többi osztályos családokkal együtt rugonfalvi Nyujtódy Pál és szent-demeteri Nyujtódy György is. [1])

Nyujtódy Péter 1426-ban Kézdi szék követe Zsigmond királyhoz Bereczk város ügyében.

János a vajda személyes képviselője 1459-ben Pálfalva és Varhelye közt folyó perben. — Pál 1505-ben székbiró Udvarhelyen.

Demeter 1524-ben jelen volt a székely vásárhelyi gyülésen.

Pál 1571-ben Maros székben biró.

Gergely 1594-ben a maros-vásárhelyi gyülés által választott bizottsági tag. [2])

Nyúl család. Nyúl Mihály 1623. sept. 1-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben emeltetett nemességre II. Ferdinand m. király által társával Ferenczy Györgyel együtt. [3])

Czímere, — mint már a Ferenczy családnál IV. köt. 156. lapon hiányosan érintetett, — a paizs kék udvarában zöld téren futó farkas, szájában nyúlat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén farkas emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Nyúl Mihály érintett nemes levelét 1623. (feria 2-da prox. post festum beati Lucae) Zala vármegyében hirdetteté ki. Ugyan azon armális 1717. mart. 18-án Veszprém vármegye közgyülésén Pápán is hirleltetett.

Nyúl György 1742. máj. 28-án Vas vármegyétől Körmöndön tartott közgyülésből nyert nemesi bizonyitványt; és azt 1743. január 17-én Pápán hirlelteté.

1768. dec. 16-án Nyúl Miklós és György Veszprém vármegyétől vettek ki nemesi bizonyitványt. [4])

Nyúzó család. Alapítója Nyúzó Mihály, ki 1709-ben Rákóczy híve és egyik ezredese volt; [5]) az 1711-ki szatmári béke után,

---

[1]) Kemény Jos. Notitia Cap. Albens. 225.

[2]) Kállay székely nemz. 273. 274.

[3]) Collect. herald. p. 126. és Adami Scuta gentil. tom. VIII.

[4]) Veszprém várm. levéltár.

[5]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 292. Kovács János, Kronika 98. lap, hol azonban János áll.

melynek nevét ő is aláirta; 1712-ben III. Károly király által czímeres nemeslevél által a nemesek sorába emeltetett. [1])

Czímere a paizs kék udvarában arany halmon, fehér lovon vágtató pánczélos vitéz, kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén pánczélos vitéz emelkedik ki; jobb kezével kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

O.

Obenaus család. Németországi származású. Liebensfeldi Obenaus János 1732-ben III. Károly királytól czímeres nemességre emeltetett. [2])

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. fekete udvarban ezüst szarvú arany szarvas ágaskodik; a 3. és 4. vörös udvarban kiterjesztett fehér sasszárny látható. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobboldali vízirányosan félig ezüst, félig vörös, a másik pedig épen ellenkezőleg felül vörös, alól ezüst, — arany oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.

Obeszló család. (Kis-Ledniczi.) Trencsin vármegye czímerleveles családai közé tartozik. Székhelye Kis-Lednicz. Hajdán a Rákóczy család hívei voltak. Eldődei Bartonis Dániel, máskép *Obeszló* vulgo *Holko* nevezetű, és ennek testvére Bartonis Mihály máskép *Pohánka* 1696. febr. 5-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben I Leopold király által nemességre emeltettek. Az előbbi az Obeszló, és Holko,—az utóbbi a Pohánka nevezetű család törzse lett. Utóbb a család némely tagjai Ledniczky név alatt fordúlnak elé, sőt egyes ágazatok jelenleg is élnek a Ledniczky névvel. Különben az Obeszló családot már az 1696-ki armalis előtt is nemesi jogok gyakorlatában lelhetni, miután Trencsin vármegye 1647-ki jegyzőkönyve szerint a Balassák és Szapáry Péter özvegye mint földes urak az Obeszlók nemességének ellentmondtak; melynek folytán ezen uradalmi nyomás a Rákóczyak birtoklása alatt mindaddig tartott, míg 1696. aug. 7-én I. Leopold király által külön oltalom-levél által végképen föl nem

---

[1]) Coll. herald. nro 699.

[2]) Ugyanott nro 342.

szabadítattak. Ezen mindkét rendbéli kiváltságos levél Trencsin vármegyében annak rendje szerint ki is hirdettetett. [1])

A nevezett vármegye nemesi összeirásai szerint az Obeszló családból

1748-ban Ledniczen lakott id. és ifj. János, Ádám és András.

1768-ban a följebb említett helységben laktak János és fia András; — idősb András és fia András; — György és két fia János és György; továbbá idősb János, és ennek fiai János, György, András; ismét középső György három fiával Jánossal, Györgygyel, és Andrással — végre középső János, és ennek fiai József és Miklós. Utóbb a családnév nyomára nem találhatni.

Megjegyzendő, hogy Obeszló nevet a Lehottay család is viselt. *Lásd VII. köt. 85. lap.*

Obicz család. Obicz Ferdinand az 1687-ki országgyülésen a 28. törv. cz. fogva honfiusitást nyert.

Oblacsics család. Oblacsics Radoszáv 1751-ben M. Terézia királyasszony által czímeres nemes levélben emeltetett nemességre.

Czímere a paizs kék udvarában jobbról balra rézsutosan az udvar felső jobb szögletéből az alsó bal szögletig hullámzó fehér folyam; fölötte balról piros csőrű és lábú fehér galamb repül; alúl egy arany rózsafej látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két pávatoll emelkedik ki, közte arany rózsafej látszik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [2])

Oblazovszky család. Trencsin vármegyében 1646-ban a nemesi összeirás szerint Kis-Sztankóczon lakott ily nevű nemes család; nevét azon megyei Oblazov helységtől mint eredete helyéről vette. Utóbb elé nem fordúl, s jelenleg ismeretlen.

Obuchovszky család. Az 1659. évi országgyülésen Obuchovszky János indigenatust nyert a 133. törv. czikknél fogva.

Och család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai közé soroztatik. [3])

Ochs család. Nemesi czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú, koronás oroszlán, első jobb lábával három

[1]) Szontagh Dán. közlése.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. VIII.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.

virágú liliom-ágat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán nől ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös. [1])

Ócsay család. Ócsay Mihály 1622-ben Hont vármegyében Disznóson egy földjét elzálogítja Lipthay Imrének. [2])

Ócsay Istvánnak leánya Judit először Szilassy Jánosnak, másodszor Sárkány Farkasnak, harmadszor Deseő Jánosnak felesége szintén Hont vármegyében Felső-Szúdon fekvő curiáját nyolcz telekkel 1634-ben Lipthay Györgynek és Istvánnak elzálogítja. [3])

Nevök „Ochay"nak irva is előfordúl. A család valószinűleg kihalt.

Ocskay család. (Ocskai.) Nyitra vármegye egyik legrégiebb adományos birtokos nemes családa; nevét a most is birtokában levő Ocsko helységtől vette.

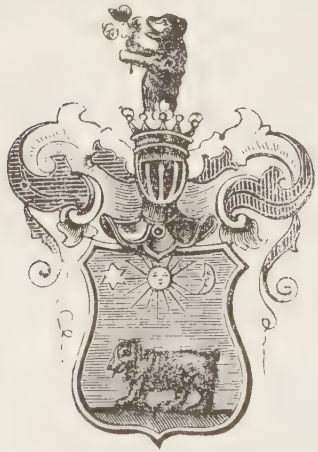

A család czímeze — a följebbi ábra szerint — a paizs kék udvarában zöld téren menő medve, fölötte csillag és félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén medve emelkedik ki, első jobb lábával egy hármas rózsa-ágat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Az előttem fekvő táblázaton, mely a XV. század első feléig 1437. évig terjed föl, a család törzse Ocskay Laczk Mihály volt; tőle a családfa a múlt század végéig a következőleg terjedt szét:

---

[1]) Burgstaller Collectio Insignium.
[2]) Eredeti okmány.
[3]) Sz.-benedeki Convent Prot. L. p. 210.

I. tábla.

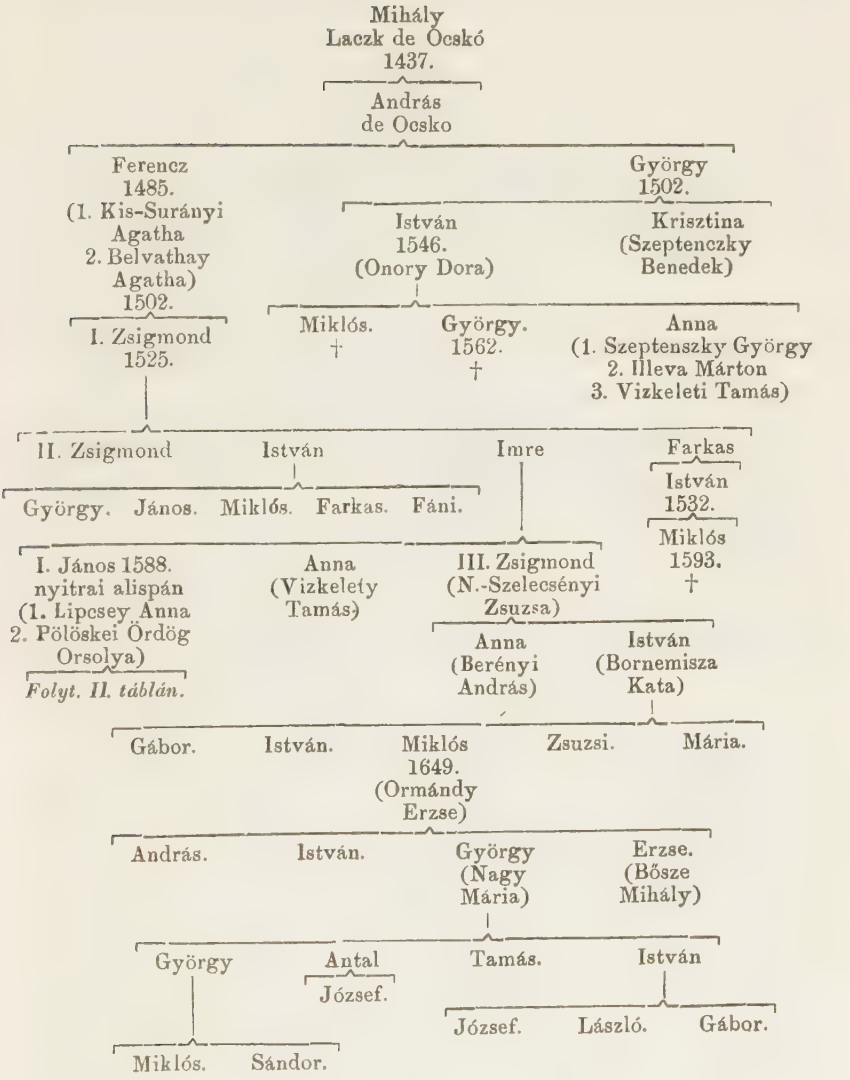
Mihály
Laczk de Ócskó
1437.
András
de Ocsko
Ferencz
1485.
(1. Kis-Surányi
Agatha
2. Belvathay
Agatha)
1502.
I. Zsigmond
1525.
György
1502.
István
1546.
(Onory Dora)
Krisztina
(Szeptenczky
Benedek)
Miklós.
†
György.
1562.
†
Anna
(1. Szeptenszky György
2. Illeva Márton
3. Vizkeleti Tamás)
II. Zsigmond
István
Imre
Farkas
István
1532.
Miklós
1593.
†
György. János. Miklós. Farkas. Fáni.
I. János 1588.
nyitrai alispán
(1. Lipcsey Anna
2. Pölöskei Ördög
Orsolya)
Folyt. II. táblán.
Anna
(Vizkelety
Tamás)
III. Zsigmond
(N.-Szelecsényi
Zsuzsa)
Anna
(Berényi
András)
István
(Bornemisza
Kata)
Gábor.
István.
Miklós
1649.
(Ormándy
Erzse)
Zsuzsi.
Mária.
András.
István.
György
(Nagy
Mária)
Erzse.
(Bősze
Mihály)
György
Antal
József.
Tamás.
István
Miklós.
Sándor.
József.
László.
Gábor.

II. tábla.

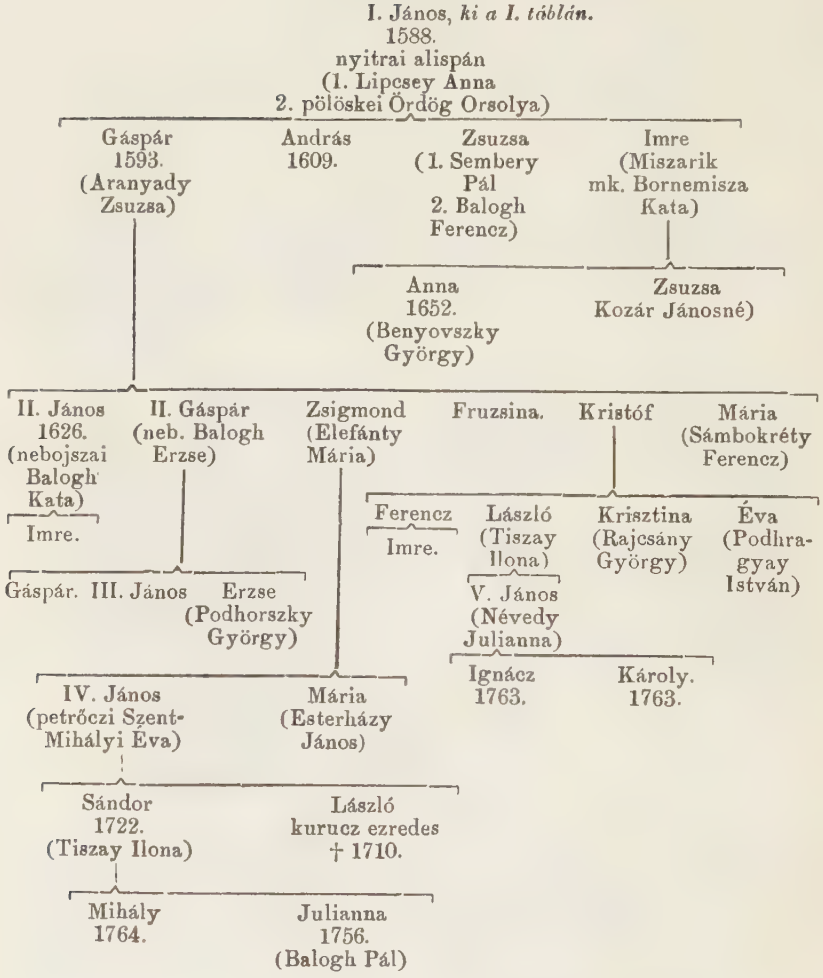
I. János, *ki a I. táblán.*
1588.
nyitrai alispán
(1. Lipcsey Anna
2. pölöskei Ördög Orsolya)
Gáspár
1593.
(Aranyady
Zsuzsa)
András
1609.
Zsuzsa
(1. Sembery
Pál
2. Balogh
Ferencz)
Imre
(Miszarik
mk. Bornemisza
Kata)
Anna
1652.
(Benyovszky
György)
Zsuzsa
Kozár Jánosné)
II. János
1626.
(nebojszai
Balogh
Kata)
Imre.
II. Gáspár
(neb. Balogh
Erzse)
Zsigmond
(Elefánty
Mária)
Fruzsina.
Kristóf
Mária
(Sámbokréty
Ferencz)
Ferencz
Imre.
László
(Tiszay
Ilona)
Krisztina
(Rajcsány
György)
Éva
(Podhra-
gyay
István)
Gáspár. III. János
Erzse
(Podhorszky
György)
V. János
(Névedy
Julianna)
Ignácz
1763.
Károly.
1763.
IV. János
(petrőczi Szent-
Mihályi Éva)
Mária
(Esterházy
János)
Sándor
1722.
(Tiszay Ilona)
László
kurucz ezredes
† 1710.
Mihály
1764.
Julianna
1756.
(Balogh Pál)

A családfán álló Ocskói Andrásnak fiai Frank vagy Ferencz és István (ki a családfán nincs) ellen Ocskói Mihálynak özvegye Margit 1465-ben Simon antibári érsek és esztergomi helytartó előtt a jegy- és nász-ajándok iránt perelvén, az alperesek kérelmére az ügy békés elintézése végett egy utóbbi határnapra halasztást enged. [1]) Ezen említett Mihály is különböző személy lehetett a családfán álló Mihálytól.

Nevezett Ferenczneк első neje Kis-Surányi Agatha, leánya volt Kis-Surányi Lászlónak feleségétől Nagy-Récsényi Anasztaziától, kinek atyja Miklós, nagyatyja Nagy-Récsényi Péter volt. Második felesége 1502-ben Belvatai Agatha, előbb 1491-ben Csepéni László hitves társa. Ezek egyikétől maradt fia Zsigmond.

Ferenczneк testvére György két gyermeket nemzett, Istvánt, és Krisztinát, Szeptenczky Benedek nejét. Istvánnak gyermekei magnélkül multak ki, egy leánya Anna előbb Szeptenczky Györgynek, utóbb (1583) Illeva Mártonnak, végre Vizkelety Tamásnak lön nejévé. Benne ez ág kihalt.

Ferenczneк fia I. Zsigmond élt 1525-ben, s négy gyermeket nemzett, ezek: Zsigmond, István, Imre, és Farkas. Az elsőnek semmi gyermeke nem maradt; Istvánnak fiai utódok nélkül haltak meg, Farkas unokájában Miklósban zárta be ágazatát, és ennek magva szakadtán a családi javakat a mindjárt említendő Gáspár örökölte 1593. táján. Ekép csak a negyedik fiú Imre lett az Ocskay ház fentartója.

Imréneк két fia I. János és III. Zsigmond, és egy leánya Anna Vizkelety Tamásné maradt. A két fiú két ágat alapított; ezekből III. Zsigmondnak ágát ízről ízre még az I. táblán látjuk folytatva.

I. János a családnak egyik nevezetesebb tagja, és 1588-ban Nyitra vármegyének alispánja volt. [2]) Első neje a Dóczyakkal törzsrokon nagy-lucsei Lipcsey családból származott Anna volt, ki által a család Bars megyében is birtokossá lön; második feleségül Kozár Mihály özvegyét pölöskei Ördög Orsolyát vette el. Ezektől három fia, egy leánya ért emberi kort. Zsuzsánna előbb semberi Sembery Pálné, utóbb (1609.) nebojszai Balogh Ferenczné lett. Imrének Miszarik máskép Bornemisza Katalintól (ki utóbb Kozár Mihályhoz férjezett) csak két leánya maradt: Anna, és Zsuzsánna Kozár János

[1]) Kaprinai Mss. B. tom. L. p. 76.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. p. 201.

hitvese. Amaz Benyovszky Györgynek nyujtá kezét, azonban halála után férje Benyovszky György másodszor is nősült, elvévén Miszarik Zsófiát; és 1652—1654. években a Vásárdy család javaiban Felső-Vásárdon, Mártonfalván és Dékiben iktattatá be magát a nyitrai káptalan által.

I. Jánosnak másik fia idősb Gáspár 1593-ban élt. Felesége Aranyady Péter itélőmesternek leánya Zsuzsánna volt. Ettől hat gyermeke maradt; köztök Fruzsina és Mária Sámbokréthy Ferenczné, leányok. A fiúk II. János, II. Gáspár, Zsigmond, és Kristóf szintén mind család-apákká lőnek.

II. János, mint leányágon nagyanyja Lipcsey Anna után Dóczy örökös, 1626-ban a Dóczyak ellen tiltakozik, [1]) ngyanakkor nénje Zsuzsanna, nebojszai Balogh Ferenczné több társával együtt tiltakozik a Dóczyaknak Saskeő várára vonatkozó egyesség kötése ellen. [2]) János élt még 1665-ben is. [3]) Egyetlen fia maradt: Imre.

Zsigmondnak elefánti Elefánty Máriától gyermekei: Mária gróf Esterházy Jánosné, és IV. János, ki petrőczi Szent-Mihályi Évától nemzé Lászlót a Rákóczy részén lévő ezredest, ki utóbb a császáriak részére ment át, de a kuruczoktól elfogatván, 1710-ben Érsekujvár alatt kivégeztetett, és Sándort, ki Tiszay Ilonával nemzé Mihályt és Juliannát Balogh Pálnét, ki 1756-ban Komárom megyei kamocsai részjószágát elcseréli Mihály testvérével Gátha, Tétény és Gálos, Mosony megyében birt részjószágokért; [4]) előbb pedig 1754-ben a Kava pusztai, vizvári, csúzi birtok iránt Hunyady János gondnoka s többek ellen zálogpert indított, mely utóbb peralkuval végződött. [5])

Az Ocskay család Nyitra vármegyén kivül Abauj, Heves, Szabolcs és Zemplin vármegyékben is birtokosúl iratik, és ez utóbbi megyében e század elején Pelejtén, Nagy- és Kis-Azaron. [6])

E században a család nevezetesebb tagjai Ferencz báró 1832-ben.

Antal előbb báczi czimzetes püspök, nagyváradi kanonok, m.

---

[1]) Sz.-benedeki Convent, fasc. 16. nro 14.
[2]) Ugyanott fasc. 9. nro 74. és 1627. évről fasc. 134. nro 20.
[3]) Pray Mss. tomo IV. p. 308. 311.
[4]) Fényes E Komárom várm. 103.
[5]) Ugyanott 113. 117. 121.
[6]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 78. 271.

kir. helytartósági tanácsos, bölcsészeti tudor, 1838. óta kassai megyés püspök, a tudományok pártfogója; meghalt Budán 1848. sept. 13-án.

Ignácz előbb (1833.) Nyitra vármegye alispánja, 1836-ban követ, utóbb (1841—47) kir. táblai ülnök.

Rudolf előbb Nyitra vármegyei főszolgabiró, 1844-ben másod alispán.

Antal 1839-ben házi főpénztárnok, kinek neje baráthi Huszár Klára.

Edvárd 1839-ben alszolgabiró.

Elek ugyan akkor főszolgabiró. Vendel rendszerinti esküdt.

Mihály 1844-ben úti főigazgató. Vilmos rendszerinti esküdt.

Ocsvai család (Ocsvai.) Szatmár vármegyében hajdán, nevezetesen 1363-ban Olcsvát, mely most Apáti helységgel együtt Olcsva-Apáti helységét képezi, Olchvay Simonnak fia László birta, azonban ez 1408-ban már a Károlyi család birtokába jött. [1])

Innen származhatott az Erdélyben élő ocsvai Ocsvai család, melyből Ocsvai Zsigmondnak özvegye kiskorú fiával Andrással a Rákóczyféle mozgalmak korában Erdélybe vonúlt, és András 1730—60. között Kraszna vármegyei tisztviselő, perecsenyi és varsolczi birtokos volt. Családfájuk [2]) következő:

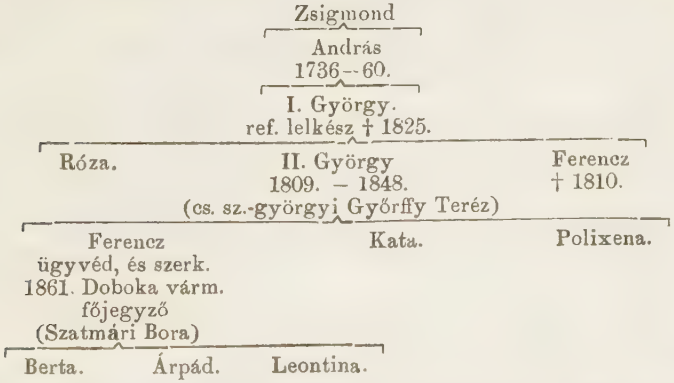

II. György Kolos, Doboka és Belső-Szolnok vármegyékben táblabiró és birtokos, Doboka megyében erélyes állomási és élelmezési biztos a franczia háború alatt. Fia Ferencz ügyvéd, 184^{8}_{9}-ben Kolosvárott hirlapszerkesztő, és honvéd, a forradalombani részvéteért várfogságot szenvedett. 1861-ben Doboka vármegye főjegyzője lett.

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 99.

[2]) Török Ant. közl.

Odeschalchi család. (Szerémi és ceri, herczeg-) Olasz eredetű ház, melyből többi között Benedek római pápa volt XI. Incze név alatt. Hazánkban herczeg Odeschalchi Livius az 1751-ki országgyülésen a 40. törvényczikk folytán honfiusítást nyert. Utóda Incze (Inocentius) cs. k. kamarás, a Krisztus rend vitéze, és a királyné fő udvarmestere, szül. Romában 1778. jul. 22-én, mint magyar hazafi a Ludoviceára 1808-ban 5000 forintot alapitványozott. Meghalt 1833. sept. 24-én. Családját a következő családfa mutatja:

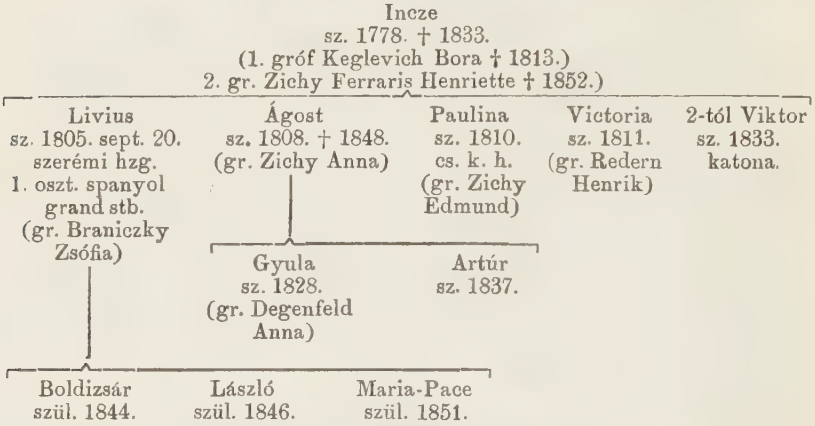

Gyula az 1861. országgyülésen Nyitra vármegyéből képviselő volt.

Odor család. Dunántúli nemes család, ma már talán a kihaltak közé tartozva. Már 1630-ban Zala vármegye nemessége sorában leljük Odor Istvánt és Balást, kik Medgyesen laktak.

1655-ben Odor Péter Komárom vármegye szolgabirája volt. [1])

1719-ben január 20-án Odor Ferencz Vas vármegyétől nyert nemesi bizonyitványt.

1751. nov. 29-én Odor Pál és László Vas vármegyétől Szombathelyen kelt nemesi bizonyitványt nyertek.

1753. sept. 3-án Odor Ferencz Zala vármegyében hirdetteté ki nemességét.

Odrik család. Trencsin vármegyei czímeres nemes család. A nemességet Odrik Pál szerzé, és azt 1647-ben a nevezett vármegyében kihirdetteté. 1666-ban Trencsin városában lakott a család. Utóbb ott nyomai nincsenek. [2])

[1]) 1655. évi 116. törv. cz.

[2]) Szontagh D. közl.

Odry család. Hont vármegyei czímerleveles nemes család. A nemességet Odry Miklós nyerte 1716-ban III. Károly királytól.[1])

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon arany koronán könyöklő, vörös mezű kar, markában tizenegy szál arany búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kar látható, hasonlóan búza kalászokat tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranykék.

A családból Imre volt Hont megyei esküdt, Kőkesziben birtokos, neje Petróczy családbeli.

Odry család. (Pacséri.) Bács vármegyében birtokos, melyből András 1812-ben a m. akademiára 200 frtot alapitványozott. Fia pacséri Odry József szül. 1792. jan. 21-én. Bács vármegyének 1838-ban alispánja és volt országgyülési követe, utóbb cs. kir. tanácsos.

Éva, Palimperger György özvegye 1836-ban a Ludoviceára 5860 frtot alapítványozott.

Pacséri Odry András 1845-ben Bács vármegye fősz.birája volt. Gergely 1842-ben ugyanott táblabiró.

Áll-e összeköttetésben a pacséri Odry család a följebbi hasonló nevezetűvel, nem tudjuk; legalább ez utóbbinak czímere egy pecsét-lenyomat szerint a följebbi családétól különbözik, t. i. e czímer következő: a paizs kék udvarában zöld téren medve ágaskodik, egy zöldellő fenyőfát tartva; ugyan ilyen medve emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is.

Oetl család. Oetl Antal-József, továbbá János, Miklós és Antal az 1715. országgyülésen a 136. törv. czikkben magyar honfiusítást nyertek.

Oexel család. Torontál vármegye birtokos nemes családa, melynek eldőde Oexel Jakab 1714-ben III. Károly király által czímeres nemességre emeltetett.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló, kettős farkú oroszlán; a paizs fölötti sisak koronáján piros lábú fehér galamb áll, kiterjesztett szárnyakkal, piros csőrében három szál arany búzakalászt tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

A család tagjai többnyire megyéjükben hivatalokat viseltek Jánosnak fia ifj. János 1835-ben Torontál vármegye főszolgabirája volt. 1847-ben Csanád vármegye országgyülési követe. Neje Karácsonyi családbeli.

[1]) Collect. herald. nro 473.

Jánosnak unoka-testvérei József meghalt 1857-ben, neje Kárász leány; Mihály nőtlen, Lajos neje szintén Kárász családbeli.

A család 1847. előtt vezeték nevét Rónay-rá változtatá, és birtokáról Kis-Zombor-ról irja előnevét.

A család tagjai közül 1827-ben a Ludoviceára Alajos 1000 frtot, János 400 frtot, és Mátyás 200 frtot alapítványozott.

Óhídy család. (Óhídi.) Zala vármegye régiebb nemesi családainak egyike. 1499. évben (feria 4-ta post festum decollationis S. Joannis bapt.) Budán kelt királyi adományt nyert a család.

1751. nov. 9-én Vas megyében Buban (Bubendorf?) lakozó Óhídy János, továbbá fiai Gábor és Ferencz, kik Veszprém megyében Kámon laktak, Vas vármegyétől Szombathelyen tartott közgyülésben kelt nemesi bizonyitványt kaptak, melyet 1756. jan. 14-én Veszprém vármegyében Pápán kihirdettettek.

Okolicsányi család. (Okolicsányi.) Liptó vármegye tős gyökeres ősrégi családja, ősi fészke és birtoka Liptó vármegyében Okolicsna helység, melytől nevét és előnevét vette. Első tudható törzse I. Szerefil, ki IV. Béla király korában élt, 1245. 1282. évben. Ennek fia volt Péter, kinek fiai I. János, I. Márk, Lőrincz, és II. Szerefil, ezek már ősi örökség jogán birták Akalicsna (most Okolicsna,) Poruba, Zenthstefan (Szent István), Chemerna (Csermno) és Harankfiaháza (jelenleg ismeretlen) azonban Robert-Károly király korában a birtokjog kimutatási vizsgálatkor jogaikat oklevelekkel kimutatni nem birván, már a királyra voltak szállandók e jószágok, [1]) midőn nevezett I. János mint katona I. Lajos király alatt Nápolyban harczolván, és ott vére ontásával és egyik szemének elvesztésével [2]) is érdemeket szerezvén, 1379-ben I. Lajos királytól a neve-

[1]) Regestrum de Lypto. Magyar történelmi tár IV. 8.

[2]) A család egyik tagja Okolicsányi Márton a mult század végén eme szem elvesztésből (tótul oko szem, ljae arcz) igyekezett a családnevet fejtegetni, de ez fonák csavarása a szavaknak, és különben is anachronismus, mert Akalicsna helység, melyről a család nevét vette, már Okolicsányi Jánosnak 1342-ben a nápolyi hadjáratban történt szeme elvesztése előtt úgy neveztetett, sőt 1291-ben már a család némely tagja de Akalicsna iratott, tehát jóval előbb a szem (oko) kiszúrás előtt. Lásd Tört. tár. IV. 23. — Némelyek — mint Bel M. és utánna Budai Ferencz is e család ősei közé számitják Oklics Dienest 1274. évi nádort is; a családi genealogiák ezt nem említik. Az állitmány minden esetre még teljes bizonyitást várna.

zett javakra testvéreí részére is uj királyi adományt nyert; és a királyi könyvből a nevezett javak elleni igény kitörültetett és megsemmisítetett. Ugyan ez okból 1391-ben a Bebek Imre országbiró alatti birtokjog vizsgálatkor noha I. Márknak fiai és II. Serefil fia János fölmutattak IV. László, III. András és I. Károlytól is a nevezett jószágokra szóló leveleket, mindezeket mint érvénytelenülteket mellőzve, birtokjoguk csupán az I. Lajos király 1379. évi adománya folytán ismertetett el.

I. Márk és II. Serefil 1355-ben beleegyeztek azon ajándokszerződésbe, mely szerint Akalicsnai Mikének fia Pál 1291-ben Verbeche és Akalicsna között fekvő három ekényi földét nénjének Katának adá át. [1])

1366-ban Akalichnai Péternek fiai I. Márk, és II. Serefil között egyrészről, Mikónak fiai János és Mochk, továbbá Jánosnak fiai Miklós, Gergely, Tamás, Niklin és Mihály között más részről egyesség költ, mely szerint I. Márk és II. Serefil Cheremnai egy udvartelküket egy királyi ekényi földdel együtt Mikó és János fiainak örökösen átadják. [2])

I. Márk 1379-ben I. Lajos királytól érdemei jutalmaúl Basafölde, máskép Kovachföldе nevű földet vagy telket kapta. [3])

Péternek négy fia közűl II. Serefilnek csak János fia maradt, kinek ága elenyészett, I. Márknak azonban három fiát ismerjük: II. János deákot (litteratus), III. Serefilt, és II. Pétert, kik 1391-ben Bebek országbiró birtokjogi vizsgáló széke előtt Liptó megyei ősi javaiknak jogos birtoklását oklevelileg igazolták. Ezen három fiú közűl II. János lön a családalapító, kitől a család nemzékrende szakadatlan folyamként sarjadzott le napjainkig.

A családfa [4]) következő:

---

[1]) Regestrum de Liptó, ugyan ott 23.

[2]) Ugyan ott 29.

[3]) Ugyan ott 9.

[4]) Wagner Tabellae geneal. tab. XLII. Bel, Notit. nova tomo II. és Szontagh Dán. közlése stb.

I. tábla.

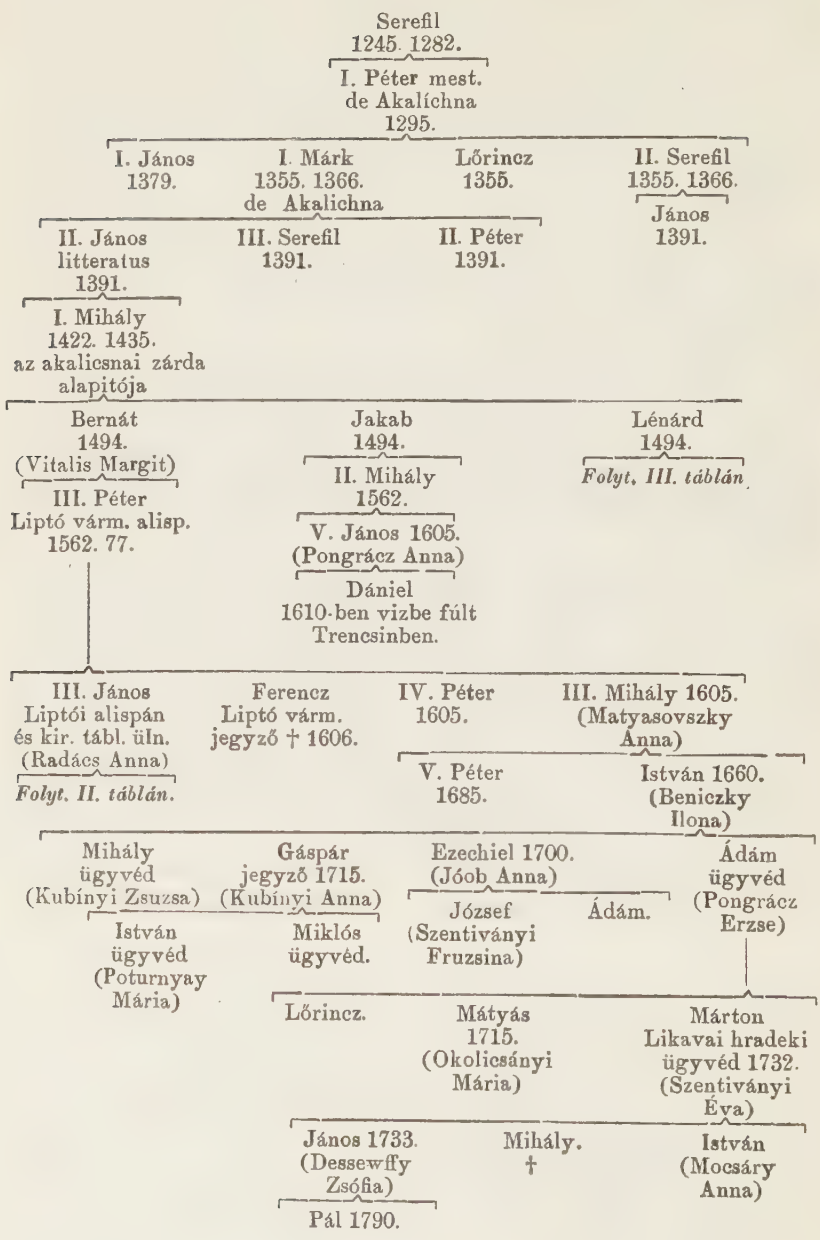
Serefil 1245. 1282.
I. Péter mest. de Akalíchna 1295.
I. János 1379.
I. Márk 1355. 1366. de Akalichna
Lőrincz 1355.
II. Serefil 1355. 1366.
János 1391.
II. János litteratus 1391.
III. Serefil 1391.
II. Péter 1391.
I. Mihály 1422. 1435. az akalicsnai zárda alapitója
Bernát 1494. (Vitalis Margit)
Jakab 1494.
Lénárd 1494.
Folyt. III. táblán
III. Péter Liptó várm. alisp. 1562. 77.
II. Mihály 1562.
V. János 1605. (Pongrácz Anna)
Dániel 1610-ben vizbe fúlt Trencsinben.
III. János Liptói alispán és kir. tábl. üln. (Radács Anna)
Folyt. II. táblán.
Ferencz Liptó várm. jegyző † 1606.
IV. Péter 1605.
III. Mihály 1605. (Matyasovszky Anna)
V. Péter 1685.
István 1660. (Beniczky Ilona)
Mihály ügyvéd (Kubínyi Zsuzsa)
Gáspár jegyző 1715. (Kubínyi Anna)
Ezechiel 1700. (Jóob Anna)
Ádám ügyvéd (Pongrácz Erzse)
István ügyvéd (Poturnyay Mária)
Miklós ügyvéd.
József (Szentiványi Fruzsina)
Ádám.
Lőrincz.
Mátyás 1715. (Okolicsányi Mária)
Márton Likavai hradeki ügyvéd 1732. (Szentiványi Éva)
János 1733. (Dessewffy Zsófia)
Mihály. †
István (Mocsáry Anna)
Pál 1790.

II. tábla.

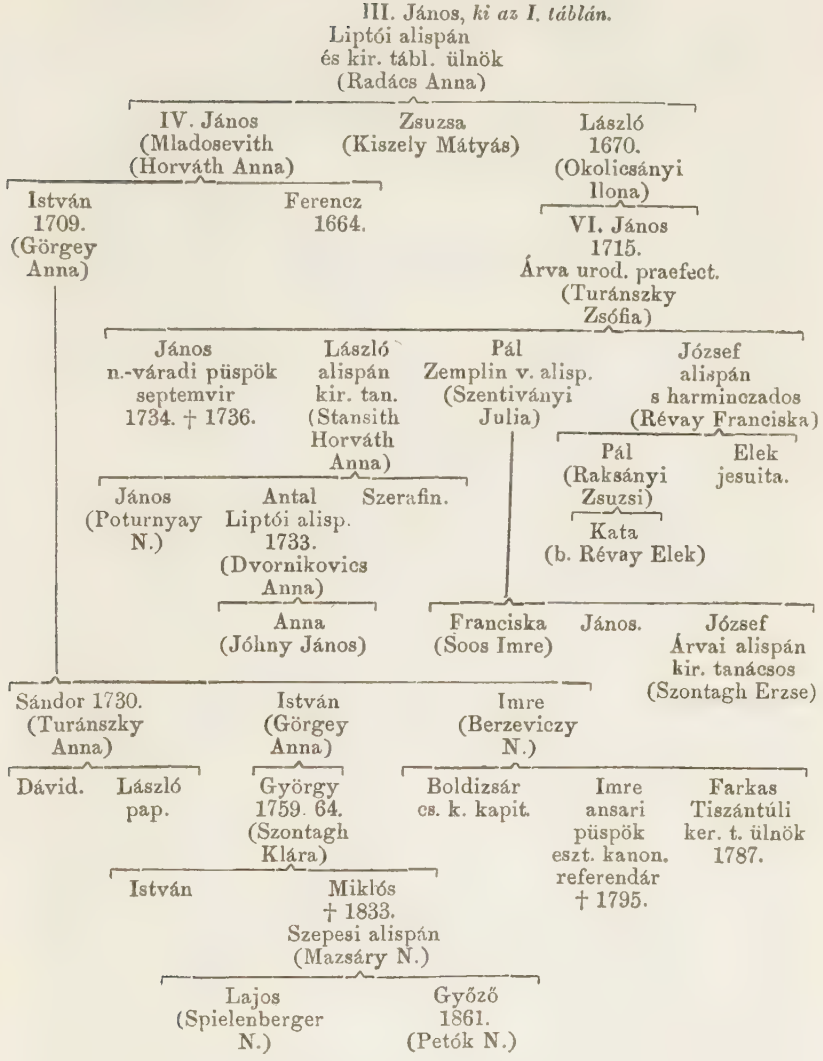
III. János, *ki az I. táblán.*
Liptói alispán
és kir. tábl. ülnök
(Radács Anna)
IV. János
(Mladosevith
(Horváth Anna)
Zsuzsa
(Kiszely Mátyás)
László
1670.
(Okolicsányi
Ilona)
István
1709.
(Görgey
Anna)
Ferencz
1664.
VI. János
1715.
Árva urod. praefect.
(Turánszky
Zsófia)
János
n.-váradi püspök
septemvir
1734. † 1736.
László
alispán
kir. tan.
(Stansith
Horváth
Anna)
Pál
Zemplin v. alisp.
(Szentiványi
Julia)
József
alispán
s harminczados
(Révay Franciska)
Pál
(Raksányi
Zsuzsi)
Elek
jesuita.
Kata
(b. Révay Elek)
János
(Poturnyay
N.)
Antal
Liptói alisp.
1733.
(Dvornikovics
Anna)
Szerafin.
Anna
(Jóhny János)
Franciska
(Soos Imre)
János.
József
Árvai alispán
kir. tanácsos
(Szontagh Erzse)
Sándor 1730.
(Turánszky
Anna)
István
(Görgey
Anna)
Imre
(Berzeviczy
N.)
Dávid.
László
pap.
György
1759. 64.
(Szontagh
Klára)
Boldizsár
cs. k. kapit.
Imre
ansari
püspök
eszt. kanon.
referendár
† 1795.
Farkas
Tiszántúli
ker. t. ülnök
1787.
István
Miklós
† 1833.
Szepesi alispán
(Mazsáry N.)
Lajos
(Spielenberger
N.)
Győző
1861.
(Petók N.)

III. tábla.

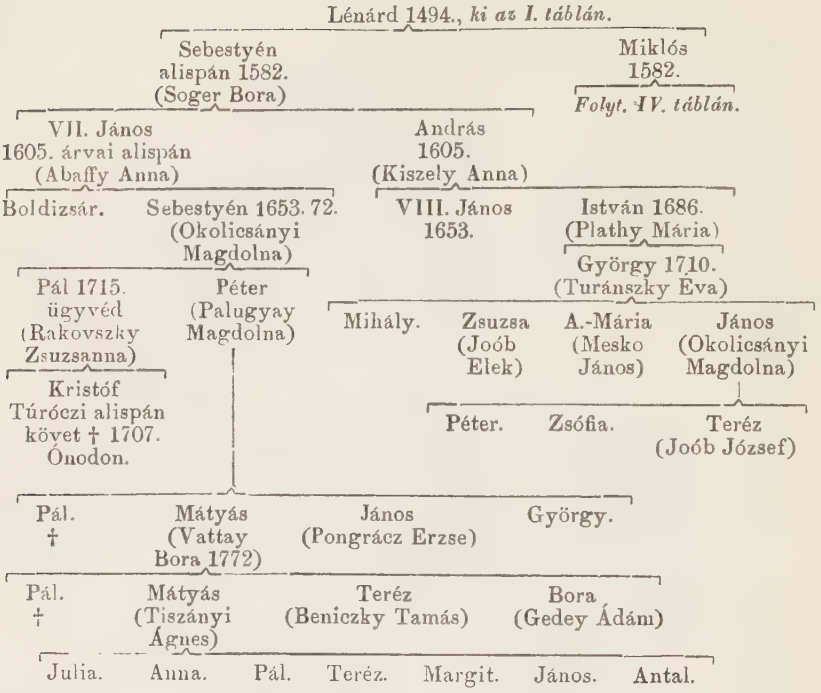

IV. tábla.

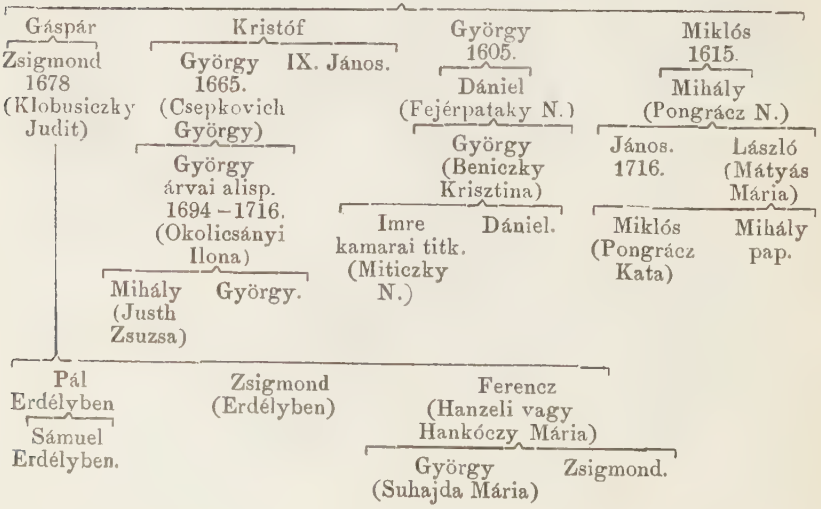

E családfai táblák, — mint láthatjuk — csak is a szétágazást mutatják, de róla a legutóbbi ivadékok többnyire hiányzanak; mit csak a családi adatok pótolhatnának.

Az I. táblán álló Mihály volt alapítója Okolicsnán a Ferencz rendiek zárdájának s egyházának, mely jelenleg is áll, s az egyház sirbolt a család temetkező helyéül szolgál. I. Mihálynak három fia által a család három fő ágra oszlott.

Az ősi székhelyen Liptó vármegyén kivül szétágazott a család, és elterjedt Árva, Szepes, Turócz, Bihar s Nógrád megyékbe, sőt Erdélybe is.

A Liptó vármegyei ágazat mily főbb hivatalokat viselt, nagyára a táblázat elutasít; az Árva megyei ágra nézve különösen a következőket tüntethetjük föl:

Ferencz 1632—1647-ben Árva vármegye jegyzője.

János 1655-ben Árva vármegye alispánja volt.

Id. György 1694—1716-ban ugyanott alispán.

János 1702—1703. Árva uradalmi praefectus.

Mihály 1706-ban ugyan ott, Ádám 1706. ugyanott uradalmi jogigazgató.

József 1727—1750. Árva várm. alispán, neje Erzsébet a gazdag Szontagh Gáspár leánya, kinek kegyes és tapintatteljes működésének köszönhetik az Árva s Liptó vármegyei evangelicusok, hogy 1686-ban Caraffa kegyetlenségét, az eperjesi mészárlást kikerülhették; minthogy azon, evangelica vallásához hőn ragaszkodó hősies nő, akkor még első házasságában élvén Kubínyi Gáspár Liptó vármegyei alispánnal, Caraffához hozzá férvén, annak kezébe tizezer forint lefizetése mellett az Árva és Liptó megyei protestánsokat üldözése alól fölmentette.

László 1754-ben hadi-, Mihály pedig házi pénztárnoka Árva vármegyének.

Ifj. György 1754-ben sz.-biró, József 1786. tiszti főügyész.

Jónás 1790—1812-ben Arva vármegye alispánja.

Mihály 1806. ugyan ott fő szolgabiró.

Talán a most említett Jónásnak fia Imre, ki Tornyos Juliával házassága folytán Nógrád vármegyébe szakadt. Meghalt Horpácson 1859-ben nejével együtt. Gyermekei: 1. Luiza Szigyártó Mihály özvegye, 2. Erzse meghalt mint hajadon, és 3. József szintén meghalt 1859-ben. Ennek nejétől Vladár Szidoniától gyermekei: József, Gyula, Lajos.

A II. táblán László ágából Mihály és Pál jeles ügyvédek és jogtudósok a mult században. [1])

Árva vármegyében fő székhelyeik voltak a családnak Mokragy, Zaszkál, Zabrezs, és Lestine.

Zemplin vármegyében Pál 1723-ban első alispán, 1729-ben követ; lakott Homonnán és Körtvélyesen.

János 1730-ban Zemplin várm. másod alispán. [2]) 1741-ben követ. Másik János 1792-ben a Tiszán innen kerületi tábla ülnöke.

1797-ben János kir. tanácsos és kamarás, szintén Zemplin vármegye alispánja. [3]) Tán ez azon János, kinek neje Van Dernáth Anna volt, s ki 1750-ben Rakóczy András magvaszakadtán Rakócz helységet impetrálta, melyhez utóbb a nagy-ujlaki és őrmezei jószág is járult. Az evang vallás ellensége lévén, a garanyi egyházat ezektől elvéve, kath. hitsorsosainak adá át.

Zemplin vármegyében birtokolt e század elején a család Szeghi, Kolcs-hosszúmező, Krivicsány, és Leszna helységekben. [4])

A szepesi ágazatnak nagyobb része szintén főbb hivatalt viselt. Igy György 1764-ben a Szepes megyei törvényszék birája volt, és Hozeleczen székelt. Neje Szontagh Klára volt. Fia Miklós szintén Szepes vármegyében alispán, neje Mazsáry leány, lakhelye Hunfalva. Meghalt 1833. jun. 18-án.

Győző (Victor) 1832-ben a m. k. udv. kanczellariánál tiszt, 1848-ban a Szepes megyei ellenzéki tag, és másod alispán. Lakhelye Hunfalva, részint Pozsony. Neje Petók leány. Testvére

Lajos, kinek neje hanusfalvi Spielenberger családbeli. Ezen ág evang. vallású, és a késmárki lyceum buzgó pártolója.

A nógrádi ág szintén megyei hivatalokat viselt, közülök Péter 1808-ban Nógrád megyei szolgabiró volt. Tán ennek fia Miksa (lakik Kisfaludon) 1836-ba esküdt szbirói czimmel, 1842-ben alszolgabiró, utóbb főszolgabiró, valamint 1861-ben ismét. Testvére Péter.

József 1836-ban szintén Nógrád megyénél katonai biztos, 1842-ben alszolgabiró volt. Ez az árvai ágból származott Imrének fia volt, mint följebb említetett.

Pálfalván laknak Pál, János, kiknek nővérük Balás Márk neje.

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 259.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. hist. p. 311. 312.

[3]) Ugyan annál 328.

[4]) Ugyan annál not. top. 178. 334. 364. 390.

Megemlítendők még a III. táblán Kristóf, ki Turócz vármegye alispánja és követe volt, midőn 1707-ben az ónodi gyülésen Rakovszky Menyhért követ társával, mint a forradalom folytatásának ellenzője, a Rákóczy hívek által szétkonczoltatott, és atyja is Pál lánczra veretett; a forradalom megszüntével az 1715-ki országgyülés végezése szerint czímere a Rakovszkyéval együtt Turócz vármegye czímerébe emlékül betétetett.

A papi pályán is többen szerepeltek; igy János (a II. táblán) előbb pozsonyi olv. kanonok, utóbb sz. István m. prépostja, 1734-től haláláig, 1736-ig nváradi püspök. A nagyszombati sz. háromság egyháza neki köszöni létét, valamint a pozsonyi papnövelde egy részben alapitványa bővitését. [1])

Mihály szepesi kanonokból 1757-ben esztergami kanonok, gömöri főesperes, és nagyszombati plebános; meghalt 1771-ben. [2])

Imre (a II. táblán) szepesi kanonokból 1773-ban esztergami kanonok, majd sz. István prépostja, kapornaki apátur, és ansari czímzetes püspök, 1779-ben helytartósági, 1782—1786-ig és ismét 1790—1795-ig kanczellariai tanácsos és referendarius, meghalt Bécsben 1795-ben. [3])

Továbbá megemlítendők még, — ámbár helyöket a táblázaton kimutatni nem tudjuk, — mint e családbeliek Imre, Bihar vármegye táblabirája, 1805-ben debreczeni lakos.

János, kinek Szentiványi Judittól leánya Judit Prusinszky László neje volt.

Ismét másik János, ki 1854. aug. 7-én kora 76. évében halt meg Okolicsnán, és ott a szent Ferenczieк temploma keritése közé temettetett. Nejétől Okolicsányi Annától fiai Károly, Luczián, és Antal.

[1]) Memoria Basilicae Strigon. 164.

[2]) Ugyan ott 170.

[3]) Ugyan ott 173.

Jelenleg az Okolicsnai ős jószágon élők közűl Albert, és ennek atyja Márk 1848. előtt Liptó vármegyei alispán, Antaltól az eperjesi kerületi tábla ülnökétől származnak.

A II. táblán VI. Jánosnak leányai voltak: Anna Matyasovszky Györgyné, és Klára Abaffy Györgyné. VI. János fiának Lászlónak gyermekei: Klára Szent-Iványi Mihályné, Mária Rakovszky Jánosné, Rozália Sz.-Iványi Ferenczné, és Antal alispán, ennek gyermekei: Teréz Sz.-Iványi Farkasné, Zsuzsa Palugyai Mihályné, Judit ifj. Sz.-Iványi Pálné; Róza Rakovszky Istvánné, és Antal liptói volt aljegyző, kinek neje Sz.-Iványi Judit.

Nem tudjuk: kinek leánya Anna-Mária, ki 1796-ban Szontagh Mihály Esterházy herczeg jószág igazgatójának neje volt. Valamint azon Okolicsányi sem áll a családfán, kinek jelenleg neje ráhói Szontagh Anna. Nincs a családfán azon Okolicsányi János cs. k. udvarnok sem, ki 1859. dec. 29-én Heves megyében Bátorban megöletett. Ennek veje Lajos. Végre hiányzik a családfáról Gáspár és László, kiknek anyjuk Szontagh Julia.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld halmon nyugvó királyi korona, azon pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, melynek hegyén levágott törökfej vérzik, fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján a leirthoz egészen hasonló kar látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös, mint az egészet a mellékelt ábra is mutatja. E czímert a család állitólag 1364-ben I. Lajos királytól kapta volna.

Okruczay vagy

Okruttay család. Szabolcs megyében honos, lásd *Novelly cs.*

Okruczky család. Szepes és Sáros vármegyében székel, közűlök Antal Sáros vármegyének volt tisztb. aljegyzője, szül. Eperjesen 1824. máj. 22-én.

Oláh család. (Kihalt.) Eredetét a havasalföldi, vagy oláhországi Dán vajdai nemzetségből veszi; azonban a belső villongások által — legalább egyik ág — leszorítatván a vajdai székből, Erdélybe vonúl, és ott második hazát lelve, nemzeti neve családi nevévé változik.[1])

Oláhországban már 1333-ban Dán volt a fejedelem, ki 23 évig, és testvére Mircse ki 28 évig hoszpodárkodott. Zsigmond király korában szintén egy Dán ült a fejedelmi székben, kit azonban Zsigmond király támogatása ellenére is a török által pártolt

[1]) E családot leirta Wagner, Collect. geneal. dec. I. 112–123.

Radul a vajdaságból kiszorított. E Dánnak — ha az időkort tekintjük, — fia lehetett, bizonyosan pedig vérségéből származott Manzilla ab Argyes, ki Hunyadi János kormányzónk nővérét Máriát vévén nőül, családja egyik ágát egészen a magyar földre plántálta. Ennek két fia maradt: Stanczul (tán Szaniszló) és Stojan (István).

Stanczult, miután Dragula Oláhország kormányára jutva, a Dán nemzetség üldözését tervbe vette, megfogatván, lefejeztette. Két fia maradt Dan, és Péter. Ez utóbbi a török pártfogás mellett ismét ült a hoszpodári székben, de csak hamar ismét török pártfogás mellett egy másik ellentársa támadván, elüzetett.

Manzillának másik fia Stojan kikerülvén Dragula üldözéseit, Mátyás király védelme alá futott, Magyarországra; tulajdonképen ő lett a magyarföldi ágnak megalapítója; és lemondván a fejedelemségi igényekről, Erdélyben megtelepült, nőül vévén Hunzár (másképen Császár) Borbálát; kitől négy gyermeke maradt: 1. Oláh Máté, 2. Oláh Miklós a hires esztergami érsek, 3. Orsolya előbb lanzséri Császár Kristóf, másodszor Bona György neje, és 4. Ilona Oloz Miklós hitvese.

A család fényének délpontjára Miklós (szül. 1493.) primás által jutott, ki papságra adván magát, már II. Ulászló és II. Lajos király alatt a királyi udvarnál a titkárok sorába jutva, és II. Lajos eleste után határozottan ennek özvegyéhez, (kivel Belgiumban is tartózkodott) és I. Ferdinand királyhoz ragaszkodva, utóbb sz.-fejérvári custos, kincstárnok és kir. tanácsos lett; 1543-ban zágrábi, 1548-ban egri püspökké, 1553-ban esztergami érsekké és Magyarország primásává, Esztergam vármegye főispánjává neveztetett, 1543-ban egyszersmind kanczellárrá, 1562-ben egy időre kir. helytartóvá, valamint tán 1560-ban lett Hont vármegyének is főispánjává; az egyháznak érdekében szerzett számtalan érdemei mellett, családja részére is fáradhatlan gondosságot fordított; nagy terjedelmű jószágo-

kat szerzett, 1553-ban vette Lansért, és 1548-ban I. Ferdinand királytól régi nemességére megerősitést és uj czímer-levelet nyert. Czímere, mint ő papi jelvényekkel diszítve használta, följebb a rajzban látható, s benne a családi czímer lényegét az egyszarvú képezi. [1]) I. Ferdinand leányának Jankának keresztapja is ő volt. Meghalt 1568. jan. 14-én, miután 77 évet és 5 napot élt vala. Testvére

Máté Erdélyben szászvárosi kir. biró és az erdélyi soaknák fő felügyelője volt I. Ferdinand alatt. Meghalt 1536. jun. 4-én fiatal korában. Gyermekei Tamás, Mihály, ki korán és magnélkül halt el, és Anna Büdy Mihályné, kitől leány-ágon több most is élő család származik.

Tamás szintén nagybátyja előtt 1559. jun. 15-én halt meg fiatal korában, és nagybátyjától örökölt gazdag hagyománya hitvesétől laki Bakich Margittól nemzett egyetlen leányára Oláh Lucretiára, 1554. óta Liszti Jánosnéra és ennek utódaira maradt, benne az Oláh család végképen elenyészvén.

Miklós primásnak egyik leány-testvére Ilona Oloz Miklóshoz, másik nővére Orsolya előbb lanzséri Császár Kristófhoz, utóbb Bona Györgyhez ment férjhez, az első házasságból született Császár Miklós, kitől a Dersffyak által leány-ágon az Esterházyak származtak; a második házasságból született Bona György, ki 1559. sept. 3-án Lanzséron halt meg, és Sopronban temettetett; atyja pedig még 1553. dec. 24-én Bécsben végzé életét. [2])

A családfa következő:

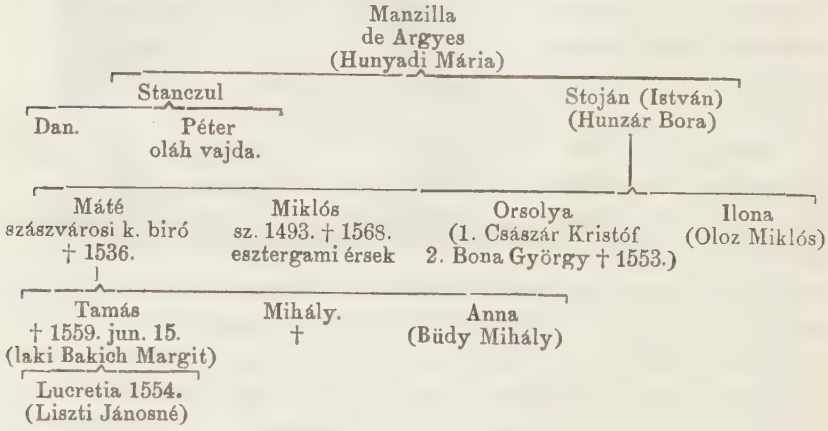

[1]) Wagner, Collect. geneal. dec. I. az első táblán.

[2]) Kovachich, Scriptores minores. I. 92—97.

Azon Oláh Balás, ki 1521-ben Belgrád ostromakor fogságba esett, és megöletett, — nem e családból származott.

Oláh család. Oláh János azon érdemeinél fogva, melyeket több várban mint katona, és legutóbb Fülek várában mint lovas hadnagy tett, és több alkalommal vére ontásával is bizonyított, [1]) I. Leopold királytól 1668. nov. 24-én Bécsben kelt czímeres nemes levelet nyert, neje Süttető Dorottya, fia Gergely és István, leánya Erzsébet. Testvérei Mihály és Ferencz, továbbá Kis Lukács és Kis Gergely részére is; a nemes levél Nógrád vármegyében Gácson tartott tisztválasztási gyüléskor 1669. junius 9-én kihirdettetett. [2])

1682-ben april. 24-én Oláh János zálogba veszi Madách Jánostól ennek p.-daróczi részbirtokát. [3])

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó tigris, első jobb lábával kivont kardot, a ballábával levágott törökfejet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

E családból származtatá magát Oláh János Csongrád megyei várnagy, szegvári lakos, ki 1844-ben Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt nyert.

Családfáját következőleg mutatta föl:

Oláh János
1668.
(Süteő Dora)

Gergely 1668.	István 1668.	Erzse 1668.

István 1668.

Márton
szül. B.-Gyarmat 1729.
Csongrádba költöz.

István
sz. H. M. Vásárhelyen 1784.

József 1844.
Csongrádi várnagy.

Oláh család. (Borsovai.) Úgy látszik—kihalt. 1558-ban borsovai Oláh András Szatmár vármegyében Domahidán és Danyádon részbirtokot kap adományban. [4])

---

[1]) Mint eredeti folyamodványában irva van.

[2]) A kihirdetésről a nemesi bizonyitvány Nógrád vármegyétől kiadatott 1669. feria 2-da proxima post Dominicam 3. SS. Trinitatis a Törvényszéktől Bezzegh György jegyző aláirása alatt.

[3]) Eredeti Madách cs. levéltár XXIV. 3.

[4]) Szirmay, Szatmár vármegye II. 45. 222.

Oláh család. (Nánási.) A Hajdú kerületben Nánáson székel. Közülök Jakab a mult században Hajdú kerületi főkapitány volt, valamint Mihály is, ki H.-Nánáson született 1760. nov. 15-én.

Oláh család. Oláh János 1667-ben I. Leopold királytól czímeres nemes levelet nyert. [1])

Czímere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon álló daru, mely egyik fölemelt jobb lábával kövecset tart. A paizs fölötti sisak koronáján szintén fehér daru áll, fölemelt jobb lábával ércz mellvasat tartva. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

Oláh család. Oláh Mihály 1718-ban II. Károly király által emeltetett az armalista nemesek közé. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld tér fölött fehér lovon ülő páncélos vitéz, jobb kezével feje fölött kivont kardját villogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között páncélos kar kivont kardot tart. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Oláh család. Oláh András szerzé a nemességet. Czímerlevele 1720-ban kelt. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló páncélos, sisakos vitéz, oldalán kardja függ, jobb kezében buzogányt, a balban fehér-vörös zászlót tart. A paizs fölötti sisak koronáján páncélos kar könyököl, kivont kardot markolva; a kard éle előtt arany nap és csillag, a hegye alatt pedig arany félhold ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Oláh család. Czímere, melyet 1742-ben Oláh István nemessége megerősitésével M. Terézia királyasszonytól nyert, következő: a paizs kék udvarában zöld téren kettős farku oroszlán ágaskodik, első jobb lábával meztelen kardot, a balban három piros rózsát tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

Oláh nevű család él Bars, Bihar, Heves, Szabolcs és Zemplin vármegyékben, ez utóbbiban Megyászón és Varanó-Hosszúmezőn birtokos e század elején. [5])

---

[1]) Collect. herald. nro 126.
[2]) Ugyanott nro 530.
[3]) Ugyanott nro 437.
[4]) Adami Scuta gentil. tomo VIII. és Coll. herald. nro 196.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115. 230. 335.

Oláh család. 1678. junius 27-én I. Leopold királytól Oláh János nyerte a czímeres nemes levelet. [1])

Oláh család. (Tordai.) Erdélyben Torda városában székel.

Van Oláh nevű család Közép-Szolnok vármegyében is, melyből János es neje Török Róza Dabjon és több helyen birtokos.

Olasz család Ily nevű család Abauj, Bihar, Gömör, Szabolcs és Zemplin megyékben székel; sőt a Dunán túl Veszprém vármegyében is lakik, vagy legalább lakozott.

Egyik Olasz nevű család 1643. jun. 7-én Bécsben III. Ferdinand királytól kapta czímeres nemes levelét. Ebből Olasz Péternek fia Imre 1753. april 9-én Veszprém vármegyétől kapott nemesi bizonyitványt.

Másik Olasz család az, melyből Olasz Miklós és érdektársai 1663. jan. 13-án Laxenburgban kelt czímeres nemes levélben nemesítettek meg. [2])

Harmadik Olasz nevű család az, melyből Olasz István és Ferencz 1721-ben nyerte czímeres nemes levelét. Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú, koronás oroszlán; első lábait kinyujtva, és a ballal három nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, meztelen kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Úgy látszik, — az 1663-ban megnemesített Olasz családból volt Pál, győri születésü, 1710-től esztergami kanonok, sz.-györgyi prépost, és almisi püspök. Meghalt 1739-ben. [4])

Ismeretesebb még e néven Olasz László 1730-ban a Tiszán inneni ker. tábla ülnöke.

Olasz Gábor, kinek nejétől Megyeri Dorottyától leánya Mária Répássy Józsefnő.

Olasz János 1838-ban Abauj vármegye főügyésze.

Erdélyben a Bialis család máskép Olasz-nak is neveztetett, ehez pótlólag megjegyezhetjük, hogy közülök Ferencz 1693-ban halt meg. [5]) *L. Bialis cs.*

Végre Oláh Máténak leánya Ilona (*lásd Oláh cs.*) Olasz Miklósnak neje volt 1550. táján, de másutt e Miklós Oloz-nak iratik.

---

[1]) Az eredeti Borsod vármegye levéltárában őriztetik.

[2]) Győr vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

[3]) Collect. herald. nro 415.

[4]) Memoria Basilicae Strigoniensis. 164.

[5]) Baranyi halotti beszédei.

Zemplin vármegyében 1680-ban Tarczal községe az egri török alá jutván, Kara Hassan Aly-Bégnek 200 tallér sarczot fizetett, azt Olasz Jakab kassai polgártól vévén föl, a kinek egy tarczali szőlőt adtak zálogba. [1])

Olcsárdi család. Ismeretes közülök Miklós 1575-ben Békes Gáspár híve. [2])

Olcsváry család. (Olcsvári.) Abauj vármegyei régi adományos birtokos család, azon megyében Olcsvár helységben jelenleg is birtokos; kiterjedve Zemplin, Ung, Szabolcs és Szatmár vármegyébe is. (*Ez utóbbiban egy ág nemzékfaját lásd e kötet végén*).

1530. táján élt közülök Olcsváry István, kinek neje Katalin, a hires kihalt Buthkay családból származott. [3])

Már 1459-ben Szatmár vármegyében birt egy ág, midőn Olcsváry (vagy mint akkor irták: Olchváry) Tamásnak neje Piroska Hodasz helységben birtokrészére kir. adományt vitt. [4]) E század elején Szatmár vármegyében Nábrádon birtokos Olcsváry Pál. [5])

Zemplin vármegyében már 1558-ban a táblabirók soraban találjuk Györgyöt, ki 1579-ben a török által levágatott, [6]) és 1668-ban Istvánt. [7])

Ugyan e megyében e század elején az Olcsváry család Szeghi, A.- és F.-Bereczk, Szilvás-Ujfalu, Nagy- és Kis-Czigánd, és Lasztomér helységekben birtokos. [8])

Olgyay család. (Olgyai.) Pozsony vármegyében a Csallóközben fekszik Olgya (hajdán Ouga) helység, melyben az Olgyay nemzetség egész a XV. századig több ágon virágzott, a midőn azután az egykorban élt Farkas, András, Much, Saul vala mint Budugh férfiaknak, mindnyájan ougai nemeseknek ágaikból csupán Ougai Farkasnak ágazata maradt fel; és máig Olgyay néven virágzik, a többi pedig Andics, Felzázi stb. nevek alatt is elfordulván, a XV. században mind kimúltak. Ez okból ez ágat utóbbra hagyva, lássuk az előbb elenyészett ágak származási rendjét egymás után:

[1]) Babocsay Fata Tarczaliensia Rumy-nál.
[2]) Bethlen Wolph. Hist. II. 378.
[3]) Wagner, Collect. Geneal. dec. III. 15.
[4]) Szirmay, Szatmár várm. II. 86.
[5]) Ugyan ott 231.
[6]) Szirmay, C. Zemplin. not. hist. 72. 88.
[7]) Ugyan ott, 214.
[8]) Ugyan ott, 108. 178, 247. 296· 330. 376.

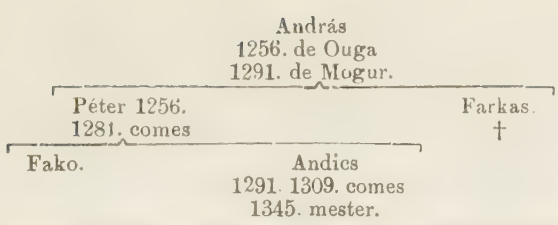

Ez ágnak Olgyán és Csunán részbirtokaik az Olgyaiakra szálltak, más jószágaik másoknak adományoztattak, míg a budai apáczák kezére jutottak, ezeknek 1786-ban eltörlése után pedig a kincstár kezére kerültek.

A másik ágazat ez:

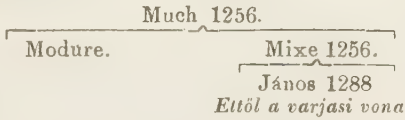

A harmadik ág Saulustól ered következőleg:

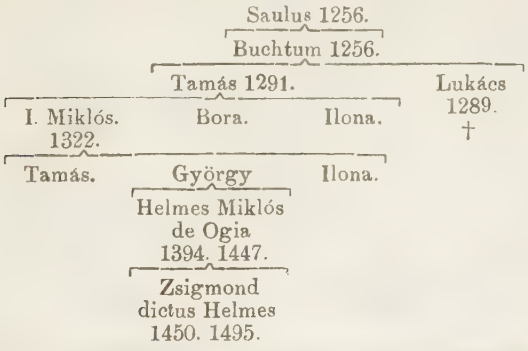

E vonalon I. Miklósnak fiai a másik négy ággal Magyaron osztozott. Az utolsó Zsigmond után Farkas vonala örökösödött.

A negyedik törzsnek ivadéka imez:

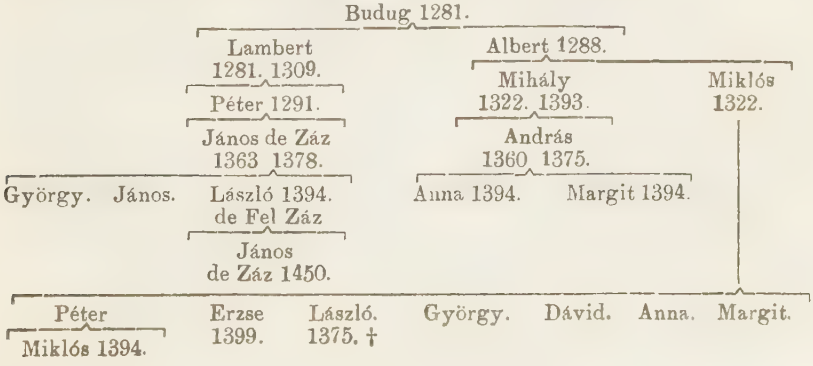

Következik az ötödik törzs, melynek élén Ougai Farkas úr áll, (mint a Comes szót egyik jeles tudósunk [1]) értelmezé). Mind az öt törzs 1256-ban IV. Béla királytól kapott Ougára (a mostani Olgyára donatiót. Farkastól a következő nemzedék vette származását:[2])

I. tábla.

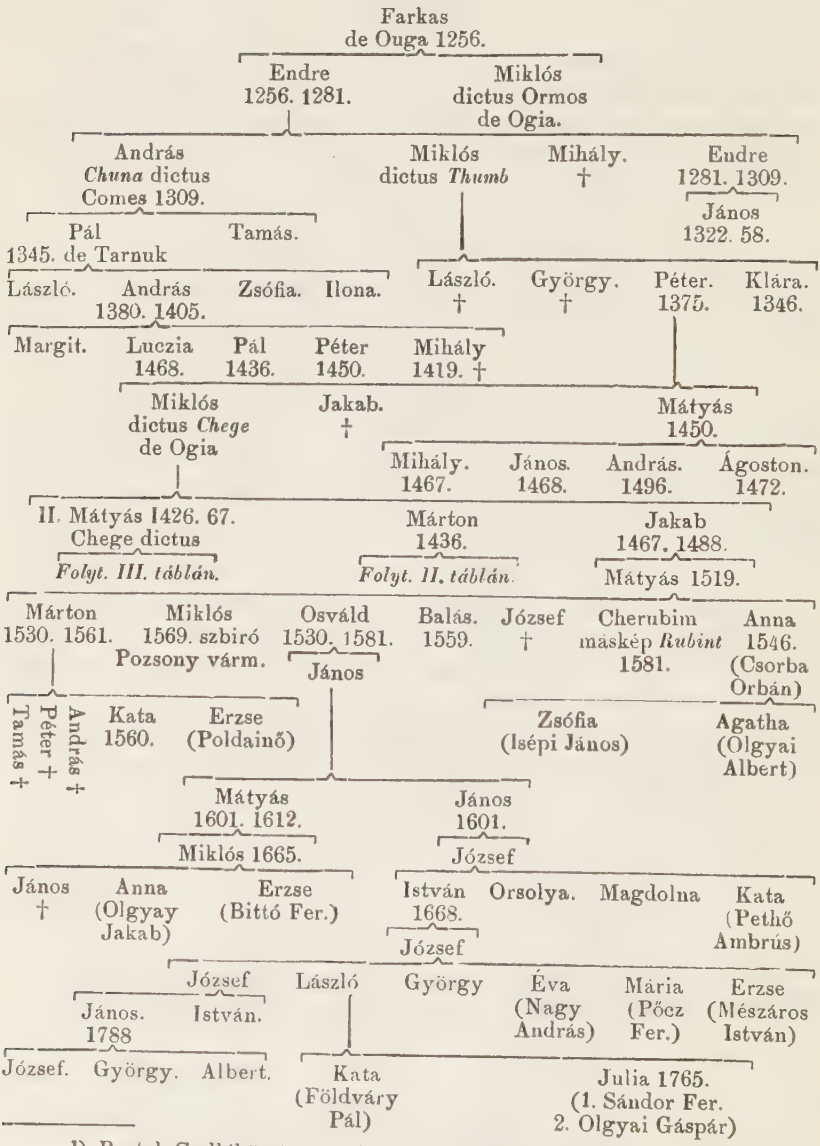

[1]) Bartal, Csallóköz történeti vázlata, 43.
[2]) Wagner Mss. LXX. 166. és Ferber József közlése.

II. t á b l a.

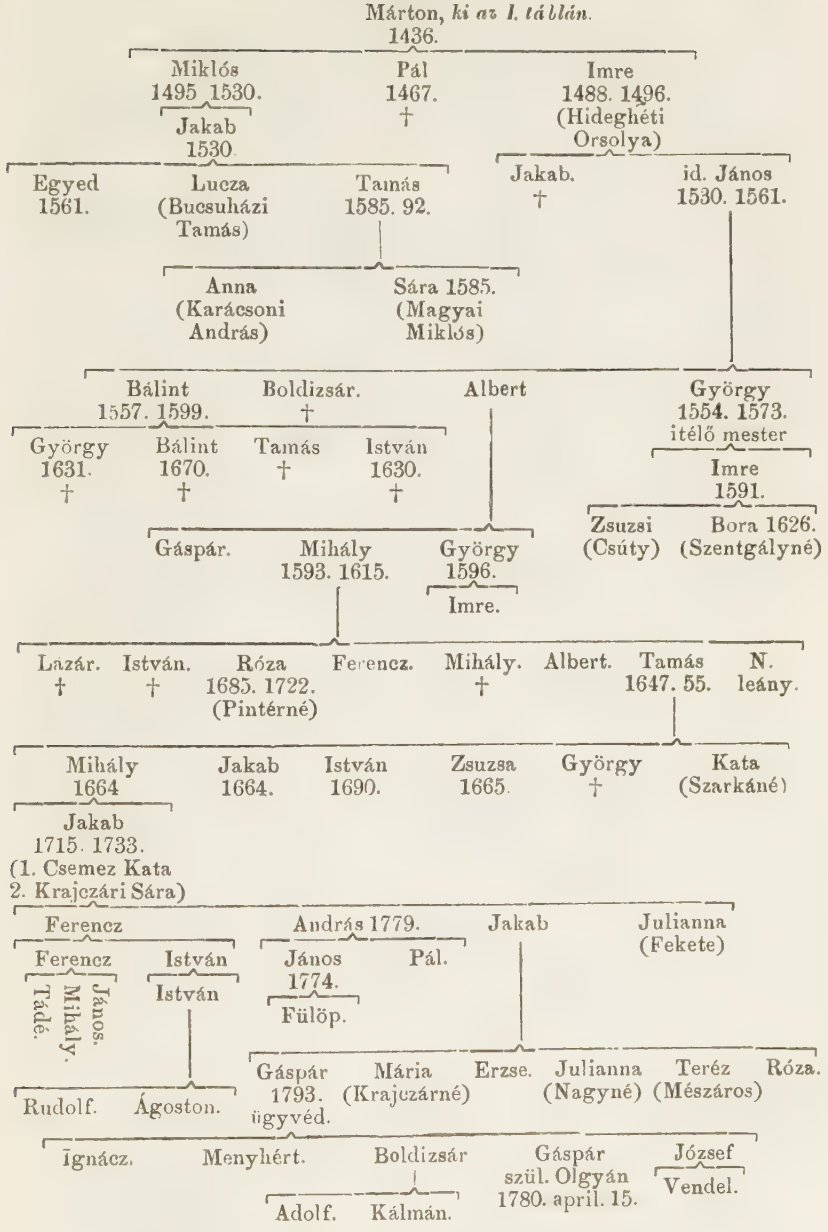
Márton, ki az I. táblán.
1436.
Miklós 1495. 1530.
Jakab 1530.
Pál 1467. †
Imre 1488. 1496. (Hideghéti Orsolya)
Egyed 1561.
Lucza (Bucsuházi Tamás)
Tamás 1585. 92.
Jakab. †
id. János 1530. 1561.
Anna (Karácsoni András)
Sára 1585. (Magyai Miklós)
Bálint 1557. 1599.
Boldizsár. †
Albert
György 1554. 1573. itélő mester
Imre 1591.
György 1631. †
Bálint 1670. †
Tamás †
István 1630. †
Zsuzsi (Csúty)
Bora 1626. (Szentgályné)
Gáspár.
Mihály 1593. 1615.
György 1596.
Imre.
Lázár. †
István. †
Róza 1685. 1722. (Pintérné)
Ferencz.
Mihály. †
Albert.
Tamás 1647. 55.
N. leány.
Mihály 1664
Jakab 1664.
István 1690.
Zsuzsa 1665.
György †
Kata (Szarkáné)
Jakab 1715. 1733. (1. Csemez Kata 2. Krajczári Sára)
Ferencz
Ferencz
Mihály.
János.
Tádé.
István
István
András 1779.
János 1774.
Fülöp.
Pál.
Jakab
Julianna (Fekete)
Gáspár 1793. ügyvéd.
Mária (Krajczárné)
Erzse.
Julianna (Nagyné)
Teréz (Mészáros)
Róza.
Rudolf.
Ágoston.
Ignácz.
Menyhért.
Boldizsár
Adolf.
Kálmán.
Gáspár szül. Olgyán 1780. april. 15.
József
Vendel.

III. tábla.

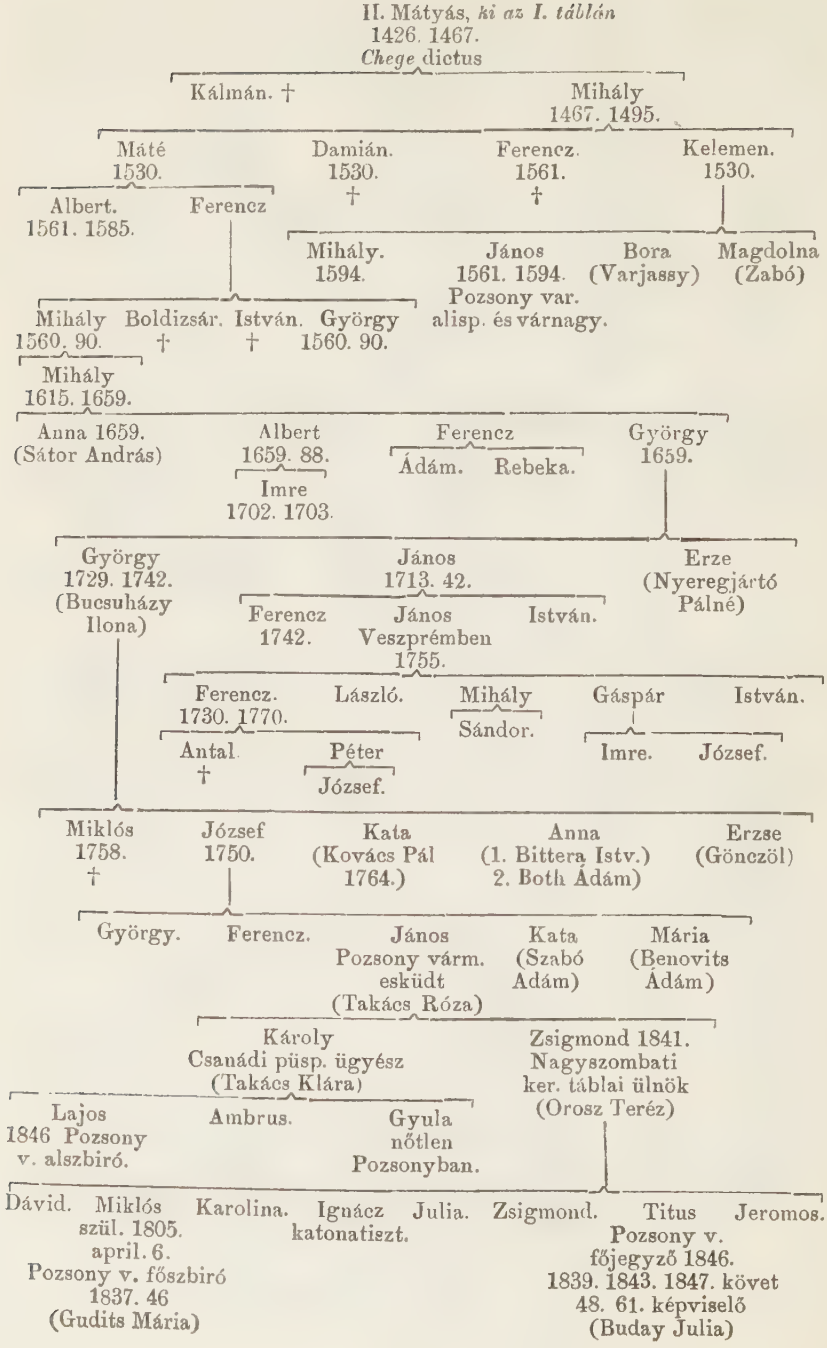
II. Mátyás, *ki az I. táblán*
1426. 1467.
Chege dictus
Kálmán. †
Mihály
1467. 1495.
Máté
1530.
Damián.
1530.
†
Ferencz.
1561.
†
Kelemen.
1530.
Albert.
1561. 1585.
Ferencz
Mihály.
1594.
János
1561. 1594.
Pozsony var.
alisp. és várnagy.
Bora
(Varjassy)
Magdolna
(Zabó)
Mihály
1560. 90.
Boldizsár.
†
István.
†
György
1560. 90.
Mihály
1615. 1659.
Anna 1659.
(Sátor András)
Albert
1659. 88.
Imre
1702. 1703.
Ferencz
Ádám. Rebeka.
György
1659.
György
1729. 1742.
(Bucsuházy
Ilona)
János
1713. 42.
Ferencz
1742.
János
Veszprémben
1755.
István.
Erze
(Nyeregjártó
Pálné)
Ferencz.
1730. 1770.
László.
Mihály
Sándor.
Gáspár
Imre.
István.
József.
Antal.
†
Péter
József.
Miklós
1758.
†
József
1750.
Kata
(Kovács Pál
1764.)
Anna
(1. Bittera Istv.)
2. Both Ádám)
Erzse
(Gönczöl)
György.
Ferencz.
János
Pozsony várm.
esküdt
(Takács Róza)
Kata
(Szabó
Ádám)
Mária
(Benovits
Ádám)
Károly
Csanádi püsp. ügyész
(Takács Klára)
Zsigmond 1841.
Nagyszombati
ker. táblai ülnök
(Orosz Teréz)
Lajos
1846 Pozsony
v. alszbiró.
Ambrus.
Gyula
nőtlen
Pozsonyban.
Dávid.
Miklós
szül. 1805.
april. 6.
Pozsony v. főszbiró
1837. 46
(Gudits Mária)
Karolina.
Ignácz
katonatiszt.
Julia.
Zsigmond.
Pozsony v.
főjegyző 1846.
1839. 1843. 1847. követ
48. 61. képviselő
(Buday Julia)
Titus
Jeromos.

Mint említők, — az Ougai-ak (Olgyai nemesek) névszerint Farkas, András, Much, és Budug 1256-ban IV. Béla királytól adománylevelet nyertek Olgya helységre. 1271-ben nevezett Andrásnak fiai Péter és Farkas IV. László királytól ismét királyi adományt kaptak a nevezett helységre, és 1281-ben ugyan azon Andrásnak (Ondurnak) fiai kir. megerősitésben részesültek a följebbi adománylevelet illetőleg.

1288-ban az Olgyai-ak a Bankvatai-akkal a pozsonyi káptalan előtt viszont örökösödési szerződésre léptek. [1]) Ebben említetnek úri (comes) Farkas, és Péter, mindketten Andrásnak fiai, — Chunának nevezett András, Thumbnak nevezett Miklós és Endre, mind hárman Endrének fiai, Lampert és Albert, Budugnak fiai, mindnyájan Ougai nemesek (nobiles de Ouga), kik a Bankvataiakkal egymásnak lekötik magukat, hogy mivel ők származásukra nézve egymáshoz közelebbek (cum ipsi in linea generationis sibi invicem proximiores essent) ha egyiknek vagy másiknak magva szakadna, viszonyos legyen köztök az örökösödés, és jószágaikból a többi szerződő felek tudta nélkül, valamit eladni senkinek szabad ne legyen. [2])

Az Olgyaiak közül amaz első törzság, mely Andrástól ered, kinek Péter fia által unokája Andics volt, és ez után Andicsnak is neveztetett, a XIII. század végén nem csak Ógyán, hanem azonkivül volt birtokára is megelőzte a többi ágakat, mert ez ág 1354-ben I. Lajos királytól Olgya, Tárnok, Kisasztal, Ujfalu, Abany, Rény, Ujvásár, Egyházos-Magyar, Németfalu, Ilka, Vata, Félka, és Sorus nevű jószágokról adománylevelet nyert, de még ez esztendőben eme ág kihalván, Lajos király a nevezett birtokokat Konth fivéreknek adományozta. Ennek következtében 1355-ben az adományosok közt egy részről, és az Olgyai, ugynevezett Csuna András fia Pál (lásd I. táblán) és Olgyai Endre fia János közt más részről Zéchy Pál előtt olyan egyezség keletkezett; mely szerint mind az, a mit a magvaszakadtak bármi czím alatt Olgyán birtak, az Ógyai családnak maradt; a többi jószág pedig, úgy mint előszámláltatott, az adományosokra szállt; kik azonban azokat sokáig nem birták. [3])

1533-ban Olgyai Mátyás (Jakabnak fia a I. táblán) a vajkai alispányi szék elé idézteti azokat, kik Szentgyörgy megyei berkében

[1]) Bartal Gy. id. h. 44. 45.
[2]) Ugyan ott, 46.
[3]) Ugyan ott, 61. 62.

kárt tettek; valamint 1534-ben illésházi Illés Tamást idézteti, hogy azon embereit a törvényszék elé állítsa, kik Olgyai Mátyásnak adósak. [1]) Ez ugyan azon Olgyai Mátyás, ki 1511-ben sz. Mihály napkor tartott nádori törvényszék előtt Balás-Éthey Móré János képében (mint ügyvéde) megjelent. [2])

1551-ben Olgyai György, ki utóbb 1569-ben országbirói itélő mester volt, [3]) I. Ferdinand királynak Pozsony vármegyéhez intézett parancsa szerint a Hideghéti, Bajcsi, Sági és Bartal máskép Bele (most beleházi Bartal) család közt a hideghéti határnak felosztására kiküldetett. [4])

1569-ben Olgyai Miklós Pozsony vármegye szolgabirája volt, ki 1580-ban mint királyi ember uj kir. adomány czimen iktatá be Beleházi birtokába Bartal Mihályt és Tamást. [5])

Olgyai János (Kelemennek fia) 1593. 1611-ben Pozsony vára várnagya, és azon megye alispánja volt.

Márton ágán a mult században élt Jakabnak fia Gáspár, hires ügyvéd, ki a család genealogiáját is úgy, mint itt közöltetik, szerkeszté. [6])

Mátyás ágán Zsigmond Pozsonyban ügyvéd, utóbb 1841-ben is még a Dunán inneni kerületi tábla ülnöke volt. Ennek Orosz Teréztől származott fiai közül Miklós (született Olgyán 1805. apr. 6.) Pozsony vármegyének 1837-ben al-, 1846-ban főszolgabirája. Testvére Titus 1846-ban Pozsony vármegyei főjegyző, majd alispán, az 1839. 1844. 1847-ki országgyülésen követe, és 1848-ban valamint 1861-ben országgyülési képviselő.

Zsigmond testvérének Károlynak fiai közül Lajos 1846-ban Pozsony vármegyei alszolgabiró, 1861-ben országgyülési képviselő.

Megemlítendő még, hogy az Olgyai család egyik tagja, (keresztnevét nem tudjuk) 1809-ben a Pozsony vármegyei insurgens lovas seregnél szolgálván, miután a győri ütközet napján 50 emberével el-

[1]) Bartal id. h. 65. 64.

[2]) Ugyanott 118.

[3]) Lehoczky Stemmat. 1. 276. és 1569 : 48. törv. cz.

[4]) Bartal id. h. 119. jegyzetben.

[5]) Ugyan ott 120. jegyz.

[6]) Megjegyzendő, hogy Wagner Mss. LXX. p. 166. szerint Márton vonalán (II. táblán) Ferenczneka Mihály fiának és Tamás testvérének szintén voltak utódai, nevezetesen fiai voltak Jakab, és Mihály, és leánya Zsuzsa; ezek közül Jakabnak fiai ismét Jakab 1715. ennek fiai István (1740.), ennek Gáspár mint fölperes megjegyezve.

vágatott, a Rábcza hidján át nem mehetett, miért is Rába-Patonának kerülvén, ott ment által, egy negyed órányira négyszáz franczia támadta meg, de az ötven insurgens huszár diadalt aratott, hatvan franczíát levágtak, harmincz embert, és negyven lovat elfogtak.

Ollé család. (Ollé-tejedi.) Pozsony vármegyei régi nemes család, Csallóközben Ollé-Tejed helységben már a XIII. században 1273-ban birtokos. Nevezett helység hajdán—még a XV. században is Csat-Téjednek iratott, innen irták előnevüket 1422-ben Bálint Jánosnak fia, Ulrik Péternek fia, György Adorjánnak fia, és Illés Péternek fia, mindnyájan nobiles de Csat-Tejed, kik úgy látszik — az irt évben csat-tejedi birtokukat négy részre osztották föl. [1]) Ezen ősöknek ivadékai a XVII. század elején már Ollé-tejedi előnévvel éltek; igy élt 1620-ban névszerint Ollé Péter, kitől a származás [2]) következő renddel történt:

I. tábla.

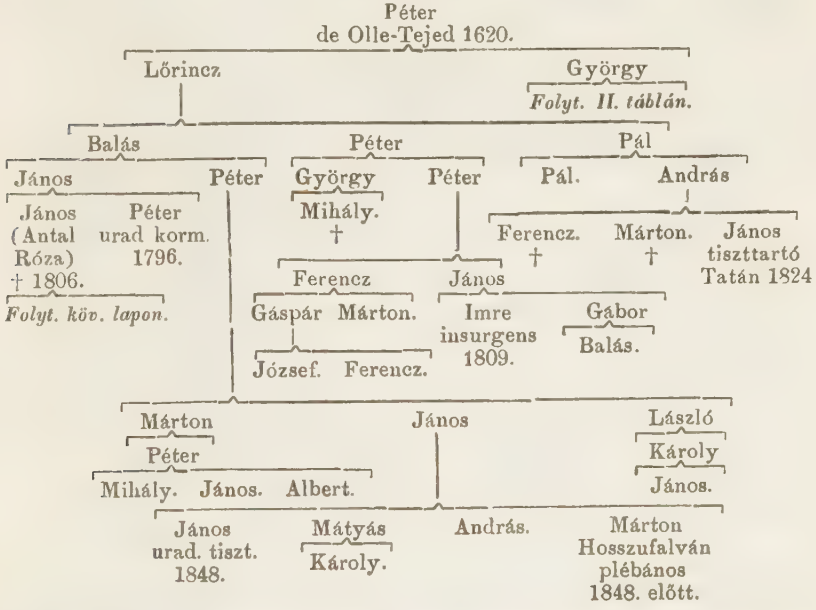

[1]) A velem töredékben közlött oklevél szavai ezek: Nos Capitulum Ecclesiae Posoniensis memoriae commendamus per praesentes, quod Valentinus filius Joannis, Ulricus filius Petri, Georgius Adriani, et Elias filius Petri de Csattejed ad nostram personaliter venientes praesentiam ministerio vivae vocis confessi sunt, quod ipsi portiones eorum possessionarias in eadem possessione Csattejed habitas, videlicet quod unam ipsarum quator partium a parte portionis Possessio-

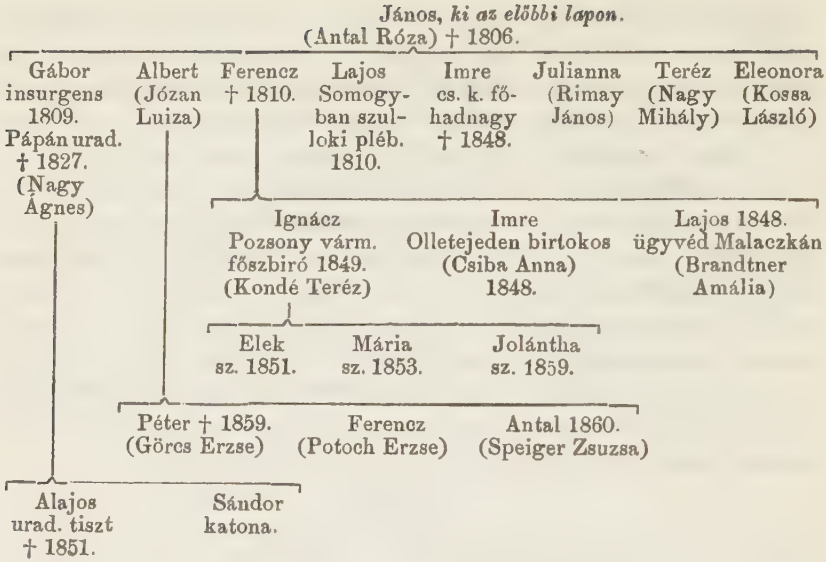

II. tábla.

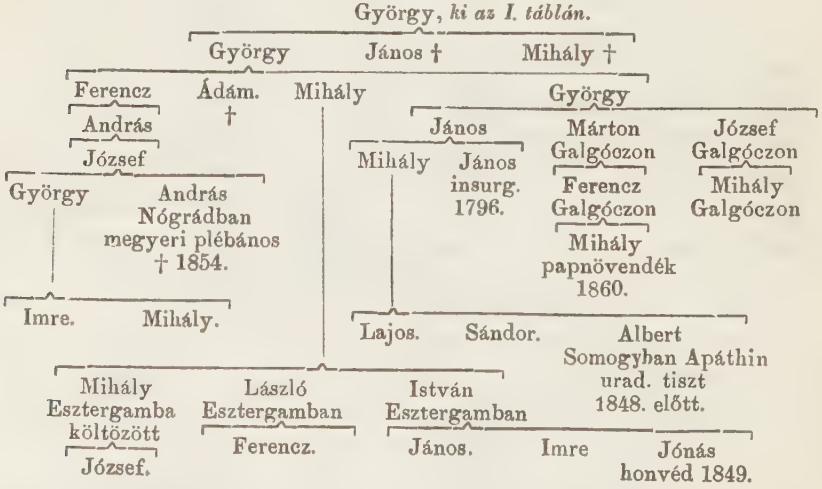

---

nariae Joannis filii Antonii seu filiorum quondam Csath existentium Valentino filio Joannis praenotato et ejus haeredibus etc. quartam partem Eliae filio Petri et ejus haeredibus etc. prout quadam divisione inter nobiles de dicta Csattejed praedecessores scilicet eorum facta dispositum et ordinatum etc. ad quas praemissa saepefati Valentinus, Ulricus, Georgius, et Elias spontanea se obligarunt coram nobis voluntate, Testimonio praesencium mediante etc. Datum Sabbatho proximo post festum visitationis Mariae virginis gloriosae Anno Dni 1422.

[2]) Családi közlés Stummer Gy. által.

Az I. táblán állók közül Ignácz 1849-ben Pozsony vármegye főszolgabirája, a forradalombani tevékeny részvéte miatt Kufsteinba négy évi várfogságra itéltetett, egy után kegyelem utján haza bocsáttatott. 1861-ben Pozsony várm. árva főgyám. Lakik ollétejedi birtokán. Nejétől pókateleki Kondé Teréztől a táblán látható három gyermeke van. Lajos 1861-ben fő sz. biró.

A II. táblán állók egy része Nyitra megyébe Galgóczra, más része Esztergamba telepedett.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két agancsos szarv között galamb áll, csőrében zöld ágat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Olnaky család. (Olnaki.) Erdély kihalt családai közé tartozik. [1])

Olosz család. (Papolczi.) Szintén erdélyi nemes család. Közülök Benjamin 1840. körül főkormányszéki hivatalnok. Fia Károly ugyanott fogalmazó gyakornok 1848 ban.

Olsavszky család. Székhelye Zemplin vármegye, hol Olsavszky Simon 1734-ben munkácsi gör. kath. püspök lett, meghalt 1738-ban; utánna 1743-tól ismét Olcsavszky Mihály-Mánuel lett munkácsi püspök, egész 1766-ig. [2])

A czímeres nemes levelet Olsovszky János kapta 1754-ben [3]) Mária Terézia királyasszonytól, következő czímerrel: a paizs kék udvarában arany koronából három buza-kalász emelkedik föl, mindenik fölött egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából arany és zaphir szinű két szárny terjed szét, úgy hogy a jobb oldali szárny alól zaphir szinű, felül arany, a baloldali pedig ellenkezőleg alól arany, felől zaphir szinű; a két szárny között az isteni gondviselés jelvénye terjeszti szét sugárait. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

Omachel család. (Szkala-ujfalusi.) Trencsin vármegye curialis nemes családa. [4]) 1736-ban Trencsin vármegye nemesi összeirása szerint Szkala-Ujfalván laktak András, idősb és ifj. János.

1748-ban szintén ott találjuk Andrást, idősb és ifjabb Jánost és Imrét.

1768-ban ugyan ott laktak János, továbbá Márton, ennek

[1]) Kővári L. Erdély nev. családai, 271.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 60.
[3]) Collect. herald. nro 161.
[4]) Szontagh Dán. közl.

fia István és unokái György és János; nem különben Imre és három fia János, József és Imre; végre András s ennek fia András.

1803-ban ugyan ott György és ennek négy fia János, József, György, és István, azután János és fiai Pál és János, nemkülönben József fiával Jánossal.

Végre 1837-ben ott éltek János és fiai Lajos, Orbán és Elek; azután József, és ennek fiai József és Mihály, majd György, meg István, azután Pálnak fia Pál, úgy szintén János, s végre József és ennek fiai János és Lajos.

Ományi család. (Kihalt.) Borsod vármegyei kihalt régi birtokos nemes család; nevét azon megyei Omány helységtől vette.

1590-ben élt közűlök Ományi György, Ományi Borbála, Rácz Miklósné, és 1616-ban Máté, kinek neje Nyirő Erzse 1627-ben egyezkedik a megyei törvényszék előtt férjének közvetlen örököseivel.

Omazta család. Trencsin vármegyei czímerleveles nemes család. Czímerlevelük a nevezett vármegyében 1602-ben hirdettetett ki. Közűlök 1646-ban Rozváczon székelt István.

A Trencsin vármegyei nemesi összeirás szerint Szedlicsnán lakott 1748-ban Omazta Ádám és András. Ugyan ott 1768-ban Ádám és fia János.

Trencsin vármegyétől 1754. és 1796-ban vett ki nemesi bizonyitványt a család.

Jelenleg a családnak egyes tagjai Liptó s Nógrád megyében is laknak, de a család nagyobb része Békes vármegyében Csabán telepedett meg. Ez ágból többen Békes megyei hivatalt viseltek, igy Lajos 1837-ben főadószedő volt, Zsigmond táblabiró hosszú ideig, nemességét Békes megyében 1831-ben publicáltatta. Élnek közűlök ugyanott Zsigmond, Szilárd, József stb.

Vallásuk ágost. evang.

Ombozy család. (Ombozi és kis-devecseri †) Nevét Doboka vármegyei Omboz helységtől vette, ugyan azon vármegyében fekszik Kis-Devecser is, hol 1585—88-ban birtokos volt és előnevét onnan is irta Ombozy János Doboka vármegye jegyzője. Ennek nejétől Erdélyi Borbálától leánya Margit, Kemény Jánosné lett, és tőle származnak leány-ágon a Kemény bárók. [1])

[1]) Hodor Károly, Doboka várm. 185. és 454.

Az Ombozyak másik ágazatából ily származási kimutatást ismerünk :

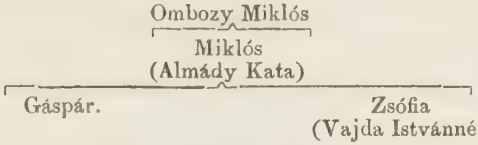

Gáspárnak növérét Ombozy Zsófiát Csehi Bad, vagy Vajda István, Csehi Panczél Péternek ötöd ízi ivadéka vette nőül, Vajda Istvánnak leányától Mártától pedig a Keresztúri, Széky, és Bánffy leányágakon ismét a gróf és báró Kemény család lön örököse Ombozon.

Ismeretes még a családból Ombozy Miklós, kinek nejétől Tárnok Macskási Sárától gyermekei O. Kata Dobokai Istvánné, Judit Balogh Istvánné, és Miklós 1650—1660. körül éltek. Utóbb a család kihalt.

Omode család. Az Aba nemzetségből (genus) eredt, mint ezt Dávidnak fia Omode 1390. 1304-ben nádor, pecséten és oklevelei bevezetésében megnevezé. [1])

Omode nádor és szepesi főispán I. Károly királynak egyik leghívebb pártvezére volt, mint a történelemből tudjuk, 1311-ben megöletett. Azonban négy fia János, Miklós, Dávid és László atyjok elveivel ellenkezőleg Trencséni Csák Mátéhoz szítottak, ennek pártján a rozgonyi döntő ütközetben esett el közülök János és László 1312-ben; miért is javaik elkoboztatva, másoknak adományoztattak. [2]) Ősi váruk pedig Göncz mellett, mely Omode várnak neveztetett, földig lerontatott. Az életben maradt másik két fiu közül Miklós, némelyek szerint bán, Soprony és Komárom megye főispánja volt 1323-ban.

Omode nádornak egy leánya Csáky Móricznak lön eljegyezve, ki miután férje a szerzetes életbe lépett, többek véleménye szerint szintén zárdába vonúlt.

Az Omode család a megnevezett négy fiúban kihalt. Czímerökben pecsétjök szerint a paizs udvarában egy keresztben (vizirányosan) menő csíkolat volt.

Ondrejicska család. Trencsin vármegye curialis nemes családa. Azon vármegye nemesi összeirásában 1747-ben találjuk közülök O. Istvánt. [3])

---

[1]) Tudományos gyüjtemény 1833. IX. 78. stb.

[2]) Fejér, Cod. dipl. tomo VIII. vol. 1. pag. 440. 450. stb.

[3]) Szontagh Dán. közl.

1748-ban Ivanóczon lakott András, ugyan ott 1768-ban Márton két fiával Mártonnal és Andrással, István pedig négy fiával u. m. Jánossal, Andrással, Imrével és Istvánnal.

1803-ban Ivanóczon laknak György és két fia János és András, azután János és fiai János és György; ugyan akkor Kis-Zsámbokréten András és fiai István és János; Melcsiczen pedig Ádám és fia Ádám.

1837-ben Adamóczon lakik Ádámnak fia János és ennek két fia János és István. Ivanóczon János és fia György mint Györgynek örökösei. András egyedül; idősb Jánosnak örökösei György és János és ez utóbbinak fia István; továbbá Andrásnak örökösei u. m. István és ennek fia János, középső János és ennek három fia János, József és András; végre Ádámnak örökösei Ádám és István és ennek fia Mihály. Ugyan ekkor Kis-Zsámbokréten született András, Melcsiczen pedig Ádám.

E család Ondrejovich névvel is élt; és igy valószinűleg e családnak törzse volt azon Ondrejovits János, ki 1622-ben II. Ferdinand királytól kapta czímeres nemes levelét. [1])

Ondrejovits család. Eldődei Nógrád megyében I. Leopold király által nemesítettek meg. Ugyan is Vasas Mátyás és Miklós, *Ondrejovits* István és Mihály, továbbá Vasas András és Márton, és végre *Ondrejovits* Mihálynak fiai András, Tamás és Mihály együtt nyertek 1692-ben kelt czímeres nemes levelet, mely Nógrád megyében 1692-ben hirdettetett ki.

Az Ondrejovits családnak származási fája ez:

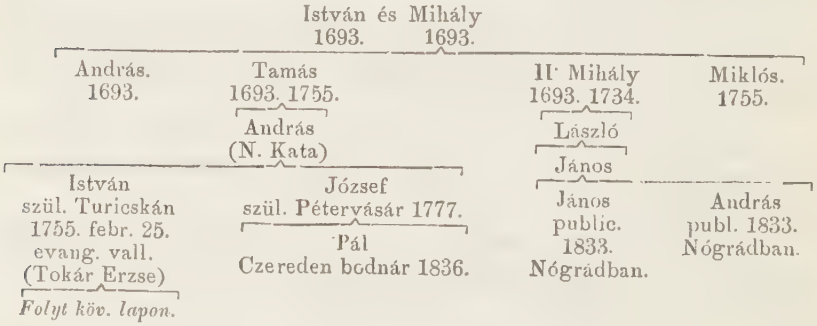

[1]) Pray, Hierarchia I. 257. d) alatti jegyzetben.

István, *ki az előbbi lapon.*
sz. Turicskán 1755. febr. 25.
evang. vall.
(Tokár Erzse)

I. Pál
sz. Pétervásár 1778-ban
lakott Pogonyba.
elköltözött Borsodba
Disznósdra 1808.
(Ns Németh Juliánna)

Pál
sz. Disznósdon 1809.
1837. Szabadkán lak.
(Czekmeister Margit).

József
szül. 1782.

A táblázaton állók közül András, Tamás, Mihály és Miklós a Nógrád megyei 1755-ki nemesi összeirásban állanak mint Mlágyó helységben lakozók. II. Mihálynak utódai János és András 1833. aug. 27-én ujolag azon megye által nemesekül ismertettek.[1])

Tamásnak fia András már Turicskán lakott, ott született fia István 1755. febr. 25-én az evang. vallásban, másik fia József már 1777-ben Szederkényben, s már a kath. vallás szerint kereszteltetett meg Pétervásárott. [2])

Istvánnak fia I. Pál is Szederkényben született 1778-ban és Pétervásárott kereszteltetett. [3]) Ezen Pál Nógrád megyei Pogony helységben lakott, honnan 1808-ban felesége birtokrészébe Borsod megyei Disznósd helységbe költözött. Ott nemes Németh Juliannával nemzé fiát Pált, ki Disznósdon születvén, 1809-ben az arlói egyházban kereszteltetett meg, és mint Csizmadia mester 1837-ben Szabadkára telepedett.

Temes vármegyében Ondrejkovits József esküdt 1845-ben.

Ondrus család Ondrus Mihály 1716-ban III. Károly király által érdemesítetett czímeres nemes levélre. [4])

Czímere következő: a paizs kék udvarában zöld téren magas zöldfa emelkedik, mely mellett jobbról aranycsillag alatt medve áll hátulsó lábaira ágaskodva, bal oldalról pedig félhold alatt vörös ruhás,

---

[1]) Megyei jegyzőkönyv 1307. szám alatt.

[2]) Neve azonban az 1777-ki matricában Andreovits alakban van irva; mi némi ellenvetést szül az ugyanazonosság iránt.

[3]) A matricában ennek atyja már épen Oravecznek van irva, mint azt a keresztlevelét kiadó plébános egyszerüen per errorem Ondrejovits név helyett hibából történtnek követeli.

[4]) Collect herald. nro 487.

sárga csizmás, kalpagos magyar vitéz áll, oldalán kardja függ, jobb kezével a fa ágát fogva. A paizs fölötti sisak, és annak koronájából három arany búzakalász nyúlik ki. Foszladék jobbról czüstvörös, balról aranykék.

Onghy család. A Fejér családdal (IV. köt. 135. l.) együtt nemesítetett meg 1648-ban. *Lásd Unghy cs.*

Onicza család. Marmaros vármegye nemes családa. Közülök Tivadar 1836-ban megyéjében alszolgabiró volt.

Ónody család. (Szent-Mártoni.) Heves, Pest és Szabolcs vármegyében birtokos nemes család.

Gáspár 1681-ben Borsod vármegye követe volt. [1])

Mária 1813-ban Gombay István neje.

Zsigmond élt 1813-ban, nejétől Plathy Katalintól gyermekei Zsigmond, kinek neje Szabó Erzsébet, és Teréz, Otlik Sándorné.

Onory család. (Onori.) Nyitra vármegyei Onoron birtokolt, kihalt család. 1546-ban Onory Borbála Ocskay István neje volt.

Onory Anna disznósi Horváthy Pálné 1580. táján.

Onory Péter élt 1620-ban.

A család — úgy látszik — a XVII. században kihalt.

Onossy család. Közülök Máté Temes vármegyében 1845-ben esküdt.

Orbai család. (Orbai és viskolczi †.) Székely eredetű kihalt régi nemes család. Előnevét Viskolczról, majd Vingárdról is irá. Orbai Miklós 1566-ban őrnagy Szapolyai János Zsigmond híve, kit elkisért a török szultán sátorába, 1568-ban az erdélyi török adót ő viszi Stambulba. [2]) Neje Keserű Kata.

O. Margit 1577. táján előbb Török Bálintné, utóbb Apaffy Miklósné.

1615. körül O. Miklósnak neje Zólyomi Kata, majd Makrai Bora; — Orbai Péter özvegye Veres Anna, Orbai László özvegye Horváth Kata.

Orbay Miklós 1685-ben incorporáltatott Erdélyben Verebélyi Mátyással stb.

Úgy látszik — röviddel utóbb — a család kihalt.

Orbai család. (K.-szentléleki.) Szintén székely eredetű, közülök János mvásárhelyi tanácsos 1840-ben, Imre ugyan ott s ak-

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 190.

[2]) Kállay, Székely nemz. 274.

kor városi levéltárnok, József Alsó-Fejérben Csúcs és Havi helységben birtokos.

Orbán család. (Felső-Őri.) Egyike Vas vármegye azon nemes családainak, melyek 1582-ben Felső-Őr helységre Rudolf királytól uj adományt nyertek. *Lásd Zámbó család.*

Talán e családból származtak a következők is: Orbán Pál 1681-ben személynöki itélő mester; [1]) kinek neje Martonfalvay Julianna, Amade Lenárd özvegye; kitől leánya Orbán Erzsébet báró Maholányi Tamásné volt. [2])

Orbán István előbb udv. titkár, 1679. april 6-tól kir. személynök 1693-ig, meghalt julius előtt. 1679-ki april. 6-án egyszersmind báróságot nyert.

Orbán Gergely 1686-ban panaszt emel Pacsay Péter jánosházi lakos ellen ökrei behajtása miatt Martonfalvay György szolgabiró előtt, és perét megnyerte.

Orbán Ferencz 1730-ban kir. táblai ülnök.

Orbán Pál 1730-ban Dunán inneni ker. táblai ülnök.

Orbán Márton 1795. dec. 9-én nyert Veszprém vármegyétől nemességéről bizonyitványt, mely szerint az 1686-ban élt Gergelytől vette származását.

Orbán János 1790. nov. 3-án Sopron vármegyétől vett ki nemesi bizonyitványt, és azt 1794. május 26-án Krassó vármegyében akkori lakta helyén kihirdetteté.

Orbán Andrásnak Sirchich Magdolnától leánya Francisca Bubla Mihály neje.

Trencsin vármegye nemesi összeirásai szerint 1748-ban Orbán Péter Ivanóczon székelt, 1754-ben a Lietavai várban; 1768-ban Ivanóczon lakott Pál; utóbb Trencsin vármegyében nyoma nincs az Orbánoknak.

Orbán nemes család Bereg, Gömör és Zemplin vármegyékben is a nemesek közé számitatik.

Megemlitendő még a rosz hirű Orbán Endre is, ki 1526-ban Esztergam vár várnagya volt. [3])

Orbán család. (Lengyelfalvi, báró és nemes.) Székely eredetű, főfészke Udvarhely székben Lengyelfalva, a honnan elő-

---

[1]) 1681 : 11. törv. cz.

[2]) Geneal. auth. I. Martonfalvay gen.

[3]) Horváth Mihály Magyarok tört. III. 377. jegyzetben.

nevét is irja. Ismert törzse Orbán Péter, ki nejével Balási Judittal a következő nemzékrend alkotója lön: [1])

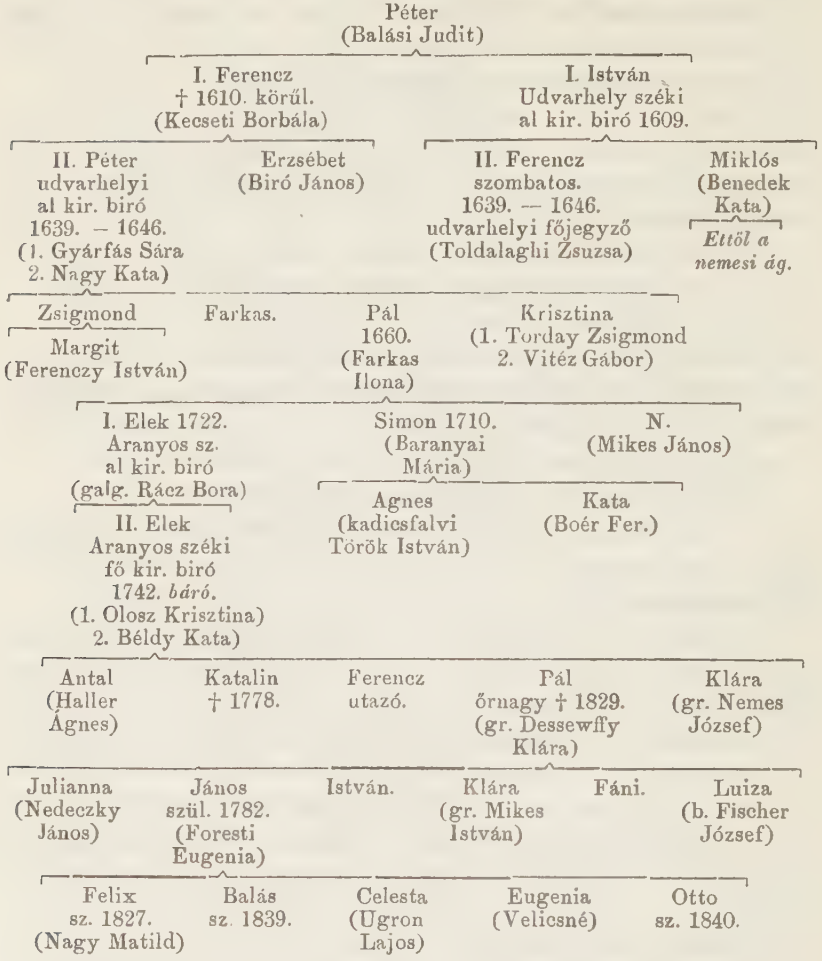

A család tagjai nagyobbára a törvénytudománybani jártasságuk által tünteték ki magukat. Ezen kezdte mindjárt I. Ferencz; ennek fia II. Péter hasonlóan híres ügyvéd, 1639—1646-ban Udvarhely szék alkirálybirája. [1]) Ennek egyik fia Pál Pécsi Simon kanczellár unokáját Farkas Ilonát veszi el, ki hasonlóan törvénytudománya által emelkedett ki. Ennek fia I. Elek Alvinczi kanczellariáján végzi törvénytudományát s később Aranyos szék fő királybirája lesz, úgy lát-

[1]) Kállay, Székely nemzet, 274.

szik e családban a legnagyobb szerző volt. Fia II. Elek szintén Aranyos széki királybiró, 1742-ben bárságot nyert, és az 1746. febr. 18-án hirdettetett ki. Ennek egyik fia Antal—mint Kővári irja—Czimertanon dolgozott, és a kézirat meg van gróf Mikó Imre könyvtárában. Másik fia Ferencz 1766-ban Nagyszombatban a sz. m. és bölcsészet mestere, az esztergami érseki megye növendék papja, [1]) ki — utóbb Kővári szerint — Európát Amerikával cserélé fel. „A bárság kapásától — irja Kővári — többire katonák voltak, de föl nem igen vihették, s addig honn vagyonuk összement.“

Az utolsó nemzedékből Balás és Otto élő szülőikkel 1847-ben huzamosb időre elútaztak Konstantinápolyba, a hová atyjok Orbán János neje örökségét ment átvenni, ki odavaló leány. Balás most adá ki (1861.) keleti utazását hat kötetben.

A nemesi ág I. István ágán jő le. Ez 1609-ben Udvarhely szék alkirálybirája volt. [2]) Egyik fia Ferencz Kemény János kisérője volt moldvai utjában, [3]) Mint szombatos jószágát veszté, de neje Toldalaghy Zsuzsanna visszakapá. Testvére Miklós Benedek Katalinnal terjeszté le a nemesi ágat. Unokái közül Zsigmond és Miklós 1771-ben kir. táblai ülnökök.

Szintén a nemesi ágból Antal kincstári számvevőségi hivatalnok N.-Szebenben 1815-ben. János Közép-Szolnok megyei törvényszéki ülnök 1837. körül; s valószinűleg ezzel rokon Orbán László is zálnoki birtokos, kinek neje Érsekujvári Amália.

Orbán család. (Kibédi.) Közülök József állomási biztos Küküllő vármegyében 1848-ban.

Orbán család. (Gyöngyösi.) Erdélyben közülök Sámuel fő kormányszéki irnok 1815-ben.

Orbán család. (Kémeri) Melyből Péter Kraszna vármegyében főszolgabiró, 1848-ban pedig főjegyző volt.

Orbán család. (Márkusfalvi.) Miklós kir. táblai ügyvéd volt 1848-ban Maros-Vásárhelyen.

Ezen kivül még Erdélyben Csikszékben is találunk Orbánokat, igy Antal Csikszeredában városi hivatalnok 1815. körül; Mihály ugyan az és ott 1837-ben, István csik-mindszenti lelkész. János kamarai hivatalnok Gyergyó-Remetén 1815. körül.

---

[1]) Pálma Heraldikája címlapján.

[2]) Kállay, Székely nemzet, 274.

[3]) Kemény János önéletirása 423.

Oláhfalu taxalis helységben pedig Márton tanácsi ülnök 1843. körül.

Sz.-Udvarhely városban honos székely nemes Orbánok közül Antal hivatalnok és az 1790-ki erdélyi diétán követ. Dániel igtató 1815-ben, Sámuel adógyüjtő 1836-ban. Ignácz városi tanácsos 1848-ban.

Orbán család. (Homoród-almási.) Ezek közül József ügyvéd és dézs-aknai kincstári hivatalnok 1848-ban, testvére Elek kolosmonostori k. alapítványi uradalmi hivatalnok 1848-ban, özvegye Gombás Karolina. Atyjok István az erdélyi kath. püspöki jószágban igazgató volt.

Orbók család. (Kökösi.) Székely származású; eredeti helyük Kökös helység Háromszéken, honnan előnevüket irják. Elszármaztak Erdélyben több megyébe, sőt Magyarországon is Krassó vármegyébe.

Ismertebb tagjai a következők:

György 1790-ben Torda vármegye országgyülési követe.

Károly Torda vármegyében törv. széki ülnök és számvevő.

Elek Doboka vármegyében alispán volt 1848-ig; ennek fia Sámuel 1846-ban adó-iró biztos, nehány év előtt elhalt. Özvegye Miksa Katalin, most Szalánczi Lőrinczné.

László és Erzsébet szintén Doboka megyében birtokosok.

István Küküllő vármegyében törv. széki ülnök és számvevő 1837. körül.

László és neje Vajna Ágnes Küküllő megyében birtokosok.

Mózses Felső-Fejérben Héjásfalván bir.

Orbok János Csik székből a Bánságban Krassó vármegyébe telepszik, ott a múlt század végén esküdt, utóbb főszolgabiró volt. Csik széktől 1796. oct. 4-én nemességéről kiadott bizonyitványát Krassó vármegyében 1797. május 8-án tartott közgyülésben hirdetteté ki. Fiai közül Ernesztt 1836-ban főszolgabiró, 1845-ben fő adószedő, birt Kricsován, 1855-ben vadászat alkalmával véletlenül agyon lövetett. Ennek fiai Hugo a gazdaságnál, István katona.

Ernesztnek testvérei János 1845-ben alszolgabiró, Károly ugyan akkor és ott esküdt.

Orbonás család. (Szűgyi †.) Nógrád vármegyei kihalt régi család. Régibb előnevüket Koplányról (szintén Nógrád megyében fekvő pusztáról) irták. Kopláni Orbonás András 1421-ben Zsigmond királytól Lukocza helységért cserébe kapja Zywgh (most Szűgy) Nógrád

megyei helységet. [1]) Fia Miklós már Felső-Szűgyről irta előnevét. Leányai 1512-ben uj királyi adományt nyertek. Fai György, II. András és János, a ki magnélkül múlt ki.

György 1532-ben Nógrád vármegye alispánja volt. [2]) Ennek két fia, két leánya maradt; névszerint Ferencz, ki 1570-ben élt, csak egy leánya maradt Anna előbb Zellőben lakos Nagy Ádámné, utóbb Jákóffy Györgyné.

III. Andrásnak is csak leánya Ilona Sambokréty Tamásné élt nagy kort. Eképen ezen vonal fi-ágon megszakadt.

A leányok egyike Anna Barius Péterné, a másik Ilona Rajky Györgyné lett.

Miklósnak másik fia II. András Abauj vármegyei birtokát elcseréli Alaghy András és Benedekkel, kiktől Hont és Nógrád megyei Szelestény, Kürt, Bágyon, és mikófalvi jószágokat kap; hasonlóan pilisi birtokát cserébe adta Dorchányi Györgynek Kis-Dorcsányi, Peszerényi, és Rendvényi birtokáért, és ezekre 1516-ban II. Lajos királytól megegyezést nyert. Első neje mohorai Widffy Zsófia (vagy Orsolya) volt, a második Kalonday Péter leánya Ilona. Melynél fogva Widffy Lőrincz, valamint Kalonday István 1518-ban felső-kalondai birtokát szintén sógoruknak Orbonás Andrásnak bevallják. Első feleségétől három leánya volt: 1. Erzsébet előbb Tarnóczy Jánosnak, utóbb Ragyolczy Vincze hitves társa; 2. Zsófia Tamaskó Tamásné; 3. Margit Kéry Zsigmondné, utóbb Belkóczi Máténé. — Második nejétől Fruzsina előbb 1568-ban Gutta Lőrincz neje redvényi, palojtai, peszerényi birtokrészét Kovács Bálintnak örökösen eladja.

1590-ben Kovács Bálint, ki Orbonás Erzsébetnek leányát tartá nőül, szűgyi birtokát Tamaskó Tamásnak zálogította el.

Az Orbonás család, — mint az előadottakból látjuk, — fiágon kihalván, birtokai leány-ágra szállottak. Nevezetesen Györgynek ágán, ennek unokájától Orbonás Annától Jákóffy Györgynétől a Jánoky, Koháry stb. családok származnak; III. András leányától Ilonától Sambokréty Tamásnétól nagyobbára a Nógrád megyei Szűgy helységnek mostani közbirtokossága: a Paczolay, Várkonyi, Korodinyi, Golenits, Ficsúr stb. családbeliek, valamint másrészről Desericzky, Mesko vonalon a Benesik ág is onnan veszi származását.

---

[1]) Oklevél perben.

[2]) Bel Math. Notitia nova Hung. tomo IV.

Végre II. Andrásnak Erzsébet leányától Ragyolczy Vinczenétől a Bene család és ennek leány-ági örökösei veszik eredetüket.

Az Orbonás család nemzékrende ez:

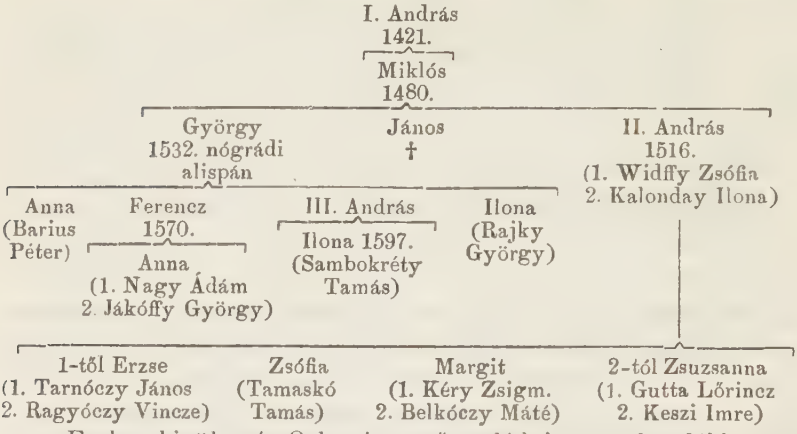

Ezeken kivül más Orbonás nevű család is vagy legalább ágazat élt Magyarországban, igy találjuk krassófői Orbonás György öt 1505-ben Baranya vármegye követéül a rákosi országgyülésen. [1])

Orbonás család. Erdélyben Hunyad megyében honos; közülök Károly azon megye táblabirája volt; 1848-ban az oláhok által több bokaji magyarral együtt legyilkoltatott. Sámuel kamarai sóhivatalnok, Franciska Fogarasi Istvánné volt, Hunyad megyei birtokosnő stb.

Orczy család. (Orczi, báró és nemes.) Nevük és előnevük után következtetve, miután Orczi helység Somogy vármegyében fekszik; a család eredetét is biztosan ott kereshetni; mi annál valószínűbb, mivel a család eldődei közül többen a Dunán túli kerületben tünnek fel legelőször. Legelső tudható őse a családnak Orczy György I. Ferdinand korában 1550. táján élt. Tőle szakadatlan kapcsolatban jő le az Orczyak bárói ágazata következőleg:

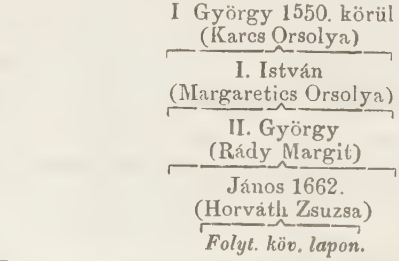

Folyt. köv. lapon.

[1]) Jászay, A magyar nemz. napjai a mohácsi vész után 157. lap.

János 1662., *ki az előbbi lapon.*
(Horváth Zsuzsa)

III György 1686.
Vas megyei insurg.
(Boda Julianna)

II. István
Jász kún kapit. kir. táb. üln.
1736. *báró* lett.
(Petrovay Zsuzsa

Lőrincz	Kristóf
sz. 1718. † 1789. Abauji főispán, tábornok (1. b. Podmaniczky Judit 2. b. Ostroluzzi Judit † 1758. 3. b. Laffert Anna † 1790.)	aranysarkantyús vitéz 1741.

Anna	Zsuzsa	József	I. László	Mária	Teréz
sz. 1741. † 1835. csill. ker. h. (gr. Haller Péter)	sz. 1744. cs. ker. h. (b. Splényi Gábor)	sz. 1746. † 1804. Zemplini főispán (gr. Berényi Bora)	sz. 1750. † 1807. b. tit. tan. Abauji főisp. (gr. Traun Teréz)	cs. ker. h. (b. Vécsey Miklós)	cs. ker. h. (gr. Keglevich Ádám)

Anna	József	II. Lőrincz	II. László	György	Teréz
sz. 1776. † 1830. (gr. Drasko-vich György)	sz. 1779. † 1811. gr. Peja-chevich Fáni)	sz. 1784. † 1847. Aradi főisp. (gr. Batthyány Teréz)	sz. 1787. jun. 22. cs. k. kapit. (Müller Magd.)	sz. 1788. aug. 28. cs. k. kam. (gr. Berényi Erzse)	sz. 1790. dec. 4. (gr. Wenck-heim József † 1830)

Anna
sz. 1810. jun. 10.
(gr. Szapáry József)

Lajos	István	Paulina	Eleonora
szül. 1804. mart. 12. cs. k. kam. †	sz. 1806. dec. 6. † 1848. dec. 19. (b. Lipthay Augusta)	sz. 1808. oct. 3. (Horváth Antal)	sz. 1811 máj. 16. (gr. Stern-berg Jaro-szláv)

Sarolta	Leontin	Irma	Elek
szül. 1837. (Gyürky Ábrahám)	sz. 1839. (b. Piret Béla)	sz. 1841.	sz. 1843.

Hortensia	Felix	Emil	Kamelia	Cherubin	Seraphin
sz. 1830. (b. Bocks-berg Imre)	sz. 1831.	sz. 1832. cs. kir. hadnagy)	sz 1834	sz. 1851.	sz. 1851.

M. Teréz	Ferencz	Erzse	Béla	Andor	Ágnes	Georgina	Thekla.
sz. 1816. aug. 30. brüni ala-pit. hölgy.	sz. 1820. nov. 21. cs. k. kam. huszár őrnagy.	sz. 1822. april. 23. (gr. Es-terházy László)	sz. 1823. febr. 16. cs. k. kam.	sz. 1825. jan. 14.	sz. 1826. (gr. Beré-nyi Fer.)	sz. 1828. (gr. Keg-levich Gyula)	

A család eldődei közűl, kik a táblázaton nincsenek, Orczy Péter a XVII. században a koppányi sánczot elakarván venni a töröktől, hatvan hajduval átmegy a Balaton jegén, és a híres portyázó Ibrahimot ágyban leli és elfogja. Egy másik Orczy a megfutott török lovasságot igyekezvén visszaterelni, a pesti kapuban agyon tapodtatott.

Orczy II. György (vagy Gergely) 1686-ban a Vas vármegyei banderium egyik kapitánya Buda ostromakor, hol 1686-ban a fejérvári kapu alatt lábára oly sebet kapott, hogy örökre sántított miatta.

II István Eugen herczeg alatt Temesvár és Pétervárad ostrománál száz katonával az egész tábor élelmezését vitte, később Pero hatezernyi lázadó csapatát csillapitá le. Ezért III. Károly arany lánczczal és érdempénzzel tünteté ki. Ezenkivül jászkunok kapitányává leve

már 1719. körül, és az volt 22 évig; egyszersmind cs. k. tanácsos, és a kir. táblának érseki táblabirája; 1736-ban jul. 5-én pedig utódaival együtt báróságra emeltetett. Meghalt 1741. táján. Alakjára nézve II. Rákóczy Ferenczhez annyira hasonlított fiatal korában, hogy a helyett tévedésből 1701-ben elfogatott. Nejétől Petrovay Zsuzsannától két fia maradt Kristóf és Lőrincz, mindketten 1741-ben aranysarkantyús vitézekké lettek.

I. Lőrincz szül. 1718. aug. 9-én. [1]) Ifju korában katonai pályára lépvén, a hét éves háborúban mint alvezér vett részt, és 1756-ban jász kún és hajdu ifjakból egy lovas ezredet állitván, a béke megkötése után tábornoki ranggal kilépett, s 1764. óta polgári pályán szolgálta hazáját, előbb Abauj megyének főispányi helytartója, majd mint főispánja 1784-ig, mely időközben 1782-ben sz. István rend közép keresztjét is nyeré. Ez évben ő iktatta be az ugocsai főispánságba gróf Teleki Józsefet. [2]) Nagyobbára Heves vármegyében Tarna-Örsön lakott, hol tetemei is nyugosznak, miután Pesten jul. 28-án [3]) 1789-ben hasznos életét bevégezé. Ő mint költő is irodalmi nevet vívott ki magának.[4]) Verseit többnyire Révay Miklós adta ki, egy részét *Költeményes Holmi egy nagyságos elmétől*, más részét Barcsay versei mellett *Két nagyságos elmének költeményes szüleményei* (Pozsony 1789.) czím alatt. Három rendbeli házasságából két fia, és négy leánya maradt. Legidősb fia

József szül. 1746. sept. 20-án, fiatal korában szintén a katonai pályán szolgált, de mint kapitány haza vonult, és a polgári pályára lépett, s nem sokára Békes vármegye főispáni helytartója, cs. k. kamarás, 1792-ben pedig Zemplin vármegye főispánja lett; [5]) és az volt 1798-ig. Atyjához hasonlóan ő is gyakorlá magát a költészetben, de munkái napfényre nem adattak. [6]) Meghalt 1804. dec. 14-én; [7]) és emléke Pesten az általa alkotott Orczy kertben, melyben most a Ludovicaea áll, látható. Nejétől gróf Berényi Borbála csillag keresztes hölgytől (szül. 1755. † 1819.) hat nagyra nőlt gyermekei közül II.

[1]) Egy helyen születési napjául aug. 8-át találtam.

[2]) Lásd ezen ünnepélyes iktatáskor mondott beszédeket nyomva Pesten 1782.

[3]) Másutt jul. 21-ét olvasom. Lásd Alexovits Vazul fölötte mondott halotti beszédét Pest, 1789.

[4]) L. életét Toldy Fer. A magyar költészet kézi könyve I. köt. 334. l.

[5]) Szirmay C. Zemplin. not. historica p. 325.

[6]) Toldy id. h. 335.

[7]) Toldynál halálozási éve ‚1810'.

László (szül. 1784. febr. 1.) cs. kir. kamarás, Arad vármegye főispánja volt. [1]) Meghalt 1847. sept. 15-én. Ennek valamint testvéreinek utódait, kikben az Orczy ház mostanig virágzik, a táblázaton láthatni.

I. Lőrincznek másik fia I. László (szül. 1750. april. 14.) cs. k. kamarás, val. belső titkos tanácsos, alkincstárnok és Abauj vármegyei főispán volt. Meghalt 1807. april. 15-én. [2]) Utódai nem maradtak.

Az Orczyak bárói czímere — mint följebb a metszvény is ábrázolja, — négyfelé osztott paizs, egy ötödik osztálylyal, mely az alsó két udvar közé piramis alakban ékeli be magát, s melynek kék udvarában arany trombita láthátó; az 1. és 4. osztály arany udvart mutat, amabban vörös ruhás, prémkalpagos magyar vitéz látszik térdig, bal kezét csipőjére helyezve, jobb kezében kivont kardja hegyén levágott török fejet tartva; a 4-ik osztály arany udvarában szétterjesztett szárnyakkal egyfejű fekete sas látszik. A 2. és 4. osztály vörös udvarában kettős farkú oroszlán ágaskodik, az előbbiben első jobb lábával fehér rózsát tartva, az utóbbiban kivont kardot villogtatva. A paizsot bárói korona födi, és fölötte három koronás sisak áll, a középsőből a paizsbeli vörös ruhás magyar vitéz emelkedik ki, két kiterjesztett fekete sasszárny között; a jobb oldaliból balra nézőleg arany grif nyúlik föl, első jobb lábával három zászlót, kéket, fehéret és vöröset lobogtatva, ballábával három nyilat markolva; a baloldali sisak koronájából pánczélos sisakos vitéz nől ki, jobb kezével arany buzogányt tartva. Foszladék mindkét oldalról aranyvörös. [3])

Az Orczyak nemesi ágából Mihálynak feleségétől Lenkey Katalintól, kit mint Lovassy András özvegyét vette nőül; gyermekei Mihály és Mária Szívos Andrásné.

Orczy Istvánnak neje Sréter Luiza; meghaltak magnélkül.

Heves vármegyében Orczy Antal birtokos Fegyverneken, János P.-Sülyön; mindkettő — úgy látszik — Kristóf ágából, és valószinűleg Petrovay jogon örökösödtek.

Vas vármegyében Orczy Imre 1832-ben esküdt, 1838—1848-ban levéltárnok volt. (*A később nyert adatokat lásd e kötet végén*).

Ordódy család. (Ordódi, Rozson Miticzi és alsó Lieszkói.) Régi magyar nemes család. Őseit már a XV. században Bodrog vár-

[1]) Arczképét az Emlény vagy Aurora egyik kötete, és Fábiántól Arad vármegye leirása czimű munka előtt láthatni.

[2]) L. Hazai tudositások 1807. 33. számában.

[3]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

megyében kétségtelen nemesekül találjuk; s a család már akkor számosabb egyénből állott, és ‚de Ordód' névvel élt. Igy I. Mátyás királynak 1482-ik évi szűz Mária fogantatása utáni negyedik napon a bácsi káptalanhoz intézett s tanúvallatást rendelő parancsában e családból többen említetnek, jelesül ad instantiam nobilis Benedicti de Ordód Bodrog vármegyében a bácsi káptalan küldöttjével tanúvallatás tétetni rendeltetik, és ennek eszközlésére királyi emberül (homo regius) a többi között nobiles Joannes Tewreuk de Ordód, et Gregorius de eadem Ordód neveztetnek. Innen kitűnik, kogy mivel királyi parancs mellett egymás irányába tanúvallatásokat eszközölhettek, már akkor a család tagjai távolabbra is elágozva voltak, és egy ág „Tewreuk de Ordód" nevet is viselt. Igy 1477-ben a Czobor családnak Bodrog vármegyei jánusi helységbe nádori adomány mellett kelt beigtató parancsában a nádori beigtató személyek között Ordódy Kelemen és István említetnek, úgy a családi régiebb iratok nyomán nevezett Ordódy Gergely, mint 1504-ben Bodrog vármegye alispánja fordúl elé.

Ezen Bodrog vármegyei Ordódyak a Komárom megyei Bagota helység egy részéhez némi jogot igényeltek, és azt a mohácsi vész előtt 24 évvel, (tehát 1502. év táján) Nagy Ferenez megbizottjuk által vissza foglalni akarták, azonban a Posár nemzetségbeliek által, kik Dées házy István Komárom vármegyei főispánnak, Bagota helység akkori birtokosának leány ágon utódai voltak, meggátoltattak. Mind ezek kitűnnek a családnál hiteles alakban meglevő, Bagotta iránti perből, melyet—midőn 1534 ben az Ordódy-ak Dées házy István magvaszakadásából adományilag megszerezték, — a Posár család ellen 1545—1628. végig folytattak. Azonban miféle jogot formáltak ezen Bodrog vármegyei Ordódyak Bagotához, az idézett perből ki nem derül.

Minthogy pedig a mohácsi gyászos vész után Bodrog vármegye a törökök által elpusztíttatott, népe és nemessége nagy részben kiirtatott, a bácsi káptalan pedig mint azon vidéki nemesség okmányainak rejthelye, földulatott, innen ered, hogy e család is régiebb leszármazásának s régi jogai bebizonyitására kellő okiratainak akkor történt elveszitése és hiánya miatt nemzékrendjét csak a mohácsi vész után Bodrog vármegyéből menekült György és János testvérektől képes kellő bizonyitékokkal lehozni, mint az a következő táblázatokon látható.

I. tábla.

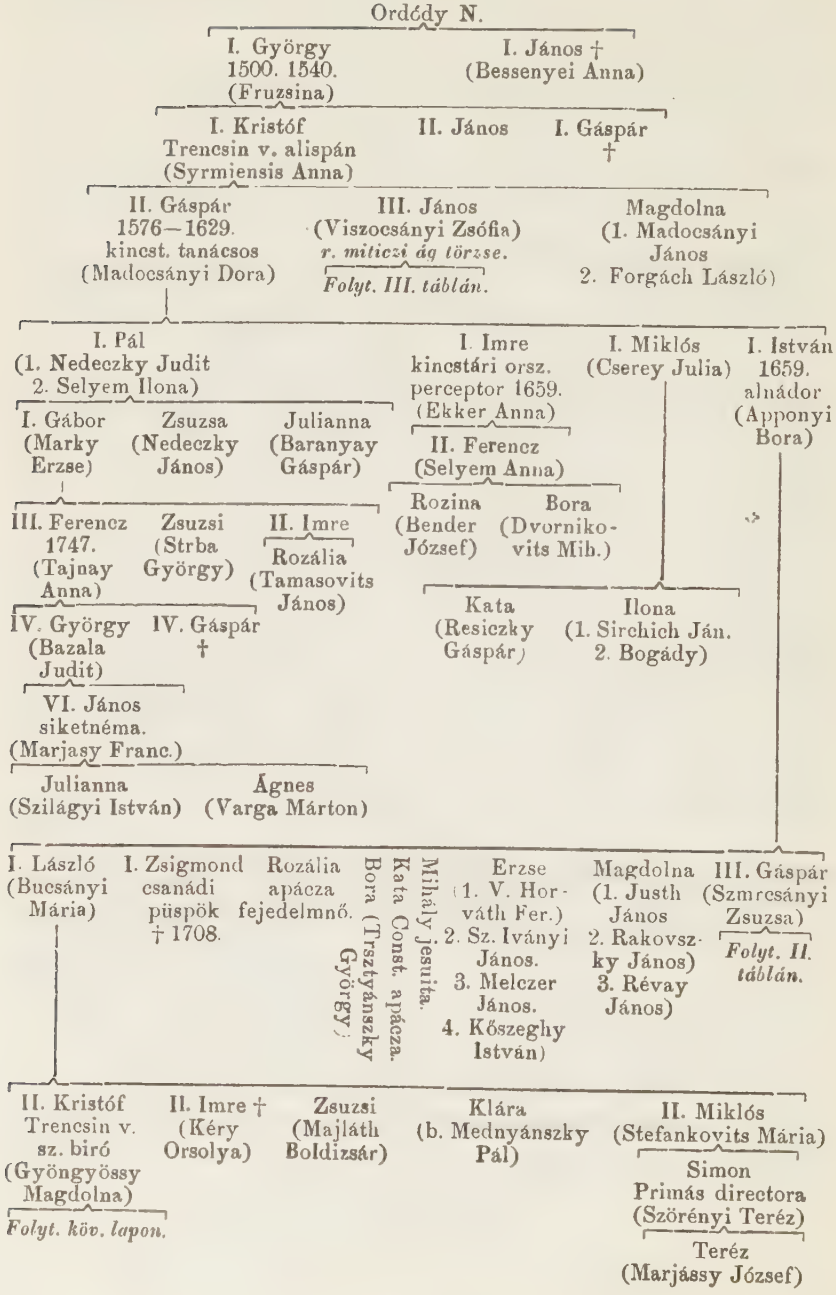
Ordódy N.
I. György 1500. 1540. (Fruzsina)
I. János † (Bessenyei Anna)
I. Kristóf Trencsin v. alispán (Syrmiensis Anna)
II. János
I. Gáspár †
II. Gáspár 1576—1629. kincst. tanácsos (Madocsányi Dora)
III. János (Viszocsányi Zsófia)
r. miticzi ág törzse.
Folyt. III. táblán.
Magdolna (1. Madocsányi János 2. Forgách László)
I. Pál (1. Nedeczky Judit 2. Selyem Ilona)
I. Imre kincstári orsz. perceptor 1659. (Ekker Anna)
I. Miklós (Cserey Julia)
I. István 1659. alnádor (Apponyi Bora)
I. Gábor (Marky Erzse)
Zsuzsa (Nedeczky János)
Julianna (Baranyay Gáspár)
II. Ferencz (Selyem Anna)
III. Ferencz 1747. (Tajnay Anna)
Zsuzsi (Strba György)
II. Imre
Rozália (Tamasovits János)
Rozina (Bender József)
Bora (Dvornikovits Mih.)
Kata (Resiczky Gáspár)
Ilona (1. Sirchich Ján. 2. Bogády)
IV. György (Bazala Judit)
IV. Gáspár †
VI. János siketnéma. (Marjasy Franc.)
Julianna (Szilágyi István)
Ágnes (Varga Márton)
I. László (Bucsányi Mária)
I. Zsigmond csanádi püspök † 1708.
Rozália apácza fejedelmnő.
Bora (Trsztyánszky György)
Kata Const. apácza.
Mihály jesuita.
Erzse (1. V. Horváth Fer.) 2. Sz. Iványi János. 3. Melczer János. 4. Kőszeghy István)
Magdolna (1. Justh János 2. Rakovszky János) 3. Révay János)
III. Gáspár (Szmrecsányi Zsuzsa)
Folyt. II. táblán.
II. Kristóf Trencsin v. sz. biró (Gyöngyössy Magdolna)
Folyt. köv. lapon.
II. Imre † (Kéry Orsolya)
Zsuzsi (Majláth Boldizsár)
Klára (b. Mednyánszky Pál)
II. Miklós (Stefankovits Mária)
Simon Primás directora (Szörényi Teréz)
Teréz (Marjássy József)

II. Kristóf, *ki az előbbi lapon.*
Trencsin v. sz. biró
(Gyöngyössy
Magdolna)

IV. István pálosok főnöke. | II. Pál szepesi kanonok. | I. Lajos k. helytart. tanácsos. | II. Gabor esztergami kanon. † 1776. | III. Kristóf Trencsin v. alisp. 1758. (Majthényi Bora) | IV. Imre kir. táb. üln. (Kazy A. Mari) Róza (Ordódy III. András) | I. Károly paulinusok generálisa. | Bora (Trsztyánszky László) | Kata (Beöthy István) | Anna M. (Jankovits Istv.) | Magdolna †

II. Tamás nyitrai kanon. † 1784. | Magdolna (Marsovszky Miklós) | IV. Ferencz Trencsin v. fő perceptor. (Bacskády Franciska) | Julianna (Majthényi Ignácz) | Franciska (Herdovics Mihály kir. tan.)

IV. József (Cseh Teréz) | VIII. János † | VII. István (Cseh Julia) | Anna (Bartakovits Márton) | Bora (Bacskády János) | I. Bálint (Bacskády Anna)

Herman Komárom v. aljegyző † | Emilia. | Mária. | Kálmán Bagotán (Praznovszky Jolán) | VIII. István Komárom v. főügyész Bagotán (Bartakovits Vilma) Béla szül. 1856.

Anna. | I. Antal Bagotán. | II. Flórián Körösényben (1. Kazy Julia 2. Vancsay N.) VIII. Imre. | Franciska (Hrankay) | Julia (Majthényi Flóris) | II. Móricz lak. Krencsen (Simonyi Róza) Ilona. Hedvig. Eleonora. József. | Maria Endrődy)

II. tábla.

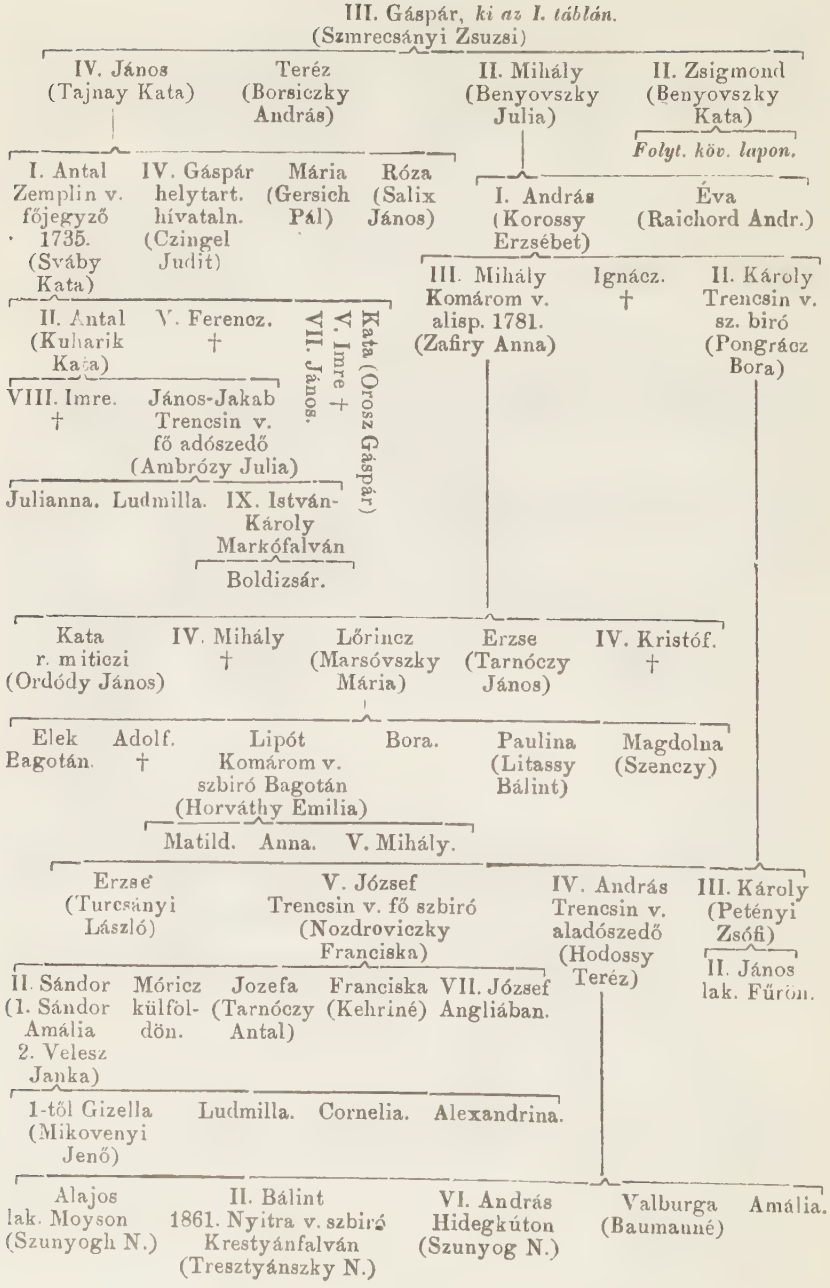
III. Gáspár, *ki az I. táblán.*
(Szmrecsányi Zsuzsi)
IV. János (Tajnay Kata)
Teréz (Borsiczky András)
II. Mihály (Benyovszky Julia)
II. Zsigmond (Benyovszky Kata)
Folyt. köv. lapon.
I. Antal Zemplin v. főjegyző 1735. (Sváby Kata)
IV. Gáspár helytart. hivataln. (Czingel Judit)
Mária (Gersich Pál)
Róza (Salix János)
I. András (Korossy Erzsébet)
Éva (Raichord Andr.)
III. Mihály Komárom v. alisp. 1781. (Zafiry Anna)
Ignácz. †
II. Károly Trencsin v. sz. biró (Pongrácz Bora)
II. Antal (Kuharik Kata)
V. Ferencz. †
VII. János.
V. Imre †
Kata (Orosz Gáspár)
VIII. Imre. †
János-Jakab Trencsin v. fő adószedő (Ambrózy Julia)
Julianna.
Ludmilla.
IX. István-Károly Markófalván
Boldizsár.
Kata r. miticzi (Ordódy János)
IV. Mihály †
Lőrincz (Marsóvszky Mária)
Erzse (Tarnóczy János)
IV. Kristóf. †
Elek Bagotán.
Adolf. †
Lipót Komárom v. szbiró Bagotán (Horváthy Emilia)
Bora.
Paulina (Litassy Bálint)
Magdolna (Szenczy)
Matild.
Anna.
V. Mihály.
Erzse (Turcsányi László)
V. József Trencsin v. fő szbiró (Nozdroviczky Franciska)
IV. András Trencsin v. aladószedő (Hodossy Teréz)
III. Károly (Peténi Zsófi)
II. János lak. Fűrön.
II. Sándor (1. Sándor Amália 2. Velesz Janka)
Móricz külföldön.
Jozefa (Tarnóczy Antal)
Franciska (Kehriné)
VII. József Angliában.
1-től Gizella (Mikovenyi Jenő)
Ludmilla.
Cornelia.
Alexandrina.
Alajos lak. Moyson (Szunyogh N.)
II. Bálint 1861. Nyitra v. szbiró Krestyánfalván (Tresztyánszky N.)
VI. András Hidegkúton (Szunyog N.)
Valburga (Baumauné)
Amália.

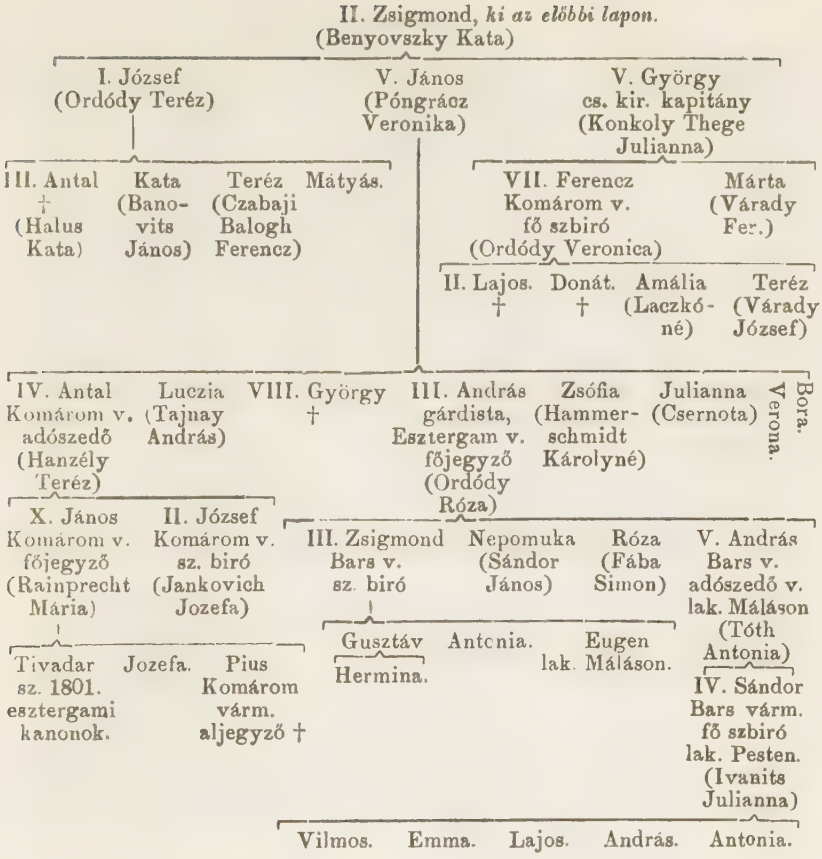
II. Zsigmond, ki az előbbi lapon.
(Benyovszky Kata)
I. József (Ordódy Teréz)
V. János (Póngrácz Veronika)
V. György cs. kir. kapitány (Konkoly Thege Julianna)
III. Antal † (Halus Kata)
Kata (Banovits János)
Teréz (Czabaji Balogh Ferencz)
Mátyás.
VII. Ferencz Komárom v. fő szbiró (Ordódy Veronica)
Márta (Várady Fer.)
II. Lajos. †
Donát. †
Amália (Laczkó-né)
Teréz (Várady József)
IV. Antal Komárom v. adószedő (Hanzély Teréz)
Luczia (Tajnay András)
VIII. György †
III. András gárdista, Esztergam v. főjegyző (Ordódy Róza)
Zsófia (Hammerschmidt Károlyné)
Julianna (Csernota)
Bora.
Verona.
X. János Komárom v. főjegyző (Rainprecht Mária)
II. József Komárom v. sz. biró (Jankovich Jozefa)
III. Zsigmond Bars v. sz. biró
Nepomuka (Sándor János)
Róza (Fába Simon)
V. András Bars v. adószedő v. lak. Máláson (Tóth Antonia)
Tivadar sz. 1801. esztergami kanonok.
Jozefa.
Pius Komárom várm. aljegyző †
Gusztáv
Hermina.
Antonia.
Eugen lak. Máláson.
IV. Sándor Bars várm. fő szbiró lak. Pesten. (Ivanits Julianna)
Vilmos.
Emma.
Lajos.
András.
Antonia.

III. t á b l a.

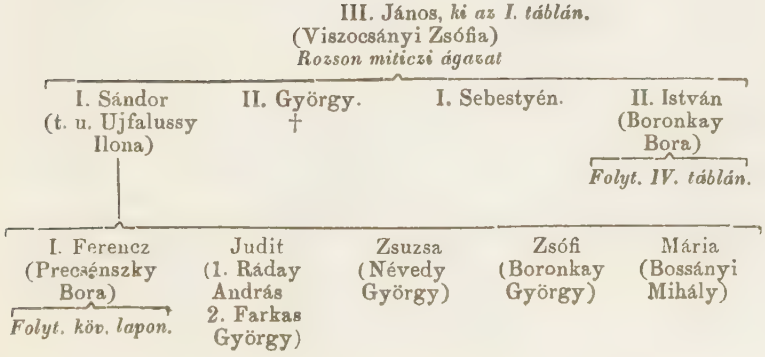
III. János, ki az I. táblán.
(Viszocsányi Zsófia)
Rozson miticzi ágazat
I. Sándor (t. u. Ujfalussy Ilona)
II. György. †
I. Sebestyén.
II. István (Boronkay Bora)
Folyt. IV. táblán.
I. Ferencz (Precsénszky Bora)
Folyt. köv. lapon.
Judit (1. Ráday András 2. Farkas György)
Zsuzsa (Névedy György)
Zsófi (Boronkay György)
Mária (Bossányi Mihály)

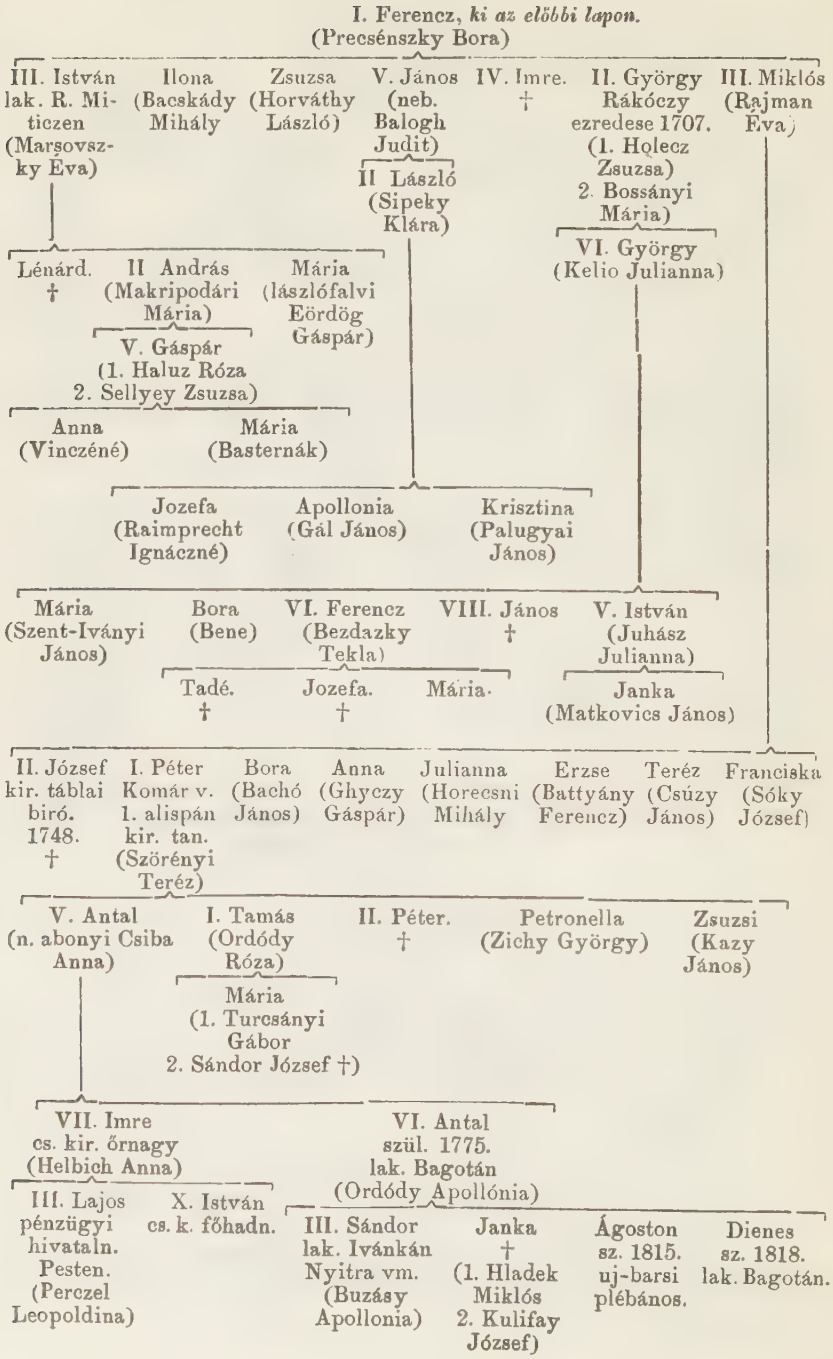
I. Ferencz, *ki az előbbi lapon.*
(Precsénszky Bora)
III. István lak. R. Miticzen (Marsovszky Éva)
Ilona (Bacskády Mihály)
Zsuzsa (Horváthy László)
V. János (neb. Balogh Judit)
IV. Imre. †
II. György Rákóczy ezredese 1707. (1. Holecz Zsuzsa) 2. Bossányi Mária)
III. Miklós (Rajman Éva)
II László (Sipeky Klára)
Lénárd. †
II András (Makripodári Mária)
Mária (lászlófalvi Eördög Gáspár)
V. Gáspár (1. Haluz Róza 2. Sellyey Zsuzsa)
VI. György (Kelio Julianna)
Anna (Vinczéné)
Mária (Basternák)
Jozefa (Raimprecht Ignáczné)
Apollonia (Gál János)
Krisztina (Palugyai János)
Mária (Szent-Iványi János)
Bora (Bene)
VI. Ferencz (Bezdazky Tekla)
VIII. János †
V. István (Juhász Julianna)
Tadé. †
Jozefa. †
Mária.
Janka (Matkovics János)
II. József kir. táblai biró. 1748. †
I. Péter Komár v. l. alispán kir. tan. (Szörényi Teréz)
Bora (Bachó János)
Anna (Ghyczy Gáspár)
Julianna (Horecsni Mihály)
Erzse (Battyány Ferencz)
Teréz (Csúzy János)
Franciska (Sóky József)
V. Antal (n. abonyi Csiba Anna)
I. Tamás (Ordódy Róza)
II. Péter. †
Petronella (Zichy György)
Zsuzsi (Kazy János)
Mária (1. Turcsányi Gábor 2. Sándor József †)
VII. Imre cs. kir. őrnagy (Helbich Anna)
VI. Antal szül. 1775. lak. Bagotán (Ordódy Apollónia)
III. Lajos pénzügyi hivataln. Pesten. (Perczel Leopoldina)
X. István cs. k. főhadn.
III. Sándor lak. Ivánkán Nyitra vm. (Buzásy Apollonia)
Janka † (1. Hladek Miklós 2. Kulifay József)
Ágoston sz. 1815. uj-barsi plébános.
Dienes sz. 1818. lak. Bagotán.

IV. tábla.

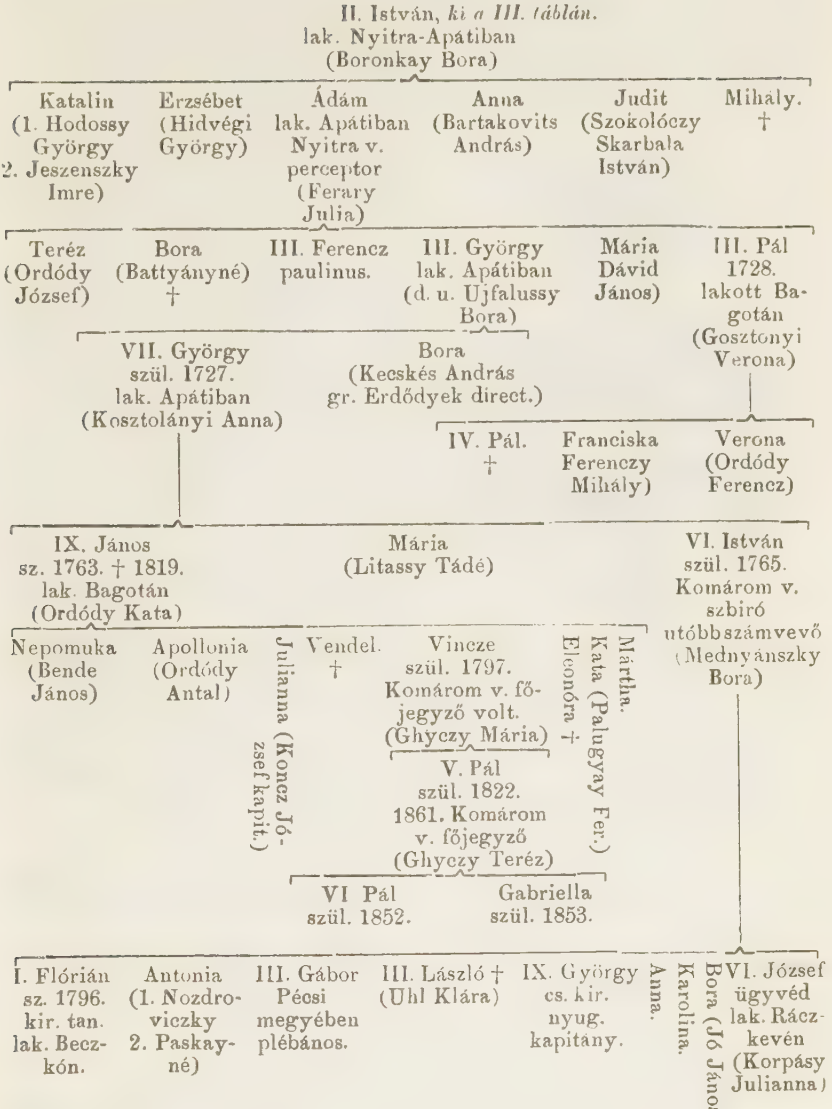
II. István, *ki a III. táblán.*
lak. Nyitra-Apátiban
(Boronkay Bora)
Katalin (1. Hodossy György 2. Jeszenszky Imre)
Erzsébet (Hidvégi György)
Ádám lak. Apátiban Nyitra v. perceptor (Ferary Julia)
Anna (Bartakovits András)
Judit (Szokolóczy Skarbala István)
Mihály. †
Teréz (Ordódy József)
Bora (Battyányné) †
III. Ferencz paulinus.
III. György lak. Apátiban (d. u. Ujfalussy Bora)
Mária Dávid János)
III. Pál 1728. lakott Bagotán (Gosztonyi Verona)
VII. György szül. 1727. lak. Apátiban (Kosztolányi Anna)
Bora (Kecskés András gr. Erdődyek direct.)
IV. Pál. †
Franciska Ferenczy Mihály)
Verona (Ordódy Ferencz)
IX. János sz. 1763. † 1819. lak. Bagotán (Ordódy Kata)
Mária (Litassy Tádé)
VI. István szül. 1765. Komárom v. szbiró utóbb számvevő (Mednyánszky Bora)
Nepomuka (Bende János)
Apollonia (Ordódy Antal)
Julianna (Koncz József kapit.)
Vendel. †
Vincze szül. 1797. Komárom v. főjegyző volt. (Ghyczy Mária)
Eleonóra †
Kata (Palugyay Fer.)
Martha.
V. Pál szül. 1822. 1861. Komárom v. főjegyző (Ghyczy Teréz)
VI Pál szül. 1852.
Gabriella szül. 1853.
I. Flórián sz. 1796. kir. tan. lak. Beczkón.
Antonia (1. Nozdroviczky 2. Paskayné)
III. Gábor Pécsi megyében plébános.
III. László † (Uhl Klára)
IX. György cs. kir. nyug. kapitány.
Anna.
Karolina.
Bora (Jó János ügyv.)
VI. József ügyvéd lak. Rácz-kevén (Korpásy Julianna)

A családnak tehát közös törzse Ordódy György volt, kinek hitvese Fruzsina (vezeték neve ismeretlen) hogy tehetősb családból vette eredetét, onnan sejthető, mivel ezen Fruzsina, mint már Ordódy Györgynek özvegye testvérének Dorottyának, Sellendorfi Burján hitvesének magszakadásából ennek készpénzbeli és drága ékességekből álló hozományát örökösödési per utján kereste. [1])

I György — mint tettei mutatják — erélyes szerző férfiu volt. Ugyan is 1527-ben Gergelyi Enseleky János társával sz. Mária fogantatása előtti napon I. Ferdinand királytól Csery Ferencznek és más rendű Csery Ferencz esztergami vár al-gondviselőjének (vice provisor) hűtlenségi bélyegén Dolyán Nógrád megyei, és Cseri Hont megyei helységekbe királyi adományt nyert és azon adományos levélben „Georgius de Ordód“ neveztetik, sőt a liber regiusban is azonképen áll. [2]) Utóbb 1534-ben Dées-házy Istvánnak magszakadásából a Komárom megyei bagotai, és Bars megyei sallai és vezekényi jószágokat, úgy Dezseri Bereczk deák (Briccius litteratus de Dezser) magvaszakadtán Trencsin megyei dezseri, Nyitra megyei jókuti és kelecsényi részjószágokat, végre Trencsin megyei Prirejte helységet részint nádori, részint kir. adományok mellett szerezte, és ezen adományos levelekben is de Ordód előnévvel neveztetik. [3])

I. János magnélkül kihalt, neje Bessenyey Anna férjének halála után ennek javait I. György fiainak I. Kristóf és I. Gáspárnak vissza adta. [4])

---

[1]) Esztergami kápt. 1552. évi Capsa 40. fol. 2. nro 24.

[2]) L. a kir. Curia levéltárában Ordódy Simon fölperessége alatt 1727-ben ezen jószágok iránt indított pert, melyben az 1527. évi kir. adomány-iktató levél, sőt a későbbi restatutio és a liber regiusbóli kivonat is előfordúl.

[3]) Ezen adományok és statutiók részint az esztergami, részint a nyitrai káptalanban találhatók, a bagotai és Bars megyei jószágok erántiak Ordódy Zsuzsannának ad aequalitatem juris 1747-ben indított perében a kir. kuria levéltárában találhatók.

[4]) A család okmányai szerint.

I. Györgynek három fia maradt, u. m. I. Kristóf, II. János és I. Gáspár, a két utóbbi magnélkül kihalt.

I. Kristóf a török világ nyugtalanságai miatt, s mivel bagotai jószága eránt a Posár családdal perlekednie kellett, elhagyván az alsóbb megyéket, melyekben édes atyja adományilag jószágokat szerzett, Trencsin vármegyébe vonúlt, hol édes atyja szerzeménye után szintén jószágokat birt, és ott Viszolaj helységben lakott. [1]) 1576-ban Trencsin vármegyének alispánja volt; és nőül elvévén Syrmiensis Sebestyénnek, Szulov, Markófalva, Hradna és Luki helységek adományos birtokosának Anna nevű leányát, ez által birtokait tetemesen szaporítá, mert Syrmiensis Sebestyén fi-utód nélkül maradván, három leányát u. m. Annát Ordódy Kristófnét, Katalint Akay Pálnét, és Ilonát turócz sz.-miklósi Dávid Jánosnét a pozsonyi káptalan előtt tett végrendeletében azon adományos jószágaiban királyi megegyezés mellett fiusította, később Theodosius nevű posthumus fia születvén, kitől a most is élő Szulovszky család származik, gyermekei között ezen praefectio (fiusítás) végett hoszas per keletkezett, és noha az Ordódy-ak ezen részjószágokra 1640-ben is III. Ferdinand királytól uj kir. adományt nyertek, ezen kérdéses hoszas per mindazáltal csak 1668. évben a megnevezett családok utódai között a turóczi convent előtt tett osztályos egyesség, és erre I. Leopold király által adott consensus mellett szüntetett meg; és ez által az Ordódy család ama jószágoknak őket illető részében megerősítetett.

Ezen I. Kristóf öcscsével Gáspárral együtt szerezte nádori adomány mellett 1537. és 1554-ben a Bars megyei nagy-málási jószágot, melyre később 1601-ben fiai Gáspár és János uj királyi adományt nyertek, és a szent benedeki Convent által beiktattattak.

I. Kristófnak két fia volt, u. m. említett II. Gáspár és III. János.

II. Gáspár 1604-től Trencsin vármegyének hoszabb ideig alispánja volt. [3]) 1611-ben azon nádori bíróságban, mely Báthori Erzsébetet gróf Nádasdy Ferenczné özvegyét vérszomja miatt örök fogságra ítélte, mint közbiró vett részt. [4]) utóbb kir. személynöki

[1]) Kitűnik az esztergami káptalannak 1575. évi tanuvallatásából, melyet Ordódy Kristóf királyi parancs mellett midőn Szunyogh Ráfael, és Mózses viszolai nemes curiáját hatalmaskodásképen megtámadta, véghez vitetett.

[2]) Trencsin vármegye jegyzőkönyve.

[3]) Ugyan ott.

[4]) Tudományos gyüjtemény 1836. II. köt. 80. l.

mester, [1]) Bagotának pedig 1629-ben a Posár családtól vissza vétele vagy is restitutioja alkalmával, miután az atyja által kezdett pert a nádori legfelsőbb bíróság előtt is az Ordódy család javára befejeztette, már mint kinestári tanácsos fordúl elő. [2]) Hitvese horóczi Madocsányi Dorottya volt. Ezen Gaspártól az idősb, vagy is úgynevezett alsó-Leszkói ág ered az I. és II. táblán.

I. Kristofnak ifjabb fia III. János Viszocsányi Sándornak Roson Annától született leányát Viszocsányi Zsófiát vévén nőül, törzse lett az ifjabb vagy is rozson-miticzi ágazatnak, mely a III. és IV. tablázaton látható.

Minthogy említett Gáspárnak és Jánosnak nejeik leány-ágon a Roson családból származtak, mely család Trencsin megyében nevezetes jószágokat birvan, a XVI. század végén kihalt; ennek leány-ági utodai u. m az Ordódyak, Madocsányiak, Varsányiak, Dubraviczkyak, Bossanyiak és Hrabovszkyak részint még 1581-ben, az utóbb fiágon kihalt Roson Lászlóval, részint ennek halála után 1601-ben magok között egy némely családi jószágok iránt a nyitrai és esztergami káptalanok előtt osztályos egyezségre léptek, melyek Rudolf király által kir. beleegyezéssel megerősíttettek. Így jöttek az Ordódyak az alsólieszkói és rozson miticzi jószágoknak birtokába, a rozson-miticzi jószágra 1600. évben keletkezett egyezség és kir. consensus egyedül fi-ágra szorítkozván.

II Gaspárnak négy fia maradt, u. m *a*) I. Pál, ki az 1642. évi esztalyba a markofalvai jószágokat kapta, és innen ága markofalvainak is nevezetett; első nejétől Nedeczky Judittól fia Gábor, második nejétől Selyem Ilonától pedig két leánya volt, u. m. Zsuzsanna Nedeczky Jánosné, kitől származik a Komarom vármegyei Nedeczky család; második leánya Julianna, Baranyay Gáspárné volt, és ettől származik a Komarom vármegyei Baranyay család. Ezen ágazat a mult század vége felé V Jánosban (ki siketnéma volt) fi-ágon kihalt, jószágait I. István utodai hoszas örökösödési per utján nyerték vissza. Ez ág sok mostoha viszonyokon ment keresztül, már a fönemlített I Gábor jószágainak nagy részét elpazarolta; ennek fiai pedig u. m III. Ferencz és II. Imre vérengzési bún miatt hűtlenséggel belyegeztetvén, javaikat Jeszenszky Mihály hg Esterházy Pál nádor-

[1]) 1625 : 23. törv. cz.

[2]) Esztergami kaptalan 1629 libr. 13. folio 526. Az volt már 1628. jan. 1-én is. Lásd Janual novi anni etc. a Joan. Ign. Vezteniczy.

nak titoknoka nádori adomány mellett megszerezte, utóbb ennek átengedése (cessio) mellett II. Kristóf és III. Imre oldalagos rokonai nádori adomány mellett fölkérték, miután a megnevezett notoriusok utóbb kegyelmet kapván, összes jószágaikat említett rokonaiknak elzálogították, és igy nyomasztó vagyontalanságra jutottak.

III. Ferencznek fiai IV. György és IV. Gáspár gyermek korukban eltünvén, csak korosabb napjaikban jelentek meg, ez utóbbi mag nélkül kihalván, IV. György a mult század közepén említett rokonainak utódaitól jusait kiváltotta, és örök hálául a bagotai családi kápolnára (mely jelenleg is fenn áll) bizonyos pénzösszeget hagyományozott. A följebb említett III. Ferencznek nővére volt Ordódy Zsuzsanna Strba György özvegye, ki 1747-ben az Ordódy család ellen ad aequalitatem juris pert indított, azonban e perben a család összes jószágai a kir. kuria által fi-ágra szabályozva itélet által is megerősítettek. [1])

b) II. Gáspárnak második fia I. Imre kir. kincstári tanácsos és ország perceptora volt. [2]) Osztályba a pozsonyi atyai házat, és a bagotai és részben barsi jószágokat kapta, ezen felül pedig mint szerző, örökségét még szerzeményekkel is szaporította, ugyanis testvéreitől Pál, és Istvántól, sőt a rozson-miticzi ágon levőktől is a bagotai és Bars megyei jószágokat zálogképen megszerezte, és ez által fiát I. Ferenczet vagyonossá tette; kinek azonban csak leányai maradván, miután özvegységében pap, és rövid idő alatt pozsonyi kanonok leve, összes jószágait, mint különben is fi-ágra szólókat, jelesül Bagotát Gyárfás családnak, a barsiakat pedig Bottyán Jánosnak elzálogítván, egyéb vagyonát a táblázaton látható leányainak hagyományozta. [3]) Később a fiágon álló rokonai u. m. II. Kristóf és a rozson-miticzi vonalból Ádám 1697-ben azon javakat a Gyárfás és Bottyán családtól pör utján vissza szerezték. [4]) Akkor I. Ferencz leánya Rozina olmuczi doctor Bender neje, a fenemlített zálogos birtokosok által szavatosúl idéztetvén, a család elleni boszúból a családi okiratokat, melyeknek édes atyja conservatora volt, magával Olmuczba elvivén, nagy részben elsikkasztotta, úgy hogy a család azoknak meglévő részét is pör utján volt kénytelen vissza szerezni.

---

[1]) L. a kir. kuria levéltárában a pert.

[2]) 1654 : 66. és 123. törv. cz.

[3]) Végrendelete a pozsonyi káptalanban van.

[4]) Ezen pör a kir. kuria levéltárában az octavalis perek közt.

c) II. Gáspárnak harmadik fia I. Miklós fi-ágon kihalt.

d) Ugyan annak negyedik fia I. István volt, ki neje Apponyi Borbála által nevezetesebb családokkal rokoni összeköttetésbe jött; édes atyjának nyomdokit követvén, fiatal korától Trencsin megyében hivataloskodott, 1622-ben alispán, majd több országgyülésen követ, végre alnádor lett. [1]) Osztályba a leszkói jószágokat kapta és egy részét a barsiaknak, ezeket azonban Imre testvérjének elzálogitván, helyettök más jelesebb jószágot Nyitra, Pozsony és Trencsin megyékben szerzett. 1659. évi végrendeletében összes jószágait fiainak hagyományozta, és innen eredt, hogy a tablázaton látható leányai utóbb fiai ellen osztályos pert indítottak. [2])

Ezen I. Istvánnak négy fia és négy leánya volt, és ettől származik a most életben lévő alsó-leszkói vonal, és pedig első fiától I. Lászlótól az alsó-lieszkói vonalnak idősbik ágazata (*l. I táblán*); második fiától III. Gáspártol a fiatalabb ág (*l. II táblán*) I. Istvánnak harmadik fia I. Zsigmond volt, ki mint kispap Romába növeltetvén, fölszenteltetése után esztergami érseki titoknok, szempczi plébános, 1676-ban esztergami kanonok, 1691-ben kir. táblai főpap, mint ilyen Szécsényi György primás halála alkalmával szónokolt. 1704 ben esztergami nagyprépost, és czímzetes püspök, utóbb 1708. jan. 25-én csanadi püspöknek neveztetvén, ugyan azon évi sept. 21-én meghalt. [3])

I. Istvánnak negyedik fia Mihály jesuita volt, 1675-ben Liptóban missionarius. [4])

A fenemlített I. Lászlónak hitvese Bucsányi Mária volt, Bucsányi Juditnak gr. Esterházy Imre primás édes anyjának nővére. Ettől született fia II. Kristóf, ki erélyes és szerencsés atya volt, mert Bagotát és a Bars megyei jószágokat pör utjan a rozson-miticzi ágon lévő

---

[1]) 1647 : 70; 1655. évi 30. törv. cz. és Lehoczky Stemmat.

[2]) L. a kir. kuria levéltárában az octavalis perek között Tresztyánszky Györgyné perét.

[3]) A Csanadi egyház megyei Schematismus, és Lehoczky Stemmatographiája szerint is. De lásd főképen Spangar Magyar krónika Kassan 1734 85. lap. Hibáz tehát a Memoria Basilicae Strigoniensis irója, midőn ezen Ordódy Zsigmondot az idézett munka 160 lapjan mint nagyprépostot 1707-ben kora 57 évében meghaltnak irja.

[4]) Ez a Mihály lehetett azon szerzetes néven Janos jesuita, ki 1632 ben Pozsonyban született, és 1649-ben lett Boesben jesuitává, és végre Rakóczynak udvari papja volt. Meghalt Munkacson. Irt egy magyar imakönyvet, mely Lecsen nyomatott. Sőt neki tulajdonitatik az „*Officium Rakoczyanum*“ czimü imakönyv is. *L. Fejér Historia Universitatis. Budae 1835.*“

Ádámmal 1697-ben a Gyárfás és Bottyán családtól kiváltotta; számos fiait ősi hagyomány szerint szigoruan növelvén, azokat öregebb napjaiban diszes hivatalokba emelkedve láthatta; ezek közül IV. István a Paulinusok generalisa, II. Pál 1772—1786. szepesi kanonok, I. Lajos helyt. tanácsos, II. Gábor mint növ. pap Romában az apollinare collegiumban tanulván, csak hamar vicarialis titoknok, 1733-ban esztergami kanonok, dulmi czimz. püspök, kir. tanácsos, és hétszemélynök lett, meghalt 1776-ban. [1]) III. Kristóf 1758-ban Trencsin megye első alispánja és 1764-ben országgyülési követe. — IV. Imre előbb primatialis director, utóbb a kir. tábla érseki birája 1760-ban. Végre I. Károly, bátyja István után szintén a Paulinusok (utolsó) generalisa. Ezek fiágon kihaltak.

III. Kristófnak Majthényi Borbálától két fia volt, u. m. Tamás majki prépost, 1771—1784-ig nyitrai kanonok, és IV. Ferencz Trencsin vármegyének főpénztárnoka; ennek Bacskády Erzsétől három fia maradt, u. m.

IV. József előbb cs. kir. kapitány, 1809. évben Nyitra megye insurrectionalis seregének al-ezredese, végre Nyitra megyének főszolgabirája; kinek hitvesétől Cseh Tereziától Ürményi József országbiró unoka-hugától életben lévő gyermekei az I. táblán láthatók.

IV. Ferencznek második fia VII. István kihalt; harmadik fia I. Bálint, ki ősei által elzálogolt bagotai részjavait fentebbi bátyjaival visszaváltván, Bagotára tette át lakását, életben levő gyermekei az I. táblán láthatók.

Az alsó-lieszkói vonalnak ifjabb ága III. Gáspártól származik és a II. táblát képezi. Ezek közül megemlítendő I. Antal a fölebb említett III. Gáspárnak János fiától született unokája, ki fiatal korában Zemplin vármegyébe házasodván, ott csak hamar főjegyző, és a mult század közepén első alispány lett. [2])

I. Andrásnak Korossy Erzsébettől fia II. Mihály Komárom vármegyében 1773-ban főjegyző, 1781-ben másod alispán 1790-ig; [3]) ki törvénytudománya és munkás fáradtsága miatt köztiszteletben állott és noha gazdagon házasodott, elvévén Zaffiry János kir. tanácsosnak báró Révay Krisztinától született leányát Annát, kinek nevezetes hozománya által Komárom, Nyitra és Trencsin vármegyékben részint

[1]) Memoria Basilicae Strigoniensis pag. 168.

[2]) Szirmay C. Zemplin munkájában azonban nevét nem találhatni.

[3]) Fényes Elek, Komárom várm. 60. lap.

a családi jogú birtokokat kiváltotta, részint tetemes szerzeményeket tett, azonban utóbb nejének rendetlen gazdálkodása miatt korosabb napjaiban adóságokkal terheltetvén, gyermekeit vagyoni hagyományozással nem boldogíthatta. Ez ágon lévők miféle hivatalokat viseltek, és azoknak életben lévő maradékaik a II. táblázaton olvashatók.

V. Jánosnak fia III. András az 1765-ben fölállított testőrseregnél szolgált, és IV. Imre kir. táblai ülnöknek leányát Rozáliát nőül vévén, ennek hozományával vagyonát tetemesen gyarapítá; egy ideig Esztergam vármegye főjegyzője volt. Életben lévő utódai a II. táblán állanak.

IV. Antalnak fia X. János, ki ifjabbnak is neveztetett, 1810-től Komárom vármegye főjegyzője és 1811-ben országgyülési követe volt. Nagy szorgalmú férfiú, és a megyei életben a magyar nyelvnek buzgó elémozdítója, meghalt 1819. aug. 2-án. [1]) Fia Tivadar jelenleg esztergami kanonok.

A rozson-miticzi vagy is ifjabb vonal III. Jánostól veszi származását, ennek Viszocsányi Zsófiától négy fia maradt, u. m. I. Sándor, II. György (kihalt) I. Sebestyén, II. István.

I. Sándornak és II. Istvánnak utódai jelenleg is életben vannak, innen ezen vonal két ágazatra terjed, az idősbik ág a III. táblán, az ifjabb ág a IV. táblán van föltüntetve.

I. Sándor nejétől tőkés-ujfalusi Ujfalussy Ilonától nemzette I. Ferenczet, kinek Dresinszky Borbálától hat fia volt, u. m.

a) III. István Rozson-Miticzen lakott, utódjában V. Gáspárban fiágon kihalt.

b) Sebestyén, mint növendékpap Rómában tanult, utóbb 1701-ben egri kanonok lett.

c) II. György katona, utóbb II. Rákóczy Ferencz ezredese. Tetemes szerzeményeit fia IV. György örökölte, azokat azonban utóda elidegenité. Ágazata Tadé nevű unokájában kihalt.

d) III. Miklós Vicsapon Nyitra vármegyében lakott, nejétől Rajmannus Évától származott nemzedéke máig is él, s róla alább lesz szó.

e) VI. János ága fiában II. Lászlóban fiágon elenyészett.

f) IV. Imre nőtlen korában halt meg.

Említett III. Miklósnak két fia maradt, u. m. II. József előbb primatialis director, és 1741-ben Esztergam vármegye országgyülési követe; utóbb kir. táblai ülnök, nőtlen állapotban halt meg. Testvére

[1]) Fényes id. h. 60.

I. Péter fiatal korában Komárom vármegyénél kezdé hivatalos pályáját, al- és fő szolgabiró, 1757-ben surrogált (helyettesített) alispán, 1758-ban ujra választva és megerősítve, valamint 1762-ben is már mint udvari tanácsos is szintén még első alispánnak megválasztatott. [1]) 1764-ben egyszersmind országgyülési követ. Nejétől Szörényi Tereziától nemzette V. Antalt, kinek nagy-abonyi Csiba Annától két fia volt, u. m. VII. Imre cs. kir. őrnagy és VI. Antal, ki jelenleg (1862. jan.) 86 éves korában Bagotán él és lakik. Ezeknek életben lévő utódaik a III. táblán állanak.

A családnak legifjabb ága a fölebb említett III. Jánosnak legifiabbik fiától II. Istvántól veszi származását. Ez nőtlen korában testvér bátyjaival I. Sándorral és II György gyel, és I. Sebestyénnel Rozson-Miticzen Trencsin vármegyében lakott, utóbb Nyitra megyéből Boronkay Jánosnak Berényi Zsófiától született Borbála leányát nőül vévén, Apáti Nyitra megyei anyai-jószágába vonult, és mivel utódai száz éven túl ottan laktak, innen ágozata apátinak is neveztetett. Ezen II. Istvánnak fia volt

Ádám Nyitra vármegyének pénztárnoka, ki a lészkói ágon álló II. Kristóffal 1697-ben Bagotát és a Bars megyei jószágokat pör utján a Gyárfás és Bottyán családoktól vissza váltván, azokban rokonaival ágazatosan megosztozott. Ádámnak Ferrary Julianna nejétől három fia volt, u. m. III. Ferencz paulinus szerzetes, osztályos javait 1721-ben testvéreinek örökösen eladta; úgy III. György és III. Pál. Ez azonban fiában IV. Pálban fiágon magba szakadt.

III. Györgynek neje dévék-ujfalusi Ujfalussy Borbála krencsi Gosztonyi Ádám özvegye volt, kitől született gyermekeit, ugymint VII Györgyöt, és leányát Borbálát kora halála által neveletlen árvaságra hagyta. — Emlitett VII. György feleségül vévén Kosztolányi Annát, Kosztolányi Andrásnak leányát, ettől nemzette IX. Jánost és VI. Istvánt, de azokat szintén kora halála miatt árvaságra hagyta; azonban özvegye Kosztolányi Anna gyermekeinek Nyitra megyei apáti, és Bars megyei jószágait elidegenítvén, lakását Komárom megyei jószágára Bagotára tette át.

IX. János Komárom vármegyének fő szolgabirája, miután a magtalanúl elhalt néhai Ordódy Pálnak bagotai jószágát vissza váltotta volna, 1806-ban István öcscsével megosztozott. Nejétől Ordódy Katalintól lészkói Ordódy Mihály Komárom megyei alispán leányától

[1]) Fényes, Komárom várm. 60. l.

Vincze fiát nemzette, ki 1797-ben született, 1817-ben Komárom vármegye alügyésze, 1824-ben főszolgabirája, 1832-ben főjegyzője, utóbb 1839-től egész 1851-ig a váczi püspöki és kalocsai érseki javak kormányzója volt; és ki linealis bagotai és Bars megyei jószágait, melyeket egy részben öreg anyja és részleg magtalanul kihalt IV. Pál nagybátyja elzálogitottak, részint per utján vissza váltván, részint oldalagos rokonaitól megszerezvén, ősi vagyonát rendbe szedte és jó karba helyezte. Jelenleg korosabb napjaira nyugalmasb lakásul Pestet választá. Hitvesétől assakürthi Ghyczy Máriától 1822-ben született fia V. Pál, 1861-ben Komárom vármegyének alkotmányos főjegyzője volt; lakik Bagotán. Nejétől Ghyczy Teréztől gyermekei a táblán megnevezvék.

VII. Györgynek ifjabb fia VI. István fiatalabb korában Komárom vármegyének szolgabirája és számvevője volt. Trencsin megyéből Mednyánszky Borbálát nőül vévén, öregebb korában Trencsin vármegyébe tette át lakását, s utóbb Trencsin városának birája volt; végre hoszú ideig szélütésben szenvedvén, hitvesének Trencsin megyei jószágán halt meg. Gyermekei a IV. táblán láthatók; ezek közül kiemelendő Ordódy Flórián, ki fiatal korában ama híres utolsó gróf Illyésházy István Trencsin vármegyei örökös főispán titoknoka, utóbb azon megye főjegyzője, később a pesti váltó alsó és felső törvényszék közbirája, és kir. tanácsos lett; öregebb korában szeme világát elvesztvén, jelenleg nyugalmazottan Beczkón Trencsin megyei jószágán lakik.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja, a paizs ezüst udvarában egy zöld domb fölött arany koronán kiterjesztett szárnyakkal álló, egy fejű, arany koronás fekete sas, nyakán nyillal átlőve. A paizs fölötti sisak koronáján hasonló egyfejű, koronás fekete sas látszik, szintén nyillal átlőve. Foszladék mindkét oldalról ezüstvörös. [1])

Orehóczy család. (Kusaroveczi.) Horvátországi Körös megyei magyar nemes család.

1621-ben három testvér Orehóczy Ferencz, Gáspár és Zsigmond csatázik Collalto vezérlete alatt az ifju Zrinyi György dandárságában Bethlen hívei ellen, és julius 5-én mind hárman Batthyány foglyai lőnek. Később 1626-ban Zrinyi György bán alatt Orehóczy Ferencz ötszáz lovassal, köztök öcsese Gáspár a német birodalomban tesz hadi szolgálatot. [2])

---

[1]) Burgstaller Collectio Insignium nob. fam. Hung.

[2]) Pethő Gergely M. Krónika 194. 205.

Gáspár 1647—1659. évben Horvát országi albán volt, s több országos bizottságokban vett részt. [1]) Arczképét közli Ortelius.

Családfájukból e nemzékrend ismeretes:

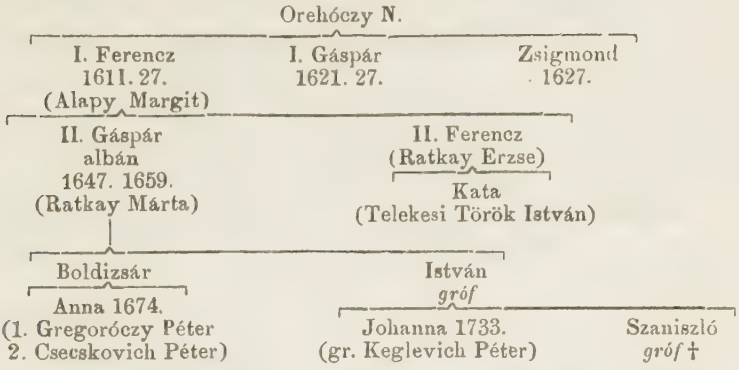

II. Gáspárnak fia István gróf lett, azonban ága Szaniszlóban, kinek neje Keglevich Anna volt, kihalván, utána 1733-ban az Orehóczy javakban gr. Keglevichék örökösödtek.

Orehóczy Brigitta 1727-ben a budai nyulak szigetbeli sz. Klára rendű apáczák fejedelem-asszonya volt.

1690-ben Trencsin vármegye nemesi lajstroma szerint azon megyében Beczkón is székeltek az Orehóczy család tagjai.

A nemesi ág Körös megyében most is él.

Oremus család. Ugocsa vármegye nemes családainak egyike.

Oresky család. Horvátországi család, melyből Oresky Ádám Posega és Zágráb vármegye alispánja volt, és az 1732-ki országgyülés által határigazítási választmány tagjául neveztetett ki. [2])

Orgován család. Közülök Orgován István 1621-ben Zrinyi György alatt hadakozott. [3])

Orjeska család, (vagy Orjsek.) Trencsin vármegyében a nemesi összeirás szerint 1714-ben Beczkón lakik. 1826-ban György nemessége kihirdetésében fáradozik.

Orlandini család. 1790-ben II. Leopold királytól nyertek Orlandini Antal és Tamás czímeres nemes levelet. Nevezett Antal 1787-ben már a m. kir. helytartóságnál titoknok volt.

---

[1]) 1647. évi 46. 71. — 1649. évi 32. 1655. évi 31. 71. 1659. évi 103. törv. cz. és lásd Ratkay Memoria Regum et Banorum 227. 261. stb.

[2]) 1723 : 17. törv. cz.

[3]) Pethő Gergely M. krón. 194.

Czímerök következő: a paizs felső részében vörös udvarban három fehér kinyílt liliom látszik; a paizs alsó része függőlegesen két részre oszlik, a jobb oldali kék udvarban hármas zöld halmon fehér egyszarvú ágaskodik; a baloldali udvar vizirányosan arany és fekete szinekre van festve, benne kardos grif ágaskodik, az udvar szineivel ellenkezőleg felső testrésze fekete, alsó része arany. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett, és félig arany, félig fekete sasszárny között a paizsbelihez egészen hasonló grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete.

Orlay család. A Trencsin vármegyei nemesi lajstromok szerint azon vármegyében az Orlay család 1660.—1670. évi időközben Beczkón székelt. [1])

Van hazánkban Orlay Petrics nevű család is, melyből származott Samu, jelenleg élő jelesebb ifju festészeink egyike.

Erdélyben is ismeretes az Orlay családnév: 1702-ben sófalvi nemes birtokos volt Doboka vármegyében. [2])

Orlay György-Emánuel (szül. Verseczen 1775.) 1797-ben Oroszországba szakadt, és ott mint katona szolgált Arzenievits nev alatt.

Orlé család. (Karvai †.) Gömör vármegye kihalt családa. Nevét — úgy látszik — a Sáros megyei Orló helységtől, előnevét pedig Esztergam megyei Karva helységtől veheté. Iratott neve Orlay-nak is. Virágzását a XVI. század végén kezdé, midőn karvai Orlé Miklós 1595—1613-ban szepesi kamarai tanácsos volt. [3]) Meghalt 1616-ban. [4]) Fiai István és János. Ez megyei táblabiró 1617-ben; amaz Putnok vár kapitánya, és a putnoki uradalom birtokosa, és Gömör vármegye főispánja 1639—1642-ben. [5]) Ennek fia András Putnok várát, mely lőpor által szétvettetett, 1653-ban fölépíteté. [6]) Szileziában kün levő adósságainak behajtására nézve az országgyülés is közbe veté magát 1655-ben. [7]) 1649-ben vette nőül Révay Anna-Máriát, kitől két gyermeke maradt: Anna-Mária, Serényi Andrásné 1697-ben, és Miklós, ki Rákóczy híve s hadi tisztje lévén, jószágait Gömörben elveszté. [8]) Benne a család fiágon kihalt.

[1]) Szontagh Dán. közlése.
[2]) Hodor, Doboka várm. 188.
[3]) Bartholomaeides C. Gömör 192. — 1613. évi 8. törv. czikk.
[4]) Kazy Historia I. 124.
[5]) Bartholomaeides id. h. 474.
[6]) Ugyan ott 192.
[7]) 1655. évi 33. törv. cz.
[8]) Bartholomaeides id. h. 253. és Cserei Mih. Historiája 261.

Úgy látszik — a följebb említett Orlay családból a Trencsin vármegyében Beczkón lakott vagy birtokolt Orlay-ak is ezen Orlé családhoz tartoztak.

Orlik család. Orlik Sámuel 1757-ben M. Terézia magyar király-asszonytól nyerte czímeres nemes levelét. [1])

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a ballal három arany buzakalászt tartva; a paizs baloldali kék udvarában alúl fölűl arany csillag, középen ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz mindenekben hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Orlovchich család. Horvátországi család. Orlovcsics Gergely 1525-ben Jajczánál küzdött, János 1526-ban Mohácsnál esett el. [2])

Ormándy család. Kihalt. Nevét Hont vagy Zala vármegyében fekvő Ormánd pusztától vette, valószinűbben az utóbbitól.

Ormándi Péter Palota vár kapitánya volt, midőn tőle 1593. oct. 13-án a törökök a várat megvevék. [3])

1658-ban Trencsin vármegyében Nagy-Csernán székelt Ormándy család azon megyei nemesi lajstrom szerint. [4])

1658 tájban Ormándy Erzsébet Ocskay Miklósné volt.

1660-ban Ormándi János prokátor Erdélybe megy. [5])

Ormánközy család. Egyik tagja Bethlen Gábor fejedelem titoknoka volt. [6])

Ormós család. (Csicseri.) Ung vármegye egyik legrégiebb nemes családa; mely a Csicseri és Orosz családokkal egy törzsből ered. Közös törzsük Zubuzlov, más versio szerint a család törzse magister Fridrik János, ki 1107-ben Kálmán királytól nyerte Csicser helységet; ettől mint származtatik izről izre a család, az alább következő Orosz családnál láthatjuk; valamint azt is, hogy az 1216. táján élt Joob de Csicsér fiának Miklósnak fiaitól Páltól és Istvántól vált külön a közös törzsből az Ormós család, melynek azonban szakadatlan nemzékrendét ama közös törzsből lehozni az okmányok s adatok hiánya miatt jelenleg nem tudjuk.

[1]) Collect. herald. nro 69.
[2]) Pethő Gergely M. Krónika 99.
[3]) Ugyan ott, 135. lap
[4]) Szontagh Dán. közl.
[5]) Bethlen Miklós önéletirása I. 268. lap.
[6]) Kemény János önéletirása 176.

Az Ormós családnak az Ung megyei ősi Csicser helységen kivül régiebb lakhelye Zemplin, Ugocsa, Szabolcs vármegye, az ujabb korban azonban egyik ága Zemplin vármegyétől Arad és Temes vármegyébe is leszármazott, mint erről alább lesz említés.

Egyik ágából, mely jó korán Szabolcs vármegyébe származott, a XV. század közepén élt Ormós Farkas, ki Nagy-Tárkányi Zsófiát vévén nőül, evvel következő nemzékrendet alkotott:

Farkas
(Nagytárkányi Zsófi)
Ferencz
Pál
Ferencz
Borbála 1620.
(Szúnyogh Istvánné)

Ugocsa vármegyében Halmiban már 1510-ben birtokoltak a csicseri Ormósok. [1]) Valamint e század elején Zemplin vármegyében Magyar-Isép, Kolbása, Lasztócz, Kelecsény, Szólnocska, Nagy- és Kis-Czigánd helységben birtokosúl iratnak.

Az Arad és Temes vármegyébe ágazott vonalnak ősatyja csicseri Ormós István Zemplin vármegyei esküdtnek fia Antal ugyan ott táblabiró és főpénztárnok volt. Ez agárdi birtokából lakását az alföldre tévén át, 1774. august. 8-án Zemplin vármegyétől nemesi bizonyitványt vett ki; és mielőtt buzgóan vallásos nejével Almásy Krisztinával házasságra lépett, a reform. vallásról a kathol. vallásra tért át. Az ország alsó vidékére költözvén, Arad vármegyében 1796. évről szóló okirat szerint a magvaszakadt galanthai gróf Fekete család birtokait, Edelspacher Zsigmond kir. tanácsossal közös haszonbérben tartotta. Tőle a csicseri Ormósok kath. ágazata következő nemzékrend szerint veszi származását:

István
Zemplinben
Antal 1774.
Zemplin v. főpénztárnok
Aradba költöz.
(Almásy Krisztina)

József † 1848. Arad v. szbiró (váradi Török Anna)	Antal. †	András Temes v. szbiró 1798. 1816 †	Dániel. †	Teréz (Kállay Emánuel)	Klára (Orosz József)

Zsigmond szül. 1813. Temes v. volt főszbiró.	Péter sz. 1814.	Sándor sz. 1815.	János sz. 1820.

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 159.

Antalnak fiai közül András egykor Temes vármegye szolgabirája, 1816. martius 16-án Zemplin vármegyétől vett ki nemességéről bizonyitványt, és ennek szövegében köztudomású régi nemessége a következő szavakkal is elismertetik: „Caeteroquin publica constaret notorietate, et acta Comitatus huius nobilitaria manifeste perhiberent, a compluribus hinc saeculis in gremio residentem et donatario complurium bonorum possessorio provisam familiam nobilium Ormós de Csicser, vetustam esse et donatariam;“ valamint egyébiránt ez régiebb levelekből is világosan kitűnik. Ezen nemesi bizonyságlevelet Ormós András Arad vármegyében 1820. mart. 16-án, ugyan azon évi julius 11én pedig Krassó vármegyében is kihirdetteté. András magnélkül halt meg, valamint Antal és Dániel testvérei is, azonban negyedik testvére

József, ki nemességét Arad megyében még 1798-ban publicáltatta, [2]) és ki 1829-ben Arad vármegye szolgabirája volt, nejétől váradi Török annától négy fiút és egy leányt nemzett. Meghalt 1848. elején. Fiai a táblázaton láthatók, ezek közül a legifjabb 1860-ban a Békes-Csanád megyei törvényszék tanácsosa volt. A legidősb Zsigmond (szül. 1813. Pécskán) Temes vármegyének 1838-ban aljegyzője, 1845-ben al-, utóbb főszolgabirája, és 1848-ban országgyülési egyik képviselője. 1861-től m. akademiai l. tag, jelenleg az irodalommal, és a képző müvészet elméleti tanulmányozásával foglalkodik, ez utóbbi végett utazásokat is téve. Önálló munkái közül említhetők 1. A banya sziklája, korrajz. 2. Adatok a müvészet történetéhez, és 3. Utazási emlékek, több kötetben.

A család másik ágából Ormós József, ki e század elején (1813. előtt) Szabolcs vármegyének alispánja volt, és kinek nejétől sóvári Soós Annától gyermekei József, Mária, Anna, Teréz, és Ludovika 1813-ban már éltek.

A család czimere — mint a rajz is ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren álló magyar vitéz, jobb kezében kivont kardot, bal kezével üstökénél fogva egy levágott emberfőt tart.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 247. 248 269. 280. 326. 330. 333.

[2]) Arad várm. jegyzőkönyv 580. sz. a.

Ormosdy család. Ormosdy István 1793-ban I. Ferencz király által emeltetett nemesi rangra.

Czímere ez: a paizs, felső részének közepéről két vonal által lefelé domboruan három udvarra oszlik, úgy, hogy az alsó vagyis középső udvar gúla gyanánt ékeli magát a két oldalas udvar közé; a jobb oldali ezüst udvarban zöld térről három búzakalász emelkedik föl; a bal oldali arany udvarban vörös grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a középső kék udvarban alyján fehér sziklatatőn fészkében ülő, s három fiát melle vérével tápláló ezüst pellikán látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös ruhás, arany zsinóros, kócságtollal diszített prémkalpagos magyar vitéz emelkedik ki, fölemelt jobb kezével kivont kardot tartva, balkezét csipőire helyezve. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [1])

Ornay család. Trencsin vármegye nemesi lajstromában 1835-ben előfordúl e család neve. [2])

Oroghványi család. Zemplin vármegye kihalt családa, birta a Kazsui jószágokat; valamint leány-ágon a kihalt Barancsy család után Barancs helységben is örökösödött. [3])

Orossy család. Ismeretes belőle Orossy György, a XVII. században cancellariai előadó tanácsos, 1650-ki mart. 21-től királyi személynök, nyugalmaztatott 1665. jan. 12-én.

Tán e családból volt nevének hasonló módon irása miatt Orossy András, kinek Kállay Klárától leánya Eufemia Eödönffy Lászlóné.

Megjegyzendő, hogy az Orossy és Orosz meg Oroszy családokat több helyen nagy tévedéssel összezavarni szokták.

Orosz család. (Csícseri.) Ung vármegye egyik legrégiebb törzsökös családa, mely — mint már az Ormós családnál említve volt — ezzel, és a Csicsery családdal együtt egy közös törzsből ered. Családi közlemény szerint törzse Fridrik János mester, állitólag 1107-ben Kálmán királytól nyerte Ung vármegyében fekvő Csicser falut; és e helységben mai napig is birtokos. Ama közlemény szerint a nevezett törzs Kálmán király neje Predzlava kiséretében jött volna Oroszországból és telepedett le Magyarországban.

A Csícsery ágazatnak egy, perben fölmutatott genealogiája Joob

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 91. 236.

de Csicsértől, 1316. táján élőtől hozza le mind a három közös törzsű családot, a megnevezettet egészen; a mit teljesen hitelesnek mondhatni, azonban az érdeklett közlemény egészen az 1107-ben élt Fridrik Jánostól igényli a szakadatlan leszármazási kimutatást, mely eképen adatik elé:

I. tábla.

Fridrich János mester 1107.
Franka András
Belye János de Berkesz 1189.

- János
  - Lóránd. †
  - Lőrincz. †
- Simon 1239.
  - Jób 1262.
    - Miklós 1287.
      - Jakab 1316.
        - Mihály de Cseb. 1367.
          - Orosz Jakab. †
          - László. †
          - Miklós alkancellár †
        - Orosz János de Gesztely. (Sutha Ilona)
          - Anasztazia (daróczi Thibold Lászlóné 1411.)
            - Hedvig.
      - Joob 1316
        - Miklós mester
          - Pál
          - István
            - *Ezek az Ormós cs. törzsei.*
        - Domokos 1342. a *Csicseryek törzse*
          - *Folyt. V. táblán.*
        - János *az Orosz cs. törzse.*
          - Jakab. †
          - Tamás 1434. (Thibold Hedvig)
            - *Folyt. II. táblán.*
          - Péter (Hangácsy Klára) †
- Zubuzló. †
- Mixe. †

II. tábla.

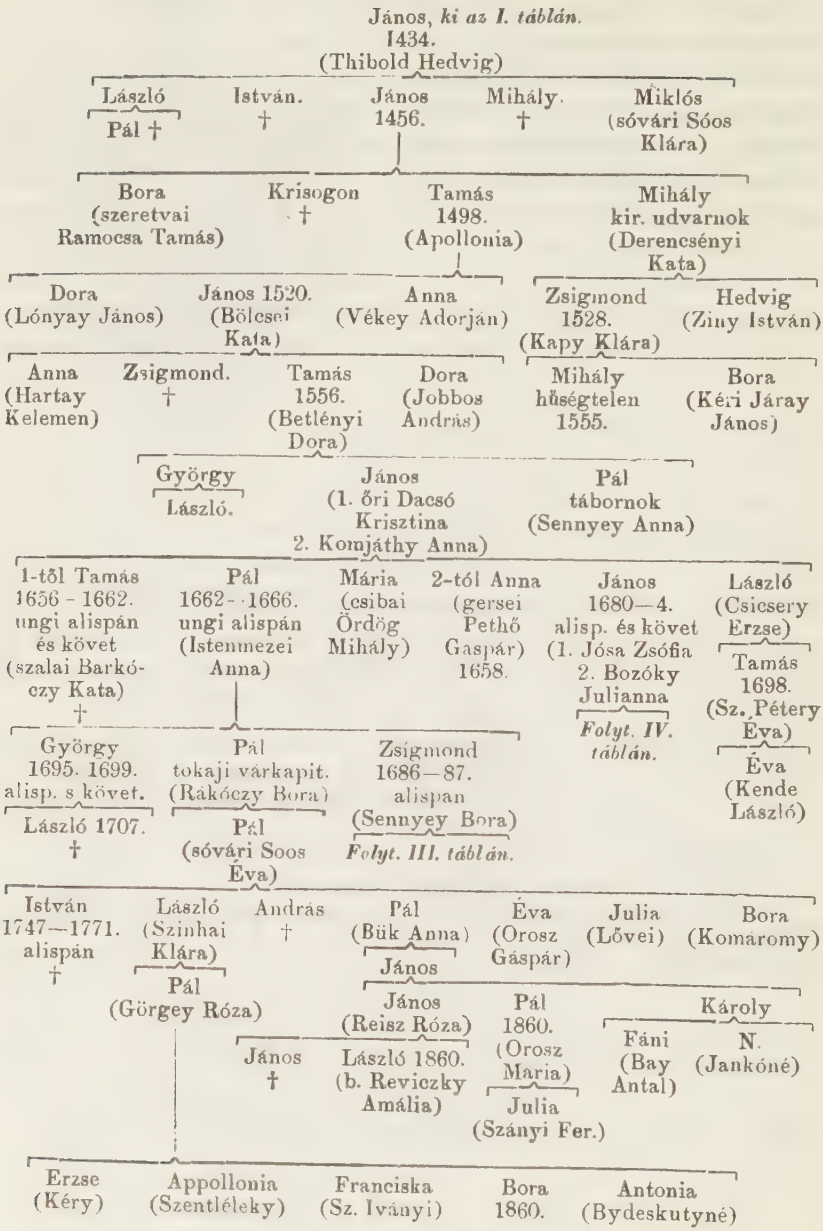
János, ki az I. táblán.
1434.
(Thibold Hedvig)
László
Pál †
István.
†
János
1456.
Mihály.
†
Miklós
(sóvári Sóos
Klára)
Bora
(szeretvai
Ramocsa Tamás)
Krisogon
†
Tamás
1498.
(Apollonia)
Mihály
kir. udvarnok
(Derencsényi
Kata)
Dora
(Lónyay János)
János 1520.
(Bölcsei
Kata)
Anna
(Vékey Adorján)
Zsigmond
1528.
(Kapy Klára)
Hedvig
(Ziny István)
Anna
(Hartay
Kelemen)
Zsigmond.
†
Tamás
1556.
(Betlényi
Dora)
Dora
(Jobbos
András)
Mihály
hűségtelen
1555.
Bora
(Kéri Járay
János)
György
László.
János
(1. őri Dacsó
Krisztina
2. Komjáthy Anna)
Pál
tábornok
(Sennyey Anna)
1-től Tamás
1656 - 1662.
ungi alispán
és követ
(szalai Barkóczy Kata)
†
Pál
1662--1666.
ungi alispán
(Istenmezei
Anna)
Mária
(csibai
Ördög
Mihály)
2-tól Anna
(gersei
Pethő
Gaspár)
1658.
János
1680—4.
alisp. és követ
(1. Jósa Zsófia
2. Bozóky
Julianna
Folyt. IV.
táblán.
László
(Csicsery
Erzse)
Tamás
1698.
(Sz. Pétery
Éva)
Éva
(Kende
László)
György
1695. 1699.
alisp. s követ.
László 1707.
†
Pál
tokaji várkapit.
(Rákóczy Bora)
Pál
(sóvári Soos
Éva)
Zsigmond
1686—87.
alispan
(Sennyey Bora)
Folyt. III. táblán.
István
1747—1771.
alispán
†
László
(Szinhai
Klára)
Pál
(Görgey Róza)
András
†
Pál
(Bük Anna)
János
Éva
(Orosz
Gáspár)
Julia
(Lővei)
Bora
(Komáromy)
János
(Reisz Róza)
László 1860.
(b. Reviczky
Amália)
Pál
1860.
(Orosz
Maria)
Julia
(Szányi Fer.)
Károly
Fáni
(Bay
Antal)
N.
(Jankóné)
János
†
Erzse
(Kéry)
Appollonia
(Szentléleky)
Franciska
(Sz. Iványi)
Bora
1860.
Antonia
(Bydeskutyné)

III. t á b l a.

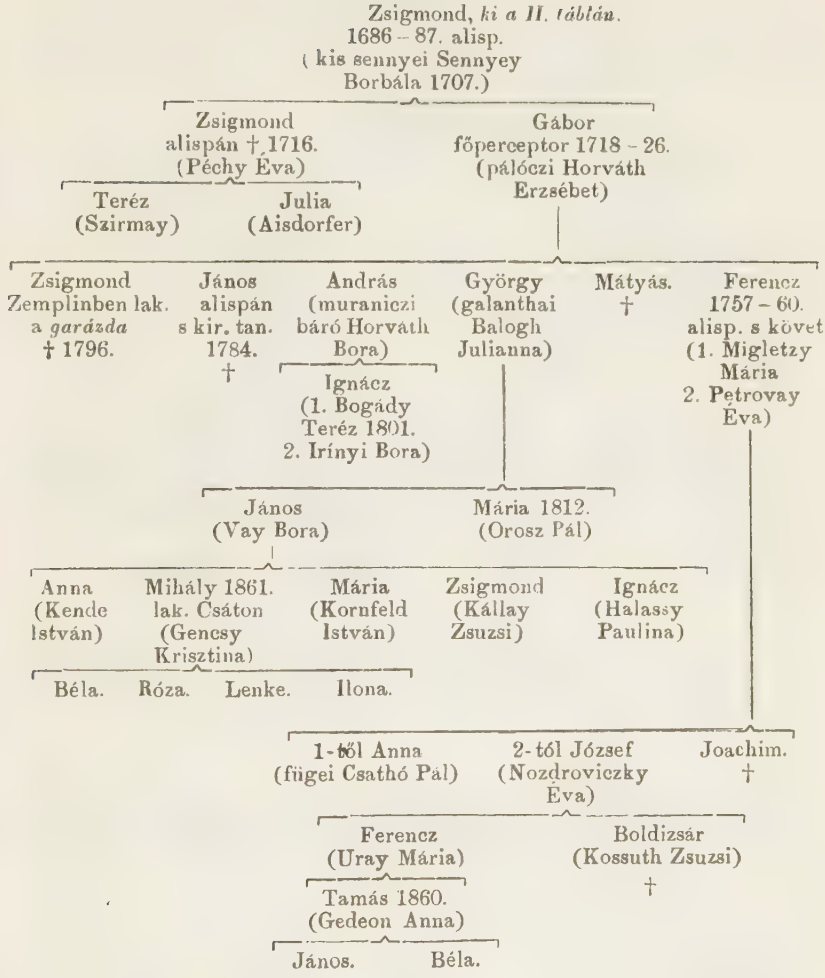
Zsigmond, *ki a II. táblán.*
1686 – 87. alisp.
(kis sennyei Sennyey
Borbála 1707.)
Zsigmond
alispán † 1716.
(Péchy Éva)
Gábor
főperceptor 1718 – 26.
(pálóczi Horváth
Erzsébet)
Teréz
(Szirmay)
Julia
(Aisdorfer)
Zsigmond
Zemplinben lak.
a *garázda*
† 1796.
János
alispán
s kir. tan.
1784.
†
András
(muraniczi
báró Horváth
Bora)
Ignácz
(1. Bogády
Teréz 1801.
2. Irínyi Bora)
György
(galanthai
Balogh
Julianna)
Mátyás.
†
Ferencz
1757 – 60.
alisp. s követ
(1. Migletzy
Mária
2. Petrovay
Éva)
János
(Vay Bora)
Mária 1812.
(Orosz Pál)
Anna
(Kende
István)
Mihály 1861.
lak. Csáton
(Gencsy
Krisztina)
Mária
(Kornfeld
István)
Zsigmond
(Kállay
Zsuzsi)
Ignácz
(Halassy
Paulina)
Béla.
Róza.
Lenke.
Ilona.
1-től Anna
(függei Csathó Pál)
2-tól József
(Nozdroviczky
Éva)
Joachim.
†
Ferencz
(Uray Mária)
Boldizsár
(Kossuth Zsuzsi)
†
Tamás 1860.
(Gedeon Anna)
János.
Béla.

IV. tábla.

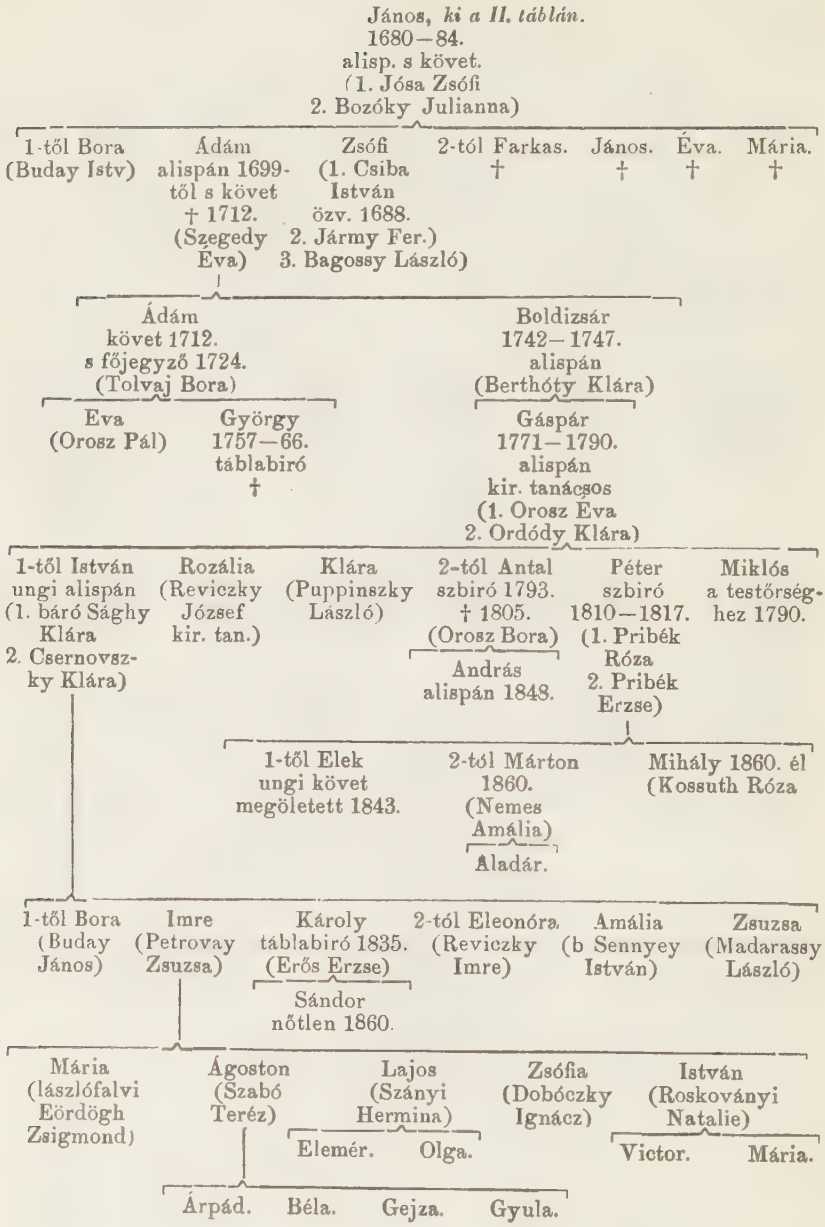
János, ki a II. táblán.
1680—84.
alisp. s követ.
(1. Jósa Zsófi
2. Bozóky Julianna)
1-től Bora (Buday Istv)
Ádám alispán 1699-től s követ † 1712. (Szegedy Éva)
Zsófi (1. Csiba István özv. 1688. 2. Jármy Fer.) 3. Bagossy László)
2-tól Farkas. †
János. †
Éva. †
Mária. †
Ádám követ 1712. s főjegyző 1724. (Tolvaj Bora)
Boldizsár 1742—1747. alispán (Berthóty Klára)
Eva (Orosz Pál)
György 1757—66. táblabiró †
Gáspár 1771—1790. alispán kir. tanácsos (1. Orosz Éva 2. Ordódy Klára)
1-től István ungi alispán (1. báró Sághy Klára 2. Csernovszky Klára)
Rozália (Reviczky József kir. tan.)
Klára (Puppinszky László)
2-tól Antal szbiró 1793. † 1805. (Orosz Bora)
Péter szbiró 1810—1817. (1. Pribék Róza 2. Pribék Erzse)
Miklós a testőrséghez 1790.
András alispán 1848.
1-től Elek ungi követ megöletett 1843.
2-tól Márton 1860. (Nemes Amália)
Mihály 1860. él (Kossuth Róza
Aladár.
1-től Bora (Buday János)
Imre (Petrovay Zsuzsa)
Károly táblabiró 1835. (Erős Erzse)
2-tól Eleonóra (Reviczky Imre)
Amália (b Sennyey István)
Zsuzsa (Madarassy László)
Sándor nőtlen 1860.
Mária (lászlófalvi Eördögh Zsigmond)
Ágoston (Szabó Teréz)
Lajos (Szányi Hermina)
Zsófia (Dobóczky Ignácz)
István (Roskoványi Natalie)
Elemér.
Olga.
Victor.
Mária.
Árpád.
Béla.
Gejza.
Gyula.

V. tábla.

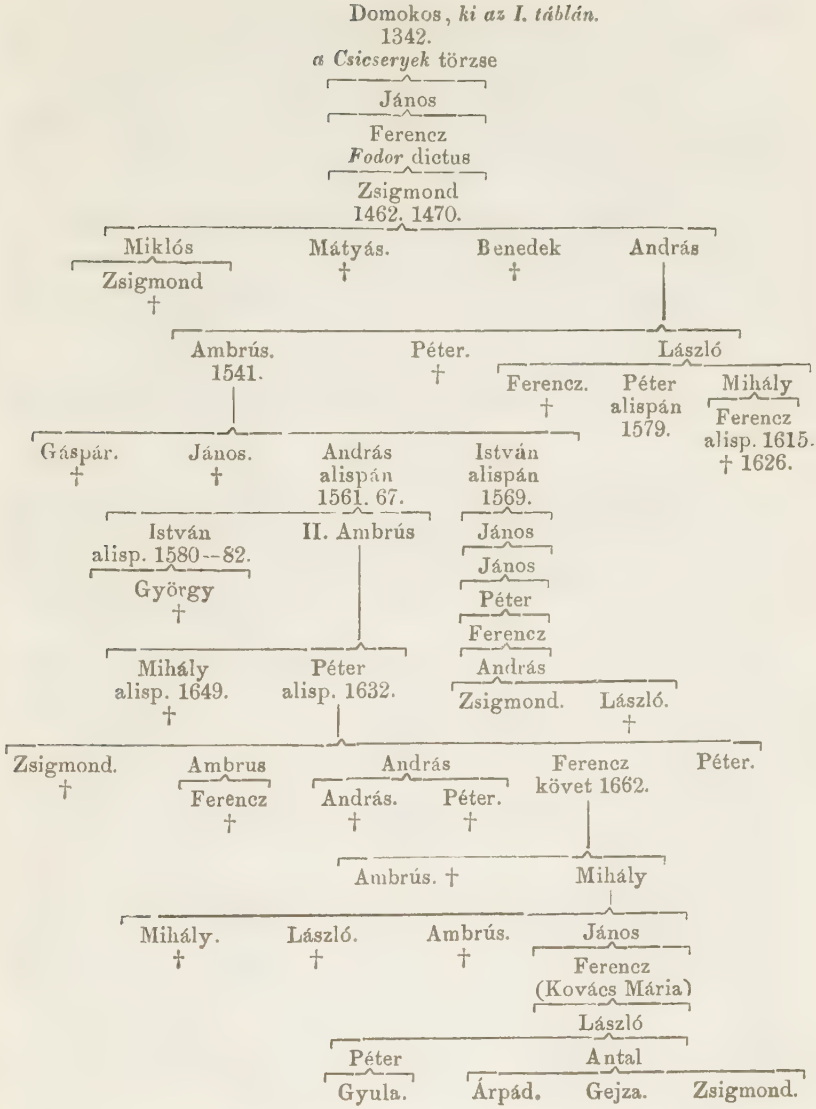

A csicseri Orosz család történetére vonatkozó legrégiebb ismeretes okmány szerint IV. Béla király 1239-ben a Fridrich János vérségéből származott berkezi Belye J á n o s fiának S i m o n mesternek, és általa fiának J ó b n a k, valamint vérséges rokonainak J á n o s n a k

és Zubuzlónak Wys helységet, és Chenke nevű földet adományozá a hozzá tartozókkal, valamint a Bodrogh folyón való híddal együtt; és azokba Lőrincz Szabolcs megyei főispán által be is iktattatott. [1]) Ez adomány-levelet később törvényszék előtt is elémutatta Csicseri (di Chychyr) Zsigmond, testvéreinek Andrásnak, Oros (Orosz) Jánosnak, Miklósnak és Benedeknek, nem különben rokonainak László, Mihály, István és Oros Miklósnak neveikben is. [2])

A Fridrich nemzetség mint megneveztük, három külön családra, Csicsery, Orosz és Ormós nevezetüekre szakadván, főleg a két elsőnek tagjai nagy részben Ung vármegyében viseltek megyei hivatalokat.

Az Orosz családnak a XVI. századtól Ung megyében hivatalt viselt tagjai azon vármegye jegyzőkönyveiből kivonva következők voltak:

Táblabirák voltak a következők: csicseri Orosz Tamás 1587; szintén Tamás 1615. János 1636. László 1659. Zsigmond 1679. Pál 1742. János 1750. András 1750. Idősb György 1757. Ifjabb György 1766. István 1754. Pál 1776. Ifjabb János 1805. Boldizsár 1827. Károly 1835. László 1838. évben.

Szolgabirák voltak: csicseri Orosz Farkas fő sz. biró 1712—1715. István fő sz. b. 1742—1747. János al sz. biró 1742. Gáspár fő sz. b. 1750—1760. István al sz. b. 1754. István fő sz. b. 1782. jun. 3.— jul. 30. Antal al sz. b. 1793—1805. Ignácz fő sz. b. 1805—1811. lemondott. Péter al sz. b. 1810—1817. András al 1831—1835. fő sz. biró 1835—1838. (1845-ben fő adószedő). Elek al sz. b. 1838. évben.

Jegyzők voltak: csicseri Orosz Ádám főjegyző 1690—1697. lemondott. Másik Ádám főjegyző 1718—1727. László ifjú korában aljegyző 1723—1726. lemondott. Ferencz főjegyző 1750—1757. Gáspár főj. 1760—1771. István alj. 1776.—1782. jun. 3-ig, midőn főjegyzővé választatott, és az volt 1786-ig. Antal alj. 1790—1793. Péter főj. 1832—1834-ig, midőn meghalt. László tiszt. alj. 1834—1835. lemondott.

---

[1]) Fejér Cod. dipl. tom. IV. vol. I. p. 158.

[2]) Ugyan ott, de kár, hogy ez elémutatás évét nem tudván, az előmutatók korát sem határozhatjuk meg, és e részben a családi táblázat sem igazít el, miután e neveket rajta nem találjuk.

Főpénztárnokok voltak: csicseri Orosz Gábor 1718—1726. és Péter 1827—1832.

Tiszti ügyészek voltak tiszteletből: csicseri Orosz András 1828—31. Elek 1834—38. László 1835—38. lemondott.

Alispánok voltak: csicseri Orosz János 1613-ban. Tamás első alisp. 1656—1662. Pál első 1662—1666; ekkor lemondott. 1672-ben ismét mint jeles és tapasztalt tekintélyes férfiu megválasztatott, 1675-ben a forradalmiak által elfogatván, a felső vidékre hurczoltatott, helyét addig Komjáthy István töltvén be; 1676. január 27-én visszajövén, ismét egyhangúlag első alispánná választatott, lemondott 1677-ben — János első 1680—1684. Zsigmond első 1686—1687. György első 1695 — 1699. lemondott. Ádám első 1699—1712. ekkor meghalt. Zsigmond első 1715—1716. bele halt. Boldizsár első 1742 — 1747. István másod 1747—54. első 1766—1771. midőn lemondott. Ferencz másod 1757—1760. Gáspár első 1771—1782. midőn ismét megerősítetett, és az volt még 1786-ig; kir. tanácsos lett 1793-ban, egyszersmind 1790-ben minden küldöttséget igénylő esetre nézve a vármegye és főispán által megbizatott. András Ung vármegyének 1849-ben utolsó alkotmányos alispánja.

Országgyülési követséget viseltek, 1659-ben Tamás alispán, 1664. Pál alispán a szent-miklósi tanácskozmányra. 1681. János alispán, 1687-ben Pál tbiró. 1698-ban Tamás tbiró a katonaság téli elszállásolására biztos. 1699-ben. György alispán és Ádám főjegyző Tokajba elszállásolandó katonasággal kötendő egyesség végett. 1701-ben Ádám alispán a 13 vármegye részéről a varannói tanácskozmányra; hol a fölséghez küldendők közé választatott. 1712-ben Ádám az országgyülésre. 1724-ben ismét Ádám Pozsonyba a porták eligazitására nézve; honnan a helytartósághoz utaltatott. 1764-ben a dietára Ferencz táblabiró, és 1843. évben Elek, ki Pozsonyban hajduja által megöletett

A megyei nemesi fölkelésben részt vettek: Pál hadnagy 1658. András kapitány 1663. Pál 1663. 1664. kapitány. András 1670. hadnagy. Pál 1672. kapitány. András vezérlő kapitány 1684-ben. Pál 1708-ban tábornok. András fölkelési hadn. 1742. István szintén fölk. hadnagy 1744. Antal hadnagy 1797. György 1809. évben. Miklós 1790-ben a nemesi testőrséghez ajánltatott.

A család leszármazására vonatkozó oklevelek nagy részét csicseri Orosz Mihály csáthi birtokos 1860-ban a nemzeti Muzeumban tette le.

A családnak Zsigmond királytól nyert czímere, — mint a fölebbi ábra mutatja — vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban derékig fölnyuló farkas látszik, szájában bárányt tartva; az alsó zöld udvarban kerék, és abban disznó, szájában malaczot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából három strucztoll nyúlik föl. A sisakról a paizs két oldalára szokásos foszladék hullámzik le.

Az itt közlött családfák táblázatai közül az V. tábla a közös törzsű Csicsery családot tünteti föl, noha az már e munka III. kötet 162—163. lapján csak I. Ambrústól kezdve ugyan, de emennél bővebben közölve volt, kivált a hitves társak és leányok neveit is tekintve, ott is, itt is perbeli genealogia után; mind az által egy pontnál lényeges különbség van a kettő között. t. i. ez utóbbi táblázat szerint I. Ambrusnak András nevű fia nemzé II. Ambrúst, és István nemzé Jánost, holott a Csicsery családnál közlött családfa szerint Andrásnak fia volt János, Istvánnak pedig fia volt II. Ambrús, és igy a két ág I. Ambrús fiainál van átfordítva. E két versio közül melyik a valódi, azt most eldönteni nem tudjuk. Ez okból jónak véltem itt a nemzetségi törzs származékainak bemutatásánál renden kivül a Csicsery család ezen különböző nemzékrendi sorozatát is adni; mire nézve ösztönzött az is, hogy itt legalább egy ágon (t. i. Ferenczne Kovács Máriától származott utódai által) a családfa mostanáig le van hozva.

Végre pótlékul Ung vármegye jegyzőkönyvei kivonata után ide tehetjük azok névsorát, kik a nevezett megyénél a Csicseryek közül alispáni hivatalt viseltek. Ezek a következők:

András 1561—1567 évben.

István 1569—1571. és 1573—1576. években.

Péter 1579—1580.

István 1580—1582.

Ferencz 1615—1626. években, az utóbbi évben mint alispán meghalt.

Péter 1632—1633. és

Mihály 1649—1656. években, mindnyájan első alispánok voltak.

Ezeken kivül találjuk csicseri Jobbos Andrást 1592—1593-ban Ung vármegye alispáni székében.

Orosz család. (Balásfalvi.) Pozsony vármegyei régi adományos birtokos nemes család, előnevét a nevezett megyében fekvő Balásfalva (vagy Balásfa) helységről irja, hol jelenleg is birtokos. [1])

A családnak egyik tagja Ferencz, szent Pál rendi szerzetes a bondorfi zárdában, egy kis munkájában, melyet 1747-ben rokonának balásfalvi Orosz Pál czimz. ansari püspöknek és septemvirnek ajánlott, a család eldődeiről némi jegyzeteket nyujtott, melyek közé azonban némi kétséges adatokat is bele kevert, százada szokása szerint a hasonló nevezetű családbelieket is ősei közé számitván, milyenek például Orosy György 1650-ben volt kir. személynök, kit szintén Orosznak állít, noha ez magát Orosynak irá, és nyilván más családból származott.

Nevezett pálos szerzetes szerint a balásfalvi Orosz család 1380-ban I. Lajos királytól, majd ismét 1530-ban I. Ferdinand királytól kapott nemes levelet, melyet Orosz Pál tábornok nyert, [2]) végre pedig 1608-ban II. Mátyás királytól ujjító czímeres nemes levelet, melyben állitólag ama 1530-ki megerősitetik. Ez utóbbi adat kétségtelen Ezt t. i. Orosz István, ki a kir. hadi tanácsnál translatori hivatalt viselt, nyerte az alább leirandó családi czímerrel együtt. Ezen Orosz Istvánnak unokája volt Orosz II. István, ki 1661-ben Párkánynál a törökök elleni harczban sebeket kapott, és érdemeiért I. Leopold királytól 1690-ben Pozsony vármegyében a Csallóközben fekvő Balás Éthei (közönségesebben Balásfalvai) ősi birtokára új kir. adományt nyert. Ezen II. Istvántól töredékesen következőleg jő le a család:

II. István
1661. 1690.

Pál	N.	N.
ansari püsp. septemvir † 1756.	József él 1760. Pozsony v. tbiró	

Imre	István			
insurgens és hzg Esterházy komornoka	1760. Pozsony várm. szbiró			
József 1760. alezredes.	Ignácz Vas v. aljegyző 1760.	Ferencz 1760--67. Veszprém v. főszbiró.	Teréz (Zálogby Ignácz	Pál kapitány 1758.

[1]) Fényes Geogr. szótár I. 77.

[2]) Synopsis Annalium Eremi Coenob. Paulinorum. Sopronii 1747.

[3]) A családot igyekeztek a csicseri Orosz családdal is összekötni, ennek valósága esetében ezen Orosz Pál egy személy volt volna azon csicseri Orosz Pállal, ki a 260. lapon, az I. táblázaton áll, és neje Sennyei Anna volt; ez állítás azonban bizonyitást vár.

E családfán álló Pál 1711-ben sárvári plébános papóczi prior és alesperes, azután szombathelyi káptalani prépost, majd Veszprémi nagy prépost, már 1746-ban ansári czimzetes püspök, és a hétszemélyes tábla közbirája. Meghalt 1756. mart. 27-én, kora 78. évében Veszprémben.

Testvéreinek gyermekei közül József előbb az Ujvári, utóbb Károly főherczeg gyalog ezredében III. Károly király alatt 19 éves korában már katona, mely ezredbe gr. Csáky György ezredéből tétetett át. 1757-ben Boroszlónál és 1758-ban Hochkirchennél tünteté ki magát, és ezért őrnagyságra emeltetett, 1760-ban már alezredes volt. Testvérei Ignácz Vas vármegyében, Ferencz pedig Veszprém vármegyében viselt megyei hivatalt. Pál szintén Károly főhzg ezredében volt zászlótartó hadnagy, 1757-ben már kapitány; Terézia Zálogby Ignácz ezredesnek neje, férje porosz fogságban is szenvedett.

Pál püspök másik testvérének fia József táblabiró, atyja Imrének, ki Esterházy herczegnek komornoka, és insurgens zászlós volt, elesett a porosz háborúban. Ennek testvére István 1760-ban Pozsony vármegye szolgabirája volt.

Pál püspöknek tán testvére, és József, Ignácz, Ferencz, Teréz és Pálnak tán atyja volt azon Orosz Ferencz, ki 1732-ben Győr vármegyénél jegyzői hivatalt viselt.

Azon József, ki a családfán 1760-ban Pozsony vármegyei táblabiróul iratik, 1745-ben a Pozsony megyei fölkelő nemes seregben gr. Pálffy Rudolf ezredéhez században volt kapitány.

Orosz N. ezredesnek fia József a Pozsonyban szerkesztett Hirnök politikai hirlap szerkesztője 1837—1842. Testvére Károly őrnagy, és Ferencz.

Ugyan e családból Balásfalván született László 1818. jun. 24-én, Pozsony vármegyének 1848. előtt főjegyzője.

Ferencz a fölebb idézett paulinus szerzetes idézett munkáján kivül egyebeket is adott ki. 1760-ban Budán jelent meg tőle „Első Lajos ... királyról — rövid Krónika.“

A balásfalvi Orosz család czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban vizirányosan három ezüst csíkolat fölött arany koronából kiemelkedő kettős ezüst kereszt látszik; a baloldali kék udvarban arany koronán ezüst egyszarvú hátulsó lábain ágaskodik, háta fölött, és mellje alatt arany csillag ragyog. Ugyan ilyen egyszarvú ágaskodik; a paizs fölötti sisak koronáján is, két ki-

terjesztett fekete sasszárny között, mellette szintén két csillag fénylik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. A paizst két oldalról, két páncélos vitéz tartja, egyik kezükben hosszú nyelű s a földre támasztott bárdot fogva.

Hogy e családból származtak-e Orosz Gábor, ki 1552-ben Eger vára védelmében vett részt, és Orosz András, ki 1595-ben Esztergam és Vácz vára megvételében tünt fel, — elhatározni nem tudjuk.

Orosz nevű család, (s tán a balásfalvinak egyik ága) létez Zala vármegyében is.

A Borsod vármegyei Orosz családból származott Orosz Adám egerszalóki plébános és iró, Orosz György huszár-százados fia, szül. Miskolczon 1804. nov. 4-én; ki mint iró, főleg az ige nélkül irt „Ida vagy a pusztai sír" czimű beszélye által ismeretes. [1])

Orosz család. Erdélyben is él ily nevű család, belőle Péter kamarai hivatalnok Gyergyó-Remetén 1815. körül.

Mihály k.-fejérvári kanonok, meghalt 1834-ben.

Sándor septéri birtokos.

Vajdahunyadi Orosz Mihály 1795-ben erdélyi főkormányszéki titoknok. Azonban ezek vérségi összeköttetését nem ismerjük, s valószinűleg egymáshoz nem is rokonok.

Orosz család. Orosz Miklós 1715-ben III. Károly királytól nyerte czímeres nemes levelét. [2])

Czímerpaizsa először vizirányban kétfelé oszlik, az alsó kék udvarban két sziklás halom közt arany koronán páncélos kar könyököl, meztelen kardot szúrásra tartva; a felső ezüst udvarban jobbról balra rézsutosan vörös csíkolat vonúl le, mellyen fölfelé aranyoroszlán lépdegél. A paizs fölötti sisak koronáján szintén páncélos kar könyököl, aranyvörös kornétát (labarum) tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Oroszhegyi máskép **Szabó család**. Udvarhely széki Oroszhegy nevű helységbeli család. Közülök János, szerzetesi nevén Román, a mult évtizedben a minorita szerzet többször megválasztott főnöke, jelenleg nyugalomban él. Testvére Bertalan Bálványos-Váralján birtokos, ennek fia József vagy Jósa, orvos-doctor lett 1857-ben, miután a forradalombani részvéteért várfogsá-

[1]) L. életét Magyar Irók II. 236—238

[2]) Collect herald. nro 610.

gából kegyelem utján kibocsáttatott. Nevét az irodalmi téren is fölmutatá. Jelenleg Bukarestben él.

Oroszy család. (Siskei és Sóstokállyai.) Veszprém vármegyei régiebb nemes családainak egyike. Törzse Oroszy Mihály, ki 1524-ben élt, testvérei Antal és Benedek. Nevezett Oroszy Mihálytól a következő családfán álló ivadék vette származását: [1])

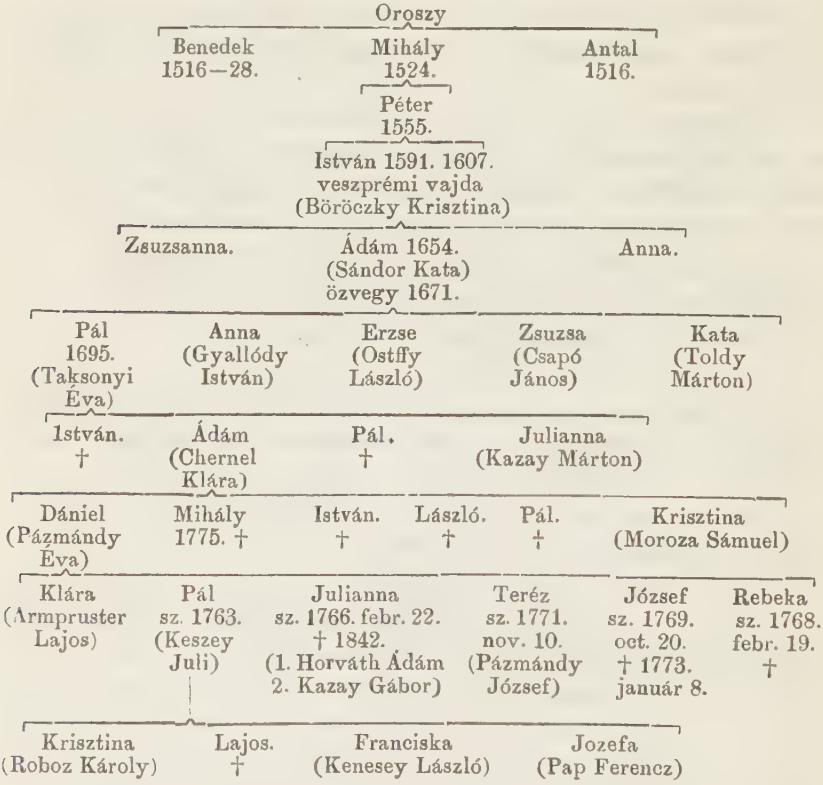

A család birtokjogi viszonyaikról a következő okleveles kivonatok adnak fölvilágosítást.

1516. Lampert napján Tapolczán a zalai bíróság, u. m Hosszútóthy György és ákosházy Sárkány Mihály előtt sóstokálli Oroszy Antal és Siskey György, Oroszi Benedek veszprémi Csekő Istvánt, Vámos, Mergh, Ambró, nagy-őrsi Bak Pál, Máté Barnabást, Dörögdi Máté Pált és Antalt nevezik ki minden ügyeikben képviselőkül.

1524. Bátory István nádor előtt szentgáli Veres Péter, syskei

[1]) Véghelyi Dezső által családi közlés szerint.

Oroszy Benedek és Mihály ellen panaszt emel a bariczka hegyen fekvő szőlő elfoglalása miatt, azonban perét elveszti, s az Oroszyak ennek birtokában Lajos király Budán 1524. évben kelt itélete folytán visszahelyeztettek.

1528. (feria sexta prox. post festum beatae Sophiae viduae) Sosthokállyai Oroszy Benedek mint tanú említetik a bakonybéli apátság bizonyos ügyében.

1555. évben (Dominica Ascensionis) Karácson ünnepe táján midőn a törökök Veszprémet elfoglalták, szentkirály szabadjai Tatay Ferencz neje Elena, Syskei Ambró leánya elfogatott s nemesi curiáját s két szőlőjét Siskén Oroszy Péter elfoglalta, miért is a zalai rendek diskai Farkas Lukács szolgabiró által személyesen a Szent-Gróthon tartandó törvényszékre megidéztetett, hol azonban nem jelent meg, s a birtok Ambrónak visszaitéltetett, s azon kivül Oroszy Péter 112 arany forintban marasztaltatott el.

1591. évben peleskei Ördögh Gergely alispán és Bitzó István szolgabiró Soosthó birtokot, mit Kun Péter erővel foglalt el, Oroszy Istvánnak visszaadják.

1607-ben a vasvári káptalan előtt Fyredi Máté Orsolya Jozan Benedek agilis neje szükségtől kényszerítve füredi egész curiájokat Oroszy István veszprémi vajdának (= gyalog-hadnagynak) s nejének Böröczky Krisztinának és leányaik Zsuzsannának és Annának 170 forintért eladták.

1642. május 17-én füredi Patay István magát Oroszi István jobbágyának vallja.

1642. máj. 18-án Herczeg László Füreden egy hold földet egy forintért elad Oroszy Istvánnak.

1654. febr. 17-én Hathalmy György és neje Bornemisza Katalin pápai veteményes kertjöket 60 m forintért eladják Oroszy Ádámnak és nejének Sándor Katalinnak.

1655. febr. 8-án Rábaközy Mátyás igari szőlőjét (Veszprém) 52 imperialis talléron eladta Oroszy Ádámnak s nejének Sándor Katalinnak.

1659. (feria 4. prox. post Dnicam Exaudi) Oroszy Ádám nemességéről bizonyitványt kap Veszprém vármegyétől.

1671. jun. 23. Pápán ifj. Esterházy Ferencz a Kovács utczában fekvő puszta házát minden tehertől fölmentve Oroszy Ádám özvegyének adja

1695. jan. 28. hetyei Szabó Ferencz a kis-gyimóthi határban lévő 17 hold szántó földjét Oroszy Pálra, és ennek nejére Taksonyi Évára ruházza adósság fejében.

1775. april. 19-én Oroszy Mihály kötelezi magát, hogy a pápai reform. eklezsiának, ha szabad gyakorlatot nyer, 8 pozsonyi mérő földet ad, és ezt meg is adta.

Oroszy család. Oroszy András, ki 1595-ben Esztergam és Vácz megvételében tünteté ki magát, 1601-ben mint Vácz várának kapitánya Rudolf király által katonai érdemeinek tekintetbe vételével czímeres nemességre emeltetett, [1]) és utódai Zemplin vármegyében telepedtek meg; és Csabócz helységről vették előnevüket. Közülök többen megyei hivatalt is viseltek; igy Oroszy László 1835-ben Zemplin vármegye rendszerinti esküdtje, 1843-ban aladószedője volt.

Egyik Nógrád vármegyébe származott ágazatnak nemzékrende következő:

				János †1855.			
György. †	János f. birtokos.	Klára (Langa)	József ügyvéd Losonczon. 1861. (Steller N.)	Ferencz haszonbérlő 1857.	Erzse (Janesár)	Róza (Tántossy)	Amália (Dedinszky Gyula)

Czímerök a paizs kék udvarában zöld mezőn ágaskodó fehér ló, két első lábával egy függőlegesen lenyúló nyilat tartva, fölötte jobbról csillag, balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából egy vörös mezű kalpagos vitéz emelkedik ki derékig, kezeivel nyilat feszít. A paizs sisakjáról szokásos foszladék omlik szét.

Oroszy család. (Oroszi.) Ugocsa vármegyének egyik legrégiebb családja, mely a hajdan Ugocsa vármegyéhez, utóbb Bereg vármegyéhez tartozó Tisza-Oroszi helységből vette eredetét, és azt már a legrégiebb időkben birta is. Ezen Oroszy családból Oroszy Imre már 1417-ben Ugocsa vármegyének szolgabirája volt. [2])

1430-ban Oroszy Katalinnak a leány-negyed adatott ki.

1470-ben élt Fülöp, és királyi ember (homo regius) volt, hasonlóan szerepelt

1481-ben Oroszy Tamás.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115. Lásd Istvánffy Hist. 1685. évi kiadás 431.

[2]) Szirmay, C. Ugocsa p. 58.

1503-ban Oroszy László és István Oroszi helységet 2500 forintban elzálogosították hetesi Pethe Márton püspöknek. [1])

1510-ben birtokolt ezen Oroszy család Szőlős-Vég-Ardón is. [2])

1514-ben Oroszy Mátyás és Fülöp ellen tanúvizsgálatot tétetett Werbőczy István, kinek anyját Deák Apolloniát Budáról haza menet közben a nevezettek Verbőcz helység határában kirabolták. [3])

A családnak utóbb nyomát nem leljük, valószinűleg kihalt.

Oroszlányi család. Gömör vármegye nemes családa, átszármazva Nógrád vármegyébe is. Közülök Oroszlányi István 1652-ben tisztartója volt Balassa Imrének. [4])

A Nógrád megyébe szakadt ág Lászlótól származik, ezen László Gömör vármegye táblabirája volt, fia László ugyan ott esküdt, Nógrád megyébe Kérbe felesége Ebeczky Rozália utáni birtokába tette át lakását, Gömör vármegyétől 1828. nov. 18-án vett ki nemességéről bizonyítványt, melyet 1829. mart. 9-én Nyitra, 1840. január 15-én pedig Nógrád vármegyében hirdettetett ki. Jelenleg fia él.

Vallásuk ágost. evang.

Oroszlánkeői család. (Másképp Szlopnai †.) Trencsin vármegyei eredetű régi kihalt család. Törzse Zebehard Tamás, ki 1277-ben László királytól nyerte Trencsin vármegyében Zlopna nevű erdős, puszta földet; és őse lön a Szlopnai, utóbb Oroszlánkeői családnak. A családfát több előttem fekvő genealogiákon egymástól különbözőknek találván, és össze nem egyeztethetvén, legjobbnak hittem egy táblai perben [5]) fölmutatott családfa szerint közleni; mely szerint az igy áll:

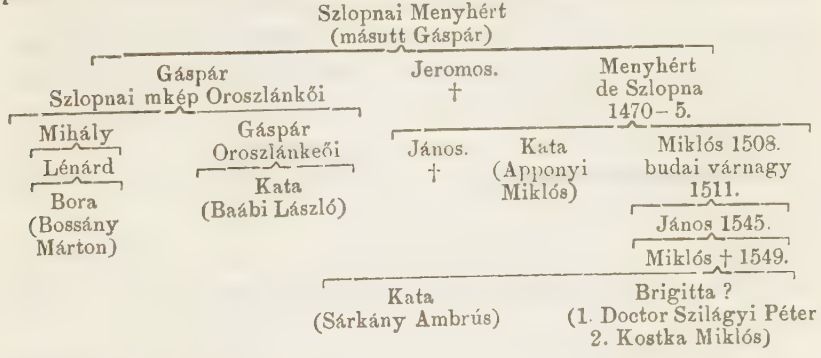

[1]) Szirmay, C. Ugocsa p. 175.

[2]) Ugyan ott 76.

[3]) Ugyan ott 80.

[4]) Protocol. C. Neograd. anni 1652.

[5]) Bossányi Istvánnak gróf Königsegg Erneszt elleni tablai peréből.

Menyhért 1570—75-ben kapja Mátyás királytól Jeromossal Trencsin megyei Oroszlánkeő várát [1]) kapta adományba, melynek folytán a Szlopnai nevezettel élő család előbb Oroszlánkeői előnevet használt, utóbb pedig vezetéknevét használva praedikatumúl, a szebb hangzású Oroszlánkeői nevet vevé föl. Menyhértnek fia Miklós 1511-ben Buda várnagya volt. Ennek unokájában hasonlóan Miklósban halt ki a család 1549-ben fi-ágon; és a gazdag birtok-örökség számos leány-utódokra szállt; névszerint Bossányi, Simonyi, Hunyadi s más családokra.

Azon regényes történet, mely szerint egy Oroszlánkeőit a török fogságból Budjács lába levágásával szabadíta meg, az utolsó Miklósra vonatkozhatik. *L. Budjács család.*

Oroszvári család. Komárom vármegyében a XV. század végén találjuk. Törzsatyjai Oroszvári Benedek, János és András, ugyan is Bereczk Mihály és általa fia Gáspár s leányai Erzsébet és Anna, és rokonai, a nevezett Oroszváriak 1593. mart. 1. napján Prágában kelt czímeres nemes levélben nemesítettek meg, és a czímeres nemes levél 1594. febr. 12-én Komárom vármegyében kihirdettetett.

1662. évben (feria 3. prox. ante fest. b. Andreae Apostoli) Oroszvári István Komárom vármegyétől nemességéről bizonyító levelet kapott.

Oroványi család. Gömör vármegye kihalt nemes családa, közülök Orohwani Ambrús 1479-ben élt. [2])

Orovnicz család. E néven ismeretes azon Tivadar, ki 1386-ban mint árvai főispán (comes) a medzihradnei patak melletti erdőt, melyet I. Lajos király Árva várától fölmentvén, Haab fiának Lászlónak és érdektársainak adományozott, határjelek emelése mellett a helyszinén kihasította. [3])

Orros család. Kihalt; nevezetes arról, hogy részére hamis okmányok koholtattak. [4])

Orros Tamás 1655-ben országgyülés által kirendelt választmányi tag a harminczadok megvizsgálására nézve. Neje Katalin

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 263. lapján állítja, hogy Oroszlánkő vára nevét Piero Leone sz. István korában beköltözött olasztól vette volna. A „Geneal. authent. I.“ kézirat szerint Jeromos Trencsinben Urstatecz várát is kapta.

[2]) Gr. Teleki, Hunyadiak kora XII. 102.

[3]) Szontagh Dán. közlése.

[4]) Werbőczy Tripart. II. 14.

Kún Gáspár ágából származott és 1659-ben a fi-ágon kihalt Kun István után örökösödött. [1])

Orros Pál 1681-ben az elkobzott javakra nézve országgyülési biztos. [2])

Orsich család. (Szlavetichi, gróf.) Zágráb vármegyei Szlavetich helységről irja előnevét. Eredetére nézve horvát, és a Lapsan v. Lepsan vagy Jabogo nemzetségből származik, vannak, kik görög származásúnak állitják.

Eldődeiről olvasom, de okadatolni nem tudom, hogy egyik őse a családnak Mihály, a bolgárok félelme, 1100. évben hét testvérével harczolt Kassánál (?) és ott esett el. Ennek fiáról Mártonról iratik, hogy 1105-ben Kálmán királytól adományt nyert volna. [3]) Ennek fiául iratik

Orsich János Cetinje ura, ki szintén harczban hullott el. Ennek fia II. Mihály Stiria kormányzója, ennek László a sziszéki bán, (ki állitólag Trencsinnél szintén harcztéren lelte halálát), kinek fia István 1566-ban Szigetvára védelmében Zrinyi Miklós alatt esett el. [4]) E két utóbbiról már a történelem emlékezik.

Egy másik ágból származott Orsich Antal, kinek sarjadékát mutatja a következő származási tábla:

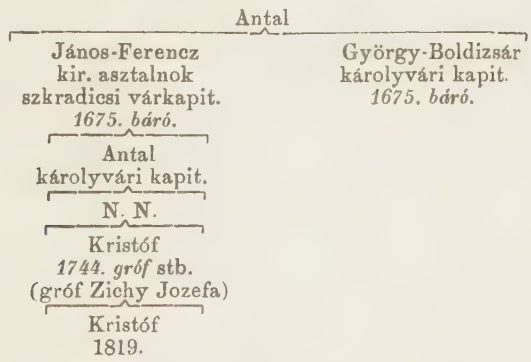

János-Ferencz III. Ferdinand kir. asztalnoka, a szkradicsi és barlovichi vár kapitánya és testvére György-Boldizsár károlyvári kapitány mindketten 1675-ben I. Leopold király által magyar báróságra emeltettek. Jánosnak fia Antal szintén károlyvári kapi-

[1]) 1655 : 100. 1659 : 117. törv. cz.

[2]) 1681 : 11. törv. cz.

[3]) Adami Ms. Musaei 4. lat. nro 182. és Lehoczky stemmat. II. 263.

[4]) Pethő Gergely M. Krónika 121.

tány volt, és a török elleni hadban esett el; ennek unokája Kristóf, Tinin, Carina, és Nelipath örökös ura, aranysarkantyús vitéz, cs. kir. kamarás és tanácsos, horvátországi báni táblai ülnök, s egy báni határezred ezredese még 1744-ben Mária-Terézia királyasszony által grófságra emeltetett. Ennek fia ismét Kristóf élt 1819-ben.

Ez utóbbinak tán testvére Ádám 1791. 1802. 1807. években a magyar országgyülés által a Stajer és Krajna szélekről a határigazitási országos bizottság tagja volt.

A család grófi czímere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon a paizs bal oldalából felhőből benyúló és könyöklő vörös mezű kar, meztelen kardot tartva, a kar hajlásában egymás fölött három arany korona áll. A paizst grófi korona födi, s azon három koronás sisak áll; a jobb oldali fölött kétfejű fekete sas szétterjesztett testtel látható, a két fej fölött arany korona áll, s abból vörös szalag függ le; a közepső sisak koronája fölött ezüst félholdon fehér öltönyben, kék lepellel hosszú leeresztett hajú b. sz. Mária áll, mellén összekulcsolt kezekkel, feje körül tiz arany csillag ragyog; a baloldali sisak koronájából balfelé fordúlva vörös mezű kar nyúlik ki, kivont kardot tartva, melyről arany láncz függ le; a kar végén fekete sas áll, mintegy repülni akarva. Foszladék jobbról aranyfekete, középről ezüstkék, balról ezüstvörös. [1])

Országh család. (Gúthi.) Történelmi kihalt család. Szabolcs vármegyében van kis és nagy Guth puszta, hajdán helység, melytől Wagner szerint [2]) nevét vette a Guthy család, I. Károly király egy oklevele szerint az Atthya családnak osztályos vérrokona. Azonban, hogy a Guthy család micsoda nemzetségből származott, miután Zsigmond kora előtt alig tünt föl, meghatározni nem lehet.

I. Károly király korában élt Guthy Salamon, ennek fia volt Péter, a ki négy gyermeknek lön atyja, u. mi. Imre, András, János és Lászlónak. Ugyan ezekkel közel egykoruak voltak Guthy Gáspárnak is fiai, kikre miként ragadt az Országh név, egy történetiró [3]) következőleg beszéli el: „miután Zsigmond király meghallá nejének Mária királyasszonynak és napának Erzsébetnek fogságukat, Jodok nagybátyjával Magyarországba sietett, midőn az ország határait átlépte,

[1]) Collect. herald. p. 123. és Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[2]) Wagner, Collectanea Genealogico-historica. dec. IV. p. 80.

[3]) Dubravius Histor. Bohemiae libro XXV. Wagner idézete szerint; emlékezik erről Turóczi Krónikája is.

egy katonásdit játszó gyermek-csapattal találkozik, kik előtt egy idősb fiu vivé a zászlót. Zsigmond megszólítá a zászlóst: „ki katonái vagytok?“ — „az országé!“ lön válasz. „Hát a királyéi nem lennétek, ha én volnék a királytok?“ kérdé ismét Zsigmond. „Igen!“ lön válasz. A gyermek válasza megtetszék a királynak, és megemlékezvén idővel eme jó jelről, midőn a gyermek felnőlt, Országh nevet kapott, és az ország bárói közé emeltetvén e család alapitója lön.

Nem vizsgálva, mennyire állja ki ezen fölebbi eléadás a történelmi birálat elemzését, csak mint bizonyosat azt kell megjegyeznem, hogy Guthy Gáspárnak négy fia volt: Mihály, Imre, Sebestyén és János. Ezek közül a két középső magnélkül halt el, Jánosnak mielőtt Sz.-Fejérvárott keresztes baráttá lett, törvényes házasságból lett Lőrincz fia és egy leánya, ki a cseh Giskra Jánoshoz ment férjhez. Lőrincznek özvegye Erzsébet élt még 1501-ben.

A negyedik testvér Mihály, kit guthi Országh Mihály néven ismer történelmünk, lön az Országh család megalapitója, s tőle a család következőleg sarjadzott szét:

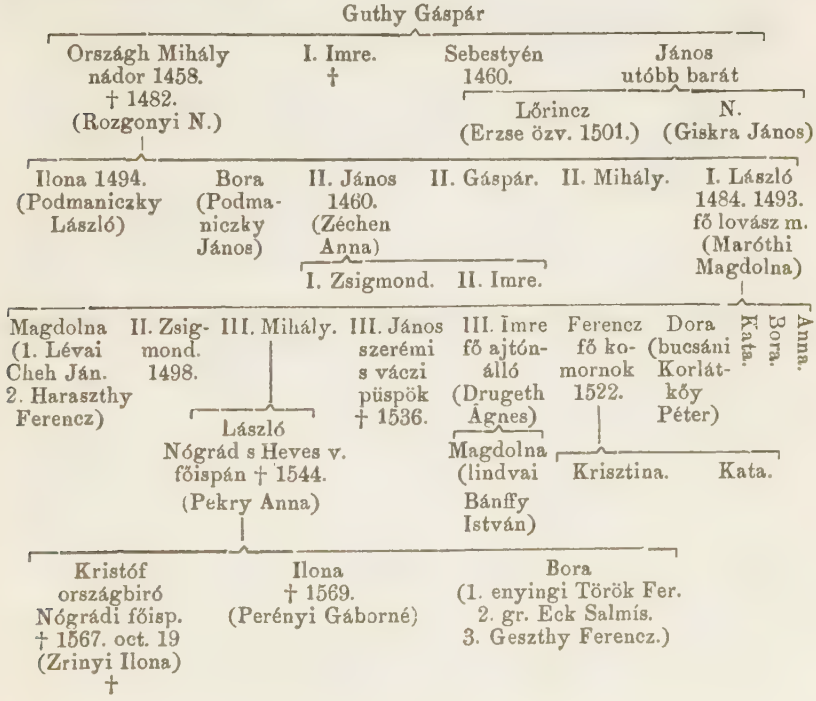

I. Mihály Zsigmond királylyal járt Olaszországban, honnan haza térvén, nem csak gazdag adományokkal tetéztetett, de egyszersmind kir. kincstárnokká is lön; és e méltóságban állott I. Ulászló király alatt is. V. László és Mátyás király alatt királyi fő udvarmester, és 1458-ban nádor lett, meghalt 1482-ben agg korában. 1460-ban gyermekei János, Gáspár, László és Mihály neveikben is Gyöngyösön (Heves várm.) egy malomnak fele részét Bessenyői Mihálynak adta. [1]) Neje — úgy látszik — a Rozgonyi családból volt, ettől született az elésorolt négy fiún kivül még a táblán látható két leánya Ilona és Bora; mindkettő Podmaniczkyhoz ment férjhez. Nevezett fiai körül II. Gáspár és II. Mihály magnélkül haltak el; II Jánosnak Zéchen Annától, kit 1460-ban jegyzett el, két fia I. Zsigmond, és II. Imre születtek, kikről azonban egyebet nem tudunk.

I. László 1484—1493-ban kir. fő lovászmester volt; ennek nejétől Maróthy Magdolnától tiz gyermeke, öt fia, öt leánya volt, u. m.

1. Magdolna előbb Lévai Cheh Jánosnak, 2. Haraszthy Ferencznek hitvese.

2. II. Zsigmond, ki az 1498. évi 22. törvényczikk szerint ezer lovasból álló banderiumot tartozott kiállítani. Meghalt magnélkül.

3. III. Mihál, kiről alább.

4. III. János 1505-ben szerémi, 1520-ban váczi püspök. Meghalt 1536-ban.

5. III. Imre II. Lajos király alatt főkomornok, valamint János királynál is; [2]) utóbb I. Ferdinand kir. alatt főajtónálló mester. Nejétől Homonnai Drugeth Ágnestől egy leánya maradt Magdolna, lindvai Bánffy István hitvese.

6. Ferencz 1522-ben főkomornok mester; csak két leánya maradt: Krisztina és Anna.

7. Dorottya bucsáni Korlátheöy Péterné. 8. Katalin. 9. Bora. 10. Anna hajadonúl meghaltak, legalább férjeiket nem ismerjük.

---

[1]) Kaprinai Dipl. II 573. és ugyan az Mss. B. tomo L. p. 54.

[2]) Jászay M. nemzet napjai a mohácsi vész után 241.

III. Mihálynak, ki 1505-ben mint zászlós úr jelen volt a rákosi országgyülésen, [1]) fia volt I. László, 1536-ban Nógrád és Heves vármegye alispánja, meghalt ez 1544-ben. Nejétől pekrovinai Pekry Annától egy fia Kristóf és két leánya: Ilona Perényi Gáborné † 1569. és Borbála előbb enyingi Török Ferenczneк. 2. gróf Salm és Neuburgi Ecknek, 3-or Geszthy Ferenczneк hitvestársa.

Kristóf királyi tanácsos, országbiró és Nógrád vármegye főispánja volt. 1552-ben tagja a Miksa főherczeg elé Genuába küldött seregnek. 1560-ban megerősitő új királyi adományt vitt Csejte, Tapolcsány, Surány, Jókő, Szomolyán, Hollókő, Szétsén és Sirok várai birtokára. 1563-ban Miksa koronázására díszesen öltözött 75 lovast állitott ki. Meghalt kora virágjában 1567. octob. 9-én, és a gúthi Országh családot fiágon sirba vitte. Eltemettetett a csejtei templomban. Vallására nézve Kalvin híve volt. Felesége Zrínyi Ilona, a Szigetnél elesett hősnek leánya volt, ki utóbb özvegységét Balassa Istvánnali egybekelésével szüntette meg.

Kristófnak egyik nővére az emlitett Ilona Perényi Gábor felesége, mint özvegy férje után közel két év mulva halt meg 1569. máj. 2-án Terebesen. És igy alaptalan állitás az Forgách Ferenczтől, hogy őt férje méreggel ölte volna meg. Eltemettetett férje mellé Sáros-Patakon.

A család czímere, mint azt Országh I. Mihály a nádor 1482. évi pecséten viselé, [2]) a fölebbi metszvényben látható. Leirását e czimertani alaknak alig tudnók adni; a paizs udvara fűrész alakban van osztva két részre, vagy is a paizs udvarába egyik oldalról három zászlóféle csűcs nyúlik bé; a paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárny gyanánt fölül szintén olyan csúcsokba végződő alakzatot, és azon szívféle ábrát mutat. [3])

Országh család. (Felső-Kubini.) Árva vármegye egyik régiebb családa. [4]) Eredetét f.-kubíni Andrástól, Miklósnak fiától, Gyurkénak unokájától, és igy a Mesko család törzsétől igényli. A család kezénél levő 1433. évi die cinerum kelt szepesi káptalanbeli hiteles átirat, mely az 1233. és 1274. években Hudkónak, utóbb pedig

[1]) Jászay M. nemzet napjai a mohácsi vész után 156.

[2]) L. Wagner Collect. geneal. dec. IV. a táblán.

[3]) A Tropheum Estorasianum a guthi Országh család czímereül egy koronán álló koronás egyfejű sast kiterjesztett szárnyakkal közől, valószinűleg egyéb adataival hasonló módon koholva.

[4]) Szontagh Dán. közl.

Miloszló fiainak Lászlónak és Domokosnak (Hudkó unokáinak) részekre a revucsei patak melletti 3 ekényi szántóföld és erdőségről szóló adomány-leveleket tartalmazza, valamint azon körülmény, hogy ezen átiratot f.-kubíni András Miklósnak fia, s Gyurkének unokája kiadatta magának, s nem lévén ezen Andrásnak figyermeke, 1417-ben leánya negyedét adván ki, férfi ivadék nélkül kihalt, okmányai és felső-kubíni birtoka pedig az Országh család tagjaira jutottak, azt látszanak mutatni, hogy a magba szakadt f.-kubíni Andrásnak, a Meskó család törzs-ősei egyikének a Gazda család vagy is a mai Országh család tagjai lettek utódai, vagy örökösei, csak az a kérdés, valjon a fölebbi leány-negyed, vagy fiusítás utján-e? vagy más jogczím alapján? A mint hogy e kérdés 1750-ben Árva vármegye előtt is vitatás tárgya lön, a midőn azonban az Országh család több századon át folyt birtoklása mellett a felső-kubíni birtokhozi jogát Zsigmond királynak 1433-ban kelt királyi helybenhagyó okmányával is védelmezve megerősíté.

Árva vármegye levéltári iratai szerint a f.-kubíni Országh családról a következő adatok szólanak:

1558 évben Kubínyi Kristófnak Zmeskal Venczizló és neje Maróthy Borbála ellen a nyolczados törvényszék előtt lefolyt perben végh hez vitt tanuvallományokból kiviláglott, hogy a f.-kubíni Gyurke utódai közé Gazda (Ország) György is tartozott, mint felső-kubíni kétségtelen birtokos.

1583. évben Thurzó Györgynek leányvére részére az árvai uradalomhozi közjogusága végett birói foglalásnál Országh Miklós mint Árva vármegye szolgabirája, Országh Orbán és György pedig mint szomszéd birtokosok szerepeltek.

1595-ben f.-kubíni Valentich máskép Galkovich Jakab a felső-kubíni jószág azon részére, mellyen a fiág kihaltával ezen Jakab és Györgynek fiai u. m. Mátyás, András, Benedek, és Florián székeltek, Rudolf királytól új adomány-levelet nyervén, az 1596-ban történt beiktatásnál f.-kubíni Országh Miklós mint királyi ember működött, és ezen beiktatásnak a több igénytartó mellett Ország Máté, idősb és ifjabb Országh György ellentmondtak. Ugyan csak ezen beiktatáshoz helyettes királyi emberül Országh Ráfael is ki volt jelölve.

1609-ben gróf Illyésházy István nádor adománya mellett Meskó György és Thuránszky Dániel F.-Kubinban egy birtokrészbe Országh Miklós mint nádori ember által beiktattatván, e beiktatásnak a

többi f.-kubíni közbirtokosok között Országh másképGazda Lenárd is ellene mondott

1614. évben Ország-Gazda Miklós volt Árva megye esküdtje, utóbb több évig erélyes szolgabirája. Valjon egy-e ezen Miklós az 1583-ban szolgabiróságot viselt Ország Miklóssal? nem bizonyos.

1713. évben III. Károly király által kiadott osztoztató parancs következtében a felső-kubíni közbirtokosok közé oly köz haszonvételi arány hozatott be, mely szerint a Kubínyi, Brtos, Stephanovics és Koroda családok része egy curiának, a Mesko, Ország és Ivanovicz családok része pedig két curiának vétetni és számítatni rendeltettek.

1756. évben Istvánnak fiai András és István Országh-Gazda névre Árva vármegyétől nemességükről bizonyitványt kaptak.

1770-ben Országh Lőrincz a pálos rendiek főnöke volt. S. A. Ujhelyben.

1805-ben Zmiszlivecz vonalából eredő Mátyásnak egyik fia Czegléden oskola mester, másik a s.-pataki uradalom irnoka, harmadik katona volt.

1843-ban Országh Sándor Árva vármegye levéltánoka, Lőrincz pedig azon megyének utóbb urbéri törvényszéki irnoka.

A család több vonalra oszlik, u. m. Lénárd, Ferencz, Visnyan, Zmiszlivecz, és Valíhora nevű vonalakra, a Zmiszlivecz vonalnak ismét Pieczka, Dussicska, és Semetta reá aggatott melléknevei is vannak; azonban ez utóbbi vonal még a mult század elején Árvából kiköltözvén, e század elején tagjai már Czegléden, S.-Patakon, Murányban és Podbielen lakoztak.

Az egész Országh család átalán ugyan azon czímert használja, melyet a Mesko család. (*L. ezt.*)

Nemzékrendjéből a családnak Árva vármegye levéltári adatai szerint a következő töredék-családfák közölhetők:

Országh-Gazda Lénárd
1609. ellentmondó

Ferencz

Mátyás

György

Mátyás

István

György Mátyás

a Valihora ágnak ellentmondtak.

A Zmiszlivecz vonalból ismeretes e nehány izre terjedő nemzékrend:

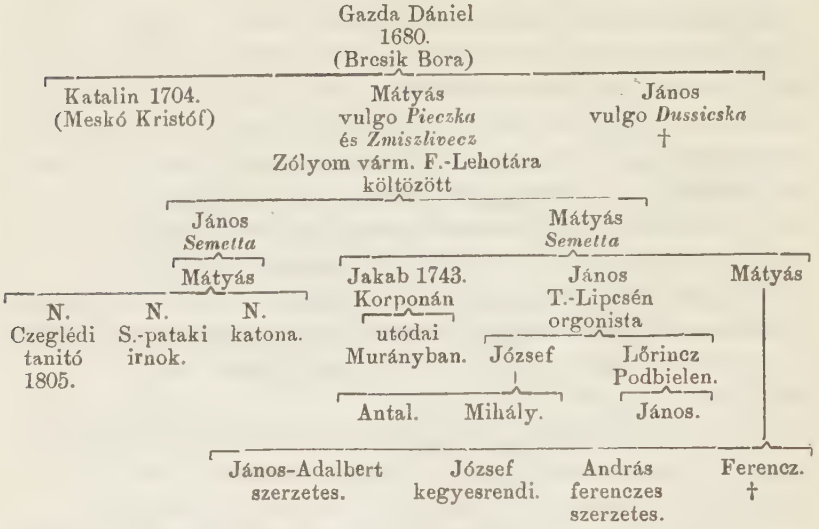

Országh család. (Derzsericzi.) Trencsin vármegyei család 1780-ban István a nevezett vármegyétől kapott kétségtelen nemességéről bizonyitványt. [1])

Országh család. 1793-ban Országh János kapott czímeres nemes levelet I. Ferencz királytól.

Czímere következő: a paizs vörös udvarában hármas zöld dombról zöldellő bokor emelkedik föl, közepén galamb ül, fölemelt jobb lábával meztelen pallóst tartva; fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölött koronás két sisak áll, a jobb oldali koronájából arany karó mellett sárguló szőlőgerezdekkel terhelt szőlőtő virúl, a baloldali koronáján a paizsbelihez hasonló galamb áll, fölemelt jobb lábával meztelen pallóst tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [2])

Orvos család. (Súri.) Közűlök Mihály 1620 évben sárospataki tanár volt. [3])

Osegovich család. (Barlabasseveczi.) Horvátország egyik ismertebb nevű nemes családa, mely jelenleg 1836. évtől majdnem átalában az új horvát irásmodor szerint Ožegović-nak irja nevét. A

[1]) Szontagh Dániel közlése.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 219.

család eredete a régiebb századok homályába vesz el, nemességét állitólag IV. Béla királynak köszöni; azonban ezen okmánya nincs meg a családnak; hanem nemessége a családnak megerősítő alapot bir III. Ferdinand királynak a drobkoveczi nemesi jószágról 1646. octob. 29-én kelt kir. adomány-levelében, melyben egyszersmind, — mint a hozzám intézett közlés tartalmazza, — előfordul a II. Ulászló és II. Lajos királyaink korában élt barlabasseveczi Osegh András, kinek fia Miklós, ennek István, ennek ismét Miklós, ennek 1646-ban élő következő öt fia volt: Márton, Péter, Mihály, György és Mátyás. Ezek közül Márton magnélkül halt meg; a többi négy gyermektől származó nemzedék máig is él Horvátországban.

Horvát és Slavon ország kitünőbb férfiairól irt munka szerint [1]) 1496. évben barlabassevicz Osegh András Báthori István nádortól bajnai Both András bán nyomorgatásai ellen szóló ótalom-levelet nyert.

1508-ban Osegh Miklós mint Kemleki vitéz nemes említetik.

1578. jan. 13-án Od'segovich Miklós mint Gvozdarszko vár parancsnoka a megnevezett erődnek a török elleni szilárd megvédésében a megmaradt őrség kiéheztetvén, vitézül hal meg.

1580. 1586-ban Osegovich ifjabb Miklós vajda (az az hadnagy) volt.

1646-ban Osegh Márton szintén vajda volt.

1673. Osegovich János kapitány élt, ki a kemléki nemességgel együtt a király hűségében megmaradt.

Végre a XVII. század végéről egy Osegovich Lukács említetik, mint ki 1682. évben a törökök elleni Kandia melletti hadban esett el. [2])

A család egyik gazdagabb és jelenleg virágzóbb ágának máig leszármazása [3]) következő:

---

[1]) Ez báró Maretich (de Rio-alpon) Ernő-Gedeon ezredes és M. Teréz rendi vitéz következő műve: „*Ehrenbuch ausgezeichneter Kroaten u. Slavonier.*", Előttem ismeretlen.

[2]) Kačić András dalmát költő következő czimű két művében: I. *Pisma Davoria od Ožegovića Luke i Burića Jakova* és a II. *Pisma silnoga junaka Luke Ožegovića, kako pogibe rata od Kandije.* — Azonban a költői mű gyönge hitelü forrás történelmi tekintetben!

[3]) Családi közlés szerint.

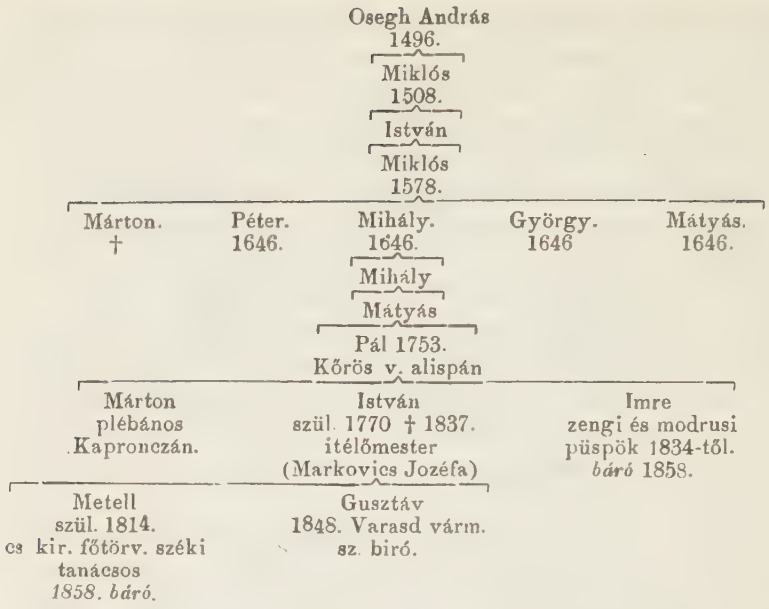

A fölebbi családfán az 1646. évi adományozottak közül Mihály ágán, ennek kis unokája Pál Kőrös vármegye szolgabirája volt, és 1753-ban a Raven vidéken támadt paraszt lázadás lenyomásában tünteté ki magát. Három fia Márton, István és Imre maradt, ezek közül Márton a papi pályára lépvén, Paduában tanult, és hittani tudor lett, meghalt ifju korában mint kapronczai plébános. Testvére

Imre szintén papi pályára lépett, 1801-ben Zágrábban avattatott fel, és 1833. decemb. havában zengi és modrusi megyés püspökké neveztetett ki, az uralkodó ház irányában főleg az 1848—49. években mutatott hűsége által szerzett érdemeket; 1849-ben cs. k valóságos belső titk. tanácsos, 1852-ben a Leopold rend közép keresztese lett, és ez utóbbinál fogva osztrák birodalmi bárságot nyert 1858. mart. 6-án, [1]) mely István testvérétől nemzett unokájára Metell-re is dijelengedés mellett átruháztatott.

István szül. Kőrös vármegyében Vinareczen 1770. aug. 8-án, előbb Szerém utóbb Varasd vármegye főügyésze, utóbb kerületi, majd báni táblai ülnök, kir. tanácsos lett; 1825. 27. és 30-ban a magyar országgyülésre tartományi követ, 1832-ben pedig a horvát-slavon rendektől itélőmesterré választatott, és e minőségben ült 1832 től

[1]) Életrajzi adatait közli a Luna czimű zágrábi lap 1858. évi 30. szám.

1836-ig a magyar országgyülésen. Meghalt 1837. évben. Nejétől Markovics Jozefától két fia maradt: Metell és Gusztáv, ez utóbb 1848-ban Varasd vármegye szolgabirája volt, de utóbb a hivatalos pályáról véglegesen elvonult. Testvére

Metell szül. 1814. évben Zágrábban. Hivatalos pályáját Varasd vármegyénél kezdte, hol 1831-ben al-, 1836-ban főjegyző lett. 1845. 46-ban a m. kir. udv. kanczellariánál titkár, 1847—48-ban m. kir helytartósági tanácsos, és Zágrábban a báni tanácsnál ösztályfőnök, 1848. decembertől császári belügyi miniszteri tanácsos és hivatalos kapcsolatban az igazság-ügyi miniszteriummal. Végre 1851-től a legfőbb semmisitő törvényszék tanácsosa lett. A forradalmi időszakban mint Jellasich határozott hive fáradozott. 1854. april. 22-én (máj. 25. kelt rendi diplomával) Leopold rend lovagjává neveztetett, s végre 1858. mart. 6-án nagybátyja a zengi püspök Osegovich Imre által nyert osztrák bárósag reá, s a tőle származott nemzedékekre is kiterjesztetett, [1]) és pedig úgy, hogy Varasd mellett jószágáról belai előnévvel is élhessenek.

Az említetteken kivül az Osegovich családnak a XVIII. században élt tagjai közül megemlitendők: János, ki a báni tábla ülnöke volt.

Ferencz a múlt század utolsó tizedében Kőrös vármegye alispánja, azután Szörény vármegye, végre Zágráb vármegye alispánja lett; és e század elején meghalt.

A papi pályán ismeretes két György, mindkettő Romában tanult, és hittani tudor lett, az idősb varasdi kanonok, az ifjabb plesiviczai plébános volt.

Az 1646-ban élt György ágából utódai közül a XIX. században István szolgabirón kivül még két Imre nevezetűt emlithetünk meg, mint Kőrös vármegyénél szolgált tisztviselőket, és pedig az idősb Imre fő adószedő volt; ennek fia János nep. 1859-ben cs. k. járásfőnök; az ifjabb Imre bölcsészeti tudor, remek latinsága miatt Kőrös megye híres főjegyzője volt, meghalt virágzó korában 1840-ben. Ugyan ezen ágazatból Márton 1859-ben cs. k. járásbirói segéd volt.

A barlabasseveczi Osegovich család nemesi czímere következő: a paizs kék udvarában hármas zöld halmon kettős farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont török kardot villogtatva, első bal lábá-

[1]) Életrajzi adatait lásd *Luna belletristisches Beiblatt der Agramer Zeitung 1858. nro 31.*

val zöld borostyánkoszorút tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a paizsbelihez egészen hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

A barlabasseveczi és belai Osegovich bárók czímere pedig következő: a paizs függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali ezüst udvarban egy magas fakereszt látszik, melyet három fordulattal olajfa koszorú övedz körül; a baloldali vörös udvarban kettős farkú arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával arany markolatú kivont szablyát, a bal lábával zöldellő borostyán koszorút tartva. A paizs fölött bárói korona, és azon ismét két egymással szemben álló koronás sisak nyugszik, a jobb oldaliból a leirt koszorús kereszt, a balból a leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. A paizs alatt vörös szalagon arany lapidaris betűkkel horvát nyelven e jelszó (devise) olvasható: „Sve za Cara i za Domovinu“ (mindent a császárért és hazáért).

Ostffy család. (Asszonyfalvi.) Vas vármegye egyik legrégiebb ősi törzsökös nemes családa, mely eredetét a történelmileg ismeretes Osl vagy Osth nemzetségből veszi; és a kihalt Kanisai és élő Viczai grófok családjával közös törzsből szakadó vérséget képez. Az Osl nemzetségnek XIII. XIV. századbeli viszonyait tárgyazó számtalan oklevél maradványból, melyből igen sok a nemzeti muzeum okmány-gyüjteményét diszíti, igen kár, hogy kevés, aránylag igen kevés jutott sajtó alá, például csak Fejér Cod. diplomaticus gyüjteményében is; és igy a család törzskori sarjadozásáról még tűzetes nyomozásokra lenne szükségünk; annál is inkább, minthogy az ugyan e törzs-szakadó Kanisay család ismertetésénél láthattuk (VI. köt. 64. l.) hogy e család kiváló ősének Lőrinczek nagy atyjául Imre án áll, holott az előttem fekvő Ostffy család genealogiáján Comes Osl Lőrinczek nagyatyjául, és közös családtörzsül van irva; melynél fogva ezen kétség eloszlatását az Osl nemzetségre vonatkozó okmányoknak kiadása eszközölhetné legalaposabban és hitelesebben.

Másik sajnos körülmény az, hogy a most is virágzó Ostffy család előttem fekvő és itt alább következő nemzékrendje csak a mult század közepén élő nemzedékig terjed, nem levén szerenosém azt a mostan élő ivadékokig megnyerhetni.

Az érdeklett családfa [1]) következő:

---

[1]) L. Wagner Mss. tom. LXX. p. 132. és Geneal. auth. Mss. tomo I. et II stb.

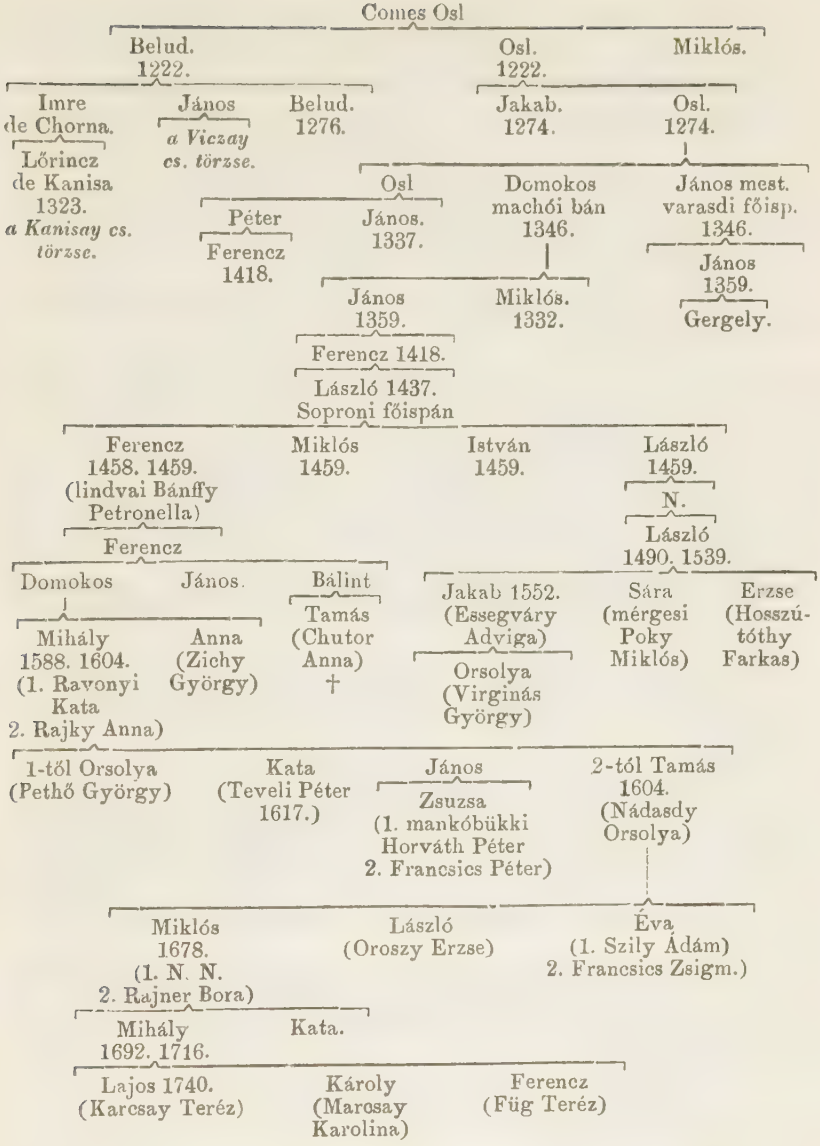

Az Osl nemzetségi tagokra vonatkozó okmányok szerint a következőket tudhatjuk:

1276-ban Comes Belud, az Osl nemből Beludnak fia IV. Béla és V. István királyok alatt több rendbeli hadjáratban szerzett érdemeinek tekintetbe vétele miatt IV. László királytól adományban

nyerte Vas vármegyében fekvő Kechul földet [1]) (tán Kethul = Kéthely), azonban a következett 1277. évben ezen földet, mely Sopron várához tartozott, vissza cserélte Beludtól, adván neki helyette ugyan azon vár tartozékaiból Lóos, Lobló és Tord nevű földeket. [2])

Comes Hebordus, szintén az Osl nemből származott, kit 1270. táján Lodomér esztergami érsek a kedheli Mária monostor cisterci rendű apátja István panaszára megintett, hogy a Sopron megyéből járó dézsmák huszadát elakarja foglalni. [3])

1291-ben említetik Gergely, alramsi (?) comes), az Osl (Oschli) nemből Péternek fia. [4])

1278. évben Diénes, Péternek fia az Osl nemből, Ottokár cseh király elleni hadjáratban vett részt, és a lováról lehanyatlott Máté nádort ő segité föl. [5])

Azonban leghíresebb tagjai voltak az Osl nemzetségnek a XIII. század végén Osl János (Iván) és Imre; kik 1278-tól 1305. évig IV. László, III. András király alatt szüntelen háborogtak; mindkettő horvátországi bánságot is viselt. [6])

Péter a fölebb említett János és Imre (v. Henrik) testvére veszprémi püspök 1289-ben.

Miklós szintén azok testvére Sümeg várát foglalta el maga részére, és azt birta 1296- midőn tőle III. András király részére vissza foglaltatott.

1437-ben László soproni főispán Ferenczneк fia, ki asszonyfalvi Osthnak fia volt, és Demeternek fia Benedek Moglocza helységet, melyet Sarod helységért a csornai prépostságtól cseréltek, miután Sárodot nénjük Ilka, asszonyfalvi Leökös Jánosnak leánya itéletileg maga részére megnyerte, — a nevezett prépostságnak vissza adták. [7])

1458-ban asszonyfalvi Ostffy Ferencz mint alperes ellen Mérgesi Péter perelvén, minden ügyeiben Dénes esztergomi érseket bizta meg biróúl. [8])

---

[1]) Fejér Cod. diplom. tomo VII. vol. 2. p. 50.
[2]) Ugyan ott p. 57.
[3]) Ugyanott p. 79.
[4]) Ugyan ott p. 164.
[5]) Budai Fer. Hist. lex. III. 26.
[6]) Ugyan ott 27–30.
[7]) Fejér, Cod. dipl. tom. X. vol. VII. 908.
[8]) Teleki, Hunyadiak kora X. 587.

1459. évi oklevél szerint Ostffy Lászlónak gyermekei voltak: Ferencz, Miklós, István, László.

1491-ben Ostffy Miklós leleszi prépost volt. [1]) Már 1484-ben ellentmond Bálint váradi püspöknek, ki a premontreik helyébe a cisterczi rendet behozni szándékozott.

1539-ben Ostffy László paghi Károli Pállal I. Ferdinand király követségi biztosa Szapolyai embereihez Esztergomban. [2])

A család mostan élő nemzedékéből Ostffy Sándor 1845-ben Vas vármegye szolgabirája volt.

Ostvay család. Gömör vármegye nemes családai közé számítatik.

Oswalda család. Trencsin vármegye nemesi lajstromában 1655-ben előfordul Miklós, György, és János.

Osvald család. (Felső-Őri.) Egyike azon Vas megyei adományzott családoknak, melyek Felső-Őr helységre 1582-ben Rudolf királytól új adomány-levelet nyertek. Az 1611. febr. 16. Bécsben kelt új adomány-levélben, melyet II. Mátyás király adott a felső-őri nemességnek, szintén bennfoglaltatik az Osvald vagy Osváth család.

Osváld család. Osváld Farkas 1754-ben Mária Terézia királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét. [3])

Czímere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon arany koronából kiemelkedő arany oroszlán, fölemelt első jobb lábával kivont kardot tartva, a ballábával ölébe egy zászló-nyelet szorítva, mellyen fehér zászló lobog, és azon vörös kereszt van. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között a leirthoz mindenben hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

Osváth család. Szabolcs, Szatmár, Ugocsa és Zemplin [4]) vármegyében székel.

Szatmár vármegyében 1787-ben a józsefi rendszer alatt Osváth Gergely törvényszéki biró, ugyan akkor főügyész Osváth János, ki utóbb 1790. és 1796-ban is Szathmár vármegye főügyésze volt. [5])

E század elején Szatmár vármegyében Osváth Miklós közbirtokos Dengelegen, Osváth Lászlónak özvegye Zajta, Darnó és Ga-

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 44.
[2]) Budai Hist. lex. III. 168.
[3]) Collect. herald. nro 264.
[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.
[5]) Szirmay Szatmár várm. I. köt. 131. 138.

csály helységben, Osváth Gergelyné Csengerben és Cs.-Ujfaluban, Osváth Pál Kis-szekeresen. [1])

Szatmár vármegye 1767. aug. 31-én adott ki a család részére nemesi bizonyitványt.

Ugocsa vármegyében e század elején Osváth Pál birtokos Csepe és Csedregh helységben. [2])

Ugyan ezen vármegyében Osváth István 1837. évben rendszerinti esküdt, 1844-ben úti biztos.

Osváth család. (Bibarczfalvi.) Erdélyi székely eredetű Bardócz székben, birtokos Bardóczon és Bibarczfalván. [3])

1635-ben Bertalan említetik Bardócz fiókszék kiváltságlevelében, melyet I. Rákóczy György adott. [4]) Ennek fia Mihály 1656-ban ugyan azon székben alkirálybiró. [5])

Egyik ága Kraszna vármegyébe származott, hol Imre törvényszéki ülnök 1815. körül; özvegye Szemere Paulina, valamint Emánuelnek is özvegye Hidvégen és Kraszna vármegyében több helyen birtokosok.

Osváth család. (Hilibi.) Ezek közül János az erdélyi kir. közügyi igazgatóság levéltára mellett lajstromozó 1815. körül.

Osváth család. (Dombai.) Ezek közül János előbb köztanár, 1696-tól 1704. évig unitarius lelkész Kolosvárott. [6])

Osváth család. (Kobádfalvi.) Zsigmond a sz.-keresztúri unitaria tanodának pénztárnoka 1840. körül.

Osváth család. (Demeterfalvi.) Zsigmond Kraszna vármegyében erdőgondnok 1815. körül; más Zsigmond Udvarhely széki erdőgondnok 1848-ban.

Előnév nélkül találjuk Krasznában Ferenczet, 1815-ben Zilah város hivatalnokát, Józsefet a zilahi ev. ref. tanoda aligazgatóját 1843. körül.

Doboka vármegyében 1702-ben M.-Köblösön birtokos volt az Osváth család, és a só-jövedelemnek is részese. [7])

Osyk család. Osyk Ozvald, kiben a család kihalt, birtokos volt Zólyom vármegyében Zolna és N.-Szalatnyán; az ő s Palojtay

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. köt. 31. 129. 132. 203. 244. 247. 269.
[2]) Szirmay C. Ugocsa 137. 173.
[3]) Benkő Transylv. specialis p. 163.
[4]) Nemes székely nemzet constitutiója 87.
[5]) Kállay Székely nemzet 274.
[6]) Székely Sándor, Unitaria vallás tört.
[7]) Hodor Doboka várm. 188.

Péter magvaszakadtán 1611-ben Gyürky János és Benedek kaptak adománylevelet a nevezett helységekben volt curiákra. [1]) N.-Szalatnyán egy curia sokáig viselte Osyk Ozvald nevét, innen 1741-ben is, midőn azt már Holecz Márton magvaszakadtán Urbányi János kapta adományban, még azon névvel neveztetett. [2])

Oszlányi család. (Oszlányi †.) Bars vármegye kihalt családa, melyből a XV. század végén élt Oszlányi A n d r á s, kitől következő ivadék vette származását: [3])

Oszlányi András
(budetini Hothne v. Husnay Margit)

János 1546. (Illyésházy Zsófia)	András. †	Orsolya (aszupataki Hencz Mátyás)
Kata (Salgoy Fer.) *innen a Pászthory stb. család.*		*innen a Ghyczy család.*

Oszláry család. 1383. évben élt O s z l á r i másképen Kürtös L e u k u s, kitől a B a l o g h y család származik. *Lásd ezt.*

Oszterhalt család. Oszterhalt A n t a l - F e r e n c z 1708-ban I. József király által adott címeres nemeslevél által jutott a nemesek közé.

Címere négy részre osztott paizs, egy közép kissebb koronás vérttel, melynek kék udvarában zöld-vörös zászlót tartó fehér bárány látszik; a nagyobb címer-paizs 1. és 4. arany udvarában koronás egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható; a 2. és 3 osztály vörös udvarában jobbról balra rézsutosan (diagonaliter) fekvő ezüst csikolaton három piros rózsafej tünik föl. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között a fehér (husvéti) bárány látszik, első jobb lábával piros zászlót emelve. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.

Oszterhuber család. Alapítója Oszterhuber J á n o s légrádi pósta mester, ki 1741. évi octob. 23-án Mária Terézia királyasztól adott címeres nemeslevélben emeltetett nemességre. [5])

Címerük következő: a paizs kék udvarában zöld téren arany oroszlán ágaskodik, fölemelt első jobb lábával arany póstatrombitát

[1]) Sz.-benedeki Convent capsa G. fasc. 2. nro 10.
[2]) Ugyan ott capsa H. Fasc. 2. nro 5.
[3]) Geneal authent. tom. II.
[4]) Collect. herald. nro 747.
[5]) Ugyan ott nro 197.

tartva, a paizs közepén vizirányosan az oroszlán derekát is elfedve egy vörös csikolat vonúl át, mellyen három vörös pecsétes fehér levél látható. A paizs fölötti sisak koronájából szintén arany oroszlán emelkedik, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család egyik ágának nemzékrende ez:

Antal
kőszegi ker. tábla
ülnöke 1770.
(Jagasics Zsófia)

György (Hertelendy Zsófia)			Imre (Gyömörey Mária)	
Lajos.	Péter.	Klára.	Kristóf.	Gusztáv.

A család nagyobbára Zala vármegyében székel és birtokol, nevét Oszterhueber alakban is találjuk.

A táblázaton nevezett Antal 1760-ban a dunántúli kerületi tábla jegyzője, 1770-ben mint ülnöke fordúl elő.

A család tagjai közűl többen Zala megyénél hivatalt viseltek. Tudomásom szerint:

Ferencz 1810. 1815. évben Zala vmegye másod-alispánja volt.

József, 1830-ban Zala vármegye táblabirája.

Kázmér 1837. 1844-ben ugyan ott esküdt.

László 1848-ban honvéd, 1861-ben alkotmányos szolgabiró Zala vármegyében.

Móricz 1827-ben jogász.

Osztarics család. Közűlök István 1663-ban N.-Szombatban tanult mint convictor a jesuitáknál. [1])

Osztinyi család. Trencsin vármegyei nemes család, czímeres nemes-levelét a nevezett vármegyében Osztinyi Dániel hirdetteté ki 1625. évben [2])

Osztoics család. (Kis- és nagy-szemlaki.) Osztoics nevű két család nemesítetett meg a mult század végén. Osztoics Balás 1791-ben kapta czímeres nemes levelét II. Leopold királytól. Czímere ötfelé osztott paizs, úgy, hogy az 5-ik osztály a két alsó udvar között piramis alakban nyúlik föl, ennek ezüst udvarában zöld halmon magas élőfa zöldel; a paizs 1. osztálya arany udvarában egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal; a 2-dik vörös udvarban ezüst oroszlán ágaskodik; a 3-ik vörös udvarban jobbról egy kék mezű kar nyúlik be, ki-

[1]) Sophia in aquila stb.

[2]) Szontagh Dán. közl.

vont kardot tartva; a 4-ik udvarba balról vörös mezű kar nyúlik be, ezüst buzogányt emelve. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között ezüst oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. [1])

1792-ben Osztoics Joachim nyert czímeres nemes levelet. Ennek czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik; a 2. és 3-ik kék udvarban kúp alakú ezüst csikolat látszik, két oldalról két, és két ága között egy aranycsillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos sisakos vasas vitéz emelkedik ki, sisakján vörös, fehér, zöld, három darú-toll leng, jobb kezével aranymarkolatú kardján levágott emberfejet mutat. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Osztoics Péter 1812-ben száz forinttal járult a Ludovicea alapjához.

A kis- és nagy-szemlaki előnevet viselő Osztoics családból Temes vármegyében többen viseltek hivatalt: igy János 1829-ben főügyész, György 1838-ban al-, 1845-ben főszolgabiró volt, 1861-ben ugyan az.

Osztopáni család. Közülök ismeretes Osztopáni Dienes Somogy vármegyei nemes, ki 1384-ben Mária királyasszonyhoz küldetett II. András király arany bullájának megerősitésére. Az Osztopáni név utóbb a Perneszy család előnevévé vált. *Lásd Perneszy cs.*

Osztroluczky család. (Osztrolukai.) Zólyom vármegye egyik régiebb nemes családa, tagjai többnyire a nevezett és szomszéd megyékben viseltek hivatalt.

1569. Osztroluczky Gáspár Zólyom vármegye alispánja volt. [2])

Menyhért 1593—1599-ben Nógrád vármegyének, [3]) 1607-ben Zólyom vármegyének is alispánja. [4]) 1635. 1637-ben Zólyom vármegye követe; [5]) 1648-ban Hont vármegyének alispánjául olvassuk; [6]) de ez utóbbi már vagy más Menyhértről szól, vagy hibás adat lesz. Ámbár az bizonyos, hogy Menyhért 1637-ben másodszor nősült, elvévén Lipthay Imre özvegyét Majthényi Máriát. [7]) Még 1629-

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo VIII.
[2]) Lehoczky Stemmat. I. 222.
[3]) Protocoll. C. Neográd 1599 p. 47.
[4]) Lehoczky Stemmat. I. 222.
[5]) Ugyan ott 221.
[6]) Ugyan ott 195.
[7]) Sz.-benedeki Conv. Fasc. 30. nro 40.

ben élt Menyhértnek első neje Gyürky Zsuzsánna, midőn 1631-ben férje azon tette ellen tiltakozik, hogy ez sógorával együtt nevezett nejének mostoha anyját Bory Juditot az ingóságok átadásáról megnyugtatta. [1])

1636-ban Menyhértnek leánya Zsófia, anyja testvérének Gyürky Annának férje Battha Pál ellen, sőt atyja ellen is tiltakozik, hogy mostoha nagyanyjának Bory Juditnak nyugtatványt adtak a nagyatyja Gyürky Benedek végrendelete szerint maradt ingóságok átvételéről. [2])

1638-ban ugyan csak Menyhértnek leánya Zsófia, és nagynénje Gyürky Anna tiltakoznak Bory Judit ellen, hogy ez javaikat, nevezetesen zólyomi házukat elidegenité. [3])

Menyhérttől kezdve, kinek Boldizsár fia volt, a család leszármazása következő :

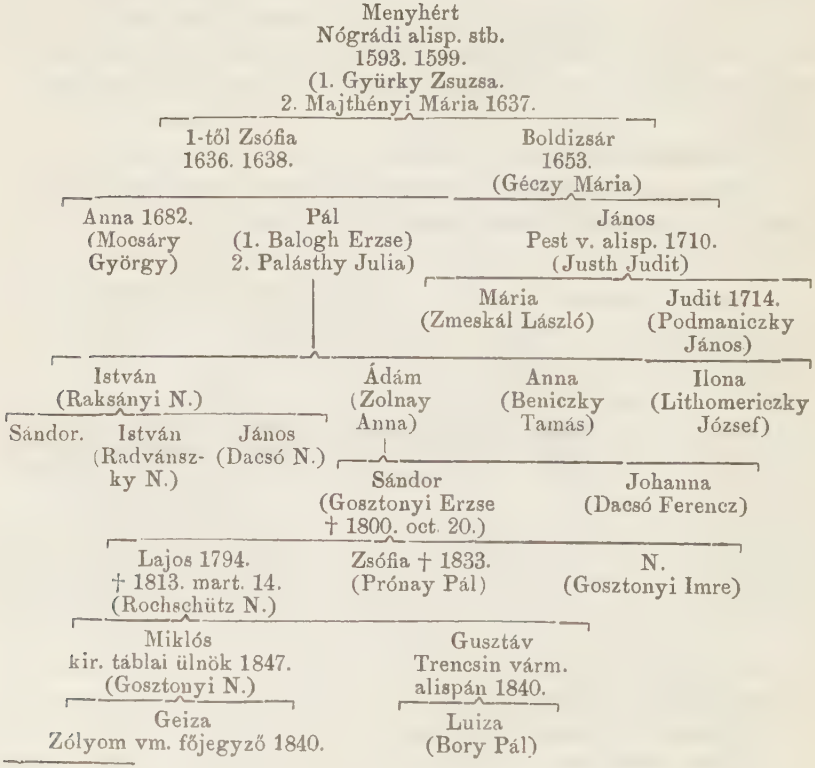

[1]) Sz.-benedeki Convent. Protocol. L. pag. 120.

[2]) Ugyan ott Fasc. 26. nro 40.

[3]) Ugyan ott Prot. M. pag. 64.

Boldizsárnak egyik fia János 1706—1719-ben ősi birtokai Osztrolukán lakott, 1710-ben Pest vármegye alispánja volt. Nejétől neczpáli Justh Judittól csak két leánya maradt.

Anna Mocsáry Györgyné 1682-ben Füleken lakott, a várnak megvételekor férjének családi irományait ruhájába varva menté meg.

Pálnak neje Baloghy Erzsébet volt, (másik nejéül Palásthy Juliannát is találom), az elsőtől két fia, két leánya maradt; István fiának nejétől Raksányi leánytól fia István, kinek özvegye Radvánszky leány, utóbb Hanrich-hoz férjezett; ezek ága kihalt. Ádám Zolnay Annával nemzé többi közt Sándort, kinek özvegye Gosztonyi Erzsébet. Meghalt 1800. octob. 20-án. Ettől két leánya, és egy fia Lajos maradt. Lajosnak, ki 1808-ban a Ludovicea alapitványát három ezer forinttal szaporitá, és ki 1813. mart. 14-én halt meg, Rochschütz családból származott nejétől fiai:

Miklós 1836—40-ig Zólyom v. alispán, utóbb 1848-ig volt kir. táblai ülnök; kinek Gosztonyi családbeli hitvestársától fia Gejza 1840-ben Zólyom vármegye főjegyzője volt. — Gusztáv (v. Ágoston) 1836-ban Trencsin vármegyének hadi főadószedője, 1840-ben alispánja volt. Leányát Emiliát Borfői Bory Pál vette nőül.

Ostrosith család. (Giletinczi, báró †.) Horváth eredetű Slavoniából Pozsega vármegyéből, holott fekszik Giletincz helység, melyről előnevüket irák. Magyarországba I. Ferdinand korába szakadtak. A bejövők Miklós és János voltak, — úgy látszik — testvér atyafiak, amaz I. Ferdinand király hadainak egyik kapitánja, 1536-ban ő szabadítá fel Makovicza várát Bártfa segélyével. 1542-ben Pest ostromában vett részt, s úgy látszik ott el is esett, mert 1544-ben már nyomott latin versek állitják, hogy a török elleni hadban puska-golyó leteríté. — Nevezett Jánostól következő nemzékrend veszi eredetét: [1])

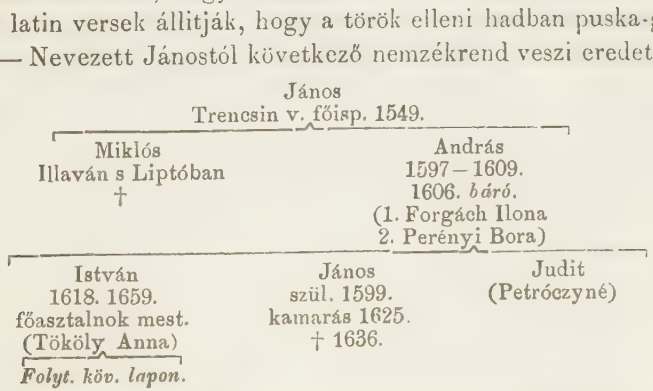

[1]) Lehoczky Stem. II. 265. A nzti muzeumban fol. lat. 446. sz. kézirat stb.

István, *ki az előbbi lapon.*
1618. 1659,
főasztalnok mest.
(Tököly Anna)

Miklós † 1660.	Pál	Mátyás
korona őr 1647.	kapitány	1681. † 1703.
(1. Kapy Kata.	(Ujfalussy Éva)	nótát kap
2. Kollonich	Erzse	(Révay Kata
Ludmilla M.)	(1. Szontagh	v. Szidonia)
Borbála	Mózses	
(1667. Bethlen	2. Krichpaum	
Farkas)	Jakab)	

A családfa élén álló János 1549-ben Thurzó Elek özvegyének Székely Magdolnának, mint Trencsin vármegye főispánnéjának helyettese, Trencsin vármegye kormányát vitte [1]) Fiai közül Miklós magnélkül halt el. András 1597-ben az országos adópénz kezelője; [2]) 1599-ben az országgyülés által határigazitási biztos. [3]) 1606-ban — midőn a bécsi békekötést aláirta, báró lett, [4]) 1608-ban a leleszi és jászói konventnek vizsgálója, [5]) 1609-ben a nyolczados törvényszék birája volt. [6]) Két neje volt 1. Forgách Ilona, 2. Perényi Borbála. Ezektől gyermekei Judit Petróczyné, János, kit az 1625. évi országgyülés Szilezia felől a határszemlére bizott meg. [7]) A külföldi egyetemeken járt. Mint nőtlen halt meg 1637. kora 38. évében. Eltemettetett Illaván. [8])

István 1618—1638-ban az országgyülési végzemények szerint föllebbezési törvényszéki biró, 1628—1635-ben az Ausztriában vissza szerzett javak biztosa, 1635-ben kir. főasztalnok mester, a midőn a győri várásnczok ásatásához országos biztos volt. 1630-ban a lengyel királyhoz küldetett követségbe Lublyó visszavétele végett. [9]) Lehoczky szerint ő szerzé Hradek, Ladan, Illava (Trencsin vármegyei) birtokot, de — úgy látszik — ezt már előbb birta a család. Birt Léván is. 1579-től 1659-ig naplót irt. [10]) Neje Tököly Sebes-

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 156. a főispánok közt említi.
[2]) 1597. évi 11. törv. cz.
[3]) 1599. évi 44. törv. cz.
[4]) Lehoczky Stemmat. I. 169. és II. 265 és az 1606 ki bécsi békekötés.
[5]) 1608. évi kor. ut. 12. törv.
[6]) 1609. évi 68. törv. cz.
[7]) 1625. évi 23. törv. cz.
[8]) Lehoczky Stemmat. II. 265.
[9]) 1630 : 26. t. cz.
[10]) Lehoczky szerint.

tyénnek leánya Anna volt, ettől három fia született Miklós, Pál és Mátyás.

Miklós 1647-ben a 3. törv. czikk szerint korona-őrré választatott. Harczolt Rákóczy ellen, elveszté Hradek-ot, meg vissza kapá. Szintén irt naplót. Meghalt 1660-ban. [1]) Első neje Kapy Kata, a második gr. Kollonicz Ludmilla-Margit volt. Amattól leánya Borbála született, kit 1667. febr. 21. vett nőül Bethlen Farkas. [2])

Pál Tököly ellen harczolt, termetére nézve magas férfiú. Nejétől Ujfalussy Évától, ki utóbb Illyésházy Gábor neje lön, egyetlen leánya Erzsébet először Szúnyogh Mózsesné, utóbb Krichpaum Jakab neje. Ebben a család kihalt.

Mátyás a Wesselényi-féle mozgalmakba keveredett Lehoczky szerint, és javait veszté, de 1681. évi 16. és 23. törv. szerint az egész Dunán inneni s túli kerületre nézve országos fő számvevő; és Morvaország felé a határok igazitására biztos. 1660-ban jul. 14-én testvérével Miklóssal együtt Liptó vármegye közgyülésén ellene mond az iglói Szontagh család egyik czímeres levele kihirdetésének, mivel ez által Liptó vármegyei vámjövedelmük csökkennék; aristokratai gőggel állítván, hogy a fölségnek nem lehet joga régibb vámbeli adomány ellenére a vámok alól fölszabadítani. [4]) De az ellentmondás elhangzott. — Fejérvárnál esett el 1701-ben. [5]) Nejétől Révay Katalin v. Szidóniától (ki 1703. meghalt), ha voltak is gyermekei, korán elhaltak, és igy benne s két testvérének leányaiban a két századig virágzó Osztrosith család kihalt.

Vallásukra nézve evang. voltak.

Osztroviczi család. (Osztrowi.) Közülök József Erdélyben Torda város hadnagya 1815. körül.

Osztroviczky család. Zólyom vármegye nemessége sorában van említve Fényes Elek Geographiájában.

Osztrovy család. Hunyad vármegyei család, nevét találjuk Osztrovyi-nak is irva. Osztro és Osztrovel helység fekszik Hunyad vármegyében. Az előttem fekvő családi származás szerint, melyet 1676-ban Alsó Mátyás irt, kihaltnak mutatja a családot. Osz-

[1]) Kazy Hist. R. Hung.

[2]) Thaly K. Történelmi Kalászok 112. Lásd Bethlen Miklós önéletirása kiadta Szalay L. I. köt. 242.

[3]) Lehoczky Stemmat. II. 266.

[4]) Szontagh Dán. közl.

[5]) Lehoczky Stemmat. 266.

trovy János, György és Gáspár testvér volt Osztrovy Borbálával, ki háromszor ment férjhez, először örményesi idősb Fiáth Jakabhoz, ennek haltával karansebesi Vajda Jánoshoz, és végre káki Szemerea Andráshoz.

„Osztrovy Miklós, kit Gelgojénak is híttak — úgy mond az érintett kézirat,— atyafi-gyermek volt Osztrovy Jánossal, Györgygyel, és Gáspárral, ezek mindenik deficialtak, és a hugokra Osztrovy Borbálára maradt aztán a Rományi rész zálogos jószág.“

Otrokócsy Foris család. Irodalmilag ösmeretes közűlök O. Foris Ferencz, ki 1640-ben Rimaszécsen született. Külföldön tanult, utóbb szülőföldén evang. lelkész, mint ilyen gályarabságot szenvedett. Utóbb a kath. vallásra tért. Meghalt 1718. — Több latinúl és magyarúl irt munkát adott ki. [1])

Ottenfels Gschwind család. Ottenfels Gschwind Ferencz báró 1827-ben vétetett bé országgyülésileg a hazafiusított nemesek közé a 42. törv. czikkben.

Otth család. (Felső-őri). Vas vármegye azon családainak egyike, melyek 1582-ben Rudolf királytól Felső-Őr helységre uj adományt nyertek. (*L. Zámbó cs.*)

Otth Károly Pozsony vármegyétől 1804. sept. 22-én nyert nemesi bizonyitványát lakta helyén Krassó vármegyében 1824. nov. 22-én hirdetteté ki.

1858-ban Otth Károly bánya tanácsos Oraviczán.

Ottlik család. (F.-Ozoróczi és Kohanóczi.) Trencsin vármegyei eredetű, jelenleg több megyébe is elterjedve. Régiebb nevök Ozoróczy volt, mint alább látni fogjuk. Törzse Pobera Miklós I. Mátyás király alatt telepedett Trencsin megyei Alsó-Ozorra. Három gyermeke maradt: Dorottya mitthói Svehla Jánosné 1520-ban, Péter, ki magtalanúl halt meg, és András (1505—1513), ki már Ozoróczynak iratott. Ez 1513-ban alsó-driethomai részjószágát elzálogosította Zábláthi Lőrinczneк. Ennek egy leánya Katalin 1556-ban Tóth Sóki Ferenczné, és két fia Albert és László maradt. Amaz magnélkül múlt ki, László pedig Révay Ferencz alnádor parancsa folytán 1530-ban a nyitrai káptalan által iktattatott bé Alsó-Ozoróczon. Neje Dorottya volt, Mihálynak leánya gyulai Sándor Borbalától, s 1573-ban már özvegy. Ettől két gyermekét ismerjük: Katalint, ki Borsiczky Ádámnak neje és B. Györgynek atyja volt, és Ozoróczy Györgyöt, ki

[1]) Magyar irók, Életrajz gyüjt. I. 347.

unoka vérével Borsiczky Györgygyel 1566-ban Radéczy István kir. helytartó adománya folytán Alsó-Ozorócz helység fele részébe, és F.-Ozorócz jobbágy-telkeibe, valamint Kohanócz egy részébe a nyitrai káptalan által mindkét ágra beiktattatott. Nejétől Horváth Annától egyetlen leánya Fruzsina 1588-ban Klarics Györgynek, 1598-ban Podhragyai Istvánnak hitves társa volt.

Az eddig említettek nemzékrende [1]) igy áll:

Pobera Miklós

Dora 1520. (Svehla János)	Péter. †	András de Ozorócz 1505. 1513.
Kata 1556. de Alsó-Ozor	Albert. †	László 1530. adom. (Dora özv. 1573.)
Kata (Borsiczky Ádám)		György 1560 - 70. (Horváth Anna)
		Fruzsina (1. Klarics György 1588. 2. Podhragyai István 1598.)

Az e táblán állókról megjegyezhetjük, hogy Ozoróczy András eléfordul 1496-ban Podmaniczky Istvánnak az ugróczi erdők birtokába adomány-czimen történt beiktatásánál. Miután azonban még e táblázaton állóknál az Ottlik nevet nem találjuk, mint származott e név, s mily vérségen eredtek az Ottlik családbéliek az Ozori vagy Ozoróczy aktól, egyenesen fi-ágon, vagy leányági fiusitás által? — azt biztos adatok hiányában meg nem mondhatom.

1569-ben Ottlik Anna, Ottlik Ferenczneк Fáncsy Katától született leánya Huszár Mátyásnak neje volt. [2])

1650-ben már eléfordúl Ottlik János, ki ekkor Velcsiczky magvaszakadtán beiktattatott. 1661-ben Trencsin vármegye alispánja, 1662-ben követe volt. Testvére István volt.

Ezek utóda már f.-ozoróczi és kohanóczi előnévvel élő Ottlik György mezei hadak ezredese I. Leopold király alatt Buda vára ostromában szerzett érdemeiért 1688. aug. 18-án Bécsben kelt czímeres levélben nemessége megerősitését és czímere bővitését nyerte. [3]) Ez oklevél szerint a család czímere a paizs kék udvarában zöld

[1]) Geneal. authent. tomo I.

[2]) Szontagh Dán. jegyzéke szerint ozori Ottlik János már 1474-ben az Egresdy család részére véghez vitt törvényes szemlénél eléfordúl.

[3]) Kaprinai Mss. B. tomo XVIII. p. 56. 58.

téren egy lovas magyar, és egy lovas török vitéz, egymással szemközt állva, párbajt vivók; fölöttök jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából farkas emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva; mellette jobbfelé egy zászló leng. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Ezen czímeres levelet nyert Ottlik György talán egy azon Ottlik Györgyel, ki Rákóczy II. Ferencz udvarának és egyszersmind a Thurzó-Tököly örökösök javainak kormányzója volt. Szintén e György lehetett az, ki 1722-ben Sujánszky István magvaszakadtán Alsó- és Felső-Ozorban beiktattatott, Csery István ellentmondása mellett. [1])

A család leszármazását izről izre csak a mult század elején Sándor, András és Pál testvérektől lehozva terjeszthetjük elő a következőkben:

I. tábla.

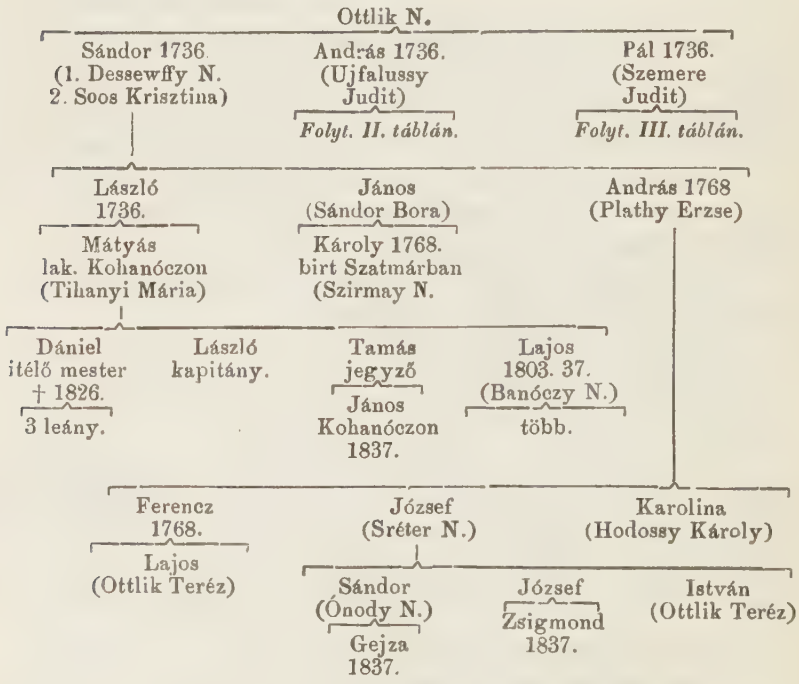

[1]) Nyitrai káptalan libro 8. protoc. 93. folio 195.

II. tábla.

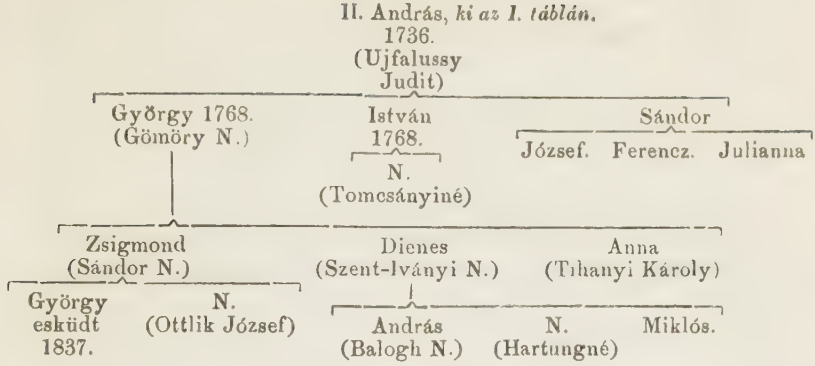

III. tábla.

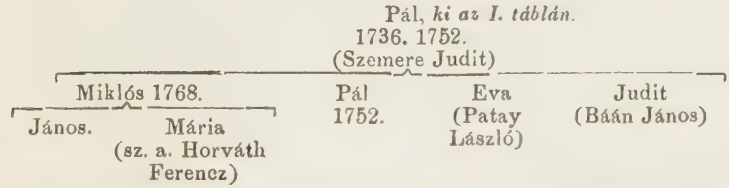

Trencsin vármegyének nemesi összeirásában a család következő tagjai fordulnak elő:

1736-ban Pál Sáros megyei birtokán lakott, Sándor pedig és ennek fia László az ozoróczi és kohanóczi jószágon, András Kohanóczon.

1748-ban az alsó járásban Kohanóczon találjuk Lászlót, a hegyentúli járásban Ozoróczon pedig Sándort, Andrást [1]) és ennek fiait.

1768-ban F.-Ozoróczon székeltek idősb Andrásnak fiai u. m. György, István és Sándor; továbbá Jánosnak örököse Károly, végre András és ennek fia Ferencz.

1803 ban Kohanóczon laktak Mátyásnak örökösei u. m. Dániel, László, Tamás és Lajos, Melesiczen pedig István.

Ezek közül Dániel Pest vármegyénél hivatalos pályát kezdett, 1801-ben mint aljegyző szolgált, 1810-ben Pest vármegye másod alispánja volt, utóbb kir. személynöki itélőmester. Meghalt 1826. april. 11-én kora 52. évében.

[1]) Úgy látszik — ez azon András, ki 1710-ben Jenában tanult, és Haan, Jena Hungarica 40. lapon hibásan báró-nak van irva?

1837-ben a Trencsin megyei nemesi összeirásban találjuk Felső-Ozoróczon András t, és két fiát Ferenczet és Istvánt, ezen Ferenczne k is már ekkor két fia Miklós és Ferencz, Istvánnak pedig három u. m. Sándor, József és István szintén összeirattak. Továbbá ugyanott lakott Dénes is, valamint Zsigmond és Károly. — Kohanóczon éltek ekkor Mátyásnak örökösei László és Tamásnak fia János, valamint ott lakott Lajos is. Melcsiczen lakott István. Végre ugyancsak Ozoróczon összeirattak még Ferencz s fiai Ferencz és László, azután Gyula, Gedeon, Tamás és Eduard testvérek; továbbá idősb József fiaival Sándorral, Józseffel, és Istvánnal, ez utóbbi Sándornak fia Gejza, Józsefnek pedig Pál és János. Ugyan ott Dénesnek fiai András és Miklós is, Zsigmondnak pedig fia György, s legvégül Károly.

A kohanóczi jószágot a családtól Szontagh Lajos vette meg, ettől pedig a Szilvay család, ettől pedig legközelebb báró Sekkendorf birtokába jutott.

A család egyik ágából Ottlik Ákos 1842-ben Nógrád megyében alszolgabiró lett. Neje losonczi Gyürki Pál leánya.

Othácz család. Othácz János 1540-ben több érdektársaival zálogczímen Komárom megyei Fűzitó, Duna-Almás helységébe beiktattatott. [1])

Otzaniczai család. Otzaniczai Tamás görög kereskedő 1671. mart. 20-án Apaffy Mihály erdélyi fejedelemtől czímeres nemes levelet nyert. [2])

Oudaille család. Közűlök gróf Oudaille Hubert-Károly az 1715. évi országgyülésen [3]) nyert hazafiusitást. Birtokos volt Bars megyében, többi közt Néveden is. [4]) Neje Csató Anna-Klára volt; kitől azonban, hogy ivadéka maradt volna, nem tudjuk. Még 1741-ben élt, miután ekkor őt az országgyülésen Ordódy Imre képviselte.

Ováry család. Jelenleg Abauj, Borsod, Gömör vármegye nemessége sorában olvassuk.

Szatmár vármegyében Ováry János társával Berey Jánossal 1416-ban Bere helység birtokába visszahelyeztetik. [5])

---

[1]) Fényes, Komárom várm. 162. 176.
[2]) Kemény, Not. Capit. Albensis. I. 259.
[3]) 1715. évi 135. törv. cz.
[4]) Bel, Notit. nova Hung. IV. 264. 282.
[5]) Szirmay Szatmár várm. II. 25.

Ugyan e megyében Óváry Ferencz 1784-ben megyei tiszti főügyész volt. [1])

Ugyancsak Óváry családból való a következő ivadék:

Óváry Mihály
(Tarnóczy Rozina)

Pál. Bálint Péter. Mária.

Mihály. Imre. Róza.

Óváry család. Erdélyben e néven szintén több ismeretes egyént találunk. Óváry Benedek 1568-ban a gyula-fejérvári vallási vetélyen mint gyorsiró jött elő, később ugyan ott iskola igazgató volt. [2]) Péter 1597-ben tordai unitarius pap, e minőségben Simándra (Arad várm.) tétetett át István 1601-ben Báthori Zsigmond követe a török udvarban, 1603-ban Székely Mózses követe testvérével Samuellel Kolosvár városához, utóbb a beszterczeiekhez. 1603-ban mindketten Apáczánál Székely Mózses táborában estek el. [3])

Ozdy család. (Gálfalvi.) Ismeretes közülök Tamás 1638. körül Kolosvárott unitarius tanár és igazgató, orvostudor, később városi tanácsos. [4])

Ferencz szül. 1741. évben. Iskoláit Kolosvárott végzé, és az unitarius vallásról a kath. vallásra tért. Ezért M. Tereziától aranylant ezot kapott, és az udvari kanczellariánál hivatalba lépett. Lefordítá és Becsben kiadta Muratorius Jakabnak „a nagy paranesolatról és felebaráti szeretetről“ szóló munkáját. Fordított egyebeket is. [5])

Ozmitz család. Ismert törzse Ozmitz Miklós, kit III. Ferdinand király 1630. január 25-én kelt czímeres levélben nemesített meg. Ennek utóda Mátyás a selmeczi bányai kamara ügyésze és Hont megyei táblabiró, az 1732. és 1754. évi nemesi vizsgálatkor Hont vármegye által kétségtelen nemesnek ismertetett. Ennek fia lehetett azon Ozmitz Mátyás, kit 1787-ben szintén a selmeczi bányai kamaránál ügyészi hivatalában találunk, [6]) és kit 1790-ben az országgyülés a bányai ügyekben választmányi tagúl nevezett. [7])

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 138
[2]) Székely Sándor Unitár vallás tört.
[3]) Bethlen Wolph. Hist. II.
[4]) Székely Sándor, Unitár vallás tört.
[5]) Magyar Irók. Életrajz gyüjt. II k.
[6]) Calendarium titulare ad annum 1787. Jaurini. 88
[7]) 1790. évi 67. törv. cz.

Az előbbi Mátyástól következő ivadék vette származását:

I. Mátyás
bányai kam. ügyész
1732. 1754.

Mátyás	István 1809.
1787. 90	cs. kir. kapit.
kam. ügyész.	István
	ügyvéd 1844.

Mátyásnak fia István cs. k. kapitány, Hont vármegyétől 1809. april. 20-án kapott nemesi bizonyitványt, melyet azon évi april. 27-én Nógrád vármegyében is kihirdettetett. Ennek fia István ügyvéd, s volt honvéd nemességét Nógrád megyében, hol tiszteletbeli alügyész volt, 1844. novemb. 19-én kihirdetteté. [1]) Lakhelye Hont megyében Kóvár.

Ozoray család. (Ozorai †.) Ozorai Henrik bán volt 1273-ban. Ozorai Ambrúsnak fia Sándor birta Bád, Kánya, Eősi, Kér, Sárszegh, Bodlan, Kemethei, Sz.-Márton, Tanguld helységeket.

Ozorai nevet viselt azon Pipó (vagy Fülöp) temesi gróf és só-kamarák elnöke is, ki Zsigmond korában oly nagy szerepet vitt hazánkban. Ez azonban eredetére nézve olasz volt, és a florenczi Scholaris családból származott, fia lévén Máté testvérével együtt Scholaris de Florentina Istvánnak, és mivel a nevezett Pipo Ozorai Andrásnak leányát vette nőül, és evvel kapta Ozora várát, (valamint Tamásit, Simon-Tornyát, és a káposztafalvi és koppáni birtokát), ennélfogva Ozoráról Ozorainak neveztetett. Fia nem maradván, leányát Borbálát enyingi Török Imre vette nőül, s vele sok szép jószágot kapott. [2])

Ozorai néven ismeretes István 1552-ben Kolosvárott unitarius tanár; és Imre, ki Wittenbergában tanult 1530-ban, utóbb Békesben udvari pap volt, és 1546-ban Krakóban egy magyar hittani munkát nyomatott. [3])

Ozoróczy család. Trencsin vármegyében az 1670. évi nemesi összeirás alkalmával Viszocsányban székeltek [4]) e család tagjai, — de kérdés, nem-e az Ottlik család egyik ágából valók voltak? Je-

[1]) Nógrád várm. jegyzőkönyv 1844. évi 2318. sz. a.

[2]) Lehoczky Stemmatogr. II. 266. — Wenczel Gusztáv Pipóról a m. akademia előtt tüzetes értekezést tartott, azonban ez értekezés eddig meg nem jelent.

[3]) Magyar Irók II. köt.

[4]) Szontagh Dán. közl.

lenleg ily nevűek a Jász kerületben laknak, azonban nemességükről nincs tudomásom.

Ödönffy család. *L. Eödönffy cs.*

Ölbey család. Vas vármegye nemes családai közé számitatik Fényes E. Geographiájában.

Öltényi család. (Öltényi.) Erdély egyik kihalt családának neve. [1])

Ölyvedi család. Kihalt. Közülök Mihály 1461-ben Györkey Jánossal Békes vármegye alispánja volt. [2]) *Lásd Eölvedy cs.*

Ördög család. (Esküllői.) Erdély régi kihalt családa. Előbbi nevök Esküllői (Eöskeölei) volt, a Kolosvár környékén fekvő Esküllő helységtől, mely mellett még több birtokuk is volt. Eredetük a történelmi homályban vész el, valamint birtokjoguk gyökere is odáig nyúlik föl, hogy méltán az első foglalású családok közé számithatni a családot. Legelső tudható törzse a családnak Esküllői Lőrincz, a XIV. század elején élhetett, miután unokája I. Endre azon század végén még életben volt. Nevezett Lőrincztől következőleg származtatják a családot. [3])

I. tábla.

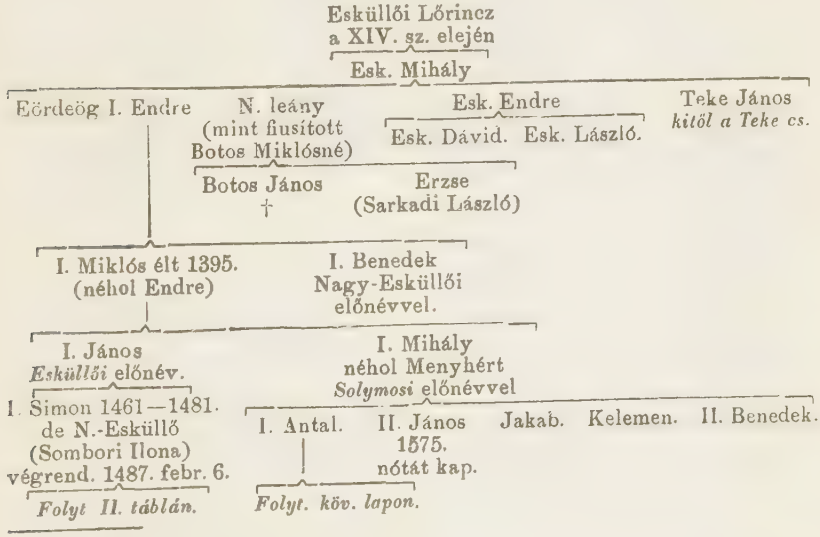

[1]) Kővári, Erdély nev. családai 271.

[2]) Teleki, Hunyadiak kora XI. 12.

[3]) Hodor Doboka várm. 189—205. Ugyan ezen tudós szerzőtől egy ujabb kidolgozás szerint közlöm itt a családfát, a mint azt további nyomozások, főleg törvény előtt bemutatott családfákról is összeszerkeszté.

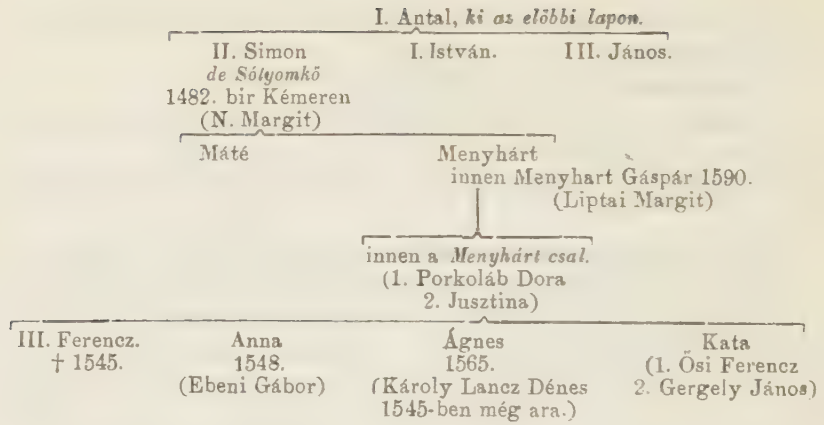
I. Antal, *ki az előbbi lapon.*
II. Simon
de Sólyomkő
1482. bir Kéméren
(N. Margit)
I. István.
III. János.
Máté
Menyhárt
innen Menyhart Gáspár 1590.
(Liptai Margit)
innen a *Menyhárt csal.*
(1. Porkoláb Dora
2. Jusztina)
III. Ferencz.
† 1545.
Anna
1548.
(Ebeni Gábor)
Ágnes
1565.
(Károly Lancz Dénes
1545-ben még ara.)
Kata
(1. Ősi Ferencz
2. Gergely János)

II. tábla.

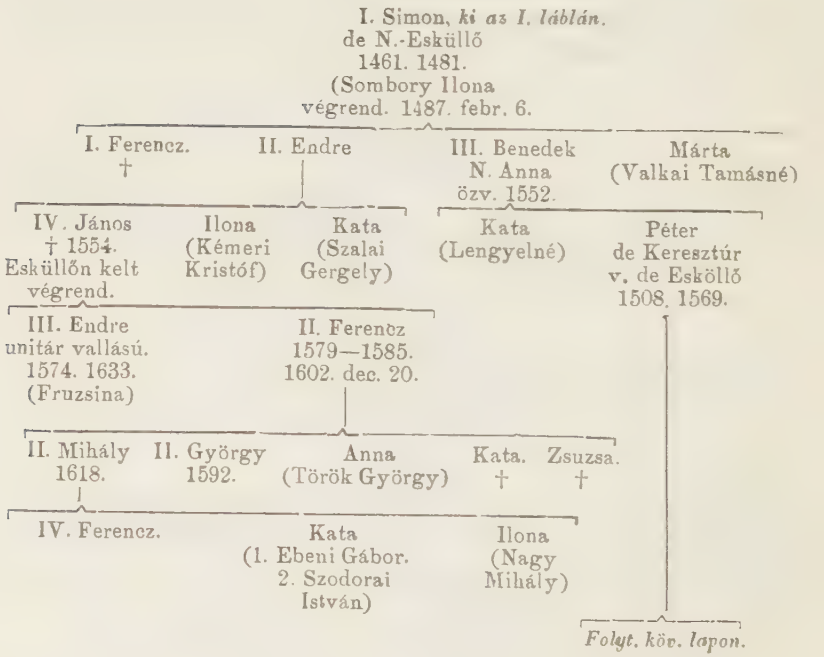
I. Simon, *ki az I. táblán.*
de N.-Esküllő
1461. 1481.
(Sombory Ilona
végrend. 1487. febr. 6.
I. Ferencz.
†
II. Endre
III. Benedek
N. Anna
özv. 1552.
Márta
(Valkai Tamásné)
IV. János
† 1554.
Esküllőn kelt
végrend.
Ilona
(Kéméri
Kristóf)
Kata
(Szalai
Gergely)
Kata
(Lengyelné)
Péter
de Keresztúr
v. de Esköllő
1508. 1569.
III. Endre
unitár vallású.
1574. 1633.
(Fruzsina)
II. Ferencz
1579—1585.
1602. dec. 20.
II. Mihály
1618.
II. György
1592.
Anna
(Török György)
Kata. Zsuzsa.
† †
IV. Ferencz.
Kata
(1. Ebeni Gábor.
2. Szodorai
István)
Ilona
(Nagy
Mihály)
Folyt. köv. lapon.

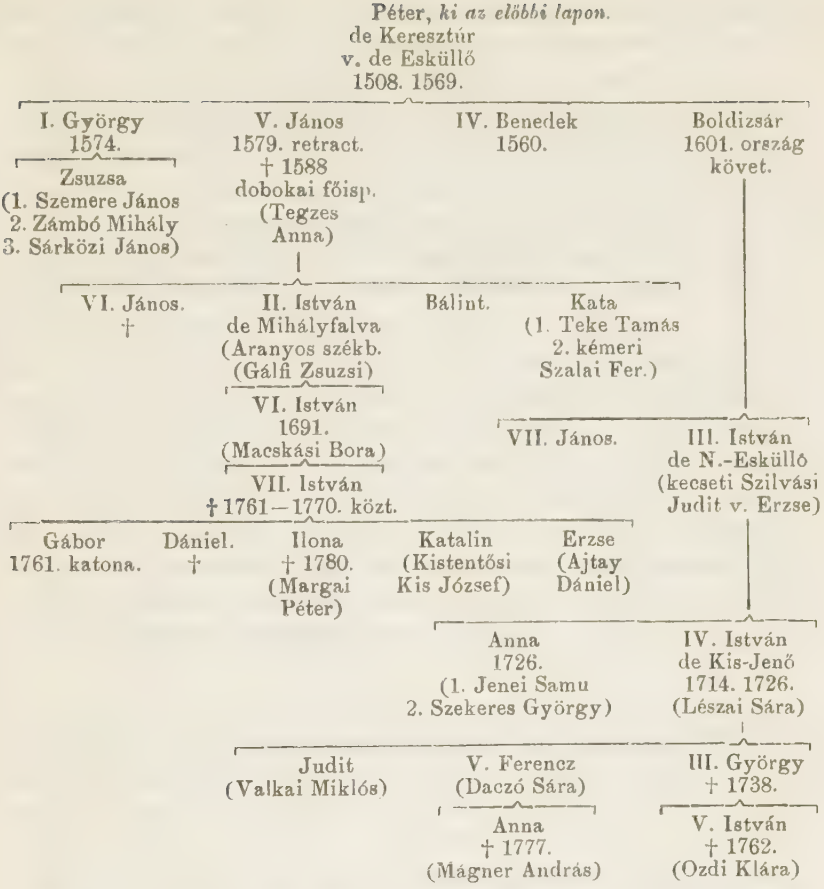

A családfa élén álló Eöskeöllei (Esküllői) Lőrinczneka XIV. század elején kellett élnie azon egybevetésnél fogva, mivel a kolosmonostori conventnek 1770. évben kivett és átírt „sommás kivonata“ nemzékrendje szerint unokája I. Endre még szintén a XIV. század végén élt. Négy század folyt tehát le, mig az első foglalás utján szerzett Esküllő birtokosairól vagy egyet megnevezhetünk. 1566-ban az erdélyi fejedelmi táblának Kolosvárott kelt itélete szerint Ördög III. Benedeknek leánya Kata és unokája I. György közötti osztályban az Ördög nemzetségi jószágok leány-ágat is illetőknek kimondattak. A múlt század második felében 1762-ben az Ördög fi-ág s illetőleg az Ördög család kihaltával a kir. fiskus az Ördög leány-utódok ellen pert indított, de mint „eredeti foglalásjogú“ örökség felett a nagy számú

alperesek a kir. fiskus keresete alól a kir. tábla által 1775. febr. 13-án kelt itéletben [1]) feloldoztattak.

Hodor szerint hihetővé teszi ezen foglalást a birtok (utóbb falvak) természeti fekvése is, ugyan is, mai nevökön nevezve Szent-Márton Macskás (1369. nov. 8. Botos-Macskás néven birta Bothos János) Kovácsi, Sólyomkő, M.-Ujfalu, M.-Fodorháza, N.-Esküllő, Ördög-Keresztúr, Saraskut (ma rengeteg erdőség), Szent-Katolna (ma praedium), Szótelke, és M.-Köblös szakadatlan vonalban fekszenek, mindezeknek közepette esik pedig és azért birtokfőül szolgált törzsfészek, a történelmi nevezetességű N.-Esküllő. A fennebbi per védelmére az alperesek által felhozott káptalani és conventi 397 darab átirt okmány legrégiebbike egy 1395. évi aug. 25-én kelt iktató parancs „Dicitur nobis" záradékkal, mely Ördög Miklós és Benedek testvéreket Ö. Endrének fiait, Iskelő Dávid és László Iskelő Endre fiait, és Teke Gáspár, István, és Menyhértet, köblesi Teke Mihály fiait az Iskellő, Keresztur, Köbles, Szőtelke, Sz.-Katolna, Paraputh, Fodorháza, Ujfalu, Kovácstelke, Macskás és Solymos (1800. sept. 15-én már magyar Sólyomkő) öszvesen e 11 falu birtokába beiktattatni rendeli; a mint is 1396. aug. 1-én kelt kiváltságos levél szerint minden ellentmondás nélkül beiktattattak.

A fennebbi 397 okmány 44-ike mutatja az Ördög család nemzékrendét, 1767-ben átiratva a károly-fejérvári káptalanból, melyből kivonhatni, hogy az Ördög családdal összeköttettek az Ösküllő, Teke, Bothos (sőt e három épen csak maga, az Ördög család más nevet

---

[1]) Szombatfalvi László itélőmester aláirása alatt kiadott ezen itéletlevélben következő ide vonatkozó szavak olvashatók: „possessiones easdem retinuisse naturam juris haereditarii primitivi;" és továbbá „foeminae ejusdem familiae , . . . eadem bona Ördögiana optimo jure successorio tenere, publicationique Fisci Regii recte contradixisse et consequenter ab actione Fisci Regii simpliciter absolutae judicantur." — A kir. Fiskus által beperlettek névsora következő: 1. ördögkeresztúri Mágner Antal. 2. m.-madarasi Szekeres Sándor. 3. m.-gy.-monostori ifj. Kabos László, Kabos Pál, Anna, Judit Salánki Gáborné, Harsányi Krisztina kis-görgényi Hegyessy Jánosné, Gyárfás Zsófia, csekelaki Varsányi Györgyné. 4. Sombory Gábor, Almádi Krisztina, Sombori Péter özvegye, mint szávai Almádi Péter utódai. 5. Felsőtööki Viski József. 6. magyar-palatkai Jánosi Mózses. 7. dellő-apatii Somay László, és fia Sándor. 8. Lészai Sára széplaki Gruzda József özvegye. 9. Veszprémi Zsuzsánna özvegy Ladányi Jánosné. 10. Simon János. A per „ratione portionum in possessionibus Ördög-Keresztur, Nagy-Esküllő, Magyar-Ujfalu, Fodorháza, Babucz, Sólyomkeő, Kovácsi, Szőtelke, praedio Sz.-Katolna, et Ugrucz . . . . habitarum" indíttatott a kir. fiskus által.

váltva) Válkai, Komjáthy, Károlyi, Erdélyi, Veres, Pósa, Tötöry, Rácz, Horváth kihalt, és Sombory élő családok. A fölebb elészámlált 14 helységnek 1814-ben összesen 147 földesura volt.

Az öt század alatt élt, számos fiában virágzott, s mint állítható — Töhötömmel bejött e magyar ős család aránylag igen kevés tagot mutatott fel, akár a polgári, akár egyházi, vagy hadi pályán kitüntethetőt. A történelem lapjaira jutottak: II. János 1575-ben mint Báthori István ellen Békes Gáspár híve, és harczosa, nótán veszté javait. Élete meghagyatott-e? csak a k.-monostori konvent levéltárában található itélet töredéke deríthetné fel.

V. János 1578—1588. Doboka vármegye főispánja és országtanácsos. Boldizsár 1601-ben Toldi István, Szentpáli János, Petki János, és Cseffei István társával a bujdosni ment Báthori Zsigmondot Moldvából a Batosan curiából az ablakon éjszaka kiszöktette és Beszterczére kisértette. [1])

III. Endre 1633-ban mint „unitarius nemes ifju" Huszár Péter társával három lengyel főrendű ifjut, kik Frank Ádámot a kolosvári szász unitár eklézsia ujdon papját Krakóból Kolosvárra kisérték, innen Bártfára vissza kisérte.

III. István 1675—1677-ig Doboka várm. alispán, lakott Kis-Jenőben. Innen előneve.

V. Ferencz és III. György testvérek laktak Dobokán és birtak nagyanyjok Szilvásy Judit jogán. 1702-ben Martiusban innen u. m. a Szamostól Zilahig albiztosokúl a katonaságot (talán mint fedezők) kisérni rendeltettek. Ugyan ezen V. Ferencz 1760-ban már nem élt, de mig élt, Magyar-Egregyen volt (első) póstamester. 1767-ben april 27-én zilahi póstamester pápai Palkovich József Ördög Ferencznek mostoha fia.

A mihályfalvi Ördög nemzékrendhez, mely VI. Istvánnál válik ki, megjegyezhetjük, hogy nevezett István 1691. jul. 18-án Kolos várm. (nem Dobokában) Sz-Márton-Macskásán lakott; neje Macskási Borbála volt, kivel együtt a nevezett napon „hatházi Balkó Pál nemes Kolosvár városának és abban lévő nemes ország praesidiumának vice kapitánja, Vajda János nemes Kolos vármegyének egyik főbirája és Szentsimoni Miklós ugyan azon vármegyének egyik hites szolgabirája regiusságuk alatt kelt kötlevélnél fogva Doboka vármegyei Fodorházán birt 4 jobbágytelket külső s belső állományaival

[1]) Wolph. Bethlen Hist.

együtt ötven évre zálogba adta borosjenői Székely Lászlónak és nejének Bucsesdi Sárának. Úgy látszik ezen csak 160. m. forintnyi szerzeményt ma gr. Esterházy birja, anyja gr. Bánffy Ágnes jogán.

1736. april 14-én Eördög István Oláh-Szilváson (Alsó-Fejér várm.) lakott és birtokolt; 1753. jun. 14. oláhszilvási Ördög Istvánt mint oláhszilvási lakost és birtokost olvassuk; mig 1757, mart. 18-án kelt oklevél felső szentmártoni macskási Macskási István iratik ugyan ott lakos- és birtokosnak. (Ugyan ez 1745. april 8-án a kolosvári jesuitáktól 400 mfrtot kölcsönzött.) 1759. april. 19-én hasonlóan ó-szilvási lakos és birtokosként fordúl elő. 1761. nov. 16-án legidősb Ö. István o.-szilvási birtokos.

1780. jun. 3-án Ördög Ilona már nem élt, de mint Márgai Ferenczné, Máriának és Borisnak néhai édes anyjok említetik; ezeknek ekkor székely-földvári (Aranyos széki) ősi birtokuk már zálogban állott, de O.-Szilváson volt még kevés birtokrészük. És innen a „Mihályfalvi“ előnév. A szilvási „kevés portiocskájokat“ eladták 20 esztendőre.

1790. dec. 13-án Ördög Kata, Kiss Józsefné utoljára eladja az „Ördög részt“ Ó Szilváson gr. Teleki Katának borbereki báró Alvinczy Gábor özvegyének; maga pedig Ádámoson (Küküllő várm.) ősi (?) jószágot vált ki. Ezen Ördög Kata volt utolsó az Ördög család mihályfalvi előnevű ágazatában.

Belső Szolnok vármegyének 1770. évi nemesi összeirásban olvasható a 13. lapon mit F.-Szöcs helységbeli lakos: „Ördög Georgius de Oláh-Szilvás donatarius“ kinek azonban a Declaratio conditionis“ czimű rovatban nemessége kétesnek (dubius) iratik. E György az utolsó nemzedéken álló Gábor és Dániel fivére, vagy ezek egyikének fia lehetett.

Ámbár ezen Ördög család kihalt, van még Erdélyben jelenleg is Ördög család, melyből István, János és Károly jelenleg A.-Fejér vármegyében Mindszenten és Vajasdon birtokosok.

Ördög család. (Lászlófalvi.) Turócz vármegyei eredetű régi adományos család, mely nevét régiesen Eördöghnek irja, és ennélfogva leszármazási táblázata már e munka IV kötetének 46—48. lapjain van közölve, ott van említve az is, hogy a család egy tagja János 1790—1815-ben sóhivatali pénztárnok volt.

Most pótlékul ezen erdélyi ághoz adhatjuk, hogy közűlök Mátyás őrnagy volt, ennek oldalrokona János, a fölebb említett, s

valószinűleg ezek szakadtak Erdélybe. Nevezett J á n o s, ki Vizaknán sóbánya-nagy volt, és 1833-ban halt meg, következő családfát alkotott:

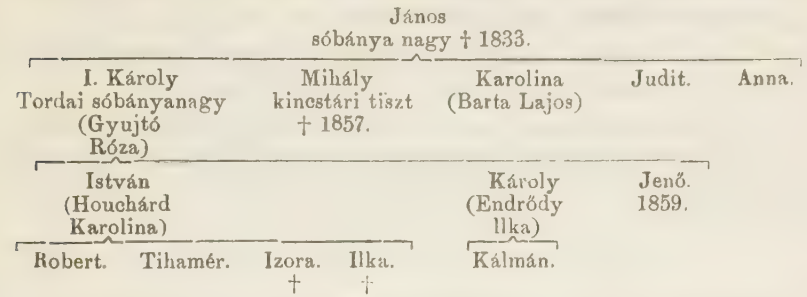

II. K á r o l y a Dunagőzhajózásnál, J e n ő pedig a Lloyd társaságnál hajós kapitány.

Őrhalmy család. Bihar vármegyei család, birtokosa a nevezett megyében C s e s z o r a helységnek. [1])

Őrsy család. A XVI. század végén Győr vármegyében élt és Czakóházán lakott közülök Őrsy M á t é, ki felpéczi Lukács Simont bizonyos szántóföld osztásakor bottal főbe ütötte, miért őt a nevezett Simon 1581. jun. 10-én Győr vármegye gyülésén bepanaszlá. [2])

Örvendi család. Ismeretes közülök azon Örvendi P á l, ki előbb Bocskainak kereki várnagya, utóbb tanácsosa, és 1606-ban végrendeletének egyik végrehajtója volt. [3])

Őry család. (Felső-Őri.) Egyike azon Vas vármegyei családoknak, kik 1582-ben Rudolf királytól F.-Őr helységre uj kir. adományt nyertek. Jelenleg Veszprém vármegyében székel.

Örtl család. Körmöcz sz. kir. bánya városába beszármazott, és ott a múlt század elején előkelő nemes család. [4])

Ősy család. (Ősi.) Bihar vármegye kihalt régi nemes családa, melyből Ősi B e r t a l a n és K r i s t ó f 1552-ben Bihar megyében Ősi falut birták, ugyan akkor F e r e n c z Ér-Adonyban volt birtokos. [5])

Ősi G á s p á r 1566-ban ifjú korában Kerecsényi László kapitánysága alatt Gyula vár védelmében esett el. [6])

---

[1]) Fényes Geograph. szótár I. k.
[2]) Győr várm. I. jegyzőkönyv.
[3]) Rumy Monumenta H.
[4]) Bel, Notit. Hung. IV. 206.
[5]) Bielek, Majores Hung. in app.
[6]) Istvánffy Historia.

Ősi Miklós Békes Gáspár részén harczolt Báthori István ellen, miért 1575-ben Kolosvárott fejével lakolt. [1])

Bennök valószinűleg kihalt a család.

Ősze család. Zemplin vármegye czímerleveles családai sorában áll, [2]) e század elején birtokos N.- és Kis-Azaron. [3])

Őz család. Ismeretes közűlök Pál a mult század végén Pesten ügyvéd, ki a Martinovicsféle bajba keveredvén, 1795-ben jun. 3-án lefejeztetett. [4])

Pótlék az N betűbeli családokhoz.

Nábrády család. A 4. lapon a családfa végső nemzedéke között álló Rebeka férjének Jánosy Dávidnak, ki 1830-ban halt meg, ide iktathatjuk Hodor K. közléséből sir-iratát, mely a magyarpalatkai szőlő mellett, a mezőn álló sirkövön áll, és következő:

„Boldog emlékezet oszlopa.

M.-Palatkai Tek. Jánosi Dávid úr porai felett, a ki életének 70-dik esztendejében mult ki 1830-ban.

Ide várja az asszonyi nemnek díszét, az iktári gróf Bethlen vérből eredett T. Nábrádi Rebeka urasszonyt, mint 43 esztendeig volt hív társát. Siratják sok jó emberek; de siratja egyetlen leányok méltóságos Reg. Cons. Alsó Zsigmondné Jánosi Rosália.“

Molliter ossa cubant.“

Nadányi család történetéhez 6-ik lapon adhatjuk még a következőket:

1341-ben Gyaraki Mihály hitvese Ilona leánynegyedét Süvegd helységben eladta Nadányi Lászlónak, a János fiának, ki Bereczknek (Briccius) fia, ki ismét Jánosnak fia, ki végre Apaynak de Nadán fia volt, — 12 márkáért. [5])

1607-ben Rákóczy Zsigmond fejedelem k.-nadányi Nadányi Gergelynek adományozza Bihar vármegyében Forrófalva helységét.

---

[1]) Wolph. Bethlen Hist. II. 381.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.

[3]) Ugyan ott 279.

[4]) Svastics Magyarok Hist. III. 338. s köv.

[5]) Oklevél a gyulafejérvári káptalanban Miskolczy Kár. közlése szerint

1608-ban Báthori Gábor fejed. ugyanannak adományozza Dalom helységét melynek ma is birtokában van a helység. Ma már puszta.

Ugyancsak 1608-ban ismét Báthori Gábor fejedelem szintén Nadányi Gergelynek mint a Berettyó-ujfalui 100 vitézek hadnagyának s a száz vitéznek adományozza B.-Ujfaluban és Sz.-Kozmán Bihar vármegyében bizonyos birtokrészeket.

1609-ben Báthori Gábor adományban adja Nadányi Zsigmondnak Bihar vármegyében a henczidai kastélyt tartozékaival együtt.

Nádudvary család. (Kis-Jenői.) 29.—30. lapon álló ismertetéshez egy bővebb nemzékrend járul következőben: [1])

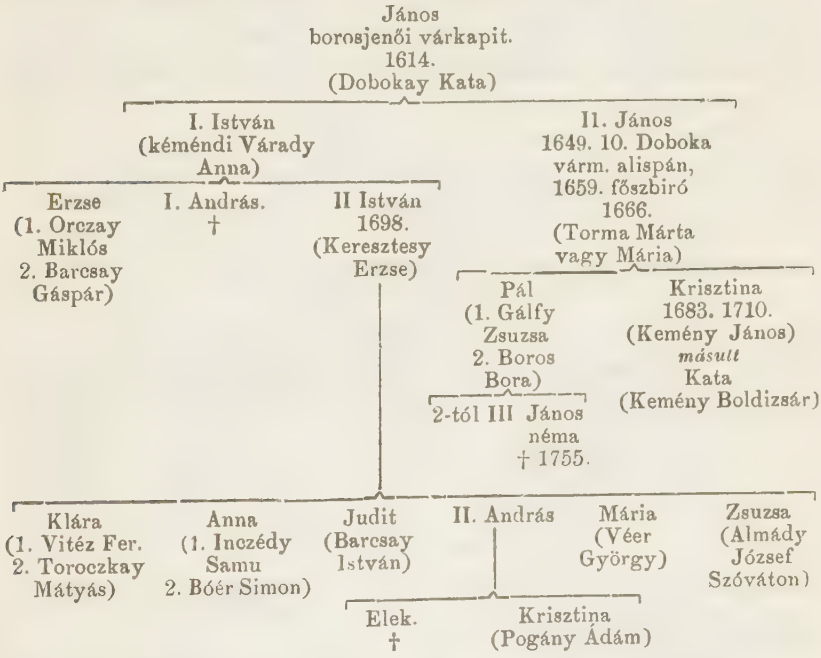

Nádudvary János, ki itt a táblázat élén áll, borosjenői várkapitány Bethlen Gábor uj adományából 1614-ben Teleki Mihálylyal Békes városának egész felét [2]) birta. E János Kis-Jenőben Dobokay Kata által lett birtokos, és előnevét is onnan irta. 1722-ben a kis-jenei

---

[1]) Hodor K. közléséből.

[2]) Mogyoróssy János, Gyula hajdán és most 172. lap. azonban mint e genealogia mutatja, e Jánosnak nem István fiában, hanem István nevű unokájában Elek fiában szakadt magva.

határ felosztásakor Kis-Jenő helység Dobokay, Nádudvary, és Ajtoni törzsjogú birtokúl elismertetett.

II. János 1647. és 1648-ban alispán, 1659-ben szolgabiró Doboka vármegyében.

II. István 1698-ban a gyula-fejérvári országgyülésen királyi hivatalos. Ennek — úgy látszik — testvére azon Gergely, ki mint szászvárosi reform. lelkész 1689-ben meghalt. Ugyan csak II. István nővére Erzse, kinek első férje Orczay Miklós, ki Keménynél Orlyay-nak neveztetik.

II. Jánosnak neje Torma Márta, néhol Mária, leánya Krisztina, Kemény Jánosné, másutt Kata Kemény Boldizsárné. Ezen Kata 1755-ben már özvegynő, midőn a néma III. Jánosnak magvaszakadtán ellene a kir. ügyész pert indított. Ezen perben áll e genealogia, beadva az alperes bárónő részéről.

Nádudvary család. A fölebbitől különböző, ma is élő Bihar vármegyei család. Legutóbbi nemzedékének táblázata [1]) imez:

István
aranyműves
N.-Váradon
(ns. Szász Julianna
szül. Gyulán, † N.-Váradon 1861.)

Lotti (Szakmáry N. ügyvéd †)	Károly szül. 1806. Váradon † 1861. (Walther Ludovica)	Teréz (Végh Sándor)	Krisztina (Parazsó János)	Julianna hajadon.	Rózsi.	István (ns. Kőrössy Mária) Lina.

Jolán (Beck József)	Kálmán. †	Gyula szül. 1837. kath. lelkész.	Gejza sz. 1839.	Gizella sz. 1846.	Etelka sz. 1849.	Ilka sz. 1850.

A családfán álló Károly fia Gyula jelenleg (1861.) békescsabai kath. segédlelkész.

Károlynak nővére Krisztina Parazsó Jánosné, csinos alakú magyar színésznő volt, ki Pesten 1838. febr. 24-én ifjú kora 25 évében halt meg. Temetésekor koporsójáról ily alakú czímer függött: égszín kék paizs, melynek zöld talapjából hármas hegy fölött két kar, jobbról balról a vért közepének kardot tart. A paizson koronás sisak fölött arany csillag ragyogott, melyet balról jobbra kanyarodva zöld ág övedzett.

[1]) Mogyoróssy Ján. közl.

Nápolyi család. (Fel-Őri.) E kötet 102. lapján csak röviden van említve, hogy e család kihalt, most ehez adhatjuk, hogy Nápolyi Pétertől, kit a XVII. században Erdélyben találunk, és kinek neje Petky Margit (utóbb 1623-ban őri Echyegh Orbánné) volt, következő ivadék vette eredetét:

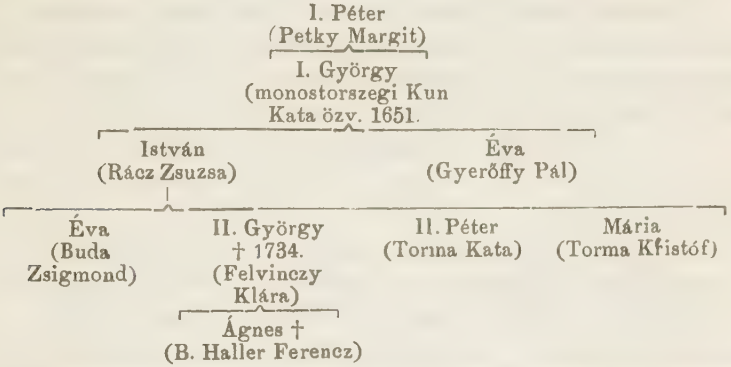

II. György 1693. jul. 26-án szamosujvári kapitányul neveztetik. 1698-ban a fejérvári dietán kir. hívatalos. Nápolyi György és rokonai (fratres) Ispánmezőt, és Fel-Őrt birják 1702-ben. Innen vette a család előnevét.

II. Rákóczy Györgynek 1655. nov. 15-én kelt, itélő mester Lázár György által kiadott két megitélő levelet (adjudicatoria) mutatnak fel, hogy mely szerint Fel-Őr már 1588. előtt el volt idegenítve.

II. Györgynek neje Felvinczy Klára 1738. előtt minden arany és gyöngy kincsét a kolosvári b. szüz képére függesztésül a kolosvári jezsuitáknak fogadalomképen ajándékozta. Ennek leányában Ágnesben, b. Haller nejében a család kihalt.

Náray család. (Náraji.) Róla a 103. lapon van említés, mihez hozzá adhatjuk családi tudosítás folytán, [1]) hogy a család Vas megyei Szombathelytől félórányira fekvő Náraj helységből származik.

Egyik ágából Náray Imre volt álladalmi tisztviselő Högyészen Tolna vármegyében 1860-ban halt meg, ennek élő gyermekei következők:

1. Imre köz és váltó ügyvéd Aradon.
2. Antal cs. kir. adótárnok Vasvárott
3. József birtokos Mohácson
4. Mária, barantali Aba Mihály Baranya megyei szolgabiróné

[1]) Vasvárról Náray Ant. közl.

Testvére a megholt Náray Imrének János szintén volt álladalmi hivatalnok, meghalt 1861-ben Pesten, kinek fia Kálmán grófi titkár lévén, már 1858-ban meghalt, és életben lévő nővére vagyis Jánosnak leánya Karolina, Asztalos jogtudor, és pesti ügyvédnek neje.

Továbbá Náray Károly szül. Szentkirály-Szabadiban Veszprém vármegyében, jelenleg gróf Zichyek jószág igazgatója, ennek testvére János uradalmi tiszt, és nővére Acsády ügyvédnél van férjnél Veszprémben.

Végre Náray Antal „Máré-vára" szerzője és Aradon ügyvéd; és N. Gyula Baranya megyei esküdt; öregebb Náray János pedig Pécsváradon sebész.

A család címere — mint a velem közlött rajzon látom — fölülről balra vont csíkolat által rézsutosan kétfelé osztott paizs, melynek alyján oroszlán ágaskodik kivont kardot tartva; előtte ív fekszik, a csíkolaton nyilvessző látszik. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a balban nyillal kifeszített ívet tartva.

Németi család. (Szatmár-Németi.) Ismeretes közűlök Mihály, szül. 1638-ban Szatmár-Németiben. Megjárta a belgiumi tanintézeteket. Előbb gönczi, utóbb kolosvári hitszónok, meghalt 1689-ben, több munkát hagyván maga után részint nyomva, részint kéziratban. [1]) Túl élte Mihályt ugyan azon időben hasonlóan nevezetes Németi Sámuel, ki 1658-ban született; több külföldi egyetemen tanult, hazatérvén kolosvári tanár volt, s szintén több tudományos munkát irt és adott ki. Meghalt 1717-ben. [2])

E család egyik most élő tagja N. János Erdélyben főkormányszéki titkár, most országos főtörvényszéki tanácsos Szebenben.

Névery család. (Néveri.) Azokhoz, a mik e családról a 142. lapon állanak, adandók még, hogy legrégiebb ismeretes törzse Névery Tamás, ki 1586. évben február 27-én Rudolf királytól a prágai várban, mint már az előtt is nemes, nyert czímeres levelet, atyja testvérének Névery Miklósnak; nemkülönben Gáspár és István szintén atyja testvéreinek fiaira, ugy Benedek, István, András, János, és Ferencz hasonlóul rokonaira is kiterjesztve, mely czímeres levél 1587. évi october 21-én Bars vármegyének Uj-

[1]) Magyar Irók I. k. 340. II. 412.
[2]) Benkő Transylv. general.

Bányán tartott közgyülésében, 1588. évben pedig Nyitra megyének Nyitrán t. törvénykezési gyülhelyén hirdettetett ki.

Adatok hiányában a család teljes nemzékrendét nem adhatván, meg kell említenünk nevezetesebb tagjai közül Pált, ki makári püspök, borsi apát, cs. kir. tanácsos, és n.-váradi éneklő kanonok volt; és ki 1724-ben szentháromság vasárnapját követte kedden az eredeti armalist előbb a n.-váradi székes káptalan előtt átirás és jegyzőkönyvbe irás végett bemutatta, utóbb azt Békes vármegyében 1732-ben kihirdettette. [1]) Úgy látszik, ennek testvére volt azon Névery Imre, kinek ivadékát mutatja a következő nemzékrend: [2])

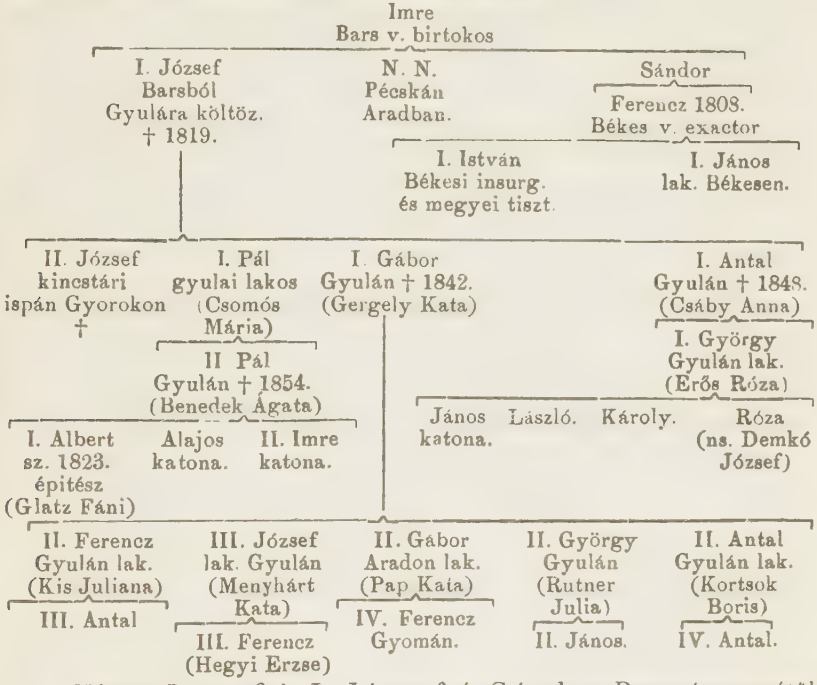

Névery Imre fiai: I. József és Sándor Bars vármegyétől 1756. évi sept. 23-án nyert bizonyitvány mellett Békes megye előtt 1771. évben kihirdetteték nemességüket. [3]) József Gyula város főbirája is volt; ennek fiai a táblázaton álló II. József, I. Pál, I. Gábor, és I. Antal Békes megye nemesei sorában 1804. évben beiktattattak. [4])

[1]) Megyei jegyzőkönyv 64. sz.
[2]) Mogyoróssy János közlése szerint.
[3]) Megyei Jegyzőkönyv 200. sz. a.
[4]) Ugyan ott 332. sz. a.

Ezek közül II. József kincstári ispán nemességét Arad vármegyében 1805-ben publicáltatta, [1]) és 1818. év táján Gyorokon meghalt.

I. Pálnak fia II. Pál pedig Békes megyétől 1825. évben vett ki személyére nemesi elismerő oklevelet. [2])

Továbbá Sándornak fia I. Ferencz Békes vármegyében számvevő, fiait I. Istvánt és I. Jánost 1808. évben iktattattá Békes vármegye nemesi catastrumába. [3])

A család czímere következő: a paizs égszinű udvarában hármas zöld halom közepsőjén hegyével fölfelé egy kivont pallós áll, mellette jobbról arany oroszlán, balról természetes szinű párducz ágaskodik, kitátott szájjal, és kinyujtott nyelvvel, hátul felkondoritott farkaikkal, hátulsó szétvetett lábaikkal a két szélső és közép halmokon állva, első lábaikkal pedig az említett kardot markolva; ezenkivül az oroszlán első jobb lábával tőrt, a párducz pedig meztelen kardot villogtatva, tartanak; s mind ezeket egy koronázott kigyó körbe kanyarodva körül övedzi, s mintegy a paizst képezi. A paizs fölötti koronás sisakon fekete sasláb szárnyastól látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Valószinűleg e családból származott azon Névery Elek is, kiről külön czikkben e kötet 143. lapján van említés, és kinek fia báró Névery Károly udvari referendarius volt, és Arad megyében a gyulavarsándi uradalmat e század második felében (1810—1820. év közben) adomány utján megszerezvén, előnevét Gyula-Varsándról irá.

Ugyancsak a néveri Névery családhoz megjegyzendő még, hogy Névery Mátének 1564-ben neje Orbonás Ferencz özvegye, Palásthy Orsolya volt, kitől 1575-ben megnevezett gyermekei György, Ilona, Sára.

Nogell családról a 159. lapon van említés, él a család jelenleg is, és birtokos a Csallóközben Felbakán.

Nyikora család. Alapitó törzse Nyikora István, ki neje Vilaky Zsuzsa, és fiok Mihály beiktatásával együtt 1627. dec. 7-én II. Ferdinand királytól nyerte czímeres nemes levelét, mely 1629. évben Szabolcs vármegye Gyulaháza helységében tartott közgyülésén kihirdettetett.

Az eredeti armalist Nyikora Péter, Illés és Demeter testvér atyafiak és gyulai lakosok 1792-ben a nagy-váradi káptalan előtt

[1]) Megyei Jegyzőkönyv 719. sz. a.
[2]) Ugyan ott 1179. sz. a.
[3]) Ugyan ott 1571. sz. a. és 1826. évi 1117. sz. a.

átirás és beiktatás végett bémutatták; ezek közül Péternek, ki 1809. és 1824. évben Gyula város birája volt, ivadékát a következő családfa mutatja ki:

Péter
1792. 1824.
(Serbán Mária)

Mózses
szül. 1784. Gyulán
† 1861. oct. 30.
Bukurestben.

Dávid
szül. 1798. Gyulán
(Mundruczó Anna)

Kata (Merse Árkád)	Mária (Kirileszku Péter, kétegyházi g. n. e. lelkész, és kisjenői főesperes)	Ilona (Vaszilievits György gyulai g. n. e. plébános, aradi sz. sz. ülnök)	Julianna (Domba Jánosné Mácsán)	Zsófia (Antoneszku István)	Mihály ügyvéd Gyulán (Czárány Emilia)

A családfán említett Nyikora Mózses, ki Europa minden művelt nemzete nyelvén szabatosan beszélt és irt, fiatalabb korában Békes vármegyénél viselt kevés ideig hivatalt; később 1809-ben ugyan ezen megye felkelő lovas nemesi seregében is szolgált, és e sereg felosztásával, mint ranggal kilépett főhadnagy József nádor ajánlatára 1809-ben Bécsbe a császári udvarba mint egyik főherczegnek román nyelvtanára nyert alkalmazást, mely idő alatt első volt megpenditeni a román nép azon óhajtását, hogy azok fiaiból is püspökségre az alkalmas egyének alkalmaztassanak, mely egyházi méltóságtól amazok a túlnyomó szerb elem által mintegy kiszorítva voltak; később ez óhajtás csakugyan teljesült is, azonban Nyikora Mózses e miatt a szerbektől üldöztetve, egy ideig részint Aradon, részint Gyulán elvonulva élt, mig 1825-ben Oláhországba kiutazott, és az ottani kormány által tehetsége s képessége méltányoltatván, előbb Bukurestben a főbb iskolai tanok rendezésével bizatott meg, majd utóbb iskolai felügyelő, végre mint ama fejedelemségnek a magas portához Konstantinápolyba küldött követe alkalmaztatott. Végre szakadatlan munkálkodásai közt szeme világát vesztve, nyugdijazott állapotban halt meg 1861. oct. 30-án kora 72. évében. Egyetlen fitestvére

Dávid 1830—31-ben Gyula város főbirája, jelenleg helybeli és kerületi g. n. e. román iskolák felügyelője, lakik Gyulán. Ennek öt leánygyermekén kivül egyetlen fia Mihály hites ügyvéd, Gyula városának 1861-ben ujból rendezett alkotmányos tanácsának választotaljegyzője.

A család czimere a paizs vörös udvarának alyján hármas zöld

halom közepsőjéből egy magas hadi dárda emelkedik, mely balra lengő közepén fehér, szélein kék lobogóval van ellátva, s fölötte jobbról és balról egy egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából ismét a leirthoz hasonló lobogós dárda nyúlik föl, két bőségszaru között, melyek közül a jobb oldali ezüstkék, a baloldali arany és vörös szinű. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék.

Ocskay család. (Ocskói.) A 196—198. lapon álló családfának a most élő nemzedékig való folytatását megnyervén, az I. táblán álló Miklósnak Ormándy Erzsétől született fiától Györgytől, kinek neje Nagy Mária volt, egyik ágon a leszármazást következőleg pótolhatjuk:

Ocskay György, *lásd a 197. lapon.*
(Nagy Mária) 1692.

György		Antal	Tamás.	István		
Miklós.	Sándor.	József 1750. (Krassovszky Julianna)		József.	László.	Gábor.
		Albert (Ghyczy Mária)				
		Ignácz lak. Malantán v. kir. táblai ülnök (Zerdahelyi Judit)				
		Mária (gr. Zamoiszky).				

Az utolsó iz előtt álló Ignácz, ki jelenleg Nyitra megyében Malantán lakik, Nyitra megyének fő szolgabirája, utóbb alispánja és végre a kir. táblának birája volt.

A 198 lapon álló II. táblázaton találjuk Ocskay László kurucz ezredes testvérét Sándort, kinek Tiszay Ilonától két gyermeke Mihály és Julianna is meg ott látható, ezen Sándor-nak későbbi ivadékát a következő nemzékrenddel pótolhatjuk:

Ocskay Sándor 1722. *ki a 198. lapon.*
(Tiszay Ilona)

Mihály 1750.				Julianna (Balogh Pál)
József tábornok Teréz rend vitéz s *báró* lett	Rudolf kapitány (neje Benyovszky Zsófia, B. Móricz hires utazó leánya)	Zsigmond alezredes.	Sámuel hadnagy.	
Ferencz báró †	Gusztáv Nyitra megyében.	Rudolf 1843. Nyitra v. 2. alisp. lak. Boriban Nyitra v.		
		Eugen.	Rudolf.	stb.

Ugyan csak a 198. lapon a II. táblán áll azon Imre, kinek atyja Ferencz, nagyatyja Kristóf volt; ezen Kristóftól kezdve igy folyt a leszármazás Imre ágán:

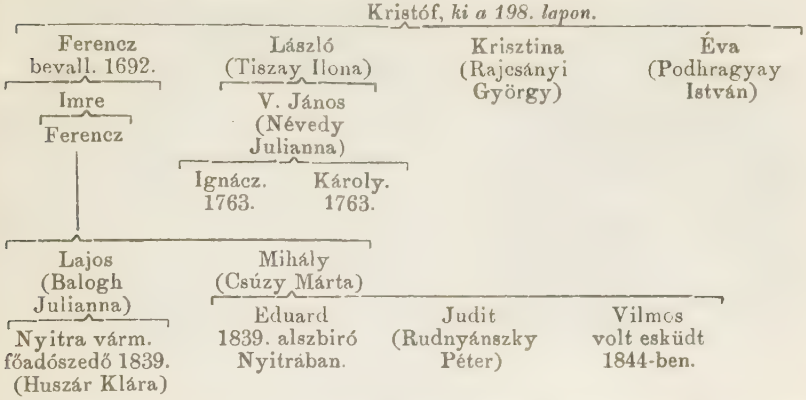

Okolicsányi család. (Okolicsnai.) A 204.—212. lapon álló család ismertetéshez adandó még, hogy a család tagjai közül Borsod vármegyében e század első felében következők viseltek megyei hivatalt:

János 1839-ben főjegyző.

Imre 1839-ben aljegyző.

Manó 1845-ben aljegyző.

Lajos 1845-ben alszolgabiró volt.

Heves vármegyében Gusztáv 1837-ben alszolgabiróvá választatott.

Azon Okolicsányi Victor (Győző), ki a 207. lapon a II. táblán a végnemzedéket képezi, és a 210. lapon is említve van, Szepes vármegyének alispánja és a 16 szepesi város esperesi ker. felügyelője volt, meghalt 1861. dec 18-án [1]) kora 52. évében Hunfalván. Benne a szepesi-ág utolsó férfi sarja múlt ki. Végrendeletében a hunfalvi, kakaslomniczi evang. egyháznak és iskolának, a XVI. szepesi városi esperességnek, a kézsmárki lyceumnak és a sárospataki collegiumnak tetemes összegeket hagyományozott.

Olchváry család. Később, midőn már e családról itt a 248. lapon nyomva volt a hiányos közlés, a családnak egyik tagja által Szatmár vármegyéből jutottam a következő adatokhoz, melyek által e család történetéhez és származási rendjéhez ime becses pótlék járul.

---

[1]) E kötet nyomatása alatt.

A család törzseül 1270. táján élő Dionysius Töke Petheö de Olchwár állíttatik. [1])

A XV. század közepén a családnak már virágzásáról tesz tanuságot Budán 1457. évben (feria 2-da proxima ante festum purificationis Beatae Mariae Virginis) kelt azon kiváltság-levél, melyben V. László király Olchvári néhai András fiának Jánosnak, és Olchvári néhai Dienes fiának másik Jánosnak, nemkülönben Korláthfalvi néhai János fiainak Miklósnak és Lőrincznek pallósjogot vagy is vérbirósági hatóságot adományoz. [2])

A család tagjai közűl azokon kivül, kik már e kötet 218. lapján említve voltak, kiemelendő még azon Olchváry Zsigmond, ki II. Rákóczy korában élt, és azt Törökországba is elkisérte. Ezen Zsigmondtól származik a szatmári vonal, mely következő családfát [3]) mutat:

Zsigmond
1710.
(Mariássy Erzsébet)

I. Pál (1. Csontosfalvi Csontos Zsuzsa) 2. Szemere Anna)	Mária (Boronkay Menyhért)	Klára (Bernáth László)	Judit (Boronkay László)	Zsuzsa (Ónody Pál)

Dániel sz. 1769. (Mariássy Anna)	Dienes (sz. kir. szabadjai Pósa Klára) *Szabolcsi ág feje.*	Ferencz (básti Básthy Mária)

Dániel. †	Miklós. †	Zsuzsa (Farkassányi Sámuel)	Johanna (r.-komáromi Vajda Pál)	Anna. †	Pál szül. 1802. lak. Szatmárban (Darvay Eszter szül. 1810.)	Antal. †	Gábor. †

Eulália szül. 1828. (Berzenczei Kováts Ágost)	Mór. †	Albertine szül. 1831. (lázári Nagy Elek)	Lajos szül. 1834. Szatmár várm. aljegyző 1861. nőtlen.	István sz. 1836. nőtlen.	Szerena. †

Jenő sz. 1849.	Sándor sz. 1857.	Ákos.	Lajos.

Az Olchváry család leány-ágon rokonságban áll a Mariássy, Szemere, csontosfalvi Csontos, Vay, Dancs, Guthy, Lónyay, Bagossy,

[1]) Olchváry Dánielnek fölperessége alatt még 1813-ban osztályosai Bernáth, Boronkay és Ónodyak ellen, az eperjesi ker. táblán kezdett, 1818-ban lefolyt, és 1824-ben a kir. Curia által revideált rectif. divis. perben a családi elenchus szerint.

[2]) Az eredeti okmány Olchváry Ferencznél Zemplinben Berczeliben.

[3]) Családi közlés szerint.

Bay, Pogány élő, és Udvarhelyi, Várady, Ujfalussy, Zákány, Ballay, Bósvay, Paksy, Bánffy, Thurzó s egyéb kihalt családokkal.

A családfán álló II. Pálnak, ki Szatmár vármegye egyik tekintélyesebb táblabirája volt, birtokában van 1632. évből I. Rákóczy Györgynek ezüst kardja, és egy régi ezüst óra, mely 1612-ben Londonban készült, s melyben Lorántffy Zsuzsánnának Rákóczy György nejének miniature arczképe látható; mely régiségeket a tulajdonos egyik őse Olchváry Zsigmond, mint a Rákóczy György bodrogközi urauradalmának igazgatója ajándékul kapott a nevezett fejedelmi pártól.

A család czímere, — mint a metszvény ábrázolja— a paizs ezüst udvarában mintegy hosszában kétfelé metszett kétfejű fekete sasnak fele része, mellette egy félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két sasszárny emelkedik ki, és azok között arany csillag ragyog. A paizsot két oldalról foszladék veszi körül.

Omazta család. A 228. lapon tárgyalt Omazta család Trencsin megyében 1602-ben hirdetteté ki nemességét; tehát ettől egészen különböző család volt, vagy legalább annak egy külön ágát képezte azon Omaztha család, melyből berniczei Omaztha Gáspárt, már előnevénél fogva nemest, (és igy amannál egyszersmind régebben nemest) találjuk II. Lajos királynak keresztes-komlósi Lipthay Lenardnak részére 1517-ben kelt Liptó megyei Kvacsán, és Sáros megyei több faluról szóló királyi adomány-levélben mint királyi embert (homo regius) említve. [1] *Olv. még pótlékul itt a 332. lapon.*

Orczy család. (Orczi.) A 238—242. lapon álló ismertetéshez adhatjuk hiteles oklevél nyomán, hogy 1698-ban sankóházi Sankó Miklós, Sanko Boldizsárnak s minden egyéb utódainak is terhét magára vállalván egy részről, Orczy Péter és György más részről, magukra vállalván Orczy Gergely és István és egyéb utódaik terheiket is itélő mester előtt egyességre léptek azon pernek folytán, melyet Sankó Miklós indított az Orczyak ellen Soprony megyei Nagy

[1]) Szepesi káptalan Scrinio F. Fasc. 2. diversorum CC. sub nro 17.

Czenk és Somogy megyei Orczi helység végett, oly föltételek mellett, hogy Sankó Miklós a Vas megyében Kis-Csömötében, Kis-Pöseben, Nemes-Gencsen, és Söptéren exequalt javakat vissza adta az Orczyaknak, viszont az Orczy család Somogy megyei Orczi falut a jobbágyokkal együtt 360 frtban zálogban hagyta a Sankó családnak.

1719-ben dec. 1. napján Söptén kelt levélben Orczy Zsigmond az említett Orczi faluban fekvő zálog-részének kiváltását átengedi Szaby Ádám öcscsének.

1786-ban báró Orczy Lőrincz osztályos egyességre lépett atyjafiaival nemes Orczy Sándor és Antal árváival, különösen az egymás közti adóssági ügyekre nézve számozkodván egymás közt, melyből kitűnik, hogy báró Lőrincz Somogy megyei Orczi helységbeli részét eladta néhai Orczy Antalnak, kinek fegyverneki részét a nevezett báró birta.

Ezen nevezett Sándor és Antal testvérektől származik a most is élő nemesi ág, mely a bárói ággal az apai egyenes ágon fölül meg leány-ágon is osztályos vérrokon a Petrovay család által, minthogy ezeknek is ősanyjok ezen családból származott, és e jogon bir a nemesi ágból most is élő másik Orczy Antal jelenleg is Heves megyei Fegyverneken.

Azonban biztosan a nemesi ág összeköttetését izről izre a velem közlött adatokkal megmutatni nem tudván, csak a mult században élt Sándortól, [1]) kinek neje Petrovay Julianna volt, közölhetem az Orczy nemes ág származási rendjét következőleg:

I. Sándor
(Petrovay Julianna)

II. Sándor 1763. † 1772. előtt (Gosztonyi N.)	Kata (Okolicsányi Antal)	I. Antal 1772. (Marsovszky Anna özvegy 1786.)	Zsuzsa.

I. János

II. János mh.	II Antal 1860.	József él.
Gyula 1862.	bir Fegyverneken.	

A családfán állók közül II. Antal birtokos jelenleg is Fegyverneken; János P.-Sülyön.

[1]) Sándor, úgy látszik a bárságot nyert Orczy Istvánnak testvére volt, oda látszik mutatni, utódaik közt 1786-ban tett osztályos számozkodas is.

Ormós család. (Csicseri) A 261. 263 lapon álló család ismertetéséhez járul még a Szatmár vármegyei Ormós család-ág, mely azon megye Kölcse helységben lakott, azon II. Péternek († 1852.) csak leányai maradván fiágon ezen ág kimúlt. Vallásukra nézve ez ágbeliek reform.

Ágazatjuk következő:

Ormós Dávid
(Kölcsey Charitas)

Gábor. †	I. Péter (Kölcsey Erzse)	Ábrahám (Kölcsey Erzse) kit testvére halálával veti nőül) †
	II. Péter sz. 1810. † 1852. (kürthi Csabay Antonia)	
Ida 1862. (Domahidy Kálmán)	Mathild (Domahidy Bálint)	Adél. 1862.

Pótlékul az Arad és Temes megyei ághoz jegyezzük, hogy Ormos János (szül. 1820) köröstarcsai urodalmi ügyész 1848-ig; Békes-Csanád megyei cs. kir. törvényszéki tanácsos 1860-ig; nemességét Békes megyében 1843-ben hirdetteté ki. Nejétől Hoffmann Borbálától élő gyermekei: Zsigmond és Nepomuczena.

Orosz család. Orosz Miklós 1715-ben III. Károly királytól nyerte czímeres nemes levelét. [1])

Czímerpaizsa először vizirányban kétfelé oszlik, az alsó kék udvarban két sziklás halom közt arany koronán pánczélos kar könyököl, meztelen kardot szúrásra tartva; a felső ezüst udvarban jobbról balra rézsutosan vörös csíkolat vonúl le, mellyen fölfelé arany oroszlán lépdegél. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl, aranyvörös kornétát (labarum) tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Még kimaradtak:

Nagy család. (Somlyói). Nagy János-Gottfried cs. k. altábornagy elhúnyt atyjáról reá maradt, és 1583. febr. 15-én kelt nemességi oklevélben foglalt „Somlyói“ melléknév elfogadhatását és viselhetését 1861. nov. 9-én a cs. kir. fölségtől megnyerte. [2])

---

[1]) Collect. herald. nro 610.

[2]) Sürgöny, 1861. évi 272. szám.

Oláh család. Békes vármegyében Gyulán lakó egyik tagja Péter ősi nemességét — elődeinek, nevezetesen Oláh Andrásnak 1747-ben Zemplin megyének a sárosi várban; továbbá ugyanannak és András nevű fiának Szabolcs vármegyében szintén 1747-ben Nagy Kállóban, úgy 1751-ben az utóbb nevezett András, Péter, és József testvéreinek, mint a legelőbb említett András fiainak 1790. és 1817. évben Bihar megyének Várad-Olasziban tartott közgyülésből említett Péternek ismét Péter és István nevü fiai; úgy szintén a Gyulán lakozó Péter hasonlóul József, András, Imre, János és Gábor másik Péternek fiai beiktatásával nyert nemesi bizonyitvány erejénél fogva Békes vármegyében 1825-ben kihirdetteté.[1])

A családfa igy áll:

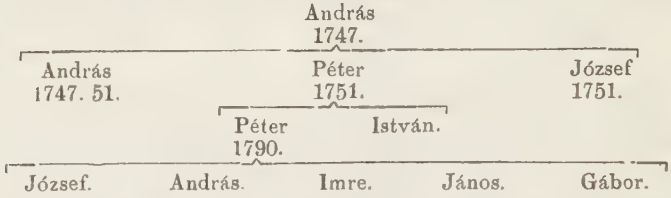

Omazta család. (Rozváczi.) Azon adatokhoz, melyek e kötet 228. lapján állanak, járul most a következő bővebb és alaposabb tudositás:

Az Omazta család, melynek ősi fészke Trencsin megyei Rozvácz helység, és innen mint bölcsöjéről irja előnevét, 1599-ben Rudolf király által Omazta András és Miklós személyében nemesítetett meg azon czímeres nemes levélben, mely 1602-ben Trencsin vármegyében kihirdettetett.

Családfájuk[2]) következő:

I. tábla.

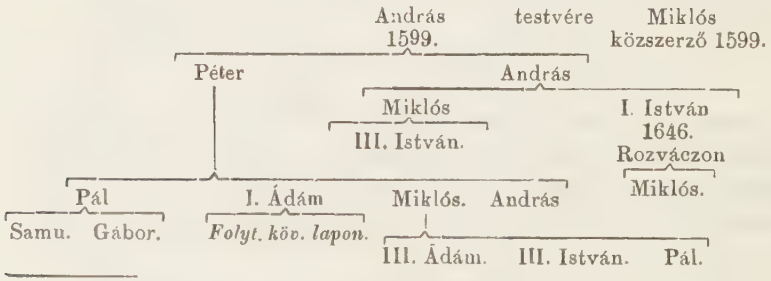

[1]) Mogyoróssy János közl.

[2]) Ugyan az.

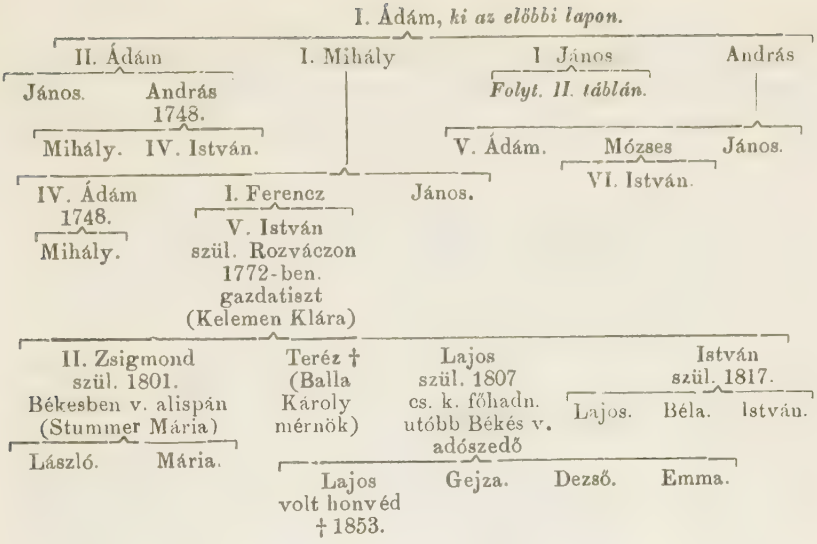
I. Ádám, *ki az előbbi lapon.*
II. Ádám
I. Mihály
I. János
András
János.
András
1748.
Folyt. II. táblán.
Mihály.
IV. István.
V. Ádám.
Mózses
János.
VI. István.
IV. Ádám
1748.
Mihály.
I. Ferencz
V. István
szül. Rozváczon
1772-ben.
gazdatiszt
(Kelemen Klára)
János.
II. Zsigmond
szül. 1801.
Békesben v. alispán
(Stummer Mária)
László.
Mária.
Teréz †
(Balla
Károly
mérnök)
Lajos
szül. 1807
cs. k. főhadn.
utóbb Békés v.
adószedő
István
szül. 1817.
Lajos.
Béla.
István.
Lajos
volt honvéd
† 1853.
Gejza.
Dezső.
Emma.

II. t á b l a.

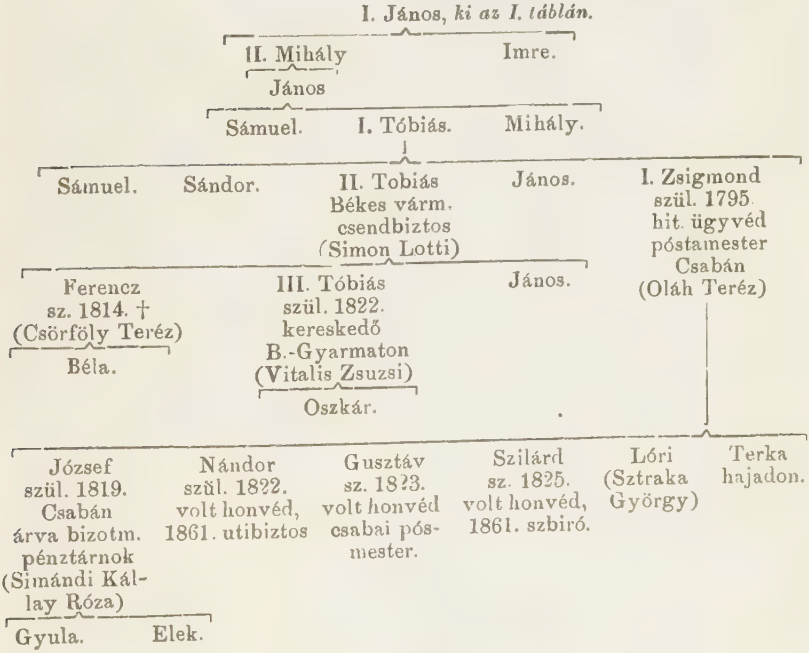
I. János, *ki az I. táblán.*
II. Mihály
Imre.
János
Sámuel.
I. Tóbiás.
Mihály.
Sámuel.
Sándor.
II. Tobiás
Békes várm.
csendbiztos
(Simon Lotti)
János.
I. Zsigmond
szül. 1795.
hit. ügyvéd
póstamester
Csabán
(Oláh Teréz)
Ferencz
sz. 1814. †
(Csörföly Teréz)
Béla.
III. Tóbiás
szül. 1822.
kereskedő
B.-Gyarmaton
(Vitalis Zsuzsi)
Oszkár.
János.
József
szül. 1819.
Csabán
árva bizotm.
pénztárnok
(Simándi Kállay Róza)
Gyula.
Elek.
Nándor
szül. 1822.
volt honvéd,
1861. utibiztos
Gusztáv
sz. 1823.
volt honvéd
csabai pósmester.
Szilárd
sz. 1825.
volt honvéd,
1861. szbiró.
Lóri
(Sztraka
György)
Terka
hajadon.

I. Mihály a családfán álló Ádám Ferencz és János fiaival együtt Trencsin vármegyei Rozvácz helységből azon megyei Csejthe mező városba költözött, a mint ez a részükre ősi nemességükről az említett megye által előbb 1755. évben, másodszor 1796-ban kiadott nemesi bizonyitványból kitűnik.

V. István, I. Ferencznek fia, iskolai pályáját bevégezve Békes vármegyébe Csabára telepedett, hol uradalmi tisztséget viselt. Ennek gyermekei: Zsigmond, Terka, és István; kik közül Zsigmond 1848-ig Békes megye rendszerinti táblabirája, 1861-ben az alkotmány visszaállitásakor első alispánja, még 1832-ben Trencsin vármegyétől nyert nemesi bizonyitványnál fogva iktattatott testvéreivel együtt Békes megye nemessége lajstromába. [1]) Nejétől néhai Stummer Máriától nemzett gyermekei: László volt honvéd, és Mária hajadon. Testvére Lajos előbb a báró Máriássy gyalog ezredben főhadnagy, utóbb Békes megyei al-adószedő, végre honvéd volt. Ennek gyermekei: 1. Lajos zsenge ifju korában honvéd, és a branyiszkói véres csata részese; meghalt 1853-ban alig 20 éves korában. 2. Gejza. 3. Dezső. 4. Emma jelenleg hajadon.

A család másik ága II. Mihálytól jő le és szintén Békes megyében telepedett meg, számos tagjai közül ismeretesek: I. Tóbiás-János egykor békes csabai póstamester, ennek a táblán megnevezett öt fia közül Sámuel és Zsigmond a hites ügyvéd szintén csabai póstamesterek voltak. II. Tóbiás Békes megyei csendbiztosi hivatalt viselt. Ennek három fia közül Ferencz Tót-Komlóson mig élt. jegyző volt. Maradt fia Béla. III. Tóbiás Nógrád megyébe B.-Gyarmatra

I. Zsigmondnak Oláh Teréztől született gyermekei közül *a*) József h. ügyvéd, Csaba város volt jegyzője, jelenleg árva bizottmányi pénztárnok; *b*) Nándor (Ferdinand) volt honvéd, cs. k. besorozott katona, 1861-ben Békes megyei választott úti biztos. *c*) Gusztáv h. ügyvéd, honvéd, jelenleg Csabán póstamester; *d*) Szilárd h. ügyvéd, volt honvéd, várfogoly, s besorozott cs. k. katona, 1861-ben Békes vármegye választott középponti szolgabirája; *e*) Lóri Sztraka Györgyné. *f*) Terka hajadon.

---

[1]) Jegyzőkönyvi 20. sz

A nyolczadik kötet tartalma.

N.	Lap
Nadabori család (kihalt)	3
Nabráczky cs.	—
Nábrády (Fülpösi)	3 és 318
Nachot	6
Nadányi (Körös-Nadányi)	—
Nadányi (pótlék)	318
Nádasdy (Nádasdi gr.)	14
Nádasdy (Leleszi †)	28
Nádaskay	—
Nádasy (M.-nádosi)	29
Nádházy	—
Nádosy	—
Nádudvary (Surányi és kis-jenői)	—
Nádudvary (Kis-jenői	319
Nagovith (Humi)	31
Nagy (Nyéki)	—
Nagy (Sz.-mártoni †)	32
Nagy (Nádaslaki †)	—
Nagy (Guthori †)	—
Nagy (Varjasi †)	—
Nagy (Jókai v. Ilkai)	33
Nagy (Séllyei)	—
Nagy (Kisfaludi)	—
Nagy (Egyházfalvi)	34
Nagy (Úrményi)	35
Nagy (máskép Udvarnoki)	—
Nagy (Izbéki)	36
Nagy (Bognádi)	—
Nagy (Felső-bűki)	—
Nagy (Alsó-szopori))	38
Nagy (Sz.-Miklósi)	41
Nagy (Felső-őri)	
Nagy (Mesterházi)	42
Nagy (Vadosfai)	—
Nagy (Vasvári)	—
Nagy (Pápai)	43
Nagy (Táplánfai)	—
Nagy (máskép Vörös)	—
Nagy (Peremartoni)	—
Nagy (Köves-káali)	—
Nagy (Somogyi)	—
Nagy (Kerecséni)	—

	Lap
Nagy (máskép Pogrányi)	44
Nagy	—
Nagy (Rápolthi)	—
Nagy (Tamonyai)	45
Nagy (Karánsebesi)	46
Nagy	—
Nagy (Pelsőczi †)	—
Nagy (Böszörményi)	47
Nagy (Almási)	—
Nagy (Péterfalvi)	—
Nagy (Chamafalvi †)	—
Nagy (Fancsikai)	—
Nagy (Gacsályi)	—
Nagy (Gődényházi)	—
Nagy (Luka-halmosi)	48
Nagy (Hatvani †)	—
Nagy (Tolcsvai)	—
Nagy (Tokaji)	—
Nagy (Keresztúri)	—
Nagy (Csécsi)	—
Nagy (Csáklai)	—
Nagy (Tárkányi †)	—
Nagy (Kőrösi)	49
Nagy (Szepesi †)	—
Nagy (Szkárosi)	—
Nagy (Vályi)	—
Nagy (Miskolczi)	—
Nagy (Kérchi †)	—
Nagy (Dadai)	—
Nagy (Szódényi)	—
Nagy (Tornyai)	—
Nagy (Tasnádi)	50
Nagy	—
Nagy (Leleszi †)	—
Nagy (máskép Zalay)	—
Nagy	—
Nagy (Magochi)	51
Nagy	—
Nagy	—
Nagy	—
Nagy	—
Nagy (Fügedi †)	52
Nagy (Halászi)	—
Nagy	—

	Lap
Nagy. Lásd Makay cs.	52
Nagy (Abai)	—
Nagy (Csalomjai †)	53
Nagy (Pilínyi †)	-
Nagy (Gyulai és leszenyei †)	54
Nagy (Péli)	55
Nagy	56
Nagy	57
Nagy (Pösténvi vagy ócsai)	58
Nagy (Vilykei vagy versegi)	62
Nagy (Sámboki)	63
Nagy (Tarjáni †)	—
Nagy (Bucsúi és gyarmati)	64
Nagy (máskép Benyicz)	—
Nagy (Ebeczki)	65
Nagy (Runyai)	-
Nagy (máskép Mártonyi)	—
Nagy (Felsőgyőri)	66
Nagy (Réthei)	67
Nagy (Inarcsi)	68
Nagy (Kis-kéri)	—
Nagy (Dálnoki)	—
Nagy (Csatari)	70
Nagy (Perecsényi)	71
Nagy (Sarkadi)	—
Nagy (Tordatsi)	—
Nagy (Beregszászi)	—
Nagy (Vásárhelyi)	—
Nagy (Szala-pataki)	72
Nagy (Soltész)	—
Nagy	—
Nagy	—
Nagy (Vámosi)	- -
Nagy	—
Nagy	—
Nagy	73
Nagy	—
Nagy	—
Nagy	—
Nagy	74
Nagy	—
Nagy	—
Nagy	—
Nagy (Gerlathi)	75
Nagy	—
Nagy (Hasznosi és pásztói)	—
Nagy (Gyöngyösi)	—
Nagy (Káali)	76
Nagy (Kebelei)	77
Nagy (Demeterfalvi)	78
Nagy (Radnótfái)	—
Nagy (Branyicskai)	—
Nagy (Abrudbányai)	79
Nagy (Bábahalmi)	—
Nagy (Szent-gerliczei)	—
Nagy máskép Kádár (Tordai	80

	Lap
Nagy (Aranyos-rákosi)	80
Nagy (Nagy-ajtai)	—
Nagy (Dévai)	—
Nagy (Altorjai és Felső-torjai)	81
Nagy (Csik-mindszenti)	81
Nagy (Baczka-madarasi)	—
Nagy (Bethlenfalvi)	—
Nagy (Bélteki)	—
Nagy (Szőkefalvi	—
Nagy (Csidfalvai)	82
Nagy (Gyergyó-alfalvi)	—
Nagy (Szotyori)	—
Nagy (Kibédi)	—
Nagy (Sepsi-sz.-györgyi)	—
Nagy (Vadadi)	—
Nagy (Kézdi-vásárhelyi)	—
Nagy (Farczádi)	—
Nagy (Diósi)	—
Nagy (Haraszt-keréki)	83
Nagy (Gőczi)	—
Nagy (Köpeczi)	—
Nagy (Ürögdi)	—
Nagy (Kövendi)	84
Nagy (H.-oklandi)	—
Nagy (Tissinai)	—
Nagy (Szőnyi)	—
Nagy (Laborfalvi)	—
Nagy (Ravai)	—
Nagy (Rákosdi)	—
Nagy (N.-nyujtódi)	—
Nagy (Szilágyi)	—
Nagy (Szőllősi)	-
Nagy (Fogarasi)	—
Nagy (M.-vásárhelyi)	—
Nagy (Sárpataki)	—
Nagy (N.-paniti)	—
Nagy (M.-bándi)	85
Nagy (Sóváradi)	—
Nagy (máskép Boros Nagy)	—
Nagy (Sáros-berkeszi)	—
Nagy (Száraz-ajtai)	—
Nagy (Somlyai)	—
Nagy (Hosszú-aszói)	-
Nagy (Kőrösi)	—
Nagy (Ér-szodorói)	—
Nagy (Héjasfalvi)	86
Nagy (Kobátfalvi)	—
Nagy (Alpestesi)	—
Nagy (Keresztúri)	—
Nagy Borsai)	—
Nagy (Lugosi)	—
Nagy (Bánkai)	—
Nagy	—
Nagy (Bátorszívi)	-
Nagy	87
Nagy (Kőrösbányai)	—
Nagy (Ardai)	—

	Lap
Nagy (Siklósi)	87
Nagy (Hortobágyfalvi)	—
Nagy családbeliek	—
Nagy. Lásd Benok	90
Nagy (Somlyói)	331
Nagy (másképp Bositz)	90
Nagy-bányai	—
Nagy-Borbély	—
Nagy-fejeő	—
Nagy-Gergely	91
Nagy-iday	—
Nagy-Jánosy	—
Nagy-Laky	—
Nagy-Mártonyi	92
Nagy-megyeri (vasmegyeri)	94
Nagyfalvy	—
Nagy-mihályi	—
Nagyszájú	95
Nagyszabó	—
Nagyszeghy	—
Nagyváthy	—
Nagyvépy	—
Nagyvölgyi	96
Najmajer	—
Najcsics	—
Nákó (Nagy-szent-miklósi)	—
Naláczy (Naláczi nemes és báró)	97
Namènyi (Naményi †)	100
Nánássy (Kis-kárándi és n.-váradi)	—
Nándory	—
Nándra	101
Nankenreiter	—
Nápoly	321 és 102
Náprádi (Fülpösi)	—
Naprágyi (Naprágyi)	—
Naquard	—
Náray (Náraji)	103
Náray (pótlék)	321
Nász	—
Naszpal	—
Naszvady	—
Nathafalussy (Natafalusi)	—
Nátkay (Nátkai)	104
Nathly	—
Natorf	105
Natulay	—
Návay (Föl-deáki)	—
Navroczky	—
Naypar	—
Nebesz	106
Nebling	—
Nebojszay	—
Necsovicz	—
Nedeczky (Nedeczei)	—
Neffczer	114
Négyessy	115
Nehéz (Sárosfalvai)	—

	Lap
Nemák (Kis-chlivényi)	115
Némay (Csák-némai)	119
Némay (iklódi)	—
Nemegyei m. Miklós (Nemegyei)	120
Nemes (Beharfalvi)	—
Nemes (Bálintfalvai)	121
Nemes	—
Nemes	121
Nemes (Hidvégi gróf)	122
Nemes (Sárpataki és tordátfalvi)	128
Nemes (Szent-Istváni)	—
Nemes (Ribiczei)	129
Nemes (Csicsó-Mihályfalvi)	—
Nemes (Pataki, báró)	130
Nemeshegyi	—
Nemeskéry	—
Nemesnépy	—
Nemessányi (Nemessányi és réthei	130
Nemessy	131
Németh	—
Németh (Dömötöri)	132
Németh (Noszlopi)	—
Németh	134
Németh	—
Németh	—
Németh	135
Németh (Kőhalmi)	—
Németh	—
Németh	—
Németh családbeliek	—
Némethfalvai	—
Némethy (Zéthényi †)	—
Némethy	136
Némethy	137
Némethszeghy (Almási)	138
Némethszokolai	—
Nempti	—
Nemsoviczky	—
Nenadovics	—
Néni	139
Nenkey	—
Neoményi vagy Neumányi	—
Neppel	—
Nesco	140
Nessel	—
Nesselrode	—
Neszkenyei	—
Nethusy (Nethusi)	—
Neuburg	—
Neudegg	—
Neuhold	—
Neumayer. Lásd Najmajer	141
Neupauer	—
Neustätter	—
Névedy (Beczkói)	142
Nevelős	—
Névery (Néveri)	322

	Lap
Névery	143
Nézay	143
Nezbud	—
Nezdey (Nezdei)	—
Nicoletics	—
Niczky (Niczki, gróf és nemes)	144
Niesner (Graefenbergi)	154
Nigrini	—
Nikhazy	155
Nikléczi (Zughi)	—
Nikolits	—
Nikolich	156
Nikolits	—
Nikos (Endreődi)	—
Nimniczay. Lásd Nimniczky	—
Nimniczky (Nimniczi)	157
Nincsicsevics	—
Nisnyánszky	—
Nisnyay	158
Nith	—
Nittray (máskép Tajnay)	—
Nizith	—
Nobis	—
Nogel	159 és 324
Nógrády	159
Nolanus	—
Nolten	—
Nominyi	—
Noptsa (Felső-szolvasi, baró)	—
Noska	163
Noszlopy (Noszlopi)	—
Nosticius	168
Nováczky (Burkosi)	—
Novák	—
Novák	169
Novák (Matra Novaki)	—
Novákovics	—
Nováky	—
Novelly (máskép Okruttay)	170
Novoszád	—
Novoszedy	—
Novoszedly	—
Novoszel	—
Novotha (Beczkói)	—
Nozdrokóczy (Nozdrokóczi †)	174
Nozdroviczky (Nozdroviczki)	—
Nugent	180
Nunkovics	181
Nyágoi	—
Nyakas	—
Nyakazó	—
Nyaktalan	182
Nyalabicz (vagy Nyalaber)	—
Nyárady	—
Nyáray	—
Nyáry (Bedeghi, gróf)	—
Nyary (Nyáregyházi, baró és nemes	188
Nyásy	189
Nyékey	—
Nyéky (Nyéki)	—
Nyeregjártó	—
Nyers	—
Nyetcsh	190
Nyeviczkey	—
Nyika (Belényesy)	—
Nyikos (Nagy-Gyimóthi)	—
Nyilas	—
Nyireő	—
Nyirő	192
Nyirő (Bácsai)	—
Nyiry	—
Nyitray. Lásd Nittray	—
Nyitó (Somostelki)	—
Nyomárkay (Nyomárkai)	—
Nyujtódy (Rugonfalvai)	193
Nyúl	—
Nyúzó	—

O.

	Lap
Obenaus	194
Obeszló (Kis Lelnieki)	—
Obicz	195
Oblacsics	—
Oblazovszky	—
Obuchovszky	—
Och	—
Ochs	—
Ócsay	196
Ocskay (Ocskai)	196 és 326
Ocsvai (Ocsvai)	201
Odeschalchi (Szeremi és ceri herczeg)	202
Odor	—
Odrik	—
Odry	203
Odry (Pacséri)	—
Oetl	—
Oexel	—
Óhídy (Óhídi)	204
Okolicsányi)	204 és 327
Okruczay, vagy Okruttay	212
Okruczky	—
Oláh (kihalt)	—
Oláh	215
Oláh (Borsovai)	—
Oláh (Nánási)	216
Oláh	—
Oláh	—
Oláh	—
Oláh	—
Oláh	217
Oláh (Tordai)	—
Olasz	—

	Lap
Olcsárdi	218
Olcsváry (Olcsvári)	218 és 327
Olgyay (Olgyai)	218
Ollé (Ollé-tejedi)	225
Olnaky (Olnaki)	227
Olosz (Papolczi)	—
Olsavszky	—
Omachel (Szkala-ujfalusi)	—
Ományi (Kihalt)	228
Omazta	228 329 és 332
Ombozy (Ombozi és kis-devecseri)	228
Omode	229
Ondrejicska	
Ondrejovits	230
Ondrus	231
Onghy	232
Onicza	—
Onody (Szent-Mártoni)	
Onory (Onori)	—
Onossy	—
Orbai (Orbai és viskolczi †)	—
Orbai (K.-szentléleki)	—
Orbán (Felső-őri)	233
Orbán (Lengyelfalvi, báró és nemes)	—
Orbán (Kibédi)	235
Orbán (Gyöngyösi)	—
Orbán (Kémeri)	—
Orbán (Márkusfalvi)	—
Orbán (Homoród-almási)	236
Orbók (Kőkösi)	—
Orbonás (Szűgyi †)	—
Orbonás	238
Orczy (Orczi, báró és nemes)	238 és 329
Ordódy (Ordódi)	242
Orehóczy (Kusarovecz)	258
Oremus	259
Oresky	—
Orgován	—
Orjeska (vagy Orjsek)	—
Orlandini	—
Orlay	260
Orlé (Karvai †)	—
Orlik	261
Orlovchich	—
Ormándy	—
Ormánközy	—
Ormós (Csicseri)	261 és 331
Ormosdy	264
Ornay	—
Oroghványi	—
Orossy	—
Orosz (Csicseri)	—
Orosz (Balásfalvi)	273
Orosz	275
Orosz	—
Oroszhegyi, máskép Szabó	—
Oroszy (Siskei és Sóstokalyai)	276

	Lap
Oroszy	278
Oroszy (Oroszi)	—
Oroszlányi	279
Oroszlánkeői (maskép Szlopnai †)	—
Oroszvári	280
Orományi	—
Orovnicz	—
Orros	
Orsich (Szlavetichi, gróf)	281
Országh (Gúthi)	282
Országh (Felső-kubíni)	285
Országh (Derzsericzi)	288
Országh	—
Orvos (Sári)	—
Osegovich (Barlabasseviczi)	—
Ostffy (Asszonyfalvi)	292
Ostvay	295
Oswalda	—
Osvald (Felső-őri)	—
Osváld	—
Osváth	—
Osváth (Bibarczfalvi)	296
Osváth (Hilibi)	—
Osváth (Dombai)	—
Osváth (Kobádfalvi)	—
Osváth (Demeterfalvi)	—
Osyk	—
Oszlányi (Oszlanyi)	297
Oszláry	—
Oszterhalt	—
Oszterhuber	—
Osztarics	298
Osztinyi	—
Osztoics (Kis- és nagy-szemlaki)	
Osztopáni	299
Osztroluczky (Osztrolukai)	—
Ostrosith (Giletinczy, báró)	301
Osztroviczi (Osztrowi)	303
Osztroviczky	
Osztrovy	—
Otrokóczy Foris	304
Ottenfels Gschwind	304
Otth (Felső-őri)	—
Ottlik (F.-ozoróczi és kohanóczi)	
Othácz	308
Otzaniczai	—
Oudaille	—
Óváry	—
Óváry	309
Ozdy (Gálfalvi)	—
Ozmitz	—
Ozoray (Ozorai †)	310
Ozoróczy	—
Ödönffy. L. Eödönffy	311
Ölbey	—
Ölténvi (Öltényi)	
Ölyvedi	—

	Lap		Lap
Ördög (Esküllői)	—	Őry (Felső-őri)	—
Ördög (Lászlófalvi)	316	Örth	—
Őrhalmy	317	Ősy (Ősi)	—
Őrsy	—	Ősze	318
Örvendi	—	Őz	—

Javítások a VIII. kötetben.

Lapon	*sorban*	*helyett*	*olvasandó*
105	27	Navróczky Tamás (*kimaradt*)	és neje Bobrona Regina.
138	19	nemsovai	Nemsovay.
166	II. tábla vég-ízen	Constantin	Konstanczia.
182	[4]) jegyz. 10. sor	figyelmeztetné	figyelmeztetne.
188	2-ik táblán	volt Pest v. követ, követ	*olv.* alispán.
192	a jegyzetek közt	[5]) Urbani stb.	[1]) Urbani stb.
227	21	Olsovszky János	Olsavszky János.

Kiadta a Helikon Kiadó. A kiadásért Molnár Magda igazgató felel. A kiadvány Nagy Iván Magyarország családai címerekkel és nemzékrendi táblákkal című, 1857 és 1868 között tizenhárom kötetben megjelent munkájának nyolc kötetbe rendezett reprint kiadása. A kiadványhoz készült kísérőfüzetben közölt tanulmányt Szakály Ferenc írta, szakmailag ellenőrizte Kosáry Domokos. A mellékletként közreadott címereket (válogatta Szakály Ferenc) Kornis Gabriella rajzolta meg Nagy Iván, Johann Siebmacher heraldikai rajzai és esetenként az eredeti címeres levél rajzai alapján. A címerek képaláírását Nyulásziné Straub Éva készítette. A tokon iktári Bethlen Gábor fejedelem címere látható 1620-ból. Készült a Kossuth Nyomdában (87.0073), Budapesten, 1987-ben. Felelős vezető Bede István vezérigazgató. A szövegreprodukciókat Szántai Ágota készítette, a képanyagot Gyarmathy László fényképezte. A színrebontás a Révai Nyomda munkája. Felelős szerkesztő Steinert Ágota. A kiadványt tervezte Kováts Imre. Művészeti vezető Szántó Tibor. Megjelent 70,63 (A/4) ív terjedelemben, 12 500 példányban. ISBN 963 207 751 2 4. kötet / ISBN 963 207 774 1 összkiadás / HE 186